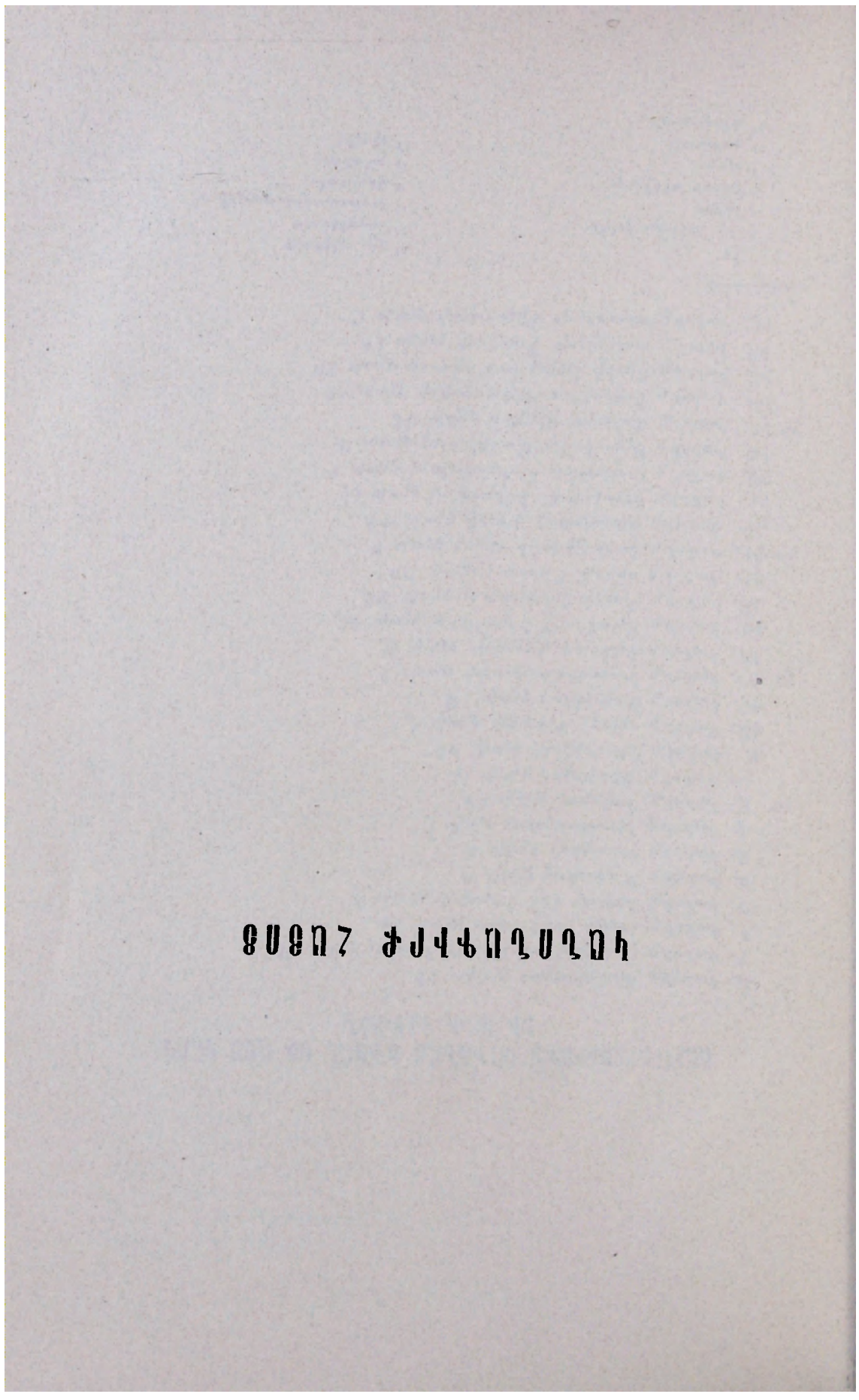

ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆՈՆԱՑ ԵԴԵԼՈՑ ԵՒ ԱՅՍ ԿԱՐԳ ԵՒ ՉԱՓ ԳԼԽՈՑՆ

Ա. Կանոնք Առաքելական գլուխս ԼԴ
Բ. Կանոնք Առաքելական ի ձեռն Կղեմայ գլուխ ՁԵ
Գ. Կանոնք Հարցն հետեւողաց գլուխ ԻԷ
Դ. Կանոնք Նիկիայ մեծ ժողովոյն գլուխ Ի
Ե. Կանոնք Անկիւրեայ գլուխ Ի
Զ. Կանոնք Կեսարեայ գլուխ Ծ
Է. Կանոնք Նէո-Կեսարեայ գլուխ Ի
Ը. Կանոնք Գանգրայ գլուխ ԻԳ
Թ. Կանոնք Անտիոքայ գլուխ ԻԵ
Ժ. Կանոնք Ղաւոդիկեայ գլուխ ՃԵ
ԺԱ. Կանոնք սրբոյն Գրիգորի գլուխ Լ
ԺԲ. Կանոնք Սարդիկեայ գլուխ ԻԱ
ԺԳ. Կանոնք Կոստանդնուպաւլսի գլուխ Գ
ԺԴ. Կանոնք Եփեսոսի ժողովոյն գլուխ Զ
ԺԵ. Կանոնք Աթանասի՝ Հարցմունք գլուխ ՁԸ
ԺԶ. Կանոնք Բասղի Կեսարացւոյ գլուխ ՃԱ
ԺԷ. Կանոնք սրբոյն Ահակայ գլուխ ՃԵ
ԺԸ. Կանոնք Շահապիվանի Հայոց գլուխ Ի
ԺԹ. Կանոնք Սեւանտեայ՝ Թուղթ գլուխ ԺԴ
Ի. Կանոնք Ներսիսի եւ Ներշապհոյ գլուխ ԼԷ
ԻԱ. Կանոնք Յովհաննու Մանգակունւոյ գլուխ Թ
ԻԲ. Կանոնք Աբրահամու Մամիկոնւոյ գլուխ Գ
ԻԳ. Կանոնք Ահակայ վերջնոյ գլուխ ԺԵ
ԻԴ. Կանոնք Յովհաննու Իմաստասիրի գլուխ ԼՒ
ԻԵ. Կանոնք Սիոնի Հայոց կաթողիկոսի գլուխ ԻԲ
ԻԶ. Կանոնք առաքելոյն Թադէոսի գլուխ ԼԳ
ԻԷ. Կանոնք առաքելոյն Փիլիպպոսի գլուխ Ը

---

3 ՀԳ
4 Չիք կանոնք, կղեմա
5 Նիկիա
7 կանոն անկիւրեայ
8 Նէոյ–
10 գանգրեայն
11 անտիոքեայն
12 դաւոդիկեայն
14 սարդիկեայն
15 կոստանդնուպաւլսի
22 մերձաւորհոյ
23 յոհաննու.
27 ախովնի

Խ. Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ ձեզ ո
Խ. Դատեաք Եվ եղբայրն նրանց ողջոյն տալ ձեզ ը
Լ. Դատեաք Եկուր նրանց ողջունեցեալ գալ ի
[ԼԱ. Դատեաք Ըստ կամս եղեալ գալ ը]
5 ԼԲ (ՃԼ). Դատեաք Ընդհանուր վտակաւին գալ ա
ԼԳ (ՃԼ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ԼԴ (ՃԿ). Դատեաք Հաւատացեալ եղեալ ի Քրիստոս
ԼԵ (ՃԿ). Դատեաք Հաւատացեալ եղեալ ի Քրիստոս
ԼԶ (ՃԸ). Դատեաք Ըստ կամս եղեալ գալ ՄՀՅ
10 ԼԷ (ՃՋ). Դատեաք Ասատուծոյ գալ ի
ԼԸ (ՃՀ). Դատեաք Հաւատացեալ եղեալ ձեզ
ԼԹ (ՃՂ). Դատեաք Ի Քրիստոս Յիսուս գալ ի
ՄՈ (ՃՂ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԱ (ՃՃ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
15 ՄԲ (ՃՄ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԳ (ՃՅ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԴ (ՃՆ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԵ (ՃՇ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
20 ՄԶ (ՃՈ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԷ (ՃՉ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԸ (ՃՊ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՄԹ (ՃՋ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
25 ՅՌ (ՄՈ). Դատեաք Ընդ[ե]ղբայրն ողջոյն տալ
Յ (ՄՅ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՅԱ Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՅԲ (ՄԸ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
ՅԳ (ՄԹ). Դատեաք Ընդհանուր եղբարք ողջոյն տալ
30 ՅԴ (ՄՌ). Տեսանել Ցանկանալով ի միմեանս ուրախանալ

---

1 աստիճան
2 կիրճ
3 եղեզնի
4 աստիճան եկեղեցի
5 գլուխ
6 դատել
7 արտաքին
8 ժողովուրդ
9 կենաց հոգւոյ նպատ
10 ընտրեալ
11 ընդհանուր
12 ամենայն
13 ամենայնի
14 ընդհանուր եղբարք
15 կարեալ
16 ներկայանալ առաջի
17 արիասէր
18 ամենայնի
19 կենաց հոգւոյ նպատ

ՁՐԿ ՄԻՆՉԵՄԻՄԻՄ ԿԵՂՄՈՂ

Ա. Չի ընդ արեւը պատ է պատճեն. և, չԼԸ(չԼԲ)։
Բ. Շաբաթու եւ կիրակի պատառցանել. Բ, ՈՃԳ(ՈՃ), ՈԼԲ
(ՈՉՉ), ՉՉԵ(ՉԼԸ), ՉՉՉ(ՉԼՓ), ՉԲԳ(ՉԼՉ), ՈԼ(ՉՂ)
5 ՈՃԳ(ՈԼ), (ՈՄԵ)։
Գ. Չևրաչեղ պատճառս գործք եչդիքՉաժք. Գ, Դ, Ը, ՂԸ(ՂԲ),
ՄԼԲ(ՄԱՂ), ՄԿ(ՄԼԸ), ՄԼԿ(ՄՂԿ), ՈԼԲ(ՈՂԿ), ՉԵԳ(ՉԿՉ),
ՉԵԳ(Չ՚ԲԲ), ՉԵԵ(Չ՚ՈԸ), ՉՉ(Չ՚Ղ), ՉՉԱ(Չ՚Դ), ՉՉԴ(Չ՚ԼԲ),
ԳԿԲ(ԳՉ), Չ՚Գ(ՂՉ), (ՉԵՉ), ՈԵԲ(ՈԲ)։
10 Ժ. Թէ գործ է ասա ի կարգել ի պաշաւն եպիսկոպոսքեան եւ ձորձ-
պիսկոպոսքեան եւ սարկաւագքեան եւ գործ ոչ. Չ, (ՃԱ),
ՃԳ(ՃԳ), ՃԸ(ՃՓ), Ի(ՃՓ), ԻՆ(Ի), ԻԹ(ՂՄ), Ղ(ՉՓ), ՃԵ(ՃԳ),
ՉՉ(ՃԲ), ՃԲ(ՃՉ), ՃԸ(ՃՓ), ՃԻ(ՃՓ), ՃՃ(ՃՈԸ), (ՃՈԳ),
ՃՄՉ(ՃՈԲ), ՃԲՄ(ՃՈԸ), ՃԹՓ(ՃՈԸ), ՃՃՄ(ՃՄ), ՃԵՂ(ՃՄ),
15 ՃՃՉ(ՃՃԲ), ՄԿԲ(ՄԿԳ), ՄՀԸ(ՄՀԳ), ՑԲՔ(ՑՃՉ),
ԼՄԲ(ԼԻՉ), ԼՄՉ(ԼՄՓ), ԼՄԲ(ԼՄԳ), ԼՀ, ԲՃԸ(ԲՃՉ), ԸԻԳ(ԸԻԳ),
ԸԲ(ԸԻԳ), ԸԻՉ(ԸԻԲ), ԸԲ(ԸԻՉ), ԸԻԸ(ԸԲՔ), Գ(ՉՂՉ), ՁԸ(ՊԱ),
ՃԲ(ՃԲ), ՁԼՉ(ՃՒԲ), ՃԼՔ(ՃՒՉ), ՃԼ(ՃԼԳ), ՃՄԱ(ՃԼԲ), ՃՉԱ(ՃՂ),
ՉՑԱ(ՉՄԳ), ՉՑԲ(ՉՄԸ), ՉՑՉ(ՉՄՓ), ՉՑԲ(ՉՑՑ), ՁՉԸ(ՊՉ),
20 ՈՄՃԳ(ՈՄՉ), ՈՄՃԲ(ՈՄԸ), ՈՄՃՓ(ՈՄԱ), ՈՄԼԱ(ՈՄԳ),
ՈՄԼԲ(ՈՄԲ), ՈՄԼՉ(ՈՄԸ), ՈՄԸԸ(ՈՄԴ)։
Ե. Թէ ի ձարի եպիսկոպոսց պատ է ձեռնադիր. ԼԲ(ԼԳ), ԼՉ(ԼԲ),
ՁԳ(ՉԼԲ), ՁՀ(ՔԿԲ), ՁՉՉ(ՁՉ), ՈՄՓ(ՈՄԲ), ՈՄԼ(ՈՄՔ),
Չ. Չձայսդեբուն Տեառն ի Չ-ն յառաջի տաւնի. Ի(Չ), ՈԳՂ(ՈՄԸ),
25 ՈՄԼՔ(ՈՄՒՉ), ՈՁԲ(ՈՁՃԲ), ՈՁԲՔ(ՈՁՃՉ), ՈՁԲՂ(ՈՁՃԲ),
ՈՁԲԲ(ՈՁՃԸ), (ՉԳՉ)։
Է. Թէ որպէս պատ է հատանել արիւնց. ՐՉԱ(ՐՉ), ՉՀԱ(ՉԿՂ), ՈՃԱ
(ՈԲՔ), ՈՄ(ՈՃՂ)։
Ը. Նահատակն ընծեռոյ հրաւէր. Ճ(Ը), ՐՉԱ(ՐՀՔ), ՊՀՉ(ՊՀ)։
Թ. Պետրոսիկոսեից իւ վիճակացեր. (Թ), Ճ, (ՈԲԵ), ՀԼՉ(ՉՉԲ)։

Ծ. Մկրտելոյ ժամանակ. ԺԳ(ԺԲ), (ՄԸ), ՑԷ(ՑԶ), ՆԺԸ(ՆԺԵ), ՌՃԿԲ(ՌՃԾԴ), ՌՃԿԳ(ՌՃԾԵ), ՌՃԿԴ(ՌՃԾԶ), ՌՃԿԷ(ՌՃԾԹ), ՌՄԹ(ՌՄԲ);

ԺԱ. Ձի ըստ բարբառոյ Փրկչին լինիցի մկրտութիւնն ի Հայր եւ լՈրդի եւ ի Հոգին սուրբ. ՃԺԴ(ՃԺԳ), ՃԺԵ(ՃԺԴ), ՃԺԶ(ՃԺԵ);

5 ԺԲ. Ի լուծեալ եպիսկոպոսի տեղի մի՛ զոք նստուցանել առանց կաթողիկոսին. ՑԾԱ(ՑԾ), ՑԾԲ(ՑԾԱ), (ՋԾԴ), ՌՄԺԴ(ՌՄԷ);

ԺԳ. Քահանալ կամ աշխարհական որ ի հարցուկս երթայ. ԺԵ(ԺԳ), ՇԷ(ՇԳ), ՇՁԳ(ՇՀԹ);

ԺԴ. Կանանց ի բեմ ոչ ելանել. ՑԶ(ՑԲ), ՊՂԳ(ՊՁԷ), ՌՃԴ(ՌՂԶ),
10 ՌՃԶ(ՌՂԸ);

ԺԵ. Քահանայապետից եւ երիցանց միաբան առնել զամենայն. ԺԹ(ԺԸ), ԻԳ(ԻԲ), ԿԶ(ԿԵ), (ՄԽԶ), ՑԿԶ(ՑԿԵ), ՑԿԷ(ՑԿԶ), ՑԿԸ(ՑԿԷ), ՇԺ(ՇԽԹ), ՋԼԱ(ՋԻԵ), ՌՄԺԷ(ՌՄԺ), ՌՄԺԱ(ՌՄԽԳ);

ԺԶ. Որք ոչ ունին զաւծումն քահանայութեան չառնել ինչ. ԻԴ(ԻԳ).
15 (ՃԻԲ), ՄՁԸ(ՄՁԷ), (ՈԼԵ), (ՌՂԹ);

ԺԷ. Ոչ անարգել զքահանայս, այլ պատուել. ԻԵ(ԻԴ), ՌԽԲ(ՌԼԳ), ՌՃԺԵ(ՌՃԽԷ);

ԺԸ. Որ գտցի թիւրել զպատասխան վասն կաշառոյ. ԻՁ(ԻԵ), ՑԽՁ(ՑԽԲ), (ՁԻԵ), ՋՂԸ(ՋՂԱ), ՌՃԺՁ(ՌՃԽԸ);

20 ԺԹ. Վասն լիշատակի վկայից. ԻԷ(ԻՁ), ՊԿԸ(ՊԿԱ);

Ի. Ձի արժան է զթագաւորս ի բեմ հանել. ԻԸ(ԻԷ);

ԻԱ. Որ պաշտին լեկեղեցւոյ գիւրք թէ որք են. Ի Թ(ԻԸ), Լ(ԻԹ), ՃԽՁ (ՃԽԲ), ՑԻ(ՑԺՁ), ՋՀԸ(ՋՀԱ);

ԻԲ. Ի սուրբ խորհուրդն հաց ջերմ եւ բաժակ անապակ. ԼԱ(Լ), (ԼՁ).
25 ՈՁԲ(ՈՀՁ), ՋԼԵ(ՋԻԹ), ՌՄԺԴ(ՌՄԽՁ);

ԻԳ. Որ կուսութիւն խոստանալ կամ մոնոզոնութիւն կամ հաւատաւոր, կամ թէ լինի եւ դառնալ. ԼԲ(ԼԱ), ՃԼԵ(ՃԼԱ), ՃՁՁ(ՃՁԲ), ՑԼԳ(ՑԻԹ), ՑԽԹ(ՑԽՁ), ՆԽԵ(ՆԽ), ՆՀԸ(ՆՀԴ), ՆՂԷ(ՆՂԳ), ՆՀԹ(ՆՀԵ), (ՇՂԸ), ՈԷ(ՈԳ), ՊԻԷ(ՊԻ), ՋԼԹ(ՋԼԲ), ՋԿՁ(ՋԺԹ),
30 ՋՀԲ(ՋԿՁ), ՋՁԳ(ՋՀՁ), ՌՄԻԴ(ՌՄԺԷ);

ԻԴ. Որ զազգական կին առնէ. ԼԳ(ԼԲ), ՃԻԹ(ՃԻԵ), ՑՂՁ(ՑՂԲ), ՑՂԷ(ՑՂԳ), ՇԺԹ(ՇԺԷ), ՇՁԷ(ՇՁԳ), ՇՂԷ(ՇՂԳ), ՋԻԲ(ՋԺՁ), ՋԺԹ(ՋԺԲ), ՋԻԲ(ՋԺԵ), ՋՁԲ(ՋՀԵ), ՌԴ(ՋՂԷ), ՌԿԵ(ՌԺԷ), ՌԿՁ(ՌԺԹ), ՌՃԽԸ(ՌՃԽ);

35 ԻԵ. Թէ լոր աշխարհս վիճակեցան առաքեալքն. ԼԴ(ԼԳ);

ԻԶ. Պտուղ եւ հաս քահանայի. ԼԸ(ԼԷ), ՇԼԷ(ՇԼԳ), ՇԼԸ(ՇԼԴ), ՇԺ(ՇԽՁ), ՇԺԱ(ՇԽԷ), ՇԺԹ(ՇԺԵ), ՇԿ(ՇԺՁ), ՇԿԱ(ՇԺԷ), ՇԿԲ(ՇԺԸ), ՌՀԴ(ՌԿԸ), ՌՄԽ(ՌՄԻ);

ԻԷ. Կնաթող քահանայից. ԼԹ(ԼԸ), ՆԻԲ(ՆԺԸ), ՆԻԴ(ՆԺԹ), ՌՀԵ(ՌԿԷ);

40 ԻԸ. Աշխարհական հոգս չհոգալ ժառանգաւորաց. Խ(ԼԹ), ՃԹ(ՃԸ), ՃԺԱ(ՃԺ), ՋԺԴ(ՋԽԷ), ՌԿԹ(ՌԿԲ), ՌՄԽԱ(ՌՄԼԳ);

ԻԹ. Ձառնել Ձատիկ ընդ Հրէայս. ԽԱ(Խ), (ՄԼԷ), ՊԺՁ(ՊԽԹ), ՌԹ(ՌԲ), ՌԺԷ(ՌԽԹ), (ՌՄԻԷ);

---

5 կաթողիկոսին
11 քահանայապետից

ա. Հոդեպես լուսոյ պանծալի. ասէ(նե), (գջջ)։
ի. Հաւատով ահաւոր գծագրի. նգ(նե), (գջջ)։
իա. Յայսոսիկ ընդ Հին Կրկի եւ հիմնադրեալ ամուրեցեալ եւ
հաստատեալ ընդ ամենայն ազգս երկրի. ձջ(ձբ), ձբ(ձջ), նդ(նգ),
չկարասցեն եւ ոչ ընդդէմ կալ։ նջ(նգ), ջկ(ջբ), կդ(կգ),
ձհԷ(ձհբ), ԻԼՔ(ԻԼՀ), ԻհԱ(ԻՈ), ԻԴՈ(ԻԴԱ), ՈԿ(ՈՔՔ),
ՑԼԻ(ՑԼՐ), (ՀՃԼ), ՑԳ(ՑԿՋ), գկ(գկԵ), գՂ(ՈՀԴ), ՈՀԳ(ՈՀԵ),
ՈՍՑ(ՈՀՂ)։
ժէ. Իսկ իսկոյն իսկ ի սկսանելն աւետարանին իւրոյ ի Գալիլեա
ասելն ընդ աշակերտսն իւր. ՀՂ(ՀՀ), ՀՀ(ՀՃ), ՀՀՀ(ՀՃՃ),
ՀՀՀՃ(ՀՀՀՄ), ՀՀՄԼ(ՀՀՄՂ), ՀՀՄԱ(ՀՀԴՀ), ՀՀՄՈ(ՀՀՃՃ),
ՀՀՂՔ(ՀՀՂՐ), գՂԳ(գկՋ), ՀՀՄՈ(ՀՀԴՀ), ՀՀՄԵ(ՀՀՃԲ), ՀՀՂՔ
(ՀՀՄՔ), ՀՀՂԼ(ՀՀՂՂ), ՀՀՄԱ(ՀՀՃԳ), ՀՀՂՀ(ՀՀՄՔ),
ՀՀՂՄ(ՀՀՄՀ), ՀՀՂՂ(ՀՀՂՄ), ՀՀՂՂ(ՀՀՂՄ), ՀՀՂՂ(ՀՀՂՄ),
ՀՀՂՂ(ՀՀՂՄ

ԽԵ. Եկեղեցու իրաց հոգ ունել եպիսկոպոսն նոքայի, եւ մի իշխել
աներես ինչ ձախել. չ(ԿՓ), չԲ(չԱ), չԳ(չԱ), ՄԿԳ(ՄԿ), ՇԿԱ(ՇԿ),
ՇԿԲ(ՇԿ), (ՇԿԲ), ՇԿԳ(Շ9Ա), ԳԵ(Շ9Ե), ՉԿԳ(Չ9Ե), Գ9(Գ9Կ),
ՈՄՄ(ՈՄՄԲ)։

ՃԵ. Երէց կամ սարկաւագ առանց եպիսկոպոսին ասելոյ մի իչ իշխել եւ մի
իշխել եւ մրճել ատաք. չԱ(չ), ՄՆԵ(ՄՆԲ), ՑԲ(ՑԱ), (ՑՃԵ),
ՑՃԵ(ՑՃԳ), (ՑԾԳ), (ՑԾԳ), ՑԾԵ(ՑԾԲ)։

ՃԲ. Եկեղեցու իրաց հոգ ունել եպիսկոպոսին նոքայի, եւ մի իշխել
աներես ինչ ձախել. չ(ԿՓ), չԲ(չԱ), չԳ(չԱ), ՄԿԳ(ՄԿ), ՇԿԱ(ՇԿ),
ՇԿԲ(ՇԿ), (ՇԿԲ), ՇԿԳ(Շ9Ե), ԳԲ(Շ9Ե), Գ9(Գ9Կ), Գ9(Գ9Կ),
ՈՄՄ(ՈՄՄԲ)։

ՃԳ. Քահանայ կամ սարկաւագ ձեռնադրել զանազան տեղիս եւ
ժամանակս. Ա(Ա), (ՄԿԱ), ՑԿԱ(ՑԿԲ), ՇԿԲ(ՇԿԳ), ՇԿԳ(ՇԿԴ),
ՇԿԴ(ՇԿԵ), ՇԿԵ(ՇԿՁ), ՇԿՁ(ՇԿԷ), ՇԿԷ(ՇԿԸ), ՇԿԸ(ՇԿՂ),
ՇԿՂ(ՇԿՃ), ՇԿՃ(ՇԿՄ), ՇԿՄ(ՇԿՅ), ՇԿՅ(ՇԿՆ), ՇԿՆ(ՇԿՇ),
ՇԿՇ(ՇԿՈ), ՇԿՈ(ՇԿՉ), ՇԿՉ(ՇԿՊ), ՇԿՊ(ՇԿՋ), ՇԿՋ(ՇԿՌ),
ՇԿՌ(ՇԿՍ), ՇԿՍ(ՇԿՎ), ՇԿՎ(ՇԿՏ), ՇԿՏ(ՇԿՐ), ՇԿՐ(ՇԿՑ),
ՇԿՑ(ՇԿՒ), ՇԿՒ(ՇԿՓ), ՇԿՓ(ՇԿՔ), ՇԿՔ(ՇԿՕ), ՇԿՕ(ՇԿՖ),
ՇԿՖ(ՇԿԱ), ՇԿԱ(ՇԿԲ), ՇԿԲ(ՇԿԳ), ՇԿԳ(ՇԿԴ), ՇԿԴ(ՇԿԵ),
ՇԿԵ(ՇԿՁ), ՇԿՁ(ՇԿԷ), ՇԿԷ(ՇԿԸ), ՇԿԸ(ՇԿՂ), ՇԿՂ(ՇԿՃ),
ՇԿՃ(ՇԿՄ), ՇԿՄ(ՇԿՅ), ՇԿՅ(ՇԿՆ), ՇԿՆ(ՇԿՇ), ՇԿՇ(ՇԿՈ),
ՇԿՈ(ՇԿՉ), ՇԿՉ(ՇԿՊ), ՇԿՊ(ՇԿՋ), ՇԿՋ(ՇԿՌ), ՇԿՌ(ՇԿՍ),
ՇԿՍ(ՇԿՎ), ՇԿՎ(ՇԿՏ), ՇԿՏ(ՇԿՐ), ՇԿՐ(ՇԿՑ), ՇԿՑ(ՇԿՒ),
ՇԿՒ(ՇԿՓ), ՇԿՓ(ՇԿՔ), ՇԿՔ(ՇԿՕ), ՇԿՕ(ՇԿՖ), ՇԿՖ(ՇԿԱ),
ՇԿԱ(ՇԿԲ), ՇԿԲ(ՇԿԳ), ՇԿԳ(ՇԿԴ), ՇԿԴ(ՇԿԵ), ՇԿԵ(ՇԿՁ),
ՇԿՁ(ՇԿԷ), ՇԿԷ(ՇԿԸ), ՇԿԸ(ՇԿՂ), ՇԿՂ(ՇԿՃ), ՇԿՃ(ՇԿՄ),
ՇԿՄ(ՇԿՅ), ՇԿՅ(ՇԿՆ), ՇԿՆ(ՇԿՇ), ՇԿՇ(ՇԿՈ), ՇԿՈ(ՇԿՉ),
ՇԿՉ(ՇԿՊ), ՇԿՊ(ՇԿՋ), ՇԿՋ(ՇԿՌ), ՇԿՌ(ՇԿՍ), ՇԿՍ(ՇԿՎ),
ՇԿՎ(ՇԿՏ), ՇԿՏ(ՇԿՐ), ՇԿՐ(ՇԿՑ), ՇԿՑ(ՇԿՒ), ՇԿՒ(ՇԿՓ),
ՇԿՓ(ՇԿՔ), ՇԿՔ(ՇԿՕ), ՇԿՕ(ՇԿՖ), ՇԿՖ(ՇԿԱ), ՇԿԱ(ՇԿԲ),
ՇԿԲ(ՇԿԳ), ՇԿԳ(ՇԿԴ), ՇԿԴ(ՇԿԵ), ՇԿԵ(ՇԿՁ), ՇԿՁ(ՇԿԷ),
ՇԿԷ(ՇԿԸ), ՇԿԸ(ՇԿՂ), ՇԿՂ(ՇԿՃ), ՇԿՃ(ՇԿՄ), ՇԿՄ(ՇԿՅ),
ՇԿՅ(ՇԿՆ), ՇԿՆ(ՇԿՇ), ՇԿՇ(ՇԿՈ), ՇԿՈ(ՇԿՉ), ՇԿՉ(ՇԿՊ),
ՇԿՊ(ՇԿՋ), ՇԿՋ(ՇԿՌ), ՇԿՌ(ՇԿՍ), ՇԿՍ(ՇԿՎ), ՇԿՎ(ՇԿՏ),
ՇԿՏ(ՇԿՐ), ՇԿՐ(ՇԿՑ), ՇԿՑ(ՇԿՒ), ՇԿՒ(ՇԿՓ), ՇԿՓ(ՇԿՔ),
ՇԿՔ(ՇԿՕ), ՇԿՕ(ՇԿՖ), ՇԿՖ(ՇԿԱ), ՇԿԱ(ՇԿԲ), ՇԿԲ(ՇԿԳ),
ՇԿԳ(ՇԿԴ), ՇԿԴ(ՇԿԵ), ՇԿԵ(ՇԿՁ), ՇԿՁ(ՇԿԷ), ՇԿԷ(ՇԿԸ),
ՇԿԸ(ՇԿՂ), ՇԿՂ(ՇԿՃ), ՇԿՃ(ՇԿՄ), ՇԿՄ(ՇԿՅ), ՇԿՅ(ՇԿՆ),
ՇԿՆ(ՇԿՇ), ՇԿՇ(ՇԿՈ), ՇԿՈ(ՇԿՉ), ՇԿՉ(ՇԿՊ), ՇԿՊ(ՇԿՋ),
ՇԿՋ(ՇԿՌ), ՇԿՌ(ՇԿՍ), ՇԿՍ(ՇԿՎ), ՇԿՎ(ՇԿՏ), ՇԿՏ(ՇԿՐ),
ՇԿՐ(ՇԿՑ), ՇԿՑ(ՇԿՒ), ՇԿՒ(ՇԿՓ), ՇԿՓ(ՇԿՔ), ՇԿՔ(ՇԿՕ),
ՇԿՕ(ՇԿՖ), ՇԿՖ(ՇԿԱ), ՇԿԱ(Շ

կԹ. Ո՞ր կին֊ակն ձեռնադիր կամ ձեռնադրեալն. ՂՆ(ՂՉ), ԶԳԳ(ՀՀՆ), Զ(ՀՀ)։

կԺ. Ո՞ր գողանայ ձկնէ կամ մսէ՝ ուտելոյ կամ վաճառս. Զև(Ձ), (ԶԳԳ)։

կԻ. Ո՞ր ոչ ապահ գիտէ զինքն ուղիղ. ՁԳՀ(ՁԻՀ), ՁՂՁ, ՁՂ(ՄՂԸ)։

կԻ. Ո՞ր ոչ ապահ գիտէ զինքն ուղիղ. ՁԳՀ(ՁԻՀ), ՁՂՁ, ՁՂ(ՄՂԸ)։

կԻ. Ո՞ր ոչ ապահ գիտէ զինքն ուղիղ. ՁԳՀ(ՁԻՀ), ՁՂՁ, ՁՂ(ՄՂԸ)։

կԼ. Ո՞ւմ որ սպանող հոգւոյն չուշ լսող եղ եմ. ՁԼԸ(ՁՂՔ), ՁՂ(ՁՉՉ), ՁՂՁ(ՁՉՂ), ՁՂՁ(ՁՉՂ), ՁՂՁ(ՁՉՂ

ՋՂԸ(ՋՂԱ), (ՋՋ), (ՌՃՂԸ), ՌՄՋ(ՌՃՂՔ), ՌՄԷ(ՌՄ), ՌՄԸ(ՌՄԱ), ՌՄԾՋ(ՌՄԽԸ), ՌՄԾԷ(ՌՄԽՔ)։

ՋԴ. Նեստորի հաւանեալքն լուծցին, իսկ ուղղեալքն ընդունելի են. ՅՀԴ(ՅՀԲ), ՅՀԴ(ՅՀԴ), ՌՄԺ(ՌՄԴ)։

ճ ՋԵ. Անարժանի ի մահ աւրէնս տալ, իսկ եթէ ապրի. (ՃԾԵ), (ՆԱ), (ՆԿԲ). (ՆԿԴ), ՊԺԱ(ՊԴ), (ՊՀԴ), ՌԱ(ՋՂԴ). ՌՃԺԷ(ՌՃՔ), ՌՃԿՔ(ՌՃԿԱ)։

ՋՋ. Երախայից զերիս ամս ուսուցանել զհաւատն, ապա մկրտել, ՃԿ(ՃԾՋ). ՄԱ(ՃՂԷ), ՅԷ(ՅԴ), ՅԸ(ՅԴ), ՆԲ(ՅՂԸ), (ՆՔ), ՆԾՔ(ՆԾԸ), ՊԺԲ(ՊԵ), ՊՂԱ(ՊՋԵ), ՊՂԸ(ՊՂԱ), Ջ(ՊՂԲ), ՌԽՋ(ՌԼԸ)։

10 ՋԷ. Սարկաւագի չմկրտել եւ ոչ աւրէնս տալ. ՃԿԴ(ՃԾԱ). ՈՒԴ(ՈՒԱ), ՊԺՋ(ՊՔ), ՊԾԲ(ՊԽԵ), ՌՄԽԸ(ՌՄԽ)։

ՋԸ. Կրկին մկրտել որ ի հերձուածոյն Ապաւղինեալ կամ Փռիւգեալ. ՃԿԵ(ՃԿԱ), (ՃԿՔ), ՊՋ(ՋՂՔ), ՊԺԷ(ՊԺ)։

ՋԹ. Կիրակէի ծունր չդնել եւ ոչ ի գործ արկանել եւ ոչ պահել շաբաթու
15 եւ կիրակէի. ՂԴ(ՂԲ), ՃԿՋ(ՃԿԲ), ՄԼԴ(ՄԼ), (ՄՂ), ՊԺԸ(ՊԺԱ), ՊԿՋ(ՊԾՔ), ՋԿԴ(ՋԾԷ), ՌԸ(ՌԱ), ՌԺԴ(ՌԵ), ՌԽ(ՌԼԲ), ՌՂՔ(ՌՂԱ), ՅԽԸ(ՅԽԴ), (ՈԽԲ), ՋԵ(ՈՂՔ), ՈՀԷ(ՈՀԵ), ՈԽԵ(ՈԽԳ), ՈԽՋ(ՈԽԴ)։

Ղ. Կախարդաց, դիւթաց, թովչաց, վհկաց, ձեռնածուաց, դեղահատաց, չերման. ՃՂ(ՃՋՔ), ՃՂԱ(ՃՂ), ՅԱ(ՄՂԷ), ՅԼԲ(ՅԻԸ), ՅԽԷ(ՅԽԴ),
20 ՆԾՋ(ՆԾԴ), ՆԾԸ(ՆԿ), ՆՂՔ(ՆՂԵ), ՇՋԲ(ՇՀԸ), ՇՋԳ(ՇՋ), ՋՂԳ(ՋՋՋ). ՊԿ(ՊԾԳ), ՋԽԱ(ՋԼԴ), ՌՒԳ(ՌԺԵ), ՌՃԻԱ(ՌՃԺԳ)։

ՂԱ. Քահանայ կամ սարկաւագ կամ աշխարհական որ զոհէ կամ ուրանայ կամաւ կամ ակամայ. (ՃԾԳ), ՃԿԷ(ՃԿԳ), ՃԿԸ(ՃԿԴ), ՃԿՔ(ՃԿԵ), ՃՀ(ՃԿՋ), ՃՀԱ(ՃԿԷ), ՃՀԲ(ՃԿԸ), ՃՀԵ, (ՆՋԱ), ՇԵ(ՇԱ), (ՋԽԱ).
25 ՊԺ(ՊԳ), ՊԺՔ(ՊԺԲ), ՊԻ(ՊԺԳ)։

ՂԲ. Ջառնել խնամուխիւն ընդ այլազգիս. ՄՂՋ(ՄՀԱ), (ՄՀԲ), ՋԺԷ(ՋԺԱ), ՋՋՔ(ՋՋԲ), ՊՋԴ(ՊՀԸ)։

ՂԳ. Որ կամեցաւ շնալ եւ խափան եղեւ. Մ(ՃՂՋ), ՅՂԵ(ՅՂԱ), (ՋԻՋ)։

ՂԴ. Որ մին կուսան է եւ մինն այրի. ՄԴ(Մ), ՅԻԵ(ՅԻԱ), ՈՀԴ(ՈԻՔ),
30 ՈՂ(ՈՋԴ), ՊԷ(Պ), ՌՃԽԱ(ՌՃՀԳ)։

ՂԵ. Որ վասն շնութեան զկին իւր թողու. ՄԷ(ՄԳ), ՅԻԵ(ՅՀՔ), ՆԱ(Ն), ՆԳ(ՆԲ), ՆՀՋ(ՆՀԵ), ՆՋԲ(ՆՀԸ)։

ՂԶ. Քահանայ որ կինն շնալ. ՄՔ(ՄԵ), ՋՋՔ(ՋՋԱ), ՋՂ(ՋՋԲ), ՋՂԱ(ՋՋԳ)։

ՂԷ. Որք ի նեղութեան կամ ի մահու ժամանակ մկրտին կամ կրաւնաւոր լի-
35 նին. ՄԺԳ(ՄՔ), ՅՔ(ՅԵ), ՅՋԴ(ՅՋ), ՆԺԷ(ՆԺԳ), Ջ(ՊՂԴ), ՋԱ(ՊՂԵ)։

ՂԸ. Որ զծառայ երկիւղած ի տեառնէ պատրէ ելանել եւ ոչ պաշտել. ՄԺՔ(ՄԺԵ), ՊԽԵ(ՊԼԸ), ՋԾՔ(ՋԾԲ)։

ՂԹ. Ջամուսնաւոր քահանայ ոչ խոտել կուսանաց. ՄԻ(ՄԺՋ), ՄԻՋ(ՄԻԲ), ՊԽԷ(ՊԽ), ՌԷ(Ռ)։

40 Ճ. Որ զտուն Աստուծոյ արհամարհել ուսուցանէ. ՄԻԱ(ՄԺԷ), ՄԻԲ(ՄԺԸ), ՊԽԸ(ՊԽԱ), (ՋԴ)։

ՃԱ. Որ զպատուղ եկեղեցւոյ խլրոյ եւ զայգ հաս արտաքս տալ. ՄԻԳ(ՄԺՔ), ՄԻԴ(ՄԻ), ՊԽՔ(ՊԽԲ)։

---

[18] փռիգեայ
[19] ձեռնածաց
[36] յերկիւղած, չէք է

ձԲ. Ոբ ամբոսեին զպատանեցոց· ՄԿ(ՄԿԲ), զԾ(զՃԿ), (ՈՃՈՒ), (ՈՃՀՖ), (ՈՃՀԿ), (ՈՃՀՐ), (ՈՃՀԾ), (ՈՃՀԼ)։

ձԳ. Ոբ հաղկրնէ ասղաղաոնա սկսիւ· ՄԼ(ՄՀՂ), ՄՖ(ՄԿ), (ՄՃԿ)։

ձԴ. Ոյց ի ժաւ չկալ· ՄԼՖ(ՄԼԾ), ՈԾԿ(ՈՉ)։

ձԵ. Ոլոցեալոց ասաւաոնեն ի բան ոչ եկաղել, ոչ իաշնկ ծիսել ղոսնաոյն· ՄՃ(ՄԼՉ), (ՄԼՉ)։

ձԶ. Ֆահայլկ շատ չկալ իաղկաղկաւ կամ լաշաղաղկաւ կամ ղաիաղաղկաւ հաղաղաղկ· ՄՃՈ(ՄՀՂ), ՈՖ(ՈՀՐ), ՀՀ(ՀՀՂ)։

ձէ. Ֆահայլ ոբ ՀՀՀՂ է ՀՀՀՂաղ ՀՈՈ ամԾՀՂ էՀ ՀՀ ամ ՀՀաղ ամ ՀՀաղ ամ ՀՀաղ

ՃԻԴ. կէսսարկաւագի չաւրհնել բաժակ. ՄՂ(ՄՋՋ)։
ՃԻԸ. Զառնուլ ընձեռէս յագապաց. ՄՂՔ(ՄՋԸ), ՈՂ(ՈԻՋ), (ՊԽԷ), ՌՃՆ(ՌՂԷ)։
ՃԻՋ. Ջերթալ յուխտ ի տեղիս ուր ոչ ևն տեղիք սրբոց կամ նշխարք վկալից. ՄՂՔ(ՄՂԵ), Ց(ՄՂՋ)։
ՃԻԿ. Ցաղուհացսն չառնել տուն եւ պատարագ մատուցանել, բայց շաբաթու եւ կիրակէի. ՑԺԱ(ՑԷ), ՑԺԲ(ՑԸ), ՑԺԴ(ՑՔ), ՈՋ(ՈՀԴ)։
ՃԻԼ. Ցաղուհացսն եւ ճրագալուցի եւ ի պենտակոստէս եւ շաբաթու չառնել հարսանիս. ՑԺԴ(ՑԺ), ՈՀԷ(ՈՀԱ), ՈՀՔ(ՈՀԴ), ՋՂՋ(ՋՋՔ), ՋԴ(ՊՂԸ)։
ՃԻՔ. Զխաղալ քրիստոնէիցն ի հարսանիս եւ ոչ քահանալից եւ ուխտի մանկանց տեսանել զխաղ. ՑԺԵ(ՑԺԱ), ՑԺՋ(ՑԺԲ), ՋՀԵ(ՋԿԸ), ՋԵ(ՊՂՔ), ՋՋ(Ջ), (ՋԺՋ), ՋՂԵ(ՋՋԸ), ՌԺԸ(ՌԺ), ՌԿ(ՌԺԲ)։
ՃԼ. Ի տունս չմատուցանել պատարագ. ՑԺՔ(ՑԺԵ), ՋԺ(ՋԴ)։
ՃԼԱ. Որ ուտէ ի տեղւոյ այլոյ ինչ գտանիցեն. ՑԻԷ(ՑԻԴ), ՌԺԷ(ՌՔ)։
ՃԼԲ. Որ հալին ի ձիս յագելապէս կամ յայլ անասնոցս խառնակս. ՑԼ(ՑԻՋ), ՑԼՔ(ՑԼԵ), ՌԺՔ(ՌԺԱ)։
ՃԼԳ. Իգացելոցն. ՑԼԱ(ՑԻԷ)։
ՃԼԴ. Մանուկ որ անկնունք մեռանի. ՑԼԴ(ՑԼ), ՆԼԴ(ՆԼ), ՆՋՋ(ՆՋԲ), ՌՂ(ՌՋԲ), ՌՃԿԴ(ՌՃԺՋ)։
ՃԼԵ. Որ զգերեզման բանալ առ անձուկ. ՑԼԵ(ՑԼԱ), ՌԺԲ(ՌԴ)։
ՃԼԶ. Որ կոծով լան զմեռեալ. ՑԼԷ(ՑԼԴ), ՆԺՋ(ՆԺԴ), ՇՋԵ(ՇՋ), ՇԺԲ(ՇԽԸ), ՋԻԴ(ՋԺԷ), ՌԻԵ(ՌԺԷ), ՌԻՋ(ՌԺԸ)։
ՃԼԷ. Զմատուցանել պատարագ ի վերալ ուր նշխարք վկալից ևն. ՑԼԸ(ՑԼԴ)։
ՃԼԸ. Կրաւնաւորաց կարգի. ՑԽ(ՑԼՋ), ՇԺԴ(ՇԺ), ՇՋՔ(ՇՋԵ), ՈԽԲ(ՈԼԸ), ՈԿԴ(ՈԿ), ՋԻԱ(ՋԺԵ), ՋՀՋ(ՋԿՔ)։
ՃԼՔ. Զլուծանել զանդարձ մեռելոյ. ՑԽԱ(ՑԼԷ), ՌՂԸ(ՌՂ)։
ՃԽ. Զլալտնել զխոստովանութիւն. ՑԽԲ(ՑԼԸ), ՈԻԷ(ՈԻԴ), ՋՂԴ(ՋՋԷ)։
ՃԽԱ. Աւազանին պատուոյ. ՈԻԴ(ՈԺՔ), ՈՋԷ(ՈՋԱ), ՋԺԴ(ՋԸ)։
ՃԽԲ. Ջնզովել վայրապար. (ԻԲ), ՑԽՔ(ՑԽԵ), ՑԿԴ(ՑԿ), ՑՀ(ՑԿԴ), ՌԽԱ(ՌԼԴ), ՌՃԺԴ(ՌՃԶ), ՌՃԼԸ(ՌՃԻԸ)։
ՃԽԳ. Եպիսկոպոսի եւ երիցու չլամել ուրեք եւ անհաղորդ կալ երեք շաբաթ. ՑԿԱ(ՑԺԸ), ՑԿԵ(ՑԿԲ), ՑԿՋ(ՑԿԴ), ՌՃ(ՌՂԲ), ՌՃԿԸ(ՌՃԿ)։
ՃԽԴ. Երախալ որ հաղորդի. ՑՋԱ(ՑՀԷ), ՌՂ(ՌՋԲ)։
ՃԽԵ. Երախալ դիւահար որ կնիք խնդրէ. ՑՋԲ(ՑՀԸ), ՆԺՔ(ՆԺԵ), (ՊԻԷ), ՌՃՀԷ(ՌՃԿՔ)։
ՃԽԶ. Ալսահար որ աւրէնս խնդրէ. ՑՋԴ(ՑՀՔ), ՆԿ(ՆԺՋ), ՈԺՋ(ՈԺ), ՊԻԵ(ՊԺԸ), ՌՃՔ(ՌՃԱ), ՌՃԺ(ՌՃԲ)։
ՃԽԷ. Զհաղորդել որ ընդ ամուսնով իւրով լեալ իցէ ի գիշերի. ՑՋԵ(ՑՋԱ)։
ՃԽԸ. Կին որ ի ժամ մկրտութեան կամ հարսանեաց լապարահս իցէ. ՑՋՋ(ՑՋԲ), ՋԻՔ(ՋԻԴ), ՋԿԷ(ՋԿ), ՋԿԸ(ՋԿԱ), ՌԺԲ(ՌԽԴ)։
ՃԽՔ. Կին որ ծնանի յաղուհացսն կամ հիւանդանալ ոք. ՑՋԷ(ՑՋԴ), ՑՋԸ(ՑՋԴ), ՌԱ(ՋՂԴ), ՌՃԽԵ(ՌՃԼԷ)։

---

[2] ՃԵՌԷՈ
[7] պէնդակոստես
[10] ԱՆԿՆՈՒՔ
[38] ԼԻԵԱԼ
[41] յաղհացսն

ձՈՐ. Որ շնացեալ է ընդ կնոջ, գողնի զոլորշի կրկ. ցցի(ցցե), ջջի(ջջգ), ՈԿՀ(ՈՐԵ), ՈՀ(ՈՀՀ), ՈՀՀ(ՈՀՀ), ՈՀՀ(ՈՀՀ), ՈՀ

ՃՀԶ. Որ զկանոնեալ աղաւթս եւ զուսումն խափանէ. ՇԸ(ՇԴ), ՇԻԲ(ՇԺԸ), ՋԿԹ(ՋԿԲ), ՌՂԷ(ՌՋԷ)։
ՃՀԷ. Որ յանդիմանեալ սիրով ոչ ընկալցի. ՇԹ(ՇԳ), ՇԺ(ՇԷ), (ՋԾԱ)։
ՃՀԸ. Որ զմեղս ուրուք տեսեալ. ՇԺԱ(ՇՋ), ՋՀՋ(ՋԿԸ)։
ՃՀԹ. Որ դատարկաբանէ եւ կատակէ. ՇԺԲ(ՇԸ), ՌՀԷ(ՌԿԹ)։
ՃՋ. Որ երգնու աւելի քան զալո եւ ոչ. ՇԺԳ(ՇԹ), (ՌՃԻՋ)։
ՃՋԱ. Որ զթողեալ յանցանս եղբաւր լիշէ· ՇԺԴ(ՇԺ)։
ՃՋԲ. Որ չդառնալ ի մեղանչելոյ. ՇԺԵ(ՇԺԱ)։
ՃՋԳ. Որ շրջի վայրապար. ՇԺՋ(ՇԺԲ)։
ՃՋԴ Որ տրտմեցոյց վայրապար զեղբայր. ՇԺԷ(ՇԺԳ)։
ՃՋԵ. Որ աղաչէ զեզրայրն եւ նա ոչ հաշտի. ՇԺԸ(ՇԺԴ)։
ՃՋԶ. Սուրբ սեղանոյն զարդ եւ լուցմունք եւ խնկարկութիւնք անխափան լինել. ՇԻԱ(ՇԺԵ), ՈՀԱ(ՈԿԵ), ՈՋՋ(ՈՋ), ՋԼԴ(ՋԻԸ)։
ՃՋԷ. Երիցեղբայր որ տգէտ է կամ երկկին եւ պոռնկորդեաց չտալ շնորհ հաղորդութեան. ՇԻԷ(ՇԻԱ), (ՇԻԳ), ՇՂԲ(ՇԼԸ), ՈԺԳ(ՈԹ)։
ՃՋԸ. Կանանց մի՛ յանդգնիլ ընդ քահանայս մկրտել զմանուկ եւ մի՛ քահանայից տալ նոցա մերձ լինել. ՇԼԵ(ՇԼԱ), ՈՒԴ(ՈԺԳ), ՌՂԷ(ՌԼԹ)։
ՃՋԹ. Զսպաս եկեղեցւոյ ի հարսանիս ոչ տալ եւ զիւ՞րդ. ՇՂ(ՇԼՋ)։
ՃՂ. Քահանայից զգերեզմանս չառնել լեկեղեցւոջ. ՇՂԳ(ՇԼԱ), ՈՒԸ(ՈՒԴ), (ՈԿ)։
ՃՂԱ. Չհաղորդութիւն սուրբ չտանել ուրեք եւ տալ, բայց միայն հիւանդաց. (ՃՂ), (ՌՂԴ)։
ՃՂԲ. Տղայոց պսակ մի՛ դնել եւ մի՛ որոց զիրեարս չիցէ տեսեալ. ՇՂՋ(ՇՂԲ), ՇՂԷ(ՇՂԳ), ՈԼԲ(ՈՒԸ), ՌԿԴ(ՌԺՋ), ՌՃԺԲ(ՌՃՂԴ)։
ՃՂԳ. Զպատարագ եւ զագապս առանց Աւետարան կարդալոյ ոչ ճաշակել. (ՃՂԴ)։
ՃՂԴ. Որ ի պատարագ հրաւիրեալ է տուն՝ չուտել ինչ. ՇՂԹ(ՇՂԵ), ՈԼԱ(ՈՒԵ)։
ՃՂԵ. Գինարբուքիւնս շատ ի վիշտս ոչ առնել. ՇԺԲ(ՇՂԸ), (ՋԱ)։
ՃՂԶ. Ղորհուրդ եկեղեցւոյ եւ վանաց եւ թէ երբ շինեցան վանք. ՇԺԵ(ՇԺԱ), ՇԺՋ(ՇԺԲ), ՇԺԷ(ՇԺԳ), ՇԺԸ(ՇԺԴ), ՋԺԳ(ՋՋ)։
ՃՂԷ. Զգրկել զտառապեալս եւ զայն հոգացեալ տալ լեկեղեցին. ՇՀԱ(ՇԿԹ)։
ՃՂԸ. Տանտիկին ի վանս մի՛ ունել՝ մի՛ հացարար մի՛ կովկիթ. ՇՋԸ(ՇՋԴ), ՈՂԱ(ՈԼԵ), (ՈԼՋ), ՋՂԲ(ՋՋԵ), ՊԱ(ՋՂԴ)։
ՃՂԹ. Որոյ գացի մծղնեալ եւ թէ գիտէ եպիսկոպոսն եւ լուէ. ՇՂԳ(ՇՋԹ), ՇՂԴ(ՇՂ), ՋՋ(Ջ)։
Մ. Ցիսնամեան որ ամուսնանալ. ՇՂԸ(ՇՂԴ), ՋԼԲ(ՋԻՋ), ՌՃԼԹ(ՌՃԼԱ), ՌՃՂ(ՌՃԼԲ), ՌՃԺԴ(ՌՃՂՋ)։
ՄԱ. Զշաւթս լեկեղեցի տանել եւ ոչ ի տուն երիցուն կամ վաճառել վաշխու. ՈԹ(ՈԵ), ՈԺ(ՈՋ), ՈԺԱ(ՈԷ), ՈԺԲ(ՈԸ)։
ՄԲ. Ի սուրբ բաժակն չխառնել այլ գինի. ՈԺԵ(ՈԺԱ), ՋԺԸ(ՋԺԲ)։
ՄԳ. Ջկտակարանս գՀին եւ դՆոր ստանալ զամենայն. ՈԺՋ(ՈԺԲ), ՋՀԸ(ՋՀԱ), ՋԺԱ(ՋԵ)։
ՄԴ. Քահանայից նախագահ ըստ կոչմանն լինել. ՈԺԸ(ՈԺԴ)։

---

[14] շնոր
[15] հա
[30] խոհաւորդ, եր փխ. երբ

ՄԵ. Դպրի չառնել ժամ լեկեղեցւոջ առանց քահանալի եւ ոչ ագանել զգեսա զինուորի. ՈԺԹ(ՈԺԵ), ՈՒ(ՈԺԶ), (ՊԶԲ)։

ՄԶ. Թէ որպէս պարտ է զշնորհն բաժանել. ՈՒՁ(ՈԺԷ), ՋԺԷ(ՋԹ), ՋԺԸ(ՋԺ), ՋԺԹ(ՋԺԱ)։

5 ՄԷ. Զառնուլ հաս լապաշխարողաց. ՈՒԶ(ՈՒԲ), ԶԹ(ԶԳ), ՌՃԼԷ(ՌՃԼ)։

ՄԸ. Զառնել անասնոց ձեռնադրութիւն. ՈԼԴ(ՈԼ)։

ՄԹ. Քահանալի չերթալ աւրհնել զպուակաւնա խոհակերոցի եւ անտ ուտել. ՈԼԵ(ՈԼԱ),

ՄԺ. Զպատարագ ննջեցելոյ չտանել արտաքոյ իւրոյ եկեղեցւոյն կամ
10 զքառասունս ի վանս, այլ իւրոյ գեղջն եկեղեցւոյ եւ ի տան իւրում առնել ընտանեաց իւրոց. ՈԼԶ(ՈԼԲ), ԶՒԴ(ԶԺԸ), (ԶՒԳ), (ՌՃՒԹ)։

ՄԺԱ. Ճրագալուցին ցերեկն աւրէնս ոչ տալ. ՈԼԸ(ՈԼԳ)։

ՄԺԲ. Աղանդաւորաց չտալ վանս. ՈԽԴ(ՈԽ)։

ՄԺԳ. Ցամէն ամիս շաբաթ մի պահել. ՈԽԵ(ՈԽԱ)։

15 ՄԺԴ. Պանիր, ձուկ, ձու, գինի միապէս լուծանեն զպահոն. ՈԽԹ(ՈԽԵ)։

ՄԺԵ. Վարդավառին քառասունս թէ որպէս պահի. ՈԾԱ(ՈԽԶ)։

ՄԺԶ. Զորեքշաբաթու եւ ուրբաթու զենմամբ չտաւնել. ՈԾԳ(ՈԽԷ)։

ՄԺԷ. Դիւաց չիշխել ումեք առնել ինչ. ՈԾԵ(ՈԽԹ), (ՊԾԲ)։

ՄԺԸ. Զի աղաւթիւք եւ պատարագաւք կենդանեաց հոգւոց մեռելոց
20 ողորմութիւն լինի եւ թողութիւն մեղաց. ՈԾԷ(ՈԾԱ)։

ՄԺԹ. Զվկալից ոսկերս առ Աստուած բարեխաւս ունել. ՈԾԸ(ՈԾԲ)։

ՄԻ. Ծանաւթութեան առ միմեանս. ՈԾԹ(ՈԾԳ)։

ՄԻԱ. Եպիսկոպոսի չագանել երկաթս. ՈԿ(ՈԾԴ)։

ՄԻԲ. Բորոտի եւ գողւոյ չլինել կրաւնաւոր. ՈԿԴ(ՈԾԸ)։

25 ՄԻԳ. Բորոտի եւ գողւոյ հաղորդել թէ արժանի են. ՈԿԵ(ՈԾԹ), ՋԿԵ(ՋԾԷ)։

ՄԻԴ. Կրաւնաւոր թէ բորոտի կամ աւրկանալ՝ կալ ի վանս իւրում. ՈԿԶ(ՈԿ), ՌԽԵ(ՌԼԷ)։

ՄԻԵ. Զլիշատակ իւր ի կենդանութեան իւրում ոչ առնել. ՈԿԷ(ՈԿԱ)։

30 ՄԻԶ. Զհաղորդն պահել ցկիրակէն եւ այլ ոչ. ՈԿԸ(ՈԿԲ), (ՊՁԱ)։

ՄԻԷ. Որ հիւանդի աւրէնս տան կամ միաբնակեցի ասել զաղաւթսն. ՈԿԹ(ՈԿԳ), ՈՀ(ՈԿԴ), ՌՃԲ(ՌՂԴ)։

ՄԻԸ. Զհամարել պիղծ զկաշեղէնն եւ զփղոսկր եւ զապրիշում եւ որ ինչ պատուական է մարգկան. ՈՀԲ(ՈԿԶ)։

35 ՄԻԹ. Ի ձէթն սրբութեան չխառնել այլ լաւելուած անսուրբ ձէթ. ՈՀԴ(ՈԿԷ), ԶԺԱ(ԶԵ)։

ՄԼ. Զի քառասնիցդ հրամանն առաքելական է. ՈՀԴ(ՌԿԶ), ՌՃՀԴ(ՌՃԿԶ)։

ՄԼԱ. Որ վաղիւն պսակ է առնլոց՝ չարբենալ. ՈՀԸ(ՈՀԲ), ՌՃԱ(ՌՂԴ)։

ՄԼԲ. Զձէթն հալրապետին աւրհնել եւ ոչ երիցուն. ՈԶԴ(ՈՀԷ)։

40 ՄԼԳ. Զոր քահանալից պարտ է աւրհնել զմկրտութեան ձէթն եւ զհիւանդաց. ՈԶԴ(ՈՀԸ), ՈԶԵ(ՈՀԹ)։

ՄԼԴ. Պսակ եկեղեցւոջ դնել եւ ոչ այլ ուրեք. ՈԶԹ(ՈԶԳ), ՌՃՀ(ՌՃԿԲ)։

ՄԼԵ. Շաբաթ երիկունն Լոյս զուարթ ասել եւ ծունր ոչ կրկնել. ՈՂԱ(ՈԶԵ)։

---

5 չառնու
10 գիւղջն
15 ձուկն
16 վարդեվարին

ՄԼԶ. Մուրբ Աստուած ասել եւ Խաչեցար զկնի. ՈՂԴ(ՈՁԷ), ՈՂԴ(ՈՁԸ)։
ՄԼԷ. Ժամուցն հրաման որ ի տուէ եւ ի գիշերի թէ որպէս կարգեալ է. (ՄՀԸ), (ՄՀԹ), ՈՂԵ(ՈՁԹ), ՈՂԶ(ՈՂ), ՈՂԷ(ՈՂԱ), ՈՂԸ(ՈՂԲ), ՈՂԹ(ՈՂԴ)։
ՄԼԸ. Ցալտնութեանն աւր զջուրն աւրհնել. Զ(ՈՂԴ)։
ՄԼԹ. Զխաչ աւրհնել եւ զամենալն զկահ եւ զսպաս սրբութեան թէ որպէս արժան է պահել. ԶԱ(ՈՂԵ), ԶԲ(ՈՂԶ), (ՌՃԽ)։
ՄԽ. Ցալտնութեան ութաւրէքն զմկրտութեան Աւետարանն կարդալ. ԶԴ(ՈՂԸ), ՌՃԿ(ՌՃԾԲ), ՌՃԿԱ(ՌՃԾԳ)։
ՄԽԱ. Վարդապետանոց կարգել անխափան. ԶԾԲ(ԶԶ), (ՌԻԹ)։
ՄԽԲ. Եկեղեցպանին զդուշ կալ իւրոյ գործոյն. ԶԾԵ(ԶԹ)։
ՄԽԳ. Եպիսկոպոսին հոգ տանել ի գողէվանեաւրն. ԶԻԳ(ԶԾԷ)։
ՄԽԴ. Որ բանագրեալն է թաղել եւ ղերախալն մկրտել. ԶԻԵ(ԶԾԹ)։
ՄԽԵ. Թէ երախալն հիւանդասցի եւ քահանալն լորժամ լսէ հեռի իցէ. ԶԻԶ(ԶԻ), ՌՃԿԶ(ՌՃԾԸ)։
ՄԽԶ. Քորեպիսկոպոսին վասն աւրընթրեաց չփակել զեկեղեցի Աստուծոյ, եւ ոչ գեղջաւագի՝ վասն հարկաց. ԶԻԷ(ԶԻԱ)։
ՄԽԷ. Զեկեղեցի աւրհնել, ժողովս առնել քահանալից եւ զենմամբք աւրհնել. ԶԼԶ(ԶԼ), ԶԼԷ(ԶԼԱ), ԶԼԳ(ԶԻԵ), (ՌՄԽԷ)։
ՄԽԸ. Կանամբէ երիցանց եւ կուսանաց. ԶԽԲ(ԶԼԶ), ԶԽԳ(ԶԼԷ), ԶԶԷ(ԶԶ)։
ՄԽԹ. Քահանալի աղքատասէր լինել եւ բարեխրատ. ԶԽԵ(ԶԼԹ)։
ՄՄ. Աշխարհականաց սրբազգեաց լինել. ԶԽԶ(ԶԽ)։
ՄՄԱ. Որ շնալ եւ զսերմն լերկիր հեղուցու. ԶԽԸ(ԶԽԲ), ԶԽԹ(ԶԽԳ)։
ՄՄԲ. Որ մի մաւր կաթամբ սնեալ են աւտարք՝ չամուսնանալ. ԶՄԹ(ԶՄԲ)։
ՄՄԳ. Որ զսահման ընկերին լափշտակէ. ԶԿԱ(ԶՄԳ)։
ՄՄԴ. Թէ որչափ պարտ է ունել քառասունս ննջեցելոցն. (ԶՄԴ)։
ՄՄԵ. Զառնել զամուլ կին ումեք. ԶԿԲ(ԶՄԷ)։
ՄՄԶ. Ոչ փոխանակել զշուն ընդ ոչխարի եւ պատարագել. ԶԿԳ(ԶՄԶ)։
ՄՄԷ. Էշ փոխանակեսցի եւ պատարագեսցի. ԶԿԴ(ԶՄԷ)։
ՄՄԸ. Ոչ հանել զվերարկուս անմաքուր անասնոց եւ մեռելոտուոյ եւ վաճառել. ԶԿԵ(ԶՄԸ), ԶԿԶ(ԶՄԹ), ՌՃԺԹ(ՌՃԺԱ)։
ՄՄԹ. Զթողուլ քահանալի եւ սարկաւագի եւ կրաւնաւորի զկարգն. (ԶՄԲ)։
ՄԿ. Զաւրհնել քահանալի զմկնանկ. ԶՂԱ(ԶԶԴ), ՌԺԸ(ՌԺ), ՌՃԺԸ(ՌՃԺ)։
ՄԿԱ. Զերթալ քահանալի լերկրորդ հարսանիս. ՁԼԷ(ՁԼ), ՌՃՀԱ(ՌՃԿԳ)։
ՄԿԲ. Զփոքրել կնոջ ղհերս եւ առնաբար զգեստ ադանել. ՁԿԳ(ՁՄԶ), ԶՂԱ(ԶԶԴ), ՌՄԶ(ՌԽԸ)։
ՄԿԳ. Որ ձեռնադրութիւն ոչ ընկալցի՝ ոչ հաղորդեսցի. (ՁԿԸ)։
ՄԿԴ. Զյարել զսաղմոսն ի միմեանս ի պաշտամանն ժամուն. ՁԶԹ(ՁԶԲ), ՁՂ(ՁԶԳ)։
ՄԿԵ. Զառնել ի ղեւուղս եւ յագարակս եպիսկոպոս. ԶԹ(ԶԳ)։
ՄԿԶ. Հաս քահանալի եւ սարկաւագի՝ երբ ձեռնադրին. ԶԾԴ(ԶԸ)։
ՄԿԷ. Քրիստոնեալ որ արիւն հեղու ի կռիւ. ԶԻ(ԶԾԳ)։
ՄԿԸ. Զհանել ազատաց զերբէց առանց եպիսկոպոսի. ԶԼԲ(ԶԻԴ), ՌՄԽԴ(ՌՄԼԶ), ՌՄԽԵ(ՌՄԼԷ), ՌՄԽԶ(ՌՄԼԸ), ՌՄԽԷ(ՌՄԼԹ)։

[17] գեաւզկնաւագի
[18] մեռելոտուոյ
[19] գմկնանկ

ՄԿԹ. *Որ պոռնկի ի տան Աստուծոյ. ՋԽԶ(ՋԼԹ)։*
ՄԼ. *Ծնաւղք որ զչարիս զաւակաց ծածկեն. ՋԼԶ(ՋԿԸ)։*
ՄԼԱ. *Ւ՛ահանալ որ զեղխի գինով. ՋՂԶ(ՋՋԹ)։*
ՄԼԲ. *Որ վասն յաճախ պտուղ տալոյ արգելու յանկողնոյ. ՌԶ(ՋՂԸ)։*
ՄԼԳ. *Աւրուհաստաւոր որ գողանալ. ՌԼԸ(ՌԼ)։*
ՄԼԴ. *Չհնծանեալ քահանալի լերեւելի երիւար եւ ոչ հանդերձ երեւելի ագահնել. ՌԽԸ(ՌԽ), ՌՄԺԸ(ՌՄԺԱ)։*
ՄԼԵ. *Զալլակերպել կնոջ ի տաւնի եւ լեկեղեցի գնալ. ՌԿԱ(ՌԾԳ)։*
ՄԼԶ. *Զգենուլ կնոջ կամ որս առնել եւ հնծան հարկանել. ՌԿԲ(ՌԾԴ)։*
ՄԼԷ. *Զննջել եղբաւր ընդ քեռ իւր՝ ի ծէ ամէն ի վեր. ՌԿԳ(ՌԾԵ)։*
ՄԼԸ. *Որ ի մտի գնէ պոռնկել ընդ կնոջ իշխանի. ՌՀԴ(ՌԿԶ)։*
ՄԼԹ. *Կին պոռնիկ եթէ ի ծնունդս վատնի՝ մկրտել. ՌՂ(ՌԶԲ)։*
ՄԽ. *Ւ՛ահանալ մի՛ խստութեամբ ըստ կանոնաց կոչել զմեղուցեալս. ՌՃԺԶ(ՌՃԸ)։*
ՄԽԱ. *Չհիւանդս սուրբ դեղաւք բժշկել. ՌՃԻԲ(ՌՃԺԴ)։*
ՄԽԲ. *Զարկանել ձեռն անաանոց. ՌՃԽԷ(ՌՃԼԹ)։*
ՄԽԳ. *Որ տեսանէ ղխաչ ի գերութեան. ՌՃԾԹ(ՌՃԾԱ)։*
ՄԽԴ. *Որ քահանալ ի խորհրդի է եւ ոք ի մեռանիլ է. ՌՃԿԵ(ՌՃԾԷ)։*
ՄԽԵ. *Զպատել զդիս բաղում զգեստուք. ՌՃՀԵ(ՌՃԿԷ)։*
ՄԽԶ. *Որ զանասնախառն բանսն խաւսին. ՌՄԴ(ՌՃՂԶ)։*
ՄԽԷ. *Որոց ամուսինքն ի գերութիւն անկան. ՌՄԽԲ(ՌՄԼԴ)։*
ՄԽԸ. *Ժառանգաւոր որ անորդի իցէ. ՌՄԽԳ(ՌՄԼԵ)։*

---

[15] դեղովք

1280—2

Ը

ՊԵՏՈՒՆ ԵՒ ԿԱՐԱՂ ՉՈՐ ԲԱՀԱՆՋՈՒ ՊԱՏՃԱՌԱԾ ՀԱՅՈՑՆԻՆ ԽՈՒՍԱՓԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻՆ

Կ՚արտասահմանէն գրկի վերադարձը ազգին ուրախութիւն պատճառեց, որովհետեւ ամէն մարդ կը զգար, որ ան պիտի չկրնար երկար ատեն հանգիստ նստիլ, եւ որ շուտով նորէն պիտի ելլէր ի պաշտպանութիւն հայրենեաց սրբազան իրաւանց։ Ան ծնած էր զինուոր, եւ զինուորական կեանքը անհրաժեշտ էր իր բնաւորութեան համար։ Ան կը սիրէր պատերազմը, որովհետեւ պատերազմին մէջ կարելի կ՚ըլլայ ցոյց տալ քաջութիւն եւ ուժ։ Ան կը սիրէր պատերազմը, որովհետեւ պատերազմին մէջ կարելի կ՚ըլլայ ցոյց տալ քաջութիւն եւ ուժ։

* Հմմտ. Մատթ., ժԱ., 22

1 ՟ո սահմանը եւ հետեւը··· նախօրօ-
մուսի խեղդոցէ՛ 272-րդ էջի 4-րդ
տողի բեխում է՝ ՟ն չկրչ սահմանը եւ
հետեւը··· պիտի վիճակին՝
27-րդ էջի 4-րդ տողէ ա սահմանը
եւ հետեւը··· նոյնպէս ձեռնարկէ՛
19-րդ էջի 15-րդ տողէ է ի
սահմանը եւ հետեւը··· պատրաս-
տացն իւրոց՝ 9-րդ էջի 13-րդ տող
բեխում է՝ Ց սահմանը եւ հետեւը····
աղբաց հեղձամոցս՝ 53-րդ էջի 10-րդ
տողը բեխում է՝ ո ետիւքաց վերս-
կրիր ոսկի յասպիսներ-քիւն՝ մի
խոտորէք 3ետ-երրորդ վերջին նախա-
սահմանս է՝ bcdegilogrt սկիզբն
(ր բոլորին) սահմանին հետեւի
(bg հետեւին clo հետեւին d հա-
հետեւ արդեսյ յիմսոս) ի հետեւ
բոլոր սահմանին հետեւ
տրակ եղեր kmps վասն հետեւ-

2 CDNOPYZ եկեղեցոյ IJ յեկեղեցոյ
Xյեղ Mվերամեյն Y սեռատարդոյ
յիսուսի զրկասոսի RX չկր սեռատ

3 ՟ի սարգսյանքեր-քիւն Y գիրի կիսիք-
վան է ՟ բոլոր յեա զ գիրի վերամ-
ի վերամեսո NOW վերամեսոյ V վե-
րամեսոյն

5 ՟ն հայի յեղկիսոյ, որպէս ընդունի ձեռնարկ
ան հայրենեաց, եւ որպէս ընկերացաւ նոյն ատեն նոյնպէս ձեռնարկ
ան հայրենեաց, եւ որպէս ընկերացաւ նոյն ատեն նոյնպէս ձեռնարկ

4 W չկր բոր o ի վիս· բոր N ատ···
յեկեղեցոյ է Io որպես եւ c
ատենցասու վիս· ընդհանուր bcdefg
ikmopqrstv հոգոյ (1 հետեւ) եւ
բոլոր ընդհանուր

5 m չկր եւ որպէս c ընդհանուր p վկր
ատաքելի b սարդեւս LNOPQ
RTXYbcdfgiklo հոգոյն Ylo չկր եւ
(սկսող)

6 bg գկսող AIJKLMNOQRSTUVXZn
գկատոնէս I կատոնս ՝ գվատրասե-
տրքիւնէ HIJPYbcdefilopq եկե-
ցոյց Mr յեկեղեցոյ g հոգոյն վիս·

7 cdefgikmoprst չկր եւ dikmpsi սեռա-
ղեկեղեցոյ
ատոն IJ ձոյամբեւ Y վատրասե-
տքն իւրմէ bq վատրասեռատա-
ընդհանուր beRq ատաղացնէր· բաջի
cdfikmoprstv-ին մեռացած ձեռ-եռր
չօրեցեք ոսասնէր ABCDE գիրքա-
տեսարանին m գեւքամատեսնեկի NO

8 NO գբ-ն e գբ XYWdilort եօքն
ք q եաւրք bg գրեկացց IJX
Yf քոգոարքիւնէ IJYbefgyv քէ
cdiklmprst չկր եէք Sdfo որ
1 չկր յոր BCDEFGHKVXYbcdeg
iklmpqrstv կոգրդ ՝ կոգրձ NOW որ
չոգաւն S չոգաւն ՝ գբքաւն ՝ իիս· չոգաւն

մի որ ի նոցանէ, եւ եթէ գիտող ոք ինչ գրոց եւ ձեռն ի գործ առնել, եւ կամ յորժամ եւ ուստի ընկալեալ զայսոցանէ զատ ձեռնադրութիւն ձեռնադրեսցէ զոք,

Ցասի եպիսկոպոսի եպատկի իշխանութիւն ձեռնադրել զքահանայս եւ զսարկաւագս, ի թեմսն ցասի եւ ոչ յայլ տեղիս առանց հրամանի տեառն ցասի եւ ոչ յայլ տեղիս առանց հրամանի տեառն ցասի, որ է գրեալ ի կանոնին Նիկիոյ ի ՃԺ հարսն, որ ի Նիկիա ժողովեցան ի ժամանակս Մեծին Կոստանդիանոսի թագաւորին, եւ ի Սարդիկէ, որ ի ՃԽԷ հարսն ժողովեցան, եւ ի Կարթագինէ, որ ի ՃՂ հարսն ժողովեցան, եւ ի Կոստանդնուպաւլսէ, որ ի ՃՁ

ասեմ նախատրտունջ եղանելոյ ընդ ասելիսն եւ ցաւագին լինիցի· եւ զո-
հասցեալն ցնծալոյն ընդ արիւնաբուղխ պսակին գնացեալ ընդ ամենայն
հրեշտակս՝ լորժամ լսիցեն ընդ երկինս ասելոյ ընդ իս՝ Ողորմեցարո՛
ասացեալ ընդ մարդասէրն Հոգին սուրբ՝ ընդ որոյ ցնծալոյն ընդ ո-
ղորմելոյն եւ ընդ ողորմածին՝ որ ընկալաւ զաղաչանս իւր ի վերայ
եւ պսակեաց զնա՝ ամենայնիւ որ ընկալաւ զաղաչանս իւր ի վերայ
եւ ողորմեցաւ նմա՝ ամենայնիւ որ ողորմեցաւ նմա։

10 Եւ ի լսելն զհրճեխայց լոգին նոքա եւ նիկն ի վերայ-
տանէն, որ վաղվաղ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

1 ho օծուեաւ l ասեաւ Yf քասանա- ասելոյ bq որբոյն փն. ասատա-
յոբքեանն Y եւ գՏնապարձան ձոյնայն Ybcefgt նատեղն
ps գՏնապարձան Y ապաիր- gq յաղիչ NOWabcdefghiklmoprst
ատցն bq ապաիրատաց acefghiklm fon t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

2 ե եղեցին d եղիցի Y քաոյք abcdef 9 Ebcefgq չիք իսկ abcdefghiklmopq
ghiklmoprstv քաոյք (t քաոյք rstv ասչո n նոցա eg ֆէչ իւ. իւս
փրկիչն) ասեղ (d բաչին) աւեբ- bq յոբատարքիւն d որատիսու-
հիսկայ է) բաչի (hlo ասեբատաչին) Yo ե- քեաւթ f որատարքիւն c եղեցի
ատրաչին t իւրոյ փն. իւոոյ e քեցի acghiklmoprstv լեցի ելց լիրիցի
ասատատոր ՝ըչ սեղոոյ X սեղա- b լիրիցիւ d լեցին
նուն bq սոբր սեղատոյն

3 bq չիք ընդհատաչին եկեղեցւոյ 10 acdefglkmoprs գրեհիքաչրիչն bq գբ-
սրբոյ եւ lJHNecdefghlop եկեղե- փրկիչն եւ գրեհիքաչրիչ acdefglkm
ցոյ cdefghiklmoprs չիք եւ (ստի.) ps գհոգին Yhlo սոբր հոգի
t չիք եւ չիկտել... հոգոյն սրբ- (Yl հոգին) t սոբր ի ձեզ եւ նոգա
րոյ D հեքձաւս lJelo աւտաւն N ցհամայնչ abcdefghiklmoprs
4 CHiJNOPQSTVYecdefghllnopqr որ- tv ցհամայնց բեղիքոբքեաչր (bq
գոյ BCDEFJNO հոգւոյ PQYEbfg բեղիքոբքեաչր ե ստեղ)
hll հոգոյն o հոգոյն e ոգւոյն q չիք 11 abcdefghiklmoprstv չիք եւ (գոհ.)
եւ հոգւոյն սրբոյ X չիք սրբոյ g գաչատաչին XYafiklmrsv գաոա-
Q եա X բաչից Y բացից g յաչ- ղ գհատաչին t գատատաչոբքիւնն
ողիկ tաչ bq եկ (eg եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս)
5 bq եկ W եւ փն. եկն k ասչչն NO bq եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս
Wbq գհոոա փն. գհա abcdefghik փն. գհա abcdefghik
lmoprstv վեբատաչր 12 AIJKLMPQRSTUVXZhn գաոա-
6 k յբոկիհսն ms յբոկիհն NOW ի ղոչ
ատաչքեաչն d ատչոբքեաչն abcefghi
կmoprst ատոոբքեաչն (begq ատ-
սահել f ատոոչատ գաոատաչին
ատհել f ատոոբքեաչն գաոատաչին
տոհչոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ոչհոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ատչն, որ վաչֆեն իսկ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

1 ho օծուեաւ l ասեաւ Yf քասանա- ասելոյ bq որբոյն փն. ասատա-
յոբքեանն Y եւ գՏնապարձան ձոյնայն Ybcefgt նատեղն
ps գՏնապարձան Y ապաիր- gq յաղիչ NOWabcdefghiklmoprst
ատցն bq ապաիրատաց acefghiklm fon t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

2 ե եղեցին d եղիցի Y քաոյք abcdef 9 Ebcefgq չիք իսկ abcdefghiklmopq
ghiklmoprstv քաոյք (t քաոյք rstv ասչո n նոցա eg ֆէչ իւ. իւս
փրկիչն) ասեղ (d բաչին) աւեբ- bq յոբատարքիւն d որատիսու-
հիսկայ է) բաչի (hlo ասեբատաչին) Yo ե- քեաւթ f որատարքիւն c եղեցի
ատրաչին t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

2 ե եղեցին d եղիցի Y քաոյք abcdef 9 Ebcefgq չիք իսկ abcdefghiklmopq
ghiklmoprstv քաոյք (t քաոյք rstv ասչո n նոցա eg ֆէչ իւ. իւս
փրկիչն) ասեղ (d բաչին) աւեբ- bq յոբատարքիւն d որատիսու-
հիսկայ է) բաչի (hlo ասեբատաչին) Yo ե- քեաւթ f որատարքիւն c եղեցի
ատրաչին t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

3 bq չիք ընդհատաչին եկեղեցւոյ 10 acdefglkmoprs գրեհիքաչրիչն bq գբ-
սրբոյ եւ lJHNecdefghlop եկեղե- փրկիչն եւ գրեհիքաչրիչ acdefglkm
ցոյ cdefghiklmoprs չիք եւ (ստի.) ps գհոգին Yhlo սոբր հոգի
t չիք եւ չիկտել... հոգոյն սրբ- (Yl հոգին) t սոբր ի ձեզ եւ նոգա
րոյ D հեքձաւս lJelo աւտաւն N ցհամայնչ abcdefghiklmoprs
4 CHiJNOPQSTVYecdefghllnopqr որ- tv ցհամայնց բեղիքոբքեաչր (bq
գոյ BCDEFJNO հոգւոյ PQYEbfg բեղիքոբքեաչր ե ստեղ)
hll հոգոյն o հոգոյն e ոգւոյն q չիք 11 abcdefghiklmoprstv չիք եւ (գոհ.)
եւ հոգւոյն սրբոյ X չիք սրբոյ g գաչատաչին XYafiklmrsv գաոա-
Q եա X բաչից Y բացից g յաչ- ղ գհատաչին t գատատաչոբքիւնն
ողիկ tաչ bq եկ (eg եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս)
5 bq եկ W եւ փն. եկն k ասչչն NO bq եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս
Wbq գհոոա փն. գհա abcdefghik փն. գհա abcdefghik
lmoprstv վեբատաչր 12 AIJKLMPQRSTUVXZhn գաոա-
6 k յբոկիհսն ms յբոկիհն NOW ի ղոչ
ատաչքեաչն d ատչոբքեաչն abcefghi
կmoprst ատոոբքեաչն (begq ատ-
սահել f ատոոչատ գաոատաչին
ատհել f ատոոբքեաչն գաոատաչին
տոհչոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ոչհոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ատչն, որ վաչֆեն իսկ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

13 NOW չիք եւ (ի լիս.) W ի ձիքեեե- ղոչ լեռնէ abcdefghiklmoprstv
եկեալ իչկե begq եւ հոգա եւ հոգա եւ
ատչն, որ վաչֆեն իսկ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

12 AIJKLMPQRSTUVXZhn գաոա- ղհիllոpqt գհոսկեն
ոսկե

10 Եւ ի լսելն զհրճեխայց լոգին նոքա եւ նիկն ի վերայ-
տանէն, որ վաղվաղ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

ասեմ նախատրտունջ եղանելոյ ընդ ասելիսն եւ ցաւագին լինիցի· եւ զո-
հասցեալն ցնծալոյն ընդ արիւնաբուղխ պսակին գնացեալ ընդ ամենայն
հրեշտակս՝ լորժամ լսիցեն ընդ երկինս ասելոյ ընդ իս՝ Ողորմեցարո՛
ասացեալ ընդ մարդասէրն Հոգին սուրբ՝ ընդ որոյ ցնծալոյն ընդ ո-
ղորմելոյն եւ ընդ ողորմածին՝ որ ընկալաւ զաղաչանս իւր ի վերայ
եւ պսակեաց զնա՝ ամենայնիւ որ ընկալաւ զաղաչանս իւր ի վերայ
եւ ողորմեցաւ նմա՝ ամենայնիւ որ ողորմեցաւ նմա։

10 Եւ ի լսելն զհրճեխայց լոգին նոքա եւ նիկն ի վերայ-
տանէն, որ վաղվաղ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

1 ho օծուեաւ l ասեաւ Yf քասանա- ասելոյ bq որբոյն փն. ասատա-
յոբքեանն Y եւ գՏնապարձան ձոյնայն Ybcefgt նատեղն
ps գՏնապարձան Y ապաիր- gq յաղիչ NOWabcdefghiklmoprst
ատցն bq ապաիրատաց acefghiklm fon t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

2 ե եղեցին d եղիցի Y քաոյք abcdef 9 Ebcefgq չիք իսկ abcdefghiklmopq
ghiklmoprstv քաոյք (t քաոյք rstv ասչո n նոցա eg ֆէչ իւ. իւս
փրկիչն) ասեղ (d բաչին) աւեբ- bq յոբատարքիւն d որատիսու-
հիսկայ է) բաչի (hlo ասեբատաչին) Yo ե- քեաւթ f որատարքիւն c եղեցի
ատրաչին t իբոտոյ c գոհացին
oprst ապաիրատաս bq իբոց Y չիք 8 glo գոհատուին abcdfhlkmoprs չիք
իբոնեց իբ. (փատա.) abcdefghiklmoprs
tY որպես իւ.

3 bq չիք ընդհատաչին եկեղեցւոյ 10 acdefglkmoprs գրեհիքաչրիչն bq գբ-
սրբոյ եւ lJHNecdefghlop եկեղե- փրկիչն եւ գրեհիքաչրիչ acdefglkm
ցոյ cdefghiklmoprs չիք եւ (ստի.) ps գհոգին Yhlo սոբր հոգի
t չիք եւ չիկտել... հոգոյն սրբ- (Yl հոգին) t սոբր ի ձեզ եւ նոգա
րոյ D հեքձաւս lJelo աւտաւն N ցհամայնչ abcdefghiklmoprs
4 CHiJNOPQSTVYecdefghllnopqr որ- tv ցհամայնց բեղիքոբքեաչր (bq
գոյ BCDEFJNO հոգւոյ PQYEbfg բեղիքոբքեաչր ե ստեղ)
hll հոգոյն o հոգոյն e ոգւոյն q չիք 11 abcdefghiklmoprstv չիք եւ (գոհ.)
եւ հոգւոյն սրբոյ X չիք սրբոյ g գաչատաչին XYafiklmrsv գաոա-
Q եա X բաչից Y բացից g յաչ- ղ գհատաչին t գատատաչոբքիւնն
ողիկ tաչ bq եկ (eg եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս)
5 bq եկ W եւ փն. եկն k ասչչն NO bq եւ ֆէչ եւ c ոբաչցս
Wbq գհոոա փն. գհա abcdefghik փն. գհա abcdefghik
lmoprstv վեբատաչր 12 AIJKLMPQRSTUVXZhn գաոա-
6 k յբոկիհսն ms յբոկիհն NOW ի ղոչ
ատաչքեաչն d ատչոբքեաչն abcefghi
կmoprst ատոոբքեաչն (begq ատ-
սահել f ատոոչատ գաոատաչին
ատհել f ատոոբքեաչն գաոատաչին
տոհչոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ոչհոս ՝փոատատաչն գկվճատատոփ եւ ֆյոտեֆճոսոտ գվեն ցկիոֆցեն գկվոատչ
ատչն, որ վաչֆեն իսկ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

13 NOW չիք եւ (ի լիս.) W ի ձիքեեե- ղոչ լեռնէ abcdefghiklmoprstv
եկեալ իչկե begq եւ հոգա եւ հոգա եւ
ատչն, որ վաչֆեն իսկ էին, եւ որ սկսան գչաւտիկն Տէրայ-

12 AIJKLMPQRSTUVXZhn գաոա- ղհիllոpqt գհոսկեն
ոսկե

Տեղեր՝ ի տեղւոջն ուր եղեն Տարցյուրեաք աշակերտացս, ել ով էին, որ դաստիցէ զեա հիմնէին ի նմին տեղւոջ եղեն վիճմունք եւ Տարցյուրեաք, զրիմեանս Տոդալ եւ խորհրդածել, ել ոմանց գործոցն զոր գործեն արքայութեանն Տեառն ընդ ամենեսին եիիիւ Եւ զոր աւրհնեալ ի վերնատանէն յուսեցեալ Տէրն աշակերտացն զիտմունս ամենայն արքայութեանն Տեառն ընդ ամենեսին եւ զիտմունս ամենայն ազգաց մարդկան, զի ոչ ոք գիտէ զԱստուած եթէ ոչ Որդին եւ որում եթէ Որդին յայտնել կամի։

Եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ոք է որ թողցէ զտուն կամ զեղբարս կամ զքոյրս կամ զհայր կամ զմայր կամ զկին կամ զորդիս կամ զանդս վասն արքայութեան Տեառն ընդ ամենեսին եիիիւ Եւ զոր գործեն արքայութեանն Տեառն ընդ ամենեսին եւ զիտմունս ամենայն ազգաց մարդկան, զի ոչ ոք գիտէ զԱստուած եթէ ոչ Որդին եւ որում եթէ Որդին յայտնել կամի։

Եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ոք է որ թողցէ զտուն կամ զեղբարս կամ զքոյրս կամ զհայր կամ զմայր կամ զկին կամ զորդիս կամ զանդս վասն արքայութեան Տեառն ընդ ամենեսին եիիիւ Եւ զոր գործեն արքայութեանն Տեառն ընդ ամենեսին եւ զիտմունս ամենայն ազգաց մարդկան, զի ոչ ոք գիտէ զԱստուած եթէ ոչ Որդին եւ որում եթէ Որդին յայտնել կամի։

Եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ոք է որ թողցէ զտուն կամ զեղբարս կամ զքոյրս կամ զհայր կամ զմայր կամ զկին կամ զորդիս կամ զանդս վասն արքայութեան Տեառն ընդ ամենեսին եիիիւ Եւ զոր գործեն արքայութեանն Տեառն ընդ ամենեսին եւ զիտմունս ամենայն ազգաց մարդկան, զի ոչ ոք գիտէ զԱստուած եթէ ոչ Որդին եւ որում եթէ Որդին յայտնել կամի։

Ուիսոն Գնաղոս, վչտին նաւատոց, հիսին նիկոկեցող, աղոզոսնիկն առա-
զելոց, եւ ասչ ցնոսա. «Երզաշէ, ոչ չ գիտել մեզ գալ. մեչ ոգսչս
գաղոզեցոզէ գաւեհատոսի՞ աշխատ՞, գալցհատոսնե Գրիսատոսն ձեւ
յուսամ չ ի հոգաբարձին նոցա վչսոն մեզ. գի յոսատցաւ մեզ,
եթէ յոգժմեն նրճամ սո Հայր իմ՝ առաքեմ սո ձեզ գհոգի մեզ-
ձեզոցն, եւ նա ուսուցչ գձեզ զամենայն, եւ յիշեցուչ ձեզ գաս-
գոր արժան էցչ իմանալ եւ գործել եւ ուսուցանել։

1 Νեզ գիտեն Io գիտեչս O չնչ գիտեչ
գեզեցուս... գոր ոչ ե լեզուս ſ ըզժեզ
հIo գոցո t որ

2 եզ լեզուս t եւ ſſ bekmpqs ſſ km
ps որոյ (b յոյոյ q յոցո ſ ուչր)
փն. ոյր ê ասեbժ BCDEFHled
գեզաւեսն

3 g ուսուուցչ km ձաեուցեչ (p ձա-
եուցչ) փն. ուսուցաւեչ hIo իսա-
ցուցչ գոցա կաժ ուսուցեչ Hձ
փն. ուսուցաւեչ... իաւցուցաւեչ
bcdefgikmpqrst չնչ եւ (կաժ) BC
DEFHëIv ցուցաւեչ AIJKLMNOPQ
RSTUVXYZWn ցուցեbել kmps ի-
ձացուցեbել BCDEFHëabcdefghik
lmopqrstv ſſ H աեւաժրն hl ա-
եուաժր

4 Phlop իաչեգաա- եg չնչ եւ ç գժե-
ձաւժեbձ ps ժեbաժեbձ eg ժեbաժեbձ
եւ գօոուſſիւնա

6 befgձ չնչ եւ BCDEFHeabcdfhioqr
tv յայոյ Q աչեոյ egl այոյ klm
ps յայոյչիւ փն. յաչոյ eg իոգ-
գոցոյ, եւ ասչ ցնոսա. «Երզաշէ, ոչ չ գիտել մեզ գալ. գոր ոչ ե լեզուս ſ ըզժեզ հIo գոցո t որ

1 Νեզ գիտեն Io գիտեչս O չնչ գիտեչ
գեզեզուս... գոր ոչ ե լեզուս ſ ըզժեզ
հIo գոցո t որ

2 եզ լեզուս t եւ ſſ bekmpqs ſſ km
ps որոյ (b յոյոյ q յոցո ſ ուչր)
փն. ոյր ê ասեbժ BCDEFHled
գեզաւեսն

3 g ուսուուցչ km ձաեուցեչ (p ձա-
եուցչ) փն. ուսուցաւեչ hIo իսա-
ցուցչ գոցա կաժ ուսուցեչ Hձ
փն. ուսուցաւեչ... իաւցուցաւեչ
bcdefgikmpqrst չնչ եւ (կաժ) BC
DEFHëIv ցուցաւեչ AIJKLMNOPQ
RSTUVXYZWn ցուցեbել kmps ի-
ձացուցեbել BCDEFHëabcdefghik
lmopqrstv ſſ H աեւաժրն hl ա-
եուաժր

4 Phlop իաչեգաա- եg չնչ եւ ç գժե-
ձաւժեbձ ps ժեbաժեbձ eg ժեbաժեbձ
եւ գօոուſſիւնա

6 befgձ չնչ եւ BCDEFHeabcdfhioqr
tv յայոյ Q աչեոյ egl այոյ klm
ps յայոյչիւ փն. յաչոյ eg իոգ-

8 abcdefghiklmopqrst չնչ եւ Q ցնոցա
t ցնոսա աղ եոգաչ DHIJKLMN
OPQRSTVXZcfhiklmns եոգաչ-
ê եոգաչ begq չնչ եոգաչ
KMë չնչ ſ abcdefghiklmopqrst ժեզ
գհոեbել DH աչս եg չնչ գաչս
Q գոգհաոոս փն. ոգոչս

9 N գաոգեգուեչ գաեbաաաչեւ Uhl
no յաչեաչհ abcefghiklmopqr
sv wjl փն. ոաչց befgq չնչ
եւ.

10 NQ յոեաաչոե befgq չնչ յոեաաչե
X ի հոգաաոձու-ճիւ-նչ ſ ի հոգաչ-
ոաոձու-ճիւ-նչ k ի հոգաաոձու-
ճեbաչ mps ի հոգաաոձու-ճեbնչ
Y նոոա ոգ վաչն Z ձեր (ë նոոա)
փն. ժեր

11 abcdefghiklmopqrstv ſſ lJVkm
ns եոճեաժ եu ա. abcdelghilqr
tv եաչեbժ եu փն. եոճեաժ eg հաչոչ
W չնչ ſոյ, աաաջեl ſ ի փն. ա
(ձեզ) W չնչ աա ձեզ BCDEFHW
նՀ գհոգչ eg գհոգչ իոյ ճեbճեա-
ոե ճեbաչ XI ճեbճաոու ճեbաչ

ê ճեbճաոոչաւ ճեbաչ

12 Y չնչ եւ. (եա) Wd ոչաոու bq ու-
ասցաչչ NYWacdikmnrsl ձեզ
հIo ձեզ գաոեbաչոչ եւ. յոչեbցոաւոչ
ձեզ գաոեbաչոչ befgq չնչ գեbզ եւ
յոչեbցու ոցչ ê յոչեbցոաւոչ eg ճոչ
ոճեbել DH աչս eg չնչ գաչս
Q գոոոաոս փն. ոգոչս

9 N գաոգեգուեչ գաեbաաաչեւ Uhl
no յաչեաչհ abcefghiklmopqr
sv wjl փն. ոաչց befgq չնչ
եւ.

10 NQ յոեաաչոե befgq չնչ յոեաաչե
X ի հոգաաոձու-ճիւ-նչ ſ ի հոգաչ-
ոաոձու-ճիւ-նչ k ի հոգաաոձու-
ճեbաչ mps ի հոգաաոձու-ճեbնչ
Y նոոա ոգ վաչն Z ձեր (ë նոոա)
փն. ժեր

11 abcdefghiklmopqrstv ſſ lJVkm
ns եոճեաժ եu ա. abcdelghilqr
tv եաչեbժ եu փն. եոճեաժ eg հաչոչ
W չնչ ſոյ, աաաջեl ſ ի փն. ա
(ձեզ) W չնչ աա ձեզ BCDEFHW
նՀ գհոգչ eg գհոգչ իոյ ճեbճեա-
ոե ճեbաչ XI ճեbճաոու ճեbաչ

ê ճեbճաոոչաւ ճեbաչ

12 Y չնչ եւ. (եա) Wd ոչաոու bq ու-
ասցաչչ NYWacdikmnrsl ձեզ
հIo ձեզ գաոեbաչոչ եւ. յոչեbցոաւոչ
ձեզ գաոեbաչոչ befgq չնչ եզ ճոչ
ոճեbել DH աչս eg չնչ գաչս
Q գոոոաոս փն. ոգոչս

9 N գաոգեգուեչ գաեbաաաչեւ Uhl
no յաչեաչհ abcefghiklmopqr
sv wjl փն. ոաչց befgq չնչ
եւ.

10 NQ յոեաաչոե befgq չնչ յոեաաչե
X ի հոգաաոձու-ճիւ-նչ ſ ի հոգաչ-
ոաոձու-ճիւ-նչ k ի հոգաաոձու-
ճեbաչ mps ի հոգաաոձու-ճեbնչ
Y նոոա ոգ վաչն Z ձեր (ë նոոա)
փն. ժեր

11 abcdefghiklmopqrstv ſſ lJVkm
ns եոճեաժ եu ա. abcdelghilqr
tv եաչեbժ եu փն. եոճեաժ eg հաչոչ
W չնչ ſոյ, աաաջեl ſ ի փն. ա
(ձեզ) W չնչ աա ձեզ BCDEFHW
նՀ գհոգչ eg գհոգչ իոյ ճեbճեա-
ոե ճեbաչ XI ճեbճաոու ճեbաչ

ê ճեbճաոոչաւ ճեbաչ

12 Y չնչ եւ. (եա) Wd ոչաոու bq ու-

ի՛ւր մեղքեր ոչնչեցուցանէ, եւ ոչ ինքն պատասխանատու լինի ի Տեառնէ իւրմէ, որ ամենայն մարդկան սիրտերը գիտէ, եւ ի հոգիս իւրեանց ներգործէ զայն, որ ինքն կամի։

5 *Ի՛ւր մի ոք ամբարտաւանանայ ի վերայ եղբարց իւրոց, եւ ոչ մի ինչ ի վերայ ունելոյ իւրոյ ասէ թէ ինձ է տուեալ, եւ ոչ ինձանից ինչ ունիս, որ ոչ առեր, եւ եթէ առեր ես, ապա ինչո՞ւ պարծիս իբրեւ ոչ առեր։*

Ի՛ւր մի ոք ամբարտաւանանայ ի վերայ եղբարց իւրոց, եւ ոչ մի ինչ ի վերայ ունելոյ իւրոյ ասէ թէ ինձ է տուեալ, եւ ոչ ինձանից ինչ ունիս, որ ոչ առեր, եւ եթէ առեր ես, ապա ինչո՞ւ պարծիս իբրեւ ոչ առեր։

7 Հ ի Նոցաւն Ա ալիքն ոխակութիւն. զի ոչ ոք ի մեզանէ ապրի ինքեան, եւ ոչ ոք մեռանի ինքեան։ Զի եթէ կեցցուք՝ Տեառն կեցցուք, եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառն մեռանիմք։ Եւ եթէ կեցցուք եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառնն եմք։

7 Հ ի Նոցաւն Ա ալիքն ոխակութիւն. զի ոչ ոք ի մեզանէ ապրի ինքեան, եւ ոչ ոք մեռանի ինքեան։ Զի եթէ կեցցուք՝ Տեառն կեցցուք, եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառնն եմք։

1 Ասաք ՎՎabcdefghiklmopqrstv-ղ ցնծացում Յետ-եղիր պահպանի Ա մարմնոյ
2 KLMQRSTXYZbegqrt չիք Նոցա է ո-
3 Հ ասացեալ ես ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ Ա ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ
4 abcdefghiklmopqrst ի սէջ փա. ի մարմնոյ Հե ասացեալ ես ասացեալ
5 ի չիք ոք ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ Ա ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ
Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա

1 Ասաք ՎՎabcdefghiklmopqrstv-ղ ցնծացում Յետ-եղիր պահպանի Ա մարմնոյ
2 KLMQRSTXYZbegqrt չիք Նոցա է ո-
3 Հ ասացեալ ես ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ Ա ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ
4 abcdefghiklmopqrst ի սէջ փա. ի մարմնոյ Հե ասացեալ ես ասացեալ
5 ի չիք ոք ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ Ա ամենայն ոք՝ ամենայն ոք ես ասացեալ
6 Ի՛ւր մի ոք ամբարտաւանանայ ի վերայ եղբարց իւրոց, եւ ոչ մի ինչ ի վերայ ունելոյ իւրոյ ասէ թէ ինձ է տուեալ, եւ ոչ ինձանից ինչ ունիս, որ ոչ առեր, եւ եթէ առեր ես, ապա ինչո՞ւ պարծիս իբրեւ ոչ առեր։
7 Հ ի Նոցաւն Ա ալիքն ոխակութիւն. զի ոչ ոք ի մեզանէ ապրի ինքեան, եւ ոչ ոք մեռանի ինքեան։ Զի եթէ կեցցուք՝ Տեառն կեցցուք, եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառնն եմք։
8 Ոէ ընդ փա. ըստ Ար ասացեալ
ի յաւուրսն փա. ասացեալ
9 Tabcdefghiklmopqrstv պատճառս իրեանց
(Տ իրենց ասելոց եթե ոչխարք
Ե պատճէն ոչ... խօսեցին ընթերի
ասելոյ եթե Տեառն ոչխարք
փա. զի Ասացեալ ասացին ո յաղ-
խաչ ՀԻJKLMNQRSTXYZefghkl
mpqr այն W յոր Noե խօսեցան
Whl խաւարեցին kmps խօսէին h
dq խաւարեցին acefgiortv խօսիցին
blоq պետրոս ի լեռնէ ւ լեռնէ
11 abcdefghiloqrtv եւ փիղ (bet
gq փիղիմ) էին ի (a եւ) փա-
սին (d փաստին) գուշեն (Ֆգուշեզ
ho գուշող) ասաքելոյն (r ա-
ռաքեցեք ւ ասաքելոյն լեռամբ
al չիք ասաքելոյն փա. եւ
փիղիմ... ի փասին էին Ֆ փիղ-
գեան Հ ասաքելոյն KLMQRSTXY
Zn ասաքելոյնեք kmps ասաքե-
լոյնեցի ի փասին էին փիղ փոքր
ե ի վրա Ջ չիք էին
12 abcdefghiloqrtv պատճառ (beg
պատճառոյ) ոք առաջ (alir
tv առաջն cd սկսան) Նոցա շնորհ
(d շնորհս eg շնորհօք) հոգւոյն
(bcdfghiloq հոգոյն) ՅՈՐԵ հո-
գոյն kmps պատճառաց եք ի
հոգւոյն c սրոյն hlo ասուրս
hlot չիք Նոցա
13 Ւ վաշն W չիք եւ (վարդս) է վարձ

8 ht ընդ փա. ըստ Ար ասացեալ
ի յաւուրսն փա. ասացեալ
9 Tabcdefghiloqrstv պատճառս իրեանց
(Տ իրենց ասելոց եթե ոչխարք
Ե պատճէն ոչ... խօսեցին ընթերի
ասելոյ եթե Տեառն ոչխարք
փա. զի Ասացեալ ասացին ո յաղ-
խաչ ՀԻJKLMNQRSTXYZefghkl
mpqr այն W յոր Noե խօսեցան
Whl խաւարեցին kmps խօսէին h
dq խաւարեցին acefgiortv խօսիցին
blоq պետրոս ի լեռնէ ւ լեռնէ
11 abcdefghiloqrtv եւ փիղ (bet
gq փիղիմ) էին ի (a եւ) փա-
սին (d փաստին) գուշեն (Ֆգուշեզ
ho գուշող) ասաքելոյն (r ա-
ռաքեցեք ւ ասաքելոյն լեռամբ
al չիք ասաքելոյն փա. եւ
փիղիմ... ի փասին էին Ֆ փիղ-
գեան Հ ասաքելոյն KLMQRSTXY
Zn ասաքելոյնեք kmps ասաքե-
լոյնեցի ի փասին էին փիղ փոքր
ե ի վրա Ջ չիք էին
12 abcdefghiloqrtv պատճառ (beg
պատճառոյ) ոք առաջ (alir
tv առաջն cd սկսան) Նոցա շնորհ
(d շնորհս eg շնորհօք) հոգւոյն
(bcdfghiloq հոգոյն) ՅՈՐԵ հո-
գոյն kmps պատճառաց եք ի
հոգւոյն c սրոյն hlo ասուրս
hlot չիք Նոցա
13 Ւ վաշն W չիք եւ (վարդս) է վարձ

ասելին անհետաց անհատականին Հոգւոյ, եւ արդար եւ ճշմարիտ ասացն ասելն եւ հաւատալիս վերոգրեալքատրելեացն Հոգւոյ։

Գիտելք եւ բիւրք հաւատիեն կացեալքան ասացուած առաքելոցանցն կացեալ. գլուխք ԼԴ.

5 Ա. Վասն լարեալ կոյս յոգւոյ կոյս։
Բ. Վասն վարդ ծնեալքացն եւ յայտնելեացն Քրիստոսի ի ձեռն ևսայեայ մարգարէի։

1 X ríwmuźíh hl ríwmuu CD wíb-
սաց eg wíbnbwgu X wíbnwmw-
նէíh XYf զwnոգnելեացն é զw-
nոգnելեաց hlo Հոգw զwnոգnո-
ելեացն é չhq Հոգw belgq չhq եւ
(արդար)
2 é չhq եւ (ճշմարիտ) kmps nեսíաu E
սաíաեն փխ. nեսíաեն KLNRTX
YWafilmoprst վարդաւնեւտաելեացն
abcdefghiloqrtv բւրեաեց փխ. Հոգw
kmps չhq Հոգw
3 Y զլուխ Wfv չhq զլուխք եւ բիւք...
զլուխք ír AIJKLMNOQRSTUV
Zn կացոհնեաեկաւն P կաւհոնեկաւն
X կւեշօհնեաեկաւն belgq չhq կաշո-
նեկաւն աաաgնուաձ Ymt աաաgնուաձք
belgq աոաqելոgն c աոաqելոgն
kmps աոաqելաեկաւնէն
1 AUn կաշոհնէն ad կաշոնեւ c կա-
նեւս աոաqելաեկաւն kmps չhq կա-
նելս. բաgի BCDEFHèhllort-hg
ւնեաgաd qնիաեն կաշոնէն be
gq զլուխք կաշոնեաg QRrt զլուխ
BDEHUe ír ho խղ (kmps íչ) փխ.
ír Ql l եւ ո belgq չhq ír
5 fv չhq gաճիq kmps վաuն աբեւելս
(p յաբեւելս) աոաւելեելոյ փխ.
վաuն... կալ egհl աոօqեն ad կալ
(d կալով) յաոաւqես W աոօqեելոյ
c չhq կալ
6 t կիւրաuկի kmps զկալաոաqեցջ. բաgի
YWacnor-hg վճաgաd qbn-bոր կի-
ոգուqեելաեն Հոգw զաոգոոր-
qեելաեն é չhq Հոգw belgq եւ
(աոգաոր)
7 DHOèbcopq չորեքզաոբաqեի Wdeg
hl չորեքզաոբաqեի lJ աաչեելոյ
kmps աաչելլ աաչեո (p աաչ) è բաա-
չելոյ
8 ElJYaeg ոբրաqի Nb ոբրաqեի
q ոբրաqեո lJ աաչելոյ kmps վաuն
ոբրաqեոյ ոոբզ եւ աաչզ աբժաե է
9 h չhq վաuն abceghiloqrt չաաqեոյ
d չաաqեի EL կաաեելոյ NOP
Wb կաչելոյ փխ. կաոոելոյ
egq չhq կաոոելոյ kmps վաuն
չաաqեոյ յիշոաuկ ճաոյոիրոuաց
ճաոոեցաեելլ կաոոաոզ
10 L չhq վաuն BCDH իրեցոելաu L յե-
բրեցոելաu M էբիցոելաu b երեցաեց
egq իրեցաեց Whlo չhq եւ (uաոկ.)
KM uաոկեաեոյոելն eg uաոկեաե-
qաց q uաոկեաեոյոս kmps վաuն
երեցաեց եւ uաոկեաեոյց բաuն
ոոսկոիոի (p ոոսկեցի) եւ աճաոոելի
W չhq եւ (կէս.) De կէսuաոկեաեաք
HL կէսuաոկեաեաq Wachllo
ոե-hg վճաgաd 4bn-bոր կէսuաոկեա-
եաqաց d կէսuաոկեաեաելաu
11 P ձեռնաuոբելոյն b ձեռնաոբելոյ
12 QVbegnloqr չաեոբ c չաբոն NO
W1 չhq աեոբ lJ ձեցնելաեն աեոբ
Q ձեցնելաեն ar ձեցնելաեն il ձեցն-
ոեաեն DHlJKLMNOPQRSTZWeb
dhloq չաչոնոբեեեաեն d բրեկաոոսի
աաոոեձոյ սեեոյ ի չ-ն W չhq
բրեկաոոսի eg չhq ի
13 KMQRSTXYlo չ e չոեկաեկի չ-ն
g չոեկաեկ չ DOPRTVXYZWehlno
qrt չոեկաեկի b չոեկաեկոյ d չոեկաե-

ժ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ամպերի վրա է հեծնում՝ Տիրոջ անունով և նրա առաջ ուրախանում։

ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ամենազոր Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժա. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժբ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժգ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժդ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժե. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժզ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժէ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժը. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ժթ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իա. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իբ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իգ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իդ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իե. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իզ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իէ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իը. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

իթ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Աստծուց ծնվեց, բայց ինքն էլ Աստված է։

Ի Տառատու

10 ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ի Տարցուկս բրիծատ։

իա. Ասա՛ր, ո՞վ է այն որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իբ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իգ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իդ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իե. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իզ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իէ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իը. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

իթ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ ոչ ընդունել զորս Ի Հրէից Տաւատոյց եւ Տաստատուն եւ ամենայն որոշեալ։

Ի Տառատու

10 ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իա. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իբ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իգ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իդ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իե. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իզ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իէ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իը. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

իթ. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

Ի Տառատու

10 ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն, որ Տարցուկս բրիծատ։

ի. Ասա՛ր, ո՞վ է այն որ ի Տարցուկս բրիծատ։

իա. Ասա՛ր, ո՞վ է այն,

Ծ֏. Վասն մի բանի ուրիշ ոչ մեկին պատահած զարհուրելի պատահարների՝ որոնց վրայ ոչ ոք կարող է հաստատ բան մը ըսել։

Ի. Վասն նշանագրերու հնութեան եւ անոնց ծագման։

Ի֊Ա. Վասն գրչագրութեան հին ձեւերուն։

Ի֊Բ. Վասն գրչագրութեան նոր ձեւերուն։

Ի֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ա֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Բ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Գ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Դ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ե֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Զ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Է֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ը֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Թ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ժ֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Լ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Խ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ծ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Կ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Հ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ձ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ղ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ճ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Մ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Յ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ն. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Շ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ո. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Չ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Պ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ջ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ռ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ս. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Վ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Տ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ր. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ց. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ւ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Փ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ք. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Օ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Ի֊Ֆ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Ա. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Բ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Գ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Դ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Ե. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Զ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Է. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Ը. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Թ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Ժ. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Ի. Վասն գրչագրութեան ոճերուն։

Ի֊Լ֊Լ. Վասն գրչ

Ա. Ասորեցին առաքեալն եւ նորին հաւատարմեալքն, ըստ որում յառաջին դարուն քրիստոնէութեան ի Միջագետս աշխարհին, ասոյն աշխարհին Հայոց ունայնապէս (բ պաշտպան) ջերմեռանդ հաւատարոք ջերմութեամբ առաքելոյ աստուածային (բ աւետարան)

1 Եւ ասէր ցնա Փիլիպպոս. Տէր, եթէ ցուցցես մեզ զհայրն, եւ բաւական է մեզ։ 2 Ասէ ցնա Յիսուս. Այսչափ ժամանակ ընդ ձեզ եմ, եւ ոչ ծանեար զիս, Փիլիպպոս։ Որ տեսանէ զիս, տեսանէ զհայրն։ Եւ զիա՞րդ դու ասես. Ցո՛ւց մեզ զհայրն։ 3 Ոչ հաւատա՞ս, եթէ ես յհօրն եմ, եւ հայրն յիս է։ Զբանս զոր ես ասեմ ցձեզ, ոչ յանձնէ խօսիմ. այլ հայրն որ յիս բնակեալ է, նա առնէ զգործսն։ 4 Հաւատա՛յք ինձ, եթէ ես յհօրն եմ, եւ հայրն յիս է։ Եթէ ոչ, գործոցն հաւատա՛յք ինձ։ 5 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ հաւատայ յիս, զգործսն զորս ես առնեմ, նա եւ նա առնիցէ, եւ մեծագոյնս քան զայսոսիկ առնիցէ, զի ես առ հայրն իմ երթամ։ 6 Եւ զամենայն զոր խնդրիցէք յանուանէ իմմէ, զայն արասցեմ, զի փառաւորեսցի հայր յորդւոյն։ 7 Եթէ զինչ խնդրիցէք յանուանէ իմմէ, զայն արասցեմ։ 8 Եթէ սիրէք զիս, զպատուիրանս իմ պահեցէք։ 9 Եւ ես խնդրեցից զհայր, եւ այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ յաւիտեան կացցէ։ 10 Զհոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ առնուլ, զի ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ ճանաչէ զնա։ Դուք ճանաչէք զնա, զի ընդ ձեզ բնակեալ է եւ յձեզ է։ 11 Ոչ թողից զձեզ որբս, եկից առ ձեզ։ 12 Եւ ոչ եւս է աշխարհի, ես ինձ տեսանէ։ Զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կեցջիք։ 13 Յաւուր յայնմիկ դուք գիտասջիք, զի ես յհօրն եմ, եւ դուք յիս, եւ ես յձեզ։ 14 Որ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ զնոսա, նա է որ սիրէ զիս։ Եւ որ սիրէ զիս, սիրեցեալ հաւր իմոյ եղիցի նա, եւ ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից նմա զանձն իմ։ 15 Ասէ ցնա Յուդա, ոչ Իսկարիովտացին. Տէր, զի՞նչ է եղեալ, զի յայտնելոյ պատրաստ ես զանձն քո մեզ, եւ ոչ աշխարհի։ 16 Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Եթէ ոք սիրէ զիս, զբանս իմ պահեսցէ, եւ հայր իմ սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք, եւ բնակութիւն առ նա արասցուք։ 17 Որ ոչ սիրէ զիս, զբանս իմ ոչ պահէ։ Եւ բանն զոր լուայք, ոչ է իմ, այլ հաւրն որ առաքեաց զիս։ 18 Զայս ինչ խօսեցայ ընդ ձեզ, մինչ ընդ ձեզ կայի։ 19 Եւ զմխիթարիչն, զհոգին սուրբ, զոր առաքեսցէ հայր յանուանէ իմմէ, նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամենայն զոր ասացի ես ձեզ։ 20 Խաղաղութիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն իմ տաց ձեզ։ Ոչ որպէս աշխարհ տայ, ես տամ ձեզ։ Մի խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի երկնչիցին։ 21 Լուարուք զոր ասացի ես ձեզ, եթէ երթամ ես, եւ գամ առ ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս, ուրախ լինէիք, զի ասացի, եթէ երթամ առ հայր, զի հայր իմ մեծ է քան զիս։ 22 Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջագոյն քան զլինելն, զի յորժամ լիցի, հաւատասջիք։ 23 Ոչ եւս բազում խօսեսցայ ընդ ձեզ, զի գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ ոչ ինչ է նմա յիս։ 24 Այլ զի ճանիցէ աշխարհ, զի սիրեմ զհայր, եւ որպէս պատուիրեաց ինձ հայր, ես այնպէս առնեմ։ Յարուցէք, երթիցուք յայսմանէ։

Ա. Ասորեցին առաքեալն եւ նորին հաւատարմեալքն, ըստ որում յառաջին դարուն քրիստոնէութեան ի Միջագետս աշխարհին, ասոյն Հայոց ունայնապէս (բ պաշտպան) ջերմեռանդ հաւատարոք ջերմութեամբ առաքելոյ առաքելոցն Քրիստոսի։

1 Եւ ասէր ցնա Փիլիպպոս. Տէր, եթէ ցուցցես մեզ զհայրն, եւ բաւական է մեզ։ 2 Ասէ ցնա Յիսուս. Այսչափ ժամանակ ընդ ձեզ եմ, եւ ոչ ծանեար զիս, Փիլիպպոս։ Որ տեսանէ զիս, տեսանէ զհայրն։ Եւ զիա՞րդ դու ասես. Ցո՛ւց մեզ զհայրն։ 3 Ոչ հաւատա՞ս, եթէ ես յհօրն եմ, եւ հայրն յիս է։ Զբանս զոր ես ասեմ ցձեզ, ոչ յանձնէ խօսիմ. այլ հայրն որ յիս բնակեալ է, նա առնէ զգործսն։ 4 Հաւատա՛յք ինձ, եթէ ես յհօրն եմ, եւ հայրն յիս է։ Եթէ ոչ, գործոցն հաւատա՛յք ինձ։ 5 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ հաւատայ յիս, զգործսն զորս ես առնեմ, նա եւ նա առնիցէ, եւ մեծագոյնս քան զայսոսիկ առնիցէ, զի ես առ հայրն իմ երթամ։ 6 Եւ զամենայն զոր խնդրիցէք յանուանէ իմմէ, զայն արասցեմ, զի փառաւորեսցի հայր յորդւոյն։ 7 Եթէ զինչ խնդրիցէք յանուանէ իմմէ, զայն արասցեմ։ 8 Եթէ սիրէք զիս, զպատուիրանս իմ պահեցէք։ 9 Եւ ես խնդրեցից զհայր, եւ այլ մխիթարիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ յաւիտեան կացցէ։ 10 Զհոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ առնուլ, զի ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ ճանաչէ զնա։ Դուք ճանաչէք զնա, զի ընդ ձեզ բնակեալ է եւ յձեզ է։ 11 Ոչ թողից զձեզ որբս, եկից առ ձեզ։ 12 Եւ ոչ եւս է աշխարհի, ես ինձ տեսանէ։ Զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կեցջիք։ 13 Յաւուր յայնմիկ դուք գիտասջիք, զի ես յհօրն եմ, եւ դուք յիս, եւ ես յձեզ։ 14 Որ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ զնոսա, նա է որ սիրէ զիս։ Եւ որ սիրէ զիս, սիրեցեալ հաւր իմոյ եղիցի նա, եւ ես սիրեցից զնա, եւ յայտնեցից նմա զանձն իմ։ 15 Ասէ ցնա Յուդա, ոչ Իսկարիովտացին. Տէր, զի՞նչ է եղեալ, զի յայտնելոյ պատրաստ ես զանձն քո մեզ, եւ ոչ աշխարհի։ 16 Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Եթէ ոք սիրէ զիս, զբանս իմ պահեսցէ, եւ հայր իմ սիրեսցէ զնա, եւ առ նա եկեսցուք, եւ բնակութիւն առ նա արասցուք։ 17 Որ ոչ սիրէ զիս, զբանս իմ ոչ պահէ։ Եւ բանն զոր լուայք, ոչ է իմ, այլ հաւրն որ առաքեաց զիս։ 18 Զայս ինչ խօսեցայ ընդ ձեզ, մինչ ընդ ձեզ կայի։ 19 Եւ զմխիթարիչն, զհոգին սուրբ, զոր առաքեսցէ հայր յանուանէ իմմէ, նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամենայն զոր ասացի ես ձեզ։ 20 Խաղաղութիւն թողից ձեզ, խաղաղութիւն իմ տաց ձեզ։ Ոչ որպէս աշխարհ տայ, ես տամ ձեզ։ Մի խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի երկնչիցին։ 21 Լուարուք զոր ասացի ես ձեզ, եթէ երթամ ես, եւ գամ առ ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս, ուրախ լինէիք, զի ասացի, եթէ երթամ առ հայր, զի հայր իմ մեծ է քան զիս։ 22 Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջագոյն քան զլինելն, զի յորժամ լիցի, հաւատասջիք։ 23 Ոչ եւս բազում խօսեսցայ ընդ ձեզ, զի գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ ոչ ինչ է նմա յիս։ 24 Այլ զի ճանիցէ աշխարհ, զի սիրեմ զհայր, եւ որպէս պատուիրեաց ինձ հայր, ես այնպէս առնեմ։ Յարուցէք, երթիցուք յայսմանէ։

1 Ես եմ որթն ճշմարիտ է եւ հայր իմ է հնձան Կ այգեպետ ։ հայր զբաղեալ է ի որթն իմ պտղաբեր զի զայն զաւրացուսցէ եւ զաւրացեալ զայն առաւել պտղաբեր առնիցէ։ 3 Դուք ապա մաքուր էք վասն բանին զոր խօսեցայ ընդ ձեզ։ 4 Հաստատեցարուք յիս, եւ ես յձեզ։ Որպէս ոչ կարէ ճիւղ պտուղ բերել յանձնէ, եթէ ոչ հաստատեալ իցէ յորթնին, նոյնպէս եւ դուք, եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք։ 5 Ես եմ որթն, դուք ճիւղք։ Որ հաստատեալ է յիս եւ ես յնմա, նա բազում պտուղ բերէ, զի առանց ինձ ոչ կարէք ինչ առնել։ 6 Եթէ ոք ոչ հաստատեալ իցէ յիս, արտաքս հանեալ իցէ իբրեւ զճիւղ եւ չորասցի, եւ ժողովեսցեն զնա եւ ի հուր արկցեն, եւ այրեսցի։ 7 Եթէ հաստատեալ իցէք յիս, եւ բանք իմ հաստատեալ իցեն ի ձեզ, զոր կամիցիք խնդրեցէք, եւ եղիցի ձեզ։ 8 Յայսմ փառաւորեցաւ հայր իմ, զի պտուղ բազում բերիցէք, եւ եղիջիք ինձ աշակերտք։ 9 Որպէս սիրեաց զիս հայր, եւ ես սիրեցի զձեզ։ Հաստատեցարուք ի սիրոյ իմում։ 10 Եթէ զպատուիրանս իմ պահեսցէք, հաստատեալ իցէք ի սիրոյ իմում, որպէս եւ ես զպատուիրանս հաւր իմոյ պահեցի, եւ հաստատեալ եմ ի սիրոյ նորա։ 11 Զայս ինչ խօսեցայ ընդ ձեզ, զի զուարճութիւն իմ ի ձեզ եղիցի, եւ զուարճութիւն ձեր լցցի։ 12 Այս է պատուիրան իմ, զի սիրեսջիք միմեանս, որպէս սիրեցի ես զձեզ։ 13 Ոչ ոք ունի սէր մեծ քան զայս, եթէ զանձն իւր դիցէ ոք վասն բարեկամաց իւրոց։ 14 Դուք բարեկամք իմ էք, եթէ առնիցէք զոր ինչ պատուիրեմ ձեզ։ 15 Ոչ եւս կոչեցից զձեզ ծառայս, զի ծառայ ոչ գիտէ զինչ առնէ տէր նորա։ Այլ կոչեցի զձեզ բարեկամս, զի զամենայն զոր լուայ յհաւրէ իմմէ, ծանուցի ձեզ։ 16 Ոչ դուք զիս ընտրեցարուք, այլ ես ընտրեցի զձեզ, եւ կացուցի զձեզ, զի երթիցէք եւ պտուղ բերիցէք, եւ պտուղ ձեր կացցէ, զի զամենայն զոր խնդրիցէք յհաւրէ յանուանէ իմմէ, տացէ ձեզ։ 17 Զայս պատուիրեմ ձեզ, զի սիրեսջիք միմեանս։ 18 Եթէ զաշխարհ ատիցէ զձեզ, գիտասջիք, զի զիս յառաջ քան զձեզ ատեաց։ 19 Եթէ յաշխարհէ իցէք, զաշխարհ սիրեսցէ զսեպհական իւր։ Այլ զի ոչ էք յաշխարհէ, այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ, վասն այնորիկ ատէ զձեզ աշխարհ։ 20 Յիշեցէք զբանն զոր ասացի ես ձեզ, թէ ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր։ Եթէ զիս հալածեցին, եւ զձեզ հալածեսցեն։ Եթէ զբանս իմ պահեցին, եւ զձերն պահեսցեն։ 21 Այլ զայս ամենայն առնիցեն ձեզ վասն անուան իմոյ, զի ոչ ճանաչեն զառաքեալն իմ։ 22 Եթէ ոչ եկի եւ խօսեցայ ընդ նոսա, մեղս ոչ ունէին։ Այլ արդ պատրուակ ոչ ունին մեղացն իւրեանց։ 23 Որ զիս ատէ, եւ զհայր իմ ատէ։ 24 Եթէ գործս ոչ արարի ընդ նոսա, զոր ոչ այլ ոք արար, մեղս ոչ ունէին։ Այլ արդ եւ տեսին եւ ատեցին զիս եւ զհայր իմ։ 25 Այլ զի լցցի բանն որ գրեալ է յաւրէնսդրութեան նոցա, թէ ատեցին զիս անպատճառ։ 26 Եւ յորժամ եկեսցէ Մխիթարիչն, զոր ես առաքեցից ձեզ յհաւրէ, Հոգին ճշմարտութեան, որ յհաւրէն ելանէ, նա վկայեսցէ վասն իմ։ 27 Եւ դուք վկայեսջիք, զի յառաջագոյն ընդ ինձ էք։

փալատակի լարերից եւ եղեւ րիկչեւ լարերուս, Նորկէս
եղիցի եւ գալոսդն որդւոյ մարդոյ»*։ Զի արդարն արգարե-
ֆիրսաս՝ որպի աստուծոյ լարեցից ձայնից եւ արասցէ փրկու-
թիւն ի մէջ եկելոյ։ Եւ այսու գիտասցէ եթէ լարեցու կոյս
արդարն ի յոտից կամ եւ եկիկ պատճառ արգելին աշխատ-
լարիցի։

5 Ի. Դարպեցին առաքեալըն եւ եկին Տաստատեցեսյր, եթէ յա-
րոր րիշուարեցոյ լարեցոյ միրուակէն եկիցի տաւն եւ պաշտա-
Նոյի, Մերասաւրու և Մոսկուն, զի եւ մեզ հաղորդ լիցի լերկրա-

* Մատ., ԻԶ, 27

1 KLMRSTXZhkmps փալատակեալ
Ը փալատակեց 1 փալատակ
Ւ եւեհ փր. փալատակ Ybde
gbIq ի մուս (eg ի մուտ d ի
մուտնէ) լարեր (cgIq արեւ
d յիշ լարեր)
2 ршgի Vcghlov-hg մեւացաձեերր ոիշ
ա AHJKLMNOPQRTYZWaVabcd
eghiklmnopqrstv ցարուս LNQST
VYbcdefghIqr որդոյ Ja մարդոյ
ι յիշ մարդոյ QTZdf արդարու-
թեան
3 Xabefghloq որդի ps արեւցից
Ot փրկու-թիւն
4 hlo յիշ ի մէջ եկելի RXYP այնու
N լարեցից ես թէ լարեցել (ե յիշ
թէ)
5 ։ լարձան cQ արօքս ։ յիշ կալ
d կեալ ։ յիշ և NO եկելոյեցել
Y եկելարուցնել արմատնէն ար-
զալի ն եկելարուցնել արգալի
beIqq արմատից d արմատն
6 Jն լար։կեցնս լար։կեցից begq ։ին
լարեցից
7 ն յիշ կարեցին... եթէ JKLMQRS
TXYZ որոի արարեալըն ։ւ ա-
գաթալ
8 Fabcefghiklmoprstv փալարակող
NO փալարակըն Y փալարին
W փալարակեոյըն q փալձոս-
րակող beIgq ։ին լարեցա եկո-
րակի d արեցայն BCDEFHJKL
MNOPRSTVXZVedhlpr եկրակէի
Q եկրակէին HR արեն փր.
ատեն

9 Oaefghlkmrs արեցեն p լարեցեն
W որ և պատուիրեաց u յիշ որ
պատուիրեաց e պատուիրաց hl
պատուեաց
10 ն յիշ տեղ կենարարն և ։ դնացեն
c ի ն[ւրին] աւուր եկեցոյ գեղմ
եցեն g յիշ ի նարին h աւուրն
գեղմն gq աւուր ·եկեցոյ գեղմ
(q գեղմն) ևցոյ յ յաւուր, o ա-
ւուրն l գեղմն b եկեցոյ գեղմն
ի եկեալ գեղմր
11 Q յիշ եկեալ ։ ևեալ փր. եկեալ
pv յիշ ատրր, adirs սեղալն q սե-
գալեցն k սեղալն սեալն և ար-
ձանագրէ p սեղալն սեալն և
ՈՄ սեղալն ։ արձանագրէ
el արձանագրէ հատորագրեն
bb արձանագրէ H արձա-
տրեն
12 ն յիշ ար արհամարհանագրէ ։ ա-
րձանագրէ u յոյժ փր. այլ
d երկիւղի սեծաւ. NO և երկիւղի
c երկեղիր
13 ն և ։ ևրհաղորդեցին գաաստակեցեալ
և փակակցեալ եղեցի որդի յիշ
եղեցի որդի

A. Դարպեցին առաքեալըն եւ եկին Տաստատեցեսյր, եթէ յա-
րոր րիշուարեցոյ լարեցոյ միրուակէն եկիցի տաւն եւ պաշտա-
Նոյի, Մերասաւրու և Մոսկուն, զի եւ մեզ հաղորդ լիցի լերկրա-

10

A. Դարպեցին առաքեալըն եւ եկին Տաստատեցեսյր, եթէ յա-
րոր րիշուարեցոյ լարեցոյ միրուակէն եկիցի տաւն եւ պաշտա-
Նոյի, Մերասաւրու և Մոսկուն, զի եւ մեզ հաղորդ լիցի լերկրա-
նոյ։ Ի ժամանակին ելանէ Պետրոս եւ Յովհաննէս ի տաճարն
ի ժամ աղօթից իններորդ։ Եւ մի ոք էր այր մի կաղ ի փորոյ
մաւրէ իւրմէ, զոր եդեալ լինէին ամենայն աւուր առ դրունս
տաճարին, որ կոչի գեղեցիկ, խնդրել ողորմութիւն ի մտանե-
լոց ի տաճարն։ Եւ տեսեալ նմա զՊետրոս եւ զՅովհաննէս
սկսեալ մտանել ի տաճարն, խնդրէր ողորմութիւն առնուլ։
Եւ Պետրոս հայեցեալ ընդ նա հանդերձ Յովհաննէսիւ ասէ.
Նայեաց յմեզ։ Եւ նա ակնկալէր ինչ առնուլ ի նոցանէ։ Ասէ
ցնա Պետրոս. Արծաթ եւ ոսկի չիք ինձ, այլ զոր ունիմ զայն
տամ քեզ։ Յանուն Յիսուսի Քրիստոսի Նազովրեցւոյ յարիր
եւ հաստատեաց զքեզ։ Եւ կալեալ զաջ ձեռն նորա յարոյց
զնա։ Եւ նոյն ժամայն հաստատեցան ոտք նորա եւ կոճք նո-
րա, եւ ցատկեալ կայր եւ գնայր ընդ նոսա մտանէր ի տաճարն
գնայր եւ ցատկէր եւ օրհնէր զԱստուած։ Եւ ամենայն ժողո-
վուրդ տեսեալ զնա գնայր եւ ցատկէր եւ օրհնէր զԱստուած։
Եւ ճանաչէին զնա եթէ նա էր որ ի գեղեցիկ դրունսն տաճա-
րին նստէր խնդրելով ողորմութիւն, եւ լցան զարհուրանաւք
եւ զայրագնութեամբ վասն պատահմանն որ եղեւ նմա։ Եւ
մինչդեռ կալեալ էր զՊետրոս եւ զՅովհաննէս, ամենայն ժո-
ղովուրդ ընթացեալ առ նոսա ի սրահն որ կոչի Սողոմոնի,
զարհուրեալ։ Եւ տեսեալ Պետրոսի ասէ ցժողովուրդն. Արք
Իսրայէլացիք, ընդէ՞ր զարհուրիք ի վերայ այսորիկ, կամ
ընդէ՞ր մեզ ակնակալ էք, իբրեւ զոյժ մեր եւ զաստուածու-
թիւն մեր արարեալ լիցի նմա որ գնայ։ Աստուած Աբրահամ
եւ Իսահակ եւ Յակոբ, Աստուած հարցն մերոց, փառաւորեաց
զորդի իւր զՅիսուս, զոր դուք մատնեցէք եւ ուրասացարուցէք
առաջի երեսաց Պիղատոսի, որ դատեցաւ նմա արձակել։ Եւ
դուք զսուրբն եւ զարդարն ուրասացարուցէք եւ խնդրեցէք
արձակել ձեզ մարդասպան մի։ Զհեղինակ կենաց սպանէք,
զոր Աստուած յարոյց ի մեռելոց, որոյ մեք վկայք եմք։ Եւ
յանուն նորա հաստատեցաւ զայս որ տեսանէք եւ գիտէք։ Եւ
հաւատն որ է նովաւ տուաւ նմա զայս ամենայն առողջութիւն
առաջի ամենեցուն ձերոց։ Եւ արդ, եղբարք, գիտեմ եթէ ոչ
գիտութեամբ արարէք, որպէս եւ իշխանքն ձեր։ Եւ զոր Աս-
տուած նախագուշակեաց բերանով ամենայն մարգարէից իւ-
րոց զչարչարանսն Քրիստոսի, կատարեաց։ Ապաշխարեցէք
եւ դարձարուք, որ ջնջեսցին մեղքք ձեր։ Եւ եթէ եկեսցեն
ժամանակք հանգստեան յերեսաց Տեառն, եւ առաքեսցէ զՅի-
սուս զոր նախապատրաստեաց ձեզ քարոզել, զոր ընդունել
պարտ է երկնից մինչեւ ցժամանակս վերահաս կացուցանելոյ
զամենայն զոր խօսեցաւ Աստուած բերանով սրբոց մարգարէից
իւրոց յաւիտենից։

1 ո Ամեն մարդ ունի իր ընտանիքի, իր ազգականների և բարեկամների հանդեպ ունեցած պարտականությունները։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր ծնողների, իր զավակների, իր ամուսնու կամ կնոջ, ինչպես նաև իր մյուս հարազատների մասին։ Ամեն մարդ պարտավոր է օգնել իր ընտանիքի անդամներին, երբ նրանք կարիքի մեջ են հայտնվում։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր ծերացած ծնողների մասին։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր երեխաների մասին։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր թոռների մասին։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր քրոջ կամ եղբոր մասին, եթե նրանք կարիքի մեջ են հայտնվում։ Ամեն մարդ պարտավոր է հոգ տանել իր հորեղբոր, մորաքրոջ, հորաքրոջ, մորեղբոր, զարմիկների, զարմուհիների, քեռու, մորաքրոջ, հորեղբոր, հորաքրոջ, մորեղբոր, զարմիկների, զարմուհիների մասին, եթե նրանք կարիքի մեջ են հայտնվում։

2 Ն Ամեն մարդ իրավունք ունի ամուսնանալու և ընտանիք կազմելու։ Ամուսնանալու իրավունք ունեն տղամարդիկ և կանայք, ովքեր հասել են տարիքային որոշակի սահմանի, որը կոչվում է ամուսնանալու տարիք։ Ամուսնանալու տարիքը սահմանվում է օրենքով։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տղամարդկանց և կանանց համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր պետություններում։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր ժամանակներում։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր մշակույթներում։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր կրոնական համոզմունքներ ունեցող մարդկանց համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր սոցիալական խավերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր ազգությունների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր ռասաների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր գույների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր աչքերի գույների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր մազերի գույների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր մաշկի գույների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր հասակների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր քաշերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր չափսերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր ձևերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր գծերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր կետերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր տողերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր սյուների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր էջերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր գրքերի համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր գրադարանների համար։ Ամուսնանալու տարիքը կարող է տարբեր լինել տարբեր գրքերի

Թ. Դարձեալ առաքեալն ի նիւթն հասատասիրեալսն, եկն առ շատ-
րագիր ի պատճէնս. այլ ոչ գտաք ի մերս. վասն զի որոշ ինչ ասացեալ
է ի նմանէ. զոր ոչ կարեմք ասել զայլ քան զայն. զի ոչ ինչ ասաց
ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր
առաջին անգամ ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղու-
թեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր առաջին անգամ
ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ.

Ը. Դարձեալ առաքեալն ի նիւթն հասատասիրեալսն, եկն առ շատ-
րագիր ի պատճէնս. այլ ոչ գտաք ի մերս. վասն զի որոշ ինչ ասացեալ
է ի նմանէ. զոր ոչ կարեմք ասել զայլ քան զայն. զի ոչ ինչ ասաց
ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր
առաջին անգամ ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղու-
թեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր առաջին անգամ
ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ.

Է. Դարձեալ առաքեալն ի նիւթն հասատասիրեալսն, եկն առ շատ-
րագիր ի պատճէնս. այլ ոչ գտաք ի մերս. վասն զի որոշ ինչ ասացեալ
է ի նմանէ. զոր ոչ կարեմք ասել զայլ քան զայն. զի ոչ ինչ ասաց
ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր
առաջին անգամ ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղու-
թեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր առաջին անգամ
ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ.

Զ. Դարձեալ առաքեալն ի նիւթն հասատասիրեալսն, եկն առ շատ-
րագիր ի պատճէնս. այլ ոչ գտաք ի մերս. վասն զի որոշ ինչ ասացեալ
է ի նմանէ. զոր ոչ կարեմք ասել զայլ քան զայն. զի ոչ ինչ ասաց
ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր
առաջին անգամ ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղու-
թեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր առաջին անգամ
ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ.

Ե. Դարձեալ առաքեալն ի նիւթն հասատասիրեալսն, եկն առ շատ-
րագիր ի պատճէնս. այլ ոչ գտաք ի մերս. վասն զի որոշ ինչ ասացեալ
է ի նմանէ. զոր ոչ կարեմք ասել զայլ քան զայն. զի ոչ ինչ ասաց
ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր
առաջին անգամ ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղու-
թեան հաւատոյ. այլ միայն զայն զոր ասացեալ էր առաջին անգամ
ի քարոզել նոցա. զի ոչ ինչ ասաց ընդդէմ ուղղութեան հաւատոյ.

շատ սրեցնել զարմանալի զգայությունը իր նկատելու, եւ ընդհանրապես ուժեղացնել ուղղակի ամեն զգայարանները։ Ինչպես ասում են, ոչ մի ուրախություն չի կարող համեմատվել ճանապարհորդության հետ։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։

5 2. Ուրախացիր առաքելի եւ եղիր ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿԻՉ, ինչպես որ ասում է Ա՛ստուածաշունչը, իսկ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ամբողջ աշխարհի մեջ ամենագեղեցիկ երկիրն է։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։

10 Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։ Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։

1 բայի ԱԲ-ից ածված գոր- ծարար բայ է, նշանակում է՝ ինչ-որ տեղ գնալ եւ ինչ-որ բան անել (ի նպատակս)

2 Հ նախ ու վերջում ավանդական ուղղագրություն

3 Ես ուրախ եմ, որ ունեմ հնարավորություն ճանապարհորդել աշխարհով մեկ։

4 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZabcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890

5 Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ, ինչ որ կա աշխարհում։ Ես ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։

6 Հնդկական ծագում ունեցող ազգանուն

7 Ա նախ- դիր (ուշադրեք) ածա- նական ձեւերի վրա

8 ԱԲԳԴԵԶԷԸԹԺԻԼԽԾԿՀՁՂՃՄՅՆՇՈՉՊՋՌՍՎՏՐՑՒՓՔՕՖ

9 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ տեղա- ծություն ունեցող ածական

10 Ես ամեն ինչ ուզում եմ տեսնել, ամեն ինչ ուզում եմ ճանապարհորդել ամբողջ աշխարհով մեկ։

11 Ես ուզում եմ տեսնել ամեն ինչ (ե- կեղեցական ձեւ) ածական ու գոյական

12 Ա նախ. (ի սակս) ՕԱԴ բարեգութ- ական ածականի վրա։ սակայն ա- ռանձին գրվող մասնիկ

13 ածո բրիգադի ղեկավարն ու կա- նացիկ փոխանցիկ ե ըն- դունվում ածականի եւ գոյականի վրա ավելացվող ածանցներ

ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆԻՔ 31

Նոցա վճռից այնմ ի ինչ, ոչ ունէին նմա ոչինչ ի նմա
էր։

Ի. Դատեցին առաքեալքն ի թուին հասանելոցն, եթէ պիտ
ուսն ձեզնից ի լսելոյն Ոգւոյն սրբոյ ի փրկիչն մեր Յ
գլուխ եւ սկիզբն տուին նմա ոչ միայն ի մեզ, այլ եւ ի
ամսոյ, ըստ լուսնի ընթացից իմոյ։ եւ ճեղքեալ ոչխարս
տայն ցնծութեամբ եւ ուրախութիւն եւ աւետարանեն
նոսա ի Քրիստոս Յիսուս Տեառն մերոյ եւ ի Հոգւոյն
սրբոյ։

2 KLMQRSTXZrt չի բր։

3 ՈՒ չի կաբոցին... ըէ KLMQRSTX
YZ սոբբր աոաբեալբն i աոա-
բեմբ ort չի՛ և նրին հաաոաաոոր-
բեմարբ i չի հաաոաաոոր-
բեմարբ t նըէ ՈՒ նրիցին

4 OՈ ձեռնեմեն DFHIJKLMOQRSTVZ
Weabcdghiklmnopqrstv յայտեռ-
բեմեռ bq սեռատն մեռօո և փրկչին

5 Ո ոհկրբի և գլուխ d աոաշնիցն Ybcg
hkioqr եհկգեցոյ Ո չի՛ ոբ E չի՛
ոբ աբբ d ոբ է աբբ h ոբ ի՛հ· ոբ
աբբ i ոբբ չ է ի՛հ· ոբ աբբ չ
Ո յաոեոբբ չ ահյոյ բաաո յոշնվաբի
Քոեոյ ի՛հ· աբբ····· Քոեոյ· o չ է
յոշնվաբ r չ-ըն յոշնվաբի g յոշն-
վոնի չ է ոբ ի վեցերոբ աոեոբ
յոշնվաբի ե յոշնվաբի hi յոշնվաբ
IKLMPRTUVZWeiklmnpq յոշնվա-
բի Ա յաղոթարի

10 Ը (է) Ը. Դատեցին առաքեալքն եւ նրին հասանելոցն, եթէ զնո
սա պատճառս յարձնել չարչարեցէք, ի դեղոյց եւ ի փրկիչ
յառաջ գայն չարչարանացն փրկչին դերոյ. եւ ասա պատուեն
գարձ չարչարանացդ պասքէ Տեառն եւ առաջ յարութեան փրկչին.

7 Տ ոբաքաոբեե[սր]ի Հ և սպարոնբէ
8 ովեր երբզէ Klоq երաաբէ WՈ եր-
զօբ հոգևորէ (W հոգևորէ)
TS հոգևորէ V հոգևորոք QY ըո-
մեցին րէ բ հոգևորէ և յարութեան
KLMQRSTXYZ յարութեան
գրէբ ե գերբ i գարութեա l յարութեա-
նեն և յարութեանցն DH առա-
քեբաբեէ և յարութեան,

10 Ո չի կաբոցին... ըէ KLMQRST
XYZ սոբբր աոաբեալբն ort չի և
նրին հաաոաաոոր-բեմարբ l առա-
բեմբ հіо չի հաաոաաոոր-բեմարբ
Q չի նրին Wacdhilmoprstv եեչ
d գբաոաաեոոբաբ;

11 Ո նրիցին տեռ պատս 40 օր սբբոր-
բեմարբ հրաժարեալ յարձնել չա-
բոնէ d չի հо աբբո d կատ-
բեմեչ փի· գեռ աբբ···· չարոր-
ոեցեին d չի հо աբբո d կատ-
նեցին տատ յարձնեն q կատոցին
Reghl կատոնցին l արձնեն OW և
ի տեղաց MR չի բ (կերատոյ)
ի տեղաց MR չի բ (կերատոյ)
OUYWhklmnot ի կերատոյ;

12 IL և ատա պատուցին գօրն չարչա-
բոնէն փրկչին տերոյ wq ըաւաեց-
ոբ գաբոնն JWՈ չի և ատա ա-
բոնցն Q յատա kmps յարձնեցին
բոյսե ես ձատ գյօրն հ գդաբոն
ոբ գաբոնն JWՈ չի և ատա ա-
բոնցն Q յատա kmps յարձնեցին
ի երկնից KLMTZd յարոբեեեան
փրկչին

Ընթերցողին գիրք գրած Y մարդիս ոչ մեկը չի ասած ամենայն ճշտությունը ճանաչելու համար, ոչ ալ ամենայն ամենայնը գրելու համար, այլ միայն ինչ որ ինձ թվեցավ իսկ ու հարկավոր, ու ինչ որ ինձ հասկնալի եղավ։ Ուրիշ մարդիկ ավելի լավ գիտեն ամեն բան, ավելի լավ կրնան գրել ամեն բան, ավելի լավ կրնան դատել ամեն բան։ Ես ոչ ոքի դատաստան կ՚ընեմ, ոչ ոքի կ՚ուզեմ դատել, ոչ ոքի կ՚ուզեմ դատապարտել, ոչ ոքի կ՚ուզեմ արդարացնել։ Ես միայն կ՚ուզեմ ինձ ճանչցնել, ինչպես որ ես եմ, ինչպես որ ինձ ստեղծած է Աստված, ինչպես որ ինձ ստեղծած է մայրս, ինչպես որ ինձ ստեղծած է հայրս, ինչպես որ ինձ ստեղծած է հասարակությունը, ինչպես որ ինձ ստեղծած է ընկերներս, ինչպես որ ինձ ստեղծած է ես ինքս։ Ես ինքս ինձ ստեղծած չեմ, ես ինքս ինձ չեմ ստեղծած, ես ինքս ինձ չեմ կրնար ստեղծել, ես ինքս ինձ չեմ կրնար ստեղծել, ես ինքս ինձ չեմ կրնար ստեղծել։ Ես ինքս ինձ ստեղծած չեմ, ես ինքս ինձ չեմ ստեղծած, ես ինքս ինձ չեմ կրնար ստեղծել, ես ինքս ինձ չեմ կրնար ստեղծել։

---

1 Y ընթերցողի եր պիտ Y մարդիս- կան ն ստորագիտություն և առաքի- լության XYն nրջ ablimops պատ- միցն cdk պատմելին

2 VYWեննbqhlog ոշտիմրտությամ բացի IXննbq-ից մեռցած ջ-bրբ պատ- կարմ d յուրբեմեն r փրկչին մերոյ քրիստոս Q քրիստ ին։ քրիստ ինչ եղավ ինչ եղավ ինչ եղավ

հայ արձակի փոխարեն են ոտնակոխ ծոցակոչն լուծել նախ, դի ալ ասեխէ փոխարէնն են արձնայն մ՝ պատկառ պահել տանիր վեհապար-
րին։

ժ (թ) ժ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան զի զկնի պատուիրեցին Ծ աւր լեռն լարեալ նորա, եւ արասցեն լիշատակի վերացեալ նորա առ հայր լերկինս ուստեր։

ժԱ (ժ) ժԱ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ.

ժԲ (ժԱ) ժԲ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ.

ժԳ (ժԲ) ժԳ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ.

ժԴ (ժԳ) ժԴ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ.

ժԵ (ժԴ) ժԵ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ. Դատաստան առաքելոյն եւ նոյնն հաստատութեան, զի ի Զատկէ հինգ շաբաթ։ Եւ ասէ.

---

1 ձ գործոց փխ. գործ kmps չԼր և lJձ
pt πως κ βωϑήκωιμηϛ փխ. յոωծ
կալոյ JՂզ (կալոյ) յωդնωյն
ρ չԼր (կալոյ) ωդնωյն d (կա-
լոյ) գωդնωյն ձ ձոգոյոլրզջ
լոլβցնն ջ ձոգոյոլրնծնն լոլβցնն
L լշլոβցնն ct լոլβցնն
2 k չԼր ωւնωβջ KS փրկոլβնէն յա-
դնωյն QUY փրկոլβնն WU չԼր
նն LMQRTZ յωդնωյն kmps կն-
նωյոր bq կնωωրωβրնն և փրկչլնն
յնոωլր ձոգոյոլրնծնն
4 cd չունի ծ հոηկωծջ ձ չԼր կωրգն-
βին.... ԷՖ KLMQRSTXYZ ωոլրր
ωոաջնωլջն ! ωոաջնωլջ ոէ չԼր և
նոլին հաωωωոլβնωրջ հlo չԼր
հաωոωոոլβնωրջ acegikmprst
նէβ
5 ձ կωոωրնոηցն պկնի պωոչջրնն Ծ ορ
DHQRbegkm կωոωրնոηցնն է կω-
ոωրնոηցի X Ֆ փխ. Ծ DHÉ չԼր
յնոω UYn յωրոլβնωնն ! ωրոլ-
βնωն begq չԼր և
6 begn յրշωոωկ ձ հωդրωրձձωն փխ.
վնրոωդωն Yhl չԼր հորω S նր-
կնոն զ ի յնրկկիոն
7 cd ժ փխ. ժԱ ձ չԼր կωրգոցին.... ԷՖ
KLMQRSTXYZ ωոլրր ωոաջնωլջն
ի ոաաջնωլջ dրt չԼր և նոլին հաω-
ոωոոոլβնωրջ հlo չԼր հաոոոոոոլ-
βնωրջ R հաոոոոոոլβնωն abceg
hiklnopqrstv նβկ ο չԼր ի

hkl չԼր. ωլր Q ոլրωրոլβնωրջ
H չԼր և
9 Q չԼր գի lJKLMQSTZehlogr յωոլրջ
Q յωրոլβնէն Y յωրոլβնωն
ձ վնոωյ Xhpq ωոաչωոոի եջ ա-
ոաչωոոի է
10 c վհնչև ωωω բաոր ճոր հոηկωծ՝
ձև կωրգոցին ωոաջնωլջն և նոլին
հաωոωոոլβնωրջ ԷՖ փխ. ωωω
Q յωωω KLMQRSTXYZձհlot վե-
րωյնն bեgq վերωյնն նորω
ոչωնեոցեն Y չԼր Ծ-երորգ W հի-
ωոներրորգ acdik յեոներորգն
ի յեոոլերորգոցն lmo յեոներորգ-
ոէն RXY Ծ ձ Ծ ορ փխ. Ծ-երորգ
11 O ооնե ε ωոլն փխ. ωωլն adlk
prst ωωլնա Ÿճdilortv կωոωրնս-
ձին հkmps կωոωրնոցին ABCDE
FHIJLMOQRSTUVXYZẅëbeglk
mnpqst չԼր և eg գωոωչյինն
Hեl գωոնիչն
12 KYl գնինցնն H գնինցին ի գինցի
13 ձ չԼր կωրգնցին.... եԷՖ KLMQRS
TXYZ ոոլրր ωոաջնωլջն ! ωոա-
ջնωլջ dրt չԼր և նոլին հաωոωոոոլ-
βնωրջ հlo չԼր հաωոωոոոլβնωրջ
d ԷՖ
14 hl ոնωլ (o ոնωլոր) փխ. ոնωկω-
որ t չԼր որ ! չԼր հշմωլիω ê յե-
կնոցնցոլ VYbcdghlogr եկնցնցոլ
15 heGq չԼր ωրրոյ γWձ չԼր և (գկωլ-
գր) Fձ կωլրω beGq գկωլրգ Y գ-
գորչնω ձ օրչնω b գωլոչնωն
q չին փխ. չ

ատաշնորդ եւ հրամայեաց ընծայել զայնոցիկ զոլորշի զարմանալի• եւ զի ոչ միայն զայնոցիկ եւ զայլսն ամենայն եւ զլուսատիպսն եւ զայլսն ամենայն ի սմա իւրաքանչիւր ոք ի սմանէ ուսանէր եւ ի նոցանէ ընդունէր զիմաստութիւն, զի ոչ միայն ընդ նոսա ընդ ժամանակ ինչ եւ ընդ ամենայն ժամանակս ի վեր ընդ նոսա ի սակաւատեսութեան կալցի՝ որչափ եւս առաւել, որ նորոյ հրամայեաց ես ոսկերչին:

6 Եւ զայլսն ամենայն ոսկերչացն եւ զարհեստաւորացն ամենայն ի մի ժողովեցեալ՝ ոչ ոք կարէր ընդդէմ կալ նմա, զի ամենեքին ի մի միտ եդեալ էին եւ ի մի կամ ի մի գործ ժողովեալ էին:

7 Եւ ոչ ոք կարէր ընդդէմ կալ նմա:

8 Եւ ելանէր KLMQRST XYZ առաքելոյն ի առաքելութիւն իւրեանց ի տեղիս տեղիս:

3 Եւ ելանէր ի ե սարկաւագութիւն եղեն ի Α յայդ DHIJKLMQRS TZeâdeghoqr այլ ê ըսպասաւորութիւն:

4 Ibcegh1or ներկեցոյ MRXWe յանկ- ցեցոյ OYo յանկեցոյ Lb յերձան- ցուցեալ p յերձեցեալ IJt յի և կարգեալն KΓMQRSTYZ կար- գեալ հոսի հոս՝ նոքա ընթա- նային ի տեղիս OWbegq ել

5 KOYWert ել-բերեալ OWbegq ել ի հաղորդեալոյ Yakms յոսկի- սարկաւագութեան:

6 Κ գործել ընտրել bq ընծայել d ընդէր փս• ընտրել LQTZ ի սակաւ- ագոյս ել-բերեալ ի հաղորդեալ ի ընդէր փս• ընտրել LQTZ ի սակաւ- ագոյս ել-բերեալ ի հաղորդեալ ի

1 Ymwqðnpq ð կամ փս• և (հրա- մայեաց) Aq հրամայած b հրա- մայած ներկեցոյ q յանկեցոյ OYWot ներկեցուզ Yc յանկեցոյ ել ներկեցոյ եզ պայմանք պայմանի հո ել- նոսա փս• պայմանքն

2 ð պոտնկեցեալն հո պոտնկեալ bեgq գշաւցեալ (bq գշաւցեալ) և պոտնկեալն acdhkost յնգ և (գշաւցեալն) OW յնգ և գշաշ- ցեալն A պայպոտրծան b պայլ չարպագրծն փս• պայլպոտրծան ել L երթցոել-բեան Y յերթցոել-բեան Xecpq յերթցոել-բեան d երթցոել-բեան եgn յանկեցոել-բեան ել-բերեալ ել-բերեալ

3 եզ յնգ է սարկաւագել-բերեալ եgn հո յնգ և A յայդ DHIJKLMQRS TZeâdeghoqr այլ ê ըսպասաւոր- ել-բերեալ

4 Ibcegh1or ներկեցոյ MRXWe յանկ- ցեցոյ OYo յանկեցոյ Lb յերձան- ցուցեալ p յերձեցեալ IJt յի և կարգեալն KΓMQRSTYZ կար- գեալ հոսի հոս՝ նոքա ընթա- նային ի տեղիս OWbegq ել

5 KOYWert ել-բերեալ OWbegq ել ի հաղորդեալոյ Yakms յոսկի- սարկաւագութեան:

6 Κ գործել ընտրել bq ընծայել d ընդէր փս• ընտրել LQTZ ի սակաւ- ագոյս ել-բերեալ ի հաղորդեալ ի

7 Եւ ոչ ոք կարէր ընդդէմ կալ նմա:

8 ð յնգ կարգեալն... եթէ KLMQRST XYZ առաքելոյն ի առաք- ելութիւն իւրեանց ի տեղիս

9 B արարան C արձանր F արար- ան hi ելիսատեալ KLMQRSTX YZp ելիսատեալ ձեռն ել- ձեռն ել-

10 ðեg ձեռն ð դալ Jð յոլեալն ի յոլեալ ձեռն ել-

11 q ևիշել դոյն ոլեալն յարեալս- կան ընդ յին և ընդ ձեռ ևիշել դոյն փս• ընդ ին ð յնգ (ոխակալ) Yk ոխակալ ի առա- ջեալ փս• առել IJKLMQRSTðeh krt արարչն

12 è ձըչեար (b ձշաեար) փս• ձշա- եար եg ձըչեկեար և գործել- bq և գործել ոգ (q յնգ ոգ) արըն- կեալ XYacdhkimoprs արկեալ

Y գշոր bեgq յնգ շոր A շոր- wq ɪnɯɯcgpɹɯɹ Vbq ձոլոգրեալն

ð ձոլոգրեալ bq ոգ վկալչն և գոշալեչ ð դոշաեչ փս• գոշալեչ

13 ð ձկրաոլ-բերեալ եg գձկրաոլ-բերեալ hlor հեբձաոսացն p ձ-ոսմ յն գրր- ված և առնր բաց է բոլգևա հե- KLMQRSTUZei ահարոն ΥWt ա-

14 ð հաղորդեալ bեgq գհաղորդեալ hlo յնգ է հաղորդեալ kmps գէ է հաղորդեալ, ահրիցացն հոսյն ել- փս• առոլորդեալ d առոլորդեալ ել- ð յնգ փոփոխ-ձոլ առոլորդեալ, գհրաշալի հրամայեաց ես հրաւիրել

15 Եւ ասէ ցնոսա. Ես գնամ ես առ հայր իմ, եւ դուք ոչ տեսանիցէք զիս. եւ դարձեալ փոքր մի, եւ տեսանիցէք զիս, զի ես երթամ առ հայր իմ:

16 Եւ ասէին ոմանք ի աշակերտացն նորա ցմիմեանս. Զի՞նչ է այս զոր ասէ ցմեզ. Փոքր մի, եւ ոչ տեսանիցէք զիս, եւ դարձեալ փոքր մի, եւ տեսանիցէք զիս, եւ զի՝ թէ ես երթամ առ հայր:

17 Եւ ասէին. Զի՞նչ է այս զոր ասէ. Փոքր մի. ոչ գիտեմք զինչ խօսի:

18 Գիտաց Յիսուս թէ կամէին հարցանել զնա, եւ ասէ ցնոսա. Զայդ հարցանէք ընդ միմեանս, զի ասացի. Փոքր մի, եւ ոչ տեսանիցէք զիս, եւ դարձեալ փոքր մի, եւ տեսանիցէք զիս:

19 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ դուք լայնիցէք եւ ողբայցէք դուք, եւ աշխարհն ուրախ լինիցի. եւ դուք տրտմեալ լինիջիք, այլ տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն դարձցի:

20 Կինն յորժամ ծնանի՝ տրտմութիւն ունի, զի եկն ժամ նորա. եւ յորժամ ծնանի մանուկ, ոչ եւս յիշէ զտագնապն վասն ուրախութեան, զի ծնաւ մարդ յաշխարհ:

21 Եւ դուք արդ տրտմութիւն ունիք ի ժամ այս. բայց դարձեալ տեսից զձեզ, եւ ուրախ լինիցի սիրտ ձեր, եւ զուարճութիւն ձեր ոչ ոք առնուցու ի ձէնջ:

22 Եւ ի յաւուր յայնմ զիս ոչ հարցանիցէք զինչ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի զոր ինչ խնդրիցէք ի հաւր յանուն իմ, տացէ ձեզ:

23 Մինչեւ ցայժմ ոչ խնդրեցէք զինչ յանուն իմ: Խնդրեցէք եւ առցէք, զի ուրախութիւն ձեր լցցի:

24 Այս առակս ասացի ձեզ. եկն ժամ, յորում ոչ եւս ասասցեմ ձեզ առակս, այլ յայտնապէս ի հաւր աւետարանեսցեմ ձեզ:

25 Յայնմ աւուր յանուն իմ խնդրեսջիք, եւ ոչ ասեմ ձեզ, զի ես աղաչեցից զհայր վասն ձեր:

26 Զի ինքն հայր սիրէ զձեզ, զի դուք զիս սիրեցիք, եւ հաւատացիք, զի ես ի հաւրէ եկի:

27 Ելի ի հաւրէ, եւ եկի յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթամ առ հայր:

28 Ասեն աշակերտքն նորա. Ահա այժմ յայտնապէս խօսիս, եւ ոչ առակս ասես:

29 Այժմ գիտեմք զի գիտես զամենայն, եւ ոչ պիտի ոք հարցանել զքեզ. ընդ այդ հաւատամք, զի յԱստուծոյ ելեր:

30 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Հաւատայք այժմ:

31 Ահա գայ ժամ, եւ հասեալ է արդ, զի ցրուեսջիք դուք իւրաքանչիւր յիւրոյ տեղի, եւ զիս միայն թողուցուք. եւ ոչ եմ միայն, զի հայր ընդ իս է:

32 Զայս ամենայն խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ի մէնջ խաղաղութիւն ունիցիք. ի յաշխարհի նեղութիւն ունիջիք, այլ յուսացարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի:

33 Զայս ամենայն խօսեցաւ Յիսուս, եւ վերացուցեալ զաչս իւր յերկինս, ասէ. Հայր, եկն ժամ, փառաւորեա զորդի քո, զի եւ որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ:

34 Որպէս տուեր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ, զի զամենայն զոր տուեր նմա, տացէ նոցա կեանս յաւիտենական:

35 Եւ ասէ. Ես գնամ ես առ հայր իմ, եւ դուք ոչ տեսանիցէք զիս. եւ դարձեալ փոքր մի, եւ տեսանիցէք զիս, զի ես երթամ առ հայր իմ:

լուսնոյ լրատուչքն Յեհովայի, ասէ տիրն, դիմեցէք ի որբուհիւնս՝ մինչեւ գայ ինքն որ իրաւունքն Յեսու Նաւեա՛ցոյ տայ նմա, եւ մինչեւ գայ ինքն որ ամենայն հեթանոսաց չեզոտնեայն ընդ Յորդանանայ ի մեծն Գաղիլեա՝ ոչ պակասեսցի իշխան ի Յուդայ եւ գրիչ ի միջոյ ոտից նորա, մինչեւ եկեսցեն զոր ինչ պատրաստեալ է նոցա, եւ նա իսկ ակնկալութիւն ազգաց լինիցի։ Որ կապեալ է ընդ ագռաւ իւր զորթ իւր, եւ ընդ ընտրեալ ցանկ իւր զարմ իւր. լուացեալ է գինւով զգեստ իւր եւ արեամբ խաղողոյ պատմոյճ իւր։ Պայծառ են աչք նորա քան զգինի, եւ սպիտակ են ատամունք նորա քան զկաթն։

Ողբ զաւակ Սիովնի զրկելոյ եւ գերեալ։

վկայէ, որ ոչնչին պահին ջրոյն արեւմտեան ափերուց միմիսո-
ցին;

ժԹ (ժԹ) ժԹ. Դարձեալ առաքելոյն ու նոքին հաստատութեամբ, եթէ ոք
նորին հրամանաց ոչ պահէ ու ընդդիմանայ, թող իցէ նզովեալ
ի Հօրէն, ի Որդւոյն, ի Հոգւոյն սրբոյ եւ ի Մարիամայ
Աստուածածնէն եւ ի հրեշտակաց եւ ի հոգիս արդարոց
եւ ի սրբոց առաքելոց եւ ի մարգարէից եւ ի քահանայից
եւ ի վարդապետաց եւ ի սրբոց հարանց որ ի Նիկիա
ժողովեցան եւ ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց
հարանց որ ի Կոստանդնուպաւլիս ժողովեցան եւ ի
հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Եփեսոս
ժողովեցան եւ ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց
հարանց որ ի Քաղկեդոն ժողովեցան եւ ի հաստատեալ
կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Կարթագինէ ժողո-
վեցան եւ ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց
որ ի Կոստանդնուպաւլիս ժողովեցան եւ ի հաստատեալ
կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Կոստանդնուպաւլիս
ժողովեցան եւ ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց հա-
րանց որ ի Կոստանդնուպաւլիս ժողովեցան եւ ի հաստա-
տեալ կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Կոստանդնու-
պաւլիս ժողովեցան եւ ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի
սրբոց հարանց որ ի Կոստանդնուպաւլիս ժողովեցան եւ
ի հաստատեալ կանոնացն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Կոս-
տանդնուպաւլիս ժողովեցան եւ ի հաստատեալ կանոնա-
ցն եւ ի սրբոց հարանց որ ի Կոստանդնուպաւլիս

տաւն նիկոնցուն, եւ եթէ գոնուիկոնոսն ոչ իցէ՝ մեռեալ ի քրիստոսէ՝

ԺՉ (ԺԵ) Դարպեցին առաքեալքն եւ եղին հաստատութեամբ, եթէ որ սիրէ զիշխել ի հաւատացեալսն եւ ի բաց մերժել զանիրաւութիւն, եւ ոչ ունիցի զիշխանութիւն ի վերայ հաւատացելոցն, եւ թէ ոք ի հաւատացելոցն ի ստութիւն դարձցի՝ եւ ի բաց ելցէ ի հաւատոյն՝ եւ ի կորուստ մատնեսցի՝ եւ ոչ ունիցի զիշխանութիւն ի վերայ հաւատացելոցն՝ եւ ոչ ոք ի հաւատացելոցն ի նոցանէ ուսանիցի զանիրաւութիւն՝ եւ ոչ ոք

Ուշադրություն դարձրեք, որ «Ասում են դրանց Իրոսլեյի, որ մի ապաշխարեցեք ձեր մեղքերից ի մեծ Աստված երկնից եւ երկրի»*. Որչափ ավելի անհրաժեշտ է ուսումնասիրել Հայր մեր աղոթքը, որ Տիրոջ կողմից է տրված մեզ՝ որպես կատարյալ աղոթքի օրինակ։

ՃԼ (ՃԿ) ՃԿ. Դատապարտելի է այն մարդը, որ ամեն ինչ անում է միայն ուրիշների աչքի համար։ Ինչպես ասում է Տերը, որ ձախ ձեռքդ չգիտենա, թե աջ ձեռքդ ինչ է անում։

5 Ապաշխարեցեք, որ մի հասարակ մեղքի համար չդատապարտվեք Աստծո կողմից, որովհետեւ Աստված ողորմած է եւ ամենագութ։ Ուստի եւ մենք պետք է ներենք մեր պարտապաններին, որ մեզ ներվի մեր մեղքերը։ Ուրեմն, եթե ուզում եք, որ Աստված ձեզ ների, ապա դուք էլ ներեցեք ձեր պարտապաններին։

6 Եթե (գ չկա բ) ի պատասխան ձեր աղաչանքների եւ արցունքների Աստված ձեզ կտա ամեն ինչ, ինչ որ խնդրեք։ Ուստի եւ ասում է Տերը, որ ամեն ինչ, որ խնդրեք աղոթքի մեջ, հավատացեք, որ ստանալու եք։

7 Ինչպես եւ ասում է Տերը, որ ամեն ոք, որ խնդրում է, ստանում է, եւ որ ամեն ոք, որ թակում է, նրա համար բացվում է դուռը։

1 Ես կացի Պ վայրկենի Ոհ ամենայն ոք Ո եւ ասացի ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ մեծաւ սրտիւ ի մեծ ժողովրդեան եւ ասացի ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ մեծաւ սրտիւ ի մեծ ժողովրդեան եւ ասացի

2 Ես կացի Տա վայրկենի ԼԲ ձայնեցուցանել ձայնեցուցանել ասացի ձայնեցուցանել ձայնեցուցանել

3 Ո վայրկենի... ձայնեցուցանել ձայնեցուցանել

Ի ասացեալ KLMQRSTXYZ որպէս ասացեալ եւ եւ որպէս ասացեալ եւ եւ ասացեալ

ձայնեցուցանել Ոհ վայրկենի ձայնեցուցանել ձայնեցուցանել

ձայնեցուցանել եք Ի ի ձեզ CDEF

Ես ոչ վրա· որ

4 Եթ ասեն ի ասեն ե ասող c ասեն· IYabcefghiklmopqrstv վայրկեան ասեցին ի վայրկ P ասեցին

d ասեցին ի վայրկեան եւ ասեցին Ծ վայրկեան ի ձայնեցին d ձայն ձայն ասեն

ասեցին ես Ես ասեցին եւ ասեցին ասեն· ձայնեցուցանել Ոհ ասեցին ես ասեցին

ձայնեցուցանել Ես ասեցին CDEF

Ես ոչ վրա· որ

5 I այնպիսի d այնպիսին ե այն· Ն[?]ին N հարցին վրա· հարց· ընդդի abdfiklpqrst հարմրին I ըստ

ասեցին· ըստ beqq չկա ըստ ն հա· ասացեալ հաստացեալ beqq հաստացեալ

ho հաստացեալ ի վայրկ

ել ի վարէի

6 bq և (q չկա b) ի պատասխան և ձա· հարմրեցեալ d ի մի վարէ ձա· հարմրեցեալ վայրկեան և պատասխան

ո egkmo պատասխան hl պատասխան· վրա եւ ձայնեցուցանել վրա· պատասխան g և ձայնեցուցանել· Ես ասացի ասացեալ եմ եւ ասացի ասացեալ եմ ես ասացի ասացեալ եմ

7 Wf հարկավ d պատահի ամ որդոյ

CDHJNOPQTeUVYebcefghiopqr

որդոյ AB իրավունք ր չկր մի

S պահանջեցին

8 r ի փոխ ն ամի acdhiklmoprs

iv աստված Ի [աշ]ակ· ամին Ի [աշ]ակ

Y ընտանեցան W չկր ընտանեցան

ձայն ն պատահեցան ն պատ·

ձայնեցին hl պատահեցան BF ներ·

ցեալ ն ամի Fcdit յամին Ես ներ·

ցեալ· ներկայացան NYWakri ներկայացան

V յարձակումով admps ներձեռ·

որդի

9 Uabcdeghiklmopqrstv պատ·

հ արժան է DH հաստատեի Q հա·

ստատելը ե հաստատից Veg պահանջ

bq պայմանս Yr պահանջ

10 u չկր վարդեին··· հաստատուն·

ձայնեցուցանել I առաքելը KLMQRYZ որպէ ա·

ռաքելը ձri չկր և եղեւ հաս·

տատուն·ձայնեցուցանել հlo չկր հաստատուն·

ձայնեցուցանել բայի ABCDEFHn-ից մեա·

ցած g-bpp եթէ DHե չկրէ· չէ

ն ոչէ N յայտնություն S յայտա·

նություն b չկրպատ·ձայնեցին

11 ps ձայնեցուցանելն d ձայնելի

և հաստ ձայնելով և հաստ ով

որ ըստ· ձայնելով···

ըստ ե հաստ եղեւ ոյ և ըստ BCDE

t և հաստ եղեւ և ո և ըստ

HMRdefgpq յրեցու· H և որոշ ամի·

և ո ըստ Un որ ամի· ո ե է ամի·

ըստ beigq ով ամի· ո dachiklmo

ps և ըստ IJNOPYWebcefghiloqr ե·

կեղծյ

12 NWacdiirt իրոյ Y իրաց ամի· իրոց

ho իրոյ պատահելացին ատեալ

ՍՈՒՐԿ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ 39

կացէք ի նմին հարկի ոտ էր ո զատակին, եւ մի հանդերձ ընդ ընկոյզն ընդ նմա, ոտք ճանապարհ գնաւ։

ՃԼ (ՃԿ) ՃԿ. Դատապարտելի է ոմն եղբայր, որ ձախ ոտքով հարուածեց մի քարի, եթէ փոքր ինչ ցաւ տանի ինքեան, եւ շատ շատ ապաշխարեցնէ, ասելով թէ ես մեղանչեցի ընդ հանդիսաւորին, եւ մի կացցէ ի կասկածանս ընդ ինձ։

5 Ապաշխարեցեք, որ մի հասարակ մեղքի համար չդատապարտվեք Աստծո կողմից, որովհետեւ Աստված ողորմած է եւ ամենագութ։ Ուստի եւ մենք պետք է ներենք մեր պարտապաններին, որ մեզ ներվի մեր մեղքերը։ Ուրեմն, եթե ուզում եք, որ Աստված ձեզ ների, ապա դուք էլ ներեցեք ձեր պարտապաններին։

6 Եթե (գ չկա բ) ի պատասխան ձեր աղաչանքների եւ արցունքների Աստված ձեզ կտա ամեն ինչ, ինչ որ խնդրեք։ Ուստի եւ ասում է Տերը, որ ամեն ինչ, որ խնդրեք աղոթքի մեջ, հավատացեք, որ ստանալու եք։

7 Wf հարկավ d պատահի ամ որդոյ

CDHJNOPQTeUVYebcefghiopqr

որդոյ AB իրավունք ր չկր մի

S պահանջեցին

8 r ի փոխ ն ամի acdhiklmoprs

iv աստված Ի [աշ]ակ· ամին Ի [աշ]ակ

Y ընտանեցան W չկր ընտանեցան

ձայն ն պատահեցան ն պատ·

ձայնեցին hl պատահեցան BF ներ·

ցեալ ն ամի Fcdit յամին Ես ներ·

ցեալ· ներկայացան NYWakri ներկայացան

V յարձակումով admps ներձեռ·

որդի

9 Uabcdeghiklmopqrstv պատ·

հ արժան է DH հաստատեի Q հա·

ստատելը ե հաստատից Veg պահանջ

bq պայմանս Yr պահանջ

10 u չկր վարդեին··· հաստատուն·

ձայնեցուցանել I առաքելը KLMQRYZ որպէ ա·

ռաքելը ձri չկր և եղեւ հաս·

տատուն·ձայնեցուցանել հlo չկր հաստատուն·

ձայնեցուցանել բայի ABCDEFHn-ից մեա·

ցած g-bpp եթէ DHե չկրէ· չէ

ն ոչէ N յայտնություն S յայտա·

նություն b չկրպատ·ձայնեցին

11 ps ձայնեցուցանելն d ձայնելի

և հաստ ձայնելով և հաստ ով

որ ըստ· ձայնելով···

ըստ ե հաստ եղեւ ոյ և ըստ BCDE

t և հաստ եղեւ և ո և ըստ

HMRdefgpq յրեցու· H և որոշ ամի·

և ո ըստ Un որ ամի· ո ե է ամի·

ըստ beigq ով ամի· ո dachiklmo

ps և ըստ IJNOPYWebcefghiloqr ե·

կեղծյ

12 NWacdiirt իրոյ Y իրաց ամի· իրոց

ho իրոյ պատահելացին ատեալ

ՍՈՒՐԿ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ 39

հայտնի եւ հիմնական սահմանումներն ստանցին, որ նրանք էլ ոչ մի լիցի տրտնջան եւ գործածէ ի մէջն իրենց, այլ ի ամենայն ժամանակս լինելու հաւատարիմ լիցի, եւ ոչ ոքեւէ ի նոցանէ ոչ ինչ ստանայ, որպէս եւ ֆրանկն ասէ, թէ «Մարդ իրիկուն չի գործում, որ առաւօտն հաց չունենայ»։*

5 (ժթ) Դարպեցին եւ նրան հետեւողներն, թէ ոչ ինչ հաւատարիմ է, որ ամենայն ազգաց ընտրեալ եւ ազատ է, այլ ամենայն ստրկութեան ենթակայ է, ասում են, թէ Աստուած ամենայն մարդկան ստեղծեալ է ազատ, եւ ոչ ոք ստրուկ է ի բնութենէ, այլ ի մեղաց։ Եւ ասում են, թէ ամենայն մարդ ունի ազատ կամք, եւ ոչ ոք ստրուկ է ի բնութենէ, այլ ի մեղաց։ Եւ ասում են, թէ ամենայն մարդ ունի ազատ կամք, եւ ոչ ոք ստրուկ է ի բնութենէ, այլ ի մեղաց։

* Ծանր. ժԼ. 20

1 LMQRSTXZcl ստեղծող է իշէ և հայր. MRXYbdq կարիք

2 է չԼք ին. hlo ին տրտմելիւն և հան- ջիալիօրզ գաւառք լիցի է լինիլի է տրտունջք ձ R չԼք և Yծ հերձուած bdefglkm prqrst ի մէջ ծ ելոյ ծ DHëbegq չԼք (գի) ի

3 MRXY ստեղծող ի յատեղծող յատկութիւն MQRSYëàabdefglklmopqrst գոյո- գոլիւն Wh գոյոգոլ-ելեալ

4 Y հաւատք ե հօտն ին. հաւատ hlo հասատատոլիւն dhlklmopr st չԼք և (փրկիչն) ի չԼք ել Fpef եղէ p կայ ին. և (եղէք)

5 KLMQRSTXYZ ժողովեցեք bdg ժո- ղովիչ ABCDEFHIJKLMNOPQRS TUVXYZWëàn վասն ին. յաղագ եr պահն hlo չԼք յաղագ ել k յաղագն պետայ եւ ես ին. յա- ղագն.... ես ծ ի մէջն L նոցա յ

6 u չԼք վարեցին... հաստատոլիւն ի պատճառ KLMQRSTXYZ սոլոգ- ատրաքելիւն ել եղեկ հաստատո- լիւն ին չԼք և եղիկ հաս- տատոլիւն Wàabcefglkmpqrst եղէ dlo եղէկ ի վարել c չԼք ի RS պատ- էէ Ող վարել h վարել

7 u քահանայոլիւն ընտրեալ պետ- ական ազգ, եղէ ինչ կարիք ունի ոչ մի լիցի տրտնջան ին ի մէջ ի ոչ ոք ի ամենայն ազգաց ընտրեալ եւ ազատ է, այլ ամենայն մարդ ունի ազատ կամք, եւ ոչ ոք ստրուկ է ի բնութենէ, այլ ի մեղաց։

8 ծ չԼք ելեալ KLQSZ յարձակող MR TXY յոյնեալ belfgq վարձակ եղեալ նրանց hlo և ի վարձ եղեալ նրանց DN OPYWëc եկեղեցոյ BCDEHea հո- մար Ս հարաւ եղ եղէ W էլ ի եղէ ին. եղէ և ծ չԼք եղէ և յանգրեալ bcdeghjklmopqrs չԼք (եղէ) և Not յանգրեալ IJKLM QRSTXYZbegjpq պահպանել

9 L ոք ոչ լեալ ծ չԼք ոք... և X է ին. լեալ beqq չԼք (լեալ) ի ed ի քահանայ- պետ ծ OW չԼք և ի գիմաւորոլիւն beg չԼք և 1 մի վարեցող

10 rt լինիլ befgq ընդ ասատած և ընդ վարձն H լինել և ընդ FR XY վարձիք M վարձիք Uadhiklm nopqrst վարձիսն V յաստատած R եղբայրն ps գրաքեալ

11 Y յաստղծող սեղեկացող r t սեր- եղբայր 1 չԼք ի b ձեռ bq թեղքեալ- ցեալ ի չարաքելիւն և ի բարաքելիւն KLMQRSTXYZ չԼք թեղքեալի

12 W չարաքելիւն ին. բարաքելիւն KMQ արարաքելիւն (T արարաքե- քելիւն) ին. արդարաքելիւն b յար- դարելիւն U արդարաքելիւն և

ԻՆ (Ի) Դարպեցին առաքեալն եւ եղին հաւատարմեսցի, ել որ ի ոտս եղեալ էր ի վերայ ձիոյն, եւ ինքն ի վայր իջեալ ոտն լուաւ նոցա, եւ ելեալ ի վայր ոտն լուաւ Սիմոնի կաշեգործի ի տանն առն, եւ ելեալ ի վերայ տանն, եւ ասէ ցնոսա. Ահա արք երիք որ խնդրեն զքեզ, եւ դու յարուցեալ իջո՛ ընդ նոսա, եւ մի՛ տարակուսիր զիա՛ր, զի ես առաքեցի զնոսա։ Իջեալ Պետրոս առ արսն առ նոսա ասէ. Ահա ես եմ զոր խնդրէք, ո՞ւր է պատճառն զոր եկէք։ Եւ նոքա ասեն. Կոռնէլիոս հարիւրապետ, արդար մարդ եւ երկնչի զԱստուծոյ, եւ վկայեցեալ է ամենայն ազգին Հրէից, եւ հրամայեցաւ սրբոյ հրեշտակէ զքեզ կոչել ի տուն իւր, եւ լսել բանից ի քէն։ Եւ հրաւիրեալ զնոսա ներս՝ հիւրասիրեաց։ Եւ յաւուրն վաղիւ յարուցեալ գնաց ընդ նոսա, եւ եղբարքն Յոպպեցւոց եկին ընդ նա։

5 Եւ յաւուրն վաղիւ մտին Կեսարիա։ Եւ Կոռնէլիոս ակնկալ էր նոցա, ժողովեալ էր զազգակիցսն իւր եւ զամենայն մերձաւորսն։ Եւ իբրեւ մտանել Պետրոսի՝ ընդ առաջ ել նմա Կոռնէլիոս, եւ անկեալ առ ոտս նորա՝ երկիր պագանէր։ Եւ Պետրոս յարոյց զնա՝ ասելով. Կաց՛ ոտիւք, զի եւ ես մարդ եմ։ Եւ ընդ նմա խօսելով՝ մտանէր, եւ գտանէ բազումս ժողովեալս։ Եւ ասէ ցնոսա. Դուք գիտէք, զի անպատշաճ է այր հրեայ միանալ կամ մերձենալ օտարազգեաց. եւ ինձ յայտնեաց Աստուած՝ զի զոք մարդ ասիցեմ պղծեալ կամ անմաքուր։ Վասն որոյ եւ անարգանաց եկեալ՝ առանց ամենայն ինչ ասելոյ հարցանեմ զձեզ, վասն զի՞ կոչեցէք զիս։

1 Եղեմք զկերպիւն... հաւատարեցաւքն
1 առաքեալք KLMQRSTXYZ առաքեալք եւ դատաւորք dτt չկայ ի եդիտ հաւատարեցաւքն hlo չկայ հաւատարեցաւքն ՏԱՐԵՑԱՒ Ybdeg եթէ be չկայ ոտ n որք (q որ) փիս. ոտ
2 d յառաջադոյց nlo առաջադոյն ԱՄո ձեռնադրեալ kmps չերկեալ ո ոչ երկեալ d գհեա փիս. գհեւ
3 ABCDEFHIJKLMNOPQRSTUVXYZ Վեճո առիթ պատճառ m առիթ յոյժ betgq չպիտի պատճառ bg առ ձեռն S ձեռաւք W կալաւաք Yb cdefghiklmopqrstv կալաւոյ q վիս-
4 KL յիրեսեաց Ubegq յառաջ եւ ի Ո սուրբ առաքեալ (Y չկայ առաքեալ d առաքեալ եւ) և յառաջ (ſ յառաջ եւ) ի չս-
5 Եւ Կոռնէլիոս և սիրաւ և կալաւորեալ եւ կալաւորեալ է կալաւորեալ ի Ո չկայ եւ
6 ՏՃԸ ԹԷ Ի գրեալս Ի հաւատացեալ եւ ի հաւատացեալ Ի հաւատացեալ եւ ի հաւատացեալ Ի հաւատացեալ եւ ի հաւատացեալ

Նեռսաւոյ, ցոփասիրտ եւ յաղգալէ, աչգամէջ եւ ախոռոյէ, կո-
տակ ի ոխակալէ, զսրոսալէ եւ շոգւոյէ, եւ ոչ ինչ նմանն նէ սոցին
մի՛ մեծաբոյին ի սուշտաւն զաչատեսուցն գտանի, վասն որ ասեն
ոչ կացէ լինչն ամենեցուն ոչ գոհացեալ պատճառէ՝ ըստ
Տէր հոգւոյ լինչ ասէ, եթէ «Չոչ ոտնակոց մեր եւ սուրբ լինիմ,
ոտնակոց լինչ լինիցես, եւ ոչ կացէ սուրբ լինիմ սուրբ եղիցի
լինիցես»**. նոյնպէս եւ հոգւոյն պատճառ ոչ կարէ ոչինչ

10 ոտնակոց լինչ լինիցես, եւ ոչ կացէ լինիմ սուրբ եղիցի
լինիցես**. նոյնպէս եւ հոգւոյն ոտնակոց զաչատեսուցն սուրբ եղիցի
ցաղց կացէ պարտի սուրբ լինիմ, լինչոյն եւ սուրբ կացէ
պատճառաւն, լինիցի՛ սուրբ եւ լուսաւորեցեալ: Ըստ որում կատա-
կեալ կացցէ, լինչեր հաղորդութիւն առաջնորդին: Նման եղէ ոտ-
նակոց լինչ լինիցես պատճառաւն զաչատեսուցն եւ կատարեալ ըն-

1 W ՀՃՃաւոյնէ alst նեղչոյնէ Ջ չԼՀ եւ
նեղաւոյնէ ցոփասիրտ Ոէ
(Ո չԼՀ և) ցոփասլուս C ցո-
փասիրտ ձաՀ ոսաւցզրուսվ
DHե չԼՀ կաւրեցեալ ացեգւկա
ցոփասիրտ d ցոփասիրտ
1 ցոփասիրտ WՃ չԼՀ և (յաղ-
գալէ) ԻԻցհւօ նեզզուշե ե ագե-
գալՀ ՌՀ յաղզուզէն Ն հաղե-
գալէ Ո յաղտուզալ ւ յաղզուզալէ
Ո ագեգալ և ագոզուվ ԼՀցզ չԼՀ
ագեգալէ ckpst և ագեգալէ ւ և
ագեգալէ ւ և ագեգալէ չաՀՀ ՄՃ
հւօ-ղց ւճեացած Ջ-ԼրՀ չոճԼԼճ և
(ագոզուվալէ) Ո ագոզուվն չաՀՀ ՄՎ
ՃՀհւօ-ղց ւճեացած Ջ ԼրՀ ոճԼԼճ և
(ագոզուվալէ) Ի և գոզուզ ձաՀ ոչ-
ացՀզուվ
հաաաաոոոչ-ՀԼհաւվ Ոե ԼՀՀ
6 Xbefkhiloqr ացՀՀ cd չԼՀ ացՀ bq Ե-
ոոչ d չԼՀ և ալաՀզէհաց, ւճվ և

աաաց ՀՀ Ա Ե. ալաՀզէհաց Ջ չԼՀ
Ե.ԼՀ.ԼՀաց և ՀաւաՀզ Ո Ո ՀՀ
ւճա Ո Ո ՀՀ ՀՀ Ո Ո ՀՀ
ՀՀ

կայքին ըստ արժանի, որպէ՛ս կարելի եղածին չափ կատարեալ ընկալում ունենայ ամէն մարդ, որ կամենայ ուսանիլ զայն։

ԻԶ (ԻԹ) *Դարպեցին առաքեալը եւ նորին հաստատութեան բոլոր անդամները, ձեր մէջ ոչ միայն առաքելական արհեստագիտութեան հմտութեամբ, այլեւ ամենայն ազնուութեամբ եւ ճշմարտութեամբ ապրելով, ամենայն մարդկանց առջեւ վկայութիւն տուէք, որ Աստուած ձեզ ընտրեալ ազգ՝ քահանայական թագաւորութիւն, սուրբ ազգ, ամենայն ազգերէ առանձնացեալ ժողովուրդ մը ըլլայ, ինչպէս ինքն ալ ձեզի կը պատուիրէ։*

10

ոգուց ձեռքդ. Ոչ գրեթե չ «Չիշեմն ծոցովքեսն գոլ մի բաժանե-
ցնող»*։

ԻՉ (ԻԵ) Դատգեցին առաքեալքն եւ նորին հաստատուեցաւ, ճէ որչափ են
լուշտհանի գասնախօսն եւ իշխեն տունել գասնաստանն, եթէ ճիւ-
րեսցի, եթէ աշտիցէ եթեսաց եւ սատուտարեցէ գարոյքն եւ արոյ-
ցուցանել գեթէ ոչ կարէ ի կարգի գասի գարոյքն եւ
գասնաստանել Հիշատակարանս, մի եւս ոչ իւրացս գասնաստանել
ձեռքդ Ոմանչ՝ եթէ «Դի խոստովացաս գոլ գիրս ածանց
լուսաբերն գասնաստանել գիրոյցս նոցա ի պատիւ ա-

* Հմմտ. Եյր ԻԲ. 28 ** Ք Օրեք ԻԳ. 17 *** Պաղ. ծԳ. 5

1 ՍՆՎ հոգոց KLMOQRSTXZWϑ հոգ-
ոց cdhkmops ոգոց N ձերոյ
1 Հգ ոգոց beſgq Հգ ոգոց ձերոց
ε գրոչս (ε գրոչս և) փխ. ոշ bl
not գի փխ. ոշ bq ωαγω (b Հգ
ωαγω) ոշ գրեալ չ գի Հշմարտու-
թիւն ժողովրդեանն ε չ գի գիշ-
խաւ Ht Հշմարտն I գիշմարտն D ժո-
ղովրդեանն cd Հգ ժողովրդեան
beiq Հգ ձոյ acdlhikmoprst ոշ
(1 որ ոչ) փխ. մի Q ոսկրասխոյժ
Ր բարեսիրեցիս I բարեսիրեցին
3 ϑ Հգ վարդիցի՝... հաստատե-
ալքեսւր I առաքեալ KLMQRSTXZ որբր
առաքելոյն dort Հգ և հոգին հաս-
տատեալքեսւր dl Հգ հաստատե-
ալքեսւր hl Հգ հաստատե-
ալքեսւր acdefgikmqrst և և Ք
գնելն յառաքեալն hlo և գե ոգ են
ածանց յաստիճան eghlo առ-
ջեւն HY աստիճանի բաgի AB
ին-ից սճացաձ ջ-նոր յաստճանի
Ր գաստատութեանն km գաստ-
ատութեանն ոսկեայ Հշատակարան
ի գաստատութեանն ոսկեայ
ձեռքդ... առնել bq Հգնելն BCDFH
JKYėgiors գաստատութեանն և գաս-
տատութեան CDHYθlo ձեռքդ
ոսկեայ OP գեռքդ
Ր Հձեռքդ

1 Հգ ոգոց beſgq Հգ ոգոց N ձերոյ
ε գրոչս (ε գրոչս և) փխ. ոշ bl
not գի փխ. ոշ bq ωαγω (b Հգ
ωαγω) ոշ գրեալ չ գի Հշմարտու-
թիւն ժողովրդեանն ε չ գի գիշ-
խաւ Ht Հշմարտն I գիշմարտն D ժո-
ղովրդեանն cd Հգ ժողովրդեան
beiq Հգ ձոյ acdlhikmoprst ոշ
(1 որ ոչ) փխ. մի Q ոսկրասխոյժ
Ր բարեսիրեցիս I բարեսիրեցին
3 ϑ Հգ վարդիցի՝... հաստատե-
ալքեսւր I առաքեալ KLMQRSTXZ որբր
առաքելոյն dort Հգ և հոգին հաս-
տատեալքեսւր dl Հգ հաստատե-
ալքեսւր hl Հգ հաստատե-
ալքեսւր acdefgikmqrst և և Ք
գնելն յառաքեալն hlo և գե ոգ են
ածանց յաստիճան eghlo առ-
ջեւն HY աստիճանի բաgի AB
ին-ից սճացաձ ջ-նոր յաստճանի
Ր գաստատութեանն km գաստ-
ատութեանն ոսկեայ Հշատակարան
ի գաստատութեանն ոսկեայ
ձեռքդ... առնել bq Հգնելն BCDFH
JKYėgiors գաստատութեանն և գաս-
տատութեան CDHYθlo ձեռքդ
ոսկեայ OP գեռքդ
Ր Հձեռքդ

ի վարդ IKLMNPRSTXZWϑdgbiop
գաստատութեանն hlo ալլ փխ. և
է Հգ և
7 beſgq պատահանի Հշատաքեալ
8 W ձեռաքր ϑ օգնա Y յոսկեի
գրեալ ձեռաքդն աստահոյ ՝ յոսկ-
ոյի ջ թատերգուացն DHST
Ue գիշատակն
9 beſgbhlq Հգ ի (գաստատութի) lq յի-
շատաց ջ առնարգարն
10 ϑ Հգ վարդիցի՝... հաստատե-
ալքեսւր ՝ առաքեալ KLMQRSTX
YZ որբր առաքելոյն d Հգ ա-
ռաքելոյն hort Հգ և հոգին հաս-
տատեալքեսւր dl Հգ հաստատե-
ալքեսւր Y հաստ bq յհաստիցի
11 DHIJKLMRSTYZédeg ալթաստ
Не վարձահաւ beqq վարձահալ
ϑ Հգ և c Հգ վաւ bq թողթա-
գրել ի յաշարիչացաց ITϑ ածօրի-
նաց JKLMQRSZ ածարիչացաց
d յաշարիչացաց s ածյարիչացաց
12 beſgq Հգ վաղ ածնաւն Y թող-
տատվածնել I թողտատվածնել
13 bq ի հնդոր-ձեռաւ eſg ի հնդոր-ձերւ
ABCDFHIJKLMNOPQRSTUVXYZ
Wėðdkin ի հնդոր-ձերւ I որով փխ.
որ ST վաղնդ փխ. վաղն I Հգ վաղն

ամէն միտուարութեան ցաւին դարմանելու համար, որ ես Հոցա պատրաստեցի ինձ եւ իմոցդ մեռելոցդ եւ ի իմոցդ մեռելոցդ ինձ եւ ի ձեռն ձեր ամենայն ազգի մարդկան, որ ի սոյն ժամանակի ապրին եւ ապրելոց են ի յաւիտեան։

ԻՀ (ԻԲ) Դարձեալ առաքելն եւ ասէ. Եթէ ինչ մեծ մխիթարութիւն է ի Քրիստոսէ, եթէ ինչ քաղցրութիւն սիրոյ, եթէ ինչ հաղորդութիւն հոգւոյ, եթէ ինչ գթութիւն եւ ողորմածութիւն, լցէք զուրախութիւնս իմ, զի նոյն միտս ունիցիք, նոյն սէր ունիցիք առ միմեանս, միաբանեալ հոգւով եւ մտօք մի ինչ խորհեալ։ Ոչ ինչ ըստ հերձուածոյ կամ ըստ հակառակութեան, այլ զհամեստութիւն միմեանց համարեալ քան զանձինս։ Ոչ զանձինս միայն ամենեքին նայեցեալ, այլ եւ զմիմեանց։ Զայս ամենայն ասէ, զի մի՛ ոք ինչ ինչ ի մարդկանէ ընդունելով՝ ինքն

ունէին Տիտղոսոյն ի սուէ եւ ի գիշերի*, սպրոս սասցին եւ ի գիր առին եւ «Լսեի պատին պահպանեցեալ Նորա»**, եւ գործ- ձեալ «Սպրոս սասցէ Նախ զիր, եւ ապա՝ ի գիր եւ ի գործ»***, եւ ասէ Տէրն. Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք. ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ իմով անուամբ գայցէ։

1 (թԲ) Ա. Դատապարտեալն եւ նկուն հաստատութեամբ, ել լսելոց- ոչ գիտէ ընթերցո՛ղ, Հին կտակարանէ, Նոր Ծագումէ եւ Մարգարէէ, եւ Առաքելոց գործոց Տէրն վասն կնճռատ չարչա- րանացն Քրիստոսի, որ գործէ եւ նկուն հաստատութեամբ, ել լսելոց սպրոս վիկիդեան մեծ Հռոմայ։ Եւ Նա ասէ. Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ իմով անուամբ գայցէ։

1 : ի գիրերի և գործել սպրոս
եց և սպրոս հ յձբ ի (գիս)
2 հ ա[նի՞]ս bզ սրա ինձ սին. սրա-
ին R սրհնաբեանդ ծ յձբ և
գործել
3 Հ ասացաք Ү ասացին ծ մեզոյ
սպրոս ասացէք քրիստոնեայ Ү քա-
ռարի Fabcdefghiklmoprst մե-
րոյ սին. մերում (սպրոս)
4 m [ա]ացէք
5 ծ յձբ կարգին... հաստատեամբ
1 առաքեալք KLMORSTXYZ սոբբ
առաքեալն d յձբ առաքեալն...
հաստատեամբ hort յձբ և եղին
հաստատեամբ H յձբ և CDH
NOYWeachiklmoprst եթէ ծ թէ
ի սոբբ եկեղեցոյ Hբ եկեղեցոյ
Ү եկեղեցոց bcfo յեկեղեցոյ e եկե-
ղեցոյ g եկեղեցոյ q եկեղեցոյ
6 W գիրքն abcdefhiklmoprst գիրս
g գիրքն FIKMNORVXZW
lm-ng ճեաց 2-երբ ընթերցին
ABCDFHJKLMNOPQRSTUXYZW
ebbեց յձբ աբէնք... կռաւա-
րաց d ճարտարքն IVn յձբ կռա-
կռաւոյ... ճարտարքն և
7 bզ լինելի hlo լեցի RXY յձբ կենա-
նալ Տեառն d կենանալին
8 P փրկչին... աբեռաստչացն աց
ռոմայեցի q յիսուս գրիստոս
ե փրկչին յիսուսի գրիստոսի ան-
րոյ, յձբ ե (գործք) 1 պատճառք
փիլ. գործք ի խաչեալ և յարեալ
ռոմայեցի* Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք գայ առ Հայր, եթէ ոչ իմով անուամբ գայցէ։

10 D աշակերտաց փրկչին և աց ռոմայե-
գրավ bոզ աշակերտացն 1 այս
Հ ընթերցի q ընթերցին P ըն-
կերցի dl յձբ ի
11 d ի բանին egho ի բանին
12 ծ յձբ կարգին... հաստատու-
բանի 1 առաքեալք KLMQʰSTXY
Z սոբբ առաքեալն d յձբ առա-
քեալն... հաստատեամբ ho
rt յձբ և եղին հաստատեամբ
1 յձբ հաստատեամբ egp ել
13 IJ որոմ KLMQRSTXZեl յաւոր
(եկեղցի) Y եկեղացոյ փիլ. եկեղցի
t յձբ աւոր (եցէ) 01 ի սեղան
p ի սեղան
14 bզ իշխանեբեամբ beզզ հաստել այլ
աւոր եկեղեցի փիլ. գործի... հաստել
ձabeզ ·յձբ (գի) և
15 o պատճառ աշէր beզզ հաց BC
DFHebcdզ ընդրն զել եղեալ
16 ծ յձբ կարգին... հաստատու-
բանի 1 առաքեալք KLMQRSTX
YZ սոբբ առաքեալն d յձբ առա-
քեալն hort յձբ և եղին հաստա-
բանի dl յձբ հաստատու-
բանի ebhոզ ել U յձբ ի

* Հմմտ. Սաղ. Ա.2 ** Սաղ. կե. 8 *** Սաղ. հՀ. 7

Կարդանոցի նմոշումները համար 47

1 cd պատառնեխից (d պատառնեխից) Ող ոլխ-
պոչ ho պատառնեխից Ող ոլխ-
ոչ eg ոլխոչ VYWcfghiklmoprs ի-
կեկեցոյ P յեկեկեցոյ S յեկեկեցոյ
Ye կարիցի ABCDFIJNOPUVWëö
abdefgkmqrs է կարեսցի u կոյո q
ոսաբեել փիս. կոսաշ լիեել t լիեիլ
2 YWacdfikmprs բարոյ bhloq բարի
eg բարեզարծոյ UW զործոյ
bld զործոց bq լիեի FUXYëbeghlo
pqs վաշն փիս. վաեո ե վաշո
ĭ վաշոն գլիեոնլիեեշն bq լիեիլոյ
փիս. լիեիելոյ eg լլիեիելոյ փիս. լի-
եիելոյ cdikmprstv լիեիելոյ
3 U ձոզոյ befgq չիք ձոզոկեալ d ա-
րիեացի JNOPYY արբոլբեաեն
R արբոլբեարք r չիք ի
4 Ubefgq կեբոչիոց KLMQRSTXYZ ե
ի eb չիք ի. hlo ե փիս. ի FHWëö
bhlo զգեաոչ e ոզեաոտոչ q ոո-
գեաոչ I1 ե հեոաշալ v ոչհաւտ-
րեալ փիս. ոչհաւտրհալ bq ոլհոչա-
ոոբհալ
5 befgq նամեեոպիե հրեղոաեայց
(eg հրեղոաեայ q հրեղոակ) ատոտ-
ձոյ (b չիք ատոտոձոյ) ատոտօնէից
(fq ատոտոբէից) t ատոտօնէից
ատոտոձոյ ե [?] ե զոեսրբեոց
L ատոտոբէիցե հրեղոաեայց BO
hklo հրեղոաեայց R չիք ե

6 IJLN *չեբէնեից* Hbq չիք ե *(չեոոբ)*
F չեոոբ փիս. չեոոբ ս եոբ ատոշ-
ատճեչ d չեոոբ որէի նաեեի ատոշ-
ոոբհալ եբ ատոոոբհեալ bq ատոոոբհալ
egp ատոոօնեեաե s ատոոոբհեալ
h ատոոօնալե o ատոոոբհալե
1 նաբհալե փիս. ատոոոբհեալե

7 cd չիք ե եոիա.... զարոոբէ եբեզիալ
որբէհաե e չիք արբոլբեաեն
8 ն զարոոբէ d զարոոբէնե ս չոլ-
տեոչն զկոոիչ ABCDH իովաեչն
FUe ի չոլեաեչն Y չոեաեչն
d չոլաեչո a չոլեաեչոե բոոգի
VWcî-ի ճեաոգած 9-եոբ չովաեչո
DHe նոգա փիս. ոոգա e ահեեե-
գեաեգ
9 eh չիք ե Rh կատարեոգին o բոեոլ-
բեաե t ե բոեոլբեաեր
10 be չիշատակեգին փիս. չափշտակեցնին
CDFHIJKMNPRSTXZWðademps
պոբգալոլբեիե Q պարգալոլբեաե
INRSXYZehk չեոկեց
11 ն չիք կարեգին.... հատատատոլ-
բեաեր i ատոգեալ d չիք ատա-
գեալե KLMQRSTXYZ ոոլբր ա-
ոագեալե hort չիք ե եոկին հա-
տատատոլբեաեր dl չիք հատատատոլ-
բեաեր beqg չիք բէ adfhiklmoprs
tv ե*բէ* ABDFHIJKLMNOPQRSIU
VXYZWebefgnq չիք *որգէս* or չիք *ի*

12 Fաgի i-ից ճիաgաե չիք *որգէս* g-եոբբ չոլճեեե
աատոլաե OPQ *զաճոլաեոլբեեաճբ*
Y *ատոլաեոլբեիեե* adks *ատոլա-*
եոլբեեաճբ V *գճաբգեե ատոլաեոլ-*
բեեաճբ ն *զաճոլաեոլբեիեե ճաբգոյ*
բեեաճբ F *ատգեաեգաեաբ փիս. ատգեաեգաե*
աբոբբ
13 I *չիճեաեե* H *նոոայ*

զարեեաեեն եե Ոոկա նատատեձատրն Նաատահձատրն եե Ոոեճկա ոլ զարոոբէ եե
ճեե ճարոոբէ Միատիչն Ցոչգաեոչն, ատգա ատեեեգբաե ոլատա-
ճեե զարեեաեեն եե ատոլաեգաեաբ հաատահձատրն գկեաեե ոլատա-
ճեեաբ եե ատոլեգոատրեեաբ հաատահձատրն գկեաեե եոկեոգ, ատոտա-
10 *ճեեաբ հաեճա յատճատահձատրն զատգաոլբեիեն եոկեոգ՝*
lգ (lք) *lգ. կատեգոկ ատագեաեգաե եե եոկե հաատահատրեեաբ, ճե ոտգեա ի*
ատգաեոչ ոտգեաեց Նաատահձատրն զատոլբեաբ ոլատոն, եոչեոչեա սաճատեեաե եե հաա-
*ատոլ ճիաեաեց եե ատոգեեեց Ցոչգաեոչն, ատգա ատեեեգբաե

տատեալ հրամայեաց առաքելոյսն սրբոցեցուք գոգաթել յարտասուսն մեր եւ արիշտացեալ ի ձեռն աջոյ Քրիստոսի եւ արհնեալ լինիցի մեր- դեսպիտ, ճայց որպէս Մովսէսի սպատակեցաւ արտաքոյ Նա- ձեր. «Գնասուք որդեակք իմ, ես եմ Նահապետ ձեր. ամատակիրս որդւոցն Իսրայէլի, ես եմ ես ես ես

ընդհ հիմն. հոդ (ար) ած հոդ. ածանց. հոդ. հատ. հոդ. հատ. հոդ. հատ

Մի աշխարհի Տեառն մեր Յիսուս Քրիստոս ասացեալ՝ ոչ պատճառի ի զարդուն իւր գործոյ, եւ գործեալ զարմանալի՝ զի հաւատասցեն ամենայն ազգք, եթէ նա է Որդի Աստուծոյ՝ զոր առնէր Տէր ի ձեռս նոցա: Ուստի ի բազում տեղիս գործոյ ծողովրդեան հաղորդեալ առ Նոսա եւ հաւատալի ի Քրիստոս. որպէս եւ ինքն ձեզ հաղորդ գտնի հետայնոյ ասելով ամենայն ոք որ հաւատայ ի զիս գործս զոր ես առնեմ՝ նա եւս առնիցէ. «Ձիւնդ որովհետեւ ասէ Պետրոս. «Մեսիա

1 CDKLZétv ḥṗṡwēg H զօրութիւն
Y ոգւոյ բ|ստ զարմանալի|ս
c զարմանալի|ս ſ զօրութիւն H չկայ
և DNOWé ḥḷṁḥnōṙḷ|ւն Yc հրաշագործութիւն ſ պիլատոսի|ն
2 1ի փիլոս NORXYebhlmop մեծ
c մարդկի ինչ է իւր փիլ. չէ ՈՒ ինչ փիլ. ինչ Yabdſikmpqrst ինչ
Ա յայտնի IQſho պետի IJKLbbſ
ստ ուսուցչ Y զուարճ B իմիջ
MQSTZ մեջ ինչ RX գործ S պեծի
bq պիղծ KLRSZ յարդեք MQ
TX յօրինք Ո չկայ նաև պատուո
միշտ 6-ղդ ասի եկեղեցի բաոբ
3 W ապրիչինսս b ապրիչինս d ա-
չէօինսս բաgի IV-ղ մեսաց 9-երդ
չուսեե ոդ LMQRSTXZWn ասղդ
և միլիկեցուց ACDFHKEöaðhkopr
st միգիկեցուց INOPUYbcfiiq ա-
ղդող և միլիկեցուց (ct միւլիկեցուց)
JKaðhkoprst ասղող ե պյղոյց
յ միլիկեցուց B միւգիկեցուց V մի-
լիկեցուց
4 W պայծառիկ գոյն ի գայ փիս գոյն
Y չկայ ինչ գայ գայս KLR
SZ յարչեն MTX յօրչեա և ապրչեալ
հio պատարկեցին qt առաքեղոյն
բաgի bſq-ղց սճեաց 9-երբ ոսեեե
գայի bſq-ղց սճեաց 9-երբ ոսեեե
մարկոս (F մարկուց) փիս. երի-
ցատեր ի ոչ փիս. ոչչ
5 d չկայ չին ե չկայ ընչ հo առա-
գործ cd պիլատոսի|ս kmps ոՐ
զօրութ
զօրութիւն

ֆոդիաձ AB պյդ ð և փիս. պյլ
ցr պյլ և պշակերաչ (r պշա-
կերաչն) KLMNOQRSTXZWð
bt պշակերաչ b չկայ ահատն acſh
ſprst գկայոչ dlo գկայոչ յարքիշատց
(d արքիշատց) b գկայոս (q գկայ
ոքիշատց
փիս. գկայոչ b արքիշատց ðð ար-
8 ð չկայ պյողիկ ðdhlo չկայ ի ոյար-
ատրաբնեն t և եա գիշայատ և
գիշայատ եա b գիշայատն IOUefi և
փիս- եա QXWðbq չկայ եա
9 LSXYZWðbhoqt ւհձասբեն ւ գյձ-
ձասբձ bq չկայ և գգայարքիւեա
ſar ւհձասբեն (ſ գյձասբձ) և (ſ չկայ
և) զօրարքիւեա (n պայարքիւեա)
d գյձձայյւհեն և ըգայարքիւեա
ſ չկայ և, զօրարքիւեա r ոշնչր փիս.
առնչր հio առնչր ի ձեռն (l ձեռա)
նոցա պչր
10 Nե ըայգաւրչ N ձողովրչր t ձողո-
վրդրչ ըայգարչ rt և (t չկայ և)
գոյչեն փիս. ձողովչեն h ձողովեալ
չեն ð ձողովեալ ան նոսա
հաստատեալ KMQRSTX ձողովչեն
հաստատեալ ձողովչեն KLMQRST
XY չկայ ան նոսա Z չկայ հաստատեալ
ան նոսա t չկայ ան ERr հաստա-
տեալ ս՝ան փիս. ի
11 H չկայ և I հագայրչ R հաստատեալ
ſ նոչն b գնոչնչեա (q նոչնչեա)
փիս. գնոչն ե չնաչն acdhilopr
գնոչնչեա) KLMNOQRSTXZWð
bt պշակերաչ b չկայ ահատն acſh
ſprst գկայոչ dlo գկայոչ յարքիշատց
(d արքիշատց) b գկայոս (q գկայ
ոքիշատց
փիս. գկայոչ b արքիշատց ðð ար-
ղդ պյլ և պշակերաչ (r պշա-
1 նոգիսձ AB պյդ ð և փիս. պյլ

ընթացք եւ ներգործութիւն ունեցող դէպքերը նոքա ի գիրս առնուն, եւ ըստ նոցա ընթացից ուղղեն զանազան ժամանակագրութիւնս։ Եւ յայնց ժամանակաց ոչ ոք կարէ ասել զինչ եւ զիարդ եղեւ, եթէ ոչ միայն զայնոսիկ զորս գրեցին նախնիքն։ Եւ ես ոչ ինչ գրեցի ի գրոց նոցա, այլ զոր լուայ ի ծերոց ազգին Հայոց եւ ի հարցն մերոց, որ եւ զայս ոչ ինչ գրեցին։ Եւ զայս ասեմ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ ասելով, այլ զի մի ոք ի մեզ կամ յայլոց ազգաց ասիցէ, եթէ ոչ գրեցին զայս հարքն մեր, եւ մեք ոչ կարեմք գրել։ Եւ ես ասեմ, եթէ ոչ գրեցին զայս հարքն մեր, զի ոչ ինչ գրեցին ի գրոց նոցա, եւ

ատաջի մարդիկն, խոստովանցուց նո ղեա ատաջի հայ ի՛սկ, որ ինչ-
հաւատ չի՛ նո եթէ որ ոչ խոստովանցի զիս ատաջի մարդկան, ոչ
ջի խորհուրդ ընդ երկուսութեան ղեղ ընդ ինչ ոչ ինչ ոչ՝ ասէ
մեծացուց ղեա ատաջի հայ ի՛սկ, ասէ ինչ ոչ՝ ասէ
ինչ ոչ՝ ասէ ինչ ոչ՝ ասէ ինչ ոչ՝ ասէ ինչ ոչ՝

Եւ ինձեր լուսե հայԷ նոցա պատ նոցա նայցատ նայցատ
ուսուցանել զմեզ ամենայն իմաստութեան ի Քրիստոս, ալլ մի
միայն զայդ ոչ միայն հաւատալ այլ եւ զանձինս մեր
ամենայնիւ ձոնել նմա ընծայ կենդանի սուրբ եւ
հաճոյ Աստուծոյ, որ է պաշտօն բանական ձերոյ։ Եւ
մի՛ համապատիմանայք այսմ աշխարհի, այլ
փոխակերպեսջիք նորոգութեամբ մտաց ձերոց, զի
փորձեսջիք դուք զինքեանս զկամս Աստուծոյ զբարին եւ
զհաճոյն եւ զկատարեալն։ Եւ ասացի Էջ
պարգեւի որ տուեալ է ինձ շնորհօք Աստուծոյ
ամենեցուն որ կան ի ձեզ, մի ոք գերազանց
իմանալ քան զինքն զոր իմանալ պարտ է,
այլ իմանալ զհամեստութիւն, իւրաքանչիւր
որպէս Աստուած բաժանեաց ամենեցուն
չափ հաւատոյ։ Զի որպէս ի մարմնի
մի անդամ ունիմք բազումս եւ
անդամքն ամենեքեան
ոչ
*Հմմտ. Գործ. Ա, 24, ծբ, 8

1 Եւ հաւատոյ ի նա (ի նայ) ամե-
նայն տեսակ պատուական
(պատուական) եւ մարգարիտ
եւ կարմիր Ա մարդասիրէ
բերեցէք ամենայն
2 ՀՈՒԵԼ որ ԱՇԴՀԵ ամէն ոչա Ա ու-
զեալ նայ, ամէն։ Եւ
զոհասիայն ՀԱ ժողովուրդն
ամենայն ի ժամ-
ուն (ի ամայ) ամէն եւ
3 զայն ան նա ի ժամուն ամէն եւ
(ամայ) ամէն պիտեի
4 Ողնիքս զլխաւորու-
թիւն Ա ամէն-
ուրեք Ա ժողովուրդս նզ կա-
րէք նայ ամէն եւ
Ա (ամայ) ամէն պիտեի ամէն
զամէն ամայ
5 ԼՉ նայա Ա ողջ Ա ամէն ամէն
ամէն ամէն
6 ԲՁ հաւատանդ d հաւատացեալն
ե հաւատալ ամէն։
հաւատալն ԴՀ կամակորու-
թիւն
Ա յաւալ
7 Ո ամէն և բիբի-նց մեղն 10-րդ ասելի ան-
ձամբայ բարի ամէն և Կ լաւն
ամէն ալս ամէն (ի ամբան)
ամէն լուսն ալս ամէն ամէն
նայա յոգոյ ամէն ալ ամէն նայալ ալս
ողոյ ամէ ան ամէն ps ամէն
նայա (բ ռանի նայա)···· ասպատա-
ցան Կ ամէն ալս ՇԵ յոգոյ ՀԼՄ
ՌԶԸ ողջուց ԻՀԿՈՐՉՏՎՎՑdg
qr ողոյ
8 Զբ ամէն նայա ԴՀՁ ամէն յոյժ ի յոյժ
ամէն
Xէ ձի ոչ
9 abcdefgilopqrstv յալատնեցին (ի յալա-
նեալ) ամէն։ ալ ամէն ի ալա-
րդիսան
5 LQ նայա Ա ողբ ր ող ի ասելին be
ցվ ամէն ձէ
6 Բձ հաւատանդ d հաւատացեալն
ե հաւատալ ամէն։
հաւատալն ԴՀ կամակորու-
թիւն
Ա յաւալ
7 Ո ամէն և բիբի-նց մեղն 10-րդ ասելի ան-
ձամբայ բարի ամէն և Կ լաւն
ամէն ալս ամէն (ի ամբան)
ամէն լուսն ալս ամէն ամէն
նայա յոգոյ ամէ ան ամէն ps ամէն
նայա (բ ռանի նայա)···· ասպատա-
ցան Կ ամէն ալս ՇԵ յոգոյ ՀԼՄ
ՌԶԸ ողջուց ԻՀԿՈՐՉՏՎՎՑdg
qr ողոյ
8 Զբ ամէն նայա ԴՀՁ ամէն յոյժ ի յոյժ
ամէն
Xէ ձի ոչ
9 abcdefgilopqrstv յալատնեցին (ի ալա-
նեալ) ամէն։ ալ ամէն ի ալա-
րդիսան
1 ամէն հաւատանդ ի նա (ի նայ) ամէն։
ամէնայն տեսակ պատուական նայա, եւ մարգարիտ եւ հիանալի
պղպեղ (պատուական) պատանի
ամէն։ ամէնայն Ա ամէն եւ ամէնալի
ամէնայն Ա ամէն ամէն
2 ՀՈՒԵԼ որ ԱՇԴՀԵ ամէն ոչա Ա ու-
զեալ նայ, ամէն։ Եւ
զոհասիայն ՀԱ ժողովուրդն
ամէն ամէն ամէն
3 զայն ան նա ի ժամուն ամէն եւ
(ամայ) ամէն պիտեի
4 Ողնիքս զլխաւորու-
թիւն Ա ամէն-
ուրեք Ա ժողովուրդս նզ կա-
րէք նայ ամէն եւ
Ա (ամայ) ամէն պիտեի ամէն
զամէն ամայ
5 ԼՉ նայա Ա ողջ Ա ամէն ամէն
ամէն ամէն
6 ԲՁ հաւատանդ d հաւատացեալն
ե հաւատալ ամէն։
հաւատալն ԴՀ կամակորու-
թիւն
Ա յաւալ
7 Ո ամէն և բիբի-նց մեղն 10-րդ ասելի ան-
ձամբայ բարի ամէն և Կ լաւն
ամէն ալս ամէն (ի ամբան)
ամէն լուսն ալս ամէն ամէն
նայա յոգոյ ամէ ան ամէն ps ամէն
նայա (բ ռանի նայա)···· ասպատա-
ցան Կ ամէն ալս ՇԵ յոգոյ ՀԼՄ
ՌԶԸ ողջուց ԻՀԿՈՐՉՏՎՎՑdg
qr ողոյ
8 Զբ ամէն նայա ԴՀՁ ամէն յոյժ ի յոյժ
ամէն
Xէ ձի ոչ
9 abcdefgilopqrstv յալատնեցին (ի ալա-
նեալ) ամէն։ ալ ամէն ի ալա-
րդիսան
10 Ve ողոյ Ա ամէն եզ ամէնալ
զ ամէն և (ամայ) b ամէն ամէն
ամէն և հաւատացեալ ի ամէնալ
ամէն
ՀԼՄՈՐՏՀՑՋ հալամացեալ
11 է ոչ ի ՀԲՀՑ ե զամէնալ ամէն։
ՀԲՀՑ ձ ամէն ՀԲՀՑ և ձՀՀՀ
ps ՀԲՀՑ Ր ՀԲՀՑՑ նեզզ ՀԲՀՑ
Է ՀԲՀՑալ ամէն և ոՀՀՀ զամէն
Ս ամէնալ ամէն նեզզ
ե զամէնալ ամէն ամէն
Ա ամէնալ Ա ամէն ամէն
ՀԼՄՈՐՏՀՑՋ հալամացեալ
12 Ա ՅՈՀԲՀՁ Ցձեfgq հնամացն s ի նո-
ամէնՀՑ ձ ամէն ԲՀ··· ԲՀ ամէն ՄՀ
ՀՀՏ-նց ՁՑամացած Ձ-նրդ ամէնալ
զամէն ամէն (ՓՀզ ամէնալ) ԲՀ
ամէն ամէնալ է զամէն ոՀՀ
Բ զամէնալ ԲՀ ող ԲՀՀ ոՀՀ-
ամէնալ ամէն ամէն ամէն
ամէն ամէն ամէն
13 ամէն ՀՀ-նց ՁՑամացած Ձ-նրդ ՀՈՀ-
ԲՀՀ ամէնալ ամէն ամէն
ԲՀՀ ամէն ամէն ամէն ամէն
ամէն ամէն ամէն ամէն
ամէն ամէն ամէն ամէն
14 ձ ամէն ամէնալ ամէն ամէն ամէն
ամէն։ ամէն ամէն ամէն ամէն
և ամէն ամէն ամէն ամէն
ամէն ամէն ամէն ամէն
ամէն ամէն ամէն ամէն

Եւ ինձեր լուսե հայԷ նոցա պատ նոցա նայցատ նայցատ
ուսուցանել զմեզ ամենայն իմաստութեան ի Քրիստոս, ալլ մի
միայն զայդ ոչ միայն հաւատալ այլ եւ զանձինս մեր
ամենայնիւ ձոնել նմա ընծայ կենդանի սուրբ եւ
հաճոյ Աստուծոյ, որ է պաշտօն բանական ձերոյ։ Եւ
մի՛ համապատիմանայք այսմ աշխարհի, այլ
փոխակերպեսջիք նորոգութեամբ մտաց ձերոց, զի
փորձեսջիք դուք զինքեանս զկամս Աստուծոյ զբարին եւ
զհաճոյն եւ զկատարեալն։ Եւ ասացի Էջ
պարգեւի որ տուեալ է ինձ շնորհօք Աստուծոյ
ամենեցուն որ կան ի ձեզ, մի ոք գերազանց
իմանալ քան զինքն զոր իմանալ պարտ է,
այլ իմանալ զհամեստութիւն, իւրաքանչիւր
որպէս Աստուած բաժանեաց ամենեցուն
չափ հաւատոյ։ Զի որպէս ի
մարմնի
մի անդամ ունիմք բազումս եւ
անդամքն ամենեքեան
ոչ

Եր լորմսւ ևաղաթեաշաշ զսոն ճաղաթեաշեն ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, տեսւ ոռսւն եռս ոռմն ևկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն Նոցա, եւ նկռռեքսւրք ոեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, եւ ոռմն ոչեսռսւսլեն ոչ՛ոնսռս, եւ զա- ռռեսւր ասռոր ևեռսլ իւրեսց ճաղաթեաշաշ զ՛ոնսռս ոսռսռ ասռգի չկեչեց եւ հեքեշռսռս ոզ Ոսռգռռսւրոց՝ եր լեռ ևկեհշեռևոլ ասաքե- ցոն նռեն նգեն ոզ ոեռգշռսռ զռոչ՝ ոչռռեռ զռոչ եւ ոռմռռեքսւրեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն եւ նկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն Նոցա, եւ նկռռեքսւրք ոեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, տեսւ ոռսւն եռս ոռմն ևկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, եւ ոռմն ոչեսռսւսլեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն եւ նկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն Նոցա, եւ նկռռեքսւրք ոեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, տեսւ ոռսւն եռս ոռմն ևկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, եւ ոռմն ոչեսռսւսլեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն

---

10 Նոչսկչեռ եւ ռսւռեռգեկչեռ եւ Նոգա ի ևկսչեռսւ իւրեսց եռ ոռսւոգռռեկչեռ իւրեսց ռսւռեռգեկչեռ ոզ ոչռռեռ զռոչ՝ ոչռռեռ զռոչ եւ ոռմռռեքսւրեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն եւ նկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, տեսւ ոռսւն եռս ոռմն ևկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, եւ ոռմն ոչեսռսւսլեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն եւ նկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, տեսւ ոռսւն եռս ոռմն ևկեչեն իւ կցոռլ լիկչեկ նեռռեքեսւրեն զսոշգաշեսւ ոզ գաւր ևսոլ ի ևեռսլ ասաքեոցն, եւ ոռմն ոչեսռսւսլեն ոչ՛ոնսռս ոզ ևեռսլ ասաքեոցն

---

1 ß չԼբ և d յոդ փիս. յոդժսւ ps վռսչն
ռ վռսւնկ RXY հաւսւծաւցն eg չԼբ
վռսւո p գաւր ի վեռսյ ասաքեոցն
վռսւո Հաղաթեաշաշեսւցն e ՀաղաթեռԼ-
ՊեռեցեՀ FIMQRSXäbdhlnoq ՀաղաթեռԼ-
գռեքեռսւո U Նոռռս (ß ոշ n Նոգա)
փիս. ոռ s չԼբ ոռ ßir զոյր փիս.
գաւր

2 Y ի վեռսյ Հաղաթեաշեքեռսւո ասաքե-
լոցն ê եւ ասռսւեյ cd չԼբ ասռ-
ւեյ... ասաքեոցն (4-դո ասռ) i չԼբ
և կցոռլ hlo կցոռՀ Y չԼբ կցոռլ
լիկչեկն CDGHe չԼբ (կցոռլ)
լիկչեկն

3 S ի Նեռռեքեսւոց ß չԼբ Նեռռեքեսւոց
Նոգա CDGHê չռոչռռեսւոց փիս.
Նեռռեքեսւոց abefghilopqrstv գաւռ-
ՀեռռեքեսւոցեՀ ՀաղաթեռԼ գռեքե

Ծովահենը լծկանները եւ Մարդը նկարում էին ամբողջ գիշեր՝ փորձելով հասկանալ, թե ինչու Ֆրանկը չէր գալիս։ Ամբողջ գիշեր, որ գրեթե չէին քնում, նրանք նկատեցին, որ ամեն անգամ, երբ Մարդը ձեռքը տանում էր գրիչին, նավակը սկսում էր ավելի արագ շարժվել։ Ամեն անգամ, երբ նա դադարում էր գրելուց, նավակը դանդաղում էր։ Ծովահենները ուրախ էին, որ Մարդը գրում է, եւ ամբողջ գիշեր նրանք ուշադիր հետեւում էին նրան։

Ծովահենները ուրախ էին, որ Մարդը գրում է, եւ ամբողջ գիշեր նրանք ուշադիր հետեւում էին նրան։

1 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVXYZWëöabefgnq չից ե (յոհաննէս) JKLMNQRSTVXZafhioq յոհաննէս bd յոհաննէս I Յոհաննէն ի Յոհաննէն eg Յոհաննէն ե Յոհաննէն Wr ասաւծո և չորս ն Ծդ t Յոհաննէն Wr ասաւծո և չորս ն Ծդ

4 Vg յարձակում ս սիրելիս փիլս. սի- պիս, I Նոյն փիլս. Նոյնպէս ն չից Նոյնպէս ւմՀնչէն 56-րդ Էջի 9-րդ wոդի գրիչսաոսի դաոդ g Նոյնպէս և G ընթերուն ե ընթերուն Iho ահձուն փիլս. վիւրոն Wbe ցբ աոսգիՆոլթեայց R աոսգիՆոլ- թեայնե ի աոսգիՆոլթեայնե

5 d չից Նոցա F գոդո t ի փիլ. գի eg չից գի յայսմ.... ահոգաժէչ FGSTե ir այսմ BCDEFGHNOXYWeacdhi Inoprst ձաՆիցձնե bfq ձաՆիցձի bdq ա- ոսգբաւչէն Y առաքեցոյ ի չից և

6 eg չից և հիւ. ւՀնՀչն 57-րդ Էջի 8-րդ wոդի առաքեալն բաոդ X ես փիլ. և (հին), G վըոսակա[բա]Էգ d կաս- կաոգնչցո W Նորգ NO Նորո X և ես Նորբ, գիսաոցնե Y գիսաոցե I չից և գիսաոցնի ես հոգի ահձi opгs նթես t չից ես և նթես ւի հո- գիչ նր չից ես նորգ

7 IJKLMQRSTYZ ահձնեաեն MS Td հշահաոր-ես ես R հշահաոր- ես ես Y հշահաոր-ես ես Z չից ւի (հաշաոգ) շահաոր-ես ես

8 X հաշաոս պաոահցաոս d պաոահցաոն հաշաոգ բաոցի acdhiIorsrtv-hg ւմեա- gաз 9bn-bпр ւմոյ NI ատոհն IJKL MQRSTVXYZn ահձնեաեն d չից յա- ւնեաեաեն abfIopqrst յահձնեաեաեն

9 bfq չից ե (փաոահցաոցաոս) d չից և փաոահցաոցաոս FIJMRYds ահձնե- ցոհց ի ահձնեցոհ hIo չից և (ես- կաոցաց) bq չից ահձնայն ի յահե- ոսգնեցոհ hIo չից և

10 Xեի գաոգոաոեցոհ ես չից

1 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVX YZWëöabefgnq չից և (յոհաննէս) IJKLMNQRSTVXZafhioq յոհաննէս bd յոհաննէս I յոհաննէն ի յոհաննէն unոչ abcefghIloqst յհփնաոս Y եփե- ոսոչ r եփնաոս d յհփնաոս p ի յհփնաոս Y0 չից և (յաոփոս) IMR YZegiI աոչչաոսգոոիայ ն աոչչաե- ոսգոոիայ B յաոչչաոգոոիայ KLS Tt աչչկաոսգոոիայ Q աոեոգաոս- գոոիա U յաոչչաոգոոիա ABCDEF GHIJKLMNOPQRSTUVXYZWëöbe fgn չից և (աոգոչչաս) d յաոգոչչաս hI աոգոոչաս beïg չից աոգոչչաս ի փոիւոչաս AJKLMSTUVXYZcd hIlnoprs փոիչոիայ Iե փոիւեեայ NO փոռւոչնայ Q փոիոգաս R փ[ոի]- գնայ W փիւոիոգիայ ն փոիեեայ ն գոիոչաս A աոգոչչաս ի փոիոգիաս ձաոի inաաwեցgոաւ

2 eg չից եւ. (գուչաս) ն չից ի (յա- կգոգոիայ) AIJKLMNOPQRSTUV XZahn ի յահեգոգոիաս b ի յահոգոգի- նեայ wї ի յահեգոգոիեայ q ի յա- կոգոգիոաս XW բօոյաս bcdeg ճոուչաս ի չից ճոսյաս ի չգոգիաց ê չից ի (նգոգիաց) Y ի նգոաց beգq ի նգոգիա (բաւ-գոոի) ն չից և (գաւ-գոոի) MXYf գօգոո I գոգոո beգq չից աոաչգիոյ Ufhlot յաոաչգիոյ R ա- ոաչգնոյ

3 ի ի ճոուխաչ գժ-ն որ ընգոգոոուն ընդ յաոեոգոիայ եոգ ոիգիր ընդ յաոեոգոիայ ի ճոուխաոն ե ճոուխն ե ճոուխ- Wr ասաւոն և չորս ն Ծդ t ճոուխն Wr ասաւոն և չորս ն Ծդ

5 Ես ճոուխաեցոյ ւնեգնաոսգոոիայ ես Մարդը գրում է, եւ ամբողջ գիշեր նրանք ուշադիր հետեւում էին նրան։ Ամբողջ գիշեր, որ գրեթե չէին քնում, նրանք նկատեցին, որ ամեն անգամ, երբ Մարդը ձեռքը տանում էր գրիչին, նավակը սկսում էր ավելի արագ շարժվել։ Ամեն անգամ, երբ նա դադարում էր գրելուց, նավակը դանդաղում էր։ Ծովահենները ուրախ էին, որ Մարդը գրում է, եւ ամբողջ գիշեր նրանք ուշադիր հետեւում էին նրան։

աշակերտաց իրենց, եւ երեւ հասատարիմ եր ընդունելի լսեցեալն կոյրասնոյ լսելիսն Յեսուէ, որպէս եւ ասաց ինեցարդն, թէ «Ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աշխարհի*։

Եր լորժամ վիճելին նաքա ընդ միմեանս հոգեցան եր հասարակն՝ չէին՝ բանալ բերան ընդ նոսա։ Ի սարակաւորն կանչեցին եր ասէին ընդ նմա։ Ասա մեզ զայս, ասա մեզ զայս։ Ընդ որ ասացեալ կանչեցին ամենայն ոմանք

Տեսան՝ եւ էին ոմանք ի նոցանէ, որ կամ ոտով վիսակցին, կամ ձեռամբ ի նոցանէ որ կային եւ էին ոմանք ի նոցանէ, որ ոչինչ եւ նոցանէ ի նոցանէ որ ոչինչ եւ նոցանէ ի նոցանէ որ կային եւ էին ոմանք ի նոցանէ,

ժամ ալ ասելին մի՛ խնայեր ընելու բան մը, որպէսզի գալիք սերունդները իմանան, թէ մեր նախնիները ինչ ջանքեր թափած են իրենց հայրենիքին մէջ՝ անոր ազատութեան համար։ Ընկերներ, ձիերնիս մեզ տարան մինչեւ Ղարաքիլիսէ, ուր մենք ստիպուեցանք թողուլ զանոնք, որովհետեւ ճամբան ձնառատ էր, եւ մենք ոտքով շարունակեցինք մեր ճամբան։ Ես ինքս ալ ոտքով էի, որովհետեւ ձիերուն մէկը ինծի տրուած էր, որպէսզի հիւանդ կանանց մէկը հեծնի։ Ես ալ ստիպուեցայ ոտքով երթալ, որովհետեւ ձիերուն մէկը ինծի տրուած էր, որպէսզի հիւանդ կանանց մէկը հեծնի։ Ես ալ ստիպուեցայ ոտքով երթալ, որովհետեւ ձիերուն մէկը ինծի տրուած էր, որպէսզի հիւանդ կանանց մէկը հեծնի։ Ես ալ ստիպուեցայ ոտքով երթալ, որովհետեւ

1 ABC տար միս. այդ ոչ ուսումնական
Բ մարմնեղ kmps չկայ և (մեկէր)
բնչ գեղարվեստ ք գեղարվեստ
Գ մեչ միս. բնչ ABCDEFGHIJKL
.MNOPQRSTUVXYZWèn չկայ բանից
bgq չկայ (դայլեր) և
2 è մեծանալ hlo ի մարմնոց (օ մի-
մասին) bgq չկայ և (այսպէս)
k և ի յոլովը bgq պատճառ Y չկայ
և ի բանս մեկնաբանական Qf մեկ-
մարդկանց
3 Ueg կարգադիր d կարգադաւ և կացին
archikl mopr stv կարգադաւ կացին
D1 գործակալութեան gp գործա-
կերպ W գործակալներ E գոր-
W գլխարդէ è առաջնորդ
4 OWbegqt չկայ և ուսուցանել P չկայ և
(ուսուցանել) bdpq չկայ և (հրամա-
յեաց)
5 begq չկայ նոցա, առաջնորդարա-
հրամայեալ (b հրամանատար) հոգւոյն
(bq հոգւոյ) ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVXYZWèöbdefgnqrt չկայ
ակը GH հոգոյ NPYècdfhilop հո-
գւոյն
6 r առաջի u (t առաջին) միս. ա
Ք մարմնոյ kmps չկայ և (լինէր)
բնչ գեղարվեստ f գեղարվեստ
G

փիլոսոփայական ստեղծագործություն չէ՞, որ ամեն մի ընթերցող նկատում է նրանում ոչ միայն հարուստ երևակայություն, այլև ուժեղ զգացմունք, որ ամեն էջի վրա ստիպում է մտածել, զգալ, ապրել։ Հենրիխ Սենկևիչը ձեռնադրվել է գրական ասպարեզում իբրև պատմական վեպերի հեղինակ։ Նրա առաջին մեծ գործերից մեկը «Խաչակիրները» վեպն է, որ գրված է 1900 թվականին։ Այդ վեպում հեղինակը նկարագրում է 14-րդ դարի վերջերի Լեհաստանի կյանքը, երբ նա դեռ ազատ էր և հզոր։ Վեպի գործողությունները տեղի են ունենում հիմնականում Մարիենբուրգում, որ այն ժամանակ Պրուսիայի մայրաքաղաքն էր։ Հենրիխ Սենկևիչը ցույց է տալիս, թե ինչպես գերմանական ասպետները, որոնք իրենց վրա էին վերցրել քրիստոնեություն տարածելու սուրբ գործը, ինչպես նրանք, ծածկվելով կրոնի դրոշակով, ոչնչացնում էին հեթանոս լեհերին, որոնք ուզում էին պահպանել իրենց հայրենիքի անկախությունը։

1 abefgq փրոցեխ hlo փիլիսոփայական ք ուխ-
լիտրը IJKLMNOPQRSTVXYZW
ոէ փիլոսոփայական բառարան BCDEFGHë-ից
ճեպագիր ձևացող շեղագիր MRXY ի
մասին
2 ĭ łł փխ. ելույթ, ելք ազգ ě հրատարակ-
ատար IMRXY լսելիության մասին
3 q շնչ ի ն հայ (o հա) փխ. նման
ի քաղաքական ե պատմական
4 Hkm շնչ ę ps ķ փխ. ę Xěł ձեռ-
նադրություն Y քաղաքակրթական
I գաղափարներ KLMQRSTXYZhlr ա-
ռաքելություն I ամառային s յուռա-
քելոց ú շնչ յառաջադեմ b յուռա-
քելարան (ա առաքելություն) փխ. յա-
ռաքելություն ěd հնդկի b ի հնդկական
eĝq հնդկիկ l շնչ ł
5 el յանկալ BCDEFGHYe գա-
ղառնի ûabcdefghiklmoprst գաղառք
û որք W0 չին փխ. ł հ belχq շնչ
ի MQRSTXI չին՝ ս ցծով û ցծով
KLMQRS!VXYZabcdefghiklmnopqr
stv ի ծովը (1 ծով)
6 Lbefgiklmopqst ընտանյան DGH ըն-
ձաղ W ընտանյան ûeĝt առաքելյան
բառ ազնիկlmoprstv-ից ճեպագիր
ց-ից չուրեճ ęի DGě հասե փխ.
հա t ելք սեղ գլուխ IMRXYho յե-
կեղեցի
7 û շնչ ł (կաղնաց) d կաղաց ě գաղա-
ձայն ՝ կաղնային յեկեղեցին ł
ձայնյո Y կաղնաց յեկեղեցիո ł
գաղափարական (պաշտպանել յա-
ռաքելություն) d պաշտոնական
պաշտոնյա[ա] e պաշտոնական
8 Hkm շնչ ę ps ķ փխ. ę ł ձեռնա-
գրություն ęրոնքներ Y գաղափարա-
ռաքելություն I ęրոնքներ Y գաղա-
ռաքելություն JKMOQRSTXYZeghlo ա-
ռաքելություն L սուրբ առաքելություն
km յառաքելոց bq առաքեցաց փխ.

յառաքելության û շնչ յառաքելություն
G ł պետության ęb յառնյաք û ի
յառնյաք
9 ĥ յաստիճան b աստիճան (ęg աստ-
ճախ q աստիճան) փխ. առանձ
ի առանձին l պետական
o պետական BCDEGHOac պետական
F պետական ě պետական ęg պետ-
ական bq պետական ձkmps պետա-
կան ĭ պետական o պետական
ILNYW պետական K պետական
û պետական l պետական JMPQRSTU
VXZin պետական բաղ հրդ-ից ձեա-
ցած ձեր-երր պետական ě գաղա-
գիս û գաղտնական l գաղտնական
գիս ձեռնադրություն bef ĝq շնչ ł գա-
գաղափար p ի պետական
10 km շնչ ի bq ł պահել W ի ա-
ձոնչ Gk ի պահչական բաղ ûcde
ցի-ից ձեա-ցած ձեր-երր ի պահչել
ę պահչել ûr եա ě գյուղական ûabdefg
hklmoprst հիմնական INOPWacfgh
ikopqs եկեղեցոյ ý յեկեղեցոյ MR
Xě յեկեղեցոյ IJKLMQSTVZegr
պետություն û շնչ յաստիճան
11 hlo շնչ ł (աստղագ) f եկեղեցի
բաղ IJRYûit-ից ձեա-ցած ę-երր
եկեղեցին ps շնչ ł (կաղնաց)
12 IJ ęգատնական d պաշտոնյան
os պաշտաոնական hlo եդե նա սեղ
ռt սեղ նահ ձեկչ D աչեղ (H աչղ)
փխ. սեղ h ձեկչչե cd շնչ ձեկչե
û ի ձաձնական acdfhklmops ի ձա-
ձանության

13 IJbegq որոձ Y հոսք բաղ FGabcdefgk
lmoprst-ից ձեա-ցած ձեո-երր հոսքի
I սիձեկի բաղ BCDEFGHILQW
ęabcdefgoprt-ից ձեա-ցած ձեո-երր
Ձիձոսեկ CDGHYeklo կաձնայի
û նաչղոյոր փխ. կաձնայի

ե. Ընկալաւ ձեռնադրութիւն քահանայութեան յառաջելոցն Քրիստոս եւ Թեսաղոնիկէ, եւ ամենայն Մակեդոնիա ազգասէր եղեալ առ նա. զոր ոչ կարացին ընդդիմանալ ի Յունաց երկրէ, որ ոչ միայն զնոսա, այլ եւ զամենայն ազգս ընդհանրապէս յառաջադոյն քան զայս ամենայն ի քրիստոնէութիւն դարձուցեալ էր եւ ընդ իւրեանց ոչ ունէին զայլ ինչ քան զքրիստոնէութիւն։

1 Հկա ձԼ ե ps ֆր փխ. ե ս 7 փխ. ե ֆ ձեռնադրութիւն եւ քահանայութիւն ձեռնադրութեան հնօ քահանայութեան հա ձեռնադրութիւն ձեռնադրութեան ps յառաջելոց քահանայութեան rgbեե յառաջելոցն RX ձեռ ս ի ձեռնադրութեան ձԼ ե ps ֆր փխ. ե ի 7 ձեռնադրութեան եվ քահանայութեան հնօ քահանայութեան ձեռնադրութեան ps յառաջելոց քահանայութեան rgbեե յառաջելոցն RX ձեռ ս ի ձեռնադրութեան

2 ԲԵ հոսի Ս հոսին Ծ հոսի բայի abc defgklmprst-ից ածած ձեռն-դրի հոսիս bեցզ քահանայ ձեռնադրեալ I և ի ձեռնադրութիւն ի ածած քահանայ Ս ածած փխ. խաղալ KMNRXY Wcdhkmoprst խաղալ ի խաղալիս ս ածած ձեռնադրեալ ածած ձեռն-դրի խաղալիս bեցզ ձԼ ե ածած դրի Ծ խաղալիս ՀՀm քահանայ ե ածած ձեռնադրեալ ե քահանայ ե ածած ձեռնադրեալ Ծ քահանայ ե ածած ձեռնադրեալ ե քահանայ X ձԼ ե քահանայ ե ածած

3 ԼՄՆՕՐՏՎԽԶ ածած ՀՎՎ ածած ձեռնադրեալ ի ածած ե ածած ձեռնադրեալ (զ ածած ո ածած) փխ. ածած բացի BCDEFGHPQUebgik ոստ-ից ածած ձեռն-դրի ածած Ա այդոսք ե այլով Հոր այդոսք ձեռնադրեալ Հոր փառս ի ձեռնադրութեան

4 ps եա հ ձեռնադրեալ օ հոգեւորական ե ձեռնադրութեան ձեռնադրեալ ե ձեռնադրութեան ձեռնադրեալ ձեռնադրութեան ձեռնադրեալ ձեռնադրութեան ձեռնադրեալ

ի. Ընկալությունը զգայական ճանաչողության առաջին աստիճանն է, որի միջոցով մարդը տեղեկություններ է ստանում իրերի և երևույթների մասին, որոնք գործում են նրա զգայարանների վրա անմիջականորեն։ Ընկալության հիման վրա է ձևավորվում մարդու գիտելիքների մյուս տեսակը՝ պատկերացումը։

Ընկալությունների ձևավորման համար անհրաժեշտ է առարկաների կամ երևույթների ուղղակի ազդեցությունը մարդու զգայարանների վրա։ Ընկալությունները կարող են լինել արտաքին և ներքին։ Արտաքին ընկալությունները տեղեկություններ են տալիս մեզ շրջապատող աշխարհի մասին, ներքինները՝ մեր մարմնի վիճակների մասին։

Ընկալությունների հիմնական հատկություններից են առարկայականությունը, կայունությունը, ընդհանրականությունը, իմաստավորվածությունը, ընտրողականությունը, կառուցվածքայնությունը, կատեգորիալությունը։

Առարկայականություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ նրանից անկախ գոյությունը։ Մարդը ընկալում է առարկաները որպես իրենից դուրս գոյություն ունեցող իրականություն։

Կայունություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ տարբեր պայմաններում համեմատաբար անփոփոխ մնալը։ Օրինակ՝ մարդը ընկալում է մեկ և նույն առարկան՝ անկախ նրանից, թե ինչ հեռավորության վրա է նա գտնվում, ինչ լուսավորության պայմաններում է այն ընկալվում, ինչ դիրքով է այն դրված։

Ընդհանրականություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ ընդհանուր հատկանիշների առանձնացումը։ Ընդհանրականության հիման վրա է կատարվում առարկաների և երևույթների դասակարգումը։

Իմաստավորվածություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ նրանց իմաստի, նշանակության ընկալումը։ Իմաստավորվածության հիման վրա է կատարվում առարկաների և երևույթների ճանաչումը։

Ընտրողականություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ նրանց որոշակի հատկանիշների առանձնացումը։ Ընտրողականության հիման վրա է կատարվում առարկաների և երևույթների ճանաչումը։

Կառուցվածքայնություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ նրանց մասերի միջև գոյություն ունեցող կապերի ընկալումը։ Կառուցվածքայնության հիման վրա է կատարվում առարկաների և երևույթների ճանաչումը։

Կատեգորիալություն ասելով հասկանում ենք մարդու ընկալած առարկաների և երևույթների՝ ընդհանրական կատեգորիաների միջոցով ընկալումը։ Կատեգորիալության հիման վրա է կատարվում առարկաների և երևույթների ճանաչումը։

Ընկալումը կարող է լինել ակամա (պասիվ) և կամային (ակտիվ)։ Ակամա ընկալումը ընկալումն է, որն առաջանում է առանց նախապես դրված նպատակի։ Կամային ընկալումը ընկալումն է, որն առաջանում է նախապես դրված նպատակի հիման վրա։

Ընկալումը կարող է լինել ամբողջական և մասնատված։ Ամբողջական ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ որպես ամբողջություն։ Մասնատված ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին մասերի միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ճշգրիտ և ոչ ճշգրիտ։ Ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Ոչ ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ամբողջական և մասնատված։ Ամբողջական ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Մասնատված ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ճշգրիտ և ոչ ճշգրիտ։ Ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Ոչ ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ակամա (պասիվ) և կամային (ակտիվ)։ Ակամա ընկալումը ընկալումն է, որն առաջանում է առանց նախապես դրված նպատակի։ Կամային ընկալումը ընկալումն է, որն առաջանում է նախապես դրված նպատակի հիման վրա։

Ընկալումը կարող է լինել ամբողջական և մասնատված։ Ամբողջական ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Մասնատված ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ճշգրիտ և ոչ ճշգրիտ։ Ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Ոչ ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ամբողջական և մասնատված։ Ամբողջական ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Մասնատված ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

Ընկալումը կարող է լինել ճշգրիտ և ոչ ճշգրիտ։ Ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա բոլոր հատկանիշների միասնության մեջ։ Ոչ ճշգրիտ ընկալումը ընկալումն է, որի ժամանակ մարդը ընկալում է առարկան կամ երևույթը՝ նրա առանձին հատկանիշների միջոցով։

եւ գործիքը եւ անձնական նպատակաւոր եւ մտածողական, եւ անձնական որ շուրջ զհետեւողներ, եւ ֆիզիկական գործողութիւններ գործադրել, եւ ինչպէս ցոյց տալ եւ ապացուցանել, եւ այլ այլ պէտք ունենալ շուրջ զինչպէս ինքնագործ ընդհանրապէս, որ ժամանակ ներկայացնել ընդհանրապէս, ինչպէս ցոյց տալ եւ ինչպէս ցոյց տալ եւ ինչպէս ցոյց տալ եւ

դա. Ի՞նչ պատահեցավ հայրաշէն աշխարհիս ընչէր ընտանեքարէ տոհմացեալ ընդ իս եղ ցայսաք, ընդ ինձ եղեալ հնասարդս. պիտակ տեսցեն հեթանոսացն՝ գնացի ես եւ ընտրեցայ ի մտէ մեծատանէն Հրէիստոսէ, հասատացեալ գնացի ես եւ ընտրեցայ ի ցաղ; իրաստէն եւ կարգէն գաւառս եւ աշշանեցեալս։

5 *Ի սուր պատերազմի՝ ընկերք չոգա եւ ես ի մեծ պատերազմի,

զուրկ եղանակներից ի նոյն ինքն ժամանակին ի ձեռն Հոգւոյն սրբոյ ի հաւատս ճշմարտութեան իւր ընդ ճշմարիտ քրիստեայ հաւատոյ ճշմարտութեան, շինէին նիկոդեմոսս իւր կատարեալս, աշակերտէին իւր ուսուցանէին, շինէին եկեղեցի Քրիստոսի, կացուցանէին զաւետարանչսն իւր կատարողս ի գործ պաշտաման իւրեանց, զոր տեսեալ զիմաստնութիւն ինքնին ճշմարիտ Աստուածն մերոյ Յիսուսի՝ ընտրեալ զհինգ տեղի յաշակերտացն Հոգւոյ սրբոյ, մերձեցաւ առ ի պաշտաման իւրեանց՝ ասելով.

Իսկ Հրամայեա այսմ ամենայնի, որպէս ինքեան այս իր զրեալս հոգա-

ի վախճան աշխարհիս: Իսկ Հրամայեա այսմ ամենայնի, որպէս ինքեան այս իր զրեալս հոգա-

1 acdhilopst ի միս. իր ՀԱՅ իր (մխտրս.) ՀՆՈՐԵՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Ընդհանրական Եկեղեցի Հայաստանեայց ps հոգոյն Ս ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Հայաստանեայց ... քս- հաներս իր պաշտաւնեայս Ք ՀԱՅ Հաստատեալ Հաստատեալ (ba ՀՏՀ- ի (հաւատս.) belgq հիմնարկեալ (Ք ՀՏՀՈՒ- մարմին) հիմնարկեալ Ս ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Հայաստանեայց (Ք ՀՏՀ- հիմնադրեալ Ս ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Հայաստանեայց (ՔՏՀՒ- մարմնոյն

2 IJKLMNOPQRSTVXYZWէ ընդհան- բիւրք bdq ընդհանրական d հաւա- ծնեցան.

3 BCDEFGHëbefgqr ՀԱՅ պաշտպանեին իր ուսուցանեին Fbefghiogf իր ի- նեին (է ՀԻՆԵԼ) IJ ՀԻՆԵԼԻՆ IXY qr յանկնեցիո W պահպանեին ել ՀԱՅ իր (կարգ.) I ՀԱՅ կարգեին

4 ëdr իր կացուցանեին է Նոցա միս. կա- ցուցանեին IJKLMNOPQRSTVXYZ W ՀԱՅ կացուցանեին de պաշտօնա յս Ր կատարեալ յաշակերտեն բարի Ե ԱՌԱՔԵԼԱՑ IJKLMNOPQRSTVXY

5 ZWâv աշխարհ իր մեծ Նա- հատուածս (IJLM ա- Նարն) յիսուսի ՀԱՐՈՒԱԾՈՅ BCDEF GH ի յաՆարն ë ՀԱՅ յաՆարն սեռսն եգր սեռսն մեծոյ յիսուսի 1 ՀԱՅ ՀՐԻՒՍՈՒՆ, այս միս. այսպէս ô ՀԱՅ իր այսպէս եՒ ի վախճան պաշտաման

6 Mdops եՒՀՀալ RXY գՏԱՒ ԵՒՀՀալ Ր ՏԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Հայաստանեայց Y վարդապետեՒՆ IJ իր ա- շակերտ ԵԳ պաշտօնեայ Ք ՀԱՅ Հաստատեալ Ք ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Հայաստանեայց

ՀՆՈՐԵՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Ընդհանրական Եկեղեցի Հայաստանեայց

1 ԱՅՍ ԵՂ այսու ՝ ՈՉՔ միս. այս ՀՐ ՀԱՅՐ (ՀԻՄՆԱ.)

ՀՆՈՐԵՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Ընդհանրական Եկեղեցի Հայաստանեայց

JKLMNOPQRSTVXYZW ՀԱՅ ՀՐ (ԳԻՄՆԱ.) ՈՉՔ միս. ԳՐԻՆՔ Ո ՀՐ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ ՀՐ ԳՐԻՆՔ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ

JNOPQR ՀՈՒՆՈՒՐԻՆՆԵՐ

ô ՀԱՅ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ

9 d ԱՌԱՔԻՆԱՐԻՆՆԵՐ ԵՂ ՀԱՅ ՀՐ (ԳԳՈՐ.) Ĥ ՈՐՔՈՆ 1 ՈՐՔՈՒ ՈՈ ՀԱՅ ՀՐ (ԳԻՄՐ.) C ԳԻՄՐ ԲԵՂ ԳԻՄՐՈՆ միս. ԳԻՄՐՈՒ V ՀՐ ՈՐՔՈՆ ԱՄԱՔԱ- ԼՈՂ ՀՐ ԳԻՄՐՈՒ IJKLMNOPQRSTV XYZWô ՀՐ (ô ՀԱՅ ՀՐ) ԳԻՄՐՈՒ ՀՐ ՈՐՔՈՆ CDGHIJKLMNOPQRSTVX YZWëbacdefgĥiorstv ԱՇԱՍՏԱՆ ԳյՈ ԱՇԱՍՏԱՆՈՒ bq ԱՇԱՍՏԱՆ

10 Yĵ ՀԱՅԱՏԱՍՐԱՐԻՒՆ b ՀԱՅԱՏԱՆ- ՐԱՐԻՒՆՑ Ĵ ՆՈՐԱ b ՀՈՐ ՆՈՐՈՒ IJ KLMNOPQRSTVXYZWôd ՀՈՐ ՀՐ (ԼՐԷ) IJKLMNOPQRSTVXYZ Wô ԷՒ ՈՐ (Ր ՈՐՈ) ԳՈՐՏ (Yô ԳՈՂ- ԱՐՆ) c ԳՈՐՏ belgq ՈՐ ĥiio ԳՈՐՏ belgq ԳՈՂՄԱՆ միս. ԳՈՐՄՆ

11 ô ՀԱՅ ԲԱՐԱՁՆՀԱՐ ՈՁ··· ՈՐԵՒՑ ՐԱԼԱՒՈՒ DGHeirt ՀԱՅ ՈՁ W ԿԱ- ՍԱԿԱՐՏ NO ԱՍԱԿԱՐՏ dՓ ՍԱՍԱ- ՍԱԿԱՐՏ Ĵ ՀԱՍԱՑԱԿՈՒ V ՀԱՍԱՑԱԿՈՒ ՑԱՅ ՀՐ ԱՐԱ IJLMNOPQRSTVXZ Wí ՀՐ միս. ԱՐԱ c ՀՐԱ ՁՈՒՆ ՏԱՅՈ ՀԱՍԱՑԱՆՈՒՆ IJKLMNOPQRSTVX YZWdĺrt ՀԱՍԱՀԱՑԱՆՈՒՆ

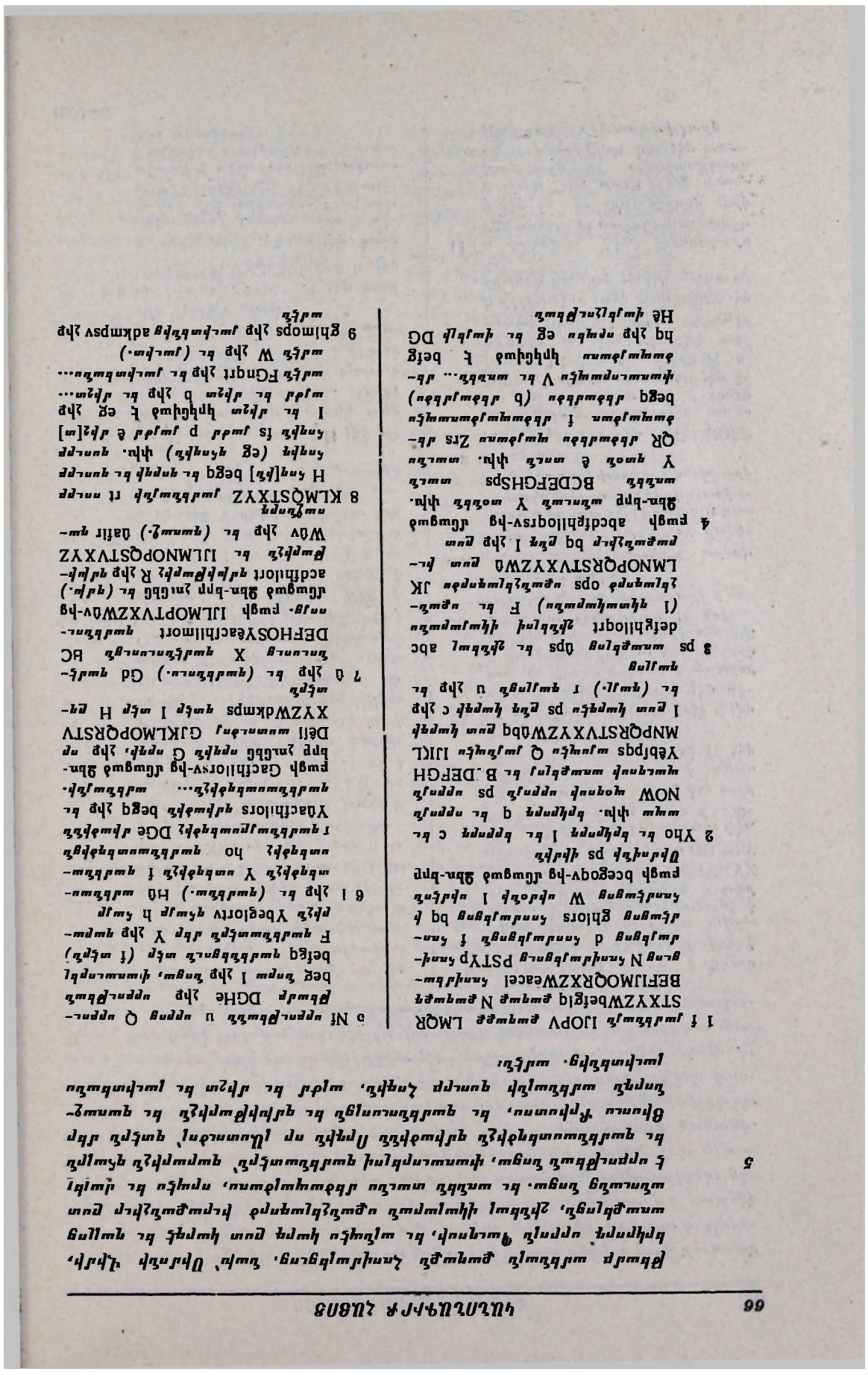
12 belgq ՈՐԵՒՑ ՁՈՒՆ ՏԱՅՈ d ՀԱՅ ՁՈՒՆ ՏԱՅՈ, ԱՐԱ ՈՐԵՒՑ O ԿՀ IJKLMNP QRSTVXZWí ՝ (Ĵ ՀԱՅ ՀՐ) ԱՅՈՒՆ F ԱՐՈՎՁՎԱՐ Ĵ ԱՐՈՎՁՎԱՐ IJKLMNO PQRSTXZWë ԱՐՈՎՁՎԱՐ Y ԱՐՈՒՆ- ՀՐ ՈՐՔՈՆ ԱՐՈՎՁՎԱՐ ô ՀԱՅ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ ՀՐ ՈՐՔՈՆ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ

10 ՀՈՒՆ Ղեւսիս ա՛նդամալիր, որպէս ընդ իմոյն այս ի ՈՐՔՈՆ ԱՐՈՎՁՎԱՐ ՀՈՒՄՆԱՐԻՆՆԵՐ ՀՐ ՈՐՔՈՆ

գեալ աշակերտաց իւրոց, որ յառաջ էին ի նա մեկներ յաւր մահուն նորա՝ Տիմոթէոս, Տիտոս և Ոնի-
սիմոս, որպէս յառաջ էր ի գալոցն՝ Տիմոթէոս, Տիտոս և Ոնի-
սիփորոս՝ որ էր ի Լիւստրա, եւ Մեհեսիմոս եւ Ուեհս՝ որ է առա-
ջին ամենայն քրիստոնէից, եւ յայտ առ աշակերտաց նոցա, զի-
նեալ նորա ի Հռոմ. յորժամ եկեալ ընդդէմ նոցա Տերտիղոս. եւ գլխա-
տեցեալ ի ՀԷրոնէ կայսերէ սուսերաւ, նաեւ Պետրոս ի Հռոմ զա-
ջակողմեայ ի խաչի, եւ ինքն մարգարէ նախ գրեալ զայս ամե-
նայն ի գիրս իւր, եւ արեգն ամենայն ոչ կարաց լուսաւո-
րել իւր զնմանէ, եւ ոչ լուսին զերկիր, եւ ոչ աստեղք
զերկինս, եւ ոչ ծառք զանդունդս, եւ ոչ ծովք զերկիր, եւ ոչ
ձկունք զջուրս, եւ ոչ ոք ի մարդկանէ կարաց ասել զանձն
իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս
ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ
միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կա-
րաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ
ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր
թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-
մենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ
միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կա-
րաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ
ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր
թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-
մենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ
միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կա-
րաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ
ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր
թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-

10 զմիոքի եւ զսուրբ Հոգի: Եւ կատարեցին զվիշապասիրն նոցա սա-
տանայ եւ զդեմոնեսն իւրեանց, եւ անեծն տարան մարգարէին մա-
հուամբ իւրեանց, եւ ոչ կարացին ոչ ոք ի նոցանէ ասել զանձն
իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-
մենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ
միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կա-
րաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ
ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր
թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-
մենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ
միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կա-
րաց ասել զանձն իւր թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ
ինքն ասաց զայս ամենայն, եւ ոչ ոք կարաց ասել զանձն իւր
թէ ես եմ, եթէ ոչ միայն Աստուած, որ ինքն ասաց զայս ա-

1 BCDEFGHeIo ալեւիրասացն ի շնոր
որ յարեալ՝... Նոքա սերունդք
S արեալ եզ արարեալ է ին. յար-
եալ էին Ե արարեալ էին սահեալ
էիչ ին. յարեալ էին ի Նա մեկներ-
I շնր ի Նա ե Նոա ին. Նա IJKLMN
OPRSTVXZd ор Wceig gor զ եւ
յաւր Ե մահաւն aprs մահաւնն
2 IJKLMNOPQRSTVXZWv իւրոց Р
եր որպէս IJKLMQRSTVXZWv եւ
յարեալ а շնր ի (ասաւ.) hl ի
ասացոն BCDEFGHJKe սիոսո-
գեան Wdig եւ ի (W շնր եւ ի
շնր շնր ի) սիոսկեցեան և սիոսո-
IJLMNOPQRSTVXZWbeGq եւ
ասեան Н սնսոո ст շնր սնսոո
OWg սրհասաբոո е սրհասաբոո
3 GI ի ընասրա IJY ի ընասրա NO ի
իբասրոո Q ի ընասրա WeG ի
ոասասրոո b ի ընասրա cdhips ի
ոասասրոո ի ի ընասրա q ի ո-
սրոո r ի ընասրաեայ, ոեեսցեոո
G շրեցոո V շեցաա ps նշցոո IJK
LMOPQRSTVXZWbq ցր (ա-
ոաշ.) rs շնր ց RXY յասաշեին
ps ասաշեի
4 ! շնր աշակերտ... բասոշ Н շնր ա-
շակերտ ! ասասբեոոյն beGq այլք
Y շնր շրեչեւ գեաշեել G յեւաեի
KLMQRSTXZf եւաեել е յեւաեի
gps եւաեեին ct գեւաեեին ! շրեչեւ
գեա եւաեել. բաgի dnіorv-ին սեա-
գաշ գեո-եոր յեւաեել
5 ! որ այո ին. Նորա Y1 շնր Նորա
IJKL.MRSTVXZI ի հոսիշ n շնր
ի հոսմ յորմաշ а Նոգա ին. Նորա
6 IJKLMNOQRSTVXZW ի եերոն
BCDFGHёa ի եերոչն ծ ոսկ ի
եերոն կեյսեն հեյսեչն ծ ոսկ
հոսգաւ. Բ կեյսեչն ծ ոսկ
սոսկ սոսկ եաեոո. սեյսոո ի հոսմ
ps սոսկ IJKLMNOPQRSTVXYZ
Wն եաի (J եաաս) մեհսրն
XZ սհմոչն ծ սրմօն) սեհսրոո ին.
եա եր սեհսրոո է ին. եա եր d Նոյն-
սչն եայեո G ի հոսչն զ եր հոսմ
BCDEHIVYe ի հոսչն ծ ի զոոյաշ
հոսմ ps ի հոսմ զոոյաշի (s շնր
զոոյաշի) բայշեցաա
7 hor kq BCDEFGHebps սեչչն զ շնր
սեկ BCDEFGHMébefgq շնր ան-
չաւ S ան՛ձեայաասոսմ և կաասհոչ
ծ շնր ոաա սրձաեի... գաասրբ հոգի
beqpqs սրձաեեայ Gb իւրոց IRS
VWёfgbo գոմոսրեեայ N գոմոս-
ոեայ Qfpqs գոմոսրեեայ d գո-
մոսրեեայ իւրեայ
8 JKMNORSVXW բայոսմ սրձոի
Y բայոսգոոի NOPVWsV մայոբ-
կայեո ё եայասայհսրեեայ ձիլ եա-
ՀայասրեիւեՀ NXYf քասասոչա-
սրեեայ եայեո bq քասասչայհսոսրեեայ
9 G աւրհեայ
10 QVv գոբոի ё սոսրբ IJKLMNOPR
STVXZWefg եւ գհոգի սոսրբ
ho շնր եւ (գասոբբ) QVCv հոգի
adps գհոգի եզ հոգի Qf շնր եւ
(կայաս.) beIgq կայասչի H յի-
շայասկ ի յիշայասկ eqq գյի-
շայասկ BCDEFGHёeIgq ա՛ձեայաչա
b ա՛ձեայաչա. բայի acdhIlopRstV-hg
ա՛ձայաչ գեո-եոր յոսեեեե կայասոսրոչ
եւ.

Ճիսուս Ֆրիստոս, եւ զսրեներացն եւ գրիսիքեարէն եւ զսուշ-
նորէն սրեկեալի զսուրբ Հոգին, ալեմ եւ միշտ եւ յաւիտեան
յաւիտենից. ամէն։

1 Յսրեկեալն ԼՕԲՎ զսուպալ ԼՄՔՐ
ՏԽՀՂՎbefgiq զսուպալ N զսուպալ
ΒΕΓԼՍΜΟՔՐΧΖՎեaceel հոսվեեեա-
գլոց N հոսվեալեցոլց PՏԽՎp հոսվ-
ալեցոց d հոսվալեցոցն Ֆ հոս-
ձկացոց ghlors հոսվալեցոց bq ի
հոսվկացոց Ֆ սիսօռի l սիսկոն
Ճիսովիի ps վիսկն բսպի
բաղի bcegoqv-ի ւկացած ձեռ-նիզ

2 Yho եւ եիկիզոէ l եւ եզզոէ c եւ
ալալ փիս. եիկիզոէ q եւ ոզզոյն
NOW ալօդոսի ոզզոյն ps ոզզոյն
ալեւդոսի ասալձիոյ եւ B.ΔΕΡGH
Ύեեիզզs ալոսկն Q յալյսկն ԼՈՒԼ
ΜΝΡΟRՏΤΥΧΥΖΨϑbq ըսս կալզէ
l ըսս կալզկն ps ըիղ կալզէ c չիզ
եւ (գալլ.) ſ գալյոցն ս չիզ եւ
գալյոց

3 ps ասալձիոց ϑps եւ չիեեալ abc
delghlloqrt չիեիսլ վկալյալըս
(l գկտակալըս) F եւ ալձն-
չեալալոցոզն ops ալձիչելալզոզեն JK
LMNOPQRSTVXYZWϑ ըսս իւ-
ըալձիչիւր bq ըիղ l չիզ ըսս

4 բաձի abcdfghlloqrsv-ի ւճացած
ձեռ-նիզ ψնուալչ Y ալօեեն ալիս.
ասեեեն BCDEFGHSps ասեչ
Y գալօ ֆ ասչ ալիս. ասւչս
QR ւեեձաւեեձ ալյձալոս Zrs սե-
ձալալյալ ի սեեձալալձալասալչն
եզզգ սեեձաւեեձ (b սեեձալեեձ)
վկալասւոգալչն V եւ ասեեեչ... սե-
ձալալյալոս կիսկվակ է եզեգ
ոզ չիզ ոգալես ալ եւ ալյեչ DG
Hֆ վալեիչուքեեսչ

5 Nſ սրգուքեաչեն ս սրգոց Գ սրգու-
քեաչ ԴԳհֆ չիզ նոցա, վալասոգեիլ
եզէգ նոգա l չիզ նոցա, վալասոգեիլ
եեէգ պաշտօնէն սէ (ſ սէրն)
F պաշտաօնէրն սեր Y չիզ պալա-
գրէն Yեgloriv գհալգ հ հալգ

6 1 չիզ եւ (պաշեաս.) Հն աշեաս-
ձեզեիչն Y սեզեիչն ſ պաշեաս-
սեզեիչ ho պաշեասալեզեիչն
Γպաշեաչգսալեզեիչ ԴԳե գիալիչեն
Ύձաճհiors գիալիչեն եգզ չիզ եւ
պաշեաչսալեզեիչս... աշեեաչիչ.
պաշեաչսալեզեիչն Ֆաճհiors-ի ւճացած ձեռ-
նիզ չալեեե գզիչն Գ գզիչ, չիզ գզ
Δեll ալալոռոյ GJKLMOPQRSTV
XYZWdkmps գալչ l ալչ H ըզ-
ալչն

7 ϑ չիզ եւ (պաշեաս.) Gd պալչ-
հալալոց X պաշչնալալոզեն BC
DEFHOSYեաճհiloort պաշեհալ-
ալոյ. բաձի JLMOPTVXZWϑv-ի
ւճացած ձեռ-նիզ չալեեե եւ (պիս.)
ասճհiloort գիալիքձալքիչ R չիզ գիալ-
ձալքիչն եւ JLMNOPQSTVXYZ
Wϑv չիզ եւ (գալալչ.) ϑaſir գա-

ալչգոզգ
8 KLMQSTXYZ յաշեեալիզ ſt ոոեզէ
H հոգ[ձի] եեցգ գզոգէ եւ գալեզէ
հոգէ (eg գհոգէ) փիս. գալեզէ
հոգէն ſs յաշշ p յաշշ ê զիչ[ա]
I եւ զիչա կիսկվակ է eջ չիզ
ալյշ եւ զիչա b չիզ եւ զիչա...
ալչգն Fոգaſt չիզ եւ յաւիտեան...
ալչգն W չիզ եւ (յաւիս.)

9 ghlmops չիզ յաւիտեիզ adkmpsv չիզ
ալչգն

ԲՒՀՈՒՄ ՇՈՒՔԱՓԼԱՆՈՒ ԿԱՂԱՂ ՉԼՈՒԽԻ ՀԼ.

11. Վասն ձեռնադրեմեն եպիսկոպոսացդ։
12. Վասն դաստաղարոցդ ձեռնադրեմեն։
13. Վասն սէրտոնեանն պատարագին։
14. Վասն գիւղդ եկեղեցւոյ։
15. Վասն կեսքող գեաձդլդ։
16. Վասն դաստաղարոցն որ գուշխասիան հոգս լսենձ ատեան։
17. Վասն տղոյ ջատիկն։
18. Վասն հաղորդելոյ լսարդ սաւանիկն որ լուսնէն բդեն։

1 Ա չԼք ցանիք՝ 67-րդ Կղ 1-ին առնց
մեծ Կղ 1-ին առնց Ի 78-րդ Կղ
Խած Է ցանիկ ախգարբ՝ 67-րդ Կղ
1-ին առնց մեծ Կղ 68-րդ Կղ 3-րդ
առնք Wbզ չԼք վիճակիր JKLMN
OPQRSTVXYZ ռևեռ բնութեան
վիճակագիր՝ Կուտք եղբ (Q եր-
րորդ) առաքելական է ձեռն կն-
դեւ (LMQSTZ կդեմա) գլուխք ՀԼ
(IJQR գլուխ NOP գլուխ) ՀԼ
Ի եղկորդ՝ չԼք առաքեալն Մո կա-
ձոնն առաքելական Մո կաշով-
նեալ։ Կա ձոնդքո եքկmps կաշոնք
Ա գլուխ CDGHեlոrt գլուխ եգ չԼք
գլուխք ՀԼ Ht չԼք ՀԼ ։ ռևեռն
և հիշ

2 Ծ ձեռնադրեմեն

3 JՎ ձեռնադրեմեն kmps վասն
ձեռնադրեմեն զաշտպանեալ ան-
կասգաց և այլ ծառայողաց

4 kmps վասն սէրտոնեանն պատարագի
և սեղոյ չմեռելոց ձեռնադրեմեն այլ
հիշել ։ պատարագի DGHe պատա-
րդն ՀԼ։ պատարագին

5 AIJKLMNOPQRSTUXYZW գիտից
d գԼաս n գիտից kmps վասն ևեռ-
գաց ի տուեալ առաքելոյ չեղբիցեղ
ՀԼ։ վասն։... եկեղեցւոյ ՐHLNYE
bdghlogr եկեղեցոյ RX չեկեղեցոյ
M չեկեղեցւոյ

6 kmps վասն եղբիցեղ և սարկաւագաց
չհաշել գկնէն (kա գկնէն իւր

ՀՀ. Վասն ձեռնադրեմեն եպիսկոպոսացդ։
Ի. Վասն դաստաղարոցդ ձեռնադրեմեն։
Կ. Վասն սէրտոնեանն պատարագին։
Ղ. Վասն գիւղդ եկեղեցւոյ։
Շ. Վասն կեսքող գեաձդլդ։
Ջ. Վասն դաստաղարոցդ որ գուշխասիան հոգս լսենձ ատեան։
Ը. Վասն տղոյ ջատիկն։
Ջ. Վասն հաղորդելոյ լսարդ սաւանիկն որ լուսնէն բդեն։

11 Հ չԼք ը վասն... բեեէ bcdeghilo
գր 10-րդ առք գիմձ է 9-րդ առ-
դաւ՝ ի վիճ. ը՝ 10-րդ առք գիմձ
է 6-րդ առդաւ, հաղորդել ե լս-
ղոգելոյ ձ լսաւդրս ե աւոաւ ի լսաւ
XYt աօնի Y լուքաղն d լուքաղն
ես ուքաղն հlo չԼք ոգ... բեեէ km
ps եաքսկոսոս կաւ եբձե (mp ջ-
ձե) կաւ սաղկաւաց ոգ ոչ հա-
գոգի ժոգոսոց վիճ. 10-րդ առք

7 kmps վասն եաղկոսոս եբձե (mp ջ-
ձե) և սարկաւագ գաշձաղկաւն
հոգե (m հոգոյ) լսենձ ևի առջ
հlo ժառնգաւորացն o ոգ կիկբե-
վձ է հo աշքաղկաւն l լսշ-
քաղկաւն Ե աշքաղկաւն
ձ հոգն ի հոգոյ վիճ. հոգս Y լսենձ
գ աենձն

8 MRXY առնաւ ես առեե b աս

9 bcdeghilogr այս վնթացգրբ գիմձ
է 10-րդ առդաւ BFE ոգգոց km
ps վասն սոգգ (ps գսոգգ) չաո-
չաղկաւաց (m չաղչաղկաց) ա-ևն
(kp օգն) լեա հաւաղկաձի կա-
առեե վիճ. 9-րդ առք bզ ոգգոյն
(b յաղոգեկաւն և յաղոգեկաւն
(b ոգգոյ) գաւկի և յաղոգեկաւն
գղեն ժնկաւ) ձ լսաղոգեկաւն
ատեան

10 Հ չԼք ը վասն... բեեէ bcdeghilo
գր 10-րդ առք գիմձ է 9-րդ առ-
դաւ՝ ի վիճ. ը՝ 10-րդ առք գիմձ
է 6-րդ առդաւ, հաղորդել ե լս-
ղոգելոյ ձ լսաւդրս ե աւոաւ ի լսաւ
XYt աօնի Y լուքաղն d լուքաղն
ես ուքաղն հlo չԼք ոգ... բեեէ km
ps եաքսկոսոս կաւ եբձե (mp ջ-
ձե) կաւ սաղկաւաց ոգ ոչ հա-
գոգի ժոգոսոց վիճ. 10-րդ առք

ծԸ. Կասն ոչ ձիտեսդիել գիսմեսդիսաս ի զսմշասաս։
ծջ. Կասն ոչ ձիտեսդիել զսմշասաս որ գսլրի միՆ ատնէ։
ծլ. Կասն գսդսիսկասն չատնել միՆ։
ծԼ. Կասն ոչ ստող խրսշվասար ժասսեզսարիր։
ծի. Կասն որ ոչ կսմժար նեխշիՆսցնել եՆ։
ի. Կասն որ կսմժար գՆեՆշիՆսդ միճսատեսցր։
իլ. Կասն ժասսեզսարդի որ գՆեՆշ միճսատեսցր։

10

1 Հ շԼց ք Հե շԼց որ Հbe ժասՆ
գ ժսմ gЬlor ք՞ոդոսՆ գժսմՆ t ք՞ո-
դսՆ և խքՁսե Кmps վսսե ոքջ
(m որ) գսե եկեգեցիո (к յեկեգե-
ցիո) յոգսւքՁո (к շԼց յոգսւքՁո)
և ոչ ՆՆսե ոքրոյ հոդոքդուքՁեսՆե
(к հոդոքդուքՁեսե) սիփ. 1-ին սոոք
2 Кmps վսսե ոքջ ԸՆե սՆհոդոքդիե
ոգսւքՁսիցն (s ոգսքՁսիցն) լիՆիե
bl սՆհոդոքդսե hlo սՆհոդոքդոդ
ե ոյՆհոդոքդիե г սՆհոդոքդոդ
t սՆհսւսաաե սիփ. սՆհոդոքդիե
3 Кmps վսսե ոքջ լոՆհեսլ զոհսեոյլի
ոգսւքՁսիցն լիՆիե ЯCDEFGH զս-
հսեոյլի bեgզ զոհսեոյլցն
4 Кmps վսսե ոքոշեսլ ՆՆսեոգսւոոցն ոշ ՁՈ-
(ps ՆՆսեոգսւոոցե) որ ոյլ սՆ-
գիո գնսց և ԸՆեուԸիե սիփ. վսսե....
իցն գնսց և ԸՆեուԸիե սիփ. վսսե....
իցեՆե bեgզ որ Ylot ՆսեսոքՆսլջ
b ՆսեսոյքՆսլ հ ՆՆսեոքՆսլջ
г ՆսեսոքՆսլՆե
5 Кmps վսսե հոյհսհոոոսց ոշ ՁՈ-
գոլ գիոր վիՆհսկե սիփ. վսսե....
ՆՆսեոգսւոոցե DEFGKL.MQSTUXZé
հո գսյոոց գ յշՁսեՆոլՁիւնե DG
Sb ՆՆսեյոսաչ գ շԼց ՆՆսեոգսւոոչ
6 Кmps վսսե եՆիցսցե և սոՆհսւա-
գսց և ՆՆսեոգսւոոց ոշ գնսլ
յսյլ սեգքո սիփ. վսսե.։.։ սյսեգքՁ-
սսեսցե abcdeghlogrt ՆՆսեոգսւ-
ոոքՆ հ շԼց որ dhlo ա.ւսաք I ո-
գսւքՁ

ԻԲ. Վասն ժողովրդականի որ զինքն կրճատեաց։
ԻԳ. Վասն եպիսկոպոսի որ ի մեղս զառածեալ է։
ԻԴ. Վասն որք ամուսնանան ի ժառանգաւորաց։
ԻԵ. Վասն չլինել հարկանող զեպիսկոպոս։
ԻԶ. Վասն եպիսկոպոսի որ լուծեալ իցէ։
ԻԷ. Վասն եպիսկոպոսի թէ ընչիւք ձեռնադրի։
ԻԸ. Վասն եպիսկոպոսի որ իշխանաւ վարեցեալ։
ԻԹ. Վասն թէ ոք երէց անարգէ զեպիսկոպոս։
Լ. Վասն թէ ոք երէց կալցէ յեպիսկոպոսէ որոշեալ։
ԼԱ. Վասն զի մի զոք լաւտար եպիսկոպոսաց ընդունել։
ԼԲ. Վասն զեպիսկոպոսին իւրաքանչիւր ազգի գիտել պարտ է։

1 begq չիք վասն... կրճատեաց Y ժողովրդական d ժողովականի km ps ժողովրդականաց NO կրճատաց ê կրճատաց

2 b չիք վասն... է kmps վասն եպիսկոպոսաց և այլ ժառանգաւորաց որ երգմունս զառանին փխ. վասն.... է q զառանձաց եալ է բացի FNOVW cgl-ից մնացած Ձեռ-երը առածեալ է

3 kmps վասն ժառանգաւորաց որք կամին ամուսնանալ F չիք որք e քոր փխ. որք Dd ամուսանանան Ur ամուսանան n ամուսնացեալ են KLMQTXYZeg չիք ի ê ժառանգաւորացն l ժառանգաւորի l ժառանգաւ

4 kmps վասն հարկանողաց ժառանգաւորաց K չի լինել ê լինել r չլինել NOW զեպիսկոպոսի beq եպիսկոպոսի ghlo եպիսկոպոսին nrt եպիսկոպոս Y եպիսկոպոսն c զեպիսկոպոսս

5 kmps վասն լուծեալ եպիսկոպոսաց և այլ ժառանգաւորաց bq վասն որ լուծեալ էցէ (b լուծէց լէցէ) եպիսկոպոսն R լուծեալ փխ. լուծեալ

6 kmps վասն ժառանգաւորաց որ ի ձեռն արձաքոյ հասին փխ. վասն... ձեռնադրի t որ թէ Y որ փխ. թէ F ընչի CDG ընչիւ H ձեռագրի beghloq ձեռնադրէ

7 kmps վասն եպիսկոպոսաց որք յաշխարհի (km աշխարհի) իշխանաւք (kp իշխանօք) վարին NOW չիք որ bq իշխանութեամբ վարեալ է NORe իշխանու W իշխանութիւն MRY վարեցաւ chlo վարի eg վարեալ է f վարեցեալ է

8 kmps վասն երիցանց որ արհամարհեն զեպիսկոպոսն egiq չիք վասն... զեպիսկոպոս f եթէ U որք փխ. ոք d չիք ոք ho անարգէ երէց (h իրէց) զեպիսկոպոսն b երիցուէ եպիսկոպոսէ որոշեալ է փխ. երէց... զեպիսկոպոս F երից L զերէց NO Wd զեպիսկոպոսն Q եպիսկոպոս

9 kmps վասն երիցանց և սարկաւագաց եպիսկոպոսէ (p որ եպիսկոպոսէ) որոշեալ l վասն թէ որք բանագրուէրէ յեպիսկոպոսէն (q վասն թէ ոք իրիցուէ եպիսկոպոսէ որոշեալ է) փխ. վասն.... որոշեալ e եթէ g չիք թէ ոք, քահանաի Unt կացցէ YWebo չիք կայցէ ad կայ (cf կա) փխ. կայցէ JKLM QRSTVXYZdn եպիսկոպոսէ eg որ (e չիք որ) եպիսկոպոսէ որոշեալ է ho որոշեալ է յեպիսկոպոսէն ê յորոշեալ

10 kmps վասն եպիսկոպոսաց երիցանց (p և երիցանց) և սարկաւագաց առանց (p որ առանց) թղթի ոչ ընդունին (ps ընդունիցին) E միաք փխ. մի զոք rt չիք մի H զմի HK MXYInt ոք Qq աւտար Yrt օտար lo եպիսկոպոսաց աւտարաց ընդունել h եպիսկոպոս աւտարաց c եպիսկոպոս R ընդունեալ ba ընդունի r ընդունել

11 kmps վասն եպիսկոպոսաց և ընդ ձեռամբ եղելոց չհակառակել (p ոչ հակառակել) միմեանց փխ. վասն... պարտ է G վասն զի GHYd եպիսկոպոսին begq եպիսկոպոսի զիւրաքանչիւր (b զիւրայքանչիւր) ազգ (e ազգի) f զիւրաքանչիւր K զիաւէն Y պարտի

ԼԳ. Վասն չձեռնադրել զեպիսկոպոս լայլ վիճակ։
ԼԴ. Վասն թէ ոք զձեռնադրեալ եպիսկոպոս ոչ ընկալաւ։
ԼԵ. Վասն երկիցս ի տարւոջն ժողով լինելոյ։
ԼԶ. Վասն եկեղեցւոյ իրացւ։
ԼԷ. Վասն երիցու եւ սարկաւագի չգործել ինչ առանց կամաց եպիսկոպոսին։
ԼԸ. Վասն ընչից եպիսկոպոսին եւ եկեղեցւոյն։
ԼԹ. Վասն իշխանութիւն ունել եպիսկոպոսաց եկեղեցւոյ։
Խ. Վասն եպիսկոպոսաց որ քուէից պարապին։
ԽԱ. Վասն սարկաւագաց զնմանս արարեալ։
ԽԲ. Վասն եպիսկոպոսի որ վաշխ առնու։
ԽԳ. Վասն թէ եպիսկոպոս ոք թերահաւատից աղաւթակից լինի։

1 kmps վասն եպիսկոպոսաց ձեռնադրութիւն ոչ առնեն յայլոյ (p այլոց) վիճակ (այս վերնագիրը ps-ում դրված է 2-րդ տողի փոխարէն) Kq չի ձեռնադրել o զձեռնագրել NOW եպիսկոպոս bջn եպիսկոպոսի o զեպիսկոպոս rt զեպիսկոպոս IJKLMQRSTXYZlqr այլ acd յայլոյ NW վիճակաց

2 kmps վասն եպիսկոպոսին և իւր (s զիւր) վիճակին որ ոչ ընդունին զմիմեանս (այս վերնագիրը ps-ում դրված է 1-ին տողի փոխարէն) KQ չիք ոք Gbf զձեռնագրել ê ձեռնադրեալ d զձեռնադրեալն q ձեռնագրել Q զեպիսկոպոս begq եպիսկոպոսի begq ընդունել (f ընդունի) փխ. ընկալաւ

3 AKLMNOPQSTUVZn բ RXWacdhil ot երկու kmps ի տարոջ, լինելոյ եպիսկոպոսաց CVXacdh ի տարոջն (h չիք ի) befgq երկուս ի տարոջն J ի տարւոջն բ Y ի տարոջ H ի տալոջն beghloq լինել

4 kmps վասն թէ ամենայն եկեղեցականն իրացն եպիսկոպոսն կալցի հոգն (p հոգ) IJKLMRTXZ յեկեղեցւոյ NOYbcefghiloqr եկեղեցոյ F ի բաց փխ. իրաց bq իրաց թէ որպէս cd և իրաչ (c չիք և) եպիսկոպոսին

5 kmps վասն երիցանց և սարկաւագաց կամաւք (k կամօք) եպիսկոպոսին վարել (k վարել) LZêdef gq երիցու Y երիցոյ l երից H ինչ առ առանց Un եպիսկոպոսի կամաց FKLMQRSTXZbdegilqrt եպիսկոպոսի

7 kmps վասն թէ ինչք եպիսկոպոսին և եկեղեցոյն յառուկ լիցի BD չիք վասն ê չիցէ փխ. ընչից Un եպիսկոպոսաց (n եպիսկոպոսականաց) և եկեղեցւոյ ê չիք և IJX յեկեղեցւոյ MR յեկեղեցւոյն êairt եկեղեցւոյ NOPVYbfg եկեղեցոյն cdil եկեղեցոյ

8 kmps վասն եպիսկոպոսաց եկեղեցական իրաց հողոցաց և մարմնաւորաց ունել իշխանութիւն N իշխանի R[ուն]ել Y եպիսկոպոսի q եպիսկոպոսն abcdefgirt եպիսկոպոսին hlo եպիսկոպոսին և եկեղեցոյ (o եկեղեցւոյ) IJNOY Zc եկեղեցոյ KLQRST յեկեղեցւոյ MX յեկեղեցոյ beg յեկեղեցւոյն f եկեղեցոյն l զեկեղեցւոյ q յեկեղեցոյն

9 kmps վասն եպիսկոպոսաց երիցանց և սարկաւագաց գինարբուսաց եւ ընդ վայր շրջողաց փխ. վասն... պարապին G եպիսկոպոսացք eg ho քուննէից rt քըւէից ê պարապին

10 kmps Թէ այլ ժառանգաւորաց փխ. սարկաւագաց i ի նմանս

11 kmps վասն եկեղեցականաց որ վաշխ և տոկոսիս առնեն IJ եպիսկոպոսից d եպիսկոպոս l շաղախէր փխ. վաշխ առնու IJ առնուն hi առնէ

12 kmps վասն եպիսկոպոս կամ երէց (s երէց). կամ սարկաւագ թերահաւատից աղաւթակից չլինել փխ. վասն.... լինի efg վասն զի Թէ ոք եպիսկոպոս թերահաւատից կամակից լինի (g լիցի) փխ. վասն... լինի bq վասն զի Թէ ոք (b չիք ոք) թերհաւատակից GYc չիք Թէ Y եպիսկոպոսի որ թերահաւատաց ê որք փխ. ոք Z զԹերահաւատից t ոք ընդ H աղօթից փխ. աղաւթակից q չիք աղաւթակից

ՃԴ. Վասն թէ եպիսկոպոս ոք զԹերահաւատից մկրտութիւն ընդունի։

ՃԵ. Վասն որոշելոյ զկնահանէսն։

ՃԶ. Վասն որք անգոսնեն զամուսնութիւն եւ զմսակերութիւն եւ որք գինի ճաշակեն։

ՃԷ. Վասն թէ եպիսկոպոս ոք զդարձեալն ի մեղաց ոչ ընդունի։

ՃԸ. Վասն որ ոչ ճաշակեն լաւուր տաւնից ի մսոյ եւ ի գինւոյ։

ՃԹ. Վասն ժառանգաւորի որ ուտէ ի կապեղոջ։

Ի. Վասն ժառանգաւորի որ թշնամանէ զեպիսկոպոս։

ԻԱ. Վասն ժառանգաւորի որ թշնամանէ զերէց։

ԻԲ. Վասն թէ ոք ժառանգաւոր ալպանեսցէ զվնասեալ մարմնով։

1 kmps թէ եպիսկոպոս կամ էրէց (s երէց) կամ սարկաւագ զԹերահաւատից քահանայագործութիւն չընդունել begq վասն դի (beg չիք դի) թէ ոք եպիսկոպոսաց Թերահաւատից DGHê չիք թէ f ոք եպիսկոպոս Yhlo չիք ոք ê որք փխ. ոք d չիք եպիսկոպոս ê Թերահաւատից l զԹերէհաւատից RUXY nt մկրտութիւնն d ունի փխ. ընդունի

3 kmps վասն կնահանից որ այլ կին կամ զարձակեալն յայլմէ առցէ S զկնայհանեսն befgq զկնահանսն d զկնահանէս ho զկնահարէսն c զկնահան երէցն

4 kmps վասն որք պիղծ համարին զամուսնութիւն (p զամուսնութիւնն) կամ զմիս կամ զգինի bq վասն անկոսնելոյ զամուսնութիւնն և զմսակերութիւն (q զմսակեր) գինի ճ[աշա]կ[ե՛ն] փխ. վասն.... ճաշակեն Jacfhlor որ Y վասն փխ. և (զմսակերութիւն) F մսակերութիւն R զմ[ս]ակերութեան eg զմսակեր,

5 eg չիք և որք hlo չիք որք i որ փխ. որք KMNOQRSTVXYWhilo զգինի eg գինոյ eghlo չիք ճաշակեն R ճաշակին

6 kmps վասն որ եպիսկոպոս կամ էրէց (s երէց) զդարձեալսն (m ըզդարձեալն p զդարձեալնն) ի մեղաց ոչ ընկալցին bq վասն թէ ոք դարձեալն ի մեղաց չընդունի փխ. վասն.... ընդունի G չիք թէ Z եպիսկոպոս cd չիք եպիսկոպոս ach iort զդարձեալսն Yi զդարձեալ ê դարձեալ d զդարձեալն g զդարձեալս Yê չիք ի d չիք ի մեղաց ê ի մեղացն d ընդունին

7 kmps վասն եկեղեցականաց որ յաւուրս (p յաւուր) տաւնի (p տօնի) ոչ ճաշակեն ի մսոյ և ի գինոյ (m գինւոյ) eocergnioo որք ê չիք ոչ bq յաւր eg յօր lo աւուր abcd fhoq տաւնի egilrt տօնի OW չիք ի (մսոյ) e ի մսոց c ի գինոյ և ի մսոյ W չիք ի (գինւոյ) CEFGINO PQRSTVXYZêadfoqt ի գինոյ bbr ի գինո e ի գինոց g ի գինիոյ

8 kmps վասն ժառանգաւորի (m ժառանգաւորաց) որ ի կապեղոջ ըմբրընի ուտելով efgq չիք ի Fêln ի կապեղոջ IJUVZ ի կապելոջ N ի կապելուջ eg ի կապելոջ ըմբրն

9 kmps վասն ժառանգաւորաց որ Թշնամանեն զեպիսկոպոսն KLMQRS TXYZg Թշնամանէ զերէց (QY Zg զէրէց) զեպիսկոպոս (Q կամ զեպիսկոպոս X եպիսկոպոս g եպիսկոպոսի) i Թշնամէ bq եպիսկոպոսի d զեպիսկոպոսն e եպիսկոպոսի զէրէց h չիք վասն.... զեպիսկոպոս

10 Yeg չիք վասն.... զերէց bq ժառանգի, չիք որ Թշնամանէ զերէց il Թշնամէ kmps զերէց կամ զաբկաւագ ê էրէց

11 kpms վասն որ զխեղն այպանեցեն փխ. վասն.... մարմնով eg չիք թէ ոք acfhilort ոք ի ժառանգաւորաց bq ի ժառանգաց (b ժառանգայց) փխ. ոք ժառանգաւոր d ժառանգաւորաց eg ժառանգաւորի այպանիցէ (g այպանէ) t որ այպանեսցէ Chhloqt զվնասեալն Ne զվնասեալս X վնասեալ H մարմնովն bq այս վերնագիրը դրված է ՃՉ և ՃԷ վերնագրերի միջև

ՃԳ. Վասն երիցու որ անփոյթ առնէ զքահանայութեան եւ զժողովուրդն խրատելոյ։

ՃԴ. Վասն եպիսկոպոսի որ ոչ սալ կարաւտելոյ։

ՃԵ. Վասն չմուծանելոյ զամպարշտացն գիրս յեկեղեցի։

ՃԶ. Վասն բամբասաւորաց։

ՃԷ. Վասն մարդկալին երկիւղի։

ՃԸ. Վասն ոչ ուտելոյ միս արեամբ շնչոյ եւ զազանաբեկ։

ՃԹ. Վասն ոչ պահելոյ զշաբաթ եւ զկիւրակէ։

Կ. Վասն ոչ աղաւթել ի ժողովարանս Հրէից։

ԿԱ. Վասն որ ի կռուի զոք սպանցէ։

ԿԲ. Վասն որք զանխաւս կանայս բռնաբարեն։

1 kmps վասն եպիսկոպոսաց որ զժողովուրդն ոչ խրատեն փխ. վասն... խրատելոյ bdeg երիցու F չիք որ e առնու CDGHeg զքահանայութիւնն êbq զքահանայութիւն Y զքահանայութեանն hlo զքահանայութիւն և չխրատէ (h ոչ խրատէ) ժողովուրդն b չիք և N ժողովուրդն Y ժողովուրդ b ժողովրդեանն q ժողովուրդ

2 q խրատէ b զխրատ t և խրատելոյ ժողովուրդն eg ժողովուրդ և ոչ խրատելով դնոսա

3 kmps վասն եպիսկոպոսաց և երիցանց (m քահանայից) որ ոչ տան զպէտս ժառանգաւորաց H չիք որ b չի փխ. ոչ l աստուածոյ փխ. տայ q չտա NUcgirt կարօտելոց abdeb noq կարաւտելոց fl կարոտելոց

4 kmps վասն որք զամբարշտաց գիրսն յեկեղեցիս մուծանեն biq վասն չմուծանել զամբարշտաց զգիրս (ւ գիրս) յեկեղեցիս eg վասն մուծանելոյ զամբարիշտն ի գիրս եկեղեցւոյ (g եկեղեցոյ) XYr չմուծանել զամպարշտաց (Y զանբարշտաց r ամբարշտաց) t զգիրս ամբարշտացն R զամպարշտաց Q զամպարիշտացն KSTV զամբարիշտացն o զամբարիշտաց Jb զամբարշտաց Icl զամբարշտաց adf զամբարշտաց գիրն (f գիրոյ) յեկեղեցիս (d յեկեղեցին l եկեղեցիս) DGIJNOêr եկեղեցի FLo յեկեղեցիս Yl յեկեղեցին H եկեղեցեցի

5 kmps վասն թէ զամբարիշտսն ոչ ձեռնադրէն փխ. վասն բամբասաւորաց CDên բանբասաւորաց bq վասն բամբասողաց (q բանսպասողաց) չարաբարոյ (b չարայբարոյ) մարդոյ փխ. վասն բամբասաւորաց eg բամպասողաց hlo բամբասաւորացն

6 kmps վասն այնոցիկ որք կորանան առաջի անհաւատիցն փխ. վասն... երկիւղի X մարդկանին S երկիւղիւ X երդիւղի ALU երկիղի

7 kmps վասն որք ուտեն զմիս արեամբ շնչոյ կամ ղդազանաբեկ l չուտելոյ begq ոչ ուտել t զմիս q շնչու b անշնչու Wt չիք և գազանաբեկ b գազանայբեկի HRYedegq գազանաբեկի

8 kmps վասն ժառանգաւորաց որ պահաք (kp պահօք) անցուցանեն զշաբաթն (km զշաբաթ) և զկիրակին (km զկիրակի) ի պահել H զշաբաթն BCDEFHJKLMNOPQRSTVXZêdl զկիրակէ JYWb զկիրակի Ge կիրակէ a զկիւրակի q կիրակի

9 kmps վասն որք ի ժողովարան հրէից և թերահաւատից աղաւթեսցէ (k աղօթեսցէ) BCDEFGHLRê չաղաւթել S ոչ յաղաւթել bdef gq ոչ աղաւթելոյ G չիք ի eg ի ժողովուրդն r ի ժողովրդաբանս

10 kmps վասն հարկանողաց որ միով հարկանելով (s հարկանել) սպանցէ (s ըսպանցէ ho որք ի կռվի l ոք (r որք) փխ. որ t չիք որ, ղի փխ. ի l կռուի l կռիւ begq կռիւս մարդ սպանէ (e սպաննէ g սպանանէ) t զոք և c սպանիցէ

11 kmps վասն որք զկոյս բռնաբարեալ կալցէ F ո փխ. որք begq չիք զանխաւս a կանացս rt կանանցս h կայանս փխ. կանայս aor բռնաբերեն d բռնաբարին begq բռնադատեն

ԿԳ. Վասն որ երկրորդ ձեռնադրութիւն ընկալանն։

ԿԴ. Վասն պահելոյ զուրբաթ եւ զչորեքշաբաթ ի սուրբ քառասնորդսն։

ԿԵ. Վասն ոչ պահելոյ եւ աւանելոյ ընդ Հրէայսն։

ԿԶ. Վասն որք տանին ձէթ ի մեհեանս հեթանոսաց։

ԿԷ. Վասն որ գողացի ձէթ կամ մոմեղէն։

ԿԸ. Վասն եպիսկոպոսաց որ ամբաստանեալ են։

ԿԹ. Վասն չընդունելոյ զթերահաւատ ոք ի վկայութիւն եպիսկոպոսաց։

Հ. Վասն ոչ շնորհելոյ եպիսկոպոսաց զպատիւ աղգականաց։

ՀԱ. Վասն որք թէ խեղ ակամբ եւ մարմնով։

ՀԲ. Վասն ոչ ձեռնադրել եպիսկոպոսի զխուլ եւ զկոյր։

ՀԳ. Վասն դիւահարի։

1 kmps վասն ժառանգաւորաց որ երկրորդ ձեռնադրութիւն ընկալցի (m կալցի) ումեքէ IJêbefgrt որք lq չիք որ LTZê ձեռնադրութիւննն grt ձեռնադրութիւնս d ձեռնադրութեան neg ընկալաւ

2 kmps վասն թէ ժառանգաւորք ոչ պահեն զքառասնորդն զչորեքշաբաթէ (p զչորեքշաբաթին s զչորեքշափթին) ե զուրբաթ (ps զուրբաթին) bq վասն պահելոյ (q պահելո) սրբութեամբ (q զսրբութեամբ) զուրբաթ և զդ. շրի գե-որգ (գե-երդ) ê վասն որ պահելոյ, չորեքշաբաթ KLMQRZ և սուրբ Yíg և զսուրբ e ի զսուրբ d զբսուրբ KLMQRSTXZeg քառասնորգս hlo քառասունն e քառասնորդն a քառասնորդ Y ի-ընդս P 2-րդ տողը ներքևի լուսանցքում

4 kmps վասն ժառանգաւորաց որք հաղորդին ընդ հրէայսն (ps հրէայս) Y չպահելոյ hl աւանել l բաս փխ. ընդ q չիք ընդ BCDEFGHIJKLMN OPQRSTVXZW հրէայս ê հրէաս

5 kmps վասն որք ի ժողովարանս հրէից և հեթանոսաց ձէթ տանին efg lqt որ q տաւնին փխ. տանին ê տանեն DGê ի մեհեան l ի մեհեանն q ի մեհեանն

6 kmps վասն ժառանգաւորաց որ յեկեղեցոյ (k յեկեղեցւոյ m եկեղեցւոյ) մոմ և ձէթ առցեն ABCDE GHIJKLMNOPQRSTUVYZWabcfh ilnoqrt յաղագս փխ. վասն Yr ի ձէթ Yt և փխ. կամ b մոմեղէնս e մոմեղէնս եկեղեցոյն

7 kmps վասն որ կոչեն զեպիսկոպոսն ի ժողով և ոչ գայ ilի փխ. վասն..... են

ABCDᴱGHIJKLMNOPQRSTUVXY ZWabcfhilnoqrt յաղագս փխ. վասն ê որք անբաստանեալ են g ապըստամբեալ փխ. ամբաստանեալ bq էին փխ. են

8 kmps վասն վկայից զեպիսկոպոսէ հաւատարիմ լինել փխ. վասն... եպիսկոպոսաց cdgr ոչ ընդունելոյ f չընդունելոյ DGHê զթերահաւատք l զթերէհաւատք ī w̄ զթերահաւատս e զթերէհաւատս bq զթերահաւատսն DGHêbefgq չիք ոք J ի վկայութիւնն bq ի վկայութեան eg ի վկայ եպիսկոպոսաց դուր W չիք եպիսկոպոսաց

10 kmps վասն եպիսկոպոսաց որ զժառանգաւորութիւնս մերձաւորի տան e չիք ոչ d շնորհելով Z զպատիւ եպիսկոպոսաց Y ի պատիւ փխ. զպատիւ Ybo աղգականացն eg զաղգականաց b աղգայկանաց

11 Wdghklmops չիք թէ f թէ որք t որ deg ակամբք t խեղ է ակամբ b մարմնով էցէ kmps մարմնով եպիսկոպոսութիւն կամին գալ

12 kmps վասն խուլից և կուրից որ եպիսկոպոսութիւն կամին գալ eg վասն ոչ ձեռնադրելո եպիսկոպոսաց զխուլն և զկուրն K ձեռնադրելոյ cd եպիսկոպոսին irt եպիսկոպոս bq զխուլն և զկուրն e զխոլլ և կոյր KLMQRSTXYZ և կամ զկոյր (Q կոյր) APUVacfin չիք և a զկոյր d զկուր

13 kmps վասն որ զնս ունիցին և ի ժառանգաւորութիւն (kp ժառանգութիւն) կամին գալ փխ. վասն դիւահարի bq վասն դիւահարի և այահարի

ՀԴ. Վասն որք ի հեթանոսաց մկրտին:
ՀԵ. Վասն չանկանել եպիսկոպոսին լերկրաւոր հոգս:
ՀԶ. Վասն չածելոյ ի ժառանգութիւն զծառայս:
ՀԷ. Վասն եպիսկոպոսի որ ի զաւրականութիւն պարապեսցէ:
ՀԸ. Վասն որք զթագաւոր թշնամանեն:
ՀԹ. Վասն զի թէ զոք ճշմարտութեամբ մկրտեալ եւ վերստին մկրտեսցի:
Զ. Վասն մկրտութեան տգիտի:
ԶԱ. Վասն մկրտութեան:
ԶԲ. Վասն որ զՀալը ասէ չարչարեալ:
ԶԳ. Վասն եպիսկոպոսի զի մի իշխեսցէ յայլմէ իշխանութենէ առնուլ:
ԶԴ. Վասն եպիսկոպոսի զի երեւեսցի գլուխ եւ առաջնորդ:

1 kmps վասն որք հեթանոսաց մկրտին կամ ի խառնակ վարուց խնդրեն եպիսկոպոսութիւն GHe չիք ի 1 մկրտչին

2 kmps վասն եպիսկոպոսաց որ ը տեբանց (p տէբանց) ծառայել կամին IJKMRXYZd չանկանելոյ LSΓ չկանկանելոյ (Q չկանկնելոյ) փխ. չանկանել n չյանկանել U յեպիսկոպոսին b եպիսկոպոսնին hlo եպիսկոպոսի KMQST յերկրաւորս IJYêq երկրաւոր F յերկօոր W հոգ

3 kmps վասն ծառայից թէ որպէս գայցեն ի ժառանգաւորութիւն abcdef ghiloqrt չծախելոյ փխ. չածելոյ IJKLMNOPQRSTVYZW զծառայն

4 kmps վասն որք (ps չիք որք) զկարգ եկեղեցւոյ (ps եկեղեցոյ) և զինուորութիւն (km զգինուորութիւն) ի միասին ատանալ d եպիսկոպոսին Xabcdefghilôrt չիք ի ac hlo զաւրականութեան lt զօրականութեան d զաւրականութեամբ befgq զինուորութեան պարապիցէ (f պարապեսցէ)

5 kmps վասն որք զթագաւոր և զիշխան թշնամանեն begq վասն որ թագաւոր (b թագաւորեաց q թագաւորաց) թշնամանիցէ hlo վասն որ զթագաւորն (l թագաւորն) թշնամանէ IJlrt որ Y զթագաւորն d զթագաւորս FKLMQRSTX YZ թշնամանէ ad թշնամանեսցեն

6 kmps վասն որք զմկրտեալսն (ps զըմկրտեալս) կրկին մկրտեն A զի ձախ լուսացիցքում abcdefghiloq rt չիք զի f եթէ FHMRXYb որ F ճշմարտեմբ d չիք մկրտեալ R մկրտեսցէ (e մկրտել g մկրզել) t մկրտեալ է և F չիք և CDGH IJ վերստին

7 R մկրտեսցէ bq մկրտի g մկրտել

8 kmps վասն որք ոչ յանուն սուրբ երրորդութեանն (ps երրորդութեան) մկրտեն փխ. վասն... տգիտի Q մկրտութիւն XY մկրտութեանն b տգիտին p տգետի eg տգիտաց

9 kmps վասն որք միայն ի մահն տեառն մկրտեն (m մկրտիեն) փխ. վասն մկրտութեան b չիք վասն մկրտութեան l 9-րդ առաջ ընթքնի լուսացիցքում h չիք վասն KRY մկրտութեանն eg մկրտութեան ճշմարիտ

10 kmps վասն որք այլաբանեն զհայր և զորդի և զսուրբ հոգին փխ. վասն... չարչարեալ w որք d չիք որ W ասեն F չարչար Rd չարչարել

11 kmps վասն եպիսկոպոսաց որ զայլոց իշխանութիւն և զինչս այլոց կամի տալ փխ. վասն.... առնուլ A զի ձախ լուսացիցքում KLMNOP QRTUVXYZWabcdefghilnoqrt չիք զի KLMQRSTXZd այլմէ Y այլմէ իշխանութենէն H իշխանութեան ê իշխանութիւն bq առեալ F չիք վասն... առնուլ

13 kmps վասն եպիսկոպոսաց դէտ և գլուխ (p գլուխին) լինել (p չիք լինել) W չիք վասն.... առաջնորդ

Զե. Վասն պահելոյ զկանոնադրեալսն։

Սահմանք եւ կանոնք սուրբ առաքելոցն՝ ի ձեռն Կղեմայ, առաքեալ հնթացուսաց։

Կանոնք երկրորդ առաքելականք։

Լե (ԼԴ) *Ա. Եպիսկոպոս ձեռնադրեսցի յեպիսկոպոսաց յերկուց կամ յերից։*

Լզ (Լե) *Բ. Երէց կամ սարկաւագ կամ այլք ի ժառանգաւորաց ի միոջէ եպիսկոպոսէ լինել։*

Լէ (Լզ) *Գ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց արտաքոյ քան զհրամայեալսն Տեառն ի պատարագն կամ ի սեղանն այլ ինչ պատրաստիցէ՝ մեղր կամ կաթն, կամ փոխանակ գինւոյ՝ այլ կարգ պատրաստութիւնս, կամ հաւ կամ այլ ինչ կենդանի արտաքոյ քան զհրամայեալսն առասցէ՝ լուծցի։ Բայց ի դիպող ժամանակի ի նոր արմտեաց՝ հասկ կամ խաղող մատուցանել առ սեղանն եւ ձէթ ի սուրբ աշտանակն եւ խունկ ի ժամ պատարագին։*

ԼՀ (Լէ) *Դ. Ոչ այլ ամենայն մերգք ի տունս առաքեսցին յեպիսկոպո-*

1 kmps *վասն ընդունելոյ զրան (*k *զրանն)* կանոնաց Fd *զկանոնադրեալսն* act *կանոնադրեալս* IJ KLMNOQRSTUVXYZr *զկանոնադրեալս* BCDGHêhıo *զկանոնադրեալսն* bq *զկանոնադրեալն* ı *զկանոնադրելոյ* eg *զկանոնադրեալն որ ի սմայ* W չիք *վասն... զկանոնադրեալս*

2 t *սրբոց* kmps *առաքելոց* f *առաքելոյն* bq *առաքելոցն քրիստոսի* G *ի աւելացրել են հետագայում ê կղեմայ* bq *կղեմայ հայրապետին* u *կանոնք առաքելականք ի ձեռն կղեմայ փխ. սահմանք... կղեմայ*

3 MRX *առաքելոյ* Y *առաքելոյն* bq *առաքեաց ի հնթանոս (*q *հնթանոսաց)* ú չիք *առաքեալ հնթանոսաց* eg *ի հնթանոսաց*

4 IJKLMNOPQRSTVXYZWbefgq չիք *կանոնք երկրորդ առաքելականք* kmps չիք *կանոնք* or *առաքելական* ú չիք *կանոնք... առաքելականք*

5 IJû *երկուց կամ (*û *և) երից եպիսկոպոսաց* Vdr *եպիսկոպոսաց* Y *եպիսկոպոսն* kmps *եպիսկոպոսաց երկուց կամ երից* t *ի յեպիսկոպոսաց* Vg *երկուց* DGH *յերուց փխ. յերկուց* KLMRZ *և կամ* t *կամ քէ* eg *երից* hlo *ձեռնադրեսցի ը եպիսկոպոսաց կամ երից (*ho *երէց)*

6 DH *յայլք* Wûkms *այլ* d *ի յայլ ժառանգաւորաց* û չիք *(այլք) ի* s *ի միջէ փխ. ի միոջէ* S *յեպիսկոպոսէ*

7 rt *լինել եթէ (*t *քէ) ոչ*

8 befghloqrt չիք *եթէ ոք* ú *և փխ. կամ* d *զհրամեալսն*

9 t *ի տեառնէ ի* usp *ի պատարագ* Y *և կամ ի* ı *ի սեղան* û *ի սեղան կամ այլ* NOW *յայլ* Yû *պատարագիցէ փխ. պատրաստիցէ* BCDEFGHêb *պատրաստեսցէ* b *մեղրն*

10 û *կաթն կամ հաւ կամ այլ ինչ կենդանի փոխանակ, չիք գինւոյ... զհրամայեալսն* ps *կաթ* cd չիք *կամ (փոխանակ)* IJMNOPRVXYabcdef ghlopqr *գինւոյ* befgkmpqs *ինչ փխ. կարգ* Ulp *պատրաստութիւն* bq *պատրաստիցէ*

11 F չիք *այլ* H *զհրամեալսն* êkm ps *զհրամայեալս* g *զհրամեալսն*

12 d *լուծցէ* beq չիք *ի (գիպող)* cdkm prs *ժամանակ* ahlot չիք *ի (նոր)* hlo *ոք փխ. նոր* W *ամրտեաց* hlo *արմտեացն* bq *հաս փխ. հասկ* km *հասք* r *և կամ*

13 û *հաղող* a *մատուցուցանել* S *մատուցանելու, չիք առ.* r *առ ի սեղանն* p չիք *և (ձէթ)* H *առ փխ. ի* b *աշտարակն*

14 Fr *սուրբ պատարագին* k *պատարագի*

15 ûho չիք *այլ* FRVYXegkmpst *մերգ* hlor *մերք* q *երք փխ. մերգք* ı *խառնս փխ. ի տունս* DFGHNOor *առաքեսցեն* Wû *առաքեսցէն* q *յառաքեսցին* s *առաքեցին* A *յեպիսկոպոսին ձախ լուսանցքում* IJKLMQR STVXYZûegnrt *եպիսկոպոսին* hlo *եպիսկոպոսի* kmps չիք *յեպիսկոպոսին ê առաքեսցեն յեպիսկոպոսին ի տուն յերից ցեն*

սին եւ լերիցանցն, այլ ի սեղանն մի՛ մատիցին. լալտ է զի եպիսկոպոսն եւ երիցունքն բաժանեսցեն սարկաւագաց եւ այլոց ժառանգաւորաց։

ԼԹ (ԼՀ) Ե. Երէց կամ սարկաւագ զկին իւր մի՛ հանցէ պատճառանաւք երկիւղածութեան, ապա թէ հանցէ, ի բաց որոշեսցի, իսկ ի նմին լամառեալ՝ լուծցի։

Ե. (ԼԹ) Զ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ՝ զաշխարհական հոգս յանձն մի՛ առցէ, ապա թէ ոչ՝ լուծցի։

ԵԱ (Ե) Է. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ զտուրբ զչարչարանաց զաւրն, նախ քան զդարմանալին զուգաւորութիւնն, թէ ընդ Հրէայս կատարեսցէ՝ լուծցի։

ԵԲ (ԵԱ) Ը. Եպիսկոպոս եւ երէց եւ սարկաւագ որ ժողովոց ոչ հաղորդեսցի՝ զպատճառան ասասցէ. եթէ իցէ իրաւացի՝ թողութեան հասցէ, ապա թէ ոչ ասասցէ՝ որոշեսցի որպէս պատճառք վնասու եղեալ ժողովըր-

1 u չիք և յերիցանցն kmpqs չիք և beg կամ փխ. և HIJQVWet երիցանցն Fnp երիցանց bc յերիցանցն gkm երիցանցն s երիցանց lo յերիցանց q յերանցն փխ. յերիցանցն A այլ acdefghilort առ փխ. ի bq չիք ի ûbl ի սեղան Y և յայտէ d այտ է DGH յայտն է փխ. յայտ է kms այլ փխ. յայտ է p չիք յայտ է begq չիք զի p և զի

2 H յեպիսկոպոսն V եպիսկոպոսին Y եպիսկոպոսքն ebegq զեպիսկոպոսն IJPVêûhlno երիցունք bcq երիցունքն S բաժանեսին bgq բառանեսցին aefghiloqrt սարկաւագացն b սարկաւագանացն kmps այլ փխ. այլոց

3 g ժառանգաւորացն

4 U կամ կրկնված է d զկնի փխ. զկին eq զկինն l ոլկինն t զկինս իւրեանց մի՛ հանցեն NY երկիւղածութիւնն ûbdlmg երկիւղածութեամբ e յերկուղածութեան o երկեղածութեան

5 t երկիւղածութեան ի բեմն ապա թէ հանցեն d այլ եթէ փխ. ապա թէ acefgbilnôr եթէ ê յանցէ N ի բայց t որոշեսցին DFGHê համառեալ bdq ամառեալ

6 t լուծցին

7 û չիք կամ (երէց) Y և փխ. կամ (սարկաւագ) ho զաշխարհականն

8 RXY մի՛ առցէ (Y առ) յանձն c յանձին DGH առնիցէ ê առնիցէ t առցին CDG լուծի

9 Yûeg չիք կամ (երէց) Xbfq չիք երէց կամ բացի IJKLMRUYûcdegkmn ps-ից մնացած Զեռ-երբ եւ փխ. կամ (սարկաւագ) F սարկաւագս DGHLRSTXûdeghlmoqrst չարչարանաց

10 Mkpt օրն hlo աւրն Y զգառնանայլին û գառնանային CDGHIMQRSY Wdkmps զուգաւորութիւն i զուգհաստարակաւորութիւնն (h զուգհաստարակութիւն l գուգհաստակութիւն o գուգհաստարակութիւն r զուգհաստակաւորութիւնն t զոյգ հաստարակութիւնն) փխ. զուգաւորութիւնն NRXYWû չիք Քէ t որ փխ. Քէ ê հրայս bfnt հրէայսն e հրէհասն ջ հրէանս

12 Yabilor չիք և bcdefgkmnpqst կամ փխ. և (երէց) Ybdefgkmnpqs կամ փխ. և (սարկաւագ) befgkmpqs չիք որ t որ ընդ ժողովելոց Q ժողովեաց W ղժողովոց acilor ժողովելոյց d ժողովելոցն h ժողովելոյ eg ժողովըրդոց kmps հաղորդի o հաղորդեսցին

13 CDGHKLMNOQRSTVXYZWêûabcd hilnoqrt զպատճառն B զպատճառնն h արասցէ փխ. ասասցէ F և Քէ փխ. եթէ chlo Քէ H երիցէ փխ. իցէ û իցէ պատճառ իրաւի egq իրաւասցի kmps յիրաւացի D Քողհութեան F Քողութիւն W չիք ապա t և փխ. ապա

14 O չիք Քէ ոչ... որոշեսցի efir եթէ W չիք Քէ ոչ ասասցէ Y չիք ասասցէ որոշեսցի hlo լուծցի փխ. որոշեսցի K չիք որպէս ûbefg nq պատճառ d պատճառաւք h եղեալ փխ. եղեալ n ժողովրդոցն IJûeg ժողովոցն փխ. ժողովրդոցն

դոցն եւ կարծիս տուեալ զերիցուէն որ մատոյցն՝ որպէս ոչ առողջութեամբ մատուցեալ։

ԽԳ (ԽԲ) Թ. Զամենայն դմտեալսն լեկեղեցի զհաւատացեալսն եւ գրոց լուեալսն ոչ մնացեալս աղաւթից սրբոյ հաղորդութեանն՝ իբրեւ զանկարգութիւնս արարեալ եկեղեցւոյ ի բաց որոշեցին։

ԽԴ (ԽԳ) Ժ. Եթէ ոք ընդ անհաղորդին թէեւ ի տան աղաւթակից լիցի՝ ի բաց որոշեցի։

ԽԵ (ԽԴ) ԺԱ. Եթէ ոք լուծեալ ի քահանայութենէ՝ այլ ոք քահանայ աղաւթակից լիցի իբրեւ քահանայի՝ լուծցի։

ԽԶ (ԽԵ) ԺԲ. Եթէ ոք ի ժառանգաւորաց որոշեալ երթիցէ յայլ քաղաք եւ ընկալցին առանց ընծայական գրոյ՝ որոշեցին որք ընկալան եւ որ ընկալեալն եղեւ։ Թէպէտ եւ էր ընդունելի, առաւել եւս երկրեցի որոշումնն, իբրեւ ստոյ եւ պատրաստի զեկեղեցի Աստուծոյ։

ԽԷ (ԽԶ) ԺԳ. Եպիսկոպոսի ոչ է արժան թողուլ զիւր իշխանութիւն եւ

1 begq չիք և կարծիս.... մատոյցն E կարծ F կարծիւ û կարծի KL ասելով Kckopst զերիցուէն m զերիցուցէն Q զերիցուէն hlo չիք որ մատոյցն û մատոյց Fkmps չիք որպէս hlo որպէս քէ ոչ Ykmps առողջութեան û յառողջութիւն

2 B մատուցին E մատուցեալ F ատոյցին MU մատուցեալ cd մատուցանել

3 RUX յամենայն befgq ղամենայն մտեան (f մտեայն b մատեան q մատեայն) մտեալսն kmps մտեալս եկեղեցի զհաւատացեալս hlo մտեալս û մտեալն եկեղեցին KLMGRSTXYZ եկեղեցի bfq զհաւատան l զհաւատացեալս eg զհաւատոց ho գրոյն l չիք և գրոց

4 BEF լուեալ K լըեալս Hê լըեալս (f լուսաւորեալս t տուեալս) փխ. լուեալսն l չիք լուեալսն begq չիք լուեալսն... աղաւթից. բացի IJV-ից մնացած 9-երը լուեալս kmps և ոչ մնացեալն Y մնացեալսն ûacdbilo rt մնացեալ ê աղօթիցն KLMN QRSUXYZeghlnq սրբոց c սրհոյ HINQSUXWêûbdefgboq հաղորդութեան

5 BCDEFGHLMNWêû զանկարգութիւնս RUegp զանկարգութիւն bfq զանկարգութեան k զկարգաւորութիւնս n զանկարգութիւնն e տարեալ փխ. արարեալ acdhilort արարոցս IJMXW յեկեղեցւոյ LNOPQSTUêbcfhipr եկեղեցոյ Y յեկեղեցոյ eg յեկեղեցին q եկեղեցոյն N ի բաց JKLMQRSTXYZûbefgkmpqs որոշեցի

6 b քէ ոք ընդ I ըստ փխ. ընդ Qeq rt հաղորդին Y անհաղորդի ê այնհաղորդին g անհաղորդին հաղորդին H քէ փխ. քէև U չիք է (տան) Y ընդ փխ. ի (տան) û չիք լիցի

7 Y որոշեցի ի բաց ê ի բայց kmps չիք ի բաց

8 b քէ k քահանայութեան u այլ ոք քահանայ կրկնված է kmps չիք քահանայ bq քահանայի աղաւթել (q աղաւթեալ) V յաղօթակից e աղօթալից

9 ê զքահանայն befgq զքահանայի cd ի բաց որոշեցի փխ. իբրև.... լուծցի

10 IJKMORSTXYZûekmprs այլ

11 U չիք և (ընկալցին) G ընծական eglo ընծաական գրոց NOUVYWa cdhiikmnprst գրոց OW պաշաւեցին փխ. որոշեցին ê որոշեցին որ ընկալան b և որք efgkmnst ընկալանն Y չիք որք c չիք և (որք) defgiq որ

12 begho ընկալեալ l ընկեալ փխ. ընկալեալն bq եղեցին fg եղեն km ps էրն befg չիք էր H աւել փխ. առաւել bcefghq յերկաբեացի

13 EFGIJKLMQRSTUVXYZWêûhiabcd eigkimopqrst որոշումն Ubefgnq ստոց Y սրոյ (R սրստ) փխ. ստոյ s չիք և Y զեկեղեցին

14 Yb եպիսկոպոս l չիք է F չիք զիւր, զիշխանութիւն CDGHUWêaclkmnpqrst իշխանութիւնն

լալլոլ վազել՝ թէպէտ եւ ի բազմաց հարկեսցի, բայց եթէ իցեն պատճառք ինչ իրաւացիք, որ զայս բռնաբարեն զնա առնել, որպէս զի առաւել շահել կարացելոլ զնոսա որք անդն են՝ երկիւղածութեան բանիւ աւգտեցուցանել, եւ զայս ոչ լինքենէ այլ աղաչանաւք մեծաւք։

5 ԽԸ (ԽԷ) ԺԴ. Եթէ ոք երէց կամ սարկաւագ կամ ով եւ իցէ ի ժառանգաւորաց ի բաց ընկեցեալ զիւր պանդխտութիւնն լալլ երթիցէ, եւ ամենեւին փոխեալ շրջիցի լալլում պանդխտութեան առանց կամաց եպիսկոպոսին իւրոլ՝ զնմանիսին հրամայեմք ոչ եւս քահանալանալ, մասնաւանդ թէ բազում անգամ յորդորեալ իւրոլ եպիսկոպոսին ոչ լուաւ,

10 այլ յամառեալ լանկարգութեանն, իբրեւ զաշխարհական հաղորդեսցի անդէն ընդ նոսա։ Ապա եթէ եպիսկոպոսն առ որում է նա առ ոչինչ համարեալ զ'ի վերալ նորա սահմանեալ դատարկութիւնն՝ ընկալցի զնա ընդ ժառանգաւորս՝ ի բաց որոշեսցի, իբրեւ զվարդապետ անկարգութեան։

1 CDGHIJKLQSTZoprs այլոլ MRXYû beghln այլոց Ufq յայլոց k այլ ê վազիլ, յարկեսցի l հարեսցի KZ իցէ և

2 Gbd բռնայբարեն l առնեն m յառնել û զի որպէս

3 ê շահիլ q շահել կրկնված է r չիք շահել Uacdinrt կարացելոց be gq կարելոց hlo կարացելոցն mps կարացեալ k կարացել f կարեցելոլ Y ակարացեալս փխ. կարացելոլ FYn որք անդ են ûkms որք անտ են GRXeg որ p չիք գնեն FLUûbcdq երկիւղածութեամբ X երկիւղածութեանն Y երկուղածութեանն efg երկեղեծութեան p զերկիւղածութեան

4 bq յայս HIkmps ինքենէ W յինքեննէ Y այլ փխ. և am չիք այլ befgq մեծաւ (e մեծօ) ազաչանաւք (eg ազաչանօք) ûkmpst մեծաւ l մեծեաւք

5 begq եպիսկոպոս փխ. եթէ, ոք կամ rt չիք եթէ û որ փխ. ոք BCDE GH չիք կամ (սարկաւագ) g սարկավաք F չիք ով և GQêabefgkmp qs չիք և cdhilort ոք փխ. և ho չիք ի

6 Y իւրն այլ երթից ի պանդխտութիւն GIKLMQSTZdl պանտխտութիւն RW պանդխտութին be gq պանդխտութեամբն IJMRXûhk lo այլ ê չիք և

7 r փոփոխեալ Hbegq շրջիցէ MRX շըրջիցին Y շրյեցին ên շրջեսցի IJKL MQRSTXYZûhlo այլում d յայլում biqrt պանդխտութեամբ km ps պանտխտութիւնն Y չիք կամաց

8 ps զայնպիսիսն lgl հրամաեմք g և ոչ եւս

9 F յորդորեալ են befgq յորդորել kmos որդորեալ a չիք իւրոյ êk եպիսկոպոսին իւրոյ (k իւրո) t չիք իւրոյ.... յանկարգութեանն U չիք ոչ bhkmos լուեալ l լուան

10 B այդ FG յայլ FHSbdkmpgs ամոռնալ ê համառեալ JOQYnr անկարգութեանն IKLMNRSTXZWû անկարդութեան FVhlo յանկարգութեան Ekmps յանկարգութիւնն En իւր իբրև BEFGILQRVXê աշխարհական û զաշխարհականս

11 kmps անդէն հագորգեսցի l անդրէն CGHê ապա եթէ (ê ապայ թէ) ոչ bq առգա-ից առանձին ճողված dq-խք (q dե-խգ) Æ-ով cglp թէ ûd եպիսկոպոս ù ընդ փխ. առ (որում) V յորում ABCDEFGHIJNOPUVWên են փխ. է abcdoq ում են (erghil ումէն kmps ամենայն rt ում եմ) փխ. որում է m չիք նա k չիք առ (ոչ)

12 kmps համաբեսցի զի ի վերայ (s վերա) սահման դատարկութեանն GK LMQRSTXYZdhlo զի ի վերայ abc defghilogrt նոցա փխ. նորա O չիք նորա FIMNQ‹SVYWubdhoq դատարկութիւն befgkmpqs և ընկալցի h ընկալցին

13 Q զի նա W նա abcdefghloqrt զընոսա փխ. զնա NOW ժառանգաւորսն cd ժառանգութիւնս û վարդապետ

14 Yd անկարգութեանն l ուանկութեան փխ. անկարգութեան

ԽԹ (ԽԸ) ԺԵ. Որ ընդ երկուս ամուսնութիւնս խառնակեցաւ լետ մկրտութեանն կամ հարճս ստացաւ՝ ոչ կարէ լինել եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ կամ բնաւ իսկ ի քահանայական կարգէ։

Ծ (ԽԹ) ԺԶ. Որոյ գալրի առեալ է կին կամ զհանեալ կամ զաղախին կամ
5 ղբող՝ ոչ կարէ եպիսկոպոս լինել կամ երէց կամ սարկաւագ կամ բնաւին ի քահանայական կարգէ։

ԾԱ (Ծ) ԺԷ. Որոյ երկուս քորս առեալ է եւ կամ քեռորդի՝ ոչ կարէ ժառանգաւոր լինել։

ԾԲ (ԾԱ) ԺԸ. Ժառանգաւոր ոք երաշխաւորս տուեալ՝ լուծցի։

ԾԳ (ԾԲ) ԺԹ. Ներքինի ոք եթէ ի բռնութենէ մարդկան եղեւ կամ ի հալածանս կարեցան արականքն կամ այնպէս իսկ ծնաւ եւ էր արժանի եպիսկոպոսութեան՝ եղիցի։

ԾԴ (ԾԳ) Ի. Որ կրճատեաց զինքն՝ մի՛ եղիցի ժառանգաւոր, քանզի սպանող ինքեան է եւ արարածոյն Աստուծոյ՝ թշնամի։

1 hlo է որ V ամուսնութիւնն Y խառնեցաւ FIMNSVYWêûdhlo մկրտութեան b մկրտութենէն

2 bdefghiklopqrst հարճ

3 ê ոարկաւագօք

4 F որոց ct որ փխ. որոյ hq այրի R առել, չհանել Wû հանեալ W չիք կամ (զաղախին)

5 eq բող Q չիք ղբող.... լինել կամ 1 եպիսկոպոսին kmps չիք լինել t լինել b և ոչ փխ. կամ (երէց) K չիք կամ երէց Y էրաց (t քահանայ) փխ. երէց bq չիք կամ (բնաւին)

6 V իսկ փխ. բնաւին ê բնաւ ինչ ի քահանայական ûbefg բնաւ p բնաւութիւն ի քահանայական acdhiklm norst բնաւ (m բնաւին) իսկ ի քահանայական (d քահանական l քահանաական) M քահանական kmps կարգ

7 t որ փխ. որոյ b յերկու եչ զերկու fq երկու EHVabfhiloqrt քոյրս lêeq քուրս Y չիք է êbq են փխ. է bq չիք է

8 t լինել ժառանգաւոր

9 bq այս հողվածը միացված է նախորդին kmps ժառանգաւորի Wef ho ժառանգաւորք g ժառանգաօրք Wbefghloq չիք ոք Hrt երաշխաւոր c երաշխաոր k զերաշխաւորս KLd տալեալ û տուեալ ոք լուծցի begq տուեալ է լուծցին f լուծցին l լեցի փխ. լուծցի

10 XYêdk ներքինի d յոք NWbefgq թէ r չիք եթէ ho է փխ. ի (բռնութենէ) U ի բռնութեան S յեղև bq ի հալածականս

11 KLMRT կտրեցանս F արիականքն (ê արակն b եկաւորինքն efgq եկաւորիքն h արանք) փխ. արականքն o արականք g այնպէս և իսկ ծնեալ և է արժան kmps այնպիսի, չիք իսկ bq ծնան e ծնեալ t չիք և էր արժանի c չիք և Uabc defhklmopqrs է փխ. էր DGb eq արժան

12 JKLTZn եպիսկոպոսութեանն Nê եդեցի t չիք եպիսկոպոսութեան եդիցի

13 A որ կրճատեաց... սա ոչ է արժան (ի հողվածիցֆ միևչև է-ի կեսը)՝ 83-րդ էջի 5.րդ տողն ընկած է, սակայն մեկ ուրիշը 17-րդ դարի գրչութեամբ լրացրել է այդ պակասը, վերջինս, որը 19 Ձեռ.-երում տարբերվում է ճնագույն ու սրանցից ընդօրինակված Ձեռ.-երից, տողատակ նշեցինք ամբողջական հողվածներով. հրատարակութեան համար նախընտրեցինք B-ն. A-ում եղած լրացումը նշեցինք A_1-ով bq որք h կրճատեաց q կրճատեաց A_1IJKLMNOPQRSTVXYZWûn որ ոք (W չիք ոք) զինքն (W ինքն) կրճատեաց ոչ եղիցի քահանայ անձնասպան է (Y անձն սպանան է) եւ աստուծոյ արարածոյն (S չիք արարածոյն) փխ. որ կրճատեաց... թշնամի B ոպանաւղ, ժառանկաւոր

14 t սպանօղ եղեալ է ինքեան եւ Hbegq արարածոցն rt կենդանի փխ. թշնամի

ԾԵ (ԾԴ) *Իմ. Եթէ ոք ժառանգաւոր գինքն կրճատեաց՝ լուծցի, քանզի սպանող ինքեան էր*

ԾԶ (ԾԵ) *Իբ. Եթէ ժողովրդական ոք զինքն կրճատեաց՝ որոշեացի զերիս ամս, քանզի դժրող է իւրոյ կենացն*

ԾԷ (ԾԶ) *Իգ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ ի պոռնկութեան կամ լերգմանն կամ ի գողութեան ըմբռնեալ՝ լուծցի, այլ ոչ որոշեցի. քանզի ասէ գիր. «Ոչ առցէ Տէր վրէժս երկիցս ի միասինն»*. Նմանապէս եւ այլք ի ժառանգաւորացն*

ԾԸ (ԾԷ) *Իդ. Որք ի ժառանգաւորութիւն անցանեն չեւ ամուսնացեալք, հրամայեմք, թէ կամեսցին ամուսնանալ, զգրակարդացս եւ զսաղմոսասացս միայն*

* Նաեւս. Ա. 9

1 A$_1$IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *եթէ ոք ի վիճակելոցն (K ի վիճակելոյն n ի վիճակելոց) զինքն կրճատեաց ի բաց լուծցի (IJû լուծցի ի բաց V ի բաց որոշեացի լուծցի) քանզի սպանող (A$_1$n սպանեալ Y սպանօղ) եղեւ անձին (n անձինն) իւրում (NOPQĸû իւրոյ W չիք իւրում) փխ. եթէ ոք... ինքեան է e ոք ի h կրճատեաց t կրճատեաց որոշեացի զերիս ամս եւ լուծցի քանզի զժրող եղեւ իւրում կենացն եւ սպանող ինքեան փխ. կրճատեաց.... ինքեան է p չիք քանզի*

2 eglq *ինքն է p չիք սպանող ինքեան է*

3 A$_1$IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *ժողովրդական ոք որ (A$_1$ եթէ փխ. որ n չիք որ) զինքն կրճատեաց ի բաց որոշեացի զոր (A$_1$û գ) ամ քանզի զժրող եղեւ (w̄ զժրող է) կենաց իւրոց (Y չիք զժրող եղեւ կենաւյ իւրոց) փխ. ժողովրդական ... իւրոց կենացն t ժողովրդական ոք եթէ կրճատեաց զինքն որոշեացի զերիս ամս քանզի նենգաւոր իսկ եղեւ կենաց իւրոց փխ. ժողովրդական... իւրոյ կենացն բացի* hlo-ից մնացած Ջեռ-երը չուենի *եթէ* CDGHêd *ոք որ* ikp *որ փխ. ոք* befg *ժողովրդեան* h *կրճատեաց* BE Fefg*կրճատեալ*

4 F *զրժօղ* ho *զրժողով է (l զժոխ է) փխ. զժրող է* bq *սպանող ինքեան է. փխ. զժրող... կենացն բացի* adkp-ից մնացած Ջեռ-երը *զժրաւզ է* BHacefgikmps *իւրոց* hlops *կենաց*

5 A$_1$IJKLMNOPQRSTVXYZûn *եպիսկոպոս ոք* hlo *եւ փխ. կամ (երէց) Y ի պոռնկութեանն* b *ի պոռնկութեանէն* q *ի պոռնկութենէ* e *ի պոռնըկութիւն* Uacdhiklmop rst *չիք ի պոռնկութեան* Ud *չիք կամ (յերգմանն)*

6 IJKLMNOPQRSTVXYZbegpq *երգմանն* r *ի յերգմանն* Y *ի գողութեանն* ê *ի գողութիւն* A$_1$IJKLMN OPQRSTVXYZn *լուծցի (Z լուծցէ) միանգամայն (N միայնգամայն) այլ* BU *այդ* g *չիք ոչ*

7 ê *կամ փխ. քանզի* m *գիր ասէ* A$_1$ bq *գիրն* A$_1$ *առնու* A$_1$b *տէրն* ahiklm oprst *վրէժ* l *երիցս* o *նմանապէս*

8 A$_1$IJKLMNOPQĸSTVXYZWûn *եւ ամենայն (IJKMû յամենայն n չիք եւ ամենայն) վիճակելք (A$_1$ վիճակելքն) ի պաշտօն ժառանգութեան (A$_1$JMRVY ժառանգութեանն) փխ. եւ այլք ի ժառանգաւորաց* hlo *այլքն*

9 A$_1$IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *որք եկեալ են ի վիճակն (n աջ լուսամցքում, վերջին բառի դիմաց նաև ի կղերիկոսութիւն) ամուսնացեալք (Zû ամուսնանալ) հրամայեմք նոցա (A$_1$n չիք նոցա) ամուսնանալ (Z չիք հրամայեմք նոցա ամուսնանալ) զգրակարդացս միայն եւ զսաղմոսոզդս (A$_1$ զսաղմոսողն) l ի ժառանգաւորութեամբ* rt *անցանել* G *չեւս* l *եւ փխ. չեւ* bq *չիք չեւ, չամուսնացեալք*

10 glo *հրամայեմք* hegq *եթէ ê կամեսցեն* acdefghklmoprst *կամին* bq *կամիմք* l *կարեն փխ. կամեսցին* F *զրակարդացս* b *զգրայիկարդաց* d *զգրեակարդացս* q *զգրակարդաց* bef *զսաղմոսոզս* gq *սաղմոսող* h *զսաղմոսացն*

ԾԹ (ԾԸ) Ի՛ե. Զեպիսկոպոս եւ զերէց եւ զսարկաւագ հարկանողս զհաւատացեալս մեզուցեալն կամ զանհաւատս զկոուողս եւ ի ձեռն այսոցիկ երկեցուցանել, կամեցեալս՝ լուծանել հրամայեմք. քանզի ոչ ուրեք զայս Տէր ուսոյց, բայց եթէ զընդդէմ սորին, ինքն հարաւ՝ այլ ոչ զոք եհար, թշնամանեցաւ՝ եւ ոչ զոք փոխարէն թշնամանեաց. չարչարեցաւ՝ եւ ոչ սպառնացաւ*,

Կ (ԾԹ) Ի՛Զ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ, լուծեալ իրաւաբար ի վերայ երեւելի յանցանաց եւ համարձակեսցի մերձենալ լաւանդեալն երբեմն նմա պաշտաւնս, սա ամենեւին ի բաց հատեալ անկցի լեկեղեցւոյ։

*Հմմտ. Ա Պետր. Բ. 23

1 A_1IJKLMNOPQRSTVXYZWûn եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ թէ (û եթէ) հարկանելով զհաւատացեալ (A_1n զհաւատացեալս) մեզուցեալս (A_1 մեզուցեալն Y մեզուցեալ) կամ զանհաւատս (n զանհաւատս KLMQST XYZ զհաւատս) ապիրատս (A_1 ապիրատսն) այսպէս (A_1û այնպէս) կամեսցի երկեցուցանել լուծանել (Y չիք լուծանել) զնոսա հրամայեմք (NR հրամայեմ) քանզի ոչ ուրուք (N ուրոք ûn ուրեք) զայս տէրն ուսոյց (A_1 ուսոյց զայս տէրն) այլ զնորին հակառակն ինքն տանջեցաւ այլ (A_1 եւ ոչ) ոչ զոք (NO ոք) եհար (NO զեհար) թշնամանեցաւ եւ ոչ փոխարէն թշնամանեաց չարչարեցաւ եւ ոչ սպառնացաւ (Y չիք թշնամանեաց չարչարեցաւ եւ ոչ) BCDEGHUêb cdehloqrt եպիսկոպոս Uêbdq կամ փխ. եւ (զերէց) Ubdqt երէց Ud կամ փխ. եւ (զսարկ.) ê սարկաւաք Udelq սարկաւագ rt չիք եւ զսարկաւագ i հարկանօզ rt միայն (t մի) հարկանող adhklmops հարկանող Ud զհաւատացեալսն

2 befgq մեզուցեալս Ud չիք մեզուցեալն E եւ կամ k զանհաւատսն l զայնհաւատս, զկուողսն ho զկուողսն U զկուողս beqq եւ զկուողս eg չիք եւ (է) bqt է ձեռս

3 hlo կամեցեալսն Uabcdefghlklmopq rst հրամայեցաք lprt ուրուք

4 efgl աչքն Ubdq ուսուց c ուսոյց զայս տէր s թէ egmpqs ընդդէմ c զընդդէմն l զընդդէմս որ ինքն հարու BF այլ

5 U զի ոչ փխ. զոք, թշնամանեաց ɑ չիք զոք եհար թշնամանեցաւ եւ, զի ոչ եհար փխ. ոչ, չիք զոք փոխարէն H չարչարեաց t չարչարեալ տանջեցաւ եւ ոչ U չիք եւ ոչ զոք... չարչարեցաւ

6 b սպառնեցաւ q սպառեցաւ

7 A_1IJKLMNOPQRSTVXYZWûn եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ լուծաւ (A_1 եթէ լուծաւ L լուծեալ) արդարապէս (A_1 յարդարապէս) յազագս յայտնի ըստ դատաստանաց եւ իշխեսցեն յանդիմանել եւ մերձենալ ի նոյնպիսում (A_1l ի նոյնպիսումն) զոր երբեմն (IJ յերբեմն) ընձեռեալ էր (A_1 ընձեռեալ էր երբեմն) նմա ի սպասաւորութիւն պաշտամանն սա (Y ու փխ. սա) ամենեւին արտաքս հատեալ ընկեցեալ (A_1 եւ ընկեցեալ) լիցի (XY լինի) յեկեղեցւոյն (NOPYn յեկեղեցւոյն Q յեկեղեցւոյ û եկեղեցւոյն) ê սարկաւակք bo իրաւացրաք

8 abegq երեւի BCDEFGHêbc յանցանացն eg՛ անցանաց a մերձանալ

9 ê պաշտուն bq պաշտօնս r պաշտօնեայ t լինել պաշտօնեայ փխ. նմա պաշտաւն bqrt չիք սա b հրատել փխ. հատեալ Ud յեկեղեցւոյն êbb յեկեղեցոյն eg՛ եկեղեցոյ f յեկեղեցոյ k եկեղեցւոյ q եկեղեցոյն

ԿԱ (Կ) *Իէ. Եթէ ոք եպիսկոպոս ի ձեռն ընչից ժառանգաւորութեան այսմիկ հասանել կարաց, երէց եւ սարկաւագ, լուծցի ինքն եւ որ ձեռնադրեացն եւ ի բաց հատցի ամենեւին միանգամայն եւ ի հաղորդութենէն, որպէս Սիմոն մոգ լինէն ի Պետրոսէ առաքելոյ։*

ԿԲ (ԿԱ) *ԻՀ. Եթէ ոք եպիսկոպոս աշխարհական իշխանաւք վարեցեալ՝ նոքաւք բուռն ի վերայ եկեղեցւոյ եղիցի, լուծցի եւ որոշեսցի, եւ ամենեքեան որ հաղորդին ընդ նմա։*

ԿԳ (ԿԲ) *ԻԹ. Եթէ երէց արհամարհեալ զեպիսկոպոսով իւրով առանձին ժողով արասցէ եւ սեղան կանգնեսցէ ոչ ինչ ստուգեալ զեպիսկոպոսն՝ բայց բարեպաշտութիւն կամ արդարութիւն, լուծցի իբրեւ զսիրող իշխանու-*

1 A_1IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *եթէ ոք եպիսկոպոս ի ձեռն ընչից այս (*KLMQRSTVXYZ *այսմ) պատուոյ (*KLM *պատուոյ) հասանել (*Y *հասեալ էր) կարաց կամ երէց կամ սարկաւագ ի բաց լուծցի նա եւ որ (*R չիք *որ) ձեռնադրեացն (A_1 *ձեռնադրեացն զնա* û *ձեռնադրեաց) եւ հատեալք (*Y *հատեալ) եւ (A_1n չիք *եւ) ընկեցեալք միանգամայն (A_1 *լիցին միանգամայն) եւ (A_1 չիք *եւ) ի հաղորդութենէ (A_1 *ի հաղորդութենէն) իբրեւ զՍիմոն (*û *սիմօն) մոգ (A_1 *մոգն* KQRSTXYZû *միք) լինէն պետրոսէ* befgq չիք *ի (ձեռն)* BCDEGH *ժառանգաւորութեանս* e *ժառանգաւորութենէ* ê *ժառանգաւորութիւնս*

2 Uacdhikmoprst *կամ երէց* 1 *կամ փխ. եւ (սարկ.)* BEeg չիք *որ* bq *ձեռնադրեաց* eg *ձեռնադրողն*

3 eghmops չիք *եւ (ի բաց)* hops *միայնագամայն* befgq չիք *միանգամայն եւ ի հաղորդութենէն* l չիք *ի (հաղ.)* D *ի հովվութենէն (*F *ի հաւատարութենէն* Cê *հօթենէն) փխ. ի հաղորդութենէն* E [---] *թենէն* H *ի հա[...] թեանն*

4 a *սիմովն* eg *իմոն մոգն* Udhlot *մոգն* r *կախարդն փխ. մոգ* t *յինքենէն* befgq չիք *ի (պետ.)* b *առաքելոյն* g *առաքելէ*

5 A_1IJKLMNOPQKSTVXYZWûn *եթէ ոք եպիսկոպոս զինուորական (*Y *զինորական) իշխանաւք (*Y *իշխանութեամբ) վարեցեալ բռնութեամբ կալաւ զեկեղեցի (A_1 *զեկեղեցին) լուծցի եւ ի բաց որոշեսցի եւ ամենեքին (*R *ամենեցին* û *ամենեքեան) որք (*Y *որ) հաղորդին ընդ նմա* p *վերեցեալ* hlo *եւ նոքաւք (*o *նաւքաւք)* U *նորօք*

6 DH *բոռն* cefgpqr *եկեղեցոյ* hlo *եկեղեցոյն* ê *եղեղիցի* bq չիք *եւ (ամենեքեան)* Ud *ամենայն*

7 r *որք* BCDEGHê *հաղորդի* q *հաղորդէին* befgq չիք *ընդ* begq *ի նմանէ*

8 A_1IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *եթէ ոք երէց արհամարեսցէ (A_1*n *արհամարհեսցէ* W *արհամարեաց) զիւր եպիսկոպոս (*Y *եպիսկոպոսն) եւ առանձին (*IJNOPSWn *առանձինն) ժողով արասցէ եւ սեղան (*l *սեղանն) կանգնեսցէ ոչ ինչ կարացեան զտանել (*R *գտանեալ) զեպիսկոպոսն ի բարեպաշտութեան (*MY *բարեպաշտութենէն) եւ (*N *կամ) արդարութեան (A_1 ûn *յարդարութեան* Y *արդարութեան) ի բաց լուծցի իբրեւ (*û *իբր) զիշխանութիւն (A_1 *զիշխանութեան) սիրող (*Y *սիրօղ) քան զի (*û չիք *զի) բռնաւոր է (*Y *զբռնաւոր է) եւ այլ վիճակեալք (A_1 *վիճակեալքն* l *վիճակեալ) որ (*û չիք *որ* w̃ *որք) ընդ նոսա միաբանեսցին (*û *միաբանութեան) այսոքիկ (*V *այսոսիկ) յետ միանգամ (*N *միայնգամ) երկիցս (A_1Q *յերկիցս) եւ երիցս (A_1Q *յերիցս* Y չիք *եւ երիցս) եպիսկոպոսին աղաչելոյ (A_1 *աղաչելոյն* û *աղաչելով) եղիցի նզովեալ* êbq *եպիսկոպոսով* g *զեպիսկոպոսաւ* kmprst *զեպիսկոպոս առ (*rt *որք փխ. առ) իւրով* êbh oq *առանձինն*

9 B *կանկնեսցէ* l *կանգնեաց է* t *ըստուգեալ* k *աւգտեալ փխ. ստուգեալ* F *զեպիսկոպոս* kmpt *զեպիսկոպոսէն* r *զեպիսկոպոսապետն*

10 BCDEFGHkmps *ի բարեպաշտութիւն* Ud *բարեպաշտութիւնս* ê *ի բարեպաշտութիւնս* befgqt *եւ փխ. կամ* Ud *արդարութեան* e *արդարութիւնն* befgq *սիրող. մնացած Ջեռ-երր զսիրաւղ*

Թեան, քանզի բռնաւոր է, եւ այլք ի ժառանգաւորաց որ հաւանեցան նա։ Իսկ ժողովրդականքն որոշեացին, բայց այսոքիկ լետ միանգամ եւ երկիցս եւ երիցս եպիսկոպոսին աղաչանաց եղիցի։

ԿԴ (ԿԳ) Լ. Եթէ ոք երէց կամ սարկաւագ լեպիսկոպոսէ եղեւ որոշեալ, սա ոչ
5 է արժան լայլմէ ընդունել, այլ լայնմանէ, որ որոշեաց զնա, բայց Թէ դէպ լիցի մեռանել որ որոշեաց եպիսկոպոսն։

ԿԵ (ԿԴ) ԼԱ. Մի զոք լաւտարաց եպիսկոպոսաց կամ երիցանց կամ սարկաւագաց առանց ընծայական Թղթոյ ընդունել, եւ կամ Թէ ընդունիցին, սակայն քննել, եթէ լցեն քարոզ բարեպաշտութեան՝ ընկալեալ լի-
10 ցին, ապա Թէ ոչ՝ զպէտս նոցա տացեն, իսկ ի հաղորդութիւն մի՛ ընկալցին, վասն զի բազում ինչ լինի խաբէութեամբ։

ԿԶ (ԿԵ) ԼԲ. Զեպիսկոպոսունս իւրաքանչիւր ազգի գիտել պարտ է գիւ-
րեանց առաջինսն եւ համարել պարտ է իբրեւ զգլխաւոր. եւ մի՛ ինչ ա-
ւելորդ առնել առանց նորա կամաց՝ բայց զայն միայն իւրաքան-

1 F *մառանգաւորաց որ իշխանութեան քան զի բռնաւոր է որ հաւանեցան* Uadhilort *այլ* cg *որք* begq *հաղորդին փխ. հաւանեցան*

2 kms *ի փխ. իսկ* p *չիք իսկ* l *այսոք* q *այսոցիկ* e *չիք յետ* Ud *միանգամայն*

3 DGH *աղաչանաւք* Udklmps *աղաչանացն* l *աղաչանաց եպիսկոպոսին* ê *չիք աղաչանաց* Udt *եղիցին*

4 A,IJKLMNOPQRSTVXYZWûn *եթէ երէց կամ սարկաւագ իւր (*A_1 Wn *յիւր* û *չիք իւր) եպիսկոպոսէն ընդ բանիւ եղեւ (*K *լեալ) որոշել (*A_1 *որոշելով* n *որոշեալ) զնա ոչ եղիցի իբրաւացի (*Y *յիրաւացի) յայլմէ* k *կամ ի սարկաւագաց* be ghlopqs *եպիսկոպոսէ* t *չիք սա, չէ*

5 bq *արժան է* ho *այլմէ* IJKLMNOP QRSTVXYZWûn *եպիսկոպոսէ ընդունել* Q̂ê *յայլ* ANOPVWbcefgkm npst *որոշեացն* GMRd *այնմանէ* l *յայլմէ փխ. յայնմանէ* Xael oq *չիք որ*

6 befgq *եթէ* BCDEFHê *չիք Թէ* IJKM RXYûdm *պէա* BEFGH *լինիցի* bq *լինի* rt *մեռանիլ* p *ի մեռանել* GRXYabqr *չիք որ* Vêk *որոշեաց* t *եպիսկոպոսին որ որոշեաց* E *գեպիսկոպոսն* a *եպիսկոպոս*

7 DCHêloq *զի փխ. մի* NOWcd *ոք* FN OVWr *օտարաց* iû *յօտար* J *յաւտար* R *յաւստ բաց փխ. յաւտարաց* h *յաւտարացայց* o *յաւտարացաց* k *աւտարաց* ê *յեպիսկոպոսաց* Q *էրէցանց* T *երէցանց* bk ms *երիցանց* n *յերիցանց* c *յերիցանցանց կամ ի* hlo *սարկաւագացն*

8 d *չիք առանց* ego *ընծայական* rt *ընծայական գրի և Թղթի* achiko ps *Թղթի* bq *Թղթոյն* dl *Թղթի* m *Թղթի* ûc *չիք և* d *չիք Թէ* KL MQRTXYZêdegq *ընդունիցեն* km ps *ընդունիցի*

9 ê *նոսա կամ փխ. սակայն* q *չքննել* t *քննել է պարտ եթէ* c *Թէ* be gq *չիք եթէ իցէն* DGH *քարոզել* p *չիք քարոզ* e *և բարեպաշտութեան* Y *բարեպաշտութեանն* ef gq *ճշմարտութեան (*b *զճշմարտութեան) փխ. բարեպաշտութեան* ê *լիցեն*

10 r *ոչ տացեն զպէտս նոցա* û *պէտս* W *տայցեն* cd *չիք իսկ* DHLYêbe gq *չիք ի*

11 ê *խաբէութիւնն*

12 OP *եեպիսկոպոսունս* NYWû *եպիսկոպոսունս* cor *զեպիսկոպոսն* adk mps *զեպիսկոպոսն (*d *եպիսկոպոսն* m *զեպիսկոպոսունն) իւրաքանչիւր ոք ազգի* eghi *եպիսկոպոսն* l *զեպիսկոպոսուն* t *եպիսկոպոսին* bq *եպիսկոպոս (*b *զեպիսկոպոսն) վասն զի բազում փխ. զեպիսկոպոսունս* irt *ազգիս* p *գիտել* eq *իւրեանց*

13 û *առաքինիսն փխ. առաջինսն* bef gq *առաջնորդսն փխ. առաջինսն* p *առաջինքն* hl *գլխաւոր* eq *մինչ փխ. մի ինչ* t *չիք մի ինչ.... բայց զայն* q *յաւելորդ*

14 ê *չիք առանց* q *նոր* ûg *կամաց նորա* bceiq *կամացն* F *չիք բայց* hlo *չիք զայն*

չիւր ումեք որչափ իւրում իշխանութեանն անկ է եւ որք ընդ նովաւ տեղիքն են. այլ եւ ոչ նմա առանց նոցա կամաց առնել ինչ, զի այսպէս միաբանութիւն իցէ եւ փառաւորեսցի Աստուած ի ձեռն Քրիստոսի եւ սրբոյ Հոգւոյն։

կէ (կԶ) ԼԳ. Եպիսկոպոս ոք մի՛ իշխեսցէ արտաքոյ իւրոյ սահմանացն ձեռնադրութիւնս առնել, որք ոչ ընդ նորա ձեռամբ են քաղաքք կամ գաւառք. ապա եթէ յանդիմանեսցի զայս արարեալ առանց կամաց այնոցիկ, որք ունին զքաղաքն կամ զտեղիսն, լուծցի ինքն եւ որ ձեռնադրեցաւն։

կը (կէ) ԼԴ. Եթէ ոք ձեռնադրեալ եպիսկոպոս ոչ ընկալաւ զպաշտաւնն եւ զհոգս ժողովրդեանն ընձեռելոյ նմա՝ սա որոշեալ լիցի՝ մինչեւ ընկալցի. նոյնպէս երէց եւ սարկաւագ։ Ապա եթէ երթեալ՝ ոչ եղեւ ընկալեալ, այս ոչ ի նորա կամաց, այլ ի ժողովրդեանն խստութենէ՝ ինքն եղիցի եպիսկոպոս, իսկ ժառանգաւորք քաղաքին որոշեսցին, զի այնպիսի ժողովրդեանն խրատիչք ոչ եղեն։

կթ (կը) ԼԵ. Երկիցս ի տարւոջ ժողով լիցի եպիսկոպոսաց, եւ քննեսցեն առ միմեանս զհրամանս բարեպաշտութեանն, եւ զպատահեալ եկե-

1 Y *ուրում* (d *իւր*) փխ. *իւրում* a *իւրոյ* MPQkSXYWêûbcdq *իշխանութեան* r *իշխանն* RXY չիք *անկ է* bq *անկանէ* H չիք *ե (որք)* G չիք *ընդ* Hê *ը* փխ. *ընդ*

2 üh o *տեղիք* a *և այլ ոչ* cd *մնայ* փխ. *նմա* r չիք *նոցա* Ycl *կամացն*

3 û *այնպէս* X *միաբանութիւնն* d *փառաւորի* begq չիք *ի ձեռն*

4 cg չիք *յիսուսի* t *և ընդ սրբոյ* R *որդւոյ* փխ. *սրբոյ* n *սրբւոյ* Y չիք *սրբոյ* FHNYëbdíglo *հոգւոյն*

5 F *եպիսկոպոսք* l *զեպիսկոպոս* Fbde gq չիք *ոք* IJl *իւրոց* RXY չիք *իւրոյ* û *սահմանաց* befgq *սահմանաց* (g *սահմանացն*) *իւրոց*

6 DGHNOWcd *ձեռնադրութիւնն* ê *ձեռնադրութիւնն* Y *ձեռնադրել*, Yr չիք *առնել* Y չիք *նորա* adkmp^{c} *ձեռամբն* bq *ձեռամբք* befgq չիք են FLNʀXYêabcdeghlopq *քաղաք* K *քաղաքք* û *քաղաքն, և փխ. կամ*

7 û *գաւառքն* bqt *թէ* s *յանդիմանեսցի* F *յանդգնեսցի* փխ. *յանդիմանեսցի*

8 R *զքաղաքան* û *քաղաքս կամ տեղիս* bq *զքաղաքս* ho *զքաղաքն* bq չիք *կամ* Y *տեղիսն* a$_{c}$dhilort *լուծցին* i *զինքն* û չիք *և* d *որք*

9 û *ձեռնադրեցաւ* di *ձեռնադրեցան*

10 b.q *ձեռնադրել* b *եպիսկոպոսն* û *զբպաշտօն* l *զպաշտաւն*

11 IJû *ժողովրդեան* ABCLEFGHIJKL MPQRSTUVXYZêûnt *ընձեռելոց* q *ընձեռնելս* acdikmprs *ընդձեռելոց* h!o *ընդձեռելոցն* b *ձեռնելոյ* փխ. *ընձեռելոյ* ho *նմա աստուածոյ սա*, չիք *մինչև*

12 ho չիք *ընկալցի* I *և երէց* bdq *կամ* փխ. *և* bcfg *թէ* bq *ընկալցի* փխ. *երթեալ* eg *թէ երթեալ և իջեալ իցէ ոչ* û չիք *երթեալ* t *և ոչ* l *չեղև*

13 ê *ընկալալ* BCDEGHYêû *այլ* փխ. *այս* d չիք *այս* a չիք *ոչ* h *նորա* cI *կամացն* m *կամաց այնոցիկ որք ունին այլ ի* i չիք *(այլ) ի* IJWû *ի ժողովրդեան* l *ի ժողովեան* bq չիք *խստութենէ.... ժողովրդեանն* e$_{ը}$ *և ստութենէ (l խոստովանութենէ)* փխ. *խստութենէ*

14 e *ժառանգաւոր* d *ժառանգաւորացն* BCDEFHKLMNRêfbkm *որոշեցին*

15 h *այնպէսի* r *այնպիսին* LMQRT Zf *ժողովրդեան* aklopst *ժողովրդեան խրատիչ* r չիք *ժողովրդեանն* ps *որ ոչ* dhimr *խրատիչ* Y *ոչ եղեն խրատիչք* K *եղենն* d *եղև*

16 NOW *երիցս* փխ. *երկիցս* CYad ps *ի տարոջ* bcefglq *ի տարւոջն ի* ho rt *ի տարւոջն*

17 bq *միմեանսն* û *հրամանս* i *զհրամանս* HIMNORSXWêûdfghiprt *բարեպաշտութեան* belo *բարեպաշտութեանն* ê *պատահեալն* ù *զպատահեալսն* բացի LZ-ից մնացած Ձեռ.-երը *զպատահեալն*, c *եկեղեցականաց*

ղեցական ընդդիմաբանութիւնս լուծցեն։ Միանգամ ի չորրորդ շաբաթու Պենտակոստէիցն եւ երկրորդն՝ յաշնան։

Հ (ԿԹ) Լ.Զ. Ամենայն եկեղեցական իրացն եպիսկոպոսն կալցի հոգ, եւ վարեսցէ զնոսա իբրեւ չԱստուծոյ հալեցեալ. մի լիցի նմա արժան գողանալ ինչ անտի կամ ազգականաց իւրոց զԱստուծոյն շնորհել, բայց եթէ աղքատք իցեն՝ աւգնել, այլ ոչ պատճառանաւք սոցա զեկեղեցւոյն աւցտել։

ՀԱ (Հ) Լէ. Երիցունք եւ սարկաւագունք առանց կամաց եպիսկոպոսին մի ինչ կատարեսցեն, զի նմա հաւատացաւ ժողովուրդն Տեառն, եւ վասն ոգւոց նոցա բան պահանջեսցի։

ՀԲ (ՀԱ) Լ.Ը. Եղիցի յալտնի եպիսկոպոսին իրք, եթէ առանձին ինչ ունի, եւ եկեղեցւոյն՝ յալտնի. զի իշխանութիւն կալցի իւրոցն՝ վախճանեալ եպիսկոպոսն որոց կամի եւ որպէս կամի թողուլ. եւ զի մի պատճառանաւք եկեղեցական իրաւքն անկանել լիւրմէ եպիսկոպոսին, զի

1 acdefghikmopqrst ընդդիմաբանութեան Un ընդդիմաբանութեանս b ընդդիմայբանութեան l ընդդիմաբանութեամբ լուցեն միայնագոյն Z ընդդիմանութիւնս êa լուծցին begq զմինն (ŧ զմին) փխ. միանգամ ho միանգամայն

2 Y շաբաթոջ ho շաբաթուն dlg պենտէկոստէիցն Y պենտկոստէին u պէնտէկոստէից q պենտէկոստիցն o պենդակոստէիցն GQRXi յերկրորդն ho յերկրորդ ül երկրորդ H երկորդն Y յերորդն փխ. երկրորդն r յերկրորդն որ է յաշնայնայինն NOSVZW աշնան q աշնանն acdimt յաշնանայինն be fg յաշնանն hp աշնանային k յաշնանայինան lo յաշնանային s յաշնանային

3 BCDEFGHKê զամենայն p չիք ամենայն Tbcefgloq իրաց h ի րաց փխ. իրացն KLMQRSXYZ իրաց եպիսկոպոս d զեկեղեցական r եկեղեցականք Yûdeg հոգս h չիք և

4 IJKLMQRSTXYZûd աստուծոյ gl հաեցեալ l լիցի ի նմա DG Hert արժանի cd չիք արժան

5 d զողացեալ befgq չիք ինչ n յանտի K անտի ինչ t և փխ. կամ Yhlo ազգականացն b ազգայականացն p [ազ]գականաց H զաստուծոյ Zbcqt զայն փխ. զաստուծոյն հավանաբար պատիվ՝ ւ մոռացել են û չիք զաստուծոյն l զաստուծոյ և զշնորհել Y շնորհեալ

6 p քէ O ազքատ Yû այլոց փխ. այլ ոչ R պատճառանաք

7 Grt նոցա փխ. սոցա h աստուծոյ փխ. սոցա û չիք սոցա.... աւցտել IQVYêbcefghimopqs զեկեղեցոյն NOW եկեղեցւոյն t զեկեղեցուն l չիք զեկեղեցւոյն աւցտել Y զոծտել k աւցտեալ bq մաւտել (H աւցել ê օգտել) փխ. աւցտել

8 Yû չիք կամաց

9 hqr կատարեսցին lRY զի ի նմա p հաւատացա Y հաւանեցաւ փխ. հաւատացաւ ê ժողովուրդ d ժողովրդեան

10 BCDE GHê ոգւոյ Xûdeqr հոգւոց Ybq հոգոց cfhlmops սոգոց A բան աջ լուսացցքում a dchklprst չիք բան egl պահանջեսցին

11 KLMQRSTXYZbefgq եղիցին û եպիսկոպոսին յայտնի l եպիսկոպոսի begq քէ b ինչ ոչ ունի CDGHê ho ունիցի

12 û չիք և եկեղեցւոյն յայտնի MRX յեկեղեցւոյն NOPVêbcefghi mopqrs եկեղեցոյն Y յեկեղեցոյն û իւրոց կրկնված է acdbklmnopr st իւրոյն

13 û եպիսկոպոս S յորոց abdhiklmop rst որոյ F եւ մի փխ. կամի (թողուլ) H չիք կամի (թողուլ) IJ KLMNOPQRSTVXYZWû թողու û չիք և (զի)

14 KLMQRSTXYZ եւ եկեղեցական իրաւք (L իրաւքն MTXY իրօք) u իրօք h իրաւք r իրօքն i իւրքն անկեալ IJKLMQRSTXYZt իւրմէ c անկեալ յիւրմէն ù իւրոյ bdq յիւրմէն efg իւրմէն êo եպիսկոպոսին cfmpst եպիսկոպոսն l յեպիսկոպոսն

թերեւս կին եւ մանկունս ստացեալ ունիցի կամ ազգականս կամ ծառայս, քանզի իրաւացի է այս Աստուծոյ եւ մարդկան՝ զի մի եկեղեցւոյն վնաս ինչ կրել անգիտութեամբ եպիսկոպոսին իրաց եւ մի զեպիսկոպոսն եւ զազգականս իւր պատճառանաւք եկեղեցւոյն լամենայնէ
5 զերծանել եւ կամ լիրս ինչ անկանել նորա ազգականացն եւ մահու նորա լինել պատճառք հայհոյութեանն։

ՀԹ. (ՀԲ) ԼԹ. Հրամայեմք եպիսկոպոսի իշխանութիւն ունել եկեղեցական իրաց. քանզի եթէ զպատուական մարդկան ոգիս նմա հաւատալի է, առաւել եւս իրաւացի զիրս կատարել. որպէս զի ըստ իշխանութեանն
10 նորա խնամ ունել կարաւտելոցն եւ ի ձեռն երիցանց եւ սարկաւագաց լինել խնամակալութիւն երկիւղիւ Աստուծոյ եւ ամենայն զգուշութեամբ առնուլ եւ ինքեանք իսկ՝ եթէ կարաւտ ինչ իցեն եւ յաւտարաց եղբարց ի պէտս, զի մի ինչ իրաւք նոցա պակասութիւն լիցի։ Վասն զի աւրէնք Աստուծոյ հրամայեալ են, որք սեղանոյն պարապեալ են՝ ի սեղանոյ անտի կերակրել. ըստ որում եւ ոչ

1 O չիք և g մանուկս W ունի l ունիցէ b ազգայիկանք egq ազգականք
2 a չիք այս W չիք և m չիք մի MRX յեկեղեցւոյն NOPQVêadfhil mopqrs եկեղեցոյն Y յեկեղեցոյն û եկեղեցւոյ b եկեղեցւն
3 d չիք վնաս... եկեղեցւոյն (4-րդ առ.) ho վնասիչն, չիք ինչ béfgq ինչ վնաս կրեսցէ (e երեսցէ f կրեալ) X չիք իրաց և մի զեպիսկոպոսն û զի փխ. և h զմի F չիք մի bf gq եպիսկոպոսին (եւ զազգ.) û եպիսկոպոս rt զեպիսկոպոս
4 acefgbklmoprst զազգականսն X զըազգայիկանս b զազգայիկանն q զազգականն H պատճառաւք MRXS յեկեղեցւոյն NOPVcfimpqrs եկեղեցոյն Yêeghio յեկեղեցոյն V ամենայնէ
5 n զերծուցանել r զերծանիլ lQû իւրս JKLMRSTXYZûd իրս b յանկանել r անկանիլ û ազգականաց b ազգայիկանացն r յազգականացն Wairt մահուն
6 rt լինիլ X պատճառանաւք hlq պատճառ JKLMRTYZbqrt հայհոյութեանն d հայհոյութեանս
7 gl հրամայեմք CDGHêbefghloq եպիսկոպոսին begq չիք իշխանութիւն ունել
8 acdhiklmoprs թէ t չիք եթէ E զըպատուական û պատուականն h զպատուականս abcdefghiklmopqrst ոգիսն (bcfiq ոգիս eqt հոգիս r հոգիսն) մարգկան (b մարգկանն) JYû հոգիս Jû չիք նմա ê հաւատացեալ է
9 Fûl և փխ. և êacdhikmops իրաւացի է efg զիրաւացի bq զիրաւի i սիրելի փխ. իրաւացի rt իրաց փխ. իրաւացի bdcq իրս bt կատարեալ ¨veg չիք ըստ Y իշխանութեանն
10 û խնամել փխ. խնամ ունել irt կարօտելոց Y կարոտելոց bc կատարելոցն փխ. կարաւտելոցն egh lo չիք և (ի ձեռն) X չիք ի bcq երիցանցն ego երիցանց d երիցանցն chio սարկաւագացն d սարգակաւացն
11 l չիք լինել, խնամակալութիւն է q խնամարկութիւն hlo աստուծոյ երկիւղիւ hgt երկիւղին c երկեղիւն n երկեւղիւ R յամենայն k կամ փխ. ամենայն ı իշխանութեամբ փխ. զգուշութեամբ
12 Y ինքեամբք Yeg չիք եթէ Y կարօտելոց, չիք ինչ իցեն bq աւտարաց egt օտարաց
13 b ի պէտս կրկնված է F նոքա փխ. նոցա û չիք նոցա
14 abcdefhikmopqrst լինիցի l չիք վասն boq աւրէնքն h օրէնքն adhiklmo prst հրամայեն hefgq չիք հրամայեալ են an որ Yû սեղանոյ ho սեղանուն
15 abdhiklmopqrs պարապեն ceg պարապին t պարապիցին G չիք են eg չիք ի dhlm ի սեղանոյն n ի սեղանւոյ ê չիք ի սեղանոյ F եղանոյ փխ. սեղանոյ cdhlo կերակրիլ r կերիցէ t կերիցեն H չիք և Yab cdelghiklmopqrst չիք ոչ

զինուորն իւրովք թոշակաւք զղէնս պատերազմաց բերէր։

ՀԴ (ՀԳ) Ի. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ քուէից պարապեալ կամ գինարբուաց՝ կամ դադարեսցեն, կամ լուծցին։

ՀԵ (ՀԴ) ԻԱ. Կէսսարկաւագաց կամ գրակարդացաց կամ սազմոսերգաց
5 զնմանն արարեալ՝ կամ դադարեսցին կամ որոշեսցին. նմանպէս եւ ժողովրդականք։

ՀԶ (ՀԵ) ԻԲ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ վաշխ եւ տոկոսիս պահանջելով ի փոխառուացն՝ կամ դադարեսցին կամ լուծցին։

ՀԷ (ՀԶ) ԻԳ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ թերահաւատից միայն
10 աղաւթակից լեալ՝ որոշեսցին. ապա թէ եւ նոցա հրամայեսցին ի-բրեւ քահանայից աղաւթել՝ լուծցին։

ՀԸ (ՀԷ) ԻԴ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ զթերահաւատից զմկրտուԹիւն ընկալեալ կամ զպատարագ՝ լուծանել հրամայեմք, զի զղջինչ

1 û զինուոր d զինուորք l զինուորքն s զիւուորն NO զիւրովք W զիւրով d իւրով begq իւրում լոթոդակովք (e լոթոշակովք g լոթոդակօք) զղէնսն F թոդակօք (f թոդակովք) փխ. թոշակաւք V թոշակովք ad զէնս l զէնսն rt զղէնսն

2 H եպիսկոպոսն ê և փխ. կամ (երէց) KQTXYZb քուէցէ eg քունէէից lo քուրէէից û էցէ փխ. քուէէց t չիք քուէէց, ի փխ. կամ (գինարբուաց)

3 R գինարբուաց û գինարբուոյ fg գինեբրուաց hlo գինարբուացն û այնպէսին փխ. կամ (դադարեսցին), դագարեսցի ABCDEFGHIJNOPUVWadfikmnprs դագարեսցեն F չիք կամ (լուծցին) MRXûl լուծցի êkm լուծցեն

4 W կիսասարկաւագաց d կիսայսարկաւադաց êb թէ սարկաւագաց hlo սարկաւագացն, և փխ. կամ (գրակարդացաց) b գրայկարդաց e գրակարդացաց ho գրակարդաց hef gq և կամ (սազմոսերգաց), սազմոսերգողաց

5 CDGHêûacdhiklmoprst զնմանն bef gq զնմանն lo չիք կամ (զազարեսցին) ABCDEFGHIJNOPUVXWadefghiklmnoprs դագարեսցեն IJKLMQTZêûdeg որոշեսցեն b լուծցին փխ. որոշեսցին l ի նմանապէս

6 êaeghiklmnqrst ժողովրդականքն c ժողովուրդն d ժողովուրդքն

7 û չիք կամ (երէց) l տոկ[ոս]էս r տոկոսին t տոկոսի

8 t պահանջեացեն FKMNOPQRSTVXYZW ի փոխատուացն L ի փոխատըւացն u ի փոխատուաց l ի փոխառնուացն ABCDEFGHIJNOPUVWabdefgikmnpqs դագարեսցեն û դադարեցուացեն F և կամ լուծցին DGH լուծցի û լուծցեն bq լուծցին ի կարգացն

9 V չիք եպիսկոպոս.... լուծցին Yfl չիք կամ (երէց) afhio և փխ. կամ (սարկաւագ) ABCDEFGHUêf քէերահաւատից r զթերահաւատից b զթերայհաւատից de թերայհաւատից n թերահաւատից t ընդ թերահաւատից hlo թէ ընդ անհաւատից փխ. թերահաւատից

10 ABDEGHUbq լինել IJPYbho որոշեցին KLMNOQRSTXZWê որոշեսցեն l և ապա i որոշեսցին իբրև քահանայի աղաւթակից լինել որոշեսցին ապա թէ և նոցա հրամայեսցեն ê թէ փխ. թէ և B հրամեսցեն Hfgl հրամաեսցեն k հրամայեսցին

11 acdbkmorst քահանայի յաղաւթել (h յաղօթել) ilp քահանայի û քահանայ G լուծցի bq ՀՓ ոդվածը դրված է ՀԴ-ի տեղը իսկ վերջինս՝ ՀՓ-ի

12 ahiklmorst և փխ. կամ (սարկաւագ) b և կամ սարկաւագ bd զթերայհաւատից ho զթերահաւատիցն l թերէհաւատիցն KLMQRTUYZa bcikmnprs զմկրտուԹիւնն efg մկրտուԹիւն qt մկրտուԹիւնն

13 KLMQRSTXYZbdeghloqt զպատարագն DGHû պատարագ L հրամեմք M հրայմայեմք Q հրամայիմք a հրա[մա]յեմք ipl հրամաեմք Pb ինչ

*միաբանութիւն է Քրիստոսի ընդ Բելիարալ, կամ զիարդ մասն հաւատացելոյն ընդ անհաւատինն։**

ՀՔ (ՀՀ) ՃԵ. *Եթէ ոք ժողովրդական զիւր կին հանեալ այլ առցէ եւ կամ զարձակեալն լալլմէ՝ ի բաց որոշեսցի։*

Զ (ՀՔ) ՃԶ. *Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ կամ բնաւին իսկ ի քահանայական կարգէ լամուսնութենէ, ի մսոլ եւ ի գինւոլ ոչ վասն ճգնաւորութեան, այլ պիղծ վարկանելով, զայնոսիկ ի բաց մեկնի, մոռացեալ թէ ամենայն ինչ լոլժ բարի է, զի արու եւ էգ արար Աստուած զմարդն, այլ հակիրճելով անգոսնեսցէ զգործաւորութիւնն՝*
10 *կամ ուղղեսցի կամ լուծցի եւ լեկեղեցւոյն ի բաց ընկեսցի. նմանպէս եւ ժողովրդական ոք։*

ՁԱ (Զ) ՃԷ. *Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց զդարձեալն ի մեղաց ոչ ընկալցի, այլ ի բաց մերժեսցէ՝ լուծցի, զի տրտմեցուցանէ զՔրիստոս, որ ասացն. «Ուրախութիւն լինի լերկինս ի վերայ միոլ մեղաւորի որ ապաշխարէ»**։*

* Բ Կորնթ. Զ, 15 ** Ղուկ. ԺԵ, 7

1 e *միաբանութիւնն* begq *բաժին է* փխ. *միաբանութիւն է* UFd չիք է r չիք *քրիստոսի* t *հրեշտակի* փխ. *քրիստոսի* begq *և* փխ. *ընդ* JPQS TUVeagôq *բելիարա* m *մասն հաւատացելոյն ընդ անհաւատին կամ զինչ միաբանութիւն է քրիստոսի ընդ բելիարայ* փխ. *միաբանութիւն է.... անհաւատին* cd չիք *մասն*

2 DGHUebegbq *հաւատացելոցն* ûacdi kloprs *հաւատացելոց* t *հաւատացելոյ* ûl *անհաւատից* eg *անհաւատն* ho *անհաւատիցն* f *անհաւատի* q *անհաւատացն* t *անհ[...]*

3] *ոք ի ժողովրդական* E չիք *ոք* d *զժողովրդականոք* eg *ժողովրդականք* NO *զինւոր* փխ. *զիւր* o *զիւ[ր]* t *կինն հանեալ առցէ այլ* êbdegbl oqr *կինն* A *այդ* n *յայլ* û չիք *և*

4 û *զարձակեալ յայլմէ առցէ ի բաց* A *յայդմէ* G *այլմէ* R *յայլմի* N *ի բայց*

5 S *յերէց* cd չիք *կամ (բնաւին)* Wab cdefghiklmopqrst *բնաւ* OY Wl չիք *ի*

6 hilort *կարգէ թէ (t եթէ) ի (*hlo չիք *ի) յամուսնութենէ (*hlo *ամուսնութենէ) և ի մսոյ և ի գինւոյ (*h *և ի գինո և ի մսոյ* lop *գինոյ)* bq *յամուսնութենէն* Y *և ի մսոյ ի գինոյ* DGHê չիք *ի (մսոյ)* DG Hê չիք *ի (գինւոյ)* BCDEGHJM NOPQRSTVXWêabcdefgkmpqs *ի գինոյ* V չիք *ոչ* t *վասն ոչ*

7 X *ճգնաւորութեանն* Y *ճգնութեանն* l *ճգնաւորութիւն* l *ճգնութեան* AB *այդ* H *վաթանելով* I *վարկանելոյ* bq *վայրկանելով* abcdefgbil mopqrst *զայսոսիկ* û *զայնպիսի* փխ. *զայնոսիկ* ê *բայց մեկնէ*

8. û *քանզի մոռացեալ է թէ* CGHê *եթէ* ê *զամենայն* krt *յամենայն* Ubde fgq չիք *ինչ* û չիք *յոյժ*

9 h չիք *աստուած* g *հահոելով* D *անդոսեսցէ* ê *յանդոյանեսցէ* q *յանդոսնեսցէ* FIKLNQSTUZWedh lo *զգործաւորութիւն* û չիք *զգործաւորութիւնն*

10 H *ուղղեսցեսցի* W *ուղեսցի* abefgk lmqst *ուղղեսցէ* dp *ուղեսցէ* û *կամ* փխ. *և* Fbefgq չիք *և յեկեղեցւոյն ի բաց ընկեսցի* H1JNOPVYchilop r *յեկեղեցոյն* u *յեկեղեցւոյ* ê *նմայնապէս* È *նմանա*

11 F չիք *նմանապէս և ժողովրդական ոք* EW *ժողովրդականք* egho *ժողովրդականքն* bq *ժողովրդական (*q *ժողովուրդն) որ կան*

12 b չիք *եթէ* bq *եպիսկոպոս ոք* acdi klmoprst *զդարձեալն* h *զդարձեալս* ê չիք *ի* d *ի մեղացն* t *ի մեղաց եթէ ոչ*

13 t *և* փխ. *այլ* 1 *որոշեսցէ* փխ. *մերժեսցէ* h չիք *զի* hlo *տրտմեցոյց*

14 BCDÈFGHêûbq *ասաց* t *հրամայեցան թէ* փխ. *ասացն* Y *ուրախութիւնն* û *ուրախ* 1 *եթէ ուրախութիւն* ûchilo *լիցի* eg *լինիցի* befgq չիք *յերկինս* Y *վասն* փխ. *ի վերայ*

15 Rbq չիք *որ* BCDEFGHIJKNOWêû efghiprt *ապաշխարիցէ* bq *ապաշխարիցէ մեղաւորն*

ԶԲ (ԶԱ) ԽԸ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ լաւութիւն տաւնից ոչ ճաշակէ ի մսոյ եւ ի գինւոյ՝ լուծցի, որպէս զհարեալ խղճիւ մտաց իւրոց եւ պատճառք գալթագղուխեան բազմաց եղեալ։

ԶԳ (ԶԲ) ԽԹ. Եթէ ոք ժառանգաւոր ի կապեղոջ ըմբռնեսցի ուտելով՝ որոշեսցի. բայց ի պանդոկւոջ միայն եւ ի ճանապարհի լաղագս հարկ լինելոյ։

ԶԴ (ԶԳ) Ծ. Եթէ ոք ժառանգաւոր թշնամանեսցէ զեպիսկոպոսն անիրաւաբար՝ լուծցի, քանզի «Զիշխան ժողովրդեան քո ոչ հայհոյեսցես»։*

ԶԵ (ԶԴ) ԾԱ. Եթէ ոք ժառանգաւոր թշնամանեսցէ զերէց կամ զսարկաւագ՝ որոշեսցի։

ԶԶ (ԶԵ) ԾԲ. Եթէ ոք ժառանգաւոր զխուլ կամ զկազ կամ զկոյր կամ զդէմսն վնասեալ ալպանեսցէ՝ որոշեսցի. նմանապէս եւ ժողովրդականք։

ԶԷ (ԶԶ) ԾԳ. Եպիսկոպոս կամ երէց անփոյթ առնելով զքահանայութեանն կամ զժողովրդոցն, ոչ խրատելով զնոսա ի բարեպաշտութիւն՝ որոշեսցի. ապա եթէ յամառեսցի չածել լուզղութիւն՝ լուծցի։

* Ելք ԻԲ. 28, Գործք ԻԳ. 5

1 b քէ hlo չիք կամ (երէց) l և փխ. (երէց) կամ KMQRSTXYdfghl oq յաւուր F յօուր

2 befgq ճաշակիցէ T և ի կրկնված է CDGHJKMNOPQRTVXYWêbcde fghk!mopqrst ի զինոյ H որպէս և հարեալ Fubq հարեալ bq ի խղճի eg խղճի մտաց հարեալ IJKLMN OPQRSTVXYWûf խղճի

3 eg չիք իւրոց K մտացն Yûegb lo պատճառ MRXp գալթագղուքիւն NY գալթակղուքեանն bef gq եղեալ բազմաց

4 begq ոք ի D ժառանգաւոր G ժառանգող CDGHXi կապեղոջ ê կապկղուջ IJKMNOQRSTVXZW ûn կապելոջ ù չիք ուտելով d չիք ուտելով որոշեսցի hlo լուծցի փխ. որոշեսցի

5 Y ի պանդոկոջ և ի ճանապարհի միայն abcdefgbiklmopqrst ի պանդոկոջ n ի պանդուկոջ F չիք ի (ճանապարհի) r ի ճանապարհին DG Hê յարկ Yadhiklmoprst հարկի

6 begq չիք եթէ ոք.... ոչ հայհոյեսցես cd ժառանգաւոր որ i թշնամանեսցի Hdps զեպիսկոպոս E անիրաւափառ AIJKLMNOPQRSTUVX YZWûcdn իրաւարար

7 DFGHKLMORSTXYZêû իշխան û չիք քո W ժողովրդեանն d չիք ոչ KLMQRSTXZ հայհոյեսցի t հայհոյես hlo հայհոյեսցես ասէ

8 ho թշնամանէ FHKQûegi սարկաւագ W չիք զսարկաւարդ b ԾԱ ճոդվածր դրված է ԾԳ և ԾԴ ճոդվածների միջև։

9 ê որոշեսցէ hq որոշեսցի նայ

10 W չիք եթէ ոք.... զխուլ կամ Z չիք ոք bq զխուլն ê չիք կամ զկազ bq զկազն k զխեղ փխ. զկազ, չիք կամ զկոյր b զկուրն dq զկուր mps զխեղ փխ. զկոյր ûbefgq զդէմս d զդէմն

11 bt վնասեալս hlo այպանեսցէ լուծցի և որոշեսցի a ապականեսցէ փխ. այպանեսցէ begq չիք որոշեսցի O չիք և êebiloprst ժողովրդականքն bq ժողովուրդքն d ժողովրդեան f ժողովրդական

12 d երէց կամ սարկաւագ անփոյթ h կամ երէց կամ փոյթ t երէց եթէ անփոյթ FIJMNRSUVWêûadklo ps զքահանայութեան beq զքահանայութիւնն Yghm զքահանայութիւն

13 Fhlt ժողովրդոցն eg ժողովրդոց ù ժողովրդոց OW ժողովրդանոցն d ժողովուրդն n ժողովրդոցն begq և ոչ ê խրատե RXY չիք զնոսա kms չիք ի ackmprs բարեպաշտութիւնն bq բարեպաշտութեան

14 IJUYWûahcqt քէ S ամառեսցի b յամառի d յամառեալ էցի hi lo յամառեսցէ kmps յամեսցի փխ. յամառեսցի c չածելով befgq չիք չածել XYaks յուղութիւնն ldh io ուղղութիւն mp ուղղութիւնն J զուղղութիւնն egq ի յուղութենէ (f ի յուղութեանն b ի ծուղութենէ) փխ. յուղղութիւն

ԶՐ (ԶԷ) ԾԴ. ԵԹԷ ոք եպիսկոպոս կամ երէց ի ժառանգաւորաց որ կարաւտ իցէ եւ ոչ տացէ նմա զպէտսն՝ որոշեսցի, իբրեւ զսպանող եղբաւր իւրոյ։

ԶԹ (ԶՐ) ԾԵ. ԵԹԷ ոք ստութեամբ զվերագրեալսն ամպարշտաց գիրս իբրեւ զսուրբս լեկեղեցի մուծեալ առ ի վնաս ժողովրդոց՝ լուծցի։

Ղ (ԶԹ) ԾԶ. ԵԹԷ ամբաստանութիւն ինչ եղիցի զհաւատացեալ՝ պոռնկութեան կամ շնութեան կամ այլ ինչ գործոց ի բաց հրաժարելոց եւ լանդիմանեսցի՝ ի ժառանգաւորութիւն մի եկեսցէ։

ՂԱ (Ղ) ԾԷ. ԵԹԷ ոք ժառանգաւոր վասն մարդկային երկիւղի Հրէի կամ հեթանոսի կամ թերահաւատի կորացի, եթէ զանուն Քրիստոսի՝ ունի՝ լուծցի եւ որոշեսցի. իսկ եթէ զանուն ժառանգաւորի՝ լուծցի։

ՂԲ (ՂԱ) ԾԸ. ԵԹԷ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ կամ բնաւ իսկ ի քահանայական կարգէ կերիցէ միս արեամբ շնչոյ կամ գազանաբեկ կամ մեռելոտի՝ լուծցի*, քանզի զայս աւրէնքն հրաժարեցուցին. ապա եթէ ժողովրդական ոք իցէ՝ որոշեսցի։

* Համմտ. Գործ. ԺԵ. 29

1 hio չիք ի befg ի ժառանգաւորացն t ոք որ փխ. որ

2 FV առցէ փխ. տացէ Y տայցէ b տայ q տա d տացեն E չիք նմա bq զըպէտս (b գպէ[տ]ն) նմայ Yû պէտս BCDEFGiJKLMYabcdhqst որոշեցի Hêmp սպանուղ ubdhloq սպանող ikt սպանօղ R եղբաւր n եղբաւրն t զեղբայր bq որդոյ (W որզոյ) փխ. եղբաւր

3 NOc իւրում t իւր

4 KLMQRSTXYZ սաուքեամբ ոք Vf գստուքեամբ u վերագրեալսն b վերոգրեալս d գվերայգրեալսն efg վերագրեալս hio գվերագրեալս q ի վերայ գրեալս t գվերոգրեալսն համաբելով զգիրս ամբարշտաց իբրև զսուրբ գիրս BCDEFHTê ամբարշտաց Y անբարշտաց ho զամբարշտաց c չիք իբրև

5 ûacdehiklmoprs զսուրբ (û սուրբ) գիրս (û գիր) յեկեղեցւոջ (û ի յեկեղեցի ckm յեկեղեցոջ e եկեղեցի l յեկեղեցւոջն) BCDEGHWê զըսուրբ HKMQRSTVXYWbgq եկեղեցի L եկեղեցիս t յեկեղեցւոջ Z եղիցի փխ. յեկեղեցի U մուծանել b ժողովրդեանն efgq ժողովրդոցն

6 UVrt ամբարտաւանութիւն X ամբաստանութիւնն Yq անբաստանութիւն ê յանբաստանութիւն ինչ եղիցի ժողովրդեանն հաւատացելոց QUûaceghikmnopqrst զհաւատացելոց Yd հաւատացելոց b գհօաւատացելոց l գհօատացելոց Y պոռնկութեանն bq պոռընկութեանն d պոռընկութեամբ

7 eg և փխ. կամ (շնութեան) km չիք կամ շնութեան f և փխ. կամ (այլ) Y շնութեանն ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTVYZ գործոյ ê ի բայց Q հրաժարելոյ aclkm հրաժարեցելոց û մերժելոց փխ. հրաժարելոց

8 akmps ժառանգաւորութիւնն c ժառանգութիւնն r ժառանգութիւն km մեկնեսցէ փխ. եկեսցէ

9 heg ի փխ. ոք q ոք ի eg ժառանգաւորաց Yûl մարդկան AUhik mis երկիղի acdo երկեղի n երկեզի p հրէից

10 bq թերէհաւատի H կորասց i կաբասցի l կուրասցի t յուսասցի փխ. կորասցի bdeg զանուննն ê քրիստոնեայ

11 ê չիք ունի NOW չիք և Y չիք և որոշեսցի իսկ Q քէ Y և քէ, այլ փխ. զանուն IJKLMNOPQRSTVX Wü չիք զանուն t անուն ûd ժառանգաւոր Y չիք ժառանգաւորի

12 acdhiklmoprst չիք կամ սարկաւագ Y և փխ. կամ (բնաւ) H չիք կամ (բնաւ)։ չիք ի

13 M քահանայական ê կերիցէ s արեամբն b անշնչոյ H գազանայբէկ X գազանայբէկ g գազանաբեկի

14 a մե[ռե]լոտի DGHêûb այս U յայս LQZ յաւրէնքն T յօրէնքն NOW օրէնսն ê աւրէնք û օրէնք Y հրաժարեցաւ, չիք ապա

15 û եթէ ոք achiklmorst քէ begq եթէ ի P որք փխ. ոք efg չիք ոք p իցէ և eg որոշիցէ

ՂԳ (ՂԲ) Ծթ. Եթէ ոք ժառանգաւոր գտցի զաւր կիւրակէին կամ զշաբաթու պահելով՝ որոշեսցի։

ՂՂ (ՂԳ) Կ. Եթէ ոք ժառանգաւոր կամ ժողովրդական մտցէ ի ժողովարան Հրէից կամ թերահաւատից աղաւթել՝ լուծցի։

ՂԵ (ՂԴ) ԿԱ. Եթէ ոք ժառանգաւոր ի կռուի զոք հարցէ եւ ի միոջէ հարմանէն մեռցի՝ լուծցի, վասն յանդգնութեան իւրոյ. իսկ եթէ ժողովրդական իցէ՝ որոշեսցի։

ՂԶ (ՂԵ) ԿԲ. Եթէ ոք զկոյսն [1]բռնաբարեալ կալցի՝ որոշեսցի եւ մի՛ լիցի նմա արժան այլ առնուլ, այլ զնոյն իսկ ընդ որ հաճեցաւն՝ թէպէտ եւ ի տառապելոց ոք իցէ։

ՂԷ (ՂԶ) ԿԳ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ երկրորդ ձեռնադրութիւն ունիցի լումէքէ՝ լուծցի նա եւ որ ձեռնադրեացն, քանզի եթէ ցուցցէ ի թերահաւատից ունել նմա զձեռնադրութիւնն, քանզի

1 Yn չիր ոք beſgq ոք է (f չիք է) ժառանգաւոր կամ ժողովրդական որ դացի a դտեցի R չիք զաւր կիւրակէին û օր Y կիւրակէի բացի Wûkmst-ից մնացած Զեռ-երը կիւրակէին IJKLMQRSTXYZbcdefg qt ղշաբաթուն

2 IJû պահել w̄ ուտելով փխ. պահելով n պահել լուծցի և ժողովրդական է հաղորդութենէ որոշեսցի փխ. պահելով որոշեսցի. ûbefg hloq լուծցի փխ. որոշեսցի

3 Ybegq չիք ոք N ժառանգաւորք c ժառանգ ê զժողովրդական bq ժողովրդականս h ժողովուրդն l ժողովրդեան eſg չիք մտցէ hq չիք մտցէ ի ժողովարան CDGHKê ժողովարանն efgn ժողովարանս p ժողովրդարան փխ. ժողովարան

4 A հրէից կամ հեթանոսաց կամ թերահաւատից րնկզծված բառերի վերևում h. Ներքևում գծված է, որպես սխալի, այդ հատվածը չունի ևաև հուց. բնագիրը „...εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν Ἰουδαίων ἢ αἱρετικῶν συνεύξασθαι,...“ FYû հրէից կամ (Y եւ) հեթանոսաց կամ (Y եւ ü չիք կամ) թերահաւատից b թերէհաւատից l թերահաւատի l չիք թերահաւատից cdeg աղօթէ bq աղօթէ նա լուծցի MRXt չիք աղաւթել t լ[ուծցի?]

5 1 չիք է (կռուէ) be կռուոյ gq կռուո f կռոյոյ êkm կուի l կռվի bq հարցանէ r հարցցէ H չիք և û չիք է (միոջէ), միոյ d միոջ n միոջէն Yûfn հարմանէ OW հարմարէն (eg հարկանելոյ p հրամանէն) փխ. հարմանէն q հարցանելս և հարկանելոյ (b հարցանելոյ և հարնելո) փխ. հարմանէն

6 bq և լուծցի d չեք լուծցի bq տգիտութեան փխ. յանդգնութեան e անտգնութեան ը անդգնութեան n յանդգնութեանն dlo ապայ փխ. իսկ Y չիք իսկ c թէ h ապայ փխ. եթէ W ժողովրդա[կա]ն

7 acdhikmprst ոք իցէ beſgq է (û է) փխ. իցէ CHê լուծցի փխ. որոշեսցի

8 ûacefhiklmoprst զկոյս g զկոյը փխ. զկոյսն acdhiklmoprst կալցի լուծցի (d չիք լուծցի) վասն յանդգնութեան (d անդգնութեան) իւրոյ (l իւրո) ապա (dh ապայ) եթէ (cikmprs թէ) ժողովրդական ոք (cd չիք ոք) իցէ որոշեսցի H ըստնաբար bq և որոշեսցի OW չիք նմա

9 û արժանի beigq առնուլ այլ E չիք ընդ b չիք ընդ որ eg չիք որ ûh lo հաճեցաւ Y թէ փխ. է X չիք է

10 û տա[ռա]պելոց bq տառապելո dhi klmoprst չիք ոք

11 hlort չիք ոք Q յերկրորդ

12 abcdefghiklmopqrst ընկալցի փխ. ունիցի IJp ումէքէ begq չիք յումէքէ E լուծցէ Y և փխ. նա և bd hq նայ և egr նա փխ. նա և ûb fq ձեռնադրեաց

13 Cefgq թէ Nc ցուցէ h ցուցցի bq չիք է h թերահաւատից l թերէհաւատից befgq չիք նմա INQSWêûbde fg̃hoq զձեռնադրութիւն

յայսպիսեացս զմկրտեալսն կամ զձեռնադրեալսն ոչ հաւատացեալս եւ ոչ ժառանգաւորս լինել հնարէ։

ՂՀ (ՂԷ) ԿԴ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ կամ գրակարդաց կամ սաղմոսերգող զսուրբ քառասնեւորդսն ոչ պահեսցէ եւ զչորեքշաբաթի եւ զուրբաթ՝ լուծցի, բայց եթէ վասն հիւանդութեան մարմնոյ ինչ խափան լինիցի, իսկ եթէ ժողովրդական ոք իցէ՝ որոշեսցի։

ՂԹ (ՂՀ) ԿԵ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ այլ ոք ի ժառանգաւորաց պահեսցէ ընդ Հրէայսն կամ տաւնեսցէ ընդ նոսա կամ ընկալցի ի տաւնից նոցա ընծայս, որպէս թէ բաղարջ կամ այլ ինչ յայսպիսեացն՝ լուծցի։

Ճ (ՂԹ) ԿԶ. Եթէ ոք ի քրիստոնէից ձէթ տարցի ի մեհեանս հեթանոսաց կամ ի ժողովարանս Հրէից ճրագունս՝ լուծցի։

ՃԱ (Ճ) ԿԷ. Եթէ ոք ժառանգաւոր կամ ժողովրդական առցէ ի սուրբ եկե-

1 IJKLMNOQRSTVYZWûdrt այսպիսեացս ùefgq զայսպիսեացն ps յայսպիսեացն L այսպիսեացն X այսպեսեացս ê յայսպիսեայցս n յայնպիսեացս lû զմկրտեալն ei gq մկրտեալն ûbefgmq և փխ. կամ ps չիք կամ.... հաւատացեալս befgq ձեռնադրեալսն c զձեռնադրեալս HYabhikmqr հաւատացեալսն ñl հաւատացեալ Y չիք և begq չիք և ոչ

2 W զժառանգաւորս h ժառանգաւոր k ժառանգաւորն r ժառանգաւորսն t լինիլ U անհնարէ

3 Y և փխ. կամ (երէց) l չիք կամ (երէց) akms կամ սարկաւագ կամ երէց Yl և փխ. կամ (սարկաւագ) Y և փխ. կամ (գրակարգաց) cd չիք կամ գրակարգաց

4 û սուրբ քառասուն CDGc քառասնեւորդսն KTkt քառասնորդսն Y քառասորդսն L զքառասնորդսն ê քառասնեւրորդն aps քառասնորդս bq քառասնեւրորդս i քառասունսն befgq պահիցէ û չիք և DGHacdik mnp զչորեքշաբաթ JKLRTVW eg զչորեքշաբաթի û չորեքշաբաթի rst չորեքշաբաթ l զչորեքշաբաթու o չորէքշաբաթու

5 ê զուր[բ]թքն և զչորեքշաբաթ DGH չիք և զուրբաթ û ուրբաթ g զ[շաբթ]ի U լուծցէ ê չիք լուծցի begq թէ û չիք վասն Xê հիւանդուբեանն û հիւանդութեամբ bef gq ինչ մարմնոյ (bq մարմնո)

6 r չիք ինչ d խափանեսցի NOPVXY Wûahlot լիցի egloq թէ q ի ժողովրդական befglq չիք ոք aikprst է փխ. իցէ

8 H չիք եթէ ոք... այլ ոք Y (եթէ) ոք կրկնված է befgq չիք կամ երէց A այլ KLMQRSTXYb չիք ի ê այ[լ]

9 Ybefgq հրէայս Y ընմա փխ. կամ (տաւնեսցէ) p կամ և (տաւնեսցէ) e տուեալ է G ընկալացի ւ կալցի փխ. ընկալցի DGHê չիք ի d ի տաւնիցն

10 H նոց[ա] Y չիք նոցա bq նոցա ընդ նոսա ընծայս Y չիք որպէս... կամ t չիք որպէս H չիք թէ hlo և կամ Y և այլ êl յոյլ HJdt այսպիսեաց IKMRXY այսպիսեացս LSTfhlo յայսպիսեացս F յայսպիսեսեաց e այսպիսաց û այնպիսեաց bq յայնպիսեացս eg այնպիսիքն r [այն?]պիսեաց

11 eg լուծցին

12 bhior չիք ի (քրիստոնէից) d ի քրիստոնէիցն n տարցէ DGH մեհեանս V մեհենեայս

13 Y չիք· ի û հրէյից begq ճրագունս գնէ որոշեսցի փխ. ճրագունս լուծցի f որոշեսցի փխ. լուծցի acdhik lmoprst լուծցի և որոշեսցի

14 G չիք ոք û ժառանգաւորաց KLM QRSTXYZ չիք ի սուրբ NOPYcfgp st եկեղեցոյ bhl եկեղեցոյն o եկեղեցւոյն

ղեցւոյ մոմեղէն կամ ձէթ՝ որոշեսցի. եւ հինգպատիկ տուժեսցի, հանդերձ որով առնու։

Անաւթով ոսկեղինաւ կամ արծաթեղինաւ սրբեցելով մի՛ ոք լիւր պէտս գողացեալ, զի աւրինազանցութիւն է. ապա թէ ոք ըմբռնեսցի՝ պատուհասիւ որոշեսցի։

ՃՒ (ՃԱ) ԿԸ. Եպիսկոպոս ամբաստանեալ առաջի հաւատարմաց ոմանց կամ հաւատացելոց կարդալ զնա հարկաւոր է եպիսկոպոսաց. եթէ եկեալ խոստովանեսցի. յանդիմանեալ զնա սահմանեսցի պատուհասն. ապա եթէ կարդացեալ ոչ լուաւ՝ կոչեսցի երկրորդ անգամ առաքելոց առ նա երկուց եպիսկոպոսաց. ապա եթէ ալսպէս ոչ լուիցէ, կոչեսցի եւ երրորդ անգամ՝ դարձեալ երկուց եպիսկոպոսաց առաքելոց առ նա. ապա թէ եւ այնպէս արհամարհեալ եւ ոչ եկեսցէ, ի ժողովն վճիռ հատցի ի վերալ ալսպիսւոյն, որ ինչ արժան թուեսցի, որպէս զի մի շահել ինչ թուեսցի ի փախուցելոյն։

1 d *մոմեղէնս* bq *նաև* փխ. *և* BCDEFGHê *հինկպատկի* ûf *հնգապատիկ* deghloq *հնկապատիկ* km prs *հինգապատիկ* b *հնկայսպատիկ* c *եւ-ապատկի* t *հընգապատիկ* Y *տուժեսցէ* bq *ի հանդերձ* r *հանդերձով*

2 û *որոյ* W *էառն* bq *առ նա*

3 OW *ամօթով (*bq *ամաւթով)* փխ. *աննաւթով* û *անօթաւ* t *անօթովն* BCDEFGHMNOPSTû *ոսկեղինեաւ* ê *ոսկեղենեաւ* ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVXYZWêûdn *չիք կամ արծաթեղինաւ* ճուճ. ուճի σκεῦος χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν ἁγιασθέν Kd *սրբբեցելովք* OW *սրբեալով* bq *սրբեալով* փխ. *սրբեցելով* abcdefghiklmoprst *և մի* IJKLMQRSTVXYZûdg *իւր* U *յիր* r *ի յիւր*

4 ê *օրինազանցութիւնն* m *աւրէնազանցութիւն* l *անաւրինազանցութիւն* p *օրէնազանցութիւն* r *չիք է* ûacdhklmors *եթէ* befgq *չիք ոք*

5 befgq *պատուհասեսցի և որոշեսցի* d *պատուհասի և որոշի* h *պատուհասի*

6 d *եպիսկոպոսք* bq *ապաստամբեալ* փխ. *ամբաստանեալ* Hê *անբաստանեալ* Qc *հաւատաբմանց*

7 bq *թէ*

8 efg *խոստովանեսցէ* KLMQRSTXbgq *յանդիմանել* O *յանդիմեալ* û *պատուհաս* l *չիք պատուհասն ապա*

9 Y *լուաւ* u *որոշեսցի* փխ. *կոչեսցի* befgb *և երկրորդ* KLMQRSTXYZ *առաքելոցն* aciklmops *առաքելոյ* r *չիք առաքելոց* t *չիք առաքելոց առ նա*

10 p *երկուս* t *յերկուց* eq *չիք ապա եթէ... առ նա* Vbqr *թէ* c *թէ և* փխ. *եթէ* adhiklmops *եթէ և* W *առաս* փխ. *այսպէս* bq *չիք ոչ լուիցէ.... այնպէս* Yêacdiklmopr st *չիք և*

11 adkmprst *և երկուց* n *յերկուց* R *առաքելոցն* acdhiklmoprst *առաքելոյ* H *առնու* փխ. *առ նա* t *նմա* փխ. *նա*

12 K *ապա եթէ արհամարհեսցէ այնպէս* CLMXhikmrs *եթէ և* DGHQRSTYZêûadlo *եթէ* փխ. *թէ և* Dêefgrt *այսպէս* abcdefghiklmopqrst *չիք և (ոչ)* RYêbeglq *վիճիռ*

13 adegıkmprs *հատցէ* KLMRSTXYZ *մահու* փխ. *հատցի* Q *չիք հատցի* GIJPQSTêps *այսպիսոյն* acdimor *այսպիսոյս* LMNOVYZWûbefgbklq *այնպիսոյն* R *այնպիսւոյն* U *այնպիսւոցն* t *այսպիսւոյս* û *և որ* t *զոր* KL *թըւեսցի* NOUWhlort *եպիսկոպոս զի* փխ. *որպէսզի*

14 d *շահել լինել ինչ* KL *թըւեսցի* adhiklmoprst *չիք ի* Y *ի փախուցեալ* ê *ի փախեցելոյն* befgq *ի փախուցելոցն*

ՃԳ (ՃԲ) ԿԲ. Եւ ի վկայութիւն զեպիսկոպոսէ զԹերահաւատ ոք մի ընդունել. այլ եւ ոչ զհաւատացեալ զմի, զՔանզի ի բերանոյ երկուց եւ երից վկայից հաստատեսցի ամենայն բանն*։

ՃԴ (ՃԳ) Հ. Զի ոչ պարտ է եպիսկոպոսին՝ եղբաւր կամ որդւոյ կամ այլում ազգականի շնորհել զպատիւ եպիսկոպոսութեան, որպէս ինքն կամի ձեռնադրել, քանզի ժառանգաւոր եպիսկոպոսութեան իւրոյ առնել՝ չէ իրաւացի, զԱստուծոյն շնորհել մարդկային սիրոյ։ Քանզի եւ ոչ զեկեղեցին Քրիստոսի ընդ ժառանգաւորութեամբ արժան է դնել։ Ապա թէ ոք արասցէ զայս՝ անհաստատ լիցի ձեռնադրութիւն նորա եւ ինքն որոշեսցի։

ՃԵ (ՃԴ) ՀԱ. Եթէ ոք խեղ ակամբ է եւ վիրաւորեալ անդամաւք եւ արժանի իցէ լեպիսկոպոսութիւն՝ եղիցի, քանզի ոչ խեղութիւն մարմնոյ չինել զնա արժանի հրամայէ, այլ անձին պղծութիւն։

ՃԶ (ՃԵ) ՀԲ. Ծուլ եւ կոյր մի լիցի եպիսկոպոս՝ ոչ իբրեւ զպղծեալ, այլ զի մի եկեղեցւոյքն խափանեսցին։

* Մատթ. ԺԸ. 16, Ա Տիմ. Ե. 19

1 q չիք և ի befg չիք և Y չիք ի X ի վկայութիւնն l ի վկայութեան q ի գվկայութիւն û զեպիսկոպոսէն bq զեպիսկոպոսի l չիք զեպիսկոպոսէ DCHê զԹերահաւատք, չիք ոք clp զԹերէհաւատ b զԹերահաւատի eg զԹերահաւատս fq զԹերահաւատ F չիք զԹերահաւատ ոք.... զհաւատացեալ զմի

2 r այլ JKLMQRSTXZ զհաւատացեալն Y զհաւատեալսն ü հաւատացեալն dghklmoprst հաւատացեալ JKLMQRSTXYZ մի I նմի փխ. զմի hlo չիք ի KLQ ST բերանոյց OPRUXZbefgnq բերանոց c երկու

3 hlo վկայիցն bq չիք վկայից KLMQ RSTXZ յամենայն

4 ût չիք զի Yacdefghkloqt ոչ է պարտ CGIJLNSTYabcdeghlors որդոյ Ü որդւոց NO յայլում hq այլոյ g այլ K չիք այլում

5 b ազգայինն NOW ի շինել փխ. շնորհել XYefg եպիսկոպոսութեանն p կամ a չիք որպէս ինքն.... եպեսկոպոսութեան

6 f ժառանգաւորս O եպիսկոպոս Yê եպիսկոպոսութեանն

7 bq չի Y չէ օրէն և իրաւացի acdikl mprs չև փխ. չէ ho չէ և t զայն (պատիվ չունի) փխ. զաստուածոյն h մարգկան acdbilor սիրով

8 û եկեղեցի hlo չիք ընդ Hlp ժառանգութեամբ irt ժառանգութեան km ps արժան է զնոսա գնել G չիք արժան է irt գնել փխ. գնել

9 t խակ փխ. ապա Fadhiklmorst եթէ b q անհաւատալից ի ձեռնադրութիւն փխ. անհաստատ լիցի ձեռնադրութիւն e անհաւատ փխ. անհաստատ l լիցին LQTVZêc ձեռնադրութիւնն bilort չիք ձեռնադրութիւն cdl չիք նորա

10 F ինք

11 d խեզակեամբ befgq իցէ փխ. է abcdefgbiklmopqrst կամ փխ. և (վիրաւորեալ) f անդամովք bghi oq արժան

12 hq է փխ. իցէ DG լից (Hê լիցի) փխ. իցէ ûaefg չիք իցէ GHQRS TUZWêûbefgInq եպիսկոպոսութեան NO յեպիսկոպոսութեան XY եպիսկոպոսութեանն ho եպիսկոպոսութիւն d եպիսկոպոսութեան մի լիցի զի ոչ Z չի լինել abcefghikmoprst զի փխ. քանզի X խեղութիւնն lq խեղութեամբ

13 bq հրամանէ l հրամաէ A այդ X պղծութիւնն eps պղծութեան d պղծութիւն արժան է որոնել

14 D ուլ (ê թուլ h թոյլ) փխ. խուլ F խոյլ befgq կամ փխ. և (կոյր) c կոյրն û պղծեալ r զպղծեալ փխ. զպղծեալ

15 H մի է եկեղեցոյքն Y չիք մի r եկեղեցոյնքն hlo եկեղեցոյն ոյքն (l ոյք) բացի ABCEFGHKUû-ից մնացած Ձեռ-երը եկեղեցոյքն ê խափանեսցեն dhkps խափանեսցի m խարանեսցի l նախապանեսցի փխ. խափանեսցի

ՃԼ (ՃԶ) ՀԳ. ԵԹԷ զոք դէւ ունիցի, ժառանգաւոր մի եղիցի, իսկ մաքրեալն ընդունելի եղիցի, եւ եթէ իցէ արժանի՝ եղիցի։

ՃԼ (ՃԼ) ՀԴ. Զառ ի հեթանոսաց եկեալն եւ մկրտեալն եւ կամ ի խառնակ վարուց՝ ոչ իրաւացի է վաղվաղակի ընձեռել լեպիսկոպոսութիւն, քանզի անիրաւ է զոր չեւն փորձեալ է այլոց լինել վարդապետ, բայց եթէ երբեք յաստուածային շնորհացն եղիցի։

ՃԹ (ՃԼ) ՀԵ. Ասացաք եթէ ոչ է պարտ եպիսկոպոսի արկանել զինքն լերկրաւոր հոգս. այլ պարապել եկեղեցական պիտոյիցն, ապա թէ ոչ՝ ի բաց դիցէ, զի «Ոչ ոք կարէ երկուց տէրանց ծառայել»* ըստ տէրունական հրամանին։

ՃԺ (ՃԹ) ՀԶ. Ծառայս ի ժառանգաւորութիւն ընձեռել առանց տէրանցն կամաց՝ ոչ հրամայեմք ի արամաթիւն ստացողացն, քանզի տանցն կործանումն է այս գործ. ապա եթէ երբեք արժանի երեւեսցի ծառայն ատ ի ձեռնադրութիւն աշտիճանի, որպէս Ոնեսիմոսն մեր երեւեցաւ, եւ թո-

* Մատթ. Զ. 24, Ղուկ. ԺԶ. 13

1 e և թէ փխ. եթէ l թէ FHYWdgp ոք ı զգեւս Ql ունի f մի եղիցի եւ մի խառն ընդ այս ազաւթեսցէ իսկ ûdlrt լիցի փխ. եղիցի begq չիք իսկ մաքրեալն Ld մաքրեալքն û մաքրեալ

2 begq չիք ընդունելի եղիցի.... արժանի եղիցի S յեղիցի (և եթէ) ûf լիցի փխ. եղիցի Racdhiklmoprst չիք և cp թէ HY արժան ûd արժանի (d արժան) իցէ dt չիք եղիցի

3 hlo յառ û չիք զառ b ծառայի փխ. զառ ի ê ի հեթանոսացն û եկեալ LWblo զմկրտեալն ûı մկրտեալ û չիք և (կամ)

4 ct ոչ է իրաւացի eg իրաւացի է վաղվաղ ընձեռազրել եպիսկոպոսութիւն զոք քանզի bq իցէ փխ. է, վաղվաղ ընձեռնել (q ընձեռել) յեպիսկոպոսութենէ l ընդձեռել J ընձ[եռ]ել lJ եպիսկոպոսութիւն KLQTt յեպիսկոպոսութեան S եպիսկոպոսութեան Y յեպիսկոպոսութեանն e յեպիսկոպոսութիւնն ù զեպիսկոպոսութիւն

5 b իրաւ փխ. անիրաւ U զի փխ. զոր rt որ û չէւ abcdeghiklmopqr st չէին (bcgq չւ ևս) փորձեցուցեալ և այլոց (bcegmqr չիք և eg յայլոց l այլ) f փորձեցուցեալ Yf չիք է (այլոց) û լինել

6 befgq թէ d չիք եթէ lJêbq յերբէք kmps ուր փխ. երբեք lKLMNOQ RSTVZWdegps աստուածայինն l յաստուածաշնորհացն Y շնորհացն աստուածոյ եղիցի ù շնորհաց d իցէ փխ. եղիցի

7 r ասացէք ûct թէ NOW չիք եթէ hl ort եպիսկոպոսին lջ երկրաւոր

8 A այդ êt պարապել cd պարապեալ h յեկեղեցական K իբս պիտոյիցն ûbcefglq պիտոյից ûho եթէ

9 êd բայց û քանզի փխ. զի m չիք ոք H երկու Y երկոց ê ծառայել gl ծառաել

10 Y հրամանի b հրամանս q հրամանաւ ù բանին փխ. հրամանին

11 C զծառայս O յառայս փխ. ծառայս PWp ժառանգութիւն ê ժառանգաւորութիւնն acdkmp ընդձեռնել rs ընդձեռել bq ընձեռնել eg ձեռնադրել փխ. ընձեռել ûabcdegikl mpqrst տէրանց U աէրացն êbc eq կամացն g հրամանացն փխ. կամաց

12 a հրա[մա]յեմք fglo հրամաեմք û ստացողաց ı զի փխ. քանզի o քանզի զի l քանզի ի hlo տանցն այս կործանումն գործ է ubef gq տանց

13 abcdefgikmpqrst այս գործ է êbcef gq թէ Jû չիք եթէ l յերբէք û ծառայ bpq չիք առ

14 bfgt ի ձեռնադրութեան KLM QRSXYZhio աստիճանին T աշտիճանին HNOXWêûacdegikmpq rst աստիճանի befgq որպէս և û ոնէսիմոս բացի abcdefghikmopq rst-ից մնացած Ձեռ-նրբ չունեն մեր KLMQRSTYZ զողացուսցեն acik mprst թողացուցանեն d թուղացուցանեն hlo թողացուցեալ

դացուսցեն տեառրք իւր եւ ազատասցեն եւ ի տանէն ի բաց առաքեսցեն՝ եղիցի։

*ՃԺԱ (ՃԺ) Հէ. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ զաւրականութեանց պարապեալ եւ զերկոսեան առնել կամեցեալ՝ ունել զՀռոմայեցւոց իշխանութիւն եւ զքահանայութիւն՝ լուծանել պարտ է, քանզի Կալսերն՝ կալսեր եւ Աստուածոյն՝ Աստուածոյ**։

ՃԺԲ (ՃԺԱ) ՀԸ. Եթէ ոք թշնամանեսցէ զթագաւոր եւ զիշխան անիրաւաբար, պատուհաս կրեսցէ. եթէ ժառանգաւոր իցէ՝ լուծցի, իսկ եթէ ժողովրդական՝ որոշեսցի։

ՃԺԳ (ՃԺԲ) ՀԹ. Եպիսկոպոս կամ երէց՝ զոր ճշմարտութեամբ ունիցի զմկրտութիւնն եւ վերստին մկրտեսցէ զնա կամ զպղծեալն յամպարշտութեանց մկրտեսցէ՝ անկցի յեպիսկոպոսութենէն, որպէս ծիծաղելով զխաչիւն եւ զմահուն տեառն, եւ ոչ ընտրէ քահանայն սուտ քահանայացեալն։

ՃԺԴ (ՃԺԳ) Ձ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց, ըստ Աստուծոյ բարբառոյն, ոչ մկրտեսցէ ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի սուրբ Հոգին, այլ յերիս հարս

* Մատթ. ԻԲ. 21, Մարկ. ԺԲ. 17

1 Y տեառք u տէարց beīg տեարքն q ախարք OW չիք տեառք իւր և ազատեսցեն IJKLMNPQRSTVXY Zut իւրեանց փխ. իւր ê տանէ ի բայց û ի տանէ

2 acdniklmorst եղիցին p և եղիցին

3 lo չիք կամ (երէց) c զօրականութեան ê զաւրականութեանցն aik mprs պարապել

4 b զերկուսեանն Ycefghloqt զերկուսեանն բացի ACQRUZnrs-ից մնացած Ձեռ-երը զերկուսեաւն ê կամեցաւ OW չիք կամեցեալ ունել FIJKLMNOPTêclo զհռովմայեցոց CG զհռովմայեցւոց Yabkps զհռոմայեցոց ABHQRSUVXZhn զհռովմայեցւոց û հռովմայեցւոց ef gq զհռոմէացոց r զհռոմայեցոցն t զհռոմայեցւոյն ABCDEFGHJO PUYêcefgn իշխանութիւնն

5 befgq չիք և զքահանայութիւն h չիք և Xê զքահանայութիւնն Y զքահանայութեան û քահանայութիւն ABCEFLNOPUVacfikmps կայսեր t զկայսերն

6 F չիք և kmps կայսեր է և GHûikgl opqt զաստուածոյն eghlo աստուծոյ է d աստուածոյն հրամայեմք t աստուծոյ տաք ասաց տէրն

7 I և եթէ JNOPWû և թէ Ybdehq զբթագաւորն H իշխան AIJKLMNO PQRSTUVXYZWûn իրաւաբար eg անիրաւ նմմա. հուն. παρὰ το δίκαιον

8 r պատահմունս փխ. պատուհաս t և փխ. իսկ NO ժողովրդականք egp ժողովրդական իցէ (e է)

10 d երէց կամ սարկաւագ որ hlo եթէ փխ. զոր բոլոր Ձեռ-երը որ H ճըշմարիտութեամբ d ունիցին IN RSXYêûdefghlop զմկրտութիւն W մկրտութիւն

11 h զնոսա փխ. զնա û չիք կամ... մկրտեսցէ DGH պղծեալն bq զըպղծեալն lnrt ամբարշտութեանց befgq յամբարըշտութեան Qc յամբարշտաց

12 ê յանկցի IJKLMQRSTXYZdegr եպիսկոպոսութենէն u եպիսկոպոսութենէ c որ փխ. որպէս l չիք որպէս g ծիծաղել t ծիծաղով

13 ûhlo զխաչիւ l մահուն û մահուան bq զմահու t զմահուան û չիք և (ոչ) d ընդդէմ քահանայ Ybfgq զքահանայն u քահանայ t զսուտ R առատ փխ. սուտ eg սուտ է eg քահանայացեալն Yl քահանայացեալ f քահանացեալ d չիք քահանայացեալն

15 d չիք ոք MRXY ամենայն փխ. աստուծոյ û բառբառոյ

16 g մկրաիցէ Y չիք ի (հայր) Y զհայր û չիք եւ (յորդի) FQdegq և ի յորդի (Qeg որդի) DHIJKLMRST UVXYZêp որդի hlo յորդին BCD GHê չիք և ի սուրբ հոգին EFû հոգի p չիք և (ի սուրբ) begq և ի հոգին սուրբ d չիք սուրբ DGHIJR XYûeglp երիս (հարս) NOWêûce ghiklnort (յերիս) հայրս b հօրս q հաւրս d հայր

եւ լերիս որդիս եւ յերիս հոգիս՝ անկցի ի քահանայութենէն:
ճժե (ճժԴ) ԶԱ. Եպիսկոպոս կամ երէց որ ոչ լերիս մկրտութիւնս միով սրբութենանն կատարեսցէ, այլ ի մի մկրտութիւն՝ որ ի մահն Տեառն տուաւ՝ անկցի ի քահանայութենէն, քանզի ոչ ասաց մեզ Տէր. «Ի մահս իմ մկրտեցէք, այլ գնացէք աշակերտեցէք զնոսա եւ մկրտեցէք յանուն Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ»*: Բայց որ մկրաեւոցն է՝ ուսցի. եթէ Հայր ոչ խաչեցաւ եւ ոչ ծնունդ կրեաց մարդոյ, եւ ոչ Հոգին սուրբ մարդ եղեւ, եւ ոչ չարչարանս կրեաց, քանզի ոչ մարմնացաւ, բայց Փրկիչն փրկեաց զաշխարհս, ի վերայ հասեալ բարկութեամբ Մխածին որդին: Վասն դի մարմնացաւ իւրով մարդասիրութեամբն, ի կուսէն մարմին ստեղծեալ. քանզի իմաստութիւն չինեաց իւր տուն, որպէս արարիչ. քանզի խաչի համբերեաց եւ ապրեցոյց զաշխարհս յանակնկալ բարկութենէն:

Արդ՝ մկրտիմք յանուն Հաւր՝ ոչ որպէս մարդ եղելոյ կամ չարչարեցելոյ, եւ յանուն Որդւոյ՝ որպէս կրեցելոյ զծնունդն՝ որպէս

* Մատթ. ԻՁ. 19

1 h չիք և յերիս որդիս և յերիս հոդիս ê յերիս ûegs երիս NOW յորդիս p և որդիս ûeg երիս h չիք յերիս հոդիս befgq միխթարիչս փխ. հոդիս Yûp ի քահանայութենէ

2 befgq եթէ ոք եպիսկոպոս d չիք կամ երէց որ abcefghiklmopqrs չիք որ t եթէ փխ. որ բացի ûacdhiklmop rst-ից մնացած Զեռ-երը երիս û ի միոյ IMNRSXYWêûbdefghioq սրբութենան

3 d և կատարեսցէ hlo չիք ի (մի) bef gq չիք մի Yakmps մկրտութենն G մկրտութենս GNOYWêûbq մահ

4 KLMR որդւոյ û ի քահանայութենէ b դուքն efgiq տէրն d չիք տէր

5 bq ի մահն acdefghiklmoprst ի մահ F ի փխ. իմ u մկրտեցէք l մկրտութենէն q չիք մկրտեցէք bq չիք այլ... մկրտեցէք acefghlmopqrs չիք և (մկրտեցէք) t չիք և մկրտեցէք deg մկրտեցէք դնոսա

6 IJê անուն CFGIJMNOPQSTVYêabc efghimnoprs որդոյ l յորդո A հոգւոյն (ձախ լուսանցքում) JNOPQ Yêbfhio հոգոյն acdikmrst սրբոյ հոգւոյն (dkms հոգոյն) p որբոյն հոգոյն e բաց

7 U չիք է ûbefgq քէ d ոչ հայր ոչ, չիք ոչ (ծնունդ) S դրեաց փխ, կրեաց

8 eg մարդոյ (g մարդս) կրեաց BD Wa մարդւոյ û հոգի Wi գչարչարանս

9 ho յիսուս փխ. փրկիչն bfglq չիք փրկիչն S դաշխարհն

10 ê հասեալ բացի MRX-ից մնացած Զեռ-երը բարկութեան ho բարկութենն Q մխածինն R զի վասն W մարդացաւ փխ. մարմնացաւ ù չիք ի վերայ հասեալ բարկութեան, զի յիսուս մխածին որդին, չիք վասն զի F իւր û իւրոյ

11 մարդասիրութեամբ Y ի սուրբ կուսէն մարիամայ մարմին b մարմի q մարմինն e սկնցեալ (g գգեղեալ) փխ. ստեղծեալ EKLMQRS TXZ իմաստութեամբ

12 V որպէս և d որպէս պատասխրեաց արարիչ CDGHbgpqs արարիչն t և ի փխ. քանզի E չիք խաչի

13 ef գաշխարհ KLQSTZ անյակնկալ ê յանակնեալ abcdfikmpst յակնկալ eglo յակընկալ h ընկալ փխ. յանակնկալ û չիք յանակնկալ բարկութենէն Y բարկութենէ U բարկութեանն

14 êedhklmoprst մկրտիմ IJ անուն ê յանյանուն U հօր և ոչ V ոչ ձախ լուսանցքում KLMQRSYZ չիք ոչ h որպէս ոչ rt չիք որպէս ahi or եղելոց ORSTXZbefgq և փխ. կամ JLMQRSTXûbcgiklmopr st չարչարելոյ

15 P և յանուն..... յարուցելոյ ներքևի լուսանցքում IJKLMQRSZê անուն CIJ M NOQSTVYêbcdeghiklmoprs որդոյ f որդոյն b նոյնպէս փխ. որպէս Y չիք որպէս In կրեցելոյ Wd կրելոյ c կրիցելոյ h կրեացն o կրեցոյն I փրկեցելոյն փխ. կրեցելոյն ûefq ծնունդ abcdghiklopr st զծնունդ

համբերելոյ խաչի՝ որպէս մեռելոյ եւ յարուցելոյ, եւ յանուն հոգւոյն սրբոյ՝ համագոյական Հաւր եւ Որդւոյ։ Իսկ որք ոչ յայս մկրտեն որպէս ոչ գիտելով զերկրորդ բարեպաշտութեան, անկցին ի քահանայութենէ։

ՃԻԶ (ՃԻԵ) ՋԲ. Որ զՀայր ասէ չարչարեալ՝ ամպարիշտ է եւ ծանրագոյն քան զՀրէայսն՝ ընդ Քրիստոսի եւ զՀայր բեւեռելով. իսկ որ զՈրդին ուրանայ զմիածինն վասն մեր մարմնացեալ եւ խաչի համբերեալ՝ աստուածամարտ է եւ սրբոցն պատերազմող։ Իսկ որ զՀոգին սուրբ Հայր անուանէ կամ Որդի՝ տգէտ եւ անմիտ է, քանզի Որդին արարչակից է Հաւր եւ աթոռակից եւ աւրէնսդրակից եւ դատաւոր եւ յարութեան պատճառ. եւ Հոգին սուրբ համագոյ. քանզի երեք են առանձնաւորութիւնք համագոյական աստուածութեանն. վասն զի առ մեաւք Սիմոն կախարդ զգայռեաւ ձգելով ժողովրդեանն մոլար եւ անհաստատ եւ չար լինքն հոգի, եւ մի

1 hlo համբերելոյն n համբերեցելոյ bq խաչին rt զխաչի g յարուցանելո J յարուցելւոյ IJKLMQRST YZ անուն HiKLMNYbcdfghiklm ops հոգոյն KLMQRSTXZ հոգւոյ

2 l սուրբ g համագոական CJMNOPQ STVYebcdefghiklmopqrst որդոյ acdhklmoprst որ փխ. որք beiq ոչն W յայս ոչ GIKLMQRSTXYZhr այս û յայսմ beiq այսպէս (g այսպէսն) փխ. յայս t ի յայս CDGH Lêbdefghq մկրաին RX մկրտելն

3 p թէ ոչ befgq գիտեն d զխորհուրդն ABEFNOPVXYacikmnt բարեպաշտութեանն J բարեէպաշտութեան hel բաբէպաշտութեան ê պարեպաշտութեանն r բարերարութեանն u անկցի f անկցին p ի քահանայութենէ անկցին LMNQ RSTVXZWbceghinoqrt ի քահանայութենէն d կարդէ փխ. քահանայութենէ

5 h գհայրն q հայրն Y անբաբիշտ բացի A-ից մնացած Ջ-երը ամբարիշտ acdhklmoprst չիք է Ydf gq չիք և r քանզի

6 u գհրէայս r հրէայսն t գհրէայսն է ընդ a ըև[եռ]ելով befgq բևեռեալ p չիք որ

7 H գ[մ]իածինն ûh միածին lo միածինն ı զմիածինն որ վասն hlo մարմնացեալն t չիք վասն.... համբերեալ C և խաչի համբերեալ կրկնված է G խաչիւ l համբերեալ է աստուածամարտ է

8 k չիք է t և ընդ սրբոցն acdhkmop rs սրբոյն befgq սբբոց l սուրբ (պատերազմող) B պատերազմաւզ p չիք սուրբ

9 M անուանէ r որդին acdfkmqs տգետ է և անմիտ է n գորդի (աղէտ) eg չիք է (քանզի) d քան irt քանզի և որդին

10 բացի DGHê-ից մնացած Ջեւ-երը չունեն է (հաւր) lbq չիք հաւր և աթոռակից t աթոռակից է l չիք և աւրէնսդրակից KLMQRSZTVXYh egq յաւրէնսգրակից (նաև յօրէնսգրակից) r և է դատաւոր U յարո[ւթեան?] d յարութեանն

11 ABCDEFGHIJNOPUVWêûabcdefhi klmopqrs պատճառք m հագին սուրբ ձախ լուսանցքում rt չիք հոգին սուրբ û իսկ փխ. և (հոգին) բացի Tbefgq-ից մնացած Ջեւ-երը չիք համագոյ... առանձնաւորութիւրք ef համագոյ eg երեքեան

12 befgq չիք են MN համայդոյական b համայդոյական g համագոական GINSYWêûdlps աստուածութեան begq չիք վասն

13 ABCDEFHIJOPUa fn մեւք bqs միաւք (p միօք u մոգ d միէաւք) փխ. մեւք akmprst սիմոյն IJXYêûhlor կախարդն Hd զգաեաւ Yhc զգայռաւ o զգայռաո begq ւզգաեցաւ f զգայռեցաւ l զգաւառաւ (rt զգայեաւ) փխ. զգայռեաւ ül ժողովրդեան

14 d մոլորեալ փխ. մոլար begq անհաւատ փխ. անհաստատ OW չիք և (չար) lt չարիքն փխ. չար յինքն JQSeghor ինքն b և հոգին rt չիք հոգի

եռանուն գոլ լեզուանեցաւ զԱստուած։ Իսկ երբեմն զչարչարանսն Քրիստոսի եւ զծնունդն եհաս Արդ դուք, ով տեննչալիք, ի մի Հայր եւ լՈրդի եւ ի սուրբ Հոգի երիցս մկրտեցէք ըստ Տեառնն կամաց եւ ըստ մերոյ հոգւոյն հրամանի։

ՃԻԷ (ՃԻԶ) ՁԻ. Եպիսկոպոս ոք թէ իցէ գաւառաց բազմաց եւ ունիցի իշխանութիւն ընդ ձեռամբ իւրով՝ մի՛ իշխեսցէ լալոյ իշխանութեանց առնոյ եւ զմիւսոյ եկեղեցին զարդարել, ղի աչառութեամբ վարեցաւ եւ անձին իւրում դատապարտութիւն. այնպիսին թէ չհաւանեսցի դառնալ լիրացն՝ ի բաց լուծցի, եւ այն՝ զորոց առն եւ շինեաց
10 ղալոյ եկեղեցին՝ մի՛ կոչեսցեն զանուն նորա իւրեանց վարդապետ։

ՃԻՐ (ՃԻԼ) ՁԻ. Եպիսկոպոսքդ դէտ լինիցին գլխաւորք եւ հրամանատարք ի վերալ երիցանց եկեղեցւոյն, որք են ի գեաւղս եւ յագարակս, զի երևեսցի գլուխ եւ առաջնորդ ամենեցուն, զի ի ձեռն նորա խընդրեսցին ամենեքին։ Փանզի եւ Սամուէլ այնպէս շրջէր ի տեղ-

1 hlo *մեռանուն* փխ. *եռանուն* êbe gq *լեզու անուանեցաւ. աստուած* Yû *զչարչարանս*

2 YûI *զծնունդ* H չիք *և (զծնունդն)* t *իմ* փխ. *ի մի*

3 d *և ի յորդի և ի հոդին սուրբ* g *և ի որդի* IJQûeqr *որդի* l *յորդին* fh lo *հոդին (f հոդի) սուրբ* CGHIJa bcimprst *հոդին* q չիք *հոդի* RXY *երիքիցս* AIJKLMOPQST Un *Գ-իցս* kt չիք *երիցս* e *մկրաի ցէք* GHNQVYWêûahcdefghlopqr st *տեառն*

4 bq *կամացն* EU *մերոց* û *մեր* ı *մերոյն* CGHIJNOPVYêcdhlop *հոդոյն* befgq *հոդովն* F *սրբոյ* փխ. *հրամանի*

5 lo *եթէ ոք եպիսկոպոս իցէ* h *եթէ ոք եպիսկոպոսաց է* Jû չիք *ոք* NO udt *եթէ* befgq չիք *թէ* I *իցէ ի գաւառաց*

6 êk *յիշխեսցէ* A *յայդոյ* IJKLMQRS TXYZû *այլոյ* abcdfhıklmopqs *յայլոց* egrt *այլոց* êr *իշխանութեան*

7 cd չիք *և (զմիւսոյ)* Yê *զմիւսոյ* û *միւս* abcdefikmpqr *զմիսյ (hlo զմի* g *զմիո* s *ըզմիոյ)* փխ. *զմիւսոյ* MRXbq *յեկեղեցին* û *եկեղեցի* h *զեկեղեցին* ghlo *զարթարեալ* l *աչառութեամբ զարդ վարեցաւ* c *գատեցաւ* փխ. *վարեցաւ*

8 r *անձիւ* efghloq *իւրում ի* ê *գաւառապարութիւնն* d *այնպէսին* ût *եթէ* r չիք *թէ* Gbq *չի հաւանեսցի* cdik mprst *չհաւանիցի* J *զհաւանեսցի* ûho *հաւանեսցի*

9 ê *գառնեալ* MRXYû *իրացն* b *իրանցն* d *այնպէս* փխ. *այն* adhlkl moprs *գորոյ* c *զոր* փխ. *գորոց* t *որ* փխ. *զորոց, էառն*

10 QUbqn *գայլոց* F *այլոյ* ú *այլոց* eg *զեկեղեցին այլոց* hlor *յեկեղեցին* û *եկեղեցի* NRêq *կոչեսցին* G *կոչեսցի* lt չիք *նորա* acdımopr st *վարդապետս*

11 Gcdfhıklmoprst *եպիսկոպոսք* be gq *եպիսկոպոս ոք (b եպիսկոպոսքդ,* չիք *ոք) շինեսցէ* փխ. *եպիսկոպոսքդ դէտ լինիցին* G *աղետ լինի գէա* W *դեպ* f *եթէ)* փխ. *դէա* acdhlklm oprst *լիցին* ê *լինիցեն* G *մի լինիցին* X *հրամանայտարք* b *հրամայտարք*

12 Y *վերայ իրաւանց երիցանց* H *երանց* փխ. *երիցանց* cd *իրիցանց* INOPYêbcdefghlklmopqrs *եկեղեցոյն* û *եկեղեցւոյ* befgq *որ* JMO PSTUVZbchnq *ի գեւղս* I *ի գեւզ* B CDEFGHê *ի գեղս* KLRXWûdegi ps *ի գիւղս* Yıkrt *ի գեօղս* lo *և ի ագարակս (l յաղարակս)* h *ագարակս*

13 p չիք *զի երևեսցի.... ամենեցուն* begq *երևեսցին* Y *և զի (երևեսցի)* Y *յառաջնորդ* b *գլուխք և առաջնորդք* q *առաջնորդ եկեղեցոյն ամենեցուն* Yhm չիք *զի (ի)* û *և* փխ. *զի (ի)* DHê չիք *ի (ձեռն)* t *ի ձեռս* l չիք *նորա* Ydh *խնդրեսցեն* c *խնդրեսին*

14 IJabcdefmoprst *ամենեքեան* cd չիք *և* ABEFU *սամուէդ* adhıklmopst *այսպէս* BCDEFGHIUêcefq չիք *ի (տեղւոջէ)* KMNOPQRSTVXYZWûahc defghkmoqs *ի տեղոջէ* ı *ի տեղոջ*

ուղէ ի տեղի եւ ոչ ինչ առնուլր ի տանէ պաշտաւնէիցն եւ լընչէից նոցա եւ ոչ տրտմեցուցանէր զնոսա, այլ այց առնէր եւ կարդէր եւ հրաման տայր։

ՃԻԹ (ՃԻԸ) Զե. Զայսոսիկ լաղագս կանոնաց ձեզ հրամայեցաւ ի մէնջ՝ իբրեւ եպիսկոպոսաց, իսկ դուք նացեալ մնացեալ ի նոսա՝ ապրեսջիք եւ զխաղաղութիւն կալջիք. իսկ անհաւանեալքն ընդ տանջանաւք եղիցին, եւ պատերազմեալք ընդ միմեանս անվախճան կրիցէք զպատուհասն, վասն ոչ լսելոյ ըստ արժանւոյն վտանգեալք։ Ալժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

1 ê ին[չ] u առնոյն bq առնէր ûeghkl prt պաշտօնէից նոցա (ueg չիք նոցա) acdmos պաշտաւնէից նոցա bfg չիք և (յնչից) HIJKLMQRST YZer ընչից q ընչիցն

2 G անց փխ. այց q տրամեցուցանէ B այդ KST կարգայր (Q կայրզայր LMRXYZ կարդայր) փխ. կարդէր

3 t հրամայն տայր նոցա

4 G չիք այսոսիկ O վայսոսիկ NWhi rt վասն այսոսիկ (Whrt այսորիկ) f և յաղագս bq և յաղաւթս (eg և յաղօթս) փխ.. յաղագս s այսոսիկ AJKLMNOPQRSTVXZ կանովնաց g հրամաեցօ l հրամաեցաւ JNQ մէջ փխ. մէնջ û չիք ի մէնջ

5 բացի Hûblg-ից մնացած Զեռ-երը զեպիսկոպոսաց eg յեպիսկոպոսաց IJNOWk կացեալք IJ և մնացեալք W մնացեալք êû և մնացեալ h մնացէք eq սոսայ (ig սոսա) փխ. նոսա b չիք ի նոսա eը արասջիք (b յարեսջիք q արեսջիք փխ. ապրեսջիք

6 X զխաղաղութիւնն beg խաղաղութեամբ f խաղաղութիւն begq չիք իսկ.... եղիցին uf անհաւանեալը h առնջանօքն

7 a եղեցին f եղիջիք r պատերազմեալքն o միմիանս

8 abefgtkmpqrs կրեցէք զպատուհաս (befgq պատուհաս) ct կրեսցեն զպատուհաս hlo կրեսցէ H կրեցէք d կրեսցեն bef չլսելոյ gq չլսելո CGIJKLMNOPQRSTVYZWcd fbklmopqrs արժանոյն b արժան eg արժանեան q արժանան

9 Irt չիք այժմ.... ամէն kmps չիք և միշա.... ամէն G յայժմ BCDEGH hlmo չիք և միշա (mo ուՀնՀ և hl ուliի և միշտ).... յաւիտէնից F յաւիտեանցն S չիք յաւիտեանս YW չիք և (յաւիտեանս) U յաւիտեան hefgq այժմ (eg յայժմ) և առ (g յառ) ապա (e ապայ f յապա) յաւիտեանս ամէն փխ. այժմ.... ամէն cd չիք և միշա Fcd չիք յաւիտէնից U չիք յաւիտէնից ամէն

Գ

ԿԱՆՈՆՔ ՅԵՏ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՀԱՐԱՆՑ ՀԵՏԵՒՈՂԱՑ ԳԼՈՒԽՔ ԻԷ.

Ա. Վասն հերձուցանելոյ կամաւ զմանկունս։
Բ. Վասն անասնաղիտաց պղծութեանց։
Գ. Վասն պոռնկին որ ինքնակամ գործէ։
Դ. Վասն գողոց, աւազակաց եւ նոցուն ապաշխականաց։
Ե. Թէ վասն որոյ պատճառի մեկնելի է զկին յառնէ։
Զ. Վասն քահանայի որ բամբասեն։
Է. Վասն քահանայի որ բամբասեն։
Ը. Վասն արուապղծութեան։

1 u չիք *կանոնք* մինչև 103-րդ էջի 6-րդ տողի լինել բառը ABDEHUn *կանոնք* ê *կանոնքն* KNOYê *առաքելոցն* V *աւաքելոցն* CGR *գլուխ* ABDEFHNOPUVen *գլուխս* W *կանոնք հարցն հեահոդաց փխ. կանոնք.... գլուխք էէ* acdbfklmopr st *կանոնք հարանցն (*kmp *հարցն* irst *հարանց) հևահոդաց յԼա աառաքելոց (*adirt *աւաքելոյն* c *առաքելոցն* h *առաքելոյ) գլուխք (*h lo *գլուխ ունի) իգ (*ւ *իւ և գ* km ps *իէ) փխ. կանոնք.... գլուխք էէ* bq *կանոնք ոուբր հարանցն (*q *հարանց) գլուխ իգ* eg *կանոնք և ոահմանք հետ առ ե աւաքելոցն հարանց հետևոդաց գլուխք իգ* f *կանոնք հետ առաքելոցն հարանցն հևահոդաց գլուխք իգ*

2 R *հերձուցանելոյ* KLMQRSTX YZ *զմանկունս (*Y *զմանկունսն) կամաւ* hlo *զմանուկս (*h *զմանկունս) խեղս կամաւ* km *զմանուկն* ps *զմանուկ* g *զմանկունս կամաւ զխեղ* abcdefiqrt *կամաւ զմանկունս խեղս (*eq *խելա* b *խելամուս)*

3 abcdefgbiloqrt *չիք վասն... պղծութեանց* kmps *անասնապղծի փխ. անասնագիտաց պղծութեանց* W *պղծութեան*

4 b *պոռընկի* d *պոռընկին* egq *պոռնիկ* t *պոռնըկի* MRXY *ինքնակամաւ* G *ինքն ակամա* bb *ինքն ակամայ* qr *ինքն յակամա* hlo *գործ* K *չիք վասն.... գործէ*

5 egps *գողաց* KLMRSTXYZbcefg qr *և աւազակաց* BCDĒFGHIJKL MQRSTUXZWêcit *նոցունց* be gq *նոցա* Ylo *նոցին* hkmps *չիք և նոցուն ապաշխականաց* bq *ապիրճնականացն* c *ապրնջակաց* e *ապրնճականացն*

6 abcdefghiloqrt *չիք Թէ վասն.... զկին յառնէ* kmps *վասն զկին որոշեալ յանձնէ փխ. Թէ վասն... զկին յառնէ* W *վասն Թէ* Uв *եԹէ բացի* A-*ից մնացած* Զեռ-*երր որոդ* IJ *զկինն* X *կին* NQê *առնէ*

7 kps *վասն քահանայի (*k *զքահանայի) մեզս Թէ զիտէ փխ. վասն... բամբասեն* en *քահանայիին* Ynq *բանըրասեն*

8 C 8-*րդ տողը ձախ լուսանցքում* DG Hêabcdefgbiklmopqrst *չիք վասն.... բամբասեն* V *չիք որ բամբասեն* Yn *բանըրասեն*

9 H *չիք վասն, և [արս.]այպղծութեան* CD *արուայպղծութեան* JY *արուապղծութեանն* kmps *արուագիտաց փխ. արուապղծութեան* bq *արիւնապղծութեան*

Թ. Վասն թէ անգէտ զմկնանկն կերաւ ոք։
Ժ. Վասն որք պղծին ընդ ազգի։
ԺԱ. Վասն շնացելոյ ընդ աւրկունս եւ թէ կին իսկ։
ԺԲ. Վասն պանծացեալ երիցու որ սպանողի ողջ ապաշխարու-
թիւն ոչ դնէ։
ԺԳ. Վասն որք ի հերձուածողացն կաշառ առնուն։
ԺԴ. Վասն որք զհետ միմեանց մեռանին։
ԺԵ. Վասն առեւանկաց։
ԺԶ. Վասն որ զմոնազնութիւն խոստացաւ։
ԺԷ. Վասն դիակողոպտի։
ԺԸ. Վասն անմեղ անկեալ ի մէջ աւազակաց։
ԺԹ. Վասն կին խաւսեալ եւ նա սատոք իցէ։
Ի. Վասն որք ի նմա՝ երէց ոչ լինել։
ԻԱ. Վասն որք յեկեղեցիսն չիշխեն առնուլ աւրէնս եւ ի դուրս մի։

1 abcilrt որ փխ. թէ Kefgoq չիք թէ V յանդեստ hlo յանդէստս q տդետ (r դէտ) փխ. անդէտ Q կարէ փխ. կերաւ KLMRSTXYZın զմկնակն Ü զմկնակ bfq զմկնաւն c զմկնանդսն g զմկանին ɑ զմկնակսն h զմբկանկն l զմկանանկն b ուրք (q որք) փխ. ոք kmps վասն մկնանկն (ps զմկնանկն) անդէտս փխ. վասն... կերաւ ոք
2 bq վասն ազգէ պղծէ փխ. վասն... ազգի G պղծն He պղծեն I ըստ փխ. ընդ DG ազի (ê այդ) փխ. ազգի MRYhkmr ազգին ft ազգականի eg վասն ազգապղծութեան փխ. վասն.... ազգի
3 Wbeghkimopqs շնացելոց U աւկունըն b ուրկունսն i ուրուկս ı արկունս բացի ABCDFGHadno-ից մնացած Ձեւ-երը ուրկունս Wkm ps չիք և թէ կին իսկ
4 begq պապանձեալ (f պապանձեալ) փխ. պանծացեալ HKLMQ RSTXZbegkmoqst իրիցու cm որ սպանողի (m սպանողին) bq որ ողջ kmps որ զողջ փխ. ողջ irt չիք ողջ Z ողջ վասն ապաշխարութիւն Xê ապաշխարութիւնն ı ապաշխարութիւնք bdegq ապաշխարանք
5 acfhqr չդնէ bdego չի փխ. ոչ Wı չիք ոչ
6 kmps վասն հերձուածողաց փխ. վասն.... առնուն q որ e չիք ի hlo առնու
7 hlo հետ Yo միմիանց m միմեանց հետ ê մեռանեն
8 C առնանկկաց F անևանկաց Y առևանկանց b առևաչաց q առևաջաց eg առևականացն hlo առևանկացն
9 HY որք GHJMOPQRSTVXYZêbef ghklopqst զմոնոզոնութիւն W mn զմոնոզութիւն a զմոնազնութիւնն d զմոնոզնութիւնըն bq խոստանա eg խոստանայ
10 êb դիայկոզոպտի kmps դիակոզոպաից eg դիակոզոպուբտի l դիակոզոպտի b դիակա[...]
11 ê անմ[եղ] kmps չիք անմեղ R անկել m անկանեալ R աւազակաց ի մէջ a աւազա[կա]ց
12 kmps վասն կին (p որ կին) խաւսեցեալ (kp խօսեցեալ) և պղծեալ դտանի փխ. վասն.... իցէ ı խօսեցեալ acdefgq ստահակ (bt ըստահակ Y ատոք lo աստոք h աքսոր) փխ. սատոք
13 t որ bq ի նմանէ êt լինել
14 bq վասն եկեղեցոջ (q եկեղեցո ոչ) փխ. վասն... դուրս մի kmps վասն որ եկեղեցիսն (k զեկեղեցիսն) չիշխեն աւրէնս (k օրէնս) առնուլ դհաց ազապին ոչ ճաշակել փխ. վասն... դուրս մի DHê ոք d որ Wclot յեկեղեցին Y յեկեղեցիս f յեկեղեցոջ ոչ իշխեն eg եկեղեցւոջ (g եկեղեցոջ) ոչ իշխ[են] DGH չիշեն (e չյիշեն) փխ. չիշխեն eg չիք առնուլ.... դուրս մի S յաւրէնս V յօրէնս d աւրէնքս W չիք և ի դուրս մի

ԻԲ. վ֊ասն կնոջ որ երկուց եղբարց պոռնկիւ։
ԻԴ. վ֊ասն սերմներթուքեանն։
ԻԴ. վ֊ասն ղգոյշ կալ կնոջ երիցու։
Իէ. վ֊ասն հիմանց եկեղեցեացն։
ԻԶ. վ֊ասն եկեզեցւոյ պատուիրանին։
ԻԷ. վ֊ասն ղի մի՛ անգէտ վարդապետ լինել։

Կանոնք հարանց հետեւողաց

ԻԻ. (ԱԻԹ) Ա. Եթէ ոք հեղձուցանէ զտղայ իբրեւ ղխեղ կամ ի շնութեան ղայն կամաւ արարեալ՝ վոհիանակ մեռցի, զի եւ որպէս ոչ է հնար ի
10 *վեր կացուցանել, նոյնպէս եւ ոչ ապաշխարել։*
ՃԻՄ. (ՃԻ) Բ. Անասնապիղծ կամ որ պղծեն կամ որ պղծին, զարուին եւ ղիգին ասացաւ, կամ որոշէ եկեզեցի մահու, կամ մեռցին որպէս տէրունեան աւրէնքն հրամայեն։

1 acdhilort *որ ընդ* êbegmpq *երկու* d *եղբարցն* L *պոռնկին* l *պոռընկին* Kt *պոռընկի* ê *պոռնիկի*

2 J *սերմներգութեանն* L *սերմներթութեանն* M *սերմներթութեանց* R *սերմներդութեանց* X *սերմերդութեանց* Y *սերմներաութեանց* bkmq *սերմերթութեան* l *սերմներթութին*

3 CDGHKLMQRSTVXYZêcdeghiklm oprst *զգուշ* bq *զգուշակալ* kmps *չիք կալ* L *կնոջն* bdkmpqs *իբրեւ զու.* eg *իբրեւն*

4 BCDEHVêrs *հիմանն* G *հիմ* Lbcdefg hiklmopqs *եկեղեցոյ* Walkmrt *եկեղեցւոյ* S *յեկեղեցեաց*

5 IJNOPYachilops *եկեղեցոյ* MRX *յեկեղեցւոյ* ê *եկեղեցույ* d *չիք եկեղեւոյ* bfq *եկեղեցի (*f *եկեղեցոյ) պատուիրանի* eg *եկեղեցոյ և պատուիրանի*

6 Wabcdefghiıoqrt *չիք ղի* hlo *անդէտս* t *անդէ* defghlort *դնել փիւ. լինել* kmps *չիք լինել*

7 W *չուցի վերնագիր* BCDEFG He *ղլուխ կանոնիս հարց է (*H *է) փիւ. կանոնք.... հետեւողաց* AUn *ղլուխք կանոնիս հարցն (*n *սրբոց հարցն) է (*n *ղ* U *չիք է) ի կանոն ղ հարց հետեւողաց* eghilort *ղլուխք (*ef *ղլուխ) կանոնիս իդ սուրբ հարանցն (*ir *չիք սուրբ)* hlo *հարանց սրբոց իդ* t *քըսան և չորս ի սրբոց հարանցն* acdf *ղլուխ (*a *ղլուխ) կանոնիս իդ հարանցն* bq *կանոնք հետ առաքելոցն հարցն (*q *հարանց) հետևողացն (*q *հետևողաց) իդ սուրբ հարանցն* km ps *ղլուխ (*ms *ղլուխք) կանոնիս հարցն հետևողաց է*

8 acdhilort *հեղձուցանէ ոք* RY *հերձուցանէ* W *հեղձուցանիցէ* b *զաղան* q *զտղայն* DGHê *խեղ* JXY *ի շնութեանն*

9 IJu *չիք զայն* t *և զայն* befgq *կամաւոր* t *վոհիանակ նորա մեռցի նա ղի* S *ղի և կրկնված է* acir *որպէս և վիս. և որպէս* bdefgbklmopq st *չիք և*

10 h *վերա* l *վերայ* G *նոյն փիւ. նոյնպէս* eigq *չիք ոչ*

11 lo *անասնապղծ* et *չիք կամ որ պղծեն* b *անասնայպիղծն* km ps *պղծի կամ որ պղծեն* Ghl *պիղծ ին (կամ)* o *պեղծեն (կամ)* I *չիք կամ որ պղծին* cd *զարուագիաին փիս. զարուին*

12 ù *կամ փիս. և* e *ղէղին* û *չիք առացաւ* t *չիք կամ (որոշէ)* eg *որոշեացէ* G *չիք կամ որոշէ... որպէս* M *յեկեղեցիս* RX *յեկեղեցի* Y *յեկեղեցին* d *եկեղեցոյն* F *չիք եկեղեցի* t *կամ մահու* cdfkmps *ի մահու* hegq *մահուան* û *մեռցի*

13 G *չիք տէրունեան... զարձուցանել մինչև* 108-րդ *էջի* 3-րդ *տողը* UWacdhlnort *տէրունական ê տէրունեայն* LORSZ *յաւրէնքն* M TX *յօրէնքն* Yû *օրէնք* êkmps *աւրէնք* JKLMQRSTXYZût *հրամայէ* d *հրամեն* l *հրամանն*

ՃԻԲ (ՃԻ) Գ. Պոռնիկն մինչեւ այնպէս գնասցէ, կացցէ հեռի ի դրանց եկեղեցւոյն նմա յանդիման, այլ հաղորդել կամ յեկեղեցի մտանել՝ քահանային առաւել շեղչէ ոգւոցն մեղականութիւն։

ՃԻԳ (ՃԻԱ) Դ. Գող կամ ասպնջական իւր, ըստ կամաց եկեղեցւոյն, արժանի
ə լիցի զնա մատնել մահու. զի հնացեալ աւազակն եւ իւր հացամեծարքն միշտ լինին ի մահ դատապարտեալք. զայսր զկնի պարտ է դատաւորին հետեւել։

ՃԻԴ Ե. Զկին որոշել յանձնէ անձնասպանութեան վրէժ է, ոչ մի ինչ պատճառք համարձակեն զնա հանել՝ ոչ ամլութիւն, ոչ ծախողու-
10 թիւն, ոչ վատութիւն, քայց բորոտութիւն եւ պիսակութիւն եւ ղիւահարութիւն եւ գոնջութիւն եւ կախարդութիւն կամ հանապազ պոռնըկութիւն՝ ըստ տէրունեան աւրինին։

ՃԻԵ Զ. Զքահանայի ոմեղս եթէ ոք հաւաստեաւ գիտասցէ, վարդա-

1 N պոռնկին u պոռնիկ r չիք մինչև t մինչև ի սպառ այնպէս bq յայնպէս tg գնայցէ b կացէ ւ ի հեռի ի f ի դրաց

2 IJNOPQTêbcdfghiklmopqrs եկեղեցոյն MXY յեկեղեցոյն R յեկեղեցւոյն û եկեղեցւոյ k նա փխ. նմա g անդիման t յանդիման նմա bq յայլ kmps ոչ փխ. այլ begq հաղորդ t հաղորդել IJPêûkmps եկեղեցի KMQTeg եկեղեցին MRSXY Zacdhilort յեկեղեցին

3 Y մեղք է փխ. շեղչէ efghlmop qr զեղչէ փխ. շեղչէ YCceg հոդոցն DH հոգւոցն ê հոգւոյն t հոգոյն IJabdfqmr ոգոցն hlo ոգոյն S յոգւոցն û ոգւոց kps ոգոցն մեղականութիւնն և ղիղին ասացաւ կամ որոշէ եկեղեցի մահու կամ մեռցին որպէս (p չիք որպէս) տէրունական աւրէնքն (p օրէնքն) հրամայեն F մեղանութիւն Jq մեղականութիւնն Kbo մեղականութեան HW մեղկանութիւն

4 n զգող Q չիք կամ b կամաչն IJNO PWêacdefgbiklmopqrs եկեղեցոյն MRX յեկեղեցւոյն Y յեկեղեցոյն u եկեղեցւոյ N արժան S յարժանի kmps զոզանի փխ. արժանի

5 bq լինիցի Ybefgq մատնել (bq մատնել) զնա Vû մատնել փխ. մատնել hlot մահու մատնել U հայամեծարքն u հացամեծարք

6 KLMQRSTXYZr չիք ի մահ km ps ընդ նմա (h ի նմայ i ի նմա o ի նմահ) փխ. ի մահ t զատապարտեալք ի մահ ho և զայս kl զայս bcd զայրս փխ. զայսր KLMQRSTXYZ չիք զայսր... հետևել d պարտ է զկնի դատաւորին q դատաւորին պարտ է ps դատաւորի û հետևիլ դատաստանի փխ. դատաւորին հետևել

8 êhlo զկնի փխ. զկին ûbegqs զկինն (ûs կին) որոշեալ Wfis որոշեալ dl յորոշել BCDEFHITê յառնէ փխ. յանձնէ eg յանձնէն KLM անձնասպանութիւն է վրէժ QRT XZ անձնասպանութեան է վրէժ Y անձնասպանութեանն է վրէժ S անձնասպանութենէ ê վրէժ km վերժէ begq և ոչ t որ փխ. ոչ q մինչ փխ. ինչ

9 Ut պատճառ h ի պատճառք u պատճառօք համարձակին IJKLMQRST XYZ յամլութեան l ամլութեան û ձախողութիւն d ոչ վատութիւն ոչ ձախողութիւն

10 W բարոտութիւն lo չիք և (պիսակութիւն) F դւահարութիւն

11 hlo չիք և (գոնջութիւն) N գոնջութեանն X գոնջութիւնն efg գանջութիւն q գանջոտութիւն hl չիք և (կախարդութիւն) U կամ հանապազ կրկնված է Q պոռնկութեան d զպոռընկութիւն

12 KLMQRSTYZd տէրունական H տ[էր]ունեան ê տէրռնեան Q օրինի YWacdhklmoprst հրամանին փխ. աւրինին

13 U գքահանային u քահանայ q քահանայի t զմեղս քահանայի n մեղս Q ոք ըստ Dü հաստատեաւ փխ. հաւաստեաւ ûd վարդապետին

պետի նորա միայն իշխեսցէ լալտնել եւ ասել կամ թէ եպիսկոպոս իցէ կամ՝ քորեպիսկոպոս։ Ապա եթէ ի հրապարակի ջալլի ձաղեսցէ՝ ոգւոյն ոլորէ դատաստան, ղի զԱստուծոյ քահանայ խնդրէ ձաղել. իսկ եթէ եպիսկոպոսն լուիցէ եւ ոչ հալեսցի, սակայն նա որ իւր անկն էր խաւսեցաւ, իսկ լոյծ առ ի դմեղսն տեսանելոյն ոչ կամիցի ընդ քահանային հաղորդել՝ հնարիւ զատուսցէ զանձն ի քահանայէն եւ զամբաստանսն մի երկրորդեսցէ, ղի չէ նմա հաւատացեալ դատել, այլ դատիլ ի քահանայէն։

ԱՒԶ (ԱՒԲ) Լ. Զքահանայ մինչեւ ոչ սիւնհոդոսն կամ վարդապետաց լուծեալ իցէ, միայն լուր եւ բաղբաղալքն ի նմա իցեն՝ մի որոշեսցի, ղի ոչ սակաւ դարանակալութիւնք են նախանձոտաց։

ԱՒԻ (ԱՒԴ) Ը. Արուսպղծութեան բասում կերպարանս ասացին ծանաւթք գործոյն, իսկ եթէ գտցի ոք զարու պղծեալ կամ պղծէ անզգամութեամբ,

1 abcdefghilmopqrst նորա (hl ի վերայ) յայտնի մխայն (p չիք մխայն) իշխեսցէ (q իշխիցէ o չիք իշխեսցէ) U այտնել defgklmopqrst չիք յայտնել և abchi չիք և DHê չիք և ասել Y ղի փխ. կամ Wd որպէս փխ. եպիսկոպոս

2 Y և թէ փխ. կամ K քորեպիսկոպոս իցէ d եպիսկոպոսն S առայ (T ասա) փխ. ապա bq չիք ապա cdhlo թէ beghklmopqs չիք ի (հրապարակի) A ջայղի egl ջեալի (q դայլի) փխ. ջայլի s ի ջայլի f ջայլ եւ. ձաղեսցէ Wbefgq ձաղիցէ

3 IJKLNOPSTUVYZWbcdefghkmpqs ողոյն c հոգւոյն r ոգւոցն Ybq դատաստանն t ղի քան զաստուածոյ խնդրէ k աստուածոյ ղքահանայն KLMQRSTVXYZbcegl քահանայն N քահանայէ d քահանայքին խնդրել afhliopqrs ղքահանայն

4 Yûbcdhlq եպիսկոպոս ps հայեսցէ a նորա փխ. նա cd չիք ոչ Y իւր որ DHeg ղիւր m իւր ձախ լուսանգքում

5 C hlo ակն ուղղված է անկն BDEHI êû ակն befgq անկ befgq իսկ եթէ յոյժ, չիք ի H ի մեղն û ի մեղս k ի դմեղս IJKLMNOPQRSTUVXZW տեսանելոցն acdefimopqrst տեսանելոյ bghl տեսանելս n տեսանելւոյն

6 c չիք ընդ kmps քահանայ Yr քահանայի ûrl հաղորդիլ hlo հաղորդելոյ i հատուսցէ bq ի քահանայքին e ի քահանայէքին

7 hlo չիք և դամբաստանսն.... ի քահանայէն E դամբաստանն Pp դամբարտաւանսն փխ. դամբաստանսն Y դանբաստանսն W դա[մբ?]աստանսն bq դանբաստանս r դանբաստանըն I յերկրորդեսցէ N դինչ է փխ. ղի չէ acdirt ղի չև է ի նմա kmps չև է փխ. չէ p հաւատալ

8 e դատիլ (այլ) r դատէ (այլ) t դատէ այլ ի դատիլ d (այլ) դատել

9 Vû ղքահանայն bq քահանայ ho քահանայս acdiklmprst ղքահանայս eqt մինչ bq մի փխ. մինչև ir որ փխ. ոչ M զսիւնհոդոսն R զսիւնհոդոսրն Y զսիւնոդոսն befg սիւնհոդոսական q սիւնհոդոսական hlo սիւնհոդոսքն F կամ կլկնված է befgq չիք կամ t կամ ի վարդապետաց իցէ լուծեալ u վարդապէս U վարդապետ այլ

10 i իցի ABCDEFHIJKLMNOPQRSTUVXZWêhinort բաբայքն (Y û բաբայք l բառբայքն) փխ. բաղրաղայքն l չիք ի նմա b որոշեսցէ q որոշիցէ r որոշեսցին

11 d դարանակալութիւնքն, չիք են hlo նախանձոտացն

12 C արուայպղծութեան Y արուապղծութեանն kmps արուապղծութիւն cp կերպարանք bq ծանաւթ

13 U իսկ է acdhiklmoprs թէ U չիք եթէ.... կամ պղծէ d գտցէ h գարուապղծեալ o գարուայպղծեալ b պիղծ efgq պղծի befgq ախորժելով փխ. անզգամութեամբ û անզգամութիւն hl անզգամութեան

մահ վախճանեսցէ նմա տէրունական աւրէնքն։ Այլ ներէ զայս դատաստան՝ կատարեալ եւ սուրբ եկեղեցի, այլ ի ձեռնադրութիւն գալոյ ի բաց թքցի, զի զեզծիչ աւրինաց տեսցի։ Իսկ եթէ պատրանաւք յումեքէ խաբեալ, որպէս թէ ոչ մեղք իցեն եւ ի միտս իւր եկեալ թէ խաբեցաւ, յետ բազում կրաւնից՝ տէրունեան հաղորդութեանն լիցի արժանի։

ՃԻԼ (ՃԻԴ) *թ. Զմկնանկն յանգէտս ուտել կամ ըմպել՝ առանց պատուհասի լինել արժան է. այլ մեծարելոյ վասն սուրբ զաւրէնսն, զաւուրս է ղգուշացցի ի հաղորդելոյն։*

ՃԻԹ (ՃԻԵ) *ժ. Եթէ պղծեսցի ոք ընդ քեռ կամ ընդ դստեր կամ ընդ քեռորդուոյ կամ ընդ հղբաւրորդուոյ, այնպիսին որոշեցաւ, որպէս ամենայն անծանաւթք Աստուծոյ, քանզի աւրէնքն տէրունեան մատնեաց զնա ի մահ. զայդ կրեսցէ՝ եթէ ի կին հաւր կամ եղբաւր կամ հաւրեղբաւր ոք անաւրինեցաւ։*

ՃԼ (ՃԻՋ) *ԺԱ. Որ ընդ կանայս աւրկունս շնայցէ, որպէս պանասնապիղծն է. նոյնպէս եւ կանայք ընդ արս աւրկացեալս, զի որպէս ընդ մեռե-*

1 b *մահու վախճանեսցեն* t *մահու վաղջանել հրամայէ նմա* o *վախճանեսցեն* u *մահու* KLSZ *յաւրէնքն* MRT *յօրէնքն* X *յօրէնք* êûg *աւրէնք* KMQRTYZ *ներեսդէ* ê *նիհրէ փխ. ներէ* h¹o *դատաստանս*

2 ûefgImors *կատարել* u *չիք և* MR X *յեկեղեցի* Y *եկեղեցին* befgq *եկեղեցի [սկ եթէ ի մահուանէ (*efgq *չիք ի) ապրեսցի այլ ի* A *այդ* u *չիք այլ ի* MZ *ի ձեռնադրութիւն* b *ի ձեռնադրութիւնք*

3 Uabcegbiklmnopqrs *դալոց միայն* Y *թաքցի* LMRXZ *դերծի (*K *դերծիլ* Q *դերձիլ* ST *դերծիչ* Y *դերծցի* û *պղծից) փխ. զեղծիչ* bq *զեղծիչ է (*q *եղծիչ է) աւրինաց* eg *զեղծիչ է օրինին* f *զեղծիչ է աւրինին* KL MQRSTXYZ *տեսցէ* ef *առեցի (*gq *առեց) փխ. տեսցի* r *եթէ ի պատրանօք*

4 W *յումմանէ* q *ումեքէ*bcefgq *եթէ* MR XY *ոք փխ. ոչ* ê *իցին* Uhlo *չիք ի*

5 befgq *եթէ* IKLMNOSTVXYZWêû dhlot *հաղորդութեան* R *հաղորդութիւն*

7 Ybdnq *զմկնանկն* u *մնկնանկան* c *զմկնանդս* h *զմրկանկն* l *զմկանկն* eg *զմուկն* Qeg *անգէտս* û *և փխ. կամ* cd *չիք կամ ըմպել*

8 t *լինիլ* a *երժան* KLMQRSTXYZhl no *վասն մեծարելոյ* befghps *զսուրբ* cd *չիք սուրբ* m *զաւրէնսն սուրբ* bfq *աւրէնսն* u *զօրէնս* eg *օրէնսն* MRXY *չիք զաւուրս* Wû *ևօթն*

9 KLMQRSTZhlo *զղուշացցին* f *զղոյշացցի* hlo *չիք ի* a *ի հաղորդութենէ*

10 lo *պղծիցի* Lrt *ոք պղծեսցի* Y *քեռն* bgq *չիք ընդ (դստեր)* bq *զդստերն* q *չիք ընդ (քեռորդւոյ)* CIJMNOP VYabcdefghklmoprst *քեռորդոյ*

11 BCDEFHIê *չիք կամ ընդ եղբաւրորդւոյ* IMNOPYbgbklprs *եղբօրորդոյ* Scdefmo *եղբաւրորդոյ* k *չիք ամենայն*

12 hl *անծանօթքն* o *անծանաւթքն* 1 *սոցա փխ. աստուածոյ* êû *օրէնք* hlo *աւրէնք* ê *տէրունեայն* W *տէրունական* d *մատնեացն* I *զնոսա փխ. զնա*

13 K *թէ* bg *չիք ի (կին)* eg *ի կինն* b *չիք հաւր կամ եղբաւր կամ* u *և փխ. կամ (եղբաւր)* q *չիք կամ (եղբաւր)* IJOuhloq *չիք կամ հաւրեղբաւր* b *հօրեղբայր*

14 b *ասյք (*eg *տք) փխ. ոք* q *չիք ոք* Eê *անիրաւեցաւ (*Y *անուանեցաւ) փխ. անաւրինեցաւ* h *անօրինացաւ*

15 bq *ուր ընկալան այս փխ. որ ընդ կանայս* r *չիք ընդ, զկանայս* i *ուրուկս բացի* hlor-*ից մնացած Ձեռերը ուրկունս* b *շնասցէ* u *անասնապիղծ* b *դանասնապիղծս* dhlo *զանասնապիղծն* q *զանասնապիղծս*

16 ê *կանայքն* NOdir *այրս* û *այր բացի* hlor-*ից մնացած Ձեռ-երը ուրկացեալս* H *չիք զի* p *չիք ընդ (մեռելոյ)* Y *մեռելոց*

լոլ պղծութիւն հաշուիցի եւ զչար ցանկութիւն նոցա քննեսջիր, զի ծնունդք նոցա աւրուկս ծնանին։

ՃԼԱ (ՃԻԼ) ԺԲ. Եթէ ոք ընդ անձին իմաստութիւն հաւանեալ զսպանողն կոչեցեալ լապաշխարութիւն, այնպիսին չանխայեալ, զարիւն նոցա
5 լիւրմէ հողոյն պահանջնալ։

ՃԼԲ (ՃԻՐ) ԺԴ. Ի հերձուացող բանից՝ եթէ եպիսկոպոս ոք կամ երէց կամ մոնազոն որք եւ իցեն, անսացեալ խրատու առաքելոյն՝ ի բաց որոշեսջիր, քանզի բաղում ասողք են, եթէ առ կաշառս եւ չեն մեղք։ Ասէ. «Մի առնեա զեղբայր քո եւ անմեղ եսց». այնպիսեացն եթէ
10 ներեսցէ ոք կամ ախորժեսցէ, կցորդ լինիցի չարեաց գործոց նոցա։

ՃԼԳ (ՃԻԹ) ԺԴ. Որ դհետ միմեանց մեռանին մինչեւ ցերրորդն, թէ վասն որդէծնութեան կամ վասն տնարարութեան իցէ՝ ընկալցի սուրբ եկեղեցի լապաշխարութիւն։ Ապա թէ որդիք գուցեն եւ տնտես կալցէ՝ մերժեսցի, որպէս ամենաչար պոռնիկն։

1 Z պղծութեան hlo պղծութիւնս e պղծութիւնն հաշուեցի և զցանկութիւն չար Fdr հաշուեսցի km ps հաշուեալ u չար DH զցանկութիւն չար Xckmt ցանկութիւնն as ցանգութիւնն S ձանկութիւն o ցանկութիւնս BDEHIJêın ի նոցա t չիք ի նոցա d նորա փխ. նոցա Y քննևսջիք t դի ե

2 N ծնանիմք uq ծնունդ ûbefgq ուրկունս A սկզբնապես աւրուկս հետո ուղղել են ուրուկս. բացի Ailor-ից մնացած Ձեռ-երը ուրուկս t օրկունս Y ուրկունս լինին

3 BCDFHIJVêûı թէ X խմասաութիւնն R հաւանել Qrt զսպանողսն u սպանողն kmps ոչ կոչեցեալ

4 IJKLMQRSTXZûegr ապաշխարութիւն befgq որպիսի ինչ անխայել (e յանխայել g յանխնաել) յարիւն (e արիւն) փխ. այնպիսին... զարիւն ê չանխայեաւ զարիւնս u չանխայել արիւն

5 JLQRSTVXYZêû լիւրմէ INOPV Yêbcefgbilmops հողոյն Y պահանջիցի ê պահանջեցեալ u պահանջել befgq պահանջեսցի

6 CDEHPYebcdhilpqr չիք ի CDH դհերձուածաւղ Pêbhılpq դհերձուածող E դհերձուածօղ Y դհերձուածօղ cd ի հերձուածողաց dm եպիսկոպոսք IJu ոք եպիսկոպոս hlmp չիք ոք o չիք ոք կամ

7 բացի AU-ից մնացած Ձ-եռը՝ մոնոզոն d կամ որք ê իցէն X որ ոք փխ. որք acdhıklmoprs անսացեալք ê անսանացեալ փխ. անսացեալ A սկզբնապես անսանցեալք ապա ջջ-ն հանել են t չանսացեալք առաքելոց խրատու Tbefgq ըստ խրատու (bq խրատոյ) IJRYWacıkmoprs առաքելոցն u առաքելոց բացի befgq-ից մնացած Ձեռ-երը առաքելոյն ի քէն ի բաց F չիք ի (բաց) N ի բայց

8 H որոշեսջիք O որոշեսցջիք t քանզի են բազումք ասացողք եթէ առ կաշառս NOW բազումք p բազումք են ասող DH ասողքն, չիք են bcefgq թէ

9 befgq չիք ասէ hl մաանեաց Yê զեղբար u զեղբարս b զեղբայրս efg զեղբայրն P և անմեղ ես.... ոք աջ լուսացցքում Xê անմեղս ê այնպիսեանցն ü այնպիսեացս bq այսպիսեացն Ü թէ

10 ê չիք ոք NOYWûabcdefghıkimo qrt լիցի ps լիցին m չիք չարեաց n գործոց

11 O որպէս (t որք) փխ. որ egq հետ b չիք դհետ Yo միմիանց ê մեռանեն NOWbefgu մեռանին կանայք արանց մինչև bq ցյերրորդն ir յերրորդն t երրորդն ubfhloq եթէ

12 W որդեծննդեան acdikmprst և կամ hlo չիք վասն Ọ տնարար Y տնարարութեանն e տնօրարութեան lo անաւրէնութեան ê ի սուրբ

13 HIJVû ապաշխարութիւն begq ապաշխարութեան f յապաշխարութեան t չիք յապաշխարութիւն BC DEHêadeghiklmoprst եթէ û որդի Q խոցեն (û իցէն begq գոցեն) փխ. գուցեն Yê գուցին Ybhkl անտես փխ. տնտես êbc կացէ û կայցեն Yadkmpqs կացցէ

14 բացի IKLMNOPQRSTXZWachikmoprst.-ից մնացած Ձեռ-երը պոռնիկ

ՃԼԴ (ՃԼ) ԺԵ. Զաուէանկն եթէ որդիս ծնցի եւ հայր եւ մայր եւ աղչիկն չկամեսցի, մի՛ ինչ վնաս կրեսցէ ի չարդազան հոգւոյն՝ անդրէն դարձուցանել։

ՃԼԵ (ՃԼԱ) ԺԶ. Որոյ մոնազանութիւն խոստացեալ է՝ կամաւք եւ ոչ ի հարկէ, եւ խնդրէ ամուսնանալ, իբրեւ դուրացողն եւ դարձող է ի կարգ քահանայութեան. ի դատաստան անձին մի՛ խաբեսցի։

ՃԼԶ (ՃԼԻ) ԺԷ. Զդիակողոպուտ եթէ ըմբռնեսցի եւ ակամայ կամաւք խոստովանեալ՝ մեռցի. իսկ եթէ ոք ոչ սպանցէ, քննեսցէ զնա սուրբ եկեղեցի՝ մինչեւ ի մահ որոշեսցի, քանզի տեղի ապաշխարութեան նորա չէիք։

ՃԼԷ (ՃԼԳ) ԺԸ. Եթէ ոք անմեղ գնասցէ ուղեւոր եւ ոչ զոք ունիցի լաոաչ թշնամի պատահեալ, այլ թէ որ ամենեցուն գողն եւ աւազակն սմա դիպեսցին եւ սպանցէ սա զնոսա, մի՛ իբրեւ սպանող դատեսցի սուրբ եկեղեցի։ Իայց վասն ահագին սեղանոյն՝ սրբեսցէ զանձն աւուրս սակաւս, զմտաւ ածեալ, թէ ընդէ՞ր իսկ եւ ակամայքն դիպեցան անձին թէպէտ եւ յԱստուծոյ իցէ մատնութիւնն։

1 HJê յառւանկն Yop առւանկն ê յառւակն dgq դառւակն befgq թէ E որպէս փխ. որդիս h ծնցիս abd eghiklopqrst չիք և (հայր) IJh lo մայրն û աղչիկ

2 befgq չկամիցի DH մինչ փխ. մի ինչ K կրիցէ q և ի բացի AKbeikmps-ից մնացած Ջեռ-երը ի չարագազան INOPVYêcefghilmoprst հոդոյն b հոգուն ı յոդ.ոյն DH անդէն

4 ıt որ փխ. որոյ dikmrs գմոնագանութիւն F մոնողովնութիւն W մոնողութիւն e մոնողոնութիւնն û մոնողութիւն aghlopt դմոնողոնութիւն c դմոնողութիւն f դմոնողանութիւն AU մոնողոնութիւն bq խոստաէցեր է ê ի յարկէ

5 R ամուսանալ Ibhıoprt դուրացողն LMQRVXY դուրացող (Q դուրացողն X դուրացօղ) է և S դուրացողէն d դուրացող է այնպիսին և դարձաւղ bq դարձաւղն f դարձողն eg դարձօղն k դարձօղ hlopr դարձեալ t դարձեալ գայ ի կարգ abcdefghi klmopqrs չիք է Y քահանայութեան կարգէ

6 befgq անձին իւրոյ մի Xhlo խաբեսցէ N խափանեսցի փխ. խաբեսցի

7 ê զդիակողուպոյա bq զդիակողոպուրզ ho դղիակողոպա r ի դիակողոպուտ t բմբռնիցի Veg յակամա U կամայ (h ապայ klmo ապա) փխ. ակամայ t կամաւ d խոսաովանեան

8 ENOW ոչ ոք abcdefgbklmopqrst չիք ոք bq սպանիցէ t սպանցի o քննեցէ d որպէս եղեցի փխ. սուրբ եկեղեցի

9 t և մինչև ի m չիք ի e տեղ bcd տեղիք LTZê ապաշխարութիւն Q ապաշխարութիւնն NO ապաշխարութեան տեղի NO YW չիք նորա

11 Y թէ ST զոք

12 E և թշնամի hlo պահեալ փխ. պաահեալ A այդ t այլ որ եթէ ամենեքեան դողքն և աւազակքն hlo չիք որ û զող և աւազակ km ps նմա փխ. սմա W չիք սմա

13 Ubefhnq դիզեսցի H դիմեսցին (lo դիմեսցի) փխ. դիպեսցին H ասէ փխ. սա Y չիք սա befgq դնա փխ. դնոսա km չիք մի ceghr զսպաննող V սպաննող bdfıklmnoqst զըսպանող մնացած Ջ-երը սպանաւղ Yegt դատեսցէ cd դատիցի ի սուրբ t դնա սուրբ

14 k զեկեղեցի ı այլ փխ. բայց bq չիք բայց eg պահին փխ. պահպին X սեղանուն an սեղանուոյն û սրբըբեսցի Iûhlo յաւուրս aq աւուրս

15 begpqs սակաւ û ածել Q ընդ û ակամայ e յակամայքն g յակամա b դիմեցան փխ. դիպեցան

16 KLMQRSTVXYZûdeh ասաուծոյ IKMQRSYZWûdeghl մատնութիւն

ՃԼՀ (ՃԼԴ) ժ֊Թ. Կին ոք ուրուք եթէ իցէ ի խաւսման եւ նախ քան զպսակն դողացի՝ պղծեալ զամուսնութիւնն, իբրեւ զպոռնիկն իսկ կանոնեցաք նմա ապաշխարել, ապա եւ աւրհնել լերիցուէն եւ պատուական պսակին եւ սուրբ հարսանեաց լիցի արժանի։

ՃԼԹ (ՃԼԺ) Ի. Նոյնպիսին դարձեալ ծանր նստեալ նախ ամուսնութեանն՝ մի՛ սարկաւագութեան կամ երիցութեան լիցի վերակացու։

ՃՄ (ՃԼԶ) ԻԱ. Որ ոչ իցեն արժանի ճաշակել ի խորհրդական սեղանն, եւ մի՛ զպատարագիսն բերեալս արտաքուստ մի՛ իշխեսցեն ընձեռել կամ ճաշակել։

ՃՄԱ (ՃԼԷ) ԻԲ. Կին որ երկուց եղբարց ախորժեսցի պոռնկել՝ մեռցի. իսկ ամուսնանալ ի վերջէ զատուցեալ յարանցն՝ ընկալցի եկեղեցի ապաշխարութեամբ ծանուցեալ։ Իսկ եթէ կալցէ արտաքոյ դրաց եկեղեցւոյն՝ յանդիման նորա աղաւթեսցէ ծանուցս մտհու սահմանեալ։ Իսկ եթէ

1 .I *մին* (u *մի*) փխ. կին abcdefghikl mopqrst *ուրուք* (hikr *ուրուկ*) *սահակ* (bq *սաւհ*) *իցէ եթէ* (d չիք *եթէ*) *իցէ* (dh չիք *իցէ*) *ի* (br չիք *ի*) *խաւսման* (eg!prt) *խոսման* q *խոստման*) բացի abcdefgik lmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երը չիք *իցէ* բացի KYêûchlo-ից մնացած Ձեռ-երը *ի պսակն* abdefgikmpq rst *ի պսակին*

2 û *դողացէ* befgq *պղծել* IKLMQRST ZWêûbcdp *զամուսնութիւն* X *ամուսնութիւն* CDH . *զպոռնիկ* û *պօռնիկ* egf *զպոռնկին* bq *զպոռընկին* t *զպոռնիկան* IJū չիք *իսկ* acdhiklmoprst *կանոնեցան* bef gq *կանոնեցաւ*

3 dhlot *և ապա* (dh *ապայ*) *աւրհնել* (d *աւրհնեալ* t *օրհնել*) NO *յաւրհնել* W *յօրհնել* c *աւրհնեալ* MR qr *երիցուէն* Xêdfkp *յերիցուէն* Y *ի երիցուէն* eg *երիցուէն* lo *յերիցէն* c *յերիցուէն* hlo չիք *և* (*պատուական*)

4 GH *պսակն* ê *պսական* n *պսակին աջ լուսանցքում* q չիք *և* RXYabc defgbiklmopqrst *հարսանեացն* O *հարսանեաց* û *արժանի լիցի* cdeg *լիցին*

5 KLMQTZ *նոյնպէսին* JNOYWUhlo ps *սոյնպիսին* bcefgq չիք *դարձեալ* hlo *նստեալ ծանր* R *նըստել* Y չիք *նախ* IMNPRSUXYWêûbdefgq *ամուսնութեան* t *յամուսնութեանն*

6 KLTZel *սարկաւագութեանն* t *ի սարկաւագութեան* Y *և փխ. կամ* r *մի* (t *և մի*) փխ. *կամ* LT *երիցութեանն* K *երեցութեանն* Q *էրէցութեանն* R *երեցութեան* Z *իրիցութեանն* Xbcdelmq *երիցութեան* g *քահանայութեան* t *յերիցութեան* KLMQRSTYZ *լինիցի* hloq *լիցի նա* (q *ի փխ. նա*) *վերակացու* b *վերայկացու*

7 efgqt *որք ոչն են* (t *իցեն*) փխ. *որ ոչ իցեն* acdhiklmoprs *ոչն* û *իցէ* b *են* փխ. *իցեն* hl *արժան է* dot չիք *ի* KLMQRSTXZ *ի խորհրդականն* t *ղխորհրդական* u *սեղան* c *սեղանոյն մի և*

8 Q *զպաապարագին* Y *զպաապարագն* û *պաապարագիս* q *զպաապարագի տեառն բերեալն* Yûcd *բերեալ* ef gr *բերեալն* hlo *զբերեալս պատարագին* (h *պատարագն*) o *արտայքուստ* t *յարտաքուստ* befg չիք *մի* KLMQRSTXZ *ընձեռեալ* bdeg kmpqs *ընդձեռել*

9 bq *ճաշակել ի խորհրդական սեղանն*

10 b *կինն* d *եր*[*կ*]*ուց* Td *պոռընկել* û *պոռնկիլ* r *պոռընկիլ* t *պոռնըկիլ*

11 Y *ամուսնացեալ* bq *ի վերջէն* Q *ջերջէ* (W *մերջէ*) փխ. *վերջէ* Yûhl *ապանցն* kmps *յարանց* Nhilor *յեկեղեցի* MRXY *եղիցի* (û *սուրբ եղիցի*) փխ. *եկեղեցի* û *ապաշխարութիւն*

12 ps *ծնաւ* (r *ծանոյ*) փխ. *ծանուս* û չիք *ծանուս* Yabcdefgikmopq rs *կացցէ* e *զրանց* t *զրան* NYWê ûbcr *զրանց եկեղեցոյն* (Y *եկեղեցոյ* û *եկեղեցւոյ*) IJMOPRSTVX dfghklmops *եկեղեցոյն* q *եկեղեցուն*

13 Il *յաղաւթեսցէ* q *ծանուս*[*ն*]*ս* d *եղիցի եթէ*

եղիցի բազում ժամանակս, հայեսցի ստոյգ գիտուն վարդապետն։ Զդոյն եւ եղբարք առողք կրեսցեն։

ՃԽԲ (ՃԼՀ) Ի9. Սերմնաերթութիւնք ի քուն՝ է որ խոտեսցի, է որ ոչ. եւ է այլաշարժութիւնք բազում, է որ յոյժ ի գիրութենէ է, եւ է որ ի լագութենէ. եւ յոյժ այն է որ ի կրաւնիցն լագութենէ է։ Քանզի որ ի գիրութենէ է, եւ նախ մեղք գիրութիւնքն են եւ ապա տարաժամ հոսութիւնքն. այնպիսւոյն՝ վասն երկուց ախտիցն պատկառել պարտ է լահագին խորհրդոյն մինչեւ լերիս աւուրս. զդոյն կանոնեցաք եւ արբեցելոյն որ զնոյն գիջացաւ։ Իսկ այլ է որ գոլացուցանէ լինքեան եւ եռացուցանէ յորդոր մտաւք եւ յաւրն հայելով լւկէ զմարմինն եւ զարիւնն հոսեցուցանէ՝ կանոնեցաք նմա զպոռնկին ապաշաւանս, զի որպէս նա այլով մարմնով՝ եւ սա իւրովն

1 bq եկեղեցի փխ. եղիցի K ժամանակք blo ժամանակ W հայեսցէ bq հայեսցին g հաեսցի hi ըստոյգ kmps ի նա փխ. աստոյգ u վարգապետ d վարգապետն

2 V զդոյզն u դոյն ê զդոյն փխ. զդոյն a չիք և HKLQnps եղբայրք b fq եղբայրքն (f եղբարքն) առողքն eg և եղբարքն և առողքն t առողք եղբարք û առողջ փխ. առողք բացի AK-ից մնացած Ջ-երբ առաւղք Kr կրեսցին

3 bq սերմներթութիւն hlo սերմնաերթութիւնք որ ի քուն է որ խոտեսցեն (o խոտեսցին) և է որ ae fgikmprst խոտեսցին և է որ b խոտեսցեն bcd և է որ (ոչ)

4 acdhiklmops այլաշարժութիւն բազում և է որ befgq այլաշարժութիւն begq և է որ ի յոյժ գիրութենէն է (g գիրութենէ q չիք է) f և է որ (յոյժ) ê յուժ hilo չիք ի (գիրութենէ) h գիրութեան է O ի գիտութենէ փխ. ի գիրութենէ Yûrt չիք է (և) befgq չիք և է որ ի լագութենէ DHê չիք և է որ.... ի կրաւնիցն լագութենէ է

5 CEacdhlno ի լագութենէ է aps չիք և յոյժ.... լագութենէ է Chlo չիք և յոյժ.... գիրութենէ է km չիք ի bf կրաւնից eg գրօնից շագութենէ Wû կրօնից q կրաւնից լագութենէն է FIJKLMQRSTXZûrt չիք է (քանզի) bq է փխ. քանզի U քանզի կրկնված է efg չիք քանզի

6 û չիք որ begq ի գիրութենէն է û չիք է efg չիք և (նախ) bq չիք և նախ.... են k չիք մեղք ceg գիրութիւնն ûilo գիրութիւնք efg է փխ. են h չիք են

7 kmlo հոսութիւնք s հոսութիւն ûac dhp հոսունութիւնք irt հոսունութիւնք այնպիսոյն պարտ է վասն երկուց ախտիցն պատկառել (t պատկառիլ) յահագին (r ահագին) LQSTZû այսպիսոյն loq այնպիսուն բացի AF-ից մնացած Ջեռերք այնպիսոյն ûhegn ախտից

8 DGHê քահանայիկն (q յագահին) փխ. յահագին MNORYXWû ահագին n խորհրգւոյն t մին և r երիս begq աւուրս երիս p աւուր bq զդոյնն ps կանոնեցէք

9 ABCDEFGHêabcdefiort արբեցեալոցն gq արբեցելոցն kmps արբեցելոց hl արբեցելոցն փխ. արբեցելոցն eg չիր որ (դնոյն Y զդոյն փխ. զնոյն gq միջացաւ (be միջացօ) փխ. գիջացաւ A այդ beigq չիք այլ է acdikmo գոլացուցանեն ps գոլացուցանէն hl գողացուցանեն (r գողացուցանէն begq գգուշացուցանէ) փխ. գոլացուցանէ

10 r ինքեան d յինքեանս beigq գինքն յինքենէ, չիք և (եռացուցանէ) dh loq յեռացուցանէ befgq չիք յորդոր, յէգուրէք (e ուրէք) միօքն (f մտաւքն q միաւքն) փխ. մտաւք և յուրեք lûacikmrst ուրեք dh lo ուրէք

11 d զմարմին h զմարմին և գաբիւն IWûl գաբիւն

12 û ընդ պօռնկին d գպոռընկին i գպռնկին DGHen ապաշխարանս (egq զապաշխարանս U ապաշխարաւանս b զապաշխարանն r ապաշխարանն t ապաշխարանան) փխ. ապաշաւանս f զապաշաւանս p և փխ. զի MRXY չիք գի b նայելով փխ. նա այլով PVn յայլով NOW յոլով փխ. այլով Yefgb lo մարմնովն hlo չիք և սա իւրովն

դնոյն գարշուքիւնս գրգռեցուցանէ։ Իսկ որ ոչ գէրք եւ ոչ արբեալք այլ ի քնոյ թուլացեալք հոսեսցին, զառաջամայն հառաչութիւնս եւ աղաւթս մատուցանեն եւ զանձինս ի սրբութենէն մի՛ զրկեսցեն։ Եւ եթէ ի կրաւնից լազուքենէ կամ լախտիցն հոսեսցի

5 *ի քուն, զսոյն հառաչութիւնս առնել բարիոք երկիւղածութիւն է, քայց զանձն ի սրբութենէ մի՛ զրկեսցէ եւ դատուսցէ։*

Ձեռ (ձէ՛թ) Ի՛դ. կին քահանային մի՛ իշխեսցէ սերմնաբանել ի խրատ աշխարհականին. որպէս կին դատաւորին անուանի դատուհի եւ կին թագաւորին՝ թագուհի, եւ կին քահանային՝ քահանայուհի։

Ձեռ՛ (ձէ՛ռ) Ի՛ե. Զհիմունս եկեղեցւոյ եպիսկոպոս միայն իշխեսցէ ծրագրել ուղղափառութեամբ կամ քորեպիսկոպոս եւ կամ պերետուտ հրամանաւ եպիսկոպոսին։ Ապա թէ առանց եպիսկոպոսին կամ առանց

1 befgq չիք *զնոյն* acdhıkImoprst *զարշուքիւն* hcfgq *արար փխ. զրգռեցուցանէ, որք ոչ են գէրք* (bq չիք *գէրք*) d *որք* p *գէրգք*

2 B *այղ* q չիք *այլ* eg *և փխ. ի* b չիք *ի* bq *քնուն* efg *քնոյն* i *քնու*· A *թուղացնալք* Wp *թուլացեալ* êa cdhikImoprst *հոսեցին* bq *հոսեսցեն* ût *առժամայն* p *զառժամն փխ. զասժամայն* e *յառաջութիւնս* t *դհաաաչսութիւնս*

3 befgq չիք *և (աղաւթս)* KLMQRS ho *զաղաւթս* Tlt *զաղօթս* U *աղօթ* bıl *աղաւթեսցեն* eg *աղօթեսցեն* bebq չիք *մատուցանեն* ps չիք *և (զանձինս)* f *մասուսցեն* i *զանձն* acdhkmoprs *զանձն իւր* t *զանձինս իւրեանց* eg չիք *ի* BCDEFGHIJL MQRSTYêûheghq *ի սրբութենէ*

4 hio *զրկեսցի* բացի abcdeigıkmpqr st-ից մնացած Ձեռ-երը *զրկեսցէ* d *թէ* G չիք *ի (կրաւնից)* bfq *ի կրաւնիցն* degt *ի կրօնիցն* DH *լոգութենէ* M RXY *լազուքենէ է* b *լազուքենէն է* û *և փխ. կամ* b չիք *կամ* N *հախաիցն* Yhlor *ախտիցն* ûf *յախտից* eg *ախտից* h *յաղթից* q *յախթից* d *յուխտիցն փխ. յախտիցն* acdef gıkImıoprst *հոսիցի*

5 o չիք *ի (քուն)* X *ի քնոյն* l *ի քունն* hot *ի քունն զնոյն* andefgikmqrs *զնոյն փխ. զսոյն*· N *յառաջութիւնս* OWê *յառաչութիւնս* begq *հառաչեսցէ* û չիք *առնել* IJKLMNOPQRSTUVX YZWaın *բարւոք* Y *բարուք* Mê *երկիղածութիւնն* W *երկիւղածութենէ* bq *երկիւղածութեամբ* clo *երկեզածութիւն* efg *երկիւղածութեան* h *երկեղածութեան* begq չիք *է*

6 e չիք *քայց... ի սրբութենէ* acdıklpr st *դանձն իւր ի* p չիք *ի* Qfhlo *ի սրբութենէն* T *ի սրբութեն* Z *ի սրբութեանն* ABCDEFGHIJNO PUVXWêhilno *զրկեսցի* d *զատուսցէ զինքն* t *և մի զատուսցէ*

7 Ybfq *քահանայի* acefhmpqrst չիք *մի* Aahkmnprst *սերմաբանել* lo *սերմայբանել* befgq *մեղ միաբան լինել փխ. սերմնաբանել* begq *ի խրատող* Ybq *աշխարհականի*

8 c *որ փխ. որպէս* e *զատաւորի* g *զատօորի* Un *զատաւորի անուանի կին զատուհի և կին* b *անուան զատուբհի* eg *զաաաւորուհի* Qr *զադուհի փխ. զատուհի* Gm չիք *կին (թագաւորին)* Ug *թագաւորի*

9 hlo *անուանի թագուհի* b *թագուբնի* t *թագուհին նոյնպէս և կին* UZ *քահանայի* Y *քահանաւյհի* ê *քահանայհուհի* d *քահանայուբհի* բացի APRT-ից մնացած Ձեռ-երը *քահայնայուհի*

10 IJNOPVbdfhılpqs *եկեղեցոյ* MR X *յեկեղեցւոյ* Y *յեկեղեցոյ* û *եկեղեցւոյ հիմունս* cg *եկեղեցոյն* e *եկեղեցուն* Vabcefghiklmopqr st *եպիսկոպոսն* R *ծրագրեալ* o *ծրայղրել*

11 o *ուղղայփառութեամբ* bdefgq *և կամ* kmps *քորեպիսկոպոսն* l *քորեպիսկոպոսին* achilmoprst չիք *և* F *պերերուտ* befgq *պերետոր* Q *հրամաւ*

12 U չիք *ապա թէ առանց եպիսկոպոսին* adhıklmoprs *եթէ* R չիք *առանց եպիսկոպոսին կամ* Y չիք *կամ առանց քորեպիսկոպոսին* dp չիք *(կամ) առանց*

քորեպիսկոպոսին ոք յանդգնեսցի՝ քակել զայն հիմունսն հրամայեցաք։ Ապա եթէ թողցի՝ երկրորդումն սահմանք կարգեսցին եւ այնպէս կարգ եկեղեցւոյ լիցի անըստգտանելի։

ՃԽԱ (ՃԽԱ) ԻԶ. Եկեղեցւոյ հաւատ իմանալի է եւ ոչ քննելի, իսկ կրաւնքն քննեսցին բոլորապէս։

ՃԽԶ (ՃԽԲ) ԻԷ. Լուռ մտաւք կալ ժողովրդականացն եւ մի բաղում լինել վարդապետք. գուցէ որով չափով չափէ՝ չափեսցի նմա կամ դատիւ դատիցի։ Եւ խնամի աշխարհականն, այլ ոչ կարէ խնամել։ Եւ եղիցի ձեզ ամենեցուն եկեղեցականացդ սուրբ դիրք Հին եւ Նոր կտակարանաց՝ Մովսէսի՝ Ծննունդքն, Ելք, Ղեւտացիք, Թիւք, Երկրորդ աւրէնք. Ցեսու, Դատաւորաց, Հռութով, Թագաւորութիւնք չորք. Մնացորդացն աւուրք, Եզրի երկու բանք, Ցովբ, Սաղմոսացն ՃԾ, Սողոմոնի Գ, Մարգարէք ԺԲ, Եսայի, Երեմիա, Եզեկիէլ, Դանիէլ,

1 A քորխսկոպոսին Hê քորեպիսկոպոսի d եպիսկոպոսին փխ. քորեպիսկոպոսին MXY որք (êû որ) փխ. ոք abcdefghiklmopqrst չիք ոք NWû յանդգնեսցէ cdefgikmp st յանդգնեսցին hl յանդգնեսցեն q յանդգնին b յանդքնին քակել հրամայեցաք զայն հիմունս ûeg հիմուն acdfhiklmopqrst հիմունս KLMQRSTXYZ հրամայեմք gl հրամեցաք

2 OWbq Թէ Y չիք Թողցի efgq երկքորդ kmps երկրորդ (ps յերկրորդ) ամն փխ. երկրորդումն rt երկրորդում efgq ժողովր (b ժողով) փխ. սահմանք hlo սահման կարդիցեն m սահմանեցաք Hacdi gr կարգեցին NO կարդեսցեն W կարգեսցէն Y կարգեսցի

3 S այն փխ. այնպէս NOPVYbcefghi opq եկեղեցոյ MRX յեկեղեցւոյ abcdikmqrst լինիցի W անըստգտան ahior այն ըստ գտանելի (bq անսուտ գտանելիք eg անստանելիք f անստգտանելիք) փխ. անըստգտանելի

4 p սուրբ [ե]կեղեցոյ NOPYêbcdeg hilmoqs եկեղեցոյ bq յիմանալի eg ir քննելի է իսկ O կրօքն û կրօնաւորք փխ. կրաւնքն

5 êhl քննեսցեն û քննեսցէն

6 û լուր hlo ծուռ փխ. լուռ X ժողովրդականցն û ժողովրդականաց KLMQRSTXYZ վարդապետք լինել rt լինիլ ûhlo վարդապետ

7 Y դուցէ bq դուտցէ որով (q որ) ոչ չափով Machiklmoprst չիք չափով BCDEFGH չափէք acdhiklm oprst չափէ ոք չափեսցի RXY չիք չափէ ը չափէք նովին չափեսցի befgq և կամ դատէ (bq դատէր) u կամ դատիւ դատեսցի նմա

8 KLMQRSTUXYZêbefghinq դատեսցի befgq դի փխ. և, խնամէ û աշխարհական t յաշխարհականն AB այդ h ոչ ոք

9 begq չիք ամենեցուն û եկեղեցականաց befgq աշխարհականացդ փխ. եկեղեցականացդ Neghint կըտակարանացն Qir կտակարանացդ

10 fkm մովսէսի Q ծնունդն abcdefgik mpqrst ծնունդք hlo ծնունդ Y ելքն G դեւացիք a դեւտացիք beg դևտականք q դևտականքն I թիւրր b թիւնքն q թիւքն

11 KLbq աւրէնքն eg օրէնքն S յաւրէնք begq դատաւորքն ip դատաւորք bq հոռթով nt հոուիթ W հռովիթ չորք թագաւորութիւնք begq թագաւորացն f թագաւորութիւն hlo չորրդ

12 hlo մնացորդաց ê աւուրրք abcdefgkmpqs մի (acd ա kmps ը) որք փխ. աւուրք û չիք աւուրք, եզր h եզ[ը]ի kmps երկուս եզրի բանք abcefgq երկու (egq ը) եզրի ը (ĩ երկու) բանք û չիք երկու բանք befgkmpqst յոր W յօր d սաղմոսացն kmps դաւթի սաղմոսացն

13 AU սաղոմովնի BCDEFGHYê սաղամովնի p սուղովմոնի KLMNOPRSTUZûckmr սողովմոնի a սաղովմովնի s սողովմովնի bq դերք փխ. դ kmps դ abcdefgkmpqs մարգարէքն ilort մարգարէականք bk mpqs բժ-ան Xeg յեսայի ABFU եզեկիէդ ê երիմիայ o երեմիեա û չիք եզեկիէլ n դանիէլ և այլն

Մակաբէացիք. եւ կալչիք առ ի խրատել զմանկունս ձեր՝ Սիրաք եւ Ծէր ընդ ձեզ։

1 n *մակաբայեցիք* CG *մակաբաէցիք* IJ KLMPQRS *մակաբայեցիք* NO *մակայբայեցիք* û *մակաբացիք* abcdef ghiklmopqrst *մակաբայեցիք (*b *մակայբայեցի* hlm *մակայբայեցիք* p *մակաբայեցիքն* q *մակաբայեցի) սիրաք և (*begq չիք *և) կալչիք առ ի (*begq չիք *ի) խրատել զմանկունս (*h *զմանկուս* q *մանկունս) ձեր փխ. մակաբէացիք.... ընդ ձեզ* M *զմանկուն* û չիք *ձեր*

2 I *և տէր ընդ ձեզ ամենեցուն եղիցի* bdhirst չիք *և տէր ընդ ձեզ*

Դ.

ԿԱՆՈՆՔ ՆԻԿԻԱԿԱՆ ԳԼՈՒԽՔ Ի.

Ա. Վասն որք կամաւ կտրեցին զերկաւորիս։
Բ. Վասն որք յարտաքնոց հաւատացեալք։
Գ. Վասն չձեռնադրելոյ զստահակս եւ զանծանաւթս։
Դ. Վասն եպիսկոպոս ձեռնադրելոյ։
Ե. Վասն քանադրելոյ եւ թէ երիցս ի տարւոջ ժողով լիցի։
Զ. Վասն որ առանց կաթողիկոսի ձեռնադրեալ։
Է. Վասն պատուելոյ զԵրուսաղէմի եպիսկոպոսն։
Ը. Վասն կաթարոսաց, այսինքն է սրբոց։

1 ABCDEFGHUacdefghiklmnoprst գնի (d գնին g չիք գնի) q (i և քնեբորզ Gacdefghiklmnoprst չիք գ) կանոնք (ABCDEFGHacfkmnops կանոն e կանոնքս hl կանոնիս ı կանովն) նիկիական (ABEFGcm np նիկէական d ի նիկիայկան hl o նիկիականք r նիկիայկան) գլուխ (CFhlo գլուխս dr գլուխք e և գլուխք) ի (ıt քսան p իր) IJKLMNOPQRSTVXYZWû կանոնք (KMRSTXYZ կանովն û կանոն) նիկիայ (W նիկիական Y չիք նիկիայ) մեծ (N մեծի lLû սուրբ փխ. մեծ) ժողովոյն գլուխք (RV XY գլուխ NOPWû չիք գլուխք) ի (Q քսան NOPWû չիք ի) bq գնի կանոնք նիկիական սուրբ ժողովոյն, չիք գլուխք ի

2 û չիք ցանկր՝ 114-րդ էջի 2.րդ առդից մինչև 115-րդ էջի 12-րդ առդը OW կատար (rt կրեցին) փխ. կըսրեցին EOhlor գերկրաւորիս Vb fq գեկաւորիսն adikmnps գերկուորիս c գերկուորիսն eg գեկօորսն W գերկնաւորիս

3 eg որ IJKLVQRSTXYZêbqrt արտաքնոց NOWceg յարտաքնոցն U <յար>յարտաքնոց a յարտնաքնոց Qd հաւատացեալ g հաւատացեալ kmps հաւատացեալք ոչ առժամայն ածելի ի ժառանգութիւն

4 p չիք վասն h վասն որք RY գձեռնադրելոյ W չձեռնադրել X ձեռնադրելոյ o չձեռնայդրելոյ p ոչ ձեռնադրելոյ d զստահակ gn զստահակսն Yeblo զստահակսն և զանծանօքսն (e զանծանօք o զանծանաւթսն) N զծանօքս wg չիք և զանծանաւթս

5 bg ձեռնադրելոյ է

6 W չիք և թէ.... լիցի abcdefghiloq rt չիք և b երէցս (g երէցս) փխ. երիցս eg չիք ի տարւոջ ժողով լիցի Yadkmp տարոջ o տարուոջ cht տարոջն t տարւոջն f տարին bq տարին ժողովին c լինիցի hlo լինի bq չիք լիցի

7 U չիք որ êbqrt որք E անց փխ. առանց Ab կաթագիկոսի ECDEFGH IJKLMNQRSTUVXYZWcdeghilm oprst կաթուղիկոսի KLMQRSTXZ hl ձեռնադրել bq ձեռնադրող է c ձեռնադրեալ են o ձեռնադրելո eg ձեռնադրեալ է

8 d գերուսազէմայ hlo դմի (r գեպիսկոպոսն) փխ. գերուսազէմի Q bq գեպիսկուպոսն dhl եպիսկոպոս

9 b կաթագիկոսացն (q կաթողիկոսաց) փխ. կաթարոսաց kn նաթարոսաց (m նացարոսաց) փխ. կաթարոսաց hlo յայսինքն Whlot չիք է km ps Ը և Թ վերնագրերի միջև նոր վերնագիր վասն այնոցիկ որ մինչդեռ ի հալածանս էին անկան ի հշմարտութենէ

Թ. Վասն որ առանց քննելոյ մերձենալ յերիցութիւն։
Ժ. Վասն որք ի ձեռն արծաթոյ ձեռնադրին։
ԺԱ. Վասն ուրացողաց։
ԺԲ. Վասն քահանայից որ մեղանչեն։
ԺԳ. Վասն որք յանցաւոր մեռանին։
ԺԴ. Վասն երախայից։
ԺԵ. Վասն յափշտակելոյ։
ԺԶ. Վասն ժառանգաւորաց որ ի պաշտաքաղութեան է։
ԺԷ. Վասն սարկաւագաց որ մկրտութիւն առնեն։
ԺԸ. Վասն արուագիտաց։
ԺԹ. Վասն որք հերձուածեցան ի հերձուածս։
Ի. Վասն կիւրակէի։

Կանոնք Նիկեայ սուրբ ժողովոյն

Սահմանք եւ կանոնք որ եդան ի սուրբ կաթողիկէ եկեղեցւոջ ի մեծ ժողովն Նիկիայ, ուր էին գումարեալ միաժողով ըստ հրա-

1 hlot *որք* ps չիք *որ* H *քննելոյ* acdikm prst *մերձենան* befhloqr *մերձեցան* IJV *երիցութեան* KMNOPRSX Z *յերիցութեան* LT *յերիցութեանն* Q *երիցութիւն* d *յերիցութիւն* g *յերէցութիւն* Abr *երիցութիւն* o Թ վերնագիրը դրված է Ը վերնագրի առաջը և ճակատակը

2 YW *որ* q *արծաթ* XYaklmps *ձեռնադրին* W *ձեռնադրի* h *ձեռնադրեալ* r *ձեռնադրել* t *ձեռնադրել*

3 hlo *ուրացողացն*

4 Yt *որք*

5 ps չիք *վասն.... մեռանին* acdhklm ot *որ* Ը *անցաւորք* hfg *յանցաւորք* e *անցօորք* g *անցաւորք* ê *մեռանեն* hq *մեռանէին* lo *մեռանին*

6 kmps *վասն երեխայից ուսանելոյ դաւրէնս (*k *զօրէնս) և զկարգս* փխ. *վասն երախայից* l *երայխայից* NOVXWbcagq *երեխայից* e *երեզխայից* hilo *երեխայի*

7 kmps *վասն յափշտակելոց (*k *յափշտակելոյ) դայլոյ (*p *դայլոց* k *դայլո) վիճակ* փխ. *վասն յափշտակելոյ* acior *յափշտակելոց* h qt *յափշտակողաց* eg *ափշտակողաց*

8 t չիք *որ* DHêbeghloq չիք *ի* AJ *պաշտաքաղութեան* Q *պոշաքաղութեանն* ê *պօշաքաղութեանն* DHa cdlo *պաւշաքաղութենէ* GRXYb it *պօշաքաղութենէ* M *պոշաքաղութենէ* kmps *պաւշաքաղութենէ* k *պօշաքաղութենէ* p *կաւշաքաղութեանն է) և կաշառառու (*ps *կաշառ առնու)* beq չիք է

9 bqt *որք* Xê *մկրտութիւնն* bq *մկրտութեամբ* f *մկրտութիւնս* c *առնեն* ABDEFGHIJKLMNOPQRST YZWê *առնէ* CU *առնէն* d *յառնեն*

10 r *վասն արուագիտաց* ներքևի լուսանցքում t չիք *վասն արուագիտաց*

11 ho *որ* bq չիք *որք* hl *հերձուածեցաւն* F *հերձուան* փխ. *հերձուածեցան* bq *ի հերձուածոցաց* Wh lo չիք *ի հերձուածս*

12 bq *կիրակէին* h *կիւրակէին* km ps *վասն կիւրակէի (*p *կիրակէի) որ ծունր կրկնեն* րացի YWacegil nor-ից մնացած Ձ-երը *կիրակէի*

13 ABCDEFGHUYWêûabcdefgboqrs վերնագիր չունեն JKMNOPQST VZ չիք *սուրբ* kmps *ղնի կանոն նիկիական գլուխ իա (*p *իը)* l *կանոնք նիկիականք գլուխք քսան* l երկրորդ վերնագրի փոխարեն *գլուխ ի* n *Նիկիոյ*

14 hilort *կանոնք և սահմանք* eg *կանոնք նիկիական (*g *նիկիականք) որ* hq *սահմանք և կանոնք հաւատացելոց որոլէս եղան ի սուրբ (*q չիք *ի սուրբ) կաթուղիկէ եկեղեցոյ* û *որք* k չիք *որ* JKLMNQR XZWêcdgbkmnprt *կաթուղիկէ* Y *մեծ եկեղեցոջ* Q *եկեղեցւոյջ* cfhkm o *եկեղեցոջ*

15 eg *և ի մեծ* b *և* փխ. *ի* Y չիք *ի* h *թերթը մասամբ պատռված և ընկած՝ և մեծ ժողովն... վարդապետք մինչև* 116-րդ էջ տող 4 bq *ուր ժողովեալ ուր* փխ. *ուր* Yabcdefgiklmopqrst *գումարեալք* d *միաժողովն* e *միայժողով* t *սըրբազան հայրապետքն* փխ. *ըստ հրամանաւ*

մանի մեծի աստուածընկալ Կոստանդիանոսի կայսեր. զի շնորհաւք սուրբ Հոգւոյն զեղեալ սիրտ նորա հանդերձ սուրբ հայրապետաւքն և անդէն հաստանէին ի գումարութիւն եւ ի սահմանադրութիւն գլխաւորք՝ վարդապետք, առաջնորդք, աւրէնսուսոյցք կարգի ժողովրդեան Ցժ՛ եպիսկոպոսք, որով լուացին, սրբեցին ի նեխ եւ ի փտեալ վիրացն եւ թեթեւացուցին ի ծանրաբեռն մեղացն ի ձեռն ապաշխարութեան բազմադիմի եւ ազգի ազգի մեղացն գործելոց։

ՃՃԽ (ՃՃԳ) *Ա. Վասն այնոցիկ որք կտրեցին կամաւք զերկաւորիս անդամոց իւրեանց, զի ի ձեռն այնր կեղծաւորութեան սուրբ կոչեսցին ի մարդկանէ. զի եթէ ի հիւանդութենէ կամ ի բժշկաց կամ ի բարբարոսաց դիպումն ինչ եղեւ երկաւորեաց անդամոցն՝ զայնպիսին ի կարգի եւ յաշտիճանի արժան է կացուցանել, ապա եթէ յառողջութեան եւ իւրով կամաւք անձնամատն եղեւ եւ զգործն զայն գործեաց, զայնպիսին, թէեւ ի կարգին է, ի բաց հանել արժան է.*

1 UYd *մեծ* befgq *մեծին* lo *և աստուածընկալ* t *աստուածասէր կայսերն Կոստանգիանոսի* H *աստուածընկ* A *Կոստանտիանոսի* Q *Կոստանդիանոսի* ak *Կոստանդիանոս* bce fgq *շնորհք*

2 HKMNOPQSTVYêbcdfgiklоprs *հոգոյն* u *եղեալ,* acdefgiklmops *ի սիրտ* bqrt *ի սիրտս* û *հայրապետօք* bq *հայրապետաւք* u *չիք և*

3 QY *անդ* Q *չիք հաստանէին.... և ի* abcdefgiklmpqrst *հաստանեն* ct *գլխաւոր*

4 f *առաջնորդ* OW *չիք առաջնորդք* IJ KLMQRSZ *յաւրէնսուսոյցք* TX Y *յօրէնսուսոյցք* du *աւրէնսուսուցք* h *աւրէնքուսոյցք* Wû *օրէնսուսոյց* KLMRSTXêbefghkoq *ժողովրդեանն* Q *ժողովրդական* n *ժողովրդեան*

5 û *եպիսկոպոսք* bq *հայրապետք (*t *ընտրեալ հայրապետք) փխ. եպիսկոպոսք* t *որք փխ. որով* Y *որովք* K *լուացին* U *լուաց* hl *լուացան* egt *և սրբեցին* ČKLMQRSTXYZW dhlot *ի նեխեալ* r *չիք և (ի փտեալ)* ê *չիք ի (փտեալ)* t *վիրացն զգաւանութիւն ուղղափառացս որով թեթեւեաց*

6 H *չիք ի (ծանրաբեռն)* q *ծանր բեռն* k *ծանրաբեռ* IJûchlot *մեղաց* g *և ի ձեռն* Xqr *ապաշխարութեանն*

7 IJ *ազգի յազգի* ûbq *մեղաց* DGHO êbq *գործելոյ* Ypt *գործեցելոց* N *գործեցելոյ* KLMQRSTXZh lo *գործելոցն*

8 GN *այսոցիկ* abdefgikmpqrs *որ (*hlo *ոյք) փխ. որք* H *կտրեց* û *կտրեցի* abfhkm *կտրիցեն* eg *աբկարիցեն (*lort *կարիցեն) փխ. կտրեցին* û *չիք կամաւք* EGHêbil or *ղերկրաւորիս* Q *բնկաւորիս* Xa dkmnps *զերկուորիս* c *զնկուորիսն* befgq *զեկաւորիս* V *յանդամոց*

9 NOWûl *իւրոց* bq *չիք զի* L *կեղծաւորութեամբ* Q *կեղծաւորութիւն* XY *կեղծաւորութեանն* irt *կոչեսցի*

10 d *չիք զի... ի հիւանդութենէ* clt *թէ* d *բժշկացն* h *բժշկոյ,* pbrpp *մասամբ պատուված և բնկած՝ ի բարբարոսաց.... արտաքոյ՝* էջ 117 mnղ 1

11 g *չիք ինչ* a *և փխ. եղև* BCDEIKL MRSTVYZf *երկաւորաց* GHêb eg *երկրաւորաց* Q *երկաւորացն* Xn *երկուորաց* i *երկուաւորաց* a cd *երկուորեաց* lo *երկրաւորացն* q *եկաւորաց* t *եկաւորեաց* kmps *ակամայ (*r *երեկ օրեայ) փխ. երկաւորեաց, չիք անդամոցն* lo *անդամոց* bq *անդամոցն իւրեանց զայնպիսին (*q *զայնպիսիսն)* km ps *և զայնպիսին* û *զայնպիսի* t *գայսպիսին* d *զայնպիսի ինչ ի*

12 *կարգ* egmps *ի կարգ* IJV *աշտիճանի* Y *կամ փխ. և (յաշտիճանի)* RXY ZWêûcdegioqrt *յաստիճանի* l *և ի յաստիճանի* kmps *աստիճանի* p *պարտ է փխ. արժան է* c *թէ* Q *առողջութիւն* X *առողջութիւնն* ê *յառողջութեանն* IJKLMRSTYZû egkmpqs *առողջութեան*

13 abcdefgimoqrt *չիք և (իւրով)* Ybef gq *իւրովք* efg *կամովք* d *չիք կամաւք* NO *անձնամաս* Veglo *յանձնամատն* ûb *անձնամատ* q *յանձնամատ* kmps *անձնասպան փխ. անձնամատն* HPkmprst *չիք և (ըստ գործն)* û *գործն* lo *գործ* Y *չիք գգործն* k *չիք զայն գործեաց*

14 q *զայսպիսին* lo *թէ փխ. թէև* Yû *ի կարգի* ê *ի գաւրին* airt *ի կարգէն* kmps *հանել արժան է ի բաց*

արուաքոյ եկեղեցւոյ կացցէ՝ միայն ղձայն պաշտամանն եւ աղաւթից լուիցէ, ի սմ այնպէս ապաշխարեսցէ, բայց վարդապետն զլորդորումն մխիթարութեանն եւ զսէր մի արկցէ։ Եւ յետ ի սմին Դ սմս ընդ ապաշխարողս արտաքոյ դրանն ընդ ձեռամբ կացցէ եւ տեսցեն զգերմեռանդ ապաշխարութիւնն՝ յեկեղեցի թողցեն, խորհրդոյն հաղորդեսցի, եւ ի սմս ընդ աւրինաւք ապաշխարեսցէ, բայց ի կարգ պաշտաւնէիցն մի մերձեսցի։ Ապա եթէ մինչ լունկընդրումեանն էր ի հիւանդութիւն մահու հասցէ՝ տայցեն զաւրէնսն. ապա եթէ դարձցի ի հիւանդութենէն՝ նոյն ապաշխարութիւն ի վերայ եղիցի։

Ահա (ձեռ) ի. Վասն այնոցիկ որք յարտաքնոցն յայլ աղանդացն կամիցին հաւատալ եւ քո առեալ՝ վերստին ծնցիս աւազանաւն եւ վարդա-

1 GINOPVYêbcfkmpqrst *եկեղեցոյ* M RX *յեկեղեցւոյ* dhlo *եկեղեցոյն* R km *կայցէ* û *ձայն* eg *ղձոյնն* KL MQRSTVXYZûafinprst *պաշտաման* cg̃km *պաշտման* b *պաշտպանն (*d *պաշտպան) ևիս. պաշտամանն* hlo *աղաւթիդ և պաշտամանդ* ab fg *և աղաւթիցն* cr·t *և աղօթիցն*

2 L *յընդ-իցէ* û *և ի* W *եօթն* H *չիք սմ* F *չիք այնպէս* LMRSTXdefgq *սապաշխարիցէ* Y *ապաշխարհիցէ* u *ապաշխատեսցէն* ê *բաց* F *դյո[ր]դոբումն* V *դորդորումն*

3 kmps *դորդորումն մխիթարութեան (*ms *մխիթարութենանն) մի արդելցէ և զսէրն* Y *և զսէր մի և մխիթարութիւնն* բացի AIKLOPQÛZêei gn-þg *մնացած* Զեռ-bpք *մխիթարութենան* bceſgq *զսէրն* k *չիք և (յետ)* û *եւս* begq *չիք յետ* W *եօթն* û *է սմի*

4 BCDEFGHQWêûcrt *սմ* b *սմն* d *սմաց* l *ղ փխ. ւ* kmps *դատ փխ. ղ սմս* d *ապաշխարողսն* BCDEFG HV *ապաշխարաւղս* t *յարտաքոյ* Wû *դրան* begkq *դրանն կացցէ (*g *կայցէ* k *կացէ) ընդ ձեռամբ* m ps *չիք ընդ (ձեռամբ), կացցէ ձեռամբ* R *կայցէ* c *չիր և*

5 hlo *տեսեալ* BCDEFGHIJLRXYêach ilor *զՁեռմեռանդն* f *զՁերմնեռանդն* kmps *զՁերմ* lLMQRSXYûbcdhl os *ապաշխարութիւն* NO *յապաշխարութիւնն* W *յապաշխարութիւն* BCDEFGHIMSVZêabcdefgq *և յեկեղեցի* DGHKLMQRSTYZê *եկեղեցի* dkmp *եկեղեցին* hlo *եկեղեցին* ê *թողցին* d *ի խորհրդոնց* ao rt *խորհրդոցն* beſpq *և հաղորդեսցի (*eſg *չիք և) ի խորհրդոյն (*bq *խորհրդոցն)*

6 o *իրեք* abcdhklmopqs *սմ* b *աւրինաւքն* f *ապաշխարիցէ*

7 CD *պաշաւնէիցն* E *պաշտաւնէէիցն* GHYêûg *պաշտօնէիցն* û *մերձեսցէ* beſg *մերձեսցին* befgkmpqs *թէ* r *չիք եթէ, մինչև* CFIJNVûhlmno pqs *յունկնդրութեան* DGHKLMQ RSTXZ *ունկնդրութեան* Yêr *ունկընդրութեանն* WK *յունկնդրութեան* b *ունկնդրութիւն* c *ի յունկընդրութիւնն* d *յունկնդրութիւն*

8 k *հիւանդութեան էր հիւանդութիւն* n *է* mps *չիք ի* l *չիք ի հիւանդութիւն... եթէ դարձցի* e *ի հիւանդութիւնն* irt *ի հիւանդութեան* ho *չիք մահու* ü *տացցէն* c *տացցին* abbi kmopqrst *տացեն* Yû *զօրէնս* b *զաւրէնս*

9 Ykms *և փխ. ապա* p *չիք ապա* k ms *թէ* b *դարձի* ho *չիք (դարձցի) ի* Yû *ի հիւանդութենէ* kmps *չիք ի հիւանդութենէն* eſkm *ապաշխարութիւնն* R *ի վեր*

10 e *եղիցին* t *եղիցի ի վերա նորա*

11 G *այսոցիկ* IV *որ (*birt *ոյք) փխ. որք (յարտաքնոցն* GIKLMQRSTXYZk mprst *արտարնոցն* ü *արտաքնոց* b *յարտաքննոցն* A *յայդ* IJKLMN OQRSTXYZWûkmps *այլ* acdhilo rt *չիք յայլ* Wc *աղանդոցն* û *աղանդոց* abhiloqt *յազանդացն* r *յազանդոցն* d *յազանդաց* ABCDEFGHI JNOPVQUWêûacdhiklmnopsr *որք (*Vkmps *որ* r *ոյք) կամիցին (*NO ê *կամիտեն* û *կամին)* befgq *կամեսցին*

12 CIJX *վերըստին* Y *զվերստին* û *ծնցի* k *չիք ծնցիս* ü *վարդապետեն նմա* c *վարդապե[տե]սցես*

պետեսցես զուսումն գրոց սրբոց՝ կամ եղեւ սուրբ ժողովոյն, բայց առանց փորձելոյ եւ քննելոյ եւ ամենեւին ի վերայ հասանելոյ մի հաւատասցեն ի նա գիշխանութիւն եկեղեցւոյ եւ զաւրինաց մերոց մինչեւ արմատ առցէ եւ հաւաստեաւ սրտիւ իւրով իմասցի զղաւրութիւն Աստուծոյ մերոյ. «Մի մատաղատունկ. զի մի հպարտացեալ ի դատաստան սատանայի անկանիցիս»*։

ձեռք (ձեռե) Գ. Վասն այնոցիկ որ մատաղաւրեալքն իցեն եւ մտաւք խակք, ուսմամբ տխմարք, կարգաց տգէտք, աւրինաց անտեղեակք, խաւսիւք յահուր, գնացիւք սալթաք եւ գինեմոլք՝ վաղվաղակի ոչ մերձեցուցանել ղնոսա ի սարկաւագութիւն կամ եղեւ սուրբ ժողովոյն. այլ թէ աւտար աշխարհիկ ոք իցէ յայլոյ վիճակէ, յայլոյ գաւառէ՝

* Ա Տիմ., Գ, 6

1 kmps զուսումն գործոց (p չիք գործոց) սուրբ գրոց կամ եղև ժողովոյն մեծի առաջնորդութիւն կացուցանել բայց՝ ոչ առանց փորձելոյ ı գրոցնû սուրբ գրոց, չիք կամ... ժողովոյն bq զի փխ. բայց t որ փխ. բայց

2 efg զի առանց քննելոյ և փորձելոյ bq քննելոյ և փորձելոյ E քննելոյն ê քնելոյ ENO չիք և (ամենևին) u [ա]մենևին a ամ[են]ևին t ամենևիմբ Wbegq հասելոյ

3 eg հաւատասցես q հաւատասցի km pqs չիք ի (նա) ê զիշխանութիւնն bl նա զի իշխանութիւն kmpɔ նմա տալ իշխանութիւն փխ. նա զիշխանութիւն INOPVYêabdfikmpq rs եկեղեցոյ chlo եկեղեցոյն u kp և օրինաց q և աւրինաց eg զօրինացն

4 d յարմատ begq ասցէ փխ. առցէ, լրիւ. փխ. սրտիւ p չիք իւրով ê զգօրութիւնն u զօրութիւն t զօրութիւնն d ըղաւրութիւն be fq զղաւրութիւն (e զգօրութիւն f զղաւրութիւն q զաւրութիւն) աւրինացն (e օրինացն f աւրինաց) աստուծոյ

5 hl ի փխ. մի (մատաղատունկ) D He չիք մի (մատաղատունկ) MR SXY մատաղատունկն eg մատաղատուկ ps մատաղատունկք û և փխ. զի MR հպաբտաց

6 d ի զատաստանի eg ի դատաստանս d չիք սատանայի ûdkmpst անկցի bcfgq անկանիցին

7 ct որք Y մատաղօրեաքն ûgbklo մատղօրեայք hfq մատաղաւրեայք kmps մատաղօրեայք e մատաղօրեաք ê իցին rt էին փխ. իցեն W և կրկնված է û կամ փխ. և ch ıklmops խակ

8 cqı և ուսմամբ kmps յուսումն bef gq տգէտք կարգաց տխմարք աւրինացն (eg օրինացն f աւրինաց) eû տգէտ ks կարգացք KLMQR SZ յաւրինաց TXYt յօրինաց hlo և աւրինաց (o օրինաց) G անդեղեակք N անգեղեայք u անտեղեակ bq խաւսիւքն

9 Kê յահաւոր (b յահաւորք eq ահաւորք g ահօորք t ամուլ û յահօր փխ. յահուր cd յահիւր f յահուրք kmprs ահուր bq գնացիւքն DG ef սաթաք MRXY սայթագք q սայթայք h սայթաք... այլ թէ թերրր մասամբ պատռված է և ընկած hlor t չիք և ê զենէմոլք cd մերձենալ eg ırt մերձեցուցանեն

10 abcdefgılloqrt չիք զնոսա lû չիք ի E կարգաւորութիւն (d սրբութիւն) փխ. սարկաւագութիւն XY ի սարկաւագութեան e մոդովուն

11 A այլ lo եթէ h յաւտար t յօտար GRSXYZ աշխարհիք N աշխարհիկք W աշխարհի eg աշխարհէ եկեալ ոք t աշխարհէ ոք IIKLMQ RSTXYZû այլոյ FUbefgınqr յայլոց t այլոց kmps այլ փխ. յայլոյ (վիճակէ) KZ վիճակի hlo յայլոց (h յայլոյ) գաւառաց և յայլոյ վիճակէ KLMXYZ կամ այլոյ գաւառէ IJQRSTkmps այլոյ (գաւառէ) û այլ գաւառէ begq յայլոց (գաւառէ)

ոչ անուցեալ քո եւ ոչ ուսուցեալ, զայնպիսին լաւծումն մի՛ մերձեցուսցես ըստ առաքելոյն, որ ասէ. «Ձեռս վաղվաղակի լուրուք վերտել մի՛ դնիցես եւ մի՛ կցորդ լիցիս մեղաց աւտարաց»։*

ԻԾ (ՃԽԶ) Ժ. Զեպիսկոպոս արժան է, որք վիճակին եւ աշխարհին եպիսկոպոսք
5 *իցեն, նոքիմբք նստուցանել լաթոռ. ապա եթէ վասն փութոլ ինչ եւ եթէ վասն հեռաւորութեան ընկերացն՝ Գ եպիսկոպոսք կամաւք ալնոցիկ, որ հեռի են, թղթովք վկայութեան նստուսցեն. բայց ղպատիւն եւ ղշնորհն գլխաւորին արժան է տալ, այլինքն կաթողիկոսին՝ կամելով սուրբ ժողովոյն։*

ԻԾԱ (ՃԽԷ) Ե. Վասն այնոցիկ որ ի կարգէ եւ յաղաւթից մերժեալ եւ թիւրեալ իցեն, կամ ժողովրդական ոք եւ կամ ի կարգէ պաշաւնէիցն եթէ երթեալ ուրեք դինքն ի կարգ արկցէ՝ մի՛ ընկալցին. եւ զոր այլոյ

* Ա. Տիմ., ե, 22

1 beqr *անուցեալքս* ût *անուցեալք* bq *չիք քո և* ûert *չիք քո* ĸpq *չիք ոչ ուսուցեալ* eg *ուսուցեալքս* rt *ուսուցեալք* s *յուսուցեալ* H *անուցեալ փխ. ուսուցեալ* bq *զայնպիսին* r *այնպիսին* û *օծումն* Y *մերձեցուցաներ* ahl lo *մերձեցուսցեն* c *մերձեցուցանել* d *մերձեցուցանես*

2 bcfkmpqs *առաքելոյ* ê *առաքելոցն* km ps *չիք որ ասէ* hilort *ասէ եթէ ձեռն (*or *ձեռս* lt *գձեռս)* KLMQRS TYZûegbklnoprst *ուրուք* m *չիք յուրուք* begq *չիք վերայ* r *նորա փխ. վերայ*

3 F *դիցես* G *ղընիցես* Y *գներ* bd eq *դնիցիս* Y *դի փխ. և* t *մի լեր կցորդ մեզաց* KLMQRSTXYZbceg bklmopqs *լինիցիս* KLRSZ *յաւտարաց* MQTY *յօտարաց*

4 BCDFGHNUêûbiqr *եպիսկոպոս* O *եպիսկոպոս* dhlo *եպիսկոպոսն* E *որպէս փխ. դեպիսկոպոս* w̄ *յարժան եպիսկոպոսէ* Ql *ոք փխ. որք* dhil ort *վիճակի* kmps *կամին փխ. վիճակին* eg *վիճակէն* bkmpqs *չիք և* adfir *յաշխարհին* eg *աշխարհէն* ac dirt *եպիսկոպոսքն* kmps *եպիսկոպոս*

5 kmps *չիք իցեն նոքիմբք* EKLMQR TX *նովիմբք* Y *նովիմբ* adrt *նոքիմք* bq *նոքիմն* cfg *նոքիմ* hlo *նոքիմբն* bq *յաթոռս* eբ *աթոռ* km *չիք յաթոռ* ps *արժան է փխ. յաթոռ* Ybbkmopqs *թէ* cdt *չիք վասն* i *չիք վուԹոյ ինչ և եթէ վասն*

6 Yhlo *թէ* befgkmps *չիք եթէ* hlo *հեռաւորու թեանն* êt *եպիսկոպոս* br *եպիսկոպոսն* u *եպիսկոպոսի* q *եոիսկոպոսաց*

7 ûbhloqt *որք* ABCDEFGHIJNPRSTU VZêadefhıkmnoprst *հեռին են* W *հեռ են* Nû *թղթով* QYt *վկայութեամբ* f *վկայութեանն* km ps *վկայութիւն* dhl *նստուցանեն* eg *նստուցեն* kms *ըստուղիցեն (*p *աուուգիցեն) փխ. նստուսցեն* û *պատիւ*

8 u *չնորհ* d *առնել փխ. արժան է տալ* h *աստուծոյ փխ. այսինքն* A *կաթաղիկոսին* d *այսինքն է* JK LMNOPQRSTXZWcdmpqrst *կաթուղիկոսին*

9 aclort *կամ եղև* d *զշնորհն փխ. կամելով սուրբ ժողովոյն* bq *մեծին (*efg *մեծի* ĉilort *մեծ) փխ. սուրբ* b *սուրբ մողովոյն.... ի կարգէ պաշտաւնէիցն* րերրը *մասամբ պատրաստուած է և քնկած*

10 bdefgiqrt *որք* p *չիք ի* JKLMQRS Zms *ազաւթից* INOTYWûegkp *աղօթից* DGHKLMQRSTXYZêbef gq *մերժեալ (*H *մերձեալ) են (*DG Hê *իցէ* befgq *իցեն) և քիւրեալ*

11 bcfgq *չիք իցեն* l *չիք (իցեն) կամ* Yûkmps *չիք և* U *ի կարգի* kmps *ի կարգէն քահանայից և ի պաշաւնէից (*kp *պաշտօնէից) այսպիսեաց քէ երթեալ (*ms *երթալ)* ûc *պաշտօնէից* lo *պաշտաւնէից* Y *երթեալ եթէ*

12 n *ուրուք* d *ի կարգք* c *ի կարգակից* hlo *ածցէ փխ. արկցէ* irt *արկցէ գնա (*r *գնայ) մի* G *ակցէ (*û *արցէ) փխ. արկցէ* bq *չիք մի ընկալցին.... ի կարգ արկցէ մինչև* 120-րդ էջի 2-րդ տողը hlo *ընկալցին գնա (*h *գնայ) և զոր* KLMQRST XYZ *այլ* adegirt *այլոց*

վարդապետի բանադրեալ իցէ եւ կամ մերժեալ՝ այլ վարդապետ մի մերձեցուսցէ եւ ի կարգ արկցէ, բայց եթէ հաւաստեաւ քննութիւն արասցեն, զի եթէ ի խստութենէ կամ ի նեղասրտութենէ կամ ի չար նախանձուէ մերժեալ իցէ՝ առ այնպիսին մարդասիրութիւն արասցեն բանիւ վարդապետութեան բժշկել եւ անդէն հնազանդեցուցանել ընդ բուն վարդապետաւն։ Ապա եթէ վասն մեղաց եւ չար գործոց մերժեալ իցէ յեկեղեցւոյ՝ դեղաւք ապաշխարութեան բժշկեսցեն։ Քանզի կամ եղեւ մեծ ժողովոյն, թէ ի տարւոջն երիս ժողով արասցեն՝ մի յաշնան ժամու եւ մի զոր մատուռնն կոչեն եւ մի յառաջ քան զքառասնորդսն, վասն ամենայն իրիք եկեղեցւոյ քննութիւն արասցեն։ Քանզի հովիւ բանաւոր հաւտից է, արժան է ընդ թուով գաւազանի անցուցանել զոչխարս եկեղեցւոյն, զի եղիցին մի հաւտ եւ մի հովիւ։

ՃԾԲ (ՃԽԸ) Զ. Նախնեաց սովորութիւն կացցէ յԸգիպտոսի՝ զի Ալեքսանդրի եպիսկոպոսն ամենեցուն իշխեսցէ, վասն զի եւ Հռոմայեցւոց եպիս-

1 eg իցեն ûbklmops չիք և
2 hlo կամ փխ. և d չիք և hılort ածցէ փխ. արկցէ d չիք արկցէ ckmps թէ d քննութիւնն
3 d թէ k ի խստութեան s ի խստութենէ Ygpqs ի նեղսրտութենէ DGêa d ի նեղութենէ փխ. ի նեղասրտութենէ t և փխ. կամ (ի նեղ.) t ի չարն
4 aeg նախանձու h նախանձէ rt նախանձութենէ Z չիք մերժեալ Y իցեն begq չիք առ այնպիսին.... գործոց մերժեալ իցէ hlo արասցէ kmps ցուցանել փխ. արասցեն
5 XYê վարդապետութեանն ft վարդապետութեամբ acdfbıklmoprst հնազանդել S ըն (TZ ընր) փխ. ընդ
6 G բիւն K բրբուն Yû վարդապետին ı վարդապետեաւ p վարդապետեաւն NOY արդ փխ. ապա BCDEFGH êckmprs թէ h չարագործաց lo չարագործոց kmps որոշեալ փխ. մերժեալ
7 Y իցեն KLMQRSTXZ եկեղեցւոյ NO PVêcdfhır յեկեղեցոյ Y եկեղեցոյն kmps եկեղեցոյ o յեկեղեցւոյ b eq յեկեղեցոյ կրկնված է hlo դեղովք û տեղօք փխ. դեղաւք Y ապաշխարութեանն g ապաշխարութեամբ lst բժշկեսցին a կանքի գուցէ կավքի) փխ. քանզի
8 h չիք եղև.... զքառասնորդսն բերքը մասամբ պատռված է և ընկած û զի փխ. թէ befg եթէ Y ի տարօրն û ի տարւոջ abcdefgkmps ի տարօրն q (ac երեք) ժողով I յերիս Q երես ilort երեք (lo q) ժողով
9 t մին bdefgq ա փխ. մի IJMR XYûdeg աշնան kmps աշնան ժամուն d ա (rt զի) փխ. մի (զոր) RXY չիք զոր KLMNOQRSTXYZ Wêûabcdefgkmpqs մատուռն ilo rt մարտութիւնս փխ. մատուռնն d ա փխ. մի (յառաջ) u չիք մի
10 û քառասնորդսն bq զքառասուն նորդս kmps զքառասնորդս a վասն զի t ամենայնի c չիք ամենայն m ps յերիք INOPYebcefikopqrs եկեղեցոյ d եկեղեցւոյն t յեկեղեցւոջ u չիք եկեղեցւոյ Krt քննութիւնս
11 begq հազիւ փխ. հովիւ al հաւտի h հօտի Yûkmps չիք է (արժան) i ըստ փխ. ընդ KLZbq թըւով h lo թուոյ t թևով փխ. թուով
12 Y գաւազանին անցուցանել p գաւազանի իւրոյ անցուցանել bq ոչխարս NYbcdefhikmoprs եկեղեցոյն Xû եկեղեցւոյ q յեկեղեցոյն Yûdh lo եղիցի rt եկեղեցին փխ. եղիցին NO հօտ մի W հոտ մի
13 t և մի հովիւ է
14 Wbefq նախնեացն t նախնեայ ef սովորութիւնն hılr կայցէ q կացէ t կայ lJüt եպիսկոսի n յեղիպտոս ûlo աղէքսանդր cn աղէքսանդրու
15 û եպիսկոպոս G չիք եպիսկոպոսն G չիք ամենեցուն.... հռոմայեցւոց p քանզի փխ. վասն զի bt չիք վասն MRXYûbq չիք և t և զի փխ. զի և cdeo հռոմայեցոց Yhk lp հռովմայեցոց ê հռովմայեցուց bq հռոմէացոց f հռովմէացոց g հռոմաեցոց r հռամայեցոց բացի t-ից մնացած Ձեռ-երր հռովմայեցւոց

կոպոսին այս սովորութիւն է, նոյնպէս եւ Անտիոքացւոց եւ այլ իշխանութիւնս եւ պատիւ մեծութեան պահեսցի յեկեղեցւոջ։ Եւ ամենապէս այն յայտ լիցի, զի թէ ոք ոչ կամաւք կաթողիկոսին լիցի եպիսկոպոս՝ զայնպիսին մեծ ժողովն որոշեաց, զի մի՛ եւս իցէ եպիսկոպոս. ապա եթէ ի միաբանութենէ ամենեցուն ընտրելով հշմարտութեամբ ըստ կարգի եկեղեցւոյն արժանի առնիցեն, երկու ուրեք կամ երիք ըստ անձին անզգամութեան կամ հակառակութեան ընդդէմ լինիցին, բազմաց ընտրութիւնն հաստատեսցի։

ԱԾԻ (ՃԽԹ) Է. Վասն զի սովորութիւն կալաւ եւ կարգք նախնեաց, զի Երուսաղէմի եպիսկոպոսն պատուեսցի, ընկալցի ըստ կարգին զպատիւն. զի մայրաքաղաքացն ըստ արժանին պահեսցի պատիւն իւր։

ԱԾԻ (ԱԾ) Ը. Ոչք անուանեն զինքեանս երբեմն սուրբս մերձենալ առ առաքելական եւ կաթողիկէ եկեղեցի, կամ եղեւ սուրբ եւ մեծ ժողովոյն, զի

1 H դայս JLMNOPRSTXYZahcefghik mqrs անտիոքացոց lo յանտիոքացւոց p անտիոքաց n յայլ

2 hlo իշխանութեան abcdefghiklmopq rst չիք և (պատիւ.) ê մեծութեանն befgq չիք մեծութեան KLMQRST XZ պահեսցէ Y պահեսցին Sû եկեղեցւոջ BTs յեկեղեցւոջ bq յեկեղեցոջն ê յեկեղեցւոջն u չիք և (ամենապէս)

3 u այնպէս փիւ. ամենապէս S այս abccfgkms այս յայս (d այս այս lo այս յայս ir այս յայտնի üp յայս h այդ յայս q այս յայտնի t յայս անտի) փխ. այն յայս բացի AJKLPQTUVW-ից մնացած Ձեռ-երը անյայս KLMQRSTX YZ զի ոչ եթէ s զի թէ... լիցի այլ լուսաւնցքում abcdefghiloqrt եթէ bq կամաւքն KLNOQRSTXZWêcd mprt կաթուղիկոսին

4 r եղիցի փխ. լիցի t չիր եպիսկոպոս û զայնպիսի c զայնպիսին d ժողովեացն m ժողովոյն hlo որոշէ cd չիք և

5 r եպիսկոպոսն E չիք եթէ m եթէ ապա hqt չիք ի HIU ի միաբանութեան t ի միաբանութեամբ h ամենեցուն... կամ երեք քերթը մասամբ պատռված է և բնկած ė ընտրով

6 acdefgiklmoprst կարդին INY եկեղեցոյն abcefglopqrs եկեղեցոյ ûdi kmt եկեղեցւոյ W առնիցեն արժանի d արժան է n առնիցեն և եթէ երկու

7 Q ուրուք t եթէ ուրեք երկու կամ երեք rt ազդին փխ. անձին X Y անզգամութեանն d անբնազմութեան eg անզգամութիւն q անսգամութիւն u չիք կամ O W չիք կամ հակառակութեան hei gq հակառակ hlo հակառակութեամբ NY հակառակութեանն

8 ê լինիցեն ûacdhklmoprs լիցին IJ MNQRSVWûdeıghklo ընտրութիւն bq ընտրութեան bq հաստատեսցէ

9 ê սովորութիւնն befgq չիք և NVX YWêûcdeghiklmoprst կարդ b q կարդն Nclrt նախնեացն be gq չիք զի (երուսաղէմի) bgq դերուսաղէմի t երուսաղէմայ

10 Hû եպիսկոպոս E պատուեսցի h չիք պատուեսցի Hi և ընկալցի cd զպատիւն ըստ կարգին Y կարգի s զպատուին

11 e չիր զի, զմայրաքաղաքացն df մայր քաղաքացն g մայրաքաղաքն hlo մայրաքաղաքաց ep ըստ (ը ստի) արժանի OW չիք ըստ Elbkq արժանի Yhlo արժանոյն n արժանւոյն DHê պահեսցէ N պահեսցին GHêrt զպատիւն Y պատիւս hlo պատիւ. Yhlop չիք իւր

12 út որք փխ. ոյք F անուանեն KLM QRXY անուանին a անուանն G զինքնեանց ê զինքեան L չիք երբեմն Eacdhiklmoprst սուրբ A մերձանալ IKLMNOPQRSTVX YZêûabefghklmnopqrs չիք առ Xb fq յառաքելական

13 bcefgq չրք և (կաթողիկէ) բացի AK Pflq-ից մնացած Ձեռ-երը կաթուղիկէ MRXq յեկեղեցի êd եկեղեցւոյ g չիք սուրբ և Y մեծ և սուրբ ê մեծ սուրբ a ի մը փխ. սուրբ hlo չիք և մեծ T ժողովոյն

ձեռնադրութիւնս ընկալցին եւ ապա կացցեն ի պաշտամանն: Նախ քան զամենայն, գրով խոստովանութիւն տացեն, զի յանձին կալցին եւ զհետ երթիցեն ըստ կարգի կաթողիկէ եկեղեցւոյ աւրինացն, այսինքն է աւրինացն հաւասարել: Վասն այնոցիկ որ մինչդեռ ի հալածանսն էին՝ անկան ի ճշմարտութենէն, վասն այնոցիկ եւ ամք կարգեալ են եւ ժամանակք ընտրեալ են, զի յանձն առցեն զամենայն զինչ եւ հաճոյ եղեւ կաթողիկէ եկեղեցւոյ, ուր եւ իցեն ամենեքեան, թէ ի գեաւղս, թէ ի քաղաքս, եւ նոքին միայն գտանիցին, ձեռնադրեսցին՝ ուր գտանին, եւ ի պաշտամանն կացցեն ըստ նմին սովորութեանն: Եւ ամենայն ոք, որ կաթողիկէ եկեղեցւոյ առ եպիսկոպոսք կամ երէցք մերձենայցեն, յայտ է զի. եպիսկոպոս եկեղեցւոյն կալցի զպատիւ եպիսկոպոսին, այլ որ անուանեալ կաթա-

1 MRX ձեռնադրութեանս N ձեռնադրութիւնն ûbcfgq ձեռնադրութիւն û ընկալցէ bq չիք և BDEF LN կալցցեն փխ. կացցեն ê կացին begqt կայցեն ûacdhiklоprs ի պաշտամանն eg ի պաշտմանն bq ի պաշտպանն փխ. ի պաշտամանն t ի պաշտամանն բաց նախ

2 hlo չիք գրով e խոստովանութիւնն cfg տայցեն NOQSWeghilort անձին UVêabcfgbklmnopqs կալցեն

3 eg չիք և hlo հետ û երլ[թ[իցէն lo կարգին IJKLMNOQRSTUVXZ Wêaeghkmnopqrst կաթուղիկէ IJN OPbcdfghopqrs եկեղեցոյ KLQST XY եկեղեցի MR յեկեղեցի X յեկեղեցւոյ Z չիք եկեղեցւոյ KLMQ RSZ յաւրինացն TY յօրինացն bc աւրինաց

4 uht չիք է U չիք այսինքն է աւրինացն n այսինքն է աւրինացն աջ լուսանցքում t հաւասարիլ abcdefg hiklmopqst վասն-ից նոր ճողված ուսանձին ճամարով՝ մժդ-թ (km ps մէ-ժ) I այսորիկ û այնոսիկ

5 Yêûabcdefhklmnopqrst հալածանս JKLMNOPQRTUVYZ ի ճշմարտութեանն lSXWû ի ճշմարտութեան abcdefghiklmopqrst նոցին փխ. այնոցիկ t չիք և (ամք)

6 Nr կարգեալք hq էին փխ. են t և ժամամանակք կարգեալ են Yû eg ժամանակ bq ժամանակքն hlo ժամ փխ. ժամանակք bef gq ընտրեալք q չիք են Shl անձն

7 KLMNOQRSTXYZûacdbrt ինչ bq է փխ. և (հաճոյ) lJKLMNQRSTUV XZWêaegkmnprst կաթուղիկէ hl o կաթուղիկէին LNOPYbcfgikpq rs եկեղեցոյ hlo չիք եկեղեցւոյ êr իցին

8 acdkmprst ամենքին lo չիք ի (գեաւղս) IJKMQRXZWûcegos ի գիւղս BCDEFGHNê ի գեղս LPST Vhdhn ի գեւղս AUafmq ի գեաւղ l ի գիւղք Yûr և թէ (ի քաղաքս) Hhioq չիք ի (քաղաքս) hlo գաւառս թէ քաղաքս փխ. քաղաքս û նորա GHKLMQSTXYZêdhl or գտանիցեն RU չիք գտանիցին

9 RU ձեռնագրեսցին ուր ê ձեռնադրեցեն ups ձեռնագրեսցեն n ձեռնադրեսցին ուր գտանին աջ լուսանցքում befghiloq որ փխ. ուր bq գտանեն, չիք և (ի պաշտամանն) MRXYbef ի պաշտամանն gq ի պաշտմանն e ի պաշտման h ի պաշտամայն e կացեն cfghiloq rt կայցեն h ընդ փխ. ըստ

10 XY սովորութեանն I որ ի կաթուղիկէ JKLMNOPQRSTUVXZWêae gknoprst կաթուղիկէ INOPbcefghi kpqrs եկեղեցոյ Y յեկեղեցոյ MR X յեկեղեցւոյ befgq չիք առ

11 ubefgq եպիսկոպոս c կամ առ երէցք ûb երեց ef էրէց q երէց t յերէցք AUhl մերձանայցեն Ge fg եպիսկոպոսք d եպիշկոպոսն

12 IJNOPVYbcfhiklmopqrs եկեղեցոյն eg եկեղեցոյ ê յեկեղեցւոյն û եկեղեցւոյ efgq կալցին NOW այլ փխ. այլ V չիք որ KLMQRSTX YZ անուանեցաւ û անուա[ան]եալ RXûbcefgq կաթարոսաց Y կաթարս ասաց եպիսկոպոս

րոսացն եպիսկոպոս՝ զերիցու պատիւ ընկալցի, բայց եթէ կամ իցէ եպիսկոպոսին՝ զպատիւ անուանն միայն տալ նմա։ Ապա եթէ այս նմա հաճոյ ոչ իցէ՝ զմտաւ ածցէ կամ տեղի կամ գաւառ վերակացութեան կամ երիցութեան, վասն զի ի պաշտամանն կացցէ, զի մի
ի քաղաքին երկու եպիսկոպոսք երեւիցին։

ԱԾԵ (ԱԾԱ) *Թ. Վասն այնոցիկ որ առանց քննելոյ եւ փորձելոյ մերձեցան երիցութիւն եւ ապա իրքն լալտնեցան եւ մարդն պիղծ գտաւ, եւ դարձեալ ի նոյն մեղս զանկեալ շաղախէր, եւ ընդդէմ կանոնաց գործէր՝ դայնպիսին ոչ ընդունի եկեղեցի, ոչ զնա եւ ոչ զառնելիսն. կամ եղեւ սուրբ եւ մեծ ժողովոյն՝ այնպիսին լռեսցէ։*

ԱԾԶ (ԱԾԲ) *Ժ. Վասն այնոցիկ որ աւծան յանարժանից ըստ անգիտութեան եպիսկոպոսին եւ կամ եթէ գիտէին որք մերձեցուցինն եւ ի ձեռն արծաթոյ քարշեցաւ ճշմարտութիւնն, եթէ ի վերջոյ լալտ եկեսցեն*

1 befgmq *եպիսկոպոսն* Qbegq *զերիցու* H *զի երիցու* K *զերիցու* Y *զերիցուէ* Z *զպատիւ* b *զպատիւն* q *պատիւն* hlo *ունիցի փխ. ընկալցի* ps *չիք ընկալցի բայց... զպատիւ* ac *թէ* dhiklmort *թէ կամիցի* û *կամիցի*

2 rt *եպիսկոպոսն* d *եպիսկոպոս* Z *չիք եպիսկոպոսին* b *չիք կամիցի եպիսկոպոսին* û *պատիւ* NOWbpq *անուան* u *չիք անուանն* V *չիք միայն* abcdfhiklmopqrst *թէ* eg *չիք եթէ*

3 u *այսմ* Y *այս միայն նմա* û *չիք նմա* hlo *չիք հաճոյ, ոչ իցէ նմա (h նմայ)* û *մտաւ* ps *ածիցէ* bq *տեղի* eg *գաւառի* XY *վերակացուքեանն*

4 NObcegq *երիցուքեան* Yê *երիցուքեանն* GXWêbhlot *չիք ի* Gêû *ի պաշտամանն* b *ի պաշտպան (զ ի պաշտպանն) փխ. ի պաշտամանն* eg *ի պաշտմանն* ghl *կայցէ*

5 Yrt *չիք ի* E *եպիսկոպոսաւք* OWbhl oq *եպիսկոպոս* KLMSTr *երեիցեն* W *երեւեցին* QRXY *և իցեն (XY չիք և) փխ. երևիցին* բացի AOUt-ից *մնացած* Qեռ-երը *երևեսցին*

6 lW *որք* û *չիք և փորձելոյ* k *մերձելոյ փխ. փորձելոյ* lû *մերձենան* p *մե[ր]ձեցան*

7 IJKLQSTVX *երիցուքիւն* MRr *երիցուքիւնն* YZû *երիցուքեան* be gq *յերիցուքիւն* c *ի յերիցուքիւն* ı *յերիցուքիւնն* p *յերիցուքեա*

Qu *իրք* g *յայտնեցաւ*. Y *և մարդն պիղծ գտաւ և գարձեալ գտաւ և գարձեալ ի նոյն*

8 ûeghlot *անկեալ* d *զանկեալս* a *ընդէմ* AIıKLMNOPQRSTUVX Zn *կանովնաց* beghlo *կանոնացն*

9 d *գործէք* ù *զայնպիսի* bq *զայսպիսին* MRXY *յեկեղեցի* NOW *յեկեղեցին* ê *եկեղեցին* IJQû *չիք ոչ (զառնելիսն)* Q *չառնելիսն* û *չառնելիս* begq *զառնելիս և կամ*

10 Yd *չիք սուրբ* ûchiklmoprst *մեծ և սուրբ* êbdgq *չիք և* a *չիք և մեծ* Q *մեծ և փխ. և մեծ* b *ժողովուն* acdikmprst *զի այնպիսին* û *այնպիսիսն* l *զայնպիսին* û *լռեցուցանել* bq *լռեսցի* ê *լուիցէ փխ. լռեսցէ*

11 Ycdnt *որք* bq *չիք որ* IJKLMRS Zn *յաւծան* TXûp *յօծան* eg *անցան (b անձանց q անձանց) փխ. աւծան* lJêbqr *անարժանից* D *յանարժից* RXY *յանարժանիցն* bef gq *վասն փխ. ըստ* Yê *անգիտուքեանն*

12 IJKLMNOPQRSTVXYZWûps *չիք և (կամ)* Gêabcdefghiklmopqs *թէ* rt *չիք եթէ* t *դիաէինն* K *մերձեցուցանէին* YWêûcdt *մերձեցուցին* bq *մերժեցուցին փխ. մերձեցուցինն* K *կամ փխ. և (ի ձեռն)* eg *չիք և (ի ձեռն)*

13 I *զարշեցաւ* F *ճշտուքիւն* lMNPS Wûdhlo *ճշմարտուքիւն* hlo *յայտնեսցեն (ırt յայտնեսցին) փխ. յայտ եկեսցեն* ê *եկեսցին* Y *եկեսցէ*

իրքն եւ անարժանութիւն առնն եւ կաշառակրծութիւն կարգողացն՝ կամ եղեւ մեծ ժողովոյն՝ աւծումնն բարձցի ի նմանէն և կարգողքն ընդ պատուհասիւք եղիցին որպէս եպիսկոպոսն կամեցին։

ԱԾԻ (ԱԾԳ) ԺԱ. Ոչք յանցեան եւ անցին զկարգաւք առանց բանութեան եւ առանց հանելոյ զստացաւածո նոցին կամ առանց վճարի ուրուք կամ ալսպիսի ինչ իւիք, որպէս եղեւ յամրարհատաճեալն Լիւիանէ՝ կամ եղեւ մեծ ժողովոյն, զի եթէ եւ ոչ արժանի իցեն մարդասիրութեան, սակայն քաղցրանալ առ այնպիսիսն, որ ամենայն փութով կամ մաերմութեամբ ապաշխարէ Դ. ամս ընդ ունկնդիրսն, հաւասարեսցեն աղաւթիցն ժողովրդեանն։

ԱԾԻ (ԱԾԴ) ԺԲ. Վասն այնոցիկ որ կոչեցանն եւ յաւժարութեամբ կալան դաշտիճանն եւ ապա ի մեզս զատածան եւ կիսրան զփախած իւրեանց ի շնութիւն, ի պոռնկութիւն, ի գողութիւն, յագահութիւն, յոխա-

1 Kaikmnr *անարժանութիւնն* U *անարժանութիւնս* IJVYêûchilort *առն* begq *առնէ (*d *առնեն) փխ. առնն* A *կարդաւզացն* hlor *կաշառակրծութիւնն* R *կարդուզացն* O *կարդողացն* w *կամ*

2 NO *մերձ փխ. մեծ* achiklmoprst *մեծ և սուրբ ժողովոյն* b *ժողովուն* t *դի օծումն* ê *յաւծումն* EIKLM QRSabdfmoqs *աւծումն* lPTVXY Wûeghiklpr *օծումն* GHêbq *բարձի* YWûbegblot *ի նմանէ* t *կարգօղն* A *կարդաւզքն*

3 BCDEFGHILMêl *ըստ փխ. ընդ* NOW' *պատուհասօք* n *պատուհասիւքն* t *պատուհասիւ.* t *եղիցի* Yûbq *եպիսկոպոս* t *կամիցի*

4 KLMQTXYZefnq *որք (*R *ոք) փխ. ոյք* NOW *հանցեան* eg *անցեան* hil *յանցեանն* ort *անցեանն* ü *անցին և անցան ընդ կարգաւք* abce fghiklmopqrst *ընդ կարգաւք (*egi kprt *կարգօք* lo *կամաւ* h *կամօք)* û *կարգօք* Y *բռնութեանն* acdhikl mopıst *չիք և առանց*

5 befgq *չիք առանց (հանելոյ)* h lo *հանելոց* U *հայելոյ փխ. հանելոյ* bego *զստացուած* hefgq *նոցա* Jû *չիք կամ առանց վճարի ուրուք* l *առ նոցա փխ. առանց* KMSTX YZ *վճերի* L *մըթերի (*acfhiklmo prst *վատթարի* bdgq *վաթարի) փխ. վճարի*

6 û *այնպիսի* F *իրիք (*U *իրք* W *իրօք* h *իրիւք) փխ. իւիք* êb *ընչիւք* u *ինչիւք* HSeg *ամբարհատաճելն* Yr *յանրաբհատաճելն* ê *համբարհատաճելն* û *յամբաբհատաճել* q *անբարհատաճելն* բացի A-ից մնացած Զևո-երր յամպարատաճելն BCDEF GHêefgq *լիկիանեայ*

7 t *մեծի* bcgq *չիք մեծ* d *մեծ սուրբ ժողովոյն* b *ժողովն* q *ժողովուն* BCDEFGHê *թէ* b *արժան* OUY n *մարդասիրութեանն*

8 bklo *չիք առ* GYûbdegq *այնպիսին* R *այնպիսինս* N *ամենեան* ps *զամենայն*

9 abcdé ghiklmopqrst *մտերմութեամբ (*ps *մտերմութիւն) կամ փութով* W *ապաշխարհեսցէ* bq *ապաշխարութեան* W *ամս երիք* r *դ փխ. գ* acdhiklmopst *զ ամ* êbefgq *ամ* akms *ունկնդիր* dfilopq *ունկնդիրս* b *ունկնդիրս կացցէ և ապա հաւասարեսցեն* KLMQRSTXYZe gt *հաւասարեսցին*

10 acdfhmnoqs *աղաւթից* egiklprt *աղօթից* b *չիք աղաւթիցն* KLNQST ZWûdmo *ժողովրդեան*

11 q *այնորիկ* GYt *որք* W *կոչեցաւն* êûbdq *կոչեցան* eg *չիք և* bq *յաժարութիւն* MRSX *կալանն* hlo *ընկալան փխ. կալան*

12 EGHKLMNOQRXZêadeghiklnopr st *զաստիճանն* YWûbo *զաստիճան* û *առածան* t *կերին* V *զփախածս* X *ըզփըսխած* û *փսխած* hiln or *զփսխածն* t *ոխսդածն* F *զփոխած (*Y *զփրխած) փխ. զփսխած*

13 W *ի շնութեան* s *իշխանութիւն փխ. ի շնութիւն* KLQTê *ի պոռնկութիւնն* W *ի պոռնկութեան* Jê *ի գողութիւնն* hl *չիք ի գողութիւն յագահութիւն* KLQSTZeg *ագահութիւն* bdq *ի յագահութիւն* r *և յագահութիւն* IJû *ոխակալութիւն* ê *ոխակալութիւնն* b *ի յոխակալութիւն*

կալուխիւն, մանաւանդ զանհնարին աղետսն որ գործեցին եւ անդէն ի խորհուրդն եւ ի սուրբ սեղանն մերձենան, այսինքն ի պատարագն մատուցանել եւ շարժեն զբարկութիւն Աստուծոյ ի վերայ երկրի՝ կամ եղեւ մեծ ամենայն ժողովոյն վասն մարդասիրութեան, այս-
5 *պիսիքն ծ ամ ընդ պատժաւք լինին եւ Գ ամ ընդ ունկնդրիսն կացցեն, ապա քննեալ եւ փորձեալ զվարսն եւ զչերմեռանդն սրտիւ յաւժարութեամբ եւ ողորմութեամբ եւ աղքատասիրութեամբ զապաշխարութիւնն. կամ եղեւ սուրբ եւ մեծ ժողովոյն առ այնպիսիսն մարդասիրութիւն ցուցանել. եպիսկոպոսին որ իցէ ի վիճակին՝*
10 *անդրէն ի խորհուրդն հաւաստարել եւ ի կարգ պաշտամանն. ապա ելթէ կեղծաւորութեամբ իցէ երթեւեկն նորա յեկեղեցի եւ դիտել զնմանիսն իւր, եւ գայլի ի գայլի զղջումն եւ ապաշխարութիւնն*

1 ûeg *աղէտս* hlo *յաղէտսն* CG *աղետն* (KL *աղտն*) փխ. *աղէտսն* Yût *որք* êbefgq *զոր* ûbdhlnqt *գործեն* hlo *չիք և (անդէն)*

2 bq *չիք ի (խորհուրդն)* hlo *և ի խորհուրդ* q *ի խորհուրդսն* ê *չիք և (ի սուրբ)* d *ի սեղանն սուրբ և ի խորհուրդն* Gû *սեղան* Ah *մերձանան* Vr *մերձեցան* N *մերձենանն* ê *մերձենայն* d *այսինքն է ի* begqt *չիք ի (պատար.)* begq *պատարագ* t *զպատարագն*

3 H *մատուցել* BEGIês *շարժենն* Hr *շարժին* ABCDEFHOPUVêceg iknprt *զբարկութիւնն* q *չիք աստուծոյ*

4 t *մեծի, սրբոյ (*d *և սուրբ)* փխ. *ամենայն* KLQTZhlort *մարդասիրութեանն* D *այսպիսիքս* W *այնպիսիքն* êû *այսպիսիք* abcdhiklp qs *այսինքն* փխ. *այսպիսիքս* g *չիք այսպիսիքն*

5 h *չիք ընդ* H *պատժեւք* ABCDEF IJKLPQSTUVZûn *պատժով* MR XY *լինելին* êbegipqs *ունկնդիրս*

6 g *կացցեն* abcdefghiklmopqrst *և ապա (*bdh *ապայ)* û *քննել* N *և փորձեալ կրկնված է* cd *չիք և (փորձեալ)* q *չիք և փորձեալ* ûbegloq *զվարս (*lo *վարսն) և զչերմեռանդ (*bq *զձերմեռանդ* û *զչեռմեռանդ)* BCDEFG HIJOQWêcdikmnr *զչերմն եռանդն* Nht *չերմեռանդ* hl *պատիւ* փխ. *սրտիւ*

7 eg *օժարութեամբ* hlo *յաւժարութիւն* I *յոժարութեամբ աղքատասիրութեամբ և ողորմութեամբ* NOW *չիք և (ողորմութեամբ)* N *ողորմութեամբ* p *յողորմութեամբ* բացի bqt-ից մնացած Ձեռ.-երը չունեն *և (աղքատասիրութեամբ)* dqor *աղքատասիրութեամբ* c *աղքատասիրութեամբն* IMNRSXWûd *զապաշխարութիւն* Q *զապաշխարութեամբ* Y *և ապաշխարութիւն* b *ապաշխարութիւն* egq *ապաշխարութիւնն* r *ըզաղքատասիրութիւնն* փխ. *զապաշխարութիւնն* hlot *չիք զապաշխարութիւնն*

8 Ct *մեծ և սուրբ* DG *մեծ սուրբ* ê *չիք սուրբ և* ûbegq *չիք և* hlo *մեծ ամենայն* փխ. *սուրբ և մեծ* H *չիք և մեծ* hlo *չիք առ* û *այնպիսիս* ahilo *այնպիսին* bq *այսպիսի*

9 Kê *մարդասիրութեամբ* rt *եպիսկոպոսն* begq *եպիսկոպոսին.... հաւաստարել* Yafhiklmoprst *չիք ի (վիճակին)* Jû *ի վիճակն*

10 Yc *անդէն* ûd *ի խորհուրդ* irt *խորհուրդս* Y *չիք ի խորհուրդն* l *և ի (խորհուրդն)* R *հաւաստարեալ* Xr *չիք ի (կարգ)* adfikrs *պաշտամանն* ê *պաշտամանն* eg *պաշտման* bq *պաշտպան* փխ. *պաշտամանն*

11 cg *թէ* g *իցեն* eg *նորա* փխ. *նորա* KLMRSTXYZbq *եկեղեցի* cd *յեկեղեցին* Q *եղելի* փխ. *յեկեղեցի* t *ի* փխ. *և (դիտել)* bdhilq *դիտել* փխ. *դիտել* Y *դիտել զընդ նմանիս*

12 W *զնմանսն* ûg *զնմանիս* t *և ի գայլ ի գայլի* A *զեղջումն* BCDEFGHQUn *զղջումն* FIJM NRSXYWêûbdq *ապաշխարութիւն* Q *ապաշխարութեան* G *և ապաշխարութիւնն... այնպիսումն*

ձախ լուսանցքում

մարդահաճալութեամբ՝ այնպիսումն կանոնք մինչեւ ցվախճան սահմանեսցին։

ՃԾԹ (ՃԾԵ) *ԺԴ. Վասն այնոցիկ որք հրաժարեցան յաշխարհէս եւ. ի կենդանութեանն աւրինաց չէին արժանի՝ յետին թողակէն մի՛ ղրկեսցին, այլ ինքն յաւրինաց անտի. ապա եթէ յետ անլոյս լինելոյ ծանր հիւանդութեանն հասանելոյ եւ զմարմինն տէրունական ճաշակելոյն, դարձեալ ի կենդանութիւն հաստատեսցի, կացցէ տարի մի ընդ այնոսիկ որ լոկ աղաւթից հաւասարեն առ ղրանն եւ մի ամ մտեալ լեկղեցի՝ ելցէ ընդ ապաշխարողս, եւ վարդապետն մարդասիրութեամբ հալելով ի չնմանանդն ապաշխարութիւնն եւ ըստ ընչից մարդոյն՝ տարս աղքատաց հրամայեսցէ եւ ի՞ ամս ապաշխարեալ՝ կամ եղեւ սուրբ ժողովոյն հաղորդել ի մարմնոյ Տեառն։*

ՃԿ (ՃԾԶ) *ԺԴ. Վասն երախայից՝ կամ եղեւ մեծ ամենայն ժողովոյն ղերիս ամս*

1 K *մարդահաւաճութեամբ* NOSTVX YZWêdhlps *մարդտհաճութեամբ* bq *մարդահաճութիւն* LMQRSTX Zbq *այսպիսումն* NO *այնպիսուն* Yd *այնպիսուն* cghlo *այնպիսոյն* AJKLMNOPQSTUZn *կանոնք* V *կանովնքն* u *կանուենով* d *մինչև ցվաղչանան կանոնք սահմանեցին* beſgq *մինչ (*b *մինչև) ի վազճան (*ſ *վախճան)* KMRYZhl *ցվախճանն* STo *ցվազճանն* X *ցվաղխճանն*

2 IJYûabeſghlklopqrst *սահմանեցին* c *սահմանիցին*

3 CDGHlJeg *հրաժարեն* û *հրաժարէն* KLMQRSTXYZt *հրաժարեցան* ac dbıklmoprs *հրաժարեցին* bq *հրաժարին* lJêeps *աշխարհէս* u *յաշխարհէն* n *յաշխարհէ* IJMNOQRS XYûbdeſghloq *ի կենդանութեան* W *ի կենդանութեանց* ps *ի կենդանութիւնն*

4 Jbhlq *աւրինացն* I *օրինացն* OW *յօրինաց* beſgq *չեն* MRX *յետի* acdkıı:ps *ի յետին* b *արժան բայց յետին* HlUm *թողակին* Qêo *ղրկեսցեն* co *ղրկեսցի*

5 ûg *չիք այսինքն յաւրինաց անտի* d *այսինքն է* I *այլ ինքն փխ. այսինքն* lbho *աւրինաց* Vlr *օրինաց* abcgkmq *կամ փխ. ապա* eſ *կամ փխ. եթէ* p *քէ* d *չիք եթէ* û *եւ* TZ *յետ* աջ լուսացցքում KR XY *չիք յետ* afkmps *անյոյսն* t *ի ծանր* bq *ծանրն*

6 lMNQRSVZVêûdlot *հիւանդութեան* h *հիվանդութիւն* Y *հասանել* û *կամ փխ. և, զմարմին* ûabcdefghiklmo pqrst *ճաշակելոյ*

7 ê *ի կենդանութիւնն* deg *ի կենդանութեան* c *հաստատելոյ* R *կեցցէ* ABCDËFGHIJKLMNOPQSTUVX YZWêû *կեցցէ* Y *մի տարի* û *չիք մի*

8 b.ı *այնորիկ* IJWûeg *այնոցիկ* p *աղօթից* hqs *աղաւթից* eg *աղօթից ի* beſgq *չիք առ ղրանն* û *ղրան ſ չիք մի ամ* leblor *միամտեալ փխ. մի ամ մտեալ*

9 Udghlot *յեկեղեցին* V *եկեղեցի* e *մտեալ ելցէ փխ. ելցէ* d *չիք ընդ* BC *ապաշխարաւղս* d *ապաշխարողսն*

10 NOWbdgnt *չերմեռանդ* IJMNRSX YWûcdhlo *ապաշխարութիւն* g *ապաշխարութեանն* q *ապաշխարութիւնս* r *և ապաշխարութիւնն* Xû *ընդ փխ. ըստ* hlo *ընչից* û *ընչից* ſ *ինչից* k *յընչից* m *յընչիցն*

11 u *մարդոյ* ûr *տուր* L *հրամայեսցեն* beıgq *հրամայիցէ* t *զամս երեք ապաշխարելով* IJKLMNOPQRST VXYZWûbeghloq *ամ*

12 r *եղև մեծ և սուրբ ժողովոյն հաղորդել ի մարմնոյ կենարարին տեառն* d *սուրբ և մեծ ժողովոյն* c *ժողովոյ* q *ժողովուն* ıoi *հաղորդել* cd *ի մարմնոյն*

13 MNOPRTXYbgqr *երեխայից* hlo *երեխայիցն* t *մեծի* dhlo *չիք մեծ* u *չիք մեծ ամենայն* r *մեծ և ամենայն* dt *սուրբ փխ. ամենայն* hlo *ամենասուրբ փխ. ամենայն* t *զամս գ* û *գ (*ackmprs *զգ* d *զգս* hlo *գ) փխ. զերիս* DHêhlq *ամ*

ուացին զկարգն եւ զաւրէնն եւ մի եւս ամ ընդ ապաշխարողս աղաւթից զգուշացին. մարդասիրութիւն ցուցցեն առ այնպիսիսն եւ խոնարհութիւն, զի ղնմանութիւն բերելով աւգուտ քեզ գործիցես եւ ապա լուսացի եւ վերստին ծնցի աւազանաւն եւ հաւասարեսցի աւրինացն, զի որ արասցէ եւ ուսուսցէ՝ նա մեծ կոչեսցի յարքայութեան Աստուծոյ։

ՃԿԱ.(ՃԾԷ.) ժե. Վասն բազում յուղիցն եւ մեծամեծ ամբոխիցն որ լինին ի կողմանս կողմանս, որք եպիսկոպոսք լինին եւ զալլոյ վիճակ յափշտակել չանան եւ որք երիցունք լինին եւ այլոյ քաղաքի եւ ժողովրդեան ցանկան յափշտակել՝ կամ եղեւ մեծ ժողովոյն զի զայնպիսիսն դադարեցուսցեն լիւրաքանչիւր վիճակիւ։ Ապա եթէ ի բռնութենէ կամ կաշառաւք զգործն ղայն յանդգնեաց գործել եւ ընդդէմ եկեսցէ առաքելական կանոնիս՝ կամ եղեւ սուրբ եւ մեծ ժողովոյն զի զայնպիսիսն ընկեսցեն ի բաց յաթոռոյ եւ ի կարգէ

1 NOWa ուսուցին bq զկարգի և զաւրէնսն ûeg զկարգ և զօրէնս (e զօրէնսն) c զկարգս և զաւրէնսն hlo կարգն adfms զաւրէնսն ik p զօրէնսն ûbq չիք և՛ dhlot ամն (dt ամ) և՛ bq ամս a ապաշխարոգն

2 abcdefgkmpqs զգուշացին աղաւթից (abq աղաւթիցն egp աղօթից) e զգուշացեն մարդասիրութիւնն S մարդայսիրութիւն Wd մարդասիրութեամբ Uê ցուցցին Y ցուցեն begq ցուցանեն Y այնպսին ûbeg q այնպիսին

3 KLTZ խոնարհութիւնն Q խոնարհութեամբ hlo զխոնարհութիւն û և փխ. զի ê չիք զի begq զի ի նմանութիւն KMRYê զնմանութիւնն hlo նմանութիւն begq քեզ յաւգուտ (eg յօգուտ) գործեսցեն eg գործեսցես) rt գործեսցեն Yad hiklmops գործեսցես

4 U չիք և ապա JVX վերըստին i աւազաւն փխ. աւազանաւն bq հաւասարեսցէ

5 KLQRZ յաւրինացն MSTXY յօրինացն û օրինաց, և փխ. զի pst զոր Y ուսցէ HJKLMRSTXYZt արքայութեանն OVabikmpqst յարքայութեանն lUêû արքայութեան eg յարքայութիւնն lo արքայութիւն h արքայութիւնն

6 KLQTZ յաստուծոյ c չիք աստուծոյ

7 Y յուզիցն grt ուղիցն Hû ամբոխից t որք

8 IJUbeghlq չիք կողմանս (որք) f չիք կողմանս բայց ավելացրել են ուրիշներ հետագայում Y արքեպիսկոպոսք փխ. որք եպիսկոպոսք lZWûbefghlqt եպիսկոպոս NOUW ûefgbnp ղայլոց bq յայլոց km զայլ befgn վիճակս q չիք վիճակ

9 bq յափշտակելն e փշտակել hl o չանան յափշտակել N չան փխ. չանան hlo չիք և (որք) NOb cq իրիցունք A այլոց bûefgq այլոց NOp չիք և (ժողովրդեան)

10 MRXWbhloq ժողովրդեանն d ժողովրդն b ցանկանն u չիք յափշտակել W մեծի b ժողովուն g ժողոյն ê չիք զի

11 U այսպիսիսն uo զայնպիսիսն r այնպիսիսն p դադարեցուցանել q դադարեցուցանեն IJKLMORST VXYZûeghlops իւրաքանչիւր Uit վիճակին b վիճակն eg վիճակս fq վիճակ

12 n չիք ի Ybq ի բռնութենէն H ի բռնութեան n ի բռնութեամբ AIJKLM NOPQZWn կաշառովք u կաշառուք bq զգործս i գործ U անգգնեաց e յայնտգնեաց Z յանգոսնեաց փխ. յանգգնեաց befgq չիք յանդգնեաց acdkmps յանդգնեալ գործեաց befgq գործեաց Ghl չիք և

13 hlo եկաց d յառաքելական n կանովնիս O կանոնին t մեծ և սուրբ ubq չիք և d չիք և մեծ

14 g չիք զի u զայնպիսին KLMQRST XZ ընկեսցէ Y ընկեսցի NO ընկեսցուսցեն n ընկեսցեն և մեկնեսցեն ի բաց befgq յաթոռոցն d յաթոռոյն U չիք ի (կարէ) Un ի կարգէն

քահանայութեանն եւ քնաւ իսկ ի բաց մերժեսցեն ի պաշտամանէն եւ այնուհետեւ եղիցի քեզ իբրեւ զմի յանդգամաց, զի որում տուեալն իցէ՝ տացի եւ յաւելցի, եւ որ ոչն զիւրիցէ ունել եւ զոր ունիցին՝ բարձցի ի նմանէ։

ԱԿՔ (ԱԾՐ.) ԺԶ. Վասն այնոցիկ որ ի կարգին են եւ ի կանոնին եւ յուխտի սկզբնացուոյ եւ յաջահաւթիւն եւ ի ղուշաքաղուքիւն անկանիցին, ղարծաթի իւր ի վարձու տացէ եւ առկոսեաւք պահանջիցէ եւ մոռանալցէ զբարբառն աստուածեղէն գրոց որ ասէ թէ «Զարծաթի իւր ի վարձու ոչ տացէ»*, եւ մանաւանդ գայթի ի գայթի ի պաշաւանն թուլասիրտ, յաղաւթս մեղկ, եւ ծոյլ ի հաւատս՝ այնպիսումն ասէ գիր. վայ «որոց թողեալ իցէ զուսումն մանկութեան եւ մոռացեալ զուխտն աստուածեղէն»**. կամ եղեւ մեծ ժողովոյն զայնպիսին մերժել ի կարգէն եւ կամ բարեսէր կամաւք յուղղութիւն ածել։

* Սղնկ. ԺԲ, 8 ** Առ. Բ, 17

1 FHINQVXYWèûabdhiklmopqs քահանայութեան ct քահանայութենէ r քահանայութեան և ի m ի բաց յաքոռոյ և ի կարգէ մերժեսցեն BCDEFGHUêûa ընկեսցեն փխ. մերժեսցեն Y մերժեսցի Vêbg kq ի պաշամանէն

2 è այնոյհետև ù այսուհետև r քեզ ի իբրև n զմի ի HIJLNOSêûegh ln անդգամաց îq յանդամաց Gkm յորում

3 KLd արեւելն UWû ուռնալ h ացէ l առցէ փխ. տացի Yl յաւելի d k աւելցի c ոչ Q գնիցէ ացի ունել

4 KUYbcefghlq ունիցի S ունիցեն Hbceq բարձի

5 t որք ê չիք ի (կար.) N ի կարգէն Y ùq ի կարգի ê ի կարգեն û չիք և (ի կանոնին), ի կանոնէն n ի կանովնին U ուխտի

6 NOVYbfgboprs եկեղեցոյ ù եկեղեցոց c եկեղեցոյն q յեկեղեցոյ ûbq ի փխ. և (յաջահուքիւն) JKLMQR STUYZ ազահուքիւն d չիք և ի զուշաքաղուքիւն Yr չիք ի բոլոր Ջեռ.-երք զղշաքաղուքիւն Y անկանցին di անկանիցեն e յանկանիցին blo անկանիցի

7 b վարձուն նա ոչ տացէ U և (առկոսեաւք) կրկնված է BCDEFGHI JKLMQRSTXYZêbcbiloqrt տոկոսիւք eg տոկոսօք I պահանջի ûbe fgqպահանջեսցէ

9 ûd զրաւրաո abcefgiklmoqr զրաբրաո cp աստուածայինն befgq աստուածայինն զրոյն (hq զրո f զրոյ) hi lort աստուածեղէն (hil աստուածեղեն) սուրբ գրոց U չիք որ ասէ cd եթէ ahlo չիք թէ

9 abcdefghlklmopqrst ի վարձու նա (cdebr նայ) ոչ eg առցէն bq առցէ նմա ûbegq չիք և g մա<ա>նա ւանդ p գայթ ընդ գայթ q գայթաղղի փխ. գայթ ի գայթ IJYûhl ի պաշտօն bqo ի պաշտաւն kmps ի պաշտամանն փխ. ի պաշտաւնն

10 ABCDU թուդասիրտ J թուլասիրտ Yû թոյլասիրտ eg թուլասցի սիրտն d թուլայսիրտ Y չիք յաղաւթս l մեղք Xeq ծուլ AB այնպիսումն NOWbd այնպիսոյն ûbklo այնպիսում t յայնպիսումն KLMQS TZ այսպիսումն RX այսպիսումըն Y գայսպիսումն

11 P ասէ գիր... գուսումն ձախ լուսանցքում b գիրս q գիրն Vhl որոյ hlo զմոռացեալ

12 û զուխտ t եղև սուրբ և մեծ NO W մեծի a սուրբ փխ. մեծ Kacdegi kmnprs գայնպիսիսն hlo զի այնպիսիսն (h գայնպիսիսն)

13 lbhloq մերժել abcdefghiklmopqr st չիք և t չիք կամաւք JX յուղղութիւնն d ածել գայնոսիկ

ՃԿԹ (ՃԾԹ) ԹԼ. Լուր էհաս ի սուրբ եւ մեծ ժողովն Նիկիայ, թէ ի տեղիս տեղիս սարկաւագունք աւրէնս տան եւ մկրտութիւնս առնեն, եւ ընդդէմ թուեցաւ գործն Առաքելական կանոնաց եւ մեծ ամենայն ժողովոյս. բայց աղէ որք ոչ ունին իշխանութիւն մատուցանել պատարագ՝ նոցա զքարդ համարձակ լինի զմարմինն Քրիստոսի բաշխել. այլ որք մատուցանեն զպատարագ՝ նոքին եւ բաշխեսցեն, եւ սարկաւագին իշխանութիւն լիցի հանել ի սեղանն եւ իշուցանել եւ զգուշութեամբ ի սպասու կալ եպիսկոպոսին, այլ եւ ընդ երիցսունսն խառն աւրէնս առնուլ կանոնք ոչ հրամայեն:

ՃԿԴ (ՃԿ) ԹՀ. Վասն այնոցիկ որ արուագէտք են, կցորդք են այնոցիկ որ պղծին ընդ անասունս եւ ապաշխարութիւն նոցին ի վերայ եղիցի. այլ եթէ քահանայ որք ըմբռնեսցի լախտին՝ ելցէ ի քահանայութենէն, եւ եթէ յուխտի մանկանց՝ ի կարգէն ելցէ, եւ ապաշխարութիւն անասնագիտացն ի վերայ եղիցի:

1 NOW յուր (s ուր) փխ. լուր W չիք ի (սուրբ) NO և սուրբ ի մեծ abc defghiklmnopqrst և ի մեծ A Նիկիկիա o Նիկոս Y չիք Նիկիայ acd hiklmoprst եթէ bq չիք ի (տեղիս)

2 e սարկաւագունքն KLQRSZlo յաւրէնս MXYfh յօրէնս Y կատարեն փխ. տան NOWû մկրտութիւն Y տան փխ. առնեն

3 KL Թուեցաւ d յարաքելական cg կանոնացն n կանովնաց W կանոնայ մեծ և ամենայն u չիք և մեծ ամենայն

4 u չիք ժողովոյս GU ժողովոյն d ժողովոյնս û չիք բայց աղէ acikmprst ոչն ê իշխանութիւնն n իշխանութիւնս dr մատուցանեն

5 befgq պատարագ մատուցանել Y զպատարագ êcd լինի համարձակ L լինին befgq լիցի ûd զմարմին l և զմարմինն hlo տեառն փխ. Քրիստոսի

6 A այղ i չիք այլ hlo ոք փխ. որք r մատուցանին abdefghiklmopq rs պատարագ t զպատարագն b նոքա են

7 û չիք և (սարկաւագին) I սարկաւագի ê իշխանութիւնն d և հանել û սեղան r իջուցանեն

8 hilort չիք և (զգուշութեամբ) Wêac hiklmoprst չիք ի achiklmopr st սպասաւորել (d սպասօրել) փխ. սպասու կալ AB այղ û չիք այլ NOW երիցունքն Yakmps երիցսունս belq իրիցունսն cd իրիցունս

9 t խառն ընդ օրէնս IJKLMQRSZ յաւրէնս TXY յօրէնս ûÿ օրէն êrt առնել Y տալ փխ. առնուլ r զկանոնք hlo ոչ հրամայեն կանոնք IJû հրամայեսցեն

10 K այր (êûrt որք փխ. որ (արուագէտք) acegmprst արուագէտքն fı արուագետքն d արուագետն Y և կցորդք են Uûacdhiklmnop st կցորդ են g կցորդք են r կըցորդին Wqrt որք (պղծին) b չիք որ (պղծին)

11 ê պղծեն t ընդ անասունս պղծին êûbdegq անասունսն f անասունս m անասուն U ապաշխարութիւնն adfgiklmpqrst նոցա L եղիցի ի վերայ GHNOVWq եղիցին

12 Kbciqrt թէ beg ըմպռնեցաւ ախտին q ըմբռնեցաւ ախթին f ըմբռնեցաւ KSTZmst յուխտին (k ուխտին) փխ. յախտին Y յուխտէն ելցէ և ի i չիք ի ûps ի քահանայութենէ

13 t թէ ûeghioq ուխտի b մանկանց է ı ի կարգէն ելցէ ի կարգէն t ելցէ ի կարգէն և ապաշխարութիւն նորա անասնագիտին Y չիք ելցէ êq ապաշխարութիւնն KLMQRST XYZ չիք ապաշխարութիւն

14 Uûegnq անասնագիտաց b անասնայգիտաց achiklmoprs անասնագիտին d անասնայգիտին M ի վերայ կրկնված է begq չիք ի վերայ

ՃԿԵ (ՃԿԱ) ԺԹ. Որք հերձուածեցան ի հերձուածողի եւ յետ ալսորիկ ապաւինեցան ի կաթողիկէ եկեղեցի՝ սահման եղեալ է, զի դարձեալ մկրտեսցին ի կաթողիկէ եկեղեցի, զի այն ոչ լիութեամբ էր. ապա եթէ ոք ի նոցանէ յանցեալ ժամանակս ընդ ուխտիւն լինին, զի թէ ամբիծք կամ անարատք գտանիցին, ձեռնադրեսցին յեպիսկոպոսէն եկեղեցւոյ սրբոյ. ապա եթէ ի հարցանելն եւ ի քննելն անարատք չգտանիցին, արժան է լռեցուցանել զայնպիսիսն։ Ողնպէս եւ վասն սարկաւագացն եւ ամենայն ոք որ եւ իցեն ընդ կանոնաւք, նոյն կարգ կացցէ։ Ցիշեցաք եւ վասն սարկաւագաց կանանցն, որք կերպարանաւք ձեռնադրութիւն ունին, զի ամենայն իրաւք իբրեւ զմի յաշխարհականաց կացցեն։

1 hlo ժողովն փխ. հերձուածս eg հերձուածսն I պողովնիայի W պօղոնիս û պողովնեայ abegi պողոնայի dkp պօղոնայի c պպողոնայի ı պողոնայի h պօղոնաբի b պաւղոնաբի q պողինաբի rt պօղոնեայի s պաւղոնայի մճուցած Ձեռ-իրը պաւղովնիայի ûeg հերձուածողին Y չիք հերձուածողի

2 Zûabcdegbıklmoprst այնորիկ Y յապաւինեցան JKLMNOQRSTUVX ZWêabegkmnprst ի կաթուղիկէ Y սուրբ եկեղեցի dg եկեղեցին e յեկեղեցին NO զի այն սահման

3 Y սահմանեցաք փխ. սահման եղեալ է k չիք սահման.... եկեղեցի Z եղեալ է զի դարձեալ է Y մկրտեսցի IKLMNOQRSTUVXZWêaegmnop qrst ի կաթուղիկէ MRX յեկեղեցի e յեկեղեցին gt եկեղեցին Y դայն

4 eg լրութեամբ փխ. լիութեամբ ırt կամ փխ. ապա achklmpst թէ Hl ոչ փխ. ոք d չիք ոք û չիք ի ûeghlo անցեալ

5 U ուխտին ûabcdfhiklmnopqrst ուխտիւ Q լինէր q էին փխ. լինին LUlnot եթէ NOYWûip անբիծք h անպիծս (իւ անպիծս) փխ. ամբիծք Ybefgpqt և փխ. կամ NOW ú անարատ FQSêhlq գտանիցեն

6 LNêhl ձեռնադրեսցեն ILMQRSTV YZ եպիսկոպոսէն U եպիսկոպոսէ bq յեպիսկոպոսէ K չիք յեպիսկոպոսէն JNOPVYbcdefhkopqrs եկեղեցոյ ig յեկեղեցոյ H յեկեղեցւոյ Wcefghloqrt թէ NObq չիք ի

7 NOWbefgq չիք և ի քննելն êû ի քննել ûbpqs անարատ q չգտանիցեն ձեռնադրեսցին ի յեպիսկոպոսէն եկեղեցոյ սրբոյ նայ արժան է b ոչ գտանիցին նա արժան է FKLMQRSTZêdhl չգտանիցեն a չգտնիցին փխ. չգտանիցին r այնպիսին լռեցուցանել

8 BCDEGHIJWêde գայնպիսին û այնպիսին R այնպէս (û այսպէս g նոյնպէս hkmps որպէս) փխ. սոյնպէս ûlo սարկաւագաց

9 Z ոք և որ իցեն û չիք ոք t որք փխ. որ և r որ և ից ջնջված է befgq չիք և (իցեն) Zkmps չիք ընդ J կանոնոք U կանովնօք ac k կանոնաց bq կանոնաւքն n կանովնաւք q կայցէ Y չիք նոյն..... կերպարանաւք ú չիք յիշեցաք.... յաշխարհականաց կացցեն NO Wir յիշեցէք mpst յիշեսցուք û չիք և (վասն)

10 hot սարկաւագացն ûdefgmqs կանանց birt կանոնաց փխ. կանանցն hlo չիք կանանցն abefgbiloqrt որ G կերպարաւք Q ձեռնադրելութիւն ê ձեռնադրութիւնն efgq ձեռնադրութիւնս

11 kmps և փխ. իբրև IJKLMQSXYZe gqn աշխարհականաց hlo յաշխարհացն bq կայցեն e կացցեն են ոմանք ծագր առնեն գտանէն մինչ պենդէկոստն և ամենայն կիրակէի չկրկնել ծունր փառք աստուծոյ

ճԿԶ (ճԿԲ) Ի. Զի են ոմանք որ ի կիւրակէի ծունր դնեն կամ յաւուրսն մինչեւ ցՊենտակոստէն, կամ եղեւ զի ամենապէս յամենայն իշխանութեան միարան արժան է պահել զկարգ, զոր ինչ եղ սուրբ ժողովն, զի լուտն կալով զազաւթսն մատուսցեն Տեառն ամենայն երկիր։

ե Կոստանդիանոսի թագաւորի առ եպիսկոպոսս եւ առ ժողովուրդս.

Զի չարեաց եւ ամպարշտաց լծակից եղեւ Արիոս, լիրաւի զնոյն պատուհաս նոցին անարգանաւք կրեաց, որպէս եւ այժմ Պորփիւր որ աստուածպաշտութեան թշնամին եւ աւրէնադրութիւն անաւրէնութեամբ վասն պաշտաւնէից հաստատեաց, ըստ արժանի դիւտի զհատուցումն չարեաց իւրոց. եւ այսչափ եւս, զի նախատելի իցէ եւ որ գալոց ժամանակքն իցեն, զի առաւելապէս եւս լցցի չարաչար եւ հալհոլեալ կուիանաւք եւ ապականեսցին որ ի նմա ամպարշտու-

1 t *և զի են* բացի RY-ից մնացած Ձեռ.երը չունեն *ի* A *կիւրակէի* ձախ յուսացըքում. e մնացած Ձեռ-երը *կիրակէի* abcdefgikmpq rst *որ ծունր դնեն յաւուր կիրա-կէի (*b *կիրակէին* d *կիրակի* s *կիւ-րակէի) կամ* hlo *որ յաւուր կիրա-կէի (*h *կիւրակէի) ի ծունր դնեն* hlot *յինանցն յաւուրսն* ir *յաւուրս յինանց* l *աւուրս* JUû *աւուրսն* befgq *յաւուրս* û *մինչև և* cd *չիք մինչև*

2 A *ցպենդակոսն* KMSTUXZceg ks *ցպենտակոստ* am *ցպենդակոստ* PQ *ցպենտակոստ* NOf *ցպենդակոս* Vn *ցպենտակոս* YW *ցպենտէկոս-տէ ê ցպենդէկոստն* û *ցպէնդէ-կոստսն* r *ցըպենտէկոստըն* t *ցպէն-տակոստէն* XY *միապէս փխ. ամե-նապէս* INORTYWgn *ամենայն* Xrt *իշխանութեանն*

3 hlo *զկարգն* BCDEFGHWêî *եւ* Y *ե-տին* û *եզաւ* NO *զոր փխ. զի*

4 hlo *չիք զի յոյն կալով* km ps *յոտնակալով փխ. յոյն կա-լով* êûn *զազաւթս* t *մատու-ցանեն զազօթս տեառն աս-տուածոյ ամենայն երկիր* GHêabeg kmpqrs *մատուցանեն* cd *մատու-ցանեն տեառն աստուծոյ ամենայն երկիր* Jûk *յամենայն* KLSTZ *յերկ-րի բացի* Vêaeghklmopqrs-ից *մնա-ցած Ձեռ-երը երկրի*

5 begq *կանոնք կոստանդիանոսի քա-զաւորին* A *կոստանտիանոսի* BFGl JNUYêûbdeghiklmpqs *եպիսկոպոս* c *եպիսկոպոսն*

6 Uê *չիք և* cdefg *ժողովուրդսն* km ps *չիք ժողովուրդս*

7 lo *չարաց* I *յամբարըշտաց* hlo *ամ-բարշտութեանց* h *յարիոս* ê *իրաւի*

8 Q *պատուհասի* l *պատուհասն* ho *պաս փխ. պատուհաս* t *այժմդ* akmprs *պորփուր* deg *պորփիւրոս* l *պորփիւր*

9 Yeg *չիք որ* VX *աստուածապաշ-տութեանն* bq *աստուածապաշտու-թիւն ê թշնամի և օրէնսդրութեան անօրէնութիւն* K *աւրէնադրու-թեամբ* VX *օրէնսդրութիւնն* abcd efghilmpqs *աւրէնսդրութեան* û *օրէնսդրութիւնն անաւրինաց անաւրէնութեամբ* bq *անաւրէնու-թեան* R *չիք անաւրէնութեամբ*

10 cd *հաստատեալ* eg *արժանին* bq *գի-տել (*eg *գտին) փխ. գիւտի*

11 Y *հատուցումն* b *գհատուցուն* h *զատուցումն* g *իւրեանց* acdhikl moprst *այնչափ* k *չիք զի* BDGHI JSû *նախատել*

12 BCDEFGHn *գալոյ* û *գայլոյ փխ. գալոց* U *ժամանակն* Yüır *ժամա-նակք êt ժամանակ* o *ժամանակնքն* t *իցէ* bnq *քննիցեն փխ. իցեն* Hêacdhiklmoprst *լիցի փխ. լցցի* L *լցցի և* b *չարչարեալ*

13 Aabcdefghilmopqrst *կռափաք* bcq *ա-պականեսցի* hkl *ապականեսցեն* abcdefghiklmopqrst *ի նմանէ* BC EFKo *աստպարշտութենէ*

թեան աւրէնադրութիւնն Ալապէս եւ ալժմ. կամ եղեւ, դի որ Արիոսի եւ ոյք հաւասարեն կամաց նորա, դի Պորփիւրացիք կոչին, դի ոյք եւ ումեք բարուց հաղորդեալ են՝ զնոցին անուանս ունին։ Եւ թա ալսորիկ թէ աո ումեք դիրք Արիոսի կարդեալ իցէ եւ գտանիցի՝ զայնպիսիսն ալրելով ալրեսցեն, դի ոչ միայն ապականեալ վարդապետութիւն նորա կորիցէ, այլ դի ամենայնիւ բնաւ լիշատակ նորա մի գտանիցի։ Ալլ զալս լալոնապէս հրամայ տամ, դի թէ աո ումեք դիրք որ լԱրիոսէ եղեալ կամ կարդեալ իցէ եւ տեսանիցի աո ումեք կամ իբրեւ թաքոլց եւ ոչ աո եռեղ ի կրակ մերձեցոլց եւ կամ ոչ վատնեաց ալրելով՝ ալսպիսին մահու մեռցի. ապա եթէ ի նմին ժամանակի այլք եւս գտցեն, պատիժս ալս լիցի՝ գլուխ զորմ տալցեն եւ ալսպէս վճարեսցեն ի կենաց իւրեանց։

1 IJMQRSXYêeghiopqs աւրէնադրութիւն ûbd աւրէնադրութեան b յայժմ hlo չիք այժմ hılort կան. ումանք ոյք (rt որք) փխ. կամ եղև.... և ոյք W եղև և դի A դի որ աջ լուսանցքում abcdefgq չիք դի որ U ոչ փխ. որ Yûkmps չիք որ

2 r չիք նորա begq չիք դի t որ (k դոի) փխ. դի BCDEGHû պորփիւրացի ոք begq պլորփիւրացիք hlo մանեացի (lr մանէացիք t մանիքէցիք) փխ. պորփիւրացիք NW eg կոչին DGHû ոյ փխ. ոյք hio չիք ոյք և

3 kmps մեք (q ումէք) փխ. ումեք hılort ելեալ փխ. հաղորդեալ û դնոյին փխ. դնոցին hlo և դանուանս q ունիցին p չիք և (յետ) hil ort վասն փխ. յետ

4 airt այնորիկ Y եթէ G չիք աո F կարդեցեալ abcdefgkmpqs կարդացեալ (hilort կեցեալ R կարեալ Y կրեալ) փխ. կարդեալ ê կամ փխ. և ù գտանիցէ kmps գտանի

5 bq զայսպիսիս eig զայնպիսիս hl ot զայնպիսին hilort հրով փխ. այրելով e դի ոչ միայն կրկնված է b այնապականեալ q անապականեալ Y վարդապետութիւնն hl o վարդապետութիւն նորա ապականեալ

6 H կոչիցէ (ps կրիցէ) փխ. կորիցէ BFG այդ abcdefgbklmpqs դի մի ամենևին (acdkmps ամենայնիւ) o այլ և դի ամենևին t յամենայնի ê ամենևին ûhiop չիք բնաւ t յիշատակին

7 t չիք նորա befgpq չիք մի bq գտանիցէ t գտցի ABF այդ d չիք այլ q յայտապէս d տայմ

8 c դիր գրոյ փխ. դիրք որ Ygh lot չիք որ GHOW յարիոսէ JUYen արիոսէ êg արիոսիէ hlo յարիոսի ilo եղեալ փխ. եղեալ ŗ՝ եղեալ է կամ BCDEFGHIKê կարդեցեալ abcdeighklmopqrst կարդացեալ փխ. կարդեալ Lkm տեսանիցէ՝ê տեսանեցի

9 Q ումեք V յումեք hlo և կամ i չիք կամ hlot չիք իբրև Qê չիք և ոչ աո.... մերձեցոլց t ոչ աո և ի կրակ եռղ մերձեցոլց F չիք աո (եռեղ) N աո ի տեղ Wp տեղ (m տեղի) փխ. եռեղ begt աւեռել (d առնէ տեղ) փխ. աո եռեղ W կրակի ps մերձեցայց

10 ê չիք և bq չիք կամ gq վատեաց ps վայտնեաց CDGHINXY Wêûefghiklot այնպիսին bq և այնպիսին ê մեռանիցի hikmps թէ

11 l չիք ի RXY ժամանակին ABF այդք MQRXYdkm այլ û աղք փխ. այլք ûb գտցին efgqt գտցին պատիժ chilor պատիժ Y չիք պատիժս.... տայցեն

12 Va զորմն ps զոր hilno զորմ տացեն (n տացցեն) N տացեն hl չիք և Yht այնպէս l նոյնպէս փխ. այսպէս Y վճարեսցին û վիճարեսցին eg վիճարեսցեն acikmps վախճանեսցին (l վախճանեսցեն do վաղջանեսցին h վաղջանեսցեն r վաղճանեսցին t ելցեն) փխ. վճարեսցեն

Գլուխ հաւատոց ժողովոյն Նիկիայ.

Յիշխանութեանն Պաւղոսի եւ Յուղիանոսի փառաւորաց եւ լուսաւորաց, լսեալ Աղեքսանդրի ՈՀԶ. յամսեանն մարերի իբրեւ Իբ էր ամսոյն, լաւաչ քան զԾԹ-ն կաղանդին լինի ամսոյ ի Նիկիայ, մալր քաղաքացն Բիւթանացւոց, եղաւ հաւատս՝ Հաւատամք ի մի Աստուած Հալր ամենակալ։ Ալս են հաւատք, զոր եդին սուրբ հարքն։

Ցառաջ վասն Արիոսի հալհոյութեանն լսեալն թէ արարած է Որդին Աստուծոյ եւ վասն ամենայն հերձուածողաց՝ Սաբելի, Փոտինոսի եւ Պաւղոսի Սամոստացւոյ եւ Մանիքեցւոց եւ Վաղենտինեանց եւ Մարկիովնացւոց եւ վասն ամենայն հերձուածողաց, որք լարեան ի վերալ կաթողիկէ եւ առաքելական եկեղեցւոյ, զորս դատապարտեցին ի Նիկիալ քաղաքի իբրեւ ժողովեալ էին եպիսկոպոսք ՅԾԸ. որոց անուանքն

1 Q *հաւատոյց* UYêdınrt *հաւատոյ* hlo *հաւատոյն*

2 BCFio *յիշխանութենէն* DGHJKLMRT YZegkmprs *իշխանութեանն* lQSXê ubq *իշխանութեան* NWd *յիշխանութեան* hl *յիշխանութիւն* F *պօղովն* W *պօղոնի* ê *պողովնի* ps *ապաւդովնի* a *պաւղոնի* f *պաղոնի* eg *պտղոնի (*b *պտղոյն* q *պտղոյնի) փխ. պաւղովնի* Q *ուլիանոսի* g *յուլիանիանոսի* NWbeıgα *փառաւորնաց և լուսաւորեաց* ê *փառաւոր, չնք և լուսաւորագ*

3 lêdt *ամաց* befgq *յամանց* Nb *յաղէկսանդրի* N *զՀզ* G *յամոեան* ê *և փխ. յամսեանն* dps *ամսեանն* X *մարեր* t *որ իբրև*

4 abcdefghiklmopqrs *ԺԲ (*t *ԺԲ-ն) փխ. իր* kps *ասաց փխ. ամսոյն* m *երեոաց փխ. էր ամսոյն* ê *չիք էր ամսոյն* A *ղժդ-ն-ի տեղը սկզբնապես բաց է թողնված. մեկ ուրիշը հետագայում ավելացրել է գի-ն* BCDEFG HIJLMOPQRSTUVXZûn *զգի-ն* Y *ղգ-ն* W *ղի-ն* ê *դի* K *յդի-ն* N *զդ ամին կաղանդիս* A-*ում սկզբնապես յուն. բաց է թողնվու ի ամսոյ-ի տեղը. ուրիշները բնագրի յուն-ին ավելացրել են ի ամսոյ, այսինքն յունի ամսոյ* IJKLMNOP RSTUVYZWên *յունիս* Q *ունիս* X *յունիսի, չիք ամսոյ* acs *յունուարի (*bdfikmpqrt *յունվարի* eg *հունվարին* hlo *յունվար) փխ. յունի ամսոյ*

5 ê *քաղաք* U *մայրաքաղաքն* t *մայրաքաղաքին* Q *բիւթանացւոյ*

6 g *իմ փխ. ի մի* Vacıkimorst *ամենակալ արարիչ (*c *յարարիչն* t *արարիչն) ՛ ամենակալ արարիչ երկնի և երկրի* h *չիք ամենակալ* lêûacdkmps *հաւատամք* KLMQRS TXYZ *չիք այս են... սուրբ հարքն* befgq *հաւատք (*bq *հաւատամքն) այս են* e *զո փխ. զոր*

7 b *հայրապետքն փխ. հարքն*

8 bq *արժան է փխ. արարած է*

9 ł *չիք ամենայն* bíq *չիք սարեղի*

10 eg *չիք սարեղի.... հերձուածողաց* U *քոտինոսի* hiklmoprst *փոտինոսի* b *վոստինոսի* c *չիք և* bfq *պաւզի* bíq *չիք և մանիքեցւոց* c *մանէացոց*

11 Un *վաղենտինայ* IJêdbklmops *վազէնտինեանցւոց* N̄Ō V̄ W̄ *չիք վասն*

12 KLMQRSTXYZ *չիք ամենայն* H *չիք ի վերայ* ABCDEFGHIJKL MNOPQRSTUVXYZWûacdfkmnp qst *չիք եւ (առաքելական)*

13 r *չիք և առաքելական* Y *առաքելականի* d *կաթուղիկէ եկեղեցւոց առաքելական* e *առաքելական սուրբ* b *եկեղեցի*

14 IJûbhlq *քաղաքին* t *ի քաղաքն Նիկիայ* efg *քաղաք և իբրև (*f *չիք և)* p *ժողովէին* N *դճժը* ê *յծը* dik mt *անուանք* a *անուանց*

ըստ իւրաքանչիւր իշխանութեան դրեալ է, որ զի փութապէս ծառայք Աստուծոյ առաւելադոյն փոյթ եդին զարեւելեանց եպիսկոպոսացն դնել զանունս, վասն զի արեւմտից եպիսկոպոսացն՝ ոչ, նոյնպէս խնդիր ինչ էր վասն հերձուածողաց։

Սուրբ եպիսկոպոսն քաղաքին Կուզուբէ այսպէս հաւատամ, որպէս յառաջագոյն դրեալ է։

Բիկտոր եւ Բիկենտ երիցունք ի Հռոմ քաղաքէ։

Յեգիպտացւոց

Աղեքսանդրոս Աղեքսանդրի մեծի.
Ալփոսատրիոն յԱղիոկրիտիանոսէ.

1 t *իշխանութեանց* ê *որպէս* փխ. *որ* abcdefghiklmopqrst *որ չէ գժուար յայտնել (*p *յայտնի են* s *յայտնեն)* փխ. *որ* bcdhiloqt *չիք զի փութապէս...,* մինչև 150-րդ էջի 12-րդ տողը: aefgkmprs *ձեռագիրքերում Գիկիայի ժողովի մասնակիցների ցանկը դրված է ոչ թե կոստանդնիանոսի ուղերձից անմիջապես հետո, այլ Ձեռ-երի վերջին մասում. այդ պատճառով·էլ սրանը այդ ցանկից առաջ ունեն վերնագիր և ճերածական, որի սկիզբը՝ էրբի.... դրեալ է կրկնված է՝* 133 էջի 14-րդ տողից մինչև 134 էջի 1-ին տողը: *վերնագիր՝ Նիկիայ ժողովոյն (*ps *ժողովն) անուանք* r-ը շարունակվում է՝ *որ ի նիկայիեն ժողովն այս են* g-ն չունի *այս կրկնված հատվածը՝ իբրև ժողովեալ էին եպիսկոպոսք յժը որոց անուանքն ըստ իւրաքանչիւր իշխանութեան դրեալ է* aefgkmp rs *աստ այլ* փխ. *զի*

2 r *տեառն* փխ. *աստուծոյ* û *առավելապէս* ê *արեւելեանց* û *դյարևելեանց* akmps *դարեւելեանց* ê *եպիսկոպոսաց*

3 QS *դնելն* F *չիր դնել զանուանս.... եպիսկոպոսացն* IJKLQTZeg *յարեւմտից* J *յեպիսկոպոսացն* ê *եպիսկոպոսաց*

4 f *ինչ խնդիր ինչ* A *հերձուածոցաց* JKLMNOPQRSTUVXYZWên *հերձուածոց* efgr *հերձուածոցացն*

5 Zêefg *եպիսկոպոս* eĭgkmprs *քաղաքի* cg *կուզուբէէ*

6 Y *յառաջագոյն որպէս* aefgkmp rs *դրեալ է աստ*

7 e *չիք բիկտոր... քաղաքէ* U *իկտոր* W *բեկտոր* aefgkmps *բիտոր* r *բիտոն,* բացի aefgkmprs-ից մնացած Ձեռ-երը *բեկենտ* DGHû *բէկէնս* QRSTXYZ *բենեկտ* U *բեկենմ* V *իրիկունք* r *չիք ի* W *ի հռոմայ* u *ի հռովմայ* r *ի հռոմէ քաղաքի* բացի XYaefgkmns-ից մնացած Ձեռ-երը *ի հռոմ*

8 DGH *յերիցանցն հռովմա յեգիպտացւոց յարեւմտեան եպիսկոպոսք եղեալ են անուանք* փխ. *յեղիպտացւոց* LV *յեգիպտացոց այսք են (*V *չիք այսք են)* Y *եգիպտացոց* s *յեղիպտացուց* r *չիք յեղիպտացւոց* efg *վերնագիր՝ Նիկիոյ (*f *Նիկիա) սուրբ (*f *չիք սուրբ) ժողովոյն անուանքն (*f *անուանք) են այսքիկ (*e *չիք են այսոքիկ)* փխ. *եգիպտացւոց* ê *չիք յեգիպտացւոց*-ից մինչև 150-րդ էջի 12-րդ տողը

9 XW *յաղէքսանդրի* GRY *մեծ* efg *աղեքսանդրոս եգիպտացոցն աղեքսանդրի . մեծէ (*f *մեծի)՝* 8-րդ և 9-րդ տողերը միացված են

10 G *ափոսատրիոն* akmps *ափասատրիովն յադիկրիտիանոսէ (*ps *յադրկրիտիանոսէ)* e *ափսանշրովն* f *ափասանշրիովն* g *ափասանշրովն* u *ափոսատրիմոն* r *փոսատրիոն* DG *յադիոկրաիանոսէ* H *յադիոկրտինն* UY *յադիոկրիտիանոսէ* ef *յադիկիտիանոսէ* g *յադիկիտիանոսէ* r *յադիոկրիսիանոսէ*

Ադամանտիոս ի Կենոսէ.
Արքետիոն ի Գարբետէ.
Փիղիպպոս ի Գամփիալէ.
Գետամոն ի Հերակլեոսէ.
Սեկունդոս ի Պտղոմէ.
Դորոթէոս ի Գեղոսէ.
Գալիոս ի Թումուէ.
Անտիոքոս ի Սեմփոլէ.
Տիբերիոս ի Տոթոսէ.

Ի Թեբայիդոսէ կողմանէ

Աւթաս ի Փսեգացւոց.
Տիրանոս ¦Անտինոսէ.
Աղդուսիանոս ի Լիկէէ.

Ի Լիբէէ վերնոյ

Դաքէս ի Բեռնիկէէ.
Զոպերոս ի Բարսէ.
Սերապիոն ¦Անտիպերգոսէ.
Սեկունդոս ի Տաւքլիբէ.
Տիատոս ի Գարտանոսէ.

1 akmps ի կենասէ efg չիք ի կենոսէ
2 kmps արքետիրն efg չիք արքետիոն բացի BCDEFGHr-ից մնացած Ձեռ-երը արքէտիովն efgkmps ի փարպետէ a ի փարփետէ
3 Up փիլիպոս CDHû ի պանփիայէ NW ի պամփայէ afkmprs ի մամփիսէ e ի մամբփիսէ g ի մամբլիսէ Y չիք ի պամփիայէ
4 efg պենբամոննն kmps պեսամանն Y չիք պետամոն O ի հերլկլոսէ W ի հերլցկլոսէ r ի հերակղիոսէ
5 f սենկուենդոս եը սենկղոնդոս ի փտլոմէոսէ BCDEFGHIJKPûaf ի փազոմէ kmps ի փտոզլոմէ r ի փտոզոմէ
6 JX դորոյթէոս r դորոյդէոս aefg ի թումուէ փխ. ի պեդոսէ
7 a դայիոոս kmps չիք ի Q ի դումուէ aefg ի թումուանէ kmps եթումուանէ
8 V անտիքոս efp ի սեմփոյէէ
9 p տեբերիոս GHû միբեբերիոս W տիբերիայ ի առթոսէ eıp չիք տիբեբերիոս ի տոթոսէ km ի սաւքէոս
10 IJNOPQVW ի դեբաիդոսէ ST ի դեպաիդոսէ KLMRXY ի դեբայիդոսէ U ի թեբայիոսէ û ի թեբայդոսէ efg ի թեբատթոսէ kmps ի թեբայիթայէ r ի բթեթաիդոսէ B կողմանց r չիք կողմանէ
11 W ատթոս eg անթոս kmps ատթան QY ի քսեզացոց û ի դսեզացոց akmps ի քսեզացւոց r ի քսեզացոյ efg ի քսեզացոց
12 r տինանոս Q անտինոսէ
13 efgkmprs աղուսիանոս BCN ի լիկկէ eg ի լիկկէ f ի լեկէէ r ի լիկիէէ
14 DHû ի լբիէ GWaefgkmprs ի լիբիէ G վերնոց
15 Y դաքբէս a դաքոս kmps դաքոս efg դաքոս ի բեռնիկկիէ r դայքէս ի բիռնիկկէ
16 û զոպիրոս ի բօքսէ efg զտուէբիոս (f զտուէբոս) ի բաբոսէ K ի բեբսէ Q ի պաբսէ akmrs ի բաբոսէ p ի բոքոսէ
17 AIJKLMNOPRSTUVXYZWn սեբալիովն Q սարատիովն STX անտիւպերդոսէ eg սէբալէոն յանդպերդոսէ f յանդպերդոսէ km ps յանտիպերդոսէ r յանտիբերզոսէ բացի BCDEFGHûa-ից մնացած Ձեռ-երը յանտիւպերդոսէ
18 akmps սեկունդոն efg սենկուենդոս ի տօթլիբէ B ի տաւքղիբէն n ի տաւքլիբէէ r ի տօքլիւբէ
19 BCDEGHu միտոս p տրիատոս

Ի Պաղեստինացւոց կողմանէ

Մակաբիոս լերուսաղէմէ.
Գեղմանոս ի Սեբաստէ.
Եւսեբիոս ի Կեսարիայ.
Սաբինոս ի Դարգաբալէ.
Ղունկինոս ի լԱսկաղոնէ.
Պետրոս ի Նիկոպաւլսէ.
Մարինոս ի Ցամինէ·
Մաքսիմոս լԱզատ քաղաքէ.
Յանուարիոս լԵրիքովէ.
Հեղիոդորոս ի Զաբուղոնէ.
Ալեսիոս ի Լիւդէ.
Սիղուանոս լԱզովտալ.
Պատրափիլոս ի Սկիւթոպաւլսէ.
Ասկղեպիոս ի Գազայ.
Պետրոս ի լԱւղէ.
Անտիոքոս ի Կապետոլիայէ.

1 f չիք ի lJY ի պաղեստինացոց eg ի պաղեստինաց f ի պաղեստենացոց r ի պաղեսաանցոց s ի պաղեստինացուց BCDEFGHü կողմանց eg չիք կողմանէ

2 u մարկիոս f մարկաբիոս

3 akm ի սեբաստէէ n ի սեբաստիոյ p ի սեփաստէէ

4 BCDEFGHIJLOPQUYû եւսեբէոս DFGiLUYWû ի կեսարիայ H ի կենսաբիա X ի կենսարեայ akm ps ի կեսարէէ efgr ի կեսարէ n ի կեսարիայ

5 Q սաբաինոս aefgkmpֹ ի գագարայէ r ի գագարոսէ

6 û դուկինոս afkmps ղինկինոս e ղենկինոս. բացի BCDEFGHVY-ից մնացած Ձեռ-երը ղոնկինոս g ղենկենոս BCDEFGHV չիք ի Q ի յասկաղովնէ Y ի յակաղովնէ բացի aefgkmpsr-ից մնացած Ձեռ-երը ի յասկաղովնէ

7 Y չիք պետրոս ի նիկոպաւլսէ G ի նիկիոպօլսէ UZû ի նիկոյպօլսէ egr ի նիկիպոլսէ n ի նիկոյպաւլսէ ABFG ի նիկոպաւղսէ

8 G մաբիանոս IJKLMQRSTXZ մաքսիմոս փխ. մարինոս P յաղատ քաղաքէ փխ. ի յամինէ Y 8-րդ առղը դրված է 9-րդ տողում, իսկ 9-րդը՝ 8-րդում

9 IJKLMQRSTXZ մարինոս փխ. մաքսիմոս P ի յամինէ փխ. յաղատ քաղաքէ eg չիք մաքսիմոս յաղատ քաղաքէ

10 akmps յանուայիս eg յանուանիաս r յունուայիոս S երիքովէ efg յեբեքովէ

11 NOW հեղիդորոս X հեղիսդորոս kmpr հեղիդորոս ի զարուղոնէ R ի զաբալովէ Y ի զապղոնէ W ի զաբողոնէ efg ի զբողոնէ բացի at-ից մնացած Ձեռ-երը ի զաբողովնէ

12 Y այեսինոս mp այեպիոս aefgk rs այեպիոս ի լիւդէէ (e ի լուդիէէ g ի լուդիէ r ի լիւղէ) BCDEFGH ümp ի դիւղէէ Y ի լուղիէ բացի IIKLMNOPQRSTXZW-ից մնացած Ձեռ-երը ի դիւղէ

13 Dn սիղուիանոս lJf սիւղուանոս K սիղուանոս NOW սիղիանոս Y սեղիուանոս u սեղուիանոս akms սեղուանոս p սեղւանոս eջ սուղիան S ազովտայ n յազովտոյ

14 BCDEFGH պետրափիղոս Q փետրափիւլոս Z պետրափիւոս ü պետրոյփիղոս. eջ պատրփիւղոս բացի afkmpr-ից մնացած Ձեռ-երը պետրափիւղոս B ի սկիւթոպաւղղսէ FQUZûns ի սկիւթոյպաւլսէ IJM ի սկիւթոպոլիսէ Y ի սկիթուպօլսէ af egkmpr ի սկիւթոյպօլսէ

15 Ü ասկեղէպիոս aefg ասկեպիոս km ps ասկեպիոս ի գազայէ

17 S ի կապետոյլիայ V ի կապետոլտիա X ի կապետլիայ ü ի կապիտողիայ a ի կապետոյայ efg ի կապետողիայէ. բացի kmps-ից մնացած Ձեռ-երը ի կապետողիայ.

Ի փիւնիկեցւոց իբխանութենէ

Ջենոն ի Տիւրոսէ.
Էնիաս ի Գաղդոմէ.
Մագնոս ի Դամասկոսէ.
Եղանիկոս ի Տրիպաւլսէ.
Թէոդորոս ի Սիդոնէ.
Փիղոկապոս ի Տանէագոսէ.
Գրիգորիոս ի Բիւբիտոսէ.
Գաւղինոս ի Ցաղմիւրոսէ.
Անատողիոս լիմեսիոյ.

Ի Սիւռակիդէս հովտաց Ասորւոց իբխանութեանց

Նեստաթէոս լԱնտիոքէ.
Ջենորիոս ի Աելովկէ.
Թեւդոտոս ի Լաւդիկէ.
Ադփիոս լԱպամէ,
Ասիհենոս լԱռեսպոնեայ.
Փիղոքէնոս լԵրապաւլսէ.

1 MNOPYefg *ի փիւնիկեցոց* û *իշխանութեան* afkps *իշխանութենէն* Y *աշխարհէ փխ. իշխանութենէ*

2 H *զենոնի* G *ի տուրոսէ* efg 2-րդ *տողը դրված է նախորդ էջի* 17-րդ *տողից հետո*

3 JY *ենիոս* X *էնիայս* akmps *էնիաս* r *էնէնաս* Y *ի պաղոսէ* kmps *ի պաւղոսէ փխ. ի պտողոմէ.* բացի BCDEFQHû-ից մնացած Ջեռ-երը *ի պաղոսէ*

4 egr *մաքենոս.* բացի RXYakmps-ից մնացած Ջեռ-երը *մանդենոս*

5 Yn *եղանիկոս* BCDFGH *ի արիպաւղոսէ* AU *ի առիպաւղոսէ* a *ի առիպոլսէ* eg *ի սռիպօլսէ*

6 բացի BCDEFGHûaegkmps-ից մնացած Ջեռ-երը *ի սիդոնէ*

7 բացի BCDEFGHû-ից մնացած Ջեռ-երը *փիւղոկապոս* NOPVr *փիւլոկապէս* eg *փիւղակապոս ի մանեավասէ* fkmps *ի մանեագոսէ*

8 Q *գիրիգորիոս* a *ի բիւբիտովնէ* efgkmps *ի բիւբիտոնէ*

9 BCDEFGHQRû *պաւղինոս* efg *պօղոս* eg *ի յամիւրոսէ* r *ի յաղմիւրոսէ*

10 Y *յիք անատողիոս յեմեսիոյ* eg *աննատօլիս* k *անտոլիոս* NOV Wn *յեմեսէ* U *յեմեկի* a *հեմիսրէ* eg *յեաիւրէ* f *յեախսրէ* kmr *յեմիսրէ* p *յեմիսէ.* բացի BCDEFGHû-ից մնացած Ջեռ-երը *յեմեսի*

11 B *ի սիւրասկիղէս* DGHûefg *ի սուրասկեղէս* IJ *ի կիւրասկղէս* KLM QSTYZW *ի կիւրասկաղէս* NOP VX *ի կիւրասկողէս* R *ի կուրասկաղէս* akm *ի սիւրասկեղ* ps *ի կիւրասկեղ* r *ի կիրակիղէս* BCEF *ի հովասայ* DGHû *հովաց* CDGHIJKL MNOQRSTUVXYZWapr *ասորոց* Pf *ասորաց* kmps *իշխանութենէն* f *իշխանու[?]* ar *իշխանութենէ* eg *չիք իշխանութեանց*

12 AS *ևւսթաթեոս* aefgkprs *ի յանտիոքէ*

13 p *զենորէոս* բացի efgr-ից մնացած Ջեռ-երը *զենովրէոս* e *ի սելեւկիէ* BCDFGUVû *ի սեղովկէ*

14 akmps *թէոդիտոս* eg *թէոդիտաս* f *թեւդիտոս* r *թէոդոտիոս* W *թեոդոտոս* BCDEFGHQXû *թէադոտոս* V *ի լաւդիկի* u *ի զաւորդիկէ* eg *ի զօսղիկէ.* մնացած Ջեռ-երը *ի զաւդիկէ*

15 V *ի յապամէ* eg *ի յապամայէ*

16 E *ասիհենո* u *ասեհենոս* w̄eg *յառեսփոնայ* û *յառէսփոնայս* RX *յառեսփոնեայ* Y *յաղէսփոնիայ*

17 IJ *փիւղոքենոս* L *փղիքենոս* akm ps *փելիքենոս* fr *փիղիքենոս* eg *փիւղիքենոս* ABCFG *յերապաւղսէ* I *յեռապօլսէ* S *յերայպաւլսէ*

Միւպերիոս ի Շմշադէ.
Արքեղայոս ի Գողաքէ.
Եփրատիոն ի Բաղանէ.
Փաղադոս քորեպիսկոպոս.
Զուզոս ի Դաբեղէ.
Բասոս ի Զեւդմատէ.
Գերենտիոս ի Լարոսէ.
Մանիկիոս լԵպիփանէ,
Եւստաթէոս լԱրաթուսէ.
Գաւդոս ի Նէոկեսարիայ.
Սերիկիոս ի Կեսարիայ.
Սեղեւկիոս քորեպիսկոպոս.
Գետրոս ի Գնդարիայ.
Գեգասիոս ի լԱրրակէ.
Բասոնէս ի Գարաղալ.

ՅԱրաբացւոց կողմանէն

Նիկոմաս ի Բոստրէ.

1 BCDEFGHp *միպերիոս* u *միպերիոս* aefgkms *միպերիոս* DGH *ի չմշաւղէ* Y *ի շմաշտէ* W *ի շիմշագէ*

2 A *արքեզաիոս* Y *աղքեւղոս* r *արքաքեզայոս.* բացի BCDEFGHWûak mps-ից մնացած Ջեռ-երր *աբքեզաւոս* efg *ի զողաք*

3 բացի BCDEFGHûafkmprs-ից մնացած Ջեռ-երր *եւիբատիովն* KLMQ RSTXYZk *ի զաղանէ* Un *ի քահանէ*

4 MXY *փաղադէոս* akmps *փաղոս*

5 RXY *զօզոս* akmps *զուլովս* efg *զուզովս* r *զուզզոս* DUúefgn *ի զաբաղէ* akmprs *ի զաբալէ*

6 X *բարսոս ի զեւդմանէ* BCDEFGH KLRû *ի զիւդմատէ* U *ի զեւդմատէ* Y *ի զեւդմատէ* afkmprs *ի զեւդմատէ* eg *ի զեւսդմադէ*

7 u *ի լալոսէ* ef *ի շաբասէ* r *ի լարիոսէ.*

8 aefgkms *մանիկոս* F *յէափիփանէ* R *յեափիփանէ.* բացի afgkmprs-ից մնացած Ջեռ-երր *յէափիփանէ* AU n *յէսփիփանէ*

9 G *եւսաայթէոս* g *յեւաատէոս* AIJO PUVWnr *եւսաաթիոս* eg *յարեթոսէ* f *յարնթուսէ*

10 u *ի նէոյկեսարիայ* efp *ի նէոյ(ի ի նեոյ) կեսարէ* KMQSTVZW *ի նիոկեսարիայ* kmprs *ի նիոյկեսարէ* Un *ի նիակեսարեա* AIJNO PRXY *ի նիոյկեսարեայ*

11 KLNOQRUVXYakmnprs *սերեկիոս* eg *սերիկոս* Gaefgkmprs *ի կեսարէ* YZWû *ի կեսարիայ* n *ի կեսարեա* N չիք *ի կեսարեայ*

12 MRX *սեւեւկիոս* aefgkps *սեղեւոս* m *սեւզոս* r *սեղեւկոս* N չիք *սեղեւկիոս* Y 12-րդ տողր դրված է 13-րդ տողում, իսկ 13-րդը՝ 12-րդում

13 k *պեարիոս* G *ի գունդարեա* V *ի քնդարեայ* û *ի գնդարիայ* aefgps *ի գինդարէ* km *ի կինդարէ* r *ի գնդարէ*

14 akms *պասասիոս* íp *պեասասիոս* g *պեսասիոս* r *պեագասիոս* aefgk mprs *ի յաբրոսէ* K *ի յաբրաբկէ* S *ի աբրակէ* Y չիք *պէգասիոս ի յաբրակէ*

15 Un *բասանէս* Y *բասոնիայ* afkm ps *բասանէոս* eg *բասէնիոս* aefgk mps *ի զարբազայ* r *ի զաբբողայ*

16 HKLMUYegr *յաբաբացոց* Iû *յաբալացուց* FLYûaefgkmnprs *կոզմանէ*

17 I *նիկոմա* G *ի բուսաբէ* n *ի բոսորէ* g չիք *ի բոսաբէ* Y *վեց եպիսկոպոսք փխ. Նիկոմաս ի բոսաբէ... տեուվերոս ի գիանիսագէ՝* էջ 139 տող 5

Կիւրոն ի Փիղադելփէ.
Գեննադիոս ի Բուտանէ.
Մեւերոս ի Սողոմայ.
Սովպատրոս ի Բարետանեայ.
Սեւուվերոս ի Դիանիսադէ.

Ի Միջագետաց

Աւթաղաս յՈւռհայէ.
Յակոբոս ի Մծբնէ.
Անտիոքոս ի Ցոշնայէ.

Ի Պարսից

Յովհաննէս.

Ի կիւլիկեցւոց կողմանէ

Թէոդորոս ի Տարսոնէ.
Ամփիոն յԵպիփանէ.
Նարկիսոս ի Ներոնիադէ.

1 AIJKLMNOPQRSTUVXZWn *կիւրոսն* aefgkmprs *կիւրիոն* AUn *ի փիղելփէ* IJKLOPRSTVXZ *ի փւլէղլփէ* G *ի փղադէղրէ* M *ի փիւլէղլփէ* N *ի փւլեգլբփէ* Q *ի բիւլէղլփէ* W *ի փլեգլփէ* û *ի փղադեղրէ* akmps *ի փիլողելփէ* e *ի փիդողփէ* f *ի փիղողղփէ* r *ի փողոդեղրէ* g չիք *ի փիղադեղփէ*

2 BCDEFGHIJSUaefgkmprs *գեննադիոս* e *ի բուանէ* g չիք *ի բուտանէ*

3 ZW *սէեւերոս* f *սեւվերոս* r *սեւերես* R *սելեւերոս խաղամայ* G *ի սոդոմա* Un *ի սողովմայ* akmprs *ի սողովմայ* ef *ի սողմայ* g չիք *ի սողոմայ*

4 aefkmprs *ի բարէտանէ* g չիք *ի բարեաանեայ*

5 eg *սեռովերոս* r *սէուվերես* e *ի դիանիադէ* g չիք *ի դիանիսադէ*

6 r *ի միջագիտաց*

7 BCDFGHY *աւթաղաս* E *աւթաղոս* KL *եւթաղասս* Ō *աւթաղտաս* Reg *աւթաղայաս* kmps *ապրաւսթղակայ (*r *օթաղայակ) փխ. աւթաղասս* u *յուռհայէս* kmps *ուռհայէ* AIJKLMNOPQRSTUVXY Zn *յուբհայէ* W *ի մծբնէ փխ. յուռհայէ* g չիք *յուռհայէ*

8 eg *յակոբ* f *յակովբ. բացի* XYWû-ից *մնացած Ձեռ-երը յակովբոս* mp չիք *ի* ABCDEFGHûa *ի նծբնէ* kmps *ի մնծբնէ* g չիք *ի մծբն է*

9 BCDEFGHLMNOPQR ûnr չիք *ի* ef *ի յուշնայ է* BCDEFGHû *յըռշնայէ* g չիք *ի յոշնայէ*

10 NOWeg *չիք ի պաբսից* a *ի պարսից կրկնված է*

11 K *յովհաննէս* WP *ովհաննէս* X *յովաննէս* g *յոհաննէս* efkmprs *յովհաննէս ի պարսից* NOW չիք *յովհաննէս*

12 BCDEFGJRUXn *ի կիղիկեցւոց* A *ի կիւղիկեցւոց* HIYû *ի կիւլիկեցոց* Legr *ի կիւլիկեցոց* f *ի կիւղիկեցոց* Qûf *կողմանէն*

13 a *Թէոդորոս* G *Թեոդորս ի տարսունէ* AIJKLMNOPQRSTUVX Zn *ի տաբսովնէ* W *ի տաբօնէ փխ. ի տաբսոնէ* g չիք *ի · տաբսոնէ* Y *տասն եւ մէկ եպիսկոպոսք փխ. Թէոդորոս ի տաբսոնէ.... Նարկիսոս յեբհինոսլաւլսէ՝* էջ 140 տող 8

14 AIJKLMNOPQRSTUVXZWn *ամփիոն* eg *անփիոն* Lef *եպիփանէ* g չիք *յեպիփանէ*

15 BCDEFGHPûaefps *Նարկէսոս* gk m *Նարկէոս* n *մարկիսոս* û *ի Ներոնիդէ* akm *ի Ներովնիադէ* e *ի Ներոնէադէ* g չիք *ի Ներոնիադէ* r չիք *Նարիկիսոս ի Ներոնիադէ... եւսիքիոս յաղեքսանդրէ՝* էջ 140 տող 7

Մոփսէս ի Կաստաբաղէ.
Նիկետէս ի Փաղաւիդէ.
Եւդոմոն քորեպիսկոպոս.
Գաւղինոս լԱդանէ.
Մակեդոնիոս ի Մամուեստէ.
Տարակունդէս լԸդասէ.
Եւսիքիոս լԱղեքսանդրէ.
Նարկիսոս լԵրինոպաւլսէ.

Ի Գաւրաց կողմանէ

Ղեւոնաիոս ի Կեսարէ.
Եւսեբիքիոս ի Տիւանէ.
Եւսիթրիս ի Կողմանէ.
Տիմոթէոս ի Կիբիատրոնէ.
Հեղպեդիոս ի Կոմանէ.
Գորդոնիոս քորեպիսկոպոս.
Ստեփանոս քորեպիսկոպոս.
Եւդրոմիոս քորեպիսկոպոս.

1 aef ի կաղդաբաղէ p ի կաղդաղէ kms ի կաղդաբալէ Բ չիք ի կաստաբաղէ

2 BCDEFGHIPRXYZûn Նիկիաէս afk mps Նեկիտաս ի (p չիք ի) փլաւադէ (f փղաւադէ) eg Նիկիտաս e ի փղօադէ g չիք ի փաղաւիդէ

3 aefgkmps Եւդէմոն g չիք քորեպիսկոպոս

4 N ղօղինոս W պողինոս aefkmps յադանէ g չիք յադանէ. բացի A-ից մնացած Զեռ-երը յաաանէ

5 AIJKLMNOPQRSTUVXYWn մակեդովնիոս eg մակեդոնիտ Q ի մամուեսցէ RX ի մամուեաաէ akmps ի մամեստէ e ի մասեսդէ f ի մամսեստէ H ժամուեստէ g չիը ի մամուեստէ

6 Ukmnps մարակունդէս Gaefkmps յեդասէ g չիք յեդասէ

7 eg եւաիքոս E աղէքսանդրէ ef յաղէքսանդ g չիք յաղեքսանդրէ

8 BCDEFGHPYûaefkmps Նարկէսոս g Նարկէոս CDGûn յերինոյպաւղսէ QUX յերինոյպօլսէ Kaefkmprs յերինուպաւլսէ g չիք յերինոպաւլսէ

9 DGHû ի կիլիկեցւոց փխ. ի դամբաց կողմանէ e կողման

10 RX սեւոնդիոս U ի կեսաղէ u ի կեսաբէս g չիք ի կնսաբէ Y տասն եպիսկոպոսք փխ. ղեւոնտիոս ի կեսարէ.... Թէոփանէս քորեպիսկոպոս՝ էջ 141 տող 2

11 Wû եւփսիքոս akm եւփիսիքիոս eg եւփիսիքիեայ ps եւփիսիքոս r եփսիքիոս g չիք ի տիւանէ

12 eg եւսեբտիոս f եւսեբրիոս kmps եւսիբրիոս. բացի Gaefkmprs-ից մնացած Զեռ-երը ի կովմանէ

13 Q ախմէթէոս ef ախմեթիոս kmps ախմովթէոս afps ի կիբիսաովնէ km ի կիպիստովնէ e ի կիպիդոնէ r ի կիւբիւստրոնէ g չիը ի կիբիսաբոնէ

14 BDEGHû հեդպէէդիոս IJKLMNOPRSTVXZk հեդպէթիոս QW հեդբէթիոս n հեդպիթիոս A սկզբնապես ի կողմանէ ապա գրիչը ուղղել է ի կոմանէ GUaefkmprs ի կողմանէ փխ. ի կոմանէ. մնացած Զեռ-երը ի կովմանէ

15 aefg գորդիանոս kmps գորդանիոս r գորդանիոսի g չիք քորեպիսկոպոս

16 AKLMNOPQRSTUVXZûegps ստեփաննոս g չիք քորեպիսկոպոս

17 eg եւդրամիոս R չիք եւդրոմիոս քորեպիսկոպոս

Ռոդոն քորեպիսկոպոս.
Թէոփանէս քորեպիսկոպոս.

Ի Փոքուէ Հայոց

Եւղաղիոս ի Սաբամալէ.
Եւթիոս ի Սատաղալէ.

Ի Մեծաց Հայոց

Առխատագէս Հայոց.
Ակրիտէս ի Պէէնպողէ.
Եւտիքիանոս յԱմասէ.
Հեզպիդիոս ի Կոմանէ.
Հերակղիոս ի Զեղոնէ.

Ի Պոնտացւոց կողմանէ

Ղոնկինոս ի Նէոկեսարեայ.
Դոմնոս ի Տրապիզոնտէ.
Սարատուիլա ի Բիտիանոսէ.

1 MRX ռուդոն af Թէոդոն (eg Թէոդոն kmprs Թոդոն) փխ. ռոդոն
2 eg Թէոփէանոս C Թէոփանէս քորեպիսկոպոս ձախ լուսանցքում DG Hûp չիք Թէոփանէս քորեպիսկոպոս
3 DGHû ի գամրաց կողմանէ փխ. ի փոքուէ հայոց Y ի փոքուէնէն
4 afgkmps եւվաղիոս r եւվաղիոս NO û ի սարայմայէ aps ի սարայմոէ e ի սարամդէ f ի սարամոէ km ի սարայմէ r սարամոէ g չիք ի սարամայէ
5 G ի սատաղալէ akmnps ի սատալէ efr ի (e չիք ի) սատաղէ g չիք ի սատաղայէ RXY հինգերորդ տողը դրված է 6-րդ տողում, իսկ 6-րդը՝ 5-րդ տողում
6 M ի մեծաց հայոց աջ լուսանցքում XY ի մեծամեծաց N ի փոքուէ փխ. ի մեծաց eg հայոց աղգէ
7 E ա[ռխատագ]էս û առխատակէ akm prs առխատակէս (a առսակէս kr առխագէս) ի հայոց մեծաց f առսատակէս հայ M արխատակէս g չիք հայոց A հայոց .ե. հաջորդ տողի ակրիտէս անուններըը չեն պահվել, ավելացրել են ուրիշները
8 M արկիտէս a անտրիկէկէս eĩ̯ատրիկէս kmps ատրիկէկէս r արկրիտէս, չիք ի G ի պէեննպողէ û ի պէեննպողէ g չիք ի պէէնպողէ
9 Q ամասէ û համասէ efkmps ի յամասէ n յամասիոյ g չիք յամասէ a եւտիքիանոս յամասէ... տարսիկիոս ի յապամայէ (144-րդ էջի 11-րդ տողը) ընկած է
10 DGHr հեզպեզիոս L հեզրիգոս N հեզպիքիոս W հեզպիգիոս eg հեզիպոս fkmps հեզպիոս INUekmprs ի կողմանէ g չիք ի կոմանէ
11 ef ի դեղոմնէ r ի զենոնէ p ի զեյոնէ g չիք ի զեղոնէ
12 IJPYegr ի պոնտացոց W ի պոնտացուց Q կողմանէն
13 CW զուննկինոս Nn զոնկիանոս e զենկինիոս fg զենկինոս km ps զինկինոս ի նեոյ-կեսարէ F ի նեոյ-կեսարիայ ILUW ի նեոյ-կեսարիայ û ի նեոյ-կեսարիայ efr ի նեոյ-կեսարէ g չիք ի նէոկեսարիայ բացի K-ից մնացած Ջեռ-երը ի նեոյ-կեսարիայ Y բ եպիսկոպոսք փխ. զոնկինոս... ի բիտիանոսէ
14 IJKLMQRZeg զոմնաս W ի արաբիզոնէ ef ի արապիզնդէ kmps ի արապիզինդէ n ի արապիզոնէ r ի տրապէզէնտէ g չիք ի արապիզոնաէ
15 IJ տրբատոփէլէ MRX սարաատիփելա û տրբատոփոլիա r աբտրատոփիզայ efgkmps 15-րդ տողը դրված է 142-րդ էջի 1-ին տողում, և րնդհակառակը f տատտոփիզայ L ի փիտիանոսէ P ի բիտիանէ i ի բեաիանոսէ e ի բեաիանասէ kmps ի բիտանոսէ g չիք ի բիտիանոսէ

Ի Պանփղազոնացւոց կողմանէ

Փիղադելփոս ի Գինապիապոսէ.
Գետրինիոս լՈնոպաւլսէ.
Եւսիքիոս լԱմասատրիդէ.

Ի Գաղատացւոց կողմանէ

Գանքարիս լԱնկիւրէ.
Մարկեղղոս ի Տաւոսէ.
Դիկասիոս ի Գադմաւանէ.
Երեքթիոս ի Կինոնէ.
Գորգոնիոս ի Վերիսանէ.
Փիղադղփոս ի Ծուղիապաւլսէ.

Ի յԱսիացւոց կողմանէ

Թէովնաս ի Կիզիկոնէ.
Մենոփանտոս լԵփեսոսէ.
Ոլիոն ի Լուիէ.
Եւտիքիոս ի Սմիւռնէ.

1 IO *ի պանփլազոնացոց* ef *ի պանփղազոնացոց* Y *ի պանիլազոնաց* W *ի պափլագոնացւոց* g *ի պանփղացոց* k *ի պանփիլագունացւոց* mps *ի պանփիլագոնացւոց* r *ի պանփոնղացոց* f *կողմ*

2 G *փիղադելփոս* f *փիղադղփոս* g *փեղադղփոս* kmps *փիլադլփոս* r *փիղադռփոս* DG *ի պինապիպոսէ* û *ի պինապիպոսէ* r *ի պինապիսպոս* g *չիք ի պինապիապոսէ* k *ի պինդիապոսէ* Y *գ եպիսկոպոսք փխ. փիղագելփոս... յամասարիդէ*

3 KW *պետրինոս* G *յոնապոզոսէ* Wef *յենուպօլսէ* kmps *յերուպաւլսէ* g *չիք յոնոպաւլսէ բացի* L-*ից մնացած* Ձեռ-*երր յոնոպոլսէ*

4 efg *եւփիքսիոս* kmps *եւփիսիքոս* u *յամասգրսէ* g *չիք յամասատրիդէ*

5 KLOPYûr *ի գադատացոց* W *ի գադատացուց* efg *ի գադաղացոց* km ps *ի դադացւոց* f *կողմանէն*

6 Nk *պանքարիոս* fs *պանրքարիս* mp *պանրքաբիոս* eg *պանրքոյ եպիսկոպոս յանկուրէ (*g *չիք յանկուրէ)* n *յանկիւրիոյ* Y *վեց եպիսկոպոսք փխ. պանքարիս.... ի յուղիապաւլսէ՝ տող* 11-*րդ*

7 KLMNOQRSTXZW *մարկելոս* eg *մարկեդոս* r *մարկեգիոս* K *ի տաւուսէ* S *ի գաւոսէ* efr *ի տորոսէ* kmps *ի տաւրոսէ* g *չիք ի տաւոսէ*

8 IJ *դիասիոս* I *ի դթամաւսէէ* W *ի դգամանէ* e *ի դգամոնէ* kmps *ի դգամաւոմնէ* r *ի դթամաւոմնէ* Vfn *ի դգամաւնէ* g *չիք ի գդամաւնէ*

9 IKLMRSTXZeg *երեքգիոս* Q *երէքսիոս* efkmps *ի կինոմնէ* g *չիք ի կինոնէ*

10 ef *գորգանիոս* kn *գորգոնիոս* DGH IJû *ի վերիտոնէ* g *չիք ի վերիտանէ*

11 W *փիլոսղլփոս* û *փիղադյդփոսէ* r *փիղադղիոս* I *ի յաւղիապոլսէ* e *ի յուղիպօղոսէ* km *ի յուլիպօլսէ* ps *ի յուլիպոլսէ* n *յուղրիապաւլսէ* g *չիք ի յուղիապաւլսէ*

12 n *չիք ի* IYf *ի յասիացոց* NOe *ի ասիացոց* W *ի ասիացուց* g *ի ասիացող* I *կողմանէն*

13 K *Թէովնիաս* efg *Թիոնասիոս* km ps *Թիովնասիոս ի կիզիկիոմնէ* n *ի կիզիկիոնէ* g *չիք ի կիզիկոնէ* Y *եօթն եպիսկոպոսք փխ. Թէովնաս.... պաւղոս յանայէ՝ էջ* 143 *տող* 3

14 N *մենոսփանտոս* e *միոփանտոս* ûps *մենոյփանտոս* g *միսփանտոս* r *մենոփանտէս* ekmps *յեփեսեայ* f *յեփեսիայ* r *յեփեսէ* g *չիք յեփեսոսէ*

15 eg *ովասոն* fps *ովուոն* km *ոուոն* BX *ի լուէ* OW *ի լաւիէ* g *չիք ի լուիէ*

16 G *եւտիքոս* eg *եւստաքիոս* f *եւտուքիոս* kmps *եւտիւքիոս* r *եւտէքիոս* RXW *ի դմիւռնէ* e *ի միռնէ* fkmprs *ի միւռնէ* g *չիք ի սմիւռնէ*

Միքիրիս ի Հիպպոնէ.
Մարինոս ի Լուիսպոնտէ.
Յաւղոս ի Անազէ.

Ի Լիւդացւոց կողմանէ

Աբասմիդորոս ի Սարդոնէ.
Սերաս ի Թիատիրոնէ.
Հետիմասիոս ի Փաղադելփոսէ.
Գաւղիոն ի Բարիոսէ.
Ագովդիոս ի Տրիպաւղսէ.
Փղորենտիոս ի Անկիւրէ.
Մարկոս ի Ստանդէ.

Ի Փռիւգացւոց կողմանէ

Նունեքիոս ի Լաւոդիկեայ.
Փղակոս ի Սանէ.
Գրոկոպիոս ի Ախնադումէ.
Գեստիկոս ի Աղանէ.

1 n ի հիպպոնէ MRXefkmprs ի հիպիպոնէ û ի յիպպոնէ g չիք ի հիպոպոնէ

2 M մարկիանոս e ի դուիսպոնաէ k ի լուդպոնտէ mps ի լուիսյպոնտէ g չիք ի լուիսպոնտէ

3 g չիք յանայէ

4 LNOr ի լիւդացոց eg ի լաւդացոց DGHû ի դեւսացւոց KLMQRS TZ դաւառէ փխ. կողմանէ f կողմանէն

5 U արաէմեդորոս n արսեմէդորոս û արաեմիդորո e յարսեմիդիս f արսեմիդիս g յարսեմիդոս J ի տարասովնէ g չիք ի սարդոնէ. բացի Xefkmps-ից մնացած Ձեռ-երը ի սարդովնէ Y եօթն եպիսկոպոսք փխ. արսեմիդորոս.... մարկոս ի սաանդէ՝ տող 11

6 X ի թատիրոնէ e ի թէատիրանէ kmps ի թիաեիրանէ g չիք ի թիատիրոնէ r սերաս ի թիատիրոնէ Ցերքեի լուսացցրում

7 eg հետմասէոս fkmprs հետիմասէոս r ի փղադելրոսէ g չիք ի փաղադելփոսէ

8 AIJKLMNOPQRSTUVXZWn պաւղիովն ըg պօղիոս NO ի բարիոսի g չիք ի բարիոսէ

9 efgkmprs ագովդիոս û ի արիպօղսէս

10 BCDEFGH փողորէնտիոս û փողորոնդիոս efg փիղորէնտիոս kmps փողէրէնդոս բացի r-ից մնացած Ձեռ-երը փողէրէնտիոս Aun յանկիրէ ef ի սիդիրէ փխ. յանկիւրէ kmprs յանկիրէ ի սիդերէ (r ի սեդերէ)

11 p մակոս A ի սաանտէ g չիք ի սաանդէ efkmprs ի տանտէ

12 H ի փռիւդացոց կողմանէ աջ լուսանցքում NPRYû ի վռիզացոց efg ի փռիզացոց kmnprs ի փռիզացւոց

13 eg Նունեդիոս ü Նաւնիքքիոս բացի fkmrs-ից մնացած Ձեռ-երը Նաւնեէքիոս ASW ի դաւոդիկեայ BC DEFGH ի դաւոդիկիեայ l ի լաւոդէկիայ û ի դաւոնդիկիայ e ի դաւաղեկէ f ի դաւոդիկէ km ps ի լաւոդիկէ r ի դաւոդոկիէ g չիք ի լաւոդիկեայ Y տասն եւ եօթն եպիսկոպոսք փխ. Նունեքքիոս ի լաւոդիկեայ.... հերակղիոս ի բարիոսէ՝ էջ 144 տող 15

14 Q փիլակոս efgkmprs փաղակոս NOW ի սանէ g չիք ի սանէ

15 բացի DEGHm-ից մնացած Ձեռ-երը պրոկոպիս ո պրոկոպէս eg պրոպիոս f պրոկոպիաս kps ի սինադովնէ r ի սանադովնէ g չիք ի սինադովնէ

16 BCDEFGHIJNORû պրէսաիկոս eg պեսաիդոս g չիք ի յադանէ

Աթենադորոս ի Գոռիղէ.
Պաւղոս լԱպամէ.
Եւգինիոս լԵւկարպոսէ.
Փիղսնոս.

Ի Պիսիդացւոց կողմանէ

Եւղադիոս ի լԻկոնէ.
Տողմաքոս ի լԱդրիանապաւլոէ.
Եւեքիոս ի Նիկոպաւլսէ.
Եւտեքիոս ի Սելեւկիէ.
Դրամիւս լԵմոմնէ,
Տարսիկիոս ի լԱպամայէ.
Պատրիկիոս ի լԱմպղագէ.
Պաւղիկարպոս ի Միտրոպաւլսէ.
Ակադեմիոս ի լԱպապոմէ.
Հերակղիոս ի Բարիոսէ.

Ի Թիացւոց կողմանէ

Եւդոմոս ի Պատրոնէ.

1 H ազնաթքոս u աթենադրոս F ի դուռիղէ G ի դոդիղէ K ի դոռեզէ NW ի գաւիղէ û ի դիւռեզէ efkm ps ի գուիեզէ r ի գոռիիղէ
2 MRX յապազմէ e յապամիէ g չիր յապամէ
3 W եւղինէոս eg եւղինոս fkmps եւդինիոս Q յեյիկարպոսէ e յեւկապիէ f յեւկապրոսէ r յեւպարկոսէ բացի Akmps-ից մնացած Ձեռ-երը յեկարպոսէ g չիր յեւկարպոսէ
4 r փիղակոս efgkmps փիղակոս ի պիսիդացւոց (efg ի պիսիդացոց). այնուհետև ինչպես բնագրում՝ ի պիսիդացւոց կողմանէ
6 W եւլադինոս efg եւղադիոս kmps եւլադւոս ի յիկովնէ g չիք ի յիկոնէ
7 CDGHKZr ի յանդրիանապաւղսէ Ve ի յադրիանուպօլսէ Wûkmps ի յադրիանայպօլսէ f ի յադրիանոպոլսէ g չիք ի յադրիանապաւլսէ
8 efg եւիքիոս k եւսեքիոս r եւնէքիոս Q ի նիկիոյպաւլսէ U ի նիկոյպօլսէ ef ի նիկիոյպօլսէ û ի նիկոյպաւղսէ r ի նիկիպոլսէ RXg չիր ի նիկոպաւլսէ
9 efgkmrs եւաիքիս p եւսիքիս RX չիք եւսեքիոս H ի սիւղիկէ NOPV ի սեւղէկիէ KLMQSTUZW ի սիւղէիկէ kmps ի ոեղեւիկէ n ի սիւզեւկէ r ի սելեւկէ U ի սիւղեւկէ g չիք ի սելեւկիէ. բացի efkmprs-ից մնացած Ձեռ-երը ի սեւղեիկէ
10 efgkmprs գրանիոս efk յամենոնէ prs յեմենոնէ m յեմենոն g չիք յեմոմնէ
11 BF մարսիկիոս DENQRSVXO տարսիկոս k ի յապայմայէ m ի յապայմայ g չիք ի յապամայէ բացի efkmprs-ից մնացած Ձեռ-երը ի յաւկմայէ
12 efg պատրիկոս բացի efgkmprs-ից մնացած Ձեռ-երր պաաիկոս g չիք ի յամպղագէ
13 BCDEHû ի մեսրոյապաւղոսէ G ի մեսրոյպօղոսէ KLMQRZW ի մեսրապաւլսէ kmps ի միտրոպաւլսէ e ի միոպոսէ r ի պեսրոյպոլսէ f միտրոյաւղոսէ (?) դժվար ըմբռնելի g չիք ի մեսրոպաւլսէ
14 u ակայդէմիոս eg ակադիմիոս n սկադեմիոս W ի յապապօլսէ g չիք ի յապապոմէ
15 m հերակղիոսս g չիք ի բարիոսէ
16 IJ ի Թիացոց N ի Թիացուոց P ի Թիւտցւոց Y ի Թիւցոց W ի Թիանացւոց f ի Թուակոց kps ի Թուակացւոց m ի Թվակացւոց r ի Թուացոց eg չիք ի Թիացւոց կողմանէ
17 efgkmps եւդիմոս r եւդոմնոս GQX ûef ի պատրոնէ kmps ի պատրովնէ g չիք ի պատրոնէ Y մին եպիսկոպոս փխ. եւդոմոս ի պատրոնէ

Ի Պամփիլացւոց կողմանէ

Կաղիկղիս ի Պերգէ.
Եւրիոս ի Տերմուսէ.
Զեւքսիոս ի Միարբոսէ.
Դոմնոս ի յԱստանտոնէ.
Կիսիանոս ի Սեղեւկիէ.
Պատրիկիոս ի Մաքսինուպաւլսէ.
Ափրոդոսիոս ի Մադդոնէ.

Ի կղզեաց

Եւփոռսինոս ի Ռոդէ.
Մեղիփռան ի Կովէ.
Ատրոտեդիոս ի Լեմնուէ.
Աղպոդորիոս ի Կարկուրէ.

Ի կիւտացւոց կողմանէ

Եւսեբիոս յԱնաիոքէ.
Եւմնիոս յԱփրոդիսէ.
Եւգենիոս յԱպողոնիադէ.

1 GHIVû ի պանփիլացւոց NO ի պամփիլացոց RXkm ի պամփիւղացւոց Yeg ի պանփիլացոց Zfr ի պամփիւլացոց ps ի պանփիւղացւոց բացի L-ից մճացած Ձեռ-երր ի պամփիղացւոց fks կողմանէն

2 ef կաղիկոս g կանղիկոո r դաղիկղիոս B կաղիկլիս g չիք ի պերգէ Y եօթն եպիսկոպոսք փխ. կաղիկղիս ի պերգէ... ափրոդոսիոս ի մադդոնէ 8-րդ տող՝

3 e ի աերմոսէ g չիք ի տերմուսէ

4 eg զեւքսիս Hr ի սիաբրուսէ e ի սաբբասէ g չիք ի սիաբրոսէ

5 JKLMNOPQRSTVXZû դոմնոս eg դոմնաս g չիք ի յաստանտոնէ

6 JQakmprs կիւտիանոս O կւտիանոս MRX կատիանոս efg կիւմիտիտանոս բացի ABCDEFGHU-ից մճացած Ձեռ-երր կւտիանոս H ի սեղկիէ afkmprs ի սեղեւկէ e ի սեղեւկէէ g չիք ի սեգեւկիէ

7 eg պարտիկիոս e ի մաքսինուպօլս g չիք ի մաքսինուպաւլսէ

8 NOW ափրոդիոսիոս eg ապիրոդոս r ափոսդոսիոս akmprs ի մակեդովնէ e ի մակեդոնէ g չիք ի մադդոնէ

9 BE ի կըղեաց û ի կղզեաց կողմանէ

10 eg եւփոստինոս g չիք ի ռոդէ Y չորս եպիսկոպոսք փխ. եւփոռսինոս.... աղպոդորիոս ի կարկուրէ

11 eg մեղիփիռան n ի կովմանէ g չիք ի կովէ

12 û ատրոտիդիոս aprs ատրոտեգիոս eg ատրոկիկոս f ատրոտիգիոս k ատրուեգիոս W ի լիմնուէ e ի դեմնուէ KLMQRSTXZ ի կարկուրէ փխ. ի լէմնուէ g չիք ի լէմնուէ

13 afm աղպոդորիոս G աղպողորիոս, չիք ի r սարկսւրէ g չիք ի կարկուրէ

14 GS ի գիաացւոց ILYfg ի կիտացոց N ի կիտացուոց X ի կէտացւոց Z ի կիտւացւոց r ի կիւտացոց f կոդմանէն

15 Y հինգ եպիսկոպոսք փխ. եւսեբիոս.... եւսերիոս ի մեղիտէ՝ էջ 146 տող 2-րդ. բոլոր Ձեռ-երր եւսեպիոս g չիք յանտիոքէ

16 eg եւմնեիոս Q եւգէնիոս փխ. եւմնիոս Un եւմինիոս afkmps յափրոդիսէ r յափրոյգիտէ g չիք յափրոգիսէ

17 Xaefgkmps եւգինիոս G յապողողոնիադէ e ի յապողոնիադէ s յապաւղոնիադէ k ի կիւրուրիտոն փխ. յապողոնիադէ g չիք յապողոնիադէ

Ղեւտոդորոս ի Կիւբիւրոտանէ.
Եւսեբիոս ի Մեղիտէ.

Ցիսաւուացւոց կողմանէ

Սաբէիանոս ի Բարոտանէ.
Եթինէոս ի Կորոպիսէ.
Եղեսիոս ի Կղաւդիապաւլսէ.
Աղապիոս ի Սելովկէ.
Սիղուանոս լիսաւրացւոց մալրաքաղաքէ.
Փոստոս ի Պանեմուտիքոսէ.
Անտոնինոս լԱնտիոքէ.
Նեստոր ի Սիեդրոնէ.
Եւսեբիոս քորեպիսկոպոս.
Կիւրիղոս ի Մադոսէ.
Թէոդորոս ի Ցուսիադոնէ.
Անտոդղիս քորեպիսկոպոս.

1 n *դետոյղորոս* r *դետեդորոս* aef *ի կիւբիբրիբիտոնէ* m *ի կիւբուբիտոնէ* n *ի կիւբիբրիանէ* ps *ի կիւբիուբինտոնէ* r *ի կիբրբիւբիտանէ* k *յապղոնիադ փխ. ի կիւբիբրոտանէ* g *չիք ի կիւբիբրոտանէ*

2 û *եսեբիոս* eg *եւսեբի* X *ի մելիտոնէ* g *չիք ի մեղիտէ*

3 BCE *ի տուբացւոց (*DGû *ի տիւբացւոց* H *ի կիպրոսէ) փխ. յիսաւբացւոց* FUakmnps *խսաւբացւոց* efgr *խսաւբացոց (*JKMNQRSTVX ZW *ի սուբացւոց* ILOPY *ի սուբացոց) փխ. յիսաւբացւոց* f *կողմանէն* H *չիք կողմանէ*

4 Wn *սաեւիանոս* afkmr *ի բարոյասանէ* ps *ի բարուոյտանէ* g *չիք ի բարոտանէ* Y *տասն եւ եօթն եպիսկոպոսք փխ. ստեփանոս.... եւսեբիոս յիշխանուքենէ ասորւոց՝ էջ* 147 *առ* 5

5 KLS *եւքինէոս* afkmps *եքենիսս* gf *եքէնէոս* E *ի որոպիսէ* afkmr *ի կորոյպիսէ* n *ի կորապիսէ* g *չիք ի կորոպիսէ*

6 KS *եւքեսիոս* NOW *եքեսիոք* u *եղեսիոս* G *ի կըղաւդիպօղոսէ* H *ի կղաւխղիպօլսէ* K *ի կղաւդիայպաւլսէ* MXkmps *ի կղօղիապօլսէ* Un *ի կղաւիղապօլսէ* W *ի կղաեւիղիապօլսէ* a *ի կղաւդիապաւղսէ* f *ի կղաւդիպօլսէ* e *ի կղօղիպօլսէ* r *ի կղօյդիապօլսէ* g *չիք ի կղաւդիապաւլսէ. բացի* L*-ից մնացած Ձեռերը ի կղաւիղիապօլսէ*

7 aefkmprs *ի սղաւկէ* NOWg *չիք ի սելովկէ*

8 BCDEFGH *ոիղուիանոս* KLRX *սիղւանոս* a *սւղիանոս* eg *սիղիղանոս* f *սիղանոս* knips *սւղւանոս* r *սղիանոս* NOW *չիք սիղուանոս* F *ի աիւբացւոց (*KMQRSTZW *ի սուբացւոց* IJLNOPTX *ի սուբացոց* U *ի սիբացւոց* û *ի սիւբացոց* af *ի սաւղացոց* kmps *ի սօղացւոյ* e *ի տօղացոց* r *սօբացոց) փխ. յիսաւբացւոց* r *ի մայրաքաղաքէ* g *չիք մայրաքաղաքէ*

9 akms *փաւստոս* Z *ի պանէմատիքոսէ* ef *ի պանեմօտիքոսէ* kmps *ի պենէմօտիքոսէ* g *չիք ի պանէմուտիքոսէ*

10 efgkmps *անտոնիոս* g *չիք յանտիոքէ*

11 g *նեստորիոս* kmp *նեստոս* BCDEF GHû *ի սիէդնոսէ* AIJKLMNOPQR STUVXZn *ի սիեդոսնէ* e *ի սյեդրիոնէ* kmps *ի սիեդրովնէ* g *չիք ի սիեդրոնէ*

12 eg *եւսեւէրիանոս* f *եւսեբիոս* p *քորեպիսկոպոսէ*

13 ABCDEFGHUû *կիբրիդոս* aefg km *կիւբեդոս* n *կիղրիղդոս* r *կիւբրիդոս* H *ի մարդոսէ* g *չիք ի մադոսէ* ps *չիք կիւբրիդոս ի մադոսէ*

14 akmps *ի յուսիադովնէ* e *ի յուսիանէ* r *ի յուսիադոնէ* g *չիք ի յուսիադոնէ*

15 D *անատոդիս քորեպիսկոպոս* ներքևի լուսանցքում e *անատօլիոս* fkmp rs *անատողիոս*

Պաւղոս ի Ղարանդոնէ.
Կունաոս քորեպիսկոպոս.
Տիբերիոս լԱւտիոմնէ.
Ակիւղաս քորեպիսկոպոս.
Եւսեբիոս լիշխանութենէ Ասորւոց.

Ի Կիպրոսէ կղզւոյ

Կիւրիղղոս ի Գամփոսէ.
Գեղասիոս ի Սաղամինէ.

Ի Բիւթանացւոց կողմանէ

Եւսեբիոս ի Նիկոմիդէ.
Թէոգնիոս ի Նիկիէ.
Մարիս ի Քաղկեդոնէ.
Կիւրիղղոս ի Կուէ.
Եւսիքիոս ի Պարահիսէ.
Գորգինիոս ի լԱպողոնիագոսէ.
Դէորգէոս ի Պրուսիադոսէ.

1 D պաւգոս ի զաբանդոնէ ներքևի լուսանցքում NOW ի լարզոնէ akmps ի զաբանդոնէն E չիք պաւղոս ի զաբանդոնէ
2 D կունդոտոս H կունտզոս E չիք կունտոս քորեպիսկոպոս IJKLMNOPQ RSTVXZW 2-րդ տողը դրված է 3-րդ տողում, իսկ 3-րդը՝ 2-րդ տողում
3 GHû միբերիոս E յատիոմնի G յաղոմնէ Q ատիոմն akmps յատրիոմնէ ef յանտրիոնէ r յաւորիոմնէ g չիք յատիոմնէ
4 Aun ակիղաս BCDEFHû ակւղաւս G ակղաւս ev ակիւղհանոս pq անկիւղաս Heg չիք քորեպիսկոպոս
5 e չիք եւսեբիոս IJ իշխանութենէ n յիշխանութեան BCDEGIJKLM NOPQSTVXZWûaefk ասորոց R ասորաց r սօրացոց Hg չիք եւսեբիոս.... ասորւոց
6 akm ի կիւպրոսէ eg ի կիպրոս ps ի կիւսպրոսէ Uegn կղզոյն բացի Rakmps-ից մնացած Ձեռ-երը կղզոյ H չիք ի կիպրոսէ կղզւոյ
7 An կիրիղղոս U կիրիղղոսս efg կիւրղոս CDH ի պանփոսէ G ի պանոսէ g չիք ի պամփոսէ Y երկու եպիսկոպոսօ փխ. կիւրիղղոս ի պամփոսէ.... ի սաղամինէ
8 P ի սաղմինէ akmps ի սաղոմինէ Un ի սպագամենէ g չիք ի սաղամինէ
9 IKLNOVYr ի բիւթանացոց P ի բիւթանոց Q կողմանէն aefgkmps չիք ի բիւթանացւոց կողմանէ
10 e չիք ի f ի ՝կիկոմիդէ g չիք ի Նիկոմիդէ Y տասներկու եպիսկոպոսք փխ. եւսեբիոս ի Նիկոմիդէ.... պեզարիոս ի հերակղիոսէ՝ էջ 148 տող 6
11 a Թէգինոս AIJKLMNOPRSTUVZ Wnprs ի Նիկէ BCDEGû ի Նիկիեէ F ի Նիկէէ H ի Նիկիէէ g չիք ի Նիկիէ
12 H ի քաղկեգէ akmnps ի քաղկեդոմնէ efg չիք մարիս ի քաղկեգոնէ
13 U կիւրղոս efg կիւրիղղոս ի կուէ A կիրիղղոս. 13-րդ և 14-րդ տողերի միջև ps ունեն կիւրեղոս ի մաղոսէ (p ի մաղոսէ)
14 efgkmprs եւսեքիոս k ի պարահէւսէ n ի պարահէսէ aefmprs ի պարահիւսէ g չիք ի պարահիսէ
15 W գորգինոս r գորգոնիոս. aefgk mps գորգոնիոս efkmprs ի յապողոնիղոսէ g չիք ի յապողոնիագոսէ
16 MRX գէորգինոս kmps գորգիոս eg գէորքէոս a գերորգեոս Q չիք գէորգէոս. բացի LZfr-ից մնացած Ձեռ-երը գեորգիոս G ի պրրուսիւսղոսէ I գէորգիոս ի պարուսիագոսէ ներքևի լուսանցքում Un չիք գէորգէոս ի պրուսիագոսէ e ի պրոսանգուէ g չիք ի պրուսիագոսէ

Եւհեթիոս ի լԱդրիանոսէ.
Թէոփանէս քորեպիսկոպոս.
Գոսոով ի կեսարէ.
Եւղաղիոս քորեպիսկոպոս.

Ի յԱւրոսէ

Գեդարիոս ի Հերակղիոսէ.

Ի Դաֆիոսէ

Գրոաոնէս ի Սարդիկէ Թրակացւոց.
Մարկոս ի Կաղաբրոսէ.

Ի Կաղաբրոսէ Միւսացւոց

Գիոտոս ի Մարկիանոպաւլսէ.

Ի Կառթագինոսէ կողմանէ

Կիկղիանոս ի Կառթագինոսէ.

1 r եւհեթղիոս HLr ի յանդրիանոսէ akmps ի յադրիանուսէ e ի յադրիանոսէ Qg չիք ի յադրիանոսէ

2 DHû Քէոփհանէս kmps Քէուփանէս r Քէոյփանոս

3 eg պօսով f պուսսով km պաւսոռքով ps պաւսոռքվ r պոսիով IJ ի կեսարիէ g չիք ի կեսարէ

4 G եղադիոս aegkmprs եւղաւիոս

5 fkmps ի յուրոսէ r ի յօրուէ eg չիք ի յաւրոսէ

6 aefgr պեդարէոս G ի հերակլևոսէ N ի հերլակլիոսէ W ի հերակլիսէ aefkmprs ի հերակղոսէ g չիր ի հերակղիոսէ

7 AIJKLMNOPQRSTUVXZn ի դանհոսէ f ի գակիկոսէ akmps ի գակիոսէ r ի գակիասէ eg չիք ի գակիոսէ BCDEFGHYWûan պրատնէս (Fan պրոտոնէս G պատնէս) ի դանհոսէ

8 I մպրոտոնէս f պրոաոնիոս ըՀ պանտոնիոս kmps պրոտոնէոս efkmps ի սարղեկէ AIJKLMNOPQRSTUV XW ի Քրակացւոց r ի սարղէկէ դրացոց DG Քրակացւո Hû Քրակացոյ LYef Քրակացոց g չիք ի սարգիկէ Քրակացւոց

9 RX չիք ի e ի կաղարրոսէ n ի կաղաբոսէ բացի BCDEFGHaef mn-ից մնացած Ձեռ-երը ի կաղաբրոսէ (U ի կաղաբոսէ p ի կաղաբսորէ) մարկոս g չիք ի կաղարբրոսէ Y մին եպիսկոպոս փխ. մարկոս ի կաղարբրոսէ m 8-րդ և 9-րդ տողերի միջև վերնագիր ի կաղարբրոսէ

10 ACHIJKLMNOPTUVXZ ի կաղաբրիոսէ u ի կաղայրիւսէ n ի կաղաբրիոսի r ի կեղարբրոսէ Q ի կաղաբրիոսէ ի բիւսացւոց Lr ի միւսացոց R ի միուսացւոց Y ի միուսցւոց û միւսացոյ U կողմանէ փխ. միւսացւոց afkmps ի միւսացւոց (f միւսացոց) կողմանէ n չիք միւսացւոց eg չիք ի կաղարբրոսէ միւսացւոց. բացի BCDEFGHû-ից մնացած Ձեռ-երը ի միւսացւոց

11 û ի մարկիանոյպօլսէ e ի մարկիանոսէպօլսէ s ի մարկիանոպօլսէ g չիք ի մարկիանոպաւլսէ բացի p-ից մնացած Ձեռ-երը ի մարկիանուպոլսէ Y մին եպիսկոպոս փխ. պիստոս ի մարկիանոպաւլսէ

12 INO ի կառթաքնոսէ akps ի կաւթագնացւոց m ի կօթանացւոց n ի կարթագնոսի akmps չիք կողմանէ eg չիք ի կառթագնոսէ կողմանէ

13 Heg կիղիանոս W կիկթլիանոս IOSû ի կառթաքնոսէ LMRXZ ի կարթագնոսէ r ի կաղթոդնոսէ g չիք ի կառթագնոսէ Y մին եպիսկոպոս փխ. կիկղիանոս ի կառթագնոսէ

Ի Մակեդոնացւոց կողմանէ

Աղեքսանդրոս ի Թեսաղոնիկէ.

Ի Յունայեցւոց կողմանէ

Պիտոս յԱթենէ մեծէ.
Մարկոս ի Բիոսէ.
Սատրատիոս ի Փեստոսէ.

Ի Գադղացւոց կողմանէ

Դակոս ի Մակեդոնէ.

Ի Թեսաղոնիկեցւոց կողմանէ

Կղաւդիանոս ի Թեսաղէ.

Ի Գաւրացւոց կողմանէ

Բիդիոս ի Սաիբիւունէ.

Ի Պաննոնացւոց կողմանէ

Դոմնոս ի Պաննոնէ.

1 ILPYûf *ի մակեդոնացոց* N *ի մակեդոնացւոց* knps *ի մակեդովնացւոց* eg *ի մակեդոնացւոց*

2 U *չիք ի, թեուղովնիկէ* D *ի թեսաղունիկէ* n *ի թեոսաղովնիկէ* g *չիք ի թեսաղոնիկէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. աղեքսանդրոս ի թեսաղոնիկէ*

3 ILYûfr *ի յաքայեցոց* p *ի յաքայեցւո* eg *չիք ի յաքայեցւոց կողմանէ* f *կողմանէն* akmps 2-*րդ և* 3-*րդ տողերի միջև պրված է* 4-*րդ տողը*

4 BCDEFGHIJMOPQRSUXZûegkmps *պրխատոս* L *բխատոս* akmprs *ի յաթենէ* ef *յաթենայ* r *մեծի* g *չիք յաթենէ մեծէ* Y *երեք եպիսկոպոսք փխ. պիսատոս.... ի փեստոսէ*

5 aefkmprs *ի բիւոսէ* g *չիք ի բիոսէ*

6 akprs *սատրաատիդիոս* eg *սատրատիքէս* f *սատրաատիդէս* m *սատրաատիդոս* L *ի բեսաոսէ* g *չիք ի փեսաոսէ*

7 LPf *ի գարդանացոց* G *ի կարգանացւոց* K *ի գարանգացւոց* V *ի կարթանացոց* Y *ի գարաանացոց* u *ի կարղանացւոց* r *ի զորդանացոց* f *կողմանէն* eg *չիք ի գարդանացւոց կողմանէ*

8 n *գասկոս* V *գամասկոս փխ. գակոս* Lakmnprs *ի մակեդովնէ* g *չիք ի մակեդոնէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. գակոս ի մակեդոնէ*

9 FKLPQYr *ի թեսաղոնիկեցոց* R *ի թեսաղոնեցոց* f *ի թեսաղացոց* km *ի թեսաղացւոց* ps *ի թեաղացւոց* n *ի թեսաղովնիկեցւոց* û *չիք կողմանէ* eg *չիք ի թեսաղոնիկեցւոց կողմանէ*

10 W *կղոդիանոս* efg *կղօղէոս* akmprs *կղաւդիոս* KQTZ *ի թեսաղաւէ* LMS *ի թեսաղաւնէ* RX *ի թեսաղոնէ* g *չիք ի թեսաղէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. կղաւդիանոս ի թեսաղէ*

11 Hn *ի գամբացւոց* L *ի գաբմանացոց* R *ի գաւմնացւոց* U *ի գամբանացւոց* V *ի գամբանացոց* r *ի գարմամանացոց* f *ի գամբացոց* Yeք *չիք ի գաբմանացւոց*

12 CD *բիւդիոս* G *բիւտիոս* H *բիպիոս* eg *բիչոս* f *բիդիաս* akmprs *բիւդիոս* akmrs *ի սոիբունէ* p *ի սիբունէ* e *ի ստոյբունէ* f *ի ստուբունէ* IJKLMQRSTVX *ի սաիբիւոնէ* NO W *ի սաիբիւոնէ* Z *ի սաիբիւնէ* Y *չիք բիդիոս ի սոիբիւունէ* g *չիք ի սաիբիւունէ*

13 LV *ի պաննոնացոց* NYr *ի պանոնացոց* X *ի պանանոնացւոց* f *ի պանանացոց* km *ի պանոնացւոց* eg *չիք ի պաննոնացւոց կողմանէ.... ի պանոնէ* af *չիք կողմանէ*

14 G *գոդմնոս* r *գոմնաս* G *ի պոնոնէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. գոմնոս ի պանոնէ*

Ի Գեղաց գաւառէ

Նիկասիոս ի Դիւոսէ.

Ի Գղաց գաւառէ

Թէոփիղոս ի Գղաց.

Ի Պոսփորացւոց կողմանէ

Կադմոս ի Պոսփորէ.

Եւ որք ի Կեսարիայն ժողովեցան

Նեստաղիոս, Սակաոս, Ղուպոս, Վաղենտինոս, Ղեւոնտիոս, Նարկիսոս, Պասիղեւս, Դակասիոս, Գրիգորիոս, Աղիքրոս, Թողիանոս, Գերմանոս Հերակղիոս, Գերանտիոս, Ամփիոփն, Ստեփանոս, Սաեդոս, Սաղամինէոս, Երիմրիոս, Ղեւոնտիոս. այս են ամենայնն ՅԺՐ։

1 Q *ի գաղաց* afkmprs *ի գեղայ* A *գաւառաւէ* eg *չիք ի գեղաց գաւառէ*

2 eg *Նիկաս* r *Նիկանիոս ի գիոսէ* G *ի տիւոսէ* afkm *ի գուոսէ* e *ի գուուսէ* ps *ի գուոսէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. Նիկասիոս ի գիւոսէ* g *չիք ի գիւոսէ*

3 Zf *ի գեղաց փխ. ի գղաց* Yeg *չիք ի ողաց գաւառէ*

4 u *Թէոփիղիոս* akmps *Թէովփիղոս* f *Թիոփիլոս* Z *Թէոփիղոս ի գղաց ձախ լուսանցքում* Y *չիք Թէոփիղոս ի գղաց* g *չիք ի գղաց*

5 LNOPVY *ի պոսփորացոց* û *ի պորփորացւոց* akmps *ի պամփարացւոց* f *ի պամփարացոց* r *ի պասպորացոց* IJKLMNOPQRSTVXYZW r *գաւառէ փխ. կողմանէ* eg *չիք ի պոսփորացւոց կողմանէ*

6 akmprs *կաղիմոս* ABCDEFGHUûaf kmnprs *ի բոսպորէ* e *ի բուբորէ* g *չիք ի պոսփորէ* Y *մին եպիսկոպոս փխ. կադմոս ի պոսփորէ*

7 G *ի կևսարիացն* Vr *ի կեսարիան* efg *ի կեսարիա* Y *ոսանեւուբ փխ. և որք.... ղևոնտիոս* n 7-րդ... 12-րդ *ոոդերի փոխարեն այս են անուանք սուրբ հայրապետացն որք ի նիկիա ժողովեալքն էին*

8 û *եւտայդիոս* fkps *եոտաղիոս* g *սատկոս* J *ղուկոս* L *չիք ղուպոս* DHû *վաղենդիոս* Geg *վաղենտիոս* W *ղեւբոնտիոս վաղենտինոս* ps *ղեւոնտինոս*

9 aefgkmps *չիք Նարկիսոս* U *պատիղեւս (*amr *պաուղեւս* efg *պաուղեւ.* kps *պաուղեւոո) փխ. պասիղեւս* eg *դրիդորեայ* NOWefg *դորգիանոս*

10 efg *ամբիոն* Wur *սաեփաննոս*

11 Uegr *սայեդոս* akmps *սաեդոմ* eg *եդիթրէոս ղէսնաէոս* f *երիթրէէոս* kmps *երիթրիեոս ղեւոնտիոս ի* a *ղևոնտիոս ի* բացի DGHXûafk mprs-ից մնացած Ձեռ-երը *ղեւոնտինոս* Waefgkmprs *չիք այս են ամենայնն յժր* Y *չիք այս են ամենայնն* CDEGHIJKLMQRTU VXZû *ամենայն*

12 Q *իրէք հարիւր ժը* Y *յճժը*

Ե.

ԿԱՆՈՆՔ ԱՆԿՈՒՐԵԱՅ ԳԼՈՒԽՔ Ի.

Ա. Վասն քահանայից որ ի բռնութենէ զոհեցին։
Բ. Վասն սարկաւագաց նոյնպիսեացն։
Գ. Վասն ուխտի մանկանց որք բռնադատին ուտել զոհեալ։
Դ. Վասն որք կամաւք զոհիցեն։
Ե. Վասն որք արտասուաւք կերան զզոհեալն։
Զ. Վասն ուրացողաց որք յապաղէն զապաշխարելն։
Է. Վասն որք երթան ի տունս հեթանոսաց եւ ուտեն։
Ը. Վասն որք յամիցեն ի նոյն յանցանս։
Թ. Վասն որք ընդ ինքեանս եւ զայլս վրիպեցուցին։

1 ABCDEFGHUêabcdefghiklmnopqrst *անկիւրեայ (*A *անկիրա* U *անկիւրա* fhlr *անկիւրիայ* dknpt *անկուրիայ* s *անկիւրեիա* begq *անկիւրական) կանոնիս (*G *կանոն* Ur *կանովնիս* cd *կանոնս* n *կտնովնս)* IL *անկիւրիայ* NOPR *անկիւրեիայ* n *ունի գլուխս* ABCDEFGHIJNOPRUVXa befgkmpqs *գլուխ* Wû *չիք գլուխք ի* G *իա փխ. ի*

2 ho *չիք վասն* Y *որք* R *ո[ր]* Hn *բռնութեան* oq *ի բռնութենէն զոհիցեն* l *զոհիցին* û *չիք վասն քահանայից* մինչև 52-րդ էջի 11-րդ տողի *խոստանան* բառը

3 beg *սարկաւագացն* R *նոյնպիսեաց* be gq *նոյնպէս* ps *նոյնպիսեացն*

4 B *չիք վասն* RXbq *մանկանցն* Fbq *որ* W *չիք որք....զոհեալ* KLMQRSTXY Zt *բռնադատեալ* b *բռնադայեան* q *բռնադատեն* eg *ուտել և զոհ* [...] *(*e q [...]*)* Lh *զոհեցին* Rd *զոհել* e *գուհեալ* f *գոհեալն* n *ղզոհեալ* bq *չիք զոհեալ*

5 o *որ* q *կամաւքն* l *զոհիցին.* բացի ABCDEGHPh-ից մնացած Ձեռ-երը *զոհեցին*

6 a *որ* t *կերին* DHQXYbgkmq *զոհեալն* ê *զոհեալ* d *ըզոհըն*

7 o *ուրացողացն* t *ուրուրացողաց* acd hlklmoprst *որ* ê *յապաղին* hlo *սպաղեն* bq *զապաշխարութիւն* eg *զապաշխարութիւնն* r *զապաշխարանն*

8 rt *չիք երթան* Q *ի կրկնված է* ê *ի աօն* RXYhlo *ի տուն* (մնացած Ձեռ-երը *ի տունս*) փխ. *ի տունս* ճմմռ. ճուճ. ճաղվածում èv èoρτῃ t *հեթանոսաց են* Lbq *չիք և* q *ուտել* eghilort *չիք և ուտեն*

9 Ldeg *յամիցին* X *յամեցան* q *ամիցեն* b *ամի իցեն* c *յամեցին* U *յանցեանս* eg *անցանան* d *յանցանըս իւր* f *յանցանան* q *անցանս*

10 h *չիք ընդ* W *չիք ընդ ինքեանս և* c *չիք և* Nt *զայլ* b *զայս փխ. զայլս* OR *վրիպեցուցին* X *վերիպեցուցին* b *վրէպեցուցին* l *վրիպիցին* acdef gmoprst *վրիպեցին*

ԻԹ. Վասն ոչ տալ ի պատարագաց կերակրոց՝ անհաւատից։
Ի. Վասն սարկաւագաց որ կին առնեն։
ԻԱ. Վասն որ լափշտակեն զաղջկունս խաւսեալս։
ԻԲ. Վասն որ լափշտակեն զաղջկունս խաւսեալս։
ԻԳ. Վասն որք լետ զոհելոյ մկրտիցին։
ԻԴ. Վասն չձեռնադրել քորեպիսկոպոսաց քահանալ։
ԻԵ. Վասն ուխտաւորաց որք կամիցին միս ճաշակել։
ԻԶ. Վասն ընչի որ անուանեալ իցէ եկեղեցւոյ։
ԻԷ. Վասն անաանագիտաց։
ԻԸ. Վասն մարմնազեղծաց։
ԻԹ. Վասն եպիսկոպոսի որ զալլոյ վիճակ լափշատիէ։
Լ. Վասն որք կուսութիւն խոստանան։

Կաւոնք Անկիւրեայ

Ալս կանոնք նախ են քան որ կարգեցան ի Նիկիա, այլ քանզի որ ի Նիկիայն կարգեցան յառաջագոյն գրեցան, վասն սաստիկ եւ մեծ եւ սուրբ ժողովոյն, որ ժողովեցան ի Նիկիա քաղաք։ Ոանիք

1 ho որ փխ. ոչ DHYê չիք ի W պատարագացն f պատար[ագ]աց Y կերակրոցն պատարագաց LMQRST XZ կերակրաց NOWhlo անհաւատիցն d չիք կերակրոց անհաւատից kmps կերակրոց անհաւատից և ոչ մերձենալ անխտիր ի կերակուրս հեթանոսաց

2 hlo սարկաւագացն Ybqrt որք e որկ h որ էին տանէն փխ. որ կին առնեն bqt առնուն

3 Yêbfhlnoqrt որք eg ափշտակեն t յափշտակին P յաղջկունս rt աղջկունս begq խաւսեցեալ

4 q որ e հետ Y մկրտելոյ զոհեցին IJNObeg մկրտիցեն S մկրտեցին qr մկրտեցին

5 hq վասն որք IJKYbegkmqt չձեռնագրելոյ ps ոչ ձեռնագրելոյ Yf hlo քահանայս G չիք վասն....քահանայ

6 Nbefghloq որ ebq կամիցեն bq մի փխ. միս t չիք միս

7 Wabcdegbklmoqs ընչից f ինչից LS անուանեալ begq ուրացեալ փխ. անուանեալ B անուանեալ է իցէ abcdefghiklmopqrst է փխ. իցէ NYbcfbiloq եկեղեցոյ eg յեկեղեցոյ ST եղկացոյ փխ. եկեղեցւոյ km ps եկեղեցոյ զինչ և իցէ

8 n անաանագէսաց o անաանայգիտաց

9 b մարմնայեղծաց degkmpqs մարմնաեղծաց Afi մարմնեղծաց hlo մարմնազեղծացն rt վասն որք (r ինքն իւր) մարմինն եղծին (r եղծողաց) փխ. վասն մարմնազեղծաց

10 eg եպիսկոպոսաց Q չիք որ NUb np գայլոց bhloq վիճակն ep վիճակս ափշտակէ

11 hq կուսութիւն զանձն իւր (b չիք իւր) խոստանա (b խոստանան) Q խոստանայ f խոստացան

12 ABCDEFGHêûabcdefghiklmopqrst չունեն երկրորդ վերնագիրը n վերնագրի փոխարեն նախագրութիւն անկուրիոյ կանոնիս ը (վերջինս կաւոնախմբի N-ն է)

13 NOW այս են կանովքն (w կանոնք) նախ քան AIJKLMPRSTVXZ կանովնք befghlog կանոնքս c նախկին է (kmps նա է) փխ. նախ են d նախ քանոն փխ. նախ են քան û չիք են Y չիք քան ps քանզի որ կարգեցին û զոր t որք w կարգեցանն g եղան փխ. կարգեցան d ի Նիկիայն bq Նիկիական կանոնք փխ. Նիկիայ AF այդ abcdefghiklmopqrst չիք այլ

14 lûh ի Նիկիայ g Նիկայն irt Նիւսիայն (o Նիսիայն) փխ. Նիկիայն cdefghlklmopqrst կարգեցան փխ. գրեցան Wb չիք գրեցան DGHê այսորիկ փխ. սաստիկ

15 û չիք և մեծ և սուրբ g չիք և IJûac dbiklmopqrst չիք և սուրբ Yût որք hl չիք որ ժողովեցան R ի Նիկայ go ի Նիկիա b քաղաքին egq քաղաքն û քանի e քանզիք g քանզի t և ի քանիք n քանիք կամ ուսուեք

ուստեք ժողովեցան ի ժողովն Անկիւրեայ, նոցին անուանքն գրեալ են ի գրի աստ. Մարկեղղոս լԱնկիւրէ, Ադրիկողաոս ի Կեսարէ, Պաւղոս ի Տարսոնէ, Ուիտաղիոս լԱնահոքէ, Բասիղիոս լԱմասէ, Փիղադեղփոս լՈւղիպողոսէ, Եւստողիոս ի Նիկոմիդէ, Հերակլէոս ի Զեղոնէ, Պետրոս լԻկոնէ, Նուննէքիոս ի Լաւոդիկէ, Սերգիանոս լԱնտիոքէ Պիսիդացւոց։ Արդ՝ գումարեալք լԱնկիւրիայ միահամուռ ժողովելոց ուղղափառաց առ ի քակտումն Լիկիանա. ամպարշտութեանն, որ ի զոհս կուռց բռնադատէր զերիցունս, կարգեցին ըստ լանցանացն սահմանս ապաշխարութեան Ի գլուխ կանոն, որ են այսոքիկ։

1 N *ուսեք* (üq *ուստեքք*) փխ. *ուստեք* hlo չիք *ի ժողովն* BCE *յանկիւրեիա* N *անկիւրեիայ* DGHacdilors *յանկիւրիա* YW *անկիւրիայ* Al Uê *յանկիւրեայ* bq *յանկիւրեայն* eg *անկիւրեայն* f *յանկիւրեայն* kni *յանկիւրայ* hp *յանկուրիայ* n *անկուրեայ* t *անկուրիայ* Iû ir *անուանք* hlo *անուամբ* abefgh ıklmopqrst *կարդեալ* փխ. *ղրեալ*

2 q չիք *ի (ղրի)* t չիք *ի ղրի* Cê *մակեդոս* DG *մակեդոա* bq *մարկէոս* n *մարկեդայոս* Yêl *յանկիւրիէ* e *յանկուրէ* r *յանկիւրէաէ* t *յանկսւրիէ* p *յանկուրիոյ* eg *ադրէդոդայոս* o *յադրիկոդայոս* hl չիք *ագրիկոդաոս... ի տարսոնէ* H չիք *ի (կեսարէ)* Ybps *ի կեսարիէ*

3 R *պաղոս* AIKLMNOPQRSTUVXZ an *ի տարսովնէ* G *ի տարսոյնէ* NO W *եւիտալիոս (*Y *ուիաալոս* d *ուիտուալիոս* g *ուղիաադիոս* h *ուտալիոս* l *ուրտալիսս* o *ուրիտալիոս) փխ. ուիտաղիոս* d *յանտիոքայ* egir *անտիոքէ* g չիք *յանտիոքէ.... փիզադեղփոս* AIJKLMNOPQRSTV YZ *բարսիղէոս* UXWbn *բարսեղէոս* u *բարսեղէս* adegkmps *բարսեղիոս* hilor *բարսեղևս* c *բարսեղոս* f *բարսիղիոս* t *բարսեղ* IJûhılort *յամասիէ* e *համասէ* b *յամասայէ*

4 AJKLMNOPQSTUVZWûaclmnoprst *փաղաղփոս* RXY *փաղագըլրոս* DH *փիղադեղրոս* (*փիղագեղրոտ* b *փաղաադիոս* efg *փաղադփոս* hi *փաղադղփոս* dk չիք *փիղադեղփոս* S *յուլիպաւլսէ* û *յուլիպաւլովէ* t *ուղիպօլսէ* d չիք *յուղիպողսէ* ABCDEFGHIJMLNQRUeacde fgklmnp. *եւստրոգիոս* b *եւտրիղիոս* ht *եւստորիղոս* ior *եւսաորիղիոս* q *եւաբոգիոս* acdkmps *Նիկովմիդէ* BCDEFGLMQRSTUYê bcq *հերակղիոս* Aefgnr *հերակղէոս* ıt *հերակլէս* hlo չիք *հերակլէոս ի*

5 hlo չիք *զեղոնէ* r չիք *ի (զեղոնէ(* AIJKLMNOPQRSTUVXYZWûacd imnprst *ի զեղովնէ* begq *ի զենոնէ փխ. ի զեղոնէ* befg *ի յիկովնէ* Y *յիկոնէ* t *ի յիկոնիոնէ* ê *յեղոնէ* û *իկովնէ* hlo *իկոնէ* Uacnq *յիկովնէ* kmps չիք *յիկոնէ* BCDEFGHRê af *նաւնէքիոս* hlo *նուննէքսիոս* t *նուննիքէոս* ABCEFIJKNUêeſghi on *ի գաւոդիկէ* l *ի լաւդիկէ* e *ի գաւոյդիկէ*

6 NOPYbcdelgqt *պիսիդացոյ* W չիք *պիսիդացւոց* NUûo *գումարեալ* h *գումարել* AUr *յանկիւրա* IKLMN OPQRSTVXZWûgiln *յանկիւրեայ* ê hmpt *յանկուրիայ* b *յանեա (*q *յանկեա) փխ. յանկիւրեայ* d *յանկիւրիեայ* ê *միայհամուռ* b *միայհամուռք*

7 efgo *ժողովելոյ* blo *ժողովելսցն* p *յուղղափառաց* hlo *ուղղափառացն* Y չիք *ի* hefgıqrt *ի քակումն* Yê *լիկիանոյ* hefg *լուկիանու.* c *ւիցիանու* q *լուկի անուամբ* փխ. *լիկիանու* · J *յամբարշտութեան* J *յամբարշտութեանն* SVXêûbdhl oq *ամբարշտութեան* W *ամբարշտութեամբ*

8 bcefgqr *կռոցն* q *բռնադատէ* hcq *զիրիցունս*

9 eûps *յանցանաց* eg *անցանացն* ed *սահմանս* Y *ապաշխարութեանն* ûp *ապաշխարութիւն* GW չիք *ի* Y *դլխով* u *որ են ի կանոն* t *որք* bq չիք *որ են* hq *կանոնք ի գլուխ* e *անկիւրական կանոնքս ի գլուխ* (g *կանոնք անկիւրական) փխ. ի գլուխ....այսոքիկ* t *կանոնքս*

10 m *այնոքիկ* r *այսոցիկ* hlo *այս փխ. այսոքիկ* bq չիք *այսոքիկ*

ՃԿԷ (ՃԿԳ) Ա. Վասն երիցանց որք ի բռնութենէ հեթանոսաց մինչեւ ի տանջանս ածել ի վերայ եւ մահ սպառնալ եւ նոքա առ երկիւղի զոհեցին եւ ապա ջանացան, նկրտեցան եւ ճշմարտութեամբ դարձան. վասն այսպիսեացս կամ եղեւ զի զաթոռոցն կարգն կալցին, այլ ի թարգմանութեան նստել կամ պատարագ մատուցանել կամ Աւետարան կարդալ՝ ոչ ունին իշխանութիւն։

ՃԿՐ (ՃԿԴ) Բ. Նոյն կանոն եւ սարկաւագին կացցէ, եթէ ակամայութեամբ իցէ զոհելն եւ ոչ կամաւք, եւ դարձն ճշմարտութեամբ. կամ եղեւ ի քահանայութիւն ոչ մերձենալ, այլ ի կարգի պաշտամանն կալ. ապա եթէ տանջանքն եւ ճգնումն յանաւրինաց խիստ եկեալ իցէ ի վերայ եւ դարձն ճշմարտութեամբ իցէ, եպիսկոպոսն իշխան լիցի երիցուն եւ սարկաւագին եթէ արժանի իցէ պաշտել զիւրաքանչիւր աշտիճանս։

ՃԿԹ (ՃԿԵ) Գ. Վասն աշխարհականաց եւ վասն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. եթէ ոք ըմբռնեցաւ յանաւրինաց բռնութենէ զոհել տալ եւ յափըշտակել եւս զստացուածս իւրեանց եւ այլ եւս մեծամեծ մահունս

1 c տասն վխ. վասն n չիք վասն երիցունք q իրիցանց Kê որ r բռնադատութենէ c հեթանոսաց զոհեցին մինչ չև adfkmpst մինչ չև BCF.FIJêacdefgıkmprs չիք ի (տանջանս)

2 abdefghiklmopqt ածեալ c ածեալ էր s աւծեալ փխ. ածել hılort չիք ի վերայ dt մահու u սպանանել փ!ս. սպառնալ r չիք և (նոքա) h չիք առ AUcdn երկեղի h աներկիւղին lo երկիւղին t յերկիւղէ b զոհիցն c արարին զայն փ!ս. զոհեցին

3 abcdefghikimopqst չիք և (ապա) u չիք ջանացան S ընկտրեցան ûb deghloqrt մկրտեցան փխ. նկրտեցան t չիք վասն

4 Wu այսպիսեաց eigqr այսպիսեացն bit այնպիսեացն beg կատ մեռ փխ. կամ եղէ G զաթոռոց H զարթոռոցն RXYacdkmpst զաթոռոյն hlo յաթոռոյն ir աթոռոյն BCDE FGHIQêû կարդ u կալցեն Q ընկալցին փխ. կալցին Y ի թարգմանութեանն bq ի թաքմանութիւն

5 BDERYbq նստեալ n և փխ. կամ (պատարագ) irt պատարագս t և կամ (աւետարան)

6 W ընթեռնուլ kmps չունին ûfh ոչ ունի

7 hlo սոյն g կանոնք t կանոնովն eg չիք և t սարկաւագն hilort կայցէ leghl յակամայութեամբ N չիք եղէ

8 Yho զոհեալն uq զոհեալ b զոհել G և ոչ զարձն d զարձան F ճշտութեամբ befgq կամ եղև մեծ ժողովոյն (bq ժողովուն) ի քահանայութիւն ê ի քահանայութիւնն u ի քահանայութեան

9 d ոչ կրկնված է rt մերձենալ hl չիք կարգի NOacfikmorst պաշտամանն e պաշտամն deghlp պաշտամանն bq պաշտպանն փխ. պաշտամանն

10 hcefgq քէ û տանջանք t ի տանջանքն Yd ճգնումն û ճգունս IJS bq անաւրինաց cd յանօրինացն efg անօրինացն N յօրինացն êû օրինաց Y չիք յանաւրինաց hefgqt չիք եղէ d չիք ի

11 bq զարձ ի ճշմարտութիւն եղէ կամ եղև ի (q չիք ի) մեծ ժողովոյն եպիսկոպոսն eg ի ճշմարտութեամբ t չիք եղէ û եպիսկոպոս K լինի û երիցու bdegq երիցուն

12 ps քէ Y չիք եթէ արժանի labdei ghikmpqrst արժան Y պաշտօն bl oq իւրաքանչիւր ցաստիճանի իւրաքանչիւր IKLMOkZWûhiklmorst աստիճան Nê աստիճանն d աստիճանն իւր b դաստիճանն efgpq զաստիճան

13 bq մանկանցն I եկեղեցոյ INOPY ebcefgblmopqrs եկեղեցւոյ M յեկեղեցւոյ

14 n յըմբռնեցաւ hlo յանաւրինաց ըմբռնեցաւ առ ի զոհել և յափըշտակեալ փխ. ըմբռնեցաւ..... յափըշտակել lq անօրինաց e յաւրինաց Wբռնութեամբ acdfikmrst յափըշտակեալ eg ափշտակեալ

15 bd և փխ. եւս eg չիք եւս û ստացուածս h զստացուածսն t չիք և bq մահուս h մահուանս

ածեալ ի վերայ եւ նոցա բողոքեալ թէ քրիստոնեալք եմք, բայց լԱստուծոյ գալլ ոք ոչ գիտեմք, եւ առ բռնութեան ուտիցեն զզոհեալն տրտմութեամբ եւ սգացեալ սրտիւք արտասուաւք եւ հառաչանաւք եւ լողորմութենէն Քրիստոսի խնայումն մարմնաւոր կենացն լինիցի, այնպիսիքն ի կարգ պաշտամանն մատիցեն. ապա եթէ լուխտէ ոք իցէ, արժան է մատուցանել յաշտիճան քահանայութեան եւ մանաւանդ թէ առաջին վարքն ուղղութեամբ վարեալ իցէ, կամ եղեւ մեծ ժողովոյն։

ճՀ (ՃԿԶ) Դ. Վասն այնոցիկ որք ի բռնութենէ վարեցան ի զոհել եւ ապա հասեալ ի տեղին կամաւք եւ զուարթութեամբ եւ ցուխութեամբ, խաղու եւ ծաղու ուրախ լինէին ի բագինս նոցա եւ ապա ի զղջումն եկին. կամ եղեւ վասն մարդասիրութեանն Աստուծոյ իամ ընդ ունկնդիրսն կացցէ եւ Գ ամս առ դրանն հաւատարեսցէ աղաւթիցն. եւ ի ամս մտեալ լեկեղեցի ելցէ ընդ ապաշխարողս, քննեալ վարքն՝ հաղորդեսցի աւրինացն։

1 eg ի ածեալ ի NO ածել brt չիք և û նոքա փխ. նոցա r բորբոքեալք փխ. բողոքեալ KLMORSTX YZ եթէ ubIq քրիստոնեայ ƨo քրիստոնեաք ahlo և բայց (a բաց) bq չիք բայց.....ոչ գիտեմք

2 GIJMRVdeg աստուծոյ S չիք յաստուծոյ u այլ ոչ ոք, ի փխ. առ lê բռնութեանն û բռնութենէ dn բռնութեամբ Ril բնութեան փխ. բռնութեան DHêbdefgmq զոհեալն û զոհեալ

3 bq տրտմութեան W սկսցեալ u[ս]դացեալ h դպդացեալ l պդացեալ hlo սրտիւ K չիք սրտիւք.... հառաչանաւք G արտասուք ù արտասուաք t և արտասուօք e յառաջանօք hlo հառաչմամբ

4 IJMR ողորմութենէն Yù ողորմութենէ Y չիք քրիստոսի O խնամայումն (W խնամութիւն) փխ. խնայումն Xag խնասումն êûabcde fghiklmopqrst կենաց

5 Vên լեցի begq լեցին V այնպիսիսն ûd այնպիսիք h այսպիսիքն hlo զարշ փխ. կարգ êdeg պաշտաման bkmo պաշտամանն l պաշտամանն q պաշտպան փխ. պաշտամանի Y մտիցեն bed մատուցին ilort խակ փխ. ապա begq թէ

6 b յուխտ ûeƥhlop ուխտէ b չիք ոք n իցէ ոք IJMST աշտիճան KLQ RXYZêûhlops աստիճան Wdegik mqrt յաստիճան ê քահանայութեանն

7 Xûbegq չիք և û առաջի bdhlg յառաջին km առ այլ (ps առեալ) փխ. առաջին û վարք p կարգն փխ. վարքն û ուղղութեան hilort չիք վարեալ, իցեն ընդունել (r ընդունեալ) կամ ê է փխ. իցէ

8 Y մեղ փխ. մեծ bq ժողովուն h ժողովոյս Y չիք ժողովոյն

9 CDGKLêbefglq որ e ի բռնութեանն bq ի բռնութենէն Wbq չիք ի (զոհել) abcdefghiklmopqrst զոհելն

10 t հասին ɒ հանեալ փխ. հասեալ Habcdefgikmpqrst չիք և (զուարթութեամբ) ê զօրութեամբ (hilrt զուարճութեամբ) փխ. զուարթութեամբ û չիք և ցուխութեամբ

11 b ծաղրու û բագին begq չիք ի բագինս....եկին ı իւրեանց փխ. նոցա

12 H և կին փխ. եկին befgq կամ եղեւ մեծ ժողովոյն (bq ժողովուն) վասն rt և վասն hlo սուրբ փխ. վասն MX չիք վասն IMNRSTYWêûdh մաքրասիրութեան ır չիք աստուծոյ bef gq ամս Hhlo չիք ամ

13 QXadefgiklmopqs ունկնդիրս BE Fê կայցէ c չիք և (գ ամս) BC DEFGHYêabefghiklmopqıst ամ cd չիք ամս û դրան

14 abcdefghiklmopqrst ամ cd մտցէ JLNQSTYZr եկեղեցի bcdefgq յեկեղեցին ceg և ելցէ NOWc ապաշխարողսն բացի A-ից մնացած Ջեռ-երբ ապաշխարաւղս ps քննել begq զվարքն

15 cd հաղորդի JKLMQRSTVXZ յաւրինացն û օրինօք t օրինօքն

ՃՀԱ (ՃԿԷ) Ե. Ոյք չոգան ախուր հանդերձիւք, եւ բազմականաւք եւ երախանաւք կերան եւ զաւրն ամենայն ի բազմականին արտասուեցին եւ զգչացան, յորժամ հեռացեալ անկեալ կատարեցին՝ մինչեւ ց՝ ամս առանց աւրինաց ընկալցին. ապա եթէ ոչ կերան՝ ի ամս հեռասցին, ց՝ ամին հաւասարեսցեն առանց աւրինաց, զի զկատարեալն եւ զգլխաւորն լետ երից ամաց ընկալցին՝ այսինքն է զաւրէնսն: Զի եպիսկոպոսքն իշխեսցեն, իբրեւ փորձեսցեն զբարս դառնալոյն, մարդասիրութեամբ ինչ հալել կամ բազում եւս ինչ լաւելուլ ժամանակ ապաշխարութեանն, քան զամենայն ինչ որ անցեալ վարքն իցեն եւ յորում վարիցին ամենայն իրաւք հարց եւ փորձ լիցի, եւ ըստ նմին իրի մարդասիրութիւնն չափեսցիւ

ՃՀՒ (ՃԿԸ) Զ. Վասն այնոցիկ որ ի լուկ սաստելոյն կամ առնջանաւք կամ տնառուքեամբ կամ վասն ի տեղեաց աւտարացուցանելոյ հնազան-

1 MRXûlo *որք* փխ. *ոյք* V *ախոյր* RX m *երեխանաւք* Un *երախաոնօք* փխ. *երախանաւք*

2 t *կերին* Q և *կերան զաւրն* bq չիք և (*զաւրն*) û չիք և *զաւրն.... բազմականին* e չիք *ի* hlo *արտասուաւք*

3 acdhiklmoprst *եւ յորժամ* û չիք *յորժամ...մինչև* Vgn *gղ* W *երեք ամին* û *զ ամ* adefkmpqs *gերեք* chlo *gերիս* ırt *յերիս* NO չիք *յգ ամս... հեռասցին* h *մամս* փխ. *ամս*

4 KLMRSTXYZ *յորինաց* êabcde fgkmpqrst *աւրինացն* i *անօրինացն* êaefghiklmopqrt *կալցին* (c *կացցեն*) փխ. *ընկալցին* BCDE FGHIWêabcdefghiklmnopqrst*քէ* L *(ր) յամս* ıprt *(ր) ամ* hlo չիք *ամս*

5 lVn *զ* abcdefgkmnopqrst *յերրորդ* hlo *յեկրորդումն* փխ. *յգ ամին* ı *յերկրորդ* փխ. *յգ* û չիք *յգ ամին....զաւրէնսն զի* IJLMRTY adhıklmnoprst *հաւասարեսցին* T չիք *հաւասարեսցեն առանց աւրինաց զի* IJRSX *յաւրինաց* bdpq rst *աւրինացն* G *կատարեալն* bil ort *զկատարեալ*

6 Q *եւ* Qd *յերից* befgq *երեք* J *յամաց* adhiklmoprst *ամացն* U *աւուրց* փխ. *ամաց* hılort *ընկալել* lo *ինքեանէ* (h *յինքեանէ*) փխ. *այսինքն է* ırt չիք *այսինքն է* bq չիք *է* b *գաւրէնքն* d *գաւրէնս* NOW *եպիսկոպոսն* ü *եպիսկոպոս* dhilo rt *եպիսկոպոսք*

7 Wû *իշխեսցէ* e *իշխեսցին* b *իւր և* փխ. *իրեւ* NOW չիք *իրեւ փորձեսցին* LQ *փորձեսցին* e *զբարիս* b *զվերադարձն* (q *զդարձս*) փխ. *զբարս* d *դաւանելոյն* փխ. *դառնալոյն* ü *դառնալոյ մարդասիրութիւն*

8 û *հայեալ* hilort *բարեխօս* փխ. *բազում* և *ես* bc չիք և *ես* b *ինչս* և eg *ինչ* և q *ինչս* և *ես* kmps և փխ. և *leû աւելուլ* b *յաւելուլ* c *յաւելով* t *չյաւելուլ* lo *զժամանակ ինչ ապաշխարութեան* Rû և (û չիք և) *ժամանակ* Udn *զժամանակս* V *զժամանակն* IJMRSVXYWûcdh *ապաշխարութեան*

9 p չիք *քան.... վարքն իցեն* MR XY *ինչն* U *անցեալն* d *յանցեալ* ût *վարք* W *վարձք* փխ. *վարքն* JKQSTZûbq *սրում*

10 CDGHIêhip *վարիցեն* RSXYd *վարեցին* r *վարիցիցին* IJuhlo *յամենայն* Y և *հարց* և b *իւրի* փխ. *իրի*

11 IMRSYWd *մարդասիրութիւն* ê *մարդայսիրութիւն* bq *մարդասիրութեանն* kmps *սիրութիւնն* փխ. *մարդասիրութիւնն*

12 MY *այնորիկ* r *այսոցիկ* U *որին* փխ. *որ ի* Y չիք *որ* bcdefghiklmopqrst չիք *ի* eg *սաստելոցն* hlo *սաստելուն* l և *կամ* (*տնառուքեամբ*)

13 û *տնառուքեան* Y *ակնառուքեամբ* փխ. *տնառուքեամբ* bdhoq *ի տեղեաց g ի տեղեսաց* ı *ի տեղեացն* IJ *յաւտարացուցանելոյ* ps *աւաքտցուցանելոյ* փխ. *աւտարացուցանելոյ* f *հնազանդեցան* քնկած է

դեցան եւ զոհս արարին եւ մինչեւ ցայս ժամանակս ոչ դարձան եւ ապաշխարեցին եւ այժմ եւ յառաջ քան զժամանակ ժողովոյն մերձեցեալ հպին ի միտս ապաշխարութեան եւ դառնալոյ. կամ եղեւ, զի մինչեւ յաւրն Զատկի ընդ ունկնդիրս կայցեն եւ յետ մեծի
աւուրն, այսինքն է Զատկին, ընդ կարգաւք լիցին զերիս ամս. եւ յետ ի՛ ամաց հաւատարեսցին առանց աւրինաց. եւ այսպէս եկեսցեն ի կատարեալն, զի ամենայն իրաւք Զ ամն կատարեսցեն։ Ապա եթէ ոք յառաջ քան զժողովն ընկալաւ ապաշխարութիւն, յայնմ ժամանակէ թուեսցին նոցին սկիզբն զՉ ամն կատարելոյ։ Ապա
եթէ ինչ վիշտք կամ ակնկալութիւն մահու ի հիւանդութենէ կամ յոլ ինչ պատճառանաց պատահեսցէ, զայսպիսիս ընդ սահմանաւ կալցին։

ՃՀԳ (ՃԿՔ) է. Վասն այնոցիկ որ երթան ի տաւնս հեթանոսաց, ուր եւ տեղի

1 f *և*-ից մինչև 159-րդ էջի 14-րդ տողի *կատարեալ* բառի *կա* վանկը ընկած է Uacikmpst *զղոհսն* n *զղոհն* Wb egq *զոհ* d *ըզոհսն* բացի XYû-ից մնացած Ձեռ-երը *զոհսն* r *յոյսն* փխ. *զոհս* բացի BCDEFGHILNR êckmn-ից մնացած Ձեռ-երը չուենեն *և (մինչև)* cb *ցայն* adiklmopr st *յայն* û *ժամանակ* d *ժամանակին* hlort *ժամանակն* ı *ժամանակսն* hıo *որ* փխ. *ոչ* Y *և ոչ զարձան*

2 PQ չիք *և (այժմ)* Qlort *յայժմ* VXY չիք *և (յառաջ)* IJ *առաջ* bg *յառաջմանն (eg յառաւյս)* փխ. *յառ աջ* b q չ իք *քան* û *ժամանակ* bedq *ժամանակս ժողովոյս* hlo *զժամանակս ոչ դարձան և ապաշխարեցին* փխ. *զժամանակ....և դառնալոյ*

3 W *մերձեցուցեալ* begqrt *հոդին* փխ. *հպին* cd չիք *ի ė ապաշխարութեանն* bq *և կամ*

4 ù *օր զատկին* bq *ցաւր զատկին* hlo *զատկին* NOYZûbcdhlot *ունկընդիրսն* UVXabcdeghiklmnopr st *կացցեն* q *կացեն* rt *յետի մեծի*

5 lS *յաւուրն* ù *օրն* U *և (t ի)* փխ. *է* ûbq չիք *է* q *լիցեն* BCDEFGHêac dkmps *զերիս* begıq *զերեք* ù *զ* NOW չիք *զերիս ամս*

6 û *եւ* n *զ* փխ. *ը* t *երկուց* rt *ամացն* K LMQRSTXZWabcdegıkmpqrs *հաւատարեսցեն* bdrt *օրինացն* ırt *այնպէս* W *սոքա* փխ. *այսպէս* N *եկէ [սցեն]* h *եկեսցեն... վիշտք կամ* 10-րդ տող *քերքը մասամբ պատռված է և ընկած*

7 û *ի կատարեալ* BEFGHIJKLMNOP QRSTVXYZWê *զվեցն* AUn *Զ-ն* acdegıkmprst *զԶ (նաև զվեց)* bq *զվեցումն (lo զժամ)* փխ. *Զ ամն* AB CDEFGHIJKLMNOPQRSTUVXY ZWêû չիք *ամն* Kn *կատարեսցին*

8 IJKLMNOPQRSTUVXYZWêbcegl opq *քէ* km չիք *քան* Y *քան զնա ժողովն* û *ժողովոյն* ılo *զկանովն (rt զկանոնն)* փխ. *զժողովն* km *յապաշխարութիւն* I *այնմ* c *յայն*

9 d *ժամանակէն* KLZ *թուեսցին* l *թուեսցեն* a *նոցա* i *սկիզբնակ (r ըսկիզբնակ* t *ըսկզբնակ* lo *սկզբընակ)* փխ. *սկիզբն* û *զ* irt չիք *զղ* N չիք *կատարելոյ*

10 bcegllogrt *քէ* cd չիք *ինչ* ılort *վիշտ* begq *վիրօք* փխ. *վիշտք* t *կալու-թիւն* փխ. *ակնկալութիւն*

11 AF *յայզ* GIJKLMNQRSTVXYZêû bdeghmopqrst *այլ* p *իբաց* փխ. *ի (պատճառանաց)* p *պատճառաց* d *պատճառանաւք* hlo *պատահիցէ* irt *պատահիցի* VWabdbklmopq rs *զայսպիսիս* Yeg *զայսպիսիսն* ûı *զայնպիսիս* t *զայնպիսին* բացի AHYceghq-ից մնացած Ձեռ-երը *ի պատճառանաց* G *ըստ* փխ. *ընդ* IJû *սահմանս* t *սահմանաց*

12 Nhilor *կալցեն* Y *կալցի* W *ընկալցին* փխ. *կալցին*

13 RX *այսոցիկ* YWûbegqt *որք (n ոյք)* փխ. *որ* DGHNWêabcegbklmnop qs *ի տուընս (d ի տուն)* փխ. *ի տաւնս համմտ. հուն. 'εν εορ-τ̄*

որոշեալ իցէ պղծութեանն իւրեանց, մանաւանդ թէ զիւրեանց եւս զկերակուրսն տարան եւ անդ ցոփութեամբ շոայլեցան, քանզի զալնպիսեացն ասէ դիր. «Ընթէ խառնակեցան ընդ հեթանոսս եւ ուսան զգործս նոցա»*։ Վասն ալնպիսեացն կամ եղեւ՝ Գ ամ ընդ
5 ունկնդիրսն լինել եւ Բ ամս ընդ ձեռամբ հաւատարել աղաւթից ըստ եպիսկոպոսին կամաց ի ձեռն ողորմութեան եւ պթով տնանկաց, հաղորդեսցի աւրինաց։

ՃՀԴ (ՃՀ) Ը. Վասն ոլք երկիցս եւ երիցս չոդան եւ խառնակեցան եւ կերան ղլազեալն ի լաշտիցն եւ զիւրեանց եւս զկերակուրս տարան եւ
10 զոհեցին, եւ ապա ի յորդորմանէ եպիսկոպոսին եւ լիւրեանց կամաց ի զղջումն եւ լապաշխարութիւն եկին. կամ եղեւ Է ամ ընդ կարգաւք լինել եւ Բ ամս հաւատարել աղաւթից ընդ ձեռամբ. ապա քննեալ հետքն եւ չերմեռանդն ապաշխարութիւնն, ողորմութեամբ եւ պթով

* Սաղ. ճե, 35

1 ILMNQRSVXWêûbdeghloq պղծութեան û չիք մանաւանդ թէ զիւրեանց kmps որք փխ. թէ Yeg թէ և G և փխ. ես ad չիք ես

2 Yc զկերակուրն ahiklmoprst զկերակուրս bq զկերակուր deg կերակուրս kms ցոփութիւն begq և քանզի

3 begq զայսպիսեացն Wû այնպիսեացն bq դիրն cdhilmoprst թէ begiq չիք եթէ Q սպառնեկեցան փխ. խառնակեցան GR հեթանոս ê հեթանոսն P ես փխ. և

4 ê զգործ bq չիք զգործս նոցա lo չիք վասն KLMQRSTXZ այսպիսեացն begknips այսպիսեացս Y այնպիսեաց q այնպիսեացս hlo կամ եղև դի այնպիսիքն, չիք ամ

5 adegkmps ունկնդիրս hlo կացցեն (kmps կացցէ) փխ. լինել rt չիք լինել Wêabcdgkmpqs ամ hlort չիք ամս hlort հաւատար bq հաւատարեալ աղաւթեացեն eg՝ աղօթիցն h աղաւթից... և ը ամս՝ 12-րդ տող թերթը մասամբ պատռված է և քնկած kmps չիք ըստ

6 kmps վարդապետին փխ. եպիսկոպոսին bq կամացն begq ձեռն աղաւթից և ողորմութեան Y ողորմութեանն begq և դթոց Q տնանկանց

7 M անօրինաց BCDEFGHêdlo; օրինացն bq աւրինացն (q աւրինին) աստուծոյ

8 kmps եթէ փխ. վասն ûabcdegiloq rt որք (kmps ոք) փխ. ոյք a dgi klmoprst չիք և խառնակեցան t չիք և կերան

9 DGHê զհաղեալն Uûı դյաղեալն (Y զաղեալն bq ի զառեալն) փխ. դյաղեալն ABCDEFGHIJKLMQRS TXYZWbq և փխ. ի bq չիք ի a ի շաւթեն (k ի դիցն m ի զոհիցն s իցեն) փխ. ի յաշտիցն û յաշտից bq յաշտիցն փխ. յաշտիցն p չիք և յաշտիցն û իւրեանց ıt զիւրեանցն bq և փխ. ես ú կերակուր c կերակուրսն bdegiloqr կերակուրս

10 û չիք և (ապա) r յապայ BCDEFG Hê չիք ի (յորդորմանէ) IJKLMQRS TXZbdegiloq իւրեանց Y զիւրեանց û իւրոց bc կամացն

11 bq չիք ի (զղջումն) q չիք (զղջումն) և KLMQRSTUXYZegps ապաշխարութիւն e յապաշխարութիւնն d և ի յապաշխարութիւն lo եկեսցեն Y կամօք փխ. կարգաւք

12 hlo լինիցին rt լինիցի û չիք լինել dlot ը ամ (lo ե) փխ. ը ամս abc degbklmopqs աղաւթիցն ı ընդ աղօթից ընդ hlort ծնկամբ (ı ծընդամբ) փխ. ձեռամբ km ապաշխարեալ (ps ապաշխարել) փխ. ապա քննեալ e քննել

13 RXY զհետքն begq աղօթիցն փխ. հետքն և չերմեռանդն Ydbilo rt չերմեռանդ ün զչերմեռանդ IKLMNQRSTUXZûacd ապաշխարութիւն kmps ապաշխարութեամբ begq չիք ապաշխարութիւնն km ps և տրտմութեամբ փխ. ողորմութեամբ Whlo գթութեամբ ı պթալ

տնանկաց քաւեալ զինքն, ըստ եպիսկոպոսին կամաց հաղորդեսցի աւրինաց։

ՃՀԵ (ՃՀԱ) Թ. Վասն այնոցիկ որք ինքեանք չհեռացան ի զոհելոյ կռոցն եւ յուտելոյ զպղծեալն, այլ եւ զեղբարս եւ զընկերս իւրեանց բռնադատեցին պատրանաւք հաւասարել կորստեան իւրեանց եւ մղեցին, ընկեցին ի գուբ խորխորատին, որպէս եւ գրեալ է. «Գուբ զոր փորեաց եւ պեղեաց՝ ի նոյն խորխորատ անկցին, զոր գործեցին*»։ Արդ՝ զտլսպիսիսն առաջին կանոնքն սպանանել հրամայեն, այլ երկրորդս կամ եղեւ մեծ ամենայն ժողովոյն միաբանութեան ընդդէմ երթալ տէրունական հրամանին, «Եթէ ոք ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրացայց եւ ես զնա առաջի հաւր իմոյ որ յերկինս է»** եւ «Զոր արձակիցէք լերկրի, արձակեալ լիցի լերկինսն»։*** Արդ՝ կամ եղեւ մեծ ամենայն ժողովոյն, զի կեցցեն եւ մի մեռցին՝ եթէ ի դարձ փրկութեան եկեսցեն ի կատարեալ խոստովանութիւն

* Սաղ. Ի, 16 ** Մատթ. Ժ, 33 *** Մատթ. ԺԸ, 18

1 êbegq *քաւել* kmps *ըստանալ* փխ. *քաւեալ* hlo *լիցին* փխ. *զինքն* bq չիք *ըստ* û *եպիսկպոսի* t *կամաց եպիսկոպոսին* bcegq *կամացն*

2 KLMQRSTXYZd *յաւրինաց* êbg q *աւրինացն*

3 H *այնորիկ* IJKLMNPQRSTVXZWû aegq *որ* Y *ինքեամբք* d *յինքեանք* U չի *հեռանան ի դոհելոց* blo չիք *ի* û *կռոց* abcdegbiklmopqrst չիք և

4 abcdeghlklmopqrst չիք *յուտելոյ զպղծեալն* lJKLMQRSTXYZû *ուտելոյ* ABF *այդ* X *յայլ* LN Vs *զեղբայրս* bq *զեղբայրն* eg *զեղբայր* hlo *եղբարս* û *եւս* փխ. *և (զեղբարս)* KLSUakn *զնկերս* D *բռադատեցին* u *պատրանօք բռնադատեցին*

5 ût *հաւասարիլ* eg *կորըստեանն* h *իւրեանց.... և ես զնա՝* 11-րդ տող թերթը մասամբ պատռված է և րնկած m *իւրց* t *մղեալ*

6 eg *և ընկեցին* bq *խորխորատ անկցին որպէս* MRXY չիք *խորխորատին (M ուն ի խորխորատին).... դուբ* G չիք *և (դբեալ)* EWêûlo *դուրն* acdikmprst չիք *զոր*

7 Y *փորեցին և պեղեցին* Uadkmps չիք *և (պեղեաց)* i չիք *և պեղեաց* D *ի նոյն* կրկնված է ı չիք *ի նոյն խորխորատ* lo չիք *ի նոյն....գործեցին* bq չիք *խորխորատ* IRXY *անկցին խորխորատ* t *զոր ինքեանք գործեցին*

8 RXb *զայսպիսին* û *զայնպիսիսն* r *յառաջին* û ա փխ. *առաջին* ûdı *կանոնք* L *հրամայեն սպանանել* ê *հրամայեն* bq *հրամայեցեն* eg n *հրամայեցին* ABFG *այդ*

9 c *յերկրորդս* t *երկրորդիս* û չիք *մեծ ամենայն* UYûabcdegkmpqs *միաբանութեամբ* lot *միաբանութեանն*

10 d *ընդէմ* բացի AGQûbdioprst-ից մնացած Ձեռ-երը *երթեալ* c *թէ* U չիք *ոք* û *ուրացէ* Y չիք *զիս*

11 Y *յառաջի* m *ուրացայց* կրկնված է a *հաւրն* bq *ի յերկինս* Q *յերկինսն*

12 Y չիք է hlo *և թէ զոր արձակէք* Wûnp s *զոր* abcdegkmqrs *զոր արձակէք (*bq *արձակեցէք* d *յարձակէք* eg *արձակեցէք)* ip *արձակէք* KLMQRS TXYZeghlo *եղիցի արձակեալ* U *լինիցի* bq *լինի* KMRSTXZ *ի յերկինս*

13 hlo *և արդ* G չիք *մեծ* u չիք *մեծ ամենայն* n *ամենայն մեծ* hlo *ամենամեծ* begq չիք *ամենայն* Y *ժողովոյն ամենայն որք կեցցեն* û չիք *զի, կեցցի* Y չիք *և* û *մեռցի* bq *մեռցեն*

14 Y *ի եթէ դարձ փրկութեանն* c *թէ* begq չիք *ի (դարձ), դարձն* ê *եկեսցին* cegt *և ի կատարեալ* d *ի կատարեալն* êınrt *խոստովանութիւնն* bq *խոստովանութեան*

մոլորեցուցիչքն որ մոլորեցուցին զընկերս իւրեանց, բաղում զգչմամբ եւ բազում վասաակաւք ղլեաին Թոշակն ընկալցին. իսկ զորս մոլորեցուցին՝ ի սմ ընդ կարդաւք լինել եւ Դ սմ ընդ ձեռամբ հաւասարել աղաւթիցն, ի ձեռն սրոց հաղորդել աւրինացս

ՃՀՋ (ՃՀԲ) *ծ. Վասն որք ուտեն խաոն եւ անխափ զկերակուրս հեթանոսաց՝ կամ եղեւ սուրբ եւ մեծ աստուածասէր ժողովոլն ասել, թէ սրբոցն ամենալն ինչ սուրբ է եւ պղծոցն ամենալն ինչ պիղծ է. զի զոր ինչ արժան է ուտել նոցա ալս է, թէ հնար ինչ իցէ ամենեւին մի՛ ճաշակել. ապա եթէ ոք յանդգնեսցի յորկորատութիւն զպանիր,*

10 *զմիս, զոր երեխալ մարդոլ զենեալ իցէ՝ մի՛ կերիցէ եւ զամենալն ինչ կերակուր եւ զըմպելի եւ զմիրգ եւ զբանջար անգամ, զոր ինչ ընդ յաժտ անցուցեալ է, ամենեւին մի՛ մերձենալ, բալց զոր ինչ ընդ յազումն պղծութեան իւրեանց չիցէ անցուցեալ զհաց, զգինի,*

1 uirt *մոլորեցուցիչք* bq *մոլորեցուցիչն* Yct *որք* h *զոր* p չիք *որ* KRSafk n *դնկերս* d *և բաղում*

2 hlo *բ սմ փխ. բաղում* f *վասաակովք* ghlo *աբոասուաւք փխ. վասաակաւք* S *դեսին* U *դհեսին* ı *Թոշակքն* ABCDEFGHIJ *թէ ընկալցին*

3 abcdikmprs *զոր* hlo *որ փխ. զորս* ahlk mprst *մոլորեցուցիչն և սմ* h *մոլորեցուցիչն.... անխտիրք՝* 5-րդ առղ բերքք մասամբ պատռված է և ըն-կած E *դէ (clo և) փխ. է* k չիք *ընդ կարդաւք... զ սմ* ps *կարդաւքն* U *լինին* lo *լինելցին* QRSTXYZ *ûl զ փխ. զ*

4 beg *ձեռօք* u *հաւասարել* lo *հաւա-սարեսցին* CDEHêlo *աղաւթից* G [*աղ*]*աւթից* c *ընտրոց (*km *սո-բա) փխ. սրոց* Klo *հաղորդեսցին* u *հաղորդել* acdimprst *հաղորդեսցի* b *և հաղորդել* KLMQRSTXY Z *յաւրինաց* Vêbefgiqt *օրինացն* r *օրինօք* d *աւրինացն յաստուածոյ* lo չիք *աւրինաց*

5 Vû *զկերակուր*

6 befgq չիք *սուրբ և* u չիք *սուրբ և մեծ* hlont *և մեծ և* MRXY *մեծ բ ժողովոլն աստուածասէր ժողովոլն* ST *ժողովոլն աստուածասէր ժո-ղովոլն* befgq *մեծ և աստուածասէր ամենալն ժողովոլն (*eg *ժողովոլն ամենալն)* Q *ժողովոլն աստուա-ծասէր* t *աստուածաձուամբ* Un *ժո-ղովն* ps *առնել փխ. ասել* hlo չիք *ասել* d չիք *Թէ* Yû *սրբոց* Un *սըր-բոյն*

7 b *և ամենայն* r *սուրբ է և դարձեալ այ* p *նմչիք սուրբ....դցծպոն եան*

ինչ abcefgbiklmopqst *և ապա (*h mo չիք *և) պղծոցն* HQUn *պղծոյն* d *պեղծ* befgq չիք *զի* adikps *որ*

8 hlo *նոցա ուտել* բացի adkmpr st-ից մնացած Ձեռ.երը *զնոցա* X *զնոցոց* n *ասէ փխ. այս է* NOW *զի փխ. Թէ* befgq չիք *ինչ, է փխ. իցէ* t *ամենևիմբ* q *ամե-նևին* կրկնված է

9 ê *ճաշակեր* abcefghiklmopqrst *Թէ* Ue *անգդնեսցի* Y *յորկորատու-Թիւնն* t *յորկորատութեան* d *զպա-նիրն*

10 Y *որ երևխայ* NOUVXûbcdmnr *ե-րեխայ* eg *երեախայ* hl *երախտ փխ. երախայ* aq *մարդոյ* K չիք *մարդոյ* efg է փխ. *իցէ* bq չիք *իցէ* ê *կերիցէ, չիք և* ü *զոր փխ. զամե-նայն*

11 DGHYê *ըմբելի* ûegbloq *ըմպելի* a *դմպելի* Y չիք *և (զմիրգ)* d *զբան-ջար դհանդերձ անդամ* G *դմիրգք* m *յանդամ* û չիք *անդամ* acdk mps չիք *զոր ինչ*

12 BCDEFGHNOWêı *աժդ* AIJKMPQST UVZn *յաժդ* R *այժդ* X *այժմդ այժմ* hlo *աշտ* rt *այժմդ փխ. ընդ յաշտ* aefgkmps *յաշդ* acdkmprst չիք *ան-ցուցեալ է* ho *իցէ փխ. է* t *ամե-նևիմբ* bq *մերձենալ* AMTU *մեր-ձանալ*

13 abcdefgkmpqs չիք *ընդ* q *յադում* Qr *ազումն* Vû *յազումն (*Y *յու-զումն* b *բազում* eg *բազումն) փխ. յազումն* Yefg *պղծութեանն* û *իւ-րոց* bq *ոչ իցէ* rt *անցուցեալ է այսինքն (*r չիք *այսինքն) զհաց* V *և զգինի* p *զկնի փխ. զգինի*

զմիրգ, զբանջար, զհանդերձ, զկենդանի անասուն համարձակ լիցի։ Այլ եւ դու նոյնպէս մի՛ տալցես զսրբութիւն շանց, զկերակուր ուխտի սրբոյ եկեղեցւոյ մարդոյ որ ոչ ունի զդրոշմ տէրունական, ոչ հրամայեն կանոնք։ Եթէ կամեսցի զառաքելոյ բանն ի կիր արկանել՝ «զոր ինչ ի սպանդանոցի վաճառի կերայք»*, լուր անդէն նմին, զոր ինչ ասեն, թէ գիտիցես թէ զոհեալ է կամ թէ ոք ասիցէ պղծեալ է՝ մի՛ ուտիցես։ Ապա թէ ոք յանդգնեալ ընդդէմ հրամանիս եւ զորկորստութեանն կամն առնիցէ՝ ապաշխարութեամբ եւ գթով տնանկաց սրբեսցէ Ա. ամ ընդ ձեռամբ լինել, այլ ուխտի մանկանց ամենեւին ոչ մերձենալ։ Ո՞չ գրեալ է, թէ. «Ամո արտաքինսն իմաստութեամբ գնասչիք».** դի մի անուն Աստուծոյ վասն ձեր հայհոյեսցի ի մէջ հեթանոսաց։

ՃՀԻ (ՃՀԳ) ԺԱ. Վասն սարկաւագաց. եթէ յորժամ առնիցին յաւծումն եւ նոքա բողոքիցեն, թէ ոչ կարեմք կուսան լինել, թողացուսցեն՝

* Ա Կոր. ժ, 25 ** Կողոս. Դ, 5

1 MRX և զմիրգ û միրգ g չիր կմիրկ RXY և զբանջար n հանդերձ u կենդանի

2 AFU այդ u այնպէս փխ. նոյնպէս a նոյնպէս կրկնված է û տայցէ Uêbcdefghi տացես ebt զսրբութիւնն eg զսրբութիւնդ o զսրբութիւնս H չանց hlo և մի զկերակուր (h կերակուր) t այսինքն զկերակուր bq զկերակուրն b ուխտին

3 d առաք INUVYêcdfghoqrs եկեղեցոյ b յեկեղեցո bq որոյ փխ. որ ոչ բացի ûh lo-ից մնացած Զևռ-երր մարդ hilort ունիցի bgq չիր ունի GVabckmqst զդրոշմն Y զդրոշմն u զդրոշմ hlo չիր ոչ

3—4 p եկեղեցոյ են կանոնք եթէ մարդ որ ոչ ունի զդրոշմն տէրունական ոչ հրամայեն եթէ կամեսցի

4 begq հրամայեցին irt հրամայէ hlo թէ V կամեսցիս hlo առաքելոյ a բան eg զբանն h զիր փխ. կիր

5 û դի զոր q չիր ինչ i ի սպանդանոցին r ի սպանտանոցին hlo վաճառի անբուծը կերայք b կերոյք Y չիր վաճառի G լուր անէդէն միճչև 218-րդ էջի 7-րդ առդի իզ ժողով ըսառը ըճկած է b նմինն

6 kmnps ասէ եթէ acdgbilort եթէ (գիտիցես) ê գիտիցիս bq գիտես lo եթէ (զոհեալ) չիր ոք (ասիցէ)

7 û (ապա) եթէ Segr անզգեալ b յանդգեալ է

8 K չիր և.... առնիցէ Qrt զորկորստևան X զորկորստութեամբ YW զորկորսաութեանն g զորզորըստեան ahchiloqrt կամս kmps իմն փխ. կամն a կամս կատարէ և կամ առնիցէ W գթութեամբ n տրաւք փխ. գթով

9 U տնանկանաց Udr սրբեսցի RX Y չիր ամ t լինիլ d մկանց փխ. մանկանց

10 t ամենևիմբ hlo մի փխ. ոչ befg q չմերձենալ AUn մերձանալ d որ փխ. ոչ (գրեալ է) bq չիր ոչ գրեալ է hl չիր է թէ ûo չիր է W չիր թէ d եթէ Y չիր առ Yêg արտաքինս t արտաքինս

11 i առնուն BCDEFHMXYêbcefghl ot անուն U այլ փխ. աստուծոյ kmps այսր փխ. ձեր R հայոյեսցի acdkmps հայհոյի efg հայհոյեցի g հահոյեցի

12 g չիր է

13 Yhlo թէ L որժամ CXYêbdeghln pq տանիցեն hlo աւծումն c յածումն փխ. յաւծումն rf չիր և

14 bq նոքօք QTZ բողոքի իցեն ê բողոքեցին ı բողոքից իցեն acdhikl moprst բողոքեսցեն b յողոքիցեն փխ. բողոքիցեն bikmprs եթէ û չիր թէ hlo կամիմք փխ. կարեմք p չիր կարեմք t լինիլ U թողացուցանեն

մինչեւ սրբութեամբ զուգեսցին, զի սուրբ են անկողինք եւ անարատ՝ ամուսնութիւնք*, եւ ապա մատիցեն ի քահանայութիւն եւ համարձակութեամբ ի սպասու կացցեն եպիսկոպոսին. ապա եթէ ոմանք լուծանելն լուռ եղեն եւ հաճելութեամբ յանձին կալան, որպէս թէ հաստատուն կացցեն յաշտիճանի անդ, եւ ապա լետոլ ամուսնացան՝ լռեալ լիցին ի քահանայութենէ եւ ի կարգէ պաշտաւնէից ի բաց կացցեն, է ամ ընդ ունկնդիրս կացցեն եւ բ ամս ընդ ձեռամբ տրաւք տնանկաց քաւեսցէ զմեղս իւր, քննեալ եւ հալեցեալ յապաշխարութիւնն եպիսկոպոսին՝ հաղորդեսցի աւրինացն, բայց ի կարգն եւ յաշտիճանն մի՛ մերձեցուսցեն:

ՃՀՀ (ՃՀԴ) ԺԲ. Եւ որ միանգամ խաւսեալ ազչկունք եւ զուգեալ գտանիցին եւ լետ ալսորիկ այլք յափշտակեցին, կամ եղեւ զի անդրէն տալցեն

* Հմմտ. Սբր. ԺԶ, 4

1 ırt սրբութեան l զսրբութեամբ ê զուգեսցեն hlo զուգին Y զոգեսցին փխ. զուգեսցին JKLMRTXYZ n յանկողինք Ym անարատք

2 ê մատիցեն q մտցեն փխ. մատիցեն MRXY չիք ի MRX զքահանայութիւն Y զքահանայութիւնն ê ի քահանայութիւնն r ի քահանայութիւնք

3 b կացցեն ի յսպասու. VWq կայցեն d յեպիսկոպոսին h չիք եպիսկոպոսին bcefgq թէ dlo յոմանք

4 û յօծանել hlo լուր եղեն յօծանելն ır լուր ê եղին IKLMQRSTXYZbe fghloq հաճութեամբ kmps մինչև ճշնութեամբ (k ճշտութեամբ) փխ. հաճելութեամբ Snr անձին NO W թէ որպէս

5 kmps հասանիցեն փխ. հաստատուն, և կացցեն fr կայցեն I աշտիճանի MRen աստիճանի Y աստիճան DH KLQXZWêûadghiklmopqrst յաստիճանի hlo չիք ապա QS ետոյ ê հետոյ H ամուսացան Q յամուսնացան kmps անարժան (k արժան) զտաւ այնպիսին փխ. ամուսնացան լռեալ լիցին

6 û չիք լռեալ....ի բաց կացցեն Y լիցի e լիցեն t չիք լիցին NOVWb cdhloq ի քահանայութենէն LR XY պաշտօնէիցն kmps որոշեցին փխ. պաշտաւնէից, և ի բաց Y չիք ի բաց կացցեն

7 r չիք է ամ ընդ ունկնդիրս կացցեն e կացցէ fg կայցեն q կացեն W եօթն hlo չիք ընդ CDLM QRSTVXYZacfhilopt ունկնդիրսն b ունկնդիր կացցէ g կայցէ ı կայցեն hlo չիք կացցեն kmps չիք և ef բ եւ ամ HIUYWabcdghiklmno pqst բ (kmps գ) ամ

8 HMRXYû քաւեսցի cd քաւել kmop rst քաւէ H մեղս

9 lMQRSXûeg ապաշխարութիւն IK LTZr ապաշխարութիւնն NWbdfh loqs յապաշխարութիւն Y ապաշխարութեամբ t զապաշխարութիւն f եպիսկոպոսն ût հաղորդեսցին Y օրինաց dhn յաւրինացն û օրինաց բայց յաոտիճան և ի կարգ

10 Y չիք ի befghklmoq ի կարգ Y dt և ի (Y և ի ե) յաստիճանն l աշտիճանն eg աստիճան KWabk lmopqs յաստիճան DHLMQRXZê ir յաստիճանն ë մե փխ. մի W մի մերձենայցեն ackmps մի մերձեցուսցէ b մի մերձեցուսցեն ընաւ

11 BCDEFHê. որք CDHê ի խօսեալ bq խաւսեցեալ hlo չիք խաւսեալ V աղչկունկ bq աղչկունքն begq և այլ զուգեալ hl չիք և (զուգեալ) MRXYêbeglq զտանիցեն

12 e չիք և (յետ) Yabcdfhiklmopqr st այնորիկ eg այնոցիկ RXYbq այլ dhlo յայլք M յափշտակիցեն RY X յափշտակիցեն ego ափշտակեցին KM յանդրէն R տացցեն abcdefgb iklmopqrst տացեն

որում խաւսեալն էր. եւ թէ ի բռնութիւն ապաստան իցէ՝ մի՛ թողցեն։

ճՀԹ (ճՀԸ) ԺԳ. Ոլք յառաջ քան զմկրտութիւն ընդունել զոհեցին եւ յետ ալ-
ոորիկ մկրտեցան՝ կամ եղեւ յաշտիճան մերձեցուցանել զան-
պիսիսն, վասն զի սրբեցան աւազանաւն։

ճՁ (ճՀՁ) ԺԴ. Քորեպիսկոպոսաց մի՛ լիցի երիցունս կամ սարկաւագունս
աւծանել, այլեւ ոչ երիցունս ի քաղաքի ուրեք առնել կամ աւծանել,
առանց համարձակելոյ եպիսկոպոսին կամ թղթով կամ բանիւք։
Քանզի յայնժամ ի գաւառս լինէին եպիսկոպոսունքն՝ այսինքն ի
դեւղս, զայնպիսիսն կոչէ քորեպիսկոպոս, զի քորեպիսկոպոսդ
տեսուչ գաւառի ասի ըստ Հռոմին առ մեծամեծաւքն, այսինքն
որ զքաղաքսն ունին, առ նոքաւք կոչին սոքա գաւառաց եպիս-
կոպոսք։

ճՁԱ (ճՀԷ) ԺԵ. Ոլք լուխտի անդ իցեն երիցունք կամ սարկաւագունք կամ
այլ ոք ի պաշտաւնէից եւ հեռի իցեն ի մսոլ եւ միտք իւրեանց

1 DHêû յորում acdhiklmopst ում (be fgq որ r ուր) փխ. որում h չիք և IJêbb երէ t չիք թէ Kbdq ի բռնութենէ cf ի բռնութիւնս eg ի բըռնութենէ է abdbklmops ապաստանի abcdefghiklmopqrst չիք իցէ DH իցեմ, չիք մի

2 û թողցուն d թողցի

3 Xût որք փխ. ոյք ABCDEFHJOP UVêhlnqrt զմկրտութիւնն Yabcde fghiklmopqrst այնորիկ

4 M աշտիճան Qeghlr աստիճան DEH KLNOSTZWêûdikmnopqst յաստիճան RXY չիք յաշտիճան N O զայնպիսն Yûbefghlo զայնպիսին

5 DHê չիք վասն r չիք զի IJ սրբեցանն Y աւազանաւ

6 befg քորեպիսկոպոսացն hlo քորեպիսկոպս p եղիցի bceqq իրիցունս t զերիցունս befgq և փխ. կամ N սարկաւագոյնս Y սարկաւագունեաս t զսարկաւագունս

7 IJ յաւծանել E չիք աւծանել c և փխ. այլև Euin չիք այլև ոչ... աւծանել (Eû ունեն աւծանել) bceghlq իրիցունս d յառնել KLQSTZd (կամ) յաւծանել

8 Y հրամայելոյ փխ. համարձակելոյ bilort չիք կամ (թղթով) Lh թըղթովք Y կամ թղթով կամ հրամայելով և կամ բանիւք ûhlo բանիւ

9 Q այնժամ hilo յայն որ (rt այն որ) փխ. յայնժամ. p լինէին ի գաւառս եպիսկոպոսունք IJVYûbc defghlnoqs եպիսկոպոսունք hlo r կամ փխ. այսինքն d այսինքն է ı չիք այսինքն

10 BCDEFHKSTXêd գեղս IJLMRVW ûcgqrt դիւղս l դիւդք OPQZh o գեւղս e գուղս u զայնպիսիս bc dkms զայնպիսին egqt զայսպիսիսն բացի AMNXafmn-ից մնացած Ձեռերը (կոչէ) քորեպիսկոպոս Y չիք քորեպիսկոպոսս զի begp քորեպիսկոպոս (f քորեպիսկոպոսս) փխ. քորեպիսկոպոսդ

11 hiloqrt տեսուչ է U գաւառ hloq գաւառին hılmoqrt չիք ասի V ասի ոչ ըստ BEHIJQSXegp հռոմին h այլ փխ. առ (այսինքն) û մեծամեծօք c մեծամեծաւքդ acdhiklmoprs t այսինքն է

12 q դոր NOW չիք որ êbdegop գքաղաքս r զքաղաքն D զաղաքսն (H զաղաւսն h զաղքաւս l զյաղքաւս) փխ. զքաղաքսն rt չիք առ (նոքաւք) befgq նոքովք acd kmprs սոքօք փխ. նոքաւք ln կոչեն d սոքուք փխ. սոքա o գաւառ h գաւառք Qb եպիսկոպոս

14 ûbq որք (hlo այդ) փխ. ոյք MRV XYdefghklmopqt ուխտի r յուխ-[տ]ի b անդք c անտ d անտի q անդքն cq իրիցունք N սարկաւագոյնք

15 բացի abcdefghiklmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն այլ L ի պաշտաւնէիցն q հեռ KSZ ի մսոյ (R ի մսոյ Y ի մսոյ ê ի սմոյ) փխ. ի մսոյ

յաւժար իցեն ի ճաշակել, համարձակ կերիցեն եւ մի՛ գաղտաբար. ապա թէ կամք իցեն՝ պահիցեն, ընդունին կանոնքս զնրկոսին։ Ապա եթէ ոք պիղծ համարիցի կամ զբանջար եւ դհաց, որ մսոտ իցէ. ոչ ընդունին զնա կարգք եկեղեցւոյ։

ՃՁԲ (ՃՀՀ) *ԺԶ. Վասն ընչից որ անուանեալ իցէ եկեղեցւոյ զինչ եւ իցէ՝ թէ գեաւղք թէ մարգք եւ կամ այլ ինչ եւ մինչ չեւ եպիսկոպոս լեալ էր ի տեղւոյն եւ երիցունքն վաճառեցին, իշխան լիցի անդրէն ի նոյն պահանջել, բայց ապա եպիսկոպոսն կշռեսցէ զարժանն եւ զիրաւն, թէ մարթ է առնուլ զդինն կամ դարձուցանել։*

ՃՁԳ (ՃՀԲ) *ԺԷ. Վասն այնոցիկ ոյք ընդ անաստունս պղծեցան, դի թէ ի կուսուհեան ոք գործեաց զպղծութիւնն, որպէս թէ հնգետասան ամեան իցէ՝ ԾԵ ամ ընդ ունկնդիրս կացցէ եւ ե ամ ընդ ձեռամբ, հալելով եւ քննելով զապաշխարութիւնն թէ արտասուաւք. չեր-*

1 Hhir *յօժարեցին* e *օժար* lo *յաւճարեցին* Vct *իցեն* bdefgq *են փխ. իցեն* hlot *չիք ի (ճաշակել)* t *չիք ճաշակել* hl *դհամարձակ* Y *յօժար փխ. համարձակ*

2 k *չիք ապա* F *չիք ապա եթէ... զերկոսին* f *ապա եթէ....զերկոսին ձախ լուսանցքում* Nc *թէ* bcgq *եթէ (*bq *թէ) ոք կամք* c *կամիցին* d *կամիցեն* Vêdp *պահեսցեն* eg *ընդունի* bq *չիք ընդունին* KLMQR STXYZûcdhlo *կանոնք* Xd *զերկուսին* Y *զերկոսեն* begq *երկոսեան* f *զերկոսիսն* hlo *զերկոսինս* t *զերկոսինն*

3 ê *և ապայ* BCDEFHIJêûacdefghiklmo prst *եթէ* p *համարիցէ* bcefghlo q *համարեսցի* hgt *չիք կամ* ê *բանջար* ûb *կամ փխ. և* acdkm *հաց* rt *բաց փխ. դհաց* J *մսուտ* U *մսոց* d *մսոյոտ* rt *զմսոտ* kmps *չիք մսոտ*

4 KLMQRSTYZefghlopq *ընդունի* r *չիք զնա* hlo *զնա ի կարգ* EUVWêûabc degkpqrst *կարգ* JMNOPTXYêbcfh kmops *եկեղեցոյ* R *յեկեղեցոյ* S *յեկեղեցւոյ* q *եկեղեցի* eg *եկեղեցի աստուածոյ*

5 k *չիք վասն* Y *ինչից* bq *ընչիցն տէրն* k *չընչից* bq *չիք որ* eg *որ տէրն* E *անուանեալ* H *իցէն (եկեղեցւոյ)* abcdefghlklmopqrst *է փխ. իցէ* NPYêchlkmops *եկեղեցոյ* f *եկեղեցոյն* begq *եկեղեցուն* hl *չիք և*

6 BCEFHê *գեղք* D *գեղք* IJKLMQRS TVXYZWûg *գիւղք* clo *գիւղ* OP n *գեւղք* dh *գեւղ* aikmprst *գեօղ* kmps *թէ ագարակ (*rs *չիք ագարակ) թէ անդաստան մինչև փխ. թէ մարգք... մինչև* Rbegq *մարգք (*hl *մարդ) փխ. մարգք* o *մարգ* W *թէ փխ. կամ* t *յայլ* d *իրք փխ. ինչ* abcdefghlloqrt *չիք և (մինչ)* IUabcghloq *մինչև* ABDEFGHbi qs *լինել*

7 OPVXYWbcefghklmoqrs *ի տեղոջն* û *ի տեղւոջ* V *իրիցունքն* bcq *իրիցունք* ûd *երիցունք* mp *երիցունքն զնա վաճառեցին* t *իշխանութիւն*

8 begq *չիք ապա* û *եպիսկոպոս* rt *և կըշռեսցէ* Q *կշռեսցի*

9 abcdefghiklmopqrst *զիրաւն (*befg q *զիրաւունս* d *զիրան) և զարժանն* Z *զիրաւնն* W *զիրաւսն* t *եթէ* IJZ beghiloq *մարդ* r *չիք է* û *զդինն*

10 Y *չիք այնոցիկ* Wûrt *որք փխ. ոյք* XYêeg *չիք ընդ* V *անաստունսն* ê *անաստնոց* begqt *եթէ*

11 XY *կուսութեանն* d *ոյք փխ. ոք* lJKLMNQRSTXYZWêûbdefghlop qs *զպղծութիւն* Ydhl *թէ ի հնգետասան (*Y *հնգիտասեան)* Af o *հինգետասան*

12 Y *ամեայ* l *ամեն իցէ* ûm *ամեայ* bq *ամի (*e *ամ* p *ամաց* t *տարոյ) փխ. ամեան* W *տասն և հինդ փխ. ժե* cl *եժ–ան ամ* g *եժ–ան ամ իցէ* l *չիք ժե ամ... կացցէ և* UVYcdbn ort *ունկնդիրսն* H *կայցէ* q *կացէ* hl *չիք և (ե ամ)* d *չիք և ե ամ ընդ ձեռամբ* K *չիք ամ*

13 b *գնելով փխ. քննելով* IMRSXûbd o *զապաշխարութիւն* b *եթէ* êûbdeg nq *և (*êûdn *չիք և) ջերմեռանդ* Yh lot *և ջերմեռանդն*

մեռանդն սրտիւ զղջանալով, քաւելով զմեղսն տրաւք տնանկաց, հաղորդելոյ արժանի լիցի յաւրէնսն։ Ապա եթէ ի կատարման հասակի իցէ՝ որպէս թէ ի Ի ամեանս, Ի ամ ընդ ունկնդիրս կացցէ եւ Ե ամ ընդ ձեռամբ։ Եւ եթէ յամևալ իցէ ի մեղսն՝ յաւելցեն
5 յապաշխարութիւնն, քննեսցի ըստ չերմութեանն տրաւք տնանկաց, հաղորդեսցի աւրինաց։ Ապա եթէ կիրն ունիցի եւ զգործ պղծութեանն գործիցէ՝ մինչեւ ի վախճան անձին իւրոյ ընդ ունկնդիրս կացցէ հեծեծանաւք եւ հառաչանաւք, եւս տրաւք տնանկաց։ Կամ եղեւ մեծ ժողովոյն վասն մարդասիրութեանն Աստուծոյ լեալ անձին
10 իւրոյ զչետին թոշակն տալցեն, եւ անասունն թէ յուտելեաց իցէ՝ զկաթն եւ զշաղիղն շանք կերիցեն։

ՃՁՐ (ՃՁ) ԺՐ. Ոչք բծաւոր էին եւ բիծ ինչ ունէին, այսինքն պիսակութիւն կամ այլ ինչ ախտ որ ի ծոծոխելով իցէ, իբրեւ նենգութեամբ մերձեցան յայլս, դի վնասեսցեն ումեք, այսպիսիքն ընդ դիւահարս կացցեն։

1 c սրտիւք abcdefghiklmopqrst զղջանայ t քաւել eg զմեղս f տրովք L անանկաց տրաւք ողորմութեամբ հաղորդելոյ Q տնանկանց

2 H արժան e լինիցի K աւրէնսն bd q յաւրէնս KMRSTXZbcefghlo q թէ begq չիք ի hlot կատարեալ

3 êir հասակ Y եթէ s չիք թէ U և փխ. ի (ի ամեանս) Ybefglnoq չիք ի (ի ամեանս) û ամեանս իցէ Yû ամեայ (Vbefghloqt ա մեան c ամսն) փխ. ամեանս t տարի փխ. ամ KVYachlo ունկնդիրսն V կայցէ g կացէ

4 BDEFKLR է ամ hlo ժ ամ m չիք ամ hlo չիք և (եթէ) ikmnq թէ e եթէ ի համեալ H ամեալ t է փխ. իցէ Yû ի մեղս Y յամեացի փխ. յաւելցեն eg աւելցին pr յաւելցին

5 lû ապաշխարութիւն lehlnor ապաշխարութիւնն g ապաշխարութիւնք t դապաշխարութիւնն MQ RSWdf յապաշխարութիւն Y և քննեսցեն ps ընդ փխ. ըստ N չերմութիւն û չերմեռանդութեան IJL MQRSXWêabcdhiklmopqrst չերմութեան Y անօք փխ. տրաւք

6 MRVXY յօրինաց befg օրինացն q աւրինացն աստուծոյ ապա d չիք աւրինաց NO և ապաչ NOWbcdgn qt թէ MRXY զղործն OWbeg q զգործս d չիք զգործ CDHIMNP QRWûbhlor պղծութեան d գայս չարս փխ. պղծութեանն

7 bdelg զործնցէ ACDFHIKJLMPQRY Zeghlot ունկնդիրսն IJLPQRSTU VXYZ կայցէ

8 abcdfhiklmoprs և հեծեծանաւք և p հառաչմամբ Y արտասուօք փխ. հառաչանաւք abcdefghiklmopqr st և փխ. ևս K տնանկաց Y տնանկանն

9 H մարդասիրութիւնն lMNRSWêû aufis մարդասիրութեան t որ յայս hlo յեղն

10 S զետին e զհետին û յետին beg q թօշակին H թոշակին ù թոշակ bcdefghilmopqrst տացեն êdk յանասունն ù անասուն hlo դանասունս IJKLMQRSTXYZûeghiklop qri ուտելեաց H յուտելեաց b ուաելեաց

11 Y թէ կաթն և թէ շաղեղն hlo զկաթ Q զշաւիղն (r զշագինքն) փխ. զշաղիղն o չունքն e կիրիցեն

12 ù որք բծաւորք իցեն t բըծաւորք X բծնաւոր b և ի բիծ համա. հուն. λεπρούς և λεπρώσαντας hlo են փխ. էին CDHêûachklmopst ունիցին d ունիցեն ir ունիցի acdegklmo ps այսինքն է q այս փխ. այսինքն. բացի IJKLMRSTWXYZûhlo-ից մնացած Ձեռ.-երը պիսակութեան

13 n յայլ b չիք ինչ W ուխ փխ. ախտ Un իրը cù որպէս թէ փխ. իրրև

14 lû մերձենան Y վարեցան փխ. մերձեցան A յայգս Y այլս hq յայլ N յայս փխ. յայլս e չիք զի Q վնասեսցին f վնեսցեն eg յումեք ud այնպիսիք cmpst այնպիսիքն efg այսպիսիքս hlo այնպիսին q այսպիսիք r այնպիսիսն eighlo q դիւահարսն r դիւահար

15 g կայցեն

ՃՁԵ (ՃՁԱ) ԺԹ. Ոլք եպիսկոպոսք եղեն եւ հաստատեցան եւ ոչ ընդունելի եղեն լիշխանութենէն լալնմանէ լորում աւանդեցաւն ունել եւ լալլոց իշխանութիւն կամեցան մերձենալ եւ բռնադատել՝ մերժելով զեպիսկոպոսն իշխանութեան այնորիկ եւ ամբոխս լարուցանիցէ եւ խռովութիւնս ի վերալ նորա, զալնպիսին մերժել արժան է եւ կապել լեկեղեցւոլ։ Ապա եթէ կամ իցէ նոցա լերիցութեան կարգին լորում էին լառաջ նստել եւ զանուն երիցու ունել՝ արժանի լիցին ընդունելութեան. ապա եթէ ընդդէմ կացցեն իւրեանց եպիսկոպոսին եւ հակառակեսցին՝ ընկեցեալք լիցիս ի պատուէ անտի երիցութեանն եւ ցոլցք լիցին իբրեւ ընկեցեալ ժողովրդեանն առաջի, զի ամենալն ոք գիտակ լինիցի։

ՃՁԶ (ՃՁԲ) Ի. Վլասն այնոցիկ ոլք ի չարի հասակի հասեալ իցեն եւ կուսութիւն խոստանալցեն պահել եւ ստեցին խոստմանն՝ ի շնութիւն անկան, կոլս այնուհետեւ ոչ եւս կտրէ լինել, այլ եղիցի նա որպէս այն որ երկուս կանալս արարեալ իցէ, զսահման նոցին ընկալցի եւ դապաշ-

1 ût *որք* վխ. *ոյք* hlo չիք *ոյք* YWı *եպիսկոպոս* ps չիք *(եղեն)* և t *եղեն ընդունելի*

2 IJKLMRTYZûe *իշխանութենէն* g *իշխանութենէ* bdq *յայնմանէն* IJûl no *որում* u *աւանդեցաւ* prt *աւանդեցան*

3 IJLSûegloprst *այլոլ* d *իշխանութեանն* q *իշխանութիւնն* bq *կամեցաւ մերձեցաւ* APU *մերձանալ* QST *բռնադատէն* t *բռնադատեալ*

4 ûbefgq *դեպիսկոպոս* BCDEFHKYbc efgq *իշխանութեանն* n *իշխանութենէն* lt *իշխանութենէ* dhlo *յայնորիկ* KLMQRSTXYZêû *ամբոխ* hq *յամպոխս* egılpt *յամբոխս* be fghloq *յարուցանէ*

5 Y չիք և *(խռովութիւնս)*, *զխռովութիւն* d *խռովութիւն* Kcıkmpr s *զայնպիսին* begq չիք *զայնպիսին*..... *յեկեղեցւոյ* t *արժէ*

6 IJSnr *եկեղեցւոյ* N *եկեղեցոյ* OP VYchıkmops *յեկեղեցոյ* f *յեկեղեցոյն* BCDEFHêabcdefghlklmo pqrst *թէ կամիցի* W *նորա* û չիք *նոցա* HIJûeg *երիցութեան* Yê *յերիցութեանն* clp *յերիցութեան* bq *յերիցութեանց* adkm ps *կարդէն*

7 IJLMRSTZû *որում* befg *յառաջն* Yps *նստեալ* êcq *իրիցու* b *իրիցուն* rt *երիցուն* d *առնել փխ. ունել* E *արժան* û *լիցի* hq *լինիցին*

8 Y *ընդունելութեանն* d *ընդունելութիւն* ceg *թէ* F չիք *եթէ* efgrt *կայցեն* q *կացեն* û *իւրոց* Y չիք *իւրեանց եպիսկոպոսին*

9 Xadıklmprst *հակառակեսցեն* ûi *ընկեցեալ* eg *լիցի* h *լինին* hq *ի պատուէր* t *ի պատուոյ* befgq չիք *անտի* IJKLMNQRSTXZWêûd *երիցութեան* bc *իրիցութեան* q *իրիցութեան*

10 NOYWûd *ցոյց* hlo *ցոյլք փխ. ցոյցք* VYûbefgqt *ընկեցեալք* Y և *ժողովրդեանն յառաջ*։ u *ժողովրդեան* hq *այլ առաջի* cg *առաջին*

11 CDHT *լիցին* Yûbegnq *լիցի* r *լինիցին*

12 Xût *որք (*hlo *որ)* փխ. *ոյք* d *այնորիկ* Hb չիք *ի* ê *կուսութիւնն* bq *կուսութեամբ* l և *կուսութիւն* կրկնված է

13 IJû *ստիցեն* c *ստիցին* bq *ստեցին (*Y *ստեցեալ)* փխ. *ստեցին* u *խոստմամբ անկան ի շնութիւն* bq *ի խոստմանն* UXcdırt *իշխանութիւն (*ê *իշխանութիւնն* hlo և *իշխանութիւն* kmps *յիշխանութենէ)* փխ. *ի շնութիւն* b *ի անկելոյ* q *ի անկանելոյ* t *այնմ որ* փխ. *անկան*

14 e *յոյս* փխ. *կոյս* bq չիք *կոյս* hlo *այնուհետև կոյս* abefgiqt չիք *և* hl o *կաբեն* BF *այդ* eg *բայց* փխ. *այլ* hlo *եղիցին* Y չիք *եղիցի* t *լինել* ê *ի նա* ho *աստուածոյ* փխ. *նա* l չիք *նա* eq չիք *որ*

15 X *երկոյս* u *երկու* ghlo *բ* d *էր կոյս* փխ. *երկուս* d *կին* befgq *է* փխ. *իցէ* û *սահման* eg *զսահմանն* ık mps *զսահմանս* dghl *նոցա* d *ընկալցին* abefgkmpqs *կալցի (*cors *կալցին* hl *կալցեն)* փխ. *ընկալցի* e *զապաշխարութիւնն* bq *ապաշխարութիւնք* eg *զապաշխարութիւնք*

խտրութիւն նոցա Բ ամս ընդ ձեռամբ առ դրանն, եւ Ա. ամ մտեալ լեկեղեցին ընդ ապաշխարողս ելցէ, զչերմութիւն ապաշխարութեանն տեսցեն եւ հաղորդեսցի աւրինացն, բայց յաւծումն քահանայութեան մի՛ մերձեսցին. այլ վասն կուսանացն որ մերձենալին առ ոմանս իբրեւ քեռք, զալնպիսիսն խափանեցաք, զի մի՛ եւս լիցին։

1 Y *նոցին* beighloq *չիք նոցա* բացի AIJKLMNOPQRSTVXYZû-ից *մնացած Ձեռ-երը բ ամ* W *և երկու ամս* û *ղրան* YWêacdfkmps *մի ամ* ı *մէկ ամ* rt *չիք ամ*

2 IJKLQSTVZdqrt *եկեղեցին* û *եկեղեցի* MR *եղիցին (*Y *եղեցին) փխ. յեկեղեցին* h *չիք ընդ* X *ապաշխարօղ* acdlkmprst *ապաշխարողն* h *յապաշխարողս* O *ապաշխարութեանն* B *ապաշխարողս* e *և ելցէ* Q *առցեն փխ. ելցէ* DH *զչերմութեանն* X *զչերմութիւնն և ապաշխարութեան* û *չեռամեռանդ* DIJMNQSUYWêbdhl *ապաշխարութեան* u *ապաշխարութիւն* egq *ապաշխարութիւնն* R *չիք ապաշխարութեանն*

3 X *չիք և (հաղորդեսցի)* ûhlo *օրհնաց* Yûeghkpqs *օծումն* Yk *քահանայութեանն* D *յաւծումն*

4 BCDEFHJYêbegq *մերձեսցի* KLMQ RSTZ *մերժեսցին փխ. մերձեսցին* t *չիք այլ* hlo *կուսանաց* ût *որք* BDEHê *մերձանայի* AJPQSTUV Wu *մերձանային* N *մերձայնային* a *մերձային* hl *մերձեսցեն*

5 XZûhlo *դայնպիսին* begq *դայնպիսիքն* KLMQRSTXZ *խափանեացուք* Y *խաբանեսցի* ê *խաբանեցաք* a *չիք զի, զմի* bq *չիք մի* ûı *և փխ. ևս*

6 c *ևս այլ լիցի* h *լինիցին*

Զ

ԿԱՆՈՆՔ ԿԵՍԱՐԵԱՑ ԳԼՈՒԽՔ Ժ

Ա. Վասն կանանց որ ընդ արամբ են եւ շնան։
Բ. Վասն կուսանաց որ յառաջ քան զհարսանիսն շնացաւ։
Գ. Վասն կանանց որ պոռնկին եւ զմանկունսն սպանանեն։
Դ. Վասն որ ոչ պոռնկորդի, այլ զարդար զաւակս սպանանեն։
Ե. Վասն որք ընդ քուն սպանանեն։
Զ. Վասն այրեաց որ պոռնկին։
Է. Վասն որ կախարդութիւն կամին ուսանել։
Ը. Վասն կախարդաց։

1 ABCDEFHJNOPUVêacdfhilort *կեսարեայ (*êdfhlot *կեսարիայ) կանոնիս (*Y *կանոնս* afhilort *կանոնի* d *կանոնք) դլուխք (*JNOVcb lo *դլուխ) ժ (*CDFH *ասան).* LM QSTZ *դլուխք ժ կանոնիս (*M *կանոնք* QZ *կանոնքս) կեսարիեայ (*Z *կեսարիա* L *չիք կեսարիեայ) որք (*SZ *չիք որք) ժողովեալ ի կեսարիայ (*L *ի կեսարիայն (*QS Z *չիք որք ժողովեալ ի կեսարիայն).* RXY *կանոնք կեսարեա (*Y *կեսարիայ) որք ժողովեալ ի կեսարիայ դլուխ (*R *դլուխք) ժ.* n *կանովն կեսարիա ժողովոյն և ունի դլուխս ժ.* KWe *կեսարիայ* Wûkm *չիք դլուխք ժ* K *ի փխ. ժ* sp *ցանկ ներսիսի փխ. կանոնք.... դլուխք ժ* bq *չիք կանոնք.... դլուխք ժ.* g *կանոնք կեսարեայ... կամք իցեն երիցուն 176-րդ էջի 14-րդ տողը ընկած է*

2 û *չունի ցանկ* Y *կուսանաց փխ. կանանց* Yr *որք* b *չիք որ ընդ...և շնան* EHNOWêdflmq *արեամբ (*e *արեամ) փխ. արամբ* Qeq *չիք և* ê *շնանան* eq *վնաոեալ (*H *նշան) փխ. շնան*

3 b *չիք վասն* hlo *կուսի* Yc *որք* IJc en *շնացան* b *շնացո պոռընկուքեամբ*

4 YWr *որք* cq *պսակեն փխ. պոռնկին* X *զմանուկսն* Xq *սպանեն* ê *սպանին*

5 abcdefkmpqst *որք բացի* BCDEFH Xê-*ից մնացած Ձեր-երը չիք որ* acd *պոռնկի (*mps *պոռնկին* k *պոռնկի* t *զմանկունս) փխ. զպոռնկորդի* befq *չիք ոչ.... այլ* t *այլև* R *սպաննեն* q *սպանին* l *չիք սպանանեն*

6 bq *վասն որ (*q *չիք որ) ի քուն սննդեալ (*b *սննդելն) սպանանէ (*b *և սպա) փխ. վասն.... սպանանեն* BCDEFHKêef *որ* ehlo *ի փխ. ընդ* e *քուն զմանուկ սպանանէ*

7 Yrt *որք*

8 W *որ կամին կախարդութիւն* Yr t *որք* Veq *չիք որ* Y *կախարդութեամբ* k *կամի* m *կախարդութիւն կամին ուսանել կախարդաց*

9 b *վասն չարաչդոյն դիւացն և կախարդացն* q *վասն չարաչդոյն դիւաց և կախարդաց* e *վասն կախարդաց և ամենայն չարեաց*

Թ. Վասն որ զկին թողու եւ այլ կին առնէ։
Ժ. Վասն գողոց, աւազակաց, մարդասպանաց։

Կանոնք Կեսարիոյ

Որք ժողովեալ ի Կեսարիոյ եպիսկոպոսք քսան, վասն
5 *ինչ-ինչ անաւրէնութեանց կանանց, սահմանեցին կանոնս՝ գլուխս Ժ։*

ՃՀԷ (ՃՀԴ) Ա. Վասն կանանց, որ ընդ արամբ են եւ շնան, թէ թողցեն ի բաց զպղծութիւնն եւ լապաշխարութիւն եկեսցեն՝ Ե ամ առ դրանն ընդ ձեռամբ կացցեն եւ Ի ամս մտեալ լեկեղեցի ելցէ ընդ ապաշխարողս, քննեալ վարքն, տրաւք տնանկաց քաւեալ զմեղս
10 *իւր՝ հաղորդելոյ աւրինացն արժանի լիցի։*

ՃՀՐ (ՃՀԴ) Բ. Վասն կուսանաց, որ քան զհարսանիսն յառաջ ընդ ումեք շնացաւ. Եւ ելոյծ զկուսութիւն իւր, կուսան այնուհետեւ մի կոչեսցի, զի խրամատեցաւ ցանկն, բայց ապաշխարեսցէ չերիմ սրտիւ ողորմութեամբ եւ գթով տնանկաց սրբեսցէ զինքն, Բ ամ առ դրանն հաւասարեսցէ աղաւթից եւ Ա. ամ մտեալ լեկեղեցի ելցէ

1 q *որք* c չիք *կին*
2 q չիք *վասն... մարդասպանաց*
3 W *կեսարիոյ* ABCDEFHUNêûabcde fhıklmnopqrst չուենն երկրորդ վերնագիրը
4 Vef *ժողովեալք* hlo *ժողովեցան* D H *եպիսկոպոս* dirt չիր *քսան* h *խ փխ. քսան*
5 n ներածականը բավական ընդարձակ է՝ *և ժողովեալ եպիսկոպոսունք են այսոքիկ թւով ի՝ եւստաղիոս սակաւս դուպոս վաղէնտինոս դևոնտիոս նարկիոս պագսիդես զակասիոս դրիդորիոս ազիքրոս գողիանոս դերմանոս հեբակղիս դերանտիոս ամփիոմն ստեփանոս սայեղոս սաղամինէոս երիքրիոս գևոնտինոս սահմանեցին վասն ինչ-ինչ անաւրէնութեանց կանանց կանոնին գլուխս.* այս այլ հատվածն է, որը կցված է Նիկիայի ժողովի մասնակիցների ցանկի վերջում, տես վերևում։
6 Yûrt *որք* lo չիք *ընդ* ENOPSêbef q *արեամբ* (ho *արամբի*) փխ. *արամբ* hlo *իցեն* փխ. *են* u *շնանան և թողցեն* cd չիք *շնան* acdefikm pqrst *եթէ*
7 N *ի բայց* r *իրաց* փխ. *ի բաց* FIJK LMNQRSTUXZWêûadhklopq *ղըպղծութիւն* IJKLMQRSTYZûl q *ապաշնաբութիւն* ê *յապաշխարութիւնն* Kb *է ամ* b *ընդ* փխ. *առ*
8 û *դրամբ* c *դրան* BEFq *կայցեն* abc defiıklmopqrst *ամ* K *մտեալ ընդ յեկեղեցի* IJLVû *եկեղեցի* êe *յեկեղեցին* e *և ելցէ*
9 t *և քննեալ* LMQRSTXYZet *զվարքն* û *վարք* h չիք *արաւք* beq *քաւեսցէ*
10 b *իւր ապա աւրինացն արժանի լիցի և հաղորդեսցի* ceq *հաղորդեսցի* Kûp *աւրինաց* hilort չիք *աւրինացն* Ye *արժան* KQRSTk *լիցին*
11 b *կուսանացն* Lt *կուսանացն* (t *կուսանաց*) *որ յառաջ քան զհարսանիսն շնացաւ ընդ ումեք* (t *ընդ ումէք շնացաւ*) Z *ընդունեմք* փխ. *ընդ ումեք* ê *ումեք*
12 H *նշացաւ.* փխ. *շնացաւ* èacbkmn ps *զկուսութիւնն* kmps չիք *իւր* q *ելուծ* bdq *կոյս* r *այնուհետև մի կոչեսցի կուսան զի*
13 b չիք *ցանկն* F *բայց* կրկնված է u *ապաշխարեսցի* VYb *ջերմն* r *ջերմեռանդ*
14 n *ողորմութեամբ* այ լուսանցքում abcdefkmpqs չիք *ողորմութեամբ* h չիք *և* Wû *գթութեամբ* b *գթիւ* k *և անանկաց* W *զինքն սրբեսցէ* n *զանձն* փխ. *զինքն*
15 Lû *դրան* bcet *հաւասարեսցի* bce fg *աղաւթիցն* CDH չիք *և* t չիք *մտեալ* Yûlo *եկեղեցի* ceh *յեկեղեցին* h *բերցէ* (o *երցէ*) փխ. *ելցէ*

ընդ ապաշխարողս եւ հաղորդեսցի աւրինաց եւ վասն յաղթութեան թշնամւոյն առցէ զաւրհնութեան պսակն հարսանեաց ի գլուխ իւր. թէ այր թէ կին կանոն այս լիցի։

ճՁԹ (ճՁԵ) Գ. Վասն կանանց որ պոռնկին եւ զմանկունս սպանանեն, առաջին վարդապետքն մինչեւ ի մահ սահմանեցին ընդ պատժովք լինել, բայց երկրորդս, վասն մարդասիրութեանն Աստուծոյ՝ կամ եղեւ ժողովոյն Ե ամ լինել ընդ ունկնդիրս, Ե եւս ամ ընդ ձեռամբ լինել, տրաւք ողորմութեամբ սրբեսցի եւ հաղորդեսցի աւրինաց։

ճՂ (ճՁՁ) Դ. Վասն որ ոչ դպռոնկորդի, այլ զարդար զաւակս սպանանեն կամաւք չար արուեստիւք իւրեանց մինչեւ ցմահ ընդ պատժովք լիցին, ընդ ունկնդիրսն կացցեն եւ ի ձեռն տրոց տնանկաց լելս վախճանին զլետին թոշակն տալցեն. եթէ արանց իցէ վնասն եւ եթէ կանանց՝ կանոն նոյն լիցի։

ճՂԱ (ճՁԺ) Ե. Վասն որոց ոչ կամաւք սպանին եւ ոչ զիտութեամբ, այլ կամ ի քուն ննջեցաց ի վերայ եւ կամ ոչ զգուշացաւ եւ ի հուրն վնա-

1 chlo *ապաշխարողն* V *յօրինաց* êbq · *աւրինացն* M *աղթութեան* Y *յաղթութեանն*

2 CDHIJMNOPQSTVXYWêacdefhilo pr *թշնամւոյն* K *զաւրհնութիւն* ms *պսակ*

3 k *եթէ (այր)* abq *թէ այր է թէ* JYcrt *և թէ կին* NOJVXWd *կանոնս* bcloq *կանոնն* U *կանոնացս փխ. կանոն այս*

4 Yrt *որք* h *չիք որ* m *կանաց* q *կանանցն* d *պոռնկին* KMQSTZbdf hkmqrs *զմանկունսն* e *զմանուկն* ı *զմկունսն փխ. զմանկունս*

5 ûdlıp *վարդապետք* N *սահմանեսցին* u *թէ ընդ* Wps *պատժօք* b *պատժեալք* e *պատժալք* ı *պատժոք* IJu *լիցին* b *լինին* t *լինել*

6 ên *երկրորդքս* beg *երկրորդ* IJMRSU Wêûdlo *մարդասիրութեան* e *մարդասիրութիւնն* û *չիք աստուծոյ* bdefhiklmopqrst *եղև մեծ (t մեծի) ժողովոյն (f ժողովոյս)*

7 W *եօթն* rt *լինել* ê *չիք ընդ* Uchlo *ունկնդիրսն* ûn *և ե ամ* BCDFMeot *է փխ. ե* KL *ամ ևս* bq *չիք ևս* d *չիք ևս ամ* hlo *լինել ընդ ձեռամբ* ù *ձեռօք*

8 rt *լինել* e *տրօք անանդաց* enpr *և ողորմութեամբ* Y *ողորմութեանն* ê *ողորմութեան* e *սրբեսցին և հաղորդեսցին ի յաւրինացն* h *չիք և հաղորդեսցի* KLMQRTXZ *յօրինաց* ê *աւրինացն* bq *աւրինացն աստուծոյ*

9 acdkmps *որք* b *ինչ փխ. ոչ* DEHê ù *պոռնկորդի* J *պպռնորդի* l *զպռոնըկորդին* Y *զարդարն* d *զաւակ զարդար* բացի biqrt-ից մնացած Ձեռ-երր *զաւակ* l *դսպանանեն*

10 et *և չար* Q *զիւրեանց* BCDEHê *չիք իւրեանց* Kp *չիք ընդ* Wbcdehilo pq *պատժօք* ù *պատժով*

11 K *լինիցին* ırt *լինին* q *չիք ընդ* MRXêadefiklmnopqs *ունկնդիրս* ê *կայցեն* H *չիք և* bceiq *ի ձեռս* dt *տրաւք* e *տրուց* r *ի յելս*

12 Y *դյետին վախճան* ê *դհետին* ûe *յետին* h *չիք դյետին* cd *հաղորդեսցին փխ. դյետին թոշակն* Ybe q *թօշակին* RYe *տացցեն* abiklm oprst *տացեն* Y *արժանասցի փխ. տայցեն* cd *չիք տայցեն* q *տայցեն ապա թէ* ûbcdhlo *թէ* n *եթէ արանց և եթէ կանանց իցէ վնասն* IJ *ղվնասն* ulo *վնաս* Y *չիք իցէ վնասն* ûabefhiklmopqs *չիք և*

13 Yêûbceblot *թէ (կանանց)* b *կանոնն նոյն է* IJûh *չիք կանոն* e *նոյն կանոնով լիցին* dhilort *այս փխ. նոյն* k *իցէ փխ. լիցի* b *չիք լիցի* û *լիցի պատիժ*

14 ho *որք (lt որ) փխ. որոց* Uıgr *որոյ* cdhlo *կամաւ* F *սպանի* IJ *սպանանին* t *սպանանեն* BF *այդ*

15 chilort *ի քունն* W *տուն փխ. քուն* t *ննջիցէ* Fe *չիք և (ի հուրն)* M *հքումն (beq կամաւ) փխ. կամ* ûacdefhklmoprst *ի հուր*

*սեցաւ վկայութեամբ ընտանեաց եւ ընկերաց՝ առաջին կանոնքն
Ի· ամ եղին, բայց երկրորդս, վասն մարդասիրութեանն Աստուծոյ,
կամ եղեւ մեծ ժողովոյն Գ· ամ առ դրանն հաւասարել աղաւթից
եւ Ի· ամս մտեալ լեկեղեցի ընդ ապաշխարողս ելցէ, տրաւք եւ
ողորմութեամբ հաղորդեսցի աւրինաց։*

*ԺՂԲ (ՃՋԸ.) Զ. Որք այրիք մնացեալ իցեն լետ ամաց ինչ եւ կամ բնաւ
առն չիցէ լեալ եւ ի մեղս անկանիցի ի պոռնկութիւն, կամ եղեւ
մեծ ամենայն ժողովոյն եթէ ամենեւին դարձցին ի մեղացն՝ ապաշ-
խարութիւն դնել ի վերայ նոցա Գ· ամս առ դրանն ընդ ձեռամբ
լինել եւ Ի· ամս մտեալ լեկեղեցի ելցէ ընդ ապաշխարողս, եւ
քննեալ եւ փորձեալ զվարսն, ողորմութեամբ եւ գթով տնանկաց
սրբեալ զմեղս իւր՝ հաղորդեսցի աւրինաց. ապա եթէ դարձեալ
թաթաւնսցի ընդ տիղմն մեղաց իւրոց՝ զէ ամին ապաշխարութիւնն
ի վերայ դիցես, բայց զլորդորումն եւ զսէր խոնարհութեան եւ
զյոյս բարեաց անդադար սփռեսցէ։*

1 co *ընկերաց և ընտանեաց* U *ընտան-
կերաց փխ. ընտանեաց և ընկերաց*
u *ա փխ. առաջին* b *առաջի* RXû
bq *կանոնք* Y *կանոն*

2 BCDEFHRê *և ամ* W *եօթն* ê *բաց*
AU *ը-որոս* û *ը-ըս* d *երկրորդն*
Y [*յագա?*]*քս փխ. վասն* IJM
QRSVWêûd *մարդասիրութեան*

3 abcefhiklmopqsı *դ ամս* beq *չիք ամ
առ.....և ը* YZ *դրան* rt *հաւասարիլ*
êc *աղօթիցն*

4 dl *ը ամ* Sêr *եկեղեցի* bcdq *յեկեղե-
ցին* c *ապաշխարողսն* e *և ելցէ*
IJKLMNOPQRSTUVYZWûn *և
տրօք և*

5 c *ողորմածութեամբ* d *չիս հաղոր-
դեսցի աւրինաց* K *յաւրինացն*
MRSTZX *յօրինաց* êeq *աւրինացն*
b *աւրինացն աստուծոյ*

6 t *վասն որք* l *ոյք (*k *արք) փխ. որք*
n *այրի* Y *մնացեալք* K *մնացեալն*
բացի abcdefhklmopqrst-ից մնացած
Ջեռ-երը են փխ. *իցեն* Yû *չիք և*

7 b *առ* BCDEFHêıq *լեալ* U *ի
տեղս փխ. ի մեղս* H *անկ ան-
կանիցի* hlo *չիք ի (պոռնկութիւն)*
ê *ի պոռնկութիւնն* hlo *ի պոռ-
նըկութեան*

8 êûdl *չիք ամենայն* U *ժողովոյն ժո-
ղովոցն եթէ* hlo *թէ* beq *դարձի* Ud *ի
մեղաց* hefq *չիք ի մեղացն* ê *ա-
պաշխարութիւնն* bde *և (*be *չիք
և) յապաշխարութիւն*

9 abcefhıklmopqrst *դնելով* d *դիմելով
փխ. դնել ի վերայ* d *չիք նոցա*
I *ամս դ* t *դերիս* r *ամ մի փխ. գ
ամս* de *դ ամ* Yûd *դրան*

10 rt *լինել* beq *չիք և (ը ամս)* t *գեր-
կու* bdenr *ը ամ* IJSVûlo *եկեղեցի*
bce *յեկեղեցին* e *և ելցէ* c *ապաշ-
խարողսն*

11 abcdefknıpqs *և փորձեալ և քննեալ*
t *և փորձելով քննեալ* XYbq *զվարս*
u *վարս* d *զվարն* e *ողորմածու-
թեամբ* q *ողորմութեան* AIJKLM
NOPQRSTUVXZû *չիք և (գթով)*
W *գթութեամբ* e *աղքատաց փխ.
տնանկաց*

12 U *որբել* KLSTZdt *յաւրինաց* b *աւ-
րինացն աստուծոյ* abcdefkmpqs *թէ*

13 DRXê *թօթաւեսցի* Hbdl *թաւթա-
փեսցի* M *թայթաւեսցի* e *թաւա-
լեսցի փխ. թաթաւեսցի* Q *չիք
ընդ* ABCDEFHIJKNOPRUVWêû
an *տիղմ* Q *զտիղմն* e *տիղմս* c *մե-
ղացն* cp *չիք իւրոց* Wmt *զեօթն*
aks *զեւթն* b *ամ* q *ամի* IJKLMN
QRSTUXYZWbdklms *ապաշխա-
րութիւն*

14 IJebilnort *դիցեն* KLMQRSTXZ *դի-
ցէ* Y *դնիցի* ê *բաց* BDEFHIJSVêûcd
lopst *զորդորումն* N *զյորդումն*
bhlop *զսէրն* Y *խոնարհութեանն*

15 Xb *յոյս* bq *զյոյսն* befq *սփռիցէ*
d *տեսցէ փխ. սփռեսցէ* MXY *չիք
սփռեսցէ*

ՃՂԴ (ՃՁԹ) Է. Վասն դիւթաց որք խոտորին եւ ըստ սովորութեան հեթանոսաց զհետ երթան, որպէս թէ ի տունս հեթանոսաց մտանել իբրեւ գիտակ լինել եւ ուսանել զերս կախարդութեան եւ ապա ի ղղջումն եկեսցեն եւ ի խոստովանութիւն՝ փորձեսջիր եւ քննեսջիր
5 զդարձն, Ե ամ ընդ ունկնդիրսն կացցէ եւ Բ ամ ընդ ձեռամբ հաւատարեսցէ աղաւթիցն, ողորմութեամբ եւ գթով տնտնկաց սրբեալ զինքն հաւորդեսցի աւրինաց ըստ սուրբ ժողովոյն։

ՃՂԴ (ՃՂ) Ը. Վասն չար դիւթակախարդաց չատկաց, որք մեծամեծ աւճիրս գործեն եւ զանենացուցանեն զԱստուած ի խորհուրդս իւրեանց,
10 նոքա եւ լՈրդւոյն ուրանան, նոքա եւ գՀոգին սուրբ հալհոյեն, նոքա եւ զարդար զարիւն հեղուն ի զոհել չարեացն. զայնպիսիսն առաջին կանոնն եւ գերն չապրեցուցանէ եւ արժանի են մահու թէ ի ղղջումն ոչ եկեսցեն. բայց շնորհաց հոգիս կեցուցանէ թէ ի գղջումն եկեսցեն յապաշաւանս եւ ի խոստովանութիւն

1 b որ RXY չիք որք XY սփռեսցէ փխ. որք hlo ևս փխ. և e չիք և lo չիք ըստ Yê սովորութեանն h չիք ըստ սովորութեան

2 b գհեթոյ d չիք գհետ երթան bq չիք թէ F հեթանոսանոսաց hılor դմտանել t մտեալ

3 hlo ուսուցանել t լինել, ուսանիլ ê և ուսանել կրկնված. է Zhklmops զդիրըս փխ. զերս ABCDEFHOPQYa efikmnqrst կախարդութեանն RY b չիք ի

4 QUW չիք ի (խոստովանութիւն) Y ի խոստովանութեանն q ի խոստովանութիւնն t փորձեալ, չիք և (քննեսջիր) ê քննեսջեր Y չիք և քննեսջիր

5 abfiklmopqrs ունկնդիրս e կացցեն d և բ ամ ընկ ունկնդիրսն կացցէ կրկնված է eilort չիք (բ) ամ

6 c հաւասարեսցի ûhlo աղօթից e և ողորմութեամբ b ողորմութեամբն k ողորմութիւն W գրութեամբ

7 êb որբել f գինք DHêbe աւրինացն JKLMQRSTXZd յաւրինաց h ընդ փխ. ըստ b չիք ըստ սուրբ ժողովոյն û չիք սուրբ q ժողովին

8 A սկզբնապես չար դիւթակախարդաց ուրիշներ ձեռագրում սրբագրել են՝ չարագիւթ կախարդաց BCDE FHIJKLMNOPQRSTUVXYZWêû n չարագիւթ կախարդաց abcdkp qs չար դիւակախարդաց e չար դիւական կախարդաց h չար դիւթ կախարդաց lm չար դիւթակախարդաց IJû չատ[կ]աց q չիք որք m մեծամեծամեծ o մեծայմեծ r մեծամեծ կախարդութիւն և [o?]ճիրս KLMQRSTXYZ աւճիր d աւճիրագործ են

9 Q գործն t օճիսո գործելով t զարձուցանեն փխ. և դառնացուցանեն r զաստուած ի չարաչար խորհրդովք t դմարդիկ փխ. դաստուած

10 a նոքա և յորդւոյ-ից միջև 181-րդ էջի 11-րդ տողր ընկել է û չիք և (յորդւոյն) CLPSTYZcdefiq յորդոյ IJ որդոյ ê որդւոյ u որդի b որդոց h յորդոց lo յորդւոց Q չիք և յորդւոյ ուրանան նոքա և d ուրան[ան] ù չիր (ուրանան) նոքա, գհոգի ekm զսուրբ հոգին bq չիք գհոգին, զսուրբն

11 ù չիք նոքա He չիք և (զարդար) KLMQRSTvXYZefmnpt արիւն b զարիւնն q արիւնն Yh և փխ. ի d գհեղն BCDËFHJNêefis դայսպիսիսն b գայսպիսի ù դայնպիսի hloq դայնպիսին

12 No առաջի ùp կանոն cd կանոնքն lo գերն և կանոն h չիք կանոնն և rt գղերն dc չիք ի գերն KLMQR STXYZ չապրեցուցանել ù ոչ ապրեցուցանէ bfq չապրեցուցանէր c չապրեցուցանել հրամայեցին և արժանի են bpq չիք և արժանի.... կեցուցանէ êû է փխ. են

13 NOW չիք ոչ եկեսցեն....ի գղջումն FUr չիք բայց.... ի գղջումն եկեսցեն dehlo հոգին բացի AEHJKL MSTVk-ից մնացած Ձեռ-նրր կեցուցցանէ hl զի փխ. թէ

14 d յապաշխաբանս hlo յապաշխարութիւն և ի խոստովանութիւնս ù չիք յապաշաւանս և ի խոստովանութիւն Y չիք և kms չիք ի ê ի խոստովանութիւնն

ըստ ասասուածեղէն գրոց, թէ ոՀչ կամիմ զմահ մեղաւորինն, այլ դադառնալ նորա եւ զկեալ: կամ եղեւ մեծ ժողովոյն վասն մարդասիրութեանն Աստուծոյ, այնպիսիքն մինչեւ ի վախճան ընդ ունկնդիրսն կացցեն եւ քննեսցին եւ փորձեսցին հետք նոցա, բայց վարդապետն զմարդասիրութիւն եւ զլորդորումն եւ զլոյս ողորմութեան եւ զխոնարհել առ այնպիսիսն մի արգելցէ, զի մի ի հին սովորութիւնն միտեսցեն միտքն, ողորմութեամբ, գթով եւ տրաւք տնանկաց քաւեսցեն եւ լետին թոշակին արժանի լիցին:*

ձղե (ձղա) Թ. եթէ խաւսեալ ուրուք իցէ զազջիկ առն եւ նա թողցէ զխաւսեալն նմա եւ ննջեսցէ ընդ քեռ նորա կամ ընդ որում եւ իցէ, եւ ապա եթող զնա եւ անդէն յառաջին խաւսեալն դարձաւ եւ կին արար եւ ընդ որում ննջեացն՝ նա չոգաւ խեղդ արկ եւ մեռաւ առ նախանձու, այրն վասն պղծութեանն ի համ ընդ կարգաւք լիցի:

* Եզեկ. ԺԸ, 32

1 h *ընդ* փխ. *ըստ* t *աստուածեղէն* uq *կամի* b *կայ* փխ. *կամիմ* BF *այդ*

2 b *այլ յիս գառնալ* Vef *զգառնալն* b չիք *նորա և զկեալ* q չիք *զգառնալ նորա և զկեալ* H *զկալ* Jû *կեալ* UXêcebnrt *զկեալն* bq *կամ-ից* Gnr ճողված Z *կամ եղև մեծ ժողովոյն* աջ յուսաՆցքում t *մեծի* J *ժողով[ո]յն* IJ.NQRWêûd *մարդասիրութեան*

3 IJûilort *այսպիսիքն* NOW *այնպիսին* Yb չիք *ի, ցվախճան*

4 êbfkmpqs *ունկնդիրս* N *կայցեն* der *քննեսցեն* êbq *և քննեսցեն և փորձեսցեն* n *և փորձեսցին և քննեսցին* bq *ի հետ* u *հետ*

5 NW *վարդապետքն* ú *վարդապետ* ce lnprt *զմարդասիրութիւնն* բացի dkloqs-ից մնացած Ձեռ-երր *մարդասիրութիւն* Olt *զորդորումն* ú *յորդորումն* Q *զյոյսն* û *յոյս* l *զոյս* VYêbq *ողորմութեանն* h *յողորմութեան* t *խողորմութեանն* ú չիք *ողորմութեան*

6 IJû *զխոնհարիլ* Ybqt *զխոնհարիլն* cdefiklmoprs *զխոնարհելն* u չիք *առ* l *զայսպիսիսն* NOWcmt *այնպիսին* û *այնպիսիս* bhlo չիք *ի*

7 hlo *սովորութիւնն (l սովորութիւն)* հին IJKLNQRSTXZWûd *սովորութիւն* irt *սովորութիւնն* Y *տեսցեն* lop *միտեսցին* bq *դիցին (e դիցեն)* փխ. *միտեսցեն* ue *միտք նորա ողորմութեամբ գթութեամբ (e և գթով)* W *ողորմութեամբ է գթութեամբ* c *ողորմութեամբ և սիրով և գթով* h *ողորմութեան* dfikmn ps *և գթով և* q *իւրով* փխ. *գթով* l *և գթով, չիք և (տրաւք)* fk ms *տրովք*

8 Y *տնանկաց* û *տնանկանաց* JLQRS TKYZûdhipt *քաւեսցին* beq *քաւեսցի* Y *արանսցեն* փխ. *արմանի լիցին*

9 ê *և թէ* փխ. *եթէ* bcdefkmpqs *խաւսեալ իցէ զազջիկ (k զազջիկն) ուրուք* t *իցէ ուրուք* MRX *զազջիկն* Y *ազջիկն* h *զազջկուննս, չիք առն* NOW *չիք նա* Nêbq *զխաւսեալ* X *զխօրեալն* փխ. *զխաւսեալն*

10 p չիք *նմա և* W *ննջիցէ* b *զհետ* փխ. *ընդ* MRq չիք *ընդ* KXt *քեռն* MR q *զքեռ* b չիք *քեռ* û *և* փխ. *կամ* t *կամ առ այլ ընդ* bcdefkmpqs *ում (S որզորում)* փխ. *որում* NOW h չիք *և (ապա)*

11 bcdefkmpqs *թողցէ* BCDEcdbkm prs *անդրէն* beiq չիք *անդէն* DEHSêeq *առաջին* b *առաջի* hlklm oprs *յառաջինն* cfhilop *ի խաւսեալն* kms *ի խաւսեալ* r *ի խօսելն* û *խոսեցեալն*

12 t *արար գնա և* X չիք *և (ընդ)* l *և ընդ կրկնված է* d *որում և* BEFHI KLMNOPWêûbcq *ննջեաց* irt *գնա* Y *ոչ չոգաւ.* t *ջոկաւ* h *և խեղդ* c *խեղդ արար* W *մեծաւ* փխ. *մեռաւ* l չիք *առ*

13 K *աննախանձու* փխ. *առնախանձու* c *նախանձու առն* t չիք *այրն* d չիք *վասն պղծութեանն* h *առն* փխ. *այրն* IMQRSUXWû epq *պղծութեան* W *եօթն* cd չիք *ընդ ê կար[գ]օք* t *ունկնդիրսն կացցէ* փխ. *կարգաւք լիցի* e *եղիցի*

Իսկ վասն մահու աղջկանն պարտական լինին, որք գիտակ էինն եւ հոգաբարձուք էին եւ ոչ փոյթ արարին ուղղել զգործն՝ իամ ընդ ունկնդիրս կացցեն եւ ե ամ ընդ ձեռամբ, ի ձեռն ողորմութեան սրբեալ հաղորդեսցի աւրինաց։

ՃՂՋ (ՃՂՔ) *ծ. վասն գողոց, աւազակաց, մարդասպանաց եւ որ գաղտնի մահաբեր դեղովք անողորմ խողխողեն զորդիս մարդկան եւ որք հրով կիզուն եւ հրդեհեն զվաստակ եւ զշինուածս ոմանց մարդկան եւ մեծամեծ աւճիրս եւ բազում հարուածս, բազմադիմի եւ ազգի ազգի չարիս ածեն որդւոց մարդկան, նոքա եւ զարիւն արդար*
10 *հեղուն, նոքա եւ զսրբութիւնս կործանեն, նոքա եւ զմանկունս եկեղեցւոյ խողխողեն, նոքա եւ զհալհոյութիւն ի բարձունս ձգեն, զալսպիսիս աւրէնքն եւ առաջին կանոնքն սպանանել հրամայեն, զի եւ այլքն խրատեսցին, եւ արժանի են մահու թէ ի չար գործոցն ոչ դարձցին. ապա եթէ քան զըմբռնելն լառաջ եւ ի*

1 Yû *աղջկան* BCDEFHd *լինիցին* Ub *լիցի* bcefhilnoq *որ* bcefq *գիտակն էին* (c *էինն*) Whlo *գիտակք էին* UXûdpt *էին*

2 M *հոգաբարձուկ* ê *հոգայբարձուկ* l *հոգաբարձուկք* r *հոգաբարձունք* t *հոգեբարձունք* k *հուաբարձուք* U *չիք և հոգաբարձուք էին* beq *չիք և հոգաբարձուք... արարին* cdtkm ps *չիք էին* Y *չիք և ոչ փոյթ արարին* f *որ փխ. և (ոչ)*

3 LMRXûcdhit *ունկնդիրսն* bpqs *կացցէ* bcekmpq *չիք և* Lirt *է փխ. և* ef *չիք ամ* q *չիք ամ ընդ* Y *ողորմութեանն* br *ողորմութեամբ*

4 b *սրբել* X *հաղորդեսցին* ABEFNOP QSTUVZabenq *աւրինացն* S *յաւրինացն* e *օրինօք* b *աւրինացն աստուածոյ*

5 Sbps *գողոց* Qeq *և աւազակաց* Y *աւազականց մարդասպանից* Ro *չիք մարդասպանաց* Yc *որք* r *զաղա և ի*

6 Q *համբեր փխ. մահաբեր* Kûbil ot *դեղաւք* Y *աղօք փխ. դեղովք, անողորմն* U *անողորմ կրկնված է* L *խողողեն անողորմ* bcdefkmpqs *չիք և որք*

7 bcdefkmpqs *չիք հրով.... մարդկան* IJû *հրով այրեն կիզուն* DHl *հրդեհին* û *հրեզէնփխ. հրդեհեն, վաստակս* hı lort *զշինուածս և զվաստակս* A *զդեվաստակս* êû *շին ուածս* t *չիք մարդկան*

8 b [աւ?]ճիրս Y *ոճիրս գործեն հարուածս և բազմադիմի* cdefhiklmo prs *բազմադիմիս* b *բազմադիմագիմս* q *բազմադիմադիմիս* bef *չիք և (ազդի)*

9 beq *չարիք* cdhiklmoprst *չարեօք* f *չարևք* Y *և ածեն* bcdefhiklmopq rst *ածեն վնասք* (i *վնասակք* o *վնասակ) որդւոց (*cdefhqrs *որդոց)* HIJKLMNOPQSTVYZê *որդոց* H *չիք և (գարիւն)* hliort *չիք նոքա....հեղուն* Em *չիք արգար*

10 b *ի հեղուն* KLMQRSTXYZû *չիք (հեղուն) նոքա* r *և փխ. (նոքա) և* IJKLNQRSTZWû *զսրբութիւն* OPVXY *զսրբութիւնն* c *զսրբութիւնսն* ı *սրբութիւնս* h *զսրբութինս... նոքա աջ լուսաւիցգրում* lo *կործանեն* û *չիք նոքա* E *չիք նոքա և... խողխողեն*

11 IJNOPVYêbcdefbllopqrt *եկեղեցոյ* KLMQRSTXYZû *չիք նոքա* e *չիք և* KLTZêb *զհալհոյութիւնն* û *հալհոյութիւնն* Vdefhiloq *զհալհոյութիւնս*

12 բացի ILVXêbcebkmnopqs-ից մնացած Ձեռ-երը *զայսպիսիս* Y *զայսպիսիսն* u *զայնպիսիս* d *զայսպիսի* ırt *զայնպիսիսն* KLMQRTXY Z *յօրէնքն* ûr *օրէնք* P *զայսպիսիս* MRYlo *յառաջին* h *առաջի* û *ա փխ. առաջին* H *և փխ. և (առաջին)* Xû *կանոնք* q *սպանել* BCD EFHêb *հրամայեն (*e *հրամայեցին* d *եառուն) փխ. հրամայ եառուն*

13 X *չիք զի* Xûbq *այլք* BCDEFHê *եր-կիցեն փխ. խրատեսցին* IJûbf kq *խրատեսցեն* D *արժանիս* bdefh ıklmopqrst *եթէ* lXY *ի չարագործոցն*

14 hlor *գործոյն* n *գործոց* P *ոչ գարձին.... ի խոստովանութիւն* ûերքևի լուսաւիցգրում IJû *զարձիր* bcdefbkmps *թէ* n *թէ յառաջ քան զըբռնելն* û *զըմբռնեալն, չիք և*

չարչարանս արկանել ինքնին ի խոստովանութիւն եկեսցէ եւ ի չար գործոցն ամենեւին ի բաց կացցէ՝ կամ եղեւ մեծ եւ աստուածասէր ժողովոյն զամենայն ինչ ընդ ապաշխարութեամբ արկանել, ղի ուղիղ ապաշխարութիւն, թէ եւ մերձեալ լինի ի դրունս դժոխոց, կորզէ ի բաց, որպէս զնեզեկիայն։ Ապաշխարութիւն ղՆինոցն ի ցաւզ դարձուցանէ, պահք եւ աղաւթք զբերանս առիւծուց սանձեն. քանզի չերմ արտասուք եւ ապաշխարութիւն զմարդիկ ընդ հրեշտակս խառնեն եւ դհրեշտակս՝ ընդ մարդիկ. որպէս եւ Տէրն տերանց թողեալ զբաղում հաւատն որ յերկինս զմիով ոչխարիս զմարդկութեանս զհետ ընթանալը եւ ասէր թէ՝ «Ուրախութիւն է հրեշտակաց ի վերայ միով մեղաւորի զղջացելոյ եւ ապաշխարեցելոյն»* Արդ՝ եթէ դարձցին ալասիսի չարագործքն, զոր պատմեցաք ձեզ. արտի մտաւք եւ յաւժարութեամբ ի խոստովանութիւն եւ ի դարձ

* Ղուկ. ժե, 10

1 p չարչարան c արկանելն ë ի խոստովանութիւնս Pb եկեսցեն

2 l չարագործոցն hcdefkmpqs չիք և ի չար.... կացցէ t մեծի, չիք և

3 r ասէր փխ. աստուածասէր u չիք և աստուածասէր RXYh սուրբ ժողովոյն û ամենայն Hû ապաշխարութիւն t ապաշխարութեան k չիք ապաշխարութեամբ

4 k չիք արկանել ղի ուղիղ Y չիք ղի ուղիղ ապաշխարութիւն b ուղիղն Y և թէ (bhl է o է և q և) փխ. թէ և û լիցի

5 û դրունն, դեղեկիայ d դեզիկիայն t զեղեկիային XYêeq ապաշխարութիւնն h չիք ապաշխարութիւն

6 û հնոցն O չիք դհնոցն h չիք դհնոցն ի ցաւդ d ցաւդն Y փոխարկեաց (t փոխարկէ) փխ. դարձուցանէ hlo և (lo չիք և) դարձուցանէ դհուրն պահք Y պահքն b զպահն Yb ազօթքն û բերան առիւծոյ CDPVcefimr առիւծուց hloq առիւծոցն բացի AEUn-ից մնացած Ձեռ-երը առիւծոց

7 bhloq սանձէ e սանձնեն û չիք քանզի Yblq չերմն Y արտասուքն IJûfhl արտասուաւք b ապաշխարութիւնն և արտասուաքն cdefkm pqs ապաշխարութիւն և արտասուք (c արտասուաք q արտասուունք) lJ ապաշխարութեամբ X ê ապաշխարութիւնն û ապաշխարութիւնք X զմարդիք cmr զմարդիկք p չիք զմարդիկ

8 e ի փխ. ընդ (հրեշտ.) ps չիք ընդ...մարդիկ B հրշտակս F զհրշտակս R̄S̄ զըհր[եշտակս] e հրեշտակք ê խառնին r խառնել q խառնին և ընդ հրեշտակս մարդիք XY չիք և զհրեշտակս ընդ մարդիկ h չիք և (զհրեշտակս) ûo հրեշտակս T ընդ մարդիկ աջ լուսացըքում KLMQR SZ չիք ընդ մարդիկ Wbc մարդիկք û մարդկան d մարդիք befq չիք և (տէրն)

9 b զտէրն u չիք որպէս և տէրն.... զհետ ընթանայր s որպէս տէրն եւ տէրանց b թողեալ է p թող X հօտս Y հօտն b հաւատս փխ. հաւատն b ի փխ. որ W որ ի յերկինս S երկինս hlo միով l և զմիով t ոչխարին

10 Y մարդկութիւնս d զմարդկութիւնս blo մարդկութեանս û ըստ աւետարանի փխ. և ասէր e ասէ m չիք թէ ê ուրախութիւնն

11 BFV հրշտակաց c հրեշտակաց աստուծոյ Y վասն փխ. ի վերայ W մեղաւորեալ cde մեղաւորի (d մեղաւորին) որ ապաշխարիցէ (d ապաշխարէ) զղջմամբ (e զղջացելոյ) bq զղջացելոց blo ի զղջացելոյ n որ ի զղջացելոյ b ապաշխարողաց q ապաշխարելոցս HKL MOSTZUeınprt ապաշխարելոյ Y ապաշխարհելոյ

12 û ապա փխ. արդ l չիք արդ b չիք դարձցին û դարձն այնպիսի չարագործին ê այսպիսիք QK չարագործն c չարագործքս d ի չարագործքն efqrt չարագործք i չարագործ hlo գործս q որք փխ. գոր

13 Q աւժարութեամբ bq և (e և ի) փխ. ի (խոստ.) beq ի խոստովանութեամբ JOPXê ի խոստովանութիւնն Y չիք ի (զարձ) lJ ի զարձն Q ի զարձ ապա

փրկութեան եկեսցեն եւ ղհին խմորն զալտումն մեղացն ցածուսցեն եւ ի նոր զանգուած եկեսցեն ջերմ արտասուաւք եւ դթով տնանկաց, քանզի եւ մեծ մարգարէն Դանիէլ բողոքէր առ թագաւորն, դի զմեղս քո ողորմութեամբ քաւեա եւ զանաւրէնութիւնս քո գթով տնանկաց նորափետուր զարդարեսցին, ընդունի զնոսա կանոնս. բայց ապաշխարութիւն լալա լիցի, քանզի թագաւորն ալն ի ժամանակ արածեցաւ ընդ անասունս, քանզի ամենալն մեծամեծ մեղացդ, զոր շարեցաք ի կարգի եւ ցուցաք ձեզ ապաշխարութիւն, միաղոյն է մի աւրինակաւ, թէ գալթ ի գալթ ինչ իցէ ի վախճանի իւրեանց ընկալցին զլետին թոշակն. ապա եթէ չերմեռանդն արտիւ հալեցեալ վարդապետին եւ քննեալ զգործս նոցա եւ զխորհուրդս արտից նոցա, ներելով արասցէ եւ զլորդորումն եւ զսէր մի արգելցէ, ծէ ամ ի դրունս ունկնդրաց եւ ե ամ հաւասարեսցէ ընդ ձեռամբ աղաւթից, ապա հայրորդեսցի աւրինաց եթէ կամք իցեն երիցուն։

1 Y *փրկութեանն* b *փրկութէնէն* d *փրկութիւն* ps *չիք* e û *հին* b *և դյայտնումն* ի֊ *զայտումն* NYûbdhi *մեղաց*

2 Hû *զանգուածս* b *զանգուածն* hl o *զանգուածով* Yblq *ջերմն* T *արտ|աս]ուօք* û *արասուոք* X *դթօք*

3 DHê *չիք և (մեծ)* û *մարգարէ* A *զանէէղ* bfq *բոգոքէ* բացի hilort-ից մնացած Ձեռ-երը *չուենն առ.* բացի lort-ից մնացած Ձեռ-երը *թագաւորին* bcdefhiklmopqrst *չիք դի*

4 bept *քաւեսցես* q *ես և*

5 c *և նորափետուր* S *զարդարեցին* êb *զարգարեսցեն* U *զարդարին* Ud *ընդունին* û *կանոն*

6 êc *ապաշխարութիւնն* b *ապաշխարութիւնս յայտնի* h *յապաշխարութիւն* k *զապաշխարութիւն* d *այտ* kmps *նոցա* ի֊ *յայտ* k *լիցին* b *այն է է* X *այնքան* ի֊ *այն և* A *է* ի֊ *և* W *եօթն* Y *ժամանակն* bcefq *ժամանակս*

7 kms *արասցես* (p *արար*) ի֊ *արածեցաւ* ú *անասունն* F *մեծամեծ* ê *մեծամեծք*

8 H *մեղաց* übrt *մեղացն* kmps *մեղս* MOPQRSXYZWûcdfkmps *շարժեցաք* (beq *պաշտեցաք*) ի֊ *շարեցաք* êq *ապաշխարութիւնն* t *զապաշխարութիւնն*

9 Y *միագոյ է և մի* kml *միայգոյն* c *ապա թէ* rt *յայց* ի֊ *թէ* hl o *գալթ ի գալթ է ինչ,* չիք *իցէ* r *գալթ ի գալթի* V *չիք ի (գալթ)* e *ինչ և իցէ* kmps *իցեն* hirt *ի վախճան* lo *ի վաղճան*

10 û *իւրոյ ընկալցի յետին* b *ընկալցի* kps *թոշակ* bdefkmpqs *թէ* Yûbde nq *ջերմեռանդ* t *զջերմեռանդն արտին*

11 b *չիք հայեցեալ* d *քննել* efq *քննեալ զվարսն (*q *զվարս) նոցա և զգործս (*e *զգործսն)* b *զվարս* ի֊ *զգործս* efq *չիք նոցա* BCEFIJêc eq *զխորհուրդ* û *զխորհուրդ*

12 Qd *գորդորումն* û *յորդորումն* ı *զյորդորում* u *սէր* bcdh *զսէրն* D *արգելցէ է*

13 L *ունկնդրաց կացէ* kmps *գրաց* ի֊ *ունկնդրաց* Dbm *է* ի֊ *և* R *չիք և ամ* H *հաւասարեսց* Wc *հաւասարեսցի* ê *ընդ* կրկնված է

14 kmps *աղքատաց* ի֊ *աղաւթից* û *հաղորդեսց* KLMQRSTXYZ t *յաւրինաց* êbq *աւրինացն* bcef pq *թէ* k *ազթէ* վ֊ *եթէ* d *կամաւք* eq *իցէ* b *ունիցի* ի֊ *իցեն* Q *եբիցունք* êbhlq *իրիցուն* d *չիք երիցուն*

Է

ԿԱՆՈՆՔ ՆԷՈԿԵՍԱՐԵՑԻ ԳԼՈՒԽՔ Ի.

Ա. Վասն քահանայից ամուսնացելոց կամ որ շնան։
Բ. Վասն կնոջ որ երկուց եղբարց լինի։
Գ. Վասն որ ի պէսպէս ամուսնութիւնս ըմբռնի։
Դ. Վասն որ կնոջ ընկերի իւրում ցանկանայ։
Ե. Վասն երախայից։
Զ. Վասն լղի կանանց մկրտելոյ։
Է. Վասն երկեկաց։
Ը. Վասն որ մին կուսան եւ մին երկեակ։

1 ABCDEFHUêcdefhiklmoprst նէոյկեսարեայ (Aê նէոյկեսարիայ D H նէոյկեսարիեայ deikmrt նէոյկեսարեայ cps նէոյկեսարեա ho նէոյկեսարիայ l նէոյկեսարիայ) կանոնիս (U կանովնիս) bq նէոյկեսարիայ կանոնս սահմանեալ գլուխ ի JIQRXYZg նէոյկեսարիայ û կանոնք է նէոյկեսարեայ KMNOPST VW նէոյկեսարեա L այս կանոնքս նէոյկեսարիայ n կանոն նէոյկեսարեա ունի գլուխս ի ABC DEFHIJMNOPQRSTUVXZêhilopr st գլուխ LWûg չիք գլուխք ի

2 Lû չուենե ցանկի՝ 177—178 էջերը A քահանայի Un քահանայի ամուսնացելոյ rt ամուսնացեալ քահանայից N ամուսնացելոյ e ամուսնացել e կամ ամուսնացելոց որ Y և կամ F չիք կամ որ շնան t չիք կամ efghq շնայ b շնա չարաչար H նշան փխ. շնան

3 bq կնոջն MY երկոց Vcdb ը elo երկու b չիք երկուց cde եղբաւր IJ չիք լինի

4 ê ամուսն[ուք]ի[ւն]ս EF ըմբռնէ ego ըմբռնին l ըմբռնեն b ըմբռնին այսպիսիւ

5 Q չիք որ eg կնոջ որ b կնոջն bcde gbilmopqr իւրոյ BCDEFHRXYW ecdefghilot ցանկայ r որ ցանկայ kmps իւրոյ ցանկանայ (p ցանկայ) և խափանի գործն

6 l երայեայից VXZbcq երեխայից d երեխայիցս hlo երեխայիցն i երախայի eg վասն երախայից թէ ապաշխարէ kmps վասն երախայից որ յետ ապաշխարութեանն (ps ապաշխարութեան) ի մեզս անկանի t վասն երախայից որ յապաշխարութիւն գայցեն

7 Y մկրտելոյ ê մկրտեսելոյ IJ չիք մկրտելոյ e մկրտելոյ փութով

8 bcdfkmpqrs երկակաց hilo երկէակաց բացի BCDEFHNOSUWê-ից մնացած Ձեռ-երը երկեկեաց Q յերկեկեաց eg վասն որ երկրորդ կին առնեն և վասն հացի t վասն երկեակաց այսինքն երկրորդ կին առոցաց

9 Q չիք որ Un մի VQcmrt մինն di t կուսան է. ե QYWchkmt մինն VQr միւսն փխ. մին V երկեկեաց Wr երկակ b վասն որ մինն կին է և կոյս և մինն երկակ q վասն որ մինն կուս և մինն երբեակ eg վասն երկու կանանց մինն կոյս և մինն երկ

Թ. Վասն երրորդանաց։
Ժ. Վասն որք չորրորդ կամ հինգերորդ կին առնեն։
ԺԱ. Վասն զկին թողլոյ։
ԺԲ. Վասն որ զկին իւր թողու եւ այլ առնէ։
ԺԳ. Վասն քահանայի որ կինն շնալցէ։
ԺԴ. Վասն քահանայի որ ի պղծութեան գտանիցի։
ԺԵ. Վասն սարկաւագաց։
ԺԶ. Վասն հրամանի մկրտութեան եւ քահանայութեան։
ԺԷ. Վասն որք առ վշտի նեղութեան մկրտին։
ԺԸ. Վասն երիցու որ յաւտար տեղւոջ ժամ առնէ։
ԺԹ. Վասն քորեպիսկոպոսաց։
Ի. Վասն զսարկաւագունս ըստ պիտոյից առնել։

1 bfikmpqs *երրորդաց* chlo *երորդացն* eg *վասն երրորդ կանայս առնեն և պոռնկին* t *վասն երրորդանաց այսինքն երրորդ կին առողաց*

2 fikmprs *որ* Ybcdhloqt *չիք որք* q *չորրորդաց* r *և փխ. կամ* DH *հին* [g]*երորդ* ho *ե (*l *հինկ* dfq *երորդ) փխ. հինգերորդ* Dêbfhlq *առնէ* t *առնու* e *վասն չորրորդ կամ ե-երորդին որ ունին կանայս* g *վասն չորրորդ կամ և-երրորդին*

3 bdqr *վասն որ* bchloqr *զկինն* bq *թողու* eg *վասն զկընայթողաց (*g *կնացողաց) և այլ չար գործ ունի (*g *չիք գործ ունի)* i *վասն որ զկին իւր թողու* kms *վասն որ արձակէ զկին վասն պոռնկութեան և այլ չար գործոց* p *վասն որ զկին իւր թողու և այլ առնէ* t *վասն թողլոյ զկինն վասն պոռնկութեան* p *ȝ-րդ և 4-րդ տոդերի միջև մի նոր վերնագիր առաց համարակալման՝ վասն չարագործոց*

4 q *զկինն* bdq *չիք իւր* A *այդ* MR X *այլն* bhiloq *այլ (*ho *դայլ) կին առնէ (*b *առնու)* V *առնու* X *առնեն*

5 Y *քահանային* fhiklmopst *որոյ փխ. որ* d *որոյ կին* c *որոյ իւր շնայցէ* DHS *զկինն* FP *կին* begq *վասն քահանայից որոյ (*q *որ) զկինն (*e *կինն* g *կին* q *զկին) իւր (*bq *չիք իւր) շնացեալ է (*eg *շնայցէ) այլում (*bgq *չիք այլում)*

6 Xê *չիք ի* OWbdq *ի պղծութիւն* XY ê *ի պղծութեանն* CDHbceq *գտանի* p *գտանիցէ* ê *դնդանի* hlo *վասն պղծութեան որ ի քահանայն գտանի*

7 eg *վասն սարկաւագաց որ ապաշխարէ* kmps *վասն սարկաւագաց որ ի պղծութեան գտանիցի* t *վասն սարկաւագաց դի իցեն անարատ*

8 KTYZê *մկրտութեանն և (*ê *չիք և) քահանայութեանն (*ê *քահանայութեան)* kmps *վասն հրամանի քահանայութեան քէ քանի ամաց պարտ է լինել քահանայ* t *վասն հրամանի քահանայութեան և օծման նորա*

9 RXY *որո (*befgbilloqr *որ)* փխ. *որք* bqrt *չիք առ* MOQRSTXZWbt *առ ի (*bt *չիք առ) վշտի* qr *չիք առ* d *վշտին* Y *նեղութեանն* hlo *մկրտել* b *և մկրտութեան*

10 Y *երիցոյ* êbfhq *երիցու* i *և* փխ. *որ* eg *այլ տեղի* փխ. *յաւտար տեղւոջ* bllo *աւտար* STYêcf *տեղոջ* W *տեղիս* bdhloq *տեղ* K *չիք առնէ* km ps *վասն գաւառի (*m *որք գաւառի) երիցու որ ի քաղաքի տեղւոջ ժամ առնել կամի*

11 chlort *քորեպիսկոպոսի* eg *քարեպիսկոպոսացն* b *եպիսկոպոսաց* d *որքեպիսկոպոսի* f *քորիսկոպոսաց* i *քորիսկոպոսի* kmps *վասն քորեպիսկոպոսի որ ի խորհուրդ եթանոսանից. (*m *եաւթանասանից) M վասն.... քորեպիսկոպոսաց ներքի լուսանցքում* RXY *չիք վասն քորեպիսկոպոսաց*

12 DW *սարկաւագունս* eg *սարկաւագանց* q *սարկաւագոյն* kmrs *զսարկաւագունսն* gl *պիտոյից* hor *ընդ* փխ. *ըստ* r *առնեն* b *վասն սարկաւագայն ըստ պիտոյից առնել աւկտակար է շահաչաս հաւատացելոց* t *վասն ընդ սարկաւագունսն պիտոյից առնեն*

Կանոնք Նեոկեսարեայ

Այս կանոնք լեալ եդան քան որ լԱնկիւրիայն կամ ի Կեսարիայն, բայց քան զՆիկիայն լառաջագոյն, քանզի ժողովեալ ի Նէոկեսարեալ ԺԶ եպիսկոպոսաց վասն պոռնկական աղանդոյն որ թոլլն սալին քահանայից վասն պղծութեան գործոց, յոր ժողովեալ սահմանեցին կանոնս Ի գլուխք։

ՃՂԷ (ՃՂԴ) Ա. Երէց այր եթէ ամուսնաւ իցէ՝ ընդունելի լիցի ի կարգս. ապա եթէ շնացեալ կամ պոռնկեացի՝ մերժել արժան է զայնպիսին առաւելապէս եւ ջանալ արժան է այնպիսւոյն, զի ապաշխարութեան հասցէ։

ՃՂՐ (ՃՂԴ) Բ. կին եթէ լինիցի երկուց եղբարց՝ մերժեսցեն լիրերաց. կինն մինչեւ ի մահ ընդ ունկնդիրս կացցէ, նոյնպէս եւ այրն, ապա ըստ

1 ABCDEFHLUWêûbcdfgbklmopqrs t չունեն երկրորդ վերնագիրը IKM NOPQSTV *նեոկեսարեայ* J *նեոկեսարեայ* RXYZ *նեոկեսարեայ* e *նէոկեսարեայ է կանոնս* i *նէոկեսարեա գլուխ ի* n *նախադրութիւն նէոկեսարեա կանոնի*

2 Lêbdegboq *կանոնքս* l *կանոնս* Z *չիք որ* AUP *յանկիւրա* BCDEFêb i *յանկիւրիայ* HY *անկիւրիայ* RX Wl *անկիւրեա* em *յանկուրեայ* g *յանկուրիեայ* t *յանկուրիայ*. բացի cr-ից մնացած Ձեռ-երր *յանկիւրեայ* bfq *չիք ի* eg *գկեսարեան* փխ. *կամ ի կեսարիայն* k *և կամ* ı *կամ որ ի կեսարեայն* Udn *ի կեսարեայն* f *ի կեսարիեայն* r սկզբում գրված է եղել *բայց քան նիկիայն հեռո ուղղել են կամ ի կեսարիայն*

3 hlo *բայց զի քան* cd *չիք քան* H *նիկոյ ս նիկիական* Rọ *առաջագոյն է (*R *չիք է)* t *չիք քանզի* p *քանզի ի նեոյկեսարիայ ժողովեալ* d *ժողով արարեալ էին* eg *ժողովեալ էին*

4 ABCDEFHIKLMSTUVXWêdkms t *նեոյկէսարիա* KLNOlnr *նեոյկեսարեա* Y *նեոկեսարիայն ս նոյկեսարեայ* b *նեոյկէսարիոյ* cfhlo q *նէոյկեսարիա* e *նէոյկեսարեայ* g *նէոյկեսարիեայ* W *տասն և վեց* H *եպիսկոպոս* d *եպիսկոպոսք* hl o *եպիոկոպոսացն* BEF *ազանգւոյն* hilort *ազանդիցն*

5 BF *թոյղն* I *թուլն* Wûbcdeghllo *թոյլ* q *որ թոյլ* t *որք թոյլ* b *քահանայիցն* ê *պղծութեանն* ckm *գործոյ* dps *գործոյն* t *գործոցն* IJQSûbcg kq *որ* h *յորժամ* փխ. *յոր*

6 c *գլուխք կանոնիս ի* efg *կանոնս և (*f *չիք և) գլուխս ի* û *ի կանոն* Vbhilqrt *գլուխ ի* o *գլուխս ի* W dp *չիք ի գլուխք* û *չիք գլուխք*. բացի km-ից մնացած Ձեռ-երը *գլուխ*

7 eg *երիցանց* q *այրի* egt *չիք այր* p *թէ* q *չիք եթէ* b *ամուսով* d *ամուսնաց իցէ* cefghiklmopqrst *ամուսնով* eg *իցեն* h *իցէ (*ilort *է)* փխ. *լիցի* eg *չիք ի* begq *ի կարգն*

8 bcdefghklmopqs *թէ* Q *շնայցի* i *շնայցէ* bq *վնասեսցի (*eg *վնասցի)* փխ. *շնասցի* eg *և* փխ. *կամ* b *մերժեն* q *մերժեալն* K *չիք արժան է* e *զայնպիսիսն* l *այնպիսին*

9 n *և աջ լուսանցքում* bq *չիք և* p *պարտ է* փխ. *արժան է* CHIJ KJLMNOPQSTVYZWêûcdefgikmp s *այնպիսոյն* ht *զայնպիսին* lo r *այնպիսին* q *չիք այնպիսւոյն* b *զի ապաշխարութիւն հասցէ այնպիսոյն* NOVegiọ *ապաշխարութիւն* Yê *ապաշխարութեանն* t *յապաշխարութեան*

11 b *կինն* ûbc *լիցի* eg *ը* l *եղբայրց* U *չիք եղբարց* Vûbdeghimnqrt *մերժեսցին* hlo *իրերաց* DHêbegq *յերեսաց (*d *յերերաց)* փխ. *յիրերաց* t *և կինն* MRUYûn *կին*

12 fkm *մինչ* t *չիք ի* t *ցմահ* ûcdh lo *ունկնդիրսն ê կացէ* f *կեցցէ* d *ըստ սովորութիւն վարուցն*

վարուցն իբրու թէ ողջացեալ իցեն ի մեղացն ի ձեռն ողորմութեան եւ պահոց՝ ի վախճանի իւրեանց հաղորդելոյ լետին թոշակին արժանի լիցին. ապա եթէ մինչ ի զուգութեանն են մահ տիրեսցէ, ղոր ասեն՝ «Մահ մեղաւորին չար է», զրկեալ եղիցին ի թոշակէն.*

ɔ *բայց որ մնան՝ ալնպիսւոյն դժուարագոյն է ապաշխարութիւնն. իշխան լիցի վարդապետն ապաշխարութիւն դնել խստագոյն, որպէս եւ կամեսցի, ի չերմութիւն ապաշխարութեանն հալեցեալ եւ յողորմութիւն գթոյ տնանկաց եւ մեծամեծ տրաւք, իշխան լիցի կարճել զժամանակն։*

ՃՂՔ (ՃՂԵ) Դ. *Որ ի պէսպէս ամուսնութիւն ինչ ըմբռնին՝ ժամանակն լայնապէս է զոր սահմանեցաք, այլ դարձ նոցին եւ հաւատք թէ փութութեամբ ինչ իցեն՝ կարճեն զժամանակն։*

Մ (ՃՂԶ) Դ. *Եթէ ոք ի մտի դնիցէ եւ ցանկանալցէ ընդ կնոջ ուրուք պոռնկել եւ խափանեսցի գործն, սրտիւ ահա շնացաւ ըստ Աւետարանին,*

* Սաղ. ԼԴ, 22

1 kmps *վարուց* bl *ի բարութենէ (*STq *ի բրութէ թէ-ի վրա սխալմամբ դրված է պատիվ) փխ. ի բրու թէ* ê *ողջացեալ լիցին փխ. ողջացեալ իցեն* IJVWûc1q rt *ի մեղաց* b *ողորմութեանց*

2 g *պահոցն* eƍ *ի վաղճանին* KLMQ RSTXYZeg *հաղորդեսցին* ê *հաղորդեսցի* cd *հաղորդութեան* M R *յետ* Y *արժանասցին փխ. արժանի լիցին* bcdfkmpqs *արժանի լիցին յետին թոշակին*

3 eg *չիք արժանի լիցին* bcdfq *թէ* eg *թէ մինչև* L *չիք մահ* Y *մինչև ի մահ ի զուգութենէն են մահ տիրեսցէ* FIJKLMQRSTUVZûdhilo qt *ի զուգութեան են* Hêmpr *ի զուգութենէն են* N *տիրեցին* ê *տիրեսցէ* eg *տիրեսցին*

4 ù *որ* d *ասեն թէ մահ* r *ասէ մարզարէն գաւիթ՝ մահ* Plo *մեղաւորի* ikmprs *եղիցի* dhlo *լիցի փխ. եղիցին* MRXY *ի թոշակին* d *չիք ի*

5 Q *չիք բայց* NOêchlof *մնան* û *մընայ* begq *մնացն* IJKLMNOP QSTVYZWêûbcdefghlopqrt *այնպիսոյն* ir *դժուարագոյն է* CDHI KLMNQRSTUVYXZWûdfikrt *ապաշխարութիւն*

6 bq *չիք իշխան ....ապաշխարութիւն* M *լիցին* hlo *է փխ. լիցի* û *վարդապետ* e *ապաշխարութիւնն* k *ապաշխարութեան* hlo *իշխանութիւն փխ. ապաշխարութիւն* V *դնելոյ* Y *դնելով*

7 befghloq *չիք և* û *և ի չերմեռանդութիւն* Q *չերմութեամբ* hlo *չերմութիւնն* IJNSUVXYWêûdhlo *ապաշխարութեան* b *ապաշխարութիւն* kmpqs *ապաշխարութիւնն* g *ի փխ. և (յողորմութիւն)* e *չիք և* IJKLMSTXYZûbegq *ողորմութիւն* Qt *ողորմութեամբ* R *ողորմութիւնն* ê *յողորմութիւնն*

8 bcegq *գթոց* dkmps *գթով* ho *գթու* b *և տնանկաց* e *անանդ* kmps *բարեգործութեամբ փխ. մեծամեծ տրաւք* d *տրաւք տնանկաց* km s *կարճեալ*

9 e *զժամանակն*

10 t *որք* P *աբ փխ. որ* Y *չիք ի* Lhil ort *ամուսնութիւնս* ên *ամուսնութիւնն* Uhilort *չիք ինչ* U *չըմբռնին* hlo *ըմբռնի* LYûq *ըմբռնին* K *զժամանակն* û *ժամանակ*

11 begq *չիք է* BF *այդ* b *դարձք* c *նոցա* ê *չիք նոցին* c *հաւատքն* b *եթէ* û *որ փխ. թէ*

12 h *փութովութեամբ* l *փութով* bcef ghiklopqrst *կարճել* û *ժամանակն*

13 h *և թէ* f *ոչք* Q *դնիցի* û *դիցէ* bef gq *դնէ* h *չիք ընդ* n *կնւոջ* ût *պօռնկիլ* p *պոռնկեալ*

14 ê *խաբանեցի* kmps *խափանի* MRX Y *չիք ահա* t *ահա սրտիւ* p *շնացաւ ահա* Q *շնայցաւ* U *շնացաւ զոր ասէ ըստ* bq *շնացաւ բայց որ ասէ աւետարանն ըստ*

բայց գործոյն ի գլուխն չերթալն յայտ է թէ ի շնորհաց անտի պահեցաւ։

ՄԱ (ՃՂԷ) *Ե. Վասն երախայից. եթէ յապաշխարութիւն եկեսցեն եւ հաղորդեալ ադաւթիցն եկեղեցւոյ սրբոյ եւ լետ այնորիկ ի մեղս անկանիցին, ընդ ունկնդիրս կացցէ հայելով եւ փորձելով եւ յորդորելով. ապա եթէ միւնչդեռ ի դրունս ունկնդրութեանն կացցէ եւ դարձեալ ի յանցանս գտանիցի՝ ամենեւին մերժեալ լիցի ի բաց։*

ՄԲ (ՃՂԸ) *Զ. Վասն լզի կանանց. ղի արժան է մկրտել յորժամ եւ կամին, ղի ոչինչ յայսպիսի իրս հաւասարեալ է ծնաւղն ընդ ծննդեանն, այլ արժան է ամենայն իրաւք կամաւք զյաւժարութիւն ցուցանել առ ի խոստովանութիւն ընդունելութեան մկրտութեանն։*

ՄԳ (ՃՂԹ) *Է. Վասն որ երկրորդ կին առնեն. երիցուն չէ պարտ եւ արժան ևրթալ ի հարսանիսն, ղի ոչ են հարսանիք, այլ լոկ հացուտիք, ապա եթէ ընդդիմացեալ ուրուք հրամանիս երթիցէ՝ մի շնորհուկս առնելով վասն հացին թողացուցանէ ինչ յապաշխարութենէն, այլ*

1 n *դործուոյն* bdeg *դործեացն (d ի դործոյն) ի գլուխ չերթալ* cfbio rt *ի գլուխ չերթալ* i *ի գլուխ չերթալոյն* ûp *ի գլուխ* kmqs *չերթալ* X *չիք թէ* r *յայս եթէ* bghq *չիք ի (շնորհաց)* begq *անդ* f *անտ*

2 Y *պատժեցաց փխ. պահեցաւ*

3 NOVWbdmqr *երեխայից* Vbcghlo q *թէ* IJKLMQRSTXYZûbegq *ապաշխարութիւն* e *ապաշխարութիւնն* b *եկեսցէ* e *հաղորդալ* cdm ps *հաղորդել*

4 Pn *յաղօթիցն* bcdefgkmpqs *չիք ադաւթիցն* JNOPVYêbcfgbiloq *եկեղեցոյ* e *յեկեղեցոյ* H *այսորիկ* Q *յայնորիկ* hlo *չիք ի* Y *անկանիցի* di *անկանիցեն*

5 Ycdhlo *ունկնդիրսն* Ycn *կացցեն* lo *հայելոյ և փորձելոյ* h *նայելով փխ. հայելով, փորձելոյ*

6 bcdefghiklmopqrst *թէ* RXcd *մինչ* Y *մինչև* h *ընդ փխ. ի դրունս* lo *չիք ի դրունս* FIJKLMNRSTU VXYZWêûcegn *ունկնդրութեան* bd *ունկնդրութիւն* cd *էր դեռ փխ. կացցէ*

7 d *ի յանցանս* բացի chilort-ից մնացած Զեռ-երը *չուընճ ի* Y *յանցանիցէ* Y *և դտանիցի* b *լինիցի* q *լինիցին* l *իցէ փխ. լիցի* k *իւրեանց փխ. ի բաց*

8 b *վասն զի* W *հղի* d *կտնաց* NO W *չիք զի*

9 bpq *ոչ փխ. ոչինչ* efghiklmors *յայսպիսի (eghir այսպիսի) ինչ* cdt *յայսպիսի (c յայսպիսի) իրս ինչ* IJLM QRSTXYZû *այսպիսի* Oq *հաստատեալ (ê հաւաստեալ* eg *հաւաստացեալ* f *հաւաստեալ) փխ. հաւաստրեալ* û *ծնող* bq *ծնաւղքն* Wû *ծնընդեան* CDËJMQTUV *ծնընդեանն*

10 ABF *այղ* d *չիք այլ* û *արժանի* eg *և կամօք* hilort *չիք կամաւք* êhiloqrt *դյաժարութիւնն* M *դաժարութիւն* Q *դյաւժարութիւն ընդունելութիւն ցուցանել առ. ի խոստովանութիւնն* û *յաժարութիւն* e *դաժարութիւնն*

11 KLTêhoq *խոստովանութիւնն* bd g *ընդունելութիւն* k *ընդունելութեանն* Y *չիք ընդունելութեան մկրտութեանն* lMNQRTXêûbdhlo ps *մկրտութեան*

12 c *որք* DH *որոյ* b *չիք որ ê երկրորդք* Q *երրորդ* X *առնուն* NOq *իրիցուն* b *իրիցու* Y *և երիցուն, չիք և* d *արժան է*

13 abcdefgkmpqs *ի հարսանիսն երթալ* hlo *ի հարսանիս* KLMQSXYZ *չիք են* BF *այղ* X *հացուտիւնք* Y *հացուտիուք* u *հաց և տուն փխ. հացուտիք* acdkmps *հացուտունք* b *հատուցէք* q *հացուտէք* n *հացուտիւք* eg *հաց ուտել. բացի* Uft-ից *մնացած Զեռ-երը հացուտիւնք*

14 abcdefgkmps *թէ* q *չիք եթէ* V *հարսանիս փխ. հրամանիս* eg *և երթիցէ* bq *նա մի շնորհակալս փխ. մի շնորհուկս* EM *շնորհուկս*

15 g *առնել ê թողացուցանէ* b *թողացուցէ* q *թողացուցէ* cd *թուլացուցանէ* IJKLMQRSTYZ *ապաշխարութենէն* û *ապաշխարութենէ* d *յապաշխարութեան էն* eg *յապաշխարութենէ* BF *այղ*

Ի ամս առ դրանն աղաւթից հաւասարել եւ Ն. ամ մտեալ լեկեղեցի ելցէ ընդ ապաշխարողս, ի ձեռն տրոց ողորմութեան հաղորդեսցի աւրինաց։

ՄԴ (Մ) Ը. Վասն որ մինն կուսան եւ մինն երկեակ. եթէ այլ վարքն սըրբութեամբ իցէ՝ Գ ամս ապաշխարեալ ի ձեռն տրոց հաղորդեսցի աւրինաց։

ՄԵ (ՄԱ) Թ. Վասն որ երրորդք իցեն. նոցայն ոչ ամուսնութիւն, այլ յամենայն ժամ պոռնկութիւն է։ Եթէ ժամանակ կենաց իւրեանց լերկարեսցի եւ այլ վարքն կատարեալ հաւատովք իցեն սուրբ սրտիւ՝ ԺԵ ամ ընդ ունկնդիրս եւ Ե ամ հաւասարել աղաւթից ի ձեռն մեծամեծ ծախից, դթով, պահովք, ողորմութեամբ, ի տարւոջն միանգամ հաղորդեսցին։ Ապա եթէ վարքն յետնութեամբ իցեն, ահա դիցես մեղս ի վերալ մեղաց նոցա՝ բաղում աշխատութեամբ

1 f *երկուս* KLMQRSTXYZûachiklm oprst *ամ* d չիք *ամս* ût *դրան* V չիք *աղաւթից* Y չիք *աղաւթից հաւասարել* ack *հաւասարել աղաւթից (*c *աղօթիցն)* bd efmpqs *հաւասարեալ աղաւթից* g *հաւասարեցուսցէ աղաւթից* JK LQSTZûp *եկեղեցի* Yloq *եկեղեցին* beghir *յեկեղեցին*

2 eg *և ելցէ* l *տրուց* bq *և ողորմութեան* d *ողորմութեանց* H *հաղորդեսց*

3 KLQRSTVXZ *յաւրինացն* eq *օրինացն* t *օրինօք*

4 abedefgkmpqs չիք *վասն* AJKLM NOPQRSTUVZWün *մի.* բացի bceglqt-ից մնացած Ձեռ-երբ *մին* b *կուսէ* dhilort *կուսան է և* AJKLMNORSTUVYWZün *մի.* բացի bceglqt-ից մնացած Ձեռ-երբ *մին* d *երկակ* q *երբեակ* bef gq *թէ* acdkmps *որ* փխ. *եթէ* BF *այդ* begq *վարք* li *վարքն* g *ի սրբութեամբ* P p հողվածը ներքևի լուսանցքում

5 befgiqrt է *(*hlo *են* d *լինի)* փխ. *իցէ* ackmps չիք *իցէ* Uabcdefghkmnpq s *ամ* MXY *ապա ապաշխարեալ* begq *ապաշխարեսցէ նա (*eg չիք *նա)* li *ապաշխարել* abcdefgkmpq s չիք *ի ձեռն տրոց* lo *որոց* փխ. *տրոց* eg *և հաղորդեսցի* bq *աւրինացն հաղորդեսցի (*q *հաղորդէ)*

6 KLMQRSTXZt *յաւրինաց* e *օրինացն*

7 b *երրորդի* ûegq *երրորդ* i *երկրորդ* ê *իցին* ûacdefghikmopqrs *նոցա* bt *նոցա ոչ է* eg *ամուսնութիւն ասի այլ* ABF *այդ* H չիք *այլ.... երկարեսցի* KLMQRSTXYZdefg *ամենայն*

8 BDEêûfh չիք *ամ* բացի tuklmoprs-ից մնացած Ձեռ-երբ չունեն է begho t *իւրոց* IJKLMQRSTXYZûdeghl ot *երկարեցի*

9 û չիք *և* DHê *վարք* MRX *կատարեալք* MX *հաւատով* d *հաւատով կատարեալ իցէ իցեն* befgq *հաւատով իցէ (*f *իցեն)* c *և սուրբ*

10 W *տասն և հինգ* lo չիք *ամ* W չիք *ընդ ունկնդիրս և և ամ* Yülo *ունկնդիրսն* Ebegbnqt *ունկնդիրս (*h *ունկնդիրսն)* *կացցէ եւ (*t չիք *եւ)* û չիք *և և ամ* NOVWacdfkm ps *հաւասարեալ* bq *հաւասարեսցէ* eg *հաւասարեսցի* hilort *ընդ ձեռամբ հաւասարեալ (*hi *հաւասարել) աղաւթից ի ձեռն* e *աղօթիցն* b *ի ձեռս*

11 b *մեծամեծ* h *ձախից* փխ. *ծախից* W *դթովք* bdq *և պահաւք* Uûcein rt *պահօք* Ykmps *պահով* Y *ողորմութեամբ և տրօք դի տարոյն* bd egq *և ողորմութեամբ ի տարոյն* u *տարւոյ* acfhl *տարոյն* o *տարւոյն*

12 N *միայնդամ* ê *հաղորդեսցեն* ûacd kmps *հաղորդեսցի* abcdefghklmop qs *թէ* û *վարք* INOVW *վարձքն* փխ. *վարքն* l *հետնութեամբ* ubef gq *յետնութեան* X *իցէ*

13 Q *մեղս իւր ի վերա* ê *դիցիս* h *դիցեն* Yu չիք *նոցա* ê *աշխատութեան* pr *ապաշխարութեամբ* փխ. *աշխատութեամբ*

ի ձեռն տրոց ողորմութեան լետին թոշակին, թէ լիցին արժանի։ Ապա եթէ քակեացին ի միմեանց ի ձեռն հաւատոց կամաւք իրերաց, եւ կամ մինչդեռ ի զուգութեանն են եւ մինն մեռցի, եւ որ մնայն սրբութեամբ կեցցէ, ընդունելի է, վարդապետն հալեսցի
5 *եւ, ներելով արասցէ։*

ՄՋ (ՄԲ) *ժ. Այլ վասն չորրորդին եւ հինգերորդին որ ունին կանայս՝ աւրէնք չեն, դատաւոր եւ եկեղեցի ոչ ընդունի, բայց եպիսկոպոսն գիտասցէ։*

ՄԼ (ՄԳ) *ԺԱ. Իսկ եթէ արձակեսցէ ոք զկին իւր վասն բանի պոռնկութեան կամ վասն այլ չարագործութեան, զոր ոչ միայն այրն, այլ եւ*
10 *աշխարհ վկայէ զչար գործոց նորա՝ արձակեսցէ. ընդունի զնա կանոնս, բայց Ա. ամ ապաշխարեսցէ, ի ձեռն ողորմութեան սրբեսցի եւ հաղորդեսցի աւրինացն, եթէ կամեսցի կին արասցէ, եւ կինն այլում առն չիշխէ լինել մինչ կենդանի է այր նորա։*

ՄԱ (ՄԴ) *ԺԲ. Իսկ եթէ ոչ վասն պոռնկութեան եւ ոչ վասն չար գործոյ*
15 *եթող զկին իւր, այլ վասն վատաբարութեան, որպէս թէ այլում ակն եդեալ էցէ՝ զայնպիսիսն ոչ ընդունին կանոնք մինչեւ դառնալ*

1 b *ի ձեռաց տրոց տնանկաց* QRn *ողորմութեամբ* e *ողորմութեանն* begf *և ողորմութեան* Xhlot *եթէ* Y *չիք թէ* W *լինիցին* u *լիցի* irt *արժանի լիցին*

2 abcdefghklmopqs *թէ* êk *քակեսցեն* irt *հավատոյ*

3 Ubfgq *իւրեանց փխ. իրերաց* bcdefg kmpqs *չիք և (կամ)* BCDEFIJKL MQRSTVXZûabdefgmqt *ի զուգութեան* HNOWlo *ի զուգութենէն* Y *զգութեանն փխ. զուգութեանն* H *չիք և (մինն)* a *են.... մնայն վնասված է* BCDEFHêûdfk mpqs *մին* b *մի*

4 N *մնան* û *մնայ* bq *մնաց* eg *մնացն* d *մնայ այն սրբութեամբ* N *սրբութեանմբ* H *կեցէ* abcdefgkmpqs *կացցէ* b *չիք է* NOW *վարդապետքն* D *հայեսց*

5 bq *ներով* cd *արասցէ թողութիւն*

6 ûl *չորրորդի* h *չորրորդ* A *հինգերորդին* l *հինգերորդի* û *հինգերորդի* h *ե-երորդն* nt *որք* bhloq *ունի* bq *աւրէնքն*

7 cl *դատաւորք* d *եկեղեցիք* h *յեկեղեցի* a *և.... ընդունի վնասված է* ûd *եպիսկոպոս* b *ընդունի ոչ* DH *գիտացէ* b *գիտասցէ զայս*

8 a *իսկ եթէ վնասված է* BCDEFRê t *արձակիցէ* H *արձակիցէք* DH *չիք ոք* d *զկինն* S *բանիւ*

9 Z *այլ վասն* eg *չիք (վասն) այլ* Al KNY *չար գործութեանն* ê *չարագործութենէն* ın *չարութեանն* N *զի փխ. զոր* L *զոր որ ոչ* bq *ինչ փխ. ոչ* h *և այրն* A *այդև* Hêd *այլ փխ. այլև*

10 NOVW *աշխարհն* t *վկայեսցէ* û *զչարագործ* CDH *գործոցն* Uhilort *գործոյ* p *արձակեսցէ զնա ընդունի* ı *ընդունելի* t *չիք գնա*

11 bı *կանոն* d *կանոնք* q *կանոնն* t *դկանոնս* Y *չիք բայց* VWbefgq *մի (d բ) փխ. ա* H *չիք ամ* c *և ի ձեռն* H *ողորմութիւն* Rr *ողորմութեամբ*

12 Y *չիք և հաղորդեսցի* VY *յօրինացն* d *յաւրինաց* A *աւրինացն* վերոյիճ «ն» տառը, ինչպես երևում է, գրչի ուղղումը չէ և ավելացղել է ճեատգայում cefghiklmoprst *աւրինաց* bcdefghiklmopqrst *և եթէ*

13 ûd *կին* b *չիք առն* H *չի իշխէ* IJY ûeg *չիշխեսցէ* q *չիշխեսցէ* t *լինել* a *կենդանի.... Նորա վնասված է* e *կենդանին* b *այրն նորա կենդանի է* ir *չիք է* IJPRVXcdt *այրն* c *չիք նորա*

14 cd *թէ* b *պոռնկութեանն* a *և ոչ վասն վնասված է* hlo *ոք փխ. ոչ* abcdefghikmopqrst *վասն այլ չար գործոց (*bdi *չարագործոց* t *չար գործաց)*

15 NOVW *զկինն* k *չիք այլ* ABCD EFHIJKMNOPQRSTUVXYZWêû n *վատաբարութեան* hhq *վատաբանութեան (*i *վատաբախտութեան) փխ. վատաբարութեան* A *այդում* d *այլումն*

16 ûhlo *զայնպիսին* b *զայսպիսիսն* BC DEFHVûabcdefghiklmopqrst *ընդունի* RX *մինչ*

Նորա յառաջին կինն, եւ ընդ յանցանացն Է ամ ապաշխարութիւն ընկալցի, Ե ամ արտաքոյ եւ Բ ի ներքս։ Ապա եթէ ոչ դարձցի առ բուն կինն իւր՝ զկեանս տանն իւրոյ բաժանեսցէ, զկէսն կնոջն իւրում տացէ եւ տուգան լեկեզեցի, զի զպսակն աւրհնութեան զոր ընկալեալ էր վասն ամուսնոյ իւրոյ անարգեաց եւ ինքն զամենայն աւուրս կենաց իւրոց պոռնիկ կոչեսցի, մի մտցէ լեկեզեցի Աստուծոյ, այլ ի դուրս հաւասարեսցի աղաւթից, ի ձեռն ողորմութեան տրուաք տնանկաց եւ վասն չերմ արտասուաց զկետին թոշակն ընկալցի։ Ապա եթէ կինն մեռցի եւ այլ կին չառնիցէ, չերմ յապաշխարութիւն եկեսցէ, Է ամ ի դրունս կացցէ եւ Գ ամ ընդ ձեռամբ աղաւթից հաւասարեսցէ, ի ձեռն ողորմութեան, դթով տնանկաց քաւեալ զմեղսն՝ հաղորդեսցի աւրինացն։

Մթ (Մե) ԺԳ. Վասն որ պատրաստեալ են ի քահանայութիւն եւ կանայս

1 p *դարձցի նա առաջին* S *յառաջինն* ûgs *առաջին* HMQRXb *անցանացն* b *յայնցանաց* egq *անցանաց* W *եօթն* F *ե* (befgq *գ*) *փխ. է* ê *ապաշխարութիւնն* m *ապաշխարեալ*

2 L *ընկալցին* Y *ընկալցի և* c *ընդալցին* m *չիք ընկալցի* FMRXY *է* (abcdefgkpqs *ա e մի* m *և ա*) *փխ. և* Y *չիք ամ* n *յարտաքոյ* beфhilo qrt *չիք և* NY *բ ամ* g *ի ներս* abc defghiklmopqrt *թէ* cd *դարձցի ոչ* K *չիք ոչ*

3 flo *բունն* CDHYûdkprs *կին* û *զկեան* b *արժանասցին փխ. զկեանս* q *չիք զկեանս տանն իւրոյ* AIJKLMN OP *տան* b *չիք տանն իւրոյ բաժանեսցէ* d *իւր. բացի* Yacdbilort-ից *մնացած Զեռ-երը բաժանեսցի* U *բաժեսցի* q *բաժանեսցին* bhio q *զկէս ժ և զկէսն* X *և կէսն* û *կէս* LNOVYWûacdfghiklmoprst *կնոջ* X *չիք կնոջն*

4 X *չիք իւրում տացէ և* Y *իւրոյ* ûb *տացցէ* L *տուգանեսցի* bdq *տուգանք* cil ot *տուգանս* r *զտուգանս* h *տուգանոյ* Yabcdfhiklopqrst *յեկեզեցին* S *եկեղեցի* eg *եկեղեցոյ* mr *եկեղեցին* KLMQRSTXeg *պսակն* Yû *պսակ* kınps *զպսակս* Y *չիք աւրհնութեան*

5 a *էր վասն ամուսնոյ-ից մինչև* 244–րդ *էջը բնկած է* DHêhlmo *ամուսնոյն* KLMQSTZ *ամուսնութեան* hilor *չիք զամենայն*

6 hilor *զաւուրս* dh *պոռնկի* Q *կոչեսցի վասն մի* e *մտէ* QSY *եկեղեցի* b *յեկեղեցին*

7 û *զի փխ. այլ* h *դուռն* (lo *դուռս*) *փխ. դուրս* Wbdfikmpqrst *հաւասարեսցէ*

8 YWkms *և տրօք* defgq *տրոց* û *տրօք և ողորմութեամբ տնանկաց* b *արտասուեաց* hlo *արտասուացն* H *և զյետին* ê *զհետին* û *յետին* ûb q *թաւշակին*

9 MRX *ընկալցին* dkmds *թէ* Y *չիք եթէ* Yû *կին* hlo *մեռանի* eg *չիք եւ* (*այլ*) i *յայլ* KLMQRSTXY Z *չիք կին* bfhloq *չառնէ* eg *չառցէ* b *չերմն* n *և չերմ* t *ի չերմ* CFHl MNRSVXYWûdghlnort *ապաշխարութիւն* lKLOPQTZê *ապաշխարութիւնն* bq *ապաշխարութեամբ* e *ապաշխարութեան*

10 Y *այլ եկեսցէ* n *առնիցէ փխ. եկեսցէ* W *եօթն* FHêblot *և փխ. է* NOYbcdefghiklmopqrs *ի դուրս փխ. ի զրունս* bcdeghiklmopqr st *չիք և* i *ղ փխ. գ*

11 b *աղաւթեսցէ* ûc *հաւասարեսցի* h *ի ձեռն տալ* MYê *ողորմութեանն* a *ողորմութեամբ* Wdeg *և գթով* C *գթովք* û *գթոյ* r *ղթով և ողորմութեամբ*

12 begq *քաւեսցէ* ûbcdqr *զմեղս* b *ապա հաղորդեսցի աւրինացն աստուծոյ* CDFUVWêûcdhiklmnoprs *աւրինաց* MR *յաւրինացն* XYT *յօրինաց*

13 nr *որք* (p *որոց* s *որոյ*) *փխ. որ* t *հանդերձեալ փխ. պատրաստեալ* c *է փխ. են* ê *ի քահանայութիւնն* b *ի քահանայութեանս* egq *ի քահանայութեան*

ունիցին՝ թէ մինչ չեւ ի քահանայութիւն մերձենցեալ իցէ եւ կինն շնալցէ, արձակեսցի կինն եւ առն չիշխէ լինել. եւ այրն ի քահանայութիւն մատիցէ. ապա եթէ կամք իցեն նմա կալ ընդ կնոջն, քահանայ ոչ եւս կարէ լինել, զի ոչ ընդունի զնա եկեղեցի եւ կանոն:

Ա ժ (ՄՋ) *ժԴ. Քահանայ եթէ ի պղծութեան գտանիցի եւ իրքն յայտնեսցին եւ խոստովան լինիցին, քահանայանալ ոչ կարէ, բայց ի կարգին կացցէ: Ապա եթէ խոստովան ոչ լինիցին եւ յայտնապէս յանդիմանել ոչ ոք կարասցէ, ի կամս նորա թողցեն լինել եւ չլինել եւ եպիսկոպոսին:*

Մ ժ Ա (ՄԺ) *ժե. Նոյն կանոն եւ սարկաւագին կացցէ, քանզի սուրբ եկեղեցի զանարատս ընդունի, զի ի ձեռն անմեզացն մեղաւորքն զփրկութիւն գացեն, քանզի աւր ըստ աւրէ բողոքէ, թէ զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ եւ եթէ յում քնակեցալց «Եթէ ոչ ի հեզս եւ ի խոնարհս եւ որ դողան ի բանից իմոց»:**

* Ես. ԿԶ, 2

1 ê *ունիցեն* hefgq *առնիցեն փխ. ունիցին* bcdefgkmpqs *եթէ* NYûcdilp qrs *մինչև* OPVê *ի քահանայութիւնն. բացի* APUVn-ից *մնացած Զեռ-երր մերձենալ* Wû *կին*

2 V *շնասցէ* NOWeg *արձակեսցէ* bq *նա արձակեսցէ* ûd *կին* g *գկինն* Q *չիք արձակեսցի... լինել* Y *չիք և առն չիշխէ լինել* ü *այրն փխ. առն* t *լինել* N *այն փխ. այրն* F *և այրն ի քահանայութիւն կրկնված է* ê *ի քահանայութիւնն* b *ի քահանայութեան մարտիցէ*

3 Y *մտիցէ ապա և կինն այլում չիխթեսցէ լինել ապա եթէ կամք* BC DEFHêbcdefghkmpqs *թէ* ê *իցին* c *կամ իցեն կալ ընդ կնոջն նմա քահանայութիւնն* d *կամաւք իցեն կալ ընդ կնոջ նմա քահանայ* W *նմայ փխ. նմա* û *կնոջ* n *կնուջն*

4 ht *ես ոչ* t *լինել* mps *ոչ ես ընդունի* b *չիք գնա* IMNORhrs *յեկեղեցի* h *եկեղեցին* Klt *կանոնք*

5 fq *թէ* h *որ փխ. եթէ* beg *թէ գացի ի պղծութիւն* d *չիք ի* KLMQRST VYZdhlops *ի պղծութիւն* f *գացի* q *չիք գտանիցի* N *հայտնեսցեն* eh *յայտնեսցեն* b *յայտնի իցին* cefgq *յայտնիցին* d *յայտնիցեն*

6 b *խոստովան լինել անձին* FU *չիք և խոստովան* N *լինիցեն* Y *լիցի* cd m *լիցին* IJû *եղիցին փխ. լինիցին* U *չիք լինիցին* r· *ի քահանալ* û *կարեն, ի կարգն* cd *ի կարդէն եւցէ փխ. ի կարգին կացցէ*

7 l *կայցցէ* t *իսկ փխ. ապա* bcdefgk mpqs *թէ* bcdegikpqst *լինիցի* hl o *լեցի* Y *լեցին, չիք և* F *յայտապէս*

8 eg *չիք ոք* bcdefgikmpqrst *կարիցէ* h *է արասցէ փխ. կարասցէ* Y *չիք և չլինել և ê թողցին* t *լինիլ ե չլինել* L *չի լինել* r *չըլինիլ* b *ոչ լինիլ* OWbhlopr *չիք եւ (եպիսկոպոսին)*

9 d *եպիսկոպոսին իշխան է*

10 DHêpr *սոյն* V *կանոնք* b *կանոնս* Dê *չիք և* l *կայցցէ* pt *կայցէ* q *և սուրբ* MRX *յեկեղեցի*

11 û *անարատս* eg *զանարատն* ikmp s *զանարատն* b *ի ձեռս ոեջ անմեղաց* Uûhilnort *մեղաւորք* X *զփրկութիւնն* ikmprst *փրկութիւն* cd *թողութիւն փխ. զփրկութիւն*

12 BDEFIJKMNOPQSYZWûcefghlmn ort *գոցցեն* ebq *գոցին* ubi *չիք թէ* eg *սիրտ* û *հոգի*

13 û *ուղիղ փխ. խոնարհ* Eû *չիք և (եթէ)* chlmo *թէ* IMRXYps *ում* Wefgn q *յո (b յոյ* d *ես ոյ) փխ. յում* r *և եթէ ես ի յում* d *հանդեաց փխ. բնակեցայց* b *չիք ոչ*

14 ho *և ի խոնարհս կրկնված է* SH û *չիք ի (խոնարհս)* YWnt *որք* W *գողան բանից ի բանից փխ. գողաս... իմոց* KMQRSTXYZb g *չիք ի (բանից)*

ՄԺԲ (ՄՀ) ԺԶ. Կամ եղեւ մեծ ամենայն ժողովոյն՝ թէ մինչեւ ցերեսնամեան մի ոք աւծցի ի քահանայութիւն, ղի փորձեսցի, ընտրեսցի պիղծն ի սրբոյն, ի բաց պարղեսցի, քանզի եւ Տէր մեր Լ ամեան էր յորժամ ած զաւծումն մկրտութեանն եւ սկսաւ զնոյն աւրինակ ուսուցանել ամենեցուն՝ Ը աւրեայ մկրտիլ, իսկ Լ ամեան աւծանիլ ի քահանայ։

ՄԺԳ (ՄԹ) ԺԷ. Վասն որք ի նեղութիւն անկանիցին կամ ի խիստ հիւանդութիւն եւ կամ ըմբռնեսցի ի բռնաւորաց եւ վասն նեղութեան մկրտիցի, եւ կամ յաւաջ էր անուն քրիստոնեայ եւ գործք վատթարք եւ ապա վասն նեղութեանն ի հաւատս կացցէ, զայնպիսին ընդունի եկեղեցի, այլ ոչ կատարելապէս, զի ակամայութեամբ են հաւատքն. զայնպիսւոյն ասէ գիր. «Մի թէք ի հող իոստովան առնիցիմ առ քեզ»*։

* Սաղ. ԻԹ, 10

1 t մեծի u չիք ամենայն d սուրբ փխ. ամենայն u չիք թէ, մինչ pst մինչ չէ Khlo երեսնամեանս (նաև լ-ամեանս) Y ցլ-ամեայ û երեսնամեայ cd ցերեսնամեայսն eg ցերեսնամեանսն f ցերեսամեանս ps ցերեսնեմեանս it յերեսնամեանս r երեսունամեանս

2 F ի քահանայութիւնս d ի քահանայութիւնն Y փորձեսցէ և ընտրեսցէ KLMTXZcdeg եւ ընարեսցի

3 N ի պիղծն bq պիղծ bdefgkmq ի սրբոցն ê բարղեսցի HIJNûbeg n աէրն ABCDEOPRSTUXZ եմեան Wubdeghilopqst երեսնամեայ H լե ամեա r յերեսնամեայ

4 Wûr էառ eg չիք առ ûef օծումն n դյաւծումն r դօծում lMNORS UVXWêûbdfhlpst մկրտութեան eg մկրտութեան էառ և սկսաւ q մկրտութիւն d և զսկսաւ

5 k յամենեցուն t յուքօրեա begq ը աւր (eg ը աւրեա) մկրտութիւնս (eg մկրտութիւն) Yêcfhcklmopr st մկրտել uglot և փխ. իսկ beq չիք իսկ ABCDEOPRSTUXZ լ եմեան (նաև երեսնամեան) HYûbcefghilk mnopqrst ամեայ DHKLMNOQR STXZWêbfhiklmopqs օծանել Y օծել d յաւծանիլ e դօծանելն g դօծումն

6 NOYps չիք ի begq և փխ. ի JUhcd fgnqt ի քահանայութիւն Je ի քահանայութիւնն hlo ի քահանայս

7 Lcdkmps ի նեղութիւնս ê ի նեղութիւնն begbilnort ի նեղութեան q ի նեղութեանն s անկանիցեն Z անկանիցի cefghiklmopqrst և կամ (ի) b և կարի փխ. կամ (ի) bdps չիք ի (խիստ) d ի հիւանդութիւն

8 cdkmps չիք կամ (ըմբռնեսցի) bef gq ըմբռնիցին d ըմբռնեսցի Z բանաւորաց փխ. բռնաւորաց K կամ (LSZ զամն RXY զոմն M զոմն ուրիշներք ուղղել են զի ոմն ի) փխ. վասն cefghiklmoqrst նեղութեանն

9 NOVWbcdefhiklmopqrst մկրտեսցի d և կամ էր յառաջ էր Q չիք կամ ebt անունն c անուամբ bp յանունն mns յանուն Jûd չիք անուն NOW անուն նորա քրիստոնեայ ê քրիստոնեաք ks քրիստոմնեայ u կամ փխ. և (գործք) begq գործքն hlo գործովքն cirt գործովք uc վաքար p վատքար

10 lMQRSUVXWêûbdnp նեղութեան i չիք ի d ի հաւատսն befgq գայցէ փխ. կացցէ b գայսպիսին cq գայնպիսիսն

11 e ընդունելի ê ընդունի կրկնված է MRX յեկեղեցի Yegr յեկեղեցին dq եկեղեցին leg յակամայութեամբ bkms ակամայութեան b չիք են

12 b հաւատին IJKLMPRSTVXYZûbc dfhnpqrt զայնպիսոյն lo և զայնպիսոյն NOWe զայնպիսուն e g զայնպիսին Q զի այնպիսիոյն N գիրք eg թէ մի թէ lbdhloprt չիք ի Y խոստովանութեան t խոստովանիցիմ փխ. խոստովան առնիցիմ BCDEFHKLMQRSTVYêr առնիցեմ b առնիցի hlo առնի

13 b առ քեզ կամ պա

Մժ'Դ (Մժ). ժ/. Դաւառաց երիցունք ի քաղաքի եկեղեցւոջ իբրեւ անդ իցէ եպիսկոպոսն կամ երէց քաղաքին, չէ պաշտաճ նոցա պատարագ մատուցանել կամ հաց լագապի տալ եւ ոչ բաժանել լեկեղեցւոջ։ Ապա թէ նոքա հրամայիցեն եւ կոչեսցի՝ լագապի տացէ, այլ շահն պինչ եւ եկեսցէ ի նմին եկեղեցւոջն պահեսցի։

ՄժԵ (Մժ/և) ժԹ. Այլ որ քորեպիսկոպոսքն են՝ ըստ աւրինակի եւ ըստ կարգի եաւթանասնից եւ իբրեւ լծակից վասն փուխութեան որ լաղքասան կատարելոց է։

Մժ'Զ (Մժ'Ի) Ի. Եւ սարկաւագունս ըստ պիտոյիցն արժան է առնել, որչափ տեղիքն եւ պէտքն խնդրեսցեն, եւ մի աւելիս ինչ, զի մի ցուփութիւն լինիցի։

1 b դաւառ cdefghiloqrt դաւառի b իրիցուք kq իրիցունք Y ի քաղաք, եկեղեցոյ bcdeflopq եկեղեցոջ t յեկեղեցոջ p չիք իբրև c անտ q անդի r իցէմ

2 ûbkmps եպիսկոպոս ho քաղաքի b պատճառ վխ. պատշաճ Y նոցունց km պատարագս

3 U հայ փխ. հաց KYZêp աղապի Q ակապի Ycflo յեկեղեցոջ bq յեկեղեցոյն pl եկեղեցոջ

4 uint նթէ KLMQRSTXY նոցա փխ. նոքա RXYbegqt հրամայեցին ê հրամայիցին û հրամայեսցեն r հրաւիրեցեն փխ. հրամայիցեն q ապա թէ... պահեսցի կրկնված է Ybh կոչեսցին cdekmps կոչիցեն f կոչեսցեն gq կոչեցին d յաղապ ps աղապի i տացի BF այլ Y չիք այլ kmps շահ

5 cd չիք և (եկեսցէ) i իցէ փխ. եկեսցէ lJuekps եկեղեցւոջ cfghlo եկեղեցոջ LMRXêr յեկեղեցւոյն m յեկեղեցւոջ P եկեղեցոյն q յեկեղեցոջ b եկեղեցուջ Y տաբւոյն փխ. եկեղեցւոյն ê պահեսց begqs պահեսցէ d պահեսցեն

6 B այդ b այրս փխ. այլ beg չիք որ H քորեպիսկոպոսն hno քորեպիսկոպոսունք l քորեպիսկոպոսունքն b քորեպիսկոպոս քննեսցէ QWûi rt քորեպիսկոպոսք b չիք են ըստ N էին փխ. են BDEHIRê աւրինականեր (նաև օրինականեր) e կարդի է

7 û եօթանասնից hq եւթուոյն (e g թուոցն f եւթանցն hl քահանայիցն) փխ. եաւթանասնից բացի NXYWmrt-ից մնացած Զեռ-երր եւթանասնից êbeghilopqrst չիք եւ (իբրեւ) û լծակից eq փուխութեանն h փուխեան QTVX փրկուխեան (Y փրկուխեանն) փխ. փուխուխեան V չիք որ JlQ աղքատն ü յաղքատս

8 bgq կատարելոցն

9 b սարկաւադն g սարկաւադունք h սարկաւադունքս q սարկաւադս BCDEFHQêbilnort պիտոյից hlo պարտ է փխ. արժան է

10 տեղիք o պետքն q պէտքն ûe g աւելի t դաւելիս h առնելիս փխ. աւելիս l չիք մի (ցուփութիւն) D H ցուփութիւն

11 NOW լիցի

Ը

ԿԱՆՈՆՔ ԳԱՆԳՐՔԱՅ ԳԼՈՒԽՔ ԻԴ.

Ա. Վասն որ զամուսնութիւն գարշ համարին։
Բ. Վասն որ զմսակերութիւն պիղծ համարին։
Գ. Վասն ծառայից որ զտեառս արհամարհեն։
Դ. Վասն որ խոտեն զամուսնացեալ քահանայս։
Ե. Վասն որք զեկեղեցի արհամարհեն։
Զ. Վասն որք արտաքոյ եկեղեցւոյ ժողովս առնեն։
Է. Վասն որք զրկեն զեկեղեցին ի պտղոց։
Ը. Վասն որ առանց եպիսկոպոսին ծախեն զպտուղսն։
Թ. Վասն որք չամուսնանան գարշ համարելով։

1 û կանոնախմբի N-ր մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք ը գանգրեայ փխ. կանոնք....* իդ AU *կանովնք* U *գանգրեաց* eg *գագրա,* բացի BCDEFHêckmps-ից մնացած Ձեռ-երր *գանգրեայ* IJNOPRSVYê gıt *գլուխ* hlo *գլուխս* W *չիք գլուխք* իդ ABDEFHQUêcefgbilo rt իդ *(d ի և գ)* փխ. իդ p *ի և* ղ n *կանոն գանգրեա ժողովոյն որ եղև ի քրիստոսէ գնկա ամի ունի գլուխս* իդ աջ լուսանցքում՝ *որ եղև.... ամի* bq *չունեն* վերնագիրը

2 û *չունի* ցանկը՝ 188 էջից 189-րդ էջի 15-րդ առդր bdefghiloqrt *որք* Yêbe ghloq *զամուսնութիւնն* kmps *պիղծ* փխ. *գարշ* Yd *համարի* b *համարեն*

3 ceghklmopqst *որք* CDH *չիք որ* Yê blqs *զմսակերութիւնն* IJLMQRST XZeg *գտրշ* փխ. *պիղծ* Yd *համարի* l *համարեն*

4 hq *ծառայիցն* b *զտէրն* efgq *զտէրս* hl *զտեառս* o *զտիառս* cdlkmp s *զտեար* r *զտեարս իւրեանց արհամարհին* I *արհամարէ* J *արհամարհէ* t *վասն որք զտեարս իւրեանց արհամարհեն ծառայք* բացի rt-ից մնացած Ձեռ-երը *զտէր*

5 hqıt *որք* l *զամուսնացեալս* d *քահանայն խոտեն* CE *քահանայ,*

6 Nbcefgıq *որ* N *եկեղեցի* bq *զեկեղեցին* hlops *զեկեղեցիս* R *արհամարին*

7 begq *որ* H *արտաքնո* n *յարտաքոյ* begq *եկեղեցոյ (*b *զեկեղեցոյ) արտաքոյ (*eg *արտաքս)* IJNOPVXY êcdfhiloprs *եկեղեցոյ* t *յեկեղեցւոյ* U *ժողովք* n *ժողով*

8 bloq *որ* h *չիք զրկեն* FYbcfnq *զեկեղեցի* eg *զեկեղեցի վասն ի պտղոց* R *չիք ի* BCDEFHUVêcdn *ի պտղոյ*

9 MXY *որք* DHê *չիք որ* Ybefgh loq *եպիսկոպոսի* Rbcdefgbklmop qs *զպտուղս*

10 hfq *որ* eg *չիք որք* BEFRXo *չամուսնան* eq *չամուսնանալ* t *զամուսնանալս* bq *և գարշ համարին* t *համարեն*

Ժ. Վասն որք ամբարտաւանեն յամուսնացելոցն վերայ։
ԺԱ. Վասն որք անգոսնեն զագապն։
ԺԲ. Վասն որք հանդերձիւք արդարանան։
ԺԳ. Վասն կանանց որ զարանց հանդերձ զգենուն։
ԺԴ. Վասն կնոջ որ յառնէ ելանիցէ։
ԺԵ. Վասն որ զորդիս թողուցուն։
ԺԶ. Վասն որ զծննաւղս իւր ատիցէ։
ԺԷ. Վասն կանանց որ զերես փոքրեն։
ԺՐ. Վասն որ զաւր կիւրակէին ոչ պահեն եւ ի գործ արկանեն։
ԺԹ. Վասն որք ոչ պահեն զկանոնեալ աւուրսն։
Ի. Վասն որք ոչ պահեն ի աւր աղուհացիցն։
ԻԱ. Վասն Զատկի հինգշաբաթիւոյն։
ԻԲ. Վասն որ երթիցէ ի ժողովս մարտիւրոսաց։
ԻԳ. Վասն որ յառաջ քան զՊատարագամատոյցն ճաշակեն։
ԻԴ. Վասն որ առանց աղաբողոնի սաղմոսեն։

1 KLNORSTYZêepr յամբարտաւանեն X յամբարձատաւն W յաբբարտաւանութենէ ամուսնացեալք t ամբարտաւանին ի վերայ ամուսնացելոց CDHhlnop ամուսնացելոցն Q յամուսնացելոյն վոյ Y c յամուսնացելոց bq յամուսնացուցանելն eg ամուսնացել Wbeg q չիք վերայ

2 Kdr յանգոսնեն D անգոսեն MQ Z անգոսն hlo զագապն անգոսնեն N գայգապն bf գագաբս ciq զագապս d գյագապս

3 befgq հանդերձիւ ı հանդերձ U արդարան

4 Yt որք H գ[աբ]անց V հարանց փխ. զարանց b հանգերձն e գհանգերձն fq հանգերձս Wn զգեստ փխ. հանդերձ U հանդերձ սգեստ զգենուն g չիք զգենուն

5 Xbq կնոջն B կնոջո c կ[ն]ոջ IJq առնէ t յառնէ իւրմէ ê ելանեցէ hl o ելանէ

6 NOWrt որք bq թուլացուցանեն c թողուն d թողուն յունն eg թողացուցին f թողուցուցուն t զորգիս իւրեանց kmps թողուն և ոչ անուցանեն

7 hrt որք P ծնօղս i զծնօղ hlopt զծընաւղսն (նաև զծնօղսն) t իւրեանց beghloq չիք իւր eg առեցին hl o առեն t առիցեն

8 hq կանանցն YWrt որք ft զհեբս իւրեանց bq փոքրեսցեն r փոքրիցեն

9 Yt որք bq չիք որ g վասն զաւր կիրակէն գործեն փխ. վասն.... արկանեն H աւր բացի Xkmpt-ից մնացած Զեռ-երը չունեն ոչ ê չիք ի

10 kmps աւուրս պահս X յօրէնսն փխ. աւուրսն eg չիք աւուրսն

11 b աւուր աղուհացն W դաղուհացից քառասուն օր

12 eg վասն որք զատկին հինգշաբաթուն kmps վասն գատկին հինգշաբաթու չլուծանել պահս t վասն զատկին հինգշաբաթու մեծի աւուրն

13 KMQRSTXZ1 որք MQRSTXYZ երթան l երթիցեն IJNOVW չիք որ, երթալոյ F եթէ ոք երթիցէ ի ժողովս մարտիրոսաց մի ամբարտաւանութեամբ L վասն քահանայի որ մարտիրոսաց տաւնս կատարեսցէ kmps ի ժողով (s ժողովս) մարտիրոսաց զղուշ կալ ի պաշտաւն (ps պաշտաւնն) ABDEFHUêbcde fghinoqrt չիք վասն... մարտիրոսաց C վասն որք գնան ի յիշատակս եւ ի ժողովս մարտիրոսաց եղիցին պատրաստք այս վերնագիրն ավելացրել են ուրիշները ձախ լուսանցքում

14 բացի begq-ից մնացած Զեռ-երը որք eg զպատարագն h որք զպատարագ յառաջ քան զպատարագամատոյցն n զպատարագ մատուցանելն bq չիք ճաշակեն t չիք վասն... ճաշակեն

15 CIJLMNOPQRSTVXYZWêcdhiklm oprst որք b զաբողովնի cdegq զաբողոնի f զաբողոնի bq զսաղմոսն (q սաղմոս) ասաց cdfkm սաղմոս ասեն A սաղմոսեն աչ լուսանցքում

Կանոնք Գանգրայ

Այս կանոնք յետ Նիկիայ ժողովոյն եղաւ։

Իսկ յետ գնելոյ զկանոնս եւ կարգելոյ եւ ծաւալելոյ յընդհանրական եկեղեցի եւ ուրախ եղեալ ամենեցուն տալին աւրհնութիւն
5 *ի բարձունս։ Եւ եկեալ ի մի վայր վարդապետք կողմանց կողմանց արեւելից, հիւսիսոյ եպիսկոպոսք ժԸ ի մեծ եկեղեցին ի Գանգրացւոց առ սուրբն Եւսեբիոս, զի առաւել եւս կարգեսցեն եւ հաստատեսցեն զեղեալ կանոն մեծի ժողովոյն ինչ ինչ որ պիտոյ էր ի լրութիւն եկեղեցւոյ։ Քանզի էր ի կողմանսն յայնոսիկ Եւստաթէ-*
10 *ացւոց հերձուածութիւնք, որք ասէին անմտութեամբ իւրեանց, եթէ որք ընդ ամուսնութեամբ են եւ մեղան, անյոյս են ի փրկութենէ։ Եւ այլ իմն այլաշոն կարգս ի մէջ բերեալ թիւրէին ղուղիղ կարգս*

1 բացի IJKLMNOPQRSTVXY-ից մըննացած Ձեռ-երը չունեն երկրորդ վերնագիր bq *կանոնական* (b *կանոնք*) *սահմանք* (b և *սահմանք*) n *նախագրութիւն գանգրեա կանովնխ* Z *կանոնք գանգրեա գյուխ իգ*

2 IJû *չիք յետ* NY *նիկիոյ* HS *ի նիկիայ* û *նիկեայ* bcdefghiklmopqrst *չիք այս... եգաւ*

3 b *զկանոն և կարգեալ և ծաւ[ալեալ]* cd *կարգելով և ծաւալելով* X *չիք և ծաւալելոյ* befghiklmopqrst *ընդհանրական* (b *յընդհանրական* f q *յընդհանրըական*) *կաթողիկէ եկեղեցոյ*

4 cd *աթեղեսս կաթուղիկէ եկեղեցոյ փխ. եկեղեցի* hilort *չիք և* (*ուբախ*) d *ուրախացեալ* (b *ուխտ եղեալ*) *փխ. ուրախ եղեալ* q *ուխտ փխ. ուրախ* b *տացին* hlo *փառս փխ. աւրհնութիւն*

5 ûb *չիք ի մի վայր* û *չիք վարդապետք... հիւսիսոյ* cdefgiklmopqr s *կողմանք* (b *կողմամբք* t *ի կողմանց*) *փխ. կողմանց կողմանց* SWb *չիք կողմանց*

6 bq *ի հիւոիսաց* (b *չիք ի*) eg *ի հիւսիսաց* (e *չիք ի*) ht *եպիսկոպոսուն* u *հովուապետք փխ. եպիսկոպոսք* êbc *ժէ* û *սուրբ փխ. մեծ* û *չիք առ սուրբն մինչև* 191-րդ էջի 11-րդ տողի *գանղրացւոց բառը*

7 ps *սուրբ* q *սուրբըն* H *եւսեբիոս* e *եւսիբիոս* g *եւսոփիոս* i *եւսեբի* b *կաբգեսցին* W *կաբգեցին և հաստատեսցին* L *հաստատեսցեն և կարգեսցեն* begq *չիք և հաստատեսցեն* cdfhiklmoprst *կարգեսցեն* (d k *կարգեսցին և ուղղեսցեն* (h *ուղեսցեն*) *և հաստատեսցեն*

8 hilort *զկանոն եղեալ* V *կանոնն* cd *կանոնս* Y *մեծ* OW *ինչ և ինչ* DEHIJKLMQRSTXYZêbcdefghlmqrt *չիք ինչ* t *զոր ինչ*

9 V *լռութիւն* Xê *լրութիւնն* beg q *լրութեան* Y *չիք ի լրութիւն* D *և եկեղեցւոյ* ê *և եկեղեցոյ* IV bcdefghikopqr *եկեղեցոյ* MRX *յեկեղեցւոյ* Y *եկեղեցոյն* d *քրիստոսի փխ. քանզի* i *չիք ի* IJVbcdeq *կողմանս* KLMRSXYZ *կողմանցն* hi lor *կողմանքն* Vc *յայսոսիկ* d *այսոսիկ* beg *այնոցիկ* q *յայնոցիկ* hlnot *այնոսիկ* NOYWhlp *եւստացուածոց* S *եւստացուց* X *եւստացումն* cdefgkn *եւստացոց* o *եւստացիածոց* rt *եւստացիոց* ABCDHIJ *եւսաացւոց*

10 X *հերձուածութեան* b *որ* D *ասին* Y *անմտութեամբք* W *անմտութիւն* t *յանմտութեամբ* բացի bcdefghiklmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *անմտութեամբն* Y *չիք իւրեանց, թէ*

11 lhlops *ոք փխ. որք* êhlo *չիք ընդ* b *ամուսնութեան* dkms *ամուսնութեամբն* U *չիք են* bq *մեղք* Y *և անյոյս* CDIJêbhloq *ի փրկութենէն*

12 AC *այդ* dfhikpqrs *իմն կրկնված է* DHKLMQRSTYZ *աշոն* (X *աշունչ* t *այլագուն*) *փխ. այլաշոն* bq *այլաշուն* s *մէնջ փխ. մէջ* Yhlo *գուզիկն* befgpq *չիք ղուղիղ* befgip q *զկարգս* d *կարգն.*

եկեղեցւոյ: Որք եւ կանանց դհանդերձս առնացիս զգեցուցանէին, այլ եւ փոքրել զվարսս ի գլխոյ իւրեանց, զոր արգելն Պաւղոս, որք եւ զմսակերութիւն պիղծ համարէին եւ այլ զինչ եւս պատմեսցուք զազգի ազգի այլանդակ գործս նոցա մինչեւ հեռանալ ծառայիլ ի տերանց եւ ազատխնանց ի տիկնանց, եւ կանանց յարանց, այլ եւ զպտուղս եւ զսպասս եկեղեցւոյ ագանելիս իւրեանց առնել եւ այնու սուրբ առնել զանձինս իւրեանց: Զի եթէ ոչ էաք ի հրամանէ Հոգւոյն սրբոյ ժողովեալք եւ ի բաց կտրեալ զվնասակար զգաղձն եւ քաղեալ զորոմնն ի ցորենոյն, ելեալ տարածեալ գալը սէզ մեղացն: Եւ ահա անդէն հասանէաք ի միաբանութիւն սահմանադրութեանն յեկեղեցին Գանգրացւոց, որոց անուանքն են տյսոքիկ՝ Եւսեբիոս, Հեղիանոս, Եւգենիոս, Ուղղիպոս, Բիւթանիոս,

1 Y եկեղեցոյ կարդ JPVêbcdefgbilo s եկեղեցոյ MRX յեկեղեցւոյ q յեկեղեցոյ R որ eg զկանանց eg հանդերձս q դհանդերձան CDEFHU e առնացիք Y զարանց

2 BCF այդ Y և այլ փոքրելով b փոքրելն IJLVWdir զվարս Ybeghlo q դհերս VYbcdefghiklmopqrst չիք ի CDêblot ի գլխոց q իւրոյ b իմոյ փխ. իւրեանց, արդեալ VYt արդել W արգելէ q արդելեալ b պաւղոսի

3 b չիք և êbpt զմսակերութիւնն h մսակերութիւն q զմսայկերութիւն eg պեղծ MRSTXZ և այլ և զինչ Y չիք այլ Hb ինչ mt այլ և s զինչս

4 YWq ազգի ազգի bilort զայլազգի փխ. զազգի ազգի A այդանդակ P այլանանդակ t այլանդամ b զազբալի (q զայրալի) փխ. այլանդակ efgbks զայլանդակ begq չիր մինչև... ի տերանց

5 CDEFMRXê և փխ. ի (տերանց) B DEFHKLMNRSTVXYZêbcdefgilo pqrs աղախնաց QWbkmnt ախազնեաց H չիք ի (տիկնանց) Yhl o տիկնանց d [ա]իկնաց q տիկնացն c կանանց փխ. տիկնանց Hd կանաց Yegt ի արանց (eg չիք ի t յարանց) b յարբանց d և յարբանք

6 AB այդ k չիք այլ... զսպասս UX պտուղս BCDEFHIên զսպասն biqr զսպաս U զսպասք cd զպսակս (hlo զոսս) փխ. զսպասս NOPV Yêbcefgbilopqrs եկեղեցոյ MR X յեկեղեցւոյ i ոպանելի փխ. ագանելիս hlo չիք առնել

7 hlo չիք և այնու... իւրեանց U չիք և այնու սուրբ առնել, չիք իւրեանց Ycf թէ

8 J ի հրամանի է HINOPRVXYê bcdfghiloq հողոյն Q կտրեա Ubcdloq կտրեալք J կաբեալ (h կատարեալք) փխ. կտրեալ

9 bcdefghiklmopqrs գաղձն EKLMO QRSTZW զղանձն (Y զանձն N զղաձն t զանձն) փխ. զգաղձն beigq քաղել. բացի AKLMNOPQ RTXZfkps-ից մնացած Ձեռ-երը զորոմն n ցորենոյն d կայր f գայրն DH գայր փխ. գայր V գայսրէ (t գասրէը) փխ. գայր սէզ

10 efgq սէզն bn զէզն NO սէ (Q զէ S սէջ W ասէ) փխ. սէզ NOW ի մեղացն Vt ղմեղացն hefgq մեղաց e յանդէն HY հասանէք cd հասաք ê միաբանութիւնն mps միաբանութեան FIJMQRSWcefghkmp s սահմանագրութեան bdq սահմանագրութիւն

11 J յեկեղեցիս KLMQRSTYZeg եկեղեցին d եկեղեցւոյն lYcbps դանգրացոց b գագարացոց eրզ գաղրացոց f գանգրացոց lo գանգրացոյ r t գանգրացւոյ ilor որոյ BCDE FHKLMNOPRUVXYZêbcdegiops t անուանքն

12 CDHbr այսոցիկ q այսոքիկք H եւսեբիոս N եւսիբոս u սեբիոս ı հեղինոս eg հեղիանիոս. բացի QXY ZWblo-ից մնացած Ձեռ-երը հեղանիոս W եւգինեոս ûcdhn եւգինիոս r եւգենէոս b փեղիանոս փխ. եւգենիոս LZ ուղիպոս d ուղիայոս hlort ուվաղիպոս i ուվագպիոս b հերակլիոս ուղղիպիոս efgq փեղիոսն հերակլիոս ուղիպպոս (f ուղղիպպոս q ուղղիպիոս) բիւթանիոս RXY չիք ուղղիպոս բիւթանիոս H բիւթանոս b բիւթիանոս c բուքանիոս ks բւթանիոս

սուրբն Գրիգորիոս, Եւղաղիոս, Հիւպատոս, Պրորեսիոս, Բասիղիոս, Բասոս, Եւգենիոս, Փիղետոն, Հերակղիոս, Պապոս. որք ի կողմանս արեւմտից, արեւելից, հիւսիսոյ եւ հարաւոյ, որք ժողովեցան եւ եկին ի հրամանէ Հոգւոյն սրբոյ ի ժողովն, որ ժողովեցան եւ եկին ի Գանգրա եւ հաստատեցին զկանոն Նիկիական մեծի ժողովոյն եւ առաքեցին ի շինած եւ ի լրումն եկեղեցւոյ սրբոյ. ողջ լերուք ի Տէր։

Աղաչեմք զամենեսեան եւ վկայութիւն դնեմք առաջի Աստուծոյ՝ ի Քրիստոս Յիսուս, յոյս փրկութեան ունել ի ձեռն ապաշխարութեան արդարոց եւ մեղաւորաց եւ մի անյոյս լինել ի փրկութենէն, որ ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մերում։

Մծէ (ՄծԳ) Ա. Ոյք զամուսնութիւն մեղադրեն եւ անգոսնեն, կամ որ ոչ

1 efgq սուրբ (f սուրբն) գրիգորիոս եւվաղիոս (f եւղաղիոս) հիպատոս պորէսիոս (f պրորեսիոս) և պապոս (fq չիք և ք պապաս) փխ. (1-ին առոյից).... պապոս (2-րդ առոյր) RXY չիք գրիգորիոս b սուրբ û չիք սուրբն QSTXZ եւլալիոս U եւղօղիոս ü լալիոս cdkmps եւվազիոս h եւղազիոս b չիք եւզազիոս.... հերակղիոս DHQe հիւպատոիոս cdkmps հիպատոս MRX պրոբէիոս Y պրոէիոս ê պասիղիոս k բասեղիոս ST բասիլիոս c չիք բասիղիոս.... եւղենիոս

2 Y բասո OWhlmops եւգենիոս t եւգենիասս ST փիլէտովն û փելէտովն dt փիղիասն. բացի hilor-ից մնացած Ձեռ-երր փիղէտովն S հրակլիոս Wû որք էին (bq որ է) փխ. որք բացի hilort-ից մնացած Ձեռ-երր որ էք փխ. որք ckmprt կողմանս կողմանս

3 IJKLMQRSTXYZbnq յարևմտից յարեւելից (bq և յարևելից) V յարեւմտից Wlo արեւելից արեւմտից ûh յարևելից և յարևմտից (û չիք և) efgrt և արևելից A հիսիսոյ BCDEFHKfkmns հիւսւսոյ Q հիւսիւսոյ U հիւսւսւոյ ê հիւսւսւսոյ c հիւսսոյ dp հիւսսսոյ W հարաւոյ հիւսիսոյ begq չիք հիւսիսոյ, ի փխ. և û չիք և

4 û չիք որք DEHeûi չիք ի հրամանէ... և եկին û չիք եկին U չիք հրամանէ n հրամանէ ձախ լուսանցքում IMNOPVYcfghloq հոգոյն Yefg չիք ի (ժողովն) û չիք ի ժողովն.... մեծի ժողովոյն bq չիք ի ժողովն որ t որք hlot չիք և եկին

5 Qlo գանգրեա bq գագրա t գանգրոս g հաստատեցին b կանոնքն n q դկանոնն F չիք դկանոն բացի AQVZWgiklmno-ից մնացած Ձեռ-երր Նիկեական bdefgq մեծ

6 ûhcdgnq շինուած ehlo շինսւածս i չիք և (ի) K չիք ի (լրումն) L լրում փխ. լրումն NOSTVYêbcefg ıpqrs եկեղեցոյ hlo եկեղեցոյ մեծի և սրբոյ b սուրբ c լեր hlo ի տէր աստուած

7 d արգ աղաչեմ IVWêbcefghiklmop qrst աղաչեմ û զամենեսին k զամենսեանն ê վկայութիւնն. բոլոր Ձեռ-երր գնեմ

8 eg և փխ. ի bdq չիք ի X յիսուս քրիստոս bdegq յիսուսի քրիստոսի RXY չիք յոյս Y փրկութիւն d ունիմ դի ի ձեռն rt ի ձեռս b չիք ի ձեռն ապաշխարութեան ê ապաշխարութեանն

9 ê այնյոյս t լինիլ Vûbhlnoq ի փրկութենէ d ի փրկութեանէն

10 X յիսուս քրիստոս BCDHRTWbhp r չիք ի (տէր) C մէր որում û մեր ամէն c մերէ 10—11-րդ առոյերի միջև բացի IJKLMNOPQRSTVXYZWû n-ից մնացած Ձեռ-երր ունեն երկրորդ վերնագիր գանգրա (AUdbilor t գանգրեա b գէր գագրայ efg գագրայ q գայգրա) կանոնիս (hlo կանոնի) գլուխք (ABCDEFHê գլուխս DUbchloqt գլուխ) իդ (ABDEHU êbcdefghoq իդ) i քսան և դ q երկրորդ վերնագրից ճեռո աւրհնէ աստուած մեր

11 behloq որ (cdgıkmpst որք r արք) փխ. ոյք Xêegqt զամուսնութիւնն g մեղագրեն hilort մեղս գրեն q չիք և ê անզոյսնեն R չիք և անգոսնեն t չիք որ

ննջէ ընդ առն իւրում՝ իբրեւ իցէ հաւատացեալ եւ երկիւղած եւ պարշելի համարիցին եւ մեղադիր առնիցեն իբրեւ այն, թէ լարքա-լութիւն ոչ կարէ մատնել, այնպիսիքն նզովեալ լիցին։

ՄԻՐ (ՄԻԴ) Ի. Ոլք ուտեն միս՝ առանց արեան եւ զոհելոյ եւ մեռելոտուղ-
ղի ամենայն երկիւղածութեամբ եւ հաւատովք լիցի եւ դատապար-տեսցին զայնպիսիսն վասն ուտելոյն, իբրեւ այն, թէ լոյս ոչ ունիցին առ Աստուած՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻԹ (ՄԻԵ) Դ. Ոլք զծառայ ի պատճառս աստուածպաշտութեան պատրեն արհամարհել զտեարս իւրեանց եւ հեռանալ ի ծառայութենէ նոցա
եւ ոչ ամենայն փութութեամբ պատուել եւ պաշտել զնոսա, իբրեւ իցեն տեարքն քրիստոնեալք եւ երկիւղածք՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻ (ՄԻԶ) Դ. Ոլք երկմտեն եւ խորշեն լերիցուէ, որ ամուսնացեալ իցէ, որպէս թէ ոչ իցէ արժան ի նոցանէ աւրէնս առնուլ՝ նզովեալ լիցին։

1 V *և իբրև* s *հաստատեալ* վիս. *հաւատացեալ* cf *երկեղած*

2 HQê *համարեցին* cd *համարին* ht *համարիցեն* r *չիք և մեղադիր առնիցեն* ê *առնիցին* d *առնեն* p *իբր* t *և. իբրեւ ըս զոյն* p *չիք այն* l *այն է թէ* t *որ* փխ. *թէ* HIJKLMQRSTX YZûdhlor *արքայութիւն* ec *յարքայութիւնն* eg *արքայութիւն (g արքայութիւնն) աստուծոյ ո*

3 êbcdefkmpqs *կոչեն* q *կոչմամբ* t *այնպիսի ասացողքն նզովեալ եղիցին* V *այնպիսին* q *նզովի* VY b *եղիցի* U *իցեն* X *լիցի* ûgın *և-ղիցին*

4 bcdegbıloqrt *որք* Xt *զմիս* b *չիք և (զոհելոյ)* IKYWûbcdefghloqrt *մեռելոտոյ* l *մեռելոտի*

5 Q *քանզի* փխ. *զի* Ycefg *երկեզածութեամբ* hilo *հաւատով* Ydeg *լիցին* Q *դատապարտութեամբ դատապարտեսցեն*

6 êbdefglq *զայնպիսին* kmnps *ուտելոյն* q *ուտելուն* Zdp *իբր* b *յայն* dfkmps *եթէ* CDHê *ոչ յոյս ունիցին* E *յոյ (b յայս)* փխ. *յոյս* V *ունիցի* befg *ունի* cbhlklmopqr st *ունին*

7 befgq *չիք առ* b *աստուածանան* e f *յաստուծ* g *յաստուծոյ* q *աստուած նա* Udnrt *եղիցին* Vûbegl q *հղիցի* Xf *լիցի* hklmo *չիք լիցին*

8 Zbcdefgikmqrst *որք (hlo որ)* փխ. *ոյք* QYûfkmps *ծառայ* bgq *ծառայք*. e *զծառայք* RXY *պատճառն* Y *աստուածապաշտութեանն* e *աստվածպաշտութեանն* c *և պատրեն* W *պապրեն (h պարտեն)* վիս. *պատրեն*¸I *չիք*¯*պատրեն*

9 bcdefgkmpqs *արհամարելով* D H *զտէրսոս* KL *զտէրս* b *տեարք* hilo *զտևառնս* Y *և հեռանալ տէրանց իւրեանց և ի ծառայութենէ* lrt *հեռանայ* t *նոցին* Vhlno *իւրեանց* վիս. *նոցա*

11 LMQRSTXYZûbcq *տեարք* Xe *քրիստոնեաք* k *քրիստովնեայք* Q *եկեղեցւոյ* efo *երկեզածք* U *նզովե[լի?]* Y *նզովեալք* q *նզովի* dgt *եղիցին* r *հղին* ê *լիցեն* fkmps *լիցի* Fbhln oq *չիք լիցին*

12 RXYbcdefghiklmopqrst *որք* փխ. *ոյք* Y *յերկմտեն* ê *յերկմտին* beg q *երկմտիցեն* dt *երկմտին* fpt *խորշին* QSTbceq *յերիցուէ* ê *յերիցուեքենէ* û *երիցուէ* ps *յերիցուէ* t *որք ամուսնացեալք իցեն* bq *չիք որ* û *իցէն* befgq *է* փխ. *իցէ*

13 W *ոչ ինչ իցէ* dhilort *է* փխ. *իցէ* I *նոցա* K *առնուլ յաւրէնս* R *առուլ* û *չիք առնուլ* q *նզովի* dnr t *եղիցի* ABCDEHUVYêefgıks *լիցի* Fbhlopq *չիք լիցին*

ՄԻԱ (ՄԾԷ) Ե. Ոլք ուսուցանեն զտուն Աստուծոյ եւ որ ի նա ժողովն ժողովիցին արհամարհել՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻԲ (ՄԾԸ) Զ. Ոլք արտաքս քան զեկեղեցին ժողովս ժողովիցին եւ արհամարհիցեն զեկեղեցին եւ կամիցին զեկեղեցւոյ պէտս գործել, իբրեւ ոչ իցէ երէցն ըստ կամաց եպիսկոպոսին լեալ՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻԳ (ՄԾԹ) Է. Ոլք զպտուղ եկեղեցւոյն կամին արտաքս քան զեկեղեցին առնուլ կամ տալ, եւ որ ոչ կամաւք եպիսկոպոսին կամ որ ձեռնադրեացն զայնպիսիսն յայսպիսի իրս եւ կամաւք նորա չառնիցէ եւ չգործիցէ՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻԴ (ՄԻ) Ը. Որ տալցէ կամ առցէ զպտուղ արտաքոյ քան զեպիսկոպոսն կամ որ կարգեալն է ի տնտեսութիւն տուրս տալոյ՝ տալին եւ առնելին նզովեալ լիցին։

ՄԻԵ (ՄԻԱ) Թ. Ոլք կուսանան եւ պահեն զանձինս իւրեանց, որպէս թէ գարշ իցէ ամուսնութիւն եւ հեռանայցեն եւ ոչ վասն բարւոյ եւ սուրբ պարկեշտութեանն՝ նզովեալ լիցին։

1 bcegbiloqrt *որք* l *տուն* bnq *զտունն* hlort *չիք որ* Y *նմա փխ. նա* IJ û *ժողով* BCDĒHIJNOVêûbcfhil q *ժողովեցին* RXY *ժողովեցան* Zd *ժողովիցեն* Q *ժողով լիցին փխ. ժողովիցին*

2 R *արհամարհեալ* beghq *արհամարհելով* q *նզովես[ցի]* t *եղիցին* di r *եղիցի* FHbchlnoq *չիք լիցին* բացի IJKLNSTYZWêûms-ից մնացած Ձեռ-երր *լիցի*

3 bdhloqrt *որք* h *զեկեղեցի* Wêk *ժողով* i *ժողովն* cd *ժողովիցին (ժողովեցին) ժողովս* begq *չիք ժողով* BC DEHIJVYêûbhig *ժողովեցին* n *ժողովեցեն* b *չիք և* Vûbh *արհամարհեցին* êd *արհամարհիցին* cefgq *արհամարհեն*

4 lYêr *կամիցեն* bq *կամեցին* IJNOP VYêbcefgipqr *զեկեղեցոյ* hlo *եկեղեցոյ* t *գիւաս փխ. պէտս*

5 bmps *կամացն* A *լիալ* BCDEFHI q *լիեալ* bd *չիք լեալ* bq *նայ նզովեալ* BCDEHMYêûfkmps *լիցի* gq r *եղիցի* dr *եղիցին* FMbcehlno *չիք լիցին*

6 բացի RVXYnp-ից մնացած Ձեռ-երր *որք* b *որ* DHê *պտուղ* dt *զպտուղս* IJNOPYêcdfkps *եկեղեցոյն* Unt *եկեղեցւոյ* beghlloqr *եկեղեցոյ* ê *կամեն* Y *կամ փխ. կամին* i *զեկեղեցոյն*

7 Y *և կամ (տալ)* bcdefghiklmopqrs t *չիք որ* cd *չիք ոչ* bcdefgkmtq s *կամ (որ)* ûc *ձեռնագրեաց* d *ձեռնագրեացեն* o *ձեռնայդրեացեն*

8 ûdhlo *զայնպիսին* r *զայն զայնպիսիսն յայնպիսի* q *զայսպիսիսն այնպիսի* lJeg *այսպիսի* MXYci t *յայնպիսի* W *զայնպիսին* û *այնպիսի* l *յայսպիս* Qp *յերո* ê *չառնիցէ և զգործն ոչ զործիցէ* cd *չիք և (կամաւք)*

9 b *չիք է (չգործիցէ), նա նզովեալ* h *չիք նզովեալ* BCDEHê *լիցի* dn *եղիցի* Fbcdeghlo *չիք լիցին*

10 b *տացցէ* d *տաց* cefghlnoq *տացէ* hlo *և փխ. կամ* d *կամ կրկնված է* bqt *առնիցէ* eg *զպտուղ իւր արտաքոյ* û *զեպիսկոպոս*

11 Lm *կարղնեալն է* d *կարդեալ է* û *էր փխ. է* befgq *կարդեալն (b q կարդեալ) է ի յեպիսկոպոսն (ei gq չիք ի f յեպիսկոպոս* gq *եպիսկոպոսն) ի տնտեսութիւն* H *չիք է* JKLMOPRTZêkmp *ի տնտեսութիւնն* hq *տուր տալու* d *տալուն փխ. տալին* befgq *չիք տալին* W *առնելին* d *առնելուն*

12 bdi *եղիցի* EFMcflno *չիք լիցին* VY bkmt *լիցի*

13 NOVWbhiloqrt *որք* Sp *կուսան* û *զանձին* p *չիք թէ*

14 t *իցեն* befgq *է փխ. իցէ* VXYêcgh kq *ամուսնութիւնն* b *ամուսնութենէն* t *և հեռանայցեն յամուսնութենէ* lOPQf *հեռանայցեն* p *հեռանայցին* û *չիք և (ոչ)* ê *չիք ոչ* KVYêcdefghlort *բարոյ* bq *բարուց* cd *չիք է (սուրբ)* b *որպէս փխ. սուրբ*

15 բացի AJNOUPYbcefikmqrs-ից մնացած Ձեռ-երր *պարկեշտութեան* E *եղիցի* dg *եղիցին* Fbcfklmno *չիք լիցին* բացի IJKLNOPQRSTVX YZWûi-ից մնացած Ձեռ-երր *լիցի*

ՄԻԶ (ՄԻԲ) ԺԵ. Ոլք կոլաք իցեն վասն Աստուծոյ եւ գեր ի վերոյ են ամուսնացելոցն եւ ամբարհաւաճիցեն՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻԷ (ՄԻԳ) ԺԱ. Ոլք արհամարհեն զալնոսիկ որք հաւատով ազապս առնեն եւ վասն պատուի Տեառն կոչեն զեղբարս, եւ ոչ կամին հաւասարել եւ լանձն առնուլ եւ արհամարհիցեն՝ նզովեալ լիցին։

ՄԻՀ (ՄԻԴ) ԺԲ. Ոլք լարանց պահս ինչ համարեցան զորտում եւ զոխուր հանդերձ ինչ ազանել, որպէս թէ ալապիսի ինչ իրաւք արդարացին եւ դատապարտեցան զալնոսիկ ոլք ահիւ եւ երկիւղիւ եւ ոչ փառասիրութեամբ զսովորական հանդերձն ազանին եւ դարովիցեն, ալապիսեաւքս նզովեալ լիցին։

ՄԻԹ (ՄԻԵ) ԺԳ. Կին ոք, որպէս թէ պահս ինչ համարէ փոխել զզգեստ կանանց, եւ զարանց զգեստ ինչ ազաւ կամ զկերպարան ինչ ալնպիսի ստացաւ՝ նզովեալ լիցի։

1 blqrt *որք* փխ. *ոյք* bdeg *կուս* q *կոյս* d *և ոյք զեր ի վերոյ* km *ան* փխ. *են* ps *չիք են* e̱g̱t *են քան զամուսնացելոց* (g *զամուսնացելոցն* t̰*ամուսնացելոյն*) û *ամուսնացելոց* hilor *ամուսնացելոյն* n *յամուսնացելոցն*

2 Y. *անբարհաւաճից* d *ամբարհաւաճեցին* k *ամբարհաւաճիցին* l *ամբարհաւաճից* q *անբարհաւաճիցին* cefg *ամբարհաւաճիցին* r *ամբարհաւաճեն* s *եղիցի* dfi *եղիցին* FY bceklmnop *չիք լիցի* û *լիցի*

3 bchiloqrt *որք* փխ. *ոյք* ABCDEHI JKNOPUVêûdn *ոյք* փխ. *որք* (*հաւատով*) r *հաւատովս* d *յագապս* dc *առնիցեն* N *չիք և*

4 N *չիք վասն... կոչեն* b *պատուիրանի* n *զեղբայրս կոչեն* DHKLMQSTUX Zbcefghiqr *զեղբայրս* ê *չիք ոչ* k *կամեն* bq *կամք ունին* t *հաւասարիլ*

5 Y *չիք և* (*արհամարհիցեն*) Jûbcdeg hqt *արհամարհեցին* Nf *արհամարհիցին* Y *զալ* փխ. *արհամարհիցեն* bdgInp *եղիցին*_Fehlmo *չիք լիցին* KN *լիցի*

6 bhiloqrt *որք* փխ. *ոյք* MRXY *արանց* u *առանց* (h *յառանց*) փխ. *յարանց* V *չիք ինչ* bcdefgkmpq *ինչ իցեն համարեցան* LMQRSTXYZ *տրտուրմ* b *զտրտուրմս* m *զտրտուրմն* k *զարտուրմ* ճմ̄ū̄m. ճnւճ. Εἰ τις ἀνθρων δια νομιζομένην ἄσκησιν περιβολαίω ἀ.ῃται hilort *զոխուր և զտրտուրմ* V *զոխոյր* begq *զոխուրս* k *զոխուր զիմաւք հանդերձ*

7 û *հանդերձս, հագանել* n *յայսպիսի* begq *չիք ինչ* êl *արդարացեն*

8 û *դատապարտեալ* bcdefgmps *դատապարտիցեն* k *դատապարտիցին* q *դատապարտեցին* r *դատապարտեացին* ûbhlopt *որք* (kms *ոք*) փխ. *ոյք* c *երկեղիւ*

9 Jû *զսովոր* chiklmorst *զսովորութեան* û *հանդերձ* kmns *հանդերձան* p *հանդերձս* ûc *ագանել* d *ագանել* p *զգենուն* Y *ագանին այսպիսեօք և զարովիցեն* EQ *զարովիցեն* (d *զորովեն*) փխ. *զարովիցեն* bcef gkpqs *զարովեն* m *չիք եւ զարովիցեն... լիցին*

10 V *այնպիսեօքս* X *այսպիսօքս* ê *այսպիսիսաւքս* b *այսպիսաւքսն* g *այսպիսեաւք* p *զայսպիսեօքս* r *յայսպիսեօքս* t *այնպիսեօքս* bdeg *եղիցին* r *եղիցի* EFcfhklmnop *չիք լիցին* s *լիցի*

11 hlo *չիք որպէս, եթէ* d *պահք* befg q *համարի* t *համարելով փոխեսցէ* b *փոխէ* g *փոխ* lêefgn *զգեստ* lST UVXYZûbcdhiklmrst *զգեստ*

12 f *կանաց* Q *չիք զզգեստ կանանց և զարանց* b *զգեստն* t *և զգենու զգեստ արանց* ip *ինչ զգեստ* befgq *չիք ինչ* (*ագաւ*) cdkms *հագաւ* E *ագանի* F *կերպարան* bcdefghi klmopqrs *զկերպարանս*

13 ûbcdefgq *այսպիսի* r *յայնպիսի* AI JKLMOPQRSTUVXZûinr *այսպիսի ինչ ստացաւ* int *եղիցի* N *լիցին* Fbcbklo *չիք լիցի*

ՄԼ (ՄԻԶ) ԺԴ. կին որ թողու զայր իւր՝ հեռանալ ի նմանէ, որպէս թէ ի հաւատս կացցէ, առանց կամաց առնն, կամ անգոսնեսցէ զայր իւր, թէ «ես գեղաղէշ երեսս ունիմ կամ ազգիկ եմ կամ ընչաւետ եմ քան զքեզ», եւ ելանիցէ յառնէ իւրմէ, պատուհաս կրեսցէ եւ նզովեսցեն եւ լեկեղեցւոյ ի բաց հանցեն։

ՄԼԱ (ՄԻԷ) ԺԵ. Ոլք հարկանեն, թողուն զորդիս իւրեանց եւ ոչ սնուցանեն եւ որչափ ձեռնհաս իցեն ոչ փոյթ առնիցեն վասն Աստուծոյ կարգին եւ սննդեանն մինչեւ ի կատարմանն հասակին, այլ որպէս ի պատճառս պահոց եւ վանականութեան արհամարհիցէ եւ անփոյթ առնիցէ, նզովեալ լիցի։

ՄԼԲ (ՄԻԸ) ԺԶ. Եթէ ուրուք որդի, լորոյ ծննալն է առաւել հաւատացեալ եւ առաքինի ի կարգս Աստուծոյ, հեռանայցէ որպէս ի պատճառս աստուածպաշտութեան եւ արհամարհիցէ եւ ոչ զարժանն եւ ոչ

1 h ոք փխ. որ b և հեռանալ n և հեռանա Y չիք որպէս.... կացցէ ikm prs չիք Եթէ d չիք ի (հաւատս)

2 ı հաստատ փխ. հաւատս cl կացց Q կամաց q կամացն YWûcdgb lo առն b եւ փխ. կամ cdefghiklm opqrst եւ կամ W անդստեսցէ lo զայրն

3 NOWdhiklmoprs եթէ Y չիք Եթէ IJ գեղաշէզ clort գեղուզէշ akmp s գեղոզէշ efg գեղեզէշ q գեղաեշ BCDEFHIJUYZWêûbdhilor երես kmps մեծ ազգի փխ. ազգիկ eg իմ փխ. եմ (կամ) û ազգի փխ. ազգիկ UYdbilnoprt չիք եմ (քան)

4 բացի IJûbcdefghiklmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն եւ (ելանիցէ) b յելանիցէ IJûlo առնէ bq նա պատուհաս hilort պատուհասեսցեն փխ. պատուհաս կրեսցէ. բացի Yb cdefgkmnpqs-ից մնացած Ձեռ-երը կրեսցեն lo չիք և (նզովեսցեն) u նզովիցեն

5 DHKLQSTZû եկեղեցւոյ lVcdefhq r յեկեղեցոյ êbegilop եկեղեցոյ Y յեկեղեցոյն աստուծոյ b հանցեն ի բաց Y չիք ի բաց

6 begbiloqrt ոք bcdefgkmg ոյք ընդ վայր հարկանեն Yc եւ թողուն ir թողուլ begq չիք թողուն.... սնուցանեն Z չիք զորդիս ilort չիք և (ոչ)

7 Q ձեռհասիցեն Yhi ի ձեռն հասիցեն (b հարկանիցեն) CHê հասիցին eghio ձեռնհասնիցեն Y և ոչ ê առնիցեն

8 bcdefgkmpq չիք և E ոընընզեանն I անընդնան K սընդեանն Y անդեանն û աննդեան H մինչ Y չիք ի (կատ.) CUXêûcdefghklmopqs ի կատարման e հասակման B այդ befgq չիք ի (պատճառս) Hbeg q ի պատճառ

9 begq ի փխ. և (վանակ.) hlo վանականութեանն cd առնիցէ անփոյթ և արհամարհիցէ

10 X արասցէ փխ. առնիցէ U լինիցի r լիցին bdgint եղիցի lo եղիցի նզովեալ Fck չիք լիցի

11 Y Եթէ V յուրուք IJS որոց ûb որոյ eg ի յորոյ c յորմէ փխ. յորոց բացի dfmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը որոց ûeg ծնեալ է AIJKLMNOPQ RSTUVZûYn հաւատացեալ լիցեն (Y են) եւ բացի BCDEFHê-ից մնացած Ձեռ-երը հաւատացեալ իցէ եւ

12 begq չիք եւ առաքինի.... հեռանայցէ hlo չիք ի (կարգս) Y հեռանցեն, իբրու փխ. որպէս

13 QYe աստուածպաշտութեանն b q աստուածպաշտութեան մեծ և ահաւոր թուիցի և հատուցումն բարեաց այնպիսին նզովի (q նզովեալ եղիցի) և արհամարհիցէ և ոչ զարժանն (q զարժան) և ոչ արար (b չիք արար) պատիւ ծնաւղացն փխ. աստուածպաշտութեան.... այնպիսին՝ 197-րդ էջ 3-րդ տող H արհամարհիցի ûcefghiklmopr st զարժան chiloprt չիք ոչ (զիբաւ)

ղէրար. պատիւ ծնաւղացն հատուցանիցէ իբրեւ ծնաւղաց, քան զամենայն աստուածպաշտութիւն մեծ եւ ահաւոր թուեսցի եւ հատուցումն բարեաց, այնպիսին նզովեալ լիցի։

ՄԼԳ (ՄԻԹ) *ժէ. Եթէ ոք ի կանանց կարծեսցէ իբրեւ աստուածպաշտութիւն եւ զհերս փոքրեսցէ, զոր եւս Աստուած լիշատակ հնազանդութեան՝ իբր թէ ոտն եհար եւ արհամարհեաց զհրամանն հնազանդութեան՝ նզովեալ լիցի։*

ՄԼԴ (ՄԼ) *ԺՀ. Եթէ ոք իբրեւ ի կարծիս պահոց արհամարհիցէ զաւր կիւրակէի եւ ի պահոց թիւ արկ կամ ի գործ, որպէս զայլ աւուրս, ոչ գոցէ հանդիսոտ լարքայութեանն Աստուծոյ եւ մեծ ժողովն նզովէ եւ մերժէ։*

ՄԼԵ (ՄԼԱ) *ԺԹ. Եթէ ոք ի պահոցաց, արտաքս քան զՏարկ ինչ մարմնաւոր, այսինքն է ցաւոց եւ վշտաց, ամբարհտուածեաց եւ ամբարտաւանեաց եւ. զտուեալ եւ զկարգեալ զպահս հասարակաց որ պահի*

1 Y *ոչ ծնողացն զիբաւ* eg *իբաւ* W *ծնողաց. բացի* A-*ից մնացած Ձեռ-երր ծնողացն* eg *չիք հատուցանիցէ.... ծնաւղաց. բացի* A-*ից մնացած Ձեռ-երր ծնողաց* t *զի քան*

2 ê1 *աստուածպաշտութիւնն* cfg *աստուածպաշտութեանն* V *չիք մեծ* KRXZ *թըւեսցի* d *թուիցէ* egk mps *թուիցի*

3 R *հասուցումըն փխ. հատուցումն* q *նզովեսցի* Ydghmns *եղիցի* Fcek lo *չիք լիցի*

4 c *չիք ոք* ef *կանաց* ê *չիք իբրև* IJ LXûbdegq *աստուածպաշտութեան (նաև աստուածպաշտութիւն)* ê *աստուածպաշտութիւնն* k *զաստուածպաշտութիւն* t *յաստուածպաշտութիւն*

5 hlot *զհերսն* êcdkmps *փոքրիցէ* eg q *եղ* t *զոր եւս աստուած փոքրեսցէ որ է յիշատակ* km *չիք աստուած* Yê *հնազանդութեանն*

6 bcdefgbiklmopqrst *իբր թէ ընդ ոտն (o ըստոտն* g *ընդոյտն)* eg *արհամարէ* f *արհամարհ* BCDEFHêûb qt *զհրաման* h *չիք զհրամանն* Y *զհնազանդութեանն հրաման* A EJNOPQbt *հնազանդութեանն* c d *անհնազանդութեան* h *զհնազանդութիւն նորա* kmps *անդ հնազանդութեան*

7 H *լինի* IJOPW *լիցին* dhins *եղիցի* Fbcklo *չիք լիցի*

8 b *թէ* d *չիք իբրև* gp *չիք ի* hlo *չիք պահոց արհամարհիցէ* t *զաւուր* NOW *կիրակէին* բացի Yûf-*ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէի*

9 befgq *ի թիւ արկ* hlo *թիւ արկանէ* g *իբրեւ (*p *աստուածոյ) փխ. որպէս* d *այլ* H *յուսաւորս փխ. աւուրս* H *գայցէ*

10 FUVWprs *յարքայութեան* IJMRSê ûd *արքայութեանն* HKLQTSYZe g *արքայութեանն* Y *չիք մեծ ժողովն* b *և ի մեծ ժողովոյն* Odegh lo *ժողովոյն* bg *նզովեալ* hq *նզովեսցէ* Yegq *չիք (նզովէ) և* m *մերժէ և նզովէ*

11 d *մերժէ զայնպիսին* b *եղիցի փխ. մերժէ* Yegq *չիք մերժէ*

12 b *թէ* hlo *չիք ի պահոցաց* Yûcdkm ps *արտաքոյ* h *յարտաքս* AH *քան զի* Dê *զյարկ* H *յարկ* N *մարմնաւորաց*

13 W *այս փխ. այսինքն* N *չիք այսինքն* KLMQRSTXYZ *չիք է* irt *որ ամբարհաւաճեաց* Y *անբարհաւաճեաց և անբարտաւանեաց* e *ամբարհաւաճաց և ամբարտաւանաց* N *ամբարտաւանաց* O *ամբարտաւանաց* Ud *չիք և ամբարտաւանեաց*

14 Ybhloq *չիք և (զտուեալ)* Z *զտըւեալ* t *չիք և զտուեալ* g *չիք և (զկարգեալ)* f *կարգեալ* d *զկարգ* Y *զպահեալ փխ. զկարգեալ* Yêbc defghiklmopqrst *պահս û որք պահին* bq *պահեն*

լեկեղեցւոջ եւլոյծ եւ արհամարհեաց իբրեւ կրիցի ի նմա կատարեալ միտք եւ խորհուրդք՝ նզովեալ լիցի։

ՄԼԶ (ՄԼԲ) *Ի. Եթէ ոք ի մարդկանէ կատարեալ հասակաւ, առողջ մարմնով, քրիստոնեալ անուն ի վերալ եւ պն աւր զպահան ի գլուխ ոչ ɔ տանիցի, ալնպիսին նզովեալ լիցի։*

ՄԼԷ (ՄԼԴ) *ԻԱ. Եթէ ոք զՔառասաւնան պահեացէ սուրբ եւ ի Զատկի հինգշարթի աւրն քան զհաղորդել աւրինացն եւ բաժակին սրբելոյ, եթէ ալ ինչ աւելի համարձակիցի ուտել՝ զպահան զոր պահեաց ընդունալն են եւ ի մեծ ժողովոյն նզովեալ լիցի։*

ՄԼՀ (ՄԼԴ) *ԻԲ. Եթէ ոք երթիցէ ի ժողովս մարտիւրոսաց՝ զգոլշ եւ պատրաստ լիցի սրբութեան, լորդորման, պաշտաման, խոնարհութեան, աղաւթից, զի մեծ վարձս առցէ։ Ապա եթէ ոք երթիցէ ամբարտաւանութեամբ հպարտանալ ի ցոլցս տեսողաց եւ դիտել զնմանիս իւր՝ նզովեալ լիցի։*

1 HS եկեղեցւոջ XYbcfg յեկեղեցոջ fg եկեղեցոջ Y ի կրից ի նմայ bf կրիցին egq կրեցին hlot կրից bq չիք ի b կատարեալք

2 NWe խորհուրդ q նզովի Ydbis եղիցի r լիցին c է փխ. լիցի Fbfgklno q չիք լիցի

3 g կատարեա befg ողջ փխ. առողջ

4 bq զքրիստոնէական ks քրիսաոմնեայ t չիք քրիստոնեայ անուն ի վերայ և ēbq անունն d յանուն g անուամն bhloq ի վերայ ունենալով (bq ունենայ) բացի ûbcefgkmpq-ից մնացած Զեռ-երը չունեն եւ (զի) ûr ի t աւուր Jcdefghiklmopqrs t պահան Yûb պահս Y չիք ի (գլուխ)

5 XY տանիցէ hlot հանցէ (ir հանիցէ) փխ. տանիցի it չիք այնպիսին h եղիցի նզովեալ cdmnpqr եղիցի Fbgıklo չիք լիցի

6 h և քէ փխ. եթէ Jû եթէ ոք ի մարդկանէ կատարեալ պահեացէ զի (û ի օր) և ի զատկի b զի-ունս Y չիր պահեացէ h սրբութեամբ d և սուրբ զատկին b չիք եւ ի Ycefg hıklmopqrst չիք ի Ycg զզատկի MTUWq հինկշաբթի Xhlo ե-շաբաթ Y ե-շաբաթոջն

7 Y չիք աւրն Jû զհաղորդելն KLMQ STXZt զհաղորդիլ û օրինաց MXY g զբաժակին DH ողբել l և քէ փխ. եթէ

8 h յօեւի cd չիք աւելի P համարձակիցէ cd համարձակի d զպահս efgq պահան W զպասն

9 IJKLQRSTXYZûbcdefgilloqrs է (h լիցէ) փխ. են բացի DHê-ից մնացած Զեռ-երը չունեն են bq չիք և ի d չիք ի մեծ ժողովոյն êb ժողովն q նա նզով[եացի?] ho նզովեացի t և ի սրբոյ մեծի ժողովուն bdr եղիցի t լինի ce է փխ. լիցի ABFIJKLMO PQSTUVXZWêûfgklmnps չիք լիցի

10 p էցէ ոք փխ. ոք երթիցէ X յերթիցէ ê ժողով hlo ժողովն. բացի ABE FYê-ից մնացած Զեռ-երր մարտիրոսաց MNRYûcdeghloq զգուշ l զպատրաստ

11 beg լինիցի Yirt սրբութեամբ bdef gkmpqs ի սրբութեան Y յորդորմամբ begq յորդորմանն deg պաշտաման bq պաշապան փխ. պաշտաման e չիը պաշտամանն g խոնարհութեանն t և խոնհարութեան b աղաւթիցն

12 Y չիք զի, զմեծ H վարձ bcefg kmpqs թէ Y անրարտաւանութեամբ

13 W հպարտութեամբ t և հպարտանօք որպէս ի ցոյցս bq տեսողացն ûı ցոյց DFHRXpst դիտել (ê դիտիլ) փխ. դիտել ê զնմանս hł o զնմանիսն

14 ı չիք իւր p նզո[վեացի?] q նզովի din եղիցի ms լիցին Fcghllo չիք լիցի

ՄԼԹ (ՄԼԺ) Ի Դ. Եթէ ոք յառաջ քան զարձակել զժողովուրդն, կատարեալ հասակաւ եւ առողջ մարմնով, յառաջ քան զկատարել տէրունական խորհրդին երթեալ հաց կերիցէ կամ այլ ինչ, այնպիսին նզովեալ լիցի։

ՄԽ (ՄԼԶ) Ի Դ. Երէց կամ սարկաւագ առանց աղաբողոնի ի բեմ մի՛ ելցէ, այլ կամ խունկ ծխել եւ գրովք սաղմոս ասել ի բեմի եւ կամ ի բեմի գիրս կարդալ եւ կամ ի սպասու կալ սեղանոյն՝ ոչ է ընդունելի պաշտաւն նորա։ Աղէ, կայ այնպիսի կերպարանաւք առաջի մահկանացու իշխանի, եթէ ընկալցի զքեզ։ Ա՛րդ, եթէ ոք անցցէ
10 ընդ կանոնս, այնպիսին նզովեալ լիցի։

Զայս գրեմք եւ ոչ խափանեմք ոյք լեկեղեցի Աստուծոյ գիրս ստանալ կամ զճարտարութիւն կամ զպահան կամին, այլ որք ընդունին զիրս պահոցն՝ ի պատճառս ամբարտաւանելոյ ի վերա այնոցիկ, ոյք միամտութեամբ կեցն եւ ոչ նենգութեամբ կամ պատրանաւք, այլ որք բարձրամտեն արտաքս քան զգիրս եւ քան

1 LMQRSTXYZd զարձակելն W զարձակիլ û արձակել efgkmpqs զարձակել t զարձակեալ K զհամարձակելն փխ. զարձակել ûhinr ժողովուրդն bcdeıgkmpqs զժողովեալ (ceg ժողովեալ) ժողովուրդն (s զժողովուրդն) t ժողովրդեանն որ ûf կատարել

2 eg չիք և d յառողջ t մարմնով ելցէ bgs զկատարեալ hlo զկատարեալն bilort զտէրունական

3 hlo խորհուրդն MNORf երթալ Yû զհաց K չիք հաց ê կերիցէ dt չիք այնպիսին q նզովի

4 AIJKMOPQSTVYZWûbdımns եղիցի Lr լիցին c է փխ. լիցի BEF Ufgbklo չիք լիցի

5 AKLMNOPQSTUVZWüın աղիբողոնի J արիբողոնի ê աղաբողողոնի bef gq զաբողոնի blor աբիղոնի t զաբիղոնի bdghklo ի բեմն

6 NOYWûdp չիք այլ begq չիք կամ (խունկ) Y ծխել ղխունկ s ծկել փխ. ծխել û գրով Q սաղմոսք cdkms սաղմոսել փխ. սաղմոս ասել Y ի բեմին IJKLMQRSTXYZû և կամ (û չիք և) ղերո(Y ի գիրս û զգիրս) կարդալ ի բեմի b չիք և կամ ի բեմի hlo չիք և (կամ)

7 NO ի զիրս b կամի q յսպասու ı սեղանոյ n սեղանւոյն N ընդունել

8 t կացցէ MST այնպէսի՝ b այսպիսի m այնպիս Y չիք կերպարանաւք

9 LMQRSTXYZdm խլխանին h թէ R քո փխ. ոք g անցանէ l անցանիցէ q անցէ

10 BCDEFHIJKLMQRTXWêûoî ըստ փխ. ընդ b կանոնի ê այնպէսն beg այսպիսին d չիք այնպիսին kmpqs նզովի l նզովէ bd in եղիցի r եղիցին cb է փխ. լիցի FHfo չիք լիցի

11 H վերջաբանը համարակալված է որպես հաղված՝ իդ û չուճի ամբողջ վերջաբանը՝ 199 մինչև 201 էջերր N այս hlo գրեմ cd և ոյք t որք bc չիք ոյք IJKLMQRSTXYZdegl no եկեղեցի bq յեկեղեցիս p գիր

12 befgq ստանան b չիք կամ զճարտարութիւն cdefhiklmopqrst ճարտարութիւն Xbgq պահս ef պահան W զպասն ê կամեն ABF այդ q այլք

13 hlo պահոց d ի պատճառ Y անբարուաւանելոյ

14 BCDEFHNOUYZWêbdhiklmoprs t որք c որ փխ. ոյք բացի CDHR Yêbiloqrt-ից մնացած Ձեռ-երր միամտութեամբն IJd կան R չիք կեան.... նենգութեամբ E նենգու N նենգութեամբն e կամ նենգութեան կրկնված է f նենգութեան

15 BC այդ lbq ոք փխ. որք N ոյք b բարձրայմիտեն dq բարձրամիտեն hlo կամ փխ. քան (զկարգս)

զկարգս կանոնաց եկեղեցւոյ եւ նոր կարգս կացուցանեն։ Այլ մեք եւ ընդ կուսութիւն խոնարհութեամբ զարմանամք եւ ղպահս պարկեշտութեամբ եւ հեզութեամբ եւ աստուածպաշտութեամբ, ընդունիմք եւ զհետանալն խոնարհութեամբ լերկրաւորացս, ընդունիմք եւ զամուսնութեան բնակութիւն, պարկեշտութեամբ պատուիմք եւ զմեծութիւն հանդերձ արդարութեամբ ոչ անգոսնեմք եւ զմէկին եւ զլոկ եւ զարհամարհեալ ագանելիս վասն պիտոլից միայն մարմնոյ առանց ամենայն խոտելոյ գովեմք, այլ զլոյծ եւ զշաշլակ եւ զշեղտամեղտ ագանելիս եւ զգնացս չընդունիմք։ Եւ զտունս Աստուածոյ պատուեմք եւ զժողովսն, որ ի նոսա ժողովին, որպէս զսուրբս եւ զաւգտակարս ընդունիմք, իբրեւ ոչ փակեմք կամ գրաւեմք զաստուածպաշտութիւնս ի տունս կամ ի տաճարս, այլ քան զամենայն տեղիս որ յանուն Աստուածոյ շինեալ են պատուեմք եւ որ ի նոսա ժողովեալ են ի հասարակաց աւգուտ ընդունիմք։

1 beq զկարգն n զկարգ g չիք զկարգս S կանոնաց g զկանոնս Yebccfgbilopqs եկեղեցւոյ b չիք և նոր կարգս կացուցանեն BF այլ bq և մեք

2 c չիք և (ընդ) b չիք ընդ Vêkmp s կուսութիւնն Y կուսութեանն b զկուսութիւն t խոնարհութիւնս կուսութեան Y խոնարհութիւնն efghiloqr խոնարհութեան ps խոնարհութեամբն eg չիք և (զպահս) bq պահս Q պարկեշտութեանր

2—3 bq պարկեշտութեամբ ընդունիմք և հեզութեամբ և աստուածպաշտութեամբ

3 i աստուածպաշտութեան e ընդունեմք

4 I զհետանալն.... ընդունիմք կրկնված է I երկրաւորաց ê ընդունեմք be gq չիք (ընդունիմք) և

5 MRX զամուսնութեամբ Y զամուսնութեամբն Vq բնակութիւնն Q d բնակութեան kmps կարգ փխ. բնակութիւն q պարկեշտութեան eg չիք և

6 Y զմեծութիւնն bq զմեծութեան befgq արդարութեան CDH անգոսեմք Ybg չիք և (զմէկին) V Y զմեքկին (l զեկին) փխ. զմէկին

7 d զարհամարեալս NO զարհուրեալ փխ. զարհամարհեալ b ոգիս փխ. ագանելիս

8 r խորհելոյ փխ. խոտելոյ B այլ NO առ փխ. այլ NÃdeg զլուծ t և զլոյծ

9 KLMSTXZ զշեշտամեղտ Y զեշտատամեղտ hd զշետամեղտ hl o զշեղսամեղտ d ագանիս BCDEFH IJRcd ոչ ընդունիմք ê ոչ ընդունեմք Y չընդունեմք beggq ընդունիմք DHNWdefgikmprst զտունս q զտուննն e զտօննն փխ. զտունս b չիք և զտունս աստուածոյ պատուեմք

9—11 hlo չիք և զտունս.... ընդունիմք

10 X պատվիմք b և ի ժողովս NOUc defgkmpqs զժողովս Yê զժողովն BCDEFHê չիք ժողովին

11 r ի սուրբս և զօգտակարսս ê ընդունեմք cdkmp իբր Y և փխ. իբրև r և կամ Y և փխ. կամ

12 Q կրաւեմք begq գրաւեմք ի նոսա զաստուածպաշտութիւնս BF այլ

13 A սկզբնապես քան տողամեջ ավելացված է զի՝ քան զի բացի Abc defghiklmopqrst-ից մնացած Ձեռերր քան զի IJKLMQRSTYZ eg անուն bq յանուն eg չինեցաւ chlo է փխ. են

13—14 d շինեալ են ի հասարակաց պատուեմք և որ ի նոսա շինեալ են և աւգուտ ընդունիմք

14 բացի bcefghiklmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երր նա փխ. նոսա befg եղեալ են (ckps շինեալ են) փխ. ժողովեալ են befgq չիք ի (հասարակաց) hlo աւգուտ որպէս զսուրբ (h զսուրբրո) ընդունիմք ê ընդունեմք

Եւ զառաւելագոյն զտուրս եւ զբարեգթութիւնս որ լեղբարս, որ լստ տուչութեան եկեղեցեաց եւ կարգաց որ յաղքատս լինի, երանեմք: Եւ զուղիղ գործ ընկալեալ ասեմք, որ ինչ տուաւ եւ կարգեցաւ ի սուրբ գրոց եւ յառաքելոց, լեկեղեցի լինել մեղ աղաւթս առնեմք, ղի կատարեսցի: Զայս կանոնս զոր եդաք եւ գրեցաք ի Գանգրա վասն հաստատութեան կարգի աւրինաց ոչ աւելի ինչ եւ ոչ աւաարոտի ի մէջ բերեալ, այլ զոր սուրբ ժողովն կանոնեցին՝ զնոյն ի լրութիւն բովանդակեցաք: Գանզի են ոմանք, որ տգիտութեամբ ինչ ինչ գործելով, կուտեն անապաշխար բեռինս անձանց, ըստ գրեցելոցն եթէ ի մէջ տգիտաց ճշմարտութիւն պատաոի, ղի եթէ կարի փոքր մեղք իցեն եւ ընդ ապաշաւանաւք ոչ աննկանիցի՝ մահու չափ լինին, ըստ առաքելոյն՝ են «Մեղք որ մահու չափ են»:*

* Ա. Յովճ. ե, 17

1 N չիք և զառաւելագոյն զտուրս begq զտարս փխ. զտուրս hil ort տուրս և բարերարութիւնս Y p տուրս LIQS եղբարս bdegiq յեղբայրս km չիք որ յեղբարս V որ (ըստ) կրկնված է t և փխ. որ ըստ

2 LNORXZbcdhikm տրուչութեան V տրուչութեանն Y տուչութեանն l տուչութենէ J տեսչութեան (t զտեսչութեան) փխ. տուչութեան MX յեկեղեցեաց R յեկեղեցիս f եկեղեցեցեաց i եկեղեցեայց Sk կարգեաց Kb որք t որ կրկնված է U չիք որ IJKLMRSTXYZ աղքատս

3 begq զուղել f զուղիղ b գործն cdef gikmpqrst յանձին կալեալ (b յանձին կեալ hlo յանձն կալեալ) փխ. ընկալեալ LRXZd տրւաւ P և կարդեցաւ կրկնված է s և ի սուրբ

4 H ի գրոց bq գրոցն i առաքելոցն IJKLMQRSTYZ առաքելոց it եկեղեցի ho յեկեղեցին l եկեղեցին լինի rt շինել փխ. լինել ghkl no յաղօթս

5 A կատարեցի Ybcdefghklmopqrst այս Y կանոն t կարգեցաք փխ. գրեցաք H գանգրաց S կանգրա l գանգրեա

6 Yê հաստատութեանն a հաստատութիւն ca աւրինաց eg օրինացն LZ աւտաքուի MST աւաարութիւն X օտարի

7 efhlo ի մէնջ BF այդ b բերեալ է X բրեալ hlort չիք այլ զոր bq չիք զոր hlo զտուրս p ժողովն սուրբ k ժողովոյն

8 lrt գնա փխ. գնոյն Uhilort չիք ի Wê լրութիւնն begq տգիտութեան

9 r ինչ և ինչ որ գործելով t ինչ զոր և ինչ IJRSXYbcdeghlmnq չիք ինչ DHê կուտելով փխ. գործելով q կուտենան k անապաշխարս Q ապաշխար r անապաշխարան

10 Y գրեցելոց d գրեցելոյն hlo գրեցելումն HKLcikmnprst գրեցելոյն bcefgq թէ ի մէջ K ի մէնջաէտաց փխ. ի մէջ տգիտաց C ճշտութիւն Lêcıklmoprst ճշմարտութիւնն h չիք ճշմարտութիւնն

11 H պատուի փխ. պատաոի ı զի և թէ bcefglq թէ p մեղ befgq առանց փխ. ընդ BCDFHIJKMRUXêdl ապաշաւարանաւք befgq ապաշաւանաց h ապաշխարանօք

12 H ոչ կրկնված է befgq չիք ոչ աննկանիցի, լինիցի մահու չափ V լինել DHNOê առաքելոցն KLMQRST XYZ առաքելոյն որ ասէ են մեղք Weg թէ են lo է փխ. են ırt չիք ըստ առաքելոյն... չափ են

13 c չափք eg չափ մեղք են

Թ

ԿԱՆՈՆՔ ԱՆՏԻՈՔԱՅ ԳԼՈՒԽՔ ԻԵ.

Ա. վասն ամենասուրբ տաւնից։

Բ. վասն որք ոչ հաւատարեն սո եռեղ աղաւթից սրբութեան։

Գ. վասն քահանայի որ յաւարտ տեղիս պանդխտանայ։

Դ. վասն եթէ ոք յեպիսկոպոսաց ժողովոց անտի որոշեցաւ երէց կամ սարկաւագ։

Ե. վասն քահանայից որ ոչ հնազանդին եպիսկոպոսի։

Զ. վասն որ արտաքսեալ է յիւրմէ եպիսկոպոսէն։

1 û կանոնախմբի N-ը մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք թ անտիոքայ* AB CDEFHUêbcdefghlloqrt *անտիոքայ կանոնիս* (AU *կանոնիս*) Y *անդիոքայ* Wkmps *կանոնք անտիոքայ* փխ. առաջին առող n *կանոն անտիոք առնի գլուխս իե* աջ լուսանցքում յկարմիր թանաքով ավելացված է *որ եղեւ ի քրիստոսէ ամի ըճկդ* DHIJNOPbghloq *գլուխ* b *ի և հինգ* eq *ի ե ե* f *քսան և հինգ* h *իգ* lo *իգ* û չուցի ցանկը էջ 202 առող 2-րդից — 204 էջ 6-րդ առող

2 o *ամենայսուրբ* dhor *տաւնիցն* b *տօնիս* eը *տօնիցն աստուծոյ* kmp s *առնիցն տէրունականաց* C D *տաւնից* փխ. *տաւնից*

3 f *ոչ* ավելացված է հետագայում R *հաւատարեն* ê *սո խոեղ* b *առէտեղ* d *առել տեղ* e *առ տեղ* hlo *առ ետ (h յետ)* փխ. *առ ետեղ* g չիք *առ ետեղ* Jbq *սրբութեանն* MRX Y *սրբութեանց* W չիք *սրբութեան*

4 Ybcd *քահանայից* KMQRSXYklo q *աւտար (նաև օտար)* Yb *տեղ* eg *տեղի* K *երկիր* փխ. *տեղիս* dh *պանդխտանան* f *պանդխտա* loq *պանտխտանա*

5 g *վասն քէ ոք որոշեցաւ յեպիսկոպոսէ* փխ. *վասն.... սարկաւագ* e *քէ* hlo չիք *եթէ* hlo *որք* HIJQVêbel oq *եպիսկոպոսաց* d *եպիսկոպոսաց եթէ ոք* W *ի ժողովոյ* et *ի ժողովոց* bq *ժողովեաց* k *ժողովեացն* h չիք *ժողովոց* q *անդի* b *որոշեցաւս*

6 Wb չիք *երէց կամ սարկաւագ* q *վասն երէց կամ սարկաւագ* փխ. *երէց կամ սարկաւագ* այնուհետև q *ճեռ-ում* համարակալումը առաջ է ընկնում մեկ N-ով

7 d *քահանայիւն* p չհնազանդին DHIJ Yd *հնազանդի* b *հնազանդեցաւ* l *հնազանդեն* q *հնազանդեաց* CD HVXêbcdkmnpqs *եպիսկոպոսին* efghilor *եպիսկոպոսաց* t *վասն անհնազանդ քահանայից որ արտաքսեալ է յեպիսկոպոսէն իւրմէ* փխ. յոթերորդ և ութերորդ առղերը

8 AIJKLMNOPQRSTUVXYcbilnor չիք *վասն* DHê չիք *որ* BCDEFHêc *արտաքս եկեալ է (ê չիք է)* փխ. *արտաքսեալ է* KLMQRSTXYZ *իւրմէ* փխ. *է* IJVYd *իւրմէ* Ybq *եպիսկոպոսէ*

Է. Վասն ոչ ընդունել զեպիսկոպոս առանց թղթոյ։
Ը. Վասն քահանայից չտալ թուղթս կանոնականս յայլ տեղիս։
Թ. Վասն հնազանդ լինել եպիսկոպոսաց՝ կաթողիկոսին։
Ժ. Վասն զի ոչ է արժան քորեպիսկոպոսի քահանայ եւ սարկաւագ ձեռնադրել։
ԺԱ. Եպիսկոպոս որ յարքունիս երթալ։
ԺԲ. Վասն որ լիւրմէ եպիսկոպոսէն լուծեալ եղեւ։
ԺԳ. Եպիսկոպոս որ յայլ վիճակի ձեռնադրի։
ԺԴ. Վասն եպիսկոպոսի որ բամբասիցի։
ԺԵ. Վասն եպիսկոպոսի որ լուծեալ է։
ԺԶ. Վասն եպիսկոպոսի որ առանց վիճակի իցէ։
ԺԷ. Վասն եպիսկոպոսի որ ոչ չոգաւ լիւր վիճակն։
ԺԸ. Վասն եպիսկոպոսի զոր ոչ ընկալաւ ժողովուրդն։
ԺԹ. Վասն զեպիսկոպոս ձեռնադրել կաթողիկոսի արժան է։

1 R որ փխ. ոչ eg չիք ոչ p ընդունելոյ ed զեպիսկոպոսն bq եպիսկոպոսէ eg զեպիսկոպոսէն hilot թղթի t թխաի Y թուրց փխ, առանց
2 W քահանայի K չտալ թուխաս քահանայից d ոչ տալ f չտալ թոյէ(?) թուղթ q չկա փխ. չտալ Uhlnr t թուղթ bel թուխաս goq թուխթ hfqt կանոնական eg կանոնի n կանոնականս h չիք կանոնականս AF յայլ IJKLMQRSTXYZbdmq r այլ g չիք յայլ տեղիս
3 g հնազանդել hlo հնազանդելոյ t եպիսկոպոսաց հնազանդ լինել ır եպիսկոպոսին r եւ կաթողիկոսին KLMRTXZ կաթուղիկոսի Qhl o կաթողիկոսի SUWcdeknr կաթուղիկոսին
4 t վասն քորեպիսկոպոսի որ ոչ է արժան g վասն քորեպիսկոպոսի չձեռնադրել փխ. վասն.... ձեռնադրել Hê չիք զի KZ ոչ արժան է W չէ b քորեպիսկոպոսաց dıps քորեպիսկոպոսին hlo քորեպիսկոպոսից r քորեպիսկոպոս CDHKMNOPQR TVXYZêbcdefkmnqs կամ փխ. եւ R սարկաւարդ
5 Y ձեռնադրելոյ
6 bdegkmpqs վասն եպիսկոպոսի Kb q որք HKLMQRSTXYZefglq արքունիս O արքոնիս NO յաքսորիս փխ. յարքունիս d յարքունիսն երթայ եւ գայ b երթան W վասն թէ եպիսկոպոս որ յաքսորիս երթայ փխ. եպիսկոպոս... երթայ
7 IJMQRSTXYZd իւրմէ t յեպիսկոպոսէն իւրմէ bbklmops եպիսկոպոսէ q յեպիսկոպոսէ CDHê լուծեալ է hlo լուծաւ
8 bdgkms վասն եպիսկոպոսի R ո[բ] JQbemr այլ I այլ վիճակի որ ձեռնադրի êd վիճակ n ձեռնադրէ be g այս առողք դրված է ԺԶ և ԺԷ հոդվածների միջև ԺԷ N-ի առաջ
9 Y չիք վասն, բանբասիցի ê բամբասանցի d բանբասանցի bq բամբասէ e բամպասանցէ g բամբասանցէ h բամբասի beg այս առողք դրված է ԺԶ և ԺԷ հոդվածների միջև ԺԶ N-ի առաջ
10 bcdefghıklmopqrst եղև փխ. է Y չիք եպիսկոպոսի
11 Xêd վիճակ Yghlo է (b եղև) փխ. իցէ kmps վիճակի իցէ և գայլոց վիճակ բռնագաւսէ Y 11-րդ առողր կրկնված է
12 Y եպիսկոպոս b եպիսկոպոսին Y b չոգաւ ի վիճակ (b վիճակն) իւր IJKLMQRSTXZdkr իւր e ի իւր fhl վիճակ
13 բացի bf-ից մնացած Ձեռ-երը որ Hl NOWekmps զժողովուրդն KLMQ RSTYZ ժողովուրդ X ժողովուրդս hlo զժողովուրդ իւր q չիք վասն.... ժողովուրդն
14 kmps վասն զի c չիք վասն Ykmp s եպիսկոպոս N զեպիսկոպոսի b q եպիսկոպոսի d զեպիսկոպոսն eg եպիսկոպոսին h եպիսկոպոսացն lo եպիսկոպոսն hlo կաթողիկոսի (h կաթողիկոս) ձեռնադրել NOW cdn կաթուղիկոսի U կաթուղիկոս fgqt կաթողիկոսին b կաթողիկոսին e կաթուղիկոսին L արժան է կաթուղիկոսի

Ի. Վասն ժողով առնելոյ։
ԻԱ. Վասն չփոխելոյ եպիսկոպոս ի վիճակէ ի վիճակ։
ԻԲ. Վասն չկարդել եպիսկոպոսին փոխանակ իւր այլ։
ԻԳ. Վասն ընչից եկեղեցւոյ։
ԻԴ. Վասն եպիսկոպոսի որ ազգին ծախէ ղեկեղեցւոյ իրս։
ԻԵ. Եւսեբիոսի բանս։

Կանոնք Անտիոքայ

Ձետ բազում ժամանակաց անցանելոյ դարձեալ բորբոքեցաւ աղանդն Արտեմոնայ, վասն ամենասուրբ տաւնից այլափոխումն առնել եւ յաւելուածս արտաքոյ կանոնեալ սուրբ ընդհերցուածոց որ ի սուրբ առաքելոցն աւանդեցաւ եկեղեցւոյ սրբոյ· վասն որոյ ժողովեալ Անտիոք եպիսկոպոսք ՀԱ՝ սահմանեցին զկանոնս դալս, բանս ԻԵ։

2 Y չիք վասն R չփոխելոյ U փոխելոյ Ydilort ոչ փոխելոյ h ոչ փոփոխելոյ e չփոխելոյ յեպիսկոպոսի չփոխել g եպիսկոպոսի չփոխել d դեպիս-կոպոսն hlmo եպիսկոպոսին rt եպիսկոպոսի h յայլ փխ. ի (վիճակ)

3 Y չիք վասն, ոչ կարդել befhloq t չկարդելոյ g եպիսկոպոսին չկարդելս hl փոխանորդ o փոխնորդ g չիք իւր ê յայլ d այլ մարդ t գայլ ոք bgq չիք այլ

4 l յընչից lKMQRSTZ յեկեղեցւոյ PVY bfghiloqr եկեղեցոյ c եկեղեցոյն kmps վասն ընչից եկեղեցւոյ (ps եկեղեցոյ) հրամանաւ եպիսկոպոսին ծախիլ եւ մնալ

5 bdefhnq եպիսկոպոսին k ազգի MR XY ազգիս gm չիք ազգին BCDE LRSTUVYbcdfghiloqrt զեկեղեցոյ e ղեկեղեցիոյ km եկեղեցւոյ ps եկեղեցոյ

6 ilo եւսեբիոս s ասեբիոսի kp վասն սեբիոսի (p սեբոսի) m վասն սեբիոսի ազգին բան eg վասն եւսեփիոսի բան և ամենայն ինչ (g չիք ինչ) W չիք եւսեբիոսի բան

7 ABCDEFHUWêûcdefgbiloprt չուենեն երկրորդ վերնագիրը· b q կանոնականք (q կանոնական) սահմանք հայրապետացն շարադրեալ ի հոգւոյն (q հոգոյն) սրբոյ

n նախադրութիւն անտիոքա կանոնիս K անտիոքայն c երկրորդ վերնագրի տեղը բաց են թողել

8 t ղի յետ T ետ BCDFJMOPSUên r անցելոյ EYci անցելոց egkmp qs անցանելոց lo յանցանելոյ H բորբեցաւ

9 bfilmpst արտեմոնեայ բացի BCD EFHêcdeghkoq-ից մնացած Ձեռ-երբ արտեմովնեայ de ամենայսուրբ ê տուընից փխ. աւընից H այլ եւս փոխումն (d այլ փոխումն) փխ. այլափոխումն

10 Y չիք առնել RXY չիք ընդհերուածոց որ ի սուրբ e ընդհերցուածոյն g ընդհերծուածոյն

11 hlo առաքելոց t սրբոց (առաքելոց) Y որ աւանդեցաւ NOPVYêbcefgb iloq եկեղեցոյ bcdefghiklmopqr s չիք սրբոյ l նորոյ փխ. որոյ

12 hlo ժողովեալք lJKLMQRSTYZg անտիոք b յանդիոքա q յանտիոքայ û լա եպիսկոպոսք ի յանտիոք Wit երեսուն և մէկ (W մի) be fgq լ փրս. լա n կանովնս u իե զայս կանոնս W զայսոսիկ փխ. զայս d չիք զկանոնս զայս

13 eg զայս եւ բանս û չիք բանս YW չիք բանս իե hlo իդ բանս p ի և ե t իղ eg չիք իե

ՄԽԱ (ՄԻՀ) Ա. Ամենայն ոք ով եւ համարձակեսցին եւ լուծցեն զսահմանս սուրբ եւ մեծ ժողովոյն որ ի Նիկիա ժողովեցան, եւ զառաքելոցն, իրրեւ էր անդ աստուածապաշտ եւ աստուածասէր թագաւորն Կոստանդիանոս, վասն ամենասուրբ տաւնից փրկութեան, կապել եւ մերժել լեկեղեցւոյ, թէ կացցեն եւս հակառակութեամբ ընդդէմ դառնալ որ ինչ բարեգոյնքն կամեցան եւ կարգեցին. եւ այս ասացաւ վասն աշխարհականացս։

Ապա թէ ոք ի գլխաւորաց եւ յառաջնորդաց եկեղեցւոյ՝ եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ լետ սահմանիս այսորիկ համարձակիցի շրջել եւ խոովել եւ խանգարել եւ փոփոխել զկարգս եկեղեցւոյ եւ առանձին լինել եւ ընդ հրէայս կատարեսցէ զտաւնս, զյայսպիսիսս սուրբ եւ մեծ ժողովն աստեն առ ետեղ յայտնապէս աւտար համարեցան լեկեղեցւոյ, զի ոչ անձին միայն մեղաւ, այլ զբազումս ապականեաց, եւ թիւրութեան պատճառք եղեն. ոչ միայն զայնպի-

1 kms ներածութեան և Ա կանոնի միջև երկրորդ վերնագիր՝ իբ (s չիք իբ) կանոնք անախոքայ S զամենայն W ամենայն որ ոք համարձակեսցէն LNObglq ով ոք t ոք ով ոք h չիք ոք g որ փխ. ե (համարձակեսցին) bqr չիք և (համարձակեսցին) e համարձակեսցեն hlo համարձակեսցի r համարձակեցին t համարձակի Q լուծին K լուծցին hl ot լուծցէ L և (լուծցեն) կրկնված է û ահմանս cbfknıps զսահման

2 t որոյ և մեծի û չիք սուրբ և s չիք ի û ի նիկիայ g ի նիկիեայ Yit չիք ժողովեցան efq զառաքելոյն

3 s ընդ փխ. անդ Y չիք աստուածապաշտ և

4 o ամենայսուրբ ü ամենայն A տաւնից ձախ լուսանցքում սակայն նկատելի է որ ավելացրել են հետագայում BCDEHê չիք տաւնից Yê փրկութեանն bc փրկութիւն CDH կապեալ

5 c և մերժել ևս յեկեղեցւոյ եթէ կացցեն հակառակութեամբ NW չիք և lM TYips յեկեղեցւոյ Shlo եկեղեցւոյ b յեկեղեցւոյն efgq յեկեղեցւոյն bdefgkmpqs եթէ

6 t զոր û բարեգոյնք I բարեգոյնք n չիք և û զայս cefghlklmopqrst չիք այս s ասացաւ փխ. ասացաւ k չիք ասացաւ

7 IJKLMQRSTXYZûnp աշխարհականաց NOPVWhlot աշխարհականացն

8 Yûn եթէ c չիք ոք d չիք ի F ի ղբլխաւոր IJKLMQRSTXYZûeghlo r առաջնորդաց ê առաջնորդեաց Yêcefghiloq եկեղեցւոյ b յեկեղեցւոյ

9 Wdhlo չիք կամ (երէց) l յայսորիկ JW այսորիս Q յայսորիկ N համարձակեցի b համարձակի hlo համարձակեսցի

10 û շրջիլ lo շրջեր hlo չիք և (խոովել) eg խառնակել փխ. խանդարել Y չիք և խանդարել l փոխել RX Y զկարգն ê զկարդ IJYêbcefgbilop qr եկեղեցւոյ

11 d չիք և (առանձին) cilort առանձինն t լինիլ bd չիք լինել A և կամ ընդ, կամ-ը աջ լուսանցքում որր ավելացրել են հետագայում BCDê FHKUWên և ընդ կամ bq հրէաս d հրէայն e հրէեաս k կատարեսցէս RXYb զաօն (նաև զաուն) r զաօնն e զաունս փխ. զաունս NOR զայսպիսս XYhlo զայնպիսին Wûbckmps զայսպիսիս d զայսպիսի efgiqrt զայսպիսիսն

12 egq ի սուրբ k և մեծ սուրբ ü չիք սուրբ և begq չիք եւ մեծ p աստեն փխ. աստեն û չիք աստեն առ. ետեղ kmps և առ. ետեղ e առ իտեղի b առնէ փխ. առ. ետեղ lb eq յօտար (նաև յաւտար)

13 KLMQSTZêûn եկեղեցւոյ Ybcefq յեկեղեցւոյ ghlo եկեղեցւոյ lnr յանձին km չիք անձին û ոչ միայն անձին cdefghilort եղև (û եղաւ) փխ. մեղաւ bq չիք մեղաւ..... պատճառք B այդ c այլև Hêehlo բազումս

14 X թուրութեան Y թիւրութիւնն i զթիւրութեանն eghlo պատճառ efghoq եղև û զայնպիսիս bq զսոյնպիսիսն e զնոյնպիսիսն

սխան հատանել եւ ընկենուլ եւ որոշել ի պաշաամանէ եկեղեցւոյ, այլ եւ որք սոցին հաւասարել համարձակեցան լետ մերժելոյ զայսպիսիսն, եւ որք մերժեցան՝ խափանեսցին եւս եւ յարտաքին պատուոյն, որ սուրբ կանոն եւ Աստուծոյ քահանայութիւն ընկալեալ
ə գտանիցին։

ՄԽԲ (ՄԼՀ) Բ. Ամենեքին ով եւ մտանիցեն յեկեղեցի Աստուծոյ եւ լսա ունկն դնելոյ սուրբ գրոց եւ ոչ եւս հաւասարեսցեն առ ետեղ աղաւ-թիկ հասարակ ժողովրդեանն եւ զղէմսն դարձուցեալ ի սրբութենէն ընդունելութեան գովութեանն ըստ իւրաց ինչ ստահակութեան եւ
10 **յանդգնութեան ընդոտն հարկանիցեն եւ հեռանալցեն, զայսպիսիսն մերժել եւ ընկենուլ արժան է ի սուրբ եկեղեցւոյ մինչեւ խոստովան լիցին եւ ցուցցեն ամենայն աշխատութեամբ եւ տառապանաւք զապաշխարութիւն իւրեանց եւ աղաչեսցեն թերեւս ալսպէս արժանի լինիցին ընդունելութեան։ Իբրեւ ոչ իցէ նոցա մարթ հաւասարել**

1 U *հատանուլ* kmps *և որոշել և ընկե-նուլ* hlo *չիք և որոշել* DH *ղի փխ. ի* b *ի պաշտմանէն* dl *ի պաշտմա-նէ* q *ի պաշտպանէ փխ. ի պաշտա-մանէ* L *յեկեղեցւոյ* Yêcefghlo *ե-կեղեցոյ* bq *յեկեղեցոյ*

2 b *այլք* q *այլք և որ* t *որք ընդ սո-ցին* hlo *սորին* DHê *հաւասար* ûcp t *հաւասարեալ* hlo *հաւասարեն* R *հաւատարեալ փխ. հաւասարել* Q *մերձելոյ (c մկրտելոյ) փխ. մերժելոյ*

3 L *զայսպիսիսն* L *զայսպիսիսն* PV Wefghnoprst *զայնպիսիսն* û *զայս-պիսիս* ı *զայսպիսին* d *խափանեցան* bq *չիք և և* Pcefghkmpst *չիք եւ (յարտաքին)* HIJKLMQRSTXYZb begpq *արտաքին* û *արզաքոյ*

4 FLMûd *պատուոյն* b *կանոնքն քացի* hlo-*ից մնացած* Ջեռ-երը *կանոնք հմմտ. հուն. ὁ ἁγιος κανὼν* Vk m *յաստուածոյ* ĕū *քահանայութիւնն*

5 Y *գտանիցին* begq *գտանի*

6 CDHIJKLMNOPQRSTVXYZWûdr t *ամենեքեան* Wr *որք (t ոք) փխ. ով* bq *նովաւ փխ. ով եւ* h *ով ոք եւ* eē *որ փխ. եւ (մտանիցեն)* Wd *չիք և (մտանիցեն)* Q *մտանի-ցին* Yhl *մտանիցէ* KLMQRSTYZ lp *եկեղեցի* d *յեկեղեցին*

7 begq *աստուածայինն փխ. սուրբ* û *չիք և* eû *առ իսեղ* bg *առ տեղ* c *աղաւթիցն*

8 Whlo *ժողովրդեան* l *ի փխ. և* û bı *զղէմս* d *զէմս* l *զեմսն* Y *զընդ զէմսն փխ. զղէմսն* Urt *զարձու-ցանել* û *ի սրբութենէ*

9 Xk *ընդունելութեանն* Irt *ըն-դունելով* CDHIJKMOQRSTUV XYZWûbdhnloq *գովութեան* ir t *գովութեամբ* NOW *իբացն* lo *ի-բացին (h եբացին) փխ. իրաց ինչ* ho *ի ստահակութեան* l *խստա-հակութեան* Y *ստահակութեանն*

10 egq *յանդգնու* b *ոտն* eg *ընդ յոտս* h *չիք և հեռանայցեն* E *զայսպէի-սիսս* Xcdefghlklmnprt *զայնպիսիսն* û *զայնպիսիս* b *զայնպիսին* o *զայն-պիսն*

11 d *մերժել պարտ է և ընկենուլ* h *չիք և (ընկենուլ)* IJû *չիք ի* eg *չիք ի սուրբ* L *ի սուրբ գրոց յեկեղեցւոյ* MRX *յեկեղեցւոյ* Vêcbilopqr *եկե-ղեցոյ* Yeg *յեկեղեցոյ* b *խորհրդոցն փխ. եկեղեցւոյ* ceg *խոստովանես-ցին* d *խոստովանեսցեն*

12 hılopqrst *լինիցին* kdık *ցուցեն* ê *ցուցցեն* b *ցուցին* q *ցուցանին* bcdefghiklmopqrst *աշխատանաւք (նաև աշխատանօք)* b *չիք և տա-ռապանաւք*

13 KLMQTXZd *ապաշխարհութիւն* S *ապաշխարութեան* eh *զապաշ-խարութիւնն* IJ *թեռես* bq *թերես այս այսպէս* ê *այսպիսի* Y *զայս-պիսիսն զի արժանի* g *այնպէս*

14 IJKLMNOQRSTXYWûbcdefghiklm nopqrst *լիցին* Yb *ընդունելու-թեանն* hlo *իբր* eg *ինչ է (hlo ե-թէ) փխ. իցէ* Um *չիք նոցա* INO Zbghklmopqs *մարդ* cd *մարգ (c մարթ) նոցա* t *հաւասարել*

ալնոցիկ որ ազատեալ են ի կապանաց եկեղեցւոյ եւ որ ընդ եկեղեցեաւն իցեն, եւ ոչ ի տունս ուրեք զատ ընդ ալնպիսիսն մարթ իցէ յաղաւթս կալ որ մերժեալ իցեն յեկեղեցւոյն։ Եւ ոչ ի ժողով կամ լիշխանութիւն ալլոյ եկեղեցւոյ արժան է մերձեցուցանել զալնպիսիսն։ Ապա եթէ երեւեսցի ոք կամ գոցի ոք յեպիսկոպոսաց կամ յերիցանց կամ ի սարկաւագաց կամ ո ոք եւ իցէ յաշտիճանէն եւ անհաւասարացն հաւասարեաց՝ զալնպիսին ընդ նոսին արժան է մերժել եւ կապել, զի պատճառք եղեն պղտորման եւ զմիմեանս հարկանելոյ կանոնաց եկեղեցւոյ։

ՄԽԴ (ՄԼԹ) Դ. Եթէ երէց ոք կամ սարկաւագ կամ բնաւ ոք ի քահանալական կարգէ լքանիլ թողու զիւր իշխանութիւնն եւ զբնակութիւնն եւ յայլ փոխեսցի իբրեւ ալն թէ ամենալն իրաւք հեռացաւ եւ բնակել յալլում իշխանութեան կամեսցի՝ ալսպիսին բազում ժամանակս պաշտել մի՛ իշխեսցէ. թէ առաւելապէս եւս ի կոչ եպիսկոպոսին

1 ċ այն[ոց]իկ Yt որք f կապանեաց IJPVYêbcefghilopqrs եկեղեցոյ Yt որք Y եկեղեցաւ bq եկեղեցեաւ W եկեղեցաւն

2 eg ի տուն d չիք ընդ Iûit այսպիսիսն Weg այնպիսին bq այդպիսին r այսպիսիսն d [այն?]պիսիսն h այսպիսիսն s անպիսիսն NO dl մարդ befgq է փխ. իցէ

3 d մերժիցեն c մերժ[իցեն?] û մերձեալ փխ. մերժեալ FIJLMPTYbcefg յեկեղեցոյն H յեկեղեցւոյ û եկեղեցւոյն hlo յեկեղեցոյ p եկեղեցոյն W չիք ոչ U կամի û և փխ. կամ

4 CDHIJKLMQRSUYZbdeghloqr իշխանութիւն ê իշխանութիւնն n իշխանութեան Ubn այլոց û այլ IJNOPVYêcefghiloqt եկեղեցոյ r յեկեղեցւոյ bq այն (ef ան) փխ. արժան ûg չիք արժան է R մերձեցուցանէ NOWg զայնպիսին

5 bcefgkmps քէ d քէ ոք երեսցի-ք q քէ ոք երեսցի ոք կամ bg չիք ոք e և փխ. ոք կամ A կամ գացի ոք ձախ լուսանցքում hlo չիք կամ գացի ոք t չիք ոք (յեպիսկ.) IJ KLMQRSXYZûegq եպիսկոպոսաց hlo յեպիսկոպոսացն

6 lJûk երիցանց Q յերիցունց begq իրիցանց co յերիցանց Y և կամ MRXYbegq չիք ի bdegqt ով փխ. ո Jhilopr չիք ո ilr որք փխ. ոք f չիք ոք h և որք փխ. ոք և d որ փխ. և (իցէ) begq չիք և (իցէ) hlo իցեն DEIJKLMNOQSTVZêû dıt յաստիճանէն Y ի յաստիճանէն Whlops յաստիճանէ begqr աստիճանէն k աշտիճանէն

7 KLMQRSTXYZ անհաւասարաց c dt յանհաւասարացն b անհաւատացն (eg որ անհաւատիցն) փխ. անհաւասարացն MQRSTYZdh չիք հաւասարեաց IJNORXYêbcdfhıkl mopqst զայնպիսիսն u զայնպիսիս eg զայնպիսիքն Y չիք ընդ նոսին befgq նոսա

8 bdefgq կապել և մերժել U չիք և կապել RXY միմեանս o զմիմեանս

9 n.կանոնաց IJ յեկեղեցւոյ VYêbce fghlkloqrs եկեղեցոյ

10 d չիք ոք (կամ) Y և փխ. կամ (բնաւ) Y ուխտ (b որք) փխ. ոք (է) eg բնաւ որ ոք û չիք ոք (է) D ի քահանական beg ի քահանայից q ի քահանայիցն

11 t և թողու h թողուլ lT զիշխանութիւն q զիշխանութիւնն KLQRS XZWûdfhlno իշխանութիւն IKLM QRSTXYZWdefgklmnps զբնակութիւն û զբանականութիւն befg lm չիք և (յայլ) IJSûlmı այլ

12 bq յայլ տեղ փոխեսցի KLMRTX Z փոփոխեսցի d փոփեսցի g փոխիցի bfq յայն dkmps եթէ q յամենայն bcdefgkmpqs բնակեաց hl or բնակեալ ı բնակեցաւ

13 HIKLMQRSTXYZû այլում Yêk իշխանութեանն bq իշխանութեամբ d իշխանութիւն c և կամեսցի Y կամեսցին DHbcegbn այնպիսին I այսպիսի û զայնպիսին q յայնպիսին

14 k պաշտեսցի, չիք մի IJKLMNOPQ RSTVXZWû եթէ Y և թէ hlo t առաւել ê առաւել այսպէս Yb չիք և Hb չիք ի b կոչի cd կոչել

իւրոյ եւ դառնալ լիւր իշխանութիւն հրամալիցէ եւ ազաչիցէ եւ ոչ ունկն դնիցէ եւ յամիցէ եւս ի ստահակութեանն՝ ամենայն իրաւք մերժիլ եւ ընկենուլ արժան է զայնպիսին ի պաշտամանէն իբրեւ ոչ եւս մուտ իցէ ընդունելութեան ի նոյն զնա հաստատել։ Ապա թէ լետ մերժելոյն վասն այսպիսի իրաց այլ եպիսկոպոս ընդունիցի. եւ նա կշտամբութեան արժանի լիցի ի միաբան ժողովոյն՝ իբրեւ այն թէ ելոյծ եւ անդոնեաց զգիրս եւ զկարգս եկեղեցւոյ։

Մե՛ (Մե) Դ. Եթէ ոք լեպիսկոպոսաց ի ժողովոյ անտի որոշեցաւ, երէց կամ սարկաւագ լիւրմէ եպիսկոպոսէն, եւ համարձակեցաւ գործել զգործ ինչ պաշտամանն, կամ եպիսկոպոս ըստ կանխելոյ եւ յառաջ սովորութեանց կամ երէց կամ սարկաւագ, մի՛ եւս մարթ կամ պատշաճ իցէ նոցին յոյս ունել բնաւին յայլմէ ժողովոյ հաստատել յայս իրս եւ ոչ ապաշխարութեան կամ թողութեան հասանել։ Այլ եւ որք հաւատարին այսպիսեացն՝ զամենեսին մերժել արժան է յեկեղեցւոյ եւ առաւելապէս եւս թէ ուսեալ էին զպատուհասն որ

1 IJKLMQRSTXYZkn իւր u գդառնալ ĉegiloqrt իշխանութիւնն Y և հրամայիցէ begq համար իցէ փխ. հրամայիցէ s հերամայիցէ W աղաչեացէ

2 hlo և թէ (h եթէ) ոչ F ունկն hl դիցէ. ho այլ (l յայլ) փխ. և (յամիցէ) bq դի համիցէ փխ. և յամիցէ ê համիցէ befgq չիք եւս ի FJNQS Xubdnq ստահակութեան W յստահակութեան bq իրին

3 dt մերժեալ ùeigq ընկենուլ գնոսա արժան է NO զայնպիսին befg q չիք զայնպիսին êbdgm ի պաշամանէն q ի պաշտպանէն փխ. ի պաշտամանէն p իրր

4 d ոչ և ոչ c և փխ. եւս Wbd մուտ փխ. մուտ MRY ընդունելութեանն h հաստատատել

5 Xbilmorst եթէ b չիք յետ it մերձելոյն (r մերձենալոյն) փխ. մերժելոյն ûhilort այնպիսի eg իրացս R ի բաց փխ. իրաց e եպիսկոպոսս d ընդունիցէ

6 U և ի նա mps նա ի կշտամբութեան Y կշտանրութեան êbdq կշտամբութեամբ eg արժան bbq լինիցի d լիցին Uhdn չիք ի g ժողովրդոյն փխ. ժողովոյն Zû իրր

7 ho զայն hlo որ փխ. թէ H ելոյծ r լոյծ NOW անարգեաց փխ. անգոնեաց K գիրս g չիք զգիրս և IJûe զկարգ h զկարգն JTYêbcefg biklopqs եկեղեցւոյ

8 F ի յեպիսկոպոսաց HJILSVûbhl o եպիսկոպոսաց bcdhiklmoqrt ի ժողովոց ps ի ժողովրգոյ փխ. ի ժողովոյ

9 IJKLMQRSTYZûkmps իւրմէ W յեպիսկոպոսէն ê եպիսկոպոսին hl o եպիսկոպոսէ q և կլկնված t cd գործ ինչ գործել

10 Kbg ինչ զգործ (g գործ) ûkmp s գործ ê ինձ փխ. ինչ êeg պաշտման bq պաշտպան փխ. պաշտամանն hlo եպիսկոպոսն l ընդ փխ. ըստ efgq կանխելոց n կանխելւոյ dhlo յառաջի

11 cdefghiklmoprst սովորութեանցն hlo չիք կամ (երէց) p երէցն t և կամ (սարկաւագ) DMNORSXYê dl մարգ û և փխ. կամ (պատշաճ)

12 KLMQRSTXYZ պատշաճի, չիք իցէ û նոյին փխ. նոցին ê յուս h ունել V ժողով hlo ժողովէ b ժողովելոյ I հաստատեալ

13 Yûeg այս IJûhlo չիք յայս (IJû ուցեն յայս) իրս.... հասանել Y պաշխարութեամբ Yê թողութեանն b հասանելոյ ABF այդ

14 g որ NOVWb յայսպիսեացն Ucdef ghiklmnoprst այնպիսեացն q յայնպիսեացն ê զամենիսին hdh զամենեսեան r յարժան է Y այսպիսեացս n արժան է մերժել

15 S եկեղեցւոյ Vefgilr եկեղեցոյ Ybc boq յեկեղեցոյ bcdefghiklmopqr st չիք և e և առ առաւելապէս e թէ եւս h չիք եւս R ուսել էին

յատաջագոյն ասացեալ էին եւ կշտամբեալ եւ համարձակեցան այսպիսեացս հաւասարել։

Մխե (Մխա) ե. Երէց ոք կամ սարկաւագ արհամարհաց զիւրոյ եպիսկոպոսին զհրամանն, իբրեւ մերժեալ էր զնոսա լեկեղեցւոյ եւ առանձին ժողովեցան կամ ժողովեսցին եւ սեղան հաստատեցին եւ ի կոչ եպիսկոպոսին ոչ եկին եւ ընդդէմ եղեն եւ անարգեցին եւ ոչ կամեցան զբանս նորա լանձն առնուլ եւ լսել, իբրեւ միանգամ եւ երկիցս կոչեաց, զայնպիսիսն քնաւին մերժել արժան է եւ ոչ եւս մխիթարուքեան ինչ հասուցանել իբրեւ ոչ եւս կարող են զնոյն պատիւ ընդունել ամենեւին։ Ապա եթէ յամեսցեն եւս ի նմին իրս խոռվութիւնս առնել եւ ամբոխս յարուցանել լեկեղեցւոյ վերալ յարեաքին իշխանութենէ եւ ի զաւրութենէ ուստեք, զայնպիսիսն իբրեւ զխռովարարս դարձուցանել եւ սանձաբեկ առնել արժան է։

Մխզ (Մխր) ա. Եթէ ոք լիւրմէ եպիսկոպոսէն յաղաւթից մերժեալ իցէ՝ չէ արժան ումեք զայնպիսին ընդունել, քալց եթէ նախ լիւրմէ եպիս-

1 W չիք (էին) և Y զի և

2 HNOVWk յայսպիսեացս b յայսպիսեացն q յայսպիսեացն KLMSTe gir այնպիսեացս Q այնպիսեաց RXYZhlo այնպիսեացն Wb հաւասարեալ t հաւասարիլ

3 Lbhlo չիք ոք êhq արհամարեսցէ eg արհամարհիցէ KLMNOPRSVX Zi զիւրոց Qb զիւրեանց Y իւրոյ û եպիսկոպոսի b եպիսկոպոսն

4 êht զհրամանն û հրամանն b հրամանեաւն c զհրամանեան dfkmps զհրամանս eg հրամանն lo հրամանն q հրամանեաւ d իւր փխ. իբրև û զմերժեալ beq մերժէր f մերժել g մերժէ Vbefgipq յեկեղեցւոյ Y եկեղեցւոյ ch յեկեղեցւոյն d զեկեղեցւոյ lo եկեղեցւոյն hlo առանձինն

5 ê ժողովեսցեն hefq ժողովին g չիք ժողովեսցին և l հաստատեսցին q չիք ի b կոչ n կոչել

6 r ոչ եկին և ոչ ընդդէմ

7 ht և լսել և իբրև d կամ փխ. և (երկիցս)

8 ê երիցս փխ. երկիցս RXY և կոչեաց W չիք կոչեաց g կոչեաց զնոսա զայնպիսին uq զայնպիսիս b զայսպիսին ehlo զայնպիսին BCDE Hê չիք քնաւին

9 Ycd մխիթարուքիւն dhloq չիք ինչ c հասուցանել ինչ g հասանել

10 ABCDEFHIJKLMNOPQRSTUVX YZWêûkmn ունել փխ. ընդունել K իբրև փխ. ապա NOWbcefghlo pq քէ e համեսցեն n յամեսցին q ամեցեն bcdefghiklmoprst յամեցեն h չիք ի bq մին փխ. ի նմին

11 H յիրս hlo իրան g չիք իրս IJûcdf hklmopqs խռովութիւն eg խռովութեան b չիք խռովութիւնս MR X յամբոխս Y յանբոխս chlo ամբոխ e յամպոխս U յարուցանեն IJNOPTYbcfilmpqrs յեկեղեցոյ LSu եկեղեցւոյ ego եկեղեցոյ t ի վերա եկեղեցւոյ

12 l.lbegbq արտաքին lo արտաղին û արտաքոյ W յարքստին փխ. յարտաքին Q իշխանութիւն է X յիշխանութենէ ê յիշխանութենէն bq իշխանութենէն Uûkm չիք ի b չիք և ի զաւրութենէ q ի զաւրութենէն NOW յուստեք b ուտէք (c ուրեք) փխ. ուստեք R զայսպիսին J զայնպիսին XYbqt զայսպիսիսն û զայնպիսիս r զայնպիսին

13 Vbhq զխռովարար û խռովարար bq և զարձուձանել ü արս զարձուձանել NOWfhq սանձնաբեկ o սանձայրեկ eg անձնաբեկ (b անձնայրեկ) փխ. սանձաբեկ d արժան է առնել

14 IJYû իւրմէ ê յեպիսկոպոսին bq եպիսկոպոսէ I յաղօթակից bq աղաւթից befgq ոչ է

15 IJKMQRSVYZû իւրմէ d յիւրմէն g քէ նաեց իւրմէ K եպիսկոպոսին ê յեպիսկոպոսէն bhlo եպիսկոպոսէ

կոպոսէն ընդունիցի՝ բայց յորժամ ժողով լինիցի եպիսկոպոսաց եւ պատահիցէ եւ ապաշխարիցէ առաջի նոցա եւ ի հաւան ածցէ զժողովն՝ կամ ընդունելութեան արժանի լիցի ի նոցանէ, կամ պատուհասի։ Նոյն սահման կրեսցի ի վերայ աշխարհականաց,

ö *երիցանց, սարկաւագաց եւ ո ոք եւ իցէ ընդ կանոնաւք։*

*Մ*հէ (*Մ*հԴ) է. *Մի՛ զոք բնաւին առանց թղթոյ եւ խաղաղութեան լեպիսկոպոսէն՝ լեպիսկոպոս ընդունիցիք ամենեւին։*

*Մ*հԸ (*Մ*հԴ) Ը. *Երիցունք որ ի գեաւղս կամ ի քաղաքի իցեն՝ մի՛ իշխեսցեն ամենեւին կանոնաւոր թուղթս տալ, բայց միայն առ եպիս-*

10 *կոպոսս մերձաւորս եւ ծանաւթս, որպէսիս էր ապաստան, համարձակիցին եւ տալցեն, այլ որ աւծեալ քորեպիսկոպոսքն իցեն՝ նոքա իշխեսցեն տալ։*

*Մ*հԹ (*Մ*հԵ) Թ. *Որ լիւրաքանչիւր իշխանութեան եպիսկոպոսք իցեն իմասցին, զի մայրաքաղաքաց եպիսկոպոսն թիկունք է նոցա եւ*

15 *հոգաբարձու եւ ամենայն ոք զինչ եւ պատասխանի կամի առնել, առ նա ընթանալ, թէ մուրհակ՝ արքունի եւ իշխանաց, վասն իրաց*

1 NOWbilort *լինի* n *լիցի*

2 eg *նոցա և ի հարուածոց է ամենայն ժողովն կամ ընդունելութեան* l *չիք ի, հաւանացէ* bq *ածէ զամենայն (զ ամենայն) ժողովն*

3 ûeg *արժան* êq *լինիցի* ê *չիք ի (նոցանէ)*

4 NOYW *կըրեսցէ (ևսի կրեսցէ)* t *եղիցի փխ. կրեսցի* F *չիք նոյն սահման.... աշխարհականաց* H *աշխարհակաց*

5 q *իրիցանց* b *իրաւանց (k իւրեանց) փխ. երիցանց* bq *և սարկաւագաց* hl *ևս փխ. է (ո ոք)* H *չիք և (ո ոք)* bdqt *ով փխ. ո* bklmps *չիք ո* kms *որք (p որ) փխ. ոք* FHûb cdefghikpqrst *չիք է (իցէ)* W *կանոնովքս* cd *կանոնօք է* n *կանովնոք* hlo *կանոնիւք. բացի* Vbefgik mpqrst-*ից մնացած* Ձեռ-*ից կանոնովք*

6 s *մի՛* J *խաղաղութեանն* HIJKLM QSYZûhloq *եպիսկոպոսէն* Nn *յեպիսկոպոսէ*

7 IRUVrt *եպիսկոպոս* g *չիք յեպիսկոպոս* bcdefgkmpqs *ընդունիցիմք*

8 b *իրիցունք* e *ոք (g որք) փխ. որ* BCD EFHZê *գեղս* IJKLMPQSTV *գեւղս* RXWûcdgbrt *գիւղս* b *գիւղ* e *գուղըս* Y *և փխ. կամ* bfkmpqs *կամ որ ի* H *քաղաք* deghlo *ի քաղաքս* ê *իցեն* kms *և մի* n *իշխեսցին*

9 bg *կանոնեալ* eq *կանոնաւորեալ* hil ort *կանոնական* n *կանովնաւոր* Y *Թողթս* CDEFHNOQWêûceghi kpqrst *եպիսկոպոս* b *չիք միայն* bd *եպիսկոպոսն*

10 Wûc *մերձաւոր* N *որպիսի էր ի՛ ապաստանի* befgq *չիք ապաստան* eg *համարձակիցին* dgknp *համարձակիցեն* ho *համարիցին փխ. համարձակիցին*

11 H *տայցին* ARbn *տացցեն* cdhirt *տացեն* l *տացին* A *այդ* kin *դոր* IJ W *տւծեալք* êûkm *քորեպիսկոպոսք* t *քորեպիսկոպոսունքն* KMQRST YZ *եպիսկոպոսքն* (Wbefgq *եպիսկոպոսք) փխ. քորեպիսկոպոսքն* bcdefgkmpqs *են փխ. իցեն*

12 H *նորա*

13 Un *ոչք (hlo որք) փխ. որ* g *չիք որ* IJUVYûegn *իւրաքանչիւր* Hq *իշխանութիւն* LMRTYZê *իշխանութեանն* r *յիշխանութեան* b *եպիսկոպոս* ê *իցին* lo *են փխ. իցեն*

14 ê *իմասցեն* Y *չիք զի* d *զի ի* Ybo r *եպիսկոպոսքն* u *եպիսկոպոս* bq *Թիկունքն* Y *նոցա Թիկունք* RXY *չիք է*

15 LMXYk *հոգէբարձու* delq *հոգայբարձու* Y *զի փխ. է (ամենայն)* R *է (p եՔէ) փխ. և (պատասխանի)* bk *չիք և* dkmps *կամ փխ կամի* kmps *և առնել* hlo *չիք առնել*

16 hlort *ընթանալ* irt *կամ փխ. Քէ* Q *չիք Քէ մուրհակ... իշխանաց* hilort *չիք և (իշխանաց)* W *յիշխանաց* b *իշխանացն* E *իշխան-* b *երից փխ. իրաց*

եկեղեցւոյ եւ կարգաց հասարակաց. վասն այսորիկ կամ եղեւ թէեւ պատուով յառաջ իցէ եւ առանց նորա մի՛ իշխեսցեն ինչ գործել ըստ նախնեացն սովորութեան հարցն մերոց, որպէս կարգեալ են կանոնք. բայց միայն զայս իշխեսցէ գործել լիւրում իշխանութեանն
5 *եթէ գեաւղք եւ եթէ գաւառք, եթէ աւծումն երիցութեան եւ սարկաւագութեան կամ զինչ վարք իցեն իւրով գաւառին եւ իշխանութեանն, ամենայն ճշմարտութեամբ եւ հոգաբարձութեամբ եւ ընտրութեամբ խնամով գործեսցէ, այլ յայլոց ամենեւին մի՛ իշխեսցէ*
գործել եւ ձեռնամուխ լինել արտաքս, քան զկամս մայրաքաղաքի
10 *եպիսկոպոսին եւ ոչ նմին կաթողիկոսին առանց հաւասարութեան այլոց եպիսկոպոսացն գործել ինչ։*

ՄԺ (ՄԽԶ) ա. Որք ի գեաւղս կամ ի գաւառս իցեն, այսինքն են քոր-

1 JQTVYZêbcefghilopqrt *եկեղեցւոյ* d *հաւասարակաց* KLMQRSTXY Z *կամ եղև վասն այսորիկ* ı *որոյ փխ. այսորիկ* b *քէ*

2 hn *պատուով* f *պատ[ու]ով* l [ı]*ատուով* Seg *առաջ* bq *վաճառիցէ փխ. յառաջ իցէ* hlo *չիք և* Lbfhıl mopqrst *իշխեսցէ* eg *իշխեսցի* k *յիշխեսցէ* hlo *զինչ* t *գործել ինչ*

3 e *ընդ փխ. ըստ* ûkm *նախնեաց* beg q *կանխեացն (*P *նախընթաց* s *նախնթաց) փխ. նախնեացն* KL MQRSTXYZc *սովորութեանց* b *չիք սովորութեան.... եկեղեցւոյ մինչև* 213-*րդ էջի* !-*ին տողը* X *հայրցն* A *որպէս ձախ լուսանցքում* cdef ghıklmopqrst *չիք որպէս* û *չիք որպէս.... գործել ինչ մինչև ճողվածի վերջը*

4 n *կանովնք* e *զայս մի՛ իշխեսցէ* h *զայս ինչ իշխեսցէ* cdefgkmpq s *իշխեն* IJKLMQRSTXYZd *իւրում* efgq *իւրեանց փխ. յիւրում* FIKLMQRSTUXZWdefgınqr *իշխանութեան*

5 BCDEFHê *գեղք* IPTXn *ղեւղք* JKL MQRTVYZWcdeghlmoq *գիւղք* Ucdfhiklmopqrst *չիք եւ (եթէ)* RSTXZ *և քէ* Q *քէ եւ փխ. և եթէ* KLM *քէ (աւծումն)* KLMQRSX YZ *յաւծումն* (ûաև *յօծումն)* Q *էրէցութեան* RZ *իրիցութեան* Y *եւրիցութեանն* d *քահանայութեան* KLMQRSTYZd *կամ փխ. (երիցութեան) եւ*

6 Y *սարկաւագութեանն. բացի* IJKL MQRSTXYZd-*ից մնացած Ձեռ-երը սարկաւագութեան (*U *եւ սաքկաւագութեան* ê *սարկաւագաց) եւ երիցու քեան (*eg *երիցուքեան ճմմտ-* ĥmıû. *σε και χειροτονεῖν πρεσβυτέρους και διακόνους* U *կազմ ինչ փխ. կամ զինչ* d *զինչք* Qd *վարձք (*W *կամք) փխ. վարք* CDFHIJKLMQRSTUX ZWêdbn *իշխանութեան*

7 H *չիք ամենայն* e *ճշմարտութեանն* d *ճշմարտութեան* hl *հոգէբարձութեամբ* l *հոգէբարձու* t *չիք և*

8 t *չիք ընտրութեամբ* hlo *ի գործեսցէ* ps *գործեսցի* ABC *այլ* r *և այլ* A *յայլոց* BCDEFHNOPUVWê n *յայլոյ* IJKLMQRSTXYZ *այլոյ* drt *այլոց* eigq *յայլոցն* hlo *այլոցն* t *մի՛ իշխեսցէ ամենևին* U *չիք մի՛*

9 i *գործել գործ* s *գործեն* l *և ի ձեռնամուխ* t *լինել* n *արտաքոյ* d *չիք զկամս* êcdhklmost *մայրաքաղաքին* egiq *մայրաքաղաքաց* f *մայրաքաղաքացի*

10 eg *և եպիսկոպոսին* Y *և քէ ոչ ի նմին* hlo *ոչ ի նմին* JKLMQRTVX Zêdgimnort *կաթուղիկոսին* s *կաթուղիկոսին* Y *հաւասարութեանն*

11 A *այլոց* cdefgkmpqs *այլոց (*d *յայլոց* q *հայոց) եպիսկոպոսաց հաւասարութեան* KLMNOQRSTXY ZWirt *եպիսկոպոսաց* Y *գործելին, չիք ինչ*

12 RY *որ* ı *ոյք* H *և ոք* BCDEFH *ի գեղս* PSdn *ի գեւղս* IJKLMRTV XZWûcghloqr *ի գիւղս* Q *ի կիւղս* ê *ի զիղս* P *և փխ. կամ* d *իցէ ոք եպիսկոպոս փխ. իցեն.... քորեպիսկոպոսք* ê *իցին* NO *այսինքն* F *է փխ. են* cgt *չիք այսինքն են* NO WP *չիք են*

եպիսկոպոսք. զի թէեւ զձեռնադրութիւն եպիսկոպոսաց ունին, կամ եղեւ մեծ ժողովոյն, զի ծանիցեն զչափ իւրեանց եւ դարմանեսցեն. որ ընդ նոքաւք եկեղեցիք իցեն, վասն նորին շատ եւ բաւական եղիցի հոգալ եւ խնամ ունել, այլ կարգեսցեն եւ արասցեն դրա-
5 կարդացս և կէսսարկաւագաց, կշտամբիչս. եւ սմին իրաց շատ լիցին առ ի մերձեցուցանել եւ լառաջ ածել լայսպիսի աշտիճան, այլ ոչ երէց կամ սարկաւագ աւծանել եւ համարձակել արտաքս քան զկամս եպիսկոպոսին ընդ ոյր ձեռամբ է ինքն եւ գաւառն: Ապա եթէ համարձակեսցի ոք անցանել զորոշեալ սահմանաւ,
10 անկցի ի նմին պատուէ յորում լառաջն էր. բայց քորեպիսկոպոս առնել կամ կարգել որ քաղաքին եպիսկոպոսն է՝ նմա անկ է առնել, զոր արժանի համարեսցի:

ՄԾԱ (ՄԽԷ) ԺԱ. Եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ կամ ով եւ իցէ ի կարգէն՝ արտաքս քան զկամս եւ կամ առանց թղթոյ որ
15 գաւառին եպիսկոպոս իցէ, եւ առաւել եւս որ մայրաքաղաքին իցէ, դիմեսցէ առ թագաւորն՝ զայնպիսին ցոյց արասցեն եւ ընկեսցեն եւ մերժեսցեն ոչ միայն ի հաւասարութենէն, այլ եւ ի պատուոյն զոր ունէր, զի իբրեւ ձանձրացուցանել կամեցաւ զաստուածասէր

1 I եթէ և Yûegs ձեռնադրութիւն ê ձեռնադրութիւնն eg եպիսկոպոսին hlo եպիսկոպոսացն t յեպիսկոպոսաց eg չիք ունին

2 r և փխ. եղև A մեծ ժողովոյն ձախ լուսանցքում ավելացրել են հետագայում r դմեծ t մեծի RX չիք մեծ Vn զչափս hilort և զչափ hlo զարմանիցեն

3 êht որք gq նոքա cdefgkmps եկեղեցիքն d են փխ. իցեն R բնական (XY բանական) փխ. բաւական

4 H եղեցի KLMQRSTXYZ եկեղեցի փխ. եղիցի ghlo լիցի RXYûc խնամել փխ. խնամ ունել B այդ Y գրակարդաց

5 d կէսսարկաւագաց q կէսսարկաւաց ps և կշտամբիչս Q սմին û նմին

6 V լինիցին S առաջ eg չիք յառաջ ածել IJKLMQRSTXYZûhiino q այսպիսի IV յաշտիճան DEHN ORUXYZWêûdeghlmnopqrs աստիճան it յաստիճան

7 ABCF այդ hilor և այլ t և այլոց փխ. այլ ոչ r և փխ. կամ H չիք և efgq կամ փխ. և

8 egq զկամ û ընդ որոյ cd որ ընդ փխ. ընդ ոյր hlo որ DH իքն փխ. ինքն û գաւառան փխ. գաւառն

9 chloq թէ IJû եթէ ոք համարձակեսցի ոք (Jû չիք ոք) անցանել ê համարձակեսց W չիք ոք eg յանցանել hlo անցանեն LQ զորոշեաց Wr որոշեալ

10 բացի hilor-ից մնացած Ձեռ-երր անկցին L պատուէ IJKMQRSTXYZ որում Sdin առաջին u առաջինն s քորեպիսկոպոս

11 ê յոր hlo որ ի q քաղաքի h նմանէ lor է նմայ է անկ i նմա է անգ t նմա է ակն առնել J անկնէ h անկ eg յանձնէ (q անձնէ d կարգէ) փխ. անկ է

12 hlo զորս ê արժան է rt հրամայեսցի փխ. համարեսցի

13 ipqrt թէ û չիք եպիսկոպոս կամ Un ով ոք և Hhiklmoqr չիք և de gt ոք փխ. և

14 Q ի կարգին û արտաքոյ, չիք և i r թղթոց p թղթի

15 K գաւառին իցէ եպիսկոպոս eg hqt եպիսկոպոսն d մայրայքաղաքին

16 KL դիմեսցի բացի RUXYcdhiln or-ից մնացած Ձեռ-երր թագաւոր ir գայսպիսին hlo գայնպիսիսն d արարասցեն L ընկեսցին

17 û և մերժեսցեն և ընկեսցեն Jp չիք և ընկեսցեն Y և ոչ q ոչ միայն կրկնված է H չիք ոչ միայն BCDE FHIJêûeg ի հաւասարութենէ A այդ h չիք ի (պատուոյն) L X պատուոյն û պատուոյ

18 q ունէրն Jû ձանձրացուցանէ d աստուածասէրը

Թագաւորին մերոյ զլսելիս արտաքս քան զկարգս եկեղեցւոյ։ Ապա եթէ հարկ ինչ իցէ ի կոչ իրաց առ Թագաւոր դիմել՝ գործեսցէ խորհրդովք եւ կամաւք ըստ իշխանութեան, որ մաւր քաղաքաց եպիսկոպոսն իցէ եւ որ ի գաւառին եպիսկոպոսքն իցեն, նոցին

ə *Թղթովք Թոշակեսցի՝ յոր ճանապարհ դիմեացն։*

ՄԾՒ (ՄԽՒ) ԹՒ. Եթէ ոք լիւրմէ եպիսկոպոսէն անկաւ, երէց կամ սարկաւագ, եւ ղեպիսկոպոսին զդատաստան ոչ յանձին կալաւ եւ համարձակեցաւ ձանձրացացանել զլուր ժողովոց բազմաց, որպէս թէ զինչ իրաւունս ունիցի՝ առաջի բազում եպիսկոպոսաց ասիցէ եւ ի նոցանէ

10 *զարդար դատաստանի վճիռն ակն ունիցի առնուլ։ Ապա եթէ ի նոցանէ սրտնեղեցաւ եւ անգոսնեաց, եւ համարձակեցաւ առ Թագաւորն դիմել եւ ձանձրացուցանել, զայսպիսիսս մի արժանի առնել Թողութեան կամ ընդունելութեան եւ կամ բնաւ լոյս ինչ տալ, զի առ լապա հաստատեսցի ի նոյն տեղի։*

ՄԾԳ (ՄԽԹ) ԺԳ. Մի ոք ուրեք լեպիսկոպոսաց իշխեսցէ կամ համարձակեսցի

1 ı *Թագաւորիս* t չիք *մերոյ* ê *զլսելիս* û *լսելիս* Y *դքան* IJêcdefghipq s *եկեղեցոյ*

2 bcefgbklmopqrst *Թէ* bcdfghilopqr t *եւ փխ. ի* l *ոչ փխ. կոչ* m *ի բաց փխ. իրաց* bdhloq *Թագաւորն* befghloq *դիմեալ* H *դործեսցէ* befgq *գործիցէ*

3 b *խորհրդովքն* hilort *խորհրդով* W *կամովք* b *կամ փխ. կամաւք* û *ընդ փխ. ըստ* Y *իշխանութեանն* ı *իշխանութեանդ* rt *իշխանութեամբ* û *յորում փխ. որ (մաւր)* HY *մայր* JNOUVWlq *մայրաքաղաքաց* û չիք *մաւր* ê *քաղաքացն* b *մայրայքաղաքաց*

4 ûegnps *եպիսկոպոս* bcdq է *փխ. իցէ* L չիք *իցէ և որ ի գաւառին եպիսկոպոսքն* c *որք* ir *ոչ փխ. որ* bcd efgpq չիք *ի* Yûfir *եպիսկոպոսք* bq *եպիսկոպոսն* bdq *են*

5 H *Թողեովք* lo *Թխաով* R *Թոշակեսցէ* bkq *որ* ınrt *ճանապարհն* d *ժամանակ փխ. ճանապարհ* Jû *դիմեսցի* Y *դիմեսցէ* Rcdnrt *դիմեաց* ı *դիմեալ*

6 d *Թէ* ckms չիք *ոք* IJMQSTZ *իւրմէ* LNW *յեպիսկոպոսէն*

7 Y չիք *և* t *զդատաստան եպիսկոպոսին* êbcdikmpqs *զդատաստանն* ûhlo *դատաստանն* befq չիք *ոչ* q *յանձին չկալաւ* Sbn *անձին* m *յանձինն* b *ընկալաւ փխ. կալաւ*

8 û *լուր* ı *ժողովից* O *ժողովրդոց (*be gq *ժողովրդոցն* YW *ժողովրդեան)* *փխ. ժողովոց* hlo *եթէ* f *Թէ ավելացրել են ուրիշները* begq չիք *դինչ*

9 n *յիրաւունս* q *զիրաւունս* b *զիրաւ ուսանիցի փխ. իրաւունս ունիցի* u *բազմաց* hlo *եպիսկոպոսացն* e *իցէ փխ. ասիցէ*

10 bcht *դատաստանն* BE *վճիռն* bc *ի վիճիռն* efglq *վիճիռն* Y *զվճիռն* Hbcdefgkmpqs *Թէ*

11 HK *սրանեղացաւ* û *սիրտ նեղացաւ* hlo չիք *և* g *և անկոսնեաց* ներքևի յուսահացրում bgq *համարեցաւ (*e *համարեաւ) փխ. համարձակեցաւ* u *Թագաւոր*

12 ı *դիմեալ* O *ցանձրացուցանել* N *դայսպիսին* RVWlopst *դայսպիսիս* X *զայնպիսիսս* ûg *զայնպիսին* bde *զայնպիսիսն* hq *զայնպիսիս* U *մին* H *արժան*

13 ps *առնուլ* Yê *Թողութեանն* cdfgk mpqs *և կամ* Y *ընդունելութեանն* hlo *բնաւ իսկ յոյս* eg չիք *բնաւ* Y *յոյս իսկ տալ ինչ* hlo չիք *ինչ*

14 Ji *յառապայ* KLMQRSTZd *առապա* befgq *ապա. բացի* CFIYbcdefhikl mopqrst-*ից մնացած* Qbn-*երը հաստատեսցէ* Y *տեղ*

15 s [*մ*]*ի* c չիք *ոք* DH *ուրուք* t *յուրեք* g չիք *ուրեք* IJKNOVWûbhk oq *եպիսկոպոսաց* Rû *համարձակեսցէ* f *համարձակիցի* s *համարձակեսց* cd *համարձակեսցի ուրէք յայլմէ*

յալլմէ իշխանութենէ յալլ մտանել եւ ձեռնադրութիւն առնել լեկեղեցիս եւ մերձեցուցանել զոք յաշտիճան եւ ոչ բազմութեամբ մտանել յալլ իշխանութիւն, բայց եթէ համարձակելով եւ թուղթս տալով որ մայրաքաղաքացն է եւ որ ընդ նմա եպիսկոպոսքն են՝ մուտ տալցեն նմա։ Ապա թէ ոչ ուրուք կոչեալ դիմեսցէ ստահակութեամբ ձեռնադրութիւնս ումեք առնել եւ հաստատութիւն իրաց եկեղեցւոյ որ ոչ բնաւ անկ իցէ նմա՝ անհաստատ լիցի, որ ի նմանէ արարեալ գտանիցի. նա պարտաւոր լիցի ստահակութեան իւրում և յանմիտ ձեռնադրութեանն զարժան դատաստանն անկցի առ ետեղ եւ մերժեսցի ի սուրբ ժողովոյն։

ՄԺԴ (ՄԺ) ԾԴ. Թէ ոք լեպիսկոպոսաց լիրս ինչ յանցուածոյ եւ մեղադրութեան դատապարտիցի եւ ապա դէպ լիցի վասն նորա ոչ միաբանել ոյք լիշխանութեան եպիսկոպոսք եւ ոմանք ի նոցանէ անպարտ եւ

1 Jbl այլմէ H և յայլ KLMQRSYZ k այլ hlo յայլս ê մտանալ Kcb lo ձեռնադրութիւնս ê ձեռնադրութիւնն IJSû եկեղեցիս NOW յեկեղեցին

2 ABCDEHIJKLMNOPQRSTUVXYZ Wêûn չիք զոք DEFHKLMNOQR SXYZWêbcdegbılmnopqrst յաստիճան u աստիճան J աշտիճան

3 IJKLMQRSXYZûr այլ ê իշխանութիւնն U թողթս ceg թուխտ f թուղա kmp թողթ qs թուխթ b չիք և թուղթս

4 b չիք տալով որ egq չիք որ ü մայրաքաղաքաց efgq մայրաքաղաքացին b քաղաքացին փխ. մայրաքաղաքացն hlo իցէ փխ. է H չիք և (որ) Wûd եպիսկոպոսք bq եպիսկոպոս g եպիսկոպոսն

5 bq մատուցանեն փխ. մուտ տալցեն cdhilort տայեն i բայց փխ. ապա Wbilors եթէ V ոք փխ. ոչ K ուրեք ûhlopq կոչեցնալ b կոչել d դիմեսցի MRS ստահակութիւն Q ստահակութեան

6 MRXYbcdefgkmq ձեռնադրութիւն ps ձեռնադրութեամբ g առնել ումէք be խոնել փխ. առնել ê հաստատութիւնն degq ի բաց փխ. իրաց l իրաց է

7 I յեկեղեցոյ MRX յեկեղեցւոյ NOP VYêbcefgbiloq եկեղեցոյ cefgkmq s բնաւ իցէ (q իցեն) նմա անկ p իցէ անկ b իցեն bd չիք անկ d նմանէ b նմանք E չիք նմա p չիր անհաստատ.... գտանիցի S լիցէ c լիցին Y գտանիցի փխ. լիցի

8 eg ի նմանէ են f ի նմանէն F արարէ cd արար c գտանիցին Y լիցի փխ. գտանիցի t և նա Y սահակութեանն dh ստահակութեամբ t յստահակութեան

9 IJKLMQRSXYZûhl անմիտ d յանմիտ մի ձեռնադրութեան DHIMQ RSUXYWêûnl ձեռնադրութեան bq ձեռնադրութեամբն NOYW զարժանն ü արժան b զարժանաւոր Yü դատաստան c չիք զարժան դատաստանն առ ետեղ d չիք զարժան դատաստանն առ

10 ê առ իտեղ d եղև փխ. ետեղ bq առ ետեղ և գրութեան (q դրութեան) դատապարտեսցի (q դատապարտեսցի) փխ. առ ետեղ և մերժեսցի ü չիք առ ետեղ d չիք և

11 bceg եթէ HIJLSûeghloqr եպիսկոպոսաց RXYûb իրս e ինչս b ինչ մեղադրեցի յանցանս չարայխաւսիցի և դատապարտիցի յամենեցունց որ յիշխանութեան եպիսկոպոսք են և ամենայն միաբանութեամբ փխ. ինչ.... դատապարտիցի IJUûcdfikmnpqst յանցուածոց KMRX անցուածոյ Yeghlor անցուածոց Y մեղադրութեանն

12 FTcdefghklmopqs դատապարտեսցի KLMQRSXYZ դատապարտիցէ W այսու փխ. ապա I նորոյ փխ. նորա H միաբանելոյ Q միայրանել befghq միաբանեալ t միաբանիլ eg ոք H չիք ոյք

13 EIJKLNOPQSTZWûbdefgq իշխանութեան MRXYhlor իշխանութեանն êcıkmpst յիշխանութեանն o պարտ chlo անպատրաք g չիք անպարտ.... ի նոցանէ՝ էջ 215, տող 1-ին

արդար յայտ առնել կամիցին եւ ոմանք ի նոցանէ պարտաւորել, դի վախճանեսցի ամենայն իրաւք հակառակութիւն կեղծաւորութեանն, կամ եղեւ տուրբ ժողովոյն՝ որ մայրաքաղաքաց եպիսկոպոսն է, դի ի մերձաւոր գաւառաց անտի եւ լիշխանութենէ կոչեսցէ ղայլ ոմանս ոլք դատեսցեն եւ դհակառակութիւն կեղծաւորութեանն ի բաց լուծցեն, զի հաստատուն է զոր ինչ կարգեսցեն որ լիշխանութենէ անտի են։

ՄԾԻ (ՄԾԱ) ժԻ. Թէ ոք եպիսկոպոսաց լիրս ինչ մեղադրիցի լանցանս եւ չարախաւսիցի եւ դատապարտիցի լամենեցունց որ լիշխանութեան եպիսկոպոսք են եւ ամէն միաբանութեամբ զմի եւ զնոյն վճիռ հանին ի վերալ նորա եւ լայտնեցին՝ ալսպիսին մի իշխեսցէ ալլում դատ յուսել կամ իրաւ ոք իշխեսցէ առնել ալնպիսւոյն, ալլ կացցէ եւ հաստատեսցի միաբանութիւն ամենեւին, որ եղեւ լալմ իշխանութենէ, զոր եպիսկոպոսքն կարգեցին։

ՄԾԶ (ՄԾԲ) ԻԶ. Եթէ ոք եպիսկոպոսաց պարապորդ իցէ եւ ի պարապորդ եկեղեցին զանձն իւր ետ եւ բռնադատեաց զսահմանն եւ կալաւ

1 cd արդարք q յայտն X կամեցին Y կամիցինն P կամիցին.... պարտաւորել ձախ յուսանցքում ûhcef gq պարտաւորևալ

2 S յիրօք d հակառակութեան IKLM QRSTUXYZWêûdefgps կեղծաւորութեան hnq կեղծաւորութիւն

3 IJû ի սուրբ H ժողովոյն L մայրաքաղաքացն eg որ ի մայրաքաղաքաց Y եպիսկոպոսէն

4 H և փխ. է Ybefgq չիք է eg մի փխ. ի UXhilmnort չիք ի d ի մերձաւորաց ê այսի ëû չիք և Ybq իշխանութենէն e իշխանութենէն է. բացի ATUVWcdfklno-ից մնացած Ջեռ-երր իշխանութենէ

5 e կոչեսցի բացի IJQYhnt-ից մնացած Ջեռ-երր դատեսցին bcdefgkmpqs դատիցին RX չհակառակութեան IKLMQSTUZWûbn կեղծաւորութեան ê կեղծաւորութիւնն RX Y չիք կեղծաւորութեանն

6 Vë լուծցին c լուծանեն d կարգեն

7 t որք DHIJKLMQRSXYZê իշխանսւթենէ ú իշխանութեան q յիշխանութենէն

8 NOWûbceg եթէ IJVûeglq եպիսկոպոսաց NO իրս b մեղադրեցի hlo մեղադրիցէ S անցանս X յանցանացս hilort չիք յանցանս եւ չարախաւսիցի Y չիք և

9 Y չարախօսից b չարայխաւսեսցի Ych դատապարտեսցի leg ամենեցունց Y յամենից hlor ամենեցուն it յամենեցուն t որք DHIJKLM QRSXYZêûdt իշխանութեան c յիշխանութեանն h յիշխանութենէ

10 Kênprst եպիսկոպոսքն W եպիսկոպոսին bdfhimopst ամենայն q յամենայն IJKLMNOPQRSTVYZW u միաբանութիւն d մի Qeg զի մի փխ. զմի eg չիք և (զնոյն) û նոյն DH զճիռ êbeglq վիճիռ

11 ê յանին b հանեն c հատին ւխ. հանին û յայտնիցեն b յայտնեն hlort յայտնեսցին BCDEFHIKLN OWêûrt այնպիսին begq յայսպիսին hlo չիք այսպիսին A այդում NOVWhlo յայլում û չիք այլում դատ

12 Qdq դատախաւսել b դատայխաւսել t խօսիլ c և կամ b իրաւք ct իրաւունք փխ. իրաւ ոք b չիք ոք hlo այնպիսւոյն առնել IJK LMNOPQRSTVXYZWêûbcdefgiqr t այնպիսւոյն BF տյդ Y այլ կացցէ կրկնված է

13 d չիք և bq ի (q չիք ի) միաբանութեամբ hilor ամենևին միաբանութիւն t ամենևին ի միաբանութիւն q իշխանութենէն

14 Q եպիսկոպոսք են ûbd եպիսկոպոսք hlo եպիսկոպոս

15 IJKLMNOQRSTYZûeghlo եպիսկոպոսաց r չիք ի R չիք պարապորդ իցէ և ի begq պարապ փխ. պարապորդ (եկեղեցին)

16 Yûhlo եկեղեցի ên յեկեղեցին b եղիցին փխ. եկեղեցին cdhilort եք W չիք ետ l չիք և (բռնադատեաց) ¢ բռնայդատեաց ú զսահմանն d չիք և

առանց բազում ժողովոց եպիսկոպոսաց՝ զալնպիսին ընկենուլ արժան է։ Եթէ ուրուք, ժողովուրդն զոր բռնադատեաց, հաճեցան եւ ընկալան, կատարեալ եւս ժողով լիցի՝ իբրեւ չիցէ նա ընդդէմ մաւր քաղաքաց եպիսկոպոսին։

ՄԾԷ (ՄԾԳ) ԺԷ. Թէ ոք լեպիսկոպոսաց՝ ձեռնադրութիւն լեպիսկոպոսաց ընկալաւ եւ հրամանաւ վերակացու լինել ժողովրդեանն եւ ոչ լանձն էառ ղպաշտաւնն եւ ոչ հաւանեցաւ երթալ լեկեղեցին, լոր ձեռնադրեցաւն, զալնպիսին մերժել արժան է լաղաւթից եւ մինչեւ հարկ լինիցի նմա լանձն առնուլ եւ ընդունել, կամ սահմանեսցէ ինչ ի վերայ նորա կատարեալ ժողովն, որ լիշխանութենէ անտի իցեն եպիսկոպոսքն։

ՄԾԸ (ՄԾԴ) ԺԸ. Եթէ ոք լեպիսկոպոսաց ձեռնադրեցաւ ի գաւառ ուրեք եւ լիշխանութիւն իւր չեղեւ երթալ եւ չիցեն պատճառք ի նմանէ չերթալն, այլ կամ ժողովուրդն չընկալաւ կամ այլ ինչ պատճառք ծնան ի միջի իբրեւ ոչ ի նմանէ, այսպիսւոյն արժան է ընդունել զպատիւ պաշտամանն եւ ոչ հեռանալ, բայց մի ինչ նեղեսցէ զոք ուրեք լիցո եկեղեցւոյ ուր եւ ժողովեսցի, այլ անսալ արժան է

1 DH [առ?]անց km առանց բազմաց բազում S ժողովեց begq ժողովրդոց փխ. ժողովոց cdhiklmoprst ժողովոյ. bs զայսպիսին p զայսպիսիս rt զայսպիսիսն

2 befgq Թէ t ժողովուրդ P ուրուք...՝ կատարեալ ես աց լուսանցքում X հաճեցաւ

∴ Ffir եւս ժողով ժողովեսցի (ir ժողովիցի). բացի cdkmpst-ից մնացած Ձեռ-երր ժողովեսցի փխ. ժողով լիցի ճմմա. հուն. εἶναι σύνοδον hlo ես (h ե) ժողովեսցի ժողով Y ժողովեսցէ u ոչ իցէ, չիք ընդդէմ e նմա փխ. նա

4 d մայր UWûbhloq մայրաքաղաքաց

5 UYûbcegnr Եթէ HIJKLMQRSXYZ ûfgq եպիսկոպոսաց r չիք (Թէ ոք) յեպիսկոպոսաց KLMOPRTUZ ê ձեռնադրութիւնն IKLMQRSUVXYZdghloq եպիսկոպոսաց ê յեպիսկոպոսացն Ju չիք յեպիսկոպոսաց

6 n հրամանաւ առ վերակացու t լինիլ ûir ժողովրդեան

7 lS անձն Wcirt զպաշտօն u պաշտօն bq զպաշտպանն (fg զպաշտմանն) փխ. ղպաշտաւնն Y հաճեցաւ c երթեալ b յերթալ KQSêûq եկեղեցին KLMNOQRSVXZWbegkq որ

8 ûhilrt ձեռնադրեցաւ Pbq զայսպիսին IJLNOWûim աղօթից (Ցաև աղաւթից) cp չիք ե bqrt մինչ

9 hcdhloqrt լիցի Y չիք նմա H ընդունելի

10 IJKLMQRSTXZûkmor իշխանութենէ q յիշխանութենէն

11 Iühlt եպիսկոպոսք

12 BCDEFHIKLUZWêûim Թէ IJKLMQRSTYZûeghklmopqs եպիսկոպոսաց ê ի գաւառ ուրուք ձեռնադրեցաւ cdmps ի գաւառի ABCDEFHIJKLMNOPQRSTUVXYZWêûn ուրուք

13 IJKLMQRSYZêûdklmps իշխանութիւն b չեղաւ bcdefgkmpqs գառնալ փխ. երթալ A պաճառք km ps պատճառ

14 kmps ։երթալ B այդ d կամ այլ NO գժողովուրդն NOk չընկալաւ U չընկալցի befgq չընկալան km չիք ինչ kmps պատճառս

15 eghiklmopqr ծնանի K չիք ի միջի IJKLMNOPQRSTVXêcdp այսպիսոյն YWûefghloqrt այնպիսոյն b այն i այնպիսւոյն r ընդունիլ

16 êeg պաշտմանն u պաշտամանն bq պաշտպանն փխ. պաշտամանն d զոք նեղեսցէ

17 h յուրէք bq յիւր վխ. յիրս r իրս eg յիր IJNOPQTYhcefghilo եկեղեցոյ q յեկեղեցոյ r յեկեղեցւոյ kmps չիք ուր BF այդ begq չիք այլ անսալ.... ժողով ժողովիցի՝ էջ 217 տող 1-ից

այսպիսւոյն, մինչեւ իշխանութեանն կատարեալ ժողով ժողովից իրաւունս առնել եւ ի վեր բառնալ զինչ արժանն իցէ որոշել, սահմանել, կարդել վասն նորա։

ՄԻԹ (ՄԻՏ) ւ.թ. Եպիսկոպոս ոչ է արժան ձեռնադրել առանց ժողովոց
5 *եպիսկոպոսաց եւ առաւել որ մայրաքաղաքին եպիսկոպոսն իցէ իշխանութենէ անտի, այլ սմա ամենայն իրաւք պարտ ու պատշաճ է անյլ լինել. լաւագոյն եւս իցէ, զի ամենեքին որ ընդ նովաւ իցեն լիշխանութեանն, լծակից ընդ նմա իցեն, զոր արժան է առ իւր կոչել թղթով, որ մայրաքաղաքաց եպիսկոպոսն է. եւ*
10 *եթէ ևկեսցեն ամենեքեան, ահա բարի եղեւ, ապա եթէ դժուարագոյն է այս լինել, մեծ մասն ի նոցանէ գալ արժան է կամ թղթով միահամար լինել եւ այսպէս հանդերձ բազմաւք գալով կամ հաւանելով հաստատել զայնպիսին ի տեղւոջ իւրում լոր տեղի աւծաւն։ Ապա թէ այլ ինչ որ արտաքոյ քան զսահմանեալն առնիցեն՝ անոյժ եւ անհաստատ լիցի ձեռնադրութիւնն։ Ապա եթէ*

1 BEFR *այնպիսւոյն* CDHXYWêûhi· lo *այնպիսոյն* IJKLMNOPQSTVZ cdfrt *այսպիսոյն* k *մինչ* lSWêû d *իշխանութեան* Q *իշխանութիւն* ın *յիշխանութեանն* lo *կատարել* lf *ժողովեսցի* h *ժողովեցի* ûd *լիցի* փխ. *ժողովիցի*

2 NOW *ի վերայ* hliort *զոր ինչ* Hêûc degq *արժան* befgq է փխ. *իցէ*

3 dk *և սահմանել* ê *կարկալ* d *և կարգել*

4 NWbhlo *որպէս* փխ. *եպիսկոպոս* DHc *ժողովրդոց* փխ. *ժողովոց*

5 ın *եպիկոպոսաց* U *մայրաքաղաքաց է* ê *մայրաքաղաքացն է.* բացի bilo rt-ից մնացած Ձեռ-երր *մայրաքաղաքայ հիմիտ. հռեն. ὀίχα συνοδου καὶ παρουσίας τοῦ ἐν τῇ μητροπόλει τῆς ἐπαρχίας* MRXûbcdeghlmoq *եպիսկոպոս* bq է փխ. *իցէ*

6 IJKLMRSXYZubeg *իշխանութենէ* q *իշխանութենէն* beq *պա[ր]տ* h *պարտ է ու* Wûnt *և* փխ. *ու.*

7 k *իցէ* փխ. *է* b *եւս սիցէ* V *իցին* ê *ամենեքին* Yt *որք* kq *չիք որ* cdefgilmoqrst *առ* փխ. *ընդ* bhk p *չիք ընդ*

8 b *նովաւ իցեն զորս արժան է յիւր իշխանութեան* IJKLMQRTXZe g *իշխանութեանն* SYûcd *իշխանութեան* Wq *յիշխանութեան* ûb *լծակից* ê *իցին* b *չիք իցեն զոր արժան*

9 b *չիք է առ իւր* cdefghiklmopqrst *զորս* q *առն* b *կոչել գնա* q *թղթովք* û *մայրաքաղաքացն* begq *եպիսկոպոս* ps *չիք և*

10 Jûilort *թէ* cdhiklmoprst *ամենեքին* f *ամենիքին* b *եղեն* bcefgbklmop qs *(ապա) թէ*

11 W *այլ* փխ. *այս* t *լինիլ* H *գմեծ* lo *մաս* bq *ի միտս* փխ. *մասն* J *դա* cd *չիք կամ*

12 Y *թղթով մի համարձակել և մի հաստաբ* cd *չիք թղթով* A *կամ միահամար, առաջին բառի վրա գծված է, ոլպես սխալի. և չէ հաւանպատասխանում ոչ հաւնարենին (հմմտ.* ἢ οὐκ γράμματων ὁμοψήφους γενέσθαι) և ոչ էլ ձեռագրերի մեծ մասին. BCDEFHUe *թղթով կամ* X *մի համար* e *միաբհամարհ* n *միահամուր* b *լինի* t *լինիլ* W *առաս* փխ. *այսպէս* b *բազկաւ* փխ. *բազմաւք* Y *և* փխ. *կամ*

13 hlot *հաւանել* r *հաւանիլ* b *համաբելով* փխ. *հաւանելով* H *հաստատելով* bcdefgkmpqs *չիք հաստատել* b *զայսպիսիսն* eq *զայնպիսիսն* NOPYbceghloq *ի աեղոջ* k *որ (t յորում)* փխ. *յոր*

14 KLTZ *յաւծաւն* QS *յաւծումն* bq *աւծաւ նա* փխ. *աւծաւն, թէպէտ* փխ. *ապա թէ* Kbilnort *եթէ* n *յայլ* begq *չիք այլ ինչ.... զսահմանեալն* Rf *չիք որ* f *զսահմանելն* lo *զսահմանեալսն*

15 A *եւ անոյժ. եւ-ը* ակ֊ցված է *հավաճաբար գրչի կողմից* IJKLMQRST XZm *անյոյժ* bcdefgkqr *և անյոյժ* WUb *անուժ* lo *և անուժ* ps *և անոյժ* m *և անժոյժ* b *անհաւաստատ* փխ. *անհաստատ* bq *լինիցի* cd *լինի* IMQSXWûbd *ձեռնադրութիւն* bcdefgkmpqs *թէ*

ըստ որոշելոյ եւ ըստ սահմանելոյ կանոնացս լիցի հաստատութիւն՝ ընդդէմ իցեն ումանք, իբրեւ ի կամաց իւրեանց հակառակ են, կացցէ եւ հաստատեսցի բազմացն ընտրութիւն ամենայն իմաստութեամբ եւ երկիւղածութեամբ։

Մկ (ՄԽԶ) Ի. Վասն եկեղեցւոյ իրաց եթէ հակառակութիւն ինչ իցէ կեղծաւորութեամբ, զի լուծցի եւ ի գլուխ եկեսցէ՝ լաւ համարեցաք, զի ժողով լիցի եպիսկոպոսաց լիւրաքանչիւր իշխանութեան երկիցս անգամ յամին. մին՝ չերրորդ շաբաթու տաւնից Զատկին, իբրեւ կատարիցի ի չորրորդումն շաբաթու Պենտակոստէին, ժողովին առ
10 *ի լիշատակել ժողովոյն զիրս իշխանութեանն. եւ զերկրորդ անգամ՝ ժողով լինել լեալս հոկտեմբերի, որ է Ծ-երորդ հոռոմի ամսոյ, զի ի նոյն լալս ժողովս հպեսցին և մերձեսցին, եթէ երիցունք, եթէ*

1 b չիք *ըստ (որոշելոյ)* h չիք և û կանոնաց F *կանոն այս փխ.* կանոնացս i չիք *լիցի* ê *հաստատութիւնն* u *հաստատուն* befgqt *հաստատուն է (*t չիք *է) և եթէ (*t *թէ) ընդդէմ*

2 ê *իցին* Uûhnps չիք *ի* b *իւրոց* êb *հակառակք* eû չիք *են* d *կացցեն* it *կայցէ*

3 d *և բազմաց հաստատեսցի* ûbefgbk lmops *բազմաց* c *բազմաց հաստատեսցի* ê *ընարութիւնն* bq *ընտրութեան*

4 bq չիք *և երկիւղածութեամբ* f չիք *և* Y *երկուղածութեամբն* c *երկեղածութեամբ* f *երկիղածութեամբ*

5 bq չիք *վասն... կեղծաւորութեամբ այս* հոդվածը միացված է նախորդի հետ IJNQPQSTVYZêcefgbiloprst *եկեղեցոյ* cdkmps *թէ* ê *և թէ* êd *հակառակութիւնն* X *և կեղծաւորութեամբ* û չիք *կեղծաւորութեամբ*

6 b չիք *ի*

7 eg *իցի փխ. լիցի* d *յեպիսկոպոսաց* IJYûd *իւրաքանչիւր* Vêbq *յիշխանութեան* Y *իշխանութիւնն* chil ort *իշխանութեանց* R *երկից* U *յերկից* Phl *երիցս փխ. երկից*

8 HNS *ամին ի տարւոջ փխ. յամին* Fûbefgq *մի* NOQVW *մինն* dkm ps *ա փխ. մին* BCDEFGHLNRêbce fgkmps *յերկրորդ (*dq *երկրորդ) փխ. յերրորդ* h *շաբաթ* W *տօնից* t *տօնի* բացի QYûcdefghiklmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երր *տաւնաց հմմտ. հուն.* μετὰ τὴν τρίτην ἐβδομάδα τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα t *և իբրև*

9 XYbcdefghiklmopqs *կատարեսցի* ê *կատարիցէ* Ydeghlo չիք *ի* Ycde fgkmrt *ի չորրորդում* hlo *ի չորրդ* t *շարաթուն* û *պէնտէկոստէին* b *պենդայկոստէից* efg *պենդակոստէից* l *պենտայկոստէին* o *պենտայկոսէին* q *պենաէկոստէից.* DGHê չիք *ժողովին* Q չիք *ժողովին առ ը..... անգամ* W չիք *առ*

10 cdghlo չիք *ի* bcdefghiklmopqst *յիշատակ* V *յիրս* hlo *դիս փխ. յիրս* ISUXWûbdfhlno *իշխանութեան* V *յիշխանութեանն* egq *իշխանութիւն* Un *դդերկրորդ* eg *անդամն* f *անկամն*

11 ı *ժողովն* h *ժողովեալ էին փխ. ժողով լինել* ê *լինի,* hq *լինին յեյան* d *լինելն* g *յելս* կրկնված է NO YW *հոդտեմբերի* bc *սեպտեմբերի* eg *ոքսեպտեմբերի* AB *ոքտեմբերի* բացի lJKLMPQRTUVXZûcdhlno rs-ից մնացած Ձեռ-երր *հոքտեմբերի* hlo *որ է հոռի ամսոյ ժ-երորդի* բացի Uûbefgq-ից մնացած Ձեռ-երր *ի (հոռոմի)* Weg *հռոմի* bq *հռոմոնի* բացի NOf-ից մնացած Ձեռ-երր *հոռի փխ. հոռոմի* RY *ամսոյն* X *ամսուն* g *ամսի*

12 kmps *դիրացն փխ. դի ի նոյն* UYn չիք *ի (նոյն)* dr *այս* hlo չիք *յայս* Y *ժողով* ê *հպեսցեն* b *պահեսցես (*efg *պահիցին* q *պահեցին) փխ. հպեսցին* d *հպեսցին յայս* ê *մերձեսցեն* kmps չիք *եթէ (երիցունք)* g *թէ* Q *էրէցունք* T *երեցունք* bq *իրիցունք* bc *և եթէ* g *թէ* d *կամ փխ. եթէ*

սարկաւագունք եւ ամենայն ոք որ դրպարտեալ եւ վնասեալ համարիցին դանձինս իւրեանց եւ ի ժողովոյ անտի իրաւ եւ աւգնականութիւն ընկալցին. այլ մի պատշաճ լիցի ոմանց ժողովս ժողովել առանց կամաց եւ հաւանութեան որ իցէ մաւր քաղաքաց եպիս-
կոպոսն։

ՄԿԱ. (ՄԾԾ.) ԻՒ. Եպիսկոպոս ի լալլմէ իշխանութենէ լալլ փոփոխել չէ մարթ եւ կամակարութեամբ դիմել ի տեղիս ուրեք, բայց ի պէտս ալսպիսի՝ կամ ի բռնութենէ կամ ի հարկէ ժողովրդեանն կամ եպիսկոպոսաց, այլ կալ եւ դադարել արժան է լոր եկեղեցի ի սկզբանէ լինաւտածոյ ուխտեցաւ եւ աւծաւ եւ ոչ եւս փոփոխել կամ կամակարել ուրեք լեկեղեցւոյն իւրմէ, որպէս լառաջագոյն իսկ վասն ալսպիսոնացս սահմանն կարգեցաւ։

ՄԿԲ. (ՄԾՀ.) ԻՀ. Եպիսկոպոսի չէ արժան զոք փոխանակ իւր կացուցանել եթէ մերձնալ եւս իցէ ի մահ, ապա եթէ ալսպիսի ինչ լիցի, անհաստատ լիցի հաստատութիւնն ալնպիսւոյն, այլ պահել արժան է զդիրս

1 q *սարկաւագոյնք* hlo *որ ոք և* r *ուր որ և* (t *ուրուբ*) *փխ. ոք որ* cdi *որ և* kmps *իբրև փխ. որ ê չիք որ* MRXY *չիք և վնասեալ ê համարիցին* u *համարիցի* bcfgnq *համարին* c *համարեսցին* d *համարեցին* h *հրամայեցին փխ. համարիցին*

2 NO *իւրոց* befgq *ժողովոց, իրաւունս* Y *չիք* (*իրաւ*) *և, օգնութիւն ê աւգնականութիւնն*

3 V *կալցին փխ. ընկալցին* B *այդ* t *և այլ* h *այր փխ. այլ* b *լինի* t *իցի փխ. լիցի* bq *ոմանս* b *չիք ժողովս*

4 hilort *չիք կամաց եւ* H *չիք եւ* l *հաւանութեանն* Y *չիր որ իցէ* d *չիր որ իցէ… եպիսկոպոսն* hilort *է փխ. իցէ* Ulq *մայրաքաղաքաց* Wu *մայրաքաղաքացն* E *քաղաքացն* Lu *եպիսկոպոս* Ybiloprt *եպիսկոպոսին* b *եպիսկոպոսք*

6 NOWhlo *որպէս փխ. եպիսկոպոս* gs *չիք ի* J *այլմէ* Q *իշխանութենէ* Y *յիշխանութենէ* IJbdl *այլ* n *ի յայլ* NOVYWûbdefgiklmoqr *փոխել* t *փոխիլ* hlo *մարդ* Y *պարդ* (bq *պարա*) *փխ. մարթ*

7 ûhilor *կամակորութեամբ* c *կամ տկարութեամբ փխ. կամակարութեամբ* d *դիմեալ* hilort *ուրուք* bcdefgbiopqrs *այսպիսիս* km *յայսպիսիս*

8 F *ի յարկէ* ûhilort *ժողովրդեան*

9 ABF *այդ* i *կեալ* eg *կամ փխ. կալ* b *չիք կալ* R *է փխ. և* ûeg *չիք և* U *և ի դադարել* b *դադարեալ* e *չիք արժան է* bq *որ* MNOPWq *յեկեղեցի* b *յեկեղեցի ի սկզբանէ եկեղեցի աստուածոյ* MXW *ի սկզբաննէ* t *ի յսկզբանէ* u *չիք ի սկզբանէ յաստուածոյ*

10 IJMRVXYdegnq *աստուածոյ* hilo rt *յաստուածոյ* (t *աստուածոյ*) *իսկ ուխտեցաւ* NOW *ևս դառնալ փոփոխել* b *փոխեալ* q *փոփոխեալ* t *փոփոխիլ. բայց* cdfhiklopqrst-*ից վերացած Ձեռ-երր չունեն կամ* ch lo *կամակորել*

11 bq *յուրեք* it *ուրեք փխ. ուրեք* t *բաց յեկեղեցոյն* IJMNOPQTYêb cdfbilor *յեկեղեցոյն* Sû *եկեղեցւոյն* eg *եկեղեցոյն* NW' *յիւրմէ* hl *այսպէս փխ. որպէս* S *առաջագոյն* ûbefgq *չիք իսկ*

12 FKLMQRSTXSZ *այսպիսեաց* km *յայսպիսեացս* hilort *սահմանեցաւ փխ. սահման կարգեցաւ* b *կարգեաց*

13 b *եպիսկոպոս* h *որպէսի* (lo *որպիսի*) *փխ. եպիսկոպոսի* MR *զոր փխ. զոր ս չիք զոր* eg *փոխան*

14 befgq *թէ* hq *չիք ի ê եթէ ապայ* bcdefghkmpqs (*ապա*) *թէ* ıtn *յայսպիսի* c *լինիցի* H *չիք անհաստատ*

15 H *չիք լիցի* MRXY *ի փխ. յիսի* K *չիք լիցի* JQSXWbcdefbklmopqs *հաստատութիւն* Hg *չիք հաստատութիւնն այնպիսւոյն այլ* (g ռւնի *այլ*) u *այնպիսոյն հաստատութիւն* IJKMNOPQSTVYZWêbcefhilopqr t *այնպիսոյն* d *այոպիսոյն* AB C *այդ* h *չիք այլ* m *պահէ* hlo *չիք պահել* H *զդիրս* (hlo *զդիր* ırt *զդիրս*) *փխ. զդիրս*

եկեղեցւոյն, իբրեւ ոչ եպիսկոպոս մարթի իցէ առնել, բայց եթէ հանդերձ այլովք եպիսկոպոսաւք եւ նոցին ընտրութեամբ յետ հանգստեան եպիսկոպոսին, որպէս ունիցի իշխանութիւն ո եւ արժանի իցէ իրացն զայնպիսին մերձեցուցանել։

ՄԿԳ (ՄԾԹ) ԻԳ. Զեկեղեցւոյ ինչս եկեղեցւոյ արժան է պահել, ամենայն փութութեամբ այց առնելով բարւոք եւ հաւատովք լԱստուած, որ այցելուն է ամենայնի եւ վրէժխնդիր եւ դատաւոր։ Բաշխել արժան է կամաւք եւ իշխանութեամբ եպիսկոպոսին ում եւ յանձն արարեալ իցէ ժողովուրդն եւ հաւատացեալ է եւ զանձինս ժողովրդեանն։ Ցայտ արժան է լինել եւ գիտակ որ անկ ինչ իցէ եկեղեցւոյն եւ սեպհական հանդերձ կամաւք երիցանց եւ սարկաւագաց, զի նոքին գիտակ իցեն եւ մի՛ անգէտ, զինչ ոք ուստեք եկեղեցւոյն բնիկ սեպհականէ, զի մի՛ ինչ թաքիցէ ի նոցանէ, զի թէ դէպ լինիցի եպիսկոպոսին փոխել յաշխարհէ աստի՝ յայտ իցեն ինչք եկեղեցւոյն

1 CIJNOPQSTVY եկեղեցոյն MRX յեկեղեցւոյն ûdkmpst եկեղեցւոյ bce fghiloqr եկեղեցոյ ēlq մարգ hl o թէ

2 e հանդերն hlop չիք հանդերձ A այդովք b այլոք t այլօք NOg եպիսկոպոսովք bq ընտրութեամբն ê հետ

3 R հանգստեն INOWmrt ոչ փխ. որպէս irt զիշխանութիւնս n իշխանութիւնն ê իշխանութիւնն Un որ (b որպէս deg ոյ) փխ. ո hilo rt չիք ո

4 HJLNOZWêbcdegkms արժան eg է փխ. իցէ U չիր իցէ R ի բացն (b հարանցն) փխ. իրացն

5 DHXûr յեկեղեցւոյ (JPehlq յեկեղեցոյ NOYbi եկեղեցոյ W եկեղեցւոյ ceig զեկեղեցոյ p սուրբ եկեղեցւոյ t յեկեղեցի) փխ. զեկեղեցւոյ IJNOPYbcefgbilpqr եկեղեցոյ Vê յեկեղեցւոյ hlort ամենեցուն

6 fmps հայց (hlo բայց b անց) փխ. այց cd հայցելով փխ. այց առնելով BCDEFGHêbefgbqrt բարիոք ù բարուք c բարոք d բարուք bcdefghlklmopqrst չիք և IJKLMQRSXYZû աստուած begb hort յաստուածոյ cdkmps ի յաստուածոյ befgq չիք որ

7 ûd այցելու hq այցելութենէն eg այցելութենէ n յայցելուն W ի փխ. է IJûb յամենայնի ê զամենայնի

8 N եպիսկոպոսին իշխանութեամբ û ուց փխ. ում bcdefghiklmopqr st ում (b իւրում h չիք ում) և զժողովուրդն (b ժողովուրդն h ժողովրդեանն l և ի ժողովրդեան o ժողովրդեան) յանձն արարեալ է MX անձն

9 b հաստատեալ փխ. հաւատացեալ befgq չիք է և hlo չիք է (և) HY չիք և (զանձինս) h դանձին dm այտ û չիք յայտ արժան է.... լինիցին դի մի և 221-րդ էջի 1-ին տողր

10 t լինի, U չիք լինել bcdefgkmp s չիք և դիտակ km յանկ Rl ակն փխ. անկ r ան[կ] զինչ իցեն m չիք ինչ hilot իցեն IJMNOPQST VYêbcefghlopqt եկեղեցոյն ir եկեղեցոյն և (ւ ևս) սեփհական եկեղեցոյն

11 bcdefgbklmopqst չիք և սեպհական բացի Ar-ից մնացած Զեռ-երր սեփհական d իրիցանց k յերիցանց t նոքօք

12 d և դիտակ hlo դիտակք et իցին h ևն n յանդետ Y զի ոչ փխ. զինչ t որ փխ. ոք begq չիք ոք MZb h ուսէք փխ. ուստեք IJNOPVYb cefghilmopqrt եկեղեցոյն s եկեղեցւոյ

13 cdkmp և սեփհականէ bq սէփականս է Q սեպհական, չիք դի մի ինչ... յաշխարհէ N թաղիցէ Y ի կրկնված է cefghlmopqrst ի սոցանէ KSUhi ps թէպէտ MRZY չիք դէպ cefgk mps լիցի qd լիցին

14 rt փոխել DGHLMQRSXêl աշխարհէ R սատի փխ. աստի LMQRTZeg qt յայտնիցեն X յայտնեցեն KY bd յայտնի d լիցին փխ, իցեն Yirt ինչքն Wq ինչ b չիք ինչք Ybcefghloqr եկեղեցոյն

եւ ոչ սուղանիցին եւ կորնչիցին եւ անհետ լինիցին, զի մի եւ որ սեպհական եւ ուրոյն է եպիսկոպոսին՝ այն գլեսցի ի պատճառս եկեղեցւոյն ընչիցն. զի արդար եւ հաճոյ է Աստուծոյ եւ մարդկան՝ որ ինչ իւր իցէ եպիսկոպոսին, իշխան է թողուլ ում եւ կամեսցի,
եւ մի եպիսկոպոսն ի պատճառս եկեղեցւոյն ի հրապարակս եւ ի դատաստանս անկանիցի վասն ընչից որ նմա անկ էր, զի մի լետ մահուանն դարովեսցի եւ հայհոյեսցին։
ՄԿ՛Ի (ՄԿ) Ի՛Ր. Եպիսկոպոսի իշխանութիւն ունել արժան է ի վերայ ընչից եկեղեցւոյն, զի բաշխեսցէ կարաւտելոցն ամենայն հեզութեամբ եւ երկիւղածութեամբ Աստուծոյ. իբրեւ վաղելեսցէ եւ ինքն ըստ արժանի, թէ պիտոյ եւս իցէ ի կարեւոր պէտս իւր, եւ որ ընդ նովաւ կարաւտիցեն, իշխան լիցի առ ի կարաւտութիւն եղբարց եւ ի հանգիստ, զի ամենայնիւ մի ինչ կարաւտեալ իցեն ըստ

1 ê *սուղանիցիցեն* c *զուսանիցին* բացի Tbefghiklmopqrst-ից մնացած Ձեռ. *սուղանիցեն* Hd *կորընչիցեն* e *կորընչեցին* k *կորընչին* Y *ընչիցն* փխ. *կորնչիցին* m չիք և *կորնչիցին* oq չիք և *կորնչիցին... լինիցին* l *զի մի և անհետ լինիցին զի մի* և Y չիք և *(անհետ)* kmp *լիցին* ê *լինիցեն* Hê *ևս* փխ. *և (որ)* b *մի որ և* pt չիք և *(որ)* u *եթէ* փխ. *որ* DH չիք *որ*

2 û *իւր չէ* փխ. *է ուրոյն է* HKê չիք է kps *եպիսկոպոսի* KLMQSTXY Zb *այլ* փխ. *տյն* V *գլեսեսցի* bq *լինիցի (*eg *լիցի* km *գեալեսցի* p *քըխլեսցի* s *գլխեսցի* ûd *գրեսցի)* փխ. *գլեսցի* Hbeg չիք *ի* lno *ի պատճառս*

3 IJNOPQTYbcfr *եկեղեցոյն* ûdkm *եկեղեցւոյ* eghilopqst *եկեղեցոյ* Q *արդար է հաճոյ է* bh *արդար է և հաճոյ* ı *արգ[ար և]* hq չիք է u չիք *զի արդարև.... մարդկան* U *և ի մարդկանէ*

4 ûkms *և որ* p *և ինչ որ իւր* û *ինչ իցէ իւր* DGH *ինչ և իւր* b *ուր* փխ. *իւր* d չիք *իւր իցէ* d *եպիսկոպոսին է իշխան է* q *եպիսկոպոսն* u չիք *եպիսկոպոսին* E չիք *ում* û *կամիցի*

5 ûbq *եպիսկոպոս* km *ի պատճառն* IJN OPQTVYbcefghilopqrs *եկեղեցոյն* MRX *յեկեղեցւոյն* û *եկեղեցւոյ* hlo *ընչից ի (հրապարակս)* Y չիք *(և) ի*

6 VXbbilort *ի դատաստան* blor *անկանիցին* ıարկանիցին lo *և վասն* BC DEFGH *ընչիցն* Y *ինչից* h *մնայ* փխ. *նմա* X *նմանակէր* փխ. *նմա անկ էր* Sdefgqt *անկանէր* փխ. *անկ էր* b չիք *մի* lor *մի և յետ*

7 CDGHû *մահուան* efg *դարովիցի* c *զրսովեսցի* êps *գորովեսցի (*b *սրովիցէ* q *որովիցէ)* փխ. *դարովեսցի*

8 CGHêd *եպիսկոպոսն* befgq *եպիսկոպոսին* BDEFKR *եպիսկոպոսի* h *որպէսի* փխ. *եպիսկոպոսի* hlo *արժան է իշխանու թիւն ունել* e *իշխանու թիւնն* r *ունել նմա արժան է*

9 IJNOPVYbcefghiloqr *եկեղեցոյն* u *եկկղեցւոյ* Ybcdeghiklmopqrs t *կարօտելոց (*նաև *կարաւտելոց, կարոտելոց)* u *կարոտելոյն* f *կարոտելոյ* K *և ամենայն* b *կամ* փխ. *ամենայն*

10 Y *երկսւղածութեամբ* c *երկեղածութեամբ* Af *երկիղածութեամբ* RX *վկայեսցէ (*l *վարեսցէ)* փխ. *վայելեսցէ* Ybcdefghiklmoprst չիք եւ q չիք եւ *ինքն* i *ինք*

11 Y *արժանոյն* b *արժանեաց* IJKLM NOPQRSTVXYZWû *և* փխ. *թէ* Un *պիտոյ*

12 bq *նմայ* փխ. *նովաւ* I *կարօտ լիցեն* t *կարօտք ê ի կարաւտութեան* u *լիցին*

13 ûbcdefgkmnqs չիք *ի* h չիք *զի* q *զի... իցեն* կրկնված է befg *կարօտ (*նաև *կարաւտ)* Y *իցին* KMQRSTXZ *լիցին (*p *լինին)* փխ. *իցեն*

աստուածեղէն առաքելոյն, որ ասէ. «Ունիմք կերակուր եւ հանդերձ ի նմին բաւական լիցուք»*։ Ապա թէ ոչ այսու շատ լիցի եւ փոփոխեսցէ զիրս եւ վատնեսցէ ի պէտս իւր եւ տան իւրոյ եւ զշնորհ եկեղեցւոյ եւ զպտուղ գեաւղիցն, ոչ կամաւք երիցանց եւ սարկաւագաց ձեռնամուխ առնէ զո եւ կամի, այլ եւ ընտանեաց եւ ազգականաց եւ եղբարց եւ որդւոց տացէ զիշխանութիւնս, իբրեւ սոքաւք ինչ հնարիցի ի ծածուկ վատնել այլոց ընտանեաց զեկեղեցւոյն, այսպիսին դատ տացէ եւ իրաւ ժողովոյն իշխանութեան այնորիկ։ Ապա եթէ այլ եւս ինչ չարախաւսեսցի եպիսկոպոսն հանդերձ երիցամբքն որ ընդ նմայն են, իբրեւ այն թէ եկեղեցւոյն անկ իցէ, կամ ի գեաւղից կամ լայլմէ պատճառանաց եկեղեցեաց յանձինս իւրեանց ժողովիցեն եւ ագահիցեն, եւ աղքատք նեղեսցին եւ չարախաւսութիւն եւ հալհոլութիւն ածցեն ի վերայ բանին դնելոյ

* Ա. Տիմ. Զ, 8

1 h աստուածայինն Ubefgq առաքելոցն e՝ ասեն Y հանդերձ այնու շատասցուք փխ. հանդերձ... լիցուք h չիք և (հանդերձ)

2 G լեցէք ê լեցէուք S եթէ Y ի այսու cdefgbklmopqrst այս (b աստ) փխ. այսու

3 bc փոխիցէ defgkmpqs փոփոխիցէ cp զիրսն cdefgkmpqs վատնիցէ hlo և ի տան

4 Kgk զշնորհս ub շնորհ d զշնորհէ Iû եկեղեցւոյն J եկեղեցոյն NOP VYêbcdefghilopqrs եկեղեցոյ ë պըտուղ h զպտուղն G զղիւղիցն Y գի·ղից ê գիւղիցեն b գեղւոյ dm զեւղիցն eg գօղիցն q գեղո ps զիւղին. բացի f-ից մնացած Ջեռ-երբ զիւղիցն I որ փխ. ոչ Vb cdq իրիցանց

5 befgq առնիցէ d զայ Ubınqrt զոր փխ. զո Yf կամիցի begq կամեսցի RXY ընտանեացն

6 H աղղակականաց eg յաղղականաց HIJLNOPQSTUVYZêcdefgh qrt որդոց H իշխանութիւն hilo rt զիշխանութիւնն V իշխանութիւնն

7 Mûps հնարիցէ Z և փխ. ի l չիք է, վատնելոց n վատնելոյ d վատնելս E յայլոց h այլոցն u այլոց իրք ընտանեաց p ընտանեաց զինչս

8 HIJKNOPQTVYûbcefgipqrs զեկեղեցոյն hio ի եկեղեցոյն p եկեղեցոյն IJKMQRSXYZWûefgbm այնպիսին bd այսպիսոյն q այնպիսոյն DGHê զատևոցէ p զայլ Qbkmps տայցէ b տայցէ, ժողովոց ckms ժողովոցն V ժողովրդեան (d ժողովրդեանն) փխ. ժողովոյն efgq ժողովոց և Yef իշխանութեանն d իշխանութիւն Vp չիք իշխանութեան

9 BCDEFGHXêbcdefgkmpqs թէ û չիք եթէ AG այդ k չար խաւսեսցի W t չարախօսիցի ûbq եպիսկոպոս

10 RX իրիցամբքն V երիցամբ û երիցամրք bq իրիցամբ fo երիցամբն r երիցամամրքն g իրաւամրքն փխ. երիցամբքն Wt որք Wûbcdfgpq s նմա փխ. նմայն p իբր d թէ այն IJNOPQTYcdefghikloq եկեղեցոյն M յեկեղեցւոյն h եկեղեցոյ

11 H ի գիւղ Oe ի գեւղից bq ի գիւղ իցէ բացի f-ից մնացած Ջեռ-երբ գիւղից k անկանիցէ փխ. անկ իցէ IJMRûl այլմէ lL յեկեղեցեաց u եկեղեցւոյ b եկեղեցեացն ef եկեղեցայց i եկեղեցեայց q եկեղեցայցն

12 Seg անձինս û զանձին NO իւրոց ë ժողովեցին l ժողովիցին êb աղաւհեցեն h ևս պահիցին փխ. և աղահիցեն BCDEFGHUZêcefgnq աղքատքն ú աղքատ b աղքատն LYûbblot նեղեսցեն ı նեղասցին efg եղիցին փխ. նեղեսցին

13 ê չարախաւսութիւնն ê հայհոյութիւնն, ածիցին befgq անցեն փխ. ածցեն û բանի

եւ ալսպիսի ինչ վարս վարիցեն կամ վարեցին, զալսպիսիսս ուղղել արժան է. րսա իրաւին զաւրէնն ընարեսցէ ժողով եպիսկոպոսաց։

Մկե (Մկև) Ին. նս նէսեթիոս, ամենալնի որ սահմանեցաւ եւ որոշեցաւ իբրեւ անդ էի՝ եւ լանձին կալալ. նս Թէոդոս, ամենալնի զինչ եւ սահմանեցաւ՝ հաճեցալ եւ լանձին կալալ։

1 Y *այնպիսի* t *այսպիս* bcdefgkmp qs *չիք վարս* ec *վարիցին (*ilrt *վարեցին)* փխ. *վարիցեն* BCDEFGH KNORSXYW *վարիցին (*cef *վարևսցեն* dkmpqs *վարեսցին* ir *վարիցեն)* փխ. *վարեցին* A *կամ վարեցին ձախ լուսանցքում* Jêûbg *չիք կամ վարեցին* VWûbdgklmop s *դայսպիսիս* l *այսպիսիսս* X *դայնպիսիսն* irt *դայսպիսիսն* h *դայնպիսին*

2 Y *օրինի* փխ. *իրաւին* êb *դաւրէնս* u *.զօրէն* h *ընարելոցն է* Y *ժողովս* bc *եպիսկոպոսացն*

3 H *եւս* փխ. *նս* A *նս հավանաբար* ավելացրել են ուրիշները GVêbcde fglıklmopqrst *չիք նս* NO *եւսէբէոս* l.lû *յամենայնի* bcdefgbıklmopqrs t *և(*gq *որ) ամենայնի* (bf *ամենայն)* gq *չիք որ* ê *չիք և* I *ուր* փխ. *որ*

4 U *անդր էի* p *անդէն* փխ. *անդ էի* lort *անդ եղև (*h *անկ եղև)* փխ. *անդ էի* lbefgq *չիք և (յանձին)* Gêbegq *անձին* N *այնձինQ անձէն* dt *կալաւ* A *նս հավանաբար* ավելացրել են ուրիշները lılo rt *չիք նս* Jû *և* փխ. *նս* L *Թեւո* n *Թէոդորոս* բացի MYWûbcdefghi loqrt-ից մնացած Ձեռ-երը *Թեւոդոս* IJû *յամենայնի* bcdefgklmpqrst *և ամենայնի* ho *և յամենայնի* R *է* փխ. *(զինչ) և* c *սահմանաւ* d *սահմանեցի*

5 bq *հաճեցաւ* p *հաճոյ* Sêegnq *անձին* b *չիք յանձին* bq *կալաւ* L *չիք հաճեցայ.... կալայ*

ԺԻ

ԿԱՆՈՆՔ ԼԱՒՈԴԻԿԵԱՑ ԳԼՈՒԽՔ ԺԵ.

Ա. Վասն երկեակաց։
Բ. Վասն յանցաւորաց։
Գ. Վասն առժամայն մկրտելոցն։
Դ. Վասն ձեռնադրութեանն։
Ե. Վասն վաշխի։
Զ. Վասն հերձուածողի։
Է. Վասն աւծմանն։
Ը. Վասն հերձուածողն Փռիւգացւոց։
Թ. Վասն որք ի դիրս հեթանոսաց երթան։
Ժ. Զառնել խնամութիւն ընդ այլազգիս։

1 û կաճոնախմբի N-ը ժուժված ի վերնագրում կանոնք ժ լաւոդիկեայ LQSTZ կանովնք NO լաւոդիկեայ ST լաոդիկեա Y լաւոդիկեաց BCDEFGHUcmoprt դաւոդիկեայ կանոնիս (U կանովնիս) A դաւոդիկեայ կանովնիս dbıkls լաւոդիկեայ կանոնիս befq ի լաւոդիկէ (ef ի լաւոդիկեայ) կանոնիս ë դաւոդիկեայ կանոնիս n կանոն դաւոդիկեա ժողովոյն ունի գլուխս ձե DHLMNOPQSTVêcdfhıklmopq st գլուխ r գլուխս beq ծղ ì յիսուն ե հինգ m ծա w̃ūg չիք գլուխք ձե

2 û չունի ամբողջ ցանկը cr երկակաց eg երկեցեաց t երկակեաց bq եկեղեցեաց փխ. երկեկաց

3 GSbegq անցաւորաց P ցանցաւորաց kmps վասն յանցաւորաց ապաշխարանք դնել

4 ê առժաման b մկրտելս degq մկրտելոց Xhilort մկրտելոյն kmps վասն առժամայն մկրտելոցն (m մկրտելոյն) որ ձեռնադրութիւն խնդրեն

5 JRVXYe ձեռնադրութեան b ձեռնադրելոյ kmps վասն չառնելոյ ձեռնադրութիւն առաջի ունկնդրոցաց K չիք վասն ձեռնադրութեան

6 bq վաշխի և տոկոսի

8 kmps վասն աւծմանն դհերձուածողս Z չիք վասն աւծմանն

9 kms հերձուածոցն p հերձուածոցն AIJKLMNOPRSTUVXYZW dfnt փռիգացւոց bcehilq փռիգացոց k փռիւգացոց or փռիգացւոյ g փռիգացոց հերձուածողի

10 t որMRXY չիք որք Xq չիք ի hilor t գիրս փխ. դիրս kmps երկրնակաց (b հերձուածողաց) փխ. հեթանոսաց

11 MYêbdegkmpqs վասն չառնել g չխնամեննալ փխ. չառնել խնամութիւն kmps չառնելոյ r ոչ առնել M առնել ê խնամութիւնն P այլազգի t այս տողը դրված է 225-րդ էջի 3-րդ տողում իսկ 225-րդ էջի 3-րդ տողր՝ այս էջի 11-րդ տողում

ԺԱ. Յառաջ ոչ նստել լեկեղեցւոջ ծերոց։
ԺԲ. Վասն ձեռնադրութեան։
ԺԳ. Ջընդունել զաշխարհականաց ընտրութիւն ի ձեռնադրութեան։
ԺԴ. Վասն ի բեմ ոչ ելանելոյ։
ԺԵ. Վասն Աւետարան ընթեռնլոյ։
ԺԶ. Վասն սաղմոսացն եւ գիրս ընթեռնլոյ։
ԺԷ. Վասն անխափան զպաշտամունսն կատարելոյ։
ԺԸ. Վասն աւրէնս առնելոյ։
ԺԹ. Վասն լերանխալից վերալ աղաւթս առնելոյ։
Ի. Վասն սարկաւագաց։
ԻԱ. Վասն կէսսարկաւագաց։

1 MRXYbegpq վասն յառաջ MXipst առաջ r զառաջ, որ փխ. ոչ be չիք ոչ brt նստիլ KLMQRSVXZ եկեղեցւոջ Y եկեղեցւոջ bcdh յեկեղեցոջ e եկեղեցոջ i յեկեղեցոյ rt յեկեղեցւոյ M ծերոյ b չիք ծերոց p վասն ծերոց յառաջ նստել յեկեղեցոջ a վասն առաջնորդ նստիլ յեկեղեցոջ

2 Yê ձեռնադրութեանն kmps վասն ձեռնագրելոյ զվարժս և զոուրս

3 MRXYeqp վասն չընդունել (RXY p ընդունել) O ձընդունել W ընդունել r ոչ ընդունել d զաշխարհականաւն M ընտրութիւն ê ընտրութիւնն cdefhiklmoprs ընտրութիւնս CHêkm չիք ի Yê ի ձեռնադրութեանն Wchl ի ձեռնադրութիւն d ի ձեռնագրութիւնս Z վասն ի ձեռնադրութեան (g վասն չընդունել աշխարհականաց) փխ. երրորդ տողը bq չընդունելոյ, զխորհրդակից փխ. պաշխարհականաց, ընտրութեանս

5 Mbdıkq ի բեմն X երթալոյ փխ. ելանելոյ kmps ոչ ելանելոյ սաղմոսերգոյս (p սաղմոսերգոն)

6 NOW աւետարանին b աւետարանն Q ընթեռնոյ Xêbgbkmqr ընթեռնելոյ d ընթեռնլոյս

7 IJKLMPQRTVXYZê վասն ըստ բացի NOefgkmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը ըստ փխ. վասն U ասա փխ. վասն caefghiklmopqrst սաղմոսիցն ê գիր t գգիրս Xêkmqr ընթեռնելոյ eg կարգալոյ b չիք վասն... ընթեռնլոյ W սաղմոս

8 ı չիք վասն անխափան տեղը բաց է թողնված XY խափան g չիք անխափան NOYW զպաշտամունս ê պաշտամունսն bq զպաշտաւն dbkms զպաշտօնսն (նաև զպաշտաւնսն) efgp զպաշտօնն (նաև զպաշտաւնն) ı զպաշտմունսն

9 IJKLMNSOPQRTVXYZW այս տողը դրված է 4-րդ և 5-րդ տողերի միջև kmps զսրբութիւնն (p վասն սրբութիւնն) յայլոց խշխանութիւն ոչ տալ դրված է 4-րդ և 5-րդ տողերի միջև IKLMQR STXYZ յօրէնս (նաև յաւրէնս) բացի IJKLMOXbeglqr-ից մնացած Ձեռ-երը առնլոյ

10 I երայխայիս GJKLMNOPQRSTVX ZWefgbinort երախայից Y երախաց cdq երեխայից l երախտից փխ. յերախայից բացի BCDEFGHL Uê-ից մնացած Ձեռ-երը չուճեց վերայ ê յաղօթս hilort աղօթելոյ փխ. աղաւթս առնելոյ F աղ[աւթս առ]նելոյ kmps վասն երախայից աղօթս առնէլոյ և կէսսարկաւագաց օրէնս առնել և ոչ ի բեմի

11 kmps վասն սարկաւագաց ոչ նստել ընդ երիցու t չիք վասն սարկաւագաց

12 Q կիսասարկաւագի MSXYZWgq կիսասարկաւագաց bde կիսայսարկաւագաց kmps վասն կէսսարկաւագաց որ մերձենան (m մերձեն) ի սպաս t վասն սարկաւագաց չհղիլ ի սպաս KLr չիք վասն կէսսարկաւագաց m 12-րդ տողը դրված է 226-րդ էջի 1-ին տողում իսկ վերջինս՝ 12-րդում

Ի՛. Վասն կէսսարկաւագի։
Ի՜. Վասն գրակարդացի։
Ի՝. Վասն քահանայի որ ընդ կրպակս ճաշակէ։
Ի՞. Վասն կէսսարկաւագի եւ գրակարդացի։
Ի՟. Վասն կշտամբելոյ եւ երդմնեցուցանելոյ։
Իՠ. Ոչ բառնալ ընձեռեաս լագապս։
Իա. Վասն ոչ առնել հացկերոյթս լեկեղեցւոջ։
Իբ. Վասն շաբաթու եւ կիւրակէի։
Լ՛. Զղուղել արանց ընդ կանայս։
Լ՜. Զառնել խնամութիւն ընդ այլազգիս։
Լ՝. Զառնուլ յայլազգեաց աւրհնութիւն։
Լ՞. Զաղաւթել ընդ հերձուածողս։
Լ՟. Զերթալ ի մատրունս հեթանոսաց։
Լՠ. Որք գաղտ կուռս պաշտեն։

1 Wւ կէսսարկաւագաց ABCDEFGHI JNOPVc կէսսարկաւագաց KLMQ RSTXYZ կէսսարկաւագի (KL M կէսսարկաւագաց QR կէսսարկաւագին) որ կտաւ զուսովք (LZ զուսովքն Y զուսով) արկանեն (K արկանն[է?]) kmps վասն կէսսարկաւագաց ոչ արկանել կտաւ զուսով (km զյուսով) T ւ-ին առաջ ներքին լուսանցքում bdefghiloqr չիք վասն կէսսարկաւագի

2 kmps վասն գրակարդացի (mps գրակարդաց) չէ պարտ կտաւ զուսով (km զյուսով) արկանել begq չիք վասն գրակարդացի

3 bdegq քահանայից t ի փխ. ընդ DG Hê չիք ընդ S կոպակս (d կրակս) փխ. կրպակս KLMQSTYZ ճաշակէր d ճաշակեն

4 Wegqt կէսսարկաւագի bւսարկաւագաց d սարկաւագի bdfg չիք և km ps վասն կէսսարկաւագի գրակարդացի չտալ հաց կամ բաժակ աւրհնել

5 D երդմնեցուցանելոյ H երդեմնեցուցանելոյ kmps վասն կշտամբելոյ և երդմնեցուցանելոյ հրամանաւ եպիսկոպոսին

6 NOYWbeqnt վասն ոչ NOW չիք ոչ b չբառնալ W բառնալոյ d բառնալն Yefg ընդ ձեռս (bkmps ի ձեռս W ձեռս d ձեռէս) փխ. ընձեռեաս ւ ընձեռնէս beglilo ագապս kmps ագապ

7 Xcdkmps առնելոյ f յառնել ւ առել L դհացկերոյթս Y հացկերութս defghiloqrt հացկերոյթ KLMNOR SXZ եկեղեցւոջ OT եկեղեցոջ Yèc fg յեկեղեցոջ b յեկեղեցի r յեկեղեցիս hlq յեկեղեցոջն c եկեղեց[..?]

8 lmps կիրակէի պատուել և ոչ հրէաբար. բացի Yfnor-ից մնացած Ձեռերը կիրակէի

9 Yegs վասն չղուղել cf չղաւղել Y զօղել NO ըղուղել ; ws ուղղել Phl ողուղել) փխ. չգուղել ւ ոչ գուղել և լուանալ արանց eg չաղօթել ընդ խնամոյն (b չագաւթել ընդ այլազգաց q յագաւթել խնամութիւն ընդ այլազգս) փխ. չգուղել... կանայս

10 e վասն չառնուլ k վասն չառնել b ոչ առնուլ վ չառնուլ r ոչ առնել Xê խնամութիւնն f խնամութեան q այլազգս g չիք չառնել... այլազգիս

11 egk վասն չառնուլ MRXYWdln չբառնել b առնուլ r ոչ առնել CDG Hbops յայլազգաց IJKLTb այլազգեաց MORXYdeglnq այլազգաց Xê օրհնութիւնն Y օրհնութիւնս d յաւրհնութիւն t գօրհնութիւն

12 egk վասն չաղօթել b աղաւթել f չաղաւթէ r ոչ յաղօթել d չառնել յաղօթս E հերձւածուղս e հերձուած g հերձուածողի. բացի A-ից մնացած Ձեռերը հերձուածուղս

13 egk վասն չերթալ êf չերթեալ r ոչ երթալ BCDEGHIê ի մատրանս g ի մատրուն bq ի մատրեաս hl իմաստուն փխ. ի մատրունս

14 eg վասն որ lJbfq որ b գաղտնի Yt գկուռս d կռոս

Լ.Զ. Որք պահպանակս արկանեն։
Լ.Է. Զառնուլ նուէր ի Հրէից եւ ի հեթանոսաց։
Լ.Ը. Ոչ երթալ ի տաւնս հեթանոսաց։
Լ.Թ. Վասն եպիսկոպոսի որ ի ժողով կոչի։
Խ. Ի՞ահանայից չերթալ ճանապարհ առանց եպիսկոպոսի։
ԽԱ. Վասն չհանելոյ ի բեմ զկանայս։
ԽԲ. Վասն երկրորդ շաբաթու պահոցն։
ԽԳ. Վասն որք մկրտին՝ զհաւատսն ուսանել։
ԽԴ. Վասն որք ի հիւանդութեան մկրտին։
ԽԵ. Վասն աւծանելոյ յետ մկրտութեան։
ԽԶ. Վասն պատարագ մատուցանել շաբաթու։
ԽԷ. Վասն հինգշաբաթու Զատկին։
ԽԸ. Վասն լուշատակի վկայից։
ԽԹ. Զառնել յաղուհացն հարսանիս։
Ծ. Վասն ոչ կաքաւել քրիստոնէից ի հարսանիս։
ԾԱ. Վասն քահանայից չտեսանել զխաղ ի հրապարակս։

1 eg *վասն որ* բացի BCDEFGHKVWê nrt-ից մնացած Ձեռ-երր *որ* g պահպանակ i պահպանութիւնս b առնեն փխ. *արկանեն* g չիք *արկանեն*

2 e *վասն չառնուլն* gk *վասն չառնուլ* b *առնուլ* r *ոչ առնուլ* KLZ *նուէր* degp *նուէրս* TY չիք *ի (հրէից)* L *և ի հրէից* beq *ի հեթանոսաց և հրէից* kms *կամ* փխ. *և ի* Y չիք *և ի* ê չիք *և* IKMQZhlnp չիք *ի (հեթանոսաց)* g չիք *և ի հեթանոսաց*

3 e *վասն ոչ երթալ* p *վասն չերթալ* Y չիք *ի* n *տաւն* DEGHMRXYêbc defghiklmopqrst *տունս* փխ. *տաւնս* U չիք *ոչ երթալ.... հեթանոսաց*

4 e *եպիսկոպոս* bq *ուր* փխ. *որ* befgq qs չիք *ի* Qbcdefgkmpqs *ի ժողովն* RX *կոչիցի* Y *կոչեցի* b *կոչէ*

5 Ycdefgkmpqs *վասն քահանայից* Yh lo *քահանայի* g *առանց եպիսկոպոսի ի ճանապարհ չերթալ* MR qt *ի ճանապարհ* b *ի ճանապարհս* q *առ* փխ. *առանց*

6 ERXYkmps չիք *վասն* ERXYkmps *ոչ հանելոյ* r չիք *ի* cıqt *բեմն* r *զբեմն* d *զկանայս ի բեմ* hlq *կանայս* NOW չիք *ի բեմ զկանայս* b *վասն չի հանել ի բեմս կանանց*

7 NOW չիք *վասն երկրորդ* Q *երբորդ* d *շաբաթուց* KLMQRSTXYZd eg *պահոց* I *պահուցն* o *պահուցն* kmps *պահոցն չնդունել (p չընդունել) զոք ի մկրտութիւն*

8 d չիք *վասն* c *մկրտեն* BCDEGHê ep *զհաւատս* b *զհաւատացեալս* q *զհաւատն* g *ուսանել զհօտս* hlo *ուռուցանել* t *ուսանիլ*

9 km *որ* G չիք *ի* J *ի հիվանդութիւն* V *մկրտութեան* փխ. *հիւանդութեան*

10 begq *աւծելո (նաև օծելոյ)* l *յաւծանելոյ* G *յետո* f *ետ* JNORVYb cefgqt *մկրտութեանն*

11 KLMQRSTXYZeghnqt *մատուցանելոյ* b *մատուցելո* k *մատուցանել* MRXY *շաբաթի* bcft *ի շաբաթու* d *ի շաբաթ* q *ի շաբաթոյ* eg *յաւուր շաբաթու* kmps *ի շաբաթու (ps չիք ի) և (m և ի) կիրակէի*

12 W *հինգշաբթու* q *ե-շաբաթո* km ps *զատկին չլուծանել* 13-րդ և 12-րդ *ողերի միջև նոր վերնագիր՝ վասն շաբաթու զատկին*

13 ê *լիշատակ* Lêbcdefgq *վկայից*

14 Megs *վասն չառնել* E *չառնուլ* km pr *ոչ առնել (r յառնել)* g չիք *չառնել* IJKLMNORSXYZhikln oq *ազուհացն* e *յազուհացն* b *ազուհացն* d *յազուհացս* eg *ազուհացիցն* Y *զհարսանիս*

15 d *ոչ [ո?]ք* KLMQSTXYZdkmps *կաքաւելոյ* BFGHOSUXYno *քրիստոնից* Vbd *քրիստոնէիցն* W *քահանայից* փխ. *քրիստոնէից* q *հարսանիսն քրիստոնէից* Xbdeg *ի հարսանիսն*

16 բացի BCDEFGHêhilo-ից մնացած Ձեռ-երր *քահանայի* d *քահանայ* K *չտեսանել քահանայի* DGHê *չառնուլ* փխ. *չտեսանել* b *չի տեսանել* IJ *զխաղս* Veghlo *խաղ* KLMQkS TXYZhllort *ի հարսանիս* փխ. *ի հրապարակս* bq չիք *ի հրապարակս*

ԾԲ. Վասն քահանայից ընդ պել հանկանակաւ գինի։
ԾԳ. Վասն չյառաջել նստել երիցանց։
ԾԴ. Վասն չմատուցանել պատարագս ի տունս։
ԾԵ. Վասն սաղմոսից որ լիւր իմաստութենէ պաշտէ։

Կանոնք Լաւոդիկեայ

Ցետ ալսորիկ զաւրանալր Աւստացւոց հերձուածն, որ Զորեքտասանեորդս կոչին, որ բազմաց լալլալլութիւնս դաւանէին ի լըլկանս եկեղեցւոյ, վասն որոյ ժողովեալ ի Լաւոդիկեալ Փռիւգացւոց եպիսկոպոսք Ի՞ե, որք ժողովեալ ի Պատկանիանէս ի պէսպէս իշխանութենէ յարիանոսաց, չնչումն առնէին նոցա խիթմանցն։
Սահմանեցին կանոնս Ծե։

1 êbegq *քահանայի* H *քահանայ* HM RX *ըմպել* Y *ըմբել* բացի YZWb cdegıkt-ից մնացած *Ձեռ-երը չմպել* cg *չըմբել* egq *հակառակաւ փխ. հանկանակաւ* b *գինի հակառակութեամբ փխ. հանկանակաւ գինի*

2 Yeg *չյառաջ* dkmps *չյառաջել* ê *ոչ յառաջել* b *ոչ յառաջն* MNORXY Wınr *չառաջել* b *նստիլ* t *և նստել* q *չյառաջնոքգիլ փխ. չյառաջել նստել* bq *իրիցանց* dh *յերիցանց*

3 cdfhıklmoqrt *չիք վասն* Lhnp *չմատուցանելոյ* êbkm *ոչ մատուցանել* q *ոչ մատուցանեմ* MRXYbcefgk mq *պատարագ* ê *զպատարագն* t *զպատարագ* Id *ի տուն* bq *ի տունն*

4 E *սաղմոսի* b *սաղմոսիցն* n *սաղմոսաց* A *յոր* IJSYk *իւր* bq *չիք յիւր* IJ *իմաստութենէն* LZ *յիմաստութենէ* egq *իմաստ է* b *ի մաւտ փխ. իմաստութենէ* KLMQRSTX YZ *պաշտիցէ* eр *պաշտել* hilrt *պաշտի* q *չիք պաշտէ*

5 ABCDEFGHUWêûbcdefghiklmopqrs t *չունեն երկրորդ վերնագիրը* L *կանովնք* Y *լաւոդիկեացոցն* n *նախագրութիւն դաւոդիկեա կանոնիս*

6 T *ետ* bcefgq *աւստացոց* hl *յաստացոց* o *յաստացւոց* k *աւստացւոց* d *աստուածոց փխ. աւստացւոց* Y *աստացոց հերձուածոց ազանգն որ* t *հերձուածան* V *որք* c *չորեք ժ-անեերորդս* d *չորեքտասանեերորդականս* hilort *չորեքտասանեերորդ*

7 K *կոչէին* cps *կոչեն* Y *կարգին փխ. կոչին* ê *յոր* befgq *բազում* A *յայդ-*

այդութիւնս IJMRXYûbdefghilmn oqrt *այլայլութիւնս* W *յայլևյայլյութիւնս* DH *դաւանին* ê *դաւաննեն* N *յայլյայլութիւն* hilort *չիք ի* u *ի լըլկական*

8 JYhcefghilqt *եկեղեցոյ* c *ժողովին* ABEKnq *դաւոդիկիա* CDFGHK ot *դաւոդիկեայ* r *դաւոդիկէա* Y *լաւոդիկիեայ* ê *դաւոդեկոյ* b *լաւոնդիկա* f *դաւոդիկա* AIKLMNOPQR STUVXZWûen *փռիգացւոց* G *փռիսիգացւոց* Jfgq *փռիգացոց* Y *ի փռիգացոց* ck *փռիւգացոց* l *փռիւգացոց*

9 G *եպիսկոպոսն* H *եպիսկոպոսքն* Wt *քսան և հինգ* G *չիք որք* b *ժողովել* F *ի պատկիանես* V *ի պատկանէիանէս* Yu *ի պատկանիանէ* bq *ի պատկիանէս* li *ի պատկիանէս* t *ի պատկանի* e *և ի (ի պէս.)* b *չիք ի* lb *յիշխանութենէ*

10 t *յարիանոսացն* egk *արիանոսաց* բացի bcdfhilmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *յարինէոս* Y *ի ջնջումն* bq *առնուլ* cdefgkmps *առնելով* Y *ի խիթանց* bcdefgkmps *խիթմանցն* (bq *դխիթմանց* d *ի փթմանցն* e *խիթանցն*) *լուծումն փխ. խիթմանցն* hlo *իթ մանկանցն փխ. խիթմանցն* rt *խիթմանկանցն*

11 An *կանովնս* DGH *կանոնն* U *կանովնաց* bq *կանոնք* t *կանոնս գլուխ ծե* b *ժէ* JKLMNO PQRSTVXYZWûg *չիք սահմանեցին կանոնս ծե* e *չիք ծե*

ՄԿԶ (ՄԿՌ) Ա. Զի չէ մարթ ըստ եկեղեցւոյ կանոնաց ոչք ազատութեամբ եւ աւրինաւք ընակեցան ի միասին՝ եւ զերկրորդ հարսանիսն մի գաղտ արասցեն, բայց իբրեւ փոքր ինչ ժամանակ անցեալ իցէ եւ պատրաստ իցեն աղաւթից եւ պահոց, ապա թողացուցանել նոցա եւ համարձակել սահմանեցաք։

ՄԿԻ (ՄԿԿ) Բ. Ոչք մեղան եւ լանցեան ի պէսպէս ինչ լանցանս եւ համբերեցին աղաւթից եւ խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ ամենայն իրաւք դարձան եւ հեռացան ի չարէն, ըստ չափոյ լանցանաց ժամանակ տացեն ապաշխարութեան եւ յետ այսորիկ գթութեանց եւ բարերարութեանց Աստուծոյ խառնեսցին ի հաւասարութիւն աւրինացն։

ՄԿՂ (ՄԿԴ) Գ. Զէ մարթ որ առ ետեղ մկրտեալ է մերձեցուցանել յաշտիճան քահանայութեան։

ՄԿԹ (ՄԿԵ) Դ. Ոչ է պարտ ձեռնադրութիւնս առնել առաջի ունկնդրողաց։

ՄՀ (ՄԿԶ) Ե. Ոչ է արժան քահանայի փոխ տալ եւ վաշխ եւ տոկոսիս պահանջել եւ ոչ քնաւ փոքր ինչ զտոկոսեաց մասն առնուլ։

ՄՀԱ (ՄԿԻ) Զ. Զէ արժան այլազգւոյն եւ հերձուածողին ի յամելն իւրում յալսպիսի իրս՝ ի տաճար Աստուծոյ մտանել։

1 SX *գինչ է* փխ. *գի չէ* J *չի չէ* bcdefg hiklmopqrt *ոչ է* MRXYdcghloq *մարդ* efg *չիք բոա* IYêbcfhiloqt *եկեղեցոյ* u *էկեղդցական* eg *եկեղեցականաց* AIJKLMNOPQRSTU XZn *կանոնաց* Y *կանոնով* q *կանոնց* փխ. *կանոնաց* eg *չիք կանոնաց* N *ոոք* փխ. *ոչք* g *ոք* d *ազատեցան*

2 u *օրինաց* bq *հարսանիս*

3 bq *և միոքր* K *չիք ինչ* H *է (ê իցեն* r *ինչ)* փխ. *իցէ* t *չիք իցէ*

4 befgq *են* փխ. *իցեն* l *պահուոց* bq *չիք ապա* d *թուլացուցանել* eg *թէ ողջացուցանել* փխ. *թողացուցանել*

5 d *համարել* փխ. *համարձակել*

6 bcdegkmpqs *ոքք* փխ. *ոչք* d *անցան* eg *անցեան* Yl *չիք ինչ* MS eg *անցանս* Y *մեղս* փխ. *յանցանս*

7 բացի Yêbcdefgbklmpqst-ից մնացած Ջեռ-երր *համբերիցեն* m *աղաւթեցէն* h *աղաւթից և պահոց և խոստովանութեամբ*

9 cdps *չափու* hilor *չափով* b *փափաքոյ* փխ. *չափոյ* eg *անցանաց* t *յանցանացն* p *չիք ժամանակ* Ye fgkr *տայցեն* Ep *ապաշխարութիւն* K *յապաշխարութեան* Y *ապաշխարութեանն* hq *ապաշխարութեամբ*

10 BCDEGHê *այնորիկ* b *գթութեան* MRX *բարեգթութեանց (d բարեպաշտութեանց)* փխ. *բարերարութեանց* eg *բարերարութեանցն* q *յաստուծոյ* b *խառնեսցեն*

11 d *չիք ի ê ի հաւասարութիւնն* RXY ûdfl *օրինաց (նաև աւրինաց)*

12 û *ոչ է* bgopqr *թէ (s է)* փխ. *չէ* Sb deghlopqrs *մարդ* V *չիք որ* MR XY *առ յետղ* eu *առ ետեղ* eg *յառ ետեղ* u *մկրտեալ է նոյն ժամ մերձեցուցանել* d *մկրտել, չիք է* o *մերձեցուցանն* DEHIJKLNOPRXYZW êûdeghilmopqrt *յաստիճան* Ts *աստիճան* k *աշտիճան*

13 JMXb *քահանայութեանն* R *քահանայութիւնն*

14 Vt *չէ* cd *ձեռնադրութիւն* km *չիք առնել* Y *յառաջի* p *ունկնգրողացն* t *այս հոդվածր միացված է նախորդի*

15 bq *արժանի* Yi *պարտ* փխ. *արժան* bq *չիք քահանայի* G *չիք փոխ* be gq *տոկոսիս* r *տոկոսին* t *տոկոսի*

16 e *ոչ բաւական կամ քնաւ* i *չիք քնաւ* RXY *ինչ փոքր* Hê *դտոկոսաց* ú *տոկոսեայ* bcdefghiklmop qrst *դտոկոսեացն* ê *մաս* d *չիք մասն* t *առնել* Y *ստանալ* փխ. *առնուլ*

17 MPYûbps *ոչ է* o *թէ* փխ. *չէ* A *այդպղտչոյն* BCELMQTUXZW *այլազդոյն* IJVYûcdfqrt *այլազդոյն* eghilo *այլազդուն* b *դմասն այլազգոյն* Ge *հերձուածողն* H *հերձուածաւղն. բացի* cdhiklmoprst-ից *մնացած Ջեռ-երր չունեն ի* n *յամել*

18 H *յայնպիսի* Segr *այսպիսի* b *այսպիսիս* bcdefgbiklmopqstr *ի տաճարն* g *մտել*

ՄՀԲ (ՄԿԸ) Է. Վասն ալնոցիկ, որ ի հերձուածողաց իցեն, այսինքն որ ասին Նաւատացիք կամ Զորեքաասաներորդեալք, ի դառնալն իւրեանց մի՛ լեքախալս մի՛ ի հաւատացեալս մի՛ ընդունիցիք յառաջ մինչ չեւ նզովեալ եւ ուրացեալ զամենայն հերձուածողս, առաւել զոր գիտէինն եւ ուսեալ էին. յետ այսորիկ որք կոչին հաւատացեալք, ուսցին զհաւատոյս մերոյ զխորհուրդ եւ աւծցին զաւծումն սրբութեան եւ հաւասարեսցին աւրինաց։

ՄՀԳ (ՄԿԹ) Ը. Վասն ալնոցիկ որք են ի հերձուածսլն Փռիւգացւոցն, ի դառնալն իւրեանց, եթէ յուխտէն իւրեանց իցեն մեծամեծաց, այսպիսիքս ամենայն փուխով նախ ուսցին եւ ապա մկրտեսցին լեկեղեցւոյ մերոյ լեպիսկոպոսաց եւ լերիցանց։

1 bq այսորիկ df այնորիկ Yût որք (ի) p չիք ի q հերձուածողացն hlo են փխ. իցեն d այսինքն է որ S ուր փխ. որ (ասին) Q չիք որ (ասին). Y որք hlor չիք որ. Lt չիք որ ասին betgq ասեն

2 b նաւատացիկ d աւատացիք r նաւասիցիք t նու ատացիքն G կամ... իւրեանց վճասված է Ud չորեքժ-աներորդեալք u չորեքասասանեալք b չորեքտասանեերիդեաւք c չորեք ժ-աներորդեաք eg չորէքտասանեերորդեանքն ps չորեք տասանեերորդեաք t չորեքտասանեերորդեալքն ūd ի դառնալ c չիք մի

3 NORUVXYWbcdhn յերեխայս û երեխայս g երախայս et և մի ի c կամ փխ. մի (ի) begnq չիք ի d հաւատացեալ u չիք մի (ընդուն.) b յընդունիցիք BCDEGHKLUY Wêûbdegınqr մինչև t մինչչև իցէ

4 Y ուրացեալ և նզովեալ r նզովեալ և ուրաբ և ուրացեալ s ուրացեաց ţ հերձուածս բացի A-ից մնացած Ջեռ-երը հերձուածաւզս eg և առաւել ûbegpqs գիտէին

5 dikmprst ուսեալն ê ուրացեալ փխ. ուսեալ f էինն BCDEFGHêc որ L կոչինն ê հաւատացեալս

6 e ուսցեն begq տացեն փխ. ուսցին b գհաւատաց r գհաւատոյն ûc մեր b մերոց û և գխորհուրդ bdt գխորհուրդն G գխորհուրդ և աւծին վճասված է KLMQRS TX յաւծցին (նաև յօծցին) Z յաւծին begpq աւծցեն Y յաստուածա-

յին փխ. աւծցին Yû օծումն H սրբուքեամբ IJê սրբուքեանն

7 L չիք և ênp հաւասարեացեն JZ յաւրինաց MRXegkmqrst աւրինացն (նաև օրինացն) b աւրինացն աստուծոյ

8 eg այնորիկ I ոյք fbefgq որ IJûr չիք են բացի bcdefghiklmopqrst-ից մնացած Ջեռ-երը հերձուածոցն հմմտ. հուզ. ἀπὸ τῆς αἱρέσεως ILMNORV XWû փոխզացւոցն ilorst փոխզացւոց JKPQSTYZ փոխզացոցն be gh փոխզացոո cf փոխւզացոց q փոխւզացոցն dkm փոխւզացւոց G չիք փոխւզացւոցն hl և ի դառնալն ūd ի դառնալ

9 q իւրոց bcdefghiklmopqr քէ IJuc ghlnq ուխտէն L յախտէն եթէ փխ. եթէ յուխտէն RSTX յախտէն փխ. յուխտէն p չիք իւրեանց (իցեն) G ի մեծամեծաց l մեծայմեծաց LMQRSTXYZûq այսպիսիք b այս[պիս?]ինքն

10 IJ յամենայն bcefgkmpqs ուսցին (eg ուսուցին) նախ d չիք նախ, ուսիցին ի նայ և ապայ o ուսուցին Rê մկրտեսցեն bd մկրտիցեն cefgkmpqs մկրտիցին o մկրտեցին JNOPVYêbcefghloqr յեկեղեցոյ S եկեղեցւոյ ù յեկեղեցւոջ

11 hiort մերում l իւրում փխ. մերոյ JKLMQRSTVXYZûeghlopq եպիսկոպոսաց b յեպիսկոպոս IJKLMQ RSTXYZûeghklopr երիցանց bq իրիցանց

ՄՀԴ (ՄՀ) Թ. Չէ մարթ համարձակել երթալ ի հանդիստս եւ ի դիրս եւ քնակս կամ որ ասին մատրունք ամենայն այլազգեաց, առ ի պէտս ինչ աղաւթից կամ մխիթարուհեան, այլ զայսպիսիս թէ ի մերոց հաւատացելոց են՝ մերժել արժան է եւ կապել յեկեղեցւոյ մինչեւ ապաշխարել եւ խոստովանել զյանցանսն, եւ ապա խառնեսցին։

ՄՀԵ (ՄՀԱ) Ի. Չէ մարթ ոյք յեկեղեցւոյ մերոյ են ի պէսպէս եւ ի ցոփ հարսանիս այլազգեաց մերձենցուցանել զուստերս եւ զդստերս, կին տալ նոցա կամ կին առնուլ ի նոցանէ։

ՄՀԶ (ՄՀԲ) ԻԱ. Ոչ է մարթ ոյք կուչին ծերք եւ պառաւք՝ առաջի եկեղեցւոյ նստել, որպէս ի հրապարակի, կամ քնաւին կնոջ մարդոյ։

ՄՀԷ (ՄՀԳ) ԻԲ. Վասն եպիսկոպոսաց. զի կամաւք եւ ընտրութեամբ որ մաւր քաղաքաց եպիսկոպոսն է եւ որ շուրջ զնովաւ եպիսկոպոսքն, այսպէս զոք հաստատեսցեն յաշտիճան քահանայութեան. իբրեւ իցեն

1 ud ոչ է bpq թէ փխ. չէ k թէ չէ beghilpq մարդ (d պարտ) փխ. մարթ m մարթ ոյք յեկեղեցւոյ մերոյ են համարձակել I յամարձել p համարձակեալ rt համարձակիլ ê և երթեալ befghlqt և երթալ W lp ի հանդիստ crt ի հանդիստն bef gq չիք ի հանդիստս և ê չիք ի (դիրս) befgq դիրս փխ. դիրս efgkm pqs երկաքնակս (cd երկարքնակաց b երկայրնակս G քնակութիւնս հետագայում ուղղված է) փխ. եւ. քնակս t և ի քանակս փխ. եւ քնակս Kûhilnort եւ ի քնակս

2 ù կամ կրկնված է Wbeghloq ասեն A գլխչը սկզբում գրել է մարարունք այնուհետև ուղղել է մատրունք irt մատրունքն NOVWbe ph մանտրունք փխ. մատրունք Rbefgq այլազգաց

3 Yê մխիթարութեանն IJKLMQRSTX YZêefg զայսպիսիս bdiklmopqr st զայսպիսին h զայնպիսին b fq ի մերոյ b հաւատից են efq հաւատից (ի հոտից) փխ. հաւատացելոց cikmprt հաւատոց hlo հաւատացն

4 c իցեն փխ. են hq մերժելն b չի թողուլն (q չի թողուլ eg չթողուլ) փխ. կապել IJNOVYêcdfhil յեկեղեցւոյ K LQSTZW եկեղեցւոյ P յեկեղեցոյն b յեկեղեցին eg եկեղեցի q յեկեղեցի

5 befgq ապաշխարեսցէ dl յապաշխարել befgq խոստովանեսցի RVcdhil oqrt զյանցանս S ըզանցանսն ù յանդանս beg զանցանսն ri չիք ապա bcdefghklmopqs խառնեսցի rf ապաշխարեսցի փխ. խառնեսցին

6 êûd ոչ է Mbpqs թէ փխ. չէ Sêbgh opqs մարդ (d պարտ) փխ. մարթ N որք (d որ) փխ. ոյք l մարդոյ փխ. մարթ ոյք lKMQRSXTZo եկեղեցւոյ JNOPVêcfhir յեկեղեցոյ Ybeglpqs եկեղեցոյ d յեկեղեցւոջ m համարձակել երթալ փխ. ոյք յեկեղեցւոյ մերոյ են u իցեն փխ. են H չիք են M ի պէտս փխ. ի պէսպէս b չիք և egq չիք և ի Gh չիք ի (ցոփ) b հարսանիս

7 bdefhlc այլազգաց o այլայլազգաց dr մերձենցուցանեն hlo չիք մերձենցուցանել t զդստերս իւրեանց կին b կալ փխ. տալ

9 Ht չէ Yê չչէ JPêgbo մարդ (bq պարտ) փխ. մարթ Rbdefgq որք r կոչեն bcdefgkmpqs պառաւութիւնք l պառաւօք փխ. պառաւք û սուրբ եկեղեցւոյ JNOPêcefgilopr եկեղեցոյ MRX յեկեղեցւոյ Y յեկեղեցոյ bhq եկեղեցոյն d եկեղեցւոյն

10 ûbq նստիլ c պարսարակի (b պարտ որակի) փխ. ի հրապարակի b ընօի q քնաւի cnilort քնաւ I կնոջ ê ի կնոջ lWn մարդւոյ

11 g ես փխ. վասն KQR ընտրութիւն ê ուր փխ. որ W մայր

12 Udq մայրաքաղաքաց b մայրայքաղաքաց kmps քաղաքին egq եպիսկոպոս H չիք է p չիք որ ûbc dq եպիսկոպոսք hlo եպիսկոպոսքն են այսպէս W առաս փխ. այսպէս p չիք այսպէս

13 r զոր փխ. զոք bcdefgkmpqs հաստատեսցեն (cdp հաստատեցին) զոք i հաստատեսցին EHNOPRSXYZ edeghilmoprst յաստիճան IU աշտիճան ûq զաստիճան Y քահանայութեանն ê իցին

որք հաստատեցինն վարժք եւ փորձք ի գիտութիւն բանի՝ ի հաւատս եւ ի վարս։

ՄՀԸ (ՄՀԴ) ԾԳ. Չէ մարթ եւ պատշաճ համարձակել բազմութեան աշխարհականաց ընտրութիւնս առնել որ առյապա մերձեցուցանելոց են ի քահանայութիւն։

ՄՀԹ (ՄՀԵ) ԾԴ. Չի մի եւս մարթ իցէ զսրբութիւնն իբրեւ ի պէտս աւրհնութեան ի տաւնն Զատկի՝ յալլ իշխանութիւն տալ։

ՄՁ (ՄՀԶ) ԾԵ. Ոչ է մարթ աւելի զոմանս արտաքս քան զկանոնեալ սաղմոսողսն ի բեմ հանել եւ ի բեմի գրովք սաղմոս ասել լեկեղեցւոջ։

ՄՁԱ (ՄՀԷ) ԾՁ. Չի Աւետարան հանդերձ ալլովք գրովք արժան է կարդալ շաբաթ աւր։

ՄՁԲ (ՄՀԸ) ԾԷ. Չէ մարթ եւ պատշաճ միահամուռ զմիմեանց զհետ ի ժողովուրդս սաղմոսս միայն ասել, այլ զհետ միոյ միոյ սաղմոսի կարդացումն առնել գրոց։

1 ê *ոյք* Uûhdınq *հաստատեցին* hl *վարժ* ê *գիտութիւնն* kmps *ի գիտութեան* Gûbegkmps *բանին* q *բանն* c *և ի հաւատս*

3 ûd *ոչ է* Mbqs *թէ* փխ. *չէ* Qhlo *մարդ* (bq *մարգկան* kmps *պաբտ*) փխ. *մարթ* b *չիք է* ST *համարձել* r *համարձակիլ* Qd *բազմութիւն* Yê *բազմութեանն* û *ի բազմութեան* p *բազմութեամբ* lhq *աշխարհականացս* kps *աշխարհական*

4 b *ընտրութիւնն* X *յընտրութիւնս* DE *յառյապա* GKLMQRSTXYZk *առաւպա* Heg *յառաւպայ* NOWêdbil rt *առյապայ* b *յառաւպէլս* (q *յապպս*) փխ. *առյապա* bcdefghiklmo pqrst *մերձեցուցանելոց* ú *իցեն* փխ. *են*

5 Qbegq *ի քահանայութեան* Xê *ի քահանայութիւնն*

6 û *ոչ* (c *ոչ է*) փխ. *զի* DGHgq *չիք զի* êbce *չիք մի* c *չիք և ս* Ibd lq *մարդ* Y *իցէ*[է] IMQRSUYWb dn *զսրբութիւն* c *զսրբութիւնս* t *որպէս* փխ. *իբրև* HYegps *չիք ի* Yegps *զպէտս* KLMRTYZê *աւրհնութեանն*

7 û *տոնիցեն ի տուն* (begq *ի տաւն*) փխ. *ի տաւնն* BCDEGHê *զատկին* bq *զատիկ* Iûbdhlor *այլ* RX *ի յայլ* kmps *և այլ* ê *իշխանութիւնն* bd *յիշխանութիւն* q *իշխանութիւնս*

8 RX *չէ* ê *չէ* M *թէ* փխ. *ոչ է* êb lo *մարդ* (bcdefgkmpqs *պաբտ*) փխ. *մարթ* bq *աւել* eg *յաւել* q *որ* փխ. *զոմանս* beg *զոմանս որ արտաքս* Vû *արտաքոյ* q *կան* փխ. *քան* ê *գկանոնալ* ûbq *զկանոնեալս* Yq *սաղմոսողգս* b *զսաղմոսողգս* r *սաղմոսն* փխ. *սաղմոսողողսն*

9 begq *ի բեմն* hlo *չիք ի բեմ հանել և* MQT *ի բեմի* b *ի բեմն ի գրովք* û *գրով* Q *սաղմոսք* Ghilort *սաղմոսել* փխ. *սաղմոս ասել* S *եկեղեցւոջ* AYbcfhlq *յեկեղեցոջ* eg *եկեղեցոջ*

10 DGê *մի* (û *սուրբ* s *ի*) փխ. *զի* d hl *չիք զի* Ibdcg *աւետարանն* hl *զաւետարանն* q *յաւետարանն* rt *զաւետարան* AB *այղովք* he gq *չիք գրովք* ú *շաբաթու* d *ի շաբաթու* efgq *շաբաթն*

11 Y *աւուր* q *աւրէն* d *չիք աւր*

12 Mbqs *թէ* փխ. *չէ* ê *չէ* û *ոչ է* IK giq *մարդ* (bdhm *պաբտ*) փխ. *մարթ* ST *միահամուռ* o *զմիմեանց* t *միմեանց* Wûc *հետ* bq *ի հետ* c *չիք ի, զժողովուրդս* befgq *ի ժողովս*

13 CDHLRVWêûcdfhklmpst *սաղմոս* b *տաղ* (eg *տալ* q *տաղմ*) փխ. *սաղմոսս* XY *մի այլ* փխ. *միայն* M *միայն այլ ասել այլ* B *այղ* b *այլ մի հետ* ABCDEFGHIJKL MNOPQRSTUVXYZWêûbhn *չիք միոյ*

14 O *կարգացմումն* b *ի կարգացմունն* W *ընթերցումն* փխ. *կարգացումն* p *անել* փխ. *առնել*

ՄԶԻ (ՄՀԹ) ժԼ. Զի գնոյն ինքն ղպաշտաւն աղաւթիցն յամենալն ժամ եւ յիրեկորին արժան է կատարել։

ՄԶՒ (ՄԶ) ԺԹ. Արժան է ուրոյն լեալ թարգմանութեանն առնելոյ եպիսկոպոսացն նախ յերախայից վերայ աղաւթս առնել եւ լեալ ելանելոյն յերախայից ապա ապաշխարողաց աղաւթս առնել եւ յետ սոցա ի ձևոն խոնարհելոյն զաւրհնութիւն ընդունելոյ եւ արտաքս գնալոյ. եւ այսպէս ի վերայ հաւատացելոց զաղաւթսն առնել երիցս՝ զմին լռութեամբ եւ զերկրորդն եւ զերրորդն քարոզութեամբ կատարել. ապա այսպէս ղողջոյնն տալ՝ երիցունք եպիսկոպոսաց, ապա աշխարհականք՝ միմեանց, եւ ապա պատարագն կատարեսցի. իբրեւ միայն քահանայիցն արժան է եւ որ յաշտիճանին, եւ ոչ եթէ

1 cgıl *դի (g մի)* i նոյն ûdhmop rs նոյն h *ինք* ıprt *դպաշտաւնն (նաև դպաշտոնն)* ûhpt *աղօթից* I *աղաւթ* LY *ամենայն* begq *չիք ժամ* Y *չիր և*

2 G *յերեկոյին* վնասված է S *երեկորին* e *յերկեկորին* u *յերեկոյ* q *երևկոյին* FIWceghlmnt *յերեկոյին* h *և ի յևրևկոյին* BCDEFGHê *պարտ է* փխ. *արժան է* u *կատարել մեծաւ հաւատով և ջերմեռանդութևամբ* cmps *կատարել յեկեղեցիս* b *կատարևլ այսպէս* d *կատարել յևկեղեցին* k *կատարել յեկեղեցի* t *կատարել անխափան*

3 û *յետ ուրոյն* Lê *հետ* GIJQSUVX Wûbdefgnqt *թարգմանութեան* H *թարգմանութիւնն* F *առնելոց* h *առնելոյն* L *յեպիսկոպոսացն* ud rt *եպիսկոպոսաց* b *չիք եպիսկոպոսացն.... ապաշխարողաց աղաւթս առնել՝* 4-րդ տող

4 I *յերայխայից* M *երայխայից* NOTU ZWcpr *յերեխայից* RXYe *երախայից* SUVûng *երեխայից* f *յերախից* g *երախից* o *յերախից* g *ի վերայ* knr *յաղաւթս* R *և յետ ելանելոյն երախայից ձախ լուսանցքում* defgkmpqs *չիք երանելոյն... առնել և յետ* 5-րդ տող XYû *ելանելոյ* r *երանելոյն* փխ. *ելանելոյն*

5 I *երայխայից* NOUVWun *երեխայից* S *յերախայից* RXilort *չիք ապա* R *ապաշխարողաց աղաւթս առնել ձախ լուսանցքում* M *ապաշխարողաց աջ լուսանցքում* G *չիք աղաւթս*

6 ê *զաւրհնութիւնն* cd *ընդունելոյն* n *յարտաքս* bq *գնալու* c *գնալոյն* R *դընալոյ* փխ. *գնալոյ*

7 W *սոսա* փխ. *այսպէս* բացի bcd efgiklmopqrst-ից *մնացած Զեռ-երբ չուենեն եւ* ûhilort *աղօթս* bd *դաղաւթս* n *յաղաւթս* K *չիք առնել* t *յերիցս* cdkmps *երկիցս* փխ. *երիցս* UWbcnt *զմինն*

8 hl *չիք և (զեկր.)* A *զերրորդն*, սկզբում գրված է եղել *զչորրորդն*, որն ուղղված է, հավանաբար գրչի կողմից և բնագրում մնացել է *զերրորդն* ձևով befgq *զչորրորդն* փխ. *զևրրորդն* u *երորդն* i *չիք և զերրորդն* bq *քարոզութիւն* bps *կատարեալ* c *առնել* փխ. *կատարել*

9 hiloprst *և ապա* W *սոսա* փխ. *այսպէս* ûbdeglq *զողջոյն* bq *տալն իրիցուն* h *երիցունց* L *երիցունքն* A *և եպիսկոպոսք.* և-ը ավելացրել են ճեռագայում ուրիշները տողամեջ BCDEFGHIJKLMNOP QRSTUVXYZWûn *և եպիսկոպոսք* ê *և եպիսկոպոսունք* c *և եպիսկոպոսաց* b *ցեպիսկոպոսաց* eg *եպիսկոպոսացն* ù *և ապա* p *և* փխ. *ապա* b *չիք ապա* ù *աշխարհական* b *աշխարք* փխ. *աշխարհականք* eg *ապաշխարանր* փխ. *ապաաշխարհականք*

10 o *միմիանց* u *չիք և ապա.... կատարեսցի* b *պատարագ* bq *կատարի* e *կատարեցի* n *մատչի* փխ. *կատարեսցի* t *որպէս* փխ. *իբրև*

11 û *մի* փխ. *միայն, քահանայից կամ ի սարկաւագաց արժան է* d *քահանայից* c *արժանի է* hilor *է արժան* t *չիք արժան* ù *չիք և որ.... սաղմոսողոգ՝* էջ 234 տող 1.c *չիք և (որ)* KLQSTZdm *յոր* INO *ուշիճանին* LSWêbegr *աստիճանին* EG HRXYZdhilmnopst *յաստիճանին* A *և ոչ եթէ, և ոչ-ը ձախ լուսանցքո ավելացրել են ուրիշները ճեռագայում* bcdefghiklmopqrst *չիք եւ (ոչ)* bcdhilmoprst *թէ*

կէսսարկաւագաց թէ սաղմոսողոգ ի բեմ ելանել եւ ի սեղանոյն աւրէնս առնուլ։

ՄՁԵ (ՄՁԱ) Ի. Զէ մարթ սարկաւագաց՝ երիցանց առաջի նստել առանց հրամանի, այլ հրամանաւ, նոյնպէս եւ սարկաւագին ունել պատիւ այլոցն, որ յուխտին են։

ՄՁԶ (ՄՁԲ) ԻԱ. Զէ մարթ կէսսարկաւագաց հպել եւ մերձենալ ի սպաս որ միանգամ ի սարկաւագանոցին կալ առ սրբել եւ պատրաստել զկահն որով պատարագն մատչիցի։

ՄՁԷ (ՄՁԳ) ԻԲ. Զէ մարթ կէսսարկաւագին կտաւ ղուսովք արկանել եւ ի դուռն պահելոյ հեռանալ քնաւին եւ ոչ ի պատճառս աղաւթից։

ՄՁԸ (ՄՁԴ) ԻԳ. Զէ պարտ գրակարդացի կամ սաղմոսողոգի կտաւ ղուսովք արկանել եւ այնպէս կարդալ կամ սաղմոս ասել։

ՄՁԹ (ՄՁԵ) ԻԴ. Զէ արժան որ ի քահանայից աշտիճանին են՝ երիցուէ մինչեւ ի գրակարդացն՝ առ կրպակս մտանել եւ շոայլել կամ ի վաճառի ի խոհակերոց մտանել եւ ճաշակել։

ՄՂ (ՄՁԶ) ԻԵ. Զէ արժան կէսսարկաւագի կամ գրակարդացի հաց տալ կամ բաժակ աւրհնել։

1 NOWb *եթէ* b *սաղմոսողգոյ* ho rt *սաղմոսողգի* ù *նախ ի բեմ* bcq *ի բեմն* û *չիք ի սեղանոյն* cd efgkmpqs *ի սեղանոյ* n *ի սեղանւոյն*

2 IJ *յօրէնս* û *ողջոյն* փխ. *աւրէնս* Xe fg *առնել* bq *առնելոյ* t *տալ* փխ. *առնուլ*

3 u *ոչ է* Iglq *մարգ (*b *պարտ է* dh *պարտ)* փխ. *մարթ* i *եպիսկոպոսաց* փխ. *սարկաւագաց* ebcdefg hıklmnopqrst *առաջի երիցանց (*bq *երիցանգ* f *երեցանց)* NOW *չիք առաջի* bq *նստիլ* f *նսել առ առանց*

4 BF *այգ* b *հրամանաւն* kmps *սարկաւագի* g *զպատիւ* Vchlt *յայլոցն*

5 t *որք* BCDEHINYZc *յոխտին են* Ve gnınp *ուխտին* q *ուխտի* hılort *յուխտէն են* b *ուխտին եգեալ այսպէս*

6 û *ոչ է* gil *մարգ (*Yb *պարտ է)* փխ. *մարթ* բացի cefkmoprst.hıj *մնացած* Qbn-bpp *պարտ* bcefgpqt *սարկաւագացն* LMQRSTXê *չիք և* AP *մերձենալ* Hr *ի սպասաւոր* փխ. *ի սպաս որ*

7 o *ի մէնդամ* b *որ ի սարկաւագանոցի* ûdefghklmpqs *ի սարկաւագանոցի* c *ի սարկաւնոցի* U *կեայ* hl *չիք կայ* UYuint *առ ի սրբել* H *չիք և*

8 W *զգահն* փխ. *կահն* Q *որ որով* û *որոյ* m *որ* փխ. *որով* irt *պատարագին* Gbnpqs *մատչի* IJ *մատնչիցի*

9 ù *ոչ է* Kglo *մարգ (*Gdhq *պարտ* b *պարտ է)* փխ. *մարթ* IJ *կըտաւ* M *կըսաւ-ք* L *ղուսովքն* ê *գյուսովքն* YWû *գուսով* bq *ուսովն* irt *գուսովն* befgq *չիք ի (գուռն)*

10 g *ամենևին* փխ. *քնաւին*

11 ûbdq *ոչ է* Y *և* փխ. *կամ* J *սաղմոսողգ* Wb *սաղմոսերգողի* S *գտաւ* փխ. *կտաւ* ps *կտաւ և ղուսովք* (p *գուսովն)* Yû *գուսով* bqrt *գուսովն*

12 hlo *կամ* փխ. *և* ûdhilot *և* փխ. *կամ* Hcdhilort *սաղմոսել* փխ. *սաղմոս ասել*

13 ûbdq *ոչ է* L *պարտ* փխ. *արժան* êt *որք* h *ոք* փխ. *որ* U *չիք որ* Lhlo *աստիճանէն* ır *յաստիճանէն* Mn *յաշտիճանին* QSZêdeqmpst *աստիճանին* RXk *յաստիճանին* YWû bq *աստիճանի* Lhior *չիք են* û *ի երիցուէ* b *իրիցուէ* cgq *յիրիցուէ* dr *երիցուէ*

14 ABCDEFGHIJKMNOPQRSTUVXY ZWn *գալրոցն (*Le *զալրացն* û *զալիրն)* փխ. *գրակարդացն* b *գրայկարգացն* û *ի* փխ. *առ* G *մտան* A *շուայղել* G *կամ ի վաճառի վնասված է*

15 bq *վաճառականի* ù *առ* փխ. *ի* NO XYWbegpq *չիք ի* BCDEFQHê *ի խահակերաց* û *ի խոհակերս* b *ի խոհայկերոց* hl *ի խոհէկերոց* p *մտանէ* s *մտանե[լ?]*

16 ûb *ոչ է* h *արժանի* q *չէ արժան է* cl *սարկաւագի* i *սարկաւագաց* b *գըրայկարդաց* fq *գրակարդաց* G *հաց տալ կամ բաժակ վնասված է* cdkm ps *և* փխ. *կամ (բաժակ)*

17 befgq *աւրհնուքեան*

ՄՂԱ (ՄՁԷ) Ի՛Զ. Չէ պարտ կշտամբել կամ երդմնեցուցանել որ ոչ լեպիսկոպոսաց համարձակութիւն ունին կամ աշտիճան ինչ, ոչ լեկեղեցւոջ եւ ոչ ի տուն չեն իշխան կշտամբել։

ՄՂԲ (ՄՁԸ) Ի՛Ե. Չէ պարտ քահանայիցկամ ուխտաւորաց կամ աշխարհականաց լորժամ լագապս երթան՝ ընձեռես բառնալ եւ տանել ի տունս իւրեանց, զի թշնամանս ածեն եկեղեցւոյն։

ՄՂԳ (ՄՁԹ) Ի՛Ը. Չէ պարտ լեկեղեցւոջ ագապս առնել եւ բազմականս արկանել ի տաճարին Աստուծոյ, ճաշ ուտել եւ խրախուն առնել։

ՄՂԴ (ՄՂ) Ի՛Թ. Չէ արժան քրիստոնէից զհրէից վարս ունել եւ բանդագուշել եւ դատարկացուցանել զաւր շաբաթուն, այլ գործել արժան է, բայց զաւր կիւրակէին պատուել արժան է, եւ հանգչել արժան, որպէս քրիստոնեայք. ապա եթէ գտցի ոք հրէաբար՝ նզովեալ լիցի։

ՄՂԵ (ՄՂԱ) Լ՛. Ոչ է մարթ ուխտականաց եւ վանականաց կամ բնաւին քրիստոնեալք եւ թէ աշխարհական ոք եւ թէ այլ ոք ընդ կանայս

1 ûbq ոչ է hl արժան փխ. պարտ RX Y մարթ d և փխ. կամ t և կամ բացի AC-ից մնացած Ձեռ-երը երդմեցուցանել b որոց փխ. որ ոչ Y չիք ոչ IJKLMNOPQRSVXYZW ueghklnoqr եպիսկոպոսաց

2 ê համարձակութիւնն l ունել IJMN ORSXYZWûeghilmopqrst աստիճան Vk յաշաիճան ed յասաիճան V չիք ինչ ABCDEFGHIJKLNO PQSUYZWucefglnr որ (ê յոր) փխ. ոչ MRX չիք ոչ համառ. հուն. Μήτε ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, μήτε ἐν ταῖς οἰκίαις. S եկեղեցւոջ Ycf lq յեկեղեցւոջ eg եկեղեցւոջ

3 bq ի տունն hlo ի տունս irt տուըն-ջեան փխ. տուն չեն

4 ubq ոչ է b և փխ. կամ (ուխաւորաց) dt ուխաականաց

5 FVegbinr աղապս bq ընդ ձեռնէս (eg ընդձեռս) փխ. ընձեռես R բառնուլ d բառնան o բառնատ ü բառնալ փխ. բառնալ bq տանիլ

6 b թշնաման fgkp ածգեն HIcefg lo եկեղեցոյն KLMQRTVXZ յեկեղեցւոյն Y յեկեղեցոջ êbdhq յեկեղեցոյն ü եկեղեցւոյ irt յեկեղեցին

7 b չուճի իւր հողվածր ê չչէ ûq ոչ է HLSû եկեղեցւոջ N յեկեղեցւոջն Ycfloq յեկեղեցոջ eg եկեղեցոջ êgr յաղապս Yckmps առնել փխ. արկանել eïgq չիք արկանել

8 t և ի տաճարին V ի տաճարի Y և ձաշ Weg խրախանս ckm խրախաւնս ps խրախաւան q խրախուս

9 ubq ոչ է Yn պարտ փխ. արժան hl հրէից G չիք զհրէից NO Wl զվարս b բարդս (efg վարդս) փխ. վարս l ուտել փխ. ունել u չիք և բանդագուշել R բլռնադաղուշել

10 û չիք և bcdefkmqs ի փխ. և bq գիսարկացուցանել eg դաստարկացուցանել eg և զօր A այդ eg այլ ինչ գործել

11 FNOWê չիք բայց զաւր.... արժան է բացի AYûf-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէին b պարտ և արժան է պահել և հանկչել Y չիք արժան է (և) hlo չիք և հանգչել արժան ir արժան է (որպէս) GIKLMQRSTXY Zûcdefgkmpqst չիք արժան (որպէս)

12 cd քրիստոնաք egu քրիստոնեաք t զքրիստոնեայս t իակ փխ. ապա û չիք ապա p ապա... լիցի ներքևի լուսանցքում Xbcdefg hklmopqrs թէ b գտցին XYû ոք զտցի q նա (r որպէս) փխ. ոք Rbeg չիք ոք t զտցի ոք որ իբրև զհրէաբար պահել փխ. զտցի ոք հրէաբար ü հրէյաբար c հրէաբարաբ Q լիցին dt եղիցի befg չիք լիցի

13 t չէ P ոչ է.... քրիստոնեայք ներքևի լուսանցքում RYl մարդ (ubd hq պարտ) փխ. մարթ bcefgkmp qs ուխտաւորաց d յուխտաւորաց և կամ û և փխ. կամ d և կամ ü քրկաոնէից cegp քրիստոնեաք d քրիստոնայք kms քրիստովնեայք

14 lcblt չիք (քրիստոնեայք) և BCD EFGHêbcdefghiklmpst եթէ QV Wk աշխարհականք S աշխարհականաւք P ապաշխարհական փխ. աշխարհական QVWt չիք ոք IJû dp չիք և թէ այլ ոք bcefgkms եթէ (այլ) U կանացս g կանայ լաւ

ղուղել եւ լուանալ, զի նախ այսու մեղադրեն զմեզ հեթանոսք։

ՄՂՋ (ՄՂԲ) ԼԱ. Չէ արժան առ ամենայն ալլազգիս խնամութիւն առնել կամ առ հերձուածողս, բայց եթէ յանձն առնուցուն հաւատալ ի սուրբ կաթողիկէ եկեղեցիւ։

ՄՂԷ (ՄՂԴ) ԼԲ. Չէ մարթ յալլազգեաց աւրհնութիւն առնուլ, զի չէ աւրհնութիւն, այլ անմտութիւն եւ բարկութիւն։

ՄՂԸ (ՄՂԴ) ԼԳ. Չէ մարթ ընդ ալլազգիս կամ ընդ հերձուածողս յաղաւթս կալ։

ՄՂԹ (ՄՂԵ) ԼԴ. Չէ մարթ քրիստոնէի թողուլ զմարտիւրոսս Ք՝րիստոսի եւ երթալ առ սուտ մարտիւրոսս ալլազգեաց, որ աւտարացեալ են յԱստուծոյ. եւ որ յայնպիսիսն մերձեսցին՝ նզովեալ լիցին։

Ց (ՄՂԶ) ԼԵ. Չէ արժան քրիստոնէից թողուլ զեկեղեցի Աստուծոյ եւ երթալ ի տեղիս ուրեք եւ հրեշտակս անուանել եւ ժողովս առնել եւ ի գաղտ-

1 g *ղօղել* KLMQRSTXZ *ղուղեալ* c q *ղաւղել* w̄ *ուղղել (*e *աւղօղել)* փխ. *ղուղել* ê չիք *այսու….. հեթանոսք* A *այսւ* ù *այնու* cfkmps *այսիւ* o *այսի* beg *այսպիսիս (*q *այսպիսի* d *այսպէս* hl *աստի)* փխ. *այսու* rt *այս (*t *այս է) ի մեղադրել.*

2 Y [չ?] է ubq *ոչ է* b *պարտ և արժան* LMQRXYZ *այլազգին* befgq *ազգիս* փխ. *այլազգիս* e *խնամութիւնն*

3 befgq *ընգ* փխ. *առ* X չիք *առ* egq *հերձուածողսն* f *հերձուածողն* hlo *հերձուածող.* բացի A-ից մնացած Ջեռ.-երր *հերձուածաւղս* H *բայց* ներքևի լուսանցքում û *առնուն* d *առնուցուլ* m [*առն?*]*ուցուն* G չիք *ի սուրբ*

4 JK LMNOQRTUVXZWêcdegkmnpqrst *կաթուղիկէ* hlo *ի կաթուղիկէ սուրբ* i *կաթուղիկոսի* b չիք *կաթողիկէ* Y *յեկեղեցի* KLQSTZ *եկեղեցիս* MRXY *յեկեղեցիս* eg *եկեղեցին*

5 ûbhloqt *ոչ է* l *մարդ (*o *մարդ* be gq *արժան* dh *պարտ)* փխ. *մարթ* LMRSXYût *այլազգեաց* êbdq *յայլազգաց* epo *այլազգաց* e *աւրհնութիւնս* hlo *աւրհնութիւնս* ûh lo *առնել* ps *առնու* Z չիք *առնուլ* R չիք *առնուլ զի չէ աւրհնութիւն* b *առնել կամ ընգ հերձուածողսն զի չէ* ê *աւրհնութիւնն*

6 BC *այդ* ê *անմտութիւնն* GH չիք *և* JKê *բարկութիւնն*

7 bq *ոչ է* MPRil *մարդ (*bhq *պարտ)* փխ. *մարթ* efq չիք *(մարթ)* ընդ Yr *և* փխ. *կամ* ct *այլազգի* m *յայլազգիս* efq չիք *(կամ)* ընդ H *աղաւթել* S *աղօթս*

8 H չիք *կալ*

9 ubq *ոչ է* JRil *մարդ (*bdq *պարտ* h *պարդ)* փխ. *մարթ* ûbeghl oq *քրիստոնէից* Wubdp *զմարտիրոս* Un *զմարտիրոսք* բացի ABE FHio-ից մնացած Ջեռ-երը *զմարտիրոս* Q *քրիստոնի*

10 ê *երթեալ* b *աւտար* փխ. *սուտ* K չիք *սուտ* Wbhp *մարտիրոս* d *մարտիրոսն* բացի A-ից մնացած Ջեռ.-երր *մարտիրոսս* A *այդազգեաց* bhlq *այլազգաց* R *ոլր?*l ûb *որք* IJhn *յօտարացեալ (*ևսև *յաւատացեալ)* ù *օտարացեալք* p *օտարաց*

11 IJSûdr *աստուծոյ* nt *որք* փխ. *(և) որ* MSeghklmopr *այնպիսիսն* u *այնպիսին* b *այնպիսիքն* d *յայնպիսին* f *յայնպեսիսն* Y *մերձենան* We *մերձեսցեն* eg *մերձենայի* n *մերձեսցին յաստուծոյ նզովեալ* q *նզովվի* bdt *եղիցին* g *եղիցի* c *են* փխ. *լիցին* Ffq չիք *լիցին*

12 ûhq *ոչ է* b *արժան է* Z *ար*[*ժան*] A *քրիսաովնէից* c *զեկեղեցիս* ê *երթեալ*

13 p *ի տեղից* ir *ուրուք* d *և ի հրեշտակս անուանեն* H *անուան* t *արկանել* փխ. *անուանել* bq չիք *ժողովս առնել և ի* Yûcefghiklmop rs չիք *ի* Wûbq *ի գաղտնի*

Նախ կատս պաշտել. զի եթէ գոցի ոք ալսպիսի՝ նզովեալ լիցի, զի Լմժող ՛ի՛ բրիստոս՝ որդի Աստուծոյ եւ յայսպիսի իրս համարձակեցաւ։

ՅԱ (ՄՂԻ) *Լ.Զ. Չէ մարթ քահանալից եւ. ուխտաւորաց մոգս եւ թովիչս եւ դիւթս եւ վհուկս լինել կամ առնել համլեակս եւ պահպանս, որ ճշմարտութեամբ չեն պահապանք, այլ կապանք հոգւոցն նոցին. եւ որ ալսպիսի ինչ գոցին յանձին ունել՝ արտաքս քան զեկեղեցի ընկենցին։*

ՅԲ (ՄՂԼ) *Լ.Չ. Չէ արժան՝ Հրէից կամ այլազգեաց զտաւնական պաաարագս նոցա կամ զնուէրս ընդունել. զի մի գոցուք հաւասարորդք տաւնից նոցա եւ մեղաց։*

ՅԳ (ՄՂՔ) *Լ.Ե. Չէ արժան ի տաւնս հնթանոսաց հաւասարել, որ առանց Աստուծոյ էր։*

ՅԴ (Յ) *Լ.Թ. Չէ արժան եպիսկոպոսաց լորժամ կոչին ի ժողով ուրեք կամ ի ժողովարդ՝ արհամարհել, քալց եթէ տկարք իցեն եւ հիւանդոտք, այլ երթալ եւ ուսուցանել կամ ուսանել առ ի հաստատութիւն եւ*

1 Yt զկուոս e կոոս փխ. կուռս t և փխ. զի (եթէ) Hcdefgmpqs թէ k չիք եթէ u չիք որ KLMQRSTXY Zl այնպիսի b յայսպիսի d այսպէս eg այնպիսին t յայսպիսս u նոյնպիսի փխ. այսպիսի f նզովեսցի bq չիք նզովեալ.... յայսպիսի՝ ոոզ 2-յոյ dg նգիցի cf չիք լիցի

2 r եթէ փխ. եթոգ Y քրիստոս ûe g որդին t գորգին H յայսպիս IJK LMQRSTYZûdeghklmopr այսպիսի X այնպիսի t յայնպիսի ė յիրս b չիք իրս

3 AIJKLMNOPRSTUVXZûbdefgklmop qrst ոչ է Y չչէ l մարդ (h պարդ hcdefgkmopqs պարտ) փխ. մարթ c դքահանայից t ուխտականաց be gq մոգ

4 V թիւդս bcfgq չիք և դիւթս AU վոհուկս kmps վհուկ t լինել M լինել... համլեակս ձախ լուսանցքում RXY չիք լինել.... համլեակս բոլոր Զևո-երը ունեն կամ (համլեակս) բացի hlo-ի մնացած Զևո-երը համլեալս W կամ փխ. եւ. (պահ·) C He պահպան dghoqr պահապանս kmps պահպանակս փխ. պահպանս c և զոր d զոր n որք

5 b ճշմարտութեան i ճշտութեամբ u պահապան i պահականք BF այդ DHė կապան IJKMQRSTVXYZêb cdefghklmoq հոգոց Luiprst հոգւոց NOP հոգոցն i նոցա

6 ût որք b որպէս փխ. որ NOVWû ct յայսպիսի eg այսպիսին է ինչ b չիք այսպիսի Nê գայեն Sh lo անձին d անձինս befgq ունել յանձին c ունեն u առնել փխ. ունել k յարտաքս t յարտաքսըն կենուլ քանզի զեկեղեցին Wûbcg զեկեղեցին d զեկեղեցիս

7 ėdps ընկենցեն t ընկեցին

8 AJKLMNOPQRSTUVXZWûbcdefgh klmnopqrst ոչ է Y չչէ dt գհրէից lil քրիստոնէից փխ. հրէից t և կամ Xhefghloq այլազգաց d դայլազգաց տաւնական eg չպատարագս

9 t նոցին KLê զնուէրս X զնուէր u նուէր d գնուէրս նոցա q նուէրս t զնուերսն r ընդունիլ t որպէսզի փխ. զի e զի մի գոցուք կրկնված է r գըաուք BCDEFGHMêed հաւասարորդ Yu հաւասար W հաւասարակից q հաւասարորդք b չիք հաւասարորդք d նոցա տաւնից

10 Xeg մեզացն Y որդիք մեզաց նոցա փխ. մեզաց

11 ûb ոչ է bq պարտ և արժանի (q արժան) k ի տունս փխ. ի տաւնս bqt հաւասարիլ H չիք որ KLMSTVXZ յաստուածոյ QR յաստուածոյ է eg աստուածոյ են և պեղծ

12 bcdfkmpqs են փխ. է

13 ubq ոչ է I որժամ Zq կոչեն d չիք ի c ի ժողով n ի ժողով ուրէք կամ աց լուսանցքում

14 b չիք ի, զժողովուրդ, աւրհնել փխ. արհամարհել hlo թէ d ակարգեցին b են փխ. իցեն t կամ փխ. և Wd հիւանդ ûeg հիւանդք q հիւանդոք

15 B այդ ee երթեալ eg չիք և (ուսուցանել) Yu չիք կամ ուսանել d ուսուցանել (առ) egri աւսանի / (առ) ê ի հաստատուէթիւնն

ի հաւատս եկեղեցւոյ։ Ապա եթէ արհամարհեն՝ ե՛ւ անձանց մեղ դիցեն ե՛ւ կամաց։

ՅԵ (ՅԱ) Ժ. Չէ մարթ քահանայի կամ ուխտաւորաց առանց հրամանի եպիսկոպոսին ճանապարհ ուրեք երթալ։

ՅԶ (ՅԲ) ԺԱ. Չէ արժան գլոկ կանայս ի բեմ հանել, բայց զնորակինիք լաւուր տաւնի մերձ առ բեմն կացուցանել։

ՅԷ (ՅԳ) ԺԲ. Չէ արժան լետ երկուց շաբաթուց աղուհացիցն ի մկրտութիւն զոք ընդունել առանց ուսուցանելոյ։

ՅՀ (ՅԴ) ԺԳ. Արժան է՝ ոյք մկրտին՝ նախ զհաւատն ուսանել եւ յաւագ շաբաթուն հինգշաբաթ աւր համար տալ եպիսկոպոսաց կամ երիցանց։

ՅԹ (ՅԵ) ԺԴ. Արժան է՝ ոյք ի հիւանդութեան ընկալան զմկրտութիւն, յորժամ յառնիցեն՝ ուսանել, զի գիտասցեն թէ որով շնորհաց եւ պատուի արժանի եղեն։

Յժ (ՅԶ) ԺԵ. Արժան է՝ որ մկրտին, լետ մկրտութեանն աւծանել աւծմամբ երկնաւորաւ, զի արժանաւորք լիցին արքայութեան։

1 JNOPVYcefghilopq *եկեղեցոյ* efg pq *թէ* bcdefghklmpqs *արհամարհեցեն* lort *արհամարհիցեն* Ը *անցանց* q *յանձանց* b *մեղադրեսցեն* (egq *մեղադրիցեն*) փխ. *մեղ դիցեն*

2 Vn *գնեն*

3 ûb *ոչ է* Pg *մարդ* (MQbdq *պարտ* b *պարդ*) փխ. *մարթ* hlo *քահանայից* S *յառանց*

4 hlnt *ի ճանապարհ* b *չիք ուրեք ê երթեալ*

5 բացի êb-ից մնացած Զեռ-երը *ոչ է* Y *լոկ* ho *քահանայս* փխ. *կանայս* g *կանայլ* begq *ի բեմն* W *բայց եթէ* bq *գնորակինքն* d *գնոր կնիք* eg *գնորակինք* pt *գնորակնիքն*

6 bq *յաւուրս* g *մերձ կացուցանել առ բեմն* H *մերձաւ* փխ. *մերձ առ* S *առ ի բեմն*

7 û *ոչ է* S *ետ* Gfh *յերկուց* begn *շաբաթու* dfkmps *շաբաթից* q *շաբաթի* ս *աղուհացից* d *յաղուհացիցն* r և փխ. *ի* e *ի մկրտութիւնն* r *զմկրտութիւն*

8 r *ընդունիլ* Ը *ուսուցանել*

9 ê *չրժան է* G *ոք* RXYp *որք* hq *որ* փխ. *ոյք* lrt *մկրտինն* BEGIV Zt *դհաւատոն* d *ոյք ի հիւանդութեան մկրտին նախ* ûnq *ուսուցանել* t *ուսանիլ* eg *ուսանել և յաւուր աւադ* m *զի և աւադ* INOSW ûhlo *աւադ* d *չիք յաւագ*

10 bcdefghiklmopqrst *չիք շաբաթուն* A *հինգշաբաթ ձախ լուսացըքում* Ybn *հինգշաբթի* b *հինգշաբթոյն* cdefkmpqs *հինգշարաթուն* g *հինգշարաթու* ilort *հինգշաբաթին* e *օրն* bgq *չիք աւր* r *արհամարեալ* (t *ոչ արհամարհիլ*) փխ. *աւր համար* t *չիք տալ* Yb *եպիսկոպոսին* q *եպիսկոպոսի* t *յեպիսկոպոսաց* r և *կամ* û և փխ. *կամ* Kt *յերիցանց* b *երիցուն* q *երիցու* k *քահանայից* փխ. *երիցանց*

12 bq *որ* (hklmopqs *որք*) փխ. *ոյք* G *ի հիւանդութենէ* efg *ի հիւանդութիւն* BCDEGHNOPTUbnq *զմկրտութիւնն*

13 DGHILSVêubefghkloqr *առնիցեն* U *յառնիգ* ù *ուսուցանել* rt *ուսանել* b *գիտասցին* Sefghıkt *յորում* bcdlmopqrs *որում* K *շնորհացն* t *շնորհի* BCDFGHNê *պատուոյ* E *պատուոյ* RXb *պատուի*

14 be *արժան* cdkmps *եղեն արժանի*

15 c *չիք է* cnt *որք* FIJKLMNOQRS TUVXYZWêûdl *մկրտութեան* lK LMQRSTXYZû *յաւծանել* (նաև *յօծանել*) rt *օծանիլ*

16 C *երկրնաւորաւ* MQY *երկնաւոր* eg *երկնաւորաւ աւագանին զի* Reg *չիք զի* R *զարժանաւորք* Y *լեցի ê լինիցին* cdkmps *լիցին երկնից արքայութեանն* (d *արքայութեան*) BEMYbfnq *արքայութեանն* eg *և արքայութեանն*

ՃԻԱ (ՃԼ) ԽԶ. Զի չէ պատշաճ ի Քառասնեւրորդսն հաց մատուցանել, բայց եթէ շաբաթու եւ կիւրակէի։

ՃԻԲ (ՃԸ) ԽԼ. Չէ արժան ի Քառասնեւրորդսն լաւագ շաբաթուն հինգշաբաթի աւր բերան լուծանել, զի մի ամենայն պահք Քառասնեւրորդացն անարգեսցին, այլ արժան է զամենայն Քառասնեւրորդսն պահել եւ լոկ աշտուճ հացիւ մխիթարել զանձինս։

ՃԻԳ (ՃԹ) ԽԸ. Չէ մարթ եւ պատշաճ ի Քառասնեւրորդսն զմարտիւրոսացն ծնունդս եւ տաւնս առնել, այլ զսուրբ մարտիւրոսաց լիշատակ կատարել շաբաթու եւ կիւրակէի։

ՃԻԴ (ՃԺ) ԽԹ. Չէ արժան ի Քառասնեւրորդսն հարսանիս կամ ի ծնունդս ուրուք տաւնս առնել։

ՃԻԵ (ՃԻԼ) Ծ. Չէ մարթ քրիստոնէից ի հարսանիս երթալ եւ կաքաւել կամ ի պարու գալ, այլ պարկեշտութեամբ ընթրիս ուտել եւ ճաշակել, որպէս եւ վայել է քրիստոնէից։

1 Y չիք խզ նոդվածր d գինէ փխ. գի չէ Wmpst չիք գի u ոչ է t չէ պարս և պատշաճ d պատշաճ է ի քառասնորդսն ú քառասնեւրորդ bef ghlq քառասնեւրորդն ê մատուցանել

2 ps թէ begqr չիք եթէ HIJKRêûbit ի շաբաթու eg ի շաբաթի q շաբաթ ê ի փխ. և û և ի կիւրակէի t և ի կիրակէի q և ի կիրակի բացի Wû for-ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէի

3 û ոչ է b չիք ի Yú քառասնեւրորդ Vbegq խ-երորդն ds քառասնորդսն c խորհուրդսն փխ. քառասնեւրորդսն leghlo աւագ Y աւաք û աւուր աւագ g շարթուն l հինգշաբաթ KL RSIUXYZWbn հինգշարթի d հինգշաբթին

4 begqt աւրն (նաև օրն) ê բերանով eք բերանալոյծ անել b երանայ փխ. բերան û լուծանել բերան bcdeigkmpqs չիք մի KLR TXZ յամենայն KLMQRSTX YZ պահս M քառասունեւրորդացն dks քառասնորդացն ú չիք քառասնեւրորդացն

5 êl արարդեսցեն û անարդեալ լիցին t անարդիցեն Y չիք է Eb քառասնեւրորդս M քառասունեւրորդսն cks քառասնորդսն d քառասնորդս

6 IKQRSXY հաշտուց LM հաշտու Z հաշտուշ o հաշտուճ d աստուճ բացի Wbcefgkmps-ից մնացած Ձեռ-երր հաշտուչ ú չիք աշտուճ û գանձին

7 ûhlo ոչ է Jl մարդ (h պարդ Qb dq պարս) փխ. մարթ b քառասնեւրորդն dks քառասնորդսն c խորհուրդսն փխ. քառասնեւրորդսն CDF HIKLMNOPQSTUVXYZWêcdfim pqrst զմարտիրոսացն ûbeghlno զմարտիրոսաց

8 l գծնունդս Un ծնունդսն hl չիք և Udh աօն t գաօնս Hê տուն փխ. տաւնս l տաւնել փխ. տաւնս KL MQRSTXYZ տաւնել (նաև աօնել) փխ. առնել Y չիք այլ ûb սուրբ FI JKLMNOPQSTUVXYZWêuhilnot մարտիրոսաց bcdeigkmpqrs մարտիրոսացն bfq յիշատակս cdbıklm ops գյիշատակ eg գյիշատակս t յիշատակն

9 k գշարաթու Y շաբաթի բացի Y Wûfno-ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէի

10 բացի M-ից մնացած Ձեռ-երր ոչ l Hbq չիք ի (քառասնեւրորդսն) û ի քառասնեւրորդս cdks ի քառասնորդսն Un հարսանիս առնել կամ Yeք և փխ. կամ t ի ծնունդ

11 d տաւն Y աօնել փխ. առնել

12 ûb ոչ է P թէ փխ. չէ êlq մարդ (Qbdh պարս) փխ. մարթ ks քրիստոսնէից q չիք ի ps ի հարսանիսն ê երթեալ bq կամ փխ. և d և փխ. կամ

13 û չիք ի BF այդ t զընթրիսն g ճաշակէ

14 Hûbdeifghqt չիք և ks քրիստոսնէից

ՑԺԶ (ՑԺԲ) ԾԼ. Չէ մարթ քահանայից եւ ուխտաւորաց խաղս ինչ տեսանել կամ երգս ի հարսանիս կամ լընթրիս, այլ մինչ չեւ մտեալ վարձակաց եւ կատակաց, այլ ցած ուտել եւ գնալ ի տունս իւրեանց։

ՑԺԷ (ՑԺԴ) ԾԲ. Չէ արժան քահանայից եւ ուխտաւորաց հանկանակաւ կոչունս առնել կամ գինարբուս, այլեւ ոչ աշխարհականաց։

ՑԺԸ (ՑԺԴ) ԾԳ. Չէ մարթ երիցանց, մինչ չեւ մտեալ եպիսկոպոսին, մտանել եւ նստել ի բեմի. բայց ընդ եպիսկոպոսին մտանել արժան է։ Ապա եթէ դժուարոտ իցէ եպիսկոպոսն՝ համարձակեալ լիցի երիցանց մտանել՝ նստել։

ՑԺԹ (ՑԺԸ) ԾԴ. Չէ արժան ի տունս պատարագ մատուցանել եպիսկոպոսի կամ երիցու։

Ց Ի (ՑԺՋ) ԾԵ. Չէ մարթ լիմաստութենէ ուրուք եղեալ սաղմոս պաշտել լեկեղեցւոջ, բայց եթէ ի գրոց սրբոց իցէ կամ որ կանոնեալքն են լեկեղեցւոյ, թէ սաղմոսք, թէ աւրհնութիւնք։ Այնպէս և գիրս ինչ

1 ûb ոչ է P թէ փխ. չէ h մարդ (bd q պարտ) փխ. մարթ բացի Fcfm prt-ից մնացած Ձեռ-երը քրիստոնէից փխ. քահանայից û չիք և r ուխտաւորացս

2 b երգ ի հարստնից CDGHIJKLMQR STVXYZêûdegh ընթրիս Bcfmr յնթրիս F յընթրիս q ընդրիս s յընդրիս W այլև Ybdegq մինչև c մինչև չև b վարձկանաց cdik mp վարձկաց

3 ü կամ փխ. և (կատ.) rt վատակաց փխ. կատակաց B այդ befgq չիք այլ b հաց փխ. ցած q ի փխ. և Q [տո]ւնս ê տաւնս փխ. տունս ê այս ճողվածը դրված է ծբ ճողվածի տեղը իսկ ծբ-ն՝ ծա-ի

4 û ոչ է P թէ փխ. չէ ê մարթ փխ. արժան br ի քահանայից b ուխտաւորացս RXYk հանգստնակաև ê յանկանակաւ q հանկանակաւը b կոչմունս

5 R գինւ (XY գինս) փխ. գինարբուս cil գինարբուն eg գինեբրուն f գինեբրուս q գինեբրուն MNOP QRSTVXZWû դաշխարհականաց

6 ûb ոչ է P թէ փխ. չէ h մարդ (bd q պարտ) փխ. մարթ b իրիցանց Yêbdegqr մինչև A մտեալ աջ լուսանցքում ավելացրել են ուրիշներ. h ilort չիք մտեալ հմմտ. հուն. προ τῆς εισοδου τοῦ επισκοπου դրված է գոյականով՝ մուտքը cdkm pqs եպիսկոպոսին մտեալ bcdefg kmpqs չիք մտանել

7 I ընդտել bcefgkmpqs նստեալ r ընդաել hlo տեսանել փխ. նստել bd egq չիք բնդ K չիք մտանել LMQ RSTXYZbcdefgkmpqs արժան է մտանել (RY մտանէ)

8 bcdefghiklmopqrst թէ I դժուարտոտ իցէ d դժուարիցի dal եպիսկոպոս e համարձակալ b qt համարձակիլ efgp համարձակել i համարձակիցէ b իրիցանց բացի LQRSTXZûhiloqrt-ից մնացած Ձեռ-երը երիցանցն

9 h և մտանել IJ ընդտել êbdeg և նստել q նստիլ

10 ûbl ոչ է P թէ փխ. չէ R ի տանըս u ի տան RXr պատարագս W պատուցանել պատարագ U մատուցանէ bdq եպիսկոպոսին cg եպիսկոպոս

11 d և կամ W երիցուք b իրիցուն egq երէց

12 բացի ût-ից մնացած Ձեռ-երը իրրեւ չէ մարթ ut ոչ է Obiq մարդ (d պարտ) փխ. մարթ ü մարթ համարձակել յիմաստութենէ cdhk lmoprst երգեալ (befgq երգել) փխ. եգեալ i չիք սաղմոս ü սաղմոսք և ընթերձուածք ասել և պաշտել be gq սաղմոս ասել և պաշտել

13 bq չիք ի, չիք սրբոց ûbcdefghiklm pqrst որք ü կանուենաւորեալք b q կանգնեալք փխ. որ կանոնեալքն

14 û յեկեղեցւոյ սրբոյ հին և նոր կտակարան որպէս ի տեղի իւրում ասացաք d չիք յեկեղեցւոյ.... կանոնեալքն են՝ էջ 241 տող 1-ից û չիք թէ սաղմոսք.... եպիսկոպոսք նշէ մինչև 242 է.ջի վերջը Y չիք այնպէս c այնպէս և չէ պարտ գիրս կարդալ Y և ի դիրս k չիք և գիրս ինչ befgmpqsgm չիք ինչ

չէ պարտ կարդալ լեկեղեցւոջ, բայց եթէ որ կանոնեալքն են, այսինքն է՝ ղՆոր աւրէնս եւ զՀին կտակարանս։

Զինչ արժան է կարդալ՝ են այսոքիկ. զԱբրահամ, զԵլս, ղՀեւտացիս, զԹիւս, զԵրկրորդ աւրէնս, զՑեսու Նաւեալ, զԴատաւորսն, զՀոուէթ, ղԹագաւորութիւնս Դ, զՄնացորդս Բ, Եզր Բ, ղՄաղմոսն Դաւթի ՃԾ, զՍողոմոնի Գ՝ զԱռակս, զԵկեղեսիաստէան, ղԵրգս երգոցն. զՑոր, զԲԻ մարգարէսն՝ Ովսէէ, Ամովս, Միքիէ, Յովել, Աբդիու. Յովնան, Նաւում, Ամբակում, Սոփոնիա, Անգեա. Զաքարիա, Մաղաքիա. Եսայի, Երեմիա, Եղեկիէլ, Դանիէլ, Մակաբայեցիք. Նորոց կտակարանաց՝ Դ Աւետարանք՝ Մատթէոս, Մարկոս, Ղակաս, Յովհաննէս. Գործք առաքելոց, կաթողիկէք. Թուղթք է՝ ա. Յակոբայ, բ. Պետրոսի, գ. Յովհաննու, ա. Յուդայի. Պաւղոսի Թուղթք ԺԴ՝ ա. Առ Հռոմայեցիս, բ. Առ Կորնթացիս, ա. Առ Գաղա-

1 bq մարդ (eig մարթ) փխ. պարտ hl կարդաց F թէ begq չիք եթէ Y չիք որ Y չիք են g չիք այսինքն
2 ghilor չիք է b գոր փխ. գնոր
3 eg և զինչ
4 զԹուիցս b գեսու բացի t-ից մնացած Ձեռ–երը չուենե նաւեայ eg գդատաւորքն
5 Q գհեռուէթ d գհոուէթս W գչորս թագաւորութիւնս t չորեսին b չիք գ b գոր մնացորդս cdfhiklmoprs զըմնացորդացն t երկուս գդատաւորսն փխ. ր եզր, գևզրսան bq եզրի eg եզրին k յեզր W երկրորդ եզրայ LY չիք (եզր) ր
6 l գաւթէ W չիք ճծ, չիք գ Y ոչկլէխաստկէն ê գեկեղեցիսաստէնսն bq գեկեղեցիթուխաոտէնսն eg գեկեղեցիթլիսաստէան k գեղեսիասաոտեսն pt գեկլէսիասաստէան r գեկեղեցիսաստէնս
7 b գյակոբ փխ. գյոբ Y չիք ովսէէ... մաղաքիա e ամովա Wt միքիա ANOUıor միքէ
8 eg յովիեէլ hq արդիոյ ı աբգիու. cdkmp յունան (Wq յովնանու b յովանու e յունաննու q յունանու.) փխ. յովնան Wbq նաւումայ ckms սովփոնիայ
9 e զաքարիայի մաղաքիայի g մաղաքինայ k չիք մաղաքիա IJKLMN OPQRSTZps եսայիայ V եսայեա X յեսայեա Y գեսայիաս W եսայիեայ ê երեմիայ d երեմայ e երեմիայի AB եղեկիէղ begq եղեկիէլի AB դանիէղ begq դանիէլի hl չիք դանիէլ ê մակաբայեցիք b մակայբացին d մակայբայեցիքն egq մակաբացի t և մակաբայեցիք
10 befgq նոր chlor նորոյ t իսկ նորոյ Y չիք նորոց կտակարանաց ior չորք hl չո[ր]ք begq աւետարանն. բացի TVmn-ից մնացած Ձեռ-երը մաթէոս d գուկաս մաթէոս մարկոս o չիք մարկոս
11 K յոհան MRXYZ յոհաննէս Y և յոհաննէս. բացի AUWêhikmrs-ից մնացած Ձեռ-երը յոհաննէս f գործ t և գործք GLbcdeghilort առաքելոցն JKLMNOQRSTUVXZWêdhiklmnoprst կաթուղիկէք eg կաթուղիկէքն Y թուղթքն Z թուղք eg է թուխտն bhl չիք թուղթք Wi եօթն Hn թուղթք և Y չիք է
12 Y չիք ա յակորայ.... փիլիմոն՝ էջ 242 տող 3 բացի DGJKLNOQTVXZW êbdo-ից մնացած Ձեռ-երը յակովբայ S ակորայ eg յակոր begq պետրոս d յգ b չիք գ GIJKLMOPQRSTVXZWn յոհաննու bq յոհան d յոհանու eg յոհաննէս n գ փխ. ա (յուդայի) begq յուդայ S պողոսի n և պաւղոսի rt պետրոսի փխ. պաւղոսի
13 բացի Tcefgq-ից մնացած Ձեռ-երը չուենե ժգ T գժ-ան աջ լուսանցքում k չիք ա (հռովմայեցիս) M հռոմայեցիից e հռոմայեցոց g հռոմայեցոցս q հռոմէացիս Af bk հռովմայէցիս BCDEFGHRXêb lq կորնթացիսս (նաև կորընթացիսս) eg կորընթացոց N չիք առ կորնթացիս beg չիք առ (գադատացիս) I քաղատացիս eg գադատացի

տացիս, ա. Առ Եփեսացիս, ա. Առ Փիլիպեցիս, ա. Առ Կողոսացիս· բ. Առ Թեսաղոնիկեցիս, ա. առ Եբրայեցիս· բ. Առ Տիմոթէոս, ա. Առ Տիտոս, ա. Առ Փիլիմոն։

Այս սահմանք եղան որ ի միասին ժողովեալք եպիսկոպոսք Նիկիա։

1 X չիք ա (առ եփեսացիս) b չիք առ (եփեսացիս) NO չիք առ եփեսացիս IMY յեփեսացիս eը եփեսացի NOPQR չիք ա (առ փիլիպեցիս) bdegmqs չիք առ (փիլիպեցիս) A փիղիպեցիս e տիլիպէ BCDEFG Hê չիք ա առ փիլիպեցիս ST UX չիք ա (առ կողոսացիս) be gq չիք առ (կողոսացիս)

2 Vոչ ա փխ· բ (Թեսաղոնիկեցիս) Uhkmnp Թեսաղովնիկեցիս eg Թեսաղոնիկեցոց f Թեսաղոնեկացիս o Թեսաղոնեցիս b ա եբրայեցիս բ առ Թեսաղոնիկեացիս V բ առ տիմոթէոս ա առ փիլիպեցիս e ա առ եփրայիցիս ա առ եփեսայցիս ա առ կողոսացիս բ առ Թեսաղոնիկեցիս Ie1 չիք ա առ եբրայեցիս eը եբրայեցի ho յեբրայեցիս begq չիք առ տիմոթէոս ABCDEFHIKMOUVèk ms տիմովթէոս R տիմուԹէոս Zb տիմէԹէոս q տիմէզոս eg տիմոթիայ

3 eցը չիք առ (տիտոս) յազի defghilo qrt-ից մնացած Ձեռերը փիլիմովն

4 Ybq սահման eը սահմանքս cdeIgk mpqs որք Qr չիք որ b չիք որ ի.... նլէ cdfkmpqs ժողովեալ eg ժողովեալ եպիսկոպոսքն եղին և հաստատեցին ի փառս աստուծոյ փխ. ժողովեալք... նլէ loq եպիսկոպոս rt եպիսկոպոսունք BCDEFGHNU ên նլե t չորս հարիւր երեսուն ե եօԹն q չիք նլէ

ԺԱ

ԿԱՆՈՆՔ ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԳԼՈՒԽՔ Լ.

Ա. Վասն քահանայից որ մեղանչեն։
Բ. Վասն քահանայի որ կին առնու։
Գ. Վասն քահանայի որ վաշխ առնու։
Դ. Վասն որք ուտեն ի տունս հեթանոսաց։
Ե. Վասն կուսանի եւ երկեակի։
Զ. Որ զերկրորդ կինն թողու եւ յառաջինն դառնայ։
Է. Որք ի տեղւոյ ուտիցեն։
Ը. Երիցու որ գաղտ պսակ դնիցէ։
Թ. Վասն առեւանկաց։
Ժ. Որք ի ձիսն հալին յագելապէս։
ԺԱ. Վասն իգացելոց։

1 Û կանոնախմբի №-ը մուծված է վերնագրում՝ *կանոն ժա սրբոյ գրիգորի լուսաւորչի* փխ. *կանոնք.... գլուխք* Լ bcdfhloqrt չունեն վերնագիրը և ամբողջ ցանկր W չունի վերնագիր a վերնագիրր և ցանկն ըսկած է IJNOPV գլուխ Y Լ գլուխք AB CDEFGHûê *սրբոյն գրիգորի կանոնիս գլուխք* Լ eg *կանոնք և ոահմանք սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին գլուխ* Լ (g չիք գլուխ Լ) kmps *կանոնք սրբոյն գրիգորի առաքելոյ հայոց*, չիք գլուխք Լ i *կանոնք սրբոյն գրիգորի առաքելոյն հայոց երեսուն գլուխ* n *կանոն սրբոյն գրիգորի հայոց լուսաւորչի ունի գլուխս երեսուն* ûeg չունեն ամբողջ ցանկը

2 Y *որք* kmps *զառածեալ են ի մեղս* փխ. *մեղանչեն*

3 kmps չիք *վասն* LMQRSTXYZ *քահանայից* kmps *քահանայ* բացի ik mp-ից մնացած Ձեռ-երը *առնէ*

4 MQRXY *քահանայից* kmps *քահանայ որ զարծաթ իւր ի վարձու տա* փխ. *վասն.... առնու*

5 AIJKLMPQRSTUXZi չիք *վասն* L *ոյք* e *ոօնս* փխ. *տունս* km ps *վասն որք* (k *որ*) *ի տունս հեթանոսաց ուտեն և ըմպեն*

6 ê *կուսին* BCDEFGHPWm *երկակի* N *երկեայիի* kmps *վասն որ մինն կուսան և մինն* (s *մին*) *երկեակ*

7 ENOVWn *վասն որ* բացի BCDEF GHPRUVem-ից մնացած Ձեռ-երը *կին* I *առաջին* X *առաջինն* Y Wi *յառաջին* kmps *վասն կնացդաց*

8 Zn *վասն որք* IXYW *աեղոյ* ê *ուտիցեն* kmps *վասն որ ուտեն զայլոյ ինչսն*

9 n *վասն երիցու* O *իրիցու* YêI *դնէ* kmps *վասն որ գաղտ պսակ դնեն*

10 kmps *վասն առեանկի*

11 En *վասն որք* RXY *յագելապէս հալին* kmps *վասն որ ի ձիս յեբասանան*

12 p չիք *վասն* K *իգացելոցն*

ԺԲ. Վասն թովչաց։
ԺԳ. Որ զկուսութիւն իւր Աստուծոյ նուիրեաց։
ԺԴ. Մանուկ որ առանց կնքոյ մեռանի։
ԺԵ. Որ զգերեզման բանալ առ անձուկ։
ԺԶ. Վասն որ զդիս կողոպտեն։
ԺԷ. Վասն որք կոծ դնեն։
ԺԸ. Վասն նշխարաց վկալից։
ԺԹ. Վասն որք զխառնակս անասնոց նկատեն։
Ի. Վասն անապատականաց։
ԻԱ. Վասն զհրաման մեռելոց ունել։
ԻԲ. Վասն ծածուկ խոստովանութեան։
ԻԳ. Վասն որ զկին իւր արձակեացէ։
ԻԴ. Վասն որ զկին իւր թողու։
ԻԵ. Վասն որ արբենայ։
ԻԶ. Վասն որ կաշառ առնու։
ԻԷ. Վասն ձեռնածուաց։
ԻԸ. Վասն կիւրակէի։
ԻԹ. Վասն վայրապար նզովելոյ։
Լ. Վասն մոնոզոնի։

1 Y չիք վասն
2 Wn վասն որ բացի AERi-ից մնացած Ձեռ-երր զկոսութիւն W չիք իւր KLZe նըւիրեաց kmps վասն որ զկուսութիւն խոստանան
3 n վասն մանկան որ Uın կնքու i մեռնի kmps վասն որ առանց կնքոյ մեռանին
4 n վասն որ NO զգերեզմանն VY գերեզման i զգերեզմանս W չիք առ անձուկ R անձակ kmps վասն որ զգերեզմանս բանան առ անձուկ
5 Q չիք որ, զդիրս վխ. զդիս
6 Wkmps որ
7 G նշխարհաց kmps վասն որ ի վերայ նշխարաց մարտիրոսաց պատարագ մատուցանեն
8 Wkmps որ Uın զխառնակ kmps զխառնուածս R անասնոցն Q նկատին
9 kmps վասն անապատականաց որ մկրտութիւն առնեն
10 M զհրամանաս e հրաման kmps վասն որ զհրամանս մեռելոյ լուծանեն բացի CDGH-ից մնացած Ձեռ-երը զհրամանս Vn մեռելոցն i մեռելոյ
11 JKLT խոստովանութեանն ê խոստովանութեամբ kmps վասն քահանայից որ զխոստովանութիւն յայտնեն
12 Q չիք որ kmps վասն արձակելոյ զկին
13 ı կին kmps վասն կնաթողաց
14 N արբենայք kmps վասն արբեցողաց
15 Q չիք որ J կաշառ kmps վասն կաշառառուաց որ քահանայ է
16 n ձեռնածուածոց
17 բացի AUYWn-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէի kmps վասն պատուելոյ զաւր կիրակէի
18 kmps վասն քահանայ (k քահանայի s վահանայ) որ վայրապար նզովէ
19 BCDEFGH մոնոզովնի kmps վասն կուսից և մոնոզոնաց որ ուխտեցին աստուծոյ

Կանոնք սրբոյն Գրիգորի առաքելոյ Հայոց

ՅԻԱ (ՅԺԷ) Ա. Քահանայ որ ի մեղս զառածեալ է՝ ծ ամ ապաշխարեսցէ ջերմեռանդն սրտիւ, արտասուաւք, տրաւք տնանկաց, ապա մտեալ հաղորդեսցի։

ՅԻԲ (ՅԺԸ) Բ. Քահանայ որ կին առնու՝ Ը ամ արտաքոյ, Բ՝ ի ներքս ապաշխարեսցէ, եւ Բ ամս անհաղորդ կացցէ եւ ապա հաղորդեսցի։

ՅԻԳ (ՅԺԹ) Գ. Քահանայ որ զարծաթ իւր ի վարձու տայ՝ մերժեսցի յեկեղեցւոյ։

ՅԻԴ (ՅԻ) Դ. Որք երթան ի տունս հեթանոսաց, եւ ուտեն եւ ըմպեն անխըտիր՝ Գ ամ արտաքոյ ապաշխարեսցեն, ապա արժանի լիցին հաղորդել։

ՅԻԵ (ՅԻԱ) Ե. Որ մին կուսան եւ մին երկեակ՝ Բ ամ արտաքոյ եւ մի՝ ընդ աւրինաւք։

1 · üeg չուենն երկրորդ վերնագիրը H կանոն X սրբուն rt առաքելոյն Uı չիք առաքելոյ IJKLMNOPQR STVXYZW չիք առաքելոյ հայոց բացի EIJKLMNOPQSVXYZW-ից մնացած Ձեռ-երը ուենն հայոց գլուխք լ (Rcbort գլուխ ծ գլուխս ըստ լ afklps լ գլուխ m երեսուն գլուխք o չիք լ) bc կանոնք սրբոյն գրիգորի հայոց լուսաւորչի ասացեալ գ գլուխ յաղագս հաւատացեալ աղգիս մերոյ ւիս. կանոնք.... հայոց n սահմանք սրբոյն գրիգորի լուսավորչի գլուխք լ փխ. կանոնք... հայոց

2 LNOW ե որ ի Wi տան

3 Y ջերմեռանդ սրտիւ ապաշխարեսցէ HKLRVXWêbdegbklmnqt ջերմեռանդ H սրտ[?] U չիք սրտիւ G արտասուք u և արտասուք t և արտասուօք b արտասուօ KLMQR XZbeghlot և տրօք (նաև և տրաւք) t և ապա

4 ê յաղորդեսցի

5 d որ քահանայ t որ այրի կին բացի Wmt-ից մնացած Ձեռ-երը առնէ Habchlklmoprst է փխ. ե RX ե ամ ապաշխարեսցէ արտաքոյ բ ի ներքս Y ե ամ ապաշխարեսցէ արտաքոյ բ ամս ի ներքս ապաշխարեսցէ d է ամ արտասուօք արտաքոյ կացցէ և բ ամ ի ներքս Wûlo և բ h և դ փխ. բ H չիք ի m ի ներքոյ

6 abdefgkmpqs չիք և (բ ամս) Yûdhil lort ամ b բ ամսեան գ ամսեան հաղորդ կացցէ և ապայ հաղորդեսցի ապաշխարութեամբ փխ. բ ամս... հաղորդեսցի q անհաղորդս d ապայ հաղորդեսցի ահիւ

8 eg զարծաթն H չիք ի IJ տայցէ ı իւր փխ. տայ b տայ տոկոսիւ նա մերժեսցի ի յեկեղեցւոյ և ոչ պատարագէ զքրիստոս աստուած H եկեղեցւոյ ILRYêcb յեկեղեցւոյ efgq ի յեկեղեցւոյ

10 ı որ e տօնս փխ. տունս LYêbefgh ioqrs չիք եւ (ուտին) t խմին

11 abefgkmpqs ամս r գ ամ կամ արտաքոյ BCDEGHJ ապաշխարեցին cd ապաշխարեսցէ ût և ապա d արժան է ûbefgq չիք արժանի լիցին MRXY լինիցին c եղիցի d չիք լիցին

12 ûcefgq հագորգեսցին d հաղորդութեան hlo հաղորդին rt հաղորգիլ

13 êcdgt մինն hl մի d կուս է gr կուսան է gh մինն բացի KRXYZûa bdfiklmoprst-ից մնացած Ձեռ-երը մի (երկեակ) DHê երկակ hl երկեան ı երկեակ է բ ամ q երբեակ փխ. երկեակ H չիք ամ c արտաքոյ ապաշխարեսցէ և ա ընդ be gq մինն (ընդ) ı մէկ (ընդ) dhlm oprst ա փխ. մի (ընդ) hlo չիք ընդ

14 KLQTZ յաւրինաւք b աւրինաւքն

ՅԻԶ (ՅԻԲ) Զ. Եթէ ոք թողցէ զերկրորդն եւ յառաջինն դարձցի ի թողեալն՝ է ամ արտաքոյ եւ Ա ընդ աւրինաւք։

ՅԻԷ (ՅԻԳ) Է. Թէ ոք կերիցէ ի տեղւոյ՝ արգելցէ զուտելն եւ տացէ աղքատաց նոյնչափ։

ՅԻԸ (ՅԻԴ) Ը. Թէ ոք գաղտ պսակ դիցէ՝ պսակադիրն լուծցի։

ՅԻԹ (ՅԻԵ) Թ. Թէ ոք առեւանկ արասցէ՝ պսակն անվաւեր լիցի եւ պսակեալն ում կամիցի լիցի։

ՅԼ (ՅԻԶ) Ժ. Որ ի ձիսն լերասանան յագելապէս՝ Գ ամս արտաքոյ եւ Ա ի ներքս։

ՅԼԱ (ՅԻԷ) ԺԱ. Իգացելոցն՝ Գ ամս արտաքոյ եւ Ա ի ներքս։

ՅԼԲ (ՅԻԸ) ԺԲ. Թովչացն՝ Ե ամ արտաքոյ եւ Ա ի ներքս, մեծ ողորմութեամբ։

ՅԼԳ (ՅԻԹ) ԺԳ. Որ զկուսութիւն իւր Աստուծոյ նուիրեաց եւ ապա ապականեցաւ՝ է ամ ապաշխարեսցէ։

ՅԼԴ (ՅԼ) ԺԴ. Մանուկ, որ առանց կնքոյ մեռանի, եթէ ի ծնաւղացն ծուլու-

1 K չիք ոք ûq թողցի I կերկրորդ կինն եւ յառաջինն Gêo առաջինն Yûıg յառաջին hl զառաջինն b դարձեալ cq դարձի Yûbdn չիք ի Y թողեալ l թողեն

2 CDFHê և ամ W եօթն H չիք ամ b արտաքո եկեղեցոյն abcdfilo qt չիք և NOW մին VY մի û ամ փխ. m b աւրինաւքն

3 IJúabcdefgbklmpqst եթէ ê կերիցէ G չիք ի Yêûaefghkmpqrst տեղոյ cd տեղու ıJu ի զուտելն Y ի ուտելոյ X և զուտելն DGH զ[ուտելն begq չիք և ú աացցէ

5 ûbcdeghlopqs եթէ befq դնէ g դնիցէ dı պսակադիր hl պսակադիրսն c պսակադիրքն լուծցին bq 5-րդ և 6-րդ տոդերի միջև մի նոր հոդված, որը կարծես p հոդվածի կրկնությունն է՝ եթէ ոք գաղտ պսակ դնեն որ (q որէ) չհասուա լինի (q չիք լինի) նզովեալ եղիցի

6 BCEFGWûbcdeghloqrt եթէ S առևանք eg առևյանգ r առևանկն AT առևանդ Z վաւեր A ակզբում գրված է եղել պսակ եղեալն, սակայն գրիչը, եղ-ն ճանճել է, վերջինիս վրա դնելով ճանճաձև նշան, ուստի պահեցինք պսակեալն ձեր BCDEF GHIêadkmps պսակ եղեալն փխ. պսակեալն Y պսակաւորն ı պսակելն

7 A կամիցի բառի կամ մասր ատ լուսանցքում acdefgkmpqst կամի b և կամի ı կամ փխ. կամիցի t լինիցի

8 Yt որք Yacdegbilort ձխ MRXYhl nort երասանան q երասանին efg յերակաևան (b երական) փխ. յերասանան c անյագելապէս hl արգելապէս o ագելապէս UVW ûbdghılnoqrt գ ամ û արտաքս ılrt չիք և MRXYdo մին befgq մի t ա տարի ի

10 Uhlo իգացելոյն p սգացելոցն փխ. իգացելոցն t չիք ժա հոդվածր CGbcdefgbiklmopqrs ամ Y սկզբնապես ներքս ճեռո ուղղել են արտաքոյ ı չիք և IJQ մինն Wbfq մի ABEFKLMPQRSTUXYZû մին kmps ամ փխ. ա e ի ներքոյ

11 l թովչաց Yabcdq է û ամս R չիք և ամ KMQRXY մին H և ա ամ LSTZWbefgq մի bq ողորմութեամբով e ողորմածութեամբք f ողորմութեամբք d չիք մեծ ողորմութեամբ

13 êg զկուսութիւնն G իւր աստուծոյ վնասված է hlo չիք իւր աստուծոյ b աստուծոյ տրհամարհաց որ խոստացեալ էր և ապականեցաւ փխ. աստուծոյ.... ապականեցաւ eg յաստուծոյ pqs չիք ապա d յետոյ փխ. ապա hlo և ապականեցաւ յետոյ է ամ ST ապականեացաւ c ապականեաց

14 DGHê և փխ. է W եօթն ef ապաշխարեսցէ ցանիւ

15 d մանուկ մի որ DGHê չիք որ e կնքելու g կնքելո Y մեռանիցի ê և եթէ acms ի ծուլութենէ

թեհնէ լինի՝ ե ամ արտաքոյ, Ա. ընդ աւրինաւք։ Նոյն եւ հոգաբարձուացն եւ քահանայիցն, որ ծուլացանն։

ՑԼԵ (ՑԼԱ) *ԺԵ. Որ զգերեզման բանալ աու անձուկ՝ Դ ամ արտաքոյ եւ Ա. ի ներքս։*

ՑԼԶ (ՑԼԲ) *ԺԶ. Որ զդիս կոզոպտեն՝ ԺԵ ամ արտաքոյ եւ Ա. ի ներքս։*

ՑԼԷ (ՑԼԳ) *ԺԷ. Որք կոծ գնեն եւ զհերս խզեն եւ կամ զճակատ հարկանեն՝ նզովեալ լիցին ի կեանս եւ ի մահ։*

ՑԼԸ (ՑԼԴ) *ԺԸ. Զէ պարտ ուր նշխարք մարտիւրոսաց դնին, ի վերայ պատարագ մատուցանել։*

ՑԼԹ (ՑԼԵ) *ԺԹ. Զէ մարթ քրիստոէնից նկատել զխառնս անաանոց, առաւել կանանց, պատուիրեն աւրէնք. եւ որ գացի ոք՝ նզովեալ լիցի։*

Ճ (ՑԼԶ) *Ի. Ոչ հրամայեն կանոնք՝ անապատականաց մկրտութիւն առնել եւ աւրէնս տալ ժողովրդեան կամ պսակ դնել, զի այս գործ առաջնորդաց է։*

ՃԱ (ՑԼԷ) *ԻԱ. Եթէ ոք ելոյծ զհրաման մեռելոյ եւ արհամարհեաց՝ նզովեալ լիցի։*

1 Lbq *լիցի* û *իցէ* փխ. *լինի* Yhlo է փխ. *ե ամ* A uչ լուսնցքում Gdk ps *և ա* m *և ա ի ներքս ընդ* hlo *ա ամ* W *մի* ê *աւրինաւք* c չիք *ա* û *նոյնպէս (*c *նոյնդ է)* փխ. *նոյն* W *հոգաբարձացն* b *մանկայբարձիցն* փխ. *հոգաբարձուացն*

2 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVX YZWêûacikmnprst *եւ որ ծուլացաւն (*A *ծուլացաւն* IJWûc *ծուլացաւ) քահանային (*H *քահանայյն)* d *եւ քահանայ որ ծուլացաւն* hlo *եւ քահանայիին որ ծուլացաւ*

3 l *բառնա* փխ. *բանայ* ef *գ ամս* bg hl *գ* փխ. *գ* X չիք *ամ* ı չիք *և* ı *ընդ* փխ. *ի*

4 hlort *ընդ օրինօք* փխ. *ի ներքս*

5 a չուՙի dq ոոդվածը ê *զդիհս* cdk ms *կոզոպտէ* û չիք *ամ* ı չիք *և* Wbq *մի* r *ընդ* փխ. *ի* d չիք *ի* bq այս ոոդվածը դրված է dէ-ի տեղը, dէ-ն՝ dդ-ի։

6 NOWcdegblop *որ* hlo *գնեն մեռելոյ կամ գհերս* t *գնեն ի վերա մեռելի եւ գհերս* d *խուզեն* acdefmpst չիք *և (կամ)* bq չիք *և կամ* g չիք *կամ*

7 ûn *լիցի* egt *եղիցին* K չիք *լիցին* b *մահ այսպիսիւսն*

8 bûhlo *ոչ է* JPûck *թէ* փխ. *չէ* lc *որ* փխ. *ուր* begq չիք *ուր* abcdefg hiklmopqrst *մարտիրոսաց նշխարք (*bq *նշխար)* NOSWbbqr *գնեն* eg *գնել* RXY չիք *գնին* eg *է ի վերայ*

9 dhlo *մատուցանեն*

10 û *ոչ է* Pbdk *թէ (*hlo *եթէ)* փխ. *չէ* dhlor *մարդ (*J *մարտ* negr *պարտ)* փխ. *մարթ* V *քրիստոնէին* բացի AJQRdklm-ից մնացած Ձեռրը *քրիստոնից* b *կատարել* փխ. *նկատել* q *գխառնակս* t *գխառնակումս* n *գխառն ı հս առաւել*

11 û *պատուիրէ* hlo *պատուիրանին* p չիք *պատուիրեն* Y *և որ գոցի ոք օրէնքն նզովեն գնոսա* hlo չիք *աւրէնք* Ur *որք* d *եթէ (*blo *ուր* t *թէ)* փխ. *որ* egq *գոցին* r *գըլաի* egkq չիք *ոք* q *յուծեալ* փխ. *նզովեալ* b *այսպիսիւ և ոչ գոցին լուծցին* փխ. *և որ.... լիցի*

12 QST *ոչ է* q *ոչ չհրամայեն* RXY *կանոնք հրամայեն* b *ոչ հրամայեն աւրէնքն և կանոնք* He *անպարտականաց* l *անպատկ նոցա* փխ. *անապատականաց* e *մկրտութիւնն* befhloq *մկրտութիւնս* ı *կամ* փխ. *և*

13 W *և օրեն ê ի յաւրէն* ILMRXZbe hloq *ժողովրդեանն* Y չիք *պսակ* chlo *գործս* eg *գործք* begq *առաջնորդի է* ı *առաջնորդեսցէ* n *առաջնորդացն է*

15 DGê *թէ* b *լուծ* q *ելուծ* t *լուծանէ* BCDEGHêabcdfhıklmopqrst *զհրամանս* eg *զհրամայեալս* bcde gq *մեռելոց* nrt *մեռելոյն* t *արհամարէ* Z *նզովեաց* eghlmorsť *եղիցի*

16 CG չիք *լիցի*

ՅԽՒ (ՅԼԸ) ԻՒ. ԵԹԷ ոք ի քահանայից գծածուկ խոստովանութիւն ուրուք լալտնեաց, անկցի լաշտիճանէն եւ ի կարգէ պաշտաւնէից մերժեսցի եւ մեղք չխոստովանողացն անկցի ի վերայ նորա։

ՅԽԳ (ՅԼԹ) ԻԳ. Որ վասն պոռնկութեան արձակեսցէ զկին իւր՝ արձակեսցէ, բայց Ա. ամ սրբեսցի։

ՅԽԴ (ՅԽ) ԻԴ. Այլ որ զկին իւր թողու ի պատճառս աստուածպաշտութեան՝ նզովեալ եղիցի ի կեանս եւ ի մահ։

ՅԽԵ (ՅԽԱ) ԻԵ. ԵԹԷ ոք արբեցաւ ի քահանայից կամ ի սարկաւագաց կամ ի դպրաց՝ մի իշխեսցէ ի պատարագ կամ ի պաշտաւն մերձենալ մինչեւ բազում արտասուս եւ գթով տնանկաց ապաշխարեսցէ, զի արբեցողք ընդ սպանողս են։

ՅԽԶ (ՅԽԲ) ԻԶ. ԵԹԷ ոք ի քահանայից կամ լաշխարհականաց առցէ կաշառս՝ եկեսցէ անէծքն Սիմոնի կախարդի ի վերայ նոցա եւ կցորդ եղիցին կաշառողն Յուդայի մատնչի եւ Գէեզի բորոտութեամբն ալրեսցին ոչիք կաշառառուացն։

1 BCDEFGHûg թէ c ուրուք խոստովանութիւն e խոստովանութիւնն
2 e յայտնեայց b ապա նա անկցի t անկցի քահանայութենէն և յաստիճանէն JNO աշտիճանէն DGHK LMQRSTZêûegqr աստիճանէն XW dhiklmnops յաստիճանէն Y ի յաստիճանէն IV ի կարգի hlo պաշտաւնէից
3 Z չիք և մեղք BCDEFGHYê չխոստովանողաց ù ոչ խոստովանողաց b չի խոստովանողաց d չի խոստովանողացն hlo կալցի (Q անցի) փխ. անկցի abkmq նոցա փխ. նորա
4 eg որք L չիք վասն ê պոռնկութեանն abcdefghiklmopqrst արձակէ (զկին) C արձակեսցէ (բայց) LMQRSTXYZ արձակեսցի ê չիք արձակեսցէ
5 I ամ մի VWacdkmpqs մի X մին befg դմի Jû չիք ա ho չիք ամ NOW սրբեսցէ q սրբեսցի ի մեղաց r սրբեսցի ապաշխարութեամբ t ապաշխարութեամբ սրբեսցի
6 Ga այլ փխ. այր cd այր որ Թողու զկին իւր n իւր ի պատճառս աստուածպաշտութեան Թողու p արձակէ փխ. Թողու U չիք Թողու Yê աստուածպաշտութեանն
7 GHûacdfikms լիցի êbq չիք եղիցի hq ի կեանք H չիք ի կեանս hil ort չիք ի կեանս և ի մահ
8 L ուրուք փխ. ոք p չիք ոք V քահանայիցն Y չիք ի (քահանայից) ûq չիք կամ (ի սարկաւագաց b չիք կամ ի (սարկաւագաց) Y և փխ. կամ (ի դպրաց)
9 CDNOê ի դպրոց փխ. ի դպրաց rt չիք ի (պատարագ) r պատարագ մատուցանել կամ c պաշտաւնս ըզ մի մերձենալ ê մերձենալ A մերձանալ
10 ê ի բազում û մինչչև q մինչ Y գթով d ապաշխարէ
11 a արբեցաւք b արբեցողն d արբեցողն և մարգասպանն մի են փխ. արբեցողք ընդ սպանողս են irt չիք ընդ սպանողս GYê սպանօղն LW սպանողն c սպանողոք n սպանողն h շնացեալս (lo շնացողս) փխ. սպանողս բացի A-ից մնացած Զեռ-երք սպանուզս
12 r ԵԹԷ ոք արբեցաւ ի քահանայից Y կամ ի աշխարհականաց CDGH IJKLMNOQRSTVZWêûegr աշխարհականաց b կաշառ ապա
13 b եկեսցեն ê եկէ acdefghiklmopqr st եկեսցեն acdhiklmor անեծք lm pst անէծք AIJKLMNOPQRSTXY ZWûakmnprst սիմովնի V սիմովն KLMQRSTXYZb կախարդին Fbc egqt նորա փխ. նոցա DGH չիք և (կցորդ) ê եղեցին abcdefgimpqr st եղիցի k լիցի
14 X կաշառառուն ù կաշառացն cd կաշառառոյն H մատչի NXY Wr մատնչին OReg մատնիչին bq մատնիչի û գէեզի lrt գեհեղի ua բորոտութեամբ g բորոտութեանն
15 Un այրեսցի hl այրեսցեն s այրենցին KLMQRSTXZ յոզիք Unq ոգիքն Ydrt հոգիք b հոգիքն Y կաշառառուցն d կաշառառուաց lo կաշառուացն

ՅԽԷ (ՅԽԳ) Ի՛. Զեռնածուացն՝ Ա. ամ արտաքոյ եւ Ա. ի ներքս, հանդերձ արտասուաւք եւ ողորմութեամբ քաւեսցէ։

ՅԽԸ (ՅԽԴ) ԻԸ. Պարտ է քրիստոնէից պատուել զաւր կիւրակէի, աղաւթել եւ հանդչել ի նմա, ապա եթէ ոք պահեսցէ հրէաբար՝ նզովեսցի ի Քրիստոսէ։

ՅԽԹ (ՅԽԵ) Ի՛Թ. Քահանայ որ վայրապար նզովէ՝ նզովեալ լիցի ի Քրիստոսէ։

Յ՛Ա (ՅԽԶ) Լ. Կոյս որ նուիրէ զանձն իւր Աստուծոյ, նոյնպէս եւ մոնազն, մի՛ իշխեսցէ ամուսնանալ. ապա եթէ գտցի՝ ի հաղորդութենէն անկեալ հեռասցի, եւ եպիսկոպոսն տեսցէ զվարսն եւ որպէս կամի՝ մարդասիրեսցէ։

1 eg *ձեռնածուածքն* Wbefgq *մի ամ* IJW *և ա (w մի) ամ ի ներքս* be fgq *մի (ի ներքս) ս ամ փխ. ա* b *չիք ի, ձիրքս փխ. ներքս*

2 l *ողորմ* IJûc *քաւեսցին* LVYabdefg kmpqs *քաւեսցի (նաև քօեսցի)*

3 A *քրիստաւոնէից* d *քրիստոնէիցն* c *կիւրակէին* it *կիրակէին. բացի* YWûf-*ից մնացած Զեռ-երը կիրակէի*

4 ûr *հանդչիլ* hiklmoprst *թէ* N *նզովեսցէ* Yûbdegbiloqrt *նզովեալ եղիցի (ûdirt լիցի) փխ. նզովեսցի*

5 t *ի քրիստոսէ աստուծոյ* eg *չիք ի քրիստոսէ*

6 M *իք հոդվածը ներքևի լուսանցքում* eg *նզովէ զմարդ նզովեալ եղիցի ինքն փխ. նզովեալ լիցի ի քրիստոսէ* t *լիցի ինքն ի քրիստոսէ* b *չիք նզովեալ լիցի ի քրիստոսէ* Yûnq *եղիցի* Yq *չիք ի Քրիստոսէ*

8 bq *կոյսն* irt *չիք կոյս* hlo *որ նուիրէ զանձն իւր աստուծոյ կոյս նոյնպէս և մոնոզոն* KLZê *նըւիրէ* t *զանձն իւր նուիրէ* d *զինքն փխ. զանձն իւր* bq *չիք իւր* er *յաստուծոյ* HVbefgnpqst *մոնոզոն* Y *մոնոզն* û *մոնազոն* r *մոնազան*

9 c *իշխեսցեն* d *ամուսնալ* irt *չիք ապա* Wabcdkmpqs *թէ* d *ոք գտցի* t *գտցի ոք* ûlno *ի հաղորդութենէ* Y *անկցի փխ. անկեալ ê չիք անկեալ*

10 Y *և հեռասցի* bq *եղիցի փխ. հեռասցի* k *հեռասցին* ûbq *եպիսկոպոս* r *տեսցեն* u *զվարս* l *զվայրսն* b *կամեսցի մարզայսիրեսցի* eg *կամիմ մարդասիրեսցէ յօխտեանս ամէն* e *մարզարասցէ փխ. մարդասիրեսցէ*

ԺԲ

ԿԱՆՈՆՔ ՍԱՐԴԻԿԵԱՅ ԳԼՈՒԽՔ ԻՆ.

Ա. Վասն եպիսկոպոսի, որ լիւր վիճակէ լայլ վիճակ փոխի։

Բ. Վասն եպիսկոպոսի, որ վիճակէ ի վիճակ վազէ։

Գ. Վասն հակառակուլթեան եպիսկոպոսաց։

Դ. Վասն եպիսկոպոսի, որ ի բազմաց եպիսկոպոսաց որոշեալ եզեւ։

Ե. Վասն եպիսկոպոսի, որ բամբասիցի՝ յոմանց ի բազում եպիսկոպոսաց լուծցի։

1 u կանոնախմբի №-ր մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք ժո սազուկեայ* W'bdq չունեն վերնագիր a սարդիկայի կանոնների ցանկը և նոդվածներն ամբողջությամբ րնկած են ûd չիք ամբողջ գանկը IJLNOP RV *գլուխ* kmps չիք *գլուխք իա* ABCDEFGHUêefghilort *սաբդիկեայ (h սաբդիկեալ) կանոնիս (AU կանովնին h կանովնիս) գլուխք իա (egh1 գլուխ)* n *կանոն սաբդիկեա ժոգովոյն ունի գլուխըս իա* վերնագրի դիմաց, ձախ լուսանցքում, կարմիր թանաքով, գրված է *որ եզև ի քրիստոսէ գճխէ ամի*

2 բացի Iegps-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* hoq *եպիսկոպոո* i *եպիսկոպոսք* b *որք ի միասին ժոգովեալ եպիսկոպոս* R չիք *որ* IJQSVYe gk *իւր* hlo *յիւրմէ* Vq *վիճակէն (յայլ)* IJKLMQRSTXYZeq *այլ* ckmps *փոխի վիճակ* g չիք *վիճակ* G *փոխէ* eg *չփոխի*

3 բացի egnps-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* BCDEFGHKQSTUêhilo qrt *եպիսկոպոս* hlo չիք *որ* hıl ort *ի վիճակէ վիճակ* eg *որ այլ (g յայլ) վիճակ վազէ* փխ. *որ.... վազէ* MRXYhiloqr չիք *ի* q *փոխի և վազէ* փխ. *վիճակ վազէ* RXY *փոխի (U վայելէ)* փխ. *վազէ* W *վազի* h *որպէս որ յիւր վիճակէն այլ վիճակ փոխի և վազէ* փխ. *վասն.... վազէ*

4 Y չիք *վասն* e *յակառակուլթեան* Vw *հակառակուլթեանց*

5 lbq չիք *ի* hegq *բազում եպիսկոպոսէ*

6 begq չիք *որոշեալ եզև* Y *եզէ*

7 բացի hegnpq-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* fiklmorst *եպիսկոպոո* h *եպիսկոպոսէ որ բազումս էցէ յամենայնից* փխ. *եպիսկոպոսի.... յոմանց* GKLMQRSVX YZq *բամբասիցէ* e *բամբասեցի* ckmps *բամբասի* eg *բարբարոս էցէ* փխ. *բամբասիցի* BCDEFGHê չիք *յոմանց* Y *յոմանս բազմաց* f *յոմանց* h *ոմանս* ilo *ոմանց* eg չիք *յոմանց.... լուծցի* W չիք *ի բազում... լուծցի* t *և ի բազում* n *եպիսկոպոսաց*

Զ. Վասն եպիսկոպոսի, որ ի ժողով կոչեցեալ եւ ոչ երթիցէ։
Լ. Վասն ոչ երթալ եպիսկոպոսի ի պաղատն, որ ոչ կոչեցին։
Ը. Վասն եպիսկոպոսի ի ձեռն սարկաւագաց վճարել։
Թ. Վասն եպիսկոպոսի ընդ ձեռն թղթոյ կաթողիկոսին առաքել ղիւր սարկաւագն ի դուռն արքունի։
Ժ. Վասն եպիսկոպոսի՝ նուաստագունիցն նախկին։
ԺԱ. Վասն ոչ յամել եպիսկոպոսի յաւտար վիճակի։
ԺԲ. Վասն եպիսկոպոսի ոչ ուրեք յամել եւ անհաղորդ մնալ զերիս կիւրակէս։
ԺԳ. Վասն ոչ ընդունել եպիսկոպոսի որ լիւրմէ եպիսկոպոսէն լուծցի։
ԺԴ. Վասն խնդիր առնելոյ եպիսկոպոսաց, որ առ բարկութեան լիւրմէ նախկոպոսէն որոշեալ է։
ԺԵ. Վասն որ լալլոյ վիճակի ձեռնադրէ, անհաստատ է։
ԺԶ. Վասն երիցանց՝ ոչ լինել անհաղորդ զերիս կիւրակէս։

1 բացի begnq-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն*, բացի begnq-ից մնացած Ձեռ-երը *եպիսկոպոս* G *իր* փխ. *որ* b *ի ժողովն* e *կոչելոյ* g *կոչեալ* Ybefq *չիք և* g *չիք և ոչ երթիցէ*

2 FLRXY *չիք վասն* eg *վասն եպիսկոպոսի ոչ երթալ* բացի FRXY bcfhiklmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երը *չերթալ ê չերթեալ* U *եպիսկոպոսաց* b *չիք եպիսկոպոսի* hlo *չիք ի* G *պաղատն* փխ. *պաղատն* eg *չիք որ ոչ կոչեսցի ê չիք ոչ* bfq *կոչիցի*

3 BCDEGHê *չիք վասն* b *ի ձեռս* t *որ ի ձեռն* A *վըճարել* I *վըճառել* l *վիճակել* փխ. *վճարել*

4 BCDEGHê *չիք վասն* rt *որ ի* փխ. *ընդ* hlo *ընդ ի ձեռն* begq *գրոցն (*f *գրոյն)* փխ. *թղթոյ* KLMQSTU VZêcqrt *կաթուղիկոսին* b *կաթուղիկոսքն* q *առաքեալ* eg *չիք կաթողիկոսին.... ի դուռն արքունի*

5 I *ղիւր* կրկնված է q *ղիր* Y *չիք ղիւր* Q *սարկաւարդն* l *սարկաւագուն* bq *չիք ի դուռն արքունի*

6 b *վասն եպիսկոպոսացն նա ոչ մեւյագունիցին նախկին* E *նուաստագոյնիցն* G *նոաստագոյնիցն* KL *նըւաստագունիցն* ST *նուաստագունիցն* eg *չիք նախկին*

7 BCDEGHê *չիք վասն* begqt *վասն եպիսկոպոսի ոչ յամել* NOê *համել* S *ամել* Q *յեպիսկոպոսի* c *եպիսկոպոսին* Yehlo *օտար (*նաև *աւտար)* kmps *վիճակ*

8 DGH *ուրուք* b *ումեք* փխ. *ուրեք* kmps *յամել ուրեք* e *համել* X *յամել* s *յանհաղորդ* g *չկայ անհաղորդ.... կիւրակէս* e *ա[նհաղորդ?], չիք մնալ... կիւրակէս*

9 ê *զաւրս* փխ. *զերիս* Yb *դ* F *զերիր* փխ. *զերիս* Y *կիւրտկէ* Wkm ps *կիրակիս* bq *կիրակի* բացի fb ort-ից մնացած Ձեռ-երը *կիրակէս*

10 Y *չկայ վասն.... լուծցի* n *յընդունել* p *ընդունելոյ* Wcfhiloqrt *դեպիսկոպոս* AOPRTVXZn *դեպիսկոպոսի* b *զեպիսկոպոսն* kmps *եպիսկոպոսի զայնպիսիսն որ* Qen *յիւրմէն* ek *իւրմէ* bq *եպիսկոպոսէ* eg *չիք եպիսկոպոսէն լուծցի*

11 bkmpqs *լուծեալ է* f *լուծեալ*

12 NVW *վասն որ խնդիր* Q *խաիր* b *առնել* eg *չիք որ առ բարկութեան է* k *չիք առ ê բարկութեանն* bqr *բարկութիւն*

13 JLMQRSTYZ *իւրմէ* bq *իւր* eg *չիք յիւրմ է... որոշեալ է* b *յեպիսկոպոսէ* q *եպիսկոպոսէ* bq *լուծեալ* փխ. *որոշեալ* cfhiklmoprs *ի ձէ*

14 IJeg *այլոյ* QUhinort *յայլոց* b *վիճակէ* Vbnq *ձեռնադրի* b *անհաստատ է այնպիսին* eg *չիք անհաստատ է* J *չիք է*

15 Y *չիք վասն* beg *երիցանց* q *իրանց* փխ. *երիցանց* t *լինիլ* ckmpqs *անհաղորդս* bq *ղ* bq *կիրակէի* km ps *կիրակիս* eg *չիք զերիս կիւրակէս.* բացի Whlort-իկ մնացած Ձեռ-երը *կիրակէս*

ԺԷ. Վասն սարկաւագաց նոյնպէս։

ԺԸ. Վասն ոչ լամել ուրեք, որ յանիրաւի որոշեսցի, այլ նոյնժամայն դառնալ եւ լուծումն գտանել։

ԺԹ. Վասն հարցումն առնելոյ ընդունել զմովսէս։

Ի. Վասն պաշտելոյ ղկարդն, որ ի հերձուածս ֆիւրին եւ անդրէն դառնան։

ԻԱ. Վասն ոչ հաղորդելոյ ընդ եպիսկոպոսի, որ առանց կոչելոյ ի պաղատն արքունի երթայ։

Կանոնք Սարդիկեայ

ՅԾԱ (ՅԽԷ) Ա. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Ոչ է ալքան յետին սովորութիւն, որքան վնասակար արդեանցն զանազանութիւն յինքեանց ի հիմանց անտի արմատաքի խլել, զի մի ումեք իշխանութիւն եղիցի ի փոքր քաղաքէ յայլ փոխել։ Վասն զի իրացս ալսոցիկ պատճառք յայտնի

1 q սարկաւագացն

2 Y չիք վասն, ոոչ NO համել So ամել ho յուրէք G յանիրաւ lJLSefgq անիրաւի n յանիրաւէ fq որոշեցաւ

2—3 eg չիք որոշեսցի.... դառնել q չիք այլ նոյնժամայն kmp առժամայն փխ. նոյնժամայն s ժամայն b անիրօի որոշեցաւ նայ դառն ի նոյն ժամայն դառն և լուծումն գտանի փխ. յանիրաւ ի.... գտանել

3 q նա դառն փխ. դառնալ, չիք և լուծումն գտանել

4 DHê մովսէս Y գմօսէս bq գմուտս փխ. գմովսէս eg չիք գմովսէս

5 BCDEFGHêhlo դկարդս U հերձուածս g չիք հերձուածս... դառնան GH Oêe քիւրեն ı քիւրի Y անդէն

7 beq վասն եպիսկոպոսի որ ոչ հաղորդի փխ. վասն... եպիսկոպոսի g վասն եպիսկոպոսի որ արքունիս երթա փխ. վասն... երթայ CDG Hê եպիսկոպոսին

8 r ընդ փխ. ի ê դատն (q պատն) փխ. պաղատն W երթաս bckmps երթան

9 û չունի երկրորդ վերնագիրը NP YZ կանոն ABCDEFGHRUêbcdef hiklmopqrst կանոնք (ABCDEFG HUêcq կանոն) սարդիկեայ (b սարդրիկայ d սարդիկայ l սաղրիկեա U սարդիկեաց) որք (êcefkmps որ Rb չիք որք) ժողովք (lo ժողով c ժողովուրդք Rbdehq չիք ժողովք) ժողովեցան (DG Hêp ժողովեցան ժողովք Rb չիք ժողովեցան) գլուխք (Rehklmps գլուխ) իա (b իբ գլուխ) n երկրորդ վերնագիրն այսպէս՝ նախադրութիւն սարդիկեա կանովնիս. վերջինիս ճաջորդում է ընդարձակ ներածականն, որը դնում ենք Ծանոթագրութիւնների բաժնում. այս ներածականին ճաջորդում է երրորդ վերնագիրը՝ Յահմանք սարդիկեա կանովնիս

10 d վասն փխ. ոսիոս dfiq եպիսկոպոսաց, չիք ասաց hilort չիք է S եաին d յետինս G սովորութիւն վնասված է

11 A վնասական գուցե գրիչը վերջին ն առաջ, ասջ լուսանցքում, ուղղել է բ M վնասակաց bdefhilq վնասական g գվնասական ü արդեանց fgoq արդեացն b կարդեացն փխ. արդեանցն G դանազանութիւն վնասված է e դանազանութիւնն bgq իցեն (g իցէ) ինքեանց (b ինքեանցն) e չիք դանազանութիւնից IJûeps ինքեանց cdfkın ի յինքեանց

12 bcdefgkmpqs չիք անտի G խլել վնասված է û դմի մի փխ. դի մի L չիք մի e յումեք t ուրեք փխ. ումեք ê իշխանութիւնն m չիք իշխանութիւն KLZ իշ փխ. ի MRT XYd չիք ի

13 AU յայդ IJKLMQRSTXYZû այլ KLMQSTZeg փոխել HMRXY չիք դի H դիբացս MRY իբերացս (X երիցանցս hl երացս) փխ. իրացս IJL այսոքիկ NOW պատճառս

են. վասն էր այսոքիկ ձեռնարկին, քանզի ոչ ուրեք եպիսկոպոս գտանել կարացին, որ ի մեծ քաղաքէ ի նուաստագոյնն փոխեցաւ. աստի յայտ է ջերմեռանդն կամաց ագահութեան տոչորեալ, այսպիսեացս եւ մանաւանդ ամբարհաւաճութեան ծառայել, որպէս զիշխանութիւն մեծագոյն կարծել ստանալ։ Արդ՝ եթէ ամենեցուն այս հաճոյ է, որպէս զի զայսպիսի ունայնութիւն խստութեամբ վրէժխնդիր լինել, քանզի կարծեմ թէ եւ ոչ աշխարհականաց պիտոյ է ունել այսպիսեացս հաղորդութիւն։ Ամէն եպիսկոպոսքն ասացին թէ՝ Այս հաճոյ է ամենեցուն։

ՅԾԲ (ՅԽՀ) Բ. Ոսխոս եպիսկոպոս ասաց. Ապա եթէ ոք այնպիսի գացի մոլեգնեալ կամ յանդուգն, որպէս ոմանց, այսպիսեաց կարծեալ բերել իմն աղաչանս, հաստատելով զինքն ի բազմութենէն թուղթ ի մէջ բերեալ, յայտ է թէ սակաւ զոմանս կարաց վարձու գնովք ապականել, այս եկեղեցւոյ ընդդիմակաց լինել, որպէս աղաչելով իմն զնա ունել եպիսկոպոս։ Արդ՝ բնաւին զայնպիսիսն խորամանկա-

1 BCDEFGHQRêhl *այսոցիկ* m *ի* ձեռն արկին n ձեռնարկեն c *քան* V bq *եպիսկոպոսք* m *եպիսկոպոս*

2 A *մեծ* աջ յուսացցքում. գուցե ավելացրել են ուրիշներ. բեև *մեծ* բառի տեղը առնում բաց են թողել որտեղից երևում է սկզբնապես գրված բառի րույլ ճեmքերը՝ *փոքր* IJq *նուաստագոյն* I.R *նըւաստագոյնն* Un *փոքրագոյնն* b *նուաստայգոյն* eg *փոփոխեցաւ*

3 W *յայտ է աստի* hlort *անտի* փխ. *աստի* è *այտ* bcdefgkmpqs *չիք կամաց* e *յագահութեանն* d *ագահութեամբ* ef *ագահութեանն* bef gq *տոչորել* d *այսպիսեաց* rs *յայսպիսեացս*

4 N *ամբարհաւաճութիւն* Yrt *անբարհաւաճութեան* ê *ամբարհաւաճութեանն* cdkmps *ծառայեալ* Y *որպէս գիւխանութիւն ծառայել մեծագոյն*

5 bego *իշխանութիւն* e *իշխանութիւնն* F *մեծագոյն* d *մեծագին* b *կործել* փխ. *կարծել* e *այս ամենեցուն*

6 bq *որպէսութիւն* cefgkmps *որպիսի* bcdegkmpqs *չիք զի զայսպիսի* f *չիք զայսպիսի* FY *այսպիսի* hl *զայսպիսիս* Qê *յունայնութիւնն* b *յունայնութեան* d *յունայնութեամբ* բացի LVûcefgbkmnps-ից մնացած Ձեռ-երը *յունայնութիւն* u *խստութեան*

7 cdhlklmoprst *եթէ* I *չիք թէ* bcdefgb iklmopqrst *չիք և* A *ոչ* աջ յուսացցքում են ավելացրել bcdefghik lmoparst *չիք ոչ* G *աշխարհական* ps *յաշխարհականաց*

8 hl *առնել* (k *ուսանել*) փխ. *ունել* ckm *այսպիսեաց* d *այսպիսեաց է* u *եպիսկոպոսք*

9 û *ասացեն* cdfkmps *եթէ* hl *չիք թէ* e *չիք է* Uu *աստուածոյ* փխ. *ամենեցուն*

10 A *ոսէոս* bd *եպիսկոպոսն* M *եպիսկոպոսաց* փխ. *եպիսկոպոս ասաց* r *ասէ* Ylot *չիք ապա* IJKLMQST YZbcdefghiklmopqrst *թէ* G *ոք այնպիսի ոք* FWb *այսպիսի* h *յայնպիսի* û *գացէ* e *մոլեգնալ* f *մոլոգնալ* q *մոլոքնեալ*

11 D *յանգունգն* b *յանգունքն* NO dp *անգուգն* H *յանգունգն* փխ. *յանգուգն* b *ոմանցն* Yû *այնպիսեաց* Q *յայսպիսեաց* êg *այսպիսեացս* Wbfgbilopqrs *կարծել*

12 ê *եմն* փխ. *իմն* k *յագաչանս* b *առաջինն* փխ. *աղաչանս* êbhloq *ի բազմութենէ* R *ի բազմութեանն էն* Y *ի մէնջ*

13 բացի bcdefgikmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը *բերել* U *չիք բերեալ* û *յայանի է* l *յայդ է* NO *եթէ* hl *տակաւ* փխ. *սակաւ* F *ոմանս* eg *կարեաց* i *գնովն* r *գնովս* X *ապականեալ* b *ապականելոցս*

14 b *չիք այս* JNOPQTVYêbcefghilop qt *եկեղեցոյ* MRX *յեկեղեցւոյ* hl *դիմակից*

15 IJKLMNOPQRSTVXYZWû *ունել զնա* b *չիք եպիսկոպոս...զայնպիսիսն* hlo *բնաւ* G *զայնպիսին* V *զայսպիսիսն* c *զայսպիսիսն* Uêûl *զայնպիսին* AB *խորամանգագործութիւնս* NOW *խորամանկագործ* b *մանկայգործութիւնս* փխ. *խորամանկագործութիւնս*

գործուեթիւնս եւ արուեստս տանջելիս կարծեմ լինել, որպէս զի մի՛ զոք զալսպիսիս եւ ոչ ի վախճանին գեթ ընդ աշխարհականին արժանի լինել հաղորդութեան։ Արդ՝ եթէ հաճոյ են կամք, պատասխանի տուք։ Պատասխանի ետուն՝ Ասացեալքն հաճոյ թուեցան։

ՅԾԳ (ՅԽԹ) Գ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եթէ եւ զալս եւս լաւելուլ կարեւոր է, զի մի՛ ոք եպիսկոպոս լիւրմէ գաւառէն իշխեսցէ լալլ գաւառ, լորում են եպիսկոպոսքն, երթալ, բայց եթէ լիւր եղբարց կոչեսցի, զի մի՛ կարծեսցուք զսիրոյն փակել զդրունս։ Սոյնպէս եւ ալամ խնամ արկանելի է, զի եթէ ոք ուրեք ի գաւառի եպիսկոպոսք լալտնապէս եղբաւր եպիսկոպոսակցի իւրում իրս ունիցի, մի՛ ոք ի նոցանէ լալլ գաւառէ եպիսկոպոս դատաւորս խնդրեսցէ, ապա թէ ոք եպիսկոպոս լիրս իմիք կարծեսցի դատապարտեալ եւ գիտէ թէ ոչ անիրաւ իրս ունի, զի եւ դարձեալ նորոգեսցի դատաստան։ Եթէ թուի ձերում սիրոյդ զՊետրոսի առաքելոյ զլիշատակն պատուեսցուք. եւ գրել ի նոցանէ որք զդատն արարին Յուլիոսի

1 bcdefghiklmopqrst *արուեստս* be q *տանջել իսկ կարծեմ* irt *կարծել* Un *զմի փխ. զի մի*

2 Wû *ոք* û *զայնպիսիս* b *զայսպիսիսն* h *զայդպիսիս* G *չիք ի* Y *ի վախճանի* begq *վաճառին փխ. վախճանին* Y *աշխարհականի*

3 Ueg *արժան* bn *հաղորդութեանն* Q *կամաւք* bcdefgkmpqs *կամք* ilt *չիք պատասխանի*

4 ilt *չիք տուք* ûcdkmps *ասացեալք* r *և հաճոյ* KLZ *Քրւեցան* hlo *Թուեցաւ*

6 f *ոսիրս (*b *արիոս) փխ. ոսիոս* d *եպիսկոպոսն* JMSTb *եպիսկոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց* DHêc kmps *չիք և* Z *չիք ևս* û *յաւելուլ ևս* R *յաւելող* m *կարէևոր*

7 ps *չիք է* MRY *եպիսկոպոսէ* ê *յեպիսկոպոս* b *յեպիսկոպոսէ* d *չիք ոք* IJKLMQSYZû *իւրմէ* R *ուրմէ* k *յիւրմէն* ûbq *գաւառէ* IJKLMQ RSYZúlm *այլ* b *գաւառէ*

8 IJKLMRSTXYZûlo *որում են* Q *որ իւրմէն փխ. յորում են* h *որումն* chi *չիք են* ûbq *եպիսկոպոսք* d *եպիսկոպոս* ehilr *երթեալ* IJKLMQ RSTYZk *իւր* eg *յիր* ê *յեղբարց* h *եղբայրց* W *կոչեսցէ* hlo *կոչի*

9 N *կարծեսցուք.... ափրիկէացիք* 259-*րդ էջի* 3-*րդ տողը բնկել է* dhlo *զսիրուն* eg *ի սիրոյն* û *սրոյն փխ. զսիրոյն* b *զսիրոյ փափաքել զրուն* û *զրունս* hl *զդրուն* H *Նոյնպէս (*MRhl *այնպէս) փխ. սոյնպէս*

10 ê *խնամ կրկնված է* Wbdhiklo rt *խնամարկելի* befgq *Քէ* b *ուրուք* q *ուրոք* û *չիք ուրեք* IJû *եպիսկոպոսք (*J *եպիսկոպոս) ի գաւառի* b *չիր ի* W *եպիսկոպոս* MRXY *չիք եպիսկոպոսք.... յայլ գաւառէ՝ տող* 12-*րդ*

11 e *յեղբօր* b *եպիսկոպոս իցէ* q *եպիսկոպոս[...]* hl *եպիսկոպոսակից է իւրում* o *եպիսկոպոսակիցի* bq *չիք իւրում իրս ունիցի* DG H *յունիցի*

12 IJKLQSZû *այլ* Lhlo *եպիսկոպոսք* Uû *դատաւոր* bcdefgkmpqs *չիք դատաւորս.... եպիսկոպոս* h *դատաւորք*

13 GUYûhlno *եթէ* W *չիք ոք* I *իւրս* Suhlo *իրս* êr *յեպիսկոպոս* Lu *կարծեսցէ* hilort *կարծիցի* u *դատապարտել*

14 Lp *չիք ոչ* d *յիրս* b *առնէ փխ. ունի* W *չիք և* W *նորոգեաց ի դատաստան* cw *դատաստանն*

15 b *Քէ* KLê *Քրւի* G *ձերում* bcdefgk mpqs *առաքելոյն* DGHê *զյիշատակ* VW *զիշատակն* hlo *պատմեսցուք փխ. պատուեսցուք*

16 L *ի նոցանէ որք ի նոցանէ զդատն* W *չիք ի, զնոցանէ* bdefgq *որ* W *ոյք* ûbq *զատ* cdefghiklmoprst *դատն* ABF *յուղիոսի* KLMQRSXYZ *յուլիսի* Oûbefgq *յուլիսս* Ucdp *յուղիոս*

եպիսկոպոսի Հռոմայ, զի որք մաւտագոյն ի գաւառն եպիսկոպոսք, թէ բնաւ պիտոյ են՝ որպէս եւ գասաւոր ստանալ. ապա եթէ յայտ ոչ կարասցէ առնել, վասն զի ալսպիսի է իր նորա, զի եւ դարձեալ դատ պարտի տալ, որ միանգամ դատեցան՝ մի՛ լուծանել, բայց որ էրն՝
հաստատուն կացցէ։

ՅԾԴ (ՅԾ) *Դ. Դաւդենտիոս եպիսկոպոս ասաց թէ՝ կարեւոր եւ հաճոյ է լաւելուլ զայս վճիռ, զոր անարատ սիրով լի արտաբերեցեր, զի եթէ ոք եպիսկոպոսաց ի կարգէ եպիսկոպոսութեան ի բաց անկցի, դատավճիռ այնոցիկ եպիսկոպոսաց, որ դրացիք են, եւ ասասցէ միւս անգամ իւրում պատասխանատուութեանն իրս պարտ է ի ներքս բերել, մի՛ ոք իշխեսցէ նախ յաթոռ նորա կարգաւորել զալլ ոք, մինչ ոչ Հռոմայ եպիսկոպոսն գիտասցէ, վասն այսորիկ վճիռ դրով յառաջ բերցէ։*

ՅԾԵ (ՅԾԱ) *Ե. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Հաճոյ թուեցաւ, զի եթէ ոք եպիսկոպոս ամբաստանեսցի եւ ժողովեալ եպիսկոպոսունք նորին գա-*

1 Pbdfq *եպիսկոպոս* u *եպիսկոպոսին* eg *եպիսկոպոսն* BCDEFGHê *չիք եպիսկոպոսի* բացի QUdefghilort-ից *մնացած Ձեռ-երր հռովմայ* bq *հռոմաւ* bdefgq *որ* RX *իմաստապոյն* փխ. *մաւտագոյն* bq *չիք ի* bcdefg kmpqsw *ի գաւառին*

2 bcdefgkmpqs *չիք և* W *ստանող* bcdefgkmpqs *չիք եթէ* F *յայս (*bq *այս) փխ. յայս* d *չիք յայտ*

3 F *կարասցեն* befgq *կարիցէ* Wk *չիք զի* G *այսպէս* MRXY *զայսպիսի* eg *այսպիսիս* t *այդպիսի* Hb *չիք է* d *էրն* R *նոր[ա]*

4 d *գատապարտիլ* w *գատապարտի* b *գատայպարտիլ* b *տայ* d *չիք տալ* begq *եթէ փխ. որ էրն* V *էնն* û *էր* km *էին փխ. էրն*

5 bq *լինի (*efg *լիցի) փխ. կացցէ*

6 b *լաւդենտիոս (*g *աւթէնդիոս* hl *յազենդիոս* o *գազենդիոս* q *լաւդէնտիոս* s *աւդէնտիոս* t *թազենդիոս) փխ. գաւդենտիոս* d *եպիսկոպոսն* bkm *եպիսկոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց* cdefgkmps *եթէ* b *կարևորն* IMRXYbcdefgkmpq st *չիք և* d *չիք է* IS *աւելուլ*

7 begIq *վիճիռ* hlo *զի փխ. զոր* bq *զի փխ. լի* i *արտաբերեցից* bcdefghik lmopqrs *թէ* û *մի փխ. եթէ* irt *ոյք* IJKLMQRSXYZûbghloprs *եպիսկոպոսաց*

8 q *կարդ եպիսկոպոսաց ի կարդէ եպիսկոպոսութեան փխ. ի կարդէ եպիսկոպոսութեան* f *յեպիսկոպոսաց ի կարդէ եպիսկոպոսաց ի կարդէ եպիսկոպոսութեան* ehlo *յեպիսկոպոսութեան* Q *եպիսկոպոսաց թէ ի լաց* MRXY *իրաց փխ. ի յաց* e *անկցին* g *գատվիճիռ* bq *դա վիճիռ փխ. գատավճիռ*

9 hlo *յեպիսկոպոսութեան* irt *եպիսկոպոսութեան* u *որք* e *դրացիքն* A *են կարծես թէ ավելացրել են* ուրիշները bdefghiklmopqrst *չիք են* A *գրիչը սկզբնապես գրել է անսացէ ճեռո ուղղել ասացէ* u *և* կրկնված է BCDEFIOSY Ze *անսասցէ (*G *անսայցէ* H *անսասցէ* hilort *արասցէ) փխ. ասացէ* XYbs *միւս* BCDEGH êd *մի փխ. միւս* eg *յիւրում* K *չիք իւրում*

10 IJKMQRSXûb *պատասխանութեան* TYZdegq *պատասխանութեանն* Uk lmnorst *պատասխանատուութեանն* hi *պատասխտնաարութեան* W êw *պատասխանատութեան* bq *էին փխ. է ê ի ներքոյ* RX *ներել փխ. ներքս բերել*

11 q *յիշխեսցէ* befgq *նա փխ. նախ* cd kmps *չիք նախ* OWeg *աթոռ* AF U *գայդ* բացի Hûbdefghiloqrt-ից *մնացած Ձեռ-երր հռովմայ*

12 ù *եպիսկոպոս* G *այնորիկ* O *այսոր (*W *այսը) փխ. այսորիկ* egq *վիճիռ* p *չիք վճիռ* RXY *գրով վճիռ* Q *գրովք* F *բերցեն*

13 b *արիոս փխ. ոսիոս* MRXd *եպիսկոպոսն* Ybq *թէ հաճոյ* KLRZ *թուեցաւ* t *չիք զի* Wbhiloqrt *թէ* bd *չիք ոք ê յեպիսկոպոս*

14 Yl *անբաստանեսցի* begq *ամբաստանեսցէ* E *ժողով* bq *եպիսկոպոսքն* Ù *գաւառէ*

ւառին լիւրմէ աշտիճանէն շարժեսցեն զնա, եւ որպէս ի բաց կալով նոցա ի դատաստանէն՝ ապաւինեսցի առ երանելին Հռոմայ եպիսկոպոսն՝ եւ կամեսցի լսել զնորա դատաստանն եւ իրաւացի կարծեսցէ նորոգել զնորա իրացն հարց եւ քննին՝ դրել արժանի արասցէ առ եպիսկոպոսս այնոսիկ, որ մաւտ են լային գաւառ, զի նոքա զգուշութեամբ եւ հեզութեամբ մի ըստ միոջէ քննեսցեն եւ ըստ ճշմարտութեանն հաւատոց դատավճիռ ի վերայ իրացն արտաքս ածցեն։ Ապա եթէ ոք դարձեալ ազաչեսցէ եւ միւս անգամ զիրն իւր լսելի առնել եւ իւրոյ խնդրուածին զՀռոմայ եպիսկոպոսն շարժել լիւրմէ կողմանէ զերիցունս առաքեսցէ զիշխանութեան եպիսկոպոսութեան իւրոյ, զոր բարւոք գոլ փորձեսցէ, սահմանեսցէ, թէ պարտ է առաքել, որ ընդ եպիսկոպոսացն դատն ասիցէ, ունելով զիշխանութիւն նորա, վասն որոյ առաքեցաւն, եւ

1 IJKLMQRSTXYû *իւրմէ* Z *իւրում* DEFGHIJKMQRSXYZêûdhilmoqr t *աստիճանէն* O *յաշտիճանէն* Ws *յաստիճանէն* eg *աստիճանէ* DGH *չիք* ւ ê *ի բայց*

2 d *ապաւենեսցի* ûkmps *երանելի* d *երանելի սուրբ հայրապետն հռոմայ* ւ *լսել կամեսցի* բացի HW efgilqt-ից մնացած Ձեռ-երը *հռոմմայ* cfhiklmoprs *եպիսկոպոս*

3 b *կամեսց* L *լսել զրանն նորա* Z *զդատաստանն նորա* ũ *դատաստան* e *իրաւացի լսել զնորա դատաստանն* ւ *իրաւացի կարծեսցէ* gq *իրաւացի* IJ *իրացի* փխ. *իրաւացի* b *կործանեսցէ* փխ. *կարծեսցէ*

4 G *նորոգել* վնասված է b *զդատաստանն* (q *դատաստանն*) փխ. *զնորա իրացն* g *զնոր* cefgkmps *իրաց* d *ի բաց* փխ. *իրացն* GKLV Yegbilortw *քննին* cdkmps *քննի* b *բռնիկքն* (q *բնիքն*) փխ. *քննին* ê ւ *գրել*

5 G *արասցէ առ* վնասված է d *արասցես* ũ *առ այնոսիկ եպիսկոպոս որք* CDHWêcdlmpst *եպիսկոպոս* MRXYbefgq *եպիսկոպոսն* Ycd *այնորիկ* bfq *յայնոսիկ* hlo *այնոցիկ* IJKLMQRSTXYZû *այն* KMQST Zû *գաւառի* LRXYegq *գաւառին* b *գաւառաւտին*

6 t *չիք զի* G *զի նոքա* վնասված է h *հեզգուբեամբ* փխ. *հեզուբեամբ* P ւ *հեզուբեամբ.... քննեսցեն* ւ *ըստ* աջ լուսանցքում

7 G ւ *ըստ ճշմարտութեանն* վնասված է FIMQRSXWêûbdhlnpq *ճշմարտու-*

թեան hl *հաւատոյն* Qgq *դատավիճիռ* e *դդատավճիռ* b *դատայվիճիռ* MRX *իրանց* (Y *իրաւանց*) փխ. *իրացն*

8 G *արտաքս* վնասված է b *արտաք* n *արտաքոյ* RXY *չիք արտաքս* bq *անկցին* փխ. *ածցեն* BCDEFG Hêbq *քէ* f *ազաչիցէ* h *ազաչեսցի* l *ազաջեսցի* begq *ազազակիցէ* փխ. *ազաչեսցէ* IJKLMOQRSTV XZWûw *ևս* փխ. ւ H *չիք* ւ XYê bq *միւս*

9 efgq *զիրս* b *զիրս իւր լսելի առնել ի ձեռն Քղքոյ և իւրոյ խնդրուածին գհռոմայ* Y *լսելիս* M *լսերելի* փխ. *լսելի* o ւ կրկնված է hıl ot *իւրոց* d *խնդրուածեն* l *խընդրուածքն* D *խնդրոածին* AFIJL OPSTVYWêckmns *գհռովմայ* û *հռոմայ* U *եպիսկոպոսին* ûbq *եպիսկոպոս*

10 IJSûn *իւրմէ* bcq *զերիցունս* U *առաքես* hilort *առաքեսցէ քէ պարտ է առաքել զիշխանութեան* (r *զիշխանութիւն*) û *զիշխանութենէ* d *իշխանութիւն* begq *չիք զիշխանութեան.... սահմանեսցէ՝* տող 12

11 Yê *եպիսկոպոսութեանն* ps *եպիսկոպոսութիւն* Yc *բարոք* ûdhr *բարուոք* f *բարիոք* ê *գոր* փխ. *գոլ*

12 Y *չիք սահմանեսցէ* bcdefgkmp qs *եթէ* g *ո[ր]* udg *եպիսկոպոսաց* û *դատ*

13 q *ասասցէ* b *արասցէ* փխ. *ասիցէ* Q *զի իշխանութիւն* ê *զիշխանութիւնն* bq *առաքեցան* Jl *առաւեցան* (û *առաւելացաւ*) փխ. *առաքեցաւն* eg *որ* փխ. *որոյ*

այս խնդրելի է. ապա թէ բովանդակ կարծիցէ առ ի լերին գիտութիւն եւ սահմանադրութիւն, ղի եպիսկոպոսն արասցէ, զոր ինչ նորա իմաստնագաւսր խորհրդոցն բարւոք թուեսցի: Պատասխանի եառուն եպիսկոպոսքն. Ասացեալքն հաճոյ թուեցան:

ՃԾԶ (ՃԾԲ) Զ. *Եթէ ի դէպ լինիցի ի միում գաւառի, յորում բաղում եպիսկոպոսունք են, միոյ եպիսկոպոսին մնալ, եւ նա լիմնքէ ծուլութենէ ոչ կամեսցի գնալ եւ հաւանակից լինել կարգաւորութեանն եպիսկոպոսացն, իսկ եպիսկոպոսունքն ժողովեալ աղաչեսցեն լինել կարգաւորութեանն զոր նոքայն խնդրեն, եպիսկոպոս որ մնացն՝*
10 *լիշումն առնել ի ձեռն թղթոյ հայրապետին, այսինքն մայրաքաղաքի եպիսկոպոսին, եւ աղաչեն բազմութիւնքն հովիւ տալ նոցա. եւ ինձ այսպէս թուի, թէ բարւոք ասեն եւ սմա մնալ, ղի եկեսցէ: Ապա նթէ եւ ի ձեռն թղթոյ աղաչեցեալ ոչ եկեսցէ եւ ոչ թղթով պատասխանի արասցէ, պիտոյ է ղկամս բազմութեանն*

I բացի bcdefghikImopqrst-ից մնացած Ձեռ-երը *եթէ* ê *բովընդակ* ûd չիք *ի* Hu *երին* hlo *յերկիրն* փխ. *յիրին* e *գիտութիւնն* i *գիտութեան* MQ S *գիտութիւն* կրկնված է

2 p *և·ի սահմանադրութիւն* bq *սահմանադրութեան* êbcdefghiklmopqrs t չիք *զի* êcdefghiklmoprst *զեպիսկոպոսն* û *եպիսկոպոս* q *զեպիսկոպոս* b *զեպիսկոպոս արասցէ ունելով զիշխանութիւնք նորա վասն որոյ առաքեցան զոր ինչ նոր իմաստա յղաւր* բացի bcdefghiklmqrst-ից մնացած Ձեռ-երր *կարասցէ* փխ. *արասցէ* հմմտ. հուն. ποιησει

3 G չիք *նորա* W *իմանագոր* ü *իմաստութիւն* q *իմաստագաւր* ü *և խորհրդոց* Vnr *խորհրդոյն* Kdp *բարւոք* O *բարոք* GYc *բարոք* êbefghlo qr *բարիոք* KLZê *Թուեսցի* b *Թուեսցեն* efgq *Թուեսցին* d *պատասխան*

4 b չիք *եառուն* û *եպիսկոպոսք* c *եպիսկոպոսն* t *եպիսկոպոսունքն* MRXY *և ասացեալքն* bp *ասացեալք* cdkms *ասացեալքդ* eg *և ասեն ասացեալքդ* b *անհաճոյ* KL Zd *Թուեցան* VYks *Թուեցաւ*

5 RXY *նորին ասացեալ եթէ ի դէպ* BC DEFGHXêbcdefgkmnpqs չիք *ի (դէպ)* ûbeg *լիցի* բացի ûegq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն *ի (միում)* G *յորում* KLMQRSTXYb *որում* U gh *եպիսկոպոսունքն* Yêûbq *եպիսկոպոսք* elno *եպիսկոպոսքն*

6 bq *ի միում (*cdefkmpqsw *միում)* փխ. *միոյ* Y *եպիսկոպոսի* ê *յեպիսկոպոսին* JKLOTVYZhilop rt *իմեքէ* d *յիմիքէ* m *յեմիքէ* bef *իւրմէ (*g *յիւրմէ)* փխ. *յիմեքէ* ABF *ծուղութենէ* K *ծուլութեանքենէ* T *ծուլուեքենէ* b *ծուլութենէն*

7 e *կամեսցի* bcdefghiklmopqrst *կամիցի* eg *հաւանակի* b *հարկաւոր (*q *հարկաւի)* փխ. *հաւանակից* t *լինել* բացի LYêk-ից մնացած Ձեռ-երր *գարդաւորութեան* H *եպիսկոպոսաց*

8 e չիր *իսկ* Heg *եպիսկոպոսքն* ê *եպիսկոպոսացն* û *եպիսկոպոսունք* b *եպիսկոպոսք* q *եպիսկոպոս* bcd efgkmpqs *ժողովեալք* bq *աղաչեցին* efg *աղաչիցեն* t *լինիլ*

9 F *կարգօութեան* Y *կարգաւորութիւն* . IJMQRSUVXWêûbdln ow *կարգաւորութեան* Subq *նոքա* k *նոքայեն* w *եպիսկոպոսն* d *և որ* ud *մնաց* bq *մնան* efg *մնայն*

10 AIJKLMOPQRSTUY *հայրապետ* V *հայրապետացն* d *այսինքն է* b *յամենայն* փխ. *այսինքն* Wbeg qw *մայրաքաղաքին* p *մայրաքաղաքաց*

11 W *եպիսկոպոսի* d *աղաչելն* eg *աղաչիցեն* KLMQRSTYZêû *բազմութիւնք*

12 begq *ինքն* փխ. *ինձ* bq *այս* փխ. *այսպէս* W *սոսա* փխ. *այսպէս* KL Zd *Թուի* KLMQRSTXZbefghlq rt *բարիոք* Y *բարոք* l չիք *և սմա... եկեսցէ ապա՝ ոտղ* 13 w չիք *և (սմա)* b *մամնոյլ* փխ. *սմա մնալ* begq չիք *զի*

13 bcdefgkmpqs *Թէ* o *եթէ է և·ի·ê* չիք *և ի* ûbdefgiq չիք *և (ի ձեռն)* e *աղաչել* d *աղաչիցեալ* cdefghiklm oprst *կոչեսցէ (*bq *կոչեսցի)* փխ. *ոչ եկեսցէ*

14 Q *Թղթոյվ* FIJKLMQRSTXZWêû dn *բազմութեան* bq *բազմութիւն* eg *բազմութեամբ* hl *բազմութենէ*

առնել։ Այլ պարտ է կոչել եւ որք մաւտաւորքն են ի գաւառին եպիսկոպոսք առ ի ձեռնադրութիւն մայրաքաղաքի եպիսկոպոսին։ Եւ ոչ է պարտ վայրապար կարգաւորել եպիսկոպոս ի գեաւղ ուրեք կամ ի դուզնաքեալ քաղաքի, որում եւ մի երէց բաւական է, քանզի ոչ է անդ կարեւոր եպիսկոպոսի կարգել, զի մի՛ արհամարհեսցի եպիսկոպոսին անուն եւ իշխանութիւն, այլ գաւառի եպիսկոպոսք, որպէս յառաջագոյն ասացի, յալնպիսի քաղաքս կարգել պարտին եպիսկոպոսքն ուր եւ առնէին եպիսկոպոսք։ Այսպ եթէ գտցի այնպէս բազմութեան թուովք ժողովուրդք եւ քաղաք, զի արժանի՛ է նմա եպիսկոպոս ընդունել՝ առցէ, թէ ամենեցուն հաճոյ թուեսցի այս։ Պատասխանեցին ամենեքեան. Հաճոյ է։

ՃԾԷ (ՃԾԹ) է. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Մեր ունայնութիւնս եւ բազմազաւրումն եւ աշխարհական բաջաղանք արարին մեզ ոչ ունել այսքան

1 BCU այլ ւ ապա փխ. այլ û չիք և hlo որ bq որք ի û մաւտաւորք b մաւտաւոր fhklmopqs մաւտաւորն MST մաւտաւորին բացի Ydegirtw-ից ւմնացած Ձեռ.-երը մաւտաւորին

2 b եպիսկոպոսքն befgq չիք առ rt ի ձեռնադրութեան RXYdqr մայրաքաղաքին b մայրայքաղաքին

3 M վայրապար b կարգաւորեալ d կարգաւոր BCDEFGHê ի գեղ bq ի գեղս JKMOPQRSTVZnw ի գեւղ lW ûdhlort ի գիւղ eg ի գեւղս cfkm ի գեաւղս ps ի գիւղս

4 bl չիք ի b ի գուղնայքննեայ q ի գուղնաքննեա e գքաղաքի A սկզբնապէս ուրում, գբիչք ուղղել է որում û յորում hiloprt ուրումն (f ուրում ըզգ ուրեմն b որեմն W միում) փխ. որում cdkmps որումն (cp ուրումն s ուրում) որոյ փխ. որում u չիք և ê բաւակ[ան] էր

5 KLMQRSXYZ չիք ոչ է W ընդ փխ. անգ l կարևիր q կարգաւոր եպիսկոպոսին կարգել գի ոչ է անգ կարևոր եպիսկոպոս կարգել փխ. կարևոր եպիսկոպոսի կարգել b df եպիսկոպոս W կարգել անգ զի

6 RXY եպիսկոպոսին անուն (X անուան Y անունն) արհամարեսցի c և եպիսկոպոսին dn եպիսկոպոսի d անունն ir չիք և BC այլ b գաւառին Fd եպիսկոպոս

7 Khl որ փխ. որպէս CDGHêg hl այնպիսի MRYbq քաղաքն Wk mps քաղաք û ի քաղաքս bcdeglq rt կարգել BCDEFGHê պարտին կարգել (ê կարգել)

8 W պարտեն bcefgkmpqs չիք պարտին Ubefgq եպիսկոպոսք s եպիսկոպոսունք w եպիսկոպոսունն BCDEFGHOê չիք եպիսկոպոսքն U չիք ուր և առնէին egps եպիսկոպոսքն K չիք ապա... բազմութեան՝ ոտդ՝ 9 bcdefghlklm opqrst թէ

9 ù գտցէ d այնպէս գտցի c բազմութիւն efg բազմութեանն r բազմութենէ CDGHKlZê թըւով b թըւաւք cr թուով E ի ժողովուրդք r և ժողովո՛ դք t ժողովուրդ w ի փխ. և bq քաղաքն cefkmps քաղաքք

10 bcdefghiklmoqrs արժան է Qè եպիսկոպոսք û ասացէ փխ. առցէ b եթէ s ամենեցու

11 LZê թըւեսցի bq թուեցաւ defgim oprs թուի n այսմ bq չիք այս, և ասացին թէ փխ. ամենեքեան e թէ հաճոյ է

12 b եսիոս k եպիսկոպոսն Qb եպիսկոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց begq յունայնութիւնս d յունայնութիւնն b բազմայզաուում q բազմազաուում r բազմազուսուժն փխ. բազմազաուումն û չիք և բազմազաուումն

13 l զաշխարհական hl և բաջաղանք û զբազմունս փխ. բաջաղանք b բաջայզանք bq արին bcdefgbkl mopqrst չիք ոչ bcdefgkmpqs ունեք մեզ û ունիլ

համարձակութիւն եւ շնորհս որքան պարտիմք ստանալ՝ ՚ի հանդիպ բազումք լեպիսկոպոսաց ոչ պակասեն ի բանակս երթալով եւ մանաւանդ Ափրիկէացիք, որք, որպէս տեղեկացաք ի սիրելւոյ եղբաւրակցէն մերմէ եւ պաշտաւնակցէն՝ եպիսկոպոսակցէ Գրատաւ, զփրկչական խորհուրդ ոչ ընդունին, այլ այնպէս արհամարհեն, որպէս զի մի մարդ ի բանակին բազում եւ պէսպէս, եւ որ ոչ կարեն աւգուտ առնել եկեղեցւոյ, պաղատանս տանել եւ ոչ որպէս պարտ եւ պատշաճ լինել աղքատաց եւ աշխարհականաց պատիւս եւ գործակալութիւնս ոմանց հնարել՝ Արդ՝ այս ունայնութիւնս զգումարումն ոչ առանց գայթագղութեան ուրուք մեզ եւ բամբասանաց առիթ լինի՝ Արդ՝ վայելչական համարեցայ եպիսկոպոսի զիւր աւգնականութիւն տալ նմա, որ ոք յումեքէ բռնաւորեսցի կամ յալրեաց ղրադատեսցի, կամ դարձեալ եթէ ոք որ[իք] ղրկեսցի լիւր կենաց, թէ բնաւ եւ այս անուանք իրաւացի ունին զաղա-

1 Un համարձակութիւնս h չիք համարձակութիւն և շնորհս որքան l ղշնորհս

2 ûkmp բազում IJKLMQRSTVXYZû dghlnor եպիսկոպոսաց lo որ փխ. ոչ r երակ ասեն փխ. պակասեն Z ի բանակ

3 JKMOPQRSTVXYZWûhlor ափրիկեցիք lL ափրիկեցիկ b աւիրիկացիկ cdefg ափրիկացիք kmpqs ափրիկացիկ it ափրիկացիկք AU տեղակացաք cg տեղեկակաք hilort և տեղեկացաք ûbefghlqt ի սիրելի բացի AFRXms-ից մնացած Ձեռերր ի սիրելոյ

4 BCDEFGHê յեղբաւրակցէն ûı եղբօրակցէ b եղբայրակցէն û չիք և պաշտաւնակցէն BCDEFGHê և ի պաշտաւնակցէ L պաշտաւնէից Shlo պաշտաւնակցէ KLMOPQRST XZW յեպիսկոպոսակցէ NVYw յեպիսկոպոսակցէն eg և եպիսկոպոսակցէն kmpqs եպիսկոպոսակցէն û չիք եպիսկոպոսակցէ

5 b և զփրկայկան q զփրկական bdkm pqrs խորհուրդն բացի hilort-ից մնացած Ձեռ-երր ունին փխ. ընդունին (=հուն. παραδέχονται) d այն փխ. այլ

6 DQYhklmpst չիք զի, զմի RXY ի բանակէն hlo ի բանակէ bq և ի պէսպէս eg ՚չիք և (որ) t չիք որ w-ի հրատարակիչը պէսպէս բառին որպես հաջորդ ավելացրել է ազաչանս թեև այդ բառը չունի սույն և Հա-ի հրատարակութեամբ բոլոր Ձեռերը. այդ բառը չունի նաև հունարենը՝. ὡς ἕνα ἄνθρωπον εἰς τὸ στρατόπεδον πλείστας καὶ διαφόρους καὶ μὴ δυναμένας ὠφελῆσαι τὰς ἐκκλησίας

7 A աւգուտ աջ լուսանցքում JY cefghlopqr եկեղեցոյ Vê յեկեղեցւոյ b եկեղեցոյն bq պազատանաս û չիք պաղատանս... զազաչանս՝ 14-րդ տողը փոխարենը ունի և այս է առիթ գայթակղութեան q տանանել befgq չիք և

8 bq պարտ է պատշաճ է լինել d չիք պարտ eg պատշաճ է լինել N չիք և պատշաճ լինել աղքատաց d աշխարհայկալաց F և պատիւս Ub պատիւ

9 Gd գործակալութիւն bq յունայնութիւնս

10 F զգոմաբումն b և զգումարումն. q չիք ոչ առանց KLQSTY բանբասանաց

11 hilort չիք առիթ BCDEGHIèbdnp qs լինել hilort լինելի

12 ê օգնականութիւնն t ուր փխ. որ b արք (q որք) փխ. որ ոք Wq յումմեքէ p ումեքէ

13 IJSdhklmrt այրեաց q յարեաց Y ղրագատեսցէ ho ղրացի տեսցի (l գրացի տեսցէ) փխ. ղրագատեսցի d կամ որ դարձեալ բոլոր Ձեռ-երը որ, հետևելով հունարենին՝ ὁρφανός, ուղղեցինք որբ Zbhilopt չիք որբ r ոչ փխ. ոք որբ ê ղրկեսցէ

14 IJKLMQRSTXYZbkqt իւր GY bq կենացն IJ եթէ hl և թէ Y և փխ. թէ t իրացի փխ. իրաւացի

չանս։ Արդ՝ սիրելիք եղբարք, եթէ ամենեցուն այս հաճոյ թուի՝ դատ արարէք, զի ոչ ումեք եպիսկոպոսի պարտ էր ի պաղատն երթալ, բայց ի նոցանէ, զոր բարեպաշտ թագաւորն մեր ի ձեռն հրամանաց իւրոց կոչեսցէ. եւ քանզի բազում անգամ ի դէպ լինի ոմանց լանապատ տեղի վանանն ապաւինել լեկեղեցի վանն իրացն լանցանաց կամ անխտիր դատապարտեալ պահեսցի եւ կամ այլ ինչ իւիք դատավճռաւ անսալով, զայսպիսեացն ոչ ուրանալ եւ լինել լաւգնականութիւն, այլ առանց ծուլութեան եւ առանց երկիւղի պարտ է այսպիսեացս խնդրել թողութիւն։ Արդ՝ եթէ այս հաճոյ թուի՝ դատավճռակից լերուք։ Պատասխանի ետուն ամենեքեան. Սահմանեսցի եւ այս։

ՅԾԸ (ՅԾԴ)Ը. *Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եւ զայս ձեր իմաստդ դատեսցէ։ Գանգի թուեցաւ մեզ, զի մի ընդ ամբաստանաւքն անկցի եպիսկոպոս ոք երթալով ի պաղատն, թէ ոք ի նոցանէ այսպիսի ունիցի պաղատանս, որպէս վերագոյն լիշեցաք, ի ձեռն իւրոյ սարկաւա-*

1 ûbcdefgkmpqsw *սիրելի* Kdehmp qs *եղբայրք* e *ամենետուն* hlo *այս ամենեցուն* DGH չիք *այս* KLR Zê *Քրւի* d *Քւի*

2 b *գաաայպարտէմք (*q *գատապարտէք)* փխ. *դաա արարէք* KMST *արէք* d չիք *ոչ* ld *յումէք* bhiloqt է փխ. *էր* I *ի պաղատանս* XYûb *ի պաղատան* բացի deg-ից մնացած Ձեռ-երը *ի պաղատանն*

3 ê *երթեալ* hl չիք *երթալ* ckmt *բայ* rt *ի նմանէ* փխ. *ի նոցանէ* m *դորս* I *բարեէպաշտ*

4 befgq *հրամանի իւրոյ* d *կոչէ* bcdef ghikmopqrst չիք *ի* irt *լիցի*

5 Y *անարատ* փխ. *յանապատ* բացի Vcghilortw-ից մնացած Ձեռ-երը *անապատ* բացի cdhıklmoprstw-ից մնացած Ձեռ-երը *վանն* փխ. *վանանն* Xû *ապաւինելոյ* HSVêbegq *եկեղեցի* U *իրաց* b *իրանցն* E *իրաւանցն* փխ. *իրացն*

6 R *յանցանց* ê *յանցանացն* d *անցանացն* eg *անցանաց* ė *դատ դատապարտեալ* bcegq չիք և AU *այդ* d *իւիք այլ ինչ*

7 b չիք *ինչ* JY *գատավճիռաւ* b *գատավիճիռաւ* ûeg *գայնպիսեացն* bhılort *զայսպիսեացս* I *որանալ* J *աւրանալ*

8 Mdlo *աւգնականութիւն* RSTYûe gh *օգնականսւքիւն* ê *յաւգնականութիւնն* A *ծուղութեան* Y *ծուլութեանն* DGHê չիք *ծուլութեան* և *առանց* ABDEFGHê *երկիղի* Un *երկեղի*

9 u *այսպիսեայս* b *այսպիսեացն* cdık mps *այսպիսեաց* rt *այնպիսեաց* b *խնդրելով* Ybceghloqr *դթողութիւն* I *այսու (*Q *այսպիսեացս)* փխ. *այս*

10 KZd *Քրւի* ê *Քւի* L *Քրւեցաւ* hl *Քուեսցի* G չիք *Քուի* BCDEF GH *դատավճռակիցք* ė *դատավճռակիցիք* bq *լինել* ilor *ամենեքին* eg *ամենեքեան Քէ*

11 Jüeg չիք *և* JU չիք *այս*

12 b *ասիոս* d *եպիսկոպոսն* b *և ասաց* Jû *և դայս ձեր և այս իմասաղ* b չիք *և դայս* U *իմաստս* V *իմասդ* b *իմաստայսիրեացն* q *իմաոտասիրեացդ* egn *իմաստ* e *դատ դաղեաց* բացի cdkmpsw-ից մնացած Ձեռ-երը *դատեաց*

13 KLZ *Քրւեցաւ* Z չիք *մի* Y *անբաստանօք* bcdefghiklmpq *բամբասանաւք (*նաև *բամբասանօք)* փխ. *ամբաստանաւք* c *անկանիցի* befgq *անկցին եպիսկոպոսք*

14 Y չիք՝ *ոք* ûd *եթէ* KLMQRS TX *այսպէս* d *այսպիսեաց*

15 I *պաղատանք* km *ի պաղատանս* c *որպիսիս* kmps *որպիսի* Yef *վերագոյնն* bq *վերագուն* d *ի վերագոյն* s *վերայդոյն* ABCDEFG HIJKLMNOPQRSTUVXYZWêûnw *վերագոյն ասացաք և յիշեցաք* R *յիշեցաւք* r *յիշեցաք որպէս ի ձեռն* TYbfpqs *սարկաւագին* e g *սարկաւագացն*

գի առաքեսցեն, քանզի սպասաւորին պատկեր ոչ է նախանձելի. եւ որ լինելոցն է վաղագոյն պաճուճել կարասցէ. Ամենեքին պատասխանի ետուն. Սահմանեսցի ալւ

ՃԾԲ (ՃԾԵ) Թ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Կարծեմ թէ ալս իրաւացի է, զի թէ լոր եւ իցէ գաւառ եպիսկոպոս առ եղբայր իւր եւ եպիսկոպոսակից առաքեսցէ պաղատանս, եւ մեծագոյն քաղաքին, այսինքն մայրաքաղաքին, նաեւ զսարկաւագ իւր եւ զաղաչանս առաքեսցէ տալով նմա վկայութեան թուղթս, գրելով ըստ կարգի առ եղբարս եւ եպիսկոպոսակիցս մեր, որ յայնմ ժամանակի ի տեղիսն կամ ի քաղաքսն են, լոր բարեպաշտ թագաւորն զարքունական իրսն կառավարէ. Ապա եթէ ոք եպիսկոպոսաց ունիցի բարեկամս ի գաւթի թագաւորին եւ կամեսցի վասն ուրուք աղաչել, որ է վայելուչ, մի արգելցէ ի ձեռն իւրոյ սարկաւագին, եւ աղաչեսցէ եւ պատուիրեսցէ նոցա աւգնականութիւն աղաչելով նմա շնորհել վարկանելով. Իսկ որք ի հառմ երթան, որպէս լառաջ ասացի, սիրելի եղ-

1 bq առաքեսցին G սպասաւոր e սպասաւորին hl սպասաւորի hilort չիք պատկեր, են փխ. է (նախանձելի), նախանձի

2 hilort և որ լինել և որ լինելոցն է փխ. և որ լինելոցն է Xubq լինելոց bq վաղվաղակի eg վաղվաղակոյն b պատճառել փխ. պատճուճել ûb fq ամենեքեան q պատասխան

3 b ետուն և ասեն սահմանեսցի ft և այս Gd չիք այս

4 V ոսիմոս b ասիոս bq եպիսկոպոսն b թէ կարծեմ d եթէ H իրասացի է n յիրաւացի

5 dn եթէ Sq որ b և որ իցէ bqw գաւառի Y եպիսկոպոսն r չիք առ d չիք իւր begq առ փխ. (իւր) և KLMNOPQRSTXYZWûn չիք և

6 u պաղատան KLQRSTZ մեծագոյծ M մեծագոյք ü և ի մեծագոյն d մեծագին բացի cdikImnoprstw-ից մնացած Ձեռ-երը քաղաքէն d քաղաքին նայև զսարկաւագի իւր այսինքն է մայրաքաղաքին նայև զսարկաւագ hir այսինքն է Y այս (b յամենայն) փխ. այսինքն

7 Y մայրաքաղաքէն l չիք այսինքն մայրաքաղաքին hlps և նա փխ. նաև Hû սարկաւագ bq զսարկաւագին H չիք և d առաքեսցէ և աղաչանս տալով F աղաչանս ü գաղաչան

8 ı թուղթս վկայութեան p թուղթ վկայութեամբ s վկայութեամբ IJ թուղթ û թողթ bcefgkmpqs չիք գրելով Mêdegbilo եղբայրս bq եղբայր rt եղբայրն

9 hilort առ փխ. և bdefgkmpqs չիք և Y և առ q եպիսկոպոսից r այնըմ egq յայն փխ. յայնմ Y որ ի տեղիսն են և քաղաքի են ê չիք ի (տեղիսն) U ի տեղի Wbq ի տեղիս

10 Wd ի քաղաքս b քաղաքականին eg քաղաքանիս q քաղաքքանին begq չիք են IJNPSVWûb ck որ w ուր փխ. յոր q չիք յոր l բարեէպաշտ ı բարեպաշտութեան p պարեպաշտ ü թագաւոր H արքունական ubdq իրս

11 IKMST կարավարէ J կարավառէ Ubefgınqrt թէ IJLSûbdegiq եպիսկոպոսաց

12 MXeg ի գաւիթ m ի գաւիթ հնմանհուն. τῶν ἐπισκόπων φιλους ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ παλατιου b կապեսցի փխ. կամեսցի d որ ոչ է N չիք է

13 t սարկաւագին իւրոյ M չիք իւրոյ bcdefghikmoprst չիք և (ազաչեսցէ) q չիք և (պատուիրեսցէ)

14 ê աւգնականութիւնն b աղաչել և շնորհել Y շնորհ ı շնորհելով eg q վարկ արկանելով

15 IKWbhloqrt որ բացի GVbefghilop qrt-ից մնացած Ձեռ-երը հռոմ So առաջ d առաջն bcefgkmp qs յառաջն W յառաջ առաջագոյն ասացի befgq եղօր (նաև եղբաւր) dr եղբայրն

բաւըն մերոյ եպիսկոպոսակցի Յուլիայ, զպաղատանս զոր ունիցին տալ պարտին, զի նախ նա փորձեսցէ. եւ եթէ ոչ ոք ի նոցանէ անամաւթ իցէ, եւ այսպէս զիւր հոգաբարձութիւնս տալով առաքեսցէ ի պաղատն։ Ամենեքին եպիսկոպոսքն ասացին թէ՝ Հաճոյ թուեցաւ մեզ եւ վայելուչ է խորհրդակցութիւնս այս։

ՁԿ (ՁԾՋ) Ժ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եւ զայս հարկաւոր գոլ կարծեմ, զի ամենայն ճշմարտիւ եւ խնամով քննեսցի, զի եթէ ոք մեծատուն կամ քողոստիկոս ի հրապարակէ աղաչեսցէ լինել եպիսկոպոս, ոչ յառաջ նախ կարգեսցի, եթէ ոչ նախ սարկաւագի եւ գրակարդացի սպասաւորութիւն կատարեսցէ, զի ընդ ամենայն աշտիճան կրթել, եթէ արժանաւոր կարծեսցի, հանել ի կամարն եպիսկոպոսութեան յառաջադիմութեամբ անցանել կարասցէ, բայց կալ լիւրաքանչիւր կարգի աշտիճան, ոչ դուզնաքեայ ժամանակի երկայնութիւն, որով ժամանակաւ հաւատ նորա եւ վարուցն յաւակամութիւն եւ հաստատումն եւ հեզութիւն ծանաւթ լինել կարասցեն. եւ այսպէս արժանի առ աստուածային քահանայութիւնն կարծեցեալ ի մեծագոյն վայե-

1 g *մեր* E *եպիսկոպոսակցէ* b *յոդիայ* eg *յոդիա* h *յուդիայ* l *յուդսիա* km ps *ուղեայ փխ. յուլիայ բացի* Vû cfw-hg *մնացած* ՁԼու-երը *յուդիայ* u *պաղատան* b *պաղատանն* efgq *պալատանն* N *ունիցեն* w *ունեցին*

2 Ehlo *նախափորձեսցէ փխ. նախ նա փորձեսցէ* H չիք *նա* p *նա նախ* ê *փորձեաց* ı *զի փխ. և* hl չիք *եթէ* d *ոք ոչ* n *ի նոցանէն*

3 R *զիւր* Yû *իւր* b *հոգաբարձութիւն* efghıloqrt *հոգաբարձութիւնն* be gq *առանալով* (f *տանալով*) *փխ. տալով*

4 hq *ի պաղատանս* c *ամենեքեան* u *եպիսկոպոսք* bq *եպիսկոպոս*

5 JLZêd *թուեցաւ* Kbc չիք է c *խորհրդակցութիւն* g չիք *այս*

6 b *ասիոս* dq *եպիսկոպոսն* û չիք *ասաց* cdefghıklmopqrst *կարևոր* (b *կարգաւոր*) *փխ. հարկաւոր* MQ SZ *հարկաւոր տեսանեմ գոլ* eg չիք *գոլ*

7 U *ճշմարտի* p *խնամոս* bq *քննեսցէ* bcefgikmpqrst *ոք կամ. մեծատուն* (b *մեծայուն*) *կամ*

8 g *կամ կրկնված է* BCDE *քողոտրիկոս* W *տողոստիկոս ճմմտ. ճուճ.* η σχολαστικὸς En *ի հրապարակի է* û *ի հրապարակի* d *ի հրապարկարէ* bq *աղաչել* cdefghiklınoprst *աղաչէ* rt *լինիլ* d *որ փխ. ոչ*

9 W *կարգեսցին* E չիք *ոչ* k *նախասարկաւագի* h *գրակարգասցի* Q *կրակարտացի*

10 ê *սպասաւորութիւնն* b չիք *ընդ* EHKLMQRSXYZWêûdegbılmnop qrst *աստիճան* û *կրթեալ*

11 bcdefgkmpqs չիք *եթէ* d *արժանաւորի* Mê *հանելն* KLRTYZ *եպիսկոպոսութեանն*

12 b *յառաջադիմութեան* rt *անկանել փխ. անցանել* ê *բաց* IJPSTVûeg kt *իւրաքանչիւր* e *յիւրաքանչ* b *իւրայքանչիւր*

13 EKLMQRSXYWêûdegilmnopqrst *աստիճան* h *յաստիճան* w *աշտիճան*[*ին*] DGHêbegq չիք *ոչ* ı *որ փխ. ոչ* bq *գուզնոքա* c *գուսնաքեա* e *գուզնայքան* fg *գուզնաքա* KLMSTXYZ *ժամանակեա* ub *ժամանակ* Fps *երկայնութեան* ü *երկարութիւն, յորում փխ. որով*

14 û *ժամանակի* k *նոցա փխ. նորա* ü *վարուց* e *յարուցն* (q *արուցն*) *փխ. վարուցն* L *յաւակամութեան* ë *յաւակամութիւնն* b *յաւակամ* n *յաւականութիւն* ê չիք *և* (*հաստատումն*)

15 h *ի փխ. և* (*հեզութիւն*) ê *հեզութիւնն* û *հեզութեան* ı *կտրասցին փխ. կարասցեն* ü չիք *և այսպէս.... պատիւ՝ էջ* 263 *տող* 1-*իճ* Q *յոյսպէս* W *սոսա փխ. այսպէս* H *արժարանի*

16 I *առ կրկնված է* ê չիք *առ* IJMSXb cdefgklmpqs *քահանայութիւն* rt *կարճեցեալ փխ. կարծեցեալ* eg *կարծեցեալ.... ոչ գիտութիւն՝ էջ* 263 *տող* 1-*իւն կրկնված է* bq *զի փխ. ի* hlr *ի մեծագոյնն* Y *վայելեսցեն*

լեսցէ պատիւ. քանզի ոչ պատեհ է, ոչ գիտութիւն եւ ոչ բարուք վարքն, ընդունել թեթեւութեամբ եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ առ ձեռնադրել, քանզի այս իրաւապէս նորատունկ կարճեսցի, վասն զի մանաւանդ եւ երջանիկն առաքեալ, որ հեթանոսացն եղեւ առաքեալ, երեւի արգելլովն վաղագոյն զկարգաւորութիւնն, քանզի երկայն ժամանակին փորձ զվարսն եւ զիւրաքանչիւր գործ եւ զկամս դիւրագոյն տպաւորել կարասցէ: Ամենեքեան ասացին թէ՝ հաճոյ է նոցա եւ քննութին ոմեքք ոչ շրջել զալտոսիկ:

ՅԿԱ. (ՅԾԼ) ԺԱ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եւ զայս սահմանել պարտիմք, եթէ եպիսկոպոս յայլ ի քաղաքէ եկեսցէ ի քաղաք յայլ կամ յայլ ի գաւառէ ի գաւառ յայլ՝ գոռոզութեան աղագաւ իւրոց գովեստից

1 bq *ի պատիւ, քան (q քանի)* տեղ փխ. *քանզի* û չիք *ոչ* U *պատահէ* փխ. *պատեհ է* d է *պատեհ* û *ոչ-տոյ է բաղում գիտութիւնք մանաւանդ գիտութիւն բարութիւն խոհեմութիւն ոչ է օրէն թեթեւութեամբ ընդունել* փխ. *պատեհ է ոչ.... ընդունել թեթեւութեամբ* Un չիք *ոչ (գիտութիւն)* ê *գիտութի,նն* bq *գիտութեան* n *տգիտութիւն* ps *գիտութեամբ* d չիք և Ip *բարուք է* Ubefghlnoqrt *բարիոք*

2 A *վարքն* ուրիշներք ñեռագայում ուղղել եñ *վարկաք* BCDEFGH Uê *վարկաք* n *վարկա* IJKLMNO QRSVXYZW չիք *վարքն* P չիք *վարքն բայց տեղք թողել եñ* T *վարքն* ավելացրել եñ ուրիշներք b *վարք* W *ընդունելութիւն* I *ընդունել թերութեամբ ընդունել*

3 NO *այլ* փխ. *առ* X *առ ի ձեռնադրել* bcdefgkmpqs չիք *առ* û չիք *առ ձեռնադրել.... զկարգաւորութիւնն՝ տող* õ d *այսպէս* փխ. *այս* bgq *նորատուն* d *կարճեսցին*

4 IJKLMNOPQRSTVXYZWdw *երջանիկ* Xdw *առաքեալն* b *առաքեալներ* Gp *որ ի հեթանոսացն* d *հեթանոսաց* befghlq չիք *որ հեթանոսացն եղև առաքեալ*

5 J *երևելի (b և ի)* փխ. *երևի* I *երևելոյն* փխ. *երևի արգելլովն* Y *արգելով* hl *արգելումն* g *կարգելոյն* փխ. *արգելլովն* NW *վաղագոյն քան զկարգաւորութիւն* FS Ubdn *զկարգաւորութիւն* u հարկ է փխ. *քանզի*

6 f *երկեայն* ù *ժամանակ* l *ժամանակի* ûb *փորձել* ù *զվարս* r *զիւրաքանչիւրս* ù չիք և *զիւրաքանչիւր* br *գործն* q *գործոն* û *գործս կամս* և *զիւրագոյն* MRSTXY չիք *գործ* Q չիք *գործ բայց տեղք թողել եñ*

7 hilort *զկամն* STZ *զիրագոյն* b *գիւայգոյն* d *տպաւորեսցէ* փխ. *տպաւորել կարասցէ* ù *սպասաւորել* փխ. *տպաւորել* n *ամենեքին* cdefg *եթէ* YW չիք *թէ*

8 hto *թուեցաւ* փխ. է բացի bcdefg hklmopqrstw-ից մնացած Ձեռ-երր չուñեñ և ûh *զայնոսիկ*

9 b *ասէոս* d *եպիսկոպոսն* beg *եպիսկոպոսաց* փխ. *եպիսկոպոս ասաց* ilor *սահմանեալ* L *սահմանեսցուք* փխ. *սահմանել պարտիմք* Q *պարտիւք* բացի Ghdfiloprs-ից մնացած Ձեռ-երր *պարտիք*

10 o *յեպիսկոպոս* q *եպիսկոպոսք* A *յայդ (ի քաղաքէ)* IJûbkms *այլ (ի քաղաքէ)* p չիք *յայլ (ի քաղաքէ)* hllort *ի յայլ քաղաքէ* YW ûdeg չիք *ի (քաղաքէ)* bq *եկեսցեն* befgq չիք *ի քաղաք* û *յայլ* փխ. *ի (քաղաք)* IJKLMQRSTUXYZ kl *այլ (կամ)* û չիք *յայլ (կամ)* begq *յայլ հաւատէ (eg հաւէ) ի (e այլ g յայլ) գաւառ* փխ. *յայլ կամ յայլ ի գաւառէ* KLMQRSTX YZêkmo *այլ (ի գաւառէ)* IJû չիք *յայլ (ի գաւառէ)* KYcdfhiklmopr st չիք *ի (գաւառէ)*

11 û *յայլ* փխ.*ի* HIJd չիք *ի* d *յայլ գաւառ* bq չիք *ի գաւառ* eghlo չիք *ի գաւառ յայլ* ù չիք *յայլ* IJKLM QRSTXYWkq *այլ* Yê *գոռոզութեանն* eg *գոռոզութեամբ* d *յազգաւ* ûbcdefghiklmopqrst *իւրոյ* Yûcdefghloqrt *գովեստից* b *գովեստից* i *զգեստից* փխ. *գովեստիցն*

սպասաւորելով կամ թէ աւանդութիւն ինչ հնազանդեցուցանելով եւ բազում ժամանակս կալ անդ, եւ եթէ քաղաքին եպիսկոպոս ոչ է հմուտ վարդապետութեան, մի՛ արհամարհեսցէ զնա եւ լաճախագոյն ի բեմէ խաւսեսցի, ամաչեցուցանելով եւ յամաւթ առնելով, որ անդ եպիսկոպոսն է, քանզի այս պատճառք սովոր են խռովութիւնս առնել, եւ յայսպիսի սովորութենէ զալլոց զաթոռ ինքեան խաւսել եւ հանել փութալ, ոչ թերահաւատելով որ նմա տուեալն է՝ թողուլ եւ յալլ փոխել։ Արդ՝ սահմանելի է ժամանակն, որ վասն այսորիկ, քանզի ոչ ընդունել զեպիսկոպոս՝ ապիրատ եւ անպիտան կարծելի է։ Բայց լիշել ի յառաջեալ ժամանակին զհայրն մեր, որ սահմանեաց, զի թէ ոք ասէ զուր ի նոսա, ի նորին քաղաքի եղիցի լերիս կիւրակէս աւուրս, Գ շաբաթս ոչ հաղորդեսցի, ի բաց շարժեսցին յաւրինաց անտի։ Արդ՝ եթէ ի վերալ աշխարհականաց այսպէս հրամայեալ է՝ ոչ է պարտ եւ աւգտակար եպիսկոպոսի, եթէ եւ ոչ մի ինչ ծանրագոյն ունիցի կարիս կամ իրս դժուարինս առ ի բազում ժամանակս թողուլ զիւր եկեղեցին եւ տրտմեցուցանել

1 t սպասելով փխ. սպասաւորելով e աւանդութիւնն b չհնազանդեցուցանել krt հնազանդեցուցանել

2 d ժամանակաւ bcdelgq չիք k W քաղաքի NOW եպիսկոպոսին X եպիսկոպոսն

3 b համարեսցի g համարեսցէ q արհամարեսցի

4 DGHê ի բեմ û ի բեմի b ի բեմէն N խօսեսցէ Wefg խօսիցի (նաև խաւսիցի) d ամաչեցուցանել km ps և ամաչեցուցանելով U չիք և յամաւթ առնելով NOWûn ամօթ (նաև ամաւթ)

5 begq եպիսկոպոս IVcdkmps այսպէս (W այդ) փխ. այս Y չիք այս w այսպիսի փխ. այս b սորով են RXY խռովութիւնք ê խռովել փխ. խռովութիւն առնել բացի cdhlklm oprst-ից մնացած Ձեռ-երը խռովութիւն

6 b են առնել IJNOSVWûhlmnps այսպիսի Y յայսպիսիսի é զայսպիսի êps սովորութիւն է b սովորութենէն hl սովորութեան lq յաթոռ Jûd աթոռ ê դյաթոռ դյինքեան d ինքեանս hlor ինքեանք km ps ինքեանց

7 r խոնհարել (t խորհել) փխ. հանել t փութոյ Gոչ երթա հաւատելով փխ. ոչ թերահաւատելով bcq թերէհաւատելով d թերայհաւատելով lo մնայ փխ. նմա KL տըւեալն eûb տուեալ d տըւեալն kmps չիք է (թողուլ)

8 IJXbcdl այլ û չիք յայլ l սահմանեալ է r չիք է u ժամանակ b չիք որ d այսոքիկ

9 d զի փխ. քանզի ûl եպիսկոպոս bde gq զեպիսկոպոսն

10 bhlor յիշելի է յառաջեալ (b յառաջել lo առաջեալ) d չիք յիշել ի û ht չիք ի q յառաջել ap յառաջին փխ. յառաջեալ L զժամանակին RX ժամանակն ù հայրն hq զհայր

11 û և փխ. զի Y չիք զի ûbcdefgkm qs եթէ ê ի նա փխ. ի նոսա d չիք ի նոսա eg ի նոսա որ ի նորին d ի նոսին փխ. ի նորին L չիք ի նորին քաղաքի ê քաղաքին b քաղաք d որ ի քաղաքին begq եկեղեցի փխ. եղիցի L չիք եղիցի յերիս կիւրակէս

12 Shq երիս ê յերիս Megq կիւրակէ բացի AYûbfblort-ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէս LMQRSTXYZ յաւուրս W երիս (շաբաթս) hdq շաբաթ eg շաբաթու êbcdfghiklmopqr st բայց փխ. ի բաց êk շարժեսցեն

13 hlo աւրինաց (նաև օրինաց) eg այց փխ. յաւրինաց X յօրինացն bq չիք յաւրինաց bcdefgkmpqs ասաի b չիք ի վերայ

14 Q այս (W սորա) փխ. այսպէս û պարտ եպիսկոպոսի և օգտակար

15 U և եթէ ոչ hlo թէ bcdefghiklmop qrstw չիք եւ (ոչ) f չիք ոչ h մի ոչ b չիք մի cdfkmpqs մինչ փխ. մի ինչ b ծանրագոյն d չիք ունիցի F կարիր

16 begq թողլով q յեկեղեցին

դհաւատացեալս նմա ժողովուրդն։ Ամենայն եպիսկոպոսքն ասացին. Եւ զայս կարի վայելչական սահմանեմք։

ՃԿԲ (ՃԾՀ) ԺԲ. *Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Գանզի ոչ ինչ թողլի, եւ այս սահմանեսցի։ Ոմանք լեղեարց մերոց եւ լեպիսկոպոսակցաց ի քաղաքս*
5 *յորս եպիսկոպոսունք կարգին, կարծեն ստանալ այժմ սակաւ ստացուածս, բայց լալլ տեղիս մեծագոյն ստացուածս, յորոց կարող են հնամարկել եւ տնանկաց, այնպէս թողացուցանել նոցա համարիմ. զի եթէ հանդերձեալ են լիւրեանց տեղիսն գնալ եւ զպտուղսն ժողովել՝ Գ կիւրակէս աւուրս, այսինքն Գ շաբաթս, լիւրեանց*
10 *գեաւղս կալ նոցա եւ կամ ի մերձաւոր եկեղեցիս, յորում են երիցունք, ժողովեսցին, վասն զի մի՛ նա կարծեսցէ լինել ստանց հաղորդութեան գոլ եւ զպաշտաւնն կատարել, եւ ոչ յաճախիագոյն ի քաղաքն յորում եպիսկոպոսքն մտանել, քանզի այսու տարազու թիւրի բան նորա ոչ դիպելով անդ՝ ոչ ինչ վնասակար են, եւ ամ-*

1 bq *դհաւատացեալսն* f *դհաւատացեալն* ghilortw *դհաւատացեալ* b *առ նմայ* d *որ ի նմա* eg *ի նմա* BCDEFGHêd *ժողովուրդս* hilor tw *ժողովուրդն* eg *ամենեքեան* bq *ապա փխ. ամենայն* ûb *եպիսկոպոսք* d *եպիսկոպոսունք* eg *չիք եպիսկոպոսքն* e *ասացի*

2 hilrtw *կարդ փխ. կարի (=ճուն.* (ɔɛʊðɒɛ) q *վայելչականս*

3 b *ասիոս* d *եպիսկոպոսն* BCDEFG Hê *քանզի և ոչ* eg *թողուլ*

4 lJKLMPQRSXYZûbdgr *եղբարց* ûn *չիք և* IJKLMNOQRSZWêbko *եպիսկոպոսակցաց* Yûbeglq *եպիսկոպոսաց*

5 hirt *յոր (N յորո) փխ. յորս* NO *յեպիսկոպոսունք* R *եպիսկոպոսանք* bq *եպիսկոպոսք (b եպիսկոպոսունք) նոքա կարգին* IJû *կարծին* beg *ստացուած q ստուած փխ. ստացուածս*

6 hl *չիք բայց... ստացուածս* HlJKLM QRSTXYZû *այլ û աեղի* Y *մեծագոյնս* bcdefgikmopqst *մեծապէս* beg *ստացուած q ստուած փխ. ստացուածս* HIJKLMQRSTXYZ ûd *որոց*

7 Kbcdefghiklmopqrst *խնամ արկանել* hl *տնանկացն* LMQRSTXYZ en *այսպէս* bq *յայսպէս* hl *նոցա այնպէս համարիմ* ê *համարեմ*

8 bcdefghiklmpqrs *քէ* befgq *հանդերձ են* lJKLMQRSTXYZûbdk *իւրեանց* q *յիւրոց* RXYWbcdefghiklmopqr st *տեղիս* DGHêb *զպտուղս* ù *պըտուղսն*

9 Q *ժողովեալ* lg *ժողով* u *կիւրակէ* b *կիրակէ* լացի AWcefgh Inoqt-իպ մնացած Զեռ-երը *կիրակէս* ê *աւուր* k *աւուրն* eg *այսինքն աւուրս* lJKLMQRSTUXZûbdefgh ilo *իւրեանց* q *իւրոց* Y *չիք յիւրեանց*

10 BCDEFGHSê *գեղս* IJVXWûbdt *գիւղս* lo *գիւղ* KLMNOPQRTegb nw *գեաղս* Y *նոցա գեօղս կալ* be gq *չիք և* dkmps *չիք ի* b *մերձաւորութեան* E *եկեղեցի՛ êbnqs յեկեղեցիս* r *եկեղեցին* lJd *որում* hlo *որ կան փխ. յորում են* Z *չիք են* bnq *իրիցունք* l *իրիցունքն*

11 k *ժողովեսցին* b *մեր փխ. մի* A *նա ձախ լուսանցքում* R *չիք նա* t *նա մի կարծեսցէ* bcdefgkmpqs *կարծեսցէ նա (p գնա)* BCDEFGH Wê *կարծեսցի* û *լինիլ* ê *դադորդու թեանն*

12 ûbq *զպաշտաւն (ևս զպաշտօն)* d *պաշտաւնն* S *աճախագոյն* h *ոչ ի յաճախագոյն*

13 Sd *որում* cefghiklmopst *եպիսկոպոսն* r *եպիսկոպոսք* bq *եպիսկոպոս* Vûd *մտանեն* t *մտեալ էր քանզի* eg *այսոյ* G *տարաղուարքիւրի* l *տարապաքիւրի* u *տարազուքիւն փխ. տարազու քիւրի* kmps *սարազու փխ. տարազու*

14 bcdefgkmpqs *և քիւր* ên *բանն* t *դիտելով փխ. դիպելով* W *վնասել կարեն փխ. վնասակար են* S *ամբարաւաճ* Y *անբարհաւաճ*

բարհաւաճ եւ հպարտ կարծեսցի յանցանացն։ Ամէն եպիսկոպոսքն ասացին. Հաճոյ է եւ այս կարգաւորութիւն։

ՃԿԴ (ՃՄԹ) ԺԴ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եւ այս դարձեալ հաճոյ թուեսցի, զի թէ ոք սարկաւագ կամ երէց կամ ոք ի վիճակելոց անհաղորդ եղիցի եւ առ այլ եպիսկոպոս, որ գիտիցէ զնա, ապաւինեսցի, ճանաչելով նորա, թէ իւրոյ եպիսկոպոսին հանեալ է զնա յաւրինաց, ոչ է պարտ նմա իւրոյ եպիսկոպոսակցին եւ եղբաւրն թշնամանս ածել եւ աւրէնս տալ։ Ապա եթէ զայդ առնել իշխեսցէ՝ գիտասցէ թէ ի ժողով եպիսկոպոսացն պատասխանատուութեան պարտապան լինել նմա։ Եւ ամենեքին եպիսկոպոսքն ասացին. Այս դատաստան եւ զխաղաղութիւն հանապազ պահեսցէ եւ զամենեցուն զիմաստութիւն։

ՃԿԴ (ՃԿ) ԺԴ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Որ հանապազ զիս շարժէ, լռել ոչ պարտիմ։ Եթէ ոք եպիսկոպոս բարկացոզ գտցի, որ ոչ պիտոյ է ալսպիսւոյ առն կրաւնաւորիլ, եւ վաղվազակի յանդիման երիցու

1 cdkmps *կարծի* KLMQRTXYZbdef gq *յանցանաց* S *անցանաց* hl *ամենայն* t *ամենեքեան ասացին եպիսկոպոսքն* b *եպիսկոպոս* egq *եպիսկոպոսք*

2 ABCDEFGHIJNOPRVWê *չիք է* eg *չիք այս* IJ *կարգաւորութիւնք* KMQRSTXYd *կարգաւորութիւնս*

3 b *ասիոս* dk *եպիսկոպոսն* e *եպիսկոպոսաց* փխ. *եպիսկոպոս ասաց* LZêk *Քըվեսցի*

4 bq *եթէ* eg *սարկաւագաց* p *երէց կամ սարկաւագ* begq *կամ ո (hq ով) ոք* h *չիք կամ (ոք)* IL *ի վիճակելոցն* ABCDEGHIjKLMNOPQRSTUVXYZWêûn *անտի հաղորդ* փխ. *անհաղորդ* հմմտ. հուն. ἀκοινώνητος γένηται

5 ûm *լեցի* d *եղեցի* BCDEGHIKLMRêlps *չիք առ* b *չիք գնա ապաւինեսցի... հանեալ է* q *յապաւինեսցի*

6 A *սկզբնապես գնորա բայց գրիչը ուղղել է նորա* cdefgkmps *գնա* փխ. *նորա* q *չիք նորա Քէ... հանեալ է բացի* Ailnort-*ից մնացած* Ջեռ-*երը գնորա* eg *չիք Քէ իւրոյ... հանեալ է* X *յիւրոյ* hlo *իւրով* X *եպիսկոպոսէն* G *չիք եպիսկոպոսին... իւրոյ* BCDEFGHXên *չիք է (գնա) ê յաւրինացն* g *օրինաց*

7 rt *նայ* փխ. *նմա* bceghiklmopqst *իւր* փխ. *(նմա) իւրոյ* d *եպիսկոպոսակցին իւր* Y *եղբօր*

8 KLMQRSTXYZdr *յօրէնս (նաև յաւրէնս)* s *ապէ* hlloprt *Քէ* iort *զայս* hl *չիք զայգ* p *առնիցէ և իշխեսցէ*

9 H *գիտասցի* cdefgq *եթէ* û *որ* փխ. *Քէ* RYb *ժողովս* X *ժողով* IJOûegq *պատասխանութեան* KLMQRSTXYZ *պատասխանատուութիւն* Vh *պատասխանատուութեան ê պատասխանատուութեանն* b *պատասխանատրութեան* d *պատասխանատրուԹեամբ* l *պատասխանութեանն* mnw *պատասխանատուութեան*

10 KLMQRSTXYZilort *պարտական* l *լինիմ* q *լինելն* Yêloqt *ամենեքեան* u *ամենայն* ûh *եպիսկոպոսք*

11 hlo *չիք և (դխաղաղութիւն) ê դխաղաղութիւնն* ûot *խաղաղութիւն* h *խաղաղութեան* l *խաղաղութեանն* eg *դաղաչութիւն (b դաղաչանութիւնս)* փխ- *դխաղաղութիւն* t *չիք հանապազ*

12 Vêblq *զիմաստութիւնն*

13 b *ասիոս* d *եպիսկոպոսն* e *եպիսկոպոսաց* փխ. *եպիսկոպոս ասաց* NO XW *ոչ* փխ. *որ* bq *չարժէ լինել լռել* r *լսել* փխ. *լռել* X *որ* փխ. *ոչ*

14 rt *պարտիմք* hl *Քէ* bq *բարկացոզ* բացի A-*ից մնացած Ջեռ-երը բարկացաւղ* p *էցէ* փխ. *գտցի* lo *ոչ ոք* փխ. *որ ոչ* P *դիտոյ է* փխ. *պիտոյ է*

15 CGHYêbcdefgiqrt *այսպիսոյ* IJû *այսպիսոյն* p *այսպիսւոյն* hlo *այսպիսի* R *կրօնաւորել ê կրաւնաւորել* û *կրոնաւորին* hl *չիք և* b *յանդիման էր* Vbdeghl mq *երիցու*

կամ սարկաւագի շարժել հանել զոմանս լեկեղեցւոյն կամեսցի, նախախնամելի է ոչ լանկարծակի զայնպիսին դատապարտել եւ զրկել ի հաղորդութենէ։ Ամենեքեան ասացին. Որ արտաքսին՝ ունի իշխանութիւն լեպիսկոպոս նորին մալրաքաղաքացւոյն սոյն գաւառին ապաւինել. ապա եթէ մալրաքաղաքի եպիսկոպոսն ոչ իցէ անդ, ի մաւտագոյն գաւառին եպիսկոպոսն ընթասցի եւ աղաչեսցէ, զի ճշմարտիւ խուզեսցի իր նորա։ Քանզի ոչ է պարտ չտալ զլսելիս աղաչողացն. եւ այն եպիսկոպոս, որ կամ իրաւամբք կամ լանիրաւի եհան զայնպիսին, իրաւաբար՝ քերիլ, զի հարցաքննին իրացն եղիցի եւ կամ հաստատեսցի նորա դատավճիռն կամ ուղղութիւն լիցի։ Բայց նախ առաջին զգուշիւ եւ հաւաստեաւ ամենայն ինչ քննեսցի եւ զոր հանեալն է յաւրինաց լառաջ քան զքննութիւն իրին անձին վրէժխնդիր ոչ պարտի առնել հաղորդութեանն։ Իսկ եթէ ժողովեալ ոմանց լուխաւորացն տեսցեն զամբարտաւա-

1 e *սարկաւագոյ* e *զովանս* f *զովմանս* IPVYcdfhılo *յեկեղեցոյն* KSêû *եկեղեցւոյն* NOWegr *եկեղեցոյն* b *յեկեղեցոյ* q *յեկեղեցուն* bcdefg kmpqs *կամիցի* hılort *կամեսցին*

2 û *է և ոչ* S *անկարծակի* ort *զայսպիսին*

3 g *չիք ի, հաղորդութենէն* b *ի հաղորդութենէն* cdhıklmorst *ամենեքին* f *ամենիքին* defgbiklmort *արտաքսեն* cps *արտաքսէն* bq *արտաքինս են* փխ. *արտաքսին* bdq *ունին*

4 ê *իշխանութիւնն* IJWbt *եպիսկոպոս* G *յեպիսկոպոսի* Vw *յեպիսկոպոսն* u *չիք յեպիսկոպոս* eg *նորի* Ybcde fgblqr *մայրաքաղաքացոյն* w *մայրաքաղաքին. հմմտ. հաւ. տղ՝ μητροπόλεως*; loprt *նոյն*

5 l *ապաւինիլ* d *ապինաւինել* ps *թէ* l *չիք ապա եթէ... եպիսկոպոսն* IJKLMQRSTXYZûd *մայրաքաղաքին* Gcb *մայրաքաղաքացի* V *մայրաքաղաքոյն* BCDGHu1 *եպիսկոպոս* l *չիք եպիսկոպոսն* L *որ (S ընթ)* փխ. *ոչ* KQ *չիք ոչ* LM *է* փխ. *իցէ* Q *չիք իցէ* bq *ոչ ինչ իցէ*

6 q *իմասանադոյն* փխ. *ի մաւտագոյն* bq *գաւառի* û *եպիսկոպոս ընթասցէ* g *ընթասցին* b *չիք և աղաչեսցէ* eg *աղաչիցէ* f *աղաչիցի* q *աղաչեսցի*

7 q *չիք զի* R *խուզեսցիր* dq *խնդրեսցի (eg խնդրեսցէ)* փխ. *խուզեսցի* b *ի* փխ. *իր* G *չիք նորա* b *չի առալ* u *լսելի*

8 r *ի աղաչողացն* û *աղաչողաց* begq *աղաչանացն* մնացած Ձեռ-երը *աղաչեւզացն* W *այնպէս* փխ. *այն եպիսկոպոս* bdegkmpqs *եպիսկոպոսն* q *ոչ* փխ. *որ* begq *կամի* փխ. *(որ) կամ* t *չիք կամ (որ)* Vbe *իրաւամբ* S *իրա[ւա]մբք* ûd *իրաւամբ* d *և կամ* bg *և* փխ. *կամ*

9 CDGHIJKLMQRSTXYZêhilnort *անիրաւի* ûdbcefgkmpqs *անիրաւ* b *էհան* bq *այսպիսին* բացի t-ից մնացած Ձեռ-երը *այնպիսին* e *իրաւամբ* d *իրաւաբերել* U *բերի* befgq *բերել* û *չիք զի* H1JKLMQRSTXYZW bcdefghiklmnopqstw *հարցաքննին*

10 R *ի բացըն* փխ. *իրացն* H *իրաց և նեղիցի* փխ. *իրաց եղիցի* û *չիք իրացն* ı *եղիցին* p *չիք և (կամ)* begq *չիք կամ (հաստատեսցի)* l *կամ հաստատեսցի նորա դատավճիռն կրկնված է* û *դատաստանավճիռ* b *դատավիճիռն* r *և կամ* ê *ուղղութիւնն* d *յուղութիւն*

11 ê *բաց* g *չիք բայց* û *չիք բայց նախառաջին... կատարել պարտին՝* 268-րդ էջի 7-րդ տողը b *նախ և առաջին* ê *առաջինն* rt *յառաջին*

12 bq *հանեալ էր յօրինացն* ê *աւրինացց* d *աւրինացն* V *չիք քան* R *զքննութեամբ* ê *զքննութիւնն*

13 V *յանձին* bq *անձինն* bcdefgkmpqs *վրէժխնդրութիւն* IJ *պարտ է* Ychklmoprst *հաղորդութեանն*

14 hl *ժողովել* b *յոմանց* p *չիք ոմանց* IOSWgkpr *ուխաւորացն* V w *յուխաւորաց* XY *զանբարտաւանութիւն* ê *զամբարտաւանութիւնն* eq *զամբարտաւանութեան* rt *զամբարհաւանութիւն* փխ. *զամբարտաւանութիւն* i *զամբարհաւաճութիւն* k *զամբարտաւանութիւն*

նուիրիւն եւ զամբարհաւաճուիթիւն նորա. քանզի ոչ իրաւացի է թշնամանս կամ բամբասանս նանիր կրել, դառնագոյն եւ ծանրագոյն բանիւք պարտին դարձուցանել զայնպիսին, զի որ զվայելուչսն հրամայէ՝ սպասաւորեն նմա եւ հնազանդին. զի զոր աւրինակ եպիսկոպոս ընդ սպասաւորաց պարտի աչալուրջ ունել զկամս եւ զսէր, նոյնպէս եւ որ ընդ հնազանդութեամբն են աննենգ սպասաւորութիւն եպիսկոպոսաց կատարել պարտին։

ՃԿԵ (ՃԿԱ.) *ԺԵ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Եւ զայս ամենայն սահմանեցաք, զի եթէ ոք եպիսկոպոս յայլ ի նահանգէ կամեսցի զայլոյ սպասաւոր առանց կամաց իւրոյ եպիսկոպոսին լաշտիճան ինչ կարգել, անզաւր եւ անհաստատուն եղիցի այնպիսի կարգաւորութիւն կարծեցեալ։ Ապա եթէ ոմանք զայս անձանց հրամայեսցեն, լնդերայց եւ լեպիսկոպոսակցաց մերոց [ր] լիշումն եւ յուղղութիւն պարտին ածել։ Ամենեքին ասացին. Եւ այս սահման կացցէ անքակտելի։*

ՃԿԶ (ՃԿՒ) *ԺԶ. Ալեքսիոս եպիսկոպոս ասաց. Ոչ անգիտանալք թէ՝ որպիսի՛ եւ որքան է Թեսաղոնիկեցւոց մայրաքաղաքն. արդ՝ բազում անգամ*

1 Yq *զանըարհաւաճուԹիւն ê զամբա-*
հաւաճուԹիւնն XY *չիք ոչ*
2 Q *Թշնամուներս* Y *և փխ. կամ* DH
Y *բանըրասանս* KQRTXZ *բռասանս*
փխ. բամբասանս ê չիք կամ բամ-
բասանս Ibq *ի նանիր* d [ն]*անիր*
hl *զառնագոյնս* t *չիք և* DGH
Me *չիք և ծանրագոյն*
3 n *զայնպիսիսնս* t *չիք որ* Khlort *վա-*
յելուչսն i *վայելուչս*
4 d *հրամէ* V *սպասաւորէ* t *սպասա-*
ւորել lVw *նոցա փխ. նմա* k *չիք զի*
KLMRSTXZ *յօրինակ (նաև յաւե-*
րինակ)
5 Qbq *եպիսկոպոսն* blo *եպիսկո-*
պոսք L *սպասաւորացն* t *սպա-*
սաւորի I *պարտին* b *պարտ է*
R *աչազուրջ* hhilort *զկամսն*
6 Hb *զսէրն* kmps *որք* W *չիք որ* b *չիք*
ընդ l *ընդ նորա հնազանդութեամբ*
JYWêbqr *հնազանդութեամբ*
Wê *սպասաւորութիւնն* d *սպասա-*
ւորու KLMQRSXYZ *հնազանդու-*
*թիւն (*T *հնաւանդութիւն) փխ.*
սպասաւորութիւն
7 b *եպիսկոպոսի* eg *եպիսկոպոսք* q *ե-*
պիսկոպոս Q *կատարիլ* b *կատարեալ*
8 b *ասիոս* bq *եպիսկոպոսն* de *եպիս-*
կոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց
J *յամենայն* befgq *հաստատեցաք*
փխ. սահմանեցաք
9 fhiklmnoprst *Թէ* bor *յեպիսկոպոս* l *յե-*
պիսկոպոսի IJûbkr *այլ* dht *ի յայլ*
նահանգէ Wûln *չիք ի* r *ի նայ-*
հանգէ G *ի նա[հանգէ?]* belgq
*գայլոցս (*efg *գայլոգ) *սպասաւորս*
10 begiqr *իւրոց* M *աշտիճան* Eeg *աս-*
տիճան DGHIJKQRSXYZWêiuhi
klmopqrst *յաստիճան*
11 t *չիք և* D *անհաստատ* t *հաստա-*
տուն d *եղեցի* eg *եղիցին* I *լինիցի*
փխ. եղիցի KLMQRSTXYZb *այս-*
պիսի h *այնպէսի* k *այնպէս* Vêeg
qt *կարգաւորութիւնն*
12 Wbefghilopqrt *Թէ* hlrt *յանձանց*
b *հրամայեսցին* l.lêûdegkt *եղբարց*
13 eg *չիք և (յեպիսկոպոսակցաց)* l.lK
LMQRSTVXêkpt *եպիսկոպոսակ-*
ցաց Yûbdegq *եպիսկոպոսաց* o *մե-*
րոյ բացի t-րց *մնացած* Ջեռ-Երր
և փխ. ի բոլոր Ջեռ-Երր *չունին*
ի lJudpq *ուղղութիւն ê յուղղու-*
թիւնն i *չիք պարտին*
14 BCDGHYêbegnq *ամենեքեան* b *ա-*
սեն eg *չիք ասացին* bcdefghiklmo
pqrst *չիք և (այս)* KMQRXZd
eg *սահմանս* h *սահմանն* R *ան-*
քակելի յետիոս եպիսկոպոս բացի
KNOWûbhilnoqrtw-ից *մնացած*
Ջեռ-Երր *անքակելի*
16 b *այէքիոս* f *այէքիոս* i [ա]*յեն-*
տիոս d *եպիսկոպոսն* hl *չիք եպիս-*
կոպոս H *գիտանայք* rt *անդիտա-*
նայ hlo *չիք ոչ անգիտանայք*
17 b *կամ փխ. և ût չիք է* KLMRS
TZ *Թեսաղոնիկեցւոյ* Ybdefgiq
rt *Թեսաղոնիկեցոց* U *Թեսաղովնի-*
կեցւոց h *Թեսաղովնիկեցոց* bq *մայ-*
*րաքաղաքն (*b *մայր-այքաղաքն)*
Թէ որպիսի և որքան է բազում

ի սա լայլ գաւառաց երիցունք եւ սարկաւագունք գան եւ ոչ բա-
ւանդակէ նոցա սակաւ ժամանակ լինել անդ, այլ բաղում ժամանակս
անդ մնան, կամ թէ երբեք ուրեք յետ բաղում ժամանակի լիւրեանց
տեղիս դառնալ հարկաւորին. անդ վասն այսպիսեացն սահմանելի է։

ՃԿԷ (ՃԿԳ) *ԺԷ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Ժամանակք որ ի վերայ եպիսկո-*
պոսաց սահմանեալ՝ պահեսցին եւ ի վերայ նոցա։

ՃԿԸ (ՃԿԴ) *ԺԸ. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Թելադրելով եւ եղբաւրն մերում*
Ոլիմպիայ եւ այս հաճոյ թուեցաւ, թէ եպիսկոպոս կամ ուխտաւոր
բռնութիւն կրեալ անիրաւութեամբ արտաքսեսցի վասն տգիտու-
10 *թեան եւ կամ վասն խոստովանութեան տիեզերական եկեղեցւոյ*
կամ վասն ճշմարտութեան վրէժխնդրութեան, փախչելով ի վտան-
գէն անմեղ եւ ընդ կարգաւ լինել եկեսցէ յայլ ի քաղաք, մի ար-
գելուցու անդ այսքան կեալ, մինչեւ դարձցի եւ ղիշնամանացն որ
եղեւն ի նա, զերծումն գտանել կարասցէ։ Վանդի խիստ եւ ծան-
րագոյն փախուստ կրեալ յանիրաւ, ոչ ընդունելի ի մէնջ, քանզի

1 IJSûbfg *այլ* b *իրիցունքն* q *իրիցունք* NOW *չիք և սարկաւագունք* b *սար-*
կաւագունքն q *սարկաւագոյնք* P *գնան* û *չիք և (ոչ)* բայի GHfp
s-ից մնացած Ձեռ-երը *բաւըն-*
դակէ Wcghilortw *բովանդակէ*

2 efg *ժամանակս* bq *չիք լինել.... ժա-*
մանակս Y *լինել նորա անդ*
BU *այդ* lo *չիք այլ*

3 N *անդն* p *մնան անդ* P *մնան* àախ
յուսանցքում lJKLMQRSTXZê *յեր-*
բէք bcdfhiklmopqrst *երբ* փխ.
երբեք FU *չիք ուրեք* LMRXYZbef
gq *ժամանակաց* ЌЏЗЇ *անժամա-*
նակաց lJKLMQSTXYZûdhklo *իւ-*
րեանց Rbq *իւրոց*

4 ê *հարկաւորեն* b *ի հարկաւորին* cefgh
iklmqstw *արդ* փխ. *անդ* û *այս-*
պիսեաց befghiloqrt *այսպիսեացս*
d *այնպիսեացն*

5 u *ոսիայ* b *ասիոս* d *եպիսկոպոսն*
e *եպիսկոպոսաց* փխ. *եպիսկոպոս*
ասաց b *ժամանակն* dt *ժամանակ*
բացի befgq-ից մնացած Ձեռ-երը *եւ*
փխ. *որ* di *չիք որ* d *եպիսկոպոսաց*
ի վերայ

6 bklot *սահմանել* beigpqs *պահեսցի*
Wi *չիք և* bcdeigimopqrst *սոցայ*
bq *այս հողվածը գրված է ԺԲ հող-*
վածի տեղը, ԺԸ-ն՝ ԺԲ։

7 bq *ասիոս* d *եպիսկոպոսն* ep *եպիս-*
կոպոսաց փխ. *եպիսկոպոս ասաց*
i *թելադրել* irt *մերոյ*

8 BCDEFGHNOPQRXYZWê *ողմ-*
պիայ An *ողիմպիայ* U *ոգբմիպիա*
V *ոլինպիա* û *ոլիմպեայ* begq *ուղ-*
ղումպրոց f *ուղղումպրայ* cdkmo
rs *ուղումպիայ* hl *ուղումբիայ*
i *ուղումպիա* p *ուլումպիայ* t *սու-*
ղումպիայ w *ոլիմպիեայ* I *այս ի*
հաճոյ KLZ *թըւեցաւ* bcdefhiklmo
pqrst *եթէ* NOW *թէ* փխ. *կամ*
hl *ուխտաւոր բռնաւոր բունութիւն*

9 ê *բռնութիւնն* k *բռնութեամբ* hil
or *կրել* t *կրէ* d *արտաքսեսցէ*
q *արտաքնեսցի* O *տգիտութեամբ*
Ydt *տգիտութեանն*

10 bcdefghiklmopqrst *չիք և (կամ)* km
ps *չիք (կամ) վասն* Y *խոստովա-*
նութեանն êb *խոստովանութեամբ.*
JNOPVYêbfhiloq *եկեղեցոյ* M *յե-*
կեղեցւոյ d *եկեղեցոյն* eg *եկեղեցի*

11 QY *ճշմարտութեանն* Y *վրէժխն-*
դրութեանն bcdgkmps *փախչել*
eq *փաղչել* begq *չիք ի վտանգէն...*
լինել՝ առող 12

12 ê *անմեղի* t *լինել* lJûb *այլ* dhlt *ի*
*յայլ քաղաք (*hl *քաղաքի)* Wû *չիք*
ի Y *ի քաղաքաց մի և արդելու* u *ար-*
գելուք bdgs *արդելցու* բացի cfhik
lmoprt-ից մնացած Ձեռ-երը *արդե-*
լու q *արդելեցու*

13 W *այսք անդ անկեալ մինչչև* bcde
fgkmpqs *չիք անգ* d *այս ցանկալ*
փխ. *այսքան կեալ* X *այնքան* ck
mps *կայ* rt *կեա* bq *անկեալ* փխ.
կեալ NOV *մինչչև* q *մինչ* e *զարձի*
w *արգելուլ* ê *չիք և* Sb *զիշնա-*
մեացն Wq *զիշնամանեացն*
hlo *թշնամանացն*

14 KQ *եղեն* Weghiloqt *եղև* q *նա ի*
զերծումն b *չիք ի* h *զեղծումն*
G *չիք և*

15 p *կրեաց* S *անիւրաւ* begq *անիրաւ*
Mcfhilmpst *ընգունել* r *ընդունել*
eg *չիք ի* b *ի մէջ*

բազում լաւակամութիւն եւ սիրակամութիւն պարտ է շնորհել այնպիսւոյն։ Ամենեքին ասացին. Հաճոյ թուեցաւ եւ այս։

ՃԿԹ (ՅԿԵ) ԺԹ. Գաւդենտիոս եպիսկոպոս ասաց. Գիտեմ, եղբայր Ալեւիէ, եթէ լետ այնորիկ անդրէն կարգաւորեալ եպիսկոպոսին՝ այսուհետեւ
ə խաղաղութիւն հաստատեսցի, զի մի՛ նշխարք երկպառակութեան մնասցին լեկեղեցական կանոնս. թուեցաւ ե՛ւ որք ի Մովսէսէ կարգեցան ե՛ւ որք լԵւտիւքինոսէ, քանզի նոցա եւ ոչ մի ինչ մեղանք գտան՝ զամենեսին ընդունել։

ՃՀ (ՅԿՋ) Ի. Ոսիոս եպիսկոպոս ասաց. Իմոլ նուաստութեանս է այս դատա-
10 վճիռ, քանզի հեզք եւ համբերող պարտիմք լինել եւ հանապազորդ առ ամենեսեան ունել գորովս, որք միանգամ ի վիճակէ եկեղեցական լառաջ մատեան լոմանց եղբարց մերոց, եթէ կամեսցին դառնալ անդրէն, լորս եւ անուանեցան լեկեղեցիս, լալոմհետէ ընդունել, բայց Եւտիւքիանոսի որ չեւ եպիսկոպոսի անուն անձին

1 Y լաւակամութեանն ê լաւակամութիւնն bh լաւականութիւն e լաւակամայութիւն ê սիրակամութիւնն Y սիրակամութեանն Rd hl չիք և սիրակամութիւն բացի IJ KLMNOPQRSTVXYZWûbqw-ից մնացած Ձեռ-երը պարսիկ GIKMP QRSTVXYZWêûcefghlor այնպիսոյն bqt այսպիսոյն d այնպիսուն

2 Mbeghlqr ամենեքեան T ամենեքեան ասացին ձախ լուսանցքում AB CDEFGHIJKLNOPQRSUVXYZW ên չիք ամենեքին ասացին b Քէ հաճոյ KLZd Քըւեցաւ BCDEFG HMPZWcfgbikmnpr զայս Yg չիք և Y չիք այս

3 D յաւդէնտիոս ê աւաէնդիոս b եւդէնտիոս g եւքենաիոս t փօտէնիոս d եպիսկոպոսն c եպիսկոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց ՝bեgq գիտէ d եղբայրայր BCDEFGHêchlr այիտիէ d այյեաիէ eg այեաաիկէ f այյաաիէ ot այէտիէ bq աւեաց փխ. այետիէ

4 hl Քէ Vb անդէն b յայսուհետեւ p այնուհետեւ

5 ê խաղաղութիւնն e հաստատեցի û և փխ. զի begq մինչև որք (q որք) փխ. մի նշխարք U երկուպառակութեան Y երկպառակութեանն

6 KLQRSXYZegt եկեղեցական p յեկեղեց[ակ]ան Un կանովնս KL Z Քըւեցաւ KRXikmnpst մովսիսէ Y մօսսեաս g մովսէսէ

7 VW ոյք փխ. որք M յետիւքինոսէ Xefghiloqrt յեւտիքինոսէ W յեւտիաքինոսէ kmps մեղան

8 IJW գոաք KLMNOQRSTVX YZ գոանք û չիք գոան bdeglo rt գամենեսեան f գամենիսեան

9 b ասիոս d եպիսկոպոսն e եպիսկոպոսաց փխ. եպիսկոպոս ասաց L նուաստութեանս begq նուաստութենէ d նուաստութենէս ûc չիք է êl դատավճիռս h դատայվճիռս b դատաստան վիճիռ

10 S չիք և (համբերող) ê պարտիմք t լինել û չիք և (հանապազորդ)

11 d ամենայն bcdefgkmpqs չիք ունել û գորովս hlo գորով KLMSZd km գրովս (brt գրովք l գրով q գրովքս) փխ. գորովս begq որ bgoq չիք ի

12 H և եկեղեցական b եկեղեցականաց առաջ S մատ[եան] IJu ոմանց p յեղբարց մերոց յոմանց IVf gw յեղբարց û կա[մեսՀ]ցիս

13 û չիք դառնալ.... յեկեղեցիս d յեկեղեցիս կրկնված է SVeglo եկեղեցիս b եկեղեցի lt այսմհետէ r այսմհետէ

14 befgq ընդրել (ö ընտրեալ f ընդունել) յայսմհետէ (eg յայժմհետէ b յայսմհետէ) p չիք ընդունել RU Ybhilor եւտիքեանոս t եւտիքինոս û տիքեանոսի) բացի DGcp-ից մնացած Ձեռ-երր եւտիքեանոսի rt չէ փխ. չեւ H չիք չև, չեպիսկոպոսի RXY չիք անուն w անուն է անձին eg յանձին

պարտ է վրէժխնդրել, այլ եւ ոչ զՄովսէսէ եպիսկոպոսութեան արժանի գոլ կարծել։ Իսկ եթէ աշխարհական հազորդութիւն պահանջեսցեն, ոչ էր պարտ նոցա ուրանալ։ Ամենեքեան ասացին. Հաճոյ է։

ՃՀԱ (ՃԿԷ) Իմ. Դաւթենտիոս եպիսկոպոս ասաց. Այսոքիկ փրկչապէս եւ կարգաւ սահմանեալք եւ վայելչաբար առ ի սաստումն մեզ քահանայից Հռ. Աստուծոյ հաճոյ հռ մարդկան, գոյժ եւ զաւրութիւն նոցա ունել ոչ կարասցէ, եթէ ոչ երիւղիւ հետեւեսցէ արտաքերեալ դատավճռացս Քանզի գիտեմք եւ բազում անգամ վասն սակաւուց ոմանց զանամաւթութեանց զաստուածալին եւ զպաշտելի անուն քահանայութեան ի բամբասանս գալ։ Արդ՝ եթէ ոք որ ամենեցուն հաճոյ թուեցաւ իշխեսցէ ամբաստանութեամբ մանաւանդ եւ կամ ամբարհաւաճութեամբ կամաց հաճոյ լինել, այլ ինչ ոչ գործել, գիտասցէ, զի ի լանց պատասխանատուութեան զինքն պարտական առնիցէ եւ զպատիւն եւ զարժանաւորութիւն եպիսկոպոսութեանն ի բաց ընկենուլ։ Ամենեքին պատասխանի

1 BCF այգ Vn ապա փխ. այլ h զոչ BCDEFGHPRSYWfkmpst զմովսիսէ ê մովսիսէ û մովսէսէ b մովսէս Uê եպիսկոպոսութեանն Y եպիսկոպոսութիւն

2 bq գործ փխ. գոլ bfq յաշխարհական d աշխարհականաց e հազորդութիւնն GLNOWq պահանջեսցին û պահանջեսցէ

3 û է bdhiklmopqrst ամենեքին f ամենիքին

4 bq քէ հաճոյ է

5 DGH յաւգէնտիոս ëը աւգէնտիոս b եւգէնտիոս d եպիսկոպոսն e եպիսկոպոս կրկնված է RX այսորիկ u այսոցիկ bq որք փխ. այսոքիկ b կարգեալք hl կարգօք

6 b վայելչապէս d չիք ի M սաստկումն b սպգումն Yd խոսաումն փխ. սաստումն b մեզք փխ. մեզ k մեզ ի քահանայիցս u քահանայից

7 Y չիք է (աստուծոյ) t չիք է (մարդկան) G և գոյժ E զգոյժ MYegmprst զյոյժ bq յոյժ BCDEFGHKMVZWcegnp զզաւրութիւն ê զաւրութիւնն hlo նորա փխ. նոցա

8 beg առնել փխ. ունել hlo չիք ոչ ABEFGHSUXYbcfnq երկիղիւ ps արտաբերեալք b սրտայրերեալ փխ. արտաբերեալ

9 BCDEFGHê դատ վճռացս V դատավճռայս Y գ[ա]տավճռոյս b դատավիճիռացս ps դատավճռացն r դատավճըռաըըս t դատավճռաւս û վճռաց փխ. դատավճռացս d զի m չիք անգամ Gl սակաւուց

10 IJ զանյամօթութեանց u անամօթութեանց rg անօթութեանց u զաստուածալի

11 N քահանայութեամբ Yê քահանայութեանն KX բամբա[սա]նս Y բանբասանս. գոլ փխ. գալ

12 Wr չիք ոք KLZd քըւեցաւ ê անբաստանութեամբ Y անքարտուանութեամբ bdq ամբաստանութեան

13 bdegq չիք մանաւանդ և կամ ամբարհաւաճութեամբ û չիք մանաւանդ և V ա[մ]բարհաւաճութեամբ M ամբարհաւաճութեան Y անբարհաւաճութեամբ ckmps ամբարտուանութեամբ փխ. ամբարհաւաճութեամբ t լինել

14 Z ոչ ինչ W ոք փխ. ոչ B այգ H գիտասցի, չիք զի ի Ubefgq չիք ի A սկզբնապես յանցս ուրիշնեոո ձախ լուսանցքում ավելացրել են ան և սրբագրել յանցանս cdikm ps յանց eg այնց ft յայնց Y յանձինս (h յանձն lo յանձ h այն q յայն) փխ. յանց մնացած Ձեռերը յանցանս A պատասխանատուութեան CDGHt պատասխանութեան ê պատասխանութեանն Y պատասխանատուութեանն bq պատասխանաւորութեան ps պատասխանատուութիւն

15 ûeg զպատիւ êbilortw զարժանաւորութիւնն egq զանարժանութիւն

16 CDFGHKLQRSTUVXZWûint եպիսկոպոսութեան M եպիսկոպոսութեանց bcdfkms եպիսկոպոսին eg եպիսկոպոսի pq եպիսկոպոսութիւնն l եպիսկոպոսութեան կրկնված է IJKLMNOPQRTVYZWefgqw ամենեքեան S ամենեքին

արարին. վ̈ալել է եւ հաճոյ են ալսպիսի կամք։ Եւ այս անտի եւ եթ, մանաւանդ ճանաչելի եղիցի եւ կատարեսցի, եթէ իւրաքանչիւր ոք ի մէնջ լանցս եւ լոահս կարգեալ են. տեսանելով եպիսկոպոսին խնդրեսցէ զպատճառս ուղղոյն, եւ ուր զուղեգնացութիւնն արասցէ. եւ եթէ գտցէ զնա ի պաղատն անդր երթալ՝ խնդրեսցէ ի նմանէ զպատճառն, որք ի վերալ եւ առաջի կալին։ Ապա եթէ կոչեցեալ է ղնա եւ երթալ, մ̈ի խաւիանեսցէ զնորա զերթն, իսկ եթէ յաղագս ցուցանելոյ զանձն, որպէս յառաջադոյն ասացաք ձերում սիրոյդ, վասն իրիք աղաչանաց ուրեք երթիցէ ի պաղատն, ոչ ձեռնարկել պարտ է ի թուղթան եւ ոչ հաղորդել ընդ այնպիսումն։ Ամենեքին ասացին. Սահմանեսցի եւ այս։

1 r *ետուն* փխ. *արարին* U չիք է beg չիք *և (հաճոյ են)* u է փխ. *են* b *կամաւք* u չիք *և այս անտի... արասցէ և՝* տող 5 DGHlêbdhklmoqs *և եթէ* փխ. *և եթ*

2 beq *ճանաչել* I *կատարել* J *կատարելի* b *թէ* Y *իւրաքանչիւրք*

3 FY չիք *ոք* U *ի մէջ* S *անցս* êbcdeg hıklmopqrst *յանցանս* փխ. *յանցս* Mêhl *ուահս* d *յահս* փխ. *յոահս* b. f gq *եմք* փխ. *են* bq *և տեսանելով* bilort *եպիսկոպոսի*

4 բացի INOPhlmpqtw-ից մնացած Ձեռերը *խնդրեցէ* m *ի նմանէ զպատճառս* w *զպատճառն* d *ոյղոյն* բացի KL MRTVXZWfiortw-ից մնացած Ձեռերը *ուղոյն* bqt *որ (Q իւր)* փխ. *ուր* lMNQSXWd *զուղեգնացութիւն* U *զուզեգնացութիւն* ôt *զուղղեգնացութիւն* ı *զուղղեղնացութիւնն*

5 t *թէ* bıort *ի պագատ* hl *ի պաղ* b *անդրն* ı *անդ* q *անդրէն* ôegikm rst *երթեալ*

6 f *ի նմանէն* p չիք *ի նմանէ* bcdefgk mpqs *որ* b *ի վերայ նորա և առաջի* u չիք *և (առաջի)* n *յառաջի* q *զառաջի* Y *ի վեր* փխ. *ի վերայ* cdkmps *թէ*

7 bcdegkmopr *կոչեալ է (*d չիք *է)* NOW չիք *և* û *գնա* փխ. *գնորա* eg *երթալն* ôdhiloprtw *երթն* u չիք *զերթն*

8 ô *ազակս* bq *զանձանց* p չիք *որպէս* ôe *առաջադոյն* e *ասացի* hl *ասացուք*

9 û չիք *ձերում... ի թուղթան և՝* տող 10 U *սիրուդ* b *սիրուտ* cdkmps *սիրոյ* bcdefgkmpqs *ուրուք (*t *իրք)* փխ. *իրիք* cdefgkmpqs *իրիք* փխ. *ուրեք*

10 t *ոչ ձեռն արկանել* begq չիք *պարտ է... հաղորդել* V *ի թուխտն* r *հաղորդիլ* û *հաղորդել զոր թէ ընդ* ABFU *այնպիսումն* Lû *այսպիսումն* ô *այնպիսոյն*

11 KLMQRSTXYZôefnqt *ամենեքեան* բացի Ycdfkmpq-ից մնացած Ձեռերը չունեն *և* bq չիք *այս* eg *և այս կանոն*

ԺԳ

ԿԱՆՈՆՔ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ ԺՈՂՈՎՈՅՆ ԳԼՈՒԽՔ Գ.

Ա. Ցաղագս զՆիկիական հաւատոյն հաստատուն պահելոյ։

Բ. Ցաղագս ոչ երթալ եպիսկոպոսին լիւրմէ վիճակէ յայլ եւ շփոթելւ։

Գ. Ցաղագս լուծանելոյ զմաքսիմոս եւ որք ի նմանէ ձեռնադրեալք են։

Կանոնի Կոստանդնուպաւլսի ժողովոյն

Ցետ ոչ բազում աւուրց թագաւորելոյ մեծի Թէոդոսի աստուածասէր թագաւորի երեւեցաւ այր մի Մակեդոն անուն, որ հալհոլէր զՀոգին սուրբ, եւ ոչ ի Հայր եւ յՈրդւոյ էութենէ ասէր, այլ յաւտար եղուէնէ, վասն որոյ ժողովին ի Կոստանդնուպաւլիս եպիս-

1 û կանոնախմբի N-ը մուծված է առաջին վերնագրում՝ *կանոնք ժգ կոստանդնուպոլսի ժողովոյն* ABCDE FGHUYêachiklmoprs *կոստանդնուպոլսի (r կոստանդիանու) ժողովոյն և (Y չիք և) կանոնին (U կանովինին d կանոնի) գլուխք (l գլուխ) գ (AHUi երեք) f կանոն* Iegh *սուրբ ժողովոյն* bq կանոնախմբի N։r մուծված է առաջին վերնագրում՝ *վասն (q կանոն) կոստանդդիանոսիպաւլսի սուրբ (q չիք սուրբ) ժողովոյն գլուխ ժբ* W *կանոնք կոստանդնուպոլսոյն* t *կոստանդիանու սուրբ ժողովոյն երեք ô չիք կանոնք.... գլուխք գ* n *կ.պաւլսի ժողովոյն որ եղև ի գ ամի թագաւորութեանն մեծի Թէոդոսի աստուածասէր թագաւորի և ի քրիստոսէ յձա ամի և կանովինին գլուխք երեք*

2 h *հաւատոյ* BCDEGHIêt *չիք հաւատոն* .Ibeaq *չիք հաստատուն* bf gbkloq *պահել* r *պահելով* e *պահել սրբութեամբ* û *չունի ցանկը՝ 2-րդ-ից մինչև 6-րդ տողերը*

3 W *վասն* o *որ փխ. ոչ* Rh *չիք ոչ* bq *չիք եպիսկոպոսին* t *ի վիճակէ իւրմէ ի յայլ* ACFU *յայլ* d *այլ տեղ և շփոթել* g *չիք յայլ*

4 W *չիք և շփոթել*

7 ABCDEFGHUWêûahcdefghiklmopqr st *չունեն երկրորդ վերնագիր* IKLMNOPQSTUZ *չիք ժողովոյն* Y *կո[ա]տնգնուպոլսու ժողովոյն* o *կոսգանդինուպոլսոյ ժողովոյն գլուխք գ* n *նախադրութիւն սուրբ ժողովոյս փխ. կանոնք կաստանգնուպոլսի*

8 ps *ոչ ետ ոչ* h *որոց (o որ) փխ. ոչ* bq *չիք ոչ* hlr *թագաւորեաց* p *թագաւորութեանց* ps *թագաւորել* t *թագաւորութեան* A *թեւոգոսի*

9 բացի Wbcdefghllnopqrt-ից մնացած Ջեռ.-երր *մակեգովն* ê *մակեդոնիայ* bt *չիք անուն*

10 û *չիք և (ոչ)* befgq *և ոչ ի (f չիք ի) յորդոյ* CGOVacr *յորդոյ* IJKM NPQSTYôêhlo *որդոյ* LRXZ *որգւոյ* AU *այլ*

11 MQ *եղէութենէ* ô *եղենութենէ* cdkmps *եղելութինէ (Y եղելութենէն* ûn *էյութենէ* b *տէղութենէն) փխ. եղութենէ* eg *յեղութենէ* DH *ժողովեցին* d *ժողովեցան* A *կոստանտինուպաւլիս*

կոպոսք ձՆ, դատապարտեցին զնա եւ հոգեմարտ անուանեցին եւ սահմանեցին բանս՝ գլուխս Գ։

ՑՀԲ (ՑԿԸ) Ա. Ոչ խոտել զհաւատ սուրբ հարցն ՑծԸ-իցն, որք ի Նիկիայ՝ ի Բիւթանիա ժողովեցան, այլ մնալ նմա հաստատուն եւ նզովել զա-
ə մենայն հերձուածս եւ յայտնապէս՝ զԵւնոմիանոսացն, այսինքն Աննոմանիցն, եւ զԱրիանոսացն, այսինքն Եւդոքսիանոսացն, եւ զԿէսարիանոսացն, այսինքն հոգեմարտացն, եւ զՄարբեղիանոսացն եւ զՄարկեղիանոսացն եւ զՓոտիանոսացն եւ զԱպոդինարոսացն։

ՑՀԳ (ՑԿԹ) Բ. Որք արտաքոյ քան զիւրեանց կարգաւորութիւն են եպիսկո-
10 պոսք, քան զիւրեանց սահմանս որ եկեղեցիքն են, ոչ պարտ է ի վերայ երթալ եւ շփոթել զեկեղեցիսն, այլ ըստ կանոնիցն. այսինքն է Աղեքսանդրացւոց եպիսկոպոսին՝ որ յԵգիպտոս եկեղե-

1 bqt չիք և (հոգեմարտ) hlo կոչեցին փխ. անուանեցին t չիք և (սահմանեցին)

2 û կանոնս փխ. բանս գլուխս գ D o գլուխ eg և գլուխս clps գլուխք Y գ-ս bq բ (q բ-ուս) և գ գլխով փխ. բանս գլուխս գ

3 c ոչ խոտանէ ի զհաւատս gho խոտորել begq հայրապետացն փխ. հարցն W երեք հարիւր ութիցն hlo չիք յԺը-իցն irt որ b չիք ի (Նիկիայ) f ի Նիկիի abcdefghiklmpq st չիք ի û և փխ. ի

4 bt ի բիւթանացւոց efgq ի բիւթանացոց r չիք ի բիւթանիա abcdefghi klopqrst այլև m այգև befglot ի նմայ h ի նայ (q ի նոսա) փխ. նմա Hb նզովեալ r զաստուածոյ փխ. զամենայն

5 A սկզբնապես զամիանոսացն ճետո ուղղել են զԵւնոմիանոսացն d զնոմիանոսացն h զեւմիանոսացն q զի եւնոմիանոսաց Q յայսինքն û չիք այսինքն

6 û չիք աննմանիցն h նմանիցն t չիք աննմանիցն ût չիք և (զարիանոսացն)t չիք զարիանոսացն այսինքն BCDEGHêudikt չիք այսինքն (եւդոքսիանոսացն) BCDEGHêdt չիք եւդոքսիանոսացն û դուքսիանոսացն acefgkmnqs դոքսիանոսացն l այսինքն և փխ. ե (զկէսարիանոսացն)

7 b զկենայբայոսացն ամենայն դոքսիանոսացն փխ. այսինքն եւդոքսիանոսացն և զկէսարիանոսացն

ı չիք զկէսարիանոսացն հմմտ. նաև նուն. բՆագիրր՝ τῆν τῶν Ἡμαῤῥειτῶν. մնացած Ձեռ-երը աղավաղված են Q և մարտացն փխ. այսինքն հոգեմարտացն b չիք այսինքն հոգեմարտացն km չիք այսինքն հոգեմարտացն և սաբելիանոսացն b սաբելիանոսացն s և սաբելիանոսացն և զարիանոսացն այսինքն դոքսիանոսացն և զկենարատանոսացն այսինքն հոգեմարտիցն և մարկեղիանոսացն. մնացած Ձեռ-երք սաբեղիանոսացն

8 Yeg մարկիանոսացն i զմարեղիանոսացն o զմարկերղիանոսացն bq չիք զմարկեղիանոսացն և դփոտիանոսացն c չիք և զմարկեղիանոսացն. բացի m-ից մնացած Ձեռերը մարկեղիանոսացն r պքորտիանոսացն t պքիրտիանոսացն pq չիք և զվոտիանոսացն, բացի ckm-ից մնացած Ձեռ-երը դփորտիանոսացն u չիք և (զապոդինարոսացն), պօդինարոսացն

9 L որ b արք փխ. որք t կարգաւորութիւնն եպիսկոպոսք այսինքն քան bq եպիսկոպոսունք

10 b քանց ho եւ քան d քանզի իւրեանց ô դիւրոց t չիք զիւրեանց LSYô որք t սահմանն ուր եկեղեցիք են ոչ է պարտ երթալ ի վերա և

11 H զըշփոթել ô եկեղեցին աստուածոյ այլ, կանո[նի]ցն û կանոնից, որ է (h ամենայն) փխ. այսինքն է g չիք այսինքն է

12 X որպէս փխ. որ eg որ ի յեդիպտոս X յեդիպտոսի ô եդիպտոս

ցիքն են տնաւրինել, իսկ որ յարեւելս եպիսկոպոսքն են՝ զարեւելեան կարգաւորել, պահելով որ ինչ ի կանոնի կալ Նիկիայ ժողովոյն՝ աւագութեան Անտիոքայ եկեղեցին միայն. եւ որք ընդ Հսիեաւն են կարգաւորութեամբ եպիսկոպոսունք՝ որ ինչ յԱսիա միայն կարպաւորութիւն է տնաւրինել. եւ որք ի Պոնտոս՝ զՊոնտացւոցն միայն. եւ որք ի Թրակայ՝ զԹրակացւոցն միայն: Իսկ անկոչ եպիսկոպոսք որք արտաքոյ կարգաւորութեանն են՝ ոչ ի վերայ երթալ առ ի ձեռնադրել եւ կամ այլ ինչ իմիք եկեղեցական տնտեսութեան: Բայց ի պահելոյ կանոնին, որ ինչ գրեալն է վասն կարղաւորութենանց, յայտ է թէ իւրաքանչիւր նահանգի իւր նահանգին ժողովն կարգաւորեսցէ, որպէս հրամայեալն է ի Նիկիայ: Իսկ որք ի բարբարոսացն ազգս եկեղեցիք Աստուծոյ՝ տնաւրինել

1 begq չիք են Mlb *որք* ôչիք *որ* d չիք *իսկ որ յարեւելս... կարգաւորութիւն է տնաւրինել՝* տող 5-րդ Mc *որք* b *յարեւելից* ô չիք *յարեւելս եպիսկոպոսքն են.... այլ ինչ իմիք* մինչև 8-րդ տողը bq չիք են Y *զարեւելս* b *զարեւելիցն* q *զյարեւելիսն*

2 Zpr *կարգաւորեալ* hlo *պահելով կարգաւորել* û *զոր* bg չիք *ի* eq *ի կանոնն* f *ի կանոն* b *կանոն* g *կանոնն* Vbefgq չիք *կայ* b *ժողովել* q *ժողովեալ*

3 hegpqt *աւանդութեան (*R *առաքութեան)* փխ. *աւագութեան* V *անտիոք* ü չիք *և որք ընդ.... եպիսկոպոսունք* b *ասիայ առն ընդ* փխ. *ընդ ասիեաւն են*

4 egĥq *ասիայ առն (*n *առնեն)* փխ. *ասիեաւն են* befgq *եպիսկոպոսքն (*f *եպիսկոպոսունք) կարգաւորութեամբ (*bq *կարգաւորութիւն)* Y *եպիսկոպոսք* l *յոր* i *ոչ* փխ. *որ* hlo չիք *ինչ* Sb *ասիա* Y *յասիայն* l *յասիյա* q *ասի ամենայն* փխ. *յասիա միայն*

5 Y *կարգաւորութիւնն* Wbort *կարգաւորութենէ* befgiq չիք է ST *անօրել* r *անօրինել* Y չիք *տնաւրինել* be gq *տուրք* փխ. *և որք* MQRSTX ZO *գպոնտացն* Y *զպոնտացն* ü *պօնտացւոց* bl *զպոնտացոյն* cdfghq *զպոնտացոցն*

6 eg չիք և cd և *Քրակիա (*d *Քիրակայ) որք են զՔրակացոցն* t *Քրակիայ* ê *Քրայ* փխ. *Քրակայ* Y չիք *Քրակայ* KYfloqr *զՔրակացոցն* û *Քրակացւոց* b *զՔրակացոյն* eg *Քրակացոցն*

7 b *այն կոչէ* q *անկոչ է* Z *որ* hlo *ձեռնադրեցան* փխ. *որք* rt չիք *որք* V ln *յարտաքոյ* FLIMQRSWêûbcdk qt *կարգաւորութեան* Nhlo *կարգաւորութենէն* b *որ* փխ. *ոչ*

8 êef *երթեալ*՝br *այլ* փխ. *առ* W չիք *առ* K *ի ձեռնադրութիւն* hlo չիք և KLMQRSTXYZ չիք *այլ* Zq *իմի (*b *ի* l *միտք)* փխ. *իմիք ô եկեղեցիքական* êblq *յեկեղեցական* d *եկեղեցին*

9 Yê *տնտեսութեանն* c *տնտեսութեամբ* Q *անտեսութեան* փխ. *տնտեսութեան* Vn *կանոնինն* ôt *զոր* t չիք *ինչ* Vnp *գրեալ* ôhlo *էր* փխ. *է* l չիք *վասն*

10 ô *զարքաւորութենանց* l *կարգաւորութեան* QRSTXZô *յայտնէ* b *եթէ* Sq *յիւրաքանչիւր* Yêbgikm չիք *նահանգի իւր* M *յիւր* X չիք *իւր նահանգին* efq *զիւրաքանչիւր* փխ. *իւր* NOPWôd *(իւր) նահանգի*

11 bq *ի ժողովն* IJû *կարգաւորեսցի* q *որ* փխ. *որպէս* g *հրամաեալն* ô չիք *է* ABCEFJNRUb *ի նիկեա (*նաև *ի նիկեայ)*

12 KLMQRSTVXZôabcdefghiklmopr st *որ* q *որպէս* փխ. *որք* Y չիք *որք* êabcdhklmopst *է (*hlo չիք *է) բարբարոսաց* e *ազգն* ailmp rs *ազգսն են* c *ազգն են* d *ազգէն* efgq *ազգի* hko *ազգս են* b *ազգին* acdefgkmpqs *եկեղեցիքն* t *յեկեղեցիս* ô *տօնել* փխ. *տնաւրինել*

պիտոյ է ըստ սովորութեանս, որ կարգեալն է ի հարանցն: Կոստանդնուպաւլսացւոյ եպիսկոպոսին ունել զպատիւ աւագութեան յետ Հռոմայ եպիսկոպոսին, վասն զի է եւ սա նոր Հռոմ:

ՅՀԴ (ՅՀ) Դ. *Վասն Մաքսիմոսի շնականի եւ վասն նորա անկարգութեան, որ*
ə *ի Կոստանդնուպաւլսի եղեւ. զի Մաքսիմոս ոչ եպիսկոպոս եղիցի, եւ ոչ որք ի նմանէ ձեռնադրեցան յոր եւ իցէ աշտիճան վիճակի. ամենայն, որ ինչ ի նա եւ որ նովաւ եղեն, անհաստատուն եղեալ:*

1 bq էր փխ. է û *ի* փխ. *ըստ* Wôb *սովորութեան* ô *որս* l *որք* DH *կարդաւորեալն է* KZ *կարգնեալն է* Y *կարգն է* abdefhiklmopqrst *կարդեալ է* befgq չիք *ի* ô *ի հարցն* û *ի հարանց* befgq *հարկացս* փխ. *հարանցն* A *կոստանտնուպաւլսացւոյ* BCF *կոստանդնուպաւլսացւոյ* IJf *կոստանդնուպաւլսացոյ* H *կոստանդինուպօլսացւոյ* K *կոստանդնուպաւլսացւոցն* MQRSTXZhikm ops *կոստանդինուպաւլսացւոց (նահ կ. պօլսացւոց)* U *կոստանդնոյպօլսացւոյ* Y *կոստնդանուպօլոացոց* Wû *կոսաանդնուպօլսոյ* ôde *կոստանդինուպօլսացոց* e *կոսաանդնոյպօլսացւոց* ac *կոստանդինուպաւլսացոց* b *կոստանդնուպաւլսեցոյ* g *կոսաանդինուպօլսի* b *կոստանդինուպաւլսացոցն* q *կոսաանդինուպաւլսացոյ* r *կոստանդնուպօլսացոց* t *կոստանդինուպօլսոյ*

2 ô *ունել զպատիւ աւագութեան ունել եւ* û *պատիւ* Yê *աւագութեանն*

3 բացի Qbdegilmoqr-ից մնացած Ձեռքը *(յետ) հռովմայ* c *հրոմա* t *հռոմա* ê *յեպիսկոպոսին* KLMY Zabcdefgklmpqs չիք է ôûl չիք և MQRSTXYôt *և սայ է նոր* KL Z *ասէ փխ. սա* q *հռոմա* t *հռօմ*

բացի ANOPUbcdefghilopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *(նոր) հռովմ*

4 ô *որ վասն* p չիք *վասն* Vlq *մաքսիմիանոսի* b *մաքսիմանոսի* p *ի մաքսիմոսի* ô *շնականին* bef gq *շնականի հմմտ. նահ հուն. բնագիրը* τοῦ κυνικοῦ *մնացած Ձեռները աղավաղված՝ շինականի, իսկ* dkrt *շինականին* KQT *շինականի կրկնված է* befgbloq *նորին* u չիր *նորա* BCDEFGHIJLNQRUêa *անկարգաւորութեան* Y *անկարգաւորութեանն* cp *անկարգութեանն* b *արագութեան* (eg *անարգութեանն* q *անարդութեան) փխ. անկարգութեան*

ə ps չիք *ի* ô *ի կոստանդինուպօլիսի* ê *ի կոստանդնոյպօլսի* deghot *ի կոստանդինուպօլսի* bq *ի կոստանդիանոսիպաւլսի* AB *ի կոստանտնոպոլսի* l *ի կոստանդինուպօլիս* b *մաքսիմանոս* q *մաքսիմիանոս* b *մաքսս փխ. մաքսիմոս* êkmps *ոչ է եպիսկոպոս*

6 W եղև ôbq *որք ոչ* W *որք որ ի* ê *ոք (p որ) փխ. որք* Sôb *որ (V ուր) փխ. յոր* EKLMQRST YZWôêûdegımpqrst *աստիճան* Hk *յաշտիճան* hlo *յաստիճան*

7 KMQRSTXYZô *և աւենայն* IJû *յաւենայն* L չիր *ինչ* abdefgkmpqs *ի նմա փխ. ի նա* ôb *եղեւ.*

ԺԳ

ԿԱՆՈՆՔ ԵՓԵՍՈՍԻ ԺՈՂՈՎՈՅՆ ԳԼՈՒԽՔ Զ.

Ա. Յաղագս լուծանելոյ զեպիսկոպոս որ ընդդիմասցի ժողովոյն եւ կեղեսաիանոսի։

Բ. Յաղագս լուծանելոյ զայնոսիկ, որք ի Նեստորի կամն թիւրեցան։

Գ. Յաղագս ոչ լուծանել զձեռնադրեալսն ի Նեստորէ որ յուղղութիւն գան։

Դ. Յաղագս թէ ոք յախտաւորաց ընդդիմասցի կեղեստիանոսի՝ լուծցի։

Ե. Յաղագս յանցաւորաց, զորս արդարացոյց Նեստոր, անվաւեր առնել։

Զ. Յաղագս որք ոչ ընդունին զկանոնս։

1 û կանոնախմբի N-ը մուծված առաջին վերնագրում՝ *կանոնք ժդ եփեսոսի ժողովոյն* eg *կանոն* IMY eg *սուրբ ժողովոյն* IJOP *դլուխ* NYWeg *չիք դլուխք ղ* ABCDEFG HUêcdfhiklmoprst *կանոնք (*ABC DEFGHUê *կանոն) ժողովոյն որ յեփեսոս (*k *յեփեսոսի) գլուխք (*l *գլուխ* kmps *չիք գլուխք) ղ (*BEG *վեց ղ* kmps *չիք ղ)* Vn *կանոն (*n *կանովն) սուրբ ժողովոյն որ յեփեսոս մ հայրապետացն որ եղեւ իդ ամի թագաւորութեան փոքու Թէոդոսի եւ ի քրիստոսէ նլա ամի ունի (*n *որ ունի) գլուխս ղ փխ. կանոնք.... գլուխք ղ* bq *եղիշէի վարդապետի ասացեալ է ըան (*q *չիք է ըան) փխ. կանոնք.... գլուխք ղ*

2 Nu *չունի ցանկը* g *վասն* J *լուծանել* g *լուծելո* K *չիք որ* W *ընդդեմ ասաց ի ժողովոյն* cd *ընդդիմակալի* ep *ընդդիմակաց* gkms *ընդդիմակաց* l *ընդդիմացի* f *ընդդիմակաց ի ժողովոյն* bq *դիմակաց փխ. ընդդիմացի* b *ժողովի* q *ի ժողովի*

3 F *կեստիանոսի* R *կէլիոտիանոսի* d *կլեստիանոսի* h *կղիոստիանոսի* l *կղիստիանոսի* ot *կիղիստիանոսի* egr *չիք կեղեստիանոսի*

4 g *վասն լուծելո* p *յաղագս այնոցիկ որ ի նեստորի կամն թիւրեցան լուծանելոյ* i *չիք զայնոսիկ* DGHIêbcdefghıklmoqrst *որ* eg *չիք ի* ABCDEFGHê *ի նեստովրի* b *սնոտի (*eg *նորինս* q *նստի) փխ. նեստորի* begq *կամ (*f *կամն* hlo *կանոնս) փխ. կամն*

5 egb *թիւրի* b *թիւրի այսպիսիւ* c *թիւրեցան յուղութիւն գան*

6 g *վասն*bq *չիք ոչ* KLMQRSTXZôbdh lo *լուծանելոյ* i *որ ի նեստորէ որք* eg *որ յիստորէ փխ. ի նեստորէ* ABCDEFGHUêr *ի նեստովրէ* MVh lort *որք* bq *ի յղութիւն փխ. յուղղութիւն*

8 g *վասն* bq *ի (*q *չիք ի) կալեստրոսի* d *կելեստիոսի*

10 g *վասն* h *դորոյ*

12 g *վասն* hlo *չիք որք* Mbq *զկանոն* e *զկանոնեալս* n *զկանովնս* R XY *չիք յաղագս... զկանոնս*

Կանոնք Եփեսոսի ժողովոյն

Իսկ յաւուրս փոքու Թէոդոսի, այր վիշապագլուխ երեւեցաւ Նեստոր անուն, սա սկսաւ զինել ընդդէմ ճշմարտութեան եւ շրջաբերական թզթովքն աղանդէր զտիեզերս. զի էր հալրապետ Կոստանդնուպաւլսի ուրուագեալ ի սատանայէ. զՊաւղոսի Սամոսատացւոյ եւ զԴիոդորի հալհոյութիւնն հաստատէր, զերկուց բնութեանց շարալարումն պաականելով ի տնաւրէնութեան բանին Աստուծոյ՝ խորհուրդն քողախնդրէր, վասն որոյ ժողովեալ լԵփեսոս եպիսկոպոսք Մ, անտարրական արով կտրէին զնա ընդ մէջ եւ կորզէին ի տարաբնակ վայրս սահմանադրելով կանոնս՝ գլուխս Զ։

ՅՀե (ՅՀԱ) Ա. Քանզի պիտոյ էր եւ որ ոչ եկին ի ժողովն եւ մնացին ի գա-

1 ABCDEFGHNUYWêûbcdefghiklmop qrst չունեն երկրորդ վերնագիր I *սուրբ ժողովոյն* Vn տայրեր վերնագիր՝ *նախադրութիւն ժողովոյն եփեսոսի*

2 egmps *այլ* փխ. *այր* d *գլուխ վիշապ* c *վիշապագլուխ* g *վիշապագլուխ մի*

3 hlo *և նեսաոր* Wbefgq *չիք սա* êbq *դեռնել* lo *լինել* փխ. *գինել* H *ճշմարտութիւն* VYefgbilort *ճշմարտութեանն*

4 p *շրջրաբերական* ô *թուղթքն* ü *թղթովք* bdqt *թղթոյն* eg *թխտովն* KL MQRSTXZô *դտիեզերաւ* Y *դտիեզերաւ* h *գի կրկնված է* rt *չիք էր* t *հալրապետն* h *հպարտ* փխ. *հալրապետ* Y *հալրապետ էր մեծին պօլսի*

5 BCDEFGIJKLNQSTUêdfhiklmnops *կոստանդինուպաւլսի* A *կոստանտինուպաւլսի* Vt *կոստանգնուպօլսոյ* ô *կոստանդինուպօլսի* bq *կոստանդիանոսիպօլսի* ceg *կոստանդիանուպօլսի* û *կոստանդնուպօլսի հաստատէր պողոսի սամոստացւոյ և դիոդորի հալհոյութիւն զերկուց* M *ուր յուդեալ (*K *որ ուադեալ* Y *արուադեալ* ô *ուր ուսեալ* ps *ուր նուադեալ) փխ. ուրուադեալ* bd fq *սատանայ* HIUek *սամոստացուոյ* h *սամոստացո* KMTYZcdiq *սամոստացոյ* N *սամոստացոց* Qe fg *սամոստացոց* ô *սամոստացոյն* ps *սամոստացւոյն*

6 bgq *զդիտորի* d *դիոդորի* bilo *զբթէոդորի* n *ոդևոդորի* t *զդէոդորի* IMQSUXWödfhilnor *հալհոյութիւն* hq *հալհոյութեանն* Mbef gq *բնութեանցն* d *բնութեան բացի* ALQVıklnort-*ից մնացած Ձեռերը բնաւորութեանց*

7 bq *շաբարումն* g *շարաարումն* bq *պատկառելով փխ. պատկանելով* û *չիք ի* Yê *տնօրէնութեանն* eg *տնօրինական* hilort *տնօրէնութիւն*

8 û *չիք խորհուրդն քողախնդրէր* Al KLMPSTXYZır *քողախոնդրէր* ô *քաղախոնդրէր* de *քողայխնդրէր* blo *քողախորէր* q *քողախդնէր* d *յեփեսոս ժողովեալ եպիսկոպոսունք* JQôûeg *եփեոս* hlo *չիր յեփեսոս*

9 beq *եպիսկոպոս* ô *կտրէյին* bcdefg kmpqs *կտրեն* NOW *կատարէյին փխ. կտրէյին* X *չիք դնա, ըզընդ* ô *կորզէյին*

10 ı *ի դնա* d *տարայրնակ* hlo *վարս* ô *վայրա* N *վարքս* (O *վայրքս*) *փխ. վայրս* Vcdfkmnps *սահմանելով* e *սահմանքլով* ekmps *կանոն* V *կանովն* d *կանոնք* n *կանովնս* IJ *ղ գլուխս* Rhlr *գլուխ* e *է գլուխ* beq *չիք սահմանադրելով կանոնս զլուխս ղ* û *չիք գլուխս գ* cdkmpq *գլուխ*, 10-րդ և 11-րդ տողերի միջև երեք ձեռագիր ունեն երկրորդ վերնագիր՝ b *յեփեսոսի սուրբ ժողովոյն կանոնական գլուխ իբ։ իբ*-ն կանոնախմբի N-ն է որը սխալմամբ նշված է հոդվածների քանակ q *իբ կանոնական ժողովոյն յեփեսոս. իբ*-ն կանոնախմբի N-ն է d *եփեսոսի սուրբ ժողովոյն*

11 d *պարտ էր* g *է փխ. էր* cefghiklm opqst *չիք և (որ)* Vn *որք* b *եկին* lo *եկին ի ժողով կրկնված է* b *չիք ի (գաւառին)*

սառին՝ ոչ անգիտանալ զկարգաւորեալս, ծանուցանեմք ձերումդ սրբութեան, զի թէպէտ եւ մայրաքաղաքացին, որ է գաւառիդ, ի բաց կացեալ ի տիեզերական եւ ի սուրբ ժողովոյն, կամ որ յետ այնորիկ միաւորեսցի, զի կամ ընդդէմ կեղեստիանոսի խորհեցաւ՝ Հռոմայ եպիսկոպոսապետին կամ խորհեսցի. սա ընդդէմ եպիսկոպոսաց գաւառին գործել ինչ ոչ իւիք կարասցէ ամենայն եկեղեցական հաղորդութեան աստի առնուլ, քանզի անդէն արտաքսեալ է ի ժողովոցս եւ ոչ ունի զազդողութիւն, այլ եւ նոցա եպիսկոպոսաց գաւառին եւ որ շուրջ մայրաքաղաքացիքն են, որք ուղղափառ հաւատոյս խորհին, ընդ նոցա ձեռամբ եղիցի ամենեւիմբ եւ յաշտիճանէն եւ յեպիսկոպոսութենէն արտաքսեսցի։

ՃԿԶ (ՃԿԲ) Բ. Եթէ ոմանք ի գաւառաց եպիսկոպոսունք ոչ գտան ի սուրբ ժողովն եւ յաւելան ի բացակայսն, կամ յաւելուլ կամին կամ ձեռնարկեալք ի քակտումն Նեստորի՝ դարձեալ անդրէն ընթացան ի բացակայ ժողովն, սոցա ամենեւին, որպէս թուեցաւ սուրբ ժողո-

1 h զկարդաւորեալ և այլս ծանուցանեմք k զկարդաւորեալսն I ձերումդդ Y ձեռումդ M ձերումք UV hcdefghiklmnopqrst ձերում

2 befgq սրբութեանդ Y դև փխ. և OW չիք և CDGHWecdefglmopq rsť մայրաքաղաքին b մայրայքաղաքին բացի UVn-ից մնացած Ձեռերը մայրաքաղաքային befgq դաւառին

3 V կալ փխ. կացեալ W կացեալ է ի eg չիք և ի bcefgkmpqs և կամ d և փխ. կամ b չիք որ ôl եա

4 bcdefghiklmopqrst այսորիկ ոչ միաւորեսցի ô միաորեսցի t կամ զի bcdefgkmpq չիք ընդդէմ û կէլիսաիւնոսի խորհեցաւ ընդդէմ AIKL MNOPQRSTUXYWcmot կեղիսաինոսի (նաև կէլիսաինոսի, կելիստինոսի) BCDEFGJY կեղեսաեինոսի e կեղեստինոսի H կեղիսաեինոսի h r կեղեստինոսի befgq կղեստիանոսի

5 բացի bdefghiloqrt-ից մնացած Ձեռերը հռովմայ hloprt դսայ U կայ փխ. սա

6 û գաւառի p գաւառաց եպիսկոպոսաց ê եւ ի փխ. իւիք BE եկեղեցան

7 Yê հաղորդութեանն bcdefgikmpqr st հաղորդութիւն M աստիճան փխ. աստի û անդրէն bcdefghiklm opqrst անդէն իսկ արտաքսեալ R որտաքսեալ

8 UXchkmnprst ի ժողովոյս NYbd eq ի ժողմոյն g ի սուրբ ժողովոյն ê զազդողութիւնն ú ազդողութիւն d զաստողութիւն B այդ

9 E չիք և որ Wû մայրաքաղաքացիք o մայրաքաղաքացինքն r դմայրաքաղաքացիքն d ոյք c ուղափառ

10 ô խորհին հաւատոյս ê խորհեն Y չիք խորհին ê նոսա t չիք նոցա eg ձեռամբն Ybefg եղիցին kmı ps լիցի q եղիցի նա ամենևին bcdefgiklmoprst ամենեւին

11 IJ աշտիճանէն KMRSXYZWêdegb ilopqst յաստիճանէն ôûm աստիճանէն b.չիք և յաշտիճանէն ld եպիսկոպոսութենէն

12 eg ովանց բացի ırt-ից մնացած Ձեռ-երր ոմանց ô չիք (ոմանք) ի Y եպիսկոպոսք c եպիսկոպոսաց h դտանին (hfq դան) փխ. գտան ի

13 t ի սբքոյ eg ժողովն սուրբ b սուրբ ժողովն սոցա ամենևին որպէս թուեցօ փխ. սուրբ ժողովն M ի բացակայսն Q ի բացկայտնան ê ի բայցակայսն b ի բացակայսն t ի բացակամայսն ôûd աւելուլ

14 kmps բուռնարկեալք փխ. ձեռնարկեալք BCDEFGHê նեստովրի hlo ընթանան

15 ô բաց կալ (b բաց degq բացայ) փխ. բացակայ ô ի ժողովոյն eg ի ժողովն b ժողովոյն blo ամենեւին որք որպէս NO ոչ (b ի բաց) փխ. որպէս KLZô թքւեցաւ kmps թուեալ Qbegq (սուրբ) ժողովս dkm ps ժողովոյն G ժողովոն

վոյս, աւտար լինել ի քահանայութենէն եւ յաշտիճանէն ի բաց անկանել։

ՃՀԷ (ՃՀԳ) Դ. Որք յամենայն գաւառի վիճակեալք ի Նեստորէ եւ որք ընդ Նեստորին են արգելան դուղիղ խորհել՝ եւ սոցա զիւրեանց աշտիճանս առնուլ իրաւացուցաք. եւ հասարակաց տիեզերական եւ ուղղափառ ժողովոյն որք զնոյն խորհին եւ որոց խորհեալ է եւ կամ ալժմ եւ կամ լետ ալսորիկ վիճակեալս լորում եւ իցէ ժամանակի, որոց թեբրահաւատեալ են կամ ի բաց կացեալ են կամ զանցեալ են եպիսկոպոսունք զսուրբ կանոնաւք եւ զուղղափառ հաւատովք, համարեցաք մի իւիք ընդ վնասու լինել եւ ոչ իւիք տարազու կամ ժամանակաւ։

ՃՀՂ (ՃՀԴ) Դ. Եթէ ոմանք ի բաց կացեալք լուխտաւորաց եւ իշխեսցեն կամ առանձին [կամ հրապարակաւ] ընդդէմ կեղեստիանոսի խորհել՝ եւ նոքա անկեալք լիցին ի քահանայութենէն ի սուրբ ժողովոյս։

ՃՀԹ (ՃՀԸ) Ե. Որք ի չար ինչ ի գործս դատապարտեցան առաջի սուրբ ժողովոյն կամ լիւրեանց եպիսկոպոսաց եւ սոցա անկանոնական վասն

1 KLMQRSTXYZ յօտար (նաև յաւտար) t լինիլ ûeghlort ի քահանայութենէ IJMT աշտիճանէն KLQ RZô աստիճանէն DGSXYêdeghil mnopqrst յաստիճանէն ê ի բայց անկեալ hl ի բաց տնկելով ô չիք ի բաց

3 lRSXYôdeghloq ամենայն p որ (ընդ) EMXYbi ի փխ- ընդ Eûq նեստորի kmps նեստորիս

4 chlort արգելէն bq դուղիղն ps դուղղել û ուղիղ N չիք դուղիղ խորհել և սոցա ô խորհիլ H աստուածոյ փխ. և սոցա û իւրեանց DEGHKLPRS XZWôêdegbilmor աստիճանս Yûb ps աստիճան

5 bq առնուլս իրօեցուցաք f իրացուցաք k դ'ասարակաց eg տիեզերաց hılort չիք և (ուղղափառ)

6 km ժողով hılort զնոցայն փխ. զնոյն kmps իցէ փխ. է K չիք է t չիք և (կամ այժմ) b այժմն d յայժմ m չիք այժմ Vm չիք (այժմ) և

7 Yın չիք կամ ô եւս bcdefgkpqs այնորիկ IJôû որում kmprst չիք և hilo իցէ և փխ. և իցէ hl ժամանակ r իցէ ի ժամանակի ir յորոց hl որոյ ô թէրէհաւատեալ d թերայհաւատեալ rt թերահաւատացեալն

8 K չիք կամ ի բաց կացեալ են t կացեալ են եպիսկոպոսունք կամ զանցեալ են զսուրբ eg չիք (կացեալ) են û զանցեալն

9 V' կանոնք բացի cdefghiklmoprst-ից մնացած Ջեռ-երր կանոնովք b կուսականաւք q կուսանաւք փխ. կանոնաւք o ուղափառ um ուղղափառ R համարեցաւք

10 b չիք ընդ վնասու.... ոչ իւիք t լինիլ ô չիք լինել bdegkmpqs չիք կամ

12 p եթէ ոք ոմանք uh ոմանց d կացեալ ի յուխտաւորաց ôû ուխտաւորաց

13 W անձին փխ. առանձին նկատի ունենալով կամ առանձինն-ը pum հուշարեճի ավելացրինը կամ հրապարակաւ W ընդդեմ եկեալ եստիանոսի KLQhilo կեղիստինոսի (նաև կելիստինոսի) hq կեղեստանեիոսի r կեղիստոնոսի t կեղիստիանոսի Y կելիստիանասի բացի NO ûefgkp-ից մնացած Ջեռ-երր կելէստինոսի (նաև կեղեստինոսի) NO ep կելեստիանոսի ü կէլէստիանոսի

14 c լինիցին d եղիցին W իցէն փխ. լիցին VWûbdqt ի քահանայութենէ ûêg և ի սուրբ W չիք ի (սուրբ) GWbcıt ժողովոյն

15 ê որ û ի չար գործ ինչ Ybcdefghik lmepqrst չիք ի (գործս) JLQS Yô ի գործ KMRXZ ի գործք d դատապարտեցին Q ժող[ով]ոյն c չիք ժողովոյն

16 HIJKLMQRSTXYZôêbdegk իւրեանց ûg իւրոց e յեպիսկոպոսաց eg սոցայն կանոնական ilort յանկանոնական h յանկոնական փխ. անկանոնական

առ ամենեսին անխտրութեանն Նեստորիոս եւ կամ որք նորա հաւատոյն են՝ հաստուցանել կամեցան կամ կամեսցին կամ աւրէնս կամ աշտիճան, անաւգտակարք մնասցեն. եւ սոքա եղիցին ոչ ինչ պակաս, քան որք անկեալքն են ի քահանայութենէ, իրաւացի համարեցաք։

5

ՁԶ (ՁՀԶ) Զ. *Նոյնպէս եւ թէ ոմանք կամեսցին որ ինչ գրով ասացաւ եւ կարգաւորեցաւ ի սուրբ ժողովոյն որ ի Նիկեսոս, որով տարապոյ եւ իցէ շարժել զոր սուրբ ժողովն սահմանեաց՝ եթէ եպիսկոպոսունք իցեն կամ վիճակեալք՝ լիւրեանց ամենեւին անկցին յաշտիճանէն. ապա եթէ աշխարհականք իցեն՝ անհաղորդք լիցին։*

1 bcdefghıklmopqrst չիր *առ* ê *ամենիսին* cdk *յամենեսին* ûeg *ամենեսեան* f *ամենիսեան* MQSV Wôêbdlq *անխտրութեան* IJN OWû *նեստորիոսի* egı *նեստորի* hlor *նեստովրիոս* q *նեստերիոս* hl չիր *և* b *կամարարք* փխ. *կամ որք* Ubcefgkpqs *հաւատոցն* ô *հաւատովն* û *հաւատոյ* d *հաւատոց* m *հաւատացն*

2 p չիր են û *հաւատացեալ (*b *հաւատնել)* փխ. *հաստուցանել* p *և* փխ. *կամ (կամեսցին)* egl չիր *կամ (կամեսցին)* U չիր *կամ կամեսցին* N չիր *կամ կամեսցին կամ աւրէնս* ht *կամեսցեն* IKLMQRSTX YZ *յօրէնս (*նաև *յաւրէնս)*

3 GMk *յաշտիճան* f *աշտիճանս* HK XY *յասաիճան* QRSZWôêûdhlmop rst *աստիճան* hcegnq *աստիճանս* l *աստիճանք* ê *անաւգտակար* t *անօգտարարք* G *անաւտակարք* ûklm *աւգտակարք* M *կամ օգտակարք* փխ. *անաւգտակարք* û *մնաստեն* di *սոցա* ē *եղեցին*

4 t *եղեն* r *պըսակ* փխ. *պակաս* b *քայն* r *այս քան* փխ. *քան* Lbcefgikmpq rst *որ* hlo *զոր* d չիր *որք* Wûb *անկեալք* l *ի քահանայութեանն* Lc dfbkmops *ի քահանայութենէն* bq *իրաւացի*

6 AJKLPSTôûdefns *սոյնպէս* hlp չիր *և (թէ)* beghlq *եթէ* ek *ոմանք* e *կամեսցեն* Z *ոչ (*hq *նոր)* փխ. *որ* Q *գրով* û *ասացաք* Xd չիր *կարգաւորեցաւ*

7 Y *ի սուրբ ժողովոյն սահմանեցաւ և կարգեցաւ ի սուրբ ժողովոյն որ եփեսոս* bcd *ժողովն* l *որ յեփեսոս…. զոր սուրբ ժողովն* ձախ լուսանցքում eg չիր *որ* JSôû *եփեսոս* e *յեփեսոսի ք եփեսոսի*

8 ô *ժարժել* BCDEFGHKQê *որ* bdef gkmpqs չիր *զոր* befgkmpqs *զսուրբ* bdefgikmopqrst *ժողովոյն* l չիր *ժողովն* eē *սահմանեացն* IV *հաստատեաց* փխ, *սահմանեաց* Yg *եպիսկոպոսք* bq *և իցեն*

9 t *վիճակեալքն* W *յիւրսց* cilps *յիւրեանցն* dg *իւրեանցն* IJKLMQRS TXYZôûbek *իւրեանց* bq *յամենեսին* d *տնկցէն* l *աշտիճանէն* DM NOQSYZWôêbdeghılmopqrst *յաստիճանէն* Hû *աստիճանէն*

10 befpq *թէ* oq *յաշխարհականք* bcdef gkmpqs *իցեն (*b *և իցէ* q *և իցեն) ամենեսին* (eg *ամենեսին նոցա) անհաղորդ (*cdefkmps *անհաղորդք* bq *հաղորդ)* HYWûn *անհաղորդ* KLMQRSXZd *իցեն* փխ. *լիցին*

ԺԵ

ԿԱՆՈՆՔ ԱԹԱՆԱՍԻ ԳԼՈՒԽՔ ՁԸ.

Ա. Վասն որ յերախայութեան ոք հաղորդեսցի։

Բ. Վասն երախայի որ դիւահար է եւ մկրտել խնդրէ։

Գ. Վասն այսահարի որ աւրէնս խնդրէ։

Դ. Վասն երախայի որ հիւանդանալ եւ ի մտաց թաւիի եւ մըկրտել խնդրէ։

Ե. Վասն թէ յաւուր տաւնի լինիցի կին ընդ առն իւրում։

Զ. Վասն թէ կին երախայ ի մկրտութեան աւուր լինի ի կանանց կարգս։

Է. Վասն կնոջ որ ծնանի ի պահս Զատկին։

1 û կանոնախմբի N-ը մուծված է առաջին վերնագրում՝ *կանոնք ժե աթանասի հարցմունք* n *կանոն սրբոյն աթանասի աղէքսանդրու հայրապետին ունի գլուխս ձը փխ. կանոնք.... ձը* Q *աթասի* eg *աթանասի հայրապետին* t *սրբոյն աթանասի* NOPRVeloq *գլուխ* W *հարցումն փխ. գլուխք ձը* g *չիք գլուխք* i *ութսուն և ութ* abcdefbkmqs *ձէ (*p *ձ և է) փխ. ձը* g *չիք ձը*

2 û չունի ցանկ՝ 2-րդ առոլից մինչև 289-րդ էջի 9-րդ տողը or *ոք փխ. որ* h *չիք որ բացի* llo-ից մնացած Ձեռ.-երը *որք* Ibegq *երեխայութեան* KQVWc *յերեխայութեան* Y *յերեխայութեանն* d *յերեխայութիւն* Jôhlor *երախայութեան* beq *որք փխ. ոք* Mghlo *չիք ոք* bq *հաղորդէ* eg *հաղորդին*

3 W *վասն դիւահարի երեխայի որ մկրտել խնդրէ* ô *վասն դիւահարի ոք մկրտութիւն խնդրէ* G *յերախայի* KNOQTVbcdegbnqr *երեխայի* Y *երախայից* ê *գևահար* c *դիւահարի, չիք է* AKLOQRSe gn *չիք և* b *մկրտութիւն* egt *մկրաել*

4 բացի Yobdegkmnpqs-ից մնացած Ձեռ.-երր *չունեն վասն* ô *այսահարէ* b *այսայհարի* ô *չիք որ* IKLMQRS TYZiq *յօրէնս (*նաև *յաւրէնս)*

5 G *յերախայի* I *երայխայի* NOQTVW bcdegq *երեխայի* ô *էր[ախ]այի* E *հիւանդայ* ort *չիք ի* ô *խելաց փխ. մտաց* cegot *մկրտիլ*

7 d *վասն յաղագս* բացի eg-ից մնացած Ձեռ.-երը *յաղագս* ô *յաղագս լինելոյ կին ի աւուր տօնի ընդ առն իւրում* ILbegbk *աւուր* di *լիցի* t *կինն* W *ընդ կրկնված է* d *իւրոյ* eg *իւր* bq *չիք իւրում*

8 բացի eg-ից մնացած Ձեռ.-երը *յաղագս* qt *կինն* IKNOQRTVXYWcdegqr *երեխայ* b *յերեխայ* t *յերախայ* Yê *ի մկրտութեանն* c *աւրն* t *աւուրն* KLMQRSTXYZôbefgq *լինելի* GU begmqrt *չիք ի (կանանց)* hlo *կանանցն* a *կանանց կրկնված է* eg *կանաց* bq *կենաց փխ. կանանց*

9 bqr *կարգ* cdt *կարգի* eg *չիք կարգս*

10 բացի HWegbn-ից մնացած Ձեռ.-երք *չունեն վասն* t *կին* b *կին որ ոչ ի ծնունդս ծնանի ի պահս զատկին փխ. վասն.... զատկին* Ọ *ծնանին* d *ի պահքս սուրբ զատկին* hlo *ի պահսն*

Ը. վասն որ հիւանդանալ ի պահս Զատկին։
Թ. վասն որ կոչեն զվիճակեալն ի զուգաւորել որոց խնամութիւն ի միջի կալ։
Ժ. վասն աշխարհականի որ յերազս լինի եւ խնդրէ հաղորդել։
ԺԱ. վասն որ լիւր միտս չէ եւ սպանանէ զինքն։
ԺԲ. վասն առն որոյ կինն ալսահարիցի։
ԺԳ. վասն ոչ մերձենալոյ առն ի կին իւր լաւուր շաբաթու եւ կիւրակէի։
ԺԴ. վասն որոշելոյ զԱրիանոսն լորժամ պատարագ մատչի։
ԺԵ. վասն որք միալն մտաբերեն գործել զմեղս։
ԺԶ. վասն որ զազգական կին առնեն։
ԺԷ. վասն ոչ ամուսնացուցանել զհարազատաց որդիս։
ԺԸ. վասն ոչ առնել առն զքենի իւր կին։
ԺԹ. վասն որ ի հեթանոսութեան զազգական կին առեալ իցէ։

1 Zbq յազագս բացի egn-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն վասն A 1-ին առոյր ձախ լուսանցքում Q 1-ին առոյր ներքևի լուսանցքում r չիք 1-ին առոյր R հիւանդանաց e որ ի հիւանդանալ ի f հիւանդա hl ի պահսն d սուրբ զատկին ւ զատկի kmps եթէ (k Թէ) տկար իցէ և մաշեալ ի պահս զատկին փիս. վասն... զատկին ab 1-ին առոյր դրված է 3-րդ առոյում 2-րդը՝ 1-ին

2 բացի eg-ից մնացած Ձեռ-երը յազագս k որ կրկնված է ô գոչէն ê կոչին efg զվիճակէն hlo զվիճակեալս Yôg ի զուգաւորութիւն ւ որ փխ. որոց êı խնամութիւնն cs խնամաւորութիւն

4 բացի egn-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն վասն brt յաշխարհական cdhiklm pqs աշխարհական beq իւր (m ps ոք) փխ. որ IJLMQRSTUVXY ZW երազս ô որ ի երազս bg յերազի eq յերազիս BCDEGHê չիք և խնդրէ kmps չիք և խնդրէ հաղորդել f անդրէ փխ. խնդրէ Wb gq հաղորդ hlo հաղորդս rt հաղորդիլ

6 բացի egn-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն վասն IJKLMQRSTVYZôd իւր ê յիւրում begq չիք յիւր U միտ Un ոչ է OW չիք և a սպանէանէ c սպանէ

7 ê չիք առն hlo որ փխ. որոյ AIPVb ilops կին EIIMegmnps այսահար իցէ q այսահարեսցէ b այսահար իցէ այսպիսիւ ilort այսահարի

8 befgq չիք ոչ AFIJKMOPVSg մերձալ նալոյ d մերձելոյ Gêabq առ փխ. առն f առնն Gêar չիք ի XYê կինն r զկին ê իւրոյ o աւուր bq աւրն ekmps շաբաթի q շաբաթ

9 R կիրակէ o կիրակէյի h ի կիւրակէի բացի YWafhlmor-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէի

10 W1 զարիանոսն bhlprt զարիոսն ô որժամ kmps մատուցանեն

11 U [մ]տաբերեն d մտայբերեն H գործեալ b գգործեալ d գործեն q զմեղս գործել Un զմեղսն b մեղսն d ըզմեգբս

12 ô ոք փխ. որ բացի hılort-ից մնացած Ձեռ-երը որք O զազգական b զազգայկանին d զազգականն eg զասկականի hlo զազգականս q զազգականին bq զկինն ôt առնու efgq առնէ ւ առնուն r առնել d առնել մեզք են

13 b ամուսնացելոցն d ամուսնացել e ամուսնացուցանելու fq ամուսնացուցանելոյ g ամուսնացելու obq զհարազատ eg զհարազատաց f զհարազաց km հարազատաց ps հարազատ bq որդին egirt որդի

14 hlo չիք ոչ b չառնել V առնեն r առնէ bqr չիք առն d զքենին առն n զքենին hloq զքէն eg զքէն իւի ի կնոջէ ô զքենին իւր ի կին ունել փխ. զքէնի իւր կին rt իւր ի կին (t կնուքիւն)

15 bdr որք Yêacikmrs ի հեթանոսութեանն b հեթանոսական chlo զազգականն d զազգական իւր կին b զազգայկան կին զազգայկանի առեալ իցէ V արարեալ փխ. առեալ

Ի. վասն կնոջ որոյ այրն խառնագնաց է։

ԻԱ. վասն որ չիցէ լարա։

ԻԲ. վասն երախայի որ զկին թողեալ եւ այլ արարեալ եւ մըկրտել խնդրէ։

ԻԳ. վասն՝ որոյ կին իւր հաշմեսցի եւ յորդորէ զայր իւր այլ կին առնել։

ԻԴ. վասն առն որոյ կին պոռնկեսցի եւ աղաչեսցէ զայր իւր չթողուլ ի բաց։

ԻԵ. վասն յանցաւորի որ անհաղորդ է եւ մահու ցաւք հասանիցեն։

ԻԶ. վասն որ ընդ անասնոյ պղծիցի եւ կին խնդրէ առնել։

ԻԷ. վասն անասնոյ որ զմարդ սպանանէ։

ԻԸ. վասն կնոջ որ բռնադատիցի ամուսնանալ եւ անձնասպան լինի։

ԻԹ. վասն եղբաւր որ զեղբայր իւր՝ ի վախստականի՝ դառնալ եւ սպանանէ։

1 i այր իւր b խառնակն գնացէ d խառնայգընաց է egq խառնագնացէ 1 խառնայգնաց է Ri չիք է
2 F ոչ իցէ bq ի յայրս (WNOcil ort յայրս egb այրս) փխ. յարս
3 NOVWbcdqr երեխայի b չիք որ X ղ-[կ]ին Zbcpqt զկինն Un թողեալ է և B այդ o ա[յ]լ արարալ hlo յայլ t զայլ q մկրտեալ rt մկրտիլ
4 mr խնդրել
5 i որ փխ. որոյ BCEF կինն (իւր) o ի-[ր] U հաշտեսցի (b հաշւեսցի) փխ. հաշմեսցի G յորդորել p որդորէ ir այր d չիք այլ
6 t առնել այլ կին êhlo առնուլ
7 Y չիք վասն bq այրն փխ. առն NO Wêacd չիք ասն kmps կանանց որ փխ. առն որոյ կին eg որ կին իւր փխ. որոյ կին bq կինն իւր պոռնկեսցի IJLZöcflot կինն h որոյ կինն որոյ d պոռընկեսցի eg պոռընկի n պոռնկեսցէ f աղաչիցէ bq զայրն hlo թողուլ b չթողեալ t չթողուլ զնա ի բաց
9 ôêegm անցաւորի DGH անցաւոր խորան հաղորդէ abcefgkmpqs որ մահու ցաւք (befgq ցաւ) հասանիցեն (b դիպաւ eg հանդիպեցաւ f հանդիպիցեն q հանդիպեսցի) և անհաղորդ է (eg և անհաղորդիցէ) փխ. որ... հասանիցեն M յանհաղորդէ r և ի մահու t և ի ցաւ մահու KQ մահացաւք Hê մահացուօք d որ մահու ցաւք հասանիցեն և հաղորդ է X հասանիցին t հասանիցէ BCDEFGJRo հասանիցեն փխ. հասանիցեն
11 բացի Eegmnqt-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն վասն b որ՝ կրկնված է չիք ընդ, kmps անասնոց HUêadhl ort պղծի b պղծիցէ KLQRSTX Yô կինն ê զկին b կին իւր խնդրէ irt խնդրեսցէ Wcghln առնուլ ê առնելոյ bq այր փխ. առնել irt չիք առնել
12 kmps անասնոց bq զմարդն d մարդ b 12-րդ տողր դրված է 285-րդ էջի 1-ին տողի տեղը և րնդհակառակը
13 bq կնոջն b բռնայգաւեսցի q բռնագաւեսցի o խառնաղատիցի փխ. բռնաղաւիցի abdefkpqs յամուսնանալ b զանձն սպանանէ q զանձնասպան d յանձնասպան ABC FU անձնսպան eg չիք և անձնասպան
14 hlo լիցի begq չիք լինի
15 բացի êbegnq-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն վասն ê վասն եղբօր փախստականի որ դառնայ և սպանանէ դևալաձիչ եղբայրն hilort եթէ այր (ps ողբայ) փխ. եղբաւր n որ եղբայր զեղբայր բացի êeg.-ից մնացած Ձեռ-երր եղբայր ô չիք որ V զեղբայրս X զեղբար q զեղբաւր F չիք իւր DH իւ փխ. ի eg չիք ի X ի վախստական b ի վախուսա և դառնա egq փախուստ f ի վախստի d ի վախըստակ դնէ և դառնայ eg առնէ փխ. դառնա Hcd չիք և

Լ. Վասն որ զծառայ իւր հարկանէ եւ սպանանէ։

ԼԱ. Վասն որ ի գողութեան սպանանէ։

ԼԲ. Վասն քահանայի որ աւազակաց ընդդիմացի եւ սպանցէ զոք։

ԼԳ. Վասն որ լերախայութեան զեղբայր իւր սպանանէ եւ մըկրտել խնդրէ։

ԼԴ. Վասն որ դիւահարի եւ սպանանէ զոք։

ԼԵ. Վասն որ զմահապարտ ոք սպանանէ։

ԼԶ. Վասն որ անլուսութեամբ լան զմեռեալս։

ԼԷ. Վասն որ լերախայութեանն ոչ կամէր մկրտել։

ԼԸ. Վասն որ ի ժամ մահուն կապեցաւ բերանն եւ միայն ակնարկէ եւ խնդրէ մկրտել։

1 br չիք վասն... և սպանանէ Y չիք վասն d զծառայն g չիք հարկանէ և ê վասն այնմիկ որ զծառայն իւր հարկանելով սպանանէ

2 Y չիք վասն ê վասն այնմիկ որ ի IJ որ զծառայ ի գողութեան Pd ի գողութիւն Y ի գողութեանն bq ի գողութեան իւր սպանանի (q սպանանէ) eg ի գողութեան զմարդ սպանէ (e սպանանէ) NOô սպանանէ ê սպանանի d սպանի t սպանանէ ոք զգողն

3 Yôgkmpqs քահանայից b վասն որք ի քահանայիցն որք ô որ ի աւազակաց b աւազակացն hlor աւազակ t աւազակք b գիմացի d qs ընդդիմացի t ընդդիմացին Hhl սպանանէ

4 begq չքի զոք t զոք ի նոցանէ

5 Y չիք վասն e վասն այնմիկ որ bq չիք որ H որ ի IJXôehlop երախայութեան OVWec յերեխայութեան Y յերեխայութեանն bgq երեխայութեան t յերախայութեանն ê զեղբայրն t չիք իւր v̈ը սպանէ ô զսպանանէ blo սպանցէ cd ot մկրտիլ b մկրտեալ q մկրտ[?] eg չիք և մկրտել

6 begq չիք խնդրէ

7 ê վասն այնմիկ որ bq որոյ փխ. որ Meg չեք որ ô դիւահարի որ t դիւահար է begq որ փխ. և M սպանցէ VI սպանէ q սպան r բսպաննէ s սպանաէ Un չիք զոք

8 ê վասն այնմիկ որ egr որք (q ոք) փխ. որ b չիք որ NOW մահապարտ d զմահապարտ o զմահապատ eg չիք ոք io սպանէ t ըսպանցեն U այս վերնագիրը չի գրված բեև տեղը բաց է թողված

9 ê վասն այնոցիկ որք bdr որք Jqr յանյուսութեամբ b լան յուսայհատութեամբ լան i յանուսութեամբ hlo զմեռեայն rt զմեռեալն de զմեռեալս իւրեանց

10 IJKLMNOPQRSTVXYZWo վասն որ յերախայութեանն (lô երախայութեան NOPRY յերեխայութեան Q յերախութեան SX յերախայութեան W յերեխայութեան) ոչ կամէր մկրտել և յանկարծ (JJo անկարծ) անկգի ախտ (JKLM չիք ախտ) մահու և (W չիք և) խնդրէ մկրտել (w մկրտել խնդրէ o մկրտելոյ) փխ. վասն.... մկրտել ê վասն այնմիկ որ Fêhl no յերախայութեան abcfkmqs ի կենդանութեանն (degp ի կենդանութեան) փխ. յերախայութեանն êcdoqrt մկրտիլ kmps մկրտել և ի ժամ (ps ժամու) մահուն (m մահուան) խնդրէ փխ. մկրտել n յէ վերնագիրը տրված է երկու ձևով A-ի նման և A-ից տարբեր բերում ենք վերջինը՝ վասն երախայի եթէ յերախայութեանն գտնմամեղ իցէ և յանկարծակի ի մահուն ի հարկէ կամիցի առնուլ զմկրտութիւն

11 abdefghilnoqrt չունեն վերնագրի N-ը յը, յէ և յը վերնագրերը միացված են մեկ N-ի՝ յէ տակ, սակայն բնագրում այս երկու վերնագրերին համապատասխան, առանձին-առանձին հոդվածներ կան ê վասն այնմիկ որ kmps չիք վասն բացի IJKLMNOPQRSTVXYZWô-ից մնացած Ձեռ-երը և փխ. վասն որ F չիք ի h չիք ժամ bn մահուան d մահոյն q մահուամբն hlo յեղուն փխ· բերանն բացի IJKLMNOPQRSTVXYZô-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն և eg չիք և միայն... մկրտել՝ առդ 12-րդ bh ակնարկէը

12 b խնդրէը bcdort մկրտիլ RXY ըսպասնանել փխ. մկրտել

ԼԹ. Վասն մանուկ մկրտելոյ։
Ի. Վասն որ ընդ սահմամբ մեռանիցին։
ԻԱ. Վասն գազանաբեկի։
ԻԲ. Վասն քահանայի որ ի թողեալ կին դառնայ։
ԻԳ. Վասն քահանայի ոչ թողուլ զկին։
ԻԴ. Վասն որ լանգէտս սպանանէ։
ԻԵ. Վասն որ որոշեալն եղեւ։
ԻԶ. Վասն քահանայի որ երդնու։
ԻԷ. Վասն ոչ երդնլոյ քահանայի։
ԻԸ. Վասն քահանայի որ ակամայ երդնու։
ԻԹ. Վասն որ ի սուտ քահանայէ մկրտի։
Ի. Վասն որ ի լուծեալ քահանայէ մկրտի։
ԻԱ. Վասն ոչ առնել քահանայ զխեղն։
ԻԲ. Վասն քահանայի որ տկարասցի։
ԻԳ. Վասն քահանայի որոյ կինն առ դիւթս երթայ։
ԻԴ. Վասն որ երախայ մեռանի ի ծուլութենէ քահանայէն։

1 cd վասն մկրտելոյ զմանուկ (d զմանուկն) m վասն որ մանուկ n վասն թէ մանուկն զժուարածին լինիցի եթէ կարէ տալ ի նմին աւուր մկրտութիւն վխ. վասն մանուկ մկրտելոյ

2 o վասն որ ի ընդ ê վասն այնոցիկ որք Y [n]r n վասն մանկանն որ NOWbrt չիք ընդ RXôdqrt ըստեսմբ So մեռանիցեն n մեռանիցի

3 Sôdl զազանայրեկի

4 e որ դառնա ի թողեալ կինն դառնայ Yrt չիք ի Lbfgq կինն êh lo կին (ê կինն) իւր դառնայ t զկին իւր կրկին դառնայ Q չիք վասն.... դառնայ

5 DGê որ ոչ ir և ոչ hl որ վխ. ոչ Hê hl թողու S թուղուլ Jbq կին d զկինն êblot զկին (ê զկինն) իւր b խզ վերնագիրը կրկնված է։

6 e վասն այնմիկ որ bq որո EHMS oq անգէտս ûeg անգէտ n յակամայ վխ. յանգէտս V սպանանեն t ըսպանանէ զոք

7 ê վասն այնմիկ որ r որք FWôbghl oq չիք որ ȳegq որոշեալ km ps վասն որ որոշեալն եգև և (km և որ) որոշեացն մեռցի n վասն որ ի քահանայէ որոշեալ եգև K չիք վասն... եգև

8 W երդուաւ

9 t որ վխ. ոչ eg երդնուլ r յերդնելոյ X երդնչոյ (cd խնդրելոյ) վխ. երդնլոյ ôht քահանային b վասն երդուեալ քահանային n վասն զի քահանայի վկայել և երդնուլ ոչ է պարտ

10 e [n]r lVYêbeg յակամայ G կամ վխ. ակամայ W երդուաւ n ակամայ առ վիշտս երդնու r վասն որ յակամայ երդնու քահանային

11 ê վասն այնմիկ որ Y հահանայի է blo քահանայէն lo մկրտին b քահանայէ երդնու և մկրտի

12 ê վասն այնմիկ որ e ի ծուլեալ hlo քահանայէն hl մկրտին b մկրտի նզովեալ եղիցի

13 ê առնելոյ R ունել վխ. առնել r քահանայի BEFG զղխեղն be gq զխեղս

14 GH քահանայ eg տկարանայ bq տկարասցի ի ցաւոց հիւանդացեալ (q չիք հիւանդացեալ) վխ. տկարասցի

15 AIJOPUVWir չիք վասն BENQRY acfhqt քահանայ b չիք քահանայի e որ քահանայի վխ. քահանայի որոյ DGHIJôêbcdghlnoqrt որ վխ. որոյ dhlo կին bq կինն (q կին) նորա առ o ի վխ. առ Udn առ դիւթսն

16 n վասն զի եթէ երախայ ô չիք որ t որ թէ մեռանի երախայ e երախայի որ UVYWbcegiqr երեխայ U մեռանի որ ի A ի ծուլութենէ JVaikmprs քահանայի hlo քահանայից g չիք քահանային

ԾԵ. Վասն առն որոյ կինն հիւանդանայ։
ԾԶ. Վասն կնաթողի։
ԾԷ. Վասն կնաթողի որ այլ կին առնէ։
ԾԸ. Վասն կնոջ որ յաւտար յառնէ բռնադատեալ եղեւ։
ԾԹ. Վասն որ ղկին զամուլ թողու։
Ի. Վասն ոչ հաղորդելոյ կնահանի։
ԻԱ. Վասն կնոջ որ պոռնկի ընդ արամբ։
ԻԲ. Վասն որ խնդրէ թողուլ զկին իւր։
ԻԳ. Վասն առն եւ կնոջ որ ի պատճառս հաւատոց կամին մեկնել ի միմեանց։
ԻԴ. Վասն որ զկին իւր թողու եւ այլ առնէ։
ԻԵ. Վասն որ զկուսութիւն խոստանալ պահել։
ԻԶ. Վասն որ զալրի կին առնէ։
ԻԷ. Վասն որ զերկրորդ կին առնէ։
ԻԸ. Վասն որ ղկնի մկրտութեանն սրբութեամբ եկաց։

1 bmpq որ փխ. որոյ do կին q կինն իւր kmps հիւանդանայ կամ ուրկանայ կամ զիւահարի
2 dk կնայթողի n վասն կնաթողի որ այլ կին առնէ Uq չիք վասն կնաթողի
3 de կնայթողի o որ ի այլ Q յայլ ê զայլ Yt առնու l առնէին n առնէ և թողեալն մեռանիցի յետ առնելոյն փխ. առնէ
4 H չիք որ b կնոչն odioq աւաար (նաև oտար) n յաւտար կրկնված է IJLMQRSTXZöeacdefikmnp առնէ N յառ b այր q այրէ acdkmps բռնադատի b բռնայդատեալ befq է փխ. եղև acdgkmpqs չիք եղև
5 ê վասն այնմիկ որ bq զամուլ կինն efg ամուլ (f զամուլ) կին Wacdkmpst ամուլ KRXY թողուլ b թողուն n թողու և այլ կին առնու փխ. թողու
6 R որ փխ. ոչ d հաղորդել Sd կնայհանի ê զկնահանս n հաղորդելոյ յետ կնահանի
7 AIJKLMNOPQRSTUVXYZWîo չիք վասն HOSWôêdefgpqs արեամբ b չիք վասն.... արամբ
8 e վասն այնորիկ որ d որոյ փխ. որ ês զկինն d զկիւն k թողու êhlo չիք իւր kmps իւր և զայլ արդարութիւն կատարէ փխ. իւր n վասն կնաթողի որ խնդրեցէ ընդ կնոջ կեալ b չիք վասն... զկին իւր
9 բացի ôêbegkmnpst-ից մնացած Ձեռքը չուճնճ վասն k վասն որ առն ի կնոջն eg առ փխ. առն b չիք առն և begqs կնոջն c չիք ի IJKLMQRSTXYZôabeg հաւատոյ q հաւատ oacdkmps չիք կամին, մեկնին Vêft մեկնել begq չիք մեկնել
10 begq չիք ի միմեանց
11 ê վասն այնմիկ որ Qbq զկինն eg կինն Qbeqq չիք իւր b թողուն ê զայլ d յայլ hl զայլս o այլս r այլն bq այլ է փխ. առնէ
12 ê վասն այնմիկ որ զկուսութիւնն eg կուսութիւն R խոտոանայ f պահեալ g չիք պահել
13 ê վասն այնմիկ որ Qe կինն KLMORSTUXYZô առնիցէ irt առնու n վասն որ ի կուսութեան կին առնէ և այնու կամիցի քահանայ լինել b կզ վերնագիրը կրկնված է
14 ê վասն այնմիկ որ b վասն այն որ զերկու d չիք որ acdikmprst երկրորդ efgq երկու hlo երկրորդի cd առցէ rt առնու բացի êbegi-ից մնացած Ձեռ-երը առնիցէ U չիք վասն... առնէ
15 e վասն այնմիկ որ b վասն այն որ H զկինի CDFGHIJKLMQRSTUXYZWôêd մկրտութեան hlo մկրտութեամբ e սրբութեամբ է d սուրբ bq կացեալ է e կացեալ h կաց ilort կայ g չիք եկաց km ps եկաց պարտ է քահանայ լինել փխ. եկաց n վասն եթէ ոք յերբեքայութեան անցաւոր եղև ի մեղս և զկնի մկրտութեան սրբութեամբ եկաց և այնպէս կամիցի քահանայ լինել

կթ. Վասն քահանայի որ կին առնէ։
ձ. Վասն քահանայի որ զինքն կտրէ։
Հա. Վասն քահանայի որոյ ընդ ձեռամբ մահ գործի։
Հբ. Վասն քահանայի ընդ որոյ ձեռն յանգէտս մահ գործի։
ə Հգ. Վասն քահանայի որ ի խրատել զոք՝ հարուածովք մահ գործի։
Հդ. Վասն քահանայի որոյ կինն ի գերչաց պղծիցի։
Հե. Վասն ոչ ըմպել զպղծեալ գինի։
Հզ. Վասն որք երդմունս գրեն։
10 Հէ. Վասն որք ուղն կապեն զարիւն արդելլոյ։
Հը. Վասն դեղահատաց։
Հթ. Վասն չմկրտելոյ զայսահար մինչեւ սրբեսցի։
Ջ. Վասն չտալոյ դիւահարի աւրէնս մինչեւ սրբեսցի։

1 begq *քահանայից* e *գինի* t *առնու*

2 befgq *կոթէ գինքն* R *կաբէ փխ. կոթէ*

3 GLnêbegq *որ փխ. որոյ* ir *քահանայի որ ընդ որոյ ձեռն* DH *որոց* cdfkm ps *ընդ որոյ* beghloq *չիք ընդ* bq *ձեռամբն* d *ձեռեամբ* hlot *ձեռն* n *ձեսամբ իւր եղելոց մահ գործի* Lôêbegbilq *գործէ*

4 ôt *որ ընդ փխ. ընդ որոյ* bi *քահանայի որ ընդ որոյ (ı որս)* NO Wg *չիք ընդ* Ug *որ (*acghklmop rs *որս) փխ. որոյ* abcefgbklmopq rst *չիք ձեռն* J *ձեռամբն* DG *հանդեսս* H *հանդէսս* IMbfghloqr *անդէսս* J *դէսս (*n *յակամա) փխ. յանդէսս* d *չիք յանդէսս* ôêchiloq rt *գործէ*

5 ê *ընդ փխ. ի* VXa *չիք ի* deg *խրատելն* b *խրատել դանդէսս զոք* I *զովք* cd *հարուածով* g *չիք հարուածովք* oêbceq *գործէ* n *վասն քահանայի կամ վարդապետի որ դաշակերտն իւր հարկանէ քէ մահ գործի*

7 KMQRXYZôcdimt *որ (*S *որի) փխ. որոյ* bfq *կին* bq *ձի փխ. ի* e *գերջացն* acdhklmops *պղծի* bq *պղծեսցի*

8 ê *ըմպելոյ* q *ըմպեալ* H *չիք ըմպել* Y *զգինի պղծեալ* bq *գինին*

9 ê *վասն այնոցիկ որք դերդմունս* bq *որ* b *երդումս* eg1 *յերդմունս* n *երդմունս և պահպանութիւնս գրեն* r *գրեն (*t *գնեն) փխ. գրեն*

10 բացի NOVZWôêbegnprt-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* ê *վասն այնոցիկ որք* Mê *զուլն* eg *չիք կապեն* MQVct *զարիւնն* eg *զայրուննն* q *զայրին* G *որզելլոյ* bdbilpq *արգելոյ* eg *արգելու*

11 d *դեզայհատաց* e *դեզայհատած* g *դեզահատած* hlo *դեզահատացն* b *վասն դեզայհատաց որ այսպիսիւ են* kmps *վասն դեզահատաց և թովչաց* n *վասն թովչաց դեզահատաց*

12 բացի DGHZoêbdegkmnp-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* DGHZb kmp *մկրտել* t *ոչ մկրտել* բացի êdegn-ից մնացած Ձեռ-երր *չմկրտել* o *զայսահարսն* b *զայսայհարն* deg *զայսահարն* q *զայսահարին* hlo *չիք մինչև սրբի* ABCDEFHN OPUVginr *սրբի* G սկզբում գրել են *մկրտի ձեռո ուղղել որրի*

13 բացի DGHZôêegkmn-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* DGHZ km *տալ* ht *ոչ տալ* ê *ոչ տալոյ*, բացի g-ից մնացած Ձեռ-երր *չտալ* b *այսայհարին (*egq *այսահարին) փխ. դիւահարի* KLMRSTXYZ *յօրէնս (*ևաև *յաւրէնս)* o *օրէն* êr *զօրէնս* befgq *հաղորդ փխ. աւրէնս* Wbgq *չիք մինչև սրբեսցի* hl *սրբեսցին* ABCDEFGHJNOPQ UVWfinr *սրբի* 13-րգ առյի վերնագրի փոխարեն cd-ն ունի երկու վերնագիր ձեռակայ ներքականութեամբ՝ *հթ. քէ ով (*c *չիք ով) ոք թովիչ է կամ ձեռնածու. (*d *ի ձեռն) ձ.քէ ոք յերախայից (*c *յերեխայից) դիւահար է. հթ-ը* վերնագիրը նոր է, իսկ ձ-ն 13-րդ առգի վերնագրի այլ խմբագրություն

ՁԱ. Վասն դիւահարի յիշատակ կատարելոյ։
ՁԲ. Վասն մկրտելոյ զհեթանոսս թէպէտ եւ կինն ոչ մկրտիցի։
ՁԳ. Վասն չհաղորդելոյ աւրինաց որ մոգի կին է։
ՁԴ. Վասն որ պանիր տան գողոց։
ՁԵ. Վասն քահանայի որ ի մկրտելն զիւղն ոչ ունի։
ՁԶ. Վասն յանցաւորի որում ցաւք մահու հասանեն։
ՁԷ. Վասն որ լերախուալութեանն եւ լետ մկրտութեանն մեղաւոր է եւ մահ հասանէ։
ՁՐ. Վասն ամենեւին ոչ երդնուլ քահանայի։

Կանոնք Աքաճասի

Ի ժամանակին յայնմիկ երեւեցաւ այր մի Գորգիոս անուն, արիանոս, ի Կապպադովկիա եւ հասեալ յԱզեքսանդրիա շփոթէր եւ

1 բացի ôêegn-ից մնայուած Ձեռ-ները չունեն վասն ôê վասն հարցումն դիւահարի A—Weghilmort հարցումն փխ. վասն hl և յիշատակ r դյիշատակ W կատարելոց abcde fgkmpqs կատարել n վասն դիւահարի առաքինոյն եթէ պարտ է ի վաղճանի նորա յիշատակ կատարել

2 L չիք վասն, չմկրտելոյ abcdefgikm pqrst դհեթանոսս (g դհեթանոս) որ (cdf չիք որ) ամուսնով (egq ամսով b ամսոյն) թէպէտ hlo որ թէպէտ Wg չիք թէպէտ .. մկրտիցի CDGH կին hlo ամուսնովն փխ. կինն abcdeflkmpqrst չիք կինն ê մկրտեսցի abcefhklmopqs մկրտի n կամեսցի փխ. մկրտիցի d մկրտի ի միասին

3 բացի DGHoêegknpt-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն վասն DH հաղորդել G հաղորդելոյ ê ոչ հաղորդելոյ բացի ô-ից մնացած Ձեռ-երը չհաղորդել eg չմկրտելոյ փխ. չհաղորդելոյ eg չիք աւրինաց, RXY չիք որ abcdfhiklmopqrst չմկրտել (ac dm մկրտել k կրտել p կորել s չկարել t ոչ մկրտել) որ մոգի կին իցէ փխ. վասն.... մոգի կին է

4 t վասն այնոցիկ որք բացի befgn qt-ից մնացած Ձեռ-երր որք t դոդոց ուտել

5 beg քահանայից ôbq չիք ի b դմկրտեւլն DG դիսլն (H դիսրն) փխ. դիւդն b ունին V ընդունի փխ. ունի d ոչ ունի ընդ իւր

6 t յաղագս cd որոյ hlo չիք որում befgıqrt որ փխ. որում befgq մահու ցաւ(f ցաւք) D հատանեն (begq. հանդիպի) փխ. հասանեն kmps հասանեն և աւրէնս խնդրեն ·փխ հասանեն n յանցաւորի ի մեռս որում ցաւք մահու հասանեն եթէ պարտ է աւրէնս տալ փխ. յանցաւորի... հասանեն

7 n վասն երախայի որ յետ մկրտութեան մեղս ցետլ է և մահ հասանէ և խնդրէ աւրէնս փխ. վասն... հասանէ b վասն յաղագս ê վասն այնմիկ որ բացի êegn-ից մնացած Ձեռ-երը յաղագս ôb չիք որ eg նորա փխ. մկրտութեանն abefgkmpqs մահ (b մահու.) հասանէ և մեղաւոր է cd չիր մեղաւոր է և

8 DG չիք է hlo մինչև փխ. և մահ հասանէ e հասանի

9 b յաղագս բացի êegn-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն վասն e ոչ երդնլոյ b ոչ երդուլ egq քահանայից n վասն յահանայի որ նմա ամենեւին երդնուլ ոչ է պարտ W չիք վասն.... քահանայի

10 ABCDEFGHUWûadefghiklmopqrst չունեն երկրորդ վերնագիրը. մի քանի Ձեռ-երում վերնագիրը տարբեր է՝ o կանոնք աքանասի հարցմունք և պատասխանիք աքանասի հարցմունքն e սահմանք և կանոնք աքանասի արարեալ հարցմամբ և պատասխանիւ ի դլուխս ձ և բ b բան և կանոնք հարցական և շահեստ հոդեւորական c յառաջաբան կանոնացս աքանասի n նախադրութիւն կանոնիս սրբոյն աքանասի

11 ı չիք ի ALMNOPQRSTUVXYZW ôn ի (T չիք ի) ժամանակի t այր մի յարիանոսաց դորդիանոս անուն ի կապադովկիայ ceg դորդիանոս b դորդիանոս

12 gh արիոս ı չիք արիանոս b արիոսից աշխարհէն կապադովկիայ q արիոսի ի յաշխարհէն կապադոկիայ e արիանոսի ադանդովն ի կապադովկիայ t ի պադովկիայ eg շփոթ երևեալ

շարժէր զքաղաքն։ Եւ անաւրէն իշխանք քաղաքին, զոր մերժեալ էր լեկեղեցւոյ երանելւոյն Աթանասի, ձեռնտու լինէին աղանդոյն եւ յարուցեալ ամբոխ սաստիկ ի վերայ սրբոյն Աթանասի, հալածական առնէին ի հալրապետական աթոռոյն։ Սակայն մեծ մասն քաղաքին դիմադարձ լինէին աղանդոյն, իսկ ամբարիշտն Գորգիոս մեծամեծ իշխանացն սաստիւ ժողով արարեալ ի հռչակաւոր քաղաքն Սելեւկիա, զհալհոլութիւնն Արիոսի հաստատէր։ Իսկ երանելին Աթանաս յորդաբուխ արտասուաւք գոչէր առ Աստուած սաստարութեամբ սրբոց ճգնաւորաց եւ բազում միաբնակեցաց, յորոց միջի բնակէր սուրբն.. եւ վաղվաղակի բառնալր ի միջոյ։ Իսկ սուրբն Աթանաս դառնալր յաթոռն իւր եւ լուսաւոր վարդապետութեամբն իւրով ածէր զմոլորեալսն ի հաւատով ճշմարտութիւն, աւանդելով եկեղեցւոյ զհարցականն եւ զպատասխանականն՝ քանս կանոնականս, գլուխս ՁԸ։

ՑՁԱ (ՑՀԷ) Ա. Հարցումն. Եթէ մանուկ երախայ կատարեալ իցէ եւ դիպիցի

1 ô ժարժէր ê շար t իսկ փխ. և DG Hôê անաւրէնք (ճաև անօրէնք) d անարբէն փխ. անաւրէն hlo որ

2 Yûbefgh!oqt երանելին աթանաս բացի AL-ից մնացած Ջեռ-երը երանելոյն NOUW ձեռնտուռ Uên լինէր (n լինէին) և նա (n նոքա) աղանդոյն egt աղանդոյն նորա (t նորին) և

3 Mkr յամրոխ û սրբոյ, հալածականս

4 o առնէյին l յաթոռոյն Nû քաղաքի

5 d դիմայդարձ IV դիմակաց փխ. դիմադարձ ô լինէյին u լինէր t չինէին չար աղանդոյն այնորիկ խոկ փխ. լինէյին.... իսկ ô աղանդին êոզ աղանգւոյն eg աղանդոյն նորա իսկ A ամպարիշտն Y անբարիշտն û ամբարիշտ ê գորգէոս acdefgkm pqst գորգիանոս bı գորգիանոս

6 c իշխանօքն hlot իշխանաւն k յիշխանացն ê սաստիկ adfhiklor դասիւ (b դաստիարակ c գասիւք eg գասիայ mps գասի q ի սեղեւկիա) փխ. սաստիւ t չիք սաստիւ hlo ժողոգեալ փխ. ժողով արարեալ q արեալ Bkms սեղեւկիայ û սելեւկեայ g սելեւկիեայ

7 t և գհայհոյութիւնն AK—VZWôêûa bcdf—s գհայհոյութիւն NW արիանոսի kmps գորգիոսի փխ. արիոսի O երանելի

8 d յորդաբուխ Y արտասւօք u արտասւոք g գոյէր fq չիք առ ոզ աստուածս bq աւտարութեամբ (ı աստարութեամբ) փխ. սատարութեամբ û չիք սաստարութեամբ

9 acdfkmps սրբոցն b սուրբ bq ճգնաւորացն ıt և ի բազում Qfps միայնակեցայց Y միակեցաց u միայնակնաց b միայնայկեցայց eg միայնակեցեաց IJUôêûhlo որոց ûhl ի միջի rt մի փխ. միջի b բնակէյ

11 Sôlo աթոռն u աթոռ acdıkmpr st յաթոռ befgq ի տեգի փխ. յաթոռն Y չիք և յուսաւոր ûafinp qrst վարդապետութեամբ

12 Uacdkmps մոլորեալս u մոլէգնեալս փխ. մոլորեայսն Vêûe gt ի հաւատս acdkmps ի հաւատոց bfq ի հաւատոյն oeudeg ım ճշմարտութեան h ճշմարտութիւնն t ճշմարիտս b աւանդելոյ VYôêcefghkmpqrs եկեղեցոյ hlo եկեղեցւոյ (h եկեղեցոյ) զրանս պիտանիս հարցական և (l չիք ե) պատասխանական d յեկեղեցւոյ

13 û դհարցական bq դհայցականն W դպատասխանն ud գպատասխանական acdfikmprst բան eşh lo բանք bq չիք բանս ê կանոնականս abcdefgikmpqrst կանոնական hlo կանոնականք

14 YNRUôêacdefikmpqrst գլուխ b գլուխ ձէ յաւարտ g գլուխք aef gq ձէ ı ութսուն և ը uhlo չիք գլուխս ձը

15 alo չիք հարցումն r հարցում Z ԹԹէ (b և Թէ) փխ. եթէ b վանուէն UVXWôûbcgqr երեխայ F կատար իցէ ho կամ արեալ (d աարեալ l կամ արարեալ) փխ. կատարեալ n լիցի փխ. իցէ ln դիպեսցի û դէպ լիցի r դիպիցէ acdh ıklmoprst դիպիցի Թէ յորժամ

լորժամ պատարագն մատուցանիցի եւ անգիտանալով հաղորդեսցի, ղինչ պարտ իցէ առնել վասն նորա։

Պատասխանի. Մկրտել պարտ է, որպէս կոչեցեալ լԱստուծոյ։

ՃՁՒ (ՃՀՐ) Բ. Հարցումն. Թէ ղիւահար ոք երախայ իցէ եւ կամիցի, նաեւ կամ որք նորա իցեն, ղի առցէ նա զսուրբ մկրտութիւնն, պարտ է առնուլ, թէ ոչ, այլ թէ մերձ ի մահ իցէ ղիւահարն։

Պատասխանի. Ւթէ ոչ սրբեսցի ի պիղծ ալսոյն, ոչ կարէ առնուլ զսուրբ մկրտութիւնն, բայց մերձ ի մահ իւր մկրտեսցի։

ՃՁԴ (ՃՀԹ) Դ. Հարցումն. Թէ կնքաւոր է ալսահարն, արժան է առնուլ ի սուրբ խորհրդոյն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Թէ ոչ խալտառակէ զսուրբ խորհուրդն կամ հալհոլէ՝ հաղորդեսցի, բայց մի՛ հանապազ, ղի բաւական է նմա կիւրակէէ ի կիւրակէն։

ՃՁՒ (ՃՁ) Դ. Հարցումն. Թէ ոք երախայ հիւանդասցի եւ ի մտաց թափեսցի եւ ոչ կարէ ղհաւատն խոստովանել, եւ աղաչեսցեն ընտանիքն

1 Fûbefgq պատարագ t զպատարագն RUên մատուցանիցէ befhloq մատուցանի g մատուցանեն t մատուցանիցեն d անգիտելով

2 ad ղինչ է b ապայ ղինչ i պարտիցի r պարտիցի Qabcdefgkmps է փխ. իցէ q չիք իցէ V առնելով a չիք վասն նորա q նոցա

3 e պատասխանէ loq չիք պատասխանի bq կոչեցեալ է IJûbhiq աստուծոյ

4 Uêûht ԵԹԷ n ԵԹԷ ղիպի այսահար ոք որ փխ. Թէ ղիւահար ոք ô ղիւահար է ոք I երայխա VWûc dr երեխայ e յերախայ b երեխտ փխ. երախայ û չիք և (կամիցի) Ml կամիցէ cd ե կամիցին ակամայ abefghiklmopqrs նա փխ. նաև cd չիք նաև կամ û չիք կամ

5 b որքն ê ոք որ փխ. որք F չիք որք t իւրայինքն փխ. որք նորա abcefglkmpqrs նորայն d նորա այն t չիք իցեն bq չիք ղի առցէ abcdefghiklmopqrst չիք նա acd չիք զսուրբ FIMQRSTUWôêû nr մկրտութիւն a զմկրտութիւնն d զմկրտութիւն s ի մկրտութիւնն u պարտի առնել ô առնել eg առնու

6 B այդ û չիք այլ BCDEFGHû և ԹԷ Y ղիահարն a է փխ. իցէ o ղիւայհարն ô մերձ է, չիք իցէ

7 Ee պատասխանէ K չիք ոչ (սրբեսցի) h արպեսցի (o ապրեսցի) փխ. սրբեսցի d պղծոց t յայսոյն պղծոյ ոչ KLMQRSTXYZô այսոցն eghi lo այսուն

8 Ghlo չիք զսուրբ FIJMSVXôêûd մկրտութիւն Gho զմկրտութիւնն Un բայց ԵԹԷ մերձ A մերձ աջ լուսանցքում abcdefghiklmopqr st չիք մերձ cd ի մահուն hlo ի մահն Ucdn չիք իւր begq մկրտեսցէ û չիք մկրտեսցի

9 ûcefgt ԵԹԷ ûbegq կնքաւորն G այսահարն û այսահար d այսահար է արժան է t ղիւահարն փխ. այսահարն

10 ûbq խորհուրդն

11 PQ չիք պատասխանի û սուրբ abcd efghiklmopqrst չիք զսուրբ, զխորհուրդն

12 bq հայհոյէ նա hlo չիք հաղորդեսցի hl չիք ղի ê չիք է

13 W ի կիրակէէ bq ի կիրակէի eg ի կիրակէ M կիրակէ Y կիւրակէ û կիւրակէի êrt կիւրակէ բացի AUacno-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէէ ob չիք ի W ի կիւրակէն d ի կիրակէն êc ի կիւրակէ gl ի կիրակէ t ի կիւրակէէն բացի AU ûafnor-ից մնացած Ձեռ-երը ի կիրակէ

14 BCDEGHRZeglnq ԵԹԷ hlo որ փխ. ոք GQVXWûdr երեխայ I երայխայ NO յերախայ abcefgkmp qs երեխայ (e յերախայ fkmps երախայ) է և հիւանդասցի բացի ût-ից մնացած Ձեռ-երը ե հիւանդասցի l հիւանդացի F իմաց փխ. ի մտաց ô խելաթափեսցի կամ ի մտաց փխ. ի մտաց թափեսցի

15 c ղհաւատան g զաւատն t խոստովանիլ BCDEFGHIJNOWêûbdeghî opq ընտանիք

Նորա ղի առցէ զսուրբ մկրտութիւնն, այլ զի եւ աղաչանքն եւս լերկար լինիցին մինչեւ յաւուրս Է, արժան է առնուլ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Արժան է առնուլ, թէ ի պիղծ ալսոյն ոչ փորձեսցի։

ՃԶԵ (ՃԶԱ) *Ե. Հարցումն. Կին թէ լինիցի ընդ առն իւրում ի գիշերին եւ լինիցին ժողովք լաւուրն, արժան իցէ նոցա հաղորդել, թէ ոչ։*

Պատասխանի. Ոչ է պարտ առժամսոյն առաքելոյ գոչելովն «Մի՛ զրկէք զմիմեանս, բայց եթէ ինչ ի միաբանութենէ առժամանակ. ասելով ի սովորութենէն, ասէ. «Զի աղաւթիցն պարապեսցին եւ դարձեալ ի նոյն դարձցին. զի մի՛ փորձեսցէ զնոսա սատանայ վասն անխառնութեան նոցա»**։*

ՃԶԶ (ՃԶԲ) *Զ. Հարցումն. Թէ կին երախայ ետ զանուն իւր լինել երախայ եւ յաւուր մկրտութեանն եղեւ նմա լինել ըստ սովորութեան կանանց, պարտ է մկրտել ի նմին աւուր, թէ ոչ։*

*Ա. կոր. Ն. 5 **Ա. կոր. Ն. 5

1 A—ê *նոցա* փխ. *Նորա* lo *զսուրբն* AFIJLMPQRSTUVXZWôêûdlnor *մկրտութիւն* ABCU *այլ* êûhilno rt *չիք է (աղաչանքն)* lJud *աղաչանք* eg *աղաչան* hilort *աղաչանօք (հանի աղաչանաւք)* u *չիք եւս*

2 IJKLMQRSTXYZôûlort *երկար* RXô eg *լինիցի* Yt *լիցի* êbchiloqr *լիցին* ê *մինչ* Moafmpq *աւուրս* W *յաւուր* b *աւուրսն* h *յաւուրն* W *եօթն* d *եաւթն* n *եւթն* F *արժան է առնէ առնուլ* ê *առնել*

3 ôbq *չիք ի* Meghilor *այսուն* UVê *այսոցն* b *չի փիս. ոչ* eig *չփորձեսցի* o *ոչ մերձեսցի և փորձեսցի* փխ. *ոչ փորձեսցի*

5 bq *կինն* BCDEFGHLVèabcdcfgkmp qrst *եթէ* lhilort *ի դիշերի* BCDE FGHLNOPUYWegnq *լինիցի* ê *լինից* û *լիցին* b *լիցի* hilors *լինի*

6 acdkmps *ժողով* ôûbq *աւուրն* բացի Yûbcdeghlot-ից մնացած Ջեռ-երր *թէ արժան իցէ* NOX *արժանի իցէ* a—mopqrst *է (Un լինիցի* e *լիցի)* փխ. *իցէ* m *առնուլ նոցա հաղորդ* cdhilort *հաղորդել*

7 t *ըստ առաքելոյն* Y *առաքելոյն* BC DEGHabefghiloq *գոչելով* ê *գոչելովն* û *կոչելով* ı *գոչմանն* n *կոչելովն* t *գոչելոյ*

8 ê *չիք մի* Y *ընդ միմեանս* o *զմիմիանս* s *զմիմիեանս* adkmps *թէ* F *չիք ի* Uebq *ի միաբանութենէն* hlo *ի միաբանէ* BCDEFGH *ղի առժամանակ* H *ժամայն* I *առժամայնակ* akmps *ասելով առ ժամանակ*

9 bcdefgq *ասելով (c ասել) առժամանակ մի ի սովորութենէն* û *ի սովորութենէ* ûê *չիք առժամանակ ասելով ի սովորութենէն* Q *ասելով* փխ. *ասէ* befgq *չիք ասէ* ô *չիք ղի* KMSTX Zôp *պարապեսցին* Y *պարապեսցի* befgq *պարապիցեն*

10 beg *զարձին* bd *դնա* փխ. *դնոսա*

11 GH *անխառնութենանց* bq *անխառնութենէ* n *անխառնակութեան* OW *անխռովութեան (N անխռովութենանն)* փխ. *անխառնութեան* GH *չիք նոցա*

12 heg *եթէ* q *կինն* VXYWubcdgqr *երեխայ* ô *էրէխայ* U *եմ* փխ. *եա* ê *չիք եա* êq *դանուննն* r *չիք իւր* t *լինել* s *չիք լինել* L *երեխայ լինել* VXWoûhcdqr *երևխայ*

13 ô *աւուր* IJMQSUVXYWôêûabdkm npq *մկրտութեան* Y *չիք եղեւ.* hr *չիր նմա* o *լինել* abcdefghiklın opqrst *չիք լինել* Y *սովորութեանն* o *սովորութենանց* f *կանաց* b *կանոնացն* փխ. *կանանց*

14 բացի Yûbdeghloqt-ից մնացած Ջեռերը *թէ պարտ է* t *արժան է* փխ. *պարտ է* IJôbt *մկրտիլ* ı *նմա մկրտել ի նմին* egp *ի նմին աւուր (g օուր) մկրտել թէ ոչ* S *յօուր* t *յաւուր*

Պատասխանի. Ծապաղեցուցանել եւ արգելուլ պարտ է, մինչեւ սրբեսցի։

ՃԶԷ (ՃԶԹ) է. *Հարցումն. Եթէ կին ծնանիցի ի պահու սուրբ Զատկին, պարտ է պահել եւ ոչ ըմպել գինի, թէ թոլլ տալ՝ վասն ծննդեանն։*

Պատասխանի. Պահք վասն զմարմինն խոնարհեցուցանելոյ եդան, ապա եթէ մարմինն ի չարչարանս ի խոնարհութեան եւ ի տկարաթեան է, պարտ է սակաւիկ ինչ, որչափ կարէ բառնալ կերակուր եւ ըմպելի։

ՃԶՀ (ՃԶԹ) Ը. *Հարցումն. Եթէ ոք տկար իցէ կամ մաշեալ ի բազում հիւանդութեան եւ եկեսցեն պահք սուրբ Զատկին, ամենալն իրաւք պարտ է պահել, թէ արձակեսցի ճաշակել ի հացէ, ի գինւոյ եւ ի ձիթոյ վասն հիւանդութեանն։*

Պատասխանի. Արձակել պարտ է զայնպիսին առնուլ ի կերակրոյ եւ լըմպելւոյ որչափ կարող է բառնալ. բայց յետ Պենտակոստէին հատուսցէ։

1 ü *ապաշխարեցուցանել* ê *յապաղեցուցանելով պարտ է արգելուլ* բացի bcdefgqt-ից մնացած Զեռ-երը *չուճեճ եւ* l [*ար*]*գելուլ* û *պարտի* Y չիք *պարտ է*

3 Gefghlmoqs *թէ* b *ասէ* (k *մէ*) փխ. *եթէ* bq *կինն* cd չիք *կին* BCDEF GH *ծնցի* lJu *ծնանի* q չիք *ի* d *ի պահքս* abcefghiklmoprst *սրբոյ* Y չիք *սուրբ* hlo *զատկի*. բացի GH ûdeghilort-ից մնացած Զեռ-երը *թէ պարտ է*

4 f չիք է k չիք *ոչ* L *եթէ* B *թոյլ* N hlor *տայ* LXWêûbt *ծննդեան* (Ճաև *ծնրնդեան*)

5 Y չիք *պատասխանի* b *պաքն* W *պապք* փխ. *պահք* DG չիք *վասն* r *զմարմին վասն* IJWcdhilo *զմարմին* û *մարմին* R *խոնարհեցուցանելս* d *խոնարհեցուցան*

6 l չիք *եդան* BCDEFGHabcdefghiklm nopqrst *թէ* AIJKLMPQSTUXYZû dhilnor *մարմին* ê *ի մարմինն* BC DEFGH *ի խոնարհութեան ի չարչարանս* KLMQRTYZ չիք *ի* (*խոնարհութեան*) Wôn *և ի* (*խոնարհութեան*) Y *ի խոնարհութեանն* u *ի խոնարհութիւնս* bq *ի խոնարհութիւն*, EHNOSXYWôêblmpq rs *և* (bq չիք *և*) *ի* (Y չիք *է*) *տկարութենէ* (Y *տկարութեանն*)

7 SXô *պարտ*[*ս է*?] it չիք է (*պարտ*) ENOYWûhilort *սակաւ* ir *ինչ և* (i չիք *և*) *որչափ ինչ կարիցէ* abc defgbklmopqst *կարիցէ* Y չիք *բառնալ*

8 ct *զկերակուր* cdt *զըմպելի*

9 BCDEGHMegps *թէ* d *մաշեալք* hi lort չիք *բազում* Y *հիւանդութեանն* ahcdefgkmpqs *հիւանդութեանց* t *հիւանդութենէ*

10 o *եկեսցեն* irt *եկեսցէ* t չիք *պահք* eg *սրբոյ* R *իրօք* hlo *իրաւքն*

11 r *պահեալ* n *եթէ* b *արձակեաց* r *արձակեսցէ* hlo *արձակեսցի սակաւ ինչ ի ճաշակել սակաւ ինչ ի* (l չիք *սակաւ ինչ ի*) *հացէ կամ ի գինոյ* bef *ի ճաշակել* irt *ճաշակել ի* (t չիք *ի*) *սակաւ ինչ ի հացէ* KL eg *և ի* փխ. *ի* (*գինւոյ*) bq *և* փխ. *ի* (*գինւոյ*) JKMNOPQRSTVXYZ Wôabcdefgq *ի գինոյ* irt չիք *ի գինւոյ* irt *կամ* փխ. *և ի* b չիք *ի* (*ձիթոյ*) U *ի ձիթւոյ*

12 hlo *վասն բազում հիւանդութեան իւրոյ* BCDFGHIQSVXWôêûbcg pq *հիւանդութեան*

13 b *արձակիլ, առնելոյն* բացի BCD EFGHNbhq-ից մնացած Զեռ-երը *ի կերակրոց* lo *ի կիրակրոյ*

14 BCDENOPUVXW *յըմպելոյ* GH Y *յըմրելոյ* IJKLMQRSTZôê *ըմպելոյ* A *յմպելւոյ* h *յմպելոյ* û *ըմպելեաց* irt *յըմպելեաց* abcdefgkm pqs չիք *յըմպելւոյ* BCDEFGHIL Sn *կարէ* akmps *կարաւդ է* X *կարօդ է* befghloq *իցէ* փխ. *է* o *յետ* ê *հետ* Ô *պենտէկոստէյին* êt *պենտէկոստէին* u *պէնդէկոստէից* o *պենդայկոսէին* p *պենտակոստէի*

15 N *հատուս* irt *հատուսցի* G չիք *հատուսցէ*

ՁՁԹ (ՁՁԸ) Թ. Հարցումն. Թէ ոք կոչեսցէ զվիճակեալն ի զուգաւորութիւն ամուսնութեան եւ ինքն լպրշիցէ զամուսնութիւն անաւրէնութեան կամ քենւոյ ամուսնութիւն. ալխինքն է քեռ կնոջն, լառաջագոյն եղեալ որ հանդերձեալ է՝ զուգել, թէ պարա է վիճակելոյն աղաւթս առնել ի վերայ նորա կամ պատարագ մատուցանել:

Պատասխանի. Միանգամ ասացի, թէ լուիցէ վիճակեալն զանաւրէնն չամուսնութիւնն, ապա եթէ ամուսնութիւն անաւրէն է՝ ոչ է պարտ վիճակելոյն հաղորդել մեղաց աւտարաց:

ՁՂ (ՁՁՉ) Ժ. Հարցումն. Թէ աշխարհական ոք լինի լերազս, եւ հարցանէ զվիճակեալն, թէ պարտ է նմա հաղորդել, թէ ոչ:

Պատասխանի. Թէ կացցէ ընդ ախտիւ կնոջ ցանկութեան՝ ոչ է պարտ. ապա եթէ սատանայ փորձէ զնա ի ձեռն այլց պատճառաց, զի աւտարացուսցէ զնա յաստուածալին հաղորդութենէն՝

1 ôabcdefghiklmoqrt եթէ hlo ոչ (b որք) փխ. ոք q չիք ոք NOW թէ ոչ ոք ou կոչեսցի û ի վիճակեալն ir չիք ի Qb ի զուգաւորութեան

2 kmps ամուսնութեամբ d չիք և ինքն... անաւրէնութեան km ps լպռշիցէ (ê չպրշիցէ) փխ. լպրշիցէ ceft զամուսնութիւնն Y անօրէնութեանն efgq անօրէնութեամբ (նաև անաւրէնութեամբ) NOW չիք անաւրէնութեան... ամուսնութիւն

3 a քամ PYôabcdefgbklmnopqrst քենոյ ê քինւոյ ô ամուսնութեան cd ամուսնութիւնք l ամուսնութիւնն ûbefgiloqt չիք է ô առաջագոյն ê յառաջագոյն

4 eg եգեալ է որ ps որ ի հանդերձեալ V հանդերձեալն d չիք հանդերձեալ է զուգել թէ c էր փխ. է (զուգել) befghloq չիք է (զուգել) chlot զուգել p եթէ hlo չիք թէ ABCDEFIJ NOPSUXWêûn վիճակեցելոյն Z վիճակելոյ ô զաղօթս G աղաւթ qr յաղօթս

5 hlo պատարագս

6 d չիք պատասխանի NO ասասցի b ասաց եթէ L լըւիցէ զվիճակեալն

7 IKLMQRSTXYZWôêûcdin չամուսնութիւն hlo չարութիւն փխ. չամուսնութիւնն ergq ամուսնութիւնն հմմտ. հուն. τον γαμον NO YWbhloi չիք ապա IJôcdefgbklm opqrst թէ Ybi չիք եթէ UXefg ամուսնութիւնն Ybhilo չիք ամուսնութիւն LQRSTXYZô յանօրէն է (նաև յանաւրէն է) abcdfkmp qs անաւրէնութեան է չէ պարա eg անօրէնութենէ չէ պարա G չիք զանաւրէն... ամուսնութիւն

8 Glo չիք է (պարա), հաղորդել (ուղղրված ազաւթել) ի վերա մեղաւորաց փխ. հաղորդել... աւտարաց Yû պարտ է irt չէ X վիճակելոյ t հաղորդիլ AJKLMPQRSTUVXZ Wodn ի մեղաց KLMQRSTXZd յօտարաց (նաև յաւտարաց)

9 cq եթէ êhlo յաշխարհական t ոք աշխարհական ir չիք ոք befghiilo qr լինիցի d լինել KQSTô լինի երազս լինի kmpst յերազս լինի (t լինիցի) IJLRXYZû երազս M երազն OW ի յերազս begq յերազի BCDEFGHN եթէ փխ. և ô հարձանէ hlo հարցանիցէ

10 HPû վիճակեալն q զվիճակելն be gq չիք թէ (պարտ է) hlo իցէ փխ. է d չիք է û հաղորդե drt հաղորդիլ lo հաղորդելն befgq հաղորդել նմա

11 b չիք պատասխանի hiklo եթէ BC DEFGH կայցէ b կացէ eg ախտիւ. ընդ L ախտիւն KLMQRSTXY Zô ցանկութեան (Y ցանկութենն) կնոջ ir ցանկութեամբ թէ ոչ

12 abcdefghiklmopqst թէ û փորձեսցէ Y չիք զնա hio զի փխ. ի IJô êûder այսոց (Wbq այս g այսոցիկ hlo ասաց) փխ. այս bq պատճառանացս cdefgkmps պատճառանաց hlo պատճառ

13 hlo նորա փխ. զի IJNOPVWôû աւտարացուցանէ KLMQRSTXYZ յօտարացուցանէ (նաև յաւտարացուցանէ) IJNôûefgq աստուածային k հաղորդութեանն ôt հաղորդիլ û հաղորդութենէ

պարտ է հաղորդել. ապա թէ ոչ, եւ ոչ եւս դադարէ փորձիչն, յորմէ ժամանակի յորժամ պարտ է նմա հաղորդել, ի նոյն ախտ արկանել։

ՃՂԱ (ՃՁԷ) ԺԱ. Հարցումն. Որ լիւր միտան ոչ իցէ եւ երթիցէ զիւրովի, այսինքն է՝ կամ գահավէժ առնի, կամ այլ ինչ մահու մեռանի, պարտ է ի վերայ նորա պատարագ մատուցանել, թէ ոչ։

Պատասխանի. Պարտ է վիճակելոյն քննել թէ ճշմարտութեամբ պակասամիտ էր եւ արար զայս. քանզի բազում անգամ մերձաւորին ախտացելոյն կամելով դիպել որ ի վերայ նորա պատարագ մատչի, ստեն եւ ասեն՝ ոչ էր լիւր միտս, զի մատուցեն զպատարագն։ Արդ՝ քննել պարտ է, մի գուցէ ի բռնութենէ մարդկան կամ այլապէս արար զայս, ապա ոչ է պարտ լինել պատարագ ի վերայ նորա, քանզի ինքնասպան եղեւ անձին իւրում. ապա պարտ է զամենայն քննել ճշմարտութեամբ, զի մի ի դատաստան անկանիցի մատուցողն։

ՃՂԲ (ՃՁԸ) ԺԲ. Հարցումն. Եթէ ոք կին այսահարիցի յոյժ, որպէս զի երկաթս

1 ê չիք և ոչ hhlq չիք և ոչ ևս W չիք ոչ (ևս) û չիք ոչ ևս acdefgkmpr st չիք եւս b գատապարտէ փխ. դադարէ p փորձիչն դադարէ J փորձիչն ê փորձիչն û փորձիչ e [փ]որձիչն

2 Vcd յայն hlo ժամանակին o որժամ Y չիք յորժամ û չիք նմա Vc ot հաղորդիլ

3 befgq արկանէ KLMQSTX անկանել (Y չանկանել o անկանիլ փխ. արկանել

4 IJôûbegl իւր befghiloqrt միտս b երթայցէ AJLNOPQSTZf զիրովի ô իւրովի b իւրով q զիւրով h lo զիւրովին d իզուրովի ô յայսինքն û չիք այսինքն է

5 êlot չիք է Xôt չիք (է) կամ o առնէ hlo առնիցի CDGHlo յայլ Wb lo մահուամբ բացի begq-ից մնացած Ձեռ-երը մահ hlo մեռանիցի lo թէ պարտ է

6 t ի վերայ նորա պարտ է պատարագ բացի ocdefgikmpqrs-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն նորա b նոցա o մատուցանե d չիք թէ ոչ

7 բացի KVXdefghlor-ից մնացած Ձեռ-երը վիճակեցելոյն Uê չիք թէ ı ճշտութեամբ

8 b պակասայմիտ N է փխ. էր b քանի Cbefghloq մերձաւորիչ ABDEFG HIJKLMNOPQRSTUVXYZWôêūa cdkmps մերձաւոր ինչ ախտացելոյն

9 d դիպելով N դիտել փխ. դիպել ê չիք որ begq չիք նորա û պատարագ մատչի նորա

10 hlo մատչիցի ստիցեն և ասիցեն թէ ոչ b ստէ c չիք ստեն DGH չիք ասեն P որ փխ. ոչ բացի Yegt-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն և ճմմա. ճուճ. καὶ λέγουσιν W է փխ. էր IJû էր ի միտս իւր Yôbdeg իւր Y միտսն W մատուցանեն û պատարագ eg զպատարագս

11 hl այլ փխ. արդ ô քննել eq մի գուցէ hilort մի գուցէ կամ ի բռնութենէ c ի բնութենէ փխ. ի բռնութենէ

12 hlo և կամ A այդպէս G այլ (o այլոր êb այլ այսպէս eը այսպէս) փխ. այլապէս bq չիք զայս ēeg ապա թէ ոչ Y չիք ապա ոչ է պարտ lo չիք է eg պարտ է t լինել hlo առնել փխ. լինել ô չիք լինել u ի վերայ նորա պատարագ

13 b ինքնայսպան r ինքնսպան t զինքնասպան eg յանձին t բայց փխ. ապա

14 t զամենայնն Y չիք զամենայն Kb lo քննել զամենայն (K ամենայն) a քննել N չիք զի êab չիք ի BCEH befgqt անկցի DG անկի cd անդանի

15 XYc մատուցանօզն W մատուցանողն a ի մատուցաւղն l ի մատուցողն d մատուցողս մնացած Ձեռ-երը մատուցաւղն

16 bklops թէ hlo չիք ոք begkq կին ոք IJUVôêûdikmnps այսահարիցէ efgq այսահարի b այսայհարի r այսայհարիցի Yû չիք որպէս զի kmps թէ փխ. զի abefgq երկաթ hlo երկաթն

ագանիցի, եւ այր նորա ասիցէ. «Ոչ կարեմ ժուժկալ լինել», եւ կամիցի այլ կին առնուլ, աւրէն է, թէ ոչ։

Պատասխանի. Շնութիւն միջնորդի լիրագ. եւ զինչ պարտ եւ արժան է, ոչ գիտեմ վասն այնորիկ։

ՅՂԴ (ՅՁԹ) ԺԴ. Հարցումն. Որք զուգաւորին լամուսնութիւն միաւորութեան լաւուր շաբաթու եւ կիւրակէի, հրաժարել պարտ է ի միաբանութենէն եւ լորս արժան է անել իշխանութիւն մերձենալոյ։

Պատասխանի. Ոչ, որպէս լառաջն ասացի եւ այժմ ասեմ։ Առաքեալն ասաց. «Մի զրկէք զմիմեանս, բայց եթէ ինչ ի միաբանութենէն առժամանակ մի, զի ուխտիցն պարապիցէք եւ դարձեալ ի նոյն գարձչիք, զի մի փորձեսցէ զձեզ սատանայ վասն անխառնութեան ձերոյ.* բայց զշաբաթ եւ զկիւրակէ պարտ է հեռանալ լամուսնոյ, զի ի նոսա հոգեւոր պատարագ մատչին Աստուծոյ։

ՅՂԴ (ՅՂ) ԺԴ. Հարցումն. Արիանոսաց մերձ կալով կամ այլոց հերձուածոզաց, պարտ է պատարագ մատուցանել։

*Ա Կոր. Է. 5

1 d ագանեցի hlmops անկանիցէ (a սա դասնիցի) փխ. ագանիցի NOWefgilnos այրն ô ժուժկալել hlot ժուժել b լիցել (q իցել) փխ. լինել t չիք լինել

2 begq և կամիցի այր (eg և այրն) նորա այլ կին hlo և կամիցի առնուլ այլ կին առնուլ (l չիք առնուլ) ır առնել begq արժան է (kmps կարէ r անօրէն է) փխ. աւրէն է lo իցէ փխ. է

3 ên քննութիւն (U քնութիւն) փխ. շնութիւն hil ի շնութիւն g շնութեան ırt միջնորդիցի d չիք միջնորդի hio անկանի ի միջի փխ. միջնորդի յիրագ abcefgkmpqs և դինչ ևս պարտ d և ոչ ինչ ևս պարա q պարտ է և

4 Hb դիտեմք a—mopqrst այսորիկ

5 A հարցող. Vôhlo ամուսնութիւն k յամուսնութիւնն p յամուսնութեամբ Y մկրտութեանն p կամաւորութեան փխ. միաւորութեան R չիք միաւորութեան

6 ô աւուր. կիրակէյի բացի AYWû acfn-ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէի l հրաժարեալ t պարտ է հրաժարիլ begq և փխ. ի ûn ի միաբանութենէ Z չիք ի միաբանութենէն

7 ôeg որս DH առնել փխ. ունել X իշխանութիւնն ABCDEFGHIKUâ ıl մերձանալոյ Y մերձենալնոյ

8 befghloq չիք ոչ q չիք որպէս D յառաջնաւ ô առաջ ps յառաջ D ասցի b այժմն

9 b առաքեալքն բացի JYWôûdegblo gt-ից մնացած Ձեռ-երր առաքեալ t ասէ d զրկէ ı զրկեր Yêo զմիմիանս բացի NOPQVXZôbdefg k-ից մնացած Ձեռ-երր զմիմիեանս hlo չիք ինչ Y ի միաբանութեանն b ի միայրանու.թէնէն

10 H զի մի b զի կրկնված է û ուխտից dhlo յուխտիցն c պարապիցիք d պարապեցէք H գարձ h գարձցիք

11 hlo չիք մի փորձեսցէ... անխառնութեան ձերոյ DGH չիք զձեզ

12 Y անխառնութեանն b խառնութեանց OW անխռովութեան փխ. անխառնութեան b ձերոց hlo բայց մանաւանդ զշաբաթ ug շարաթ W զկիւրակի ô կիրակէ ê զկիրակէն ù կիւրակէ b զկիրակէի hlo զկիւրակէն m զկիրակի բացի AYfn-ից մնացած Ձեռ-երր զկիրակէ d չիք պարտ է b էր փխ. է

13 t հեռանալ յանկողնոյ ամուսնութեան l ամուսնոյ Yôêh ամուսնոյ bk ամուսնոյն l յամուսնոց p ամուսնութենէ b չիք ի KLM NOPQRSTVXYZWôûbegq մատչի

14 m յաստուծոյ

15 A հարցող acdkmprs արիոսաց Y մերձանալով փխ. մերձ կալով b ձեր փխ. մերձ hlo և փխ. կամ m չիք կայով A այդոց hlot այլ փխ. այլոց E հերձուածոզաց

16 D պատարագ մատուցանել արժան է թէ ոչ d պատարագ պարտ է GHq չիք պարտ է s մատուցանեն

Պատասխանի. Ոչ է պարտ զսուրբ պատարագն մատուցանել, բայց եթէ խոստովանեսցին ի հերձուածոյն փախչել։

ՑՂԷ (ՑՂԱ) *ժԵ. Հարցումն. Թէ ոք յաւժարիցէ ի մեղանչել եւ խափանեսցի ի պատճառանաց ինչ, ղինչ պարտ է ասել։*

Պատասխանի. Ցայս է թէ ի շնորհացն Աստուծոյ պահեցաւ եւ վասն այնորիկ պարտ է գոհանալ զաեռանէ Աստուծոյ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ յամենայնի։

ՑՂԶ (ՑՂՐ) *ժԶ. Հարցումն. Եթէ ոք հարազատի եղբաւր կամ հարազատի քեռ դուստր կին առնիցէ եւ նովին կացցէ մինչեւ ցվախճան, որպէս պարա է նայել ընդ նոսա կամ որպէս հրաման տալ ի սրբութիւնն մերձենալոյ։*

Պատասխանի. Չէ արժան մերձենալ։

ՑՂԷ (ՑՂԴ) *ժԷ. Հարցումն. Եթէ հարազատաց որդիք պարտ իցէ այր եւ կին լինել։*

Պատասխանի. Չէ արժան. չէ կին, այլ պոռնկութիւն։

1 BCDEGHMNSUûcı *սուրբ* KLô *չիք զսուրբ* KLMûbn *պատարագ* ê *պատարագիսն* o *չիք պատարագն*

2 cp *թէ* a *խոստովանեսցի* n *չիք ի* l *հերձուածոյն* ûirt *փախչիլ*

3 A *հարցող.* êûabcdefghlmopqs *եթէ* d *չիք ոք* KLMPRSTXYZabcefgbk lmopqst *յօժարեսցի (կամ յաւժարեսցի)* o *յօժարեցի* d *յաւժարել էցի* t *յօժարիցի* Yacdkmrst *չիք ի* hlo *առ ի մեղանչումն (հ մեղանչումն)* d *մեղանչելն*

4 Yadefgkps *ի պատճառաց* c *ի պատճառէ* begq *ղինչ է պարա* hlo *էցէ փխ. է* êbegq *առնել փխ. առնէ*

5 lo *այս* V *եթէ* t *որ փխ. թէ* d *չիք թէ* eg *չիք ի* û *ի շնորհաց*

6 hlo *չիք և* oa *այսորիկ* hlo *որոյ փխ. այնորիկ* hl *պարտի* p *գոհանալ պարա է* kmps *չիք պարա է* p *չիք աստուծոյ* Lu *մերոյ*

7 R *յիսուսէ փխ. քրիստոսէ* o *յիսուսի քրիստոսի* t *չիք յիսուսէ քրիստոսէ* GRXegq *ամենայնի* r *յամենայնէ* b *ամենայնի ամէն* hlo *յաղագս ամենայնի* ôt *չիք յամենայնի*

8 B *հարցողաց* o *ոք եթէ* DGHY *(ոք) հարազատ* acdfhikloqrs *(ոք) զհարազատի* beg *(ոք) զհարազատ* I *յեղբաւր* bq *զեղբայրն* dr *եղբայր* k *եղբօրք* bg *(կամ) զհարազատ* hlo *(կամ) զհաբազատի* m *եթէ ոք զհարազատի քեռ զուստր կամ հարազատի եղբաւր կին* b *քեռն* g *քեռի*

9 b *զուստրն ջ ի զուսաբ* q *զուրս փխ. զուստր* t *չիք հարցումն եթէ ոք... չէ արժան մերձենալ՝ 12-րդ տողը* m *առնիցի* hlo *նովիմբ* D *նղին (G նզմին) փխ. նովին* hllo *կեցցէ օ մինչև ի վախճան* lo *դվաղճանն*

10 û *նայիլ* glo *նաև* bq *նոսին* hlo *և կամ* KLMQRSTYZôêûd *ի սրբութիւն* X *ի սրբութիւնն* hlo *ի սրբութիւնս*

11 ABCDEFGHKSUêr *մերձանալոյ* be fghloq *մերձենալ*

12 ûn *ոչ է* ê *թէ արժան է փխ. չէ արժան* ABCDEFGHISU *մերձանալ* Mcd *մերձենալոյ*

13 b *թէ* GH *եթէ ոք* ps *հարազատ* ab efgq *է փխ. էցէ* befghloq *լինել այր և կին* ot *լինիլ* befgq *այս հոդվածը դրված է նախավերջին հոդվածից հետո ընդ-ժէ N-ի աւսկ. վերոնշյալ Ձեռ-երում Աթանասի կանոնախմբի հոդվածների քանակը հասնում է 91-ի. այս մասին տես համապատասխան ծանոթությունը։*

14 êb *թէ (ûhlno ոչ է) փխ. չէ (արժան)* cdefghloqt *չի չէ (dt ոչ է) փխ. չէ (կին)* Y *ոչ (b զինչ է) փխ. չէ (կին).* J *պոռնկութիւնն* o *պոռնկութեան*

ՑՂԸ (ՑՂԴ) ԺԸ. Հարցումն. Թէ ոք ունիցի կին եւ մեռցի, զքոյր նորա պարտ է առնուլ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է արժան, զի պոռնկութիւն է։

ՑՂԹ (ՑՂԵ) ԺԹ. Հարցումն. Թէ ուրուք ի հեթանոսութեան ժամանակի արարեալ իցէ զկին եղբաւր իւրոյ եւ արդ կամիցի լինել քրիստոնեաւ եւ ասէ. «Ծուք ինձ կնիքդ». պարտ է առնուլ յանձն, թէ մեկնել ի կնոջէն եւ ապա կնքել։

Պատասխանի. Չէ արժան մեկնել, զի ոչ էր ընդ աւրինաւք յորժամ զկինն արար։

Ն (ՑՂԶ) Ի. Հարցումն. Եթէ այր կնոջ ուրուք խառնագնաց է եւ անխտիր ի պոռնկութիւն, եւ կինն սուրբ է, յառաջ քան զառնն ապաշխարելն պարտ է կնոջն մերձենալ ի սրբութիւնն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Պարտ է մերձենալ։

ՆԱ (ՑՂԷ) ԻԱ. Հարցումն. Եթէ այր ոք ոչ լինիցի ի գործարութեան եւ կինն ելանէ ի նմանէ, թէ ոք զկինն զայն կին առնիցէ, ընդ հանեալ կանայսն պարտ է համարել զայնպիսին, եթէ անխիղճ ունել. կամ

1 ûbhlo եթէ cdkmp որ փխ. թէ s չիք թէ û ունիցի ոք s որք փխ. ոք CDGHt մեռանիցի u քոյր d գքուրն lo գքոյրն

2 hlo իցէ փխ. է ûirt առնել hlo ուրնել փխ. առնուլ

3 d պատասխանէ hlo չէ Q պոռնկութէն է T պոռնկութիւնն է d չիք է

4 cegblot եթէ ûd եթէ ոք փխ. ուրուք r չիք ի Yct ի հեթանոսութեանն r զհեթանոսութեան b հեթանոսական b ժամանակին hlo չիք ժամանակի ðn առեալ փխ. արարեալ

5 cd այժմ փխ. արդ t չիք և արդ ot լինել AU քրիստովնեայ p քրիստոնեա լինել

6 բացի chilnoprt-ից մնացած Ջեռ-երը չուենն և (ասէ) c տուր S գուք փխ. տուք hlo իցէ փխ. է H յանձնու Qô անձն ô եթէ CD մեկնեալ r մեկնիլ l մկրտել փխ. մեկնել

7 hlo և ապա տալ զկնիքն k կնքեալ

8 Q չիք պատասխանի bq եթէ (ê թէ) արժան է û ոչ է (արժան) hlo չիք մեկնել eg մեկնել ի կնոջէ զի G չիք էր ûq չիք ընդ

9 b յայնժամ փխ. յորժամ ûb կին ho կինն KLWodegqr զկին Sô արբարեալ begq նորայ էր փխ. արար

10 D չիք հարցումն Q այլ փխ. այր bq կնոջն b արուք û խառնագնասցէ befgq խառնակ գնասցէ o խառնագնաց hlo իցէ փխ. է û չիք և

11 Vegq կին eg էառ (hlo իցէ) փխ. է (յառաջ) ô առաջ hlo պարտ է յառաջ քան զայրն ապաշխարել N զայրունն êbdeg զայրն ûac ıq զառն rt չիք զառնն

12 ûd կնոջ ABCDEFGHIJUê մերձանալ IJLMQSUYôêûdhlo ի սրբութիւն l եթէ

13 ABCDEFGHUdp մերձանալ

14 be ոյր փխ. այր cır ոչ լինի hl չլինցի o չլինիցի t չիք ոչ, լինի Y ի գործարարութեանն K ի գործարութեանն MS ի գործարութեան LPRTUXYZi ի գործարութեանն NOV ի գործարութեանն Wên ի գործարութեան q ի գործարութիւն Q ի գործ արդարութեան ac dfkmps ի գործաւորութեան beg ի գործաւորութիւն rt ի գործ արիութեան ûr կին t կին նորա ելանէ

15 abcdefgbklmopqs ելանիցէ KLabcd efghiklmpqrst եթէ H զկինն իցէ զայն b այր փխ. զկինն q կինն ê զկին (զայն) cd չիք զկինն KL MQRSTXYZô զայն զկինն առնիցէ կին (RX կինն) q կինն (առնիցէ) DH առնիցի b առցէ p առնուցու N հանել

16 û կանայս bq համարեալ gkm զայնպիսին hlo իցէ փխ. է ct թէ KSl անխղճ bcdefgkmpqs առնել փխ. ունել

եթէ այրն չարձակէ զկինն ի բաց եւ ասէ ալսպէս, թէ «Ինձ մասն հասեալ լԱստուծոյ՝ կաց եւ պաշտեա զիս», մեք զինչ պատասխանի արասցուք։

Պատասխանի. Չէ արժան արձակել եւ ոչ ձեզ թողացուցանել

5 *նմա։*

ՆԲ (ՅԿԸ) Իբ. Հարցումն. Եթէ ուրուք լերախայութեան կին արարեալ աւրինաւք եւ որդիք լեալ են յամուսնոյ իւրոյ եւ թողու զայն որդւովքն եւ այլ կին առնէ եւ կնիք խնդրէ՝ զինչ արասցուք։

Պատասխանի. Ընդունիմք զնոսա, այլ նախ ապաշխարել։

ՆԿ (ՅԿԹ) Իգ. Հարցումն. Թէ կին ուրուք հաշմեսցի եւ ասէ ցայր իւր, թէ «Ես աւասիկ չեմ արժանի առնակնութեան, արա դու քեզ այլ կին, որ քեզ պիտանի է եւ զտուն քո շէն կալցի եւ ինձ ամ ըստ ամէ հաց եւ հանդերձս տուր եւ ես նստայց առ եկեղեցւոյդ մինչեւ ի

18 bcdefghloqt *թէ* ûb *այր* t *յայրն* V *չիք այրն* Y *չարձակել* û *չառցակէ* hlo *չարձակիցէ* EVûar *զկին* b *ի բարձ* û *չիք ի բաց* hlo *ասիցէ* n *ասացէ* abcdefgkmp *չիք այսպէս* r *այսպէս է թէ* hlo *եթէ* W *թէ իմ ինձ*

2 KLMQRSTXZYô *հասեալ այսպէս յաստուածոյ (*ՅՏՕ *աստուածոյ)* Wbeî giqrt *հասեալ է (*ır *են)* IJû *աստուծոյ* BDEGHNO *կացցէ* d *չիք կաց* BDEHJNOPQRêa *ի փխ. և* d *չիք և* r *պաշտեաց* irt *և մեք* Un *պատասխան* ù *պատասխանին* i *պատասխանեսցուք*

3 êegblort *տացուք փխ. արասցուք*

4 û *ոչ է* eg *այլ փխ. և* q *չիք և* beq *չիք ոչ* Gêbeq *չիք ձեզ* r *թողացնել*

5 VYûcdt *չիք նմա*

6 bcefgdq *ոք փխ. ուրուք* IJKLQRST Zoior *երախայութեան* M *երախայութեանն* VWdl *յերեխայութեան* Xûbgq *երեխայութեան* Y *երեխայութեանն* c *յերեխայութեանն* h *յերախայութեանն* kmps *ի յերախայութեան* e *կինն* hılort *առբեալ իցէ (*r *իցեն)*

7 BCDEFGHi *լինել* hilort *իցեն փխ. են* abdefgkmpqs *չիք են* M *ամուսնոյն* ôm *ամուսնոյ* NOZWbhilo rt *յամուսնոյն* hılort *թողուցու (*l *թողցու* rt *թողացաւ) զամուսին (*ht *զամուսինն* ıo *զամուսնին) զայն հանդերձ որդովք (*t *որդւովքն)* CDHJKNOQSTVXYZWacdegkmps *որդովքն* lhfq *որդովք* R *որդոովք* ê *որդոմն* û *որդւովք* o *որդովքն իւրովք և*

8 hılort *առնիցէ, խնդրեսցէ* ù *ասասցուք փխ. արասցուք*

9 ilor *ընդունիք* t *ընդունիջիք* h *զնայ փխ. զնոսա* B *այլ* befghiloq rt *չիք այլ* befgq *չիք նախ* acdkmo s *ապաշխարեալ* bfq *ապաշխարեալս* eg *ապաշխարանաւք* KLMQRST XYZo *ապաշխարել պարտ է*

10 ırt *բայց եթէ* ôchlo *եթէ* F *հաշեսցի* hılort *հաշմիցի* Uû *հաշտեսցի փխ. հաշմեսցի* hılort *ասիցէ* c *ասացէ* Wo *զայր* û *այրն* IJbq *ցայրն* Uê *եթէ* hılort *չիք թէ*

11 Wdkmps *չիք ես* Wbefghlpqrt *ահաւասիկ* abcdefgkmpqs *ոչ եմ* o *առնակինութեան* er *առնայկնութեան* q *առնակնութեանն* ps *անակնութեան* h *խառնակութեան (*l *առնակութեան) փխ. առնակնութեան* abcdefgmps *չիք դու* h *քեզ յազգս այլ* i *յազգս փխ. քեզ ê քեզ կին այլ կին* Wû *զայլ* DGHô *չիք այլ*

12 c *որք* h *չիք քեզ* b *պիտանանի* t *պիտանի իցէ քեզ* hilor *իցէ փխ. է* ort *չիք և (զտուն)* hl *և պահեսցէ զտուն* U q[*տուն*]ì û *տուն* n *զտուն ձախ լուսացնքում ê չիք զտուն, զքո* t *չիք քո* hlo *չիք շէն կալցի* K *պահիցէ փխ. կալցի* Q *չիք կալցի* N *չիք և (ինձ)* fq [*ը*]*ամ* êht *յամէ* H *այնմէ (*û *ամ) փխ. ամէ*

13 V *զհացս* a *չիք հաց և* N *անդերձս* V *զհանդերձս* ûhcdefghiloqrt *հանդերձ* Y *տուրս* L *տուր որ և* Ue *չիք և ես... եկեղեցւոյդ* bq *չիք առ* Ya cd *եկեղեցոյդ* ô *եկեղեցաւ* b *յեկեղեցի* eg *եկեղեցիս* f *եկեղեցոյս* hi or *եկեղեցոյ* kmps *եկեղեցին* lt *եկեղեցւոյ* n *եկեղեցեաւդ* q *եկեղեցի* Yhilort *չիք ի*

վախճան ժամանակի իմոյ. եւ նա առցէ յանձն լինել ղամենայն, ընդ պատուհասիւ ինչ են իրքն, զի այլ կին առնէ, թէ անվնաս է։

Պատասխանի. Վնասակար է, ոչ է իշխանութիւն այլ առնել, մինչեւ այն կենդանի է։

Նդ (Ն) Իդ. Հարցումն. Թէ պոռնիկ կին ասէ ցայր իւր, թէ ես ապաշխարեմ զմեղս իմ, մի թողուր զիս, եւ այրն կամի ունել զնա ի կնութեան, անվնաս են իրքն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Տէր է, իշխան է ունել զկին իւր։

Նե (Նև) Իե. Հարցումն. Թէ յանցաւոր ոք է եւ յանդգնեալ ի պոռնկութիւն եւ ի գողութիւն եւ մեք հանապազ աղաղակեմք. զի դարձցի յապաշխարութիւն եւ նա խեռ է եւ խստանալ եւ ոչ հաւանի քանից մերոց, ապա եթէ դէպ լինիցի նմա յանկարծակի յախտ մահու անկանել եւ աւրէնս խնդրէ ի ժամ մահուանն, պարտ է տալ, թէ ոչ։

1 Yi *ցվախճան* h *ցվախճանն* lo *ցվաղճանն* r *ցըվաղճան* t *ցվաղչան* ė չիք նա L *յառցէ* Sô *անձն* ô *լինել* hilort *առնել* փխ. *լինել* û չիք *զամենայն*

2 Uêhl *ըստ* փխ. *ընդ* c *պատուհասիւ են* irt *ոչ* փխ. *ինչ* êabcdefgq չիք *ինչ* uad *իրք* hilort *որ* փխ. *զի* BC DEFGHI չիք *զի այլ կին առնէ* V *առցէ* hifort *եթէ* բացի ûdg-ից մնացած Ջեռ-երը չաւնեն է

3 b *վնասակար* d չիք է *(ոչ)* KMQST Xog *զի ոչ է* Y *ոչ կարէ* փխ. *ոչ է իշխանութիւն* KLMQRSTXYZôab cdefghıloqrt *այլ կին առնել (*Ybe fghiloqrı *առնուլ)* ps *առնէ*

4 Wcdefghiklоprst *մինչ* n *ցորչափ* փխ. *մինչեւ* X *մինչդեռ* LMQRSTZô *այլ (*K *յայլ* X *կինն* u *այրն)* փխ. *այն* U չիք *այն* abcdefgiloqrt *այն կինն (*a *կին) կենդանի է*

5 ôûchilort *եթէ* KLMQRSTXYZ *կին պոռնիկ* BCDEFGHbhlop *կինն* ûc hılort *ասիցէ* ABCDEFGHIJPUabh lno *ցայրն* ô *իւ[ր]* hilor *եթէ* b չիք *թէ* beghiloqrt չիք *ես*

6 g *ի[մ]* r չիք *ղնս* û *զի* փխ. *և* bq *այր* m *այն* փխ. *այրն* hılnort *կամիցի* begq *առնել* փխ. *ունել* IJ û *զնա ունել* ê չիք *ի*

7 JKRTZ *ի կնութեանն* bdeghikloqt *ի կնութիւն* c է փխ. *են* û *իրք* o *եթէ* f *ոք* փխ. *ոչ*

8 ı *տէրն* kmps *այրն տէր է* ê *թէ* փխ. *տէր է* hıl *և* փխ. *(տէր)* է egoprt *և իշխան* kms *և* փխ. է *(ունել)* ûbe fgopqrt չիք է *(ունել)* ò *իւրն*

9 ırt *բայց եթէ* oûchlo *եթէ* lSôubeig hklmpqs *անցաւոր* d *յանցաւոր է ոք է* h չիք *ոք* Yhiloqrt *իցէ* փխ. է c չիք է H չիք *և* Sôegkmps *անգդնեալ* h *անկեալ (*ı *անգնալ)* փխ. *յանդգնեալ* egkmps *ի պոռնկութիւնն* n *ի պոռնկութեան*

10 kmps *ի գողութիւնն* L չիք *և մեր* mps *հանապաղաւր* k *ազաղակեմք հանապազօր* e *աղաղակիմք* BCDE FGHIMRSTû *աղաչեմք* փխ. *աղաղակեմք* rt *աղաղակեմք և ասեմք զի* IJSYôûbpqrs *ապաշխարութիւն*

11 r չիք նա hlort *հետ* փխ. *խեռ* ûb fn *խոստանալ (*R *խոտանալ)* փխ. *խստանալ* V *հաւատա* փխ. *հաւանի* b *ի բանից*

12 BDEGH *ի մերոց* hılort *և ապա* òb kmnq *թէ* acdefhilort չիք *եթէ* ô *տէպ (*r *դէմ)* փխ. *դէպ* ahilo *լիցի* q *լինիցին* e *լիցի յանկարծակի նմա յախտ* [illegible] *նմա յաղթս (*p *յախթս) մահու անկանել յանկարծակի և նա օրէնս (*ms *աւրէնս)* c չիք *նմա* hilort չիք *յանկարծակի* Z *յախ[տ]* ôbegb *ախտ*

13 ût *անկանիլ* n *անկեալ* a *հասանել (*l *անկարել)* փխ. *անկանել* GIKL MQRSTXYZôdior *յօրէնս (*ևաև *յաւրէնս)* t *զօրէնս* hlo *խնդրիցէ* ırt *խնդրեսցէ* H [*մահ*]*ուանն* ù *մահուան* q *մահուամբն* F *ի ժամ մահ մահուանն* ô *քոդուլ* փխ. *տալ*

Պատասխանի. Պարտ է տալ. ապա եթէ լարիցէ ի հիւանդութենէն՝ ապաշխարեսցէ ըստ մեղացն։

ՆԶ (ՆԲ) ԻԶ. *Հարցումն. Թէ այր ոք ընդ անասնոյ պղծիցի եւ լետ պղծութեանն զղջանալցէ եւ ապաշխարիցէ եւ վաստակիցի լաւրկանոցի, որպէս հրամայեն վարդապետք, եւ կին նորա լետ լանցանացն չկամի կալ նմա ի կնութեան վասն պղծութեանն, որ եղաւ ի վերալ նորա, եւ այրն այնպէս ասիցէ, թէ ՚ի կամ կինն առաջին հաւանեսցի կամ այլ կին հրամայեցեք առնել։*

Պատասխանի. Կինն իշխեսցէ մեկնել եւ այրն չիշխէ այլ կին առնուլ։

ՆԷ (ՆԳ) ԻԷ. *Հարցումն. Թէ անասուն ինչ զմարդ սպանցէ, զի՞նչ պարտ է զանասունն առնել։*

Պատասխանի. Որպէս աւրէնքն ասեն։

ՆԸ (ՆԴ) ԻԸ *Հարցումն. Եթէ ոք զդուստր իւր կամ զաղախին կամեսցի տալ*

1 ôûabcdefghıklmopqrst *Թէ* So *արիցէ* l *յարիցց* h *յամիցէ փխ. յարիցէ* êlor *չիք ի* ûgln *ի հիւանդութենէ* e *ի հիւանդութենէ իւրմէ*

2 KLMRSTXYZ *ապաշխարիցէ* o *ապաշխարեսցի* bq *և ապաշխարեսցէ* h *նա ապաշխարեսցէ* bcdefgkmqs *ընդ փխ. ըստ* ûo *մեղաց* o *զմեղս իւր փխ. ըստ մեղացն* kmps *տեղեացն փխ. մեղացն*

3 ôûchiklmoprst *եթէ* o *չիք այր* L *ըստ փխ. ընդ* k *անասնոց* IJKLMQRS TXYZôûbq *պղծիցէ* Vd *պղծի* oi *եւ* r *յետս* t *յետոյ* G *և յետ վճռված է* IJMQSVXWôêûdh nr *պղծութեան* t *չիք պղծութեանն*

4 ılrt *չիք և (ապաշխարիցէ)* Uê *ապաշխարիցի* acdrl *ապաշխարեսցէ* Vb *վաստակիցէ* ôq *վաստակեսցի* hılort *վաստակեսցէ* k *վաստակի* Uê *չիք վաստակիցի* Y *յօրկայնոցին* W *յօրկանոցի* o *օրկանոցի* hot *յուրկանոցին* l *ի յուրկանոցին* n *յուրկայնոցի* F *յունկանոցի* բացի AJKLMNOPQRSTUVXZê-ից մնացած Ձեռ-երը *յուրկանոցի* r *ուրկանոցին* û *չիք յաւրկանոցի*

5 kmps *որպիսի* hilor *և հրամայեն* BE L *հրամէն* û *կանոնք փխ. վարդապետք* êd *կինն* hilort *յանցանաց (*or *անցանաց) նորա (*t *առն) ոչ կամեսցի (*t *կամիցի) լինել նմա (*r *նմա լինել) կին վասն* d *յետոյ* KMôêbdegq *անցանացն* Y *յանցանցն* m *յանցանաց* kps *յանցանաց (*k *յանցանացն) նորա չկամի*

6 Uên *ոչ կամի* b *չի կամի* U *առնել (*begq *դալ* cd *տալ) փխ. կալ* NY *ի կնութեանն* gkmps *ի կնութիւն* Fl JKMQSXYWôêûbdilnoqr *պղծութեան* K *եդ* t *եղև փխ. եղաւ*

7 hilort *չիք այնպէս* Y *չիք թէ* l *կամիմ (*p *կամի) փխ. կամ* ilo *կին ս կինն կամ* befgq *առաջին կինն* Mûkmps *առաջինն* Y *յառաջին* il ort *իմ փխ. առաջին* h *չիք առաջին* Y *հաւանեսցէ*

8 ilor *և կամ* d *չիք կին* kmps *չիք կին* l *հրամայէք* acdhilor *առնուլ* t *առնուլ որպէս է պարտ*

9 abcdefgq *իշխան է* hilort *իշխէ է մեկնիլ* bq *այր* l *չէ իշխէ* t *ոչ իշխէ* բացի hilort-ից մնացած Ձեռ-երը *չուենեն չիշխէ* AU *այլ* ps *չիք այլ*

10 բացի hilort-ից մնացած Ձեռ-երը *ոչ առնել փխ. առնուլ*

11 hiklmopst *եթէ* kmpst *չիք ինչ* ir *զմարդ ինչ* t *զմարդ ոք հարեալ սպանցէ* aclr *սպանանիցէ* bdfghkl mopqs *սպանանէ* irt *իցէ փխ. է*

12 ô *անասունն այն առնել* t *զանասնոյն* BCDEFGHkmps *չիք զանասունն* begq *առնել անասնին (*q *զանասնին)*

13 t *հրամայեն օրէնքն փխ. աւրէնքն ասեն* kmps *ասէ* l *ասել*

14 BCDEFGHôegh *Թէ* ê *զուստրն* hlo *եւ կամ* eg *և փխ. կամ* Uê *չիք կամ զաղախին* eg *զաղախին իւր* p *կամի* r *այն*

առն եւ նոքա աղաղակիցեն.«Ոչ կամիմք լինել աշխարհականք. այլ սրբութեամբ եւ. կուսութեամբ կամիմք կեալ յաշխարհիս. եւ ի բռնադատելն զնոսա կամ խեղդին կամ ի քարէ անկանին, որպէս վասն մեռելոյն, պարտ է լիշատակ առնել, կամ որպիսի վնասա-
5 կարութեան արժանի զնեղիչս նոցա համարել պարտ է. խնդրելի է բանս։

Պատասխանի. Ոչ է պարտ առնել ղլիշատակն, զի անձնասպան եղեն. եւ որք նեղեցինն՝ ապաշխարեսցեն իբրեւ սպանողք։

ՆԹ (ՆԵ) ԻԹ. Հարցումն. Եթէ եղբայր ոք լեզբայր վերայ յառնիցէ սպանանել
10 զնա, եւ մինն փախիցէ միանդամ եւ երկիցս եւ երիցս, եւ իբրեւ կարի հետամուտ լինի եւ ի մտի դնէ սպանանել զնա եւ ղէպ լինի փախուցելոյն դառնալ եւ սպանանել զհալածիչն իւր, իբրեւ վկայիցեն բազումք, որ ականատես լեալ են այնմ ամենայնի, որպէս տալցեմք ապաշխարութիւն սպանողին կամ ո՞րպէս խորհիմք վասն
15 լիշատակի մեռելոյն, որ ինքն պատճառ եղեւ մահուան իւրոյ։

Պատասխանի. Չէ արժան առնել զլիշատակ նորա, եւ սպանողն ապաշխարեսցէ։

1 h առնն s առնել փխ. առն hlo եթէ չկամիմք t թէ ոչ eg կարեմք փխ. կամիմք rt լինել b չիք լինել... կամիմք hlo աշխարհական լինել kmps աշխարհի (t յաշխարհի) փխ. աշխարհականք

2 B այլ H սրբութիւն cd չիք և կուսութեամբ p չիք կամիմք b այլ փխ. կեալ hlo չիք ի

3 h խեղդեցին և կամ Yû չիք ի u անկան hl անկանիցին t վասն մեռելոյն որպէս պարտ է

4 k չիք վասն bq յիշատակել eg գլիշատակ hlo յիշատակ պարտ եցէ hlo առնուլ eg կատարել փխ. առնել bq չիք առնել êոq որպէս

5 bdegqr արժան է l արժան ct չիք արժանի lo նորա eg հրամանն տալ փխ. համարել

6 E չիք է

7 J չիք պատասխանի hlo եւ ոչ է ô անել փխ. առնել H չիք առնել

8 bq նեռնացին ûabcdefgkmpqs որպէս փխ. իբրև

9 M թէ HIJLQRSXYZWoûegq եղբօր K եղբայր (վերայ) b չիք յեղբաւր kmps ի վերայ եղբօր ւրուրւմ յարիցէ սպանանել blo վեր փխ. վերայ lJInor առնիցէ Y յառնէ ô յարիցէ befgq առնէ

10 k չիք մինն kmps միանդամ կամ բ կամ դ և նա փախիցէ ի նմանէ և նա հետամուտ ô միանդամ կամ բ և կամ դ անդամ իբրեւ bq չիք և երկիցս G չիք և երիցս acdeig չիք երիցս բացի Ybhilort-ից մնացած Ջեռ-երբ չուենե և (իբրեւ) Y չիք իբրև ho հետամուտ փխ. հետամուտ

11 Zb լինել t լինիլ kmps եղեալ փխ. լինի l միտի դնիցէ Wû դնի ho դնիցէ ô դպանանել N չիք դնա... դառնալ hlo (դէպ) լինիցի ıkmnprst լիցի ır փախուցելոցն

12 M ևս փխ. և lo սպանել N չիք և սպանանել K զհալածիչսն Y զհալածիչս bq հալածիչն hlo դփախուցիչն hlo որ փխ. իւր begq և իբրև kmps և փխ. իբրև ıJubh qrt վկայեցին ô վկայեցան n վկայեցին p վկայեն

13 ûnt որք Uêacdhlno ականատեսք b ականայտեսք r ականատեսի AB CDEFGHIUabi լինեալ hl իցեն լեալ befgq իցեն փխ. են o չիր են CDGHolt յայնմ bq այն blo յայսմ mps չիք այնմ Y տայցեն c տայցեմ dkmps տացեմք g տացուք

14 ê յապաշխարութիւն Vcg սպանողին ô ըղսպանողին hlo խորհիցիմք q խորհեմք cd չիք վասն

15 hlort յիշատակ hlo առնելոյն փխ. մեռելոյն hlo պատճառք b մահուամբն q մահուամբ hlno մահուանն

16 ê թէ արժան է KLMQRSTX գլիշատակն Yûn յիշատակ hlo գլիշատակս N նոցա Vcg սպանողն h սպանողին lo սպանողին

17 ed ապաշխարէ l պարտ է վխ. ապաշխարեսցէ ho ապաշխարել պարտ է բացի êcirt-ից մնացած Ջեռ-երբ ապաշխարիցէ

Նժ (ՆՋ) Լ. Հարցումն. Եթէ ուրուք ծառայ լանհնազանդութեան գոցի եւ տէրն նորա առ քազում անգամ զալրանալոյն հարցէ եւ սպանցէ զծառային, ո՞րպէս հրաման տացուք նմա վասն կարգաց ապաշխարութեանն։

Պատասխանի. Սպանող է, ապաշխարեսցէ։

Նժա (ՆԷ) ԼԱ. Հարցումն. Եթէ ոք ի գողութեան հարցէ եւ սպանցէ զգողն, որպէս պարտ է հալել ընդ սպանողն։

Պատասխանի. Սպանող է, ապաշխարեսցէ։

Նժբ (ՆԸ) ԼԲ. Հարցումն. Եթէ ոք ի քահանալից լուղւոջ դիպեսցի եւ աւազակք ի վերալ անկցին եւ դէպ լինի քահանային սպանանել զոմանս լաւազակացն եւ զանձն իւր եւ զընկերսն ապրեցուսցէ, պարտ է նմա ի կարգի քահանայութեան կալ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է արժան կալ ի քահանայութեանն, վասն զի ոչ է արժան քահանալի սպանանել զմարդ ոք, թէեւ ինքն մեռցի, այլ եւ ոչ զանասունն։

1 êì *թէ* hlo *անհնազանդութեան գացի ծառայ* HIJKLMQRSTXYZôêûdefg kmpqs *անհնազանդութեան* F *անհնազանդ* b *անհնազանդութեամբ*

2 IJYZêûabcdgbilort *ուէր* pt *չիք առ* egbkms *զալրանալուն* Y *հարցցէ* b *հարկանէ*

3 e *ծառային* u *զծառայ* dkmps *զնա փխ. զծառային* L *զծառայ իւր որպէս* hlo *որպիսի (l որպէսի* o *որպէս) ինչ հրաման* n *հրամանս* QSô *առցցուք* êıkmprst *չիք նմա* Y *ապաշխարութեանն*

5 DGH *սպանաւղն է* cgl *սպաննող է* բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը *սպանաւղ է* km *ապաշխարեսցի* ps *ապաշխարիցի* DGHbegq *ապաշխարիցէ*

6 Y *ի գողութեանն* b *սպանիցէ* acd *չիք զգողն*

7 d *որպէս զոք պարտ է ս հալիլ* abcd efgq *համարել փխ. հայեւ* o *գողն փխ. ընդ* abcdefgq *չիք ընդ* ô *ըսպանողին* e *սպանօզն* a *դսպաննաւղն* be *զսպաննողն* dfgq *զսպաննողն* lo *սպանանողն* c *զապաշխարողն փխ. սպանողն*

8 bq *պարտ է սպաննող է (q սպանող է)* o *ըսպաննող է* ô *ապաշխարիցի* d *ապաշխարհէ* eg *ապաշխարիցէ*

9 ô *չիք ի* Wi *յուզղող* ôeg *ուզղող* bfb lno *յուզղոջ* cq *յուզղոջ* d *ուզղոջ* km ps *ուզղոչ* Z *և դիպեսցի* DGH *դիպեսցէ* Y *տեղեսցի (ê հանդիպեսցի) փխ. դիպեսցի* KLMQRSTXYZôn ps *աւազակքն* bq *աւազակն* d *աւազակ* eg *աւազակի*

10 M *անկցի* h *անկանիցին* b *լիցի* d *լինին* egq *լինիցի* b *սպանել* U *չիք սպանանել* ê *զոմանս յաւազակաց սպանէ*

11 ôegm *աւազակացն* ûkps *աւազակաց* h *յաւազակաց* lo *ի յաւազակաց* DX *դնկերսն* of *դնկերս* ê *դնկերսն* alm *զընկերս* d *զընկեր* n *դնկերացն* beq *զընկերս իւր* gks *գնկերս իւր* Y *ապրեցուցանել* km ps *ապրեցուցանէ* o *պարտ է կրկնված է*

12 ô *ի գարկի* hloq *ի կարդ* kmps *չիք կարգի* ABCDEGHPUafq *քահանայութեանն* u *կեալ* b *չիք կալ* ô *կալ է թէ ոչ է պարտ*

13 U *չիք ոչ է արժան.... վասն դի* s *չիք է* k *դալ (r կամ) փխ. կալ* ê *չիք կալ.... ոչ է արժան* acdefgbklmopqs *ի կարգի (km ps ի կարդ* o *ի գարգի) քահանայութեան (a քահանայութեանն)* FIMQRSVXWôûn *քահանայութեան* b *ի կարգի փխ. քահանայութեան* ô *չիք վասն*

14 I *չիք զի* kmps *քահանային չէ արժան* befgq *արժանի* hılort *իշխանութիւն փխ. արժան* KLMQRSTX Yô *քահանային* Zbefgq *չիք քահանայի* bq *սպանել* H *մարդ* dhlmo *չիք զմարդ* dhl *զոք* imrt *չիք ոք* begq *թէ*

15 Y *չիք այլ* F *չիք ոչ* o *և ոչ զնոսայ զանասունս* KLMRSTXZegq *զանասունս* V *անասուն* hilor *զանասունն* Y *զանասունս իւիք* km ps *անասուն սպանանել բնաւ*

ՆԺԳ (ՆԹ) ԼԳ. Հարցումն. Եթէ ուրուք յերախայութեան զեղբայր իւր սպանեալ է նենգութեամբ եւ գայցէ կնիք խնդրել, զինչ արասցուք։
Պատասխանի. Տալի է, վասն զի ոչ էր ընդ աւրինաւք յորժամ սպանն։

ՆԺԴ (ՆԺ) ԼԴ. Հարցումն. Եթէ ուրուք ի դիւահարելն իւրում մարդ սպանեալ է առ անզգալութեան իւրում եւ յորժամ սրբեսցի ի գիւէն, իբրեւ սպանող պարտ է նմա ապաշխարել, թէ որպէս։
Պատասխանի. Ոակաւ ինչ, զի ի չարէն է գործն։

ՆԺԵ (ՆԺԱ) ԼԵ. Հարցումն. Թէ այր զայր սպանցէ քինու եւ եղբարք սպա-
10 նանելոյն սպանանեն զսպանողն եւ չլսեն բարեխաւսութեան ուրուք, որպիսի ապաշխարութիւն պարտ է տալ նոցա։
Պատասխանի. Սպանողք են։

ՆԺԶ (ՆԺԲ) ԼԶ. Հարցումն. Եթէ ոք անուանեալ քրիստոնեալ է եւ ի մահուան որգւոյ իւրոյ կամ դստեր կամ զինչ եւ է մերձաւորի կոծ դնէ

1 ô եթէ ոք ուրուք IJSôegkmprs երախայութեան MX յերախայութեանն VWhq յերեխայութեան Yc յերեխայութեանն u երեխայութեան d յերեխայութեան b դիւր եղբայրին q իւր զեղբայր irt չիք զեղբայր hlo սպաննեալ է զեղբայրն, չիք իւր t իւրում c սպաննեալ r բսպաննեալ Keûd սպանանեալ t ոպաննեալ է զոք

2 d գայցեն irt գայ kmps և գայցէ և կնիք խնդրեսցէ H չիք խնդրել, ինչ

3 d պարտ է առ öcg ոտոյ է hilo rt չիք առի է Uêbefgbq չիք վասն o չէր U ոչ է FNO չիք ընդ KMQ RSTXZ յօրինօք (նաև յաւրինաւք) L յաւրինաւքն ô որժամ սպանանեացն դանայ

4 ûabcdefghikmpqrst սպան S սպաննէ n նսպանն lo նսպան

5 ô եթէ ոք ուրուք ի դիւահարութեան kmps ուրուք ոք ի դիւահարելն ABCDEFGHIJNOPUVWê ûb ի դիւահարել rt ի դիւահարիլն b մարդասպանեալ է

6 kmps առանց դդայութեան փխ. առ անզգայութեան R անզգայութեան n անզգայութեանն IJabcd fgiqr անզգամութեան (l անզգամութենէ o անզգամութեանն t յանզգամութեան) փխ. անզգայութեան ô որժամ W չիք յորժամ F սրբեսցէ bdfg որպէս փխ. իբրև ho չիք իբրև

7 og սպաննող c սպաննօգ n սպանողի o չիք սպանող բացի A-ից մնացած Ջեռ-երը սպանաւղ q չիք է hlo նմայ սպանօգի (l սպանողի) ապաշխարութիւն տալ թէ ոչ ûab cdefgkmps չիք նմա H չիք թէ որպէս ûbegnq ոչ (d այլպէս) փխ. որպէս

8 I սակաւ իկ lo զսակաւ d այլ սակաւ H սակաւ ինչ ի՝չարէն է ûերքնի լուսացըթում d չիք ինչ rt չիք զի êbe fgloq չիք է F ի չարին է dhlo էր S չիք է o գործ r ի գործն

9 Yûbcdhmq եթէ t գայր ոք բսպանցէ ի քինու bq սպանիցէ d սպանց g սպանանէ քենու e սպանանէ ô քընու c ի քինու So գինու. փխ. քինու HIJKLMNOQRSTXYZ cahklnopqs եղբայրք ôû եղբայր c սպաննելոյն բացի A-ից մնացած Ջեռ-երր սպանելոյն

10 V սպանեն û սպանանէ hlot սպանցեն K սպանեն զեղբայրք զսպանողն ê սպանօգն u սպանողն h և զսպանօղն ı զսպանողան r զսպանողան բացի A-ից մնացած Ջեռ-երը զսպանաւղն HPôb և ոչ լսեն NOYW բարեխօսութեանն bef gq բարեխաւսութեամբ (նաև բարէխօսութեամբ)

11 Y պարտի n տալ պարտ է dq չիք պարտ է a չիք տալ bq նմա փխ. նոցա I չիք նոցա

12 c սպաննողք են ô չիք սպանողք են

13 Xt թէ Ycd չիք ոք N անուանել û չիք քրիստոնեայ է

14 JOPSVXYZôabcdefgbklmpqrs որգոյ êo որգոյն Ubefgq չիք իւրոյ IJKûabcdefgkmpqs իցէ փխ. է Uê չիք է ô մերձաւորն h զսաներն, չիք կամ (զինչ) H կոծ hlo կոծս d կոծ մեծ դնէ ûeg դնել n առնէ փխ. դնէ

հեթանոսաբար անյուսութեամբ եւ անառակութեամբ, փողովք եւ լկտութեամբ, պարուք զճակատ հարկանել արիւն հանել եւ ոչ լսել ձայնի խրատու քահանայիցն, այլ թշնամանել եւս եւ մերժել լինքեանց զքահանայսն անյուսութեան բանիւք, ղինչ պարտ է առնել։ Կամ վասն կենդանեացն, որ արարին այնպէս լկտութիւն կամ մեռելոյն լիշատակի կամ լետ միանգամ եւ երկիցս խրատուն եւ սոցա լանդգնութեանն, եւ մեզ լորում կարգի պարտ է հաստատուն կալ։

Պատասխանի. Ի բաց կալ ի նոցանէ եւ զնոսա արտաքոյ եկեղեցւոյ առնել, մինչեւ ի զղջումն եկեալ եւ ապաշխարել բազում ժամանակս. իսկ զլիշատակ մեռելոյն քահանայքն արասցեն։

Նժէ (ՆԺԳ) Լէ. Հարցումն. Թէ երախայ ոք լերախայից բազմամեղ իցէ եւ եղեալ ի մտի իւրում ի ժամանակս երիտասարդութեան իւրոյ լանդգնութեամբ եւ ստահակութեամբ կեալ, եւ լանկարծ անկցի

1 o յանուղուքեամբ O չիք և J անաբակութեամբ M յանառակութեամբ h անառակ Vdblot փողով ö փօղօք

2 hlo չիք և (լկտութեամբ), և պարուք (h պարօք) Uên պարօք Ydhlo զըճակատն begq ճակատ t զճակատս r զճակատահարկանել Q հարկան h հարկանէ o հարկանեն t հարկանելով X արիւն hlo չիք արիւն հանել ê և (ոչ) կրկնված է cb լսէ

3 û ձայնի քահանայի և խրատու t ձայնի խրատու քահանային լսել b խրատոյ ôêbdq քահանայից ır քահանային BC այդ Hôbeghl oq չիք եւս FNOVW չիք և

4 HIJ ինքեանց ül քահանայսն t զքահանայս CGHVWûabcdefghiklmop nrst անյուսութեամբ W բարուք փխ. բանիւք d զինչ է պարտ

5 rt զոր obegq չիք որ Y այնպիսի b այսպէս W լկտութիւնն abde gkmpqs լկտութեամբ

6 hlo կամ վասն մեռելոյն ô մեռելոցն p մեռելոց q մեռելուն acdkm ps յիշատակ t չիք յետ ôp կամ փխ. և IJKLMNOPQSTVXZôû երկուցս YW երկուց

7 F չիք եւ (սոցա) FIMQSXZWêacdk mnpq յանդգնութեան o անդգնութեան b անագնութեան egq անդգնութեանն ü յանդգնութեամբ IJSou որում F կարգէ o գարգի d չիք հաստատուն

8 di կեալ

9 PV չիք պատասխանի b ի բացեալ փխ. ի բաց կալ F չիք ի նոցանէ kmps ըստ փխ. զնոսա ê արտաքս առնել եկեղեցւոյ bq յարտաքոյ

10 NOPVYefg եկեղեցւոյ ôq յեկեղեցւոյ b եկեղեցւոյն acdikmprs եկեղեցւոյ (ır յեկեղեցւոյ d եկեղեցւոյ) արտաքոյ hlot յեկեղեցւոյ (t յեկեղեցւոյ) արտաքսել, չիք առնել I զըզջումն o եկեսցեն p չիք և Wblo ապաշխարեալ o ապաշխարեսցեն

11 V զիշատակ ooqr յիշատակ ê զյիշատակս e մեռելոցն l քահանայ o քահանայք d արասցեն քահանայքն

12 Hbchot եթէ l չիք թէ lVYWûbcdg qr երեխայ pt չիք երախայ JM So երախայից VYWbcd յերեխայից ê յերախայից է û երեխայից p երախայից ոք t ոք ի յերախայից F բազմայմեղ d բազումամեղ l բազմամեղից

13 hlo եկեալ փխ. եղեալ l ի միտի P լէ հարց ու պատասխանը ամբողջությամբ ներքեւի լուսանցքում, սակայն 306-րդ էջի 4-րդ տողը ձեռագիրը կազմելիս կարվել է Uên իւրոյ փխ. իւրում Yct երիտասարդութեանն V իւր Yabdkm pqs իւրում փխ. իւրոյ ct չիք իւրոյ

14 t զյանդգնութեամբ oego անդգնութեամբ l անդգնութեան Q յանդգնութեամբ t գաստահակութեամբ կեալն bcdeghklmopqs կալ So անկարծ GMWêf յանկարծակի փխ. յանկարծ անկցի hlno յանկարծակի Q ակիցի cd անկանի b չիք անկցի begq յանկարծակի (b յանկարծ) յախտ (eg ախտ) մահու անկանի ի ժամ էջ 306 տող 1-ին

լախտ մահու եւ ի ժամ մահուն ի հարկէ առնու լանձն զմկրտութիւնն, տամք համարձակ, եթէ խզճեմք, վասն առաջին արհամարհութեանցն եւ հանապազ արհամարհելոյ զբան պատուիրանին։

Պատասխանի. Պարտ է տալ։

ՆԺԸ (ՆԺԴ) ԼԸ. Հարցումն. Իսկ եթէ ի ժամ մահուանն կապեսցի բերան երախային եւ ոչ կարասցէ զմեզս իւր խոստովանել եւ ոչ զհաւատն դաւանել ի սուրբ երրորդութիւն, այլ միայն ակնարկէ, թէ տուք ինձ կնիք, պարտ է տալ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Պարտ է տալ։

ՆԺԹ (ՆԺԵ) Լ. Հարցումն. Եթէ ընդ ծնանել կնոջ եւ մանուկն իսկ ի նմին աւուր դժուարածին լինիցի, պարտ է տալ կնիք նմա, կամ թէ որ ոգջ է, յետ քանի՞ աւուր պարտ է տալ զկնիք։

Պատասխանի. Ցորժամ կամի, մանաւանդ փութալ պարտ է։

1 om *պախտ* ofn *մահուան* b *մահուանն* ê *առնէ* abcdefgkmpqs *առնուցաւ* hlo *առնիցէ* Y *յանձն առնու* Hô *անձն* FKQRSTXYZôê ûaïn *զմկրտութիւն*

2 h *տամք* abcdefgbkmpqs *թէ* So *խեղճեմք* ûeg *խղճիմք* hilot *խղճիցեմք* r *խզճիցէմք* q *յառաջին* IJêûn *արհամարհութեանց* eg *արհամարհութեանցն* l *չիք արհամարհութեանցն և հանապազ* d *արհամարհարացն* GYb *արհամարելոյն*

3 IJeû *զբանն* ôhlo *բան* W *զբանս* o *բատուիրանին* F *պատասխանին փխ. պատուիրանին*

4 hlo *տալ թէ և ի (l չիք ի) հարկ է լինի զի խոստովանող քրիստոսի է (h չիք զի.... քրիստոսի է) փխ. պարտ է տալ*

5 t *իսկ եթէ ուրուք մահուանն իւրոյ կապեսցի բերան նորա փխ. իսկ եթէ.... երախային* ir *յաւուր փխ. ի ժամ* U *չիք ժամ* KLMQRSTXY oû *մահուան* ê *մահուն* êbqr *բերանն* I *չիք բերան* QVWûbcdq *երեխային* ir *նորա փխ. երախային* hlo *լը կանոնք բաւական ընդարձակ է ըշում ենք ամբողջութեամբ եթէ (h թէ) ոք երախայից (h յերախայից ընդ ում (h որում) հանապազ ջանայեաք (l ջանաեաք) յիշեցուցանելով զպատուիրանն աստուածոյ և ոչ կամեցաւ գալ ի մկրտութիւն և հասին նմա յանկարծակի ցաւք և կապեցաւ (l կապեցօ) բերան նորա ոչ զմեզս իւր բերանով իւրով (ho չիք իւրով) խոստովանեալ կարաց և ոչ զհաւատն դաւանել որ ի սուրբ երրորդութեանն (l երրորդութեան) որպէս (l որով) վայել էր, այլ միայն ակնարկէր, թէ տուք ինձ կնիք, պարտ է տալ կնիք թէ ոչ*

6 F *արասցէ փխ. կարասցէ* i *կարէ* b *չիք իւր* p *խոստովանիլ զմեզս իւր* cgrt *խոստովանիլ* NO VW' *զհաւատան* ûegq *հաւատն* t *զհաւատն իւր որ ի սուրբ երրորդութիւն դաւանել*

7 b *դաւանելի է* r *դաւանիլ* V *պահել փխ. դաւանել* F *չիք և ոչ զհաւատն.... ակնարկէ թէ.* AKLN ORTUVYZabcefgikmpqrs *երրորդութիւնն* d *երրորդութեան* B *այդ* ir *եթէ* NOW *տուր*

8 efgq *չիք ինձ* ô *չիք է*

9 K *թէ պարտ է* hlo *տալն*

10 abefghkmpqs *թէ* K *ծնանել ընդ* b *չիք ընդ* Y *ծնանելն* oûr *ծնանիլ* Kbeghloq *կնոջն* t *կնոջ ուրուք և* ûbq *մանուկ* lot *չիք իսկ* h *ընդ նմին փխ. իսկ ի նմին* l *մին փխ. ի նմին* cdir *ի նմին իսկ*

11 hlo *չիք աւուր* S *յօուր* l *լիցի* Y *չիք է* F *կնիք տալ* IJûabcdefgkl mpqs *նմա կնիք* hlo *նմայ կնիք թէ ոչ և կամ (l կարմ) թէ յառողջ իցէ փխ. կնիք.... ոգջ է* W *ապա փխ. կամ* b *չիք կամ թէ.... տալ զկնիք՝ ոտղ* 12-*յդ* acdkmps *չիք որ*

12 d *յոգջ* F *քան* Q *յաւուր* Fû *կնիք* VYcbilops *զկնիքն* N *զկնի փխ. զկնիք*

13 Y *չիք պատասխանի* hlo *և կամի* eg *կամին* hlo *և փուքալ* befgkm pqs *մանաւանդ թէ փուքով* d *փուքով* c *թէ փուքով պարտ է տալ* o *պարտ է զի մի մեռանիցի*

Նի (Նէջ) ՟Ը. Հարցումն. Թէ ընդ տեառամբ կալցի մալը զմանուկ իւր եւ հեղձուցանէ երախայ, որպէս տացուք ապաշխարութիւն։

Պատասխանի. Ապաշխարել պարտ է ե ամ, որպէս կանոնք հրամայեն։

ՆիԱ (Նէէ) ՟ԱՀ. Հարցումն. Եթէ անասուն ինչ գազանաբեկ լինի եւ հովիւ ոգւով թափէ, պարտ է ուտել զվիրաւորեալն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Այո, պարտ է ուտել։

ՆիԲ (ՆէԼ) ՟Բ. Հարցումն. Եթէ ոք ի քահանալից կին ունիցի եւ մեկնի ի կնոջէն՝ պաշտել զպաշտաւն քահանալութեան, եւ յետ ժամանակի անդրէն ի կին իւր դարձցի, պարտ է պաշտել զպաշտաւն քահանալութեանն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Անդրելի է, վասն Էր եթող զկինն. զի եթէ վասն չար գործոց եթող զկինն եւ անդրէն դառնալ՝ զքահանալութիւնն չիշխէ ունել. ապա եթէ վասն պաշտամանն եթող առ.

1 ôûbchlo *եթէ* ôê չիք *ընդ* DGH *ըստեառամբ* F *արեամբ* փխ. *ստեամբ* hlo *կալցէ* Y չիք *կալցի* bhlo *զմանուկն*

2 VYWcdqr *երեխայ* û *երեխայն* b *զերեխայ* t *զերախայն* Y *որպէս պարտ է տալ ապաշխարութիւնն* hlor *աացուք նմա (*r *նորա) ապաշխարութիւն* e *ապաշխարութիւնն*

3 ô *պարտ է որպէս կանոնք ասէ ե ամ* û *որպէս կանոն հրամայե ե ամ* hlo *ըստ նիկիականին (*l *նիկիականկանին) ե ամ փխ. ե ամ... հրամայեն* abcdefgkmpqrts *է ամ* Y *կանոն* e *կանոնքն* ir *կանոնն* t *կանոնն վկայէ հրամայելով*

4 բացի bcefgnq-ից մնացած Ձեռ-երը *հրամայէ*

5 BCDEFGHadefgikmpqrst *Թէ* hlo չիք *եթէ* BCDEFGH *լինել* chlo *լինիցի* d *լիցի* P *լինի.... պարտ է ննրքևի լուսանցքում* obcdegıqrt *հովիւն* h չիք *հովիւ*

6 CGIJYôat *ոգով* FP *հոգւով* ê *հոգով* lo *հոգովն Թափիցէ հովիւն* be fq *չնչով (*g *չնով* d *ով) փխ. ոգւով* c չիք *ոգւով* h *հոգովն Թափիցէ* t *Թափէ զնա* o *Թէ ոչ է պարտ* bq *ուտելն* û *վիրաւորեալն*

7 begq չիք *ուտել*

8 BCDEGHo *Թէ* beq չիք *ոք* eg չիք *ի (քահանայից)* g *քահանայ ոք* KLMQRSTXYZ *ի քահանայիցն* û *մեկնիցի* cd *մեկնել* hlo *մեկնեսցի* Hq չիք *ի (կնոջէն)*

9 ô *ի գնոջէն* Fr *զպշտօնն* N *զպաշտօնս* û *պաշտօն* ABCDEGHJKLN OPTZWacıkmprst *քահանայութեանն* ô *ետ* A *եւ յետ ժամանակի... քահանայութեանն կրկնված է. թեեւ գրիչը ճանել է* b չիք *եւ յետ ժամանակի...: քահանայութեանն* KLMRSTXZo *ժամանակին* blo *ժամանակի ինչ անդրէն*

10 êhlo *ի կինն* hloq չիք *իւր* Q *զարձի* Y *պարտի* cd չիք *պարտ է* Wû *պաշտօն* acdefghiklmopr st չիք *զպաշտաւն* FILMNOQSUX Yôêûnq *քահանայութեան* acegım rst *գքահանայութիւնն* dfp *զքահանայութիւն* k *զքահանայութեանն* hlo *զքահանութիւն իւր Թէ*

12 b *Թէ խնդրելի է* ûdhılo *եթէ (*ûdı *Թէ) վասն էր* r *յէր* Z *զկին* Y *զկին իւր* K չիք *զի եթէ... եթող զկինն* êbefghloq *Թէ*

13 Y *գչար* b չիք *չար* L *չարագործացն* û *չարագործութեան* Ubn *գործոցն* l *եթէոզ* W չիք *եթող* û *կինն* abd efgikmpqrst չիք *զկինն* hlo *անդրէն ի կին դառնայ զքահանայութիւն ոչ իշխէ առնել* ô *անդրէն դառնա կրկնված է* b *դառնալ* rt չիք *դառնայ* Q *ի զքահանայութիւն* ê *զքահանայութեան* b *քահանայութիւն* FILMRSXYWûdfr *զքահանայութիւն*

14 Yb չի[շ]խէ o *չիշխէ զքահանայութիւն* b *ունել* eû *առնել փխ. ունել* bq *Թէ, չիք վասն* XYû *պաշտաման* êhl *պաշտման* eg *պաշտմանն* bq *պաշտպան*

ժամանակ մի, ըստ առաքելոյ, իշխան է անդրէն ի կին իւր դառնալ։

ՆԻԳ (ՆԺԹ) ՃԳ. Հարցումն. Թէ ոք քահանայ կամի մեկնել ի կնոջէ իւրմէ եւ կինն ասէ ցնա. «Ձիս լո՛ ապաստան թողուս, ես ալսպէս առանց առն չկարեմ նստել, քանց եթէ առն լինիմ». մեք զի՞նչ հրաման տացուք. կամ թէ երէցն մեռցի, այլում առն իշխէ՞ լինել, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է արժան արձակել զկինն եւ ոչ կինն այլում առն լինել։

ՆԻԴ (ՆԻ) ՃԴ. Հարցումն. Թէ ոք յամբոխի միջի ձիով ընդ կուռն հարկանէ եւ սպանանէ զմարդ ոք ակամայ, լինի՞ քահանայութեան արժանի, թէ ոչ։

Պատասխանի. Վարք եւ կեանք մարդոյն խնդրեսցին՝ թէ սրբութեամբ են, իսկ վասն սպանելոյն ընդէ՞ր ոչ պահեաց աստուածային շնորհն։

ՆԻԵ (ՆԻԱ) ՃԵ. Հարցումն. Թէ ուրուք ի քահանայից յաղաւթից զոք հանեալ

1 l ժամայնակ eg առաքելոյն l առաւելոյ փխ. առաքելոյ lo իշխէ BC DEFGclot ի կինն d դառնալ ի կին իւր

2 H դառնայ

3 Iûchil եթէ Mq ե[թ]է begqt քահանայ ոք KLMQRSTXZôhlo կամիցի Y չիք կամի ûqrt մեկնել DGH ի կնոջ RXYabdefgklpqs ի կնոջէն

4 êdflq կին ôl ասիցէ ê ասասցէ k ասել cd չիք ցնա r յիս hlo չիք յո Uegr յոյ op ո hlo անապաստան թողուս զիս եւ ես I յապաստան q եւ փխ. ես l այսինքն փխ. այսպէս ê այնպէս

5 t այր K չեմ կարել ô չեմ կարեր hlot ոչ կարեմ Yû նստիլ L նըստել hlo առն կին լինիմ q մենք r ինչ, չիք հրաման t ասասցուք առ այդ փխ. հրաման տացուք

6 r տացուք նորա կամ hlo և կամ s եթէ û երէցն begq այրն փխ. երէցն CDGH մեռանի b մեռանիցի r մեռցի կին երիցուն այլում առ լինի ac իշխեսցէ d իշխեսցէ փխ. իշխէ լինել kmps կարէ փխ. իշխէ ôt լինիլ b չիք լինել

7 b չիք պատասխանի, ապա չէ արժան adkmps չիք արժան c չիք է արժան êûd զկին t զկինն թողուլ փխ. արձակել զկինն Yb չիք և ոչ կինն Hl կին lo այլ փխ. այլում h չիք այլում

8 Un առնն i առն իշխէ լինել թէ ոչ g առն կարէ լինել K լինելն rt լինիլ ôe լինիլ (e լինել) կարէ

9 b չիք հարցումն IUêûcghklmno եթէ Me ե[թ]է Y յանբոխի onq ամբոխի û մէջ eg միջին b միջի hlo միջով Y ընդ կրկնված է cd կուռս eghlo հարկանիցէ

10 IJMNOPQRSTXYZbd սպանէ V սպանցէ o սպանիցէ hl չիք և սպանանէ DGH զմարդն eg մարդ Y չիք զմարդ, զոք êeg յակամայ hlo լինիցի Y քահանայութեանն begnq արժան է (gn չիք է) kmp արժանի է t արժանի լինի թէ ոչ R չիք արժանի hlo արժանի (h արժանի է) որ զմարդն եսպան թէ ոչ

11 M չիք թէ ոչ R չիք թէ

12 ô չիք պատասխանի U հարք (ê հարկ) փխ. վարք X մարդոյ W մարդուն bq մարդուն OW ht խնդրեսցեն abcdefgkmqs խնդրեսցի hilort եթէ

13 ôb սրբութեան hlo լցեն փխ. են b չիք · են Z սպանելոյ c սպանելոյն eg սպանութեան f սպ[ան]ելոյն h սպանանելոյն begq չիք ընդէր t պահեցաւ KLMZ դաստուածային

14 BCDEFGHegrt շնորհքն d շնորհսն

15 A հարցող. irt բայց եթէ ուրուք Fchlo եթէ ê ե[թ]է b ուրեք ô չիք ի G ի քահանայի b ի քահանայից IJNOWôûeg աղօթից irt չիք յաղաւթից h զոք յաղաւթից

է վասն պատճառանաց իրիք եւ քահանայն վախճանեսցի, զինչ արասցուք, զայն որ ընդ պատուհասիւ մնաց։

Պատասխանի. Արժան է ի ներքս ածել։

ՆԻԶ (ՆԻԲ) ՌԶ. Հարցումն. Թէ դատաստան ինչ լինի ընդ քահանայ եւ ընդ այլ ոք ի մարդկանէ եւ երդումն ի քահանայն կրթեսցի, վասն բազում կարասւոյ, որ զրպարտեն զնա եւ ոչ գտանէ ուրիք զգինս երդմանն տալ վասն աղքատութեան իւրոյ եւ ոչ դատախազքն հաւանին սակաւ կարասեաւ եւ ոչ ընտանւոյ ումիք երիցուն առնուցուն յանձն երդումն տալ ընդ նորա, իբրեւ բռնադատիցի եւ երդնու արդար, պարտ է անխիղճ կալ ի նմին քահանայութեանն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է պարտ երդնուլ եւ եթէ երդնու, զքահանայութիւնն ոչ է պարտ առնուլ։

ՆԻԷ (ՆԻԴ) ՌԷ. Հարցումն. Եթէ ոք ի քահանայից վկայ եւ միջնորդ իցէ մեռնեաւ cdefgl ընդանոյ w̄ ընտանուոյ b ընդյայն (rt ընդունոյ) փխ. ընտանուոյ n յընտանուոյ q ընթանոյ ê ուրմիք (b յուրէք q ուրէք) փխ. ումիք obcq իրիցուն ır երիցիւն t երի[ց]իւն hlo առնուն abcdefgkmpqs առնուցուն առնուլ (d առնու) յանձն

9 or անձն b երդմնալ տալ KL MQRSTXYZô վասն փխ. ընզ e չիք ընզ t նմա փխ. նորա d և իբրեւ ô բռնագատեսցի êq բռնադատեցի d բռնայդատիցի Jü երդնուցու փխ. բռնադատիցի

10 hlo երդնուցու ôlt անխեղճ ı կեալ abcdefgkmpqs մնալ փխ. կալ cd չիք նմին CDFGHIJMQRSVX WôêûhiloqrtYp ի քահանայութեան cd քահանայութիւնն

12 b էր Fl չիք է Uêûcnq թէ Y զի փխ. և û երդնուցու ô երթնու ոչ է պարտ քահանայութիւն անձն առնուլ hlo երդնու ոչ է պարտ զքահանայութիւնն (l զքահանայութիւն) առնել IJKLMQRSTXY ZWed զքահանայութիւն û քահանայութիւն

13 ոչ է պարտ առնուլ eûefgirt առնել

14 aıikmpqrst թէ cd չիք վկայ և achi kmorst միջնորդ ինչ իցէ (acıkm rs է) befgpq է փխ. իցէ d ինչ փխ. իցէ t վասն մեծամեծ G մեծայմեծ ho մեծաց l մեծ

1 hlot իցէ փխ. է acdıkmprs չիք է IJü պատճառաց ırt պատճառուոյ F քահանայ acfikps վախճանիցի egmq վախճանիցի rt վազճանիցի

2 û նմա փխ. զայն p չիք որ ho չիք ընդ acdfkms պատուհասիւն b պատուհասիցք egq պատուհասիան

3 R ածեալ hlo արժան է ի առեղ ածել ի ներքս որ կայցէ (l կացցէ) ի պաշտման փխ. արժան է ածել

4 E չիք հարցումն bchlo եթէ RXYeg hlo լինիցի V քահանայն t քահանայի

5 l ի մարդկան f երդումնն t յերդումն b և ընդ երդումն ô երդումն ընդ ի քահանայն h երդումն անկանի ի քահանայն abcdefgkmpqs ընդ փխ. ի (քահ.) ırt չիք ի û ի քահանայ b ի քահանային hlo երթիցէ փխ. կրթեսցի t վասն դի

6 ırt բադումս u բադմաց Yôacdfg կարասոյ ê կարասոյն eglo կարասու b կացասոյ h կարասաւ ırt կամաւոր փխ. կարասւոյ որ t զըրպարտենտեն b զպարտեն R զան փխ. զնա RXY չիք ոչ acdefgi rt և չգտանէ ho և չգտանիցէ I և չէ գտանէ p չիք ուրիք b զգինան t զգինն hlo չիք զգինս

7 IJût երդման b տալով KU աղքատութեանն Y երդմանն փխ. աղքատութեան, չիք իւրոյ d դատախազք l դատեայխազքն

8 h հաւանեցին lo հաւանիցին r հաւանեն Yebo ընտանոյ ô ընտա-

ծամեծ իրաց կամ վասն բաժնից եւ գեաւղից կամ վասն գերդաստանաց եւ գանձուց, եւ դատախազն առ խեռուբեան զքահանայն իսկ ունիցի յերդումն եւ զբանիցն վկայութիւն չառնէ հաւատարիմ, պարտ է քահանային երդնուլ եւ ժառանգեցուցանել եղբաւրն զժառանգութիւն իւր, թէ չառնուլ յանձն զերդումն եւ ելանել եղբաւրն տարաբաժին յիւրմէ բաժնոյն։

Պատասխանի. Ոչ է պարտ երդնուլ, որպէս եւ փրկիչն Փրիատոս ասաց, թէ «Ամենեւին մի՛ երդնուլ. «Այլ եղիցի ձեր բանն՝ այո՛ն այո՛ եւ ոչն ոչ.»** եւ առաքեալն ասէ. Թէ «Աւելի քան զայն ի չարէն է,»*** այսինքն ի սատանայէ։*

ՆԻՐ (ՆԻԴ) ԽԸ. Հարցումն. Թէ առ վշտի նեղութեան ուր եւ լինի սուտ երդուեալն քահանային եւ ապա խոստովան լինի եւ ապաշխարէ մեծ զղջմամբ, լինի՞ քահանայութեան արժանի, թէ ոչ։

*Մատթ. ե. 34 **Մատթ. ե. 37 ***Մատթ. ե. 37

1 ô *իրաց* կրկնված է l *եւ կամ* XY չիք *վասն* b *բաժանից* û *կամ* ինչ. *եւ* Ll չիք *եւ* BCDEFGHR *գեղից* KL MQTêdn *գեւղից* SUVXYZWôûabc hılmopqıst *գիւղից* eg *գօղից* Vbe fg̃ *և կամ* l *եւ* ինչ. *կամ* GH *գերբասանանաց* Joa *գերդաստանաց* d *գերդաստանաց*

2 ırt չիք *և (գանձուց)* d *գատաւխազն* k չիք *առ* Ym *խեռուբեանն* k *անխեռուբեանն* t *խեղուբեան* K *խեռուբեան իսկ ունիցի զքահանայն յերգումն* u *քահանայն* d *զքահանայ* l *զքահանայայն*

3 IJSôuhnor *երդումն* l *երդումն* b չիք *եւ (գրանիցն)* ô *զրանիցն* ûb *զրանից* km *բանիցն* Er *զվկայութիւն* G *վկայութեամբ* beg iq *վկայութեան* d *հաւանութիւն* ինչ. *վկայութիւն* l *չառնէք* d *հաւատարիմն*

4 N *քահանայն* H *երդունուլ* h *զեղբաւրն* Nû *ժառանգութիւն* gq *ժառանգութիւնն*

5 ô *իւ[ր]* hlo *եթէ* u *չառնու* d *չառնոյլ* Sôo *անձն* r *գանձն* ûr *երդումն* cd *ելեալ*

6 d *տարաբաժին* ô *պարտ է բաժին* ինչ. *տարաբաժին* IJKLMQRSTZ oû *իւրմէ* NOW *յիւր* b *բաժանոյն* Y *բաժնէ*

7 hlo *արժան* ինչ. *պարտ* l *երդուլ* abcdefgkmpqst չիք *եւ* u *փրկիչ* ê չիք *փրկիչն* KLMORSTXYZ ôd *քրիստոս փրկիչն* eghlo *փրկիչն մեր քրիստոս* lû չիք *քրիստոս*

8 ô *մեր ասաց* hlo *եթէ* ho *երդնուցուք* l *երդնուցուք* BC *այդ* IJ *եղիցին* t *ձեր ամենայն բանն* GW; *բան* q *բերանն* ինչ. *բանն* b *բանն աստուծոյ ասյոն*

9 acdefgn *այոյն* c չիք *եւ (ոչն)* NO P *ոչ ոչ* r *ոչն յոչ* .hılort չիք *եւ (առաքեալն)* uf *առաքեալ* hıl ort չիք *առաքեալն ասէ* hlo *զի* ինչ. *Թէ* Yôbfiqrt չիք *Թէ* IJ *յաւելի* hr *յաւելին* bcefglmopqst *աւելին*

10 ABCDEFGNOPUVWp *ի չարէ է* c չիք *(ի չարէն) է* le *այսինքն ի սատանայէ է* cd չիք *այսինքն է* bgh HJKLMQRSTXYZWôûbfgbıln oqt-իսկ մնացած Ջեռ-երը *այսինքն է* c չիք *ի (սատանայէ), սատանայէ է*

11 bchlo *եթէ* IJu *առ ի վշտի* h *վիշտի* Y *նեղութեանն* hlo *նեղութեանց ուրուք լինիցի սուտ վկայ (o վկայ) եւ երդումն* r չիք *եւ* d *երդնումն*

12 Y *քահանայի* hlo չիք *եւ (ապա)* b չիք · *ապա* JKLMQRSTXYZô p *խոստովանի* hlo *լիցի (o լինիցի) և ապաշշաւիցէ (o ապաշաւիցէ) մեծաւ. զղջմամբ* (h չիք *զղջմամբ*) *եւ ապաշխարութեամբ լինիցի* KLMQRSTXYô *մեծաւ*

13 Yl *քահանայութեանն* c *ի քահանայութեան* d *ի քահանայութիւն* i *քահանայէ* Yêg *արժան* be *արժան է* l *արժանի է* ırt *արժանաւոր* acdkps չիք *արժանի* A *արժանի ավելացրել են ուրիշները* g *եթէ*

Պատասխանի. Չէ արժանի։

ՆԻԹ (ՆԻՀ) ՅԹ. Հարցումն. Թէ ոք լանդուգն ի մարդկանէ երթեալ քահանայ անուանէ զինքն լաւտար երկրի եւ զբազումս մկրտեսցէ վասն շահի աւազտութեան եւ կարասի ստանալոյ եւ լետոյ ի վերայ հասանեն, թէ չէր քահանայ յորմէ մկրտեցաննն, զինչ պարտ է առնել զմկրտեալսն ի սուա քահանայէն։

Պատասխանի. Վերստին մկրտել արժան է։

ՆԼ (ՆԻԶ) Ծ. Հարցումն. Թէ ոք ի քահանայից վասն անարժան վարուց իւրոց եպիսկոպոսաց եւ ի վարդապետաց մերժեալ յաշտիճանէ իւրմէ եւ նա առ ստահակութեան իւրում երթայ լաւտար երկիր եւ գործէ զգործ քահանայութեան եւ մկրտէ զբազումս. եւ յորժամ հասանեն ի վերայ թէ ընկեցեալ էր ի քահանայութենէն եւ գործեաց զգործն զայն, զինչ պարտ է առնել զմկրտեալսն ի մերժեալ եւ ընկեցեալ քահանայէն։

1 êûոզ *ոչ է* ı *արժան* Y *արժան բնաւ*

2 ûbcdefghloq *եթէ* D *յանդուգն* NO *յանդուղքն* o *անդուքն* b *յանդունքն* eը *անզուգն* q *ի մարդկանէ երթալ երեւեալ* ê *երթա* dks *երթալ* TZ *երդեալ* Q *եդեալ* befg *երեւեալ* փխ. *երթեալ* hlo *անուանիցի*

3 hlo *զանձն իւր* փխ. *զինքն* ôը *օտար* lNW *յերկրի* q *յերկիր* Yabcdfghik lmoprst *երկիր* Nû *բազումս* d չիք *եւ զբազումս մկրտեսցէ* abcefghik lmoqrt *մկրտիցէ* b *շահիւ* UY *օգտութեանն* e *յօգտութեան*

4 K *կարասցի* H *կա[րա]սցի* ô *ըստանալո* kmps *առնլոյ* ıիխ. *ստանալոյ* b *կարասի անուանել ստանալոյ* b *եւ ի յետոյ* ô *ետոյ* K *յետ* p չիք *ի* ê *հասանին* hılort *հասանիցեն* ê *եթէ* blq *չէ*

5 ô *քահանայ զմկրտեալսն զոր* o *որմէ* befgkmps *յոր (*cdq *որ)* փխ. *յորմէ* ubcdkmpqs *մկրտեցան* d *էր* s *առնեն* E *զմկրտեալն* FVbe fq *զմկրտեալն* N *զմկրտեալս*

6 a չիք *ի սուտ քահանայէն* F *քահանայիցն* q *քահանայէն ոչ է արժան*

7 b չիք *պատասխանի* lJ *մկրտիլ* êb *արժան է մկրտել* o *մկրտեսցի* փխ. *մկրտել արժան է* BCDEF GH *պարտ է* փխ. *արժան է* Y չիք *արժան է*

8 ûbchloq *եթէ* ırt *բայց թէ* r *ի զոք* hı lot *զոք* Y *թէ* փխ. *վասն* Pbs *արժան*

9 lor *իւրոյ* բացի acdkmnst-ից մնացած Ձեռ-երը *եպիսկոպոսաց* G չիք *եւ* բացի adkmpst-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *ի* hılort *մերժեալ իցեն (*t *իցէ)* IJ *աշտիճանէն* MTk *յաշտիճանէն* CKLSXZêegmps *յաստիճանէն* HRo *աստիճանէն* GFW dghiloqrt *յաստիճանէ* Yû *աստիճանէ* g *իւմէ*

10 Y *ստահակութեանն* f *իւրոյ* begq չիք *իւրում* hılort *երթիցէ* RY *առ յօտար (*R *յաւտար)* ôûbegiprt *օտար (*ûաև *աւտար)* DGHê *յերկիր* Y չիք *եւ (գործէ), գործել* bhiloq rt *գործիցէ* n *գործեացէ*

11 Y չիք *գործ* X *քահանայութեանն* Y *զքահանայութեան* bjlort *մկրտիցէ* N *բազումս* ABCDEGHO PUVXWoêabcdefgkmnoqs չիք *եւ (յորժամ)* ô չիք *յորժամ* ô *որժամ* ô *եւ հասանեն* hılort *հասանիցեն*

12 eg *ի վերայ նորա թէ* V *ընկեցեալն* W *ընկեալ* Y է hılort չիք *էր* ir *ի քահանայութեան* ôûhlno *ի քահանայութենէ* hılort չիք *եւ* H *գործ (*r *գործոց)* փխ. *գործեաց* Uôn *զգործ* abdefgkmpqs *զգործ քահանայութեան զայն*

13 û *այն* c *զայն քահանայութեան զինչ* b *ինչ* d *զինչ է պարտ է* ô չիք *պարտ է* hılort *իցէ* փխ. *է* bq *զմկրտեալն* hılort *զմկրտեալսն ի նմանէ* B *զմկրտեալսն* CWe km *յընկեցեալ* afs *յընկեցեալ* H *ընգեցեալ* ô չիք *եւ ընկեցեալ* hılo rt չիք *մերժեալ.... քահանայէն*

14 KRXYd *ի քահանայէն*

Պատասխանի. Ընդունել արժան է։

ՆԼԱ (ՆԻԷ) ՃԼ. Հարցումն. Թէ ոք յեզբարց կամ միականի է կամ ունչատ կամ ձեռնատ, եւ վարուք եւ սրբութեամբ եւ գիտութեամբ կատարեալ է, պարտ է մատուցանել ի քահանայութիւն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Չէ արժան։

ՆԼԲ (ՆԻԼ) ՃԲ. Հարցումն. Թէ ոք լետ ձեռնադրութեան քահանայութեանն աւրկանայ, յաւրկանոցին պարտ է նմա պաշտել զքահանայութիւնն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Չէ արժան վասն տկարութեան մարմնոյն։

ՆԼԳ (ՆԻԹ) ՃԳ. Հարցումն. Թէ ոք ի կանանց քահանայից առ դիւթս երթալ եւ քահանայքն ի վերալ հասանեն եւ խոստովան լինի առ հարկի եւ ապաշաւէ, պարտ է քահանային զնա ի կնութեան ունել, թէ ոչ։

Պատասխանի. Չէ արժան ունել։

ՆԼԴ (ՆԼ) ՃԴ. Հարցումն. Թէ ոք ի ժողովրդականաց աղաչէ զքահանայն

1 W արժան է ընդունելութեան o պարտ է փխ. արժան է hıort ընդունել արժան է եւ գվրէժխնդրութիւն (rt գվրէժխնդրութեան) գործոյն (rt գործն) յաստուած (ho աստուած) քոզուլ

2 ûchoq երէ irt բայց երէ ır չիք ոք H յեզբայր t ի յեզբարց IJKLMQ RSTXYZôûbiloqr եզբարց Kûlt չիք կամ (միականի) h միական b էր hilrt էցէ փխ. է NOW չիք կամ ունչատ o մունչատ rt մունջատ

3 Uê չիք կամ ձեռնատ b չիք եւ (վարուք) blo վարիւք r վարուքն ohil or չիք եւ (սրբութեամբ) bdefgk mpqs եւ գիտութեամբ եւ սրբութեամբ o չիք եւ գիտութեամբ

4 hilort էցէ փխ. է kmps չիք (կատարեալ) է hilor էցէ փխ. (պարտ) է t գնա մատուցանել ô չիք մատուցանել q ի քահանայութեան

5 bıqrt ոչ է abdefgklmoqrst արժանի Y չէ արժան բնաւ

6 bchloq երէ irt բայց երէ b չիք ոք ô եւս Yabcefkmps ձեռնադրութեանն X ձեռնադրութիւն g ձեռնադրութեանն F քահանայութենէ lMQSUVXWôêûabcdfikmpqrs քահանայութեան

7 MNOPRSTVXYZWôûbefgnq ուրկանայ hilort ուրկանայցէ k յօրկանայ NOPQVXWfhlnot յուրկանոցին IJKLMRSTZôûir ուրկանոցին Yg յուրկանոցի e օրկանոցին beq ուրկանոցի Y իւրում պարտ է hilort էցէ փխ. է bcefgkmpqs չիք նմա hilor պաշտել նմա bq ապաշխարել փխ. պաշտել b քահանայութիւն BCDEGHIMSTUXYWôê ûdhklmopqrs քահանայութիւն

9 obıqrt ոչ է l արժանի beg տկարութեանն Y չիք տկարութեան PRû մարմնոյ ô մարմնոյն իւրոյ abcdefgkmpqs չիք մարմնոյն

10 hchloq երէ irt բայց երէ f ի կանաց ô քիւզս b գիւքան

11 hilort երթիցէ եւ քահանայք d քահանայ Firt չիք ի (վերայ) ê հասանին hilort հասանիցեն begq լինին hilort լիցի, ի փխ. առ

12 hilort հարկէ եւ ապաշխարիցէ ô ապաշաւի ır ի քահանայութիւն t ի քահանայութիւնն ırt չիք գնա ի hlo ի կնութիւն ունել գնա NOV XWêbpqs ի կնութիւն ô ի կին ır կին ունել կնոյն քէ ոչ t գկինն Y ի կնութեան կրկնված է ê ոչ ունել

13 ê չիք քէ ոչ

14 ûq ոչ է b չէ պարտ արժան ունել hilort ոչ է (hlo չէ) արժան ունել վասն զի գինքն (h ինքն) նուիրեաց (t նուիրեաց գինքն h վրիպեաց o նվիրեաց) գիւաց

15 bchloq երէ irt բայց երէ abcdefgk mpqst ապաչէացէ hilor ապաչէացեայ û քահանային cb գքահանայ

վասն որդւոյ իւրոյ կամ դստեր, որ հիւանդ է եւ երախայ, զի երթիցէ կնիք տացէ նմա, եւ քահանայն կամ վասն ոխութեան, զոր անէր ընդ նոսա յառաջագոյն, կամ վասն արհամարհութեան եւ հեղգութեան եւ ոչ երթիցէ մինչեւ մանուկն երախայ մեռանիցի,

զինչ պատուհասի արժանի է քահանայն, վասն զկնիքն չտալոյն։

Պատասխանի. Լուծցի ի քահանայութենէն։

ՆԼԷ (ՆԼԱ) Ծե. *Հարցումն. Թէ ուրուք կին աւրկանալ կամ դիւահարի եւ այրն թողու զկինն եւ այլ կին առնէ, ընդ պատուհասիւք պարտի՞մք համարել զայնպիսին, թէ ոչ։*

Պատասխանի. Չէ արժան այլ կին առնուլ։

ՆԼԶ (ՆԼԲ) ԾԶ. *Հարցումն. Թէ ոք զկին իւր զամուսին հանէ եւ այլ կին առնէ եւ նովին կնաւն ապաշխարութիւն խնդրէ, զինչ արժան է առնել։*

Պատասխանի. Մեկնել ի միմեանց, զի շնացողք են. եւ որ զարձակեալն առնէ՝ շնալ։

1 H *որդւոց* JMNOPQSTVYôêbcdefgh iloqr *որդոյ* acdefgkmpqs *իւրում* c *կամ վասն դստեր* o *դստերն* NOW *չիք կամ դստեր* d *դստեր վասն որ* r *ուր փխ. որ* eg *չիք որ* n *հիւանդն* hılort *իցէ փխ. է* bef gq *կամ փխ. եւ* acdkmps *չիք եւ* VYWêûbcdir *երեխայ* l *երայխայ* F *թէ փխ. դի* p *երթայցէ* t *երթեալ տացէ նմա կնիք*

2 ûhilor *եւ կնիք* akmps *տայցէ* H *քահանայն* bh *քահանայ* bdef pq *չիք կամ* KLMQSTZ *կամ թէ վասն ոխակալութեան* ô *թէ փխ. վասն* Xô *ոխակալութեան* Y *ոխակալութեանն*

3 ô *առաջ զհետ նորա կամ* ûhilort *նմա փխ. նոսա* Y *չիր վասն* Nl *արհամարհութեանն* Y *եւ կրկնված է*

4 Y *հեղգութեանն* ôabcdefghiklmop qrst *չիք եւ* ôn *եւ փխ. մինչեւ* û *մանուկ* YZWbcdiqr *երեխայ* û *երեխայն* Y *զոանիցի փխ. մեռանիցի*

5 V *պատուհասիւ* UVêabegpqs *արժան է* hılort *իցէ փխ. է* h *քահանայ* n *քահան* ô *չիք քահանայն* Qi lr *կնիքն* UZn *զկնիք* ûbegbo◦l *կնիք* t *չտալոյն զկնիքն* BCDEFGH *ոչ տալոյ* Xabfq *չտալոյ* NO *չը տալոյն* ô *չի տալոյն*

6 o *չիք պատասխանի* Yôûn *ի քահանայութենէ*

7 êbchioq *եթէ* ırt *բայց եթէ* êhilo rt *ուրկանայցէ. բացի* ABCDEFG HUakm-*ից մնացած* Qhn-*երը ուրկանայ* êhilort *դիւահարիցի*

8 êhilort *թողուցու* w̃ *զկին* ocd *դնա փխ. զկինն* ôb *չիք եւ* ê *դայլ* êbilort *չիք կին* K *առցէ* V *արասցէ* ê *առնուցու* hılort *առնու* h *ըստ փխ. ընդ* êhılort *պատուհասիւ* r *պարտիմ* u *չիք պարտիմք*

9 ô *համարիլ* cd *դնա փխ. զայնպիսին* F *չիք զայնպիսին*

10 ırt *ոչ է* m *արժանի* ê *զայլ* m *չիք այլ* KOPQRSTXYWû *առնել* k *առնէ* d [*առն*]*ուլ* nı *չիք առնուլ* bef gq *ոչ է (*e *թէ) արժան այլ կին առնել (*b *առնուլ) դի եւ ոչ մեք ունիմք համարձակութիւն (*b *հրամայն եւ համարձակութիւն) յաղագս (*b *յաղաքս) այդոքիկ (*b *յայդոքիկ* f *այդորիկ) հրամայն տալ*

11 êbcefghloq *եթէ* ırt *բայց եթէ* hlo *չիք ոք* b *զամուսնին* t *զամուսինն* ûg *չիք զամուսին* e *զամուսինն իւր* êbilort *հանիցէ* befgq *թողու փխ. հանէ* ê *զայլ* êrt *առնիցէ* o [*առ*]*նիցէ* h *հայցէ (*l *հանիցէ) փխ. առնէ*

12 û *կնաւ* V *յապաշխարութիւն* ê *ապաշխարեսցէ* hlort *խնդրիցէ* i *խնդրեսցէ* ê *չիք խնդրէ* d *զինչ է պարտ առնել* Y *առնել արժան է* o *արժանի* lJu *ապաշխար (*ackm ps *պարտ է) փխ. արժան է* efg *արասցուք (*eg *արասցուք մեք) փխ. արժան է առնել* L *առնէ*

13 Y *միմեանց* I *չիք ի* ê *ի միմեանց պատշաճ է դի շնացողք են ըստ այնմ և որ* XY *ոչ փխ. որ*

14 êbt *առնու*

ՆԼԷ (ՆԼԳ) ՄԷ. Հարցումն. Թէ ոք զկին իւր եթող եւ այլ կին արար եւ թողեալ կինն մեռաւ եւ նա զոր արարն նովին կնաւն ապաշխարութիւն խնդրէ, զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Մեկնել պարտ է. ապա եթէ ոչ մեկնեսցին՝ ծանր ապաշխարութիւն ի վերալ եղիցի եւ լելս անձին իւրոյ զլետին թոշակն ընկալցին։

ՆԼՐ (ՆԼԴ) ՄՐ. Հարցումն. Թէ ոք զկին իւր եթող եւ զաւրէնսզէտ մարդ եւ զերկիւղած Աստուծոյ բռնադատէ, եւ կինն, զոր բռնադատեաց, հանապազաւր լացէ եւ այրն ոչ արձակէ ի բաց, որպէս պարտ է ընդ կնոջն հայել կամ որպէս ընդ այրն, վասն ապաշխարութեան եւ ի սրբութիւնս մերձենալոյ։

Պատասխանի. Ի բաց մեկնեսցին, զի շնացողք են. զկինն ապաշխարութեամբ լեկեղեցի թողցեն եւ զայրն՝ արտաքոյ եկեղեցւոյ արասցեն ծանր ապաշխարութեամբ զամենալն աւուրս կենաց իւրոց։

1 lêbcefghloq *եթէ* irt *բայց եթէ* p *որ փխ.* *ոք* ê չիք *ոք* u *զկին* *փխ.* *զկին* ò *թողու* AF *այլ* ê *զայլ*

2 ufl *կնաւ* W *ապաշխարութիւնն* ĉ *զապաշխարութիւն*

3 r *խնդրէց* q *զինչ է պարտ է* Y *պարտի* êbilort *իցէ* *փխ. է* Ml *խնդրել* *փխ. առնել* ò *առնել նմա*

4 l չիք *պատասխանի* KLMQRSTUVX YZWoêûabcdghklmnopqrst *թէ* ĉ չիք *ոչ* Kêadhklmprs *մեկնեսցի* W *մեկնեսցեն* c չիր *մեկնեսցին* b *մեկնել ի միմեանց պարտ է*

5 F *ծանրութիւն* beg *ծանրք* F չիք *ապաշխարութիւն* ĉ *եղիցի նմա* *փխ. ի վերայ եղիցի* b *եղիցի ի վերայ նորա* mq *եղիցի ի վերայ* hilort չիք *ի վերայ, եղիցի նմա ե յելս (h յելսն)* ò *ելս* N *յանձին* U *իւր* uamps *իւրեանց* k *իւրոց* Yû *յետին* l *յետ* q *դետին*

6 Yq *թոշակին* beg *թօշակին* p *թոշակ* RVYêbefghiloqrt *ընկալցի* c *ընդալցի*

7 êbcefghloq *եթէ* irt *բայց եթէ ոք* բացի êabcdefgbklmopqs-ից մնացած Ձեռ-երք *ուրուք* *փխ. ոք* û *կին* t չիք *եւ* l *աւրէնսզէտ* F *մարդոյ* ûhilort չիք *մարդ*

8 F *զերկիւղ* O *զերկիւղած* Xôûbhilo rt *երկիւղած* Y *զերկուղած* Weg *յերկիւղած* cd *զերկեղած* f *զերկիղած* IJSVYôêûbhloq *աստուծոյ* ehiort *բռնադատիցէ* l *բռնադատիցէ* acdkmps *բռնադատեաց* (V *դատապարտէ*) *փխ. բռնադատէ* cd *կին*

9 p *հանապազ* bfq *լայ* eg *լայր* Yêûd hilnor *լացցէ* F *արձակեսցէ* ôêhilo rt *արձակիցէ* L չիք *ի բաց.... հայել* K չիք *պարտ է* ho *իցէ* *փխ. է*

10 rt *ի* *փխ. ընդ* êefghiloqrt *կինն* û *կնոջ* b *կին* ût *հայիլ* êbilort *եւ կամ* n չիք *որպէս* JY *ապաշխարութեանն*

11 Hû չիք *եւ* Vackmps *ի սրբութիւնն* êhilort *ի սրբութիւն* ABCDEFGH IJKLMNOPQRSTUVY *մերձանալոյ* eg *մերձենալու*

12 CGHMRSTXobefgq *մեկնեսցեն* Y *մեկնեսցի* ehilort *մեկնեսցին ի միմեանց զի շնացեալք են* b *զի նոքա շնացողք են* X *շնացօղքն*, չիք են Xêchiort *եւ զկինն (ho զկին)* di *զկին*

13 GHêbdhlo *յեկեղեցին* eg *յեկեղեցիս* KLMQRSTXôr *եկեղեցի* Y *եղիցի* *փխ. յեկեղեցի* û *թողցի* Y չիք *թողցեն* begq չիք *եւ զայրն.... արասցեն* l *զայր* t *արտաքս* HYol biloprs *եկեղեցոյ* ldn *յեկեղեցւոյ* c *եկեղեցոյն* t չիք *եկեղեցւոյ*

14 Y չիք *արասցեն* ô *ծաանր* cg *ծանրք* f *ծանրր* û *ապաշխարութիւն* JKl. MQRTXZ *յաւուրս* S *յօւուրս* W *աւուր* Y չիք *կենաց*

15 Y չիք *իւրոց*

Նլ.Թ (Նլ.Ե) Ծ.Թ. Հարցումն. Թէ ոք վասն ամլութեան եթող զկին իւր եւ առնէ կին ծննդական եւ ապաշխարութիւն խնդրէ նովին կնաւն, զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Շնացող է։

Նլ (Նլ.Զ) Կ. Հարցումն. Թէ ոք ի կնահանէից այլ բարուք բարի է ողորմածութեամբ, արդար դատաստանաւք եւ ցանկալ սրբութեան հաւասարել նովին կնաւն, զոր արարն, զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Չէ արժան հաւասարել սրբութեան նովին կնաւն, զի չէ ամուսնութիւն, այլ պոռնկութիւն։

Նլա (Նլէ) ԿԱ. Հարցումն. Թէ ոք վասն պոռնկութեան կամ վասն այլ չարադործութեան թողու զկինն եւ խնդրէ այլ առնուլ, զինչ արասցուք։

Պատասխանի. Ակրն իշխէ այլ կեն առնուլ եւ կինն այլ առն չիշխէ լինել։

Նլբ (Նլ.Ը) ԿԲ. Հարցումն. Թէ ոք ի կնահանէից ասէ, թէ «Զամենայն ար-

1 abcdefghklmopqs *եթէ* irt *բայց եթէ* e *եթէ վասն ամլութեան ոք թողցէ* YẀo *ամլութեանն* s *ամդութեան* MRVXôêbirt *զկինն* p *զինն փխ. զկին* V *չիք իւր* êhilort *առնիցէ* befgq *առնէ այլ կին*

2 e *զկին* ê *խնդրեացէ* hilor *խնդրիցէ* uir *կնաւ* I *զին*[չ]

3 Y *պարտի* êhiort *իցէ փխ. է*

4 o *շնացող է մեկնելոյ է* բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը *շնացաւղ է*

5 êbcdefghioq *եթէ* irt *բայց եթէ* b *ի կնայհանից* cq *ի կնահանիցէ* d *ի կնայհանէից է* o *ի կնայհանէից* AUêefgn *կնահանից* G *բարոք* LZ ûhımt *բարւոք* cd *բարուքն* b *վարիւք* n *վարուք* բացի YWêaefgkl opsqr-ից մնացած Ձեռ-երը *բարաւք* ehilort *իցէ փխ. է* eg *բարէողորմածութեամբ*

6 ê *ցանկասցի* hılrt *ցանկանայցէ* o *ցանկայցէ* êefg *սրբութեանն* HK LYdhlqrt *սրբութեամբ* b *հաւասարեալ* t *հաւասարիլ* W *հասանել փխ. հաւասարել*

7 ê *նովիմբ* ûbcefgq *արար* q *ինչ* Y *է արժան փխ. պարտ է* êhılort *իցէ փխ. է* ô *չիք առնել*

8 l *չիք պատասխանի* ır *ոչ է* t *ոչ է պարտ նովին կնաւն հաւասարիլ վասն չէ* d *չչարժան* H *սրբութիւն* QYfkm ps *սրբութեանն* êûcdhıloq *չիք սրբութեան* i *կնաւ* q *կնօն իւրով զի*

9 êbilor *վասն զի* B *այդ* g *պոռնկութիւն է*

10 êbcefghioq *եթէ* irt *բայց եթէ* KL TZ *պոռնկութեանն* l *եւ կամ* r *եւ այլ* Kd *այլ վասն* l *չիք այլ* F *այդ* ı *այլ ինչ չարադործոյ* hr *չարադործոյ* êl *չար գործոց* ot *չար դործոյ* begq *չարութեան*

11 êhilort *թողուցու* Yûq *զկին* êhılo rt *եւ այլ (*e *գայլ) կին խնդրիցէ, չիք առնուլ* efgp *զկին իւր (*i *չիք իւր) եւ խնդրէ այլ կին առնել* Ub efgnq *այլ կին առնել (*Un *առնուլ)* cd *եւ կինն (*d *կին) այլ առն իշխէ լինել թէ ոչ փխ. զինչ արասցուք* p *առնել* ĉhilort *պարտ իցէ (*r *իցէք) առնել փխ. արասցուք*

12 b *այր* befg *իշխան է* d *չէ ընդունելի զի այրն այլ կին իշխէ առնուլ փխ. այրն... առնուլ* IJKLM OPQSTXYZWôêûbefghiloqrt *առնել* di *(և)կին* Vq *կինն չիշխէ այլ առն լինել* êbilor *չիք այլ (առն)* U *այդ* BCEFGIk *առնն* l *չիք առն*

13 ehlor *չիշխէ առն (*e *առնն)* Y *լինելն* o *լինիլ* l *առնել փխ. լինել* êhior *չիք լինել* t *ոչ [իշ]խէ առն լինիլ փխ. այլ առն չիշխէ լինել*

14 ebceghil *եթէ* ır *բայց եթէ* ır *չիք զի* F *կնահան իցէ* X *կնահանէ իցէ* o *կնահանէիցէ* bl *կնայհանից* d *կնայհանէիցէ* eg *կնահանիցն.* cd *կնահանից* ı *ասիցէ* CH *զարդարութիւնս* befgq *արդարութիւն* kmps *արդարութիւն*

դարուԹիւնս զինչ եւ ասէք՝ արարիչ, բայց զկինդ եւ եԹ ունել՝ ոչ կարեմ», զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Չէ ընդունելի։

ՆԽԳ (ՆԼԹ) ԿԴ. Հարցումն. Թէ ոք կին ի պատճառս հաւատոց կամի մեկնել
ə լառնէ իւրմէ եւ կամ այր՝ ի կնոջէ, զի՞արդ է հաւատքն։

Պատասխանի. Չէ ընդունելի։

ՆԽԴ (ՆԽ) ԿԴ. Հարցումն. Թէ ոք ի կնահանէից լերկար ժամանակս հեռացեալ է լեկեղեցւոյ, ասեն այսպէս, Թէ «Առաջին կինն այլում առն եղեւ, եւ ի միւսմէն որդիք եղեն եւ կնոջն լայլմէ առնէ որդիք եղեն. եւ
10 արդ ես զկինս զայս Թողուլ ոչ կարեմ, բայց Թէ սովին կնաւս իսկ հնար է ապաշխարել եւ մանաւանդ զի հասեալ եւս եմք ի ծերուԹիւն». զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Մեկնել արժան է ի միմեանց, ապա եԹէ ոչ մեկնեսցին, ծանր ապաշխարուԹիւն ի վերալ դիցեն ողորմուԹեամբ

1 Q եւ ինչ acdkmps զոր ինչ h է (r եւս) փխ. եւ ackmps չիք եւ IJêûhiort ասիցէք I ասիցէ Xû զըկինն Y զկին JKLMQRSTZo զկինն IY զկին IJKLMQRSTZôbr եւ եղ (G եւ եԹէ) փխ. եւ եԹ ü երդնուել փխ. և եԹ ունել d չիք եւեԹ o ունել կրկնված է

2 êhilort իցէ փխ. է ô չիք առնել be fgq արասցուք փխ. պարտ է առնել

3 b Թէ ընդունելի է d չէ պարտ է առնել փխ. չէ ընդունելի

4 êbcgIo եԹէ ir բայց եԹէ t բայց եԹէ կին ոք bq կինն r ի կին bq չիք ի abegq պատճառ êdhilort հաւատոյ կամիցի beigq չիք կամի p մեկնել կամի oêt մեկնիլ hef gq մեկնի

5 Iôhlo առնէ eg ի յառնէ t յառնէն S յուրմէ bdefgq չիք եւ irt չիք եւ կամ այր ի կնոջէ V չիք կամ X այրն E ի կնոջ êhlo ի կնոջէ իւրմէ զիարդ kmps արդ, հաւատք b են êbefghiloqrt հաւատն

6 b եԹէ ընդունելի է ho չեն irt ոչ են i ընդունելիք

7 S Թէ ոք նախ ի կնահանէից êbcegb lo եԹէ irt բայց եԹէ ô ի կնահանէից ehiort ի կնահանէիցն I ի կնահանէիցն է b ի կնայհանից d ի կնայհանէից cfq կնահանից eg կնահանիցն HIJKLMQRSTX YZôû երկար KLMQRSTXYô ժամանակաւ I ժամանակէս

8 ôêhilort իցէ փխ. է S եկեղեցւոյ VYbcfghilpqr յեկեղեցւոյ o եկեղեցոյ. ê ասիցէ befgq ասէ hilor ասիցեն t ասիցեմ hlo եԹէ BCDEGH KM չիք Թէ Z առաջի begq առաջինն d կին Fbegq չիք կինն NOPW յայլում r այլապէս (t այլ այնպէս) փխ. այլում BCDEFGH առնն bq առնել փխ. առն եղեւ.

9 CDHûl չիք եւ (ի) BDEGH ի միմեանէն փխ. ի միւսմէն XY ի միւսմէն h ի միւսէն u ի միւսոյ IUn չիք ի êhirt ի սմանէ (lo ի մի սմանէ) փխ. ի միւսմէն t եւ ի կնոջէն RX Yûbdefgkmpqs չիք եւ կնոջն... որդիք եղեն KLMQSTZôl այլմէ t յայնմանէ փխ. յայլմէ U յայլ տեառնէ փխ. յայլմէ առնէ PV յառնէ KN չիք առնէ êhilort չիք առնէ որդիք t ոչ եղեն ü չիք եւ (արդ)

10 L զկինն u զայս կին BDEG HSZ այս h զայլս փխ. զայս bq Թողեալ VZ եԹէ Lhegq չիք Թէ begq նովին V առաջին (l սովորին) փխ. սովին d կնաւն b կանոնիւս փխ. կնաւս acdkmps չիք իսկ

11 êhiort իցէ փխ. է l հնարից ապաշխարել Y չիք եւ êhilor զի եւս հասեալ իցեմք Y հասեալք q եւ փխ. եւս Yôb չիք եւս

12 dt զինչ է պարտ է eg առնել հայր սուրբ

13 b չիք պատասխանի Y ի միմեանց LWêabcdeghiklmnoprst Թէ

14 KLMRSTXZb մեկնեսցեն Y մեկնեսցի b ծանր f ծանրը begq դնիցեն êhilort եղիցի փխ. դիցեն

եւ գթով տնանկաց քաւեսցեն զմեղս իւրեանց եւ ի տարւոջն Ա աւր հաղորդեսցին։

Նախ։ (Նախ.) կԵ. Հարցումն. Թէ ոք ի տղայութենէ իւրմէ ի մէջ վանականաց անեալ է մինչեւ ի չափ հասակի, եւ առեալ է յանձն զվարս միանձնութեան՝ կուսութեամբ կեալ յաշխարհի եւ ապա թուլանալեցէ յալսմ խոստմանց եւ առնէ կին, արժանի՞ է քահանայութեան։

Պատասխանի. Չէ արժանի, վասն զի ընդ այնոսիկ համարեալ է որոց երկուս կանայս արարեալ է։

Նախ (Նախ.) կԶ. Հարցումն. Թէ ոք ի կուսութեան է եւ կին առնէ, որ յառնէ մնացեալ է, արժանի է քահանայութեան, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է արժանի, վասն զի եւ նորա որպէս կին համարեալ է երկեակ։

Նախ (Նախ.) կէ. Հարցումն. Թէ ուրուք ի տղայութեան կին արարեալ է պսակաւ եւ աւրինաւք եւ ի տղայութեան կինն մեռանի, եւ յորժամ ի

1 t *գթութեամբ* b չիք *եւ (ի)* CXôacef gl *ի տարոջն* Ybq *ի տարոջ* IJûb or *ի տարւոջ* KLMQRSTXYZWôêua bcdefghiklmopqrst *մի* HVn *մէկ*

2 êbefghiloqrt *անգամ* փխ. *աւր* NO X *հաղորդեսցեն* ôik *հաղորդեսցի*

3 êbcefghio *եթէ* irt *բայց եթէ* U *ի տղայութեան* acd չիք *իւրմէ* Q *ի մէնջ* g չիք *ի (մէջ)* êhilort *ի վանականաց մէջ* (t *միջի)* q *վանականացս*

4 kmps *բնակեալ* փխ. *անեալ* êhilo rt *իցէ* փխ. է *(մինչև)* ebilort *իցէ* (b *էր)* փխ. է *(յանձն)* Y չիք է ô *անձըն* Un *զվարսն* r *զարս* փխ. *զվարս* o *միանձնութիւն* Y *միանձնութեանն* o *միանձնութեան* ps *միանձնութեամբ* r *միյանձնութենէ*

5 lVabcdegbkmprs *կալ* I *աշխարհին* JKLMQRSTVXYZôûdeg *աշխարհի* NOWbefgq չիք *եւ* bq *ապա եթէ թողլանասցէ* d *թուլացուցանէ* hior *թուլանայցեն* kmps *թուլացեալ* ABCFU *թուղանայցէ* F *յայ[ս?]մ* R *յոյմս* U *յայս* od *այսմ* b *յայնմն* eg *այնմ* fq *յայնմ*

6 beg *խոստմանէն* fq *խոստմանէ* n *խոստմանցն* ebilort *ի խոստմանէն (ւ ի խոստմանէ) յայնմանէ (ê այնմանէ)* êhilort *առնիցէ* ê *զկէն* բացի bcdgbpqt-ից մնացած Ձեռնիւք *կին եթէ* lJXêûefghilnoqr *արժան է* bcdt *արժան է քահանայութեան եթէ ոչ* O *քահանայութեանն*

7 ût *ոչ է* êhilor *ոչ է (ê չէ) արժանի քահանայութեան վասն զի* bdef gq *արժան* t *բանզի* b չիք *ընդ, զայնոսիկ*

8 et *որք (*bfhiloqr *որ* eg *եթէ)* փխ. *որոց* ôbi *երկու* ê *զերկու* efghioq *բ* t չիք *երկուս* ôûbefgq *կին* KLZ *աբար* Q *արարեցէ* befgq *առեալ* փխ. *արարեալ* VYêhilort *են* փխ. է KLZefg չիք է

9 êbchlo *եթէ* irt *բայց եթէ* L չիք *ոք* KLZ *ի կուսութեան լեալ է* Ybegq *ի կուսութենէ* p *ի կուսութեանն է* êhilort *իցէ* փխ. է Q *կինն* ê *առնիցէ* g *առեալ* t *առնու* ps չիք *որ յառնէ* Q *առնէ*

10 êbilort *իցէ* փխ. է Y չիք է *(արժանի)* n *մնացեալ է այրի արժանի է* ubcd efghilo *արժան է* p չիք *(արժանի) է*

11 êbilort *չէ արժանի քահանայութեան վասն զի* eg *չէ (e չէ) պարա եւ արժան* bdq *արժան* Un չիք *զի* ôabcdfgkmpqs չիք *եւ* êbefghiloqrt *նա* փխ. *նորա* l *ոչ* փխ. *որպէս* adfhilmort *կինն* G չիք *կին* ô *կին արարեալ է և համարեալ է* û *կին համարեալ է որպէս*

12 c է *համարեալ* b *արարեալ* փխ. *համարեալ* b *ի համարեալ է* eg *յերկեակ* ir *երկակ* q *երբեակ*

13 êbcilort *եթէ* êt *ոք* փխ. *ուրուք* Y *ի տղայութեանն* l *արարէ*

14 Yfgq չիք *ի (տղայութեան)* t *եւ ի նոյն տղայութեանն* BCDEGHYace fgkms *ի տղայութենէն* o *ի տաղտուկութեան* փխ. *ի տղայութեան* û *կին* t *մեռցի կին* ê *մեռեալ է* hlo *մեռանիցի* ir *մեռցի* êbefghioq rt *եւ նա յորժամ* ô *որժամ*

չափ հասանէ այլ կին առնէ եւ ասէ այսպէս, թէ «Զառաջինն ի պէտս մարմնոյ ես ոչ գիտէի ամենեւին, վասն տղայութեան ժամանակին։ Արդ, պարտ է այսպիսւոյն գալ ի կարգ քահանայութեան։

Պատասխանի. Չէ պարտ, վասն զի միանգամ պսակ առեալ է. այլ ոչ եւս կարէ զաւրհնութեան պսակն առնուլ, լայտ է թէ երկուս կին արարեալ է։

ՆՈՀ (ՆՈԴ) ԿՀ. Հարցումն. Թէ ոք լերախայութեան լանցաւոր եղեալ է ի մեղս եւ լորժամ կնիք առնու ի սրբութեան կալ եւ ի վարս ուղղութեան. ապա արժանի՛ է քահանայութեան։

Պատասխանի. Եթէ ի մեղացն ի բաց եկաց, արդար եւ սրբութեամբ եկաց, արժանի է։

ՆՈԹ (ՆՈՆ) ԿԹ. Հարցումն. Թէ ոք զկարգ քահանայութեանն թողու եւ կին

1 չափ հասակի հասանէ Yh հասանի êbilort հասանիցէ ê զայլ êhilo rt առնիցէ եւ ասիցէ (e ասասցէ) R այս է փխ. ասէ eg չիք եւ ասէ.... ոչ գիտէի hilort եթէ Y չիք թէ ô առաջինն ûd զառաջին

2 b կեաս ւիիւ. պէտս t մարմնոյ էր o ոչ զտէի, ի փխ. վասն Y տղայութեանն ժամանակիս ôûp ժամանակի t հասակին փխ. ժամանակին

3 KLMQRSTXYZ ապա փխ. արդ ô չիք արդ, այսպիսոյն պարտ է êhilo rt իցէ փխ. է HKLMQRSYZad mp այսպիսոյն T այսպիսոյն c այսպիսոյս IJNOPVWêûbefghil oqrt այնպիսոյն rt կալ փխ. գալ o ի զարդ t ի կարգի Y քահանայութեանն Hêbdefghiloqrt քահանայութեան թէ ոչ

5 ır ոչ է Y արժան փխ. պարտ ê չիք վասն l չիք գի, գմի անգամ ô պսակն ôêbdefghiloqrt պսակեալ է փխ. պսակ առեալ է

6 b եւ փխ. այլ efg չիք այլ dp չիք եւս lo զքահանայութեան փխ. զաւրհնութեան ô զաւրհնութիւն Jû չիք զաւրհնութեան... յայտ է թէ K չիք պսակն È առնել KL MQSTXYZô առնուլ զի յայտ է b առնուլ ապա յայտ է d այտ է êhlo եթէ H թէ կին p BCDEGHô êabcdefghiklmnopqrst երկու (ևան p) û յերկուս

7 ê կանայս է արարեալ befghiloq rt կանայս

8 êbchilprt եթէ GIJVôuipr երախայութեան R յերախայութիւն Y յերեխայութեանն Wbcdl յերեխայութեան BCDEFGH յանցաւոր է եղեալ ի մեղս ô անցաւոր egipr անցաւոր êhiort եւ ի մեղս

9 ô որժամ ê գկնիք êhilort առնուցու ի սրբութիւն կացցէ H առնութիւն փխ. առնու ի Y ի սրբութեանն d ի սրբութիւն BCDEFGHû ad կեայ G ի վայրս hl չիք ի (վարս) Y ուղղութեանն ô ուղիղս

10 բւոգի bq-ից մնացած Ջեւ-երր թէ (lêhilor եթէ) փխ. ապա dt չիք ապա ûbdefghipqr արժան ûhıl or իցէ փխ. է t իցէ քահանայութեան արժանի Y քահանայութեանն d քահանայութեան թէ ոչ

11 D եւ թէ acdegkmps թէ ôilo չիք ի (մեղացն) ûbefgq ի մեղաց ô կացէ r եւ արդար t եւ արդարութեամբ d չիք արդար... եկաց k սրբութեան ô սրբոց

12 ô կացցէ AJU եկեաց befgq չիք եկաց N արժէ bcfgq արժան է cebilo rt արժան է (êrt արժանի r չիք է) քահանայութեան

13 êbcbilort եթէ o զզարդ CDFGHI QRSWôêûchiloprs քահանայութեան d քահանայութիւն êhıo rt թողուցու l թողցու bq եթող BCDEFGH եւ այլ կին R չիք եւ

առնէ, որպիսի կարգաւ կամ որպէս, յետ քանի՛ ժամանակաց հաւասարել պարտ է սրբութեանն։

Պատասխանի. Ցերկար ժամանակս, յետ բազում ապաշխարութեան։

ՆԺ (ՆԽԶ) Հ. Հարցումն. Թէ ոք ի քահանայից կտրէ զինքն եւ դէպ լինի, պի մեռանի, վասն յիշատակին զինչ արասցուք. կամ թէ ապրի, արժանի՛ է գալ ի քահանայութիւն։

Պատասխանի. Թէ մեռանի ոչ է պարտ առնել զյիշատակն, վասն զի անձնամահ եղեւ, իսկ եթէ ապրի, բազում արտասուաւք
10 *եւ խիստ ապաշխարութեամբ յետ ԲԺ ամի հաղորդեսցի աւրինաց, բայց ի կարգ քահանայութեան մի՛ մատիցէ։*

ՆԺԱ (ՆԽԷ) ՀԱ. Հարցումն. Թէ ուրուք քահանայի ծառայք ապստամբին եւ գնան ի տեառնէ իւրեանց եւ տէրն այլ ծառայս զկնի արձակէ, զի կալցին զգնացեալ ծառայն եւ դարձուսցեն անդրէն առ տէրն

1 Júp առնու. êhilort առնիցէ R որպիսին o այսպիսի փխ. որպիսի êhiort եւ. կամ l չիք կամ êbefghil oqrt չիք որոշէս l եւ յետ o եա Hi քան hl չիք քանի o ժամանակաւ r հաւասար t հաւասարիլ

2 Y չիք պարտ է u սրբութեան պարտ է FKQSTVXZWbcdn սրբութեան Rops սրբութեամբ êbilort չիք սրբութեանն

3 ırt ի յերկար ժամանակաց ô երկար, եա Len ապաշխարութեանն Y ապաշխարութեանն բազում d չիք ապաշխարութեան

5 êbchilort եթէ IJV ի քահանայիցն NQ կարէ փխ. կարէ êbilort կարիցէ զանձն իւր և դէպ լինիցի (ı լիցի) o չիք դէպ լինի զի

6 RXYêbilort մեռանիցի Vü յիշատակի l չիք յիշատակին û ասացուք փխ. արասցուք êbilort եւ կամ թէ ապրիցէ արժան է (e արժանի է) ի կարգ քահանայութեան կալ (t չիք կալ) թէ ոչ փխ. կամ... ի քահանայութիւն begq չիք թէ

7 ûbdefgq արժան է K չիք է, կալ փխ. գալ dg չիք գալ ի o ի կարգ քահանայութեան LQReg ի քահանայութեան W ի քահանայութիւնն d ի քահանայութեան թէ ոչ

8 IJêûbhilort եթէ K չիք թէ D թէ ի մեռանի êhilort մեռանիցի K զի ոչ է o չէ d կարէ փխ. է V չիք պարտ K առ (o կատարել) փխ. առնել befgq զյիշատակս (f զյիշատակն q յիշատակս) առնել ôû յիշատակն l զիշատակն

9 ô չիք վասն boq անձնամահ r յանձնամահ t անձնասպան ô է փխ. եղեւ ı եւ փխ. իսկ êhlort չիք իսկ Lbcdq թէ t եւ թէ ապրիցէ l եթէ ապրիցէ եթէ êhilr ապրիցէ Y եւ բազում u արտասուօք l արտասուաւք

10 H չիք եւ d ապաշխարութեան NO PUhn ժբ Kcdegir բժ-ան ôloq բժ-ն W տասն եւ երկու êb երկոտասան akps երկոտասան m երկոտասանի u բազում փխ. բժ hlo ամին KLMRSTVXYZê յօրինաց (ßաև յաւրինաց) b յաւրինացն dlqs աւրինացն

11 V րաց ır կամ (t եւ) փխ. բայց bh ի կարգի egq ի քահանայութեան կարգի BCDEFGHYfl քահանայութեանն Yôû մի մտցէ êbilort մի մերձեսցի eg մի մատնիցէ

12 bc եթէ êhilort եթէ ծառայ քահանայի փախիցէ եւ գնայցէ CD GH քահանայից o ծառայ abcdefg kmpqs ապստամբեն

13 o գնայ c ի տեառնէ o չիք ի տեառնէ իւրեանց hilort իւրմէ ackmps գայլ d տէր գայլ ê գայս փխ. այլ ı ծառայ ô չիք զկնի bps չիք զկնի... դգնացեալ ê զկնի նորա արձակեսցէ hilort արձակեսցէ

14 Vcdt կալցեն ôê կալցեն գնա dh դգնացեալն km եւ դգնացեալ ô չիք դգնացեալ... անդրէն ê չիք դգնացեալ ծառայն hq ծառայս t ծառայն bd չիք ծառայն b դարձուցանեն W տնդրէն փխ. անգրէն befgq չիք անդրէն NO չիք առ, գտէրն YWûeghilor տէր

իւրեանց եւ ի հասանելն ի մխիթանս սպանմունք լինին ի միջի եւ վնասակարութիւն սպանմանն ի քահանայն կրթի՝ զպաշտաւնն քահանայութեանն անխիղճ ունել պարտ է, թէ ոչ։

Պատասխանի. Թէ քահանայն պատուիրեաց, թէ «վնաս մի առնեք, այլ քաղցրութեամբ կալայք եւ ածէք». եւ նոքա ի հասանելն զմխիթանս սպանին. քահանայն անպարտ է. ապա եթէ խստիւ արձակեաց զհետ, պարտական է մահու նոցա եւ զքահանայութիւնն ոչ իշխէ պաշտել։

ՆԾԲ (ՆԽԸ) ՀԲ. Հարցումն. Թէ ոք ի քահանայից ի սրբել զանդաստան իւր կամ զպարտէզ եւ քար ընկենու զորմով եւ դիպիցի մարդոյ եւ մեռանի, զինչ պարտ է առնել վասն կարգի քահանայութեանն պաշտամանն. եւ կամ թէ ումեք յաշխարհականաց դոյնպէս ակամայ սպանութիւն դիպի, որպէս պարտ է տալ ապաշխարութիւն։

1 o իւր hefgq չիք ի, հասեալ êûhior ի հասանել l ի հասել, ô ի հատանիլն hrt չիք ի (միմեանս) o ի միմեանս rt զմիմեանսն ê ի միմեանցն, սպանումն hfq սպանութիւն eg սպանութիւն o հարկանեն եւ սպանեն եւ վնասակարութիւն փխ. սպանմունք.... սպանմանն Qbf gq լինի et լինիցի hilor լիցին eg ի միջին

2 LRXY վնասակարութիւնք efgkq վնասակարութիւնն t զվնասակարութիւն LRXYeg սպանմանն h ի քահանայէն Jû չիք ի քահանայն êo rt կրթիցի ilq կրթիցէ eg կրթէ b կրէ (h երթիցէ) փխ. կրթի MP SUVXYWô զպաշտօնն

3 FINQRSUVXWbdhinprs քահանայութեան eg ի քահանայութեանն Y անխղճ dp անխղճ h անխիղճն rt խիղճ c պարտ է անխղճ ունել ûbefgq պարտ է ունել d չիք պարտ է êbilort պահեսցէ թէ (i եթէ) ոչ պաշտեսցէ փխ. ունել պարտ է թէ ոչ

4 lêbhilort եթէ Fqr քահանայ h քահանայքն l եթէ (գնաս) ê գնաս

5 BF այդ ô չիք այլ քաղցրութեամբ կալայք եւ ածէք W կալարուք b կալաք r չիք կալայք ê կալարուք դնա եւ ածէք Z չիք ի QY ի հասանել ô չիք ի հասանելն

6 Pq սպանանին b սպանեն eg սպանանեն bq ապա քահանայն h քահանայ l պարտ է t խոկ փխ. ապա A սկզբում եթէ գրիչը ուղղել է թէ BCDEFGHIJNOPVXWû եթէ g խստութեամբ

7 ô արձակէ êhilort քահանայն մահու նոցա, չիք եւ զքահանայութիւնն.... պաշտել b քահանայութեան IKL MNQRSTXYZWôûd զքահանայութիւն q քահանայութիւն

9 êcdglilort եթէ IJ ի քահանայիցն abcdefgkmpqs չիք ի (սրբել) adk mps ի սրբեալ o կամ զպարտէզ իւր êbilort չիք իւր

10 ê չիք եւ (քար) Y ընկելու bq ընկեացու (q ընկենեացու) որ զորմովe fg ընկենուցու. r ընկենուս blo ընկենուլ որմով և դիպի d ընկենուլ զորմովն eg զյորմովն IJû դիպեցի irt դիպի ի մարդոյ (t ի մարդ) եւ մեռանիցի ê չիք եւ դիպիցի մարդոյ abcdefgkmpqs եւ մեռանի մարդ ի դիպէլն W մարդոյ

11 êhilo մեռանիցի o պարտի êlr պարտիցի hiot իցէ փխ. է F առել l առնել կամ վասն Y չիք վասն IMQRSUVXWôûhirt քահանայութեան

12 Gıt պաշտամանն abcdefgkmp qs պաշտամամն (adk պաշտման efg պաշտմանն q պաշտպանն) քահանայութեան (c քահանայութեանն) aps չիք եւ P եթէ ê չիք թէ hlo յումէք b յումէքէ IJKLM QRSTVXYZôêûghlo աշխարհականաց d աշխարհանացդ r աշխարհականաց մարդոյ նոյնպէս ô դուն-պէս Gbdq նոյնպէս begn յակամա

13 L սպաննութիւն Q սպանութեան V սպաննութեան êhlot սպանութիւնք b սպանութիւնն c սպանումն êhilort դիպիցին bq հանդիպի փխ. դիպի r պարտիցի hil ot իցէ փխ. է Y ապաշխարութիւնն

Պատասխանի. Սպանող է. ապաշխարեսցէ եւ զկարգ քահանայութեանն մի պաշտեսցէ։

ՆԺԴ (ՆԺԹ) ՀԴ. Հարցումն. Թէ ոք ի քահանայից կամ ի վարդապետաց զաշակերտ իւր հարկանէ գան չափով ըստ աւրինակի սովորութեան եւ դէպ լինի աշակերտին մեռանել, ղիարդ պարտ է նայել ընդ քահանայն կամ ընդ վարդապետն վասն իրացն եղելոց։

Պատասխանի. Սպանող է։

ՆԺԴ (ՆԺ) ՀԴ. Հարցումն. Թէ կին քահանային գերի երթիցէ եւ մատնի ի պղծութիւն եւ յորժամ դարձցի անդրէն առ այր իւր, պարտ է քահանային նովին կնաւն կեալ, անխիղճ պաշտել ղքահանայութիւնն, թէ ոչ։

Պատասխանի։ Ոչ է պարտ, զի պղծեալ է։

ՆԺե (ՆԺԱ) ՀԵ. Հարցումն. Թէ ի հնձան յորժամ գինի թողեալ լինի կամ ի կարաս, եւ մուկն անկցի եւ մեռցի, զինչ պարտ է առնել՝ հեղուլ ի բաց, թէ ըմպել անխտիր։

1 c սպաննաւղ է g սպաննող է r ըսպաննողի բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը սպանաւղ է rt չիք է KL MQRSTXZoq ապաշխարեսցի êio rt ապաշխարիցէ o զգարկ êilo rt զկարդն h չիք եւ զկարգ... պաշտեսցէ IKLMQRSTUVXZWoubdef gnq քահանայութեան eilort չիք քահանայութեանն

2 o մի իշխեսցէ պաշտել ê պաշտեցցէ ort պաշտիցէ

3 êbcghlort եթէ begq չիք ի (վարդապետաց)

4 or զաշակերտս ê զաշակերտն d զաշակերտան êhilort հարկանիցէ êhil ort չիք գան չափով S յօրինակի êacdhilmoprst օրինի (Ցաեւ աւրինի) Y սովորութեանն

5 ô չիք դէպ լինի êhlort լինիցի i լիցի ô մեռանի et մեռանիլ Y պարտի êhilort իցէ փխ. է

5—6 բացի êhilort-ից մնացած Ձեռ-երը ընդ (g ի փխ. ընդ) քահանային (afm քահանայն ô քահանայ b քահանայութեանն efgq քահանայութեան) նայել (b նայելով d [նայ]ել)

6 բացի êhilort-ից մնացած Ձեռ-երը չիք կամ ընդ վարդապետն t չիք կամ l չիք ընդ K վասն ամենայն իրաց LMQRSTXYZô իրաց bq իրացս q եղելոցս û չիք եղելոց

7 ô սպաննող է նայ bq սպանողի է c սպաննաւղ է ilo սպանող են hrt սպաննողք են բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը սպանաւղ է

8 êûbchilort եթէ b քահանային կին êghilot քահանայի p գերի երթիցէ քահանայի KLMQRSTXYZô անկցի փխ. երթիցէ êhilort մատնիցի b մատնեսցի eg մատնիցէ a չիք ի

9 ô որժամ begq չիք յորժամ hde դարձի ebhlort այրն abefgkmpqs պարտ է նովին կնաւն (b կանոնին q կնօն) կալ (bfq կեալ) քահանային (e ի քահանայութեանն g ի քահանայութեան)

10 cd չիք քահանային û կնաւ lo կանոնաւն փխ. կնաւն cd կալ ûbilort չիք կեալ անխիղճ Y անխղճ ûbefgq եւ անխիղճ cd չիք անխիղճ պաշտել a պահել փխ. պաշտել cd ի քահանայութիւն lLMQSVZôbhikl ղքահանայութիւն

12 êhlo չէ d պարտ այլ դի

13 Vbc եթէ hilort եթէ ի հնձանի (i ի հնձանէ r չիք ի, հնձանէ) bq չիք ի (հնձան) W չիք յորժամ i գինին hilort մնացեալ փխ. թողեալ o թէ ի հնձան կամ ի կարաս գինի թողեալ լինի (ê եթէ ի հնձանի կամ ի կարասի յորժամ գինի մնացեալ լինի) փխ. թէ ի հնձան... ի կարաս

11 t ի կարասի abcdefgkmpqs չիք եւ (մուկն) begl մուկ beg անկանի l անկանիցի êhilort իցէ փխ. է KLMQRSTXôûhilort առնուլ KLMQRSXYô չիք հեղուլ... անխտիր T չուցի հեղուլ ի բաց թէ ըմպել անխտիր բայց ուրիշները ներքեւ լուսանցքում ավելացրել են

15 acdkmps ուտել փխ. ըմպել

Պատասխանի. Հեղուլ պարտ է։

ՆՃԶ (ՆՃԲ) ՀԶ. *Հարցումն. Վասն պահպանաց. երդմունս իմն եւ պահպանութիւնս գրեն եւ անուանս աղգի աղգիս, զոր մեք ոչ գիտեմք. պարտ է համարձակ թողուլ ղնոսա՝ առնել զայն, թէ նզովել եւ*
5 *կարճել։*

Պատասխանի. Նզովել պարտ է եւ լեկեղեցւոյ եւս հանել։

ՆՃԷ (ՆՃԴ) ՀԷ. *Հարցումն. Թէ որ ուրն ինչ արկանէ ոք այնոցիկ որոց արիւն հաւանի եւ ասեն, թէ դադարեցուցանէ զարիւն, արդար բժշկութիւն պարտ է համարել, թէ նենգութեամբ. համարձակի՞լ՝ եթէ*
10 *լինի գործն, եթէ կարճել։*

Պատասխանի. Կարճել պարտ է վասն զի չէ լԱստուծոյ։

ՆՃԸ (ՆՃԴ) ՀԸ. *Հարցումն. Թէ ոք թովիչ է կամ ձևոն ինչ ոք ածէ յաչաղոյ կամ այլ ցաւոյ եւ դեղ հատանէ ջնրման եւ ասէ, թէ բժշկութիւն*

1 q *հեղուլն* êhilort *խոշճել պարտ է և ի բաց հեղուլ քրիստոնէից դի պղծեալ է* փխ. *հեղուլ պարտ է*

2 o *թէ վասն* êirt *որ վասն* h *եթէ ոչ* (lo *որ*) փխ. *վասն* CDG *պահպանացն* H *պահապանացն* hoit *պահապանաց* l *պահապան* begq *պահապանաց որ երդմունս* (b *երդումնս* eg *յերդմունս*) *իմն սրեն* (b *դրեալ են*) *պահպանութիւն* Tf *որ երդմունո* f *պահպանութիւնս* o *երդումս* ê *դերդմունս* cd *ինչ* փխ. *իմն* H *ի* փխ. *եւ* cdkmps *չիք եւ* o *պահպանութիւն*

3 l *դերեն* փխ. *դրեն* ô *անուանեն* g *անունս* AKLMNOPQRSTUVXY ZWoefgn *աղդիս աղդիս* êûbbil ort *աղդի աղդի* q *աղդիս աղդի* IJ *յաղդիս աղդիս* ê *դորս* hlort *որ* ı *եւ* փխ. *դոր* q *մենք*

4 chilort *պարտ է դայնպիսին համարձակ* êabcdefghiklmopqrst *չիք դնոսա* bq *եւ առնել* d *առնուլ* êirt *եթէ* befgq *եւ ի*

6 b *նզովելն* IJSûd *եկեղեցւոյ* or *եկեղեցոյ* hlo *եկեղեցոյն* Yabcefgi pq *յեկեղեցոյ* o *եւս հանել եւ արատաքս*

7 c *եթէ* hilort *եւ* փխ. *թէ որ* b *թովիչն* (eg *թովն ինչ* q *թովչէից*) փխ. *թէ որ ուրն* cd *ոք* (Q *ուր*) փխ. *որ* DGHf *չիք որ* u *որսալն* փխ. *որ ուրն* m *ուրն* ps *ուղ* փխ. *ուրն ê դուրն* ı *արկանեն* lort *ինչ որ արկանիլ* (lo *արկանեն*) abefgk mps *ոք արկանէ* h *պարականն* փխ. *արկանէ ոք* cdlort *չիք ոք* R *այնորիկ* X *արիւն* beghilo rt *արիւնն* OW *անիւն* (Q *տրիւն*) փխ. *արիւն*

8 l *հատան* h *հասանի* ô *չիք հատանի* D *չիք թէ* û *դատարեցուցանէն* ırt *դադարեցոյց* bchilot *դարիւնն* b *բժշկութեան*

9 Y *պարտի* o *համարիլ* q *համար ê եթէ* befgbilogrt *նենդութիւն* r *համարձակիլ* t *համարել* փխ. *համարձակել* H *համարձել* l *թեե* bcefghiloqr *թէ* (*լինի*)

10 Y *լինիցի* hilort *լիցի* o *լինիլ ի դործն* û *դործ* befghiloqrt *թէ* hilort *ոչ* փխ. *կարճել*

11 b *կարճելն* ir *ի կարճել* abcdefgkm pq *չիր վասն* ô *չիք դի* c *ոչ է նա յաստուածոյ այլ ի սատանայէ* փխ. *չէ յաստուածոյ* IJKLMQRSTZoûd eq *աստուածոյ*

12 êûbcgnilort *եթէ* b *թովչ է* hilo *թովչից է* BCDEFGHhilort *եւ կամ Y ի ձևոն* n *չիր ինչ* r *է* փխ. *որ* êbilot *չիք ոք* (*ածէ*) êbilort *ածիցէ* b *աճէ* փխ. *ածէ* o *աչադոյ ê յաչողոյ* acfkmıs *յաչադոց* d *յաչադոյց ü յաղյադոյ* (b *յաչողացq* eg *աչողացq* pq *յաչողացq* rt *յաչաոոյ*) փխ. *յաչադոյ*

13 êhilort *եւ կամ ինչ ցաւոյ* (h *ցաւոց*) mn *յայլ* BCDEFGH *ցաւու.* abcdefgkmpqs *ցաւոց* (ûաև *ցոոց*) ô *չիք եւ* (*դևդ*) bq *դեղն* Y *տեղ* փխ. *դեղ* êbilort *հատանիցէ* km ps *ջերմաւ* êhilort *ասիցէ* R *աչէ* փխ. *ասէ* QUabdfkms *չիր թէ* XW *բժշկութիւնն*

լինի. ի կարդ եկեղեցւոյ որպէս պարտ է համարել զնոսա կամ որպիսի պատուհասի արժանի առնել եւ կամ թէ համարձակութիւն տալ թողչացն, զի բժշկեսցեն զաւձահարսն, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է արժան համարձակութիւն տալ, զի՛ թող-
5 չութիւնք եւ այլ ամենայն բաջազմունք ի կախարդութենէ են, զոր չարին ուսուցեալ է մարդկան։

ՆԾԹ (ՆԾԵ) Հ. Հարցումն. Թէ ոք լերախալից դիւահար է եւ ի պահս եւ ի ճգնութեան հանապազ ճգնի եւ ստիպէ զմեզ հանապազ եւ խնդրէ կնիք առնուլ, եւ դեւն ոչ հանապազ ունի, այլ ամսոյ ամսոյ կամ
10 տարի տարի, զինչ պարտ է առնել, տացուք կնիք, թէ ոչ։

Պատասխանի. Չէ պարտ տալ մինչեւ սրբեսցի։

ՆԿ (ՆԾԶ) Զ. Հարցումն. Թէ քրիստոնեայ անուն է դիւահարն եւ ստիպէ զմեզ եւ աւրէնս խնդրէ, զինչ արասցուք։

Պատասխանի. Չէ արժան տալ։

1 êhilort եղիցի գրբարբառն եւ գայլ ամենայն նոյնպիսիս (er նոյնպիսիան t սոյնպիսիս) որ (e որք) սոցին (h նոցին) նման են ոգայանս ի գայթակղութիւն տգիտաց (l դիտաց) ի կարգի (irt ի կարգ) փխ. լինի ի կարգ NOPVYôabcdef ghilopqs եկեղեցւոյ Q յեկեղեցւոյ b ոչ է փխ որպէս, չիք է ôք համարձակել (u ընդունել) փխ. համարել, êhilort չիք զնոսա (rt ունեն զնոսա) կամ... արժանի առնել

2 n որպէս Y արժան abcdefgkmp qs համարել փխ. առնել cd չիս եւ Y եւ թէ կամ m չիք թէ

3 uhilrt չիք զի Q բժշկեսցին ho բժշկեայ uilrt բժշկել Q զօձահարցն ê զօձհարսն kmpqs զաւձահարն b զանձնահարն փխ. զաւձահարսն êhilort եթէ ոչ տալ համարձակութիւն փխ. թէ ոչ

4 ê չէ l չիք է êhlor արժանի Q չիք զի êhlo թողչութիւն

5 BC այլ AKLQRUVWûdefgkmnp qrt այլ փխ. այլ il չիք այլ l յամենայն hilort բարբաջմունք (ê բաջմունք) փխ. բաջազմունք Uôdefgkmnqr ի կախարդութենէն egkmot է փխ. են Ubdfhlqr չիք են ê զորս Y զի փխ. զոր

6 ir չարի Y ուսցեալ է մարդկան ազգի ô չիք մարդկան

7 ebcghilort եթէ GHIJh երախայից u երեխայից Wbcdiqr յերեխայից o երխայից o չիք յերախայից d դիւահարի êhlo իցէ փխ. է Yô ûb չիք եւ (ի պահս)

8 CDFGHQRcd ի ճգնութիւն KYûbegi nrt ի ճգնութիւնս U ի ճգնութեանս êhlo ճգնութիւնս ճգնիցի հանապազ Y եւ հանապազ km չիք ճգնի եւ ստիպէ զմեզ հանապազ êhlo ստիպէցէ b ստեալ փխ. ստիպէ êhl ot միշտ b չիք հանապազ êbh lo չիք եւ (խնդրէ) êhlo խնդրելով

9 b ապա փխ. եւ q չիք եւ t դեւն b չիք հանապազ êhlo ունիցի զնայայլ (h յայլ) BU այդ Q չիք այլ Ld ամսոյ ամիս êrt յամսոյ յամիս QY ամիս (Q ամս) ամսոյ n յամսոյ ամսոյ i ամաց յամիս փխ. ամսոյ ամսոյ b չիք ամսոյ Y եւ կամ

10 Yabcfkmpqs յտարի տարւոյ (Yhc fq տարոյ) dhilort տարոյ ի տարի L տարոյ տարի ê կամ ի տարւոյ ի տարի eg տարոյ տարոյ d զինչ է պարտ է op չիք զինչ պարտ է առնել KLMRSTZû պարտի êhilo rt իցէ (Y եմք) փխ. է b պարտ է տալ փխ. տացուք êhhlo չիք կնիք

11 ûn ոչ է F արժան փխ. պարտ KLM QRXYZoct չիք տալ lq մինչ F չիք մինչեւ սրբեսցի

12 êbchllort եթէ Vb ոք քրիսաոնեա ks քրիստոնեայ ê անուանիցի ú չիք անուն f յանուն b անուն կրկնված է n իցէ փխ. անուն է hi lort իցէ փխ. է d դիւայհարն Y եւ զմեզ ստիպէ êhlo ստիպիցէ q ստէպէ

13 KLMQRSTXYZôr յօրէնս (նաեւ յաւրէնս) ê զօրէնս e խնդրեսցէ hlo խնդրիցէ Q խնդրէ տալ զինչ u ասասցուք (h տացուք) փխ. արասցուք eg արասցուք հայր սուրբ

14 ûn ոչ է b թէ փխ. չէ egrt արժանի êho տալն h է փխ. տալ l առնել պարտ է փխ. չէ... տալ efgq չիք տալ

ՆԿԱ (ՆԾԷ) ԶԱ. Հարցումն. Թէ ի վարս գնացից իւրոց առաքինի է դիւահարն ի պահս եւ ամենայն պատուիրանաց Աստուծոյ հպատակ է եւ նոցին ցաւով վախճանի, վասն լիշատակին զինչ պարտ է առնել։

Պատասխանի. Առնել պարտ է։

ՆԿԲ (ՆԾԸ) ԶԲ. Հարցումն. Թէ մոգի ուրուք կին կամի քրիստոնեայ լինել եւ այրն չարգելու, բայց ի կենդանութեան իւրում չարձակէ ի բաց, պարտ է նմա կնիք տալ, թէ ոչ. նոյնպէս եւ այրն եթէ կամի քրիստոնեայ լինել եւ կինն ի նմին մոգութեան հաստատուն կալ, պարտ է տալ կնիք ի նմին ամուսնութեան, թէ ոչ։

Պատասխանի. Պարտ է տալ, կարի քաջ։

ՆԿԳ (ՆԾԹ) ԶԳ. Հարցումն. Թէ ոք ի քրիստոնէից լինի մոգ եւ կին նորին ի քրիստոնէութեան հաստատուն կալ. խիղճ ինչ է կնոջն, ընդ մոգի առնն կենալ, թէ ոչ, կամ սրբութեան հաւասարել համարձակութիւն է, թէ ոչ։

1 êhcho եթէ Obdkt տոագին է r առիքին է êho իցէ վխ. է l չիք հարցումն.... պատասխանի առնել պարտ է

2 Lêh եւ ի պահս JMNORXW յամենայն êabcdefghikmopqrst յամենայն (eghopq ամենայն) հնազանդութիւն (adfikmq հնազանդութեան b հիւանդութիւնս t հնազանդութեամբ p ի հնազանդութեան) պատուիրանացն (adikmprs պատուիրանաց f պատուիրանց) CD HLY պատուիրանացն o պատուիրանս F պատուիրանցն r յաստուածայ êho իցէ վխ. է Y չիք է

3 KLMORSTXZêabcefgkmps յուսով (d յուսովըն Y հաւատով յուսով) վխ. ցաւով êh վազճանեցի o վազճանեցի êhnort յիշատակի ho նորա դինչ ս պարտի o պարտիցի elt իցէ վխ. է befg արաստուք վխ. պարտ է առնել Q չիք զինչ պարտ է

4 hefgq արժան է առնել r առնել պարտ է պատարագ

5 êchlo եթէ irt չիք թէ d եթէ կին մոգի ուրուք LMQRSTXYZô կինն U չիք կին l կին կամ կամիցի êhot կամիցի as քրիստոնեայ et լինիլ

6 ô յայրն bq այր o այլն վխ. այրն e այրնո bfgq ոչ արգելու êhlo չարգելու ի քրիստոնէութենէ բայց êo ի կենդանութենէ l ի կնութենէ վխ. ի կենդանութենէ êho իւրմէ êhlo չարձակիցէ t չարձակէ գկինն ի բաց

7 a նմա կնիք տալ նմա թէ êhlo տալ կնիք d նոյնպէս թէ կամի եւ այրն քրիստոնեայ ABEGIJKMNOPQR STVXZWn այր CDFHacefgiklmp qs թէ b չիք եթէ êhlo կամիցի ir չիք կամի

8 t քրիստոնեայ լինիլ կամի dr կին l նմինն b չիք նմին ABCDEFGH JNOPSUVci մոգութեանն u մոլզգութեան վխ. մոգութեան o հաստատեալ BCDEFGH կեայ êl կացցէ ho կայցէ

9 êhlo կնիք տալ cd չիք տալ m ի կնիք ի r չիք կնիք ir չիք ի ô պարտ է նմա ի նմին ամուսնութեան կնիք տալ թէ ոչ ù չիք ի նմին LYc ամուսնութեանն

10 b կարիք յառաջ վխ. տալ... քաջ d տար eig չիք տալ êhloq եւ կարի t տալ նմա կարի Yչիք կարի քաջ

11 êhchlo եթէ բազի Têbefghloq t-ից մեռացած Զեռ-երր չուենն որ FGHKRXYôdn չիք ի (քրիստոնէից) k ի քրիստովնէից chlo լինելի s լինել lû մոգն m մոգք irt չիք մոգ ô կինն bcdefgkmpqs նորա l չիք նորին êlo յառաջին (h յառաջի) վխ. (նորին) ի eg չիք (նորին) ի

12 ABEJNOPUYêaefglkmpqrs ի քրիստոնէութեանն c ի քրիստոնէութիւնն. e կացցէ hlo կայցէ Yôlo iq խեղճ êhlo խիղճ իցէ, չիք է n իցէ վխ. է ù կնոջ

13 EIJVûabcdghiklmnoqrst ասն V կեալն deglklmopqs կալ BCDE GHNOWd չիք կամ... թէ ոչ êhlo եւ կամ Yefgq սրբութեանն hioprt սրբութեամբ l հաւասարել t հաւասարիլ X հաստատել վխ. հաւասարել befgq չիք համարձակութիւն

14 êhlno իցէ վխ. է Fbefgq չիք է ô թէ եւ ոչ

*Պատասխանի. Ի սրբութիւնսն չէ իշխանութիւն մերձենալ, վասն դի նա եւ այրն իւր մի մարմին են. «Եղիցին, ասէ, երկոքին ի մարմին միւ»**

Նկ՛ (Նկ) Ձ՛. Հարցումն. Թէ ուրուք կարասի կորիցէ եւ խնդիր առնիցէ պանիր իմն երդմնեցուցանեն եւ տան ծամել եւ ասեն, թէ որոյ դողացեալ է չկարէ կլանել, այլ ի բերանն աճէ եւ կուտի եւ այնու յալտնի լինի գողութիւնն, պարտ է քրիստոնէից զայն առնել, թէ ոչ։

Պատասխանի. Որպէս վերագոյնն ասացաք, թէ ոչ է պարտ առնել, դի ամենայն ի կախարդութենէ է։

Նկե (Նկև) Ձե. Հարցումն. Թէ ոք երախայ դիպի ի բանակի ի պատերազմունս եւ ասէ ցերէցն, թէ «Ծուր ինձ կնիքդ», եւ երէցն կազմած ինչ կնքոյ ոչ ունի, եւ երախայն ստիպէ, թէ «Պատերազմ առաչի

* Ա Կոր. Զ, 16

1 Uegq չիք ի R *սըրբութիւնն* Ube gq *զսրբութիւնսն* ABCDEFGHIJ Uê *մերձանալ*

2 ô եւ նաեւ br և (o նա) փխ. նաև b *այր* R *իւրմէ* փխ. *իւր մի* ô նո- *րա* փխ. *իւր* abcdefgkmpqs չիք *իւր* bq չիք են eg *եղիցի* OW չիք *ասէ* êhlo *որպէս եւ պաւղոս (*o *պողոս) առաքեալ ասէ թէ որ մերձենայ ի պոռնիկ (*l *ի պոռ- նիկն) մի մարմին լինի (*o *ինին) եղիցին ասէ* փխ. *եղիցին ասէ* Ydkmps *երկոքեան* befgq *երկո- քեանն* c *երկոքինն*

3 Ybefq չիք ի Yb *մի մարմին* d չիք *մի* ı *ի մի մարմին* ô *երկուքն ի մի մարմին ոչ են երկու այլ մի*

4 êbchilo *եթէ* W *թէ ուր ուրուք* G *կարասցի* ô *արասցէ* փխ. *աս- նիցէ* êhlo *խնդիր արասցէ կարա- սոյն (*ê *կարասւոյն) պանիր*

5 ô *երդմնեցուցանիցեն* ûcd *երդմնե- ցուցանել* êhlo *ասեն այսպէս* (ho *այսինքն) եթէ (*l *թէ) որ (*e *որոց) դողացեալն է* rt *եթէ* bce gq չիք *թէ* t *որոք*

6 êhlo *կլանել, զպանիրն այլ անդէն (*l *հանեն) ի բերան (*ê *ի բերանն)* BF *այդ* ır չիք *ի* û *բերան* CDG Hô *կուի* q *կովի* cd *այնիւ* ir *այնի* q *յայնու* eg *այն (*b *յայն)* փխ. *այնու* t չիք *այնու*

7 êahkmps *յայտ (*ôlo *այտ)* փխ. *յայտնի* IJSWôudln *դպղութիւն* êhlo *իցէ* փխ. է Y *քրիստոնէին* ô *քրիստոնէյին* êhlo *քրիստոնէիցն* êmrst *դայս* ho *դայդ* l *դայտ*

9 êhlo *ոչ* փխ. *որպէս* l *ի վերագոյնն* KVêûbdghlnoq *վերագոյն* ô *ասա- ցինք* êhlo *ասացի* im *ասաց* êh lo չիք *թէ* D *ոչ է պարտ է* ô *ոչ պարտ է*

10 ê *առնել դայդ դի* ho *դայդ (*l *դայտ)* փխ. *դի* o չիք *դի* MYôbeq *զամե- նայն* W *ի կախարդութիւն է* o *ի կախարդութենէ է տաստատեալ* be gq չիք *ի* egq *կախարդութիւն է* h *ի կախարդութենէն* eo են փխ. է BUhlr չիք է

11 êchilo *եթէ* b չիք *ոք* FQVYou cdı *երեխայ* NOX *յերախայ* U *ե- րախայս* W *յերեխայ* n *յերախայից* êdhlo *դիպիցի* befgq *դիպելացի* RXY չիք *ի (բանակի)* R *բնակի* փխ. *բանակի* bdeg չիք *ի (պատե- րազմունս)*

12 ê *ացիցէ* egl *ասիցէ* û *երեցն* Lôêh loq չիք *թէ* r *ինձի* û *երեց* eg *զը- կազմած* d *կասկած* փխ. *կազմած*

13 u *կնիք* d *կն[ք]ոյ* hlo *կնքոյ ընդ ինքեան չունիցի* abcdıkmprs *չունի* ê *ոչ ունիցի ընդ ինքեան եւ երա- խայն* t *չունիցի որ է աւազան եւ. երախայն* YZWôbcdilr *երեխայն* u *երեխայ* êhlo *ստիպիցէ* R *ասիպէ (*V *ստէպէ)* փխ. *ստիպէ* K *պա- տերազմունք* Ycl *պատերազմն* o *կայ առաջի կայ*

կալ եւ մահ», եւ զերկուս եւ զերիս աւուրս գալ աղաղակէ եւ վըկայութիւն դնէ առաջի Աստուծոյ, թէ «Մի՛ տալք ինձ երախայ մեռանել, թէ ոչ՝ դուք էք պարտական հոգւոյս իմոյ». եւ երէցն զկազմածէ ուրեք երթալ չէ ձեռնհաս վասն պատերազմացն, որ շուրջ զնոքաւք են, զիւնչ պարտ է առնել:

Պատասխանի. Մկրտել արժան է ի ջուր եւ ի Հոգին սուրբ, թէպէտ եւ ոչ ունի զեւղն աւծութեան, որպէս կենարարն մեր ասաց ցաշակերտսն, թէ «Ծովհաննէս մկրտեաց ի ջուր, բայց դուք մըկըրտիցիք ի Հոգին սուրբ». որպէս ուսաք ի սուրբ գրոց, թէ «Որպէս ի սուրբ պատարագն ի վերայ սեղանոյն Հոգին սուրբ իջանէ, նոյնպէս եւ ի սուրբ աւազանն մկրտութեան Հոգին սուրբ իջանէ»:*

ՆԿԶ (ՆԿԻ) ԶԶ. Հարցումն. Թէ ոք յանցաւոր է ի բաղում մեղս եւ քահանայքն

* Գործ. Առ. Ա. 5, ժԱ, 16

1 b *քո* փխ. *կայ* cg *առաջի իմ կայ* p *առաջ* rt *յառաջի* êaefgkmps *չիր եւ. (դերկուս)* êhlo *դերկու* b *դր* t *եւ կրկին եւ երեքկին* aks *չիր եւ (դերիս)* S *յօուրս* t *անգամ* փխ. *աւուրս* êhlo *դայցէ եւ աղաղակիցէ* prt *չիր դայ* NOkm *վկայութիւնն*

2 ênlo *դիցէ* Y *յառաջի* CDGH *աստուածոյ առաջի դնէ* êhlo *եթէ* û *թէ ինձ երեխայ մեռանիմ* RYWobcd lr *երեխայ* eg *եր[ախ?]ան* êqrt *մեռանիլ*

3 êhlo *ապա թէ* û *չիր թէ* Zû *չիր ոչ* b *ոչ ասայք դուք* ehlo *պարտաւսւոր* CDGHIJMNOPQRSTVXYZö bcdq *հոգոյս* êûkm *հոգւոյ* eghlo *հոգոյ* l *չիք իմոյ* ho *երիցու* ds *երէց* km *էրէց* l *ե բեցուն*

4 ûeg *կազմած* e *իրիցուն* êhlo *ու* փխ. *է* t *յուրեր* êhlno *տիցէ* փխ. *չէ* W *ձեռնհաս* l *ի ձեռնհաս* H *հաս* փխ. *ձեռնհաս* l *բաահերազմացն* Ü kmnprst *պատերազմոդաց* բացի LMRXôêho-ից մնացած Ջեռ-երր *պատերազմոդացն*

5 Y *որ նոքոք շուրջ են* e *որր (ի ուր)* փխ. *որ* eg *շուրջ են դնոքօք* êh lo *իցեն* փխ. *են, իցէ* փխ. *է*

6 bq *մկրտիլն* l *արժանաւն է* bq *ի ջուրն* eg *ի ջուրցն* rt *ի հուր* փխ. *ի ջուր*

7 l *պէտ* փխ. *թէպէտ* t *չիր եւ* o *չունի* ê *ոչ իւնիցի* ho *ոչ ունիցի* CDKUWêabfhlcqrt *գիւղն* Heg *իւղն* ò *դիւղ* ü *իւղ* KLQRTZ *յաւծութեանն* MSX *յօծութեան* Y *օծութեանն* êhlo *որպէս եւ կենարարն* êabcdefghiklmopqs *մեր բրիստոս ասաց*

8 bq *յաշակերտսն* cdi *ցաշակերտսն (t ցաշակերտս) իւր* l *աշակերտաց* p *չիր ցաշակերտսն* l *չիր թէ* GHI NQRSTVXZgn *յովաննէս* PYdl *յովաննէս* o *ովաննէս* e *մկրտեալ* c *մկրտեցիք* փխ. *մկրտեաց* bq *ի ջուրն* eg *ի ջուրդ* IJZln *մկրտիցէք* KLMQRSTXYöêûhot *մկրտեցէք* r *մկրտիցիք* co *մկրտեցիք*

9 D *չիք ի (հոգին)* êhlo *եւ որպէս* ô *ուսայցաւ* kmps *ուսայր* KLMQ STXZôhq *գրոցն* Y *ի դրոց սրբոց*

10 befgq *պատարագին* a *սեղանոյն* êbcdefhklopq *ի վերայ սուրբ սեղանոյն* g *հոգի* è *իջանանէ*

11 rt *չիր նոյնպէս եւ.... սուրբ իջանէ* o *չիր եւ* eg *չիր ի* ü *աւազան* c *եւ ի մկրտութիւն սուրբ աւազանին* VY *մկրտութեանն* ab cdefgkmpqs *իջանէ հոգին սուրբ* êhlo *իջանէ արդ ոչ ինչ թերութիւն համարել (ê համարի) յոդոց (l յոդո[ց]) իւրոյն աւծմանն (e օծմանն) չգաւրութեանն դի ուր հոգին (ê հոգի) տեառնէ (l ի տեառնէ) անդ ազատութիւն է եւ ինքն ընտ (h ընտ) դամենայն յամենայնի (l ամենայնի)*

12 b *չիր հարցումն* êchlo *եթէ* òbe gq *անցաւոր է* d *անցանաւոր է* êhlo *իցէ* փխ. *է* V *չիր է* H *յոգ[ում]* êeglo *քահանայն* bq *քահանայր* h *քահանայ*

աղաչեն, դի դարձցի յապաշխարութիւն եւ նա ստունգանէ եւ արհամարհէ դնոսա, թէ յանկարծակի անկանի յախտ մահու եւ խնդրէ աւրէնս ի ժամ մահուն, պարտ է տալ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Տալ արժան է։

Նկի (Նկ'Դ) Զէ. Հարցումն. Թէ երախայ ոք յամպարշտութեան եւ յաղտեղութեան կեցեալ է ի մանկութենէ իւրմէ եւ ի հիւանդութիւն անկանի եւ կոչէ քահանայս եւ ասէ. «Ծուռք ինձ կնիքք», եւ վկայութիւն դնէ առաջի Աստուծոյ եւ ասէ. «Թէ ապրեցայց աստի յառաջ սրբութեամբ կեցից», եւ քահանայքն ըստ վկայութեան նորա տան նմա կնիք

10 եւ նա յորժամ յառնէ ի հիւանդութենէն՝ դարձեալ ի նոյն աղտեղութիւն տայ զանձն իւր, եւ յորժամ հասանէ ի վերայ նորա ախտ մահու եւ դարձեալ խնդրէ աւրէնս, պարտ է տալ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Պարտ է տալ։

Նկլ (Նկ'Դ) Զլ. Հարցումն. Ոչ ասեն երդմանն։

1 abcdkmps *աղաչեացեն* eg *աղաչիցէ* f *աղաչիցեն* q *աղաչեցին* êhlo *աղաղակիցէ* փխ. *աղաչեն* d *դարձի* l *դարձցից* IJQôudhlq *ապաշխարութիւն* be *յապաշխարութեան* g *աղաշխարութեան* HKL *սաուդանէ* b *բռաուդնդանէ* êhlo *սաուդանիցէ եւ արհամարհիցէ*

2 hlo *դնա* փխ. *դնոսա* êhlopt *եւ թէ* kms *եւ եթէ* acdefgq *եթէ* Sô *անկարծակի* êhlo *անկցի* eg *յանկանի* ô *անկանի* կրկնված Ï IJ *չիք անկանի* Lôhı *ախտ* eg *ի յախտ* Unrt *մահուն* Y *մոհու* Uêhllor *չիք եւ խնդրէ.... մահուն* t *չիք եւ, պարտ է* փխ. *խնդրէ*

3 JKMQRSTXYZ *յարլնս (նաև յաւրէնս)* t *դօրէնս* L *յաւրէնս տալ ի ժամ* RXYt *չիք ի ժամ մահուն պարտ է* K *մահուան* öü *մահու* h *մահուանն* ë *պարտ է դօրէնս տալ* Yr *չիք տալ* eg *տալ նմա թէ*

4 R *չիք պատասխանի* bq *տայն* Y *չիք տալ*

5 êbchlo *եթէ բացի* êhlo-*ից մնացած Ջեռ-երր չունեն երախայ բացի* chlot-*ից մնացած Ջեռ-երր չունեն որ* b *ի յանպարշտութիւն* K *յամբարտաւանութեանն* փխ. *յամպարշտութեանն* êhlo *յաղաղութեան եւ յամբարշաութեանն* Jô ür *աղտեղութեան* Y *ցյաղտեղութեանն* g *յաղտեղութիւն*

6 KLQRSTXYZôc *կեցեալ (c կացեալ) ոք ի* abdefgmqs *կացեալ բացի* Ube ginopqrt-*ից մնացած Ջեռ-երր չունեն է* ĉho *իցէ (l լիցի)* փխ. *է X ի մանկութենէն* elo *եւ յախտ* փխ. *իւրմէ և ի* h *չիք իւրմէ եւ ի հիւանդութիւն* êlo *ի հիւանդութեան* OYW *չիր ի* êhlo *անկանիցի*

7 êhlo *կոչիցէ ասիցէ եթէ (e թէ)* GN OWô *տուր* E *չիր տուր ինձ... և ասէ* ê *դիցէ* hlo *դնիցէ* Y *յառաջի*

8 ê *ասիցէ* KLMQRSTXYZ *եթէ* ô *էթէ* r *ապրեցայց եւ քահանայ աստի* t *ապրեցայց քան դաստի* H *ի առաջ* c *աւոդջս (g աւոդջ)* փխ. *յառաջ* ê *չիք յաստ* I *սրբութեան* t *սուրբ*

9 êacdhklmops *կացից* Uirt *կեցայց* ü *չիք կեցից* h *վասն* փխ. *ըստ* ô *առցէ հնիք նմա* ï *տայ* bgq *նորա* փխ. *նմա* M *չիք նմա*

10 ô *որժամ* IJKLMQRSTZôbdepqr *առնէ* êo *յառնիցէ* hl *առնիցէ* ô *ախտ անկան* փխ. *աղտեղութիւն տայ* u *աղտեղութեան*

11 êlo *տայցէ* d *տալ* h *առցէ* rt *չիք տայ* o *չիք դանձն իւր* t *իւր մղէ եւ յորժամ* r *չիք և* ô *որժամ* K Mô *հասանի* êhlo *հասանիցէ* u *հասցէ* K *չիք նորա*

12 êhlo *խնդրեսցէ* d *խնդրէ նայ աւրէնս* ô *պարտ է տալ նըմայ թէ ոչ է պարտ* êhlo *տալ նմա թէ*

13 ô *պարտ է տալ նմա* êhlo *պարտ է տալ գի (l չիք գի) խոստովանող (é խոստովանօղ) քրիստոսի է*

14 Y *չիք վասն* êgbo *այլ վասն* V *երդմանն*

[Պատասխանի՝] Ասեմ ձեզ, քահանայ անդ երդուիցէ ուր կարճումն է մեղաց եւ կարի կարիք են եւ վստահ է յարդարութիւն եւ զայն արդար երդնու, զի քահանային ամենեւին չէ պարտ երդնուլ։

1 բոլոր օրինակներում չիք *պատասխանի* rt *ասեն* ĕb *քեզ* begqrt չիք *ձեզ* բացի befl-ից մնացած Ջեռ-երը *քահանայք* h [ա]նդ g *քէ* փխ. *անդ* DGH *որպէս* փխ. *ուր* Z *կատարումն* (o *կարմուձն*) փխ. *կարճումն*

2 deg չիք է ĕbfhloq *մեղաց է* eg *մեղանչէ* փխ. *մեղաց* ĕhlo *իցեն* փխ. *են* ê *վստահիցի* hloq *վստահիցէ* rt *վաստակէ* փխ. *վստահ է* IJðû ûp *արդարութիւն*

3 acdkps *երդնուլ* ĕhlo *երդնուցու* P *մինչև զի*-ի բառը *պ[ատասխանի՞]* KLORTXYZô *եւ զի* IJLûce gqt *քահանային* ĕhlo *քահանայից* b *քահանայի* a *ոչ է* b *ամենեւին եւ ինչ պարտ է երդընուլ* r *առնել* փխ. *երդնուլ.*

ԺԶ

ԿԱՆՈՆՔ ԲՆՈՂԻ ԱՒՐ ԸՄՓԻԿՈՂՈՍ ԳԼՈՒԽՔ ԾԱ

Ա. Վասն թէ արատաքսելքն լեկեզեցւոյ լի բաժանին։
Բ. Վասն զիւրաքանչիւր ուրուք լայտնել զարժանն։
Գ. Վասն որ զկին լզի հարկանէ եւ վիժիցէ։
Դ. Վասն որք լերրորդ ամուսնութիւն անկանին։
Ե. Վասն կամաւոր եւ ակամայ սպանութեան։

1 ê առաջին տողից մինչև 535-րդ էջ տուլ 11-րդ չի բնդօրինակված. ն կանոնախմբի № ժզ մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք ժզ սուբր բարսղի* վխ. *կանոնք.... գլուխք ծա* w̄ չունի վերնագիրը rt *կանոնն* FVYacefg *բարսղի* IJKLMP QRSTXZôbdq *բարսեղի* irt չիք *բասղի* այլ Ձեռ-երի առաջին վերնագրում, որտեղ պատճվել է Ամփիւղոքոս անունը, պատճվել է այլաւոված ակիւղիքոս, ակիղիքոս, ակեղիքոս ձեռերով, իսկ մի քանի Ձեռ-երի՝ BCDEFGH երկրորդ վերնագրում նույն անունը պատճվել է նիշտ ձևով՝ Ամփիւղոքոս (որն ավելի ճիշտ է) և Անփիւլոքոս. ուսոի երկու վերնագրում էլ ուղղեցինք. Aacf *ակիղիքոս* BCDEF GH *ակիւղիքոս* d *ակիւիքոս* e *ակիղիքոսի* g *ակեղիքոս* IJKLMNO PQRSTVXYZôbq չիք *առ ամփիւղոքոս* lMNOPVqt *գլուխ* g չիք *գլուխք ծա ւ խուն եւ մէկ* km ps *ցանկ կանոնաց սրբոյն բարսեղի (*m *բարսղի)*

2 ô ցանկը ամբողջուրեամբ չունի՝ 329 էջի $\frac{2}{3}$-րդ տողից մինչև 334 էջի 2-րդ տողը. բացի eghlo-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* hlo չիք *քէ* T [*քէ*] o չէ փխ. *քէ* bq *քէ արտաքս եկեղեցոյ երեք բաժանեն* lo *արտաքսելոցն* h *արտաքսելոյն* d *յարտաքսեալն* hlo չիք *յդ բաժանին*

3 բացի Weghlo-ից մնացած Ձեռ-երը *յաղագս* X *ուրք* irt *ուրեք* befg pq չիք *ուրուք* b *յայտնեալ* km ps *զարժանն որք յաղանդաւորաց զարձան* hlo *վասն աղանդաւորացն (*l *աղանդաւորաց)* փխ. *վասն... զարժանն*

4 բացի egno-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* RXY *որոյ գյղի (*X *գյեղի) կին* dp *գկինն* beq *գձի* փխ. *գկին* DGH *հղի* KLMQSTYô *գյղի կին (*MQ *կինն)* cd չիք *յղի* oabcd efq *հարկանիցէ* NWXc *վիժիցի* befq *վիժեսցէ* i *վիժեսցի* d *վիժիցէ որպէս է* hlo *որ ղէդն* (o *վասն* փխ. *որ) ապականէ* փխ. *վասն.... վիժիցէ*

5 բացի egn-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* UVcinpt *որ* GHô *երորդ* bfpq *յերկրորդ* eg *երկրորդ* c *անդաւ* kmps *անկաւ* d *անգան* îq *անկանն* ABCDEFGHNOPUWinrt *անկանի* hlo *երորդ ամուսնացելոցն աւրէնք ոչ դոյ* փխ. *վասն... անկանին*

6 hlo չիք *կամաւորեւ* d *անկամայ յ* l *սպանանէ*

Զ. Վասն որք երդմամբ հրաժարեն ի ձեռնադրելոյ:
Է. Վասն երկակաց:
Ը. Վասն որոց ի պատերազմի սպանանիցեն:
Թ. Վասն որք վաշխ առնուն:
Ժ. Վասն որք զկուսութիւն խոստանան պահել:
ԺԱ. Վասն հաւատաւորաց որ պոռնկին:
ԺԲ. Վասն առեւանկաց:
ԺԳ. Վասն քահանայի որ յանպատեհ ամուսնութիւն անկեալ:
ԺԴ. Վասն զառ ի լիւրմէ ապականեալ կին առնուցու:
ԺԵ. Վասն յաւիշտակողաց:
ԺԶ. Վասն կնոջ որ զիւր այրն թողու եւ այլ առն լինի:
ԺԷ. Վասն քահանայի որ ուրանայ:
ԺԸ. Վասն մանկան որ անկնունք մեռանի:

1 բացի beghlnopq-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* ôbhloq *որ* b *երդմանց* hlo *երդնուցուն* hlo *չիք հրաժարեն ի ձեռնադրելոյ* bq *ի ձեռնադրութենէն* efg *ի ձեռնադրութենէ* k *ի հանդրելոյ* փխ. *ի ձեռնադրելոյ* p այս վերնագիրը դրված է 4-րդ տողում

2 NOV *երկակեաց* W *երկեկաց* eg *երկակայիցն* c *երկակնանց* f *երկակայ* q *երկակ* b *երկնակ ասացեալ* hl *չորրորդ ամուսնութեան* (o *չորրորդ ամ[ս]ենութեան*) փխ. *երկակաց* t *երկեակաց*

3 Yadkms *որոյ* bchlp *որ* փխ. *որոց* o *չիք որոց* bq *ի պատերազմից* hlo *ի պատերազմունս* hlo *մահ դործի* փխ. *սպանանիցեն* p այս վերնագիրը դրված է 1-ին տողում

4 q *վաշխ եւ տոկոս առնեն* b *առնուն եւ տոկոս* hlo *վասն որ ի վաշխն յաճախեն* p այս տողը դրված է 3-րդ տողում

5 բացի begkmn-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* ABCDEFGHKUlrt *որ զ պահել անարատ* hlo *կուսանաց որ յաստուծոյ* (o *աստուծոյ*) *խոստացան* փխ. *վասն... պահել*

6 F *հաւատաւորաց պատեհ որ* o *հաւատաորաց* X *պոռնիկին* Kbdqr *որք* hlo *որք ի հաւատաւորաց պոռնկեցան* փխ. *վասն... պոռնկին*

7 Yp *չիք վասն* NO *առնեւանկաց* p *զառեւտնկաց* b *առեւանկաց ասացեալ* hlo *որ յափշտակեալ ունի կանայս* փխ. *վասն առեւանկաց* BCDEFGHUVXn *առեւանդաց*

8 kmp *քահանայից* b *որք* DGHh *անպատեհ* X *անպատեհի* IJKLMQRS TYZobdegimnr *անպատեհ* q *պարտ է* խփ. *յանպատեհ* Bn *յամուսնութիւն* öbcegq *անկեալ է* hlo *վասն երիցանց որ անարժան ամուսնութիւնս անկեալ են* խփ. *վասն.... անկեալ*

9 abcdq *որ* փխ. *վասն* efgm *վասն որ զառ ի* bq *չիք ի* KLMQRSTXYZeg ps *իւրմէ* o *իւրում* X *ապականել* t *ապականեալն* hlo *վասն* (lo *որ* փխ. *վասն*) *զիւրեանց ապականեալս* (l *ապականեալն*) *կին առնէն*

10 NOW *յափշտակելոց* öcg *ափշտակոդաց* hlo *վասն յափշտակողացն* (l *ափշտակողաց*) *կանոն* km ps *վասն յափշտակողաց զկին*

11 բացի CDeGHegimnprst-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն *վասն* IJ *կնոջն* eg *չիք զիւր, զայրն* o *առն* փխ. *այրն, թողուցու, չիր եւ* KLMQRS TXYZô *այլում* d *յայլ* t *այլոյ* b *այր առնու* (q *կին առնէ*) փխ. *առն լինի* acdfkmps *առնու* (eg *առնէ*) փխ, *առն լինի* hlo *որ մնկնի այր ի կնոջէն իւրմէ* փխ. *վասն... լինի*

12 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVX YZWoint *ուրկանայ* փխ. *ուրանայ* hlo *կղերիկոսք որ մահու չափ մեղանչեն* փխ. *վասն... ուրանայ*

13 bdq *մանկանն* kmps *մանկանց* bq *անկանի* (eg *յանկումն*) փխ. *անկնուր* d *ակնունիք* hlo *որ ծնեալ* (h *դծնեալ*) *մանուկն* (b *մանուկ*) *անփոյթ առնեն ի ճանապարհին* փխ. *վասն... մեռանի* բացի ABJf-ից մնացած Ձեռ-երը *անկնունր* bq *եւ մեռցի*

ԻԹ. վասն առն եւ կնոջ որ բաժանին ի միմեանց։
Ի. վասն աղջկան որ առանց կամաց հաւրն ամուսնասցի։
ԻԱ. վասն աղախնոյ որ առանց կամաց տեառն իւրոյ ամուսնասցի։
ԻԲ. վասն այրւոյ որ ամուսնանայ։
ԻԳ. վասն որք առանց կամաց, որք իշխեն նոցա, ամուսնուսցին։
ԻԴ. վասն որ հարուածովք մահու հարկանէ զընկերն։
ԻԵ. վասն սարկաւագի որ ընդ հեթանոսի պոռնկի։
ԻԶ. վասն կնոջ որ երկուց արանց լինի եւ անդրէն յառաջինն դառնայ։
ԻԷ. վասն ընդ պատուհասիւ լինել որ զկին իւր թողու։
ԻԸ. վասն որ ակամայ պոռնկութիւնք լինին։

1 բացի begnqrt-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն NObq կնոջն hlo կին որ թողու զայր իւր փխ. վասն... միմեանց Lq բաժանի Y ի միմեանց

2 բացի begnqr-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն Ykm աղջկանն b աղչկանն o աղջկանց dp աղջիկ egq չիք որ cd հաւր կամաց XY հօր r հօր եւ մօր ամուսնասցի bceq ամուսնանայ M չիք ամուսնասցի hlo աղջկունք որ առանց կամաց հաւր հետեւին ի պոռնկութիւն փխ. վասն... ամուսնասցի

3 բացի Eegnqrt-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն E ախախնոյ ogq չիք որ q հաւրն փխ. կամաց F չիք կամաց d չիք տեառն X իւրոյ կրկնված է ôacdfgkmpqs չիք իւրոյ eq ամուսնանայ hlo եթէ ապախին առանց կամաց տեառն (h տեառըն կամացն) ամուսնասցի փխ. վասն.... ամուսնասցի b չիք վասն... ամուսնասցի

5 MQYôacdegiprst այրոյ f այրիոյ b այր (q այրի) փխ. այրւոյ b յորում փխ. որ q որ յորում ամուսնանա s ամուսնանան hlo այրիք իշխանութիւն ունին զուղիլ փխ. վասն... ամուսնանայ p ամուսնասցի

6 բացի begmnq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն abkmqs որ (առանց) n իշխենն b ն[ո]ցա ապա ամուսնասցին Qf ամուսնասցի t ամուսնանալ e ամուսն[-..?] g չիք ամուսնասցին hlo որ առանց կամաց ամուսնանան փխ. վասն... ամուսնասցին

8 բացի Wbegınq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն Z որք hfq հարուածով g չիք հարուածովք G հարկանել AISôcfkmnpqs զնկերն g զնկերն հարկանէ մահու hlo որ հարկանէ զնկերս (l զընկեր c զընկերս) սպանող (l սպանանող) է փխ. վասն... զընկերն

9 բացի begnq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն r սարկաւագ G չիք որ beg չիք ընդ Ye հեթանոսս g հեթանոս JTd պոռնկի Kf g պոռնկին hlo թէ ի սարկաւագաց ոք (o որ) ընդ հեթանոսի պոռնկին (l պոռընկի) փխ. վասն... պոռնկի

10 kmps երկու Y երկոց IJ առանց b այր նորայն (q այր նորա) փխ. արանց qs անդրէ f անդրեն eg չիք եւ անդրէն ElJYnp առաջինն KL MQRTXZd առաջին Sô առաջի ir յառաջինն begq չիք յառաջինն hlo որ թողու զայրն (h զայր իւր) եւ այլ առնու փխ. վասն... դառնայ

11 q դառ [...?] eg չիք դառնայ

12 բացի begnq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն bgq չիք ընդ hq պատուհասի i պատուհասիւ g չիք պատուհասիւ ocd լինի g չիք լինել NOW զկինն W չիք իւր hlo որ մի անգամ եւեալ է կին (h չիք է l էին փխ. է կին) յառնէ փխ. վասն... թողու

13 բացի begnq-ից մնացած Ձեռ-երր չուենն վասն eg որք d ակամ lM degknt յակամայ eg պոռընկին f լինի eg չիք լինին hlo որ առ հարկի ապականի ինչ փխ. վասն... լինին

Իթ. Վասն որ զինքն Աստուծոյ նուիրէ:
Լ. Վասն երդմնախորի:
ԼԱ. Վասն դեղատուի ի ջուրս եւ ի ցամաք, եւ կախարդի:
ԼԲ. Վասն արուագիտի:
ԼԳ. Վասն որ ընդ քեռ եւ ընդ եղբաւր անկանի:
ԼԴ. Վասն որ ընդ ազգականի անկանիցի:
ԼԵ. Վասն դպրի որ լառաջ քան զհարսանիս պղծիցի:
ԼԶ. Վասն որք շրթամբք իւրեանց պղծին:
ԼԷ. Վասն ուրացողաց:
ԼԸ. Վասն որ զքոյր կամ զնու եւ զմաւրու ապականեալ իցէ:
ԼԹ. Վասն որ ի հարցուկս երթան:
Ի. Վասն որ զկանոնեալ աղաւթսն խափանեսցէ:

1 bdefq որք KLMQRSTZôc նըւիրէ d նուիրէ որպէս է hlo որ կոյս իցէ և չնայ փխ. վասն... նուիրէ

2 CD երդմնախորից G երդմնախորից H երդմնախորից Y երդմնախորհ b երդմնայխաւսացն q երդմնախաւսացն d երդմնայխորի f երդմանախորի e երդմնախաւսութեան g երդմնախօսութեան hlo երդմնախորացն rt վասն որ երդմնախորի

3 բացի ahcdefghklmnopqs-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն վասն ô դեղաւսւի Ueir չիք ի (ջուրս) Y ի ցամաքի i ի ցամաքս e ի փխ. եւ (կախարդի) Y չիք եւ hlo վասն կախարդաց եւ դեղատուացն (l դեղատուաց o դեղայատուաց) փխ. վասն... կախարդի ջ վասն կախարդի եւ դեղատւի ի ջու [...?]

4 L չիք վասն d արուայդիտի h վասն ընդ արուպղծի lo որ ընդ յարուս պղծի (o արուպղծի)

5 beg որք ô չիք որ e եղբօրպ b դեղօք (q դեղատուք) փխ. եղբաւր o անկանին beq չիք անկանի g պոռնկի փխ. անկանի hlo կին որ ընդ եղբաւր պոռնկի (h պոռնկին) փխ. վասն... անկանի

6 բացի abegkmnpqs-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն վասն b չիք որ Uir աղգական b որ անկանիցի d անկցի hlo որ ազգին ապականէ փխ. վասն... անկանիցի

7 բացի begnpq-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն վասն r որ ընդ յառաջ Sôp ասաջ t նախ փխ. յառաջ KLMQRSTXZ զհարսանիսս NOY Woacdmpst զհարսանիսն bq զհարսանացն e զհրամանսն փխ. զհարսանիս bq պղծիցէ i պղծիցին g վասն դպրի որ պղծիցի յառաջ քան (hlo որ յառաջ քան զհարսանիքն անցեալ է) փխ. վասն... պղծիցի

8 q որ BCDEFGHKMNOUXobms շրթամբ i շրթամբ, չիք իւրեանց o իւրեանց պղծին կրկնված է IJ պղծիցին b պղծիցէ hlo սարկաւագ որ շրթամբք պղծի փխ. վասն... պղծին

9 c որացողաց ô վասն որ ուրացողաց b վասն որ ուրացող այսպիսի hlo մոնոզոնք (l մոնոզունք) որպէս պարտին (h պարտի) կալ փխ. վասն ուրացողաց

10 dkmpqs զքուր ô է գնոյն փխ. կամ գնու begq չիք կամ գնու d չիք գնու եւ t իւր ի հօրէ կամ ի մօրու փխ. կամ գնու եւ զմաւրու. ô չիք և FNOYW մօրու ô մօրաքոյր b զմորուսն (q զմաւրուս) փխ. զմաւրու. cg զմօրէ մնացեալ ապականէ hq ապականէ d յա[պա]կանեալ So է փխ. իցէ hlo զքոյր առ (o որ առ) ի հաւրէ իցէ պղծէ փխ. վասն... իցէ

11 BCDGHq չիք վասն befgr որք t առ փխ. ի KL ի հարցուկսն hlo վասն հմայիցն միտ գնոցացն փխ. վասն... երթան

12 AIJKLMNOPQRSTUVZWocdfprt չիք վասն b որք eg չիք որ bq ազաւթս eg սխտս փխ. ազաւթս begq խափանէ i խափանեսցի kmps խափանաց hlo թէ ոք ոչխ իցէ եւ անփոյթ առնէ յաղաւթից (l ապօթից) եւ դուսումն փխ. վասն... խափանեսցէ

Խև. վասն որ յանդիմանեալ՝ սիրով ոչ ընկալցի։
Խբ. վասն որ զմեղս ուրուք տեսեալ։
Խգ. վասն որ ոք անհնազանդեսցի։
Խդ. վասն որ դատարկաբանէ։
Խե. վասն որ երդնուցու։
Խզ. վասն որ զթողեալ յանցանսն լիշէ։
Խէ. վասն որ ի նմին յամառիցէ։
ԽԸ. վասն որ վայրապար շրջիցի։
Խթ. վասն որ արտմեցոյց զեղբայր իւր։
Ծ. վասն որ ազաչիցէ։

Նորին Բասղի առ Թէոդորոս քահանայ մեծ

1 բացի Fabegnq-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* g *յանդիմանեալս* t *զյանդիմանեալն* n *զյանդիմանեալ* k̄ *յանդիմանել* d *որ* փխ. ոչ c *ընկալցին* hlo *որ յանդիմանի ախալանս* (h *ի ազալանս* o *ազալանս*) փխ. *վասն... ընկալցի*

2 բացի begkmnpqs-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* q *ուրուկ* cd *տեսանէ* kmps *վասն որ զմեղս ուրուք տեսեալ եւ ոչ սիրով ուղղեսցէ* (s *ուղղեցէ*) hlo *Քէ ոք զիւաց զմեղս ուրուք* փխ. *վասն... տեսեալ*

3 W չիք *վասն* irt *որք* փխ. *որ ոք* d չիք *որ* eg *որոյ* փխ. *որ* d *անհնազանդեսցէ* eg *անհնազանդեսցին* hlo *Քէ ոք Քշնամանէ ղբնկերն* (h *դնկերն*) փխ. *վասն... անհնազանդեսցի*

4 hlo *Քէ ոք* (h *որք*) փխ. *վասն որ* r *որք* bq *որք որ* r *դատարկաբանէն* e *վասն որ զթողեալ անցանս յիշէ* փխ. *վասն որ դատարկարանէ* q խղ եւ խե վերնագրերի տեղափոխում նոր վերնագիր՝ *վասն որ դատարանէ*

5 t *որք* eք չիք *որ* P *երդնուու* b *երդնուցուն* i *երդնուցուցու* r *յերդնուցու* eg *երդման չորոյ եւ բարոյ* փխ. *երդնուցու* hlo *Քէ ոք աւելի* (h *յաւելի*) *քան զյոն* (l *զայլսն*) *երդնու* փխ. *վասն որ երդնուցու*

6 բացի Ubdegimnpqrst-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* CDGH *յանցանքն* BFQ *յանցանցն* U *յանցանսան* VYf *յանցանս* eg *անցանս* o *անցսն* (bq *անցս նորա*) փխ. *յանցանսն* hlo *Քէ ոք եՔող յեղբաւր* (h *եղբաւր*) *դանցանս* (h *զյանցանս*) փխ. *վասն... յիշէ*

7 NOVWacdefgkmn *յամառիցի* ô *ամառիցէ* q *ամառից* b *առ առիցի* փխ. *յամառիցէ* hlo *Քէ ոք Քողու ումէք* (h *ումեք*) *զմեղսն* խփ. *վասն... յամառիցէ*

8 X *շրջիցէ* ôbegpq *շրջի* hlo *եՔէ ոք շրջի վայրապար* փխ. *վասն... շրջիցի*

9 բացի Ybegikmnpqs-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն *վասն* Y *տրտմեցուց* d *տրտմեցուցսն* ô *եղբայր* bdq *դեղբայրն* begq չիք *իւր* hlo *եՔէ* (o *Քէ*) *ոք բարկանա ի տարապարտուց* փխ. *վասն... իւր*

10 d չիք *որ* b *ազաչիցէ այսպիսիւ* hlo *Քէ ոք* (h *եՔէ ոչ*) *ազաչէ զեղբայր* (o *զեղբար*) *եւ նա ոչ Քողու նմա* փխ. *վասն որ ազաչիցէ* t չիք *վասն որ ազաչիցէ*

11 Wbefghklpqr չիք *Նորին.,. մեծ* EF KLMNOPQSTUVXYZaci *բարսղի* IJROdt *բարսեղի* n չիք *բասղի* R *Քէոդոս* X *Քէոդոր* A *քահանա մեծ* վերցված է շրջագծի մեջ, այդ գրիչն է արել րէ ճեռագայի արտագրողները, որպես ավելորդ, բնագրից հանելու համար, դժվարացում ենք տեսել IJKLMNOPQRS TVXYZôacdnt չիք *քահանայ մեծ* kms *զիր կանոնական վասն չամուսնանալոյ առ. ընտանիս* (o *զարձեալ սրբոյն բարսղի զիր կանոնական առ քահանայն մեծ դիոդորոս յանտիոքա*) փխ. *Նորին... մեծ*

ՇԱ. Ցաղաղս ոչ առնել ընդ խնամիս խնամութիւն, դի լաւ գակցութենէ է։

Դիր կանոնական մեծի եւ գիանաւորի եպիսկոպոսապետի Բասղի առ սուրբն Ամփիւղոքոս յԻկոնացւոց եպիսկոպոս բանս ՇԱ

ՆԿԹ (ՆԿԵ) Ա. Արտաքսեալքն յեկեղեցւոյ՝ ամենայն՝ հերձուածողք ասին, այլ զկէսս հերձուածողս կոչեցին միայն եւ զայլս՝ բաժանողս եւ զայլ առանձին ժողովարարս։ Վասն դի աղանդաւորք այնոքիկ ասին, որ ամենեւին ի բաց որոշեալք են յուղիղ հաւատոյ։ Իսկ բաժանողք այնոքիկ ասին, որ վասն պատճառանաց ինչ իրաց եկեղեցւոյ
10 *կամ խնդիր առ միմեանս լինելոյ ժողովս առանձին կատարեն, առ ոչ կարելոյ հնազանդել նոցին քահանայից եւ եպիսկոպոսաց յադագս անխուտրութեան ժողովրդեանն, որ բազում բնով լի են եւ*

1 hklp չիք *ծա յադագս.... յաղղակցութենէ է* Weg *վասն* c չառնել cbef gq *ոչ առնելս* H *չիք ընդ* egխնամիսն H [*խնամու*]*թիւն* egq *խնամութեանն*Weg *չիք դի* H *աղղակցութենէ է* KLMQRSTXYZ *յաղղակցութիւն է* odn *աղղակցութիւն է* O1 *յաղղականութենէ է* t *աղղականութիւն է* r *աղղականութեանն է* eg *աղդական է* bq *ազդ է* W *չիք յաղղակցութենէ է* ms *վասն չամուսնանալոյ առ ընտանիս (*o *վասն հեռանալոյ աղղակցութեան) փխ. յադագս... յաղղակցութենէ է*

2 eg *չիք է*

3 M [*գ*]*իրք* Q *կանոնացն* rt *չիք եւ* acdfkmps *գիանականի* begq *գիտնական* b *եպիսկոպոսին* FKLMOP RS1UVXYZWacfikmrst *բարսղի* IJNQôbdegnpq *բարսեղի* û *սրբոյն բարսեղի* hlo *եւ քաջ գիանականի երանելոյն բարսղի եպիսկոպոսապետի բան առ սուրբն ակակիոս գլուխ (*l *գլուխք) ծ փխ. եւ գիտնաւորի... բանս ծա*

4 b *սուրբն ակիդիկոյ սուրբ* q *սուրբն ակիզիո սուրբն* DGH *անփիւղոքոս* AIJKLMNOQRSTUVXYZWôû nt *ակիւ զիքոս* r *ակիւդիկոս* acdfkmprs *ակիզիքոսի* i *ակիզիկոս* eg *ակիղիքոսի* F *յիկոնացւոց* H *իկոնացւոց* AKMNRSUXWûn *լիկոնացւոց* IJLPQTYZô *լիկոնացոց* O *լիկոնացւոյ* Vabcdefgikmpqrst *չիք յիկոնացւոց եպիսկոպոս* GIJNOPU vaefgikmnprst *բան* KLMQRSTXY Zô *բանն* DH *սուրբն փխ. բանս* e *բան եւ գլուխք* kmnps *ծ* Wûb aq *չիք բանս ծա*

ō *ը*ը *արտաքսեալն* ûhlo *արտաքսեալք* KLQRSXYZo *չիք արտաքսեալքն յեկեղեցւոյ* hlo *ոչ ամենայն* KLRS *յամենայն* Q *գամենայն* P *եւ ամենայն* ho *ամենեքեան* 1 *ամենեքեան* b *այդ* befgq *իսկ փխ. այլ*

6 abcdefgkmpqs *կոչեցին ոչ միայն, չիք եւ (գայլս)* ABC *գայգս* abcdefgkmpqs *գայս այլ (*e *չիք այլ) եւ գայլ փխ. գայլս բաժանողս եւ գայլս* rt *չիք գայլս բաժանողս եւ* AF *այդ* hlo *չիք բաժանողս եւ գայլ* KLMQRSTYZdn *գայլս (*X *գայլո) փխ. գայլ*

7 INOVWhlmo *առանձինն* b *գառանձին* o *ժողովուրդս փխ. ժողովարս* hlo *չիք վասն* Q *այնոցիկ ասեն*

8 begq *չիք որ ամենեւին... այնոքիկ ասին* t *չիք ի բաց* hlo *որոշեալք են եւ աւտարացնալք (*l *յօտարացեալք) ուղիղ (*h *յուղիղ) U ի յուղիղ* ûfhlo rt *հաւատոյ* c *հաւատոցն* o *հաւատոց իւրոց իսկ* f *բարժանողք*

9 G *այնոցիկ* hlo *յադագս փխ. վասն* d *չիք ինչ* begq *եկելոյ փխ. եկեղեցւոյ*

10 U *չիք կամ* û *եղելոյ փխ. լինելոյ* h *կատարել* t *այլ փխ. առ*

11 abcdefghklmopqs *կարելոյ (*hlo *կամելոյ) նոցա հնազանդել (*bq *հնազանդեալ* ps *հնազանդեին)* o *հնազանդելոյն* A *եւ սովելացնալ են սրբիշխեբր* adfkpqs *չիք եւ* hlo *վասն փխ. յադագս*

12 Y *անխրատութենն (*hl *անխրատութեան) փխ. անխտրութեան* û *ժողովրդեան* eg *լինին (*R *լինեն) փխ. լի են*

անխտիր ի պաշտաւնն մատչին եւ ոչ երբեք կամեցան ի լռոյ ի կանոն եկեղեցւոյ, այլ անձամբ յանձինս իւրեանց ձգեցին պպատիւ քահանայութեանն եւ ձեռնադրութեանն եւ զետ նոցա պնացին յաղագս ի ժողովրդենէն, այսոքիկ են որ առանձին ժո-
5 *ղովս կատարեն։ Ասի դարձեալ եւ բաժանումն եւ այլ ինչ, որք, յորժամ որպէս յաղագս պէսպէս ապաշխարութեան ի խնդիրս ինչ անկանիցին յեկեղեցւոյ։ Իսկ ադանդաւորք են այսոքիկ՝ Մանիքեկյիք, Վադենտիանոսք, Մարկիոնացիք, որպէս եւ Յուդիացիք, որք ի սոյն բաղում եւ ազգի ազգի արատս ի հաւատսն, որ ի տէր*
10 *մեր Յիսուս Քրիստոս, մուծանեն։*

ՆՀ (ՆԿԶ) Բ. Արդ հաճոյ թուեցաւ այժմ որք ի սկզբանէ ի վաղուց մկրտեալ են յադանդաւորաց, զայն ամենայն իրաւք արհամարհել. իսկ որ բաժանմունս առնեն՝ զնոսա ընդունել, քանզի դեռեւս յեկեղեցւոյ են, իսկ որ արատաքոյ ժողովս կատարեն, եւ դարձցի ոք ի նոցա-

1 l *անխտիրս* Vühılor *ի պաշտոն (նաև ի պաշտաւն)* bq *ի (b ի չիք) պաշտուն* ü *մատչիցին* IJ *յերբէք* k չիք *երբեք* IJûabcdefghiklm pqs չիք *ի (յառաջ)* CGHLınqrt *յառնել* IJûbeghlo *առնուլ* cd *յառել* km *առ (ps յառ) փխ. յառուլ*

2 B *այդ* M *յանձամբ* d *անձեամբ* DGHöûlo *անձինս* beg ı *անձին* q *իւրոց* hlo չիք *իւրեանց, ձգեցան*

3 CFGIJKLMORSTVXZWoûadefghklm nops *քահանայութեան* bq *քահանայութեանց* IJKLMQRSTXZWôû defgn *ձեռնադրութեան* bq *ձեռնադրութեանց* abcdefgkmpqs չիք *եւ (դհնաj* F *դյեռ* u *նորա փխ. նոցա* k չիք *նոցա*

4 h *և բաղումք* ü *ի ժողովրդենէ* ho *առանձինն* KLMQRSTXYZôho *ժողով*

5 û չիք *դարձեալ* ûabcdefglıklmopq rst չիր *(դարձեալ) եւ* ô *որ* rt *որք փխ. որք*

6 e *որժամ* û չիք *յորժամ* ûabcdefgkm pqs չիք *որպէս* So *աղագս* l *ինչ պէսպէս* ho *ինչպէս փխ. պէսպէս* ABCDFFGHIJKLMNOPQRST UVXZWôûn *պէսպէս ինչ ապաշխարութեան* Rps *ապաշխարութիւն* Y *ապաշխարութեանն* cdi չիք *ի* b *ի խնդիր*

7 bd *անկանիցեն* H *եկեղեցւոջ* Ybcf gqr *յեկեղեցոջ* ô *եկեղեցոջ* R *ադանդուորք* aiʌmpst *աղանդաւորքն* r *ադանդաւորն* KLMQRSTX YZ չիք են DGHNOWbcr *այնորիկ*

o *այսոկիք են* b չիք *մանիքեցիք*

8 ho *վադենտինոսք* û *մարկիոնացիք* adkm *մարկիովնացիք* b *մարկիանացիկ* ps *մակիովնացիք* ü չիք *որպէս և* hlo չիք *եւ* Qu *ուդիացիք* h *ուդիանացիկք* egq *ուդիացիք* bfj *եւ. որք* ırt *որ*

9 HYl *ի նոյն* ô *և բաղում ազգի ազգի* ût չիք *եւ* h *արատսն* NOW *արտաքս (ս առաքս) փխ. արատս* IJKLMNOPQRTXZW ô չիր *ի (հաւատսն)* hrt չիք *ի հաւատսն* bi lq *ի հաւատս* X *որպէս փխ. որ* û չիք *ի (տէր)*

10 b չիք *մեր, մուծանէին*

11 b *որ տյս. արդ* KLRXZ *քըւեցաւ* o *քւեյաւ յայժմ* bigrt *որ* W *ի սկզբաննէ* û չիր *ի (վաղուց)* NO *մկրտեալեալ*

12 NO չիք են hlo *ի յադանդաւորայն* o *ադանդաւորաց* bfgq *արհամարհալ* chlo *որք* K չիք *որ*

13 û *բաժանմուն* f *բարժանմունս* ho *դրաժանմունն* l *գրաժանմունս* b *ընդունելի* befgq *դի* d *քանզի եւ դեռեւս* h *դեռ* n *թերեւս* Yôbcf *ըր յեկեղեցոջ* eq *եկեղեցոջ* d *յեկեղեցւոջ եմք են* o · *յեկեղեցւոջ*

14 cn *որք* n *յարտաքոյ* abcdefghiklm opqrst *արտաքոյ եկեղեցւոյ (b եկեղեցւոջ* q *եկեղեցոջ* cefgir *եկեղեցոյ* hlo *եկեղեցոյն* t *յեկեղեցւոյ) ժողովս* beg *դարձի* Yûbcefgnq *ի նոցանէ*

նէն եւ արժանաւորապէս ապաշխարութիւն ցուցանէ եւ ի դարձ
փրկութեան եկեսցէ եւ ձեռնադրութեան չնորհ ունէլ՝ արժանի է
անդրէն ի նոյն աշտիճան ընդունել. քանզի զղջացեալ ապաշխա-
րեաց:

ՆՀԱ. (ՆԿԷ) Գ. Եթէ ոք ապականեսցէ զէգ յանկարծաւրէն՝ մահապարտու-
թեան դատաստան ընկալցի, բայց պարտ է հաւաստնաւ եւ ո-
կերպարանաւք ի վերայ հասանել քննութեամբ եղելոցն եւ ի մէջ
ածել զկինն եւ տեսանել աւուրքք զսաղմոսն թէ անկար լցել թէ
նկարեալ. այնպիսւոյն երկրորդ մահ համարեալ լիցի. պարտ է
10 այնպիսւոյն մինչեւ ցաւր մահուան իւրոյ կալ յապաշխարութեան.
բայց սահմանելի է ի վերայ այնպիսւոյն կարճել զժամանակն.
քանզի սահմանադրութիւն ոչ եթէ ժամանակի յոլովութիւն է կա-
տարեալ ապաշխարութիւն, այլ բարուցն ուղղութիւն ի զղջումն
եկեղոցն:

1 KLMSTYZrt արժանապէս l արժա-
նաւոր egq չիք արժանաւորապէս
b չիք եւ արժանաւորապէս... ցու-
ցանէ hlo ցուցցէ beglq չիք ի
b դարձի փրկութիւն q դարձ ի
փրկութիւն W փրկութեան դարձ
2 H փրկութիւն Y փրկութեանն Q ե-
կեսցեն Hacdkmps եւ ի ձեռնա-
դրութեան Yo ձեռնադրութեանն
b ձեռնադրութիւն abcdefgkm
pqs չնորհին էր փխ. չնորհ ունէր
hlo արժանի է
3 EIJNORXYZWôûdeghIlmopqrst ա-
տիճան S յաստիճան befgq դար-
ձուցանել փխ. ընդունել N ապաշ-
խարեսցէ b ապաշխարեաց այս-
պիսիւ
5 q եւ թէ k որք փխ. ոք lJü ապա-
կանեաց hlo ապականիցէ n հար-
կանէ (·ոց լուսաւցքում) փխ. ապա-
կանեսցէ s գմէգ փխ. զէգ H յան-
կարծյաւրէն lo անկարծաւրէն h ան-
կարգաւորէն Y մահապարտու-
թեանն o մահայապարտութեան
6 b կալցի փխ. ընկալցի P չիք բայց
RXY չիք պարտ է
6—7 p հաւաստեաւ քննել և ոչ կեր-
պարանօք ի վերայ հասանել եղե-
լոցն
7 d եթէ կերպարանաւք H հասանելն
b հասանեալ d հասանեն Y քըն-
նութեանն l քննութիւն g եղե-
ղոցն l եկելոցն փխ. եղելոցն dl ի
մէնջ
8 h, ածեալ ü զկին Uhilort չիք աւուրքք
DG զաղմոն EJKLMSTVXYZWôûb
ceghlnoqrt զսաղմն beq եթէ bp ան-
կար (d յանկար eg անկարդ) փխ.
անկար q նկարեալ փխ. անկար p
hlo չիք թէ անկար իցէ, (իցէ) եթէ
9 hlo նկարեալ իցէ Q նկարեալ լիցի
IJKLMRSTVXYZWôûabefghiklmo
pqr այնպիսոյն cd այնպիսոյն մահ
համարեալ լիցի երկրորդ Q չիք
այնպիսւոյն... լիցի ô մահապարտ
փխ. մահ ho լիցի այլ պարսի
l պարսի
10 IJMNOVXYWoûacdefgipqr այնպի-
սոյն bhlo չիք այնպիսւոյն բացի
BCDEFGHhloqrt-ից մնացած Ձեռ-
երը չունեն մինչեւ l ցյաւր rt յօր
g կալ ցաւր U յաւր b յաւուր
J չիք ցաւր d չիք ցաւր... այն-
պիսւոյն i յօր X մահուն hlot մա-
հուանն hlo չիք իւրոյ biq կեալ
g չիք կալ ho ի յապաշխարութեան
կալ l ի յապաշխարութիւն կալ
o ապաշխարութեան կալ e ի յա-
պաշխարութիւն p յապաշխարու-
թիւն IJKLMRSTXZûr ապաշխա-
րութեան QY ապաշխարութեամբ
11 IJKMNOQYWoûbcefghIlopqrt այն-
պիսոյն u ժամանակն lo ժամա-
նակին
12 ôd սահմանադրութեան է KLMQRS
TXZackm յոլովութեան է Y յոլո-
վութեանն է o ոլովութիւն է t յո-
լովութիւնն է ps յոլովութենէ
bq յոլովիւ է թէ (g յոլովիւթէ է)
փխ. յոլովութիւն է
13 bdegq ապաշխարութեան BC այդ
s ի այդ W բայց փխ, այլ p ի այլ
U բարւուցն acdlkmps բարուց
o ուղուղութիւն d ուղութեան
bq չիք ի
14 NOXYWochlop եկելոց begq եկե-
ղեցոյն փխ. եկելոցն

ՆՀԲ (ՆԿՐ) Դ. Իսկ երրորդ ամուսնութեանն աւրէնք ոչ գոն, վասն զի աւրինացն չհրամայեցաւ ինչ ալսպիսի, այլ որպէս արտաքս ինչ յեկեղեցւոյ ընկեցեալ տեսանեմ: Եւ դարձեալ հրապարակագոյժ առնել չէ բարւոք, որպէս հաճոյ թուեցաւ ոմանց ասել, թէ լաւ է այս, քան զպոռնկութիւն. բայց ոմանք եւ վասն չորրորդ ամուսնութեան բաղում անգամ սահմանեցին անուանելով այնուհետեւ ոչ շնութիւն, այլ բազում ամուսնութիւն, մանաւանդ ըստ աւրինացն զպոռնկութեանն իսկ զտանջանս ընդունել, վասն որոյ եւ Տէրն իսկ Սամարացւոյն ճառեալ ասէր, թէ «Հինգ այր փոխեալ է քո եւ զոր այժմդ ունիս՝ չէ քո այրդ»* Եւ այսպիսեացս ոչ եթէ կանոնաւ ինչ դնել ապաշխարութիւն, այլ ըստ կամաց սովորութեան. բայց պարտ է զայնպիսիսն ոչ աւտարացուցանել յԱստուծոյ եկեղեցւոյ, այլ լոկ արժանաւորք լիցին ի պաշտամանն արտաքոյ եկեղեցւոյ եւ ի

*Յովհ. Դ. 18

1 YWboq երկրորդ CDGHIJMSUXW ôûbcdefghiloqrt ամուսնութեան bq աւրէնքն o չիք վասն beglq չիք զի Y օրինաց cdfq յաւրինացն

2 bq չհրամայեցան g չհրամայեցօ hlo չհամարեցաւ փխ. չհրամայեցաւ o եւ. ինչ dl այնպիսի BU այդ ôhlo չիք ինչ (յեկեղեցւոյ) IJNO ûps եկեղեցւոյ Vcfiq յեկեղեցոյ eg եկեղեցոյ T յեկեղեցւոյ սկզբնապես չի եղել ավելացրել են ուրիշները հետագայում KLMQRSX YZôû չիք յեկեղեցւոյ hlo ընկեցեալ յեկեղեցոյ (o յեկեղեցւոյ)

3 û չիք ընկեցեալ b ընկեցեալք Iûch lo տեսանեմք o հրապարակագոյժ û հրապարակագոյն eg հրապարակագուժ bq հրապարակաց գոյժ i հրապարակագոյն ժառանգել փխ. հրապարակագոյժ Urt հրապարակագոյ (t հրապարակոյ) ժառանգել փխ. հրապարակագոյժ առնել n հրապարակագոյժ հակառակ առնել

4 BCDEGHbdefghloq բարիոք Xoc բարոք KLZo Քրւեցաւ r չիք է o այս Քէ քան

5 Uchioqt զպոռնկութիւնն u պոռնկութիւն s զպուռնակութիւն փխ. զպոռնկութիւն dk ոմանք ôl չիք եւ ô չիք վասն H չորրորդ ô զչորրորդի ho ամուսնութեանն

6 F սահման t Քէ այսուհետեւ c չիք այնուհետեւ q եւ ոչ ps շնութեան r շնութիւնք

7 BF այդ r վասն փխ. ըստ u օրինաց hlo աւրինաց ILSUXûbdeglnq rt զպոռնկութեան h պոռնկութիւն lo պոռնկութեան

9 KUVôaikmnrt զտանջանսն o ընդունել b ընդունելով û չիք որոյ եւ ô եւ. տէրն մեր իսկ t չիք եւ NO VYôcdefghilopqr սամարացոյն U սամարացւոցն

9 û չիք ճառեալ CDGH ճառեալ ասէր (G ասէ) սամարացւոյն hlo չիք ասէր, եթէ է այր ոք փոխեալ է եւ զոր g չիք Քէ KLM QRSTXYZô այր քո փոխեալ է եւ զոր N զայր փոխեալ է քո այր, չիք եւ զոր... քո այր a չիք քո oo աժմ Whl այժմ

10 h Քէ u կանուէնաւ q կանոնեցօ n կանոնս q կանոնեաւ

11 n ապաշխարութեան B այդ r վասն փխ. ըստ N կամայ (ՕW ակամայ) փխ. կամաց Y սովորութեանն ô սովորութեանց i սովորութիւն hlo եւ փխ. բայց NOW չիք բայց hlo պարտի p զայնպիսիսն պարտ է

12 Xû զայնպիսին b այսպիսեացս q զայսպիսեացս i զայսպիսիսն b չիք ոչ KLMQSTXYgq յօտարացուցանել (նաև յաւտարացուցանել) IJSoûiln աստուածոյ abcdefgkmp qs չիք յաստուածոյ Mabkmns յեկեղեցւոյ Q եկեղեցոյն cefgpq յեկեղեցոյ VYôhilor եկեղեցոյ t եկեղեցւոյն BC այդ

13 öd արժանաւոր p արժանի X լիցի d լինիցին u չիք ի (պաշտամանն) ûa պաշտամանն lo պաշտամանս h պաշտմանս bcdefgkmpqs պաշտօն (նաև պաշտաւն) փխ. պաշտամանն hlo յարտաքոյ ô եկեղեցոյ արտաքոյ Mn յեկեղեցւոյ VY bcdefgbikloqr եկեղեցոյ

հաղորդութենէն հեռի եղիցին. եւ այսպէս ցուցցեն զպտուղ ապաշխարութեան յանձինս իւրեանց, յետ ժԸ ամի կացցեն ի տեղի հաղորդողացն։

ՆՀԳ (ՆԿԹ) Ը. *Ականալութիւն ասի որ ամենեւին հեռի իսկ է որք ոչն կամին գործել ինչ զյնպիսիսն, այսինքն թէ ուրուք յանկարծաւրէն չար ձգեալ լինի ի ծառ եւ պատահիցէ մարդոյ եւ կամ դարձեալ չարժեալ զպտուղ ի վերայ՝ ի վայր թափիցէ եւ յանկարծաւրէն պատահէ հարուած ինչ վիրաց կամ ի գազանէ իմեքէ, այսպիսիքս ամենեքեան կոչին ակամայք։ Իսկ կամայքն յայտնի ամենեցուն են. թէ ոք հարկանիցէ զոք խիստ գաւազանաւ եւ արիւն հանիցէ կարծելով թէ յուղղութիւն ածիցէ զչարագործն, զոր պարտ էր խրատել եւ ոչ ի բաց բառնալ հարուածովք եւ սպանանել զմարդն. նոյնպէս եւ որ քարիւ եւ փայտիւ զոք ի մարդկանէ հարեալ չարչարիցէ առաւել քան զկարն, ընդ նոսին համարեալ եղիցի. այնպէս*

1 ôûacefgkmnps *ի հաղորդութենէ* r *ի հաղորդութեանն* hlo *հեռացի փխ. հեռի եղիցին* begpq *այնպէս* h *առուծոյ փխ. այսպէս* ABEFPSUVôa fprt *ցուցեն* Y *ցուցցին* begiq *ցուցանեն* h *ցուցցի* cd *չիք ցուցցեն... իւրեանց* h *պտուղ* Q *չիք գպտուղ... իւրեանց* Y *ապաշխարութեանն*

2 ô *անձինս* h *եւ յանձինս* o *ետ* BCD EFGHKLMac *եժ* t *տասն եւ հինգ* ôhlo *ամաց* r *տարիւն* t *տարոյն* h *կացեն* acd *ի տեղոջ* f *ի տեղիոջ* kmps *ի տեղւոջ* rt *չիք ի տեղի*

3 olo *հաղորդողաց* h *հաղորդաց* rt *հաղորդացն* b *ոչ հաղորդաց* epq *ոչ հաղորդողացն*

4 J *դակամայութիւն* o *ակամայ* eg *յակամայութիւն* û *գկամայութիւն (ի վկայութիւն) փխ. ակամայութիւն* b *որ է ամենեւին ô են փխ. է* Yoû *ոչ*

5 abcdefgnklmopqs *գործել ինչ կամին (d կամեն)* N *այնպիսին* W *այնպիսիսն* b *զայնպիսիսնն* hlo *զայնպիսիս* V *չիք զայնպիսիսն* dg *այսինքն է եթէ (g թէ)* hlo *եթէ* it *ոչ փխ. թէ* b *յանկարծաւրէնք* o *գար* l *քան փխ. քար* b *չիք քար*

6 b *արձակեալ փխ. ձգեալ* eg *լինիցի* ot *իցէ փխ. լինի* Uir *չիք լինի* ho *եւ պատահիցի* l *եւ ի պատահիցի* Wa *մարգւոյ* kmps *չիք կամ* abcd efgkmpqs *չիք չարժեալ*

7 hlo *պտուղն* hlopr *չիք ի վերայ* befgq *ի վերուստ (cd ի վերոյ) փխ. ի վերայ* ôp *չիք ի (վայր)* hlo *յանկարծ* abcdefgkmpqs *պատահիցէ* ô *պատահի* ho *դիպիցի ի (l դիպիցի եւ) փխ. պատահէ*

8 a *ի վերաց* hlo *իրաց փխ. վերաց* hlo *եւ կամ* r *չիք ի* c *ի գեղեղմանէ (d ի գերեղման) փխ. ի գազանէ* BDEFHIQRcm *իմեքէ* eg *ուժեքէ* hlot *իմիքէ* G *իմէ* ûadkm ps *այսպիսիք* c *եւ այսպիսիք* hlo *այսպիսիքն* t *այսպիսիքս* adbk mopqs *ամենեքին* f *ամենիրին* l *ամենեւին*

9 oi *կոչեն* p *կոչեցին* b *ակամաք* egr *յակամայք* hlo *կամաւորքն (n ակամայքն* t *կանայք) փխ. կամայքն* u *կամայք յայտնի է ամ[ենե]ցուն եւ պատիժ նորա* LMST *յայտ ի փխ. յայտնի* lef gq *են ամենեցուն* hlo *է ամենեցուն* abcdefghklmopqst *եթէ* û *չիք են թէ*

10 û *չիք ոք... համարեալ է՝ 341-րդ էջի 2-րդ տուր* t *չիք ոք* h *չիք զոք* DGH *զաւազանեաւ.* o *արուն* q *յարիւնն* p *հանցէ*

11 lo *չիք թէ* i *թէ ի յուղղութիւն* IJK *ուղղութիւն* o *ուղութիւն* hlo *ածել* BCDEFGH *ածիցէ այնու գչարագործն* b *զչարայղործան* ce *ս գչարագործան* Neg *է փխ. էր*

12 ôloq *սպանել* l *ի մարդն*

13 I *քառիւ* begq *քարիւն* l *ի փխ. և (փայտիւ)* b *փայտիւն* Y *չարչարեց*

14 r *առաւելն* P *գկարգն փխ. գկարն* cd *այնպէս համարեալ եղիցի* o *եղիցին* q *այսպէս* hlot *չիք այնպէս*

որպէս զսուր ի դործ արկանիցեն եւ կամ այլ ինչ լայնպիսեացն. սոյնպէս եւ որ զփայատատ իսկ ձգիցեն, եւ ի ծանրութենէ երկաթոյն՝ ի սրոյն եւ ի ձեռաց իսկ երեւի հարուածն ի բազմապատիկ հարուածոյն. որ ի վերայ նորա են, գուշակէ զեղեալն։ Սոյն աւրինակ առանց իրիք հակառակելոյ կոչին կամաւոր չարիք. որ լաւազակաց գործին։ Արդ՝ այս են կամաւոր մեղք սպանութեանց եւ ականջալ լանցանքն, որ ոք կամիցի բժշկել զոգւոցն խոցոտումն. իսկ ոմանք դեղս խառնեալ արբուցանեն, զոր սովոր են բազում կանայք առնել մինչեւ ցայժմ, լաղագս ընդ վայր սիրոյն՝ լիւրեանց բուն սիրելիս ոչ խնայելոցին։ Արդ՝ զայս ամենայն չարիս կամաւոր չարագործս պարտ է անուանել. ուստի այսպիսի մահք գործին։ Նոյնպէս եւ որ առ նախանձու դեղս տալ իւրում մերձաւորի՝ ընդ

1 bcdefghoq *որ* փխ. *որպէս* aps չիո *որպէս* b *ի սուր* hlo *զսուրն* q *ի զուր* փխ. *զսուր* d *ի գործարան իցեն* փխ. *ի գոոծ արկանիցեն* hlo *ածեն* փխ. *արկանիցեն* ps *յայլ* AC *այդ* eg *ինչ*[չ] O չիք *ինչ* BCD EFGHMYôcdegmrt *այնպիսեացն* la *յայսպիսեացն* hlo *յայնպիսեաց*

2 ho *նոյնպէս* bboq *գիայտ* l *գիատ* bq *իս*[կ] hlo չիք *իսկ* dl *ձգեցին* k *ձգեցեն* ô *ի ծանրութենէն* e *ի ծանոթութենէ* k *ի ծանրութիւն* ô *երկաթին*

3 hlo *եւ ի սրոյն* R չիք և N չիք *է (ձեռաց)* chlor *ի ձեռացն* ho *երեւին* IJKLMNOPQRSTUVXYZWô inrt *իսկ է (*Uirt չիք *է)* և *ի* փխ. *իսկ երեւի* rt *եւ ի (բազմապատիկ)* Y չիք *ի (բազմապատիկ)* abcdefg kmpqs *բազմապատիկ զիմաց հարուացոցն (*befgq *հարուածոյն)*

4 hlo *հարուածոցն* acdkmps *եկն* փխ. *են* o *գուշակեալ է* b *գուշակեալ* eg *գուշակ* fhlo *գուշակեն* q *գուշակել*

5 b *իրի քո* փխ. *իրիք* I *հակառաչելոյն* q *հարկանելո* փխ. *հակառակելոյ* h *եւ կամաւոր* l *կամիաւոր, յոր* IJKLMQRSTXZôk *աւազակաց* Y *աւազակացն* hlo *յաւազակացն*

6 o *գործիք են* q *մեղք կամաւոր* Y *սպանութեանն* ô *սպանննութեան* abde fgklmps *սպանութեանցն* cq *սպանննութեանցն*

7 IMQdeglps *յակամայ* Unrt *ակամայն* i *յակամայն* Vôgqr *անցանքն* l *անցանք* o *յանցանք* beghlo *որք* փխ. *որ ոք* q չիք *ոք* p չիք *որ ոք... խոցոտումն* hefplq *կամիցին* V *կամի* GH *զոգւոյն* JKLMQRSTô bcdefgq *զոզոցն* XY *զոքոցն* ho *յոգոցն* l *ոզոցն* eg *խոցոտմունս* NOW *խոցումն*

8 o *ի*[*ս*]*կ* h *ի կոզմանք* փխ. *իսկ ոմանք* J *ոման* irt *ոմանց* h *զարձեալ* փխ. *ոմանք* Y չիք *ոմանք* lo *ոմանք զարձեալ դեղս* IJKLMPQRST VXZWôegq *գեզախառնեալ* Y *գեախառնեալք* b *գեզայխառնեալ* hlo *խառնեն եւ արբուցանեն* h *եւ զոր* o *արբեցուցանեն* d *սովորեալ*<*եալ*> hlo *են զայս (*o *այս) բազում*

9 hlo *առնեն (*h *առնել) զայս (*h *այս) մինչեւ ցայժմ յազագս իւրեանց ընդ վայր սիրուն (*o *սիրոյն) ի բուն* b *ցայժմն* d *ցայժ* eg *ցայս ժամ* փխ. *ցայժմ* ô *ազագս* q *վայրս* qr *սիրուն* IJKLMQRSTXYZôbdeg knprst *իւրեանց*

10 acefgkmnpqs *ի բուն* b *ի բոյն* d *ի բոյնս* i *զբուն* ô *սիրելիքն* d *սիրելեաց* hlo *սիրելիսն* i *սիրելին* h *խնամեն* l *խնամյեն* o *ւխնամեն* d *խնայիցեն* eg *այս* G *զայս* վրան դրված է պատիվ g *ամ* առանց պատվի է eg *չարիքս* ô *կամաւոր*

11 W չար *գործ* hllo *չարագործ* r *անուանիլ* JKLMNOPQkSIVXYZ Wô *այնպիսի* b *այսպէսի* k *այսպիսիքս* BCDEGHbq *մահ* bd *գործեն* q *գործէն*

12 a *որն* befgq չիք *որ* GH չիք *առ* G *ասլ* U *ասյք* Xbdcgq *տան* n *տացէ* irt *տայ ոք իւրում* hlo *ասյցէ (*l *տացցէ) կին իւրում* d *իւրոյ* q *ի իւրում* A սկզբնապես գրված է եղել *մերձավորին* բայց գրիչը հատուկ նշանով «ն» տուր չեղեալ է համարել BCDEFGH di *մերձաւորին* NO *մերձաւոր*

մահապարտս համարեալ է եւ վճիռն Տեառն հատեալ է ի վերայ նորա, քանզի արանց եւ կանանց միապէս ունի՝ մտածութիւն աւրէնսդրութեանն, քանզի ինքն ասաց, թէ «Մի՛ մեկնել ի միմեանց առանց բանի պոռնկութեանն»* Իսկ սովորութիւն մարդկան ոչ ալսպիսի ինչ ունի եւ մանաւանդ յաղագս կանանց բազում ինչ բանս հաւատարմագոյնս գտանեմք ասել, որպէս եւ ինքն իսկ առաքեալն ասաց, թէ «Որ լարի ի պոռնիկն, մի մարմին լինի»**. սոյնպէս եւ Ցերեմիաս մարգարէ ասէ. «Թէ թողցէ կին զայր իւր եւ լինիցի առն այլում, եւ եթէ դարձցի անդրէն առ այր իւր ոչ ապաքէն պղծելով պղծեցաւ կինն այն».*** եւ դարձեալ միւսն ասէ, թէ «Որ ունիցի կին շուն՝ անմիտ է եւ ամպարիշտ».**** իսկ չար սովորութիւնն եւ զարս շունս եւ զկանալս շունս ի միասին կապեաց եւ արտաքոյ աւրինաց վարս ուսոյց, զի թէ եւ այրն մեկնելով ի կնոջէն եւ մերձենալով յայլ՝ շուն անուանի, նոյնպէս եւ

*Մատթ. Ե. 32 **Ա Կոր. Զ. 16 ***Համմտ. Երեմ. Գ. 1 ****Առակ. ԻԶ. 22

1 o մահապարտիս befghloq մահապարտն d մահապարտ efk վիճիռն gt վճիռ h դվճիռն lo դվիճիռն bq չիք եւ վճիռն... հատեալ է t հասեալ է փխ. հատեալ է d չիր է (ի վերայ)

2 BClJV ունին Yb գմտածութիւն ô մտածութեան DGH աւրէնադրութեանն B աւրէնադրութեանն IMQRSVXWbdhlo օրէնսդրութեան (նաեւ աւրէնսդրութեան) o օրէնսարութեան t յօրէնսդրութեանն

3 befgq ինքն իսկ ասեմ (eg ասէ) o Ք]է] bcefgpq չիք Քէ obq չիք մի t մեկնիլ Y ի միմիանց o ի միանց

4 B բոռնկութեան Y պոռնկութեանն Sô իսկ որ սովորութիւն

5 befgq ունին g մանօան ô չիք յադագ BCDEFGHKNOQRSUYZWac efirs կանաց b ինչս

6 bhloq հաւաասարմագունն dp հաւաասարմագոյն g ասելով bq ասելով եւ որպէս ինքն hlo չիք ինքն իսկ bq չիք իսկ

7 bl առաքեալքն f առաքեալ ô չիք Քէ S յոր t ոք փխ. որ Fr չիք որ q արի b արարի փխ. յարի KLM QRSTXYZhlo չիք ի Uirt պոռնիկ n պոռնիկ ի մի hlo պոռնիկ (o պոռնիկի) կին մի NO մին H մարմ[ին] ô միամարմին են

8 Rl այնպէս b նոյնպէս GUabdefgkm nopt երեմիաս IJV'o երեմիա KLM NOPQRSTXYZW յերէմիայ (նաեւ յերեմիայ) IJKLMNOQRSTXYZob degqrt մարդարէն d ասէր lo եթէ Vh չիք Քէ W կին Քողցէ l դկին o կինն V դառն lo դայրն

9 ho իւրում փխ. այլում hlo առ այրն անդրէն g դարձի hq առն այր hl չիք իւր o չիք ոչ s իր եւ ոչ

10 Q չիք պղծելով d կին Ybe միւսն hlo միւս (o միուս) մարդարէն ասէ

11 b ուրից փխ. որ ունիցի hegq շուն եւ. Y անբարիշտ pr անպարիշտ ho անբարիշտք l ամբարիշտք km ամբարիշտ է իսկ

12 CDFGHIMSWöacdefpklmqs սովորութիւն IJlo չիք եւ (դարս) bch loq դայրս k դար hlo չիք շունս (եւ դկտնայս) bq չիք եւ դկանայս շունս l կապևսցէ

13 BCDEGHobdeq աւրինացն n յաւրինաց t դվարս ûū ուսուց hlot Քէ eg այր ho մեկնելովն

14 hlo կամ փխ. եւ abdefgkpq չիք եւ (մերձենալով) ABCDEFGHIKQSU adkmnqs մերձանալով hlo մերձենալովն A յայդ Y մերձելանով HIJbhqr այլ t ի յայլ MSTo յայն փխ. յայլ p շուն կոչեսցի եւ անուանեսցի g կոչի փխ. անուանի

*կինն եթէ ակն եդեալ ցանկասցի այլում առն եւ ոչ դարձցի անդրէն յայր իւր՝ շուն համարեալ է։**

ՆՀԻ (ՆՀ) Զ. Իսկ որ երդնուցեալն ոչ կամելով առնուլ զձեռնադրութիւնն յանձն, ալնպիսիքն մի՛ հարկաւորեսցին երդմնաւորք լինել, զի թէպէտ եւ ոմանց հաճոյ թուեցաւ այս, այլ կանոնք եկեղեցւոյ ոչ ներեցին լալսպիսի ինչ իրս յանդգնել։

ՆՀԻ (ՆՀՒ) Է. Իսկ պնդրկրորդ ամուսնութիւնն ամենեւին իսկ կանոնք արգելուն ի սպասաւորութենէ։

ՆՀԺ (ՆՀԻ) Ը. Իսկ որ ի պատերազմունս մահք գործին՝ հարքն մեր ամենեւին չհամարեցան զայն ի մահ, ըստ որում եւ մեզ հաճոյ թուեցաւ սմին իւորհրդոց հետեւել, բայց վասն զձեռս սրբելոյ բարւոք է այնպիսեացն Ց. ամս արտաքոյ հաղորդութեան լինել։

ՆՀԺ (ՆՀԹ) Թ. Իսկ որ ի վաշխին յաճախեն անիրաւութեամբ եւ զրկեն զփոխառուսն, ապա զղջացեալ ի վերայ իրացն, բաշխեսցեն զայս կարաւտելոցն, եւ զկնի քրիստոսասէր միտեցուցանեն զանձինս,

*Համմ. Հռոմ. Ի. 3, Մարկ. Ծ. 11

1 gl *կին* d *այր կինն* cht *թէ* hlo *ցանկութեամբ եդեալ առն այլում* abc defg*kmpqs *չիք այլում* NOW *յայլում* n *առնն* d *յանդրէն* IJ *անդրէն առ այր*

2 Sôlo *այր* h *այրն* hq *չիք յայր* bq *իւր նա շուն*

3 û *երդնուցու* g *կամելով յանձն առնուլ զձեռնադրութիւն* Y *առնու* DGHIJMQSXYôûbchlno *զձեռնադրութիւն* d *զձեռնադ[րութիւն?]* ô *անձն* b *չիք յանձն*

4 G *յայնպիսիքն* lJKLMSTXZô *այսպիսիքն* bq *այսպիսիքս* ho *այնպիսիք* KZ *երդմնաւուրք* W *երդումնաւորք* o *երդմնաորք* ps *երդմնաւորքն* h *երդմնախորք* t *երդմնախորհք* ô *լինիլ* b *չիք զի*

5 KLZ *քըւեցաւ* ô *քւեցաւ* BF *այդ* KLMQRSTXYZô *չիք այլ* Yocefgb iloprt *եկեղեցոյ* bq *յեկեղեցոյ*

6 IJôûacdepqrt *այսպիսի* hlo *զայսպիսի* gn *յիրս* r *իրմ* t *իր* V *յանդգնելոյ* ôlo *անդգնել*

7 NOWb *երկրորդ* Qbegq *զերրորդ* l *երրորդ* o *երորդ* KLMQTZf *յամուսնութիւնն* RX *յամուսնութիւն* Wûacdln *ամուսնութիւն* ô *արգելան*

8 IJô *ի սպասաւորութենէն* Q *իսկ սպասաւորութենէ* b *ի յսպասաւորութէնն* d *ի սպասաւորութիւն* q *ի յոպասաւորութենէն*

9 ûcd *որք* Y *չիք որ* W *չիք ի* IKL NORSTXYZWôûbdeghlopqrt *մահ* ûeg *դործն* hlo *գործի* Y *հարք* l *հայրքն* bq *ոչ ամենեւին* a *ամենեքին*

10 b *ինչ համարեցան* Y *չհամարեցին* u *չհրամայեցին* փխ. *չհամարեցան* IJ *համոյ* d *հաճեցաւ* փխ. *հաճոյ թուեցաւ* KLRZ *քըւեցաւ* ô *քւեցաւ*

11 b *մինն (*q *մին* l *ամենեւին* s *ամին)* փխ. *ամին* BCDEFGHRYhilo rt *խորհրդոյ* W *խորհրդւոց* ûlort *հետեւիլ* rt *չիք վասն* dhlo *զձեռսն* t *սրբելոյ զձեռս* l *բարուրք* ocd *բարոք* befghloqr *բարիոք* V *բարասք* G *չիք է*

12 Sûb *այսպիսեացն* ô *այսպիսեացս* n *այնպիսեաց* abcdhiklmoprst *ամ* LRTXZafkmq *հաղորդութեանն* ô *լինելոյին*

13 Qdl *չիք ի* d *վաշխեն* hlo *վաշխան* ô *աճախին* e *յաճաշեն* irt *չիք եւ* g *զրկեսցեն* Fbq *զփոխառուն* e *զփոխատուսն* l *ի փոխառուսն և ապա*

14 hlo *չիք ի վերայ իրացն, բաշխեն* p *բաժանեսցեն* abdefghiklmopqr st *զայն* KLMQRSTXYZôcegp *կարօտելոց (*ûabc *կաբաւտելոց)*

15 û *չիք զկնի... զանձինս* t *զկնի ի սէր քրիստոսի* eg *քրիստոս ասէ* W *միտեցուցաներ* ô *միտիցուցանեն* q *միտեցուցանել* b *մի առեցուցանեն* Ql *մկրտեցուցանեն (*b *մկեցուցանել* eg *մի դաբձուցանեն)* փխ. *միտեցուցանեն*

եկեալ յուղղութիւն մերձեսցին առ մեզ, զայնպիսիսն ընդունին կանոնք եկեղեցւոյ։

ՆՀՀ (ՆՀԴ) Ա. Կուսանաց որոց միանգամ խոստացեալ իցեն զվարս իւրեանց Ջրիստոսի նուիրել եւ զգաստութեամբ եւ համեստութեամբ գնալ, ապա դարձեալ անկանիցին ի մարմնաւորական ախտս եւ անարգեսցեն զդաշինսն, զոր եդին առ Աստուած։ Եւ արդ, եթէ այրուն թիւն նուազ գտանի քան զկուսութիւնն, ապա լալտ է թէ եւ մեղանչել կուսին առաւել չար է, քան զայրոյն։ Եւ արդ, տեսցուք այժմ զգրեալսն ի Տիմոթեայ ի Պաւղոսէ, զոր ասեն, թէ «Ի մանկամարդաց այրեացն հրաժարեա, զի յորժամ խայտան զՔրիստոսիւ, ամուսնանալ կամին. իսկ զդատաստանս ընդունին, զի զառաջին հաւատսն արհամարհեցինն,* իսկ եթէ այրին ընդ այնպիսի ծանր տանջանաւք. որպէս է որ ի Ջրիստոս հաւատսն

*Ա. Տիմ. Ե. 11—12

1 eg յեկեալս op ուզդութիւն b յուզդութիւնն d յուզութեան rt մերժեսցին փխ. մերձեսցին o մեզս փխ. մեզ û զայնպիսին adfghiklm oprst այնպիսիքն cq զայնպիսիքն b զայսպիսիքն d ընդունեն hlo ընդունելի են l զոր ունին փխ. ընդունին L կանոնք ընդունին

2 hlo չիք կանոնք lJ յեկեղեցւոյ VYô cdefgbilor եկեղեցոյ q յեկեղեցոյ

3 g չիք խոստացեալ իցեն Lc է փխ. իցեն e են փխ. իցեն l չիք իցեն ABCDEFGHIJKNOPQRSTUVXY ZWônp իցէ û վարս իւր o իւրեանն

4 KLM նուիրել Z նըւիրեալ b նուիրեալ ô սիրել փխ. նուիրել I չիք եւ համեստութեամբ

5 hlo եւ ապա b ապա... ի մարմնաւորական ջնջված է անընդունելի uhlo անկանիցի acdefgikmpq rst անկցին or ի մարմնական üeg lq ի մարմնաւոր M ախ[տ]ս Uhlo ախտ km յախտս n ախտն hlo անարգեցին o անարգևն t չիք եւ, անարգեսցին

6 KLMQRSTXZó զդաշինքն NOVYWû bcdefhloq զդաշինս hlo որ bq չիք արդ BEFPi այրութիւնն N արութիւն

7 KL նըւազ ho նուազագոյն l նուազագուն IJü գտանիցի k քանի u և արդ... զայրոյն՝ տող 8 կրկնված է IMQSVXWoûcdefghloq զըկուսուիւրիւն hlo ապա ուրեմն յայտ է û յայտնի է փխ. յայտ է abcdefg hiklmopqrst չիք և

8 d կուսի b է չար Yabcdfrt զայրոյն ohloq զայրուն ü զայրուոյն e զայրիւն g զանդ այրուն փխ. քան զայրուոյն R տեսցաք

9 o յայմմ b այժմն hlo չիք այժմ û դրեալ b զգերեալսն c զգրեալն Fôhcdefghlopqs չիք ի (տիմոթեայ) k չիք ի տիմոթեայ ի L ի տիմոթեայ adms տիմովթեայ b տիմէթեայի ü տիմէթիա cfg տիմովթիայ r տիմոթիայ hlo տիմոթէի ì տիմոթէոս Y տիմոթէա hlo որ առ փխ. ի (պաւղոսէ) b չիր ի (պաւղոսէ) hlo պաւղէ k չիր ի պաւղոսէ զոր ասեն o զաւր hlo ասէրն Uün չիք ի (մանկամարդաց)

10 d մարդամանկաց e մանկայմարդկաց h մարնկայմարդաց Yhlo այրնաց hefghq հրաժարեաց o որժամ bq խոստացան փխ. խայտան i ընդ քրիստոսիւ û քրիստոսիւ. b զքրիստոսիւն S զքահանայիւ փխ. զքրիստոոիւ

11 bk զդատաստանսն ho զդատաստանն l զդատաստան KLMQRSΓ XYZô ընկալցին փխ. ընդունին

12 Mû զհաւատսն hp հաւատն o զհաւատս l զհաւատս աստուծոյ արհամարհեցին kms արհամարհցեն

13 abcdeghkmopqs այսպիսի t այսպիսիս b ծանտրն f ծանրր kl չիք ծանր abcdegbiklmopqst տանջանաւր է որպէս է (hlo որչափ) DGH որ ասէ փխ. որպէս է h չիք ի, զքրիստոսի hq քրիստոսի ôûbdiq հաւատս eghlo զհաւատսն f զհաւատս

ունին՝ անարգեն։ Եւ ղ՚ինչ ինչ կարեմք մեք զմտաւ ածել լաղագս կուսին յանցանաց, որ նոյն ինքն է հարսն Քրիստոսի, եւ սպաս ընտիր եւ նուէր Աստուծոյ կոչեցեալ։ Ապա յայտ է, թէ այրին որպէս զաղախին ապականեալ դատապարտի, իսկ կոյսն ընդ դասասանաւք շնացելոցն անկեալ կայ։

ՆԻԹ (ՆԺԸ) ԺԱ. Իսկ զհաւատաւորացն պոռնկութիւն մի՛ ոք համարեսցի լամուանութիւն, այլ մանաւանդ լափշտակել զնոսա յալնպիսի շաւշափմանէ, քանզի ալսոքիկ իմաստք եկեզեցւոյ աւգտութեան զգուշութիւն գործեն եւ զմէնջ հերձուածողացն քոնահարութիւն ոչ զտանել։

ՆՁ (ՆԺՋ) ԺԲ. Որք ի լափշտակութենէ ունին զկանալս իւրեանց՝ պարտ եւ արժան է որոց յառաջագոյն խաւսեալ էր փութալ եւ առ ինքեանս առնուլ. իսկ որովհետեւ այնպիսի պատահումն դիպեցաւ՝ պարտ եւ արժան է ի քաց որոշել զնա եւ տալ առաջնոյն իսկ որում

1 irt *ունէին* hlo *չիք* ունին o *անարգին* L *ոչ փխ.* *ինչ* IJKQSXYZôûb dm *չիք* *ինչ* cd *գմտաւ ածել մեք* NOUWôeg *չիք մեք* ot *ածել զմտաւ* u *ածիլ*

2 hlo *կուսի* l *ցանցանաց* b *յանցանացանաց* eg *անցանաց* t *ինքն հարսն է* ir *չիք է* R *հարսն* l *հարս* eg *քրիստոս* H *սպա փխ. սպաս*

3 Z *րսպասընտի* l *սպառընտիր.* hlo *չիք եւ.* KLg *նըւէր* o *նայէր փխ. նուէր* L *յաստուծոյ* rt *չիք աստուծոյ, նըւէրակացեալ փխ. նուէր կոչեցեալ* û *յա[յ]տ է* hlo *չիք յայտ է* Vhlo *եթէ* o *յայրին* irt *չիք այրին*

4 hlo *չիք որպէս գաղախին* c *ախախին* b *գատապարտի* hlo *գատապարտեալ ապականի իսկ* irt *գատապարտեսցի* q *կուսն* Ll *չիք ընդ* rt *գատաստանաւ*

5 MYbcdefghlnpqt *շնացելոյն*

6 c *զհաւատուորացն* hlot *զհաւատաւորաց բացի* ikmprs-hg *մնացած* Qhnbnp *հաւատաւորացն* Who *պոռնկութիւնն* befgkmpqs *պոռնկութիւն* c *պոռընկութիւնն* X *չիք պոռնկութիւն, մեօք փխ. մի ոք* U *չիք մի ոք... յամուանութիւն* eg *արհամարհեսցի* Yôho *ամուսնութիւն* l *յամուրթիւն փխ. յամուանութիւն*

7 B *այգ* g *մանաւան* acdkps *ի յափշտակել* ô *ափշտակել* b *յափշտակեալ* oeghnr *այնպիսի* bq *յայսպիսի* bp *շաւշափմանէն* c *շօշափմանէն* rt *շազախմանէ փխ. շաւշափմանէ*

8 efgq *այսոք* s *զայսոսիկ* kmp *զայսոսիկ է իմաստք* hlo *եւ յեկեզեցոյ (l եկեզեցոյ).* Yôbcefgikpqr *եկեզեցոյ* KLMQRSTXYZhlo *օգտութիւն (ճահ աւգտութիւն) ǁ օգնութեան* Y *զգուշութեանն* hlo *գգուշութեան*

9 ho *գործ* irt *գործէ* F *մէնջ* ôkl *զմէջ (bq ի մէջ) փխ. զմէնջ* Zhlo *հերձուածոզաց* b *ոչ բռնայհարութեան գտանել* d *բռնայհարութիւն* egq *ոչ բռնահարութեան ոչ գտանել* f *ոչ բռնահարութիւն ոչ*

10 d *գտանէ*

11 irt *որ* U *ի յափշտակութեան* bnq *ի յափշտակութենէն* no *ունիցին* b *ունին կեանս կանայս* egq *կանայս* begmq *պարտ է և արժան է (egn չիք է)*

12 Joûl *առաջագոյն* o *խօսել* bcdf gqs *խաւսեցեալ* irt *խօսեցեալն* F *փութաա* p *չիք առ* A *ընքեանս*

13 P *յայնպիսի* efg *այնպէս* i *այնպիսին* b *այն փխ. այնպիսի* KLQRT XYZô *հանգիպեցաւ փխ. դիպեցաւ* beq *պարտ է* hlo *չիք պարտ և*

14 e *և արժանի* f *չիք և արժան* l *յառաջագոյնս և տալ (J յառաջագոյն զնա և տալ) փխ. որոշել զնա և տալ* ô *որ[ոշ]ել* u *չիք որոշել զնա* lYhlmot *յառաջնոյն* hlo *չիք իսկ* û *չիք իսկ որում... մեկնացաւն՝ էջ 344 տող 1-ին* ho *յորում*

խաւսեալն էր եւ միաբանել ընդ այնմիկ յորմէ մեկնեցաւն: Ապա եթէ ոչ առցէ յանձն՝ ի տան իւրում նստցի. եթէ եղրարս ունիցի կամ քորս կամ այլ ինչ ազգատոհմ զոք, մինչեւ այցելութիւն եղիցի նմա ընտրութեամբ քահանայից, զոր յետ չորից ամաց սովորութիւն է կանոնի որպէս զպոռնիկն մերձ լինել առ ի լսել զաւրհնութեան ձայնս հանդերձ լալով եւ արտասուաւք. եւ յառաջին աղաւթիցն ի բաց մերժել զնոսա, իսկ երկրորդ անգամ մերձեցուցանել զնոսա ի լսելութիւն, իսկ յերրորդումն՝ յապաշխարութիւն, իսկ չորրորդ անգամ ի զուգաւորութիւն ժողովրդեանն, որպէս ղի բարւոյ հաղորդութեանն արժանաւորք լիցին:

ՆՁԱ (ՆՀԷ) ԺԳ. Վասն երիցանց, որ յանարժան եւ յանպատեհ ամուսնութիւնս անկեալ են, պարտ է ի վերայ այնպիսեացն սահմանադրութիւնս առնել, այնպիսի ինչ աթոռակցութեան արժանաւորս առնել ընդ

1 QRaegist խօսեցեալն (ևաև խաւսեցեալն) hlo խաւսեալն իսկ էր ôbp միաբանեալ c եւ մի միաբանել h յայնմիկ ô որմէ irt որ փխ- յորմէ ô մեկնեցայւն hlo մերժեցան փխ. մեկնեցաւն Y եթէ ապա hlo իսկ ապա

2 CDGHWabcdefgbklmnopqs թէ ô առնէ dl յառցէ o դանձն KLX Z ներսաիցէ MQRSTYo նստիցէ KYrt եղբայրս acdefghklmops եղբայր bq եղբայր որ ունիցի W չիք ունիցի

3 IJKVYôbdeghimopqrt քոյրս KMQS TZ քուրս q կամ քոյրս կրկնված է hlo ես կամ (այլ) F այդ o սայլ û չիք ինչ BCDEFGHIKRTYabcd kmps ազգատոհմն o տոհմք r ազգատոհմը U չիք ազգատոհմ զոք մինչև U և այցելութիւն dl յայցելութիւն

4 rt ընտրութեամբ և (r չիք և) այցելութեամբ քահանայից V քահանայիցն irt զոր DGHN հետ ôül եա abcdefgikmpqrst երից f ամանց l չիք ամաց

5 ô կանոնից befgq կանոնաց hlo կանոնացն Yhlo զպոռնիկ n դպոռնկի ôt լինել Y չիք առ hq իս փխ. ի o լսե Y զօրհնութեանն dhlo զաւրհնութիւն ı զաւրհնութեանց

6 û զձայն b ձայնն hlo չիք ձայնս p չիք հանդերձ bq լալուք ô արտասվօք û արտասուաք ñlo չիք և արտասուաք eg չիք եւ (յառաջին) IMblt առաջին q յառաջի KLQRS TXYZô չիք յառաջին KLMRSTXZ Wbhloq յաղօթից (ևաև յաղաւթիցն) Y յաղօթից

7 ô ի բաց մի մերժել b մերժեալ Rbd չիք իսկ V երկրորդն p յերկրորդ Qo երրորդ (h երորդ) փխ. երկրորդ

8 IJSeglt երրորդումն Oq երորդումն r յերրորդում F յերկրորդումն (ho երկրորդումն) փխ. յերրորդումն bd չիք յերրորդումն u երորդումն անգամ ապաշխարութիւն CDIJK LMQRSTXZôceghiloprt ապաշխարութիւն bd չիք յապաշխարութիւն Y և փխ. իսկ

9 Q չորրորդումն Y չորորդումն e անգամն abcdefghIklmopqrst ի կարգաւորութիւն փխ. ի զուգաւորութիւն uirt ժողովրդեան q չիք որպէս զի... հաղորդութեանն ocefg rt բարոյ bd ի բարոյ

10 CGIJKLMNQRSTUXZWôûbdhknop st հաղորդութեան g և հաղորդութեանն hlo արժանացի, չիք լիցին

11 d երիցեանց k երիցանց b երանց փխ. երիցանց abcdefgikmpqrst որք IJKLMQRSTXYZôûhlort անարժան Y չիք եւ IJKoûhlort անպատեհ Y պատեհ abcdefgkmpqs յանպատեհ (kq անպատեհ) եւ յանարժան (e անարժան) Vb յամուսնութիւնս irt ամուսնութիւն

12 h չիք ի վերայ n այսպիսեանց l այնպիսոյն p յայնպիսեացն t այնպիսեաց d սահմանայդրութիւնս ilrt սահմանադրութիւն

13 NOW ունել (d տունել) փխ. առնել KLMRSTXYobfhloq այսպիսի Z չիք այնպիսի... առնել KLRSTXYô աթոռակցութեանս MQ աթոռակցութիւնս b աթոռակցութեամբ d արժանաւոր r արժանաւորն

այլոն միայն։ Իսկ լայլմէ սպասուէ պաշտամանն ի բաց հրաժարել եւ աւրհնիլ լայլոց անտի եւ իւրոց յանցանացն հոգ տանել եւ ոչ եթէ աւրհնութիւն ումեք բաշխել, քանզի անպատեհ է նմա զայս առնել, վասն զի տրտուման կալ յաւրհնութեանն փոխատրութիւն է
5 *այնմ յանցանաց. իսկ նա որ ոչ ինքն զայս ունի զոր կորոյս ի տգիտութենէ յանցանաց իւրոց. զիա՛րդ այլոցն զայս պարգեւել կարիցէ. նաեւ ոչ զմարմինն Քրիստոսի իշխանութիւն է այլոց բաշխել եւ ոչ յայլ ինչ սպասաւորութիւն մերձենալ եւ ոչ լեկեղեցւոյն համարձակապէս աւրհնել, այլ բաւական լիցի նմա աթոռակցութիւնն միայն մինչեւ թողցէ նմա Քրիստոս զանգիտութենէն*
10 *զյանցանսն։*

ՁՋՒ (ՆՀԼ) ԻԴ. *Իսկ այնոքիկ որ զիւրեանց ապականեալսն կանայս առնուցուն, այնպիսեացն յայտագս յառաջագոյն ապականութեանն պարտ է*

1 eg *յայլսն* b *այսմ փխ. այլսն* rt *չիք իսկ* A *յայդմէ* DGHJô *այլմէ* X *սըպասըւէ* o *սպասէ* Yg *սպասաւորէ* hlo *սպասու* Z *պաշտամանն* bq *պաշտպանն* ę *պաշտմանն* km *հրաժարէ* u *պաշտամանն է ի բաց*

2 g *աւրհնութիւն* l *աւրհնի* n *աւրհնել* r *յօրհնիլ* M *այնոց* IJKLQRSTYZ *ôeghlor այլոց* b *այսոի փխ. անտի* h *իւրոցն* i *յիւրոյ* lot *իւրոյ* r *յիւրոյ* oeg *անցանացն* ûs *յանդանաց* Yôbo *տանիլ*

3 p *քէ* bcefgq *աւրհնութիւնս* r *յօրհնութիւն* rt *ուրեք փխ. ումեք* J *անպահեհ է* cl *չիք է* BCDEF GH *նորա փխ. նմա* Sô *չիք զայս*

4 r *չիք զի* o *զի օրհնութեան տրտուման կալ* VWbqrt *տրտում* V *կա* b *կալօ* d *ընկալ փխ. կալ* IMQSXu *աւրհնութեան (նաև օրհնութեան)* JKLRTYZqt *օրհնութեանն (նաև օրհնութեանն)* UVWbdhlno *յաւրհնութեան* kmps *յուրախութեանն (*eg *յաւուրն հնութեան) փխ. յաւրհնութեանն* l *փոխատրութեան* n *փոխագրութիւն* l *չիք է*

5 Sôhılmopqs *յայնմ* b *այնմն* ôeglo qr *անցանաց* d *յանցանացն* q *ինք* r *ոչն* hl *որ փխ. զոր* d *չիք զոր* Yeg *կորուս* bq *կորուսի*

6 R *ի տգիտութեանն է* d *ի տգիտութիւն է* ôeg *անցանաց* d *յանցանացն* A *այդոցն* ûlot *այլոց* b *յայլոցն* cd *այլոցս* h *յայլոց* q *զայլոցն* r *չիք զայս* hlo *պարգեւել զայն* ghlo *կարէ*

7 Qû *զմարմին* q *զմա[րմին?]* l *և փխ. նաև* l *մարմինն* d *քրիստոսի... իսկ այնոքիկ որ՝* 12-*րդ տողը պատուվել ընկել է* lb *իշխանութենէ* ir *իշխան է* t *իշխէ* KLMQRSTXYZ *իշխանութիւն ունի բաշխել այլոց* hlo *ունի փխ. է ôk չիք է* o *բաշխել այլոց* hlo *տալ փխ. բաշխել*

8 o *և ոչ այլ կրկնված է* IJKLMQRST VXZoûbeghilopr *այլ* q *ինչս* bort *սպասաւորութիւնս* ABCDEF GHINU *մերձանալ,* Yö *եկեղեցւոջն* ûhl *յեկեղեցւոջ* c *յեկեղեցոջն* o *յեկեղեցոյ* befgq *համարձակապէս յեկեղեցոյ (*bq *յեկեղեցոջ)*

9 h *աւրհնիլ* BU *այդ* IMQSXWoûeg hoq *աթոռակցութիւն* b *աթոռակցութեամբ* l *յաթոռակցութիւն*

10 Hbeg *մինչ* k *չիք նմա* RXY *չիք քրիստոս* IJMQRSUXWôûefginp qrt *զանգիտութեան* ho *զանգիտութիւն* l *զանգիտութիւնն* b *չիք զանգիտութեանն*

11 NSôeg *զանցանսն* un *յանցանս* hlo *յանցանացն* ps *զանցանս* BC DEFGHRVq *զյանցանս* b *չիք զյանցանսն*

12 l *վասն փխ. իսկ* bq *այնոքիկ են (*q *է) որ* Yôûc *որք* ôt *ապականեալն* ûbcir *ապականեալ* d *ապականեալսն* պատուվել ընկել է b *կանայսն* hlo *կին* ôhlo *առնեն* g *առնուն*

13 Y *յայնպիսեացն* b *այսպիսեացն* ô *աղագս* n *յաղագս* uş *լուսանցքում* hr *չիք յաղագս* ôel *առաջագոյն* q *յառաջագուն* IMQSXW oûbln *ապականութեան* r *ապաշխարութեան (*t *ապաշխարութեանն)* փխ. *ապականութեանն* irt *չիք պարտ է։*

պատուհաս կրել. իսկ վասն ամուսնութեանն ներումն թողութեան ունին։ Ապա եթէ այրն կամ կինն դարձեալ անդրէն ի նոյն դարձցին, այրն ունի իշխանութիւն զկինն մերժել, իսկ կինն ոչ ունի իշխանութիւն ի վերայ առնն։

ՆԶԳ (ՆՀԹ) ԺԵ. Վասն յափշտակողաց կանոն ինչ այնպիսի ի սկզբանէ ի վաղնջուց ոչ ունիմք, այլ ի մերմէ մտաց հաճոյ թուեցաւ ալսպիսի ինչ կարգս յաւրինել, որպէս թէ Գ ամեան ժամանակաւ զյափշտակողսն արտաքոյ աղաւթից լինել, զոր ոչ է իսկ պարտ անուանել ոչ գողութիւն եւ ոչ ապականութիւն ինչ, այլ անձնակամակ յաւժարութիւն. զի զայն իշխեցին գործել եւ ոչ հոգացան վասն իւրեանց կենաց, որ արձակեալն է՝ յայտ է թէ ապականեալ է եւ շուն կոչի։

ՆԶԴ (ՆԶ) ԺԶ. Որք միանգամ հրաժարեալ ի րաց մեկնեցան յարանց իւրեանց եւ աներեւոյթ եղեն եւ յառաջ քան զմահն ընդ այլս զտգեցան՝ շնացողք են։

1 irt պատուհաս ինչ կրել CGIJKLM QRSTUXYZWôûbdlnq ամուսնութեան QYl թողութեանն

2 abcdefghiklmopqrst եթէ (chlops թէ drt չիք եթէ) դարձեալ (e դարձեալ) այրն (b յայր q այր) կամ կինն (d կին) անդրէն ô յայրն l կին K չիք դարձեալ անդրէն ի նոյն gl դարձին h դարձցի

3 bqr այր dk իշխանութիւնն r իշխանութեանն ad դկին dfr կին h կինն (մերժել)

4 KLMQRSTVXYZûbcdeghloqrt առն o առն իւրոյ

5 eg իսկ փխ. վասն q չիք վասն ôeg սփշտակողաց lo յափշտակողացն p զյափշտակողաց ô կանոնն hlo չիք ինչ Iûbdhloq այսպիսի eg այնպիսին t այնպիսեացն Qû ի սկզբանէ hlo չիք ի սկզբանէ ô (ի սկզբանէ) և ի ûb չիք ի (վաղնջուց)

6 NOW ի վազնջուցն J ի վազընջուց b ի զվազնջուցն L ի վազնջուց կանոն ոչ ունիմք b ոչ ունիք BF այդ kms զի փխ. ի h չիք ի irt ի մեր K ի մերմէ հաճոյ թըւեցաւ մտաց h հանց փխ. հաճոյ LZô թըւեցաւ F այսմիսի

7 û կարգս ինչ o գարքս Nôû օրինել hlo աւրինել b յաւ[րինի?]ել Yq ամեայ h ամեայն p ժամանակաւ ô զսփշտակողսն g զսփշտակօզսն e զատընշտակօզսն u յսփշտակողսն rt զյափընշտակեալսն

8 KLQRSXYZô արտաքս N տրտաքոյ bn յազաւթից g եկեղեցոյ փխ. ազաւթից ô լինիլ l որ ho չիք զոր t ոչ իսկ պարտ է NOWhlo պարտ իսկ ôb պարտ է r պարտ է անուանիլ ô առնել փխ. անուանել û չիք անուանել

9 abcefgikmpqrs: չիք ոչ (գողութիւն) d ոչ գողութիւն... ապականեալ է պատուված է և րնկած rt թողութիւն փխ. գողութիւն h գողութիւն ինչ այլ և ոչ lo չիք և (ոչ) BC այդ Q չիք այլ ût անձնակամ bcg անձնակամաւ cfs անձնկամակ bk mo յանձնկամակ i անձնակամաց l յանձնակամա q անձնկամայ r անձակամայ

10 ô օժարութեամբ bq յաւժարութեամբ Gq յիշխեցին beg յիշեցին փխ. իշխեցին ûhlo հոգացին

11 t կենաց իւրեանց Ybiq կենացն c կանանց փխ. կենաց Vegirt արձակեալ l չիք է (յայտ է) c չիք յայտ է h և թէ lo եթէ U չիք է (թէ) b ապականեալն է q յապականեալն է r յապականեալ է

12 MST գոչի eg գոչի նոքա

13 Zacfhlklmoprst որ h միայնգամ ô հրաժարեցան e հրաժարեալ է ի րաց ô մեկնեալ hlo մերժեցան փխ. մեկնեցան egq արանց

14 hlo աներեւոյթք r յաներեւոյթ o չիք եւ (յառաջ) lo առաջ ô քան զմահն առաջ ընդ այլ b զմահ AIJ KLMNOPQRSTUVXYZW այլ ûhlo այլուստ bkmps այլոց q այլան

15 Y շնացօղ o շնացեալք o շնացող b ապա շնացողք Y եղէն փխ. են

ՆԶԵ (ՆԶԱ) ԺԼ. Իսկ որ այնուհետեւ մեղանչեն կղերիկոսք՝ յաշտիճանէն ի վայր անկցին եւ ժողովրդեանն հաղորդութիւն մի՛ իշխեսցեն բաշխել, քանզի չեն նոքա առանց վրէժխնդրութեան։

ՆԶԶ (ՆԶԲ) ԺԸ. Իսկ կին եթէ ի ճանապարհի ծնցի եւ յուղացեալ անփոյթ առնիցեն զմանկանէն՝ ընդ մահապարտս անկցի այնպիսին։ Իսկ զշնացող կանայսն, մանաւանդ եթէ անուանիք իցեն եւ յառաջադոյն երկիւղածք կոչէին, որպէս զի մի՛ հրապարակատեսք լինիցին՝ զայս եւ հարքն մեր չհամարեցան, որպէս դի մի պատճառք մահուան նոցա յանդիմանութիւնն եղիցի, այլ պարտ է նոցա արտաքոյ հաղորդութեան կալ, մինչեւ լցցեն զժամանակ ապաշխարութեան իւրեանց։

ՆԶԷ (ՆԶԴ) ԺԹ. Իսկ կին եթէ թողցէ զայր իւր եւ բաժանեսցի ի նմանէ եւ կամ այր զկին իւր, պարտ է հաւաստեաւ քննել եւ ի վերայ հասանել եւ տալ նոցա նեղումն ի ձեռն ապաշխարութեան։

ՆԶՐ (ՆԶՐ) Ի. Իսկ աղջիկ ոք թէ արտաքոյ կամաց հաւր իւրոյ այլում հետե-

1 hlo մահու չափ փխ. այնուհետեւ o կղերիկոսունք q կղերիկոսք n քահանայք փխ. կղերիկոսք ձախ լուսանցքում DEGIJLMNORSXYZ Wûcdeghilqrt յաստիճանէն ôo աստիճանէն k յաշտիճանաց ps յաստիճանաց l չիք ի

2 ûhklmo ժողովրդեան ô իշխեսցին

3 JLXY վրէժխնդրութեանն hlo վրէժխնդրութեանց

4 A կին վնասված է DGHiô կինն bq եթէ կինն n կին որ եթէ U որ փխ- կին t կին յղացեալ եթէ g չիք ի ho ճանապարհ acdhklmo ps չիք եւ STUVXôuegs յուլացեալ n ուլացեալ r յղացեալ t չիք յուզացեալ X անփուք

5 hlo արտացեն փխ. առնիցեն Y զմանկանէն առէն ընդ n զմանկանէն դի մկրտեսցի ընդ՝ զդի մկրտեսցիշ ձախ լուսանցքում Lceghoqt մահապարտն b պարտոն փխ. մահապարտս MQRX անկցին bq անկանիցի KLQRSTXYZô այսպիսին M այսպիսի

6 X շնացօզ ûq շնացոզ d շնացաւ զկանայսն hlo կանայս բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր զշնացաւզ d մահս անկիցեն փխ. մանաւանդ... իցեն ûabcefgikmpqrst քէ IJKLM NOPQRSTUVXZôn անուանի Wû անուան ho անհաւանիք փխ. անուանիք dg չիք եւ ô առաջադոյն

7 BCDEGHc երկեղածք o կոչին km ps սչ էին (g էին) փխ. կոչէին u հրապարակական անաք b հրապարակաւս hlo հրապարակատեսակք եղիցին (l եղիցի) Y զինիցին

8 oh հայրքն c հարք befgq չհրամայեցին փխ. չհամարեցան hlo պատճառ մահու

9 M անդիմանութիւն W յանդիմանութեան IJSVXôûbdlkmnpqrst յանդիմանութիւն B այդ t յարտաքոյ

10 GXYhlops հաղորդութեանն Y գալ ôbdq կեալ p կացցեն l չիք կալ KZ մինչ r մինչ չև o լցցե[նն?] rt լցցին eg ցուցցեն փխ. լցցեն bq չիք լցցեն BCDEGH զժամանակ ôûh ժամանակ lo ժամանակս q ցժամանակս d զժամն փխ. զժամանակս BEFGKLMTYZ ապաշխարութեանն d կռապաշտութեան փխ. ապաշխարութեան

11 G իւրոց

12 RXYôbq կինն c զկինն MWd եթէ կին o եւ կամ յայրքն թողցեն զկինս իւրեանց ùiq զայրն eg ամժանիցի H չիք ի eg չիք եւ (կամ)

13 t զկինն g հաւաստեաւ քննել պարտ է եւ l հաւաստեաւքն, չիք քննել q զեր հասու լինել փխ. ի վերայ հասանել b հասու լինել փխ. հասանել

14 r չիք եւ E չիք նեղումն abcdefgkm pqrst չիք ի ձեռն IYWôh ապաշխարութեանն

15 befghloq իսկ եթէ աղջիկ (befg աղչիկ) RXYacdikmprst եթէ Uô չիք թէ n յարտաքոյ A կամաց վնասված է b կամացն d այլումն

ւեսցի՝ ի պոռնկութիւն համարեալ է. իսկ ապա թէ եկեալ հաշտեսցի ընդ ծնաւղս իւր՝ չէ պարտ իսկոյն վաղվաղակի ընդունել ղնա յեկեղեցի, այլ զերեամ մի ընդ պատուհասիւ առնել զերկոսեան, զի որ կեալ ընդ շնացողի՝ շնացող է զամենայն աւուրս կենաց իւրոց։

ՆՁՔ (ՆՁԵ) *ԻԱ. Իսկ եթէ ոք յաղախնանց արտաքոյ կամաց տեառնն իւրոյ ամուսնասցի՝ ի պոռնկութիւն համարեալ է. իսկ եթէ համարձակութեամբ յալտնի առնուցու՝ ամուսնութիւն համարեալ է, եւ ոչ եւս հաստատուն լինի իշխանութիւն տեառն իւրոյ ի վերայ նորա։*

ՆՂ (ՆՁՋ) *ԻԲ. Որք յալրութեան են՝ իշխանութիւն ունին դուգել ընդ ումեւ կամին*. առանց ըստգտանելոյ մի ոք մեկնեսցէ ի միմեանց զնոսա, զոր եւ առաքեալն ասէ. «Զհամարեալ շուն, եթէ լինիցի առն այլումն»**։*

ՆՂԱ (ՆՁԷ) *ԻԳ. Իսկ որք միանգամ արտաքոյ կամաց որք իշխեսցեն նոցա՝*

* Ածմտ. Ա Կոր. Է. 39, Հռոմ. Ի. 1—3 ** Հռոմ. Ի. 3

1 G չիք *ի* ĥlo *է նմա իսկ* dhlo չիք *ապա* rt *եթէ ապա* NOVYW'acd eíghiklnopqs *եթէ* ôbm չիք *թէ*

2 cd *զծնաւղսն* r *ընդունիլ*

3 b *զնոսա (*c *զայն) փխ. զնա* IJSô br *եկեղեցի* ı *յեկեղեցիս* q *յեկեղեցին* ŞF *այլ* Fp չիք *այլ* R չիք *այլ... առնել* ô *զերկեամ (*ü *ամ* b *զերկեամ* l *զերկեամբ) փխ. զերբեամ* ır *զերկամ* բացի AU-ից մնացած Ջեռ-երր *զերկեամ* hılo չիք *ընդ* bq *այլ փխ. առնել* Kôhcef gqt *զերկոսեանն* ddos *զերկոսին* hlo *զերկոսինն*

4 u *իսկ փխ. զի* ô չիք *զի* abcdhklmo pqrst *կայ* l *չնող փխ. չնացող է* h *չնացող է նա* բացի A-ից մնացած Ջեռ-երր *չնացաւղ է* ĥlo *ժամանակս փխ. աւուրս*

5 r *իւրեանց* b *իւրոց այսպիսիւ*

6 deg չիք *ոք* Glȷ *ազախնանց* M *ազախնացն* NOW *յազախնեացն* Qcfkmoqs *յազախնաց* p *ազախնաց* UV1 *յազախնայց* Yht *յազախնոյ* o *ազախնեաց* ūeg *ազախնոց* b *յազազանաց* dn *յազախնեաց* r *յազախնացն* dn *յարտաքոյ* g *կացաց* BCDEFGHIJKLUYb *տեառնն* l չիք *տեառն, իւրոց*

7 o չիք *ի* IRXY չիք *իսկ եթէ... համարեալ է* cq *թէ* bd չիք *եթէ* n *յայտնի համարձակութեամբ*

8 F *յայտն* o *այտնի* kmps *յայանի առն առնուցու* ô *առնիցէ* hlo *ապասցէ փխ. առնուցու* deg *յամուսնութիւն* l չիք *է*

9 rt *եւս է (*r չիք *է) հաստատութիւն* Z չիք *հաստատուն* Jûchlo *լիցի* d *լինել* rt չիք *լինի* t *իշխանութեան* b *մեր փխ. նորա*

10 P *ոյք (*c *որ) փխ. որք* S *այրուքեան են* Y *յայրուքեանն են* hlo *յարուքենէն* b *յարուքեան (*t *յարուքն) փխ. յայրուքեան* X *ունի* dr *ունել* o *դոդել* bd *գուղին* cefgkinoqt *դուղիլ* ŭgq չիք *եւ*

11 hlo *կամեսցի* d *առանցս* Wafgkm pr *ստգտանելոյ* t *ըստգտանաց* hlo *ըստգտանելոյ են մի* b *ընդ սուտ գտանելոյ (*q *սուտ գտանելոյ* d *ազիտանալոյ) փխ. ըստգտանելոյ* t *մեկնել զնոսա ի միմեանց իշխեսցէ զոր եւ* Y *ի միմեանց* b *ընդ փխ. ի* cdeghlo *զնոսա ի միմեանց (*eg *ի միմեան)* kmps չիք *ի միմեանց*

12 բացի ŁYobdeghq-ից մնացած Ջեռ-երր *առաքեալ* acdefghiklmo pqrt *ասէ թէ* Nû *չհամարեմ,* d *համարեալ* q *չհամրեալ* b չիք *չհամարեալ... այլումն* c *թէ* i *լիցի*

13 Yd *այլումն*

14 bd *որ փխ. որք (միանգամ)* M *արտաքս* Ō *արտագս* n *յարտաքոյ* b *որ (իշխեսցեն)* V *իշխեսցես* X *իսխեսցեն* Ycirt *իշխեն* hlo *իշխեննն* m չիք *նոցա*

ամուսնանանան, ի պոռնկութիւն համարեալ է. ապա եթէ հրամանաւոցէ ի նոցանէ, յայնժամ հաստատի ամուսնութիւն նոցա։

ՆՂԲ (ՆԶԸ) Ի՛. Որ ոք հարուածովք մահու հարկանիցէ զընկեր իւր՝ սպանող է. այնպիսւոյն վրէժխնդրութիւն եղիցի։

ՆՂԳ (ՆԶԹ) Իե. Եթէ ոք ի սարկաւագաց ընդ հեթանոսի պոռնկեաց՝ անընդունելի է եկեղեցւոյ. ապա լետ է ամի ընկալցին զնա ի հաղորդութիւն, վասն զի յայնի եղոյց զժամանակ ապաշխարութեան իւրոյ։ Որոց միանգամ զանուն Քրիստոսի յանձինս իւրեանց առեալ է եւ զգործ քրիստոնէութեան թշնամանեն, ոչ ինչ աւգուտ է նոցա ի կոչմանէն։

ՆՂԴ (ՆՂ) Իզ. Եթէ ոք կին զալր իւր թողեալ եւ այլում եղեալ առ տգիտութեան եւ դարձեալ վերստին յառաջին այրն իւր դարձցի, ի պոռնկութեան համարեալ է, քանզ սակայն վասն տգիտութեանն ոչ է նմա իշխանութիւն ամուսնանալ, այլ քարւոք զի այնպէս կացցէ։

1 hlo չիք ի R ի պոռնկութի[ւն] k ի պոռնկութեան û համարելի է bclqt թէ F հր[ամ]ան r չիք հրամանաւ u առցէ հրամանաւ

2 t առցէ ի նոցանէ հրամանաւ b հարսանանացէ փխ. հրամանաւ առցէ hlo առցեն q առնիցէ e ցէ (g իցէ) փխ. առցէ d այնժամ c յայնմ փխ. յայնժամ Jûbhpq հաստատեցի X ամուսնութիւնն p նորա փխ. նոցա g յայնժամ համարեալ եղիցի ամուսնութիւն նոցա.

3 ô իսկ որ որ v̈vi որք (ad որով ir որով) փխ. որ ոք hlno չիք ոք acfh klmopq հարուածով d հարվածով Vabcdefghklmopqs հարկանէ Sôg kns զնկեր clo զընկերն h զնկերն c սպաննաւոզ է U չիք սպանող է բացի A-ից մնացած Ձեռ-նրը սպաննաւոզ է

4 G I KLMQTVYZWôûabcdefghilopqrt այնպիսւոյն Jl վրէժխնդրութիւնն Ym լեցի

5 d իսկ եթէ ոք b չիք ի Ld պոռընկեաց Yi պոռնկեացն q պոռընկեցան bcg պոռընկեց cho պոռնկեցաւ l պոռընկեցօ rt պոռընկեցան ընդ հեթանոսի ընդունելի է

6 Un չիք է Yoabcefghiloqr եկեղեցոյ n եթէ փխ. յետ begq չիք յետ YW եօթն ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVXYWôûn ամին l ամ hlo ընկալցի 1 ընկալցեն a չիք ի

7 ô այնմի Q եցուց Y ժամանակն û ժամանակ abcdefgkmpqs ժամանակս ï ապաշխարութեանն hlo սրբութեան փխ. ապաշխարութեան

8 U որոյ YWomnq գանուննն eig քրիստոնէի q քրիստոնէ olo անձինս G իւրոց hlo ընկալան փխ. առեալ է

9 nt են փխ. է UYq չիք է NO Wd գործս JYt քրիստոնէութեանն u քրիստոնէական ks քրիստոնէութեան h թշնամեցին lo թշնամանեցին p թշնամանես bq եւ ոչ ı զի ոչ Y չիք նոցա

10 Gp ի կոչմանէ Y չիք ի կոչմանէն

11 b թողեալ է եւ A այդում X չիք եւ այլում եղեալ irt եղեալ այլ առ hlo չիք առ FY տգիտութեանն bhloq տգիտութեամբ N գիտութեան

12 dkmps չիք եւ IKVeg վերըստին ôh lo չիք վերստին abcdefgkmpqs յայրըն (b յայր eg այրն) իւր դարձցի (begqs դարձէ) յառաջին (g առաջին) ôûhlo առաջին irt չիք յառաջին Yr այր l յայր n յայրն t ի յայր hlo չիք իւր ô դարձցէ FWabefghiklmopqrst ի (begiq չիք ի) պոռնկութիւն KNOPRTZ ի պոռնկութեանն ô ի պոռնկութենէ cd համարեալ է ի պոռնկութիւն

13 JJQSXWôûbdefghlnopq տգիտութեան acdkmps չէ CDGH են փխ. է

14 hlo չիք նմա cirt իշխանութիւն նմա as ի շնութիւն փխ. իշխանութիւն d ամուսնանալոյ իշխանութիւն BF այդ ô բարոք beglqrt բարիոք Ydho բարիոք է զի p այսպէս c բարոք է զի

ՆՂԷ (ՆՂԱ) ԻԷ. Իսկ որ միանգամ լառնէ իւրմէ թողեալ է կին ոք, ըստ իմում բանիս այսպէս համարիմ եթէ լաւ է, որպէս եւ ասացն իսկ Տէր, թէ «Որ հանէ զկին իւր առանց բանի պոռնկութեան՝ նա տալ նմա շնալ*, իսկ կինն եթէ պահեսցէ զանձն իւր եւ «Ոչ եղիցի առն
5 այլում, ոչ կոչի շունն**. ապա ուրեմն յայս է եթէ եւ այրն ընդ պատուհասիւ է եւ կինն առանց ըստգտանաց, զի պահեաց զբանն տեառն Ցիսուսի եւ ոչ կոչեցաւ շուն, զի ոչ միաւորեցաւ ընդ առն այլում։

ՆՂԶ (ՆՂԲ) ԻԸ. Որ առ հարկի պոռնկութիւնք ինչ գործիցին՝ առանց պատ-
10 ժապատուհասի եղիցին, քանզի ոչ ի կամաց եղեւ, այլ ակամայ։ Սոյնպէս եւ աղախին եթէ բռնադատեսցի ի տեառնէ իւրմէ՝ առանց պատուհասի եղիցի։

ՆՂԷ (ՆՂԴ) ԻԹ. Որ զկուսութիւն խոստացեալ է պահել եւ անկցի ի խոստմանէն եւ շնայցէ ընդ ումեք, նուընպէս եւ որ զմոնազնութիւն

*Մատթ. ե. 32 **Հռոմ. է. 3

1 b միայնդամ Sop առնէ 1 յառն H իւրմէն gh չիք է d ընդ փխ. ըստ b իւրում փխ. իմում

2 bd բանիւ hiort բանից l բանի abcd efgbiklmopqrst քէ hlo իցէ փխ. է, ûhlo չիք 4 KLMQRSTXYZôû abcdefghiklmopqrs ասաց t չիք ասացն MQRSTXYZor չիք իսկ abd efgkmpqs աէր իսկ եթէ (s քէ b որ եթէ) hllot աէրն Lc չիք աէր r աէրն մեր քրիստոս քէ

3 c եթէ r թողու փխ. հանէ V զկինն H բան eg բանիւ k չիք բանի q պոռնկութիւն RXYh ասէ

4 q եթէ կին ûdf կին H պահեսցի ghlo պահիցէ ô զանձն կրկնված է t առն կրկնված է

5 p կոչեսցի a որ փխ. ոչ hl չիք ուրեմն er այս է p յայ տէ=յայտուծոյ տեառնէ փխ. յայտ է g չիք յայտ է եթէ cint քէ r քէև փխ. եթէ Habcdefghklmopqs չիք եւ

6 o1 պատուհասի ûd կին d առանցս Wabefgios ստգտանաց ô ըստուկանաց (d տգիտանաց l ոգաանց) փխ. ըստգտանաց hlo քանզի YW coqt զրան l բան

7 l ա[եառ]ն եւ յիսուսի o յիսուսի քրիստոսի ՀDGH կոչի û 4 փխ. զի ô ոչ այլում միաորեցաւ առնն BEF առնն

8 d այլումն kmps իւրում փխ. այլում

9 d չիք առ ûgp ի պոռնկութիւն beq պոռընկութիւն hlo ապականութիւնք փխ. պոռնկութիւնք NO YWûdkmt գործեցին ô գործիցեն begq գործի f գործին BEGH իցին (CD իցեն hlo եղիցին) փխ. գործիցին i պատժապարտութեան Y պատժապարտութեանն bgq պատժոյպարտութիւն e պատժոյպարտութիւն r պատժապարտութիւն hlo պատժոց փխ. պատժապարտութեան

10 abdefgikmpqrs եղիցի ô զի փխ. քանզի Gb չիք ի ABF այդ lbdc ghlnot յակամայ

11 ûbi նոյնպէս lR այնպէս (h որպէս) փխ. սոյնպէս cq ազաքինն եթէ զնա բռնազատէ sd քէ Y բռնագատեաց acdefghlmop բռնագատիցի s բռնազատից Y ի կրկնված է a ի տեռնէ

12 CDGH պատուհասիւ c եղիցին d եղեցի ô եղիցի զի իւր կամաւ չէր

13 bq զկուսութիւնն t կուսութիւն hlo իցէ փխ. է ô չիք ի hlo չիք ի խոստմանէն... պահել՝ էջ 351 առ 1-ին

14 obq չնասցէ t ընդ ումեք չնայցէ ir չիք ընդ bq ումեքէ ô չիք որ JWoûn գոնազութիւն KLMNOPQ RSTVXYZt գոնոզոնութիւն beg pqr մոնոզոնութիւն c ...նութիւն fkms մոնազնութիւն

խոստացեալ է պահել եւ անկցի ի շնութիւն, զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց ապաշխարեսցեն։

ՆՂՐ (ՆՂՒ) Լ. Իսկ եթէ ոք երդմնախոր գտանիցի՝ ծ ամ առանց հաղորդութեան կացցէ եւ զե ամ լալով եւ արտասուաւք եւ ղերիս ամս առաջի անկանելով ժողովրդեանն եւ տարի մի ընդ այլս կացցէ եւ ապա հաղորդեսցի։

ՆՂԹ (ՆՂԵ) ԼԱ. Եթէ ոք ի կախարդաց կամ ի դեղատուաց, որ տան անասնոց եւ ի ջուրս ձկան եւ մարդոյ եւ եկեալ խոստովանեսցին, այնպիսի իրքն ընդ պատժովք համարեսցին ի վերայ նոցա, ղի անձամբք իւրեանց խոստովանեցան։

Շ (ՆՂԶ) ԼԲ. Որ զառականս իւր ընդ արուս անցուցանիցէ, սահմանեսցի ի վերայ նորա ժամանակն այնպէս, որպէս ի շնութիւնսն զանաւրէնութիւնսն գործեն։

1 Xkms չիք եւ ho չիք եւ անկցի ի Fû *ամենայն* u *ժամանակ* befq *առուրս (*g *օուրս)* փխ. *ժամանակս*

2 hlo չիք *կենաց* ôûbeqs *իւրոց* hlo *իւր* KLMQRSTXZ *ապաշխարեսցին* ô *ապաշխարեսցի* ûbegh lo *ապաշխարեսցէ*

3 beg *ոք եթէ* K *որ* փխ. *ոք* ır չիք *ոք* t *եթէ երդմնախոր գտանիցի ոք ժ ամ* û *երդմնախոռ* b *երմնայխոր* q *երդմնայխոր* b *քառանիցէ* q *գտանիցէ* W *տան* eg *ժե* Y *հաղորդութեանն*

4 APQTUVXZôlno չիք *(կացցէ) եւ* E *զէ ամ* W *հինգ* oûghlo *և ամ* bc dq *զե ամն* l *արտասուօք* Y *արտասուօք* W *երեք* û q *ամ* hlo q *ամ* lrf *զերեք ամն*

5 d *անկանելով առաջի* b *կանգնելով* փխ. *անկանելով* o *ժողովրդեան անկանելով* KLRSTXZhilor *ժողովրդեան* ù *ա ամ* hlo *գտարի մի* rt *մի այլ ընդ այլս* ÄÜ *այգս* hlo *այլսն* q *այս* փխ. *այլս* Q *կակացցէ* H չիք *եւ (ապա)*

7 բացի IJû-ից մնացած Ձեռ-երբ չուճեճ *ոք* q չիք *ի (կախարդաց).* Y *և* փխ. *կամ* H *ի տեղատուաց* K *ի զեզատրւաց* ô *ի դեղատուաց* bq *կամ* փխ. *որ* irt չիք *որ տան* hlo չիք *որ տան... մարդոյ և* ır *կամ անասնոց*

8 t *եւ կամ ի ջուրս* U չիք *ի* b *ի ջուրսն* q չիք *եւ ի ջուրս ձկան* RXYcefgn *ձկանց* b *ձկանցն* d *ձգանե* kmps *ձկանն* o չիք *եւ (մարդոյ)* Un *մարդոց* ırt չիք *եւ (եկեալ)* u *խոստովանեսցի* H *եւ այնպիս* Sô *այսպիսի* abcefgikmp qrst *այնպիսիքն* d *յայնպիսիքն* hlo *նոյնպիսի* փխ. *այնպիսի*

9 ûho *իրք* l *իրքս* abcdefgıkmpqrst չիք *իրքն* Ydpr *պատժօք* bc *պատժաւք* hlo չիք *ընդ պատժովք* Un *համարիցին* lo *սահմանեսցին (*h *սահմանեցին)* փխ. *համարեսցին* o *իւրեանց* փխ. *ի վերայ նոցա* ù *նորա* l չիք *նոցա զի* Ffh *անձամբ* ûbcdıqıt *անձամբ*

10 abcdefgikmpqrst չիք *իւրեանց* d *խոստով[ան]եցան* բացի abcdefg hıklmopqrst-ից մնացած Ձեռ-երբ *խոստովանեցան զքալ*

11 o *զարականս* l չիք *ընդ* h *արուսն* Y *արուսն (*b *արիւնս)* փխ. *արուս* ûeghlo *անցուցանէ* bq *անցուցանեն* r *անցուցանել իցէ* bc *սահմանեսցին* d *սահմանեցին*

12 abcdefgkmqs *նոցա* ûacdefghiklmop rst *ժամանակ* bq *զի անձամբ խոստովանեցան* փխ. *ժամանակն այնպէս* begq *որ* փխ. *որպէս* k չիք *որպէս* Yûhlo *ի շնութիւնս* c *ի շնութեանն* d *ի շնութեան* q *ի շնութեանս* r *ի շնութիւնն* NO Wô *իշխանութիւնսն* փխ. *ի շնութիւնսն* Uûbcdhilnoqrt *զանօրէնութիւնս (*նաև *զանաւրէնութիւնս)* ôeg *զանօրէնութիւն*

ՇԱ (ՆՂԷ) ԼԳ. Եթէ ոք կին ընդ եղբաւր իւրում պոռնկեսցի՝ ընդ սպանողի խոստովանութեան պարտի զանձն իւր ցուցանել։

ՇԲ (ՆՂԸ) ԼԴ. Իսկ եթէ ոք զազգային ապականեսցէ՝ զընացողի պատուհաս կրեսցէ սաստկապէս տաժանելով։

ՇԳ (ՆՂԹ) ԼԵ. Եթէ ոք գրակարդաց եկեղեցւոյ է եւ նմա խաւսեալ զաղջիկ ոք կնութեան եւ նա յառաջ քան զհարսանիսն յանցուցեալ իցէ ընդ նմա, զտարի մի արգելեալ լիցի ի գրակարդացութենէն, որպէս գողացեալ զհարսանիսն՝ դադարեսցէ ի սպասաւորութենէն։ Սոյն աւրինակ եւ ի վերայ սարկաւագացն եղիցի։

ՇԴ (Շ) ԼԶ. Որ շրթամբք իւրեանց պղծին եւ նոքա եկեալ խոստովան լիցին զյանցանս, ընդունելիք են ընդ այլ սարկաւագունս։ Սոյնպէս եւ երիցունք։ Եթէ ընդ նովին յանցանաւք անկեալ գտցին կամ թէ եւս ինչ առաւել եւ ոչ խոստովանեսցին զյանցանս առ երկիւղի մարդկան, ալապիսիքն չընչեալ եղիցին յաշտիճանէն։

ՇԵ (ՇԱ) ԼԷ. Իսկ որ զՔրիստոս ուրասցի եւ յանցանիցէ զսիրական խորհրդովն՝

1 o *որ եթէ ոք* ùt *կին ոք* \'ob *եղբօրն* q *աղբարն* ob *չիք իւրում* a *պոռնկեալ* de *պոռընկեսցի* kms *պոռընկեսցէ* o *պոռնկիցի* b *սպանողն է* q *սպանողն*

2 b *խոստովանութիւն* q *ի խոստովանութեանն* J *խոստովանութեանն* lo *պարտ է խոստովանութեանն* Yb *չիք խոստովանութեան* IJNO Wûcdh *պարտ է* BD *զանձնն* ô *զինքն փխ. զանձն իւր* bq *իւրեանց* hlo *չիք զանձն իւր, զարձուցանել փխ. ցուցանել*

3 ô *զազգայինն* b *ազգայինն* eg *ազգականին* hlot *ազգային իւր ապականէ (t ապականեսցէ)* h *ընդ շնացողի* egq *զի շնացողի* ù *շնացողի* d *պատուհասն*

4 ô *կրեսց* hlo *բամանելով փխ. տաժանելով*

5 ôչ*խակ եթէ ոք* hlo *գրակարդաց իցէ* n *գրակարդացաց* r *գրայկարդաց* RVXYôbcdefgbilopqrt *եկեղեցւոյ* Vhlo *չիք է* RXYbq *չիք եւ* hlo *ազջիկ խաւսեալ (h խօսեալ),* bc gq *աղջիկ*

6 hlo *չիք ոք* gt *ոք ի կնութեան* Y *կընութեանն* bq *կնութիւն* W *դյարսանիսն* hlo *յանցեալ* hlo *չիք իցէ*

7 û *ամ փխ. զաարի* hlo *զտարին, չիք մի* hlo *լինի* r *որպէս որ*

8 t *զհարսանիսն զողացեալ* r *ի հարսանիսն* ù *զադարեցուսցէ* bq *չիք ի* ho *ի գործոյն (b ի գործոցն) փխ. ի սպասաւորութենէ* BCEFIJ ΛOPL'YWûeghiklmnos *նոյն*

9 irt *սրինակաւ* beghiloqrt *չիր և բոլոր ձեռ.-ցրուս սոյն աւրինակ.. եղիցի հատուածով սկսվում է լո հոդվածր*

10 û *որք* DGH *և պղծին նոքա* bq *պղծեն* h *պղծեցին* hlo *չիք նոքա, խոսսովանեսցին* p *խոստովանին* hl op *չիք լիցին* efg *լինին* q *լինիցին*

11 V *դյանցանց* ô *զանցանս իւրեանց ընդունելիք են* hlo *չիք դյանցանս* b *ըսա փխ. ընդ* g *այս փխ. այլ* Y *սարկաւագաց* Y *և սոյնպէս* bhlo *նոյնպէս* H *սոյն (p որպէս) փխ. սոյնպէս* BCDEGH *չիք ընդունելիք են... սարկաւագունս* bq *սոյնպէս-ից է սկսվում* ԼՋ *հոդվածր իցայ* labcdefghiklmopqrst-*իլ մնացած Ձեռ-երր չուենի և*

12 b *իրանցն փխ. երիցունք* ô *չիք եթէ* l *եւ եթէ* NOVZWbhloq *չիր ընդ* ô *անցեալ փխ. անկեալ* hlo *չիք անկեալ* cd *գտանին* eg *գտցի* 1 *գաին* acdikmprs *եթէ* Y *թէրեւ փխ. թէ եւս*

13 hlo *առաւել ինչ* ô *չիք եւ* hlo *չխոստովանեսցին* hlo *չիք դյանցանս*

14 Jûadefgikmnpqrt *այնպիսիքն* S *ջընջեսցեն* c *եղիցի* So *լիցին (d լինին) փխ. եղիցին* EGIJNORSXYZWûcd egimpqrst *յաստիճանէն* hlo *այնպիսիքն ի բաց ննջեսցին (h մերժեսցին) յաստիճանէ*

15 b *չիք իսկ* KLMQRSTXYZôb *որք* WYo *ուրասցին* f *զսիրականն* begq *չիք եւ յանցանիցէ... իւրոց պաբտի՝* էջ 353 տող 1-ին

զամենայն ժամանակս կենաց իւրոց պարտի այնպիսին լալ եւ խոստովանել եւ ի ժամանակի եղից իւրոց յաշխարհէս արժանասցի սուրբ հաղորդութեանն։

ՇԶ (ՇՒ) Լ.Ը. Թէ ոք զիւր զքոյր, որ առ ի հաւրէ կամ առ ի մաւրէ, ապակա-
նեսցէ՝ ի տուն աղաւթից նմա մի՛ ոք հրամալեսցէ մերձենալ
մինչեւ հրաժարեսցէ այնպիսին յանարժան եւ ի չար վարուց, այլ
լալով կացցէ առ դուրս աղաւթանոցին եւ աղաչեսցէ զժողովուրդն
վշտակցութեամբ հանդերձ դի խնդրեսցեն վասն նորա ի Տեառնէ։
Եւ յետ այնորիկ զերեամ եւս առ ի լսելոյ միալն եւ յուսանելոյ
յաստուածալին գրոց եւ ոչ եւս արժան է նմա ընդ աղաւթականն
կալ. իսկ յետ ալսորիկ տացի նմա յաղագս դառն արտասուաց մըխի-
թարիլ ի Տեառնէ, բեկեալ սրտիւ արժանի եղիցի միալն տեսանելով

1 IKLMNOQRSTXYZWôt *պարտ է* c *այնպիսին պարտի* bq *այնպիսիքն* t *լալ այնպիսին* q *լան* b *լան եւ ողբան եւ խոստովանել* d *լալ եւ աբտաստւել եւ խոստովանել* hlo *բոլորովին տարբեր ճոդված է՝ տես համալսատասխան ծանոթագրութիւնը*

2 ot *խոստովանիլ* t *ի ժամանակս* G *եւ* IJoub *աշխարհէս* n *յաշխարհէ* d *չիք յաշխարհէս* nq *արժան (*q *արժանի) լեցի ի (*q *չիք ի) սուրբ*

3 A *սուրբ* այ լուսանցքում gkmpst *չիք սուրբ* ISXWûdnt *հաղորդութեան* V *խորհրդոյն (*b *խորհրդեանն) փխ. հաղորդութեանն* q *չիք հաղորդութեանն*

4 bceglor *եթէ* cd *չիք ոք* û *իւր* ô *չիք զիւր* Gûbeghlnoq *քոյր* t *զքոյր իւր* i *զքոյ փխ. զքոյր* û *թէ փխ. որ* acıklmprst *չիք որ* hlo *ի հաւրէ եղեալ եւ կամ* úıqrt *չիք առ (ի մաւրէ)* i *ապականիցէ*

5 oû *ի տան* hlo *չիք ի, յաղաւթից տուն* bq *աղաւթիցն* NOWhlo *չիք նմա* g *չիք նմա մի ոք հրամայեսցէ* F *հրամեսցէ* l *հրամեսցէ* befhloq *հրամայիցէ* ABCDEFGHl JKNU *մերձանալ* g *մի մերձեսցի*

6 Y *հրաժարիցէ* úı *հրաժարեսցի* hl o *հրաժարէ յայնպիսի* t *չիք այնպիսին* b *այսպիսին* IJKLMQR SXYZôûkmps *անարժան* hl *չիք յանարժան* ahlo *չիք եւ* Yhlo *չիք ի* Ychlot *վարուցն* BC *այլ*

7 Yq *կացէ* û *ի փխ. առ* b *դուրսն* H *դրունս (*ho *դրանն* l *դրան* ı *ի դուռս) փխ. դուրս* b *աղաւթաբանոցին* hlo *աղաչիցէ* b *զժողովուրդն*

8 ho *եւ վշտակցութեամբ* egr *զի եւ* hlo *չիք զի* G *խնդրեսցին* lo *խընդրեսցէ* û *խնդրեսցեն ի տեառնէ վասն նորա*

9 o *եւ* hlo *չիք եւ յետ այնորիկ* Sô *զերեամբ* NV *զերկեամ* û *զերկամ* n *զերկեամ* acdefgikmrst *զերեամ (*cegrt *զերկեամ* d *զերկամ) մի եւս* hlo *ոչ ամ (*b *զերեք ամին* q *զերեք ամի) փխ. զերեամ* Q *եւ փխ. եւս* hlo *չիք եւս* b *չէ լսելոյ* Q *մի փխ. միայն* DGH *չիք միայն եւ յուսանելոյ* OX *յուսանալոյ* blo *ուսուցանելոյ* h *յուսուցանելոյ* ôacdefgikmnpqrst *ուսանելոյ*

10 IJKLMRSTXYZôûbeg *աստուածային* bcefgkmpqs *չիք եւս* ad *է փխ. եւս* ôû *արժանի* d *չիք է* hlo *չիք նմա* Qnq *աղաւթականս* e *աղօթարանն* q *աղօթարան* ho *աղաւթատան* l *աղաւթօղն*

11 d *կեալ* b *չիք իսկ* ô *եւ* ûabcdefgk mps *այնորիկ* q *յայնորիկ* l *տացին* Q *յաղագ* G *յաղագս դառն վճասված է* i *դառն* Y *դառնութեան փխ. դառն արտասուաց* D *արտասուաց* befgiq *արտասուացն* GKLMQST XYZôabdefglmpqrst *մխիթարել* hlo *չիք մխիթարիլ*

12 hlo *չիք ի տեառնէ* Y *եւ ի բեկեալ* hlo *եւ բեկեալ սրտին* G *բեկեալ սրտիւ վճասված է* hlo *չիք արժանի եղիցի... կացցէ ապա՝* էջ 354 1-ին տող d *եղիցին* p *լեցի* bef gq *տեսանել*

զհաւատացեալսն եւ զերեամ մի այնպէս կացցէ: Ապա յետ ժ ամի յաղագս այսպէս համբերութեան արժանաւոր եղիցի ընդ հաւատացեալսն կալ յաղաւթս, զերկեամ մի այնպէս կացցէ ընդ հաւատացեալսն յաղաւթս լոկ, ապա յետ այնորիկ արժանի եղիցի սուրբ
5 *հաղորդութեանն: Սոյն աւրէնք կացցեն եւ որ ընդ նուոյ յանցանիցէ եւ որ ընդ մաւրուի կամ ընդ ազգականի ապականեսցի. սոյն եւ մի պատուհաս եղիցի ի վերայ ամենեցուն:*

Շէ (ՇԳ) լթ. Իսկ որ հմայից եւ հարցկաց միտ դնեն եւ զհեթանոսական սովորութեան զհետ երթիցեն եւ դարձցին եւ խոստովան եղիցին՝ զտարի մի լալով կացցեն հեռացեալք յեկեղեցւոյ եւ զտարի մի

1 G *զհաւատացեալսն եւ զերեամ մի* վճռված է u *զհաւատացեալն* qt *զհաւատացեալս* p չիք *զհաւատացեալսն* abcefgıkmpqrst չիք *եւ զերեամ մի... եղիցի ընդ* d չիք *եւ զերեամ մի... հաւատացեալսն յաղաւթս՝* տող 4, BCDFHIJT *զերամի* NVn *զերկեամ մի ն զերկամ մի* V *կեցցէ* hlo *եւ յետ (*l չիք *յետ) ժ ամին* o *ետ* G *ամի յաղաղս* վճռսւված է W *տասն*

2 n *յաղաղս այսպէս* ձախ լուսանցքում U չիք *յաղագս այսպէս ն այսպիսի* hlo *մեծ* փխ. *այսպէս* Y *համբերութեանն* hlo *արժանասցի* Vhlo *հաւատացեալս* bcefgikmqrst չիք *հաւատացեալսն*

3 abcefghiklmopqrst *յաղաւթս* (efgi prt *յաղօթս) առանց* (k չիք *առանց) հաղորդութեան զերկեամ մի* (bq *զերեք ամին* hlo *ր ամ) ô աղօթս* U չիք *յաղաւթս, զերկամ* RXY *զերեամ* Mû չիք *զերկեամ... յաղաւթս* NW չիք *մի* CD *միայնապէս* obq *հաւատացեալս* hlo չիք *այնպէս կացցէ... լոկ*

4 M *յաղօթսն* ô *աղօթս* DGHûabcef gkmqs չիք *յաղաւթս* o *ետ* hlo չիք *յետ այնորիկ, եղիցի արժանի* cd *լիցի* J չիք *եղիցի ն սուրբ հաղորդութեն եղիցի* dhlo չիք *սուրբ*

5 IJKMQRSTUVXZWödfhklnoq *հաղորդութեան* N *սուն* U *սոյնպէս* hlo *նոյնպէս* փխ. *սոյն աւրէնք* q *աւրէնքն* Q չիք *աւրէնք... յանցանիցէ եւ* d *աւրինակ* փխ. *աւրէնք* Y *կացցէ* bq *կացեն* ırt *կայցեն* hlo չիք *կացցեն ն որք* bq չիք *որ* AJMNOPRSTVXZ *նուոյ* n *նուոյ* ձախ լուսանցքում KL *նըւոյ* l *նոյ* Uô *նոյն (*begq *նոսա* d *քևնոյ* kt *նուևնոյ) փխ. նուոյ* hlo *անցանէ* Iôbdegkq *անցանիցէ*

6 û չիք *և (որ)* l *ոչ* փխ. *որ* o *ի* փխ. *ընդ (մաւրուի)* Q *մաւր* û *մօրւոի* b *մաւրո* dlo *մաւրութիւն* k *մաւրուի* q *մաւրու* Yho *և կամ* o *ի* փխ. *ընդ (աղգականի)* g *ընդ այլ ազգականի* e *յաղգականի* NWı prs *ապականեսցէ* h *ապականիցի* lo *ապականիցէ* Y *այսպէս (*q *սիւն)* փխ. *սոյն* ûhlo չիք *սոյն* hlno չիք *եւ (մի)*

7 b *ի մի* hlo չիք *մի... ամենեցուն* o *կրեսցին* փխ. *եղիցի ի վերայ ամենեցուն* f չիք *ի*

8 G *հմայիցէ* q *հիմայից* h *եւ կամ ընդ հարցկաց* b *հարցուկանց* egq *հարցկանց* V *հարկաց* փխ. *հարցկաց* h *դիցէ* lo *դնիցէ (*o *դիցէ) եւ հետ հեթանոսական* ABCDEF GHJNOPYefipqr *սովորութեանն* b *սովորութիւն*

9 F *դյեա* hq *հետ* hlo չիք *դհետ* W *երթան* l *երրիցեն* ôbq չիք *եւ (խոստովան)* U *խոսաովանիցին* hlo *խոստովանեսցին* n *ւիննիցին*

10 Uqt *տարի* l *դամենայնի (*o *դամենայն)* փխ. *դաարի մի* h չիք *դտարի մի* FGgmq չիք *դտարի մի... յեկեղեցւոյ եւ* be չիք *դտարի մի... դտարի մի* r *կայցին հեռացեալքն* H *եկեղեցոյ* LSUû *եկեղեցւոյ* X *յեկեղեցւոյն* Yôcfir *յեկեղեցոյ* h *ի յեկեղեցոյն* l *յեկեղեցոյն* o *եկեղեցոյն* ûdft *տարի* hlo չիք *դտարի* h *միայն* փխ. *մի*

արժանաւորք եղիցին լսել զձայն պաշտամանն եւ զերեամ մի առաջի անկանելով ժողովրդեանն եւ զտարի մի ընդ հաւատացեալսըն կացցեն եւ ալապէս եղիցին ընկալեալք։

ՇԻ (Շ՛Ի) Ա. Եթէ ոք ողջ իցէ մարմնով եւ անփոյթ առնիցէ զաղաւթից եւ ղուսումն սաղմոսաց պատճառելով զպատճառս մեղաց՝ սա որոշեսցի եւ պահեսցէ շաբաթ մի։

ՇԺ (ՇԺ) ԱԱ. Եթէ ոք յանդիմանեսցի ի սխալանս ինչ հանդերձ սիրով եւ ոչ լնկալցի զյանդիմանութիւնն ամենայն երկիւղածութեամբ աղաչելով եւ խնդրելով զթողութիւն յորս մեղաւն՝ եւ սա որոշեսցի շաբաթ մի։

ՇԺ (ՇԺ) ԱԲ. Եթէ ոք դիտակակից եղեւ մեղաց ուրուք եւ ոչ ուղղեսցէ զնա կամ յանդիմանեսցէ խաղաղութեամբ հանդերձ սիրովն Ջրիստոսի, այլ տրտմութեամբ իբրեւ մանաւանդ խոովեցուցանել զեղբայրն քան եթէ բժշկել զպատճառս մեղացն՝ ընդ նմա եւ սա որոշեսցի,

1 b չիք արժանաւորք եղիցին hlo արժանացին ir արժանօք t արժանի t լիցին hlo չիք եղիցին, ղձայն (h ղձայնն) միայն (h չիք միայն) լսել պաշտամանս (h պաշտաման o պաշտամանն) և դերիս սմս առաջի Q ձայն egq չիք ղձայն ô պաշամանն ûakmpst պաշտամանն b զպաշտպանն eg զպաշտօնն q զպաշտմանն NVWegnt զերկեամ մի û զերկամ մի QU զերամ մի ô զերեա մի q զերիս սմս (b արտասուաւք) փխ. զերեամ մի d զերկամ մի եւս առ ի լսելոյ միայն եւ ուսանելոյ յաստուածային գրոց եւ զերկամ մի փխ. զերեամ մի

2 H յառաջի eg անկանել kmps անկանելով առաջի W անդանելով hlo չիք անկանելով H զժողովրդեանն Yû ժողովրդեան ot տարի bq չիք եւ զտարի... կացցեն U չիք ընդ U զհաւատացեալսն ôûhlo հաւատացեալս

3 ô կացեն ընդ եւ hlopt այնպէս b սոսայ փխ. այսպէս X եղիցի o եւ ընկալեալք

4 d չիք ոք e ոլոյլ t առողջ փխ. ողջ q անփութ BCDEFGHhllort արասցէ փխ. առնիցէ b եւ զաղաւթիցն hluq զաղաւթիցն p աղօթից hlo կամ փխ. եւ (զուսումն)

5 b զուսմանն eg զուսմունս fq զուսման b եւ սաղմոսաց lo պատճառով hlo չիք սա

6 hlo կամ շաբաթ մի (l չիք մի) պահեսցէ Gb պահեսցի d պահիցէ G զշաբաթ

7 BCDEFGH չիք ոք o անդիմանեսցի bfloq չիք ի hlort չիք ինչ b հանդերձ o սիրովն q սիւրով b իւրով փխ. սիրով

8 IMQSUXWn զյանդիմանութիւն V զանդիմանութիւնն ô զանդիմանութիւն ü յանդիմանութիւն r յանդիմանութիւնն abcdefgkmp qs զյանդիմանութիւնն (bdq զյանդիմանութիւն) հանդերձ ամենայն Q եւ ամենայն hlo չիք զյանդիմանութիւնն ամենայն c երկեղածութեամբ d երկիւղածութեամբն i երկիղածութեամբ

9 m չիք եւ խնդրելով CDGH զթողութիւնն hlo թողութիւն d զթողութիւն մեղաց յորս մեղաւն beq որ փխ. յորս g չիք յորս hlo մեղացն որոշեսցի նոյնպէս փխ. յորս... շաբաթ մի

11 DYbqrt դիտակից bq է փխ. եղև g եւ մեղաց t զմեղաց ճ ուիտակակիր h ուրուք մեղաց û չիք ոչ

12 hlo եւ փխ. կամ n յանդիմանեսցի abdegkmpqs զնա (begq զնոսա) խաղաղութեամբ hlo չիք հանդերձ, եւ սիրով, չիք քրիստոսի

13 hlo յանդիմանէ փխ. իբրեւ cd չիք իբրեւ K մանաւանդ իբրեւ w չիք մանաւանդ hlo խոովեցուցեալ Y զեղբայրս eg զեզբայրքն o զեղբարն

14 ûbefghlopt քէ DGH զպատճառն lo չիք զպատճառս մեղացն û մեղաց h չիք մեղացն kmps չիք ընդ նմա... ի մեղանն՝ էջ 356 տող 1-ին befgq նմին R սա փխ. սա

զոր յանդիմանեսցեն ի մեղանան, շաբաթ մի, քանզի իբրեւ դիջնամի եւ ոչ իբրեւ զեղբայր յանդիմանեսցի։

ՇԺԱ (ՇԷ) ՃԹ. Եթէ ոք թշնամանէ կամ ընդդէմ կալ հրամայեալ եղբարւոյ ըստ կարին եւ ոչ լուիցէ հանդերձ ամենայն խնդութեամբ որ ի Քրիստոս իբրեւ հաւանեցուցանելով զնա, նմանապէս եւ սա որոշեսցի շաբաթ մի։

ՇԺԲ (ՇԸ) ՃԴ. Եթէ ոք դատարկաբանեսցէ եւ կատակեսցէ, ոչ պահելով հանդերձ երկիւղիւ եւ դողութեամբ զվարդապետութիւն առաքելոյն Պաւղոսի եւ զաւետարանչացն, եւ սա որոշեսցի շաբաթ մի։

ՇԺԳ (ՇԹ) ՃԵ. Եթէ ոք աւելի քան զայո կամ զոչ, այլ երդումն երդնուցու, եւ սա որոշեսցի շաբաթ մի։

ՇԺԴ (ՇԺ) ՃԶ. Եթէ ոք եթող եղբաւր իւրում եւ յետ անցեալ իրացն նախա-

1 hlo չիք զոր... ի մեղանան ô անդիմանեսցեն a յանդիմեսցեն r յանդիմանեաց d չիք ի մեղանան IJQ մեղացան Y մեղանս abcefgfq rt մեղացն û մեղաց abcdefgikmp qrst շաբաթս (s շաբաթ) երկու (cd բ-ս fi երկուս) hlo բ շաբաթ AIJLMNORSTUVXYZWôûn քընջնամի

2 abcdefgkmpqs դիջնամի յանդիմանեաց (d յանդիմեցաց) եւ ոչ իբրեւ զեղբայր (d զեղբայրս) Y որպէս փխ. իբրեւ, եղբայր hlo խրատեաց փխ. յանդիմանեաց

3 hlo թշնամանէ (l ի թշնամանէ) ոք եւ կամ begq կացցէ lbq հրամայեալ է ûdq հրամեալ IJKLMQRST XYZôûlnr եղբօրէ (Gաև եղբաւրէ) eg եղբօրէն hlo եղբաւրն BCDEF GHabcdikmpqs յեղբօրէն (Gաև յեղբաւրէն)

4 h ընդ փխ. ըստ hılort նորին գործոյ (bc կարգին) փխ. կարին ô լսիցէ hlo լսիցէ, չիք հանդերձ IJu յամենայն hlo չիք որ ի քրիստոս... եւ սա՝ տող 5

6 hlo ա շաբաթ որոշեսցի (h որոշեսցին)

7 cd դատարկաբանեսցէ ոք եւ Y դատարկաբանեսցը befgo դատարկաբանիցէ hlo դատարկաբան եւ կատակէ m կամ փխ. եւ. ôps չիք եւ g կատակիցէ OW կատաբեսցէ փխ. կատակեսցէ o չիք կատակեսցէ b աչ փխ. ոչ i ունելով փխ. պահելով hlo չիք հանդերձ

8 m երկիղիւ o և թողութեամբ երկիւղիւ V զվարդապետութիւնն u վարդապետութիւն b եւ. վարդապետութիւն

9 F պօղոս û աւետարանչացն hlo ա շաբաթ

10 X խակ եթէ Q չիք ոք ô զաւելի, չիք քան û քան զայս այո o այո egn զայոյն lo զայոն bh զայսն (i զայս q զայրուն r զայնոյ—այնուհետեւ ուղղված է—զայլոն) փխ. զայո NOUZnt եւ կամ ô եւ կամ եւ ûcegblo եւ փխ. կամ odghılo զոչն û ոչ cm զոյ eq ոչն b զոչն երդումնաց այլ երդընուցու t այո փխ. այլ ûg չիք այլ acdfk mpqs երդումն (q երդնումնաց) այլ ho այլ ինչ երդնու hlo չիք երդումն c երդնոցու o չիք այլ... երդնուցու.

11 hlo չիք եւ սա c որոշեսցի շաբաթ մի եւ սա t որոշեսցի եւ սա շաբաթ մի hlo որոշի g չիք որոշեսցի

12 L ոք եթէ RXY երթեալ (Z երթալ QS երթէ T եթէ o իբր) փխ. եթող L չիք եթող K եղբաւր երթէ փխ. եթող եղբաւր DGH զեղբաւր o յեղբաւր Mabcdefghıklmopqrst իւրում զյանցանս (b ըզյանցանս c զյանցանց Me զանցանս ho յանցանս l յանցանք) եւ յնա (hlo յետոյ) G յանցեալ Mhilo չիք անցեալ ô եա H յիրացն R ի բացն փխ. իրացն hlo չիք իրացն abcdefghkl mopqs նախատիցէ

տեսցէ իբրեւ նշաւակելով, եւ նա իբրեւ զանգուխ եւ զխանդացող ի չարիս որոշոցի շարաթ մի։

Շժւ (Շժվ) ՝ՍԸ. Եթէ ոք թողու ումեք զմեռս եւ լետ այնորիկ տեսանէ զնա անխտրաբար բերելով եւ ոչ հանդերձ գոհութեամբ եւ արտասուաւք աղաչիցէ զՏէր, թախանձեցուցանիցէ եւ լիշեցուցանիցէ նմա զըղջալ եւ ցուցանել զգործս ապաշխարութեան, իսկ եթէ այսոցիկ եղելոցս եւ նա անփոյթ առնիցէ իւրով փրկութեանն, որոշեսցի այսպիսիս յեղերալրակցութենէն ամենեւին, քանզի «Փոքր մի խմոր զամենայն զանգուածն խմորէ», ասացեալ սրբոցն։*

*Շժջ (Շժբ) ՝ՍԸ. Եթէ ոք յածի յաւելորդ քան զհարկաւոր պէտսն շրջելով վայրապար, որոշեսցի այնպիսին, զի «Դադարեսցեն ի տան ոտք նորա»**, որպէս եւ գրեալ է։*

*Ա. Կոր. Ե, 6, Գաղ. Ե, 9 **Առակ. Է, 11

1 t *իբր* hlo *չիք իբրեւ (նշաւակելով)* FHôhlo *նշանակելով* irt *սա փխ. նա* ho *չիք եւ նա* l *չիք եւ (նա), իբրեւ զանգուած եւ նայ* ho *զանգոյթ* bcgq *զխնդացող (*cm *զխընդացաւղ* ks *զխնդացօղ* û *խնդացողս* d *զխնդացեալ* t *խնդացող* r *եւս խնդացող* ho *այլ) փխ. զխանդացող* l *չիք զխանդացող* բացի AJo-ից մնացած Ձեռ- երբ *զխանդացաւղ (*ճաի *զխանտացաւղ)* begqt *չիք ի*

2 hlo *չիր ի չարիս* eg *չարին* hlo *որոշի*

3 Un *թողուցու* Y *թողում* b *մեք փխ. ումեք* hlo *զմեղանս եւ յետոյ* O *եա* hlo *չիք այնորիկ*

4 d *անխտրաբար* hlo *չիք հանդերձ, ուղղութեամբ փխ. գոհութեամբ*

5 Jûd *աղաչեսցէ* hlo *աղաչել* begq *չիք զտէր թախանձեցուցանիցէ* Q *թախանեցուցանիցէ* ô *թախանցուցանիցէ* hirt *թախանձեցուցանէ* p *թախանձիցէ* lo *եւ թա[խա]նձեցուցանէ* efghiloq *յիշեցուցանէ* Jôû *չիք եւ յիշեցուցանիցէ* I *եւ յիշնցուցանիցէ նմա* ներքեւի լուսանցքում Y *զղջալ*

6 ghlo *ցուցանէ* BCDEFGHûbfi *զգործ* Lg *նմա զգործս* hlo *գործս* Y *չիք գործս, ապաշխարութեանն* eg *իսկ* բառից ճոր հոդված ճամապատասխան №-ով I *եթէ եղելոցս այսոցիկ* t *յետ փխ. եթէ* hlo *չիք եղելոցս*

7 hlo *չիք եւ նա* i *ի փխ. եւ* ps *չիք նա* s *անանփոյթ* hlo *արասցէ փխ. առնիցէ* hlot *փրկութեանն իւրոյ* IMQSUVXWôûdn *փրկութեան* NOW *այսպիսի* abkmps *այսպիսին* f *այսպիսեն* cdegq *այնպիսին* hlo *չիք այսպիսիս*

8 IJKLMQRSTVXYZô *եղբայրակցութենէն* û *եղբարակցութենէ* km ps *եղբայրութենէն* afq *յեղբայրութենէն* cdeg *յեղբայրութենէ* hilo rt *յեղբայրակցութենէ* t *ամենեւիմբ* hlo *չիք ամենեւին, զի* bq *փոքրն* d *եւ փոքր* ô *չիք մի* BCDEFGHS *խմորն*

9 o *ամենայն* K *զանգրւածն* hlo *զանգուածս* hlo *խմորեցուցանէ* KLM QRSTZefgq *ասացեալն* X *ասացեալ են* Yahlo *ասացեալ է* ô *ցուցեալն փխ. ասացեալ* Y *սրբոց* q *սրբոյն* b *որպէս ասացեալն ի սրբոցն* t *ըստ աւետն փխ. ասացեալ սրբոցն* cd *չիք ասացեալ սրբոցն*

10 eg *թէ* ôdeght *ածի* p *յածցի* i *յաստուած ի փխ. յածի* o *յաւելորդն* ûadefgkmps *աւելորդ* hlo *յաւելի* Y *զհարկաւորն պէտս* o *զհարկաորակս* b *հարկօորոր* g *շրջի* ho *շրջել* l *շրջեալ*

11 G *զվայրապար* P *վարապար* KLM QRSTXZo *այսպիսին* LMRSTXYZ ôûhlo *գագաբեսցին* o *չիք զի գադաբեսցեն* g *գագաբեն* abcdefgkmp qs *ոտք նորա (*kmps *նոցա) ի տան*

12 û *չիք եւ*

Շաէ (ՇաԳ) ԽԹ. Եթէ ոք բարկացաւ եղբաւր ի տարապարտուց եւ ոչ առժամայն աղաչեսցէ զեղբայրն իւր, զոր տրտմեցոյց. որպէսզի թողցէ նմա զմեղսն զոր մեղաւն ի նա, եւ սա որոշեսցի շաբաթ մի։

Շաէ (ՇաԳ) Ծ. Եթէ ոք թշնամանեցաւ յեղբաւրէ եւ աղաչիցի յեղբայրակցութենէն եւ ոչ թողցէ զմեղսն, յիշելով զասացեալսն՝ եթէ ոք զումեքէ տրտունջ ինչ իցէ, որպէս Աստուած Քրիստոսիւ շնորհեաց մեզ, նոյնպէս եւ մեք մերոց լանցաւորացն պարտիմք թողուլ, ապա թէ ոչ կամիցի թողուլ՝ նմանապէս եւ սա որոշեսցի լեկղեցւոյ եւ յեղբայրութենէ շաբաթս երկուս մինչեւ ուղղեսցէ զինքն։

Գիր կանոնական սրբոյն Բասղի առ քահանայ մեծ
Դիոդորոս Անտիոքայ, վասն ամենեւին հեռանալոյ
եւ զազգային կին ոչ առնելոյ. Ա բան

Շաթ (Շաե) ՃԼ. Ցայս իմն առաւել հակէ մարդ եթէ գտցէ յաւրինաց ինչ որ

1 g *Թէ* o *ի տարապարտուց բարկացաւ եղբօր* û *ի տարապարտուց եղբօր* O *յեղբաւր* RXY *եղբօր իւրում ի* K *չիք եղբաւր* l *առժամանն*

2 befgq *աղաչիցէ* hlo *չիք զեղբայրն* abcdefghiklmopqrst *չիք իւր* hlo *որ* h *չիք որպէս*

3 bq *զմեղսն (*q *մեղսն) յիշելով զասացեալսն զի փխ. զմեղսն* ô *եւ նա եւս փխ. եւ սա* eg *եւս փխ. եւ սա* û *չիք եւ սա* t *որոշեսցի եւ սա* b *եւ որոշեսցի նա փխ. եւ սա որոշեսցի* g *չիք որոշեսցի*

4 b *եւ Թէ ոք* eg *Թշնամանեացն եղբօրէ* Xb *աղաչեսցի* Yd *աղաչեցի* ôlo *աղաչեսցէ* b *չիք եւ աղաչիցի յեղբայրակցութենէն*

5 E *Թողցի* lo *Թողու* obcefgpq *Թէ* b *որ փխ. ոք* W *զումմեքէ* beg *զումէք* ho *յումէք* q *զումմէք*

6 ô *արանջանք* q *արտունջ* d *իցէ ինչ* p *չիք ինչ* hlo *ունիցէ փխ. իցէ* NOW *որ փխ. որպէս* r *հայր աստուած* bq *եւ քրիստոսիւ* o *քահանայիւ փխ. քրիստոսիւ* ô *շնորհեսցէ*

7 ù *չիք մեզ* U *չիք մեզ... յանցաւորացն* cd *նոյն փխ. նոյնպէս* q *մենք* h *չիք մեք* d *անցանաւորաց*

8 BCDEFGHdhlop *չիք ապա Թէ... Թողուլ* abefgiks *եթէ* o *նոյնպէս (*q *նմայ այնպէս) փխ. նմանապէս*

9 h *յեղբայրութեանց* lo *եղբայրութեանց* IJKMNOPQRSTVXZûeg *բ* LW *երկու* b *և երկուսս* q *և բս* hlo *բ շաբաթս* ẅ *ուղեսցէ* befq *ուղղեսցի* begq *չիք զինքն*

10 ô *գիր եւ. կանոնական* CDFG HKLMNOPRSTUXYZWacegkmrs; *բարսղի* IJQVbdfpq *բարսեղի* ô *պարսեղի* in *նորին սրբոյն բարսղի զիր կանոնական* hlo *գրաձեալ սրբոյն բարսղի գիր կանոնական* û *սրբոյն բասղի առ քահանայ մեծ Թէոդորոս յանտիոքայ գրեալ զիր կանոնական փխ. զիր... անտիոքա* befgloqi *քահանայն* Qd *մեծի* bq *մեծն* h *չիք մեծ*

11 IJKLMNOPQRSTVXYZWobefgkm npqs *Թէոդորոս* acd *Թէոդորոս* ABCDEGHIJPRUVm *յանտիոքիա* Y *յանտիրոայ* բագի begq-ից ելեալ Զեռ-երը *յանտիոքայ* G *ամեն* b *ամենայնի* lo *չիր ամենեւին* DG H *հեռանն[?]* lps *հեռանալ*

12 Qcdhlo *չիք եւ.* h *յաղդակցութենէ (*l *զաղդակցութեանն* o *աղդակցութեան* efg *զազգաց) փխ. զաղգային* n *կինն* eg *ինչ է իցէ փխ. կին* f *ինչ առնել փխ. կին ոչ առնելոյ* û *չիք վասն... ա բան* bq *չիր եւ զաղգային... ա բան* t *չիր զաղդային կին ոչ* acdkmps *չիք կին* hlo *չիք կին* i *չիք ոչ* A *ոչ ապ յուսանցքում հավանարար ավելացրել են ուրիշներր* acdkps *չառնել* m *չառնելոյ* eghlo *չիք ոչ առնելոյ ա բան* G *բանսն ա* BCDEF Hcd *բան ա* YZWo *չիք ա բան*

13 M *այս* DGHlopqrst *զայս* û *յայսմ* d *չիք յայս խմն* d [*առաւ*]*ել* բացի BCDEGHabcdkmprs-ից մնացած Զեռ-երը *հարկ է* F *հակէ փխ. հակէ* A *սկզբնապես հակէ հետո ուղղել են հարկէ* Yôûl *մարդոյ* clot *գացի* bq *դիտէ (*h *գատիցի) փխ. գոցէ* DGHô *աւրինաց* d *ինչ յաւրինացն* c *չիք ինչ* g *զոր* cdps *չիք որ*

ըստ կամաց հեշտութեան լինի, ընդ լծով ծառայութեան աւրինաց անկանի. իսկ ապա թէ գուցէ ինչ ծանր աւրինացն ասացեալ առ Քրիստոսի ազատութիւնն փախուցեալ անկանիցի, այլ ես ծաղր առնեմ զայն, որ զժամանակ աւրէնադրութեանն ոչ կարաց իմանալ. աւրէնքն ասեն. «Ականոցիկ են, որ ընդ աւրինաւքն ենդ.* ապա թէ ոչ պարտ է եւ ընդ թլփատութեամբ աւրինացն անկանել մեզ. բայց եթէ ոք ախտիւ պղծութեան յաղթեալ երբեք անկցի լերկուց քերց լանկրաւն խառնակութիւն, ոչ ամուսնութիւն պարտ է համարել զայն եւ ոչ ընաւ ամենեւին լեկեղեցւոյ միաբանութիւն ընդունել լառաջ մինչ չեւ մեկնեալ է զնոսա ի միմեանց։ Բայց սակայն թէ եւ այլ ինչ ոչ գոլր ասել, շատ եւ բաւական էր սովորութիւնն առ ի չարին պահպանութիւն։ Ոչ է պարտ, ասէ, «Հաւր եւ որդւոյ ընդ միում բողի խառնակել»**։ Բազում եւ այլ ազգ պիղծ ախտից զոր դիւացն

* Համմտ. Ա. Կոր. Թ, 21 **. Ամովս Բ, 7.

1 hio կամացն bq կամաց առաւել հեշտութեան Y հեշտութեանն K հեզութեան փխ. հեշտութեան hlo լեցի dkm չիք լինի... ծառայութեան l չիք ընդ Y ծառայութեանն Jû չիք անկանի G չիք անկանի... աւրինացն

2 hlo չիք ապա chlo եթէ eg գուացէ hio գացէ փխ. գուցէ, չիք ինչ f ծանրր h ծանրութիւն d չիք ծանր û օրինաց Q եւ ասացեալ

3 hlo փախուցեալն անկանի e յանկանիցի lBC այդ rt եւ փխ. ես

4 û զայնս abcdefgkmpqs զայնպիսին փխ. զայն ôl չիք որ Yakmpr օրէնսդրութեանն P օրնէսդրութեանն ոչ կարաց իմանալ աջ լուսանցքում lo իմանալ

5 uabdefgklmopqs օրէնք (նաեւ աւրէնք) rt օրէնքս h օրէնք այնոցիկ են ասէ ô ասեմ befgloq t չիք ասեն Y այնոքիկ են BCDEFGHacdegbkmnps չիք են (որ) Q եւ որ t որք Y չիք որ ընդ աւրինաւքն են ô ըստ փխ. ընդ û օրինօք bq աւրինաւք befgq լցեն փխ. են (ապա) oır եթէ hl եւ փխ. թէ ot չիք թէ

6 rt ոչ է պարտ ô պարտի cp պարտ է մեզ եւ (p չիք եւ) ընդ h չիք եւ hlo թլփատութեամբ եւ ընդ շաբաթու եւ ընդ խաբանաւք աւրինացն (l աւրինաց) N անկեալ Yt անկանիլ d ի մեզ c թէ

7 Y պղծութեանն bq պղծութեամբ I ախտեալ (eg ախթեալ) փխ. յաղթեալ I յերբէք ho անկանիցի l անկանիցիք i անցի փխ. անկցի IJFYûhlor երկուց X երկու ôq բ-ց e բ-ուց g բ p յերկուրց b բայց փխ. յերկուց e քուերց g քըւերց BCDEFGHabcdefgkmpqrs անկրօն (նաև անկրաւն) J յանկաւն (u ցանկաւն) փխ. յանկրաւն

8 KLMQRSTXYZô խառնակութեամբ IJKLQRSTXYZ յամուսնութիւն eh համարել պարտ է p չիք պարտ է t հրամայել փխ. համարել q չիր համարել h զայնպիսին փխ. զայն

9 l ամենին b միաբանութեամբ t չիք յառաջ Kdegiprst մինչեւ û մինչչեւ b յառաջ քան զնոսա մինչեւ մեկնեալ է

10 Kdegiprst չիք չև q զնոսա մինչ մեկնեալ է ի միմեանց hlnrt մեկնել hilnort չիք է p ի միմեանց զնոսա o ի միմեանց ı չիք ի

11 hlo չիք ոչ hllurt զոյ g զոն ô զոյր առնել եւ ասել l չիք առ Yû ի չարէն ps ի չար hlo չիք ի չարին... խառնակել՝ տող 13

12 V պահպանութիւնն Y պահպանութեանն q ոչ պարտ է Yû ասել k ասէլ b ասէն t չիք ասէ q հաւր եւ ընդ որդո ընդ միում EGIJMNOPQSTUYZobcdefgprt որդոյ W որդւոյ միում բողի դեհտ խառնակել

13 ô բողիզի ôûegqt խառնակիլ l առ բազում X եւս փխ. եւ lo եւ առ այլ d այլ ինչ ազգ m ազգապիղծ t չիք ազգ l զիղծ փխ. պիղծ bq պղծախառնից (q պիղծախառնից) եւ ախտից t զոր ի դիւացն ô դիւանոցն û դիւաց h դևացն l դիւանց

վարդապետանոց եգիտ. եւ աստուածային գիրք լոեցին՝ զպարկեշտ զպատուիրանացն բարբառեցան զազիր եւ գարշ անուանակոչութեամբք աղտեղեալ ոչ կամեցեալք. այլ ընդհանուր ի մի վայր բաւանդակ անուամբք զաղտեղութիւնս նոցա բամբասեաց, որպէս եւ Պաւղոս առաքեալ ասէ, եթէ «Պոռնկութիւն եւ ամենայն աղտեղութիւն մի՛ անուանեսցի ի միջի ձերում, որպէս եւ վայել է սրբոց»*. զի աղտեղութեանն անուամբ զարուացն զանճառագործութիւն եւ զիգացն ի մի վայր փակեաց. ապա ուրեմն ոչ ամենայն իրաւք լուռն կալ աներկիւղութիւն է ցանկասիրացն. Բայց ես ոչ լուռ կալ ասեմ զայս, այլ կարի քաջ ի բաց հրաժարեցուցանէ աւրէնսդիրն, քանզի ասելն թէ «Ոչ մտանիցես առ ամենայն ընտանութիւն մարմնոյ քո»** մերկանալ զամաւթ խայտառականաց նոցա՝ այսու ի մի վայր ածեալ փակէ զամենայն ազգ ընտանութեանն. գինէ այլ ընտանեգոյն կայցէ ուրուք. քան զկին իւր. զի

*Ծփես. ե, 3 **Ղեւտ. ԺՀ, 6

1 hlno վարդապետանոցն t էգիւտ k գիր l լուեցին փխ. լռեցին H զպարտեշտ bq պարկեշտ

2 u զպատուիրանաց s պատուիրանացն ô զպատու[...?] hlo բարբառեցաւ adkmps բան (c բանք) փխ. բարբառեցան L անուանակոչութիւնք b անուակցողութեամբք ûdhiklmo prst անուանակոչութեամբ

3 u աղտեղեալք d աղտեղացեալք lnkloprs աղտեղել t աղտեղիլ c աղտեղութեամբ անուանել ոչ û եւ ոչ ô կամեցեալ KMST ոչ կամեցեալք կրկնված է hlo չիք ոչ կամեցեալք BCU այդ b այ[լ] F հանուր փխ. ընդհանուր V չիք ի մի վայր irt չիք ի

4 APSTVXZWôûdefgiknqrt բովանդակ Y բովանդակք hlo բովանդակիչք mp բովընդակ s բովնդակ Yhlo անուամբ abcdefgikmpqst չիք անուամբք BE մամբասեաց

5 LYbdeglq առաքեալն ô չիք առաքեալ hlo ասաց SYôeghlo թէ bq մի փխ. եթէ L պոռնկութիւնք hlo պղծութիւն փխ. աղտեղութիւն

6 d անուանեսցին G ձերումն DH եւ ոչ վայել է Kbkgq վայելեսցէ

7 lSW'unt աղտեղութեան ôd աղտեղութիւն bhloq աղտեղութեամբ UYın անուամբք o անուանմբ d անուամբն hlo զաւրացան փխ. զարուացն Y եւ զանճառագործութիւն irt զանճառագործութիւնն ackmps զոճրագործութիւն (h ոճրագործութիւն d գչարագործութիւն l անճոխագործութիւն) փխ. զանճառագործութիւն n գա[ն]ճառագործութիւն

8 H զիգացեալն b զիգնացն abcdefgkm pqs չիք ոչ

9 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVXYZôn լուռն m կալն S անյերկիւղութիւն է d աներկեղութիւն է f աներկեղութենէ n աներկեւղութիւն lo աներկիւղութիւն ուսուցանէ ցանկասիրացն h չիք աներկիւղութիւն է... կալ

10 lo չիք ոչ DG լուռն d ցանկայսիրեացն hlo չիք զայս d ջաջաց փխ. քաջ ի բաց B այդ r չիք քաջ KLMQRXYZ հրաժարեցուցանել

11 F օրէնսդիրն d ասել hlo մացես l չիք ամենայն LQ ընտանութիւնն egq ընդանութեան

12 h չիք մարմնոյ NO մերկականալ l երկանալ փխ. մերկանալ l1 զանաւթ փխ. զամաւթ g խատտռականաց

13 p քոց փխ. նոցա ABCDEHU այսու hq այսուիւ, չիք ի G մ[է] K չիք վայր Eô ածել befgq ածէ U փակեալ d աղդն 1 աղդս ընտանութեան եւ զինչ ազգ ընտանէգոյն ուրուք կայցէ՝ mnq 14 IJQRSUX Wôûbn ընտանութեան c ընդանութեան d զաւանութեան փխ. ընտանութեանն

14 ho եւ զինչ այլ ազգ ընտանէգոյն ուրուք կայցէ (h կացցէ) H չիք այլ r ընդանէգուն NOPVWabcdefg kmpqrst կացցէ p զկինն U չիք զկին, զիւր

ոչ եւս երկու, այլ մի մարմին են*. եւ ի ձեռն կնոջն քոյր կնոջն յընտանութիւն առնն շրջեալ փոխեցաւ. զի որ զմայր կնոջն ոչ իշխէ առնուլ եւ ոչ դուստր կնոջն՝ եւ ոչ զքոյր նորին, վասն որոյ եւ ոչ զքոյրն իւր. եւ այս անդրէն առ կին իւր դարձեալ առ
5 ի չդառնալ եւ ոչ կնոջն յամուսնութիւն ընդ ընտանիս առն իւրոյ. քանզի հասարակ է ի վերայ երկոցունց ազգակցութեանն իրաւունք. բայց ես ամենեցուն, որ յաղագս ամուսնութեան խորհին, բողոքեմ, եթէ «Անցեալ է վայելչութիւն աշխարհիս այսորիկ»**, եւ ժամանակս կարճեալ է, զի որ ունիցին կանայս՝ իբրեւ թէ ոչ ունիցին
10 բայց գլուխ ճառելոցս՝ եթէ աւրինաւք դիմեալ ոք յամուսնութիւն, բացեալ առաջի կալ յաշխարհս ամենայն. ապա եթէ ախտաւոր է

* Հմմտ. Մար. ժ, 8 ** Ա. Կոր. Է, 31

1 hlo են փխ. եւս t չիք եւս BF այլ h չիք մի ABCDEFGHIJKLMNO PQRSTUVXYZWôûınrt չիք են o չիք եւ ի ձեռն ûhlo կնոջ b քոյր ho քոյրն F չիք քոյր կնոջն ûhlo (քոյր) կնոջ

2 BCDEFGaIrt յնտանութիւն H յընտանութիւն IJûlop ընտանութիւն odh ընդանութիւն c յընդանութ k յնտանութիւնն m յընտանութիւնն begq չիք յընտանութիւն... կնոջն BCDEFGlıMVYûcdfhio rt առն I առ շրջէ kmps փոխեացն hlo որպէս փխ. որ NOWûdh lo մայր û կնոջ J չիք ոչ

3 abdefphlklmopqrst առնել p չիշխէ A սկզբնապես զուստր ուղղած l; զզուստր GHôûeq զուստր b զուստրն hlo զդուստրն (h զըզուսաբ) զքոր (h եւ զքոյր) կնոջն, û կնոջ Jûhlo չիք ոչ (զքոյր) BCEFegmq զքոյրն b զքուրն d քոյր hlo զքոյր մաւր նորա (l նոր) hlo չիք վասն

4 hlo չիք որոյ եւ ոչ զքոյրն KL MQRSTXYZôck զքոյր û քոյրն b քուր d զքուր W նորա (k նորին) փխ. իւր (եւ այս) ırt եթէ փխ. եւ (այս) ô զայս abcdefgkmpqs չիք առ կին իւր hllort կինն I չիք իւր (զարձեալ) hlo առն bq այլ փխ. առ

5 hlo չիք ի, զդառնալ ps չդառնալոյ q չի դառնալ d կնոջ bq կնոջ (q կնոչ) նոցա ամուսնութիւն ôd ht ամուսնութիւն p յամուսնութ[ե]ամբ r յամուսնութիւնս clqrt չիք ընդ CDGH յնտանիս hl ընդանիսն o ընտանիսն b [ընտան]իս

6 G հասարակաց է BCEJMôat երկուցունց IV երկոցունք c երկոցունցն d երկեցունց lo ը-ոցունց FIMQS Xûdnqst ազգակցութեան W ազգականութեան o ազգականութեանց p ազգակցութեանց l ազգակցութիւն o ազգակցութիւնն bh չիք ազգակցութեանն... ամենեցուն Fır իբաւունս lo չիք իրաւունք

7 XYt յամենեցունց lo ամենեցունց l որ կրկնված է ôp ազգս L յամուսնութեան Y ամուսնութեանն d ամուսուն X խորհի o բող[ո]քեմ

8 befgq թէ K վայելչութիւնս f վայելչութիւն ձախ լուսանցքում rt վկայութիւն փխ. վայելչութիւն hlo չիք այսորիկ r չիք եւ

9 W չունիցին hlo ունին (կանայս) i չիք կանայս... ունիցին KLMQR XZôn իբր hlort որպէս փխ. իբրեւ lo չիք թէ hlo չունին

10 ho ճառելոցս ôl ճառելոյս ckps վախճանելոցս (d վաղճանելոյս m վազճանելոցս r վախջանելոցս t վաջջանելոցս) փխ. ճառելոցս o եթէ հնազանդիմ օրինօք abcdefgkm pqs եթէ (befgq թէ) ոք դիմեալ (a դիմանալ) աւրինաւք (bk աւրինօք egp օրինօք) hlo աւրէնք o չիք դիմեալ M յամուսնութիւնն NOVôbq ամուսնութիւն

11 G բացեալ առաջի կայ աշխարհս ձախ լուսանցքում hlo յառաջի km չիք կայ NO աշխարհիս hlo աշխարհ բացի dnr-ից մնացած Ջեռ-երր աշխարհս G չիք ամենայն chlo թէ h ուխտաւոր է փխ. ախտաւոր է

փոյթ ամուսնութեանն, վասն այնորիկ առաւել արգելլի է, զի ուզի ամենայն ոք զանձն իւր սրբութեամբ ստանալ եւ մի յախտս ցանկութեան անկանել։

1 IJMQSUVXWôûbdhlo *ամուսնութեան* t *յամուսնութեանն* hlo *չիք վասն այնորիկ* H *այնոր* abcdefgikm rst *այսորիկ* bq *առաքեալն (*efg *առաքեալ) փխ. առաւել* û *չիք առաւել* U *արգելի է* b *արգելեալ է* hlo *չիք զի ուսցի... անկանել՝ տող* 3 u *անարգելի է* NO *ուսուցի*

2 NO *ըսաանեալ* W *ըսաանալ* R̄ *չիք մի* ô *եւ մի եւս* ախտս U *յախտ* egmps *ախտս*

3 XY *ցանկութեանն* b *ցանկութեամբ* ôt *անկանիլ* c *անկեալ*

ԺԷ

ԿԱՆՈՆՔ ՍՐԲՈՑՆ ՍԱՀԱԿԱՑ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԳԼՈՒԽՔ ԾԵ

Ա. Վասն զուսումնասէրս ձեռնադրել քորեպիսկոպոսս։
Բ. Վասն սրբոյն Սահակայ հայոց հայրապետի յաղագս քորեպիսկոպոսաց։
Գ. Վասն զսաղմոսերգութիւնսն անխաւիան կատարել։
Դ. Վասն տեսուչ քորեպիսկոպոսին։
Ե. Վասն մինչ ժողովքն կատարին՝ շրջել քորեպիսկոպոսին եւ քննութիւն առնել։

1 u կանոնահիմբի №-ը մուծված է վերնագրում այսպէս՝ *կանոնք ժէ սրբոյն Սահակայ հայոց հայրապետի յաղագս քորեպիսկոպոսաց* փխ. *կանոնք... գլուխք ծե* n կանոն ort չիք *կանոնք* Wbq չուցի վերնագիր a *կանոնք... ճշմարիտ քարոզն* 374-րդ էջի 5-րդ տողը բնկած է t *խսահակայ* Ldefgkmps չիք *հայոց* IJKLMQSTZdkmps *հայրապետին* BCDEFGH չիք *հայրապետի* ı *կանոնք... հանդերձեալ դի դործիցէք* 474-րդ էջի 14-րդ տողը չի ընդօրինակված DGHIJNOPQS TVYZ *գլուխ* n *ունի գլուխս* փխ. *գլուխք* M *ծէ* ô *ծե այսինքն* egk mps չիք *գլուխք ծե* hl *սրբոյն սահակայ հայոց հայրապետին* (h *հայրապետի*) *կանոնք գլուխ* (h *գլուխք*) *ծե* c *գլուխք ծե կանոնք սրբոյն սահակայ հայրապետին գլուխք* փխ. *կանոնք... գլուխ ծե*

2 Xoc *զուսումնասէր* b *զուսումնասէրն* q *ուսումնասէր* eīg *զուսումնասէրսն* h *զամուսնասէրս* փխ. *զուսումնասէրս* q *ձեռնադրեալ* X *քորեպիսկոպոս* J *եպիսկոպոս* e *քորեպիսկոպոսաց* g չիք *քորեպիսկոպոս*. բացի AP-ից մնացած Ձեռ-երը *քորեպիսկոպոս* u չուցի ամբողջ ցանկը

3 d *սրբոյն* X *սեզաննոյն* g *զեզաննոյն* EYd *զարդարոյն* b *զարդոյն* efg *զարդուն* r *զարդարելոյն* F *զարբարելո* փխ. *զարդարուն պահելոյ* ô *պահելոյ զարդերուն* J *պահել*

4 Ydfhi *զսաղմոսերգութիւնս* w̄ *սաղմոսերգութեան* ô *սաղմոսերգութիւն* begpq *սաղմոսերգութիւնս* bcdefgkmpqs *կատարելոյ* r *կատարեսցեն*

5 bq *տեսուչք* d *տեսուչս* Af *քորիսկոպոսին* X *քոյրեպիսկոպոսին* bq *եպիսկոպոսին* kmps *քորեպիսկոպոսին համառաւաելոյ* (p *համառաւելոյ*) *զեկեզեցին* (k *զեկեզեցի*)

6 բացի FLZbdeghkmqt-ից մնացած Ձեռերը չուցեն *վասն* d *զի մինչ* LZ hkim *ինչ* (PUs *զինչ*) փխ. *մինչ* NOW *ժողովն* Un *ժողովեալքն* bq *ժողովուրդն* e *ժողովրդականք* g *ժողովրդականքն* t *կատարեն* bc defgkmps *կատարին քննել շրջել* W *շրջեր* q *քննել* փխ. *շրջել* X *քոյրեպիսկոպոսին* b *քորեպիսկոպոսն* eg *քորեպիսկոպոսի* fs *քորիսկոպոսին* q *քորիսկ[ոպոսին?]*, չիք եւ

7 q չիք *քննութիւն առնել*

Ջ. Վասն երիցանց եւ ուխտի մանկանց։
Ի. Վասն արբեցողաց եւ կռուողաց։
Ր. Վասն պոռնկորդւոց եւ երկակաց ոչ հաւասարել չնորհին։
Թ. Վասն երկիւղիւ հրամանն տալ քորեպիսկոպոսի։
Ժ. Վասն դպրոցացն ի վանս։
ԺԱ. Վասն քորեպիսկոպոսի որ զաւշաքաղութեամբ յածիցի։
ԺԲ. Վասն խոյս տալ մեղ ի չարէն։
ԺԳ. Վասն երիցանց, վանականաց եւ համաւրէն ժողովրդականաց։
ԺԴ. Վասն բառնալոյ դասպիսի թշնամանս։
ԺԵ. Վասն գլխաւոր քահանային հանապազ կալ լեկեղեցին։
ԺԶ. Վասն զմկրտութիւնն առնել երկիւղիւ։
ԺԷ. Վասն սարկաւագի որ մկրտութիւն առնէ։

1 bq երիցանց f ի մանկանց o մանկանանց b մանկանց եկեղեցոյ km ps մանկանդ ոչ թողուլ դպաշտաւն

2 b արբեցողացն m արբացողաց X կռողաց b կովողացն q կռուողացն ô չքք եւ կռուողաց

3 IJKLMQRSTVXYZônor պոռնկորդաց bdeqo պոռընկորդաց F պոռնկորդոց cl պոռնկորդոցն hl պոռնկորդացն r պոռընկորդացն kmps պոռնկորդուոցն ckmrt երկականց b երկանանցն d երկակեաց e երկկանանցն f երկկանացն g երկկան !- - -?] hl երկականանցն o երկականաց ps երկականց q երկանանցն bq հաւասալ (e հաւասատալ) փխ. հաւասարել oeg չիք չնորհին g չիք ոչ... չնորհին

4 X երկիւղի ô երկիղի b երկիւղիւ իւր հրամանն X տալոյ BCDEFGHNO Wôabcdhklort քորեպիսկոպոսին X քոյրեպիսկոպոսին fs քորիսկոպոսի q քորեպիսկոպոս

5 Wdefg դպրոցաց ps դպրնց I դըպրոցանցն bhlq դպրացն H վասն դպրոց նորին վասն փխ. վասն... ի վանս Kô որ ի վանսն LMQRS TXYZ որ ի վանս ⸗ որ ի վասն hdfkmpqs ի վանսն

6 X քոյրեպիսկոպոսի fs քորիսկոպոսի b քորեպիսկոպոս A դոշաքաղութեամբ q դաւշաքաղութեան FV յածիցէ W յածեցի ôd ածիցի befg յածի g չիք յածիցի

7 hlo չիք վասն... ի չարէն q չիք խոյս բեև գրելու համար պետք բաց են թողել beg տալոյ Q չիք մեղ բեև գրելու համար պետք բաց են թողել X ի չարէ

8 ABCDEFGHKLMNOPQRSTUVY ZW երիցանցն b իրանց փխ. երիցանց q իրիցանց egkmps եւ վանականաց NO վանանականանց Uh վանականանց G չիք եւ ô եւ համօրէն ժողովրդոցն եւ ժողովրդականաց R եւ համարէն W չիր եւ համաւրէն ժողովրդականաց d ամենայն փխ. համաւրէն b ժողովրդոցն q ժողովելոց փխ. ժողովրդականաց mps ժողովրդականաց որ ծուլութեամբ ունին դկարդն k 9-րդ և 10-րդ աղերի միջև ևոր վերնագիր՝ վասն որ ծուլութեամբ ունին դկարդն

10 K վասն... թշնամանս ևերքևի լուսանցքում f բառնառալոյ o բառնառոյ X բռնադատելոյ փխ. բառնալոյ, դպշնպիսի

11 Yeg քահանայի ô դալ DGH չիք կալ JQRSTXYô եկեղեցին cefkm pqs յեկեղեցիս q յեկեղեցի

12 DG մկրտութիւնն Hôegq մկրատութիւն b մկրտութեան IKLMQRST VXZWcdklmoqrs դմկրատութիւն b առնելոյ c երկեղիւ f երկիղիւ kmps երկիւղիւ և ոչ կանանց մերձ լինել ի ժամ մկրտութեամբ

13 bq սարկաւագացն eg սարկաւագայ bq որք NOWd զմկրատութիւն bq մկրտութիւնս b առնէ cdefkm pqs առնեն t չառնէ

ԻԸ. Վասն պատարագիք ի գլխաւոր քահանայիին տանն եղիցի։
ԻԹ. Վասն աւելի տալ ղշնորհ գլխաւոր քահանայիին։
Ի. Վասն մկրտութեան ձիթոյն։
Ի.Ա. Վասն սպասու եկեղեցւոյ որ ի հարսանիս տան։
ԻԲ. Վասն քահանայից որ դալեկութիւնս առնեն։
ԻԳ. Վասն տգիտաց եւ երկականանց։
ԻԴ. Վասն քահանայից որ ղգերեղմանս լեկեղեցիս առնեն։
ԻԵ. Վասն քահանայից որ դսրբութիւնն ի տուընս շինականաց տանին։
ԻԶ. Վասն ուսուցանելոյ ղժողովրդականսն։
ԻԷ. Վասն աղայոց չաւրհնել պսակ։
ԻԸ. Վասն քահանայից յանդգնութեան։
ԻԹ. Վասն քահանայից միաբանութեան։
Լ. Վասն ժողովրդականաց որ յապտպ հրաւիրեցան։
Լ.Ա. Վասն որ տգիտութեամբ մեղանչեն։
Լ.Բ. Վասն պտղոց եւ ընծայից։
Լ.Գ. Վասն ոչ առնել գինաբբուս ի լալիս։

1 KLMQRSTXYZôbdegq պատարագի c պատրիարդիք փխ. պատարագիք բացի bcdefgkmpqrst-ից մնացած Զեռ-երբ չուենե ի Wbd քահանայի q քահանայ F տան beq տալ փխ. տանն g չիք տանն եղիցի bq եկեղեցին (e յեկեղեցին) փխ. եղիցի

2 Y չիք վասն... քահանային Un տան FL գշնորհս befgq շնորհս cdlmp rst շնորհ ô գլխաւոր քահանային գշնորհ A քահանային b քահանայից ef քահանայի g չիք քահանային

3 t սկսած 3-րդ տողից մինչև 535-րդ էջ տող 11-րդ չի ընդօրինակված GHeq մկրտութիւն KLRTXY մկրտութեանն IJ ձէթոյն b ձէթոյք eg ձէթուն kmps ձէթոյն քահանայապետն աւրհնէ կաթուղիկոսն (k այսինքն կաթողիկոսն)

4 g վասն չտալ զպսպս եկեղեցոյն ի հարսանիս փխ. վասն... տան M սպասաւոր IM յեկեղեցւոյ Lk ms եկեղեցւոյն VYôdhloq եկեղեցոյ bcfp եկեղեցոյն e եկեղեցուն Y չիք ի d ի հարսանիսն տանին eq տալ b տալ այսպէս

5 b քահանայիցն KLMQRTXYZ գայեկութիւն S պայեկութիւն d դայեկութիւսն ô սաեբկութիւն փխ. դայեկութիւնս

6 L աբգիտաց N գիսաց FH երկականց b երկականացն cf երկականաց e երկականանց g երկկանաց lo երկականանցն

7 hlo քահանայի q քահանայիցս IJS Xôhlo եկեղեցիս g չիք առնեն

8 ô քահանայ q քահանայիցս Y որք ô զսրբութիւնն km զսրբութիւն Ybcdefghlopqrs զսրբութիւնս eg չիք ի տունս

9 b տանին այսպէս g չիք տանին

10 ô ժողովրդականացն e ժողովուրդ g ժողով[...?] NOVWbcdfhklm op ժողովրդականս r ժողովուրդականն s ժողովրդականս

11 G տըղայոց q տղայոցն f տղայոց չաւրհնելոյ տղայոց պսակ ô պսակն ոչ օրհնել l պրսակ b պսակս

12 bq քահանայիցն ô յանդգնութեանց XY յանդգնութեանն ô անդգնութիւն deg անդգնութեան q անդգնութեանն

13 JY միաբանութեանն

14 g չիք ժողովրդականաց Gô ապտպ abcdefgbklmoqrs յապտպս o հրաւիրեցին q հրօրէից

15 r որք l չիք որ

16 k պիտղոց ô տղայոց փխ. պտղոց, ընծայի o ընձաից

17 ô չիք վասն DGH մի փխ. ոչ Un չառնել hl առնուլ b գինաբբուսն c գինաբբուսս eiq գինեբբուս ô արբուս ի լալէ g ի լալիս գինեբբու cdkmps ի լալիսն befq չիք ի b լալուս e լալի

ԼԴ. Վասն քահանայից զգուշացուցանել զյանցաւորս։
ԼԵ. Վասն աբեղայից։
ԼԶ. Վասն եկեղեցւոյ եւ վանաց թէ որպէս։
ԼԷ. Վասն միաբանելոյ վանաց եւ եկեղեցւոյ։
ԼԸ. Վասն վանաց թէ լինչ պատճառս շինեցաւ։
ԼԹ. Վասն ամաչեցուցանել զյանդգնեալսն։
Ի. Վասն յայտ առնելոյ զհատուցումն շնորհիցն։
ԻԱ. Վասն ագապի որ մասնականաւ։
ԻԲ. Վասն պատարագաց որ ի վանս կատարին։
ԻԳ. Վասն ամուսնացելոց քահանայից։
ԻԴ. Վասն սահմանադրութեան կանոնաց։
ԻԵ. Վասն եպիսկոպոսաց թէ որպէս պարտ է զպաշտաւնեայս Աստուծոյ խնամել։
ԻԶ. Վասն քահանայից թէ որպէս պարտ է պատուել զաստուածընկալ սեղանն։
ԻԷ. Վասն եպիսկոպոսաց։

1 ôk վասն քահանայից որ զգուշացուցանել (o զգուշացուցանել) զյանցաւորս (ô պարտ է զյանցաւորս) N քահանայի X զգուշացուցանելոյ g խրատել փխ. զգուշացուցանել BCEIJVdps գանցաւորս X զյանցաւորսն f զյնցաւորս be գանաւրէնս (g գանօրէնս q զյանաւրէնն) փխ. զյանցաւորս

2 ABCDEFGHIJNOPUÍ արեզէից b աբեզայիցն ô վասն աբեզայից կըրկնված է kmps վասն աբեզէից ի կբաւնս կալ

3 IVXYobcdehlopqs եկեղեցոյ ob eq վանից Odeq թէ որպէս է W չիք թէ որպէս g չիք վասն... գտուրս տան՝ 367-րդ էջի 10-րդ տողր

4 cdkms միաբանելոց e վանից Yb եկեղեցոյ եւ վանաց ô եկեղեցաց եւ վանից NOWe չիք եւ IM յեկեղեցւոյ TVXcfhloq եկեղեցոյ e եկեղեց

5 befq վանից X թ[է] Fs զինչ DGHI JKLMQRSTXYZôdeklnpqr ինչ b թէ ինչպէս շինեցոս պատճառաւ Qehlor պատճառ Un պատճառի dq պատճառաւ e շինս

6 X ամեաչեցուցանելոյ beq ամաչեցուցանելոյ BCDEFGHIJNV de զանգգնեալսն b զանտգնեալն flq զյանգգնեալն ho զյանգգնեալ r զզյանգգնեալս Zô զյանգգիմանեալսն փխ. զյանգգնեալսն

7 o յայդ IXY գհատուցմունսն ô գհատուցման բացի bcdefhklmopq rs-ից մնացած Ձեռ-երր գհատուցմունս ô զշնորհիցն b շնորհաց q շնորհացն d շնորհին ekmps շնորհից

8 KLMQRSTXYZdqr յագապի X մասնակականաւ h մասնականաւն d մասնակս

9 d պատագարին e պաատարագի ôd ի վանսն RXY կատարի b կատարեացաւ eflq կատարեն

10 BCDEFGH ամուսնացելոյ r ամուսնելոց kmps քահանայից իբաւանց

11 XY սահմանագրութեանն ô սահմանադրութեանց d սահմանագրութիւն d կանոնաց այս ô կանանցն փխ. կանոնաց

12 r եկեղեցնաց փխ. եպիսկոպոսաց Ge զպաշտօնայս b զպաշտօնս q զպաշտաւնս hlo պահել զինչս եկեղեցոյ (o եկեղեցւոյ) փխ. զպաշտաւնեայս... խնամել

13 IJ աստուածոյ զաստուածընկալ սեղանն խընամել Z վասն... խնամել ընդքեի յուսացցուսմ e չիք խնամել

14 f պարտից պատուել bckmpqs իցէ փխ. է E պատուել q պատուեալ Wbe զաստուածընկալս q զաստուածընկալեալս ô աստուածային

15 r սուրբ սեղանն Wd սեղան e եկեղեց[...?] փխ. սեղանն bq չիք սեղանն

16 q եպիսկոպոսացն ô վասն եպիսկոպոսաց որպէս խնամէ ժողովուրդ kmps վասն եպիսկոպոսաց որ զմարմնոյ բնտանիսն առաւել մեծարեն p այս վերնագիրր դրված է խր և ծ վերնագրերի մէջ

ՃԸ. Վասն զգուշութեամբ պահեսցի սահմանս ալս։
ՃԹ. Վասն եպիսկոպոսաց եւ վարդապետաց։
Ի. Վասն եպիսկոպոսաց եւ իշխանաց։
ԻԱ. Վասն եպիսկոպոսի թէ որպէս պարտ է պահել զինչս եկեղեցւոյ։
ԻԲ. Վասն իշխանաց եւ ժողովրդականաց որք տուրս տան յեկեղեցի։
ԻԳ. Վասն թէ Աստուծոյ են ինչքն։
ԻԴ. Վասն թէ առաքելական պատուոյ եղեր արժանի։
ԻԵ. Վասն որք զտուրս տան։

Կանոնք սրբոյն Սահակայ հայրապետի

Յաղագս քորեպիսկոպոսաց թէ ո՞րպէս պարտ է զկանոնական կարգն հաստատուն պահել յեկեղեցիս.

1 p թէ փխ. վասն cdkms վասն թէ W պահելոյ Wor զսահմանս b սահմանացս d սահմանն d չիք այս hl չիք վասն... այս

2 q վարդապետացն kmps վարդապետաց որ (p դի մէ փխ. որ) աչառեցեն

3 B չիք վասն b եպիսկոպոսից X չիք եւ bq իշխանացն kmps վասն եպիսկոպոսաց խնամօք (ms խնամաւք) կալ ի սահմանս իւրեանց

4 ô եպիսկոպոս h չիք եպիսկոպոսի oh չիք թէ befg չիք պարտ է bq պահեալ e պահէ IJ յեկեղեցւոյ VYôbcehlo եկեղեցոյ f եկեղեցոյն q եկեղեցուն kmps վասն եպիսկոպոսաց զգուշութեամբ պահել զինչս եկեղեցւոյն այս վերնագիրը km ps-ում դրված Ի 6-րդ տողում իսկ 6-րդը՝ 8-րդ տողում

6 X ժողովրդական BCDEFGHMb efq որ o տուր hlo տուն փխ. տուրս

7 HKLMRSTYZ եկեղեցի Q եկեղեցին X եկեղեցւոյ ôbhloqr եկեղեցոյ d յեկեղեցին e յեկեղեցոյ km ps վասն իշխանաց տրոց որ յեկեղեցիս

8 KLRTXYZde յաստուածոյ bcdefq չիք ինչքն o վասն թէ աստուածոյ են ինչ ամենայն տուրք մարդոյ որ կան ի ձե[ռ]ս իւրեանց km ps վասն (p չիք վասն) թէ (p եթէ) աստուածոյ են ինչք եկեղեցւոյ (ps եկեղեցոյ) եւ եպիսկոպոսն տեսուչ

9 Gô չիք թէ o յառաքելական ELQR STZ պատուոյ XYoel պատոյ ô արժանի եղեր kmps վասն այնոցիկ որ զայլս զրկեն եւ տուրս տան յեկեղեցիս կամ յայլս (k զյայլս)

10 hl վասն թէ որք DEbeq տուրս U զտուր I զտունս փխ. զտուրս kmps պատուէր եպիսկոպոսաց բովանդակ կարդաց եկեղեցւոյ խնամք տանել

11 û չուճի երկրորդ վերնագիրը n կանոն բացի bcdefgkmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն կանոնք V սրբոյ M սահակայ հայոց հայրապետի IJKMZr հայրապետին bcdefg mpqs չիք հայրապետի

12 m չիք յաղագս... յեկեղեցիս Wck ps քորեպիսկոպոսի bq քորեպիսկոպոսութեան f քորեպիսկոպոս c եւ թէ bq չիք թէ n զկանոնական hl չիք զկանոնական

14 ô զարդն bcefghklqs զկարգն q պահելո KLMQRSTXYZô պահել ի տուրս յեկեղեցիս (Lo եկեղեցիս M յեկեղեցի) b պահելոյ եկեղեցոյ զկանոնականս սահմանս աստուածային պատուիրանացն փխ. պահել յեկեղեցիս I յեկեղեցիս V յեկեղեցիս d յեկեղեցին k զեկեղեցիս q եկեղեցո eg յեկեղեցիս աստուածոյ բացի Wbcdefghklpqs-ից մնացած Ձեռ-երր յեկեղեցիս բառից հետո ունեն ABCDEFGHIJLPQRS TVZno զըլուխս ծե NO գլուխս ծ եւ ե GKMXYô գլուխ ծե U գլուխք ծե ր ծե

ՇԻ (ՇԻԶ) Ա. Զի սրբոց բարեպաշտաց եւ առաքինութեամբ պալծառացելոց պարտ է հաւատալ զպատիւ կարդի պաշտամանս այսորիկ, վերադոյն ճառեցաւ ի մէնջ, որոց մաքուր են միտք յարծաթասիրութեան ախտէ, եւ ձեռք իւրեանց ի կաշառոց, ուսումնասէրք եւ պարկեշտք, որք բաւական իցեն եւ զայլս ուսուցանել, զամենայն յանձն արարեալ նոցա զնկեղեցիս, անլապաղ խնամով՝ պալծառացուցանիցեն առաւել ածահաճոյ վարուք, երկիւղածս եւ զգաստս եւ հլու յամենայն բարեյորդորութիւնս:

ՇԻԱ (ՇԻԷ) Բ. Եւ զտաճարս աղաւթիցն՝ յորս սարք եւ աստուածընկալ սեղանն է հաստատեալ, յորոյ վերայ կատարի մեղսաքաւիչ եւ կենդանարար խորհուրդ մարմնոյ եւ արեան ապրեցուցչին մերոյ եւ Տեառն, ըստ արժանի բաւականութեանն զարդարուն պահեսցեն անխափան լուցմամբք եւ խնկարկութեամբք, եւ պարսպեալ եղիցի քաղաք որմովք. մերձ ի նա մկրտատուն շինեսցեն յաւանս, որպէս եւ սովորութիւն իսկ է, եւ յայլսն՝ ի նմին կանգնեսցի աւազան մկըր-

1 Y սրբոց befgqx եւ բարեպաշտից Ychmops բարեպաշտից dl բարեպաշտից O պայծառելոց bq պայծառասցելոցն f պայծառեցելոց

2 d զպատիւս h զի պատիւ. û կարգի եպիսկոպոս պաշտամանս l պաշտամունս bq պաշտպանս g պաշտամանս Y այ[ս?]որիկ û վերնագոյն

3 û վառեցաւ փխ. ճառեցաւ, չիք ի մէնջ ob ի մէջ F յարծաթասիրութեան o յարծաթասիրութեանն b յարծ[..?]սիրութեան lôû արծաթասիրութեան JMNOSVW արծաթասիրութեան Y յարծաթասիրութենէ h յարծաթասիրութեամբ n յախտէ արծաթասիրութեան

4 IJûr յախտէ Y ախտի bfgqx ախտէն e ախասէն r եւ ձեռն NO ի կաշառուց Vbefgq ի կաշառոյ û ի կաշառաց

5 r այլ փխ. որք V բաւականեցին o բաւականացին hefgq են փխ. իցեն eg չիք եւ oq զայլ l զայս փխ. զայլս hlo ուսուցանեն o ուսուցանելն Feg անձն o չիք յանձն d արար

6 U չիք նոցա IJl անապատ egq յանապատ ûհանապատ փխ. անյապազ IVbq պայծառացուցանեն eg պայծառացուսցեն r պայծառեցուցանիցեն x պայծառացուցանել

7 begq վրիւք b զերկիւղած c զերկիւզածս degkpqs զերկիւզածս ô սպաստս ckmps զգաստոն beq զգեստս (g զգէստս) փխ. զըգաստս L հըլու FIMôbegq ամենայն

8 o բարիորդորութիւնս u բարեյորդութիւն d բարէյորդորութիւն or բարեյորդութիւնն

9 b տաճար û զպատճառ փխ. տաճարս R̄oq աղաւթից û աղօթից ô գորս û եւ սուրբ h սուրբս NXW սեզան

10 bcefgkmpqs սեզանն հաստատեալ է Qd չիք է d հաստատեսցի IJKLMR STXYZôûg որոյ G վասն փխ. վերայ b չիք յորոյ... կենդանարար e կատարեալ է եւ [?] աստրի g կատարեալ է ի մեզսաքաւիչ եւ ի կենդանարար û մեզսաքաւիչ

11 ho խորհուրդ eg յարեան p տեառն մերոյ X չիք եւ (տեառն)

12 IMQSUXWoûbcdefgkmpqs բաւականութեան bf զարդուն

13 L լուծմունք o լուցքմամբք bq լուծմամբ R խնարկութեամբք û խընկարկութեամբ x խնկարկութեամբ r պարապեալ փխ. պարսպեալ x չիք եղիցի l որմովք փխ. քաղաք որմովք

14 h եւ մերձենա Tcdefghklopqrsx եւ մերձ b մկրտութիւն egx մկրտատունս n մկրտատունն Wô շինեսցին U շինեսց MOXWdq յաւազանս (b աւազանս eg եւ յաւազանս x եւ անդ) փխ. յաւանս

15 KLMQRSTXYbcdhkmprs այլսն ô զայլսն qյայս փխ. յայլսն Y կանգնեսցին f կանգնեսցի gh կարգեսցի փխ. կանգնեսցի

տուքեան, որոյ ծննդեամբ հոգին սուրբ վերստին նորոգելով դրոշմէ լինել որդիս լուսոյ. վասն որոյ բազում պատուոյ մեծարանաւք պարտիմք մեծարել։

ՇԻԲ (ՇԻԸ) Դ. Եւ պաշտաւն սաղմոսերգութեանն անխափան լիցի ի տուընջեան եւ ի գիշերի, ըստ աւրինակի մալրաքաղաքացի հաւրն հովուապետի. զի ամենայն ումեք չէ աւրէն եւ իշխանութիւն լսապղել զայն կարգ պաշտամանն, կամ նորաձեւութիւնս ինչ առնել, այլ միշտ ի նմին յարամնալ։

ՇԻԳ (ՇԻԹ) Դ. Զնոյն եւ տեսուչ քորեպիսկոպոսն պարտի համառաւտել զամենայն եկեղեցիս եւ եթէ ոք հեղգասցի եւ ըստերիւրեալ գացի՝ լանգիմանեսցեն. կշտամբեսցեն խրատու վարդապետութեան, եւ գանիւք եւ տուգանաւք պատուհասեսցեն ատենական հրապարակաւ, զի եւ այլք երկիցեն։

ՇԻԴ (ՇԻ) Ե. Քանզի պարտ եւ պատշաճ է յամենայն տարուոջ, յորժամ ժողովքն կատարիցին, ըստ կանոնական սահմանադրութեանց շրջել

1 CDHLU ծննդեամբ bq ծնընդեան l ծննդեան c հոգւոյն սրբոյ CDH Yû սուրբ հոգին bIor սուրբ հոգւոյն (r հոգւոյն) CDLV վերըստին hlo նորոգել G դրոշմէ L դրոշվելով b դրոշմն q դրոշմ

2 ô լինիլ I ոյոր LRSTXZûl պատուոյ Ur պատուօք n պատուաւք W պատուոց q պատուուց egn և մեծարանօք (n մեծարանաւք) R մեծարեալ

3 ô պարտեմք եւ մեք մեծարել b պատուիմք մեծարեալ այսպէս փխ. պարտիմք մեծարել q պատուեմք փխ. պարտիմք

4 ôp զպաշտօն kms զպաշտաւն egr պաշտօնն FIJMOSUVXYWôû deghln սաղմոսերգութեան b սաղմոսերգութիւնս q սաղմոսերգութիւն e կացէ bcdfgbklmopqr sx կացցէ փխ. լիցի KZ աբւընջեան L տուընջեանն X տուընջեան d տըւընջեան A տուընջեան ô տունջեան

5 eq չիք ի KLR յաւրինակի STXZ յօրինակի Y մայրաքաղաքի hlorx մայրաքաղաքաց Qp հաւր l հօր x չիք հաւրն Teg հովապետի b հաւտապետին q հաւտապետի x հովուապետին

6 NOXW զամենայն hlo ուրբէք pr ուրբեք Sô արարչէն փխ. աւրէն o ապաղել

7 hl կարգս ô կարի փխ. կարգ C պաշամանն bq պաշտպան hl պաշտման d նորձեւութիւնս l եւ ոչ փխ. ինչ u չիր ինչ B այլ

8 b միշտ r մինչ փխ. միշտ be յարայմնալ x յարանալ S յարամնալ (o տրտմնալ d յորոյ մնալ) փխ. յարամնալ

9 bp ի նոյն blo տեսուչք bq տեսող (e պտեսողք g պտեսող) փխ. աեոուչ lô քորեպիսկոպոսին Xû քորեպիսկոպոս h քորեպիսկոպոսքն l քորեպիսկոպոսունքն LQhl պարտ է n համաբաւտել r համառաւտել bq հիմնառատել փխ. համառաւտել p զեկեզեցիս ամենայն

10 ûlrklm քէ I յեղգասցի bcdefmoq rsx կամ փխ. եւ (ըստերիւրեալ) hl եւ կամ ըստերիւրեալ Qû չիք եւ (û ուն եւ) ըստերիւրեալ գացի ô ըստերիւրիւրեալ cdefgkqsx ստերիւրեալ

11 KLRTYZ վարդապետութեանն ô չիք եւ (գանիւք)

12 W տուգանիւք p տոգանօք q տուդանանաւք lô պատուհասեսցին Q ատենակաւ

13 begq չիք եւ (այլք) Ibdefghlo qrx այլքն b եկեսցեն eցզ եկեսցեն

14 Hb պարտ է եւ ôûeg ամենայն VYôbdefgq ասրոջ b չիք յորժամ NOWûbcdefgbklmopqrsx ժողովք o ժողովուրդքն փխ. ժողովք

15 XWôbq կատարիցեն h կատարեսցեն lo կատարեսցին n կանովնական o սահմանադրութեան cdefgbkmo pqrs սահմանադրութեանցն Y շրջիլ I շրջեր

քորեպիսկոպոսաց ի հաւատացեալ նոցա հակեղեցիան եւ քննութիւն առնել վարաց եւ կարգի պաշտամանն, թէ որպէս ունիցին, եւ համարս պահանջել լերինցանց եւ ի սարկաւագաց ժամուցն քարոզութեանցն եւ ազատիցին մատուցման եւ զկնքատուացն մի ըստ միոջէ լարմարումն կատարելութեան, եւ զպատարագամատուցացն սարսափելի խորհրդոյն պատշաճող սպասահարկութիւն, դի փոխեառանգն յաւժարութեամբ եւ երկիւղիւ անդրդուելի պահեսցին. վասն որոյ թէ հեղգալցեմք՝ համարս պահանջելոց եմք, եւ եթէ ոք տարտամ եւ լեռնեալ գտանիցի ի աքանչելի ճառեցեալս աւանդութենանց, կրնացէ պատուհաս սաստիկ, ո՛ ոք եւ իցէ, եւ ի պատուոյն իւրմէ կրկեալ եղիցի՝ մինչեւ հաշտեացի ընդ նմա վարդապետն։

ՇԻԵ (ՇԻԱ) Զ. Եւ ոչ միայն երիցանց եւ սարկաւագաց պարտ է մշտնջենաւորել ի պաշտամանն, այլեւ ամենայն ուխտի մանկանց. եւ եթէ

1 b քորեպիսկոպոսն cdegkmpqs քորեպիսկոպոսացն f քորեպիսկոպոսացն bcdefgkmpqs չիք ի egq հաւատացեալն r ի յեկեղեցիան Mcdhkm psx յեկեղեցիան b եկեղեցիս egq յեկեղեցիս

2 c առնուլ Vd վարուցն o գարկի hl չիք կարգի û պաշտամանն ghl պաշտամանն b պաշտպան o պաշտպանն cdhlmors եթէ k չիք թէ N ուրիցին V ունիցի bq իցեն փխ. ունիցին W չիք եւ (համարս)

3 p համար lJQSôûhlno երիցանց bq յերիցանց b չիք ի d ի սարկաւագացն ûb ժամուց x զժամուցն W եւ քարոզութեանցն և ôûd np քարոզութեանց

4 ABCDEFGHIJNOPUVXWûbhl աղաւթից (նաև աղօթից) v զաղօթիցն bcdefghklmoqrsx մատուցումն U չիք եւ (զկնքատուացն) K զկնքատրւացն X կնքատուացըն ô զքնքատուացն p զկնքաւորացն Yq կատարելութեանն g եւ մի ըստ

5 Wei պատարագամատուցացն q պատարագ մատուցուացն u զպատարագամատուցաց mps պատարագամատուցողացն b պատարագ մատուցեալ c պատարագ մատուցողացն k պատարագս մատուցողացն q պատարագս մատուցեալ d պատարագն մատուցացն

6 l խորհրդոյն բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը պատշաճաւոր (նաև պատշաճօդ) ô պատշաճոյդ LMQRSTX Zohd սպասահարկութեան Y սպասահարկութեանն g սպասահարկութիւնս

7 d յաւժարութեան e ոժարութեամբ FK անդրդւելի

8 Yr եթէ IV հեղգասցեմք o հեղգասցիմք b չիք համարս պահանջելոց եմք p տալոց փխ. պահանջելոց eg եմ փխ. եմք p թէ x չիք ոք

9 hl տրտում (I տարամ) փխ. տարտամ oû եռնեալ bergq գտցի bcd efgkmpqs չիք ի be աւանդայայտութեանց chmosx աւանդապայտութեանց u ճառեցեալ d օանդս պահութեանց q աւանդս պահութեանց

10 KLMQRSTXYZo կրեսցեն l պատուհասս h սաստիկս Q կրեսցիկ փխ. սաստիկ bq ոբք փխ. ո ոք Y ո և ոք իցէ u չիք ոք r չիք եւ (իցէ) hlx չիք եւ (ի պատուոյն) eg չիք եւ ի պատուոյն... նմա տող 11 EKLZo պատուոյն o պատոյն u պատուոյ q պատ[ոյ]ն

11 f եղից bqr չիք ընդ dfm նա փխ. նմա E եւ վարդապետն eg վարդապետին o վարդայպետն r վարդապետ

13 o երցանց q իրիցանց DGH մինչեւ ընջենաւորել F մշտընջենաւորել lJKLûhl մշտնջենաւորել

14 begq եւ փխ. ի bq պաշտամանց hl ի պաշտման բացի RVXYZegx-ից մնացած Ձեռերը ի պաշտամանն f ամեն eg ուխտին bq տեառն փխ. ուխտի բացի bcdefghklmopqr-x-ից մնացած Ձեռերը չունեն եւ

ոք մեղկ եւ յոյլ իցէ՝ ղնոյն կրեսցէ պատուհաս։ Այլ զտգէտս եւ զգինուորս ամենեւին իսկ պարտ է որոշել ի շնորհէն վայելից, որ ինչ ի ժողովրդականաց ի տուն Աստուծոյ մտանիցէ. քայց թէ ինքեանք կամ զաւակք իւրեանց հրահանգիցեն լինել արժանի։

ՇԻԶ (ՇԻԲ) *է. Նոյնպէս եւ զարբեցողսն որոշեսցեն եւ զկռուողսն՝ մինչեւ լապաշխարութիւն եւ յուղղութիւն եկեսցեն, ըստ առաջնորդին կամաց։*

ՇԻԼ (ՇԻԴ) *Ը. Իսկ զպոռնկորդին եւ որ յերկրորդացն են նոցին հաւասար մինչեւ յերրորդ ծնունդ, ըստ առաջին կանոնացն հեռի կացցեն ի*
10 *կարգէն եւ ի շնորհացն, զի պարկեշտ եւ սուրբ եւ աներկեւեան եղիցի ուխտ պաշտաւնէից Աստուծոյ. զի թէ Ղեւտական ազգն այնպիսի պատուէր ընկալաւ սոսկալի եւ զգուշաւոր անարատ սպասաւորութեանն՝ որչափ եւս առաւել այժմուքս են արժանաւոր փութոյ՝ ըստ Պաւղոսի վկայութեանն։*

1 W *հոյլ* o *ոյլ* R *յայլ* (bl *ծոյլ*) փխ. *յոյլ* kmps *ծուլացեալ* փխ. *յոյլ էջէ* eq *եւ յոյլ եւ* bq *պատուհասն* p *զպատուհաս* begq *այն* փխ. *այլ* o *և և զտգէտս* û *ազէտս*

2 Y *զինորս* ô *զգինորս* ûbdhlqr *զինուորս* kmps *զգինուորեալն, քերթին* փխ. *ամենեւին* Y *որոշեն* D *վայելիցեն* begq *վայելիցէ* x *չիք վայելից* b *չիք որ*

3 ım *չիք ինչ* b *չիք ինչ... մտանիցէ* KL MPQRSTXZôhloqx *ի տունն* û *մտանիցէ աստուծոյ* ô *մտանէ* r *մտանիցի* փխ. *մտանիցէ* Xbefglpqx *եթէ*

4 d *չիք ինքեանք կամ* Weg *զաւակ* n *զաւակն* ô *աւազակք* փխ. *զաւակք* Y *հրահանգիցեն* c *հրահանգիցել* ps *հրահանգիցեն* x *հրահանգեսցին*

5 P *սոյնպէս* (g *որպէս*) փխ. *նոյնպէս* Ng *զարբեցողն* ü *զարբեցողս* ô *որոշեսցին* eg *չիք եւ* (*զկռուողսն*) F *զկռուողսն* s *կռուաւղսն*

6 IJSôü *ապաշխարութիւն* N *յապաշխարութիւնն* ôû *ուղղութիւն* N *ընդ* փխ. *ըստ, առաջնորդի*

7 IJUbdegnq *կամացն*

8 A *զպոռնկորդիս* ü *պոռնկորդիս* hkl mos *զպոռնկորդիսն* p *զպոռնիկսն* h *չիք եւ* q *յոր* Hkmps *երկրորդացն* բացի nx-ից մնացած Ջեռ-երը *յերրորդացն* (G *երրորդացն* ô *երորդացն* û *յերրորդաց* b *յերրորդի* cf *ցերրորդ* deg *ցերրորդն* q *յերորդի*) փխ. *յերկրորդացն* N *չիք յերկրորդացն... մինչեւ* bq *էցեն* փխ. *են* q *նոցա* x *չիք նոցին*

9 kms *ցերրորդ* p *երրորդ* q *ցերորդ* IKMYbdefgbklqx *ծնունդն* efgx *կանոնաց* m *կանոնացն հեռի կրկնված է* b *կացեն*

10 o *ի շնորհաց* kmps *զոր* փխ. *զի բացի* hlrx-ից մնացած Ջեռ-երը *չուենեն եւ* (*աներկեւեան*) Ol *աներկեւեան* h *աներկեան* bq *աներկեւան* (b *աննենդեւան*) *խարդախ եղիցի*

11 Y *եղիցին* IJû *յուխտ* b *ուխտապաշտաւնէիցն* ô *պաշտօնէից* kp *պաշտօնէին* ms *պաշտաւնէին* Mbcefgbklmopqrsx *աստուծոյ* (e *յաստուծոյ*) *զարդարուն* (hl *եւ զարդարուն* M *զարտարուն*) *եւ ճշմարիտ հաւատովք եւ գործովք առաքինութեանն* (rx *առաքինութեանց*) *ցանկալի* (b *ցանկալ*) *ամենեցուն եւ պատուական որպէս եւ վայելէ* (f *եւ է վայելէ*) *պաշտոնէից աստուծոյ* փխ. *աստուծոյ*

այս հատվածը հավանաբար հետագայի ընդմիջարկություն է, որովհետև նախադասության իմաստին ոչ բան չի ավելացնում. b *քէեւ*

12 DGH *այնպիսին* IJû *այսպիսի* bq *զսոսկալի* hl *չիք զգուշաւոր անարատ* p *չիք անարատ* Y *սպասաւորութեանն*

13 u *այժմուց* oq *այժմունքս* d *փոյթոյ*

14 BCDEFGHJUYchkmnopqrs *վկայութեանն*

ՇԻԸ (ՇԻԴ) Թ. Արդ՝ զամենայն զայս տիւր եւ երկիւղիւ պարտի հրամանն տալ եւ կարդալ տեսուչ քորեպիսկոպոսն, զլաւս եւ զաջողակս պատուոյ եւ մեծարանաց առնել արժանի, եւ զանպիտանն խոշտանգանաց մանաւանդ զուսամնատեացն. զի որ «կամակոր է լուսմանէ՝ անկանի ի չարիսն»* ըստ գրեցելումն։

ՇԻԹ (ՇԻԵ) Ժ. Վասն որոյ եւ անհատ պարտի պահել յարդարուն զդպրոցն ի վանս եւ յայլ արժանաւոր տեղիս, զի լուսաւորեալք լուսով պատուիրանացն Աստուծոյ՝ զամենեսեան լուսաւորեսցեն. քանզի յորժամ ուխտն որ գլուխն է եկեղեցւոյ ընտիրք եւ պիտանիք լինիցին, եւս առաւել ժողովուրդն։ Եւ. եթէ եղիցի ոք ի ժողովրդենէն ծոյլ, վարուք առաքինութեան զիւրագոլն լիցի ածել լուզզութիւն, քանզի չէ միտքր յաղագս այդորիկ հող ի վերայ քորեպիսկոպոսին՝ այլ առնել եւ վարուց ժողովրդեանն, եւ ըստ պարապոյ ուխտաւորեալ պահոցն եւ աղաւթից՝ ուրախացուցանել գրոց սրբոց վարդապետութեամբ, շա-

*Առակ. ԺԻ. 16

1 KLMQRSTXYZöb *գայս ամենայն (LTZ յամենայն)* cf *երկիղիւ* r *երկիւ* b *եւ պարտ է* dq *պարտ է*

2 V *չիք կարդալ* bcdefgkmpqs *չիք տեսուչ* IJû *քորեպիսկոպոս* d *քորեպիսկոպոսաց* f *քորիսկոպոսն* kms *քորիսկոպոս* Unr *զլաւն* d *զլաւ* H *զլուս փխ. զլաւս* p *զլաւս եւ զընտիրս եւ զաջողակս* GH *չիք եւ (զաջողակս)* d *զաջողակն* KLSX Zû *պատուոյ* bcdefgkmps *պատուեսցէ*

3 Y *չիք եւ (մեծարանաց)* cefgkm pqs *արասցէ փխ. առնել* bd *արժանի արասցէ* Vbdhlqx *զանպիտանս* o *խոշտանաց* u *խոշտանկանացն*

4 ü *զուսումնատեաց* blo *զուսումնատեացն* G *գոր փխ. զի որ* û *չիք որ* IJ *ուսմանէն* oo *ուսմանէ* BCDE FGH *անկցի* Qh *անկանիս* eg *յանկանէ*

5 Q *գրեցումն* W *գրելոցն* l *գրելումն*

6 ô *այսորիկ փխ. որոյ* hl *Թ և ժ ճոդվածներր միացված են* cdefgbkopq rsx *չիք եւ* hlx *անընդհատ* S *արգարուն* ô *արգարոյն* n *յարգարումն* cefgkmpqs *գյորդորումն (b ըգյորդորումն* d *գորդորումն) փխ. յարգարուն* û *գըպրոցս* x *գպրոցն* bcdefgkmpqs *չիք գպրոցսն* r *չիք ի*

7 efghlnox *ի վանսն* r *գվանսն* H *վնանս փխ. վանս* IJKLMQRST YZôbr *այլ* û *լուսավորեալ* IJû *լուսովք* Q *յուսով (b պատուով) փխ. լուսով*

8 ô *որժամ*

9 IJZû *յուխտն* BCDEFGHZcdkm ps *գլուխ է* IR *յեկեղեցւոյ* VYôce fghoqr *եկեղեցոյ* b *եկեղեցոյն* L *եւ կրկնված է* N *պիտանի*

b *լիցին* d *եղիցին*

10 c *ի ժողովուրդն* eg *ժողովրդեանն* Y *չիք եւ* Uhn *Թէ* p *եթէ ոք ի ժողովրդենէն եղիցի ծոյլ վարիւք* F *ի եղիցի* X *ոք եղիցի* hx *ի ժողովրդենէ* AB *ծոյլ* c *ծոյլք* deg *ծուլ* x *լոյթ փխ. ծոյլ* b *լուարուք (eg յուղարուք) փխ. վարուք*

11 x *անառակութեամբ փխ. վարուք առաքինութեան* FYl *առաքինութեանն* ba *յառաքինութեամբ* Leg *առաքինութեամբ* b *գիւրայգին* bcdefghklmopqrs *լինի* x *առնի փխ. լիցի* beg *յածել* o *չիք ածել, յուղութիւն* e *ուղղութիւն*

12 bcdefgkmpqrsx *եւ յաղագս* d *յազակս* e *այգօրիկք* Hq *հոգի ի* Xd *հոգս* fms *քորեպիսկոպոսին* n *չիք եւ*

13 N *ժարուց փխ. վարուց* ü *ժողովրդեան* lo *որ փխ. եւ (ըստ)* Y *պարապուոյ* lq *պարապոյս* V *կարապո փխ. պարապոյ* o *ուխտնիաոքեալ* KLMQSTXYZôb *պահոց* R *պահայ փխ. պահոցն*

14 V *աղօքին* dhl *աղաւթիցն* Z *ուրախացուցանել փխ. ուրախացուցանել* b *ի գրոյ* U *չիք սրբոց* ô *վարդապետութիւն* b *վարդապետութեան* q *վարդապետութեանն*

հել զմեղուցեալսն, եւ տալ տեղեկութիւն կրթութեան եւ պահպանութիւն ամբիծ հաւատոյ, եւ ղգուշանալ եւ փախչել ի հերձուածողաց եւ յաղծապիղծ գործոց, քանզի զդիտաւորութեան գործ նոցա է հաւատացեալ եպիսկոպոսին, ըստ աւրինակի բարգաւաճեալ մեծի մարգարէին Մովսէսի, որ կացոյց ոստիկանս ի վերայ ժողովրդեանն քննել եւ դատավճիռ հատանել. եւ զծանր ինչ բան առ ինքն հասուցանել, եթէ զգուշասցին եւ զգուշացուսցեն ըստ պատգամի մարգարէութեան, թէ «Ահա սուր գայ»*. եւ ազգ երկրին ապստամբեալ անփոյթ առնիցէ՝ նոքա յանաւրէնութեան իւրեանց մեռցին, եւ նա ապրեցուսցէ զանձն իւր։

Շլ. (ՇԻԶ) ԺԱ. Ապա եթէ զաւշաքաղութեամբ յածիցի զհարկն միայն պահանջել, եւ ագահութեամբ զոսկւոյ եւ զարծաթոյ մթերն փափագիցի մթերել, եւ պղերգացեալ ի մոռացաւնս զկանոնական քննու-

* Չմմտ. Եզեկ. Է, 4

1 b եւ զմեղութեանն q զմեղուցեալն hlo զմեղուցեալս B չահել... կրթութեան ճախ յուսանցքում o յոյալ H տեղեկութեամբ KLk TZ տեղեկութիւնն Y կրթութեանն, պահպանութեանն hlox պահպանութեան

2 MQXYôûcflopor անբիծ dkmpsx հաւատոց o չիք եւ (զգուշանալ) cps զգուչալ ô փախչիլ E հերձւածողաց Xmps հերձուածողացն k հերձւածողացն eg ձերձողաց (b զերծողաց) փխ. հերձուածողաց

3 F յաղս պիղծ ô աղծապիղծ h յաղծապեղծ d յայլպիղծ (q յայլապիղծ b յաղգայպիղծ) փխ. յաղծապիղծ U յաղծապիղծոց փխ. յաղծապիղծ գործոց ü չիք եւ յաղծապիղծ գործոց RS զգիտաւորութեան o զգիտութեան û գիտաւորութիւն b ի գիտաւորութեան hIx գիտաւորութեան q զգիտաւորութեանն K գործոց û գործոյ efgk նոցա է հաւատացեալ է b հաւատաց h հաստատեալ փխ. հաւատացեալ

4 eg օրինակին u բարգաւաճել b բարքհաճեալ q բարզհաճեալ bg մեծ r մեծէ b մարգարէն

5 NO մօսէսի Y մոսէսի ôíkmrs մովսիսի x մովսեսի IJ ոսսիկանս N յուստիկանս OV յոստիկանս Qbq ուստիկանս d ոստիկեանս W ժողովրդեան

6 b դատայվիճիռ d դատաւյվճիռ q դատավիճիռ p դատապարտել եւ վճիռ փխ. դատավճիռ ô դատավճիռ եւ առնել եւ հատանել Vq ծանր b ծանիր fl զծանրք û բանն bcmq հատուցանել փխ. հասուցանել

7 bq չիք եթէ... զգուշացուսցեն M եւ ըստ պատգամի մարգարէութեան զգուշցուսցեն թէ ահա JLg զգուշացուցանեն FVYcefgbklmopqr sx մարգարէութեանն

8 H եւ թէ o չիք թէ b ի սուր bcdef gkmpqs չիք եւ cdkmps յազգ

9 eg փոյթ befgkmoqrsx առնիցեն Y նոքօք IMô անօրէնութեան J անաւրէնութեան Y յանօրէնութեանց nq յանաւրէնութեանն q իւրոց Nq մեռցեն ü մեռանին

10 befgq նա (b զնա) զանձն իւր ապրեցուսցէ (b ապրեցուցանէ) ô ապրեցուսցէ

11 bhloqx թէ բոլոր Ձեռ-երր զոշաքաղութեամբ Uû յածիցէ obeg ածիցի ps եւ զհարկն ü զհակն k զհարկս

12 H զոսկւոյն IVYWôbcdefghloqr զոսկոյ KRSX զարծաթւոյ ô արծաթոյ h մթերոյ bcdefgklmopqrsx մթերս ho փափաղիցէ Ix փափաքիցէ o փաթիցի (p փափիցի) փխ. փափաղիցի BCDFIJKNOPQSTUVYZ Wn փափաքիցի

13 bq պղերգեցեալ begq չիք ի IJû ի մոռացմունս Kôdr ի մոռացաւսն LXWhp ի մառացունս beg մոռացան ü զքննութիւնս r քննութիւնսն

թիւնս դարձուցեալ, զոր ամբողջ եւ անվթար պարտ էր պահել, բոլորովիմբ թողեալ, լքեալ զիւր դիտաւորութեան պահպանութիւնն, եւ եկեալ սուրն կորուսանիցէ զնոսա, ինքն եղիցի պարտական եւ ի ձեռաց նորա խնդրեցից զարիւնն։ Վասն որոյ պատ-
բաստ կալ հրամայէ ճշմարիտ քարոզն, հակել եւ արթուն լինել. «Զդոյշ կացէք անձանց եւ ամենայն հաւտիդ, յորում եդ զձեզ Հոգին սուրբ տեսուչս՝ հովուել զժողովուրդ Տեառն, զոր ապրեցոյց պատուական արեամբն իւրով»։ Եւ զերախտիս հատուցմանցն պարզեւ ի յայտ առնէ. «Զի լերեալ հովուապետին՝ ընդունիցիք զանթառամ վաստաց պսակն»**։

Շղմ (Շիէ) ժԲ. Եղիցի մեզ ամենեցուն խոյս տալ եւ փախչել ի չարէն եւ արդարութեանն լինել հետամուտ. յամենայն ժամ ի հաճոյսն Աստուծոյ ծախել զկեանս մեր, զի անձանց եւ այլոց բազմաց լինի-

*Գործ. Ի. 28 **Ա Պետ. Ե. 4

1 ó դարձեալ, չիք զոր GY անբողջ Y չիք եւ RXhl անվատթար bk mq անվաթար W անվնաս փխ. անվթար Neíg է փխ. էր f պահեալ

2 cefgkmpqsx ե բոլորովին hl եւ բոլորովիմն o եւ բոլորովիմբ r եւ բոլորիմ b բոլորին d բոլորովին J բոլորովիմբ befgq լքեալ թողեալ l լքեալ ú իւր b դան[...?] զիւր A դիտուքեան ñեռագայում ուրիշ-ներք սրբագրել են դիտաւուքեան LVYx դիտաւորութեանն bhlor դիտաւքեան (cefgkmq դիտուքեանն ps դիտուքիւնն) փխ. դիտաւորուքեան IKLQRSTUVXZWûdlx պահպանուքիւն Yq պահպանուքեանն kmps զպահպանուքիւնն

3 b աւրն փխ. սուրն eghlo կորուսանէ b զնոսա ապա ինքն hl ինք

4 ô ի ձեռին բացի Ybdefgbklmopq rsx-ից մնացած Ձեռ-երր նոցա փխ. նորա ú խնդրեսցի x զարիւնն խնդրեսցի X զարիւնն ôcdkm ps զարիւն begqx վասն որոյ-ից նոր ñոդված համապատասխան համարով՝ ոխք (bx չիք ոխք) ժր

5 b հրամայէ պատրաստ կալ W քարոզողն hl հակեալ U հակել փխ. հակել M լինել ասէ զդուշ

6 o լինիլ որ ասէ զդոյշ BCDE GHQXYûbdeghlopqr զդուշ o լերուք փխ. կացէք bq յանձանց hl յամենայն F յաւտիդ ú հաւատիդ փխ. հաւտիդ IJKLQRSTXYZ oûeg որում ûs եւ NO ձեզ d հոդին սուրբ զձեզ

7 ls տեսուչ befgq չիք տեսուչս Aôbdef gqs հովել û ժողովուրդ hlo զժողովուրդս BCDFGHIKLNOPYZW ôûacdf ապրեցեցոյց b ապրեց q ապրեցաբ

8 abcdefgkmpqs չիք պատուական r եւ սուրբ արեամբ ôûgbloqx արեամբ Gl չիք եւ hq զերեխտիս IVb հատուցմանն

9 fgq պարտ եւ ի (b պարտի եւ) փխ. պարզեւ ի p արասցէ փխ. առնէ DGHIJKLQRSTYhloqr երեւել oû երեւիլ OW յերեւելի Lelo հովապետին a հովւապետին r հովուապետի cdq հաւտապետին b հաւտայպետին d ընդունիցեն բացի ûbefgpqx-ից մնացած Ձեռ-երր ընդունիցին

11 T եղիցին բացի abdefghmopqrx-ից մնացած Ձեռ-երր ձեզ ôr փախչիլ q վաղչիլ r եւ անդ արդարութեանն

12 H արդարութիւնն b արդարութեամբ e յարդարութեանն RX Y արութեան փխ. արդարութեանն IJKLMQNOVZWôûadux արդարութեան ôr լինիլ abcdefgkmp qs հետամուտ լինել ôefgq ամենայն b յորժամ փխ. յամենայն ժամ ô ժամ լինիլ ի հաճոյսն Ybe fgq ի հաճոյս

13 L ծախիլ r մեր ի յայս դի q լինիցիմ

ցիմք առիթ փրկութեան, եւ բաւական եղիցուք համարձակելով ասել. «Ահաւասիկ ես եւ մանկունք իմ, զոր ետ ինձ Աստուածն։ Շնորհաւք եւ մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։*

Նորին կարգ քահանայից առ ժողովրդականս եւ նոցին ժողովրդականաց ճնազանդութիւն եւ կարգ ուղղութեան առ քահանայս։

ՇԼԲ (ՇԻԸ) ԺԳ. Եղբարց սիրելեաց երիցանց եւ վանականաց, որպէս ամբաստանութիւն եղեւ առ մեզ ի բազում տեղիս ժողովրդականաց զքահանայից՝ թէ որպէս ծուլութեամբ ունին զկարգ եկեղեցւոյ պաշտամանն եւ աղաւթից, եւ զայլ ամենայն կարեւոր առաջնորդութիւն. մանաւանդ ուսումնատեցութեան, զի ասացին թէ ինքեանք չեն ուսեալ, եւ զորդիս իւրեանց ի դպրոց ոչ ունին, եւ վասն տգիտութեան՝ երիցութեան արժանի ոչ լինին, եւ մեզ զրկանք են եւ նեղութիւն, զի դատարկացեալ եմք նոքաւք եւ ի նոցանէ, եւ ամենեւին

* Նայ. Ը. 18

1 Y *փրկութեանն* n *բաւական մեք եղիցուք* L *լիցուք* n *համարձակել ասելով* abcdefghklmopqrsx *համարձակութեամբ*

2 abcdefghklmopqrsx *ասելով (*d *չիք ասելով) թէ (*l *չիք թէ) ահաւասիկ (*l *ահաւասիկդ)* as *եւ փխ. ես* q *եւ ես փխ. ես եւ* f *մանկունկք* DGH *չիք իմ* aefhlmoprsx *զորս* bq *եւ ետ*

3 acdloprs *չիք եւ (մարդասիրութեամբ)* L *փրկչին մերոյ յիսուսի* û *չիք եւ փրկչին* Y *չիք փրկչին* Aa *փրկչի*

4 N *քրիստոսի փխ. յիսուսի* bq *քրիստոսի որում վայելէ փառք (*b *չիք փառք)* d *քրիստոսի որում վայել է փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս ամէն*

5 A *Նորին աց լուսաւորում այս վերնագիրը մի քանի Ձեռ.երում որպէս հոդված* N-կալված է՝ DEGr̄ic *ժդ* b *ժդ* e *ռծր-ժե* f *ռծ-ժդ* g *ռծա-ժդ* BCDEGHIUVûabcdefgbklmo pqs *չիք Նորին* HIKr *կարգք* Dô *կարք* M *բան (*q *երդ) փխ. կարդ* o *չիք կարգ* L *ժողովուրդականս* c *ժողովրդականն* Eô *չիք ժողովրդականս եւ նոցին* f *ժողովրդականց*

6 begq *հնազանդութեան* ô *կարի փխ. կարգ* DGHô *ուղղութիւն* VY *ուղղութեանն* bq *քահանայսն*

8 bho *եղբայր* l *եղբայրս* o *եւ երիցանց* bq *երիցանց* hlo *վանական* Yr *անբաստանութիւն* dk *ամբաստանութեան* b *ամբարտաւանութիւն (*l *ապստամբութիւն) փխ. ամբաստանութիւն* o *ապբաստանութիւն*

9 d *չիք եղեւ* K *ի մեզ բազում* R *ժողովրդական*

10 bq *քահանայից* abcdefgkmpqs *չիք թէ* A *ծուղութեամբ* ô *ծուլութիւն* QVYôabcefghloqr *եկեղեցւոյ*

11 ô *պաշտամանն* g *պաշտման* b *պաշտպան* X *պատմեն փխ. պաշտամանն* ôd *չիք եւ (աղաւթից)* R *այլոթից փխ. աղաւթից* Kô *այլ* F *գայս փխ. գայլ* NO *կարգ եւ որ (*W *կարգաւորը) փխ. կարեւոր* acdkmps *առաջնորդութեան* bef gq *առաջնորդութեանց*

12 x *վասն ուսումնատեցութեան* DG HY *ուսումնատեցութեանն* L *ուսումնատեաց* bq *ուսումնատեցութեանց* s *ուսումնատեացութեան* û *չիք թէ*

13 Yôcr *ուսեալք* a [*եւ դորդ?*]*իս* Y *տգիտութեանն* b *տգիտութեանց*

14 Y *եւ երիցութեանն* q *իրիցութեան* b *գմեզ* ô *նեղութիւնք* q *նեղութեան*

15 CGYbhloq *դատարկացեալք* q *եմ* abcdefgbklmopqrsx *եւ նոքաւք (*egklprx *նոքօք)* abdhlqr *չիք եւ (ի նոցանէ)* x *եւ ի նոցանէ եւ խոպանացեալ եմք յամենայնի եւ ամենեւին* HYôps *չիք եւ (ամենեւին)*

անտեղեակ եւ անմխիթար դրոց սրբոց։ Զնոսին զոր լուաք ի նոցանէ ղիտացտք եւ մեք եւ զգացաք լաւագոյ, վասն դի ի շատ տեղիս ոչ զոք գտաք քահանայութեան արժանի ի տգիտութենէ, եւ ժողովուրդն խոպանացեալ մնայր, եւ մեք տարակուսեալք ոչ գտաք, որ զնոսին ինքեանս կարդել ի քահանայութիւն, այլ հրաժարեցուցեալ զնոսա ի բնակութենէն՝ աւտարաց պիտանեաց եւ գիտնոց տուաք զժառանգութիւն նոցա։ Ուրդ՝ որպէս յամենայն ժամ պատուէր լեալ էր ի մեղէ առ ձեզ, եւ. գրելով եւ հրամանս տալով յանդիմանս՝ ամենայն կարգի եկեղեցւոյ եւ ձեր անձանց կազմութեան, արժան էր թէ խրատեալ էիք. եւ այդպիսի տրտունջ ղձէնջ ի ժողովրդականաց ոչ հասանէր առ մեզ եւ ոչ զձեզ ի թերութեան տեսանէաք եւ ոչ զեղջ եւ ապաշաւ լինէր։ Եւ վասն մտից եւ պտղոց եկեղեցւոյ զոր դուք ի ժողովրդականաց առնուք եւ մեր ձեզ թողեալ է. եւ եւս, դի ամենայն պատիւդ ձեր հայի առ գիտութիւն եւ արժանաւորութեամբ զկարգս եկեղեցւոյ ունել, եւ յորդորել զժողովուրդն ի խրատ բարւոյ եւ ի պատկառանս, ամենայն հոգեւոր երկիւղածութեամբ։

1 r անտեղեակք b ի դրոց hlo դործոց փխ. դրոց û սուրբ գրոց I սրբոց b որ kmps չիք զոր ô լուաք km ps քննեցաք փխ. լուաք

2 bcgq չիր եւ մեք d եւս փխ. եւ. (զգացաք) u չիք եւ. (զգացաք) r որքացաք acefghklmops ողացաք d զգացուցէք bq ըստացաք փխ. զդացաք kmps ի վերայ նոցա յոյժ փխ. բաղում x բազում տրտմութեամբ MQYbdeg չիք ի û բազում փխ. շատ

3 f զիտաք փխ. գտաք Y քահանայութեանն M քահանայութեան արժանի... ոչ գտաք ծախ լուսանցքում r չիք ի NO ի գիտութենէ

4 NOWôûd տարակուսեալ OW զտայք p չիք որ

5 abcdefgklmps կարդեալ W ի քահանայութիւնն BU այդ l չիք այլ Wûh հրաժարեցուցանել

6 A սկզբնապես գրված է եղել ի բնութենէն, ետագայում ուրիշներք սրբագրել են ի բնակութենէն IJK LMûhlor ի բնութենէն (Y ի բնութեանն են) փխ. ի բնակութենէն egx ի բնակութենէ bq պիտանաց N գիտանոց KLZ տուաք F աւաք փխ. տուաք

7 ô որպէս որ ամենայն d յորժեալ փխ. որպէս յամենայն ժամ eg ամենայն ABCDEFGHJkpqs լիեալ b տուեալ փխ. լեալ

8 bcq ի մեզանէ d ի մեզնէ eg ի մեզէն YWlorx ի մէնջ h ի ձէնջ R ի մեզէ Hegp չիք եւ (դրելով) r դրով x եւ յանդիմանս հրամանս տալով hl յամենայն Fb չիր ամենայն x վասն ամենայն

9 bq կարդ M յեկեղեցւոյ VYôacfhl or եկեղեցոյ bepq եկեղեցի b ձեզ DGHbegq կազմութիւն Y կազմութեանն abcdefgkmpqs չիք արժան I է

10 u խրատեցեալ O չիք եւ V այսպիսի Y այնդպիսի neou տրտունջն Y ի ձէնջ NOW չիք դձէնջ b որ փխ. ոչ

11 bq ձեզ փխ. մեզ o ոչ ի ձեզ թերութեան d չիք ի Y ի թերութեանն abdefgkmpqsx ի թերութիւն d դդեղջ

12 eg չիք եւ (ապաշաւ) x լինէր մեզ P պղտոց eg պտղոյ QVYôbcef ghloqr եկեղեցոյ p զի փխ. զոր

13 b ի ժողովրդականացն bq ձեր eg զձեր hlo էր ô եւ եւս պիտանեայ եւ զի ամենայն û չիք զի

14 p պատիւ k ի փխ. առ bcdefgm pqrs առ ի գիտութիւն (d գիտութեան)

15 begq զկարգ MQ յեկեղեցւոյ IJNY ôabcefghloqr եկեղեցոյ

16 DGHc չիք ի U պատուական (m պատառանս) փխ. պատկառանս JLM QRSTXZ յամենայն GJ երկիւղածութեանն c երկիղածութեան AB CDEFHINOPSUWafhkmnq երկիւղածութեան

ՇԼԳ (ՇԻԹ) ԺԴ. Արդ՝ բարձէք այսուհետեւ ի ձեզէ զայդպիսի թշնամանս, զորդիսդ ի դպրոց կալարուք. զի գիտունք լինիցին. ծաներուք, զի որպէս կուրութիւն աչաց ատելի է մարմնոյն, նոյնպէս ագիտութիւն ոգւոյ ատելի է Աստուծոյ, մանաւանդ քահանայից, լուայք ի մարգարէէն, այլ աւրինակ կացուցէք ճշմարիտ զանձինս ձեր ժողովրդականաց՝ ամենայն պարկեշտութեամբ* աղաւթից եւ պահոց անձանձրոյթ հոգ տանել։

ՇԼԴ (ՇԼ) ԺԵ. Զամառն գլխաւոր քահանայն հանապազորդեալ լեկեղեցւոջն կացցէ, եւ այլ ընկերքն շաբաթուք առ նմա փոխանակաւ կացցեն, զի պաշտամունքն տուընջեան եւ գիշերոյ մի խափանեսցին, վասն զի այդ է գործ մշակութեան եւ նոյն պատիւ։

ՇԼԵ (ՇԼԱ) ԺԶ. Մկրտութիւն առնել երկիւղածութեամբ, եւ կանայքն ի ժամ մկրտութեանն մերձ առ քահանայսն մի իշխեսցեն կալ, որպէս

* Համմ. Տիթ. Ե. 7

1 N յայսուհետեւ o ի ձեղնէ այսուհեաեւ CDbq ի ձեզանէ BEGHRc eghlor ի ձեղնէ Wx ի ձէնջ

2 bcefghklmopqrsx զորդիս d զորդիս ձեր ի q եւ ծաներուք

3 L կորուբիւն û չիք աչաց eg կա փխ. է Vôû մարմնոյ N նուընպէս ahdefghklmopqrsx եւ տգիտութիւն b տգիտութիւնն u գիտութիւն

4 DKLMSTXZr ոգւոց GQb ոգոց HYô հոգոց INOWû հոգւոյ J յոգւոյ cefghloq ոգոյ d հոգոյ H չիք է eg եւ աստուծոյ Y նոցա փխ. աստուծոյ ô եւ մանաւանդ hl լուարուք ô լուաք NOXabcdefgkmo pqrs լուաք A լուաք ñեռագայում սրբագրել նñ լուայք

5 lud ի մարգարէէն l ի մարգարէին x ի մարգարէէն որպէս եգեկէել գոչէ հոգւով սրբով եւ ասէ, թէ ե՞ռ հովիւ տաբապարտ աբօտ որ թողի զխաշինս իմ յայ բազուկ քո և յայ ակն քոյ այլ զի մի լուիցուք զնորին պատուհասն ՝ այլ օրինակ ճշմարիտ կացուցէք BC այդ KLRZ յաւրինակ TX յօրինակ c կացուցեք կրկնված է u զճշմարիտ abcdefghkmpqs չիք ճշմարիտ befgq չիք ձեր

7 o անձանձրոյթ b անձանձրոյ d հոտ փխ. հոգ ST տանել հոգ o անել զհոգք r տանիլ x տանել բառից ñեռո բնագիրը շարունակվում է և ի միտ առնուլ զասացեալսն ի մաղաքիայէ, թէ ընթութիւնք քահանայիցն գիտութեան գգուշասցին. զի օրէնք հարցանիցն ի բերանոյ նորա քանզի հրեշտակ է հզօրի աստուածոյն.

8 DGHJPQûqs յամառն e համառն Mb կամառն Y քահանայից u քահանայքն q քահանայ KLMQRTX Zû յեկեղեցւոջ S եկեղեցւոջ Vf oq յեկեղեցոյն Yo եկեղեցոջ beg եկեղեցոյն

9 ô կացէ hl կեցցէ BCF այդ NOW առ փխ. այլ ñw շաբաթուքն n շաբաթու r շաբաթութեամբ q չիք շաբաթուք b չիք շաբաթուք առ նմա ô րնդ փխ. առ abcdefgkmpq փոխանորդաւ Y կայցցէ

10 ûdhlo պաշտամունք bq պաշտմունք G տուընջեան KLQXZ տըւընջեան R տըւնջեան ô տունջեան AYf տունջեան N եւ ի գիշերոյն IJKLMNOPQRSTUVXZWn գիշերոյն ABCDEFGH գիշերւոյն u գիշերային lJkr մի խափանեսցեն Yô մի խափանեսցի d պակասեսցեն փխ. խափանեսցին

11 Q չիք զի ackmps չիք է KLRTV Yr մշակութեանն d չիք նոյն o պատուոյ

12 g զմկրտութիւն q մկրտութեամբ NOY եկեղեցածութեամբ P եկեղեցածութեան NOYWôûbdef gq կանայք

13 CDEFGHIQRSVXWôûdhlnpx մկրտութեան M մկրտութեամբ G ի (H ան) փխ. առ Yabdpqs քահանայս o քահանայն G իշխեցին NO որպէս սովորեցին կալ

սովորեցին ումանք առնել լանդգնաբար եւ մկրտել ընդ նոսա, այլ ի տեղւոջ իւրեանց ազաւթեսցեն։

ՇԼՋ (ՇԼԲ) *ԺԷ. Եւ սարկաւագք մկրտութիւն մի իշխեսցեն առնել. ապա եթէ արասցեն՝ լուծեալ լիցին ի սարկաւագութենէն հանդերձ պատուհասիւ, զի ոչ է սարկաւագն քահանտել, այլ սպասաւոր քահանայիւն։*

ՇԼԷ (ՇԼԳ) *ԺԸ. Եւ պատարագիք ի գլխաւոր քահանայիւն ի տուն երթիցէ յամենայն ժողովրդականաց, եւ երէցեդպրարք եւ այլ ընկերք նոցա մի իշխեսցեն ի տունս իւրեանց առնուլ պատարագիք, թէպէտ եւ քահանայք իցեն. եթէ իցէ ոք որ առցէ ի տուն իւր՝ ընդ պատուհասիւ լիցին եւ զիտասցեն, զի ի մեզէ հատուցումն ընդունին արժանի ստունդանութեան իւրեանց։*

ՇԼԸ (ՇԼԴ) *ԺԹ. Եւ գլխաւոր քահանայն վասն հանապազորդ լեկեգեցւոջ ի գործ կալ՝ Բ երդ աւելի առցէ, քան զիւր ընկերքն, թէ գետւդ մեծ իցէ։*

1 abcdfglıklmopqrsx *սովորեցան* eg q *յառնել* ôeg *անգգնաբար* d *մկրտել գնոսա ընդ նոսա* HXbegq *չիք ընդ* q *գնոսա* BF *այլ* b *այլ փխ. այլ*

2 H *չիք ի* Voabcfhoq *ի տեղոջ* Y *ի տեղուջ* eg *ի տեղոյն* ô *ազօթս կացեն*

3 Vdefnx *սարկաւագունք* Yr *սարկաւագ* ô *սարդաւագ* bq *սարկաւագունքն* bfq *մկրտութիւնս* Y *մի մկրտութիւն* IJû *մի իշխեսցեն մկրտութիւն* r *առնուլ* o *չիք այլ* abcdefglıklmopqsx *թէ*

4 o *առնիցեն փխ. արասցեն* H *լուծ* b *լուծցեալ* d *լուծցին* b *լինիլն* n *եղիցեն* x *լինիցին* d *չիք լիցին* Yûb *ի սարկաւագութենէ* o *ի սարդաւագութենէ* b *հանդերձիւ* r *պատուհասի*

5 û *սարկաւագ* ô *ինքն փխ. սարկաւագն* GYbefgq *քահանայի*

7 beg *պատարագի* l *պատարագիկք* d *պատարագիչք* x *պատարագացն երախայրիք փխ. պատարագիք* ûbgn *չիք ի (գլխաւոր)* abcefg hklmopqrsx *չիք ի (տուն)* Gacdh klmoprsx *տունն* bq *յոտն (*eg *ոտն* f *որանն) փխ. տուն*

8 ôûeg *ամենայն* bq *ժողովրդականացն* BCDEFHlYq *երիցեդրարց* AGJLM PQRSTUfn *երիցեդբարք* KNOVZ ôe *երիցեդրայրք* b *երիցեդրարցն* q *երիցեդրայրք* Xhlmpx *երէցեդրայրք* boq *այլք* Y *նորա*

9 hkms *ի տուն* a *ի [տուն]ն* d *չիք ի տունս* o *իւրեան* g *չիք իւրեանց* G *առնել* eg *պատարագ* r *պատարագիկք*

10 ôbhq *քահանայ* abcdefhklmopqs *թէ* H *չիք իցէ* KLMQRSTXYZo *ոք իցէ* hlo *երէց փխ. իցէ ոք* eg *առնէ* Wbdefghklmopqs *ի տունս* f *ըն[դ]* bcq *պատուհասի եւ (*c *չիք եւ)*

11 LQbd *լինիցին* Y *լիցի* k *լիցեն* c *եղիցին* hlo *չիք զի* g *չիք՝ի* bq *ի մեղանէ* dehlor *ի մեղնէ* x *ի մէնջ* g *դմեղնէ*

12 n *արժանիս* ûb *ստուդանութեան* q *ըստուդանութեան* f *ըստուդանութեանն* acs *ըստ անունկնդրութեանն (*kmp *ըստ անունկնդրութեան* o *ըստ ունկնդրութեան* ú *ըստ ունկնդրութեանն* l *ընդ ունկնդրութեան* h *ընդ ունկնդրութեանն* n *տուդանութեանն) փխ. ստունդանութեան* eg *ըստունդանութեան* rx *ըստունկանութեան*

13 û *քահանայ* bq *հանապազորդի* Yc qr *յեկեղեցոջ* b *յեկեղեցոջն* ôh lo *եկեղեցոջ* e *եկեղեցոջն* g *ի եկեղեցոջն* f *ի յեկեղեցոջ* x *յեկեղեցւոյն*

14 abdefgkmpqs *ի գործի* û *կալոյ* bq *կալք* Xd *երթ* ôc *երկրորդ (*û *բ-երորդ* x *երկու երրորդ* eg *բ-երս) փխ. բ երդ* ınr *երդ փխ. երդ* bq *չիք բ երդ* IJû *յաւելի* bq *երեւելի (*H *առելի) փխ. աւելի* d *առնէ* l *բացէ փխ. առցէ* H *քանդ փխ. քան զիւր* DGU *չիք զիւր* o *գնկերն իւր* x *զընկերս իւր* DGU *զընկերսն* û *գնկերսն* abcdfhloq *ընկերս* kmp rs *ընկերն* BCDEFGHp *գեղ* IJKL PSTenq *գեւղ* dx *գեւղն* MQRVXZ Woûbghlor *զիւղ*

ՇԼՔ (ՇԼԵ) Ի. Եւ յամենայն տեղեաց մերոյ իշխանութեան, յամենայն ամի զկնի սրբոյ Զատկին, զիւղ մկրտութեանն հարկաւորութեամբ բերցեն առ մեզ քահանայք, եւ աստի ի մեղէ ընկալցին աւրհնութիւն իւղոյն։ Եւ անձամբ մի՛ աւրհնեսցեն ի տունս իւրեանց, որպէս սովորեցին ոմանք ի տգիտութենէ, վասն զի ոչ է իշխանութիւն այլ քահանայիւ, այլ եպիսկոպոսաց գործ է։

ՇՀ (ՇԼԶ) ԻԱ. Եւ լսեմ թէ զեկեզեցւոյ սպաս, մանաւանդ զվարագոյր ի հարսանիս առագաստ փեսալի եւ հարսին, եւ զսկիհ գինի ըմպելոյ յանաւթս տան զինուորաց, վասն որոյ զքահանայն զայն արժան է խլել ի կարգէ իւրմէ, վասն ալդպիսի խառնակ եւ չար գործոց, զոր յայսմհետէ այլ մի՛ ոք իշխեսցէ առնել. իսկ եթէ ոք գտցի արարեալ, լուծանել լիցի ի քահանայութենէն, ամենեւին անմասն ի թողութենէ։

1 Qōeg *ամենայն* b *տեզաց* q *այս հոդվածր ժիացված է նախորդին* BCDEFG HUXWôabcdefgbklmnoqrt *մերոց* p *չիք մերոյ* QSô *իշխանութիւն* Y *իշխանութեանն* hlox *իշխանութեանց* ô *ամենայն* k *յամենայնի* IJ *յամի* b *յամի*

2 MQSadkmnpx *զեւզ* t *գեաւզ* CDG HIMSUVWôûbdnx *մկրտութեան* RX *հարկաւորութեամբն* o *չիք հարկաւորութեամբ* begq *բերիցեն*

3 ps *քահանայքն* GHbhlr *աստ* Fô *ի մեզ* Gbq *ի մեզանէ* deghlor *ի մեզնէ* Wûx *ի մէնջ* û *ընկալցի* Lx *զաւրհնութիւն* dn *աւրհնութեան*

4 fn *եւզոյն* X *անձամբ* p *աւրհնեսցեսցեն* Ro *ի տանս* b *զտունս փխ. ի տունս*

5 ûbq *սովորեն* deqn *սովորեցան* V *ի զիտութենէ* eg *չիք ի* L *չիք վասն* G *չէ* W *իշխանութիւնն* Y *այնդ իշխանութիւն*

6 abcdefgkmpqs *քահանայի* BU *այդ* x *եպիսկոպոսապետաց* Y *գործ եպիսկոպոսաց է* d *եպիսկոպոսաց է գործ* û *չիք է*

7 x *լսեմք* d *եթէ* H *զի եկեզեցւոյ* VY ôabceghloqr *զեկեզեցոյ* f *եկեզեցոյ* bq *սպասն* hlor *զսպաս* b *մանաւանդ թէ զվարագուր տաճարին ի հարսանիս* BDEFQSTbf *զվայրագոյր* H *գվայրագոյն (G զհայրագոյն) փխ. գվարագոյր* RXblq *զըվարագուր* Y *զվարագուրս* Z *վարագոյր* d *զվարագոյրս* hl *ի հարսանիք* q *ի հարսանիսն*

8 IJKLMQRSTXYZû *յառագաստ* cefgk mpqsx *առագաստի* d *առագաստին* hlo *ի յառագաստ* ô *չիք առագաստ* MSdp *փեսային* a *ի փեսայի* b *ի փեսային* b *հարսինն* I *զսկիհ* Ybd gqx *զսկիհն* e *զըսկիհն* KLMQ RSTXZ *ըմպել* Y *ըմբել* x *ի գինըմպելիս*

9 UYô *անօթս* n *անաւթս* d *յանաւթ, առան փխ. տան* ô *զինուորաց* b *զինուորացն* o *որ փխ. որոյ* û *քահանայն* G *չիք զայն* bq *չիք զքահանայն, արժան է զայն խլել* acd efgbklmoprsx *արժան է զքահանայն զայն խլել*

10Vôbdeghloq *ի կարգէն* ô *չիք իւրմէ* û *եւ փխ. վասն* G *չիք վասն* K *այսպիսի* QRXY *այնպիսի* LZ ô [այգ?]պիսի IV *գործոցդ* ef gq *գործոյ*

11 befgq *զորս* QSôeg *այսմհետէ* Yn *այլ ոք մի* a *մի այլ ոք* H *յիշեսցէ փխ. իշխեսցէ* ô *չիք իսկ* hlo *թէ* befgq *չիք ոք* ô *գտացի*

12 I *չիք արարեալ.... լիցի* IJ *լուծցեալ* g *լուծցի* bq *եղիցի* glr *չիք լիցի* MûefgN *ի քահանայութենէ* û *եւ ամենեւին* eg *եւ անմասն*

13 LMQRSTVXZôbp *ի թողութենէն* r *ի թողութեան* K *ի գողութենէն փխ. ի թողութենէ*

ՇհԱ (Շլէ) *Իբ. Քահանայ այր՝ եւ որ ի քահանայական կարգէն ժողովրդական կալք յաղտաւոյ առնուս, լիշխանի առնուս ի գալևկութիւն եւ յայլ դործակալութիւն մի իշխանացն առնել, դի այնու պատճառաւ դրկևալ նևդևն դժառանդակիցս իւրևանց, յորում դասն բաղումք պարտաւորևալք. ապա թէ իոչէ ոք որ լանդնևսցի առնևլ, ի կարդէն իւրմէ դադարևսցի լիցի, եւ ընկևր իւր ընդ նմա հաղորդևլ մի իշխանացէ, եւ ժողովրդականք գալոպիսին առ քահանայ մի իշխանացն ունևլ։*

ՇհԲ (Շլը) *Իդ. Տգէտ արէգևդրարք՝ ժողովուրդ մի իշխանացն ունևլ. արհամարհանալք արէգևդրարք ընդ դինուորս կացցեն՝ որոշևալ ամենևւին լևկևղևցականացն եւ ի մասնէ ևկևղևցւոյն, վասն դի նոքա մարմնաւէրք։*

ՇհԳ (Շլթ) *Իդ. Եւ որպէս եղև անառակ սովորութիւն քահանայից եւ նոցին*

1 ô քահանա ոք այր eg հայր փխ. այր d չիք այր ù այր որ եւ ի Yn չիք եւ R եւ փխ. ի hefgkmps չիք ի Y ի քահանայութիւնն (bq քահանայի) փխ. ի քահանայական x ժառանդութենէ փխ. կարդէն abcdefghklmopqrs կարդի (pr կարդին) են (p չիք են) ժողովրդականք x ժողովրդակալ

2 IJoûn ագատաց begq յաղքատաց փխ. յագատաց M տուննս ô տանս ù ի տուննս բացի Vkmpsx-ից մնացաց Ձեռ-նրը իշխանի Yû իշխանաչ cd յիշխանաց r եւ իշխանի hlo չիք յիշխանի տուննս ABCDEFGHNOP UVWûabkmps ի առննս c ի առն IJXYûp ի դայեկութիւնս x չիք ի IJKLMQRSTXYZôûbeglqrx այլ

3 IIYû դործակալութիւնս x ի դործակալութիւն bq իշխեսցէ (q իշխեսցեն) կալ եւ առնել ceg առնուլ G չիք առնել... նևդևն A այնէ BDEFGH այնիւ ûdn այն փխ. այնու. d պատճառաւն

4 ô զրկևալ կրկնված է ù եղեցին փխ. նևդևն DH դժառանդակից ù ժառանդակից IJKLMQRTXYZôûd որում bq բաղումք դասն Lûeg բազում

5 n եթէ L չիք որ Qp անդդնեսցի ô անգընեսցի W յանդդնեցի hlo եւ ի կարդէն o ի զարդէն

6 b իւրեանց acdefghklmopqrsx դադարեալ լիցի եւ ժողովրդեան (ef gq ժողովրդեանն) եւ մասին եկեղեցւոյ (x եւ եկեղեցւոյ բաժնի cefghklmoq եկեղեցոյ) իշխան մի լիցի և ընկեր d ընկերն x ընկերք b չիք ընդ նմա H հաղորդ

7 Y իշխեսցէ մի k յիշխեսցէ x իշխեսցեն P մի իշխեսցէ.... ժողովուրդ մի՝ տող 9 ևերքևի լուսանցքում bq. ժողովրդականքն Un դասալիսն Wûhlo զայնալիսին b յայալիսին r զայնալիսիսն Yûbq չիք առ x քահանայս hlops իշխեսցէ

8 u ունևլ LOWhq առնել փխ. ունել

9 ABDEFGHIJNOPVWacnr երիցեդրարք Cfkm էրէցեդրարք MQôb eg էրէցեդրայրք Uq երիցեզբայրք KLRSTXYZhx երէցեդբայրք d էրէց փխ. երէցեդբարք oq ժողովուրդք Y չիք ժողովուրդ hlor իշխեսցէ bq առնել փխ. ունել NO դերկականայք ô եբկանայք befghloqrx երկկանայք d երկայկանայք

10 ABDEFGHIJNOPVWûabcern երիցեդբարք Uq երիցեզբայրք Cgm էրէցեդբարք Qo էրէցեդբայրք KLM RSTXYZhx երէցեդբայրք d էրէց փխ. երէցեդբարք ô զինորս ù զինուոր o կացեն L որոշեալք p յորոշեալ

11 DGHSô եկեղեցականացն ûeg եկեղեցականաց bdfgx յեկեղեցականաց kmps չիք եւ H ի մասն NO ի մասէ hlo ի մասէն IPYôacefghloqr եկեղեցոյն KLMQRSTXZs յեկեղեցւոյն b եկեղեցոյ p յեկեղեցոյն b մարմնայսէրք d մարմնասէրքն

13 MQ անկարդ (ÎÎ անրակ) T անարդ Sô անկրակ) փխ. անառակ RX Y սովորութիւն անկարգ փխ. անառակ սովորութիւն b քահանայիցն p եւ (նոցին) կրկնված է

կանանց՝ գերեզմանս առ եկեղեցիս առնել եւ ի տեղիսն սրբութեան, յայսմհետէ յառաջ մի իշխեսցեն առնել, այլ ի ժողովրդականացն հանգստարանս եղիցին եւ քահանայիցն հանգստարանք, ղի սրբութեան տեղին պարկեշտութեամբ պատուեսցի։

*Շ*Ի*Դ (Շ*Ի*) Իե. Եւ արտաքոյ եկեղեցւոյ քահանայք մի իշխեսցեն աւրէնս ի տունս շինականաց տանել եւ անդ տալ զսրբութիւնն, բայց հիւանդաց։*

*Շ*Ի*Ե (Շ*ԻԱ*) Իջ. Ուսուցէք եւ զժողովրդականս յամենայն անառակութենէ ի բաց փախչել՝ յորկորստութենէ, յարբեցութենէ, ի հակառակութեն-*
10 *նէ, ի ղրկելոլ զաղքատս եւ զընկերս իւրեանց. մի կռուողս, մի հանգանակողս, մի չարասէրս. ատեսցեն զշնացողս, զգողս, զպոռնիկս, զաւազակս. ամենեւին մի հաղորդեսցին եւ մի ասպնջական լինիցին այնպիսեացն, զի մի եղիցին եւ ինքեանք ընդ նոսին*

1 b *կանանց* f *կանաց* r *կանայց* km ps *կանանցն որ* d *առ յեկեղեցիս գերեզմանս առնել* H *չիք առ* IMY *յեկեղեցիս* b *յեկեղեցին* hlo *առնեն* abcdefgbklmopqrs *չիք եւ* Yûp *ի տեղիս* BCDEGY *սրբութեանն*

2 R *յայսմհետեւ* kmps *ի սուրբ սեղանուոյն (*m *սեղանոյն* k *չիք սեղանուոյն փխ. յայսմհետէ* ôkm ps *առաջ* Yg *չիք յառաջ* BC *այղ* Q *ի ժողովրդականացն* Ycdh *ի (*Y *չիք ի) ժողովրդականաց* km ps *ի ժողովրդանոցն* f *ի ժողովրդականացն*

3 IJ *հանդրստարանքս* Kûh *հանգստարանքս* E *հանդրստարանս* beqg *հանըգստարան* d *չիս հանգստարանս... քահանայիցն* Yo *եղիցի* b *յեղիցին* ûbkmnos *քահանայից* ô *չիք եւ քահանայիցն հանգստարանք*

4 H *սուրբ* J *սրբութեանն* d *սրբութեամբ* ô *տեղիքն* ù *տեղի* efq *ի տեղին* Xq *պարկեշտութեան* ô *պատուեսցին*

5 M *յարտաքոյ յեկեղեցւոյ* Q *յեկեղեցոյ* Yôabcefghloqr *եկեղեցոյ* bq *քահանայքն* KLQRZ *յաւրէնս* MSTXYû *յօրէնս* Y *տալ ի տունս*

6 x *տանիլ* û *առնել փխ. տանել* Y *եւ տանել բաց ի հիւանդաց զսրբութիւն տալն փխ. տանել... հիւանդաց* MQSUXZWôûbdbklmnox *զըսրբութիւն* NOW *բաց* n *բայց ի հիւանդաց* d *հիւանդացմէն* x *բայց միայն հիւանդաց*

8 l *եւ ուսուցէք* be *եւսուցէք փխ. ուսուցէք* Hn *չիք եւ* KLMR Xô *ժողովրդականաց* Vq *ժողովրդականն* Y *ժողովրդականացն* u *ժողովրդականաց* h *ժողովրդական* l *ժողովրդականս* KLMRSY Zôûeg *ամենայն* bq *յամենայն առանց առակութենէ* d *յանառակութենէ*

9 begq *չիք ի բաց փախչել յորկորսաութենէ* r *փախչիլ* ô *կալ փխ. փախչել* H *որկորսաութենէ* o *որկորսաութիւն է* A *յարբեցութենէ ձախ լուսանցքում ավելացրել եճ ուրիշներ* IJKLMQRSTZeg *արբեցութենէ* o *եւ արբեցութենէ* q *յարբեցութենէն*

10 IJû *ի ղրկելութենէ* ô *ի ղրկելու* bq *զաղքատսն* d *եւ առ ընկերս* lSôûks *դնկերս* R *մի կռուող* ôb *մի կռվողս* G *մկրտողս փխ. մի կռուողս* g *իւրեանց ի բաց կալ մի կռուողս*

11 NOWbefgmoqx *հարկանողս (*ac ds *հարկանաւղս* kp *հարկանօղս* bl *հարկանող) փխ. հանգանակողս* G *չիք մի չարասէրս... զգողս* b *առեցես* q *առեսցես* K *շնացողս* ô q[2]*նացօղս* ù *շնացողսն* bc *զըշնացողսն* d *զշնացաւզսն* Y *չիք զգողս* ô *եւ զպոռնիկս* b *զպոռնիկսն*

12 KSôf *զաւակս փխ. դաւաղակս* ô *մի հաղորդեսցին ամենեւին* AIJKMN OPQRSTVXZW *հաղորդեսցեն* h lo *հագորդեսցի* NO *ասպընջական* e *ասպընճական*

13 abcdefgkmqs *լիցին* p *չիք լինիցին* ûdp *այսպիսեացն* û *չիք եւ* beg *ընդ ինքեանք ընդ նոսին*

սրդիք կորստեան, Զմանկունս իւրեանց սնուսցեն երկիւղիւ իւրաւու պատուիրանաց Աստուծոյ. ղի այսպիսի ղղուշութեամբ բարի լոյս ոգւոց իւրեանց եղիցի առ Աստուած եւ բարեխաւսութիւն, մարմնոյ ամենայն առողջութեամբ ղարդարեսցի։

ՇԽԶ (ՇԽԲ) Իէ. Պատուէր արարէք նոցա, ղի տղայոց կանայս մի՛ խաւսեսցին, եւ մի՛ կատարելոցն՝ առանց ղիրեարս առնանելոյ միմեանց հաճութեամբ. եւ դուք քահանայք, աղաչեալ ամենեւին իսկ պատկ մի՛ աւրինէք մինչեւ ի կատարումն հասակի։ Իսկ կատարելոցն որոց զմիմեանս ոչ իցէ տեսեալ ի հաճոյս ինքեան, պատկ մի՛ իշխէք դնել առանց քննութեան եւ ցնոսին ինքեանս հարցանելոյ՝ ղուցէ բռնադատութեամբ ծնաւղացն ակամայ հաւանեալ իցեն, եւ գայնպիսի հարսանիս մի՛ իշխէք յանձն առնուլ, ղի մինչեւ ցալոաւր յայդպիսի անկարդութենէ բազում վնասք գնացին յաշխարհի՝ հողեւոր եւ մարմնաւոր։

ՇԽԷ (ՇԽԳ) ԻՐ. Ապա եթէ լսեմ՝ եթէ ոք ի քահանայից յանդգնի եւ արտաքոյ մերոյ հրամանի այնպիսեացն պատկ աւրհնեսցէ՝ դիտասցէ, ղի

1 g որդի QV կորըստեան q կորստեան u զմանկուն eg զմանուկս hl սնուցին BCDEGHnr չիր երկիւղիւ b եւ զերկիւղիւ Fbefgq եւ խրատու YWô խրատոյ

2 IJNORXYWoûacdfkmpsx պատուիրանացն E պատուիրանաց begq պատուիրանաւն H [պատաւ]իրանաց u այսպէս hl այնպիսի eg զրարի u բարեյոյս հոգւոց b բարձի փխ. բարի

3 I յոգոց J յոգւոց Mbcdefgblq ոգոց Yô հոգոց bq իւրոց hl եղիցին b չիք առ hl ի փխ. եւ X բարեխաւսութիւնն Y զրարեխաւսութիւն b բարեխաւսութեամբ q բարեխաւսութեամբ n բարեխաւսութեան d բարեխաւնութիւն x բարեխաւսութիւն

5 a կայնայս i կանացս

6 DGû կատարելոց Xchlo զիրարս d զիրար m զիրեար b չիք զիրեարս... միմեանց eq տեսանել VY միմիեանց o միմիանց

7 OPhl հաճոյութեամբ ô քահանայքգ ամենեւին տղայոց նոցա պատկ G տղոյոց ę տղաոց bd չիք իսկ

8 r չիք մի՛ eg աւրհնեսցեն p աւրհնել eg չիք ի N հասկի a հասակին DGH կատարելոյն

9 V զմիմիմեանս Yo զմիմիանս ô ոչ են abcdekmpqsx չիցէ g չէ փխ. ոչ իցէ NOW ի հաճոյսն F ինքեանս ô ինքեանց abcdefghklmopqrsx իւրեանց փխ. ինքեան Q պատկ մի՛ իշխէք պատկ դնել a չիք պատկ ô մի՛ փխ. մի՛

10 G դրնել bq քննութեամբ Y քննութեանն ú նոսին x գնոսին o չիր ցնոսին b ինքեանք ô զիւրեանց փխ. ինքեանս

11 eg գուցէ b բռնունադահութեամբ û ծնողաց բացի A-ից մնացած Ջեռ-երը ծնողացն eg յակամայ A հանեալ ուրիշները ողոմածը ավելացրել են ա՛ հաւանեալ a հաննել (bdefmpq հանեալ x հանեալք) փխ. հաւանեալ p չիք եւ

12 d գայսպիսի ô հարսանիք bq հարսանեացն cd հարսանիսն x հարսանիքն b մի՛ իշխեցէք GQô անձն o յայնձն bq առնել d ցայսօր

13 IJûdhlop այդպիսի KMQRTXYZ յայսպիսի (Lb այսպիսի ô այնպիս) փխ. յայդպիսի VYkmq յանկարգութենէ b անկարգութենէն e անկարգութիւն է h անկարգութեան u վնասիւք b վնաս IJKLMQRSTVXYZô ûegr աշխարհի bq յաշխարհէն

14 ô մարմնաւոր եւ եւս քան զսայ r հեմ հոգեւոր հեմ մարմնաւոր

15 efghlopqx քէ Y եթէ կրկնված է d չիք եթէ (լսեմ) BCEFH լսել եմ d լսէմք Wûbeghloqrsx քէ (ոք) ô չիք եթէ, ի քահանայից ոք անդգնի eg անդգնի hlo չիք յանդգնի եւ

16 û մերում d հրամանաց u այսպիսեաց b այնպիսեացս q այնպիսեաց ô օրհնեսցէ զայն քահանայն դիտասցէ դիւրն Y չիք դիտասցէ G չիք դիտասցէ զի

քահանայն պատուհաս կրեսցէ ըստ աւրինակի վնասակարացն, եւ ծնաւղքն ոչ անպարտ լինին ի պատուհասէ։

ՇԽԸ (ՇԽԴ) Իթ. Քահանայք միաբան կատարեսցեն զպաշտաւնն, եւ զպատարագ ագապացն առանց Աւետարան կարդալոյ մի՛ իշխեսցեն քահանայք մատուցանել. ապա եթէ գացի ոք ի նոցանէ յորկորտուեթեան յառաջ քան զպատարագն, ի պատարագին հաց մի՛ իշխեսցէ երթալ եւ յընկերաց իւրոց որոշեալ կացցէ։

ՇԽԹ (ՇԽԵ) Լ. Նոյնպէս եւ շինականք որ յագապ հրաւիրեցան՝ պաշտամանն եւ պատարագի հաղորդեսցին. յառաջ քան զպատարագն մի՛ իշխեսցեն ի տունս իւրեանց ուտել եւ ըմպել։ Եթէ իցէ ոք որ յառաջագոյն կերիցէ եւ արբցէ ի տան իւրում, ի հաց պատարագին մի՛ իշխեսցէ երթալ, զի մի՛ եղիցի դատապարտութիւն անձին եւ թշնամանք հոգեւոր տաւնին, զի խեղաթիւրութիւն անուն այն իսկ է. եթէ ոք յանդգնեսցի գալ՝ քահանայքն եւ ընկերք իւրեանց մի՛ թողցեն ի ներքս, զի ատելի է եկեղեցւոյ այնպիսի անառակութիւն։

ՇՕ (ՇԽԶ) ԼԱ. Եւ որք սովորեցին տգիտութեամբ մեղանչել ժողովրդականք՝

1 km քահանայնն Y չիք քահանայն G չիք քահանայն.... կրեսցէ ō զի պատուհաս o զրեսցէ x կրէ U ընդ փխ. ըստ b վնասակարացն

2 û ծնող x ծնողքն bp լեցին b ի պատուհասին ō ի պատուհասէ իւրեանց

3 Ybr զպաշտօն q զպաշտաւն RX Yb զպատարագն n զպատարագացն փխ. զպատարագ ագապացն

3—4 û պաշտօն եւ մի՛ իշխեսցեն քահանայք առանց աւետարան կարդալոյ պատարագ մատուցանել

4 bq ագապանացն l չիք ագապացն առանց աւետարան ABCDEFGHU h1norx քահանայքն abcdefgkmp qs չիք քահանայք

5 NOW մատուցանել (W մատուցանեք) պատարագ ապա r մատուցանելն Yacdefgbk1mopqsx թէ b չիք եթէ f ի նոցանէն Y յորկորտութեանն ōk որկորտութեան e յորսկորըստութեան q յորկորըստեան r յորկորըստութենէ

6 ō առաջ h1o ի պատարագէ (հաց) ac deigkmpx հացն

7 Y իշխեսցեն a իշխեսց երթալն BCD EGHabcfo յընկերաց IJKLMQRST XYZôûeghpqr ընկերաց

8 Pprs սոյնպէս h1o որք ō աքսալ deō յաղապս x յագապսն ō պաշտամբ bq պաշտպան eg պաշտման k պաշտամանն

9 a պատարագին KLMSTXYZh1 հաղորդեսցեն Y եւ մի՛ յառաջ ō պատարագն Y չիք մի՛

10 q իւրոց l յըմպել Y չիք իցէ ō ոք իցէ, առաջագոյն

11 NO կերիցէ g ուտիցէ BCDEF GH ըմպիցէ փխ. արբցէ

12 L չիք երթալ hq զատապարտ G անձինք

13 begq թշնամանանք o հոգեւոր k ի հոգեւոր բացի abcdefgh1mopqs-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն զի G զեղխարար Y զեղրարութեանն û զեխարանութիւն acks խեղաթրոութիւնն br զեղայքարութիւն h1o զեխաթարութիւն mpx խեղաթարութիւնն բացի defgq-ից մնացած Ձեռ-երր զեղխարարութիւն Y անուննն adfkpsx այնուն egm այնյուն b այնուաց (c ունայն q այնու) փխ. անուն ōbc չիք այն

14 ō անդքննեսցի eg անդգնեսցի p յանդգնեսցին ūq քահանայք r քահանայն degq ընկերքն h1o չիք եւ ընկերք իւրեանց x իւր q զի փխ. մի՛

15 V աւելի փխ. ատելի bq չիք է Vôbcdefgh1oqr եկեղեցոյ Y եկեղեցոյն r այսպիսիան .1û անառակութիւնն d անառակութեամբ b անառակութիւն եղիցի

17 h1o որ g սովորիցեն û եւ ժողովրդականք

որ զպատարագի կաշի եւ ճրագու բաժանեն ընդ քահանայս, եւ լիւրեանց տունս տանին պատճառաւ վանաց, յայմհետէ յառաջ մի՛ իշխեսցեն բաժանել. ապա եթէ իցէ ոք որ բաժանիցէ՝ քահանայն զպատարագն մի՛ մատուսցէ, զի մի՛ մեղաց այնպիսւոյն հաղորդեսցի, քանզի ոչ է բաժինն այն բարի արարողաց պատարագին:

ՇՕԱ (Շնէ) ԼԲ. Զպուղս ղնախինեաց կարգեալ՝ եւ զամենայն ընծայս ուխտից զՋատկաց եւ ագապաց եւ զայլոց աւանդից՝ ժողովրդականք սիրով եւ լրջմտութեամբ հատուսցեն յեկեղեցիս, որպէս աւրէն է. ղոգւոյ եւ դմարմնոյ պատճառս կենդանութեան մի՛ արգելեալ խափանեսցեն եւ խափանեսցին ի կենդանեաց ոգւոց: Իսկ եթէ ոք կամակարութեամբ ապստամբեալ լիւրմէ քահանայէն եւ ի վանս ուրնք կամ յանապատս

1 Wabcdefgkmpqsx *որք* bq *պատարագի* eg *դկաշի* Uacefghnoprsx *զճրագու* o *ճրագուն* r *եւ ընդ (քահան.)* dq *քահանայսն* r *չիք քահանայս եւ*

2 HIJKLMQRSTXYZôûdekmr *իւրեանց* g *իւր* CDGHY *տանեն* U *պատճառի վանանց* ök *վանացն* G [*վ*]*անաց* GH *յայմյետէ* Y *յայմհետէ տեւ* ô *յասմհէտէ առաջ* NOWûd gp *չիք յառաջ*

3 r *իշխեսցին* Yabcdefgbklmopqrsx *թէ* KLMQRSTXZ *ոք իցէ* ô *չիք իցէ* öb *չիք որ* b *բաժանելցէ* hl *բաժանեսցէ* begq *քահանայ* x *քահանայքն*

4 û *զպատարագ* x *մատուսցեն* NO Wd *չիք մի* ö *այնպիսի մեզաց* cdk ms *մեզացն* GIJKLMNOPSTYWac defghlopqr *այնպիսոյն* û *այնպիսին* b *այնպիսեացն*

5 ô *չիք ոչ է* Ihdegq *բաժին* u *այն բաժին* h *այլ փխ. այն* Z *այն է բարի* eg *արարող* ô *պատարագին*

7 u *ի պտուղս* ûq *զպտուղ* b *պտուղ* IYûm *նախնեաց* bq *նախնեացն* efg *դնախնեացն* ô *գարկեալս* be fg *կարգ կարգեալս* g *կարգեալ կարգս* Y *ըձաս* abcdefgkmpqs *ուխտին*

8 Yû *եւ զաւակաց* Mbcdefghklmopqr sx *զաւակաց* ôabcdefgkmpqs *չիք եւ (ագապաց)* IJUû *զագապաց* egq *աղապայ* n *զագապայս* b *ապագայ փխ. ագապաց* ô *չիք ագապաց, այլ փխ. զայլոց* b *ժողովրդականքն*

9 bq *սիրովն* Qbegq *շրջմտութեամբ փխ. լրջմտութեամբ* ô *հաատուցեն* bcefgq *հատուցանեն* Y *մատուսցեն փխ. հատուսցեն* ou *եկեղեցիս* x *յեկեղեցիս եւ ի վանս որպէս* NOh *օրէննն է* S *յօրէնէ*

10 CGIVYefgq *գոգոյ* ô *ոգոց* û *հոգւոց* b *գհոգոյ* r *ոգւոց* Xbdeg *մարմնոյ* ôû *մարմնոց* r *դմարմնոց* ô *պատճառ* Y *կենդանութեանն* b *արգելեալս*

11 D *խափանեսցին* abdefghklmopqr sx *փակեսցեն փխ. խափանեսցեն* HLNOW *չիք խափանեսցեն եւ* G *չիք խափանեսցեն... իսկ եթէ* efghlo *խափանեսցեն (ի)* r *խափանեաց* JRûabcdkmpqs *չիք եւ խափանեսցին* x *ի կենացն փխ. ի կենդանեաց* r *չիք ի կենդանեաց* IJû *յոգւոց* Yacdfh *ոգոց* W *ոգւոյ* ô *հոգոց* bq *քոյոց փխ. ոգւոց* eg [*ոգ*]*ոց* b *իսկ-ից նոր հոդված*

12 A *կամկարութեամբ հետագայում ուրիշները սրբագրել են կամակարութեամբ* Gûbhlnoqx *կամակորութեամբ* acdkmps *կարկամութեամբ (ô կամաւորութեամբ* r *կայմկըրտութեամբ) փխ. կամակարութեամբ* m *ամբստամբեալ* IJK LMQRSTYZôû *իւրմէ* û *քահանայէ*

13 eg *ի արտաքոյ* h *արտաքոյ կրկնված է* X *յիւրոյ* ô *իւրոյն* q *չիք իւրոյ* I *յեկեղեցոյն* VYöbcefghl oq *եկեղեցոյն* hlo *եւ ի վանս* NO W *վանորեք փխ. վանս ուրեք* DGH *ուրուք* Y *եւ ի փխ. կամ* IJ KLMQRSTXYZôû *անապատս* be gq *յանապատ*

զպատուղս եւ զպատարագս մատուսցէ՝ այնպիսին ինքն եւ ընդունաւղքն հեռի լիցին յաւրհնութենէ եւ ի հաղորդութենէ ընկերաց հանդերձ ընտանեաւք, մինչեւ ապաշխարեսցէ եւ տուժեսցի յեկեղեցւոյ, վասն զի եղեւ պատուիրանազանց եւ աստուածամարտ։

ՇԽԻ (ՇԽՀ) ԼԴ. Դինի ըմպելիս ի լալիս մի արասցեն, աշխար ի վերալ մեռելոյ մի ոք առցէ, քանզի դիւական են ամենայն այնպիսի իրք. ապա եթէ իցէ ոք եւ անհնազանդեալ արասցեն՝ պարտական եղիցին ապաշխարութեան առ դուրս սուրբ եկեղեցւոյն։

ՇԽԹ (ՇԽԹ) ԼԴ. Եւ քահանայք զդուշասցին զյանցուցեալն միաբան առնել արտաքոյ եկեղեցւոյ, եւ մի ի խրոխտ եւ ի հակառակութիւն ընդդիմանալ միմեանց անարգել անձամբ զանձինս, այլ խաղաղութիւն եղիցի ձեզ յամենայն ժամ սիրելիք եւ գործակիցք։

ՇԾ (ՇԾ) Լե. Ցիշեցուցանեմ եւ ձեզ կրաւնասէր վանականց ամենեցուն, վասն զի հրաժարեալ էք ի կենաց երկրաւորաց, եւ պարապեալ

1 ô կամ փխ. եւ X չիք եւ. (զպատարագս) NOW պատարագս p զպատարագն u մատուսցէն ո մատուսցեն ôd այնպիսիքն û այնպիսի ô չիք ինքն q չիք եւ (ընդունաւղքն) û ընդունողք x ընդունողքն

2 Q լինիցին W լիցի IJ աւրհնութենէն Yô օրհնութենէն û օրհնութենէ bd յաւրհնութենէն e ի աւրհնութենէ M աւրհնութենէն աստուածոյ bq ի հաղորդութենէն NOWhlo չիք եւ ի հաղորդութենէ befgqx ընկերացն

3 bfq ընդանեաւքն eg ընդանօքն ôep ապաշխարեսցի. բացի AX-ից մնացած Ջեռ-երը ապաշխարհեսցէ KLMQRSTXYZô տուժեսցէ bq տուժեսցին x տուժեսցի աւդանս յեկեղեցւոյ KLMQRSTXZûn եկեղեցւոյ Yôr եկեղեցոյ achlo յեկեղեցոյ ի befq յեկեղեցին g յեկեղեցոյն

4 ô չիք վասն NO պատուիրանացն r պատուիրանայդանց ô աստուածամարտ են նոքա

5 V դինէ x գինըմպելիս Z ըմպելի be fgq մի ոք արասցէ d արսցեն ack mps արըցեն փխ. արասցեն GHQ Uubs աշխարհ d աշխարհ եւ կոծ ի վերայ U ի վասն փխ. ի վերայ KLMQRSTXYZôûegr մեռելոց x մեռելոյն

6 KLMQRSTXYZôabcdefgkmpqs արասցէ փխ. առցէ c դի LMQRST XZ յամենայն ûbd չիք ամենայն K յայնպիսի BCDEFGHXYûabcef gbklmopqrs այսպիսի d այսպիսիք x այդպիսի ô իրք այնպիսիք eg իրս n իրքն

7 BCDEGHRabcefgkmpqsx քէ Y եթէ ոք իցէ x որ փխ. եւ KLMQRST VXYZabcdfkmpqrs եղիցի o լիցին û լիցի

8 KLMRTYZ ապաշխարութեանն q ապաշխարութենէն ô տուրս BC DEFGHS դրունս (bq դուռն d դուռս) փխ. դուրս b չիք սուրբ KLMQTZ յեկեղեցւոյն Jg եկեղեցոյ Yôfhoq եկեղեցոյն ûc եկեղեցւոյ e եկեղեցուն

9 b քահանայքն abcdefgkmqs զդուշացուսցեն KLMQRSTXYZôdeg mp դանցուցեալն û յանցուցեալն b դյանցեալն d առնեն Ọ տուեալ փխ. առնել

10 X յարաքոյ BCDEFGH եկեղեցւոյն IKQVYôabcefghloqr եկեղեցոյ Qx չիք ի (խրոխտ) û ի խրոխտս փխ. ի խրոխտ ŃŌW չիք եւ (ի հակառակութիւն) U ի հակառակութենէն Y ի հակառակութեամբ d ընդդիմանեալ eo ընդդիմանալ G ընդդի[մանեալ?]

11 Yo միմիանց G միմեանց... ժողովուրդն՝ 389-րդ էջ 9-րդ տող թերթ է ընկել hlorx եւ անարգել q անձամ BF այդ KLRTZ խաղաղութիւնն

12 ûhlo ի ձեզ QSoeg ամենայն p ձեզ սիրելիք եւ գործակիցք յամենայն ժամ x սիրելի եւ գործակից

13 beg չիք եւ o զձեզ k կրաւնաւորք km վանական ô չիք լե ճոդվածը՝ յիշեցուցանեմ.... եղբայրսիրութիւն

14 W է փխ. էք

Աստուծոյ եւ աստուածայնոցն, զի նմանեսցէ անուանդ խոստովանութեան եւ՝ գործքդ. եւ եղիցի ձեզ սիրելի՝ պարկեշտութիւն արթնութիւն, պաշտաւնսիրութիւն, նմանութիւն բերել յանձինս հրեշտակական վարուց, աւտարսիրութիւն եւ եղբայրսիրութիւն։

Նորին սրբոյն Սահակայ. Թէ որպէս սանմանեցաւ կարգ ուխտի եւ որոշման վանցս։

ՇԾԵ (ՇԾԱ) ԼԶ. Քանզի բազումք կարծեցին ապիւսութեամբ այլ զոմն եկեղեցի ասել եւ այլ զոմն վանս, եւ տիւմար բանիւք իւրեանց համեցան կլոիւս եւ հերձուածս մուծանել ի մի միաբանութիւն հաւատոց եւ մոռացան զպատուիրանին բանն որ ասէ. «Մի է Տէր, մի հաւատք, մի մկրտութիւն». զի որ այլ եւ այլ կամին ասել՝ յայտնապէս եւ զհաւատոցն ցուցանէ զրաժանումն. քանզի եկեղեցի ոչ ցուցանէ մեզ պատուիրանն Աստուծոյ՝ որ ի քարանց եւ ի փայտից է շինեալ,*

* Եփես. Դ, 5

1 o յաստուծոյ ûbdo աստուածայնոց Yû նմանեսցի kl աւանդ փխ. ա նուանդ IVû խոստովանութիւն Y խոստովանութեանն

2 բացի abcdefgkloqx-իզ մնացած Ջեռերը գործք HWbklo չիք եւ (եղիցի) d ձեզ կրկնված է DHKMQ սիրելիք U սիրելութիւն Y պարկեշտութիւնն

3 Y արթնութիւնն պաշտօնսիրութիւնն û պաշտոնասիրութիւն b պաշտաւնսրբութեան lx պաշտօնասիրութիւն o պաշտաւնասիրութիւն q պաշտաւնսիրութեան bq նմանութեամբ eghlo անձինս

4 DH հրեշտական Q հրեշտակացան b հրշտակական b վարիւք OPû օտարասիրութիւն Y օտարսիրութիւնն aln աւտաոասիրութիւն b աւտուրսիրութեան q աւտարսիրութեան Y եղբայրսիրութիւնն Wu եղբայրասիրութիւն bq եղբայրսիրութեան I եղբայրասիրութեան

5 û չուճի եւրաժերնայիրը՝ նորեն ... վանաց b բոլորովին այլ վերնագիր է յեփեսոսի սուրբ ժողովոյն կանոնական զլուխ իբ փխ. նորին. .. վանաց h սրբոյ սբփոյն o սբրոյ hl չիք սահակայ e յսրպէս I կարգք

6 lJ յուխտի acdefgkmpq որոշումն o որոշմանաց q որոշում bl չիք եւ որոշման վանաց eg վանականաց oq չիք վանաց. «վանաց» բառից հետո բացի gq-ից մնացած Ջեռերը ունեն բան (IJr բանն d բնաբան) երբորդ (KLMQRSTXZ յերբորդ Y յերրորդ ô երորդ aebklmnps երկրորդ c երկու d չիք երբորդ)

7 F բազում M յեկեղեցի d եկեղեցիս

8 r ասել փխ. ասել ô չիք եւ (այլ) W զայլ r զոմն այլ ի վանս YW ոմն ô վանս ասել եւ p չիք եւ (տխմար) L տխմարս bq բանք իւրեանց NOW կռուիւք g կռիւ

9 NO հերձուածովս Q եւ ի հերձուածըս bq մտանել եւ մուծանել Xa bcdefgbk pqsx չիք մի ΒCEKMQ RTXZWbefghlopqrx հաւատոյ So հաւատոյց Y հաւատոյ hl մոռացա

10 û պատուիրանին d զպատուիրանն d բանն նորա որ k չիք բանն Uû bdegqx չիք է NOUXWn մի է հաւատ (OUn հաւատք) IJKLMQRS TYZû հաւատ bq մկրտութեամբ

11 h չիք զի hl զոր abcdefgnklmopqr sx կամի ahdefgkpqs չիք եւ (զհաւատոցն) or զհաւատոյն

12 begq չիք ցուցանէ f ցուցանէ զհաւատոցն Q զզրաժանումն ubef gq բաժանումն m թանզի եկեղեցի «եզ ոչ ցուցանէ զրաժանումն կլինված է H քան b եզիցի փխ. եկեղեցի abcdefghklopqısx մեզ (r ի մեզ) ոչ ցուցանէ

13 AIJPι Vûdn պատուիրան befgh lm զպատուիրանն BCDEHIK Nd զոր BCDEFHY չիք ի (փայտից) ûn եւ ի փայտէ իցէ d չինած

այլ զհաւատումն շիննալ զազգ մարդկան ի վերայ վիմին հաստատութեան. ապա ուրեմն ճշմարիտ հաւատն է եկեղեցի, որ գումարէ եւ շինէ զմեզ ի մի միաբանութիւն գիտութեան Որդւոյն Աստուծոյ։ Քանզի նոյն ինքն կենարարն ուսուցանէ ասելով ցՊետրոս. «Դու ես վէմ, եւ ի վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրունք դժոխոց զքեզ մի՛ յաղթահարեսցենն»* Արդ՝ զինչ իմանալցեմք զասելն ցՊետրոս վէմ, մի՛թէ որպէս զմի ոք ի քարանց. քաւ լիցի, այլ մարդ բանաւոր, գլուխ առաքելական դասուն. եւ զի անդրդուելի հաւատովք խոստովանեաց զՔրիստոս որդի Աստուծոյ, երանութիւն ընկալաւ եւ վէմ անուանեցաւ։ Ապա ուրեմն եւ շինեալքն ի վերայ նորա ոչ են քարինք անշունչք, այլ մարդիկ՝ նորին հաւատոյ հաղորդակիցք։ Քանզի ոչ դանդաղին գիրք սովին անուամբ ձայնել զՏէրն մեր եւ գիրկիչ երբեք երբեք ըստ պիտոյից. լիշատակէ ահա եւ երանելին Պաւղոս զանուն եկեղեցւոյ ասելով. «Զորս եդն Աստուած յեկեղեցւոջ այս են՝ նախ զառաքեալսն

* Մատթ. ԺԶ, 18

1 ABCU այդ uq հաւատով abcdefghk\ moprsx զհաւատով bq շինևալն bef glqx դաղդս adhl վիմի KLRTYZ efgq հաստատութեանն

2 bq եկեղեցին s ուր փխ. որ

3 W զինէ փխ. շինէ q զի փխ. ի abc defgkmpqs չիք մի Y գիտութեանն HIJKLMNOPQSTVYZôbd eghloq որդոյն

4 x զի, կենդանարարն Y ուսուցանէ o ցպետրոսի

5 ô թէ դու acdfkmpqs ցպետրոս վէմ դու ես վէմ o ի վերայ վիմի այդր վիմի շինեցիցից Z շինեցի p զեկեղեցի ի իմ

6 BCDEFGHId զնա փխ. զքեզ ô չիք զքեզ X յաղթայհարեսցեն o հաղթահարեսցին b յաղթայհարեսցէ q յաղթահարեսցէ f յաղթահարեսցեն b չիք զինչ F իմանայցեմ U [ի]մանայցեմք W իմացուք a իմայնաջեմք eg իմանայք ho իմայցեմք

7 VW յասելն ûbefgq ասել, dhl զասել բացի ackmoprsx-ից մնացած Զեռերր ասելն KLMQRSTXYZ ցպետրոս դու ես վէմ û մի NOW զիաք փխ. զմի ոք I ի քառանց

8 û քալ փխ. քաւ BF այդ b եւ գլուխ

9 b չիք զի b անգրն ընդունելի է փխ. անդրդուելի bq խոստովանեացուք l եւ խոստովանեաց û քրիստոս bq զքեզ քրիստոս c զնա փխ. զքրիստոս h որդին

10 W երրորդութիւն փխ. երանութիւն X չիք ապա ուրեմն BCDEFHIRZcdlm ուրուրմն

11 QYûbdq շինեալք hlorx չեն I քառինք d քարինք այլ շունչք եւ մարդիկ BC այդ CFQYZegnr մարդիկք DMôbhl մարդիկք

12 Jû նովին NO հաւատոց ù հաւատով b քանդ begq ինչ փխ. ոչ û չիք ոչ դանդաղին.... յիշատակէ ահա եւ RY դանդաղի begq դանդ[աղին?] m սովին անուամբ գիրք Y գիրք սորին եւ սովին անուամբ g սորին n սովիմբ s սովի

13 eg անուամբս BCDEFH կոչել փխ. ձայնել Yhqx գաէր dp գաէր մեր յիսուս եւ (d չիք եւ) փրկիչ IJ գըփրկիչն NOWabcefkmqsx փրկիչ r փըրկիչն o յիսուս եւ քրիստոս փխ. եւ գփրկիչ IJ յերբէք P երբէք (ըստ) այ լուսաւորիմ HRXYZb deghklor չիք երբեք

14 r յիշատակի bq ապա փխ. ահա û սակաւ պատմէ զրբարդան առաքեայն պօղոս փխ. երանելին... եկեղեցւոյ b զանունն M յեկեղեցոյ ô յեկեղկեցւոյն VYôacefgor եկեղեցոյ bq եկեղեցոյն hl եկեղեցուն

15 bq զոր û ետն bq եւս Wôdefghlo rx եղ ar չիք աստուած Xr եկեղեցւոյ Ycdfl յեկեղեցոջ ô եկեղեցոջ eg եկեղեցոջն n յեկեղեցւոջն q յեկեղեցոջն KLMRSTXYûbdegk nq զառաքեալսն

քնալս, երկրորդ զմարդարէս, երրորդ զվարդապետս* եւ որ ի կարդին էր Տիսանես ղլարմարումն եւ զրարձրութիւն եկեղեցւոյ. զառաքն եւ զամբիծ հաւատոյն ասեմ, որոյ առաքեալք եւ մարդարէք եւ վարդապետք են նաւավարք, ունելով նաւապետ զմարմնացեալ եւ զմարդացեալ բանն Աստուած. եւ զնա իսկապէս խոստովանիմք ասել մայր եկեղեցւոյ ի Քրիստոս հաւատացելոց, քանզի զաւրէն նաւի զամենեսեան լինքն ամփոփելով ցամաքաթիւս յամենայն աշխարհական ծփանաց կարող լինի ապրեցուցանել. բայց միայն աննրիւեան պահեստուք զհաւատս՝ որով շինեցաք բանաւոր եւ մտաւոր եկեղեցի ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից, Այսմ եկեղեցւոյ ուսուցանէ Տիմոթէոս խնամ ունել երանելի առաքեալն սիւն եւ հաստատութիւն անուանելով. յայտնի է, ասէ, ի

* Ա Կոր. ԺԲ. 28

1 H *զմարդարէնս* KYbcgq *զմարգարէսն* a *երրորդս* bcgq *զվարդապետսն* r *եւ այլն որ ի*

2 Wb *ի կարգի է (*W *չիք է)* x *տեսանես բառից նոր հնդված* û *արդ տեսանես* bcgq *տեսանեմ* u *յարմարումն* ad *զարմարումն* KLRTZ *զբարձրութիւնն* Xô *բարձրութիւն* n *զբարձրութիւնս* lQ *յեկեղեցւոյ* VY ôahcefghloq *եկեղեցոյ*

3 ô *սուրբ* LMQSYWcfghlnopr *զանբիծ* ô *զանպիծ* û *անբիծ* n *հաւատոյն կրկնված է* abcdefghklmopqrsx *հաւատոցն* g *որ փխ. որոյ* c *չիք որոյ* b *առաքեալքն* û *չիք եւ (մարգարէք)* b *մարգարէքն*

4 ô *վարդապետքն* d *վարդապետն* NOW *նաւապետք* Y *զնաւապետս* hlor *զմարմնացեալն* û *չիք զմարմնացեալ եւ*

5 û *մարգացեալ* Xhlorx *չիք եւ զմարգացեալ* b *նա* f *խոստովանիմ*

6 Xbdhloq *ասելով* h *ով մայր* FQVYô bcefgoqr *եկեղեցոյ* NOWhlx *եկեղեցի բացի* abcd fgbklmopqrsx-*ից մնացած Ձեռ.-երը ունեն հաւատացելոց զհաւատն քանզի*

7 A *սկզբնապես աւրէն է գրիչը է ուսուր ճանել է, ետագայում ուրիշներ ավելացրել են հաւատն* W *զօրէնն* ô *զօրին ասի փխ. զաւրէն նաւի* acdefgklmopqrsx *աւրէն (*eghlprx *օրէն) է* b *նմա (*q *նմանն) փխ. նաւի* Q *նաւին* abdfkmpqsx *զամենայն* IJ ôr *ինքն* b *յինքն* hl *յինքեան* Yeor *անփոփելով* cg *ցամաքաթոիւ* bq *ցամաք յաթոռ փխ. ցամաքաթիւ* lô *ամենայն* b *ամենայն հապավված բայց պատիվ չունի*

8 obgq *աշխարհականաց* prs *յաշխարհական* e *յաշխարհականաց* ôbegq *չիք ծփանաց* o *լինել* abcdf gkpsx *լինել*

9 Nhl *անեղկեւեան* c *յանեղկեւեան* q *անեղկեւայն* BCDEFH *անեղկեւեան ցնծութեամբ պահեստուք* eg *անեղկեւեան արատ պահեստուք* Y *զհաւատսն* b *սովորել (*q *սովորեալք* K *որ) փխ. որով*

10 b *չիք եւ մտաւոր* Q *յեկեղեցի* ô *եկեղեցի քրիստոսի ի վերայ* b *հիմանց*

11 IJq *յայսմ* b *այսմն* u *չիք այսմ եկեղեցւոյ... երկնից բարձրութեան՝* 390-*րդ էջի* 12-*րդ տողը* Ybcefghloprs *եկեղեցոյ* q *յեկեղեցոյ* ce *ուսուցան* q *յուսուցանէ* Nf *տիմովթիայ* Y *տիմոթէայ* b *տիմոթէոս եը տիմովթէոս* q *տիմէթիա* c *տիմուքեա* d *տիմոթիայ* ABCDEFHIJLMOPQSTUZ ôan *տիմովթեայ* abcdfkmpqs *առնել (*eg *տանելով) փխ. ունել* a *երանելին* bq *երանեալ*

12 g *սիւնն* Hbq *չիք եւ* p *եւ հաստատութիւն ձախ լուսանցքում* ab cdefgbklmopqrsx *հաստատութիւնն (*bq *հաստատութեան) հշմարտութեան (*p *եւ հշմարտութեան) անուանելով* Y *յայտի է* blo *չիք է* bcefgq *ի նմա (*b *ի նմանէ) ասէ*

Նմա խորհուրդն աստուածպաշտութեան։ Եւ լիրաւի, մանաւանդ թէ ճշմարիտ իսկ, զի ոչ են բաւական անձամբնաւոր կամ անշունչ արարածք յայտնել զխորհուրդ աստուածպաշտութեան, այլ միայն բանաւոր եկեղեցիս։ Վասն այսորիկ եւ սաղմոսն բարձրաձայն գոչէ, թէ «Աւրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց»։ Ահա եւ Սամուէլ մարգարէ որ հաւատարիմն կոչեցաւ՝ զնոյն ուսուցանէր ի պատուիրելն իւրում Սաւուղայ, Իբրեւ գնասցես լինէն՝ հանդիպեսցիս եկեղեցւոյ՝ պարու. մարգարէից մարգարէացելոց**։ Եւ դարձեալ թէ «եկեղեցացաւ ժողովուրդն ի Դանայ մինչեւ ի Բերսաբէէ իբրեւ զալր մի» եւ «եկեղեցի մարգարէից մարգարէացելոց, եւ Սամուէլ կալր ի վերայ նոցա»։ «Եւ աւրհնեաց Սողոմոն զեկեղեցինն» եւ «լու եղեւ բանս այս յականջս եկեղեցւոյն». «եւ եկեղեցիքն հաստատէին ի հաւատսն, «եւ լուալ զպատգամս գալս ի միջոյ հրոյ լաւուրն եկեղեցւոյ»***. «քանզի եկեղեցի արար գլուխ մարգարէիցն Մովսէս*

* Սաղ. ՃԽԹ, 1 ** Հմմտ. Գ Թագ. Ի, 36, Ա Թագ. Ծ, 5 *** Դատ. Ի, 1, Ա Թագ. ԺԹ, 20, Հմմտ. Բ Մնաց. Զ. 3, Գործ. ԺԱ, 22, Գործ. ԺԶ. 5, Հմմտ. Բ Օր. Դ, 36

1 Yd *խորհուրդ* V *աստուածպաշտութեանն* Y *աստուածպաշտութեամբ* ôeg *իրաւի* g *եթէ*

2 b *չիք գի* H *չիք են* A *ձայնաւոր* ուրիշները *աջ լուսանցքում աւելացրել են ան՝ իմա անձամբնաւոր* RXYabdefgklmoqr *ձայնաւոր* p *ձայնավոր* Y *եւ փխ. կամ* NO bmq *անշունչք* hlor *արարած*

3 a *յայտնեալ* c *զխորհուրդն* Yd *աստուածպաշտութեանն* ABC *այդ* o *բանաւոր* Y *բանական*

4 bq *յեկեղեցի* hi *յեկեղեցիս* Yhlor *այնորիկ* lq *որոյ փխ. այսորիկ* I *զըսաղմոս* b *սողոմոն փխ. սաղմոս* V *բարձրագոյն*

5 Khm *յաւրհնութիւն* Hô *եկեղեցիս* q *յեկեղեցի* k *եւ ահա* B *սամուէղ*

6 Mbdegq *մարգարէն* Uo *չիք մարգարէ* b *հաւատարիմ* Y *գոչեցաւ* o *կոչեցաւն* kmps *չիք կոչեցաւ* abdefg hklmopqrsx *ուսուցանէ*

7 o *սաուղայ* F *գնացես* b *զնասցէ* h *զնասցեն* bp *հանդիպեսցի*

8 MQ *յեկեղեցւոյ* Vôcefg *եկեղեցոյ* Ybhloq *յեկեղեցոյ* K *եւ պարու.* M *եւ ի պարու* բացի BCDEFHac dhlox-ից մնացած Ձեռ-երը *պար* r *պարուց* bq *մարգարէիցն* ô *չիք մարգարէից* g *եւ մարգարէացելոց* bq *մարգարէիցելոցն* or *մարգարէացելոյ* E *չիք եւ* abcdefgkmpqs *չիք եւ դարձեալ... մարգարէացելոց*

9 KRXYW *չիք եթէ* BDEFHMUôr *եկեղեցաւ* NOQW *յեկեղեցացաւ* hlo *եկեղեցոյ զժողովուրդն* Q *ի ժողովուրդն* r *առ ժողովուրդն* W *մինչ չեւ* hlorx *չիք ի (քեբսաբէէ), ցբերսաբէէ*

10 M *յեկեղեցի* x *մի եւ դարձեալ ասէ ահա եկեղեցի* R *չիք մարգարէից*

11 AB *սամուէղ* A *աւրհնեաց աջ լուսանցքում ավելացրել են ուրիշները* ABCDEFHIJKLQa *սաղոմոն* G *զսաղամովն* M *սողոմովն* NOV *ամն սողովմոն* PSTZor *սողոմովն* U *սողոսովն* X *սողոմըն* Y *սողոմօն* W *սողովմօն* ks *սողովմովն* ô *սաղմոսովն փխ. սողոմոն* q *եկեղեցոյն*

12 I *լուր* bq *չիք եւ լու.... եկեղեցւոյն* Y *յայս* IJSô *ականջս* a *յանկանջս* MYôcefghlor *եկեղեցոյն* Q *յեկեղեցւոյն* V *եկեղեցոյ* R *չիք եկեղեցւոյն* Rq *չիք եւ (եկեղեցիքն)* a *եկեղիցին* G *հաւաւատս*

13 KLô *լըւայ* acdefghklmoprsx *լուար* Q *լուսաւորեա (bq լուսաւոր) փխ. լուայ* hl *այս* G *հրոյ* abcdkmp qs *հրոյն* KLMQSTXYZoabmpq *աւուրն* c *յաւուր* o *յաւորն* s *աւուր*

14 Yôacefghlp *եկեղեցոյ* bq *եկեղեցոյն* d *յեկեղեցւոյ* MQ *եկեղեցի* bdefgh lorx *զեկեղեցի* b *պարար փխ. արար* befgq *մարգարէից* Keg *գըմովսէս*

ղցնդոն Իսրաէլի հրամանաւ Աստուծոյ. «Եկեղեցացո, ասէ, ժողովուրդն ի դուռն խորանին վկայութեանն»* Տեսանես, դի ոչ ևթէ զխորանն կոչէ եկեղեցի, յորում կայր արկղն կտակարանաց, եւ միւս խորանն, որ կոչէր սրբութիւն, այլ դհաւատացեալ ժողովուրդն աւետարանէ։ Վասն այնորիկ եւս առաւել բարձրագոյն եւ առաքեալն Պաւղոս նորադոյնս իմն եւ յաւէտ հրաշալիս, քանզի ցուցանէ զեկեղեցի ննդրանկաց գրելոց ոչ յերկրի, այլ յերկինս, որոց անուանք գրեալ են ի դպրութիւնս կենաց։ Տեսեր զճշմարիտ հիմն եկեղեցւոյ, վասն որոյ Փրկիչն ասաց խնդալ զառաքեալսն, թէ «Ենդացէ՛ք դի անուանք ձեր գրեալ են ի դպրութեան կենաց»**. եւ զանապական, որոյ սկիզբն կալաւ շինելոյ յերկրի, որ անցանելոցն է, եւ աւարտեցաւ ի կատարս երկնից բարձրութեանն։ Այս է իսրհուրդն եկեղեցւոյ. զայս ուսաք ասել կաթողիկէ առաքելական

* Յեսու ԺՐ, 1 ** Ղուկ. ժ. 20, Յայտ. Գ, 5

1 deg զցեղն r գգեղս U զյելսն վխ. զցեղսն ABEFU իսրաէղի n իսրայէլի Sodgkq հրամանաւն b հրամանօն o աստուծոյ է In եկեղեցացւոյ fq եկեղեցացոց Ub եկեղեցաց d յեկեղեցացոյց Nôeg եկեղեցոյ km եկեղեցւոյ ô ժժողովուրդն աստուծոյ ի դուռն

2 KLMTYZ վկայութեանն k չիք վկայութեան.... զխորանն bq տեսաննն d չիր զի b չիր ոչ d եթէ ոչ

3 o չիք կոչէ hlor կոչեաց ôdh յեկեղեցի JQôeg որում f կար degհklop յարկղն b աղն (ô աղն) վխ. արկղն d կտակարանացն r եւ ոչ

4 XYbqs միւս x մեւս AIJKMNOPQ RSTVZWc խորան XW չիք որ ô կոչիւր b սրբութիւնն Môegx սրբութիւն սրբութեանց (Mô սրբոց) այլ BF այդ a դհաւատացեալս

5 x՞ կոչէ եկեղեցի վխ. աւետարանէ c եւ վասն abcdefghklmopqrsx այսորիկ R առաքեալքն bq առաքեալական

6 Vhlor նորագոյն Y նորոյս ô նորապոնն bq իմ BCDEFGHN չիք եւ W հաւեաս ô աւե[տ] BCDEFGHI OPn եւ հրաշալիս bq հրաշալի

7 GYeg եկեղեցի X գեկեղեցիս GY անդրանկանց H անդրակաց R ասնդրանկաց b դրելոցն KQSôq երկրի ABCU այդ KLQRSTYZô երկինս d յերկինց b ուր սրբոց (q որ սրբոց eg ըստացան) վխ. որոց

8 Lbfgqx անուանքն Y ի դպրութեանն DGHbcdefghlopqrsx ի դպրութիւն CG ի կենաց o տեսանես

9 Yoabcefghlopqr եկեղեցոյ P ասացեալ AIJL·NOPQR>TVXZWn ի խնդալ b խնդա Q զառաքեալսն b դի վխ. Թէ

10 c խնդանդացէք Y դրեալ են յերկինս ի դպրութեանն GHôhcdghloqr ի դպրութիւն

11 IJô անապական մնացած Ջեռ-երդ յանապական IJKL՝NOPQRSTVX YZW որոց abcdefghklmopqrsx որ վխ. որոյ U զսկիզբն h ի սկիզբանէ lo ի սկիզբն r յըսկիզբն befgq շինելոց HKLMQRSTXZôk mnps երկրի b անցանելոցն q յանցանելոցն r յանցանելոց

12 a յաւարտէ cdhkloprs աւարտէ m հաւարտէ q աւարտեցաւաւ. acdhlo յաւգտակարս (r յօգտակարս km յաւգտակար befgq կտակարանս W կամարս) վխ. ի կատարս p չիք ի կատարս abdefgbk mpqrs յերկնից ABCDEFGHJNOY achkmors բարձրութեանն x բարձրութեան երկնից o բարձրութիւն արդ այս է

13 Xûbefgn խորհուրդ q խորհուրդք VYbcdefhlmoq եկեղեցոյ g յեկեղեցոյ û զոր վխ. զայս A աք սել ճեռագայում սրբագրել եճ ուսաք ասել û չիք ասել ōegq չիք ասել կաթողիկէ JKLMNOQRSTVXZWô acdfhklmnoprs կտրուղիկէ W չիք առաքելական

եկեղեցի, զի ընդ ամենայն տիեզերս հաւատացեալք ի Քրիստոս առաքելական յորջորջին եկեղեցի, վասն տէրունական հրամանին, որ առ նոսա թէ՝ «Գնացէք ընդ ամենայն երկիր, աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէք զնոսա յանուն Հաւր եւ Որդւոյ եւ սուրբ Հոգւոյ, ուսուցէք նոցա պահել զամենայն, զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ»*

ՆՕՋ (ՆՕՒ) Լէ. Արդ՝ թէպէտ եւ փոքր ի շատէ ասացաք յաւրինուկացն, որ բազմապատիկ կան ի գիրս սուրբս վասն եկեղեցւոյ սրբոյ, բաւական եղիցի. քանզի յայտնի եղեւ անքակ միութիւն, եւ ոչ երկպառակեալ, որպէս կամեցան պատառումն առնել եւ կռիւս վազվազակի տխմարութեամբ իւրեանց. զի ի ճշմարիտ հաւատէն Քրիստոսի, որ է եկեղեցի Աստուծոյ՝ նա միայն է պատառեալ եւ անջատեալ, որ ի հերձուածս կործանի եւ մեղաց լինի պաշտաւնեալ, զի մեղքն բաժանեն եւ աւտարացուցանեն Աստուծոյ։ Իսկ զայս ասելով

* Մատթ. ԻԸ, 19—20

1 J յեկեղեցի b եկ[ե]ղ[ե]ցի o չիք զի bq չիք ընդ o տեղիս փխ. տիեզերս Y հաւատացեալքն

2 bbq յառաքելական BDEGH յոր շրջին փխ. յորջորջին o յորջորջի bd յորջյորջին eg որջորջին o չիք եկեղեցի k վասն զի o չիք հրամանին

3 q ուր փխ. աւ d նոսա տէրն ասաց թէ r նոսա ասէ թէ NOW ընդ ամենայն երկիր գնացէք ô գնացէ bq չիք ընդ ամենայն երկիր on աշակերտեցէր գնոսա

4 G զամենայն հեթանոսս մկրտեցէք աջ լուսացըքում on չիք զամենայն հեթանոսս b չիք մկրտեցէք գնոսա n մկրտեցէք գնոսա ձախ լուսացըքում eg չիք գնոսա IJMSo անուն Kc չիք յանուն HIMPSTYobcefgh loprs որդոյ ù որգւոյն n յորգւոյ q չիք որդւոյ եւ սուրբ հոգւոյ

5 IWôûbcghlorx հոգոյն (Wûr հոգւոյն) սրբոյ PYf հոգոյն dekmps հոգւոյն û գնոսա, չիք պահել բացի IJKLMRSTXYZôûcdr-ից մնացած Քեռ-երբ չուներ զամենայն Q որ բացի IKLMQRSTXbdegqx-ից մնացած Քեռ-երբ չուներ ինչ X պատուիրեցին

6 I ձեզ եւ ահա աւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի b ձեզ մի ըստ մեջէ

7 b արգ եթէ փոքրն շատէ q արդ եթէ թէպէտ ù չիք արգ թէպէտ... բաւական եղիցի eg եթէ փխ. թէպէտ NOWeghlpq չիք եւ R փորք ô օրինուկացն bq յաւրինացն

8 b ի գիրն begkmpqs սուրբ IJLMN OPQRSTVXYZWô ի սուրբ գիրս (NO գիրք) NO սուրբ եկեղեցւոյ սրբոյ QVYôbcdefghloq եկեղեցոյ D սրբւոյ begq չիք սրբոյ x չիք բաւական

9 BCDEFGHIKMNOPRSUXadbklmo prs եղեցի bq եկեղեցի փխ. եղեցի x չիք եղեցի, յայտի L յայնի ô անքակ եղեւ յայտնի c յատնի eg այնօ[ակ?] q անք[ակ?] r անանքակ b բանք փխ. անքակ X միութիւնն b միութեան eg միաբանութիւն ô երկպառեալ d երկբառութիւն

10 Q եւ կամեցան h պատակումն H կրոխս (D կռիս) փխ. կռիւս n եւ ազազակ փխ. վազվազակի

11 BCDEFGcefq ախմարութեամբն QR STXb ախմարութեան Y ախմարութեանն ô տխմարութեանց p չիք զի DGHUôbdnp չիք ի b ճշմարտին p զճշմարիտ BCDEFGHIJKL NOPQRSXYWûacdmp հաւատէն b հաւատին ho հաւատէս n հաւատն է քրիստոսի egq հոտին lrx հօտէս

12 H չիք է (եկեղեցի) W չիք նա ûbq չիք (միայն) է Z չիք որ

13 c անկանի փխ. կործանի ûx մեղք abcdefgkmpqs չիք մեղքն

14 x միայն բաժանեն KLQRZd յաւտարացուցանեն MSTX յօտարացուցանեն L.Môbe աստուծոյ b չիք յայց Y չիք ասելով

մեր՝ զանբաւ միաւորութիւն եկեղեցւոյ յայտնի արարաք, եթէ
ղինչ է եկեղեցի. Այլ ոչ եթէ արհամարհել ինչ ուսուցանեմք ղշի-
նուածովք պատուեալ զտեղիսն, որ անուանին ժողովրդանոցք,
քանզի ի նոսա ժողովին քահանայք եւ մանկունք ուխտի եւ պաշ-
5 *տաւնեալք Աստուծոյ՝ կատարել ղաղուեթս եւ զխնդրուածս, վասն*
որոյ եւ աղաւթարանք կոչին եւ սրբարանք. եւ հաստատեալ կայ
ի նոսա տէրունական սեղանն յորոյ վերայ ղհացն եւ ղգինին պա-
տարագեմք, յաւրինակ կենդանարար մարմնոյ եւ արեանն Քրիս-
տոսի, որ միշտ անծախապէս բաշխի ի մեզ ի քաւութիւն եւ ի
10 *թողութիւն մեղաց. եւ ի նոսա կայ ուղղեալ աւազան մկրտութեան,*
որով լուսաւորեալք վերստին ծննդեամբ եւ հոգւովն սրբով, դրոշ-
միմք ի յոյս կենացն յաւիտենականաց. եւ հանապազ անդր դու-
մարելով՝ լսեմք սաղմոսերգութիւնս եւ. զպատգամս պատուիրա-
նացն Աստուծոյ. Եւ վասն զի միշտ անդր ժողովիմք, եւ ապաւէն

1 n *մեզ* x *զանբաժանելի* (n *զանբաժ* q *զանքաւ*) փխ. *զանբաւ* ô *միաւորութիւնն* eg [*միաւ?*]*որութիւն* ILVYôbcefgloq *եկեղեցոյ* h *յեկեղեցոյ* ô *այնի* abcdefghlopqr sx *յայտ* km *այտ* ô *արարէք* abcd efghklmoqrsx *թէ*

2 bq *չիք է* Qlo *յեկեղեցի* a *արհամարհել* BCDEFGH *չիք ինչ* o *ուսանիցեմք* d *ուսուցանեմ* NO *շինուածովք* ôabefgkmpqs *զի շինուածովք* cd *զի շինուածով*

3 ô *պատուեալք* efghloq *պատուել* R *զտեղիս* o *զտեղիքն* bego *զքո եկեղեցիսն* փխ. *զտեղիսն* x *տեղիսն* NO *անուանեն* û *անուանի* acdfkmps *անուանեալ կոչին* (bgq *անուան կոչին* e *անուանին կոչին*) փխ. *անուանին* oûp *ժողովրդանոց* r *ժողովրդականոցք*

4 ô *զի* bq *ժողովի* s *քահանայքն* û *եկեղեցական դասք տիւ. քահանայք.. եւ պաշտաւնեալք աստուծոյ* X *չիք եւ մանկունք ուխտի եւ պաշտաւնեալք* IJ *յուխտի* eg *ուխտին* o *չիք* (*ուխտի*) *եւ* d *պաշտաւնեալք* e *պաշտօնեալք*

5 bq *քրիստոսի* փխ. *աստուծոյ* q *դաղաւթեան* oûbq *խնդրուածս*

6 û *չիք եւ* (*աղաւթարանք*) KLQ RZ *աղաւթարան* MNOPSTVXYW ôû *աղօթարան* r *աղօթարարք* o *կոչի* u *սրբարան* r *սըբարարք* d *եւ հաստատեալ կայ* (*գծված է*) û *չիք եւ հաստատեալ.... քրիստոսի՝* ιστη 8-րդ abcdegkmpqs *չիք կայ*

7 q *սեղան* IJKLMQRSTXYZeghlo *որոյ* ô *որոյ վերա սեղանին հացն եւ գինին*

8 BCDEFGH *չիք յաւրինակ* lô *օրինակ* bq *կենդանարար սեղանն* (q *սեղան*) *մարմնոյ* W *արեան* en *յարեանն*

9 û *անծախայալէս* DG *անծափապէս* b *բաշխէ* d *չիք ի* (*մեզ*) H *ի մեզ հեղ մի քաւութիւն*

10 û *մեղաց որ է կենարար մարմին եւ արիւն քրիստոսի ի նոսա կայ* o *ուղեալ* r *ուղղել* chlor *աւազանն* CDY *մկրտութեանն*

11 abdefgkmpqs *որով* BCDEFGH ox *լուսաւորեալ* V *վերըսաին* L Ua *ծնընդեամ* N *ծընընդեամբ* ô *ծննդեամբն* eg *ծնընդեամբն* b *ծնընդեանն* q *ծնընդեամբն* abc egbklmopqrsx *չիք եւ* Cû *հոգւով* HMNOPQRSTVXYZôbcefgq *հոգովն* hlo *հոգոյն* m *հոգւոյն* d *հոգով* bq *սրբովն* hlo *սրբոյ* br *դրոշմեմք*

12 eg *չիք ի* G *յուս* NOW *յոյսն* X *յուսյս* eg *զյոյս* Wûb *կենաց* JKLMNOQ RSTVXZWôq *յաւիտենականացն* c *յաւիտենից* û *չիք եւ հանապազ անդր դումարելով* o *հանա*[*պազ?*] b *անդրն*

13 I *լսեմ* J *լսեմս* u *արդ լսեմք* enr *դաղմոսերդութիւնս* lo *պատգամս* Y *զպատարագս եւ զպատգամս պատուիրանացն* ABCDEFG HIJPVôfhlor *պատուիրանաց*

14 p *չիք եւ* (*վասն*) hlox *չիք վասն* û *չիք եւ վասն... կատարել՝* էջ 393-րդ mnu 1-ին kmp *վասն որոյ* փխ. *վասն զի* s *չիք զի* KLMQ RSTXY *անդր միշտ* a *անտ* (c *անդադար*) փխ. *անդր* ô *անդր միշտ կումարիմք եւ ժող*[*ով*]*ել* I *ապաւէ*

ապաստանի է մեզ, զամենայն առաքացեալսն ի նմա կատարել սովորութիւն եղեւ եկեղեցի անուանել լարանուանաքար, այլ ոչ բնաւորապէս։ Եւ քանզի բազումք այսպէս կան վկայարանք ուրեք ուրեք լանուն, ճանաչեմք եթէ համանուն նոցա են շինեալք, այլ
5 ոչ եթէ ինքեանք իսկ յորոյ անուն շինեցան. եւ մի պատիւ է ամենեցուն, ղի մի իորհուրդ կատարի, քանզի սեղանն ամենայն արեք տէրունական ասի եւ պատարագն. բայց միայն տաւնիւքն զանազանին, զի իւրաքանչիւր տեղւոջ սովորութիւն է կատարել զկարզ տաւնիցն.

ՇՃԻ (ՇՃԹ) ԼՐ. Արդ՝ արժանաւոր է եւ զառաջին ճառ բանին լիշատակել, թէ որպէս կամ լինչ պատճառս շինեցան վանք, քանզի այսմ ոչ եթէ Հայոց միայն ազգս կալաւ փոյթ լանձին, այլ եւ Յոյնք եւ Հոռոմք եւ Ասորիք, եւ այլ ամենայն ազգք ի Քրիստոս հաւատացելոց՝ զոր եւ երիցս երանեալն քաջ նահատակն Քրիստոսի Գրիգորիոս՝

1 ps չիք է k ի մեզ Y ամենայն egq աստգեալսն hlorx աստգեալս Y ուսուցեալոն փխ. առ աստգեալսն ô աստգեալսն զի անգր ի նմա Rô կատարեալ abcefgkmpqsx կատարելով d կատարեմք

2 u վասն որոյ է սովորութիւն ւրխ. սովորութիւն եղեւ J չիք եղեւ N OW յեկեղեցի bq որ յանուանաքար (eg որ անուանարաք f յոր անուանաքար) փխ. յարանուանաքար x եւ փխ. այլ

3 GH բանաւորապէս q բնաւ. որպէս փխ. բնաւորապէս b չիք եւ û չիք եւ քանզի... յիշատակել թէ՝ ստղ 10-րդ q քանի (eg բանիւ) փխ. քանզի D չիք քանզի b սոսա փխ. այսպէս beg կամ փխ. կան ABC DEFGHINOPQRSTUVXYZWôacd fn ուրուք ուրուք

4 Jbeghlq չիք ուրեք (յանուն) IJQ So անուն efgqx յանուանէն n յանուն եւ սակայն ճանաչեմք begq չիք եթէ... այլ ոչ cf թէ BCDEFGH IJr համանուն NO յամանուն acdf kmps յանուն փխ. համանուն l համանուանաքար KLMQRSTYZô չիք են d շինեալ

5 Hd չիք ոչ o չիք եթէ IJKLMQRSTV XYZôkq որոյ n յորոց eg որոյ bh որ փխ. յորոյ ABCDEFGHNOP Udeb յանուն bhq շինեցաւ E չիք եւ beg պատիժ փխ. պատիւ Y չիք է

6 Y եւ փխ. զի ô չիք զի, զմէ R խորհարդ d զեզանն

7 H ուրուք d չիք ուրեք Yeg տօնիւք bfq տաւնիւք

8 Hq չիք զի, զիւրաքանչիւր a յիւրաքանչիւր b ի տեզոջ BCDEFG Ha է սովորութիւն (a չիք սովորութիւն) b սովորութենէ AIJNO PVWnq չիք է

9 NO զկարգն BCDEFGHchln գտաւնից ô գտօնն իւրեանց փխ. զկարգ տաւնից b տաւնիցն այսպէս

10 x չիք եւ abklmopq եթէ G չիք թէ q բանին... պատճառս կրկնված է

11 Yû եւ կամ DHô զինչ GIJ Sûbdk nr ինչ Uackmpqs պատճառ ô պատճառաւ d պատճառո u պատճառի IJVYûkn յայսմ b այսմն o չիք այսմ c ոչ եթէ այսմ G չիք եթէ

12 IJû միայն հայոց eg մայրն փխ. միայն WNO հայոյ ազգս միայն կալաւ Yb ազգ eg յազս r յազգս BDEH չիք կալաւ G կալաւ ավելացրել են ուրիշները bfq եւ փոյթ g զփոյթ DHIdhlo անձին ô անձինս bq յանձինս BF այլ ps յոյնքըն Y հոյնք u չիք եւ (հոռոմք) Gôûbdegpqs հոռմք a հոռոմք

13 ls ասորիկք b չիք եւ ասորիք AB CU այլ ô չիք այլ BCDEFGHMQ Ubdeghloqrx ազգ n ազգք որ ի û հաւատացեալ befgq հաւատացելոցն

14 eg զի փխ. զոր r չիք զոր, չիք երիցս MYû երանեալ r եւ երանեալն b երիանոս (q երանիոս) փխ. երանեալն bq չիք քաջ... քրիստոսի ô եւ նահատակն û նահատակ Fp չիք քրիստոսի ghlor սուրբն գրիգորիոս A գրիգորիոս աջ լուսաւիցքուս ավելացրել են ուրիշները և չի նշված թե այս որ բառից հետո է դրվելու BCDEFGHIJKLMNOPQ RSTUVXYZWûn կատարեաց գրիգորիոս bq չիք գրիգորիոս

կաապրեաց շնորհելով նմա ի հոգւոյն սրբոյ գաւազա մաաակա-
բարութեանն։ Քանզի բաղմապատիկ աւգտի է առիթ եւ սիւն
հաստատութեան ճշմարտութեան ախտի մանկանց, դի փալփալէ
եւ թեւակոխէ ի հրահանգս հոգեւորս. եւ զորս ամենեցուն քահա-
նայից եւ ժողովրդականաց պարտ է յարգել եւ մեծարել զվարդա-
պետս, եւ միանգամայն իսկ զամենայն պաշաւնեայս ուխտի՝
առանց տարակուսանաց անդր մտանեն լընդունելութիւն կամաւո-
րական։ Վասն այսորիկ իսկ եւ դիպողագոյն եդաւ անուն վանք,
դի անտրտում որոց պիտոյ իցէ՝ տացեն. եւ ոչ միայն առ աւաարս
է աւգուտ նոցա յաճախիւել, այլ առաւել հաս գեաւդջն յորում շի-
նեցաւ, քանզի աւրէն է նոցա սփոփել զհիւանդս եւ մխիթարել
զազաւորս։ Եւ որք ամուսնութեանն են պարապեալ քահանայք՝
թաղտմ անգամ պատաղին ի մշակութիւն, եւ կանանց իւրեանց

1 W շնորհել MPQRXYobcgfhkloq ի հոգոյն n գաւգուտն lMQSUVXWû dn մատակարարութեան b մատակարանութեան x մատակարարութիւն

2 r բաղմապատիկք l օգուտ J աւգուտ u եւ օգուտ bq չիր է o սիոն փխ. սիւն

3 Yk հաստատութեանն Y ճշմարտութեանն IJ յուխտի u չիք ուխտի... ամենեցուն ps չիք զի AIJU Weg փափայէ p զփայզփայէ s զփայփայէ VZ փափաէ KMQST XYô փափազէ (L փափաքէ R փափակէ b փայլէ q փայլփայլէ) փխ. փայփայէ

4 NOV թ[եւ]ակոխէ e թեւայկոխէ n թեւակոխ b փոփոխէ փխ. թեւակոխէ d չիք եւ թեւակոխէ g ի հրահանգիս

5 ú վասն որոյ պարտ է քահանայից եւ ժողովրդականաց յարգել p չիք եւ (ժողովրդականաց) bq ժողովրդոցն ք յարգե Y յագել փխ. յարգել û զկրօնաւորս փխ. եւ մեծարել HOW վարդապեաս N վարդապետն ú եւ զվարդապետս

6 h զմիայնգամայն û չիք եւ միանգամայն... զազաւորս՝ ոոոյ 12-րդ H պաշտաւնայս egp պաշտօնայս lJ յուխտի beifgqx ուխտի որ առանց

7 o մտանիցեն pr մտանել a անտր b անգրն BCDEFGHLMabcf gs յնդունելութիւն odhlo ընդունելութիւն x յընդունելութեան ô կամաորական b կամայկորական (q կամայկորական) փխ. կամաւորական

8 BCDEFGHIY այնորիկ abcdefghklm opqrsx չիք իսկ RY եւ ի զիպոդագոյն b զիպոդագոյնն q զիտոդագոյնն a անուանք, չիք վանք

9 b տրտուժ bqx որոյ c որում V իցեն hlorx է փխ. իցէ b եւ տայցեն BCDEFGHIKLMQabckmp qs տայցեն eo տացցեն x տացին Qb առաւ փխ. առ ô օտարասէրս է b աւտարասցէ

10 n եւ յաւգուա Wacdhklmops յաճախել o աճախեալ BU այդ Y եւ առաւել BCDEFGHIJXYabcdefgh klmoqrsx զեղջն NOPVZWn զեւզջըն L զիւզջն p զեզջին IJô որում hl ցորում

11 b փոփել փխ. սփոփել bq զխնանգոն եւ զմխմեանսն (q զմի մեանս) մխիթարել o զիւանգոս e և. կրկնված է

12 ô սգաւորեալս d սգաւորս ps որ Y զսգաւուրս KLMRSTXZbpq սմուսնութենէն ô ամուսնութենն e յամուսնութեանն g յամուսնութեան IJQUVYWcdhlmo ամուսնութեան քանզի քահանայք որք ամուսնութեան են բաղում անգամ պարապին փխ. եւ որք... անգամ LYWôor չիք են Vx պարապեալք e պարապել

13 ô բաղու AINOPUVôn պատաղատին JKQXYZdeg պագատին (q պագատեն ST պազատատին) փխ. պատազին b պատազիմք Mû չիք պատազին M չիք ի q ի մշակութեան eq չիր եւ

հնարին լինել հաճոյ, որպէս առաքելականն իսկ ճշմարտէ բան: Իսկ ի վանեարն բնակեալք՝ կուսութեամբ են պարկեշտացեալք միշտ մարտնչելով ընդ հուր ախտին, զոր բնութիւնն վառեալ յորբորքէ, եւ անլռապաղ դպաշտամանն կատարեն զկարգ, զխաղաղութիւն խնդրելով ամենայն աշխարհի, եւ զգեղջն շինութիւն եւ զառողջութիւն ի տուէ եւ ի գիշերի բաղում արթնութեամբ վասն այնորիկ աղատ յամենայն հարկապահանջ իշխանաց՝ սահմանս ընկալաւ եւ անդա, եւ զերիցագոյն պատիւ ժառանգեաց յուխտի սրբութեան եկեղեցւոյ:

ՅՕՐ (ՆՕԴ) ԼԹ. Արդ՝ ամաչեսցեն որք յանդգնեցան տխմարութեամբ իւրեանց եւ անզգամութեամբ այլ զոմն ասել զեկեղեցի եւ այլ՝ զվանս,

1 ôûr լինել d հաճոյ լինել b չիք հաճոյ d որք փխ. որպէս û չիք որպէս... ճշմարտէ բան Ybdhlorx առաքեւյական befgq չիք իսկ բացի ACJR Za-ից մնացած Ջեռ-երը ճշմարիտ է (o չիք է) KNOWbeg բանն

2 lo իսկ-ից առանձին ճոդված համապատասխան N-ով՝ ոհգ-լզ ps չիք ի M իսկ որ ի վանս են բնակեալք NOW ի վանորայք Y ի վանեարս û ի վանս bdeq ի վանեարն bdq բնակեալ են (d չիք են) g չիք իսկ.... սրբութեան եկեղեցւոյ՝ տող 9-րդ n կուսութեամբն ô չիք են u պարկեշտութացեալ d պարկեշտացեալ bq պարկեշտացեալք են

3 I մարտընչելով abcdefhklmopqrsx չիք հուր s ախտէն GIKQSÜôabcdfhkl mnopqrsx բնութիւն IJ վարեալ bq վառեալք

4 u բորբոքէ քանզի ի մարմնոյ կեալ եւ անմարմին եղեալ է գործ հրեշտակի եւ անյապաղ V յանյապաղ e անապաղ m յանապաղ q անսպառ փխ. անյապաղ ô պպաշտամանն û պպաշտամունս l պպաշտաւն cfkmpqs պպաշաւնն dex գպաշտօնն c կատարեալ ho կատարելն l կատարեալն ex եւ զկարգ ô զգարգ IV զխորհուրդ փխ. զկարգ Wû չիք զկարգ BDEHQû զխաղաղութիւնն

5 u խնդրելով յամենայն աշխարհի զխաղաղութիւն o խնդճելով IJh յամենայն W չիք ամենայն I զգեղւոջն LVn զգեւղջն Wx գեղջն o զեղօրէից b գեղիչն e զգեգջին hilo զգեաղջն û չիք եւ զգեղջն բացի BCDEFGHYacdfkmpqs-ից մնացած Ջեռ-երը զգեաւղջն IJ շինելութիւն Y շինութիւնն û զշինութիւն ps շինութեան û չիք եւ (զառողջութիւն)

6 ôûe առողջութիւն MUd չիք եւ զառողջութիւն KL ի արէէ d ի տվէ û չիք ի տուէ.... արթնութեամբ a չիք ի (գիշերի) x ամենայն փխ. բազում

7 NOWabcdefhklmopqrsx այսորիկ û ազատեն e ազատ է KQôbdehln oqr ամենայն NOW յարկապահանջ o հարկապահանջութեանց d հարկապահանջութենէ b սահման

8 beq անդ c աւանդս փխ. անդս Y չիք եւ անդս H անդես q չիք եւ (զերիցագոյն) û երիցագոյն o զերիցագոյնս q զերիցագոյն bq պատիւն o պատուաժառանգեաց IJQ ôûabcefkmpqs ուխտի d ուխտ

9 û սրբոյ ABCDEFGHIJKLMNOPQ RSTUVXYZWôan սրբումն KLMQ RSTXZ յեկեղեցւոյ Vôbcefhlop qr եկեղեցոյ Y յեկեղեցոյ

10 KLMQRSTYZô ամաչեսցեն արդ X ամանչեսցեն արդ e որ CD յանդգնեցան og անդգնեցան Y սխմարու թեամբն abcdefbklmopqrsx անմարութեամբ եւ անզգամութեամբ իւրեանց û չիք տխմարութեամբ... եւ անզգամութեամբ

11 g եւ անզգամութեամբ իւրեանց C այլ û ոմն g ասեն dkmps եկեղեցի U այլք (զվանս) F այլ acdefgkmpqs եւ այլ (cd զայլ) զոմն (d ոմն eg զոմս q զոմս) վանս (eg վանք) û վանս b զոմանս փխ. զվանս

քանզի յայնմ եղեւ անբաժանելի միութիւն անդամոց եկեղեցւոյ ի Քրիստոս հաւատացելոց. «Զի անդամք եմք մխիթարոյ»* ի շինումն հաւատոց սիրոյն Աստուծոյ։ Նոյնպէս եւ ժողովրդանոցք եւ մատրունք, զոր սովորութիւն եղեւ ի վաղնջուց հետէ կոչել եկեղեցիս, թէպէտ եւ բաղում է ըստ ղիւղից ղիւղից եւ քաղաքաց քաղաքաց, սակայն ոչ են բազումք ի բազումս բաժանեալք, այլ մի եւ նոյն խորհուրդ կատարի յամենեսեան. եւ ըստ խորհրդոյն ոչ ասի ոմն մեծ ի նոսա եւ ոմն փոքր, այլ ըստ աշտիճանի իշխանութեան եւ այսպէս յարմարեալ, եւ բազում փութով պարտ է ի նմին մշտնջենաւորել. քանզի ոչ եթէ ի մարդկային կարծեաց է ճառեցեալ սահմանադրութիւնս, այլ յաստուածաշունչ պրոց երկրորդեցաւ ի մէնջ բացորոշաբար, եւ որ հակառակն կան՝ ոչ մարդկան, այլ Աստուծոյ հրամանին կան հակառակ. եւ որ կամինն կալ հակառակ՝ անձանց դատաստանս ընդունին։

* Տե՛ս. Դ, 25

1 o այանի g եւ անբաժանելի G միութինն HQVYôbcdefghlopqr եկեղեցոյ IJ յեկեղեցւոյ

2 b հաւատացելոցն h քանզի ûk անդամ Vbefq ի միմեանց o միմիանց abcdefghkloqrx ի շինութիւն NOW իշխումն (ô իշխանումն mps իշխանութիւն) փխ ի շինումն

3 ûabq հաւատոյ km հաւատոցն p սիրով Q ժողովրդոցք û ժողովուրդոցնոցք bq ժողովրդանոց r ժողովրդականոցք

4 AU մատրունք eg մատրոնք b մանտրունք (q մանրունք) փխ. մատրունք ĒR̄Ī սովորութիւնն IJq ի վաղնջոց d ի վաղընջուց g ի վաղընջուտ bq յեկեղեցիս բացի aefgk mpsx-ից մնացած Ձեռերը՝ եկեղեցի

5 Z թէ փխ. թէպէտ Ha չիք եւ (բազում) bq եւ ըստ բազում է գեւղից (q գեղից) դիւղից ōō չիք է Y չիք ըստ BCDEFGH դեղից գեղից NOfn գեւղից գեօղից (nf գեւղից ae գեւղից դիւղից (e գաւղի) U գիւղից եւ գիւղից Y դուղից գուղից q գեղից գիւղից c (գիւղից) եւ ըստ քաղաքաց

6 եւ քաղաքաց (սակայն) o բազում NOW բազումք ·dghlox բաժանեալ r ժամանեալ փխ. բաժանեալք B այլ

7 e մի եւ ի նոյն IJKLMQRSTYZ ամենեսեան o ամենեքեան f յամենիսեան hlorx յամենեսին I խորհրդոյն NO խորհրդի W խորհրդոյ efghloqrx խորհրդոցն

8 begq չիք ոմն (մեծ) UY չիք ի նոսա bq փոքրն BC այլ FH աշտիճան ENORXYZWoûdn աստիճանի S յաստիճանի f աշ[տի]ճանին k աշտիճանին abcghlmopqrsx աստիճանին Yq իշխանութեանն

9 n չիք եւ (այսպէս) bq յայնպէս eg յայսնապէս (r այս ᷑ սոսս) փխ. այսպէս x այնպէս h չիք եւ (բազում) Xl. փոյթով

10 C մըշտընջենաւորել D միշտնջենաւորել GH միշտնջենաւորել Lû ch մշտնջենաւորիլ r եթէ ոք ի hr կարծեացէ p կարեաց փխ. կարծեաց begq չիք է

11 u ճառացեալ bq ճառեցեալն acdfk ms ճառեցեալո bq սահմանադրութեան f սահմանաորութիւն BU այլ NO յայլ DGHIJKLMQR STXYZôûegıoqr աստուածաշունչ b աստուածայյունչ

12 obefkq ի մէջ փխ. ի մէնջ g ի բացորոշաբար DHdhloq բայցորոշարար ün որք ôbq հակառակ u հակառակեն, չիք կան

13 BC այլ NOps յաստուծոյ bq աստուածահրամանին o չիք կան f եւ որ... հակառակ uıջ ıuıuաûցpում Mûl չիք եւ որ.... հակառակ KLNOQRSTXYZWôbdeghqrx կամին h ընկալեալ փխ. կալ

14 l դատաստանն d գատաստ[..?] Vbefghlnoqrx դատաստան Wd ընդունելին

ՇԾԹ (ՇԾԵ) Ա. Ալդ՝ պարտ է մեզ զհատուցումն շնորհից սահմանագրելով հաստատել յայտարարութեամբ՝ թէ որպէս պարտ է հատուցանել ի վանս եւ կամ ամուսնացելոց քահանայից։

Տաւն սրբոյն Ցովհաննու Մկրտչի եւ վկայի, զոր նախակարգեաց առաքեալն եւ խոստովանողն Քրիստոսի եւ հայր վերստին նորոգմանն բոլոր Հայաստան աշխարհիս Գրիգորիոս՝ ի վանս, զի ուխտադրութեան պահաւք հաստատեցաւ։ Եւ որ ինչ միանգամ այլ ինչ ուխտք են՝ ի վանս, կատարեսցին. եւ շաբաթք, եւ պահք, եւ ծոմք, զի ուխտից են կատարմունք, զի ուխտաւորեալ են բնակիչք, շնորհիւ ուխտին կերակրեսցին։ Եւ տաւն ամենայն մարտիրոսաց զոր մատուռն կոչեմք։ Վարդավառին մատաղենիքն միայն պտուղ յամենայն արմտեաց քոռ քոռ ի ժողովրդականաց եւ յամուսնացելոց քահանայիցն յառաջին արմտեացն, այսինքն լընտրոցն, զի գեղծցին կալք ցորենով եւ հնծանք գինւոյ եւ իւղոյ, եւ

1 ù չիք արգ.... յայտարարութեամբ թէ hl չիք մեզ GYô հատուցումն H շնորհիցէ Qbq շնորհաց ô շնորհիցն DGH սահմանագրելով հաստատեալ հաստատել

2 d չիք թէ

3 Wûeg չիք եւ

4 W «տաւն» բառից առանձին հոդված համապատասխան N-ով՝ խա acdh klmoprs սրբոյ IJKLMÞQRSTVXZe hlnq յովաննու Ubdo յովաննու Y յոհանու ô օհանու KLMQSTXYZefg nqx մկրտչին ôb կարապետին փխ. մկրտչին BCDEK չիք եւ Xôb վկային V նախագրեաց d նախայկարգեաց

5 ûhlor առաքեալ bq առաքելական փխ. առաքեալն k խոստովանօղն V վերըստին d վերըստին

6 kps նորոգմանն I. հայաստանեայց û չիք հայաստան dhlo աշխարհի IJKLMQRSTXYZôûhlor սուրբն գրիգորիոս b գրիգոր q գրիգորիս bq ի վանն X ի վանս ձախ լուսանցքում lo չիք զի

7 Qbq ուխտագրութեամբ eïg պահովք bq միայնգամ

8 abcdefghklmopqrsx չիք ինչ X ոչ փխ. ինչ b ուխտ gq ուխտքն bq ի վանն DHKLMQRSTUXYô eknps կատարեսցեն bq շարաթ

9 d ծումք l ծովմք b ուխտեցին hl ուխտք իցեն l չիք զի (ուխտից) d չիք զի ուխտից են կատարմունք ô կատարմունքս p զոր փխ. զի (ուխտաւ.) Y ուխտաւորեալք û ուխտաւոր, չիք են NOW բնակիչս

10 J յուխտին bq ուխտք eg ուխտ üs կերակրեսցեն ù չիք եւ bfq տաւնք eg տօնք բացի Akms-ից մնացած Ձեռ-երը մարտիրոսաց

11 U մատուռն hlrx մատրունս o մարտրունս ô կոչենք բացի lgh-ից մնացած Ձեռ-երը վարգավարին lM QSoe մատաղենինքն Y մատաղենիք b մատաղինինքն ô միայ

12 X պատուղք IMYôûbeghlo ամենայն d արմտաց r յարմտեաց bq արմըտեացն (q յարմատացն) այսինքն արտոց (q յտրոց) քուռ քուռ ô քոր քոռ acdegkmps քուռ քուռ f քուռ քոռ û առաջին փխ. քոռ քոռ ô ի ժողովրդականց b ի ժողովրդականացն u թէ ի ժողովրդականաց hlor չիք եւ ôhlno ամուսնացելոց

13 ûbdbklmnopqrsx քահանայից Dn առաջին ô առաջի û չիք յառաջին արմտեացն IJn յարմտեաց dfkm pqs յարմտեացն hlorx արմտեաց b յարմըտեացն յամենայն արտոցն փխ. արմտեացն... յընտրոցն d այսինքն է BCDFGHRXYafh kp յնտրոցն ôûd ընտրոցն c յընտրոց e ընգրելոցն g ընտրելոցն q յտրոցն

14 BCDEFHXacdfhklmnopsx գեղցին lMû գերծցին (G եղիցին ô գեծցեն begq շեղջին) փխ. գեղծցին bg կալ ABCDEHIJKLMNOPQRSTXZWd ցորենուոյ l հընծանք û եւ հունձք եւ հնձանք b հընձան egq հնծան r հնձայնք QUVYôabcefghloq գինոյ R գինայ փխ. գինւոյ M իւղւոյ f եւղոյ Y ձիթոյ փխ. իւղոյ

մի ի վատթարացն իբրեւ ղկալին, գուցէ զնորին լուիցուք պատուհաս: Տաւն որրոյ ճայտնութեանն, եւ քառասնորդք նորա, եւ Տեառնընդառաջն, եւ Առաջաւոր պահոցն կատարումն: Տաւն միջնոց քառասնեւորդացն Զատկի, աւր Ղազարու, մնծ հինգշաբաթի Զատկին, լորում կենարարն մեր աւանդեաց աշակերտացն ղխորհուրդս նորոյ ուխտիս: Երկուշաբաթի Զատկին ընծայիւք եւ հաճոյակատար աւժտիւք դիր Զատկին, տաւն Ամբառնալոյ Տեառն յերկինս, տաւն վախճանելոցն յելս հրոտից ամսոյ: Ալսոքիկ տաւնք: ի վանս՝ լուսաւորեալ տեղիսն երթիցէ նախանձն, զի կերիցեն պաշտաւնեալք տեղւոյն եւ հիւրք. զի քահանալից, թէպէտ եւ ամուսնացեալք իցեն, եւ արեղալից եւ ամենայն իսկ ուխտի մանկանց չէ

1 Ng ի վատթարանց e ի վատարանց n ի վատթարաց o ի վատթացն q ի վաթարացն b ցզ արպէս ւիխ. իբրեւ C դկայինն ɔGHgn գկայնինն KL MQRSTXYZô դկայնի NO գկայէն Wb գկայինն beq կայնինն Y գուցցէ eq գուտցէ g զի մի փխ, գուցէ û նորին d գնովին KL լըւիցուք ô լւիցուք Vbdegq գպատուհասն û պատուհաս

2 Vû սրբոյն bq սրբոց ô որրոցն այտնութեանն MQRSUXWûdhlnpsx յայտնութեանն Sô ի փխ. եւ (քառասնորդք) hlo քառասնորդ

3 MQR տեառընդյառաջն VXYZhq տեառնընդյառաջն g տեառնընդառաջին p տեառընդառաջին û տեառընդյառաջ R չիք եւ Mûeghq յառաջաւոր b առաջաւորացն d առաջաւորի Wd պահոց û կատարմունք BCDEGHbdefgq միջոց ac ms միջնոյ k մջնոյ n միջնոցն Y չիք միջնոց û չիք միջնոցն... աւր

4 belgq խ-երորդաց գատկին cdrx քառասնորդացն û սրբոյն դազարու Ydeghlmp մեծի û եւ աւագ փխ. մեծ ôd հինդշաբաթու le եւ շաբթի W հինդշաբթի h ե-շաբաթ l հինդշաբաթ o հինկշաբաթ

5 ô չիք գատկին û չիք գատկին յորում... երկուշաբաթի գատկին IJW որում lJ յաւանդեաց Wô աշակերտաց Wabcւigkmpqs գխորհուրդ d գխորհորդ

6 bq նորին eը ուխտին W երկուշաբթի n երկուշաբաթիւ d ընծաուք BC DEl HRSTUYZW.bck mors ընծաիւք e հաճոյեակատար q հաճոյ աստուծոյ կատար

7 DH աւժիւք G ուժիւք b աւժիաք l ուխտիւք փխ. աւժտիւք Q դիր c չիք դիր գատկին u եւ տօն f տուն փխ. տաւն IJKLMNOQSTVXZW ûbp համբառնալոյ Y համբառնելոյն a համբառնոյ begq համբառնալոյն f համբառնալոյն ô համբարձման փխ. համբառնալոյ û չիք տեառն V տեառն յիսուսի յերկինս Y ի յերկինս P երկինս o չիք տեառն յերկինս

8 u չիք տաւն վախճանելոցն.... մանկանց՝ առղ 11-յդ Q վախճանելոյցն d վախճանելոց Yfhx վախճանելոյն ô վաղճանելոյ beglq վաղճանելոյն o վաղչանելոյն b յետս փխ. յելս ABDEFGHQRacfm հրոտից dq հրաւտից Xô ամսոց Yb ամսոյն HKLMRS ամաց փխ. ամսոյ g տօնս

9 Yd ի վանքս cfq ի վանն g վան փխ. վանս ի բացի abebklmoprsx-ից մնացած Ջեռ-երը ի վանք IJ յուխտաւորեալք PVôbeghlorx ուխտաւորեալ b տեղիս ps երթիցեն C նախանըն X նախարն bdq նախանն?] GHl նախանձն (D նախանձ n նախայն p նախ անդ) փխ. նախանն abcdefgbklmopqrsx (նախանն) հանապազ զի o զպաշտօնեայք e պաշտօնեաքն g պաշտօնեայքն A պաշտաւնայք

10 VYôacefghloqr տեղոյն AKLQ TZ հեւրք acdkmps հոյրք r իւրք V հիւրքն Q չիք թէպէտ եւ.... աբեղայից Y չիք եւ (ամուսնացեալք) ô ամուսնացեալ

11 cfkmps արեղէից ôbefgqx չիք իսկ IJ յուխտի Y ուխտից ôf մանկաց û արգ պաբտ չէ փխ. չէ արժան

արժան ի շէնս աւթել. այլ ի վանս. բայց թէ ուր ոչն գուցեն՝ ե՛ւ զկողոպուտ վախճանելոյ տանուտէրանց ի տախտէ եւ լաթոռոյ, մինչեւ ցպնակ եւ ցդրգալ, եւ որ ինչ անձին զգեստն է մինչեւ ցկաւշիկս եւ ցգաւտի, եւ՛ անկողինն երթիցէ ի վանս, զի հանգիցեն ի վերալ նորա լայնըր մտեալ հիւրքն եւ աւրհնեսցեն։

ՇԿ (ՇՕԶ) ՔԱՒ. Ագապն որ մանուկանաւ է՝ կէս կաշուոյն երթիցէ ի վանան եւ երկու մասունք ճրագուին, իսկ քահանայիցն՝ բաւանդակն, եւ ոչխարին մորթն, եւ դմակն անդամովքն, եւ ճրագուն եւ խախացոցն։ Եւ պանդուխտք, որ ի տունս քահանայիցն իցեն, եւ նոցին եղբարց նոյնպէս տալցեն. եւ զամենայն պատարագս հասարակաց կերիցեն պաշտաւնեալք եւ աղքատք բազում մեծարանաւք, եւ

1 BCDEGHIûl *ի շէն* eg *օթիլ* lu *ազօթել* (Jb *աղաւթել*) ikh. *աւթել* BF *այդ* l *ի վան* ahcdefg ikmpoqrsx *եթէ* û *չիք թէ* FWd pr *որ* փխ. *ուր* û *ոչ* hegq *գուացեն* ôhl *գուցէ*

2 lJ *զկողոպուտն* O *զկողոպուտ* Qbq *զըկողոպուրտն* ux *կողոպուտն* LYô *վախճանելոյն* hl *վախճանելոց* or *վաճանելոց* bq *վաճառելու* (eg *վաճառելոյ*) փխ. *վախճանելոյ* bf *տանուտեերաց* d *տանուտէրաց* eg *տանուտարաց* oo *եւ ի յաթոռոյ* gr *յաթոռոց*

3 G *չիք մինչեւ...* *զգեստն է* K *մինչ* l *մինչեւ* կրկնված է C *ցպընակ* o *ցրնակ* c *ց[պ]նակ* û *չիք եւ* (*ցդրգալ*) Oeg *ցդգալ* W *ցդգալ* o *ղգալ* û *գրգալ* bq *գգալ* k *ցրակալ* m *ցրագալ* C *անձինն* aeg *յանձին* lôacdefmqs *սգեստն է* r *զգեստսն է* F *զգետն է* փխ. *զգեստն է*

4 BCFJK *զկաւշիկ* ILQRSTUXZW ûg *ցկոշիկս* P *ցկօշիկն* DGH *ցըզաւտի* (H *ցգաւտի*) *եւ ցկաւշիկ* (G *զկաւշիկ* H *կաւշիկ*) o *չիք եւ* (*ցգաւտի*) Ueg *ցգօտիս* nq *ցգաւտիս* o *կօտին* d *ցգօտին* h *ցգաւագանս* փխ. *ցգաւտի* IJKLMQRSTXYZôe gh *յանկողինն* ûd *յանկողին* V *անկողին* bq *անկողինս* begq *չիք երթիցէ* cq *ի վանան* M *եւ զի հանգիցեն* W *չիք զի* a *հանգիցէ*

5 bq *նոցա* L *չիք նորա* r *այնըր* G *յայր* (ps *այր* befgq *անդր*) փխ. *յայնր* ôû adhklmox *այնր* H *մտել* ALMQRT VZ *հեւրքն* acdkps *հոյրքն* m *հայրքըն* փխ. *հիւրքն* Xô *օրհնեցեն*

6 d *ագապասն* Q *մասնականաւնէ* ap *մասնկաւ է* d *մասնակաւ է* bq *մասնական ասէ* փխ. *մասնականաւ է* Z *չիք է* CDGHVYWôad fhlorx *կաշոյն* begnq *կաշուն* A *ի վա[ն]ան* K *ի վանքն* LMQRSTXY Zô *ի վանքն* BCDEFGHIJNOPUV Wûdeghn *ի վանս*

7 GH *չիք եւ* (*երկու*) b *մասունքն* e *ճրագուին* C *ի քահանայիցն* ûb *քահանայից* AKLMVXYZWôh lnopqrx *բովանդակն* J *բովանդակն անդամովն եւ ոչխարին* b *բաւանդակ* c *բովանդակ իսկ եւ* û *չիք բաւանդակն եւ ոչխարին*

8 I *եւ ոչխարին.... եւ դմակն ձախ լուսանցքում* g *մորթին* NOW *զըդմակն* c *անդամովքն* û *չիք անդամովն* e *ի փխ. եւ* (*դմակն*) W *չիք եւ* (*ճրագուն*) Vh r *ճրագոյն* lOVW *խախացուոյն* ô *խախացուցն* hl *խախացոյն* AJKL MPQRSTUXZûnr *խախացուցն* egq *տախացացն* (b *տաղացացն* փխ. *խախացոցն*

9 Y. *պանտուխտքն եւ որք* c *պանդուխտ* b *ի տունսն* hIor *ի տուն* Yôûc *քահանայից* ôahcdefghlmop qrsx *են* փխ. *իցեն* û *չիք եւ նոցին*

10 û *չիք եղբարց նոյնպէս* RXYbefg pqx *եղբարցն* RVXôpdegqx *տացեն* h *եւ տացեն* I *եւ տայցեն* ûhl *չիք եւ* (*զամենայն*) d *պատարագ հասարաց*

11 deg *պաշտօնայք* x *չիք եւ աղքատք* û *չիք բազում... հաւատացեալք* R *մեծարանաւք*

եղբարք հաւատացեալք. եւ զհաց տունի նորեանցն առհասարակ կերիցեն ամենայն պաշտաւնեալք. նոյնպէս եւ զհաց ապաշխարողացն զոր յաւուրս քառասնորդացն առնեն հանդիսաս շարաթու կամ կիւրակէի։

ՇԿԱ (ՇԾԷ) ԽԲ. *Բայց պատարագքն որ ի վանս կատարին, երախայրիքն՝ ևթէ անապատ իցէ՝ գեաւղջն անդր տացեն. ապա եթէ ոչ՝ ամուսնացելոց քահանայիցն տացեն. քանզի չէ աւրէն ումեք զհասն Տեառն ի յարկի իւրում թողուլ։*

ՇԿԲ (ՇԾՐ) ԽԳ. *Իսկ ամուսնացելոց քահանայիցն եղիցին տաւնք շաբաթն՝*
10 *Զատկի, եւ Զատիկն սուրբ, եւ երկրորդ Զատիկն եւ յերկրորդ Զատկէն ի վեր կիւրակէքն ամենայն ։ եւ Պենտակոստն եւ տաւն սրբոյ Աստուածածնին եւ Վարդավառն, բայց ի մատաղենեացն, որ է կատարումն քառասնորդացն առաքելական տաւնիցն հաւատացելոց*

1 IJKLMNOQRSTVXZbdeghnpqr *եղբայրք* Y *եղբարց* ûd *հաց* Ydx *տօնին* û *աօնորեացն փխ. տաւնի նորեացն* Y *իւրեանց (*l *նորդեանց* bq *նորայն* eg *նորէանցն* x *որ էանցն) փխ. նորեացն* hlor *նորին աօնեացն (*lo *տաւնեացն)* BCDE GHRg *հաւատարակ*

2 NOW *եւ ամենայն* ûm *չիք ամենայն* abcdefbklmoprsx *պաշտաւնեայք* û *չիք պաշտաւնեայքն* d *նոյն[պէս?]* û *չիք եւ* Xû *ապաշխարողաց*

3 a *զորս* KRXY *յաւուրքք* LQSTZ *յաւուրք* Al *աւուրք* ô *աւուր* eq *աւուրս* g *օուրս* բացի abcdfbklmop rsx-*ից մնացած* Ձեռ-*երը յաւուր* o *քառասունեորդացն* b *շաբաթ* IYûbegqr *եւ փխ. կամ* b *չիք կամ*

4 ô *կիրակէյի* U *ուր ասէի փխ. կիւրակէի* բացի Yûaflnorx-*ից մնացած* Ձեռ-*երը կիրակէի*

5 MQYûcdhoqrx *պասարդն* bcdfh lor *ի վանան* KLMQRSTXYZ ôbp *կատարէն* Y *երեխարիքն* Zclq *երեխայրիքն* û *երեխայիք*

6 bhq *թէ* bq *յանապատ* ANOP *դեաղջն* BCDEFGHVYWôbdb *գեզջն* IJKLQRSTXZenpsx *գեւղջն* M *դեղւոջն* û *գեղւոջ* ghlo *գիւղջն* r *զօղջն* û *չիք անդր... ապա* DGH *չիք ապա եթէ... տացեն* YZôabcbkl mps *տայցեն* YWûabcdefghklmopq rsx *թէ* Cbegq *ամուսնացեալ*

7 ôû *քահանայից* NOYWôabckm ps *տայցեն* C *չիք տացեն* S *յօրէն* KLRSXZ *յումէք* MT *յումէք* Q *յումէքէ* Wb *զհաս* û *զհարսըն փխ. զհասն*

8 befgq *չիք ի (յարկի)* DGH *ի հարկի* h *չիք ի յարկի* x *ի յարկ* d *յիւրում* r *իւրում տան փխ. ի յարկի իւրում* blox *յիւրում տանն (*o *տան) թողուլ* ô *թողեալ*

9 R *ամուսնացելոյ* begq *ամուսնացեալ* Vôûg *քահանայից* b *քահանայքն* q *քահանայն* IJXôûabcefg kmpqs *եղիցի* Q *տօն* u *շաբաթ* p *շաբաթքն*

10 Gôegx *զատկին (է)* GHr *զատկին (սուրբ)* û *զատիկի* D^H *չիք եւ երկրորդ զատիկն* ALMNOPQRSTU VZWp *յերրորդ (*IK *երրորդ* Joû *երորդ* Yq *յերորդ) փխ. յերկրորդ* DGen *երկրորդ* g *չիք յերկրորդ զատկէն ի վեր*

11 û *կիրակէք* b *կիրակէն* W *կիւրակիքն* բացի aeiox-*ից մնացած* Ձեռ-*երը կիրակէքն* û *չիք եւ (պենտակոստն)* A *պենդակոսն* BCD EFGPo *պենտակոսն* H *պենտակոնսն* IJUdghklm *պենդակոստն* X *պենտէկոստն* efq *պենդէկոստն* YW *պենտէկոստէն* u *պէնդէկոստաէն* ô *պէնտակոստն* a *պենդակոստն* r *պենտակոստքն* C *յիսնեբեկին փխ. պենտակոստն* x *չիք եւ պենտակոստն* H *սրբոյն* bk *տուբր*

12 ô *զվարդավառն* h *վարդէվառն* o *վարդէվարն* begqx *վարդավառին* բացի · IJS-*ից մնացած* Ձեռ-*երը վարդավարն* CDamo *բաց ի ô ի մատաղեացն* u *ի մատաղենեաց* bq *ի մատաղենացն* eg *ի մատաղէնացն* b *չիք է* û *չիք որ է կատարումն.... տաւն ոք կատարեացէ՝* է*ց* 401-*րդ առ*ղ 7-*րդ*

13 o *կատարում* Y *խ-երորդացն* LRb dfmq *տաւնիցն* XYegkpsx *տօնիցն* Y *եւ հաւատացելոց* J *հաւատելոց* bcegq *հաւատացելոցն*

Զատկի, եւ զպտուղ յամենայն արմտեաց քոռ քոռ, եւ պատարագք, որ մասնականաւ են կէս կաշառն եւ ճրագուին ղերկու մասունս ի վանս թողլով զպաշտամանն եւ զլուցմանն, ղմին տարցին, ղի լուցմանն մասնն, եւ որ ոչխարաւ է ղմակն անդամով եւ ճրագուն, եւ խախացոցն, եւ մորթն եւ զգեստն միայն տանտիկնանց վախճանեցելոցն։ Եւ տաւն Բարեկենդանին եւ Ողոգոմեանն մեծ, որ թարգմանի բարեբանեալ աւր, եւ թէ այլ տաւն ոք կատարեսցէ յանուն առաքելոց եւ մարգարէից, հասարակ եղիցի, զի այնպէս աներկեւան եւ առանց հակառակութեան պաշտաւնէիցն կացցեն դասք, գիտելով որում շնորհի արժանաւորք եղեն. ղի պարկեշտութեամբ եւ ուսումնասիրութեամբ վարեսցին. եւ մի եղիցին բանակռիւք, այլ սիրունք, արթունք եւ զուարթունք յամենայնի,

1 abcdefkmqsx *զատկին* p չիք *զատկի* g չիք *զատկի եւ զպտուղ... եւ հոգեւոր հովուի՝* էջ 402-րդ տող 2-րդ bq *պտուղ* lMQYôbenq *ամենայն* d *արմատեաց* h *յարմատեաց* abcdf kmpqs *քուռ քուռ* e *քուռ քոռ* MYô *պատարագն* b *զպատարագն* defhqr *պատարագ*

2 o *մասնականաս են* beq *մասնական, ասեն* փխ. *են* UYWôflorx *կաշոյն* V *կաշւոյ* Xbdenq *կաշուն* h *ճաշոյն* փխ. *կաշւոյն* Ulno *ճրագուն* b *ճրագու* oehqr *ճրագոյն* f *ճրագունի* bq *զերկուս* r *երկու* e *ի բ* kmps *զկէս* փխ. *զերկու*

3 d *մասուն* I *ի վան* CDGLdk *զպաշտամանն* Meq *զպաշամամն* b *զըպաշտպան* Y չիք *զպաշտամամն* a *ըզլուցմանն* l *զլուցումն* cdkmo prsx *զլուցմանն* Mabeq *զմին* f *զմին... զլուցմանն ձախ լուսանցքում* dhlor չիք *զմին.... մասնն* bq *տարցեն* Y *տարցին* կրկնված է

4 Y *ի* փխ. *զի* abcefkmpqsx չիք *զի* abcekmpqsx *զլուցմանն* BCDEFGH QVôfp *մասն* beq չիք *մասնն* OW beq չիք *որ* r *ոչխար* Z չիք է RXY befhloqrx *անդամովն*

5 q *ճրագոյն* AJKLMNPQRSTUXZ Wn *խախացուցն* ORV *խազացուցն* Y *խազացուցն* ô *խախացուցն* h *խախացոյն* W *զմորթն* ak mps *սգեստն* h *զգեստ* l *սգեստ* q *զսգեստն* e *ըսգեստն* Vbkn qrx *տանտիկնացն* Wdhl *տանտիկնաց*

6 Gbpsx *վախճանելոց* b *վախճանելոյ* d *վազճանելեաց* km *վախճանելոցն* abcfmq *տաւնք* dekpx *տօնք* I *բարեկէնդանին* r *բարիկենդանին* Vkm *ողոգոմեան* d *ողոքմանն* ps *գողոգոմեան* r *ողոգմեանն*

7 abcdefkmpqs *կոչի* փխ. *թարգմանի* A *սկզբնապես եթէ սակայն գրիչը հատուկ նշանով հաճել է ե և բողել թէ* IJKLMNOPQRSTUVXY ZWôn *եթէ* d չիք *եւ թէ* b չիք *այլ* c *տաւն այլ* s *տօ[ն?]* bq *կատարեսցեն*

8 IJKLMQRSTYZôlo *անուն ի մասանց ասացաք տօն փխ. յանուն* beq *առաքելոցն* Y չիք *եւ* bq *մարգարէից* Fûabcdefkmpqsx *հասարակաց* l *յայտնապէս փխ. այնպէս* û չիք *զի այնպէս աներկեւան եւ*

9 d *եւ աներկեւան եւ* bq *այներկեան* r չիք *եւ* Y *հակառակութեանն* BCDEGHûab *պաշտաւնէից* (ևաև *պաշտօնէից)* cpq *կայցեն* d *կացեն* û չիք *կացցեն դասք... եղեն զի*

10 DGHr *գիտելով (*befq *ղիտելովք) փխ. գիտելով* d *թէ որում* e *որումն* g *յորում* f *որում* ավելացրել են ուրիշներք ô *շն[որ]հի արժանաւոր* û *եւ վարեսցէն պարզեշտութեամբ եւ ուսումնասիրութեամբ*

11 d *յուսումնասիրութեամբ* hlo *ուսումնասիրութեան* K *վարեսցեն* hl or *վարեսցի* û չիք *եւ մի եղիցին... հոգեւոր հովուի՝* էջ 402-րդ տող 2-րդ

12. BF *այդ* d *արթիւնք* GH չիք *արթունք* KLd *զըւարթունք* Xhl չիք *եւ զուարթունք* ô *ամենայնի*

ղի բաւական լիցին խրատել զստահական եւ զլուլացեալսն ածել ի կարդ հաւատոյ, քանզի այդ գործ է վարդապետի եւ հոգեւոր հովուի։

ՇԿԳ (ՇԾԹ) ՀԴ. Ալս ահմանադրութիւն կարգաց գրեցաւ հրամանաւ երանելւոյն Սահակայ մեծ հայրապետի Հայաստան աշխարհի, ընկալեալ ի քաջ նահատակէն՝ ի տեառնէն Գրիգորէ՝ թարգմանեցաւ միտըն լունէ ի հայ։

Արդ՝ եթէ ոք անհնազանդեալ կանոնիս նորոգաձեւել կամեսցի զկարգեալ ահմանադրութիւնս, մի ընկալցի մասն եւ վիճակ ժառանգութեանն լարքայութեանն Քրիստոսի եւ Աստուծոյ։ Եւ որ ոք միաբանեալ կատարեսցէ՝ ընկալցի զաւրհնութիւն ի Տեառնէ հաղորդելով պարգեւացն եւ անվախճան հանգստեանն երջանկին Գրիգորի եւ հաւր մերոյ Սահակայ, եւ նոցին հետեւելոց ճշմարիտ ուղղափառութեանն, որք ի մեծ եւ լերեւելւոյմ աւուրն են պսակե-

1 bq *որ փխ.* զի BCDEFHhlor *լինիցին* NO *գստահական* Uh *գստահակն* bq *բոտահակս* e *ստահակս* f *գստահակս* e *չիք եւ* Mps *դուլացեալսն* Xl *յուլացեալսն* ô *դուլացեալսն փխ. դյուլացեալսն բացի* QR-*ից մնացած Ջեռ-երր դյուզացեալսն*

2 GUnx *հաւատոց* q *այդ գործ է հաւատոյ քանզի գործ է վարդապետի* Y *վարդապետին* Ec *հովւի* o *հովիվի* b *հուի փխ. հովուի*

4 V *արդ փխ. այս* hl *սահմանադրութեան* p *կարգեցաւ փխ. կարգաց գրեցաւ.* û *չիք կարգաց գրեցաւ... աշխարհի ընկալեալ* d *չիք հրամանաւ* abcdefgkmpqsx *սրբոյն փխ. երանելւոյն բացի* Ap-*ից մնացած Ջեռ-երր երանելոյն*

5 XW *մեծի* bdefgqnx *հայրապետին* IJq *հայաստանեաց* ô *հայեաստանեաց* b *հայաստանեայց* ,bdefgq *աշխարհին*

6 u *նահատակէ* eg *եւ ի տեառնէն* oû *չիք ի տեառնէ* p *չիք ի* BEFGH as *ի տեառնէն* D *ի տեռնեէն* Wq *ի տեառնէ* Y *սրբոյն փխ. տեառնէն* Q *գրիգորէն* p *գրիգորի* d *սրբոյն գրիգորէն* r *մերմէ գոիգորէ* û *գրիգոր լուսաւորչէն եգեւ ընկալեալ ի յունէ ի հայ եգեւ թարգմանեալ փխ. գոիգորէ... հայ* d *թ արգմանաւ* b *ի ձեռն (*q *միաձեռն) փխ. միայն յունէ*

7 eg *կունէ փխ. յունէ* bdegqx *ի հայս*

8 l *արթ* û *վասն այնորիկ պարտիմք փխ. արդ եթէ... քրիստոսի եւ աստուծոյ* a *չիք ոք* Un *կանովինս* QYlgloqx *նորաձեւել* b *նորձեւել* t·h *նորայձեւել*

9 o *գկատարեալ փխ. գկարգեալ* bq *սահմանադրութիւնն* f *սահմանադրութիւն* Y *գմասն* c *վիճակ յարքայութեանն քրիստոսի եւ ժառանգութեանն աստուծոյ* JY *ժառանգութեանն* dp *ժառանգութիւն* befgq *չիք ժառանգութեան*

10 KLMQRSTXZôbq *արքայութեան* Yegp *արքայութեանն* Wdflv *յարքայութեան* IJUn *չիք յարքայութեանն* QYWbdegkx *չիք եւ (աստուծոյ)* epx *աստուծոյ մերոյ* GH ûbd *որք փխ. որ ոք*

11 d *հատարեսցն* eg *եւ ընկալցի* L *չիք ի տեառնէ*

12 LMQRXZ *անվախճանն* ST *անվադճանն* Wbhlo *հանգստեան* ú *հանգստեան* Y *հանգստեան* p *երջանկին* ù *հանգստութեան երիցս երանեալ գրիգորի եւ սուրբ հօր մերոյ աստուածաշունչ սահակա փխ. հանգստութեանն... սահակայ* eg *երջանիկ գասուն գրիգորի* p *երջանիկ* hlo *եւ երջանկին* d *երջանգին բացի* CDGHrx-*ից մնացած Ջեռ-երր երջանիկն* L *երջանիկն կրկնված է*

13 IXYôeg *հօրն* bfhnq *հաւրն* Yr *մերոյ ի (*Y *չիք ի) սրբոյն սահակայ* hlo *ի սահակայ* KûHl *հետեւողացն* eg *հետեւելոցն*

14 CGY *ուղղափառութեանն* IJ *ուղղափառութեամբ* û *ուղղութեամբ* abcdefghklmopqsx *ուղղափառութեաւց* ôabcdefgkpqsx *որ փխ. որք* ô *չիք ի, մեծի* m *չիք որք ի մեծ* A *յերեւելիսւմ* DIJug *երեւելւոյմ* KLMQRSTXYZ *երեւելւոյմն* bqx *յերեւելի* o *չիք եւ յերեւելւոյմ* KLMQRTXZ *յաւուրն* S *յօուրն* bd *պսակելու* efg *պսակելոյ*

լոց, յամենաքաւական աջոյն անթարգմանելի պալծառութեամբ մշտնջենաւորեալք լուիտեանս լուիտենից. ամէն։

Նորին. թէ որպէս պարտ է եպիսկոպոսաց ունել զընտանիս սրբոյ եկեղեցւոյ։

ՇԿԴ (ՇԿ) Ետ. Ալեքսիու եւ հասարակաց հալր է եպիսկոպոսն, վասն այնորիկ իսկ առանց այնառութեան պարտի խնամել զհաւատացեալս նմա յԱստուծոյ հաւան, եւ անաչառութեամբ յանձանձել զուխտ սրբոյ եկեղեցւոյ, տեսուչս եւ առաջնորդս գաւառաց եւ գեաւղից կացուցանելով, որք անուանին քորեպիսկոպոսք. ղի սրբոց եւ նախանձաւորաց աւրինաց, եւ հմուտ եղելոց վարդապետութեան՝ արժանաւոր է տալ զայնպիսի պատիւ, որք զժողովուրդն բաւական լիցին խրատել շահելով զմեղանչականութեամբ զմոլորեալսն եւ պալծառացուցանելով զեշմարիտսն ճառագալթաւէտ պատուիրանացն պատմութեամբք։

1 lJôûegkmn ամենաբաւական bq յամենայնի են բաւական Yn յաջոյն Y անթարմանելի k որ թարգմանելի MR պալծառութիւնք o պալծառո[...?]. բացի ûbcnqx-ից մնացած Ջեռ-երր պալծառութեամբք

2 BCDEFGH մշտընջենաւորեալ NOo pqrs մշտընջենաւորեալք R մշտնջենաւորելք a մշտնջաւորեալք efgx մշտընջենաւորեալք յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից q յաւիտեան եւ յաւիտեանս p յաւիտենի (ամէն) lWn չիք ամէն

3 bk Նորին սրբոյն սահակայ û չիք Նորին... պարտ է b չիք Թէ L եպիսկոպոսացս o եպիսկոպոսին p ունիս Sahmqs գնտանին ô գնտանութիւն u ընտանիս g զընտանիսս x յաղագս եպիսկոպոսաց Թէ որպէս պարտ է ունել

4 l սրբոյ befgq սուրբ û չիք սրբոյ E եկեղեցւոյն KMRSTZ յեկեղեցւոյ QYôbcefghloq եկեղեցոյ d եկեղեցւոյ գլուխս լր

5 KLQRSTVZ հաստարակաց է հայր է Yô հաստարակաց է հայր եպիսկոպոսն BCDEGHû չիք է û եպիսկդպոս b չիք եպիսկոպոսն acdefghk lmopqrsx այսորիկ՝ b ի կաշառաց փխ. այնորիկ... առանց

6 ôacdefgkmpqs չիք իսկ Yk այնառութեանն begq պարտ է x չիք խնամել N գհաւատացեալս Ybc գհաւատացեալսն û հաւատացեալս hlo գհաւատացեալ

7 lJWôûeghlmor աստուծոյ beg հաւատն (d հաւատոն) փխ. հաւատն x չիք եւ oho անձանձել l անձանձեալ egq յանձն յանձնել (W յանձնել u յանձել b յանձն առնել) փխ. յոնձանձել acdlhklmosx գուխտս cg գուխտն k չիք սրբոյ

8 û եկեղեցւոյ սրբոյ JTVYôabcdefgh lopqrs եկեղեցոյ Q յեկեղեցւոյ d առաջնորդ BCDEFGHM գեղից lQUVXYZWôûcdflmoprsx գիւղից g գիւղից ուխտից կացուցանելով AJKLNOPRSTaben գեւղից q ուղիղ փխ. գնաւղից

9 b անուանի ôbegq քորեպիսկոպոս ms քորիսկոպոսք û սրբոյ ô նախանձաւորաց

10 ackmps եղելոյ begq եկեղեցոյ փխ. եղելոց Y վարդապետութեանն n վարդապետութեամբ

11 Y զայսպիսի u չիք պատիւ, ժողովուրդն

12 befgq լինին dh լիցի Y շահել X շնորհելով փխ. շահելով Y գմեղուցեալսն û ի մեղանչականութենէ d գմեղանչական Y եւ գմոլորեալսն c մոլորեալս ôbdefgbklm opqrsx մոլորեալսն

13 KLMQRSTXZôbkmps զեշմարիտն Y զեշմարիտ û եշմարիտսն acdfkm pq ճառագայթաձեւ egs ճառագայթայձեւ b ճառագայթեալ n եւ ճառագայթաւէտ Y ճառագայթաւետարանի փխ. ճառագայթաւէտ W ճառագայթաւետ N պատուիրանացն

14 Y պատմութիւնք bpqs պատմութեամբ

ՇԿՆ (ՇԿԱ) ԽԶ. Զի եւ քահանայք առանց տարակուսանաց ուսանիցին մեծարել զաստուածընկալ սեղանն, յորոյ վերայ կատարի կենդանարար խորհուրդն ապրեցուցչին մերոյ Տեառն, եւ զփրկական աւազանն մկրտութեան, որոյ ծննդեամբ վերստին նորոգիմք ի լոյս կոչմանն Աստուծոյ, Արդ՝ մի՛ ոք զայսպիսի տեսչութիւնս զինուորաց կամ տգիտաց ումեք հաւատասցէ, եւ մի՛ մերձաւորաց իւրոց՝ շնորհուկս ինչ նոցա առնելով ոիրոյ գեղձմամբ, յորմէ կանխաւ հրաժարեցոյց Փրկիչն մեր եւ տէր. «Ո՞վ է իմ, ասէ, մայր եւ եղբայրք»*, եթէ ոչ սիրոդք պատուիրանացն Աստուծոյ, զոր եւ արդեամբք իսկ կատարեաց՝ մեզ տուրինադրելով. Յակոբոս եւ Յուդաս եւ Յովսէս եղբարբ յորջորջէին եւ Պետրոս եւ Յովհաննէս եւ այլ բազմութիւն աշակերտացն յոլով ժամանակս կատարեցին սպասահարկութիւնս,

* Մատթ. ԺԲ. 48

1 x զի եւ քահանայք... կոչմանն աստուածոյ սիացված է նախորդ ճողվածին և այս ճողվածը սկսվում է Արդ մի ոք բառերից NOPW մի փխ. զի û չիք զի F առանն[g] b տարայկուսանացն û ուսանիցեն abcefgklmpqsx ուսցին d ուսցեն hlor եղիցին ուսանել փխ. ուսանիցին

2 Y սուրբ սեղանն û սեղան d զեղանն IJKLMQRSTXYZôûq որոյ q կատարին Vûb կենարար kmps կենարար (ms կենդանարար) պատարաղն խորհուրդն

3 Uûhlnor խորհուրդ Yr ապրեցուցիչ bq չիք մերոյ RXY տեառն մերոյ Hlq փրկական V զփրկականն û աւազան

4 Y մկրտութեանն I մկրտութեան ձախ լուսանցքում Yû չիք մկրտութեան L ծրնընդեամբ OUb ծնընդեամբ Y ծննդեամբ p ծննդեամբն LT վերըստին d վերըստ u ի լոյս փխ. ի յոյս Wûdp կոչման

5 q չիք մի G զայսպիսի û տեսչութիւն Nô զինուորաց q զինուոր

6 p տացէ փխ. ումեք, եւ հաւատասցէ Y [մ]երձաւորաց kmps մերձակայից փխ. մերձաւորաց b իմոց փխ. իւրոց

7 Wq չիք նոցա p առնելով նոցա eg որիոյդ r չիք սիրոյ bfnq գեղձամամբ egx ըղձամամբ ô որմէ km յորոյ (p որոց s յորոց) փխ. յորմէ Y յորմէ որպէս կ[ն]խաւ d կանխեաւ q հրաժարեցուց

8 NO փրկչին Y փրկնիչն ô ասելով փխ. եւ տէր x տէրն Y չիք է û չիք իմ Y ասէ իմ o չիք ասէ W մայր կրկնված է b մայր իմ եւ hlor եղբայր եւ մայր hlo Քէ

9 V սիրողքն q սիրող, աստուածոյ եւ հմուտ եկեղեցւոյ զոր k զի փխ. զոր abcdegkmpqsx չիք եւ DFk արդեամբ u իսկ արդեամբք

10 ps զմեզ Q չիք մեզ S ակովբոս բացի XYWôadelp-ից մնացած Ձեռ. երր յակովբոս bg չիք յակոբոս.... բարկութիւնն աստուածոյ՝ 406-րդ էջ 11-րդ տող DGH չիք եւ յուդաս.... պետրոս û նոյնպէս սուրբ առաքեալքն կրեցին բազում նեղութիւնս եւ վիշտս ոչուով չափ փխ. յակոբոս եւ յուդաս... գործեալ ոչուով չափ՝ էջ 405-րդ տող 1-ին befx յակովբոս (x յակոբոս) եւ սիմոն եւ յովսէս (b յովսէփ) եւ յուդաս եղբարբք (b յեղբայրք) acdhms եւ յովհաննէս (cs յովհաննէս d յոհաննէս k յովաննէս) եւ յուդա փխ. եւ յուդաս եւ յովսէս h յովհաննէս (l յոհաննէս o յովաննէս) փխ. յովսէս IJMQSXYô ekm եղբայրք hlo եղբայր k յեղբարբք q յովսէս դաս եւ եղբայրք

11 Vel որջորջէին Y յորջորջելով ô որջորջէյին b յրջորջին o որջջորջէին IJNOPbo յոհաննէս MQST Zl յովաննէս VYdq յոհանէս ô ոհաննէս q այլք

12 hl յորով փխ. յոլով defhklmpqrsx ի սպասահարկութիւնս R սպասաւորութիւն (W առահակութիւնս b յապայհարկութիւնս q յապաս պիտոյից հաբկութիւնս) փխ. սպասահարկութիւնս

վիշտս եւ նեղութիւնս կրեցին, գուն գործեալ ոգւով չափ. եւ անաւթ ընտրութեան ոչ դոք ի նոցանէ անուանեաց։ Իսկ Պաւղոս, որ հայհոյիչ եւ հալածիչ եւ թշնամանիչ զինքն անուանէր՝ «Անաւթ ընտրութեան, ասէ, ինձ է նա, կրել զանուն իմ առաջի հեթանոսաց՝ եւ թագաւորաց՝ եւ սրդւոցն Իսրաէլի»* Տեսանեմ զի ոչ է ակնառութիւն առաջի Աստուծոյ. եթէ աչառիցէք, մեղս գործէք։ Արդարեւ որ ոչն վարիցի ալեպիսի առաքինութեամբ եպիսկոպոսն՝ ոչ կարէ աշակերտ լինել Տեառն, այլ յոյժ հեռի եւ աւտար է, որպէս զմի ոք ի ստունգանողաց Փրկչին։ Ձպատուիրանաց սիրոյդ եւ զկատարողս սահմանեաց, ասէ, իւր եղբարս. եւ թէ՝ «Որ սիրէ զհայր կամ զմայրն, զուստերս եւ զդստերս առաւել քան զիս, ոչ է ինձ արժանի»**։ Եւ դուք ի բարձրանալ հրամանացն ի վայր կործանեալ ընդ երկիր քարշելով փարիք զտոհմային զազգականաւք, պէսպէս հնարելով հնարս, զի գիրգ եւ փափուկ առնիցէք, եւ աւելաստա-

* Գործ. Թ, 15 ** Մատթ. ժ. 37

1 k չիք կրեցին beq գործելոյ f գործել r գործովք CDGHMQVôad fh ոգով o ոգուով Y հոգով W հոգւով beq գոլ (c մահու) փխ. ոգւով

2 Y ընտրութեանն ef ի նոցանէն km չիք ի նոցանէ

3 r հալածիչ էր Y չիք եւ հալածիչ M թշնամանիչք ô թշնամանինչ acm թշնամանաւղ defqrx թշնամանող kp թշնամանօղ R եւ թշնամանիչ կրկնված է aefkmop rx խոստովանէր (q խոստովանէ b խոստովան եղէց) փխ. անուանէր

4 Y ընտրութեանն ú չիք անաւթ... խորաէղի r չիք ասէ b չիք ասէ ինձ.... ուստի այլանդակ՝ 407-րդ էջի 3-րդ տողը բացի Ccdhklmop rsx-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն է Y չիք նա H առաջ Un հեթանոսացն

5 բացի IJefpqx-ից մնացած Ձեռ-երր թագաւորացն բացի efqx-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն եւ որդւոցն efq որդոցն ABFU իսրաէղի Z չիք է

6 K թէ hl աչառեցէք YW եթէ ոչ աչառիցէք û գմեղս efhlorx գործիցէք q գործիցիմք s աթար եւ (û աբդ եւ) փխ. արդարեւ. p չիք արդարեւ

7 p եւ որ d չիք որ Un ոչ NOWq?վարեցեք p վարի Y առաքինութիւն ú չիք եպիսկոպոսն

8 ô լինել BCU այդ d յոյժ F չիք յոյժ NOW հեռի է եւ օտար որպէս զի մի ոք ô եւ օտար է հեռի է որպէս r չիք եւ IMSTXY յօտար է JKL QRZ յաւտար է acdefkmpqsx իրրեւ փխ. որպէս F չիք որպէս ú չիք որպէս զմի ոք.... բարկութիւնն աստուծոյ՝ էջ 406-րդ տող 11-րդ

9 Q չիք ի hl ստանգանողացելոց o ըստունգանողացելոց q յստոյնգանողացց r փըրկիչ k զպատուիրանացն q զպատուիրանս H զպատուիանաց DGH սիրոդն q սիրոդի ô զկարօտեալս փխ. զկատարողս

10 hq սահմանաց ef չիք ասէ q չիք իւր Qôdhlmor եղբայրս q եղբայրք lcdhklmoprs չիք եւ Iôcdhklmoprs եթէ d ոք փխ. որ r եւ փխ. կամ

11 ôhlor դուստր ôcx կամ փխ. եւ ô գդուստ hlor գդուսաք q զի փխ. զիս BCDEFGHOUacdelkmnpsx չէ

12 D բարձրանալն N զի հրամանացն a հրամանացդ բացի dhklmop rsx-ից մնացած Ձեռ-երը զհրամանացն V զհրամանացն աստուծոյ ի վայր X կործանելո S գործանեալ Yô կործանել efq կործանեալ ընդ երկիր ի վայր քարշիք ձգելով

13 V յերկիր IKLMNPQRSTVX YZ գարշելով (o գարչելով) փխ. քարշելով Yr ազգականօք r պէս փխ. պէսպէս

14 բացի acdefhklmorsx-ից մնացած Ձեռ-երը զհնարս q ի հնարս Ic գիրդք Yq գիրք ô գէրք IYhl oox փափուկք hlo չիք (առնիցէք) եւ ceim առաւելաստացուբեամբն hlo առաւելաստացուբեամբք ms առաւելաստացուբեամբն d առաւել ստացուբեամբք r առաւելս ստացուբեամբք x առաւել ստացուբեամբն

ցութեամբքն զեղուցուք զտունսն, մոռանալով զքստմնելի պատ-
զամն ինքնասաց Աւետարանին, թէ՝ «Ամենայն տունկ՝ զոր ոչ տընկեաց հայր իմ երկնաւոր, խլեսցի»* Տեսանէք, զի զոր յոլով ժամանակաւք տաժանիք եւ չանալք արմատացուցանել, զկիսաւուրցն կազմէք որոգալթ սատակմամն. ըստ այնմ թէ «Որ ամբարէ զմեծութիւն առանց իրաւանց, ի կէս աւուրց իւրոց լքցէ զնա»** Զայս ոչ եթէ յաղագս յամուելոյ ինչ զոք առնելոյ ասեմք ի խոր խոցելով յանդիմանութեամբս, այլ զի ամենեւին մի՛ երեւեսցի լեկեղեցւոյ այսպիսի անաւրէն սովորութիւն, քանզի արմատ է ընդհանուր չարեաց, եւ պէսպէս եղծապիղծ անառակութեանց, վասն որոյ դալ բարկութիւնն Աստուծոյ

ՇԿՉ (ՇԿԲ) ՀԷ. Որպէս վերագոյն ասացաք, թէ հայր է եպիսկոպոսն եւ ըստ

* Մատթ. ԺԵ, 13 ** Երեմ. ԺԷ, 11

1 A զեղուցուք զտունսնջ-ի յիմաց, ձախ լուսանցքում ուրիշներն այնպէս եմ գայս կարգա, այս երկու բառս U ձեռագրում արդեն մտել է բնագրի մեջ՝ աւելաստացուքնամբքն գայս կարդայ զեղուցուք Gr զեղեցուք d դեզցուք XY զտունս q ըզտունն or զտունս իւրեանց (r նորա) մոռանալով H մոռնանալով Jaq զքստմնելի S քստումնելի o զքստամնել d զքստելի km զքստնելի (ps զքնելի) փխ. զքստմնելի e զքո անսահմանելի զատգամս փխ. զքստմնելի պատգամն acdkm psx պատգամս iq զպատգամս hlor պատգամ

2 KLMQRSTXYZô որ ինքնասաց AB CENOPUVWn յաւետարանին acd efkmpqs աւետարանին ինքնասաց KQRTXZ յամենայն d տուկ Ye որ ô որ ոչ առնէ պտուղ բարի եւ գնա հայր

3 Wdfr հայրն ABDEFHIJKLMN OPQRSTUVXZôn չիր իմ q չիր երկնաւոր N խլեսցէ R խզեսցի փխ. խլեսցի x տեսանէք-ից առաճնին նոգյած hl տեսանիցէք a զի կրկնված է q յոր Y հոլով

4 r տաժանելիք e տարաժանիք (q տարժանիք) փխ. տաժանիք cr չանաք q եւ կրկնված է M արմատուցանել Ylo գկէս աւուրցն NOW գկիրս աւուրցն

5 Y կամէք փխ. կազմէք IJKLMNOQ RSTXZWôcnqr յորոգայթ U որոգայթս q գկէս աւուրցն իւրոց գայս ոչ եթէ յաղագս կազմեք Q եւ ըստ S յայնմ q չիր թէ Y անրարէ q ամրարտաւանէ փխ. ամրարէ

6 Y զմեծութիւնն q աչաւք զմեծութիւնն d իրանց փխ. իրաւանց q չիր ի կէս աւուրց իւրոց IJ չիք իւրոց

7 L չիք գայս Iôlx ամօթ ho ամաւթ q յանաւթ փխ. յամաւթ ô չիք զոք acdefhklmnoqrsx առնելոյ զոք ô առնելոց fhloqrx ասեմ e յամեմ (q ամէմ) փխ. ասեմք

8 L խոցելովս Un խոցելոյ ô խոցոտելով Wkn յանդիմանութեամբ BC այդ o չիք այլ efq զի եւ H ամենին a ամենեքին d երեւեսցին

9 H եկեղեցւոջ Lô եկեղեցոջ Yce flq յեկեղեցոյ d այսպիս R [ա]նաւրէն d անաւրէն W սովորութիւնն o զի fq արատ փխ. արմատ

10 o ամենայն (d ընդ աւուր) փխ. ընդհանուր eq չարեացն efx աղծապիղծ (adkps պղծապիղծ m պիղծապիղծ o պիղծ q ազգապիղծ) փխ. եղծապիղծ q անառակութեանցն

11 ՙkq չիք գայ CDGHIJKLSTUXZWo dnp բարկութիւն M բարկութիւնց o աստուծոյ ի վերայ

12 efg վերագոյնն q չիք թէ ûhor եպիսկոպոս hlor չիք եւ q չիք ըստ

լաւութեան եւ աջողութեան պիտի փալփալել եւ յառաջեցուցանել զընտանիսն, եւ յանձն առնել զգործ եկեղեցւոյն ի կանոնի կարգաց, ուստի այլանդակ անառակութիւնք եւ հերձուածք խամրին եւ վարք աստուածահաճոյ կենաց հանդերձ բարեպաշտութեամբ պտղալից զարդարին: Բայց գիտեմք, զի ոմանք ըմբռնստացեալ ճոռոմաբանեն, մանաւանդ ազգասէր ծնկոտքն, զմարգարէին ի կիր առնուլ զբանն, թէ՝ «Ծընտանեաց զաւակի քո՝ զակն մի արկանիցես».* եւ զայն ոչ իմացան թէ ընտանիս զմիաբանութիւն հաւատոյն կոչէ: Վասն որոյ բարձրաբարբառ փողն եկեղեցւոյ ճշդիւ մեկնեալ գոչէ. եւ ղՓիլ ասիցէ. «Թէ հնար է, ասէ, ընդ ամենայն մարդկան զխաղաղութիւն կալչիք»,** մանաւանդ առ ընտանիսն հաւատոյ: Այս է պատճառ ընտանեացն խնամածութեան. բայց թէ գետնաքարշ եւ

* Ես. ԾԸ, 7 ** Հռոմ. ԺՒ, 18

1 MY լաւութեանն q գլաւութիւն kmps տեսչութեան փխ. լաւութեան M եւ ըստ յաջողութեան IVWcd յաջողութեան JQY աջողութեանն o առողջութեան փխ. աջողութեան aefghklmopqrsx պարտի (d պարտ է) փխ. պիտի Jû չիք պիտի AILOVZôer փափայել MQ փապել g փափաել ST փադայել (Y փափադել) փխ. փայփայել Ghlo առաջեցուցանել ôû առաջացուցանել Xef յառաջացուցանել d յաջառեցուցանել

2 NOW եւ զընտանիսն Sôhks զնտանիսն f զնդանիսն q ընգանիսն û չիք զընտանիսն Nô անձն ô առնուլ û եւ գործ eg գործին p զըգործս q գործեն M յեկեղեցւոյն GYôcdfghloar եկեղեցոյն ûefg qx ըոա փխ. ի G չիք ի AIJKLM NOPQRSTUVXYZn ի կանոնի

3 û չիք ուստի... եւ վարք H փայլանդակ Y այլանդակութեամբ փխ. այլանդակ անառակութիւնք b չիք այլանդակ, անակառականութեամբ d առաքինութիւնք փխ. անառակութիւնք o հերձուած W եւ (վարք) կրկնված է

4 ú եւ աստուածահաճոյ Un կենացն ú կրօնից (d կանաց) փխ. կենաց r կենաց դարձեալ հանդերձ R պադղալից p չիք պտղալից

5 IJKMNOPQRSTVXYZWô զարդարեն ú զարդարութեամբ uq դիտեմ Yq ըմբռնստացեալք b [ըմ]բռնստացեալ ôû ճոռոմաբանին b ճառոբանեն փխ. ճոռոմաբանին o ճառոմարանին

6 û չիք մանաւանդ... ծնկոտքն Mli lo ազգասէրք b ազգէսէր NW ծնկոտն O ծնկոտոն Y ծգոտքն q ծկոտք b ծընկունքն ըստ մարգարէին ôh զիր փխ. կիր g առնուն

7 ú զբան H թէ եւ DGHUfkmpqs յնտանեաց Môû ընտանեաց eg ընդտնեաց a յնդանեաց S զառաւիլ hlor չիք քո ei քո զակն քո մի DGHYr ակն b զարկն փխ. զակն, արկցես eg արկիցես

8 Vq յիմացան Y զնդանիս ô զնտանիս c ընտանի kmps յնտանիս r ի միաբանութիւն g չիք եւ զայն ոչ.... պատիժ պատուհասից՝ էջ 408-րդ էջ 8-րդ BCDEGHY հաւատոյ abcdefhklmopqrsx հաւատոցն Gô զոչէ beq կոչէր չէ

9 d բարձրաբարբառ e բարձր բարբառով S ւիողովն ô փողոչն b փող hlor քարոզն փխ. փողն IJM յեկեղեցւոյ Yôabcefhlqr եկեղեցոյ d եկեղեցոյն b ընդ ճշդիւ r ճըշդի R մեկնել d մեկնեալ Yôûhlo կոչէ

10 W ասիցէք û ասացի X չիք թէ հնար է ասէ Jûbefq չիք ասէ b չիք ընդ ô մարգկան զի խաղաղութիւն

11 e կալցիք GX չիք առ Sôû ընտանիս KMQRSTXYZôûabcdehklmop qsx հաւատոյ p ասէ փխ. այս է

12 ô չիք պատճառ ôûbkm ընտանեաց Ybefhloqr խնամածութիւն IJKLN OPQRXZô խնամութեան u խնամութիւն W խնամութեան ընտանեացն b վասն փխ. բայց թէ IJK LMacdefkmpqs եթէ û չիք թէ Q դետ գետնաքարշ û գետնաքար b գետաքարշ e գետնաքարշ Il գետնաքարշ q դետես քարշ

մոմոշ իցէ եւ պատճառս բարեպաշտութեան կեղծաւորիցի՝ սիրել եւ հարստացուցանել զազգային իւր՝ լուիցէ միւս եւս բանին որ մեղմուին խրատէ, թէ՝ «Մի գիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ աջ քոյ» Մի ոք իշխեսցէ անամաւթ համարձակութեամբ զչարդ*

5 *ղալդ առնել պատճառ բարեգործութեան. դի չար է կամակար լըրբութիւն, քան զմեղանչելն, քանզի եղբայրասպանն կալին եւ Դէեզի, որ դառն ագահութեամբն էր զբաղեալ, քան ընդ մեղացն եւս առաւել վասն անամաւթ լրբութեանն կրեցին պատիժ պատուհասից։*

Շկէ (ՇկԳ) ՝ԽԸ. Արդ՝ զգուշութեամբ պահեսցի ի միջի մերում սահմանս այս կանոնական եւ մի ոք խոտորեսցի յաստուածահաճոյ հրամանացս այսոցիկ, սրովք պայծառանան եկեղեցիք, բերկրին քահանայք, դուրախանայ հիւն համբուրեն իշխանք եւ գեղջուկք, եւ երանութիւն եւ բան դրուատեաց յաւտարաց ընդունիցիմք. քանզի պարտ է մեզ

* Մատթ. Զ, 3

1 dqx *մոմոս* e *մսմոս իցէ* r *իցէ* bqx *լիցի փխ. իցէ* ôûb *պատճառ* MY *բարեպաշտութեանն* abcdefk msx *կեղծաւորիցի բարեպաշտութեան* p *կեղծաւորիցի սիրել բարեպաշտութեան եւ* q *կեղծաւորիցէ բարեպաշտութեամբ* ô *կեղծաւորիցէ սիրելի*

2 Y *զհարստացուցանել* a *հարըստացուցան* hl *հպարտացուցանել փխ. հարստացուցանել* u *զազգն* b *զազգածինն* d *զազգախնն* er *զազգայինսն* L *լըւիցէ* XYb *միւս* û *եւ միւս* x *մեւս* û *չիք եւս*

3 Yûbhlor *մեզմով* W *զմեզմովն* Lo *չիք թէ* LY *չիք մի* H *գիտացէ* G *ձախ* NOq *ձախն* dhlo *աջ փխ. ձախ* VY *քո թէ զինչ* bd *չիք զինչ գործէ աջ քո* NOcr *գործիցէ* e *գործեաց* fq *գործեացէ*

4 b *ամաւթ*

5 e *այդ* x *պատճառս* K *բարեգործութեամբ* Y *բարեգործութեանն* LY heq *լրբութեամբ* u *լկուիթիւն փխ. լրբութիւն*

6 b *քան զի մեզանչելն* ô *զմեզանչեալն* bde *եղբայրասպան* lYdfkm npsx *կայէն* LNOXWr *կայեն* ab eq *կայէնն* Q *գեղի* afhklmops *գեհեղի* r *զգեհեղի*

7 b *ագահութենէն* LNOWûdebmorx *ագահութեամբ* bd *չիք էր* bf *զբաղեալն* h *զբաղեալս* km *քանզի* q *չիք քան ընդ.... պատուհասից* Y *չիք ընդ, զմեզացն*

8 b *ամաւթ* H *լրբութեամբ* Lbd *լրբութեամբն* IJMQSUXWôûnx *լրբութեան* U *կրեսցին* Y *զպատիժ* hlor *պատիժս* IJKLMQRSTX Zûb *պատուհասիցն* Yo *պատուհասի*

10 J *մերո* hlo *սահմանքս* v *անուանականաց փխ. այս* G *չիք այս*

11 e *կանոնականս այս* g *կանոնական այս* b *սահմանս կանոնական այս կանոնականս* NOW *կանոնականս* n *կանովնական* b *չիք եւ* hq *չիք ոք* GIJKLMQSTXYZôûdegn *աստուածահաճոյ*

12 IJYûbcfpqx *որով* Y *պայծառանայ* b *պայծառան* Yegkmps *եւ բերկրին* b *բերկրանաց բերկրին* ps *քահանայքն*

13 L *ուրախութիւն* Y *համբերեն* (ô *համբերին* e *համօրէն* g *համաւրէն*) *փխ. համբուրեն* b *բերկրին համբուրեն* Y *չիք եւ (զեզջուկք)* W *գեզջկունք* û *գեզջուք* b *գեզջիւք* hl *գեզջակք* բացի Gef goqrx-ից մնացած Ջուռ-երը *զեզջունք* d *չիք եւ (երանութիւն)* û *չիք եւ երանութիւն.... ընդունիցիմք* W *երանութիւնն* b *երանութեամբ* x *երանութեան* abcefg kmpqsx *չիք եւ (բան)*

14 K *բանագրուատեաց* ô *օտարաց* p *աւտարաց* Hbhloqx *ընդունիմք* d *ընդունիցեմք*

ըստ գրեցելումն՝ վկայութիւն բարի եւ յարտաքինոցն ընդունել, զի մի՛ անուն Աստուծոյ եւ վարդապետութիւնն հայհոյեսցի, որպէս երբեմն բողոքէր մարգարէն պարտաւորելով զԻսրաէլացիսն, թէ՝ «Անունն Աստուծոյ վասն ձեր հայհոյի ի մէջ հեթանոսաց»։* Իսկ վասն բարւոք կարգաց եւ գործոց մերոց փառաւորեսցեն զհայր մեր որ յերկինս է, ասելով թէ՝ «Սոքա են գաւակք աւրհնեալ ի Տեառնէ, եւ ուրախութեամբ ուրախ լիցին ի Տէր»։**

ՇԿՀ [ԽԹ]. Հրեշտակական վարուց եւ յաւիտենական կենաց նմանութիւն պարտի բերել լինքեան եպիսկոպոսն եւ ամենայն վարդապետք, ուր ոչ ազգականութիւն եւ ոչ ակնառութիւն է եւ ոչ կաշառք, եւ ոչ ընչից մեծարանք, այլ պարկեշտութիւն եւ պատուիրանապահութիւն մերձեցուցանեն լինել ընտանիք Աստուծոյ. եւ դուք լընչա-

* Հռոմ. Ը, 24 ** Ես. ԿԱ, 9

1 a ըոգ l չիք ըստ H պըրեցելումն M" զվկայութիւնն bq վկայութեամբ d բանի փխ. բարի ô չիք բարի h չիք եւ IJûeg արտաքնոցն ôq արտաքնոց b յարտայքնոց BC DEFGH ունել փխ. ընդունել hlo չիք զի

2 hlo զմի b չիք մի k յանուն befgx անունն b չիք եւ FIKLMNQRSTVX ZWôûadhlor վարդապետութիւն b վարդապետութիւն C հայհայեսցի R հայհոյէսցի c հայհոյիցի g հայհոեսցի Y որպէս եւ

3 begq բողոքէ R բողոք o բորբոքէր փխ. . բողոքէր o պաբաատրելով beg պատրաստել (q պատրաստեալ Z պարսաւորելով) փխ. պարտաւորելով AB իսրաէղացիսն

4 բացի ABCEFJLPUVXYZc-ից մնացած Ձեռ-երը անուն g հայհոի hlor հայհոյեսցի s ի մէնջ փխ. ի մէջ IJKLMNOPQRSTVXYZW oû խակ-ից առաձին ճոդված

5 Ho բարոք abcdefgbklmopqrsx բարիոք b կարդեաց ô կարծեաց փխ. կարդաց q գործոցն, որոց փխ. մերոց o փառաորեսցեն c փառաւորեսցի c հայր

6 efq չիք մեր ûl յերկին b չիք սոքա են R գաւակն բացի IJKMQSTX YZôûbcghklmopr-ից մնացած Ձեռերը գաւակ YOrx օրհնեալք Kceg hlo աւրհնեալք

7 ceghlox աստուծոյ փխ. ի տեառնէ ôhloqx լինիցին

8 BDEFGHIJU հրշտակական cdfl oq հրեշտակակրաւն b հրեշտակայկրաւն eghkprsx հրեշտակացոն acefgkmpqs վարուք bd վարիւք ô չիք վարուց եւ յաւիտենական H յաւիտեն b յաւիտենականացն ô կենացն b չիք կենաց n զնմանութիւն այս բառից առաձին ճոդված

9 û պարտին c ունի փխ. պարտի S ինք ôp ինքեան u յինքեանս eg յինքեանն r ինքեանք û եպիսկոպոսք b յեպիսկոպոսն û եւ վարդապետք ամենայն b վարդապետ eg վարք փխ. վարդապետք

10 dkmr որ փխ. ուր e չիք ուր M ազգականութիւնք abcdefgbklmopqrsx չիք ոչ ազգականութիւն abcdefgbklmopqr·x չիք եւ (ոչ ակնառութիւն) RXY չիք եւ ոչ ակնառութիւն... պարկեշտութիւն û չիք է F կաշառօք

11 befgq ինչ իցէ փխ. ընչից B այլ a այլ փխ. եւ bq պատուիրանապահութիւնն ABCDEGHJNOacefgmps պատուիրանապահութիւնն

12 MRSXYôûn մերձեցուցանել Hb մերձեցուցանելն X լինիք or լինել bq շինեալ փխ. լինել U չիք լինել abcdefghklmopqrsx լինել քաղաքակից (b քաղաքի) սրոց (hl որոց) եւ ընտանիք (a ընտանի o ընտանիքն degq ընդանիք) û գուք որ DGQhlor ընչասիրութիւն o ընչասիրութիւնք e ընչայասիրութիւն ABCHNRbcfkmpqs յնչասիրութիւն g չիք եւ գուք.... վազիւ մեռանիմք՝ էջ 410-րդ առդ 6-րդ û յընչասիրութիւնս

սիրութիւն եւ ի կաշառս կործանիք, եւ զգարշելիսն եւ զպատուիրանազանցսն, եւ զզինուորսն եւ զտգէտսն հաւատարիմս համարիք ի գործ սպասաւորութեան եկեղեցւոյ, եւ չոլիրս եւս յաճախեալ տողէք ոչնի ձեր դմբերձաւորաց անուանելոց, զի հովուութեամբ
5 *ձերով ալդուիկ՝ դմիս ընտրոցդ ուտէք եւ զոսկր նոցա փշրէք՝ «կերիցուք, արբցուք, ասելով, քանզի վաղիւ մեռանիմք»։* Արդ՝ եթէ ոք գացի լեպիսկոպոսս եւ յառաջնորդս եկեղեցւոյ յայսպիսի պատուիրանազանցութեան անամաւթ եւ յանառակութեան՝ ի բաց ընկեսցի ի պատուոյ իւրմէ, եւ բաժին նորա ընդ կեղծաւորս եղից*
10 *զի «Մարդ ի պատուի էր եւ ոչ իմացաւ».** զի եւ այլքն երկիցեն, եւ պաշտաւն հարկիս այսորիկ մի՛ եղիցի դատապարտութեամբ, այլ փառաւք։*

* Ա. Կոր. ժե, 32 ** Սաղ. խԸ, 13, 21

1 k չիք եւ *(ի կաշառս)* DGH չիք *ի* o չիք եւ *(զգաբշելիսն)* e *զգարշելիս* l *զարշելիսն* Q եւ *ի պատուիրանազանցսն* E *զպատուիրանազանցսն* U *զպատուիրանս* X *զպատուիրանազանսն*

2 GY չիք եւ *(զզինուորսն)* M *զինաւորսն* ô *զզինորսն* b *զինորսն* fmo *զինուորսն* u *զզինուորս* hlq *զինուորս* G չիք *զզինուորսն* AB EFHIJKLMNOPSTVZWûkpqs *զըտգէտս* a *ըզտգէտս* Ü *զտնտես (*b *զանգետսն) փխ. զազէտսն* ôh lor *հաւատարիմ* bm *հաւատարիմն* բացի ADXobefhlmoqx-ից մնացած Ձեռ-երը *համարիմք*

3 CGHbq *ի գործս* W չիք *ի գործ սպասաւորութեան եկեղեցւոյ* H *ոպասաւորութիւն* Y *սպասաւորութեանն աստուծոյ եւ եկեղեցոյ* lôbcefhloqr *եկեղեցոյ* V *յեկեղեցոյ* W *զՉոլիրս* acdehklmpqrsx *Չոլիր* M *աճախեալ*

4 DGH *Թողէք (*o *գոգէք) փխ. աողէք* m *մերձ փխ. ձեր* A չմերձաւորաց bdefkmpqrs չմերձաւորացն hlo *մերձաւորացն* x *զըմերձաւորացն* befo *անուանելոցն* b *հովութիւն* KLRXZ *հովուորութեամբ (*û *հուսութեամբ* hlorx *հաղորդութեամբ) փխ. հովուութեամբ* բացի Am-ից մնացած Ձեռ-երր *հովութեամբ*

5 d *յայտուիկ* e *այդուսնիք* MY *ընտրելոցդ* bfx *ընտրոցն* eg *ընդրոցն* V չիք եւ *զոսկր նոցա փշրէք* ô *ուսիցէք* q *զոսկեր* abcdefkmpsx *զոսկերս* NOW *նորա (*b *սորայ) փխ. նոցա* ô *փշրիցէք* q *փշրիք* բացի NOYWbefpx-ից մնացած Ձեռ-երր *փշրեցէք*

6 hl եւ *արբցուք* a *արբուք* d չիք *ասելով* d *զի* LNOYWabdeg *վաղիւն* ô *վաղին* Y *մեռանեմք* ðex *մեռանելոց եմք* d *մեռանելոց եմք ասելով* x *Արդ-ից առաջնին հոդված*

7 ûc *զացի ոք* d չիք *ոք* CDKLMORT XYZWfloq *յեպիսկոպոս* HQSðûbd eghkmpx *եպիսկոպոս* ls *եպիսկոպոսս* d *կամ փխ.* եւ DHIRXðhl os *առաջնորդս* ûd *առաջնորդ* S *յեկեղեցւոյ* Ybcefghloq *եկեղեցոյ* r *յեկեղեցոյ* ô *եկեղեցոյ աստուծոյ այսպիսի* IJûdeghlopq *այսպիսի*

8 Y *զպատուիրանազանցութեանն* a *պատուիրանազանցութեան* b *պատուիրանազանցութեանս* d *պատուիրազանցութեանն* r *ի պատուիրանազանձութիւն* hlnox *պատուիրանազանցութիւն* BCDEFGIJKL MNORTXcf *պատուիրազանցութեան* X եւ *յանամօթ* u եւ *անամօթ* K *ամաւթ* lr *անյամօթ* o *յանամաւթ* d չիք *անամաւթ* եւ *յանառակութեան* DGHIJVûeghloq *անառակութեան* Yb *յանառակութեամբ* n *անառակութեամբ* o *անառակու[...?]* d չիք *յանառակութեան*

9 q *ընկեսցուք* KLMQS *ի պատուոյ* ô *ի պատուոյն*

10 k չիք *զի մարդ.... ոչ իմացաւ* ah *զի ի մարդ ի* Sô չիք *մարդ* I *ի պատու* bd *ի պատիւ* q *ի մատուի* Vq *յիմացաւ* ho չիք *զի (եւ)* ûabd efghkmopqrsx *այլք*

11 kmr *կերիցեն փխ. երկիցեն* g *զըպաշտօն* hl *պաշտօնն* Ln *զատապարտութեան* ûbegqx *զատապարտութիւն*

12 BU *այդ* bx *փառք*

Շկթ Ծ (Շկդ ետ). Ապա եթէ ոք լիշխանաց կամ յաթոռակցաց մերոց աչառիցեն այսպիսեացն, դատ տացեն առաջի Աստուծոյ ընդ ալնոսիկ, որք աչառեցանն՝ շնորհուկս առնելով Աննա եւ Կալիափա քահանայապետիցն, աստուածամարտ ուրացողացն եւ պարտականաց տէրունական արեանն, որ տացեն պատիժս անսպառ յաւիտեանս։ Այլ մեզ եղիցի ամբիծ սահման պատուիրանացս այսոցիկ՝ վարել զկնոջ մերոց պանդխտութիւն, զի յամենայնի հաճոյ լինելով Աստուծոյ՝ խոստացելոց բարութեանցն արժանի լիցուք շնորհաւք եւ մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում հաւր միանգամայն եւ հոգւոյն սրբոյ տացուք գոհութիւն եւ փառս յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Նորին. թէ որպէս պարտ է եպիսկոպոսաց պահել զգանձս եկեղեցւոյ կամ որոց որպէս մատակարարել։

1 IJUabcdefgbklmopqrsx *թէ* IJKLMQ STXYZôûêgbklor *իշխանաց* IJKL MQSTXZôûeghlo *աթոռակցած* a *յաթոռակաց* d *աչառեցին* o *ոչ առնիցեն փխ. աչառիցեն*

2 Yb *այսպիսեացս* p *այսպիսեաց* orx *այնպիսեացն* q *զա[ս]* b *զադարեսցեն (*eg *դադարեսցեն) փխ. դատ տացեն* BCDEFGHJRacfkm pqs *տայցեն* o *այնոցիկ*

3 efgx *որ* Y *աչառեցինն* hlx *աչառիցեն* o *աչառեցին* uabcdkmpqs *աչառեցան* r *ազայեցին փխ. աչառեցանն* K *շնորհուկս լինել առնելով* û *եւ. աննա* R *այննայ* Z *աննայիւ* abefghlpqrx *աննայի* cdo *աննաի* kms *աննայի* Z *չիս եւ* adkmprs *կայիափայի* g *կայիափափա* q *կայիփա* ep *քահանայապետին* û *քահանայապետիչ* o *ի քահանայապետիցն*

4 Y *աստուածամարտից* ô *ուրացողաց* X *պարտականն լիցի փխ. պարտականաց* ôbps *պարտականացն* hlo *եւ պարտականաց եւ պարտական (*o *պարտականաց) տէրունական* q *չիք եւ պարտականաց*

5 ûh *արեան* Y *որք* Yaefgkmpqs *տայցեն* NO *պատիժս* h *անընդսառս* բացի IJKLMQRSTXYZôûeglox-ից մնացած Ջեո-երը *յանսպառ* BCDE FGHVbegqr *յաւիտեանս* KMQRST XYZ *յաւիտեան* Lc *յաւիտեանն* o *աւիտեանն* û *յաւիտենականս* hlo *յաւիտենական* n *յաւիտենականն* p *յաւիտենին*

6 o *այլ-ից առաճնիւ հոդված* N *եղիւ* V *յամբիծ* bq *ամբիծս* f *անբիծս* IJLMNOPQRSTUXYZWôûchlmno px *անբիծ* G *պատուիրանացն* d *չիք ամբիծ սահման* û *այսորիկ* N *վայել փխ. վարել*

7 bcefgklmoprsx *զկեանս* abcdfhkimo pqsx *մերոյ* eg *մեր* achklmop rsx *պանդխտութեանս* bdef gq *պանդխտութեան* U *պանդխտութիւնն* a *չիք զի* DGHQôn *ամենայնի* abcdefgkmpqs *չիք յամենայնի... խոստացելոց*

8 Fhlo *յաստուածոյ* r *խոստացելոցն* lûd *բարութեանց* R *բարութեանցն* r *բարկութեանցն փխ. բարութեանցն* o *շնորհօքն*

9 hlor *չիք եւ* q *տեառնդ* Hc *եւ յիսուսի* q *եւ փրկչին յիսուսի քրիստոսի* ôq *չիք ընդ*

10 oq *յորում վայելէ, չիք հաւր.... ամէն* O *միայնգոմայն* IQYbcfg *հոգւոյն* p *հոգւոյ* hlo *հոգոյդ* s *չիք սրբոյ* hlor *վայել է փխ. տացուք* b *չիք տացուք... յաւիտենից* lo *չիք գոհութիւն... ամէն*

11 h *փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ մ[շտ...] (*r *փառք իշխանութիւն) փխ. գոհութիւն... ամէն* KLMQRSTXYZgnx *փառք* MQUde gn *չիք յաւիտենից* Wacp *չիք ամէն*

12 k *նորին սրբոյն սահակայ* b *նորին բան* û *չիք նորին թէ* LQRYZ *եպիսկոպոսացս* d *եպիսկոպոսին* u *եպիսկոպոս որպէս պարտ է գանձ եկեղեցւոյ պահել եւ. մատակարարել փխ- որպէս պարտ է... մատակարարել* abcdefgkmdqs *պաշտել փխ. պահել* ac *դպանձն* d *զգանձս*

13 GUVYôabcefghlopqr *եկեղեցոյ* T *կամ կրկնված է* RXY *չիք կամ* bq *չիք կամ... մատակարարել* S *յորոց* R *գրոց փխ. որոց* hlo *չիք որոց* K *եպիսկոպոսաց փխ. որպէս* H *եւ մատակարարել* d *մատակարեաց* or *մատակարարեալ* hl *մատաղ արարեալ (*eg *պարտ է կալ եկեղեցի) փխ. մատակարարել*

ՇՀ ԾԱ (ՇԿԵ Ծ). Նաւահանգիստ է ամենեցուն տաճար աղաւթից եւ տեղի խնդրուածոց մերոց, զոր յարանուանարար եկեղեցի սովոր եմք կոչել, ունելով լինքեան նաւապետ կարապետութեան զտեսուչ եպիսկոպոսն, զի խնամա՞ տ եւ արդիւնակատար կամաւք անշարժ ունիցի զսահման իւրոյ կարգին։ Վասն այսորիկ առհասարակ ի Քրիստոս հաւատացեալք ապաւէն ապաստանի ունին զսուրբ եկեղեցի, զի արդարոց եւ մեղաւորաց է նաւահանգիստ, եւ տեղի լուսոյ փրկութեան մերոյ, եւ իւրաքանչիւր ոք փութասրտի յաւժարութեամբ զուխտս եւ զպատարագս եւ զընծայս իւր մատուցանել։

ՇՀԱ ԾԻ (ՇԿՋ ԾԱ). Իշխանք զգեաւզս եւ զդաստակերտս եւ զգանձս ոսկւոյ եւ արծաթոյ, այլք յանդաստանաց եւ ի պաճարաց եւ ի հանդերձից պատուականաց, ոմանք վասն անձանց փրկութեան, կէսք յաղագս սիրելեաց եւ ծնաւղաց եւ զվախճանելոց հատուցանել հատուցմունս, զարդ եւ պալծառութիւն կազմելով հոգւոց եւ մարմ-

1 d *ամենեցւոյն* l *տաճառ* b *չիք եւ տեղի*

2 GlJKLMQRSTXYdegpqr *խնդրուածոյ* Z *խընդրուածոց* ô *խնդրվածոց* b *որ դանուանաբար* egq *անուանաբար* r *յեկեղեցի* bq *չիք եկեղեցի* DGHRp *սովորիմք*

3 NOW *կոչելով* beghq *ունել* GIJôbe gq *ինքեան* Y *յինեան* begq *հաւտապետ փխ. նաւապետ* Y *կարապետութեանն* û *տեսուչ*

4 bq *եպիսկոպոս* o *չիք զի* k *խնամուտ* o *զխնամոտ* h *նայ մօտ փխ. խնամոտ* b *արշարժուն լիցի փխ. անշարժ ունիցի*

5 û *սահմանն* abcdefgkmpqs *զսահմանս* hlo *կարգի* K *չիք վասն* abcdefgk mnpqs *այնորիկ* H *առհասարակ*

6 bq *հաւատացեալ է* n *հաւատացեալս* ô *չիք ապաստանի* r *ապաստանի եղեալ ունին* b *ունի* ûr *սուրբ* M *յեկեղեցի*

7 KLMQRSXYZ *եւ փխ. զի* o *չիք զի* q *մեղաւորացն* x *չիք եւ մեղաւորաց* bq *չիք է* D *նաւահանիստ* o *նաւայհանգիստ*

8 ô *յոյս* Y *փրկութեանն* c *չիք եւ* od *չիք ոք* BCDEFGHIJahkmnop sx *փութայ սրտի* KLQRSTX YZ *փութասիրի* ô *փութասցի (*bq *փութակիրտի* efg *փութակրտի* d *փութասիտի) փխ. փութասրտի* eg *յօժարութեամբ* q *յաւժարութեամբ*

9 BHKLRSTXôûafhkmrs *գնծայս* d *չիք եւ զընծայս իւր* b *չիք իւր* bq *մատուցանեն*

11 b *որպէս վերագոյն ասացաք ապա իշխանք փխ. իշխանք* BCDEF Gb *զգեղս* IJKNOPRSTdenqx *զգեւղս* LMQVZWûcghlor *դղիւղս* X *դաստակերտս* b *գաստյկերտս* eg *դդաստակերտն* ô *գանձս* r *գ-[գ?]անձս* VYôabcdefghloqr *ոսկոյ*

12 Sn *արծաթոյ* BEGH *այլ* h *այդ փխ. այլք* MôûbegQ *անդաստանաց* Ybq *չիք եւ (ի պաճարաց)* Ibefg klq *ի պատճառաց (*Pd *ի պաճառաց) փխ. ի պաճարաց* hl *չիք եւ ի* b *ի հանդիսից* efq *ի հանդից փխ. ի հանդերձից*

13 bq *ոմանց* KLRTYZ *փրկութեանն* b *փրկութիւն*

14 o *սիրելեաւ բացի* A-*ից մնացած* Ձեռ-երը *ծնողաց* b *վախճանելոց* h *վաղճանելոց* l *վաղճանելոց* o *վաղճանեցոյց* q *վաղճանելոցն* r *վաղճանեցելոց* L *հատուցմունս հատուցանել*

15 I *դհատուցմունս* Nô *հատուցմանս* ac *դհատուցմունս* bdefgqx *դհատուցումն* YW *պայծառութիւնս* efgq *զպայծառութիւն* b *գծառայութիւն փխ. պայծառութիւն* bq *կամելով փխ. կազմելով* IJKL NOPQRSTXYZôbcefghloq *հոգոց*

նոց, քանզի անսալթաք յորդորութեամբ տէրունական բանն ղգուշացուցանէ ծառալից եւ պատուիրանապահաց իւրոց, թէ՝ «Գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս, ուր ոչ ցեց եւ ուտիճ ապականեն, եւ ոչ գողք ական հատանեն եւ գողանան».* եւ թէ «Դատարկաձեռն ամենեւին մի՛ երեւեսցիս առաջի իմ».** չեն, ասէ, այդրէն յերկրիս իւրական տուրքդ ձեր, այլ ի կատարս բարձրութեան երկնից յանսխալ եւ յանվրէպ գանձարանին։

ՇՀԲ ԾԳ (ՇԿԷ ԾԲ). Տեսանեմ ղի Աստուծոյ են ինչքն, քանզի իւր համարի զտուրսն մեր, եւ ոչ մարդոյ ումեք, բայց միայն պահպան եւ վերակացու է տեսուչ եպիսկոպոսն։ Բազում ապա զգուշութեան պէտք են եպիսկոպոսին եւ երկիւղի, զի թէ որք զմարդկան աւանդս կամ պարտս հոգան եւ աշխատութիւն կրեն, ըղձանալով թէ երբ վճարիցեն, եւ թէ դէպ լինիցի փոքր ինչ ծախել, գիր

* Մատթ. Զ, 20 ** Ելք ԻԳ, 15

1 Y *սայթաք* bq *սայթայք* o *անսայթաք* o *որդորութեամբ* befgq *զտէրունական* hlor *զտէրունականն* x *տէրունականն* bq *զբանն* lox *բան*

2 cdgq *ծառայից* G *պատուիրանապահոց* ծbeg *պատուիրանաց* q *զպատուիրանաց* r *եթէ* LMQRSTX Zôx *գանձիցէք*

3 NOegpq *գանձ* Y *ի յերկինս* ô *երկինս* r *յերկինս որ* ոչ *գող մերձենա եւ* ոչ *ցեց եւ ուտիճ ապականեն եւ գողանան* bdh *որ փխ. ուր* q *որոց փխ. ուր* ոչ f *ցեց* կրկնված է Wô *և* ոչ *ուտիճ* o *ապականն[..?]* bq *ապականէ*

4 g *չիք եւ* ոչ *գողք... յանվրէպ՝* առդ 7-րդ hlo *չիք եւ* ոչ *գողք... հատանեն* Y *չիք* ոչ b *գողք* ô *հատկանեն* Cbelqx *եթէ* ôh *չիք թէ* ô *թաթարկացին*

5 c *մի՛ ամենեւին* ô *չիք ամենեւին* ôû *չիք մի՛ երեւեսցիս* bdq *երեւեսցի* r *երեւեսցին* Y *այրդէն* V *յերկիրս* ô *երկրիս* Y *յերկինս փխ. յերկրիս* abcdefkmpqs *յերկրիս* (d *յերկիրս*) *այրդէն*

6 hl *եւ իւրական* Gq *յիւրական* p *չիք իւրական* DHdem *տուրք* IJKLMN OPQRSTUVXZôû *տուրդ* Y *տուրս* BF *այդ* m *ի կատարոյ* Y *բարձրութեանն* IJVh *յերկնից* GIJh *անսխալ* H *յանսխալից* o *անսդալ* û *եւ անսխալ* abcdfkmpqs *յանսպառ* (e *անսպառ*) *փխ. յանսխալ*

7 GHIJKLMûbehlor *անվրէպ* ô *անվրէպ գանձարկան*

8 b *աստուած իւր* pq *յաստուծոյ են* NO *դիւր* dhl *իւրն* kq *յիւր* F *իւր կրկնված է*

9 ûbq *զտուրս* c *զտուրքն* d *զտուրն* g *զտունս փխ. զտուրսն* Wd *մարդւոյ* f *յումեք* A *պահպան հետագայում ուրիշները սրբագրել են երկու անգամ՝ պահնպան, պահապան մնացած Ձեռ-երը պահապան*

10 bq *վերակացոյ է* c *վերակացութեան, չիք է* egqx *եւ տեսուչ* û *եպիսկոպոս եթէ մարդոյ պիտոյ է զգուշութիւն առաւել փխ. եպիսկոպոսն... եպիսկոպոսին* h *բազմապատիկ* (l *պազմապատիկ*) *փխ. բազում ապա* ô *չիք բազում* bef gqx *չիք ապա* ô *շատ փխ. ապա* UXôbdghlmo *զգուշութեամբ* Y *զգուշութեանն*

11 befgqx *եպիսկոպոսի* MQRSTX Yô *երկիւղիւ* û *չիք եւ երկիւղի... իւրեանց իսկ՝* էջ 414-րդ առդ 2-րդ n *եթէ* MUbethlnoqrx *ոք փխ. որք* acdkmps *չիք որք* begq *մարդկան*

12 IJ *յաւանդս* ô *աւանդն* BCDEFGH Qdhlrx *զպարտս* b *հոգ* R *հոգան* Rbegq *աշխատութեամբ* bq *զձանալով*

13 NOW *երբէք փխ. երբ* b *յերբ* S *վճաբեցին* W *վճարիցէն* o *վճարիցին* befgq *վիճարիցեն* BCDE FGH *եթէ* (Y *թէ*) *փխ. եւ թէ* I *եթէ* rx *չիք թէ* JMOQSVYWôcd egpq *պէս փխ. դէպ* NOWp *լիցի* ô *լինիցին*

առնեն եւ վկայս կացուցանեն եւ երդուման, զի մի՛ երեւեսցին թեւրք եւ գողք ի գործս իւրեանց։ Իսկ Աստուած՝ որ քննիչ է խորհրդոց մերոց, եւ չիք ինչ նմա գաղտնի, այլ ամենայն ինչ մերկապարանոց կայ առաջի աչաց նորա, զինչ պատճառս եւ հնարս հնարեսցի եպիսկոպոսն, լորժամ զաւանդ արքունի զգուշութեամբ ոչ պահիցէ եւ ծախիցէ այնոցիկ, որոց ոչ իցէ աւրէնն. այսպիսի ինչ լորժամ աւելի զգեստուք զինքն պճնիցէ եւ փերեւեւտիցի սիգութեան եւ փափկութեան պարապելով, եւ ազգականացն զեղուցու եւ ասացէ, եւ զկատակն պարարիցէ զաւրէնն իշխանաց եւ բարեկամս աննմանիս յաճախիցէ, շնորհուկս առնելով ճոխաց եւ մեծատանց տացէ, այս է չարաչար վատնել զարքունիսն, եւ պատժոց լինել արժանի։

ՇՀԹ ԾԹ (ՇԿՀ ԾԹ). Առաքելական պատուոյ եւղեր արժանի, պարտիս եւ վարուց նոցա նմանիլ, որպէս գիրք Գործոց առաքելոցն վկայեն. ԵԲաշ-

1 bhlo *առնելն* r *առնել* bq *վկայ* GYô *չիք եւ (վկայս)* b *չիք մի* ô *մի ոք երեւեսցին* IJUXZWôacd fghklmnopqrs *թիւրք* b *թիւրքն*

2 b *գողքն* G *գործ* û *յաստուածոյ* R *ոք* փխ. *որ* h *քննիչ* W *խորհրդոց*

3 q *չիք մերոց* NOW *ինչ ի նմա* abcd efgkmpqs *ծածուկ (*hlor *ի ծածուկ* R *գաղ(?)անի)* փխ. *գաղտնի* B *այլ* acdkmps *եւ* փխ. *այլ* oα *չիք այլ* hlor *չիք ամենայն ինչ* G *մերկապարանոցի* W *մերկապարանոց* be *մերկայայրանոց* l՝. *մեր* փխ. *մերկապարանոց*

4 eg *չիք կայ* ô *առջի* bq *զինչ է պատճառս* r *հնարն* Y *հնարեսցեն* blo *հնարեցի*

5 abcdefgbklmopqrsx *զաւանդն* A *զգուշութեամբ վերջին* mսnն *ավելացրնլ են ուրիշներր*

6 N *պահեցէ* bhlorx *պահեսցէ* d *ոչ պահեսցէ զգուշութեամբ* G *չիք եւ ծախիցէ* x *ծախեսցէ* Lô *որ* փխ. *որոց* p *չիցէ* b *չէ* փխ. *ոչ իցէ* efgq *է* փխ. *իցէ* bq *այնպիսի*

7 ô *սգեստուք* HMûbcdghlqx *զգեստիւք* N *զինք* ô *պնճնիցէ* Y *փերեւեւտեց* W *փերեւտիցի* egq *փէրեւէտիցէ* hlor *փերեւեւտեսցի* QXô bkmps *փերեւեւտիցէ* W *սիգութեամբ* a *սիգութենէն* ceſg *սիգութեանն* kmpɔ *ի սիգութեան* hlor *ի սիգութեանն*

8 W *փափկութեամբ* acefgoprs *փափկութեանն* m *փափգութեանն* k *եւ ի փափկութեանն* b *չիք եւ փափկութեան* hl *չիք փափկութեան* b *պարելով (*q *պարարելով)* փխ. *պարապելով* ô *գիղուցու* û *զեղուցուն*

9 bq *չիք եւ (տացէ)* h *տացցէ* lps *չիք եւ (զկատակն)* N *զկատականս* U *զկատական* acdmps *զհացկատական* k *զհացկատաական* eg *զկատակս* lo *զկատարսն* փխ. *զկատակն* u *պարարիցեն* Vln *պարապիցէ (*N *պատիցէ* b *պարուրիցէ* eg *նա արարիցէ)* փխ. *պարարիցէ* բացի acdhlorx-ից մնացած Ջեռ-երը *եւ զաւրէն* eg *զօրէնս* X *օրէն* abcdefgq *իշխանի* kmps *իշխանացս* Ybefgq *չիք եւ (բարեկամս)* Y *զբարեկաւս* ô *բարեկամք* b *բարէկամն* q *բարեկամն*

10 KLMRSIXYZô *աննմանի* eg *աննոմանիս* oeg *աճախիցէ* egx *եւ շնորհուկս* o *մեծատանաց* eg *մեծամեծաց* փխ. *մեծատանց*

11 acdkmps *տայցէ* or *տացցէ* hlorx *այն է* begq *չիք է* b *չարայ վատնել* h *զարքունիս* KLMQRSTXZô *պատժոցն* Un *պատժոյ* b *զպատժոց* p *լինել պատժոց*

12 N() *լինի* ô *լինել* begq *արժան է*

13 RXûk *պատուոյ* ô *պարատւց* փխ. *պատուոյ* c *եղեր պատուոյ* b *եղեւ* d *արժանի՛, չիք պարտիս* ANOPU VW *վարուցն* ô *նոցին վարուցն*

14 ûx *նորա* փխ. *նոցա* C *նմանելի* DG HMQRSTXYcox *նմանել* r *մտանել* փխ. *նմանիլ* hlorx *որպէս եւ գիրք (*r *գիրգ)* acdkmps *գիր* KLQ RSIXYZo *չիք գիրք* NOWd *գործոցն* Y *առաքելոց* l *առաքելոցն գործոց* d *չիք առաքելոցն* cd *վկաեն* a *բաշխեն*

խէին ամենեցուն՝ ում զիարդ պիտոյ ինչ լինէր։ Զի գանձ աստուածային որում տեսուչ եւ մատակարար կազմեցար՝ նեղելոց եւ որոց եւ այրեաց տուաւ լապաւինութիւն եւ եթէ միանգամայն ինչ աշխարհի վտանգ հասանիցէ, բայց լայլ իրս ամենեւին չէ իշխանութիւն ծախել, զի լաղագս հոգւոց փրկութեան տուան գանձքն։ Արդ՝ եթէ ոք յայլանդակս ինչ ծախիցէ՝ ընդ սէղանակապուտսն դատ տայցէ յաւուրն դատաստանի եւ պատիւն բարձցի ի նմանէ. զի թէ ժամանակաւոր թոդաւորացս գործակալք յանիրաւս ծախելով զարքունիսն՝ պատիժս կրեն եւ ի պատուոյն ի բաց անկանին, որչափ եւս առաւել որք զաստուածային վատնեսցեն յանուղղայս՝ կրեսցեն պատիժս աստ եւ ի հանդերձելումն։ Եւ թէ ոք աչառիցի այնպիսեացն թողլ տալով՝ կցորդ եղիցի չարեաց գործոց նոցա։*

ՇՀՒ ՕԵ (ՇԿԹ Օ՚). Այլց եւ դու, ով մտացի հաւատացեալդ, որ լաղագս մեղաց քոց փրկութեան եւ ուխտից գտուրս քո տաս, զի ի բաց ըն-

* Դարձ. Բ, 45

1 ù *որում* փխ. *ում* p *որոց* փխ. *ում զիարդ* od չիք *զիարդ* V *ինչ պիտոյ* o չիք *ինչ* p *լինէր ինչ* Y *իցէր* փխ. *ինչ լինէր* ô *գանձն*

2 SVk *յորում* bcgq *ի* փխ. *եւ (մատակարար)* bq *մատակար* BCDE FGHc *կարգեցար (d կաւեցար)* փխ. *կազմեցար*

3 NOWôûb չիք *եւ (այրեաց)* DHp *այրաց* KLZ *տըւաւ.* o *տուաւ* DGHIJK LMQRSTXYZouegmnprx *ապաւինութիւն* d *ապօհնութիւն* g չիք *եւ (եթէ)* M *միանգամ* NOVo *միայնդամայն* Q *միանգայն* ô *միագտյն* b *միանգամայն* befgq չիք *ինչ*

4 d *վտանգս* ô *վանդ ինչ հասանիցէ* r *հասիցէ* HIJMSôûbdhloq *այլ* KLMQRSTXYZô *իրք* Wd *իշխանութիւնն*

5 ô *ազգս* GIRXYôclo *հոգոց* V *ոգւոց* adefg *հոգոյ* kmps *հոգւոյ* h *յոգոց* Y *փրկութեանն* DGNO Wq *տուաւ* KLMZ *տըւան* ô *տուգան* փխ. *տուան* d *գան[ձ?]ք*

6 x *արդ-ից* ատաճձիճ *հոդված* ô *այլ* փխ. *արդ* d չիք *ոք* A *յայլանդակս* IJ ôuhl *այլանդակս* w *յայլանդակ* km ps չիք *յայլանդակս* c *ծախիցէ ինչ* eghlorx չիք *ինչ* b *ըսա* փխ. *ընդ* DGH *սեղանակապուտան* ô *սեղանապուտսն*

7 c չիք adhklmors *ացէ գատ* Vôûcef gqx *տացէ* b *կացցէ* փխ. *տայցէ* ô *աւուրն* l *յաւուրսն* ps *յաւուր* ô *դատաստանին եւ պատիւսն* u *բարձի*

8 eg *եթէ* f *ի նմանէն* ô *թագաւորացն* d *թագաւորաց* S *անիրօս* ô *անիրաւս* n *յանիրաւ* chlor *յանիրաւի* adefgkmpsx *յանիրաւ իրս ծախելով* û *ծախս առնելով* փխ. *ծախելով*

9 ûb *գարքունիս* q *գարքունի* ups *պատիժ* o չիք *ի (պատուոյն)* KLXWk *ի պատուոյն* R *ի պատուոցն* üo *ի պատուոյ* hl *ի պատուոյ ի* q *պատվոյն*

10 ô *ապա որչափ* b *եւ* փխ. *եւս* eigq չիք *առաւել* c *որ* ô չիք *որք* J *դաստուածային* u *դաստուածայինն* Vû *վատնեցին* բացի abcdefghklm opqrsx-ից մնացած Ջհռ-երր *վատնիցեն* AKL *յանուղայս* IJ *յանուղայն* ô *անուղայո* u *անուղայն*

11 befg *պատիժ* N *պատիճս* r *այս* փխ. *աստ* k չիք *աստ* G *հանդերումն* J *հանդերձումն* beqq *հանդերձեալն* befgqx *եթէ* h *յաչառիցի* IJKLNOPQRSTXYZWôûmx *աչառիցէ* d *ոչ առնիցի* փխ. *աչառիցի*

12 û *այսպիսեացն* B *թոյդ* be չար ôbq *գործոցն* bq չիք *նոցա*

13 oûbcdm չիք *եւ* l *հաւատացեալք*

14 Y *փրկութեանն* bnq չիք *եւ* r *յուխտից* L *ախտից* փխ. *ուխտից* u *տուրս* IJ չիք *ի* bhloq *ընկեսցեն* d *ընկեսցէ* s *ընկնացել*

կեսցես զծանրութիւն մեղաց քոց եւ զալլոց բազմաց նոյնպէս գիտիցես, ընդ՞ր աճապարես զընկեցեալ տաղտկալի բեռինսն ալ-
դրէն առնուլ։ Վասն որոյ մարգարէն զսոյն իսկ ասաց թէ՝ «Որպէս բեռն ծանր ծանրացաւ ի վերայ իմ».* եւ երանի թէ ղքոյին իսկ
5 առնուիր, եւ ոչ զալլոցն։ Զի որչափ զառնուլն լաճախես քան զտալն, զմեղացն քոց սաստկացուցանես ղբեռինս, զի եւ զալլոցն եւս ընկեցեալս ի վերտ քո մթերես։ Ցաւրէնսն եւ զընկերին զգրաստն անկեալ ընդ բեռամբ՝ չհրամայէ անտես առնել, այլ յարուցանելով յարուսցես**, ասէ. եւ դու զանձնդ գլորես անկանգ-
10 նելի խորտակմամբ, զի եթէ զալլ ոք տեսանէիր անկեալ եւ բեկեալ, թերեւս ոգորմէիր. եւ զքեզ անտես առնես, յափշտակես, զլանաս ողորմոյն, զալրուոյն, ղաղքաաց զվարձս, կողոպտես զսե-

* Սաղ. լ,լ։ 5 ** Համմ. Ելք ԻԳ, 5

1 b *գծանրութիւն* f *գծանրբութիւն* բացի YWûbefgmqx-ից մնացած Ձեռ-երը *մեզացն* o *մեզացն քոց պատա է եւ զալլոց մեզացն նոյնպէս պիտիս ընդէր* G չիք *եւ* be gq *բայց* փխ. *բազմաց* û արդ փխ. *նոյնպէս գիտիցես* e [Ն?]ոյնպէս

2 Q *յաճախապահս* Sôafbk *զընկեցեալ* Y *տգակալի* bq *ագտնկալի* ûbq *բեռինս* VXôbegmq *անդրէն*

3 d *զի* փխ. *որոյ* û *սոյն* hlop *զայն* փխ. *զսոյն* eg *ասէ* begq չիք *թէ* c չիք *որպէս... երանի թէ*

4 r չիք *բեռն* f *ծանրբ* BCDEFGHWô gq *ծանրացան* BCDEFGHMXYm ns *զքոյն* AIJNOPQRSTVbcdeg pq *զքոին* f *զքոյնն* br *զքոյինն* lo *զքոինն* û *քոյին* U *զքուն* փխ. *զքոյին* Y *միայն* փխ. *իսկ* abcd efgbklmopqrsx *իսկ զբեռն (*afkm ps *զբեռնն* bhl *բեռն) առնուիր (*b *առնիւր* f *առնոյիր)*

5 ABCDEFGHIJKLMNOPQSTV *առնոյիր* ô *առնէյիր* W *իսկ* փխ. *զի* g չիք *զի* g *զոբչափ* Qûd *առնուլն* Q *յաճախեց* acdhklmoprs *յաճախել*

6 NOQW *մեզացն* Y *մեզաց* ûbcq *զբմեզաց* ô *եւ սաստկացուցանես* bq *սաստկացուցանել* efg *սաստկացուցեալ* acdbklmoprsx *զբեռինսն* KQTZ *զեռինս (*M *զբռինս)* փխ. *զբեռինս* V *բեռինս* x չիք *եւ* N *զալնոցն* ûeg *այլոց* abcfhklmo pqrsx *զալլոց*

7 û չիք *եւս* KL՝QRSTXZô *ընկեցեալք* Y *ընկեցեալ* bq *ընկեցեալսն* d *ի վերա քո ընկեցեալ* J *մթերիս* eg *մթերս* q *մթեր երթս յաւրէնս* x *յաւրէնսն*-ից առաւծին ճողված ճամապատասխան N-ով II *օրէնսն* ho *աւրէնսն* NOWû *յօրէնս* bq *յաւրէնս* K *յանաւրէնսն* HYb *ընկերին* RSXôafhs *գնկերին* d *զընկերն*

8 Y *դրաստովն* û *գրաստն* a *գգրաստն* b *դրաստ* hlo *գգրաստ* r *ըզգրաստ* n *զգրաստ* աչ յուսացիցքում q *ըստ գրաստ* ô *բեռինս* bq *բեռամբդ* ps *ձեռամբ* փխ. *բեռամբ* g *հրամայէ* ոչ բացի abcdefhklmopq rsx-ից մնացած Ձեռ-երը չհրամայէը ô չհամարէը փխ. չհրամայէ BU *այդ*

9 So *արուցանելով* admps *յաուցանես (*û *յարուցանել)* փխ. *յարուցես* hlrx *ասէ տէր եւ* DEGHNOSVWb cgbklmnopqr *գանձդ* Q *զանձն* QST *քլոքես* K *քլորել* o *գլորեն* G *զըլորես*

10 ôabcdefgkmpqs *գլորմամբ* փխ. *խորտակմամբ* Y չիք *զի* abcdefgk mpqsx *թէ* ô *տէսանէյիր* b *տեսանէ իւր* x *տեսանէիր խորտակեալ կամ անկեալ*

11 ô *ողորմէյիր* eg *ափշտակես*

12 l *սըլանաս (*b *սգալանաս)* փխ. *գլանաս* LWn *զորբուոյն* hlo *զոր (*b *որ) զորբոյն* q *որբոյն* N *զսբբոյն* փխ. *զորբոյն* INPVZôûde for *զայրոյն* X *զայրուն* gq *զայրուն* Ybchl *եւ զայրոյն* mn *եւ զայրւոյն* b *զազքատաց* hl *եւ զազքատաց* egbl *վարձս* ô *առնուս* փխ. *կողոպտես* hlor *զսեզանն* k *զսեզաննո*

դանս, եւ դարշել պատճառիս ի մեհենացւոյ Արդ՝ քեզէն տուր զիրաւդ. ոչ ապաքէն մինչ տաս զտուրսն ի տուն Աստուծոյ, այս է՝ զծանրութիւն մեղացն ընդ նմին հաւատաս ի բաց ընկենուլ, եւ լուսաս լուիտենական պարգեւաց լինել արժանի։ Ապա ուրեմն եւ առնուլն՝ հակառակ դնորին մեղացն ղբեռինս այդրէն ի քեզ կուտէ, եւ մշտնջենաւոր տանջանացն լինի առիթ. զի՞նչ աւգուտ իցէ ոսկեպիսի շահ, որ զանձն տուժէ եւ կորուսանէ, եւ ոչ գտանէ փրկանս անձին իւրում. լուր աստուածային գրոցն եւ ուսիր բարեմտութեամբ, որոց վայելել հրամայէ այնու ընչիւք. «Սեղանոյն պաշտաւնեակք, ասէ, ի սեղանոյ անտի վայելեն» Եւ զինչ է կերակուրն՝ յայտ առնէ. «Զմեղս ժողովրդեան իմոյ, ասէ, կերիցեն»**։ Վասն այնորիկ ազդէ պատրաստ կալ, թէ՝ «Արիւք մինչ չեւ էք ննջեցեալ, որք ուտէք զհաց ցաւոց»***։ Տեսանե՞ս դղաւ-*

* Ա Կոր. Թ. 13 ** Ովսէ Դ. 8 *** Սաղ. ՃԻԶ. 2

1 Yr *դարշիլ* eg *գարշելի* KRaegx *պատճառես* Sô *պատճառս* b *ի պատճառիս* hl *համարիս (Y կարծես) փխ. պատճառիս* FMQSTYchlnrx *ի մեհենացւոյ* egq *ի մեծաւանացւոյ փխ. ի մեհենացւոյ* x *արդ-ից առանձին ոդոված համապատասխան* N-ով Sô *քեզեան* g *չիք քեզէն տուր... վատթարաց եւ ապա՝* 420-րդ էջի 4-րդ տող DGH *եւ գիրաւդ* d *զի[ր]օդ* lo *զիւրաւդ*

2 NW *մինչեւ* k *աստ փխ. տաս* Yb *զտուրսդ* N *զտուրսն (W զտուրսն) փխ. զտուրսն* e *ի տան* G *ի տունս* q *ի տանն* x *ի տունն* b *ապայ այս է*

3 M *զծանրութեան* b *ծանտրութիւն* e *ծանրութիւն* Y *մեզացդ* N *հաւատս* b *չիք հաւատաս.... եւ յուսաս* eg *ընկենլով*

4 LMQRSTXYZôkmnps *պարգեւացն* acdehloqrx *կենացն (f կենաց) փխ. պարգեւաց* r *լինիլ* K *արժանի կրկնված է ô արժանաւորել* b *կենացն հաւատս արժանի լինել փխ. պարգեւաց... արժանի* acdefkm pqs *արժանի լինել*

5 blq *առնուլ* c *[առ]նուլն û հակառակ առնուլ* Y *զհակառակ նորին* km ps *հակառակող նորին* K *հակառակաց նորին* e *եւ զնորին û զմեզացն* U *ըզբեռինն* oe *բեռինս* c *բեռինն* dn *զբեռինն* r *զբեռին* F *այդրեր* VXôbe *անդրէն* c *ի քեզ այդրէն* r *ի ձեզ* Y *կուտես*

6 Y *որ փխ. եւ* BCDEGS *չիք եւ* Y *մնջաենջենաւոր* G *տանջանաց* b *ապա զինչ* d *զի փխ. զինչ* ôx *օգտիցէ*

7 befhloqrx *այսպիսի* ô *շահաւոր* bq *պահն (e պահք* f *պահ* d *շնորհ) փխ. շահ* d *զանձ* KLMQRTY Zx *զանձն իւր տուժէ* acdkmps *չիք եւ (կորուսանէ)*

8 q *փրկականս* oûhl *գրոց* acdkm ps *գրոյն* d *բարեմտութեամբ*

9 Ybq *վայելէ* c *հրամէ* Y *չիք հրամայէ* AKLMNOPQSTZ *այնու* ôb efq *այն փխ. այնու* ô *ընջիւք սեզայնոյն* c*սեզանոյ*

10 eo *պաշտօնայք* cp *չիք ասէ* N *վայելէն* Y *չիք է*

11 J *յայտ է առնէ* bq *եւ յայտ* r *առնել* x *չիք յայտ առնէ* s *ժողովրդեանն* befpq *չիք ասէ*

12 Vbpqr *այսորիկ* DGH *ազդ* LQRSZ Whloq *ազդէ (X յազդէ* Yd *աստէ* b *ասէ) փխ. ազդէ* abcdefkm pqr *պատրաստել (hlor պաարաստեալ) փխ. պատրաստ կալ* S *գալ* beq *չիք Քէ* V *յարիք* r *իրիք փխ. արիք* NOadq *մինչեւ* û *մի փխ. մինչ չեւ էք*

13 CDGIJKLMQRSTXYZôkqx *ննջեցեալք* û *ննջէք* c *ննջեալ* lVhl mor *ոյք* IJû *տեսանէք* x *տեսանես-ից առանձին ոդոված համապատասխան* N-ով Nôûbdlq *զօրութիւն*

րութիւն կերակրոյն, քանզի եւ այլուր յայտնապէս զգուշացուցանէ քեզ զպակնուելն հրամանս տալով, թէ «Հպատակ կացէք նոցա, զի նոքա տքնին վասն ոգւոց ձերոց, որպէս զի համարս տալոց են ընդ ձեր»։ Արդ՝ ընդէ՞ր զայնպիսի ծանրութիւն ձգես ի քեզ եւ զտոյժս անհնարինս, որ զկէս գիշերն թերեւս արթնցութեանն պատրապիցես, թողում ասել զայլսն եւս, եւ յորսալսեալ անկեալ պարպատիցեն ընտերք թասելով եւ թառանչելովն, եւ ի պղտորութենէ որովայնին յորձանաց եւ սաստիկ գոլորշեացն, որ եւ զձայն անգամ լսել զպաշտամանն դժուարանաս, թող թէ հակել եւ տքնութեան պարապել։ Արդ՝ որպէս հեռի ես ի վաստակոյն աշխատութենէ, հեռանալ պարտիս եւ ի վարձուցն յափշտակութենէ, եւ քոյովն շատանալ. դու աւադիկ զանց արարեալ զճառեցեք-*

* Եբր. ԺԳ. 17

1 KLMGRSTXYZ *կերակրոյ* b *այլոր* o *ուր եւ փխ. եւ այլուր* BCDE FGH *չիք յայտնապէս* acdefhklmo pqrsx *յայտնագոյն* b *յայտնայգոյն* G *զգուշացուցէ*

2 Ykq *զքեզ* e *չիք քեզ* DG *զպակնովն* Y *պակնուլ* e *զրպակնուլն* q *զըպակուլն* n *զպատուէրն փխ. զպակնուլն ձախ լուսանցքում* o *հրա[...?], չիք տալով*

3 K *աչքնին* DG *տքտնին (Y տգին) փխ. տքնին* W *տգնինք* N *ով փխ. վասն* abcfhlq *ոգոց* r *օգոց* Yôe *հոգոց* ûd *հոգւոց*

4 ô *վասն փխ. ընդ* hlo *ձեզ* Ybehl orx *զայսպիսի* q *զայսպիսիս* acdk mps *այնպիսի* IJû *ծանրութիւնս* f *ծանրրութիւն* bq *ի ծանրութիւն ձեր ձգեացի (q ձգես) մեզ (q չիք մեզ) եւ (q ի) քեզ* ô *ձ[գ]ես* lo *ձգեացի քեզ* M *ի քւն*

5 MQYûd *զտուժս* ôbeq *գտուժ* b *անհնարինն* e *անհնարինս* hlo *կորգես (r կորզել) փխ. որ* Iblor *կէս* h *գիշերեւին* Y *գիշեր* ô *գիրն փխ. գիշերն* abcdefkmoqrsx *գիշերին* LYn *արթեցութեամբ* ô *արթե[....?]* chlor *պարապիցիս*

6 C *թողումն* Ychl *եւ զայլսն* o *եւ զայլս* ûbq *զայլս* d *զայլ* Yô *չիք եւս* m *ի փխ եւ* x *չիք եւ* Q *որսայսեալ* Y *յորսուլսեալ*, ô *որսացեալ* bq *յորսհասեալ* dmn *յոսայս* e *յորսասեալ* hlorx *յորսացեալ*

7 dps *պարապիցեն (o պարաիցեն) փխ. պարպարտիցեն* G *ընդէրքը* J *ընտերս* Y *ընթերթք* û *ընտիրս* b *ընտեր կը ընդեր* n *ընտէրդ* lor sx *ընդ երկ* ûdp *դասելով* q *բասելով* n *թասայելով* G *թաս ասելով (Y ասելով) փխ. թասելով* KLMQ RSTXYZ *թառանչելով* bq *թառաչելով* e *թառաչելովն* l *թառաչնելովն* ô *չհս եւ թառանչելովն* K *չիք եւ (ի պղտորութենէ)* G *ի պղտորութենէէ* l *ի պղտորութեան* n *ի պղտորութենէն*

8 IJVYûdmnprs *յորովայնին* beg *յորովայնէն* û *յորձանկաց* hlo *որձաննաց* b *յայնանցն (q յանցանցն) փխ. յորձանաց* ô *չիք սաստիկ* N *գոլովշեացն* e *գոլորշեացն* ô *որով փխ. որ* W *չիք եւ (զձայն)*

9 I *զձայնն* o *զձայն անգամ լսել զձայն պաշտամանն* û *ձայն լսել անգամ պաշտամանն* I *լըսել* H *պաշտամանն* bq *զպաշտպանն* d *պաշտամանց* e *պաշտմանն* x *զպաշտման* DGH *գժուարանան* բացի ABFIJK LMOPQRcdhoqx-ից մնացած Ջեռնրը *գժուարանս* L *թողութեան փխ. թող թէ*

10 Mbeq *տքնութեամբ* Y *տքնութեանն* LMZ *պարապէն* ST *պարապելն* efq *պարապել փխ. պարապել* x *արգ-ից առանձին հողված համապատասխան* N-ով Y *որպէսի* abcdefhklmopqrsx *թերի փխ. հեռի* û *է փխ. ես* Jûabcefhklmopq rsx *ի վաստակոցն* d *ի վաստակոց*

11 c *աշխատութեանն* Y *չիք հեռանալ* G *չիք հեռանալ... յափշտակութենէ* R *չիք ի* Yû *ի վարձուց* e *ափըշտակութենէ* b *ի վարձուցն աշխատութենէն եւ ի յափշտակութենէ եւ քոովն*

12 ABEGUbe *քոովն* r *քոովքն* o *քոյով* km *չշատանալ* û *եւ գու* b *գուք* NO Wbfhq *ահաւադիկ* e *ահագիկ (Y ահատիկ) փխ. աւադիկ* ô *զանձ* b *ճառեցելովդ* û *վճարեցելովդ փխ. վճառեցելովդ*

լովք՝ որբոց, եւ այրեաց, եւ տնանկաց եւս քոքալ կամիս տալ զկնի քո, քանզի յաղագս նոցա ապաւինութեան է գանձն աստուածային, որպէս վերադոյն ասացաք, զի նոքա մանաւորք են. «Զորբս եւ զայրիս ընդունի Տէր»* եւ եթէ «Ակն նորա ի
5 տնանկս հայիցի»**, եւ «Կարդալցեն առիս եւ ես լուայց նոցա»***։ Արդ՝ ընդէր զնոսա եւս կացուցանես քեզ աւսոխ. եւ չամաչես զտուրս՝ զհացիկն թէ առնէր առաջի քո՝ գարշէիր թերեւս եւ անարգանս համարէիր զառնուլն, եւ զինչ են անխղճաբար կորզես, եւ ոչ կասկածես, թէ հաւասար է յայսմ մուրոյ. նոքա կողկողին զաղաս-
10 պանսն եւ զնեզութիւնսն եւ զվիշտսն իւրեանց պատմելով, մինչեւ ցամաքին լեզուքն ի բերանս առ վտանգին, զվէրս եւ զխեզութիւնս մարմնոյ մերկացեալ ցուցանեն, երիթացեալք, բրդգզեալք դողան սարսռան՝ զի գէթ այնպէս խուն ինչ զտանել կարասցեն ծածկոյթ

* Սաղ. ՃԽԵ. 9 ** Սաղ. ժ, 5 *** Սաղ. Ղ, 15

1 W *որբուց* N *սրբոց* փխ. *որբոց* e չիք *որբոց* W եւ փխ. եւս Xx *քուքալ* b *քոհոգալ* d *քոքեալ* hlor *քոլքալ* n *գոյ* փխ. *քոքալ* û չիք *քոքալ*, սակայն տնդր բաց է թողնված GH *ոքոք* û *կամի* GH *այլ կամիս* d *ստանալ* փխ. *տալ*

2 o *նոցա յաղագո* lMVOWhk *ապաւինութենէ* l *ապաւէնութենէնէ* p *յապաւինութենէնէ* ô *ապաւինութիւն է* BCEGPXYn *ապաւինութեանն է* b *պասաւորութենէ* (q *սպասաւորութենէ* ef *սպասաւորութեան*) փխ. *ապաւինութեան* û *գանձ*

3 ps *աստուածային է որպէս* e *վերագոյ* f *վերագոյնն* abcdefkmpqs *զի եւ նոքա* DH *նոցա* bq *մաքսաւորք* փխ. *մասնաւորք* x *մասնաւորեն*

4 KMNOQRSTXYZWôcp *թէ* e *այ* acfkmps *նորա ասէ ի տնանկս*

5 NO *աընակս* (Y *տնակս* e *տանջանս*) փխ. *տնանկս* ôlor *կարդասցեն* bq *կարդասցէ* ef *կարդայցէ* Yabcd efqx չիք *ես* L *լըւայց* ô *լսւայց* G *լուայց այց նոցա* o *նորա* փխ. *նոցա* d *նոցա ասէ տէր արդ* lx *արդ-ից առաձնին ճոդված համապատասխան* N-ով û չիք *արդ ընդէր.... քան զառնուլն էր* 420 առղ 6-րդ

6 hlor *եւս գնոսա* acdefkmpqx *եւ գնոսա եւս* (cp չիք *եւս*) lYabe fx *ոսոխ* heq *չամայեն* befq *գտուբսն*

7 Y *գհացկին* d *եւ գհացիկ* BCDEF GH *առնուիր* ahcdefkmnopqrs *ուներ* (iiix *ունէիր*) փխ. *առնէր* o *զարշէիր* hlo *թէեւս* փխ. *թերեւս* p չիք *եւ* DGH *անարգանք* J *անարգս*

8 Y *առնուլն* Ybdq *զինչս* bq *կործես* փխ. *կորզես* hlor *կարծես* փխ. *կասկածես* d *կասկածես զառնուլն թէ*

9 DGH *հաւասարիմ է* (R*հաւատար է*c *հաւարե*) փխ. *հաւասար է* behloqx *այս* N *մուրոց* e *մուրոյն* x *ուր նոքա* CDGhlor *կողկողեն* KlRSYZô *կողկոջին* Yabcdefhklm opqrsx *զառառապանս* n *եւ զտառապանն*

10 Ykmps չիք *եւ* (*գնեզութիւնսն*) Ya bcdefhlopqx *նոզութիւնս* k *նեզութիւնսն* ms *նեզութիւնս* NOY Wabcdefhklmoprsx *զվիշտս* q *վիշտս*

11 ST *ցամաքեց* ô *ցամաքեսցի* ck ms *ցամաքի* cd *ի բերանն* h *ի բերանոյ* KLMQRSTXYZô *ի բերանս իւրեանց վտանգին* A—W on չիք *առ* hl *առ ի վտանգին* cd ef *վտանկին* w *եւ գվէրս եւ* hlo *զխեզութիւն* W *գնեզութիւնս* փխ. *զխեզութիւնս*

12 Y *մարմնոց մերկացեալք* ABCDEF GHIJNPUVWhlnor *երիթացեալ* O *զերիթացեալ* CDGHW *բրդգզեալք* NO *բրդգզեալգ* b *բրբքեալք* dkm *բրգազգեալք* h *բրթազգեալք* o *բրգազգեալք*

13 KLQRXYZ *եւ սարսռան* ô *եւ սարսռին* U *սարսռեն* P չիք *զի, զգեթ* h *գետ* e չիք *այնպէս* hlor *հուն* փխ. *խուն* bfq *խուն* (q *խոյն*) *ինչ այնպէս ինչ գտանել* ô *գտնել* r *գըտանեն* hl *կարասցեն գտանել* d *կարիցեն* b *ծածկեսցեն* փխ. *կարասցեն* D *ծածոյթ*

առնել առականացն իւրեանց. եւ դու նանիր եւ դրուատեալ բանիւք զնոցայն շոպելով ի մոռացունս կամիս դարձուցանել, ղի փութաս ալրի առնել զկին քո, եւ որք՝ ղորդիսն, մուրող եւ թափառական, ղի կողկողին առ դուրս վատթարաց, եւ ապա լիշեցէք
5 զբանն տեառն Ցիսուսի, թէ՝ «Երանելի է տալն մանաւանդ քան զառնուլն»*։

(ՇԶ Ծե) Վասն որոյ աղաչեմ եւ վկայութիւն դնեմ առաջի Աստուծոյ եւ Ցիսուսի Քրիստոսի, որ դատելոցն է զկենդանիս եւ զմեռեալս ի յայտնութեան իւրում եւ յարքայութեան, ղի մի ումեք եղիցի
10 թերի գտանել ի մասինս յայսմիկ, զոր պատուէր տալով ուսուցաք ղաւգուտն եւ զպայծառութիւն զոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ զինչ աւդուտ մեծագոյն քան զայն կացցէ կամ դուարճացուցանող խընդութիւն, յորժամ եպիսկոպոսն ըստ Աստուծոյ հաճոյիցն խնամ առնիցի եկեղեցւոյն, եւ դասք պաշտաւնէից գովութեամբ յորդո-

* Գործ. Ի. 35

1 befhloqrx առականաց adhlmoqrs իւրոց bq ի նանիր Y չիր եւ (դրուատեալ) d չիք եւ դրուատեալ բանիւք

2 b զնոցան Q չոպելով W դոպելով o շապելով b շուպշուպելով e շոպշոպելով ôbq ի մոռացաւն cem os ի մոռացաւն dkp ի մոռացօն r ի մոռացաւան

3 b առւթաս o փութայս s զին փխ. զկին p զինքն փխ. զկին քո bq դորք որդիսն (q դորդիսն) մորմոր եւ թափառնելի զի RY եւ զորդիսն Q զորդիսն քո KLMRS TZ եւ մուրող Xo եւ մուրօղ Y մուրօզս l մուսող e մորող եւ թափառնէական o բաւական փխ. թափառական

4 CDGH կողկողէն N կողկողին Q կողկողղին o վատթարացն k վատթարայց d սհա փխ. ապա befq յիշէք

5 YNbq ղբան g չիք տեառն q չիք Քէ q երանելի է մանաւանդ տալն քան բացի adfhklmoprsx-ից մնացած Ջեռ-երը երանի բացի Mabce fhklmopqrsx-ից մնացած Ջեռ-երը չուենե է b տալ JWp չիք մանաւանդ

6 NO չառնուլն q զառնելն

7 IJKLMNOQRSTVYZWôûan չուենե ոողվածի N-ենրր՝ և ոողվածը միացված է նախորդին, այս բաժանումը բերևս ճիշտ է p վկայութիւն դնեմ եւ աղաչեմ e ի փխ. եւ

8 NOXWacdefgbklmopqrsx դասեւոց է ô զկենդանինս k զկենդանիսն bq զմեռեալսն

9 Yef յայտնութեանն MQRSTY Zô մերում փխ. իւրում IJNOP VW եւ ի յարքայութեան KQRST YZôd արքայութեան X արքայութեանն hl ումէք եղիցի ումէք b չիք ումեք b մեղեցի փխ. եղիցի ô եղիցի պարտապան եւ թերի d չիք եղիցի

10 q ի թերի û ի մասին ho ի միասինս (b ի միասին) փխ. ի մասինս bq եւ յայսմիկ ôegpr այսմիկ ô ղի փխ. զոր û տալով ասացաք եւ ուսուցաք

11 Q զպայծառութիւնն hlo չիք եւ զպայծառութիւն... զինչ աւգուտ x չիք եւ զպայծառութիւն KMQR STXZû հոգւոյ L հոգւոյն Yô հոգոյ abcdefgkmpqrsx հոգոց (bd ոգոց mprsx հոգւոց) եւ մարմնոց Un զմարմնոյ r չիք եւ (զինչ)

12 befgq աւգուտ է (efg չիք է) քան (f քայն) զայս մեծագոյն (b մեծայգոյն q մեծագուն կացցէ (f կայցէ) acdhlmoprsx զայս ackm prs կայցէ LZ ղըւարճացուցանող b խնդութեամբ lo խնդրութիւն

13 ÞNOWû եպիսկոպոս DH չիք ըստ begq չիք աստուծոյ d աստուծոյ հաճոյիչն աստուծոյ Wûbgq հաճոյից g ի նամ (e ամ) փխ խնամ

14 ô առնիցէ b առնել acdefgkmpqs տանի NRVYôabcefghopr եկեղեցոյն q յեկեղեցւոյն bgq դուք փխ. դասք DGH ըստ պաշտաւնէից KYf պաշտաւնէիցն ô պաշտոնէյից bq պաշտաւնէիւք eg պաշտօնէիք Q [պաշ]տաօնէից b գովութիւնք ôegq գովութիւն û գոհութիւն փխ. գովութեամբ ô որդորեալ NOW յորդորեալ փխ. յորդորեալ

բնալ զսաղմոսն գեղգեղելով հնչեցուցանիցեն. եւ այլքն առհասարակ դումարեալք փառս տացեն ամենալաղթ տէրութեանն, որք եւ տլրիք յանձանձեալք, աղքատք խնամեալք, տնանկք յապահովացեալք: Ալսպիսի կարգք լինին բաւական բանալ զողորմութեան
5 *դրանս. երկինք ամբարակ լինելով ցաւղոյ, երկիր ցօրենոյ եւ դինւոյ եւ իւղոյ, պաճար անասնոց դալարազարդութեամբ եւ բոլորովիմբ իսկ ըղձալի կենցաղ իշխանաց եւ թագաւորաց մշտնջենաւոր խաղաղութեամբ, շնորհաւք եւ մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում հաւր, միանգամայն եւ*
10 *հոգւոյն սրբոյ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ հանապազ՝ յաւիտեանս, ամէն:*

1 û *սաղմոս* Y *գեղգեղեալ* ô *հեղգեղելով* eg *գեղգեղեալով* A *հնչեցուցանեն այնուհետեւ զոյն ուղղել է հնչեցուցանիցեն* L *հընչեցուցանիցեն* ZWhlopq *հնչեցուցանեն* br *հընչեցուցանեն* u *այլ*

2 abdefghlopqrx *դումարեալ* NOWûac efgkmps *տայցեն* q *ասացեն* Qc *յամենայաղթ* o *ամենեայադդ* IJKLMQSTZû *աէրութեանդ* FGW bdnx *տէրութեան* Qbq *որը* F *որը փխ. որբք*

3 H *արիք* Qôhlo *անձանձեալք* û *յանձնյանձեալք* b *յանձնանձնեալք* e *յանձնաձեալք* g *յանձնացեալք* q *յանձնյանձնեալք* A *անանդք* E *անանկդք* LYd *անանք* NO *տնանկըք* Yôûadegbq *ապահովացեալք* Qr *յապահովուացեալք* W *յապայհովացեալք* b *ապայհովացեալք*

4 bq *արդ այսպիսի* LMNOPQVZWûbd eghloqx *կարգ* ô *կարք* V *լինել* hlorx *լինի* KLMQRSTXYZô *լինին բաւական լինին բանալ* abcdefgkm pqs *բաւական լինին (*begq *լինելով)* h *բառնալ փխ. բանալ* be gq *չիք բանալ... լինելով* QU *զողորմաւթեանն* l *զողորմութիւն* Y *ղղրունս ողորմութեանն*

5 c *զդուռն* adfkmrsx *ղղրունս* Y *անբարբանք* Wkmps *անբաբակ* hl *անպարագ* or *անպաբակ* GH *անպաբակ բարակ* (x *անպաբակ*) *փխ. ամբարակ* Jûk *լինելոյ* ô *ցողոյ* b *ցաւղով* hlr *ցողոց* o *ցաւղոց* Ya bcdefgkmpsx *եւ երկիր* NOW *երկնից փխ. երկիր* IJKMNOPRW kn *ցորենոյ* p *չիք երկիր.... գինւոյ* d. *գինեոյ ցորենւոյ* Yabcfhklmoqr sx *չիք եւ*

6 ACIJPVoûabcefghloqr *գինոյ* Y *գինոյ եւ ձիթոյ եւ իւղոյ* IJUfn *եւղոյ* q *յեւղո* K՝QT *իւղւոյ* b *յիւղոյ* Ibl *պաճառ (*hl *ճապար) փխ. պաճար* egq *պատճառանաւ նոցա փխ. պաճար անասնոց* N *անասանոց* u *անասնոցն* ü *դալարազարդութիւն* L *բոլորիմբ* ü *չիք եւ (բոլորովիմբ)* NO *բոլորովիմբ* abcdefghklmoqr sx *բոլորովին*

7 p *չիք եւ բոլորովիմբ... խաղաղութեամբ* G *ընդձալի* L *ղղձալի իսկ* adefgkmqs *կենաց փխ. կենցաղ* c *չիք մշտնջենաւոր*

8 egq *տեառնդ*

9 KLMQRSTXYZôbchlnox *մերոյ եւ փրկչին յիսուսի քրիստոսի* q *չիք մերոյ յիսուսի... ամէն՝ տող* 11-*րդ* J *չիք յիսուսի... ամէն՝ տող* 11-*րդ* beg *չիք ընդ* eg *որում վայելէ* DGH *չիք հաւր* eg *չիք հաւր միանգամայն... հանապազ՝ տող* 10-*րդ* b *չիք հաւր մանգամայն... ամէն՝ տող* 11-*րդ* co *միանգամայն*

10 RVYôaf *հոգոյն* chlo *հոգոյդ* h *վայելէ փխ. սրբոյ* KLMQRSTXY Zôc *սրբոյն վայել է փառք* o *չիք պատիւ* ô *յայժմ* c *չիք պատիւ.... ամէն* NOW *չիք այժմ եւ* Un *միշտ փխ. հանապազ* r *այժմ եւ միշտ եւ հանապազ*

11 BCDEFGHPQRUYZûdn *եւ յաւիտեանս* JKLMQRSTXYZûx *յաւիտեանս (*o *աւիտեանս* û *յաւիտեան) յաւիտենից (*o *յաւիտեան) ամէն* Gn *չիք ամէն* ab *այնուհետեւ հաջորդում է Սահակի կանոնական մի այլ թուղթը նետևյալ վերնագրով՝ սրբոյն Սահակայ հայոց կաթողիկոսի զիր աւանդութեան (*b *դրաւանդութեան)*

ԺԲ

ՀՑՅՈՑ ԿՃՆՈՆՈՒՆ ԳԼՈՒԽՔ Ի

Ա. Եպիսկոպոս որ ի պղծութեան գաւանի։
Բ. Փահանայ որ ի պղծութեան գտանի։
Գ. Շնացողաց։
Դ. Կնաթողաց։
Ե. Որ զամուլ կին ոք թողուցու։
Զ. Կնոջ որ յառնէ ելանիցէ։
Է. Առեւանկաց։
Ը. Կախարդաց։
Թ. Որ ի հարցուկս երթայ։

1 û կաճոճախմբի N-ր ժր մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք ժր շահաւախմանի հայոց* A *հայւոց* s *այոց* A *կանովնին* F *կանովնիս* U *կանոնք* or *կանոնին* egq *կաթողիկոսի փխ. կանոնիս* DFGHdkmop qs *գլուխ* G ա *(*H *իա* q *խ) փխ. ի* û *չիք գլուխք ի* W *չուցի վերնագիր. մնացած Ձեռ-երը ունեն տարբեր վերնագրեր՝* IJKLMNOPQ RSTVXYZöz *կանոնք շահապիվանի (*K *կա[նոնք շա]հապիվանի* ô *ի շահապիվանից) հայոց գլուխք (*IJNOPRV *գլուխ) ի (*N *խ)* b *կաթողիկոսի գլուխ խ հայոց եպիսկոպոսի* hl *հայոց ժողովոյն կանոնին (*h *կանովնին) գլուխ ի* n *կանոնք վարդապետաց հայոց գլուխս ի*

2 u *չուցի ցանկր և երկրորդ վերնագիրը՝* 424-*րդ էջի* 3-*րդ տողր* b *վասն որ ի պղծութիւն գտանի* egn *վասն եպիսկոպոսի* f *չիր որ* Y *ի պղծութեանն* degqr *ի պղծութիւն* W *գաւանիցի* d *գացի*

3 egn *վասն քահանայի* Y *քահանայն* q *քահանայի* G *ի պիղծութեան* be gq *ի պղծութիւն* d *գանես* q *չիք գաւանի*

4 L *շընաթողաց* begn *վասն շնացողաց* kmps *շնացողաց որ կին ունի*

5 L *կընաթողաց* be *վասն կնայթողաց* gn *վասն կնաթողաց* P *շնաթողաց փխ· կնաթողաց*

6 bn *վասն որ* eg *վասն որ զամուլ կի?]ն* g *վասն որ զամուլ կին ունի փխ. որ... թողուցու* H *զամոդ փխ. զամուլ* b *կինն* ackmps *ոք կին* ôbd *չիք ոք* eq *չիր ոք թողուցու* ôbdp *թողու* W *ելանէ փխ. թողուցու*

7 egn *վասն կնոջ* ôb *կնոջն* d *կին* H *յառն* Sôo *առնէ* b *յառնէ իւրմէ* X *ելցէ* oeg *ելանէ*

8 n *վասն առեւանկաց* X *առեւկանկաց* ô *առեւկանանց* bq *առն (*q *յա?]ձն) եւ առնանկաց (*eg *վասն առն սր անկցի) փխ. առեւանկաց*

9 epn *վասն կախարդաց* N *կկխարդաց* b *կարդացողաց փխ. կախարդաց սխալմամբ միացրել են ճաջորդ վերնագրին*

10 egn *վասն որք (*e *որ)* o *չիք որ* Ub gn *Լրթան*

ԺԹ. Որ դիւթեն եւ ոչ կախարդեն։
ԺԱ. Որ անյուսութեամբ յան զմեռեալն։
ԺԲ. Որ ընդ մաւրուի անկանի։
ԺԳ. Որ զազգական առնէ կին։
ԺԴ. Որ տանտիկին ունի։
ԺԵ. Որ կրաւնաւոր լինի։
ԺԶ. Որ արծաթով լինի եպիսկոպոս։
ԺԷ. Վասն նշխարաց վկայից։
ԺԸ. Վարդապետ որ զաշակերտ քանագրէ։
ԺԹ. Քահանայ որ ի մծղնէութեան գտաւ։
Ի. Եպիսկոպոս որ գիտէ։

Եդեալ միաբանութեամբ աւագ Հայոց, յեւթներորդ ամի վախճանելոյն սրբոյն Սահակայ կարգեցան կանոնքս այս։

1 egn վասն որ (n որք) o որ ի թիւգեն d դիւթիւն KLQSTô կախարդաց M կախարդից dg կախարդ[.?]

2 egn վասն որք (e որ) ô չիք որ DG MQVr յանյուսութեամբ H յանուսութեամբ o անյուշ r չիք յան Yôîg գմեռեալս e չիք գմեռեալն hq որ ամուսնութեամբ շնանան (q շնան) փխ. որ... գմեռեալն (q չիք գմեռեալն)

3 egn վասն որ KLQRXYZô ան փխ. ընդ Sbegq չիք ընդ EF մօրւի d մուրուի b մաւրուքիւր Y օրուի (z մորոսի) փխ. մաւրուի ôb անկանին d շնա փխ. անկանի

4 egn վասն որ X զազգայկան ô ազգական է bgq զազգականն p զազգականս s զազգականսն BCDEF GHSW կին առնէ begq չիք կին

5 egn վասն որ N սանտիկին dջ ունի . ի տան kmps ունի եպիսկոպոսաց

6 egn վասն որ o չիք որ, կրօնաւոր bq կնքաւոր (e կնաւոր f կնաւնաւոր) փխ. կրաւնաւոր b լինին g լինի կամ kmps լինի ընդ ընկերս կացցէ

7 e վասն որ արծաթասէր n վասն որ o չիք որ kmps որ արծաթով եպիսկոպոս ձեռնադրեն կամ առաջնորդութեան կամ աւելի մեծութեան ցանկայ (g վասն եպիսկոպոսի որ արծաթասէր լինի) փխ. որ.... եպիսկոպոս e չիք լինի

8 KLMQRSTXYZb վկայից c վկաից eg մարտիրոսաց փխ. վկայից km ps վասն նշխարաց վկայից առանց եպիսկոպոսի չդնել այլեւ զյիշատակ նոցա կատարել փխ. վասն... վկայից

9 e վասն վարդապետ gn վարդապետի bq վասն փխ. վարդապետ We չիք որ IJbq զաշակերտն Y զաշակերտս g զաշակերտ իւր բանագրէ km ps բանագրէ կամ քահանայ եւ կամ զաշխարհական (p աշխարհական)

10 egn վասն քահանայի eq չիք ի o ի մզծնութեան bgk ի (bg չիք ի) մծղնութեան q մծղնէութեամբ bg hloqr գտանի d գտան kmps գտաւ կամ սարկաւագ

11 egn վասն եպիսկոպոսի b որպէս փխ. եպիսկոպոս X եպիսկոպոս որ ի մրծղնէութեան որ գիտէ d գիտէ գայն n գիտասցէ kmps վասն քահանայի որ գմեզս ժողովրդեանն եպիսկոպոսէն ցածկէ փխ. եպիսկոպոս որ գիտէ c 11-րդ տողից մինչեւ 13-րդ տողր ջնջված, անընթեռնելի

12 hl եւ եդեալ ZW միաբանութիւն hl աւագացն nz աւագաց F յեւթներորդի G եւթներորդ IJp եւթներորդ MNOY յօթներորդ W յօթներորդի ds եաւթներորդ o յեաւթներորդ r յեօթներորդ ôe է-երորդ b է-երորդի gq է-երորդ. ավելի ճավանական է յոթերորդի (է) փոխարեն դնել ճինգերորդ (ե). տես Թ. Ավդալբեգյանի (Հայոց շինականի ու գեղջկուհու աշխատավարձը ճինգերորդ դարում, Տեղեկագիր Հ. Ս. Խ. Հ. Դիտության և արվեստի ինստիտուտի, Երեւան, 1928, էջ 60) և Ն· Ակինյանի (Հաւ, 1949, № 4—12, էջ 91—92) կարծիքը. ôn մի յետ (ô թեւ) վախճանելոյն (ô վախճանելոյ) V վախճանելուն p վախճանելոյ

13 X որոն IJbeghloq չիք որոյն ô գարկեցան eghlo կարգեցաւ b չիք կարգեցան... այս IJeg կանոնս QRûqr կանոնք ûegq չիք այս

Սահմանք եւ կաւնոնք կարգի Աստուծոյ սրբոյ եկեղեցւոյ, զոր եդին վարդապետք Հայոց ի լրութիւն Առաքելական եւ Նիկիական կաւնոնաց հաստատութիւն:

Պարտ եւ պատշաճ է նաւավարին հոգալ զարուեստագործութիւն նաւին եւ զշաւիղս ծովուն նկատել եւ ըստ հողմոցն աջողութեան գնալ ի վերայ մկանանց ծովուն: Նոյնպէս եւ զաւրավարին յամենայն ժամ զգաւրսն ի հանդիսի անցուցանել զայրընտիր եւ զձիրընտիր, զէն զարամբ, սպառազէն ղերիվարաւ եւ ակն ունել ի ճակատուն յաղթող գտանել եւ առնուլ պսակ եւ պատիւ ի թագաւորէն: Ապա առաւելապէս արժան եւ իրաւ է վարդապետաց, սրբոյ եկեղեցւոյ հովուաց, առաջնորդաց աւրինաց արդարութեան եւ

1 f ներածականը համարակալված է բնդհանուր N-ով՝ *ոգդ* AU *կանովնք* W չիք *կարգի աստուծոյ* Vz չիք *աստուծոյ* n *եւ սրբոյ* egq *սուրբ* b *սրբոյ եկեղեցոյ շարագրեալ սրբոյ եկեղեցոյ գոր* U *եւ եկեղեցւոյ* Q *յեկեղեցւոյ* IKLVYocdefghl oq *եկեղեցոյ*

2 AU *հայւոց* n *ի լռութիւն* ուրիշները ուղղել են *ի լրութիւն* H *ի լրբութիւն* (q չիք *ի, դիրութիւն* beg *ի բութիւն*) փխ. *ի լրութիւն* Q *առաքելականն,* չիք *եւ* O *նիկականն*

3 AIJKLMNOPQRSTUXZôn *կանովնաց* W *հաստատութիւնն* bq *հաստատութեամբ* z այս վերնագիրը Ն. Ակինյանը տեղադրում է ներածությունից հետո (տե՛ս ՀԱ, 1949, № 4—12, էջ 141, 146) բեև բոլոր Ձեռ-երում այն դրված է ցանկից անմիջապես հետո (իմա՛ ներածությունից առաջ) մյուս կանոնախմբերում եւս երկրորդ վերնագիրը դրված է ցանկից հետո:

4 hloq *պարա է եւ պատշաճ է* (q չիք *է*) *նաւավարին* (q *նաւավարի*) b չիք է Y *նաւվարին* beg *նաւավարի* N *նաւս վարին* Y չիք *հոգալ* BC DEFGHûr *զարուեստագիտութիւն* ô *զարուեստս իւր զործութեան* be gq *զարուեստն* (e *զարուեստ*) *իւր* փխ. *զարուեստագործութիւն* z *զարուեստագործութենէ* ուղղումը Ն. Ակինյանին է

5 cg *զշաւեզս* obegq չիք *ըստ* beg *զհողմոյն* q եւ *դհողմոյն* T *հողմոցն* acdfhklmnoprsz *հողմոյն* U *հոմոցն* Yackmps *աջողութեանն* bdq *յաջողութեան*

6 Gackmprsz *մկանաց* ô *մկանացն* û *մկրանաց* (b *մրկանց* ho *կանաց* l *կանանց*) փխ՝ *մկանանց* W *զօրաւարին* o *դաւրայվարին*

7 ðeg *ամենայն* G *ղըզաւրսն* u *զորս* bfq *զաւրսն* d *զզօրս* eg *զօրսն* n *ի հանդիսին* abcdefghklmopqrsz *կացուցանել* փխ. *անցուցանել*

8 H *ձի ընդիր* NOWû *ձիընտիր* ô *ձիս ընտիր* Rb չիք *եւ զձիընտիր* û *արամբ* bq *զարեամբ* ðq *զսպառազէն* z *սպարազէն* ուղղումը Ն. Ակինյանինն է, այդ բառը նա կապում է ասպարազէն (իմա՛ ասպար և գէն) բառերի հետ, սակայն ավելի ճիշտ՝ սպազէն բառն է. հմմտ. ՀԱ, 1949, № 4—12, էջ 142 eg *երիվարաւ* n *երիվարաւ որ եւ* AJûa *զերիւարաւ* q *անկն* bef gq չիք *ի*

9 q *ճակատոյն* B *յաղթաւղ* dhl *զըպսակ եւ զպատիւ* Q *զպատիւ* blq չիք *ի*

10 b *արժան է* kps *արժանի* b չիք է abcdefgkmpqs *առաջնորդաց եւ* (ackmps չիք *եւ*) *վարդապետաց հովուաց* (eg *եւ հովուաց* b *հուաց* c *հովւաց*) *սրբոյ եկեղեցոյ* (akmps *եկեղեցւոյ*) ôlor *սրբոց* NOW *եկեղեցւոյ սրբոյ եւ հովուաց* ú *եկեղեցւոյ սրբոյ*

11 QYôhlor *եկեղեցոյ* I *եկեղեցւոց* H չիք *եկեղեցւոյ* Sô *հովաց* Y *եւ առաջնորդաց* Y *արդարութեանն* b *արդար յիրաւունս* (eg *արդարու իրաւունս* q *արդար իւրաւունս*) փխ. *արդարութեան*

ստոյգ պատուիրանաց Աստուծոյ կենդանւոյ, «Յամենայն ժամ յաւրէնս Տեառն խորհել ի տուէ եւ ի գիշերի», եւ զմանկունս եկեղեցւոյ յամենայն ժամ նորափետուր զարդարել ի Տէր։*

*Ցետ փոխելոյ յերկրէս վարդապետացն, հարցն արդարոց եւ ճշմարիտ աւրէնսդիր առաջնորդացն, եւ մանաւանդ սրբոյ քահանայապետին Սահակայ Հայոց կաթողիկոսի եւ հոգելից, հոգեկիր, ճշմարտասէր վարդապետին Մեսրովբայ, որ յուսաւորեաց զերկիրս Հայոց վարդապետութեամբ իւրով, ի փոխել նոցա յերկրէս լինէր եղծումն եւ քայքայումն կարգաց եւ աւրինաց սրբոյ եկեղեցւոյ, որպէս եւ տեսանէր ի տեսլեանն յառաջագոյն սուրբ քահանայապետն Սահակ, կամ եւս յառաջ սուրբն Գրիգորիոս՝ բազմանայլին որք յաճախէին ի գործս պղծութեան եւ յետս ընդդէմ գնացից, «ի ցամաքել սիրոյն բազմանայլր անաւրէնութիւն»**, եւ ոչ ոք էր որ քաղէր ղորմանն եւ սրբէր զգաղձն վնասակար, քանզի արմատա-*

* Սալ. Ա. 2 ** Հմմտ. Մատթ. ԻԴ, 12

1 ô *բստոյղ* befgq *եւ ստոյգ պատուիրանաց... գիշերի եւ դպատուիրանս՝* 429-րդ էջի 13-րդ տողը ընկած է o *պատուիրանացն* CGHILQYôcdh lnor *կենդանոյ* R *կենդանուլ* Z չիք *ժամ* G *աւրէնս* MNO *օրէնս*

2 F չիք *յաւրէնս տեառն... յամենայն ժամ՝* տող 3-րդ ô *ի տուէ* a չիք *ի (գիշերի)* hl չիք *եւ (զմանկունս)* M *զմանկունսն* M *յեկեղեցւոյ* Yôc hlo *եկեղեցոյ*

3 ô *ամենայն* ú չիք *ի տէր* H *զարդարեալ*

4 r *եւ յետ* o *երկրէս* z *յերկրէ* Yôû *վարդապետաց* DGH չիք *հարցն* ch *արդարոցն* Yô *սրբոց* փխ. *արդարոց,* չիք *եւ*

5 Lû *առաջնորդաց* o չիք *եւ, սրբոց* KLQRSTZô *քահանայապետիցն* M *քահանապետիցն*

6 DG *սահակ* H չիք *հայոց* IJKLMQR SUXZWnos *կաթուղիկոսի* CD Gl *կաթողիկոսին* Hh *կաթուղիկոսին* o *կաթուղիկոս* QY *եւ հոգեկիր*

7 CDGH *վարդապետին մերոյ մեսրովբայ* IJMOPQRTo *մեսրոպայ* Yô *մեսրօպայ* VZhz *մեսրովպայ* hl չիք *որ լուսաւորեաց* mr *զերկիր*

8 A *հայիոց* BCDEFGHKLôdn *վարդապետութեամբն* adkmps *ի փոխելն* c *ի փոխիլն* ôû *երկրէս* C *յերկինս* փխ. *յերկրէս* T *լինէր*

ձախ լուսանցքում z *յինէր տպագրական սխալ*

9 BCDEGHLU չիք *եւ (քայքայումն)* A *քայքայումն* o *քաղտուժն (*hl *քակուժն* u *քաքտուտուժն)* փխ. *քայքայումն* S *յօրինաց* DVY ôcdhlop *եկեղեցոյ*

10 R *ի տեսլեանն* û *ի տեսլեան* o *առաջագոյն սուրբ հայրապետն սահակ ի տեսլեանն* NO *սուրբն* p *որ* փխ. *սուրբ* G *քահանայապետ* M *քահանապետն* H *քահանայապետին* d *քահանան* hlors *քահանայապետն աստուծոյ սահակ*

11 d *կամ այլ եւս* o *առաջ* d *սուրբ* u *գրիգորիոս սուրբն* co *բազմանայլին*

12 Fr *որ* û չիք *որք* E *բազմայլին* CD EGIJKSZmns *հաճախէին* R *յաճախէին* ô *աճախէյին* d *յաջողէին* փխ. *յաճախէին* Y *պղծութեանն* hor չիք *եւ* ô *ետս* hl չիք *յետս* Yû *գնայլին*

13 a *ի ցամաքեալ* Yûl *բազմանայլին* Y *անօրէնութիւնք* r *անօրէնութիւնն* achkmops *անաւրէնութիւնն* o *որք*

14 IJKLMQRSTVXYZôcdhlmopr *զորմն* ú *զորումն* z *զորմնն* Ն. Ակինյանի սրբագրութեամբ. ST *սրբէր* I *զքաղձն* ô *զզաղծն* Yûa dk *զզաղձն (*V *զաղձն* Z *զգանձն)* փխ. *զգաղձն* n *վնասական*

ցեալ էր սէգն եւ տարածէր աւր ըստ աւրէ. եւ լինէր յաճախումն մծղնէից եւ այլոց չարեաց՝ կնահանէից, պոռնկաց, գողոց, անձնակամտից, ամենայն խոտորնակ չարագործաց յաշխարհիս Հայոց, ի մէջ տանն Թորգոմայ. եւ լինէր սուգ եւ տրտմութիւն Որք էին ի ժամանակին նախանձախնդիր վարդապետք, եպիսկոպոսք, երիցունք, որք ունէին զուխտ սրբութեան, պաշտաւնեայք Քրիստոսի եւ մանկունք սրբոյ եկեղեցւոյ. այլ եւ յուխտէ քահանայիցն ոչ գնայիին ըստ սրբութեան արդար ճանապարհին Եւ մանաւանդ, զի ոչ էր ի ժամանակին յայնմիկ իշխանութիւն եւ տէրութիւն ի ձեռն աղգին Մամիկոնէից, զի զաւդեալ եւ նուաճեալ եւ հնազանդեալ էին համբարձելոյ պարսկայիին թագաւորութեանն. զի թէպէտ եւ հեծէին, մոռայիին, մռնչէին ի նմանութիւն կորեանց առեւծուց, վարդան Մամիկոնեան համազգաւք իւրեանց՝ հանդերձ եղբարբք, այլ կայիին իբրեւ ի գառագղի արգելեալք, եւ ակն ունէին ի վերուստ աւգնականութեան, քանզի չարահնար աղգն Պարսից ի կասկածանս

1 o *աեզքն* X *սէգն* բառը դրված է գլխիվայր՝ *ոչնեզ* V *արածէր* փխ. *տարածէր* U *օբստօբէ* o *աճախումն*

2 o *մծղնէից* I եւ. *չարեաց* Y եւ *կնահանէից* եւ *պոռնկաց* O *պոռընկաց* CDGHNûhlns *գողոց* S *կողոց* X *ձգոց* p *զոռաց* փխ. *գողոց* Hocd kmp *անձնակամաց*

3 KLMQRSTXYZ *յամենայն* ô *խոտորնագոյն* ô *խոտորընակ* ô *չարագործացն* hlo *չարագործ* IJôûhl opr *աշխարհիս*

4 û *չիք ի մէջ* ô *Թորգոմայ* ô *էյին*

5 n *նախանձախնդիրք* NOW *եպիսկոպոս* KLMQRSTXYZô եւ *եպիսկոպոսք* Y եւ *երիցունք*

6 ô *ունէյին* G *ուտէին* փխ. *ունէին* Q *պայշտաւնեայք*

7 I *մանկունան* W *սուրբ* M *յեկեղեցւոյ* VYôcdhlor *եկեղեցոյ* AU *այղ* N OW *յայլ* z *այլ* եւ *(էին) յուխտէ* KLMQRTXZ *յուխտ* Vûmpr *ուխտէ* Y *ուխտք* o *ուխտ* hl *յախտէ* փխ. *յուխտէ* ô *[ք]ահանայից* û *քահանայից. ոչ-ից առաջ* ն. Ակիճյաճր ավելացրել է *որ ոչ մի Ձեռ. այլ չուճի*

8 բացի OPVWackmprsz-ից մնացած Ձեռ-երր *գնացին* d *ղբնային* ûd *չիք ըստ* Y *սրբութեանն* û *սրբութեամբ* ôû *չիք* եւ ûd *չիք գի*

9 hlor *չէր* n *ի ժամանակի* r *ի հանապարհին* փխ. *ի ժամանակին* ôlor *այնմիկ* ô *իշխանութիւնք* d *յիշխանութիւն* բացի FIJMQSX YWûachklmnoprs-ից մնացած Ձեռ-երր *իշխանութիւնն* Un *տէրութիւնն* ô *տէրութիւնք*

10 û *աղգի* km *մամիկոնենից* z *զաւդեալ սրբազրական վրիպո՛ւմ* CD GH *զաւդեալ էին եւ* BEFJUo *զաւդեալ են եւ* KL *նըւաճեալ* ô *նւաճեալ* KLMTXZô *չիք եւ (հնազանդեալ)* ô *հնազանդութեան*

11 ô *համբարձելոյ* H *հանդերձելոյ* փխ. *համբարձելոյ* c *պարսկաին* IJMQS Woûdmn *թագաւորութեան* ô *չիր զի, չիք եւ*

12 om *եւ մոմոայիին* p *եւ մրմոայիին* d *մրմոէիին* n *մոմոէիին* Y *եւ մո[ն]չէին* ô *մռնչէյին* û *ի նմանութեան* ILRVXY *կորիւն* JKMNOPQSTZ Wû *կորեան* ô *կորիւ* IJLNOPQV XYûclor *առիւծոց* MRST *առեւծոց* Yô *առիւծոյ* W *առիւծու* dhmp *առիւծուց*

13 Jû *համ[աղգ]աւք* amos *համազգաւքն* dkp *համազգոքն* c *համազգեաւքն* Gd *եղբարբ* l *եղբայրք* AIJKLMN OPQRSTUVXôû *եղբարբ* BF *այղ* W *գայիին* փխ. *կայիին*

14 JYûdp *չիք ի (գառագղի)* H *ի գառագղխ* z *ի գարագղի* X *ի գառագեղի* W *ի գաւառագլի (h գառագղի* l *գառագղէ)* փխ. *ի գառագղի* M *արղեալք* UY *չիք ի (վերուստ)* Y *օգնականութեանն*

15 I *չարայհնար* W *աղգքն* hlo *պարսխ* a *եւ ի կասկածանս* d *չիր ի*

կալին եւ լերկիւղի եւ ոչ տալին զիշխանութիւնն ի ձեռս նոցա։ Ապա «Աւր ըստ աւրէ բղխէր զբան եւ գիշեր գիշերոյ ցուցանէր» զգործս անարգելութեան, բան առ բան հասանէր մարդ ի մարդոյ, հնչումն լինէր լիւրաքանչիւր լսելիս։ Գալին ժողովէին ի հրամանէ միաբանութեանն լեռնեալ կէտն ի Շահապիվան, ի բանակետղ թագաւորացն Հայոց, ի ժամանակ[ի] Նորաբեր տաւնին։ Եւ լինէր այս ի Ե ամի թագաւորութեանն Յազկերտի Պարսից արքայի եւ Վասակայ Սիւնւոյ մարզպանութեանն Հայոց եւ Վահանայ Ամատունւոյ հազարապետութեանն եւ Վրուայ Խոռխոռունւոյ մաղխազութեանն։*

Եւ ժողովէին եպիսկոպոսք Ի եւ երիցունք եւ սարկաւագունք բազում եւ նախանձաւոր պաշտաւնեայք եւ համաւրէն ուխտ արքոյ

* Սադ. ԺՐ, 3

1 Vc *կային* A *յերկիւղի* IJKLMQRSTXY Zôûl *երկիւղի* z *յերկեւղի* d *ոչ տային* Y *ոչ տային Թոյլ իշխանութիւն* IJKLMQRSTXZWôachklmn ps *զիշխանութիւն* ûd *իշխանութիւն* U *ի կրկնված է* r *ի ձեռն*

2 û *—բդ փխ. ապա* o *ապա Թէ օրաւօրէ* K *ապա աւրաւրըստ* m *բղխէ* IJLNOWhlo *զրանն* l *չիք գիշեր, գիշերի* HWôûdho *գիշեր գիշերի*

3 Y *զգործն* d *զգիտութիւն փխ. զգործս* Y *անարգելութեանն* d *չիք անարգելութեան* Y *եւ մարդ* Wns *ի մարդոյ* z *մարդոյ ի մարդ ուղղումը Ն. Ակինյանինն է*

4 IJYûdn *իւրաքանչիւր* W *յիւրաքանչիւր իւր լսելիս* NOYWn *եւ ժողովէին* ô *ժողովէյին*

5 IMQSXWôûacdkmnps *միաբանութեան* IJKLMQRSXYZôû *եղեալ* H *յեղեալ փխ. յեգեալ* NOW *ի կէտն ի* û *կէտ* Sô *գետն (*hl *կետն) փխ. կէտն* acdkmp *չիք ի (շահապիվան)* o *ի բնակետզը* r *ի բանակետզտ* Ydz *ի բանակետզն* kl *բանակեալ փխ. բանակետզ* Wr *թագաւորաց*

6 Lacdklps *ի ժամանակս* Y *ի ժամանակն* nor *ի ժամս մնացած Ձեռերը ի ժամանակ, բայց նշեցինք ի ժամանակի* տես և հմմտ. Ագաթանգեղոս, պատմութիւն, էջ 435, Ն. Ակինյան, ՀԱ, 1949, № 4—12, էջ 144. G *նոր բեր*

7 û *չիք ի* BDEFG *ի զժ տասան* C *ի վեց տասան* adhklmnoprs *ի ժզ* z *ի ղ* lYWû *ի ժ* H *ի ժ տասան* ô *ի ե մնացած Ձեռերը ի զժ մեզ հավանական է թվում Զ ընթերցումը տես Թ. Ավդալբեգյանի (Հայոց շինականի ու գեղջկուհու աշխատավարձը ռինգերորդ դարում, Տեղեկագիր Հ.Ս.Հ.Հ. Գիտ. և արվես. ինստիտուտի, Երեան, 1928, էջ 57—60) և Ն. Ակինյանի (ՀԱ, 1949, № 4—12, էջ 144) կարծիքը։* IMSWôdps *թագաւորութեան* Y *ագգերտի* ô *ազգերտի* G *պաւրսից* oc *արքային*

8 A *սինւոյ* U *սւնւոյ* HKLMQRSTX YZôacdkmps *սիւնոյ* hlor *սիւնեաց* FIMQSVXWôûdhlp *մարզպանութեան* A *հայոց* U *վահան* KYWô acdhklmoprs *ամատունոյ* Q *ամայսիւնւոյ* û *ամատանւոյ* բացի AJPU Vz-ից մնացած Ձեռ-երը *ամատաւնւոյ*

9 FGISXWôûdn *հազարապետութեան* IJKLMOPQRSTXZWô *վրվաց* A *վրայ գրիչը ուղղել է վրվայ* BC DEFGH *վրայ* Uacdhlmoprs *վրվայ* IJKLMOPQRSTXZWô *վրվաց* N Vu *վրաց (*Y *վավաց* k *վրվայ) փխ. վրուայ* LRXYWôkmps *խոռխոռունոյ* hlor *խոռխոռունեաց* IM QSUXWôû *մաղխազութեան* d *մախազութեան* m *մախազութեանն* o *մաղխազութեանն* n *մաղմաղխի*

11 n *եւ գային եւ ժողովէին* ô *ժողովեալ էին* m *եւ ժողովէին կրկնված է* d *եպիսկոպոսունք* Y *քառասունք* CDGHô *չիք եւ (երիցունք)* l *իրիցունք* ô *էրէցք* NOW *չիք եւ սարկաւագունք*

12 KLMNQRSTXYZôc *բազումք* MQR STXYô *նախանձաւորք* H *նախաւոր* d *պաշտօնայք* Y *համօրէնք* hl *համարէին* BDGH *ուխտոյ* Y *յուխտ* KLMRSTXZ *յուխտք* NOQYWôps *ուխտք* I *սբր։ սյ* uc *սուրբ* Y *չիք սրբոյ*

եկեղեցւոյ, իշխանք ամենայն՝ գաւառատեարք, գաւառակալք պետք, բռնաւորք, զաւրագլուխք, հազարաւորք, կուսակալք, ազատք կողմանց կողմանց, աւադ նախարարք աշխարհին Հայոց՝ որք էին նախանձախնդիր աւրինաց եւ սրբութեան, միաբան ասէին ալ-
5 պէս, թէ՝ «Զեղեալ կարգ սրբոյն Գրիգորի եւ Ներսէսի եւ Սահակայ եւ Մաշտոցի, դուք անդրէն հաստատեցէք եւ այլ զլաւն եւս որպէս եւ ձեր կամք են, եւ մեք կամաւք եւ ախորժիւք յանձն առնումք։ Քանզի կարգք եկեղեցւոյ թուլացան եւ մարդիկ յանաւրէնութիւն
10 դարձան։ Արդ՝ աւրէնք որ Աստուծոյ հաճոյ են եւ եկեղեցւոյ նորաշինութիւն, դուք զայն կարգեցէք եւ մեք հնազանդիմք եւ հաստատուն պահեմք. եւ եթէ ոք հաստատուն ոչ պահիցէ զկարգս աւրինաց կամ եպիսկոպոս, կամ երէց, կամ ազատ, կամ շինական՝ պատուհաս կրեսցէ եւ տուգանս տացէ։ Եւ դայս ասացեալ միաբան քահանայապետիցն, եթէ՝ «Առաքելական եւ Նիկիական կանոն[ք]ն հաստատուն կացցեն եւ մեք հնազանդեալ եմք, բայց որ ինչ պի-

1 L յեկեղեցւոյ JNOPYôcdhlor եկեղեցոյ BCDEGH իշխանքն û նոյնպէս փխ. իշխանք ամենայն J յամենայն KLMQRSTXYZ եւ յամենայն (SYZ. ամենայն) u գաւառատերաց o գաւառապետք Y եւ գաւառակալք l կաւառակեալք o կաւառակալք BCDEFGH գաւառաքաղաք փխ. գաւառակալք o պետ

2 X բռաւորք d բանօրք փխ. բռնաւորք G զօրագլուխտք ô հազարապետք BCDEFGH հաղարապէտք hlo աղքատք փխ. ազատք Sôl չիք կողմանց Y եւ ազատք

3 IJû աւագք Q չիք աշխարհին o էյին

4 BCDEFGHSVYWûmz նախանձախնդիրք acdhkmoprsz աւրինացն Y սրբութեանն o ասէյին

5 acdkmrsz եթէ o գարդ H եղեալ AU ûp ներսխսխ o չիք եւ (սահակայ)

6 a մաշդոցի acdkp արդէն փխ. անդրէն r գայլ G զըլաւն W զլաւոն û լաւն d գլօխայ փխ. գլաւն եւս

7 Hû չիք եւ (ձեր) r չիք ձեր CD GHûps կամքն û էր փխ. են Y չիք եւ մեք կամաւք p մեր փխ. մեք Y ախորժիք o ախորժօք d ախորժիւ r ախորժուք ô անձն acdkm ps յանձին, ունիմք փխ. առնումք

8 ô զի VXYûdr կարգ ô կարք MQ յեկեղեցւոյ Yôcdhlr եկեղեցոյ AB թուղացան NOWdhl մարդիք Ynr մարդիկք ô մարդքի ackm մարդիկս s մարդխկ GY անաւրէնութիւն lô անօրէնութիւն û յանօրէնութեան

9 KLRZ յաւրէնք QSTXô յօրէնք q չիք աւրէնք KLRXYônps յաստուծոյ IJRXYû են հաճոյ n եղան հաճոյ փխ. հաճոյ են M յեկեղեցւոյ JNOPQTVYôcdhlo եկեղեցոյ M նոր շինութիւն hl նորա շինութեան z նորա ի շինութիւն սրբագրություցը Ն. Ակինյանիցն է

10 ô դարկնցէք O հնազանդիմք p հնազանդեմք u չիք եւ (հաստատուն) ü չիք եւ հաստատուն պահեմք

11 BEGRY պահիմք Y չիք պահեմք... հաստատուն ոչ ô չիք ոք հաստատուն, պահեսցի hlo պահիցէք o գկոյք ad գկարգ KLQRZ յաւրինաց MSTX յօրինագ acks աւրինացն dp օրինացն hlo rz աւրինացս

12 acdkmps չիք կամ (եպիսկոպոս) hl եպիսկոպոսք ô չիք կամ (երէց) Y քահանայ փխ. երէց

13 ckmps տայցէ

14 ô քահայանապետացն a առաքելականն կրկնված է l առաք[լա]կան I Նիկիայկան û կանոն ackmps հաւատն (a կրկնված է d հօտն) փխ. կանոնքն մնացած Զեռ-հրր կանոնն

15 DGHac կայցեն Yô կացեն h հնազանդեալք Q եւ հաստատուն û ինչ լրութիւն պէտոյ է

առլ է ի լրութիւն ի նոյն կանոնս, եւ մանաւանդ ի մէջ տանս Թորգոմայ եւ կողմանց արեւելեայցս». ապա կարգեցին եւ եդին ալսպէս։

Շ՟Հ՟ (Շ՟Հ՟Ա.) Ա. Եթէ եպիսկոպոս ոք գացի ի պղծութեան կամ ի պոռնկութեան կամ ղինչ եւ իցէ ի վատթար գործս եւ զառաքելական զպատիւն եւ զսուրբ աթոռն անարգեաց, ալսպիսումն ասէ գիր. «Ընդ գողս ընթանալիր եւ ընդ շունս դնէիր զբաժին քո», եւ վկալութեամբ ի լալա եկեսցէ՝ լաթոռոլն եւ լիշխանութենէն մերժեսցի եւ զքահանալութիւնն մլն պաշտեսցէ, ՌՄ դրամ եկեղեցւոլն տուգանեսցի եւ անձին իւրում լիցի մեղադիր. «Զի մարդ ի պատուի էր եւ ոչ իմացաւ»**։ Եւ զտուգանսն կարաւտելոց բաշխեսցեն. զի պարտ է նմա «Ցամեննալն ժամ լաւրէնս Տեառն իորհել ի տուէ եւ ի գիշերի»*** եւ «զպատուիրանս նորա պահել»****, եւ մի ըստ արտուղի անկանել, այլ «Զճանապարհ զարքունի գնալ, ոչ լայջ խոտորել եւ ոչ*

* Սաղ. խթ, 18 ** Սաղ. խՀ, 13 *** Սաղ. Ա, 2 **** Մատթ. ժթ, 17

1 o *կանոնն* a *եւ* կրկնված է oô չիք *եւ* KLMQRSTXYZô չիք *մէջ*

2 ps *եւ ի կողմանց* Wu *կողմանցս* G *յարեւելեայցս* բացի CDHcm-ից *մնացած* Ձեռ-երր *արեւելեացս* d *արեւելեաց* AQRSûlps *արեւելեացս* û չիք *եւ եդին*

4 NO *եպիսկոպոսք* hlo *որ* փխ. *ոք* o չիք *ոք* Y *ի պղծութեանն* hlor *ի պղծութիւն* U չիք *կամ ի պոռնկութեան* IJ չիք *ի (պոռնկութեան)* G *ի պղոնկութեան* Y *ի պոռնկութեանն*

5 n *եւ կամ ղինչ* o չիք *կամ* ô չիք *իցէ* Yachlmoprs չիք *ի* o *վատ գործոյ* u *որ* փխ. *(գործս) եւ* ô չիք *եւ (զառաքելական)* h *առաքելական* Y *պատիւն* u *պատիւ*

6 Qou *սուրբ* T *զսուրբ աջ լուսաճըգռում* H *աթոռ* Qo *զաթոռն* ABEFGKLN OPU *այսպիսումն* o *այսպիսոյն* u *այնպիսոյն* acdhlmoprz *այնպիսումն* k *յայնպիսումն* s *այնպիսումն*

7 cdl *ընթանալիր* NO *շուն դնէր* w̄ *շունս շնացելոց դնէիր* Yû *բաժին* ô չիք *եւ (վկալութեամբ)* NOVWô *վկալութիւն* o *վկաութեամբ*

8 Vo *աթոռոյն* JKLMOSTXZdkm *իշխանութենէն* Y *իշխանութեանն էն* ô *իշխանութենէ* û *յիշխանութենէ* c *յիշխանութենէն անկցի եւ մերժեսցի* R *մերժեսցէ* H *քահանայութեանն* Q *քահանալութիւն* IKSVWôûdln *զքահանալութիւն*

9 ô *պաշտեսցի* Yû *ո* acd klmop rs *զդրամ սուրբ եկեղեցոյն* (ad *եկեղեցւոյն*· kmps *եկեղեցւոյ*) MV *յեկեղեցւոյն* X *եկեղեցւոյ* Yô *եկեղեցոյն* Y *տուգանեսցէ* hl *տուգանեսցեն* o *տուգանես*[*ւ*.?]

10 բացի UVYûcdhlnosz-ից մնացած Ձեռ-երր *անձինն* hlor *իւրոյ* IM ST *պատուի էր* d *պատիւ էր* l *պատուիր էր* û *պատուիրանին* փխ. *պատուի էր* ô է û չիք *եւ ոչ իմացաւ* l չիք *եւ (ոչ)*

11 û չիք *իմացաւ* o *իմացաւ հաւատացեալ անասնոց անբանից եւ նմանեցաւ նոցա եւ տուգանս կա*[*ո*]*աելոց բաշխեսցի* NOYWhklm prs *զտուգանս* o *զտոգանս* d *զտուգան* Y *պաշխեսցեն* d *բաշխեսցին* û *տուգանս բաշխեսցին կատարելոց զի* Lûacdhklmoprsz *էր*

12 HIQôn *ամենայն* ô *օրէնս* G *յօր*[*էնս?*] od *խորհիլ* G *խոհել* o *ի տուէ* d *ի տվէ*

13 hlo *եւ ի պատուիրանս* ô չիք *նորա* hlo չիք *եւ մի... անկանել* Y *ընդ* փխ. *ըստ*

14 B *այդ* JYûhlor *դճանապարհս* ô *զբճանապարհն* bfgq *ճանապարհ* Y ôû *արքունի* kmps *գնասցէ* KLMQ RSTYZôkmps *ոչ այլ* lr *յառաջ* փխ. *յայլ* hlo *խոտորելով* ô *եւ ոչ ահեակ խոտորիլ*

յահեակ*, զի մի աշակերտեալքն զնոյն վատ ուսումն ուսցին։
ՇՀԶ (ՇՀԲ) Ի. Եթէ քահանայ ոք ի պղծութեան իցէ կամ ի պոռնկութեան եւ
կամ յայլ ի վատթար գործս, եւ վկայութեամբ իրքն ի յայտ եկեսցեն, զքահանայութիւնն մի պաշտեսցէ, Յ դրամ տուգան տացէ՝
5 յաղքատս բաշխեսցեն, եւ նա ի դպրաց կարգի կացցէ։ Ապա թէ ի դպրութեանն ի նոյն պղծութեան գտանիցի, ի կարգէն ելցէ եւ ի դպրութենէն՝ մինչեւ ի կարգ ուղղութեան եկեսցէ ապաշխարութեամբ։ Եւ տեսեալ եպիսկոպոսին զճանապարհս նորա՝ ի դարձ
կարգի կացցէ։ Զի եկեղեցի զսուրբ կամի, մանաւանդ տէրունական
10 սեղանն խորհրդոյ զանարատն ընդունի. զի մի բարկութիւն Աստուծոյ զարթիցէ ի վերայ երկրի ի ձեռն առաջնորդաց։ Եթէ կնաւոր երէց գտցի ի պղծութեան եւ ի պոռնկութեան կամ յայլ

* Թիւք Ի. 17

1 hlo յահեակս m ահեակ d աշակերտեալք hlo աշակերտքն kms աշակերտեալն ô աշակերտեալքն մի զնոյն վարս ուսանին եւ այլոց ուսուսցեն p չիք զնոյն, զվատ ef gq վարս (b վարսն) փխ. վատ ուսումն DHR ուսցի Kb ուսուցին m ուսցէ d [ուս?]ումն

2 begq ոք քահանայ hp որ փխ. ոք G չիք ոք Y ի պղծութեանն ôbq ի պղծութիւն bcgq չիք ի (պոռնկութեան) ô ի պոռնկութիւն a ի պոռնկութեան KLMQRSXYZôad efgkmpqrs չիք եւ

3 W ի յայլ վատթար HIJKLMQRSTX YZôûbdegkm այլ abdefghkln p as չիք ի b վատթարութեան egq վատթարութիւն k վատթար ô վատ փխ. վատթար, գործոյ akm oprs ի գործս hl ի գործոգ bq իրքս h իրքն բացի dhlor-ից մնացած Ջեռ-երը չունեն ի (յայտ) o այտ bq վկայեսցեն եւ յայտնեսցեն (eg յայտնեսցին ô յայտնի) փխ. յայտ եկեսցեն od եկեսցէ

4 FIMNOQSVXYWodhl զքահանայութիւն R զքահանայութեանն û քահանայութիւն bq զքահանայութիւնս Y պաշտեսցեն R դժ (h ժ) փխ. ı BCDEFGHôûbceghlobrz տուգանս Vôackmps տայցէ b տացցէ d տուգանս առցէ եպիսկոպոս եւ աղքատաց z տացէ (յեկեղեցի եւ) յաղքատս փակագծերի միջինը՝ Ն. Ակինյանի ավելացրածն է

5 IJ աղքատս Mûp աղքատաց ô ի աղքատս պաշխեսցեն d բաշխեսցէ JK LMQRSTVXYZôhlop ի գպրոց ô ի <գար>կարգի eg կարգին BCDEF GZcno կայցէ Pû կացէ RXY կացեալ (b կարգեսցէ) փխ. կացցէ HVûackmnpq եթէ b չիք թէ

6 IMRSYWôûdln ի դպրութեան b ի գպրութենէ û եւս ի նոյն NOW չիք ի նոյն պղծութեան FJs պղծութեանն b պղծութիւնս dnloq պղծութիւն abcdefgbklmopqrs գտցի û կայցէ փխ. գտանիցի

7 H ի գպրութեանն û ի դպրութենէ a մինչ չեւ o ի կարկ DGH չիք ի կարգ, ուղղութիւն Y ուղղութեանն ô ուղուղութեան befgq ապաշխարութեան

8 b տալ փխ. տեսեալ q եպիսկոպոսն u չիք եւ տեսեալ.... ի ձեռն առաջնորդաց տող 11-րդ bq զճանապարհ CGKLQRSTXYZôbegq ի դպրոց

9 BCDEFGY կայցէ d կացէ BCDEF GHbefgn զսուրբն cd զսուրբս q եւ զսուրբն

10 A խոհրդոյ W խորհրդոյ BCDÊFGH bcdnq զանարատն KLMQRSTXY Zôabklmps զանարատս b չիք մի OXYeg բարկութիւնն acdkmps չիք աստուածոյ

11 G զարթիցէ ուղղված է անընթեռնելի M եւ թէ hl եւ եթէ g չիք եթէ կնաւոր... տեսան է՝ էջ 432 տող 5

12 dhn կրանաւոր flq կրօնաւոր R կրաւնաւոր) փխ. կնաւոր û գտանիցի KLQRTYZ ի պղծութեանն bhlq ի պղծութիւն abcdfkmpqs կամ փխ. եւ R ի պոռնկութեանն BC DEFGHIJ եւ փխ. կամ K չիք կամ r եւ կամ A յայլ IJKLMQRSTX YZôûdel այլ

գործս չարեաց եւ ստուգեալ վկայիւք՝ քահանայութիւնն լուծցի եւ եկեղեցւոյ բաժնէ հեռացեալ լիցի, ϐ դրամ տուգանս տացէ եւ ի կարաւտեալս բաշխեսցեն. եթէ երէց եւ եթէ սարկաւագ՝ կանոն այդ կացցէ. եւ նոքա ի կարգ վինուորութեան կացցեն եւ ի հարկս
5 *արքունի, եւ ընդ պաշտաւնեալս մի խառնեսցին։*

Ապա եթէ կին երիցուն կամ սարկաւագին ի շնութեան գտցին, ընտրոյ տէր նոքա լիցին՝ կամ զեկեղեցին եւ զքահանայութիւնն ընտրեսցեն, կամ զկինն։ Եթէ զքահանայութիւնն առցէ՝ զկինն ի տանէն ի բաց հանցեն եւ ապաշխարութիւն խիստ ի վերայ դիցեն։
10 *Ապա եթէ լընտանեաց դուստր քահանայի ի պոռնկութեան գտանիցի, եկեղեցւոյ բաժնի մի իշխեսցէ եւ ի քահանայական տանէն*

1 ô չար գործոյ Y ստիւքեալ ù վկայութք cd վկաիւք FIMQSVYWô dq քահանայութիւն Xd քահանայութենէն û քահանայութեան G քահանայութիւնն ուղղված է ի քահանայութենէ

2 abcdfhloqr յեկեղեցոյ öe եկեղեցոյ Y յեկեղեցոյ նոյն բաժնէն NO W բաժանեալ b բաժանէ û խրանեսցի (p բանէ) փխ. բաժնէ e եղիցի hlo եւ ȷ afkmnpqs տուգան c տուկանս բացի abcdefhk lmnopqrsz-ից մնացած Ջեռ-երր չուենճ տուգանս R̄di ասցցէ բացի XWôdehloqrz-ից մնացած Ջեռ-երր տայցէ

3 d չիք ի ûd կարօտելոց m տարակուսեալս փխ. կարաւտեալս ô բաշխեսցի KLMRSTXZcî եւ քէ NOQWûdhl չիք եւ û քꝰ ôbq կամ փխ. եւ եթէ Y չիք եթէ G կանոնն Y կանոնի W այդ կանօն cfho կանոնացդ (b ի կանոնայդ q ի կանոնեացդ e ըստ կանոնացդ) փխ. կանոն այդ

4 k կայցէ lo կացէ G չիք եւ (նոքա) n ի կարգի Y վինուորութեանն ö վինորութեան Ya կացեն bdefhloqr ի հարկ

5 r արք[ունի?] k չիք եւ Yhlo ի փխ. ընդ d պաշաօնայս e պաշաօնեաս E խառնեսցի b խաւսեսցին փխ. խառնեսցին

6 û չիք ապա abcdefkmpqs քէ ôbd eg իրիցուն r եւ փխ. կամ M սարկաւագի Ya ի շնութեանն ôb eq ի շնութիւն hlo րնդ փխ. ի Hbpqs գացի KLMQRSTXYZ գտցեն

7 û ընտրելոյ e ընդրելոց q ընդրո KLQSXYZô չիք տէր û ինքեանց տէր ինքեանք լիցին այն է կամ եկեղեցի եւ քահանայութիւն կամ կին փխ. տէր նոքա... կամ զկինն b յեկեղեցին q եկեղիցին FIMQSX Wbdfln զքահանայութիւն ö զքահանայ[...?]

8 lr չիք ընտրեսցեն... զքահանայութիւնն NOYWb եւ կամ P կամ զըկինն եթէ զքահանայութիւնն ձախ լուսանցքում d զկին (եթէ) û արդ եթէ Q չիք զկինն եթէ .. առցէ Y զի եթէ IMSXWûadbkmps զքահանայութիւն O քահանայութիւնն ô զքահանայի u ընտրեսցեն փխ. առցէ ûhl (առցէ) կինն dr զկին q եւ զկինն Y ի կրկնված է

9 abcdefkmpqs չիք ի տանէն r իրաց փխ. ի բաց NO յապաշխարութիւն Qn ապաշխարութիւնն

10 bq եւ ապա û չիք ապա abcefkmpqs քէ QSôûabcefhklmoprs ընտանեաց BCDGH յնտանեաց dq ընգանեաց û կամ դուստր befq քահանային դուստրն (ef դուստր) a դուստ KLMQRSTXYZoacdkmprs քահանային BCDEFGHo ի պզծութեան Y (ի պծդութեանն) փխ. ի պոռնկութեան AIJKLMNOPQTUVZWbehlq ի պոռնկութի.ն bq գտանիցեն e գտցի f գտանիցին

11 PYôcdefhlopr եկեղեցոյ hq յեկեղեցո ûd բաժանի bpq բաժին s բաժնին bd իշխեսցէ առնել (d տիրել) եւ ի (b չիք ի) բահանայական W եւ ի կրկնված է efiq չիք ի Qc ի քահանական û տանէ bq տանէն մի իշխեսցէ եւ ի բաց

ի բաց ելցէ. եւ խիստ ապաշխարութիւն ի վերայ դիցեն եւ պա-
տուհաս։ Եւ որդւոյ երիցու նոյն պատուհաս լիցի։ Եւ եթէ երէցն
մեռցի, կինն առն չիշխէ լինել. եւ ոչ երէցն կին առնել։ Եւ աղա-
խին պոռնիկ ի քահանայի տան մի՛ լիցի, «Զի սրբութիւն
ə *Տեառն է»*։

Շ Հ Ի (Շ Հ Գ) Գ. Եթէ ոք կին ունիցի եւ պոռնկեսցի եւ զկարգ ամուսնութեանն
սրբութեամբ ոչ պահեսցէ եւ զպսակն, զոր առ ի ձեռն քահանային
ի տուրբ եկեղեցւոջն ի գլուխ իւր ընկալաւ եւ զաւգնականն, որ նմա
վիճակեցաւ ըստ դրեցելումն, եթէ՝ «Աւգնական առն իւրում եւտու
10 *զկին իւր»**. եւ քարոզն աղաղակէ, թէ՝ «Պատուական է ամուսնու-*
թիւն եւ անարատ անկողինք, որ սրբութեամբ դուգին, բայց զշունս
*եւ զպոռնիկս դատի Աստուածծ»***. եւ դարձեալ՝ «Այր մարմնոյ իւ-
*րում ոչ իշխէ, այլ կինն, նոյնպէս եւ կինն՝ իւրում մարմնոյ ոչ իշխէ,
*այլ այրն»****։ արդ՝ եթէ ուրուք զաւրհնութեան զկեանսն եւ զհեշ-

* Ելք ԻԹ, 34 ** Հմմտ. Ծննդ. Բ, 18 *** Ես. ԾԳ, 4 **** Ա Կոր. Է, 4

1 ô չիք *ի (բաց)* Y կացցէ փխ. *ելցէ* p չիք *եւ (խիստ)* k *դիցեն* ô չիք *եւ պատուհաս* beq չիք *եւ պա-
տուհաս... երիցու նոյն*

2 DGHIJQUVYcdfhlr *որդոյ* ô *որդոյն* p *յորդւոց* s *յորդւոյ* NO *իրիցու* ô *իրիցոյն* c *իրիցուն* ho *երիցոյն* ûadfklmprsz *երիցուն* Gû չիք *նոյն* oûabcdefkmpqs չիք *եւ (եթէ)* R *թէ* ûe *երէց*

3 Y *մեռանիցի* n *մեռանի* Un *առնն* N չէ *իշխէ* O չի *իշխէ* abcdefkmp qs չկարէ փխ. *չիշխէ* ôr *լինել* û *երէց* e *էրէց* s *կինն առնեն* h *զազախին*

4 e *պոռընկի* p *պոռնիկ ի տան քահա-
նայի* Gbeq չիք *ի* e *քահանային* M *ի քահանայ* h *տուն* G չիք *տան* U չիք *լեցի*

5 befq *ի տեառնէ* n *տառնէ է* I *տանէ* փխ. *տեառն է* ô *տեառն է քահա-
նայն* r *տեառն ամենակալի է*

6 abcdefgkmpqs *ունի* h *առնիցի* փխ. *ունիցի* û *պոռնկեսցէ* d *պոռընկի յօտար մեղք եւ զկարգ* ôû *կարգ* CDFGHIMQRSXWôûn *ամուսնու-
թեան* l *ամուսնութեամբ*

7 BEFGHMNQRSTUZWdfkm *պահեսցէ* AIJKLOPXYûlnor *պահիցէ* a *պա-
հեցէ* bq *պահէ* e *պահեաց* o *ոչ պահիցէ սրբութեամբ եւ պսակն* c *որ* ô *էառ* Yabdefgq չիք *առ* ô *ի ձեռանէ* km *ի ձեռս*

8 Y *զոր ի սուրբ* ô *ի մէջ* փխ. *ի սուրբ* b չիք *ի սուրբ* MQWr *յեկեղեցւոջն* Yefghlo *եկեղեցոյն* ô *եկեղեցոյ* u*եկեղեցւոջ* bq *յեկեղեցոջն* c *եկեղե-
ցոջ* ohq *ի գլուխն* k չիք *իւր* B *ընկալաւ* üd *զօգնական* hl *զաւգնական*

9 G *դրեցումն* acdefghlmoqr *գրեցելոյն* b *դրելոցն* kps *գրեցելոյ* bcef gq *թէ* b *եւտուն*

10 MQr *զկինն* û *կին* bq *իւրում* l *զքա-
րոզն* g *եթէ* d չիք *թէ պատուական է* ô *են* փխ. *է* hl չիք *է* d *ամուս-
նութիւնք* egk *ամուսնութիւնն*

11 IQS *յանարատ* LY *անարատք* JKL MQRTXYZ *յանկողինք* P *անկո-
ղինքն* fq *ո[ք?]* beg չիք *որ* H *սր-
բութիւն* Y *սրբութեամբք* o *շունս* û *շուն*

12 u *պոռնիկ* NOXYWôhl *զատէ* Vô *յայր* bq *այլ* փխ. *այր* r չիք *այր* hlor *իւրոյ*

13 ô *մի* փխ. *ոչ* g *է իշխան* փխ. *իշխէ* BU *այդ* o *այ[լ]* r չիք *այլ կինն... ոչ իշխէ* Kûb *կին* o *նոյնպա*
û կին o չիք *եւ կինն* CDGHh lo *մարմնոյ իւրում (*hlo *իւրոյ)* NO *իւրում մարմնոյ իւրում* ô *իւ-
րում* կրկնված է abcefgkmp qs *մարմնոյն* n *մարմնոյ* այ *յու-
սացցքում* d *ոչ իշխէ մարմնոյն* o *որ* փխ. *ոչ (իշխէ)* ô *իշխես*

14 BF *այդ* b *այլ* փխ. *արգ* ô *եթէ քա-
հանայ ուրու[ք]* V *զուրուք* Y *զօր-
հնութեանն* bo *զկեանս* hl *կեանս* V *զկարգն* փխ. *զկեանսն* ôd *հեշ-
տութեամբ* eg *զհեշտութիւն* բացի Vz-ից մնացած Ձեռ-երը *զհեշտու-
թեամբ* û չիք *զհեշտութեան*

առաքեան, զոր առ յԱստուածոյ զփառաւորութիւն ի սուրբ եկեղեցւոջ, եւ ապա առ ոտն եհար եւ զաւրհնութեամբ ամուսնութիւնն, զոր Աստուած ետ նոցա, պղծութեան կոխան արար, ի շնութիւն անկաւ եւ ի պոռնկութիւն եւ ի հանգանակս արբեցութեան, զայնպիսին կշտամբեցեն գլխաւորքն գանիւք եւ բանիւք աւգտակարաւք եւ եկեղեցւոյ ի րաց մերժեսցեն, եւ տուգան կալցին եկեղեցի եւ ի կարաւտեալս բաշխեսցեն, փոխանակ զի անարգեաց զեկեղեցին եւ զպատկն աւրհնութեան պղծեաց։ Եթէ աղատ է եւ գան չէ մարթ հարկանել, ի տուգանն եւ լապաշխարութիւնն յաւելցեն Մ դրամ կարաւտելոց՝ ի տարին լապաշխարութիւն, եւ զպղծութիւնն այլ մի եւս գործեսցէ. ապա մտցէ եկեղեցի եւ ընդ ընկերս խառնեսցի։ Ապա եթէ շինական է, գան յոլով արբցէ, ճ գրամ տուգան տացէ

1 hlo *որ* PSUun *առն* b *յառ* q *յառն* KLMQRSTZohlq *աստուածոյ* c *չիք յաստուածոյ* u *փառաւորութիւն* acf hklmoprs *զփառաւորութիւնն* r *իւկ փխ. ի սուրբ* G *չիք ի սուրբ* HY oc *եկեղեցոջ* efgl *եկեղեցոյն* MQ *յեկեղեցւոյ* bq *յեկեղեցոյն* or *եկեղեցւոյն*

2 u *չիք եւ (ապա)* H *չիւր եւ (զաւրհնութեամբ)* bq *զաւրհնութիւն* eg *զաւրհնութեան* l *զաւրհնութիւնն* û *զօրհնութիւն* H *զամուսնութիւնն* lQSXWôn *ամուսնութիւն* R *ամուսնութեամբ* û *ամուսնութեան* bq *ամուսնութեանն* û *չիք զոր*

3 û *չիք աստուած ետ նոցա* Yd *պղծութեանն* ou *ի պղծութեան* b *ի շնութիւնս աբաք եւ անկաւ* fgq *ի շնութիւնս* s *իշխանութիւն փխ. ի շնութիւն*

4 HQbq *չիք եւ (ի պոռնկութիւն)* o *չիք եւ* Hp *չիք ի (հանգանակս)* hlo *ի հանգանակ* KLTYZk *արբեցութեանն* b *զայսպիսին* W *կշտամբեսցեն զայնպիսին*

5 HKLMQRSΓXZôhl *կշտամբեսցին* K *գլխաւորն* ûbq *գլխաւոր* acdefg hklmoprs *գլխաւորք* r *քահանայիւք փխ. գանիւք* acdefgkm qs *բանդիւք (b փանդիւք* p *բանտիւք* l *բարիւք) փխ. բանիւք* Yp *օգտակարիւք* o *օքտակարիւք* b *աւկտայկարեաւք* hl *առ կտակարանօք փխ. աւգտակարաւք* G *չիք եւ (յեկեղեցւոյ)*

6 Gp *եկեղեցւոյ* MVYefgqr *յեկեղեցոյ* Uôdhlo *եկեղեցոյ* c *յեկեղեցոց* LR Xhl *մերժեսցին* eg *որոշեսցեն փխ. մերժեսցեն* Yûhlor *կալցի* b *կալցեն* d *կալցեն եւ տացեն յեկեղեցին* H *եկեղեցի* բացի Yabefgkmpqsz-ից մնացած Ձեռ-երր *ընդ փխ. (եւ) ի* d *կամ յաղքատս փխ. եւ ի կարաւտեալս* l *ըստ փխ. (և) ի*

7 c *բաշխեցեն* d *չիք բաշխեսցեն*

8 Q *պսակն* û *պսակ* N *եւ եթէ* OW *եւ թէ* befgq *չիք է* d *չիք եւ ô կան փխ. գան* p *չէ մարթ գան* K *հարկանել մարթ հարկանել* Oô os *մարդ* dk *պարտ (b նորթ* e *մորթ* q *մորդ) փխ. մարթ*

9 hl *ի յառդանն փխ. ի տուգանն* d *աւելցնեն* hlo *տրգելցեն փխ. յաւելցեն* û *յ n դրամն*

10 b *կարաւտելոց բաշխեսցեն ապայ ր տարի* d *կարօտելոց տա եւ ր ամ* Y *եւ ր տարիս* acfkpqs *տարի* eg *ամ* FIJKLMOQRSTVXZWôûh lo *ապաշխարութեան* Y *ապաշխարութեամբ* b *ի յապաշխարութեան կացցէ* q *ի յապաշխարութեան* d *ապաշխարէ* բացի rz-ից մնացած Ձեռ-երր *յապաշխարութեան* G *յապաշխարութեան կացցէ վերջին բառը ավելացրել են ուրիշները* A—Wôû *չիք եւ* Y *այլ եւս մի* bcefgq *մի այլ*

11 û *եւս մի* ô *գործեսցի* Yeg *եւ ապա* l *մտցի* H *չիք եւ* eg *չիք ընդ* G *ընկեր*

12 g *չիք ապա եթէ... յայսմհետէ զգոյշ՝ 435-րդ էջի 4-րդ տողը* abcd efkmpqs *թէ* o *չիք եթէ* Y *եւ գան* I *հոլով* G *չիք արբցէ* Yb *եւ ճ* o *տրամ* b *չիք տուգան* Kûcdeh lorz *տուգանս* A—TVXYZôa *տայցէ* b *տացցէ*

լեկեղեցի եւ յաղքատս բաշխեսցեն եւ տարի մի ի պղծութենէն հեռացեալ՝ մտցէ լեկեղեցի եւ լընկերս խառնեսցի. եթէ այր եւ եթէ կին կանոն այդ կացցէ։

Ապա եթէ ոք յառաջ քան զամուսնութիւնն ի պոռնկութեան զտաւ կամ ընդ աւտարի կամ որ նմա խաւսեալն էր, ընդ անարգանացն տուգան տացէ զինչ եւ արկցեն հայր եւ մայր կուսին. որպէս եւ Մովսէս հրամայեաց լԱւրէննան։ Եթէ կամեսցի զնոյն աղջիկն կին առնուլ, յառաջ ի ձեռն ապաշխարութեան սրբեսցին, եւ եթէ ի պսակն եկեսցեն, մի իբրեւ կուսանաց պսակ աւրհնեսցեն, այլ իբրեւ երկակին տեառնադրեսցեն լոկ։ Ապա եթէ աղջկանն կամաւք է պոռնկութիւնն, տուգանին հայր եւ մայր աղջկանն մի իշխեսցեն, այլ ձ դրամ այրն եւ Ծ դրամ աղջիկն տուգան տացեն լեկեղեցին եւ յաղքատս բաշխեսցեն։*

* Համմտ. Բ Օրէնք ԻԲ. 28—29

1 IJù *աղքատս* Q չիք *յաղքատս... մտցէ լեկեղեցի եւ* d չիք *եւ յաղքատս բաշխեսցեն* Y *հեռացեալ ի պղծութենէն* ef չիք *ի* Xôûbq *ի (ô* չիք *ի) պղծութենէ*

2 l *մտցի* r *յընկերս իւր* hlo *ընկերս (o յընկերս) իւր խառնեսցի եթէ այր խառնեսցի եթէ այր (hl* չիք *եթէ այր) եւ եթէ կին* bq *ընդ ընկերս* KLMQRSTXYZô *ընդ (QS* To չիք *ընդ) ընկերս խառնեսցի ապա եթէ չինական է (ST ընդ չինական է) թէ (RXY եթէ) այր եւ եթէ (LQ և թէ) կին* N չիք *եւ յընկերս խառնեսցի* Ccd *թէ* q է փխ. *եւ (եթէ)* bm չիք *եւ (եթէ)* DGcd *(այր) եւ թէ*

3 Ubcefiq *կանոնացդ* փխ. *կանոն այգ* ô *այդ կանոն կացցէ* L *կայցէ* û *կացէ* k, *կեցցէ*

4 abcdefkmpqs *թէ* hlo *եթէ ոք քան զամուսնութիւնն (l զամուսնութիւն) յառաջ* QW *ի պոռնկութի նն* բացի hlorz-ից մնացած Ձեռ-երը *ի պոռնկութիւն*

5 U *ըստ* փխ. *ընդ* d *օտար* c *ընդ* փխ. *որ* Y *նորա որ* փխ. *որ նմա* Xd *կամ որ ընդ նմա* K·· *խօսնեալն* c *խոսեցեալոյն* ikmqs *խաւսեցեալ* p *խօսեալ* Yblo է c չիք *էր*

6 ûcdefhkmpqsz *տուգանս* b *տացցէ* բացի cdebkmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *տայցէ* H *եւ գինն արկցեն* IJû *գինչ եւ իցէ արկցեն* f *արկեն* beq *հարկեն* bq *եւ կամ մայր*

7 b գլ փխ. *որպէս* be չիք *եւ* o *օրէնսն* ûdep *յօրէնս* bfkmqs *յաւրէնս* e *թէ* V *կամիցի* ü *դնոցուն*

8 û *աղօրիկ* b *դկին* A *առնել* բայց գրիչը ուղղել է *առնուլ* hlo *առնել* ôe *առաջ* b *յառաջն* Yd *ապաշխարութեանն* Nd *սրբեսցեն* û *սրբեսցի*

9 f *թէ* U *եւ* փխ. *ի* d *պսակ* l *կուսանակ* ü *կուսանացն* d *դկուսանաց* e *կուսաց* l չիք *կուսանաց... այլ իբրեւ* d *աւրհնեսցին* h *աւրհնես* m *դնեցեն* փխ. *աւրհնեսցեն*

10 ô չիք *իբրեւ* Yhlo *երկակի* û *դերկակին* q *երբակին* E *տեառնագոեն* d [*տ*]*եառնագրեսցեն* o *տեառնայդոեսցեն* û չիք *տեառնադրեսցեն լոկ* d *լուկ* oabcdefhlpq *թէ* VY ûm *աղջկան* d *աղջկա* e *աղչկան* Yde *կամաւքն* bm *կամաւքն*

11 GIMQSUXZWôûhlo *պոռնկութիւն* KM *տուգանի* NOW *տուգանեն* X *տուգան* Y *տուդանեսցի* hl *տուգանին (l տուդանեն) աղջկան հայր եւ մայր* bq *հայրն* boq *մայրն* IJûf *աղջկան* Y *ե. մի իշխեսցեն*

12 B(, *այդ* ô *տրամ* o *այր* d *մայրն* փխ. *այրն* h չիք *տյոն* NO չիք *եւ* ô *տրամ* b *աղչկան* q *աղջկանն* ûbeqz *տուգանս* bq *տացցին* բացի dehlou-ից մնացած Ձեռ-երը *տայցեն*

13 GHIJôû *եկեգեցին* e չիք *եւ* IJKL RSTYZ *աղքատս* ô *աղաքասս* Mû beq *աղքատաց* ô *բաշխեցեն* e *տացեն* փխ. *բաշխեսցեն*

Ապա եթէ մինն սուրբ կուսան եւ մինն պոռնկեալ՝ կուսանին իբրեւ կուսանի աւրհնեսցի, եւ պոռնկացելոյն որպէս երկակի՛ ուս տեառնագրել վասն լաղիժութեան թշնամւոյն ի գլուխ դիցի. եւ լալմհետէ զգոյշ:

Շհլ. (ՇՀԴ) Դ. եթէ ոք զկին թողցէ՝ զորդւոց մալր՝ առանց բանի պոռնկութեան, եւ կամ թէ արատ ինչ չար ի մարմնի չիցէ, այլ որ եթէ այրն շնաբարոյ իցէ եւ այլուսմ ակն եդեալ իցէ, դատաստան այս լիցի՝ զորդիս եւ զտուն եւ զկեանսն եւ զհոգն եւ զջուրն եւ զամենայն ինչ բաժանեսցեն հաւասարակաց, զկէսն կնոջն տացեն: Եւ թէ կամք են [կնոջն] այր ի տուն ածել լինքն՝ համարձակ ածցէ. զբաժինն կալցին եւ զարքունի հարկն ողջ արասցեն: Եւ այրն որ եթողն, է՛ամ ապաշխարեսցէ եւ լեկեղեցի տուգան տացէ, թէ ազատ է՝ 3 դրամ,*

* Համմտ. Մատթ. ե, 32

1 ocdfd *քէ* beq չիք *եթէ* BCDEFGHY ûacklmps *մին* r չիք *մինն (սուրբ)* Uôdn չիք *սուրբ* BCDEFGHYûaf kps *մին* n *միւսն* փխ. *մինն* ô *կոյս մինն աղջիկ եւ մինն պոռնկեալ ազգիկն օրհնեսցեն իբրեւ կուսանի* p *կուսան եւ սուրբ* D *պոռնկեալ* d *պոռընկալ* hlo *պոռնկել* KM RX *կուսանի* û *կուսին (իբրեւ)*

2 Yû *կուսան* û *աւրհնեսցէ* beq *աւրհնեսցեն* KMSTXYô *պոռնկելոյն* U *պոռնկացել* abr *պոռնկեցելոյն* c *պոռնկին* e *պոռընկելոցն* ôb *իբրեւ* փխ. *որպէս* z *երկակին* Ն. Ակինյաւի սրբագրութեամբ X *ասն (b ուր q ու)* փխ. *ուռ* ôû չիք *ուռ*

3 X *տեառնագրելոյ* efz *տեառնագրեալ* hlor *տեառնագրեն* û չիք *տեառնագրել* Q *ագիտութեան* s *յագիտութեանն* FHIJMPQSTUVXôûabcdef hlopqr *թշնամոյն* Y *թշնամոյն եւ ի* hlo *ի գլուխ իւր դիցէ* r *դիցէ* Y *դնել,* e *զիցեն* d *դիցեր* M չիք *եւ*

4 ôder *այսմհետէ* q *յայսմհետէ* DG H *յայսյետէ* GQdo *զգուշ* LMXY befhloq *գուշ կացցէ (XY կացցեն* l *կայցէ)* RTkms *գոյշ կացցեն (*Ts *կոցցէ)* ö *զգոյշ կացեցեն կացեն*

5 NOWbegq *զկինն* X *կին* hl *զկին իւր* H *որդւոց* IJQSVYobefghl qr *զորդոց* Uûkps *զորդւոյ* acd *զորդոյ* n *զորդւոցն* Y *պոռնկութեանն*

6 ôg չիք *եւ* eg չիք *կամ* H չիք *քէ* beƥq չիք *արատ... որ եթէ* f չիք *ինչ* or *չարի* f *ի մարմին* acdhklm opr *իցէ (*f *կացցէ)* փխ. *չիցէ* BF *այլ* f *որպէս* փխ. *որ* dz չիք *որ* p չիք *եթէ*

7 dps *այր* GQ *շնայրաբուոյ* HM *շնարարուոյ* l *շնացքարոյ* h *շնաբարու* l *շնայքարու* r *շնայրարոյ* eg է փխ. *իցէ (և)* AIJKMNOPQRSTX Wd *այլուսմն* d [եգ]եալ ô *կալեալ* փխ. *եդեալ* begq *կալցի* փխ. *եդեալ իցէ* c է փխ. *(եդեալ) իցէ* BEFG NOfr *դատաստանս* b *դատաստանս*

8 r *իցէ* փխ. *լիցի* KLMQRSTXYZô չիք *գորդիս եւ* ûefgpq *զաուն* b *տուննս* hl *զտուննն* ô չիք *եւ (զկեանսն)* defgq *զկեանս* N *զկերանսն* փխ. *զկեանսն* b չիք *եւ զկեանսն* Yhl չիք *եւ (զհոգն)* X *հոգն* ahl oq *զհոգ* b *զհոգս* ûbhloq *զջուր*

9 ô *բաժանեսցին* f *բարժանեսցեն* AI JKLMNOPQRSTUVXZôn *զկէս* û *կէս* I *կնուոջն* û *կնոջ* BCDEFG HINOYWbfnqs *տայցեն* KLMQR STXZô *առցեն* փխ. *տացեն* DHP Yûabcdefghklmopqrsz *եթէ*

10 z *կամք են (կնոջն) այր* hl *զայր* û *ի տուն ածել այր* IQYôûdk nr *ինքն* BCEGacfk *յամարձակ* N չիք *համարձակ* û չիք *ածցէ, բաժին* acdefghklmoprs *զբաժին* KMQRSIXYZô *կալցեն*

11 Yeg չիք *եւ (զարքունի)* Y *արքունի* cefgkmpqs *հարկ* d *հարկս* b *ոչ* փխ. *որ* NOQWûb *եթող* W *եօթն*

12 ôp *եկեղեցի* u *եկեղեցւոյ* b *յեկեղեցո* q *յեկեղեցո* ûb cdef hlpqz *տուգանս* b *տացցեն* բացի acdegblorz-ից մնացած Զեռնրը *տայցէ* befgkmpqs *եթէ* l *յարատ է* p չիք *զրամ* ô *տրամ տայցէ*

թէ շինական՝ գանալի լիցի եւ ճ դրամ լեկեղեցի տուգանեսցի վճռականակ աւրհնութեամբ զամուսնութիւնն խոտեալոյ։

Ապա թէ մինչդեռ ի պալքարին եւ ի տուգանի իցեն, եւ կին ոք լանդգնեալ կնաթողին կին լինի եւ ամ մի չիցէ անցեալ, լաւն եղեւ թէ ղառաչին կինն նա ետ թողուլ, կալցին զկինն եւ լաւրկանոց տարի մի աղասցէ գոդեացն։ Եթէ ազատ է եւ լաւրկանոց չերթալ՝ ճ դրամ տացէ ի գոգիսն։

ՇՀԹ (ՇՀԵ) Ե. Եթէ կին ոք արար եւ ամուլ պատահեաց, եւ ալլն հանցէ զնա վասն ամլութեանն, որ ինչ կնոջն կարասի բերեալ է ի տուն, թէ աղախին թէ անասուն, եթէ հանդերձ եթէ արծաթ՝ առնուլ իշխեսցէ եւ գնալ։ Եւ եթէ քան զամլութիւնն ալլ արատ չգուցէ ի

1 Yd և թէ o չինական է bq գրամ լեկեղեցոյ եթէ չինական է efg եթէ F չինականան h չինական է H գանալ û գանածեծ b գանալից efg nq գանալից p գանալիցի Y չիք գանալի լիցի եւ H չիք եւ ô տրամ, եկեղեցի û եկեղեցւոյ abcfmpqs լեկեղեցին eg եկեղեցոյն d չիք լեկեղեցի Y տուգանեսցի լեկեղեցին Kcp տուգան տայցէ (c տացէ ôd տուգանս տացի (o տայցէ) Y վասն փխ. փոխանակ

2 Y օրհնութեանն ôû օրհնութեան hl աւրհնութեան ackmps աւրհնութեամբն gq գաւրհնութեամբ Y եւ զամուսնութիւնն IMQSUX Wôûdhl զամուսնութիւն b ամուսնութեան egq ամուսնութիւնն f ամուսնութիւն bfq խոտորելոյ eg խոտելոյն p խոտելով o խոտեր hl խոտել նա d խոխոտելոյ

3 BCDEGHn եթէ b մինչ և egq մինչ acdkmps չիք ի (պալքարին) ô ի պալքարին û ի պալքարի n ի վայկարին K չիք եւ (ի) û չիք ի (տուգանի) ôbfhlpq ի տուգանին deg ի տուգան o կինք փխ. կին ոք d չիք եւ (կին)

4 r քո փխ. ոք IJ յանդգնեալ Môeg անդգնեալ Y կնահանին eg կնաթողի bq չիք կին լինի û լիցի կին d լիցին YWhlorz լիցի bq ամենայն (q ամ) իրչ ինէ փխ. ամ մի չիցէ hl անցեալ ի մինչի յայս o յայ[ս] ô befgq դի փխ. թէ YZ յառաջին b առաջին q յառաջի hl զաղջիկն փխ. զառաջին ûd կին (նա) hl չիք նա Y հանել փխ. թողուլ b ապայ կալցին KLMQSTXZôdp կալցեն g կալցի ps եւ զկինն g զկին û չիք եւ BCDEFGHcl յուրկանոց KL 1Z յաւրկանո S յօրկանո ô յօրկանո o յորկանոց b յուրկանացն efgq յուրկանոցն abcdefghklmo pqrsz յուրկանոց տացեն (abefg qr տայցեն) տարի

6 z եւ տարի d՛տարիմ hl ազայցէ begq ապաշխարեսցէ փխ. ազատցէ J գոգեացն (û գոշեացն) փխ. գոգեացն bcq թէ b ազդ է (q ազդ է) փխ. ազատ է BCDEFGHMêl յուրկանոց u յորկանոց b յուրկանացն d յօրկանօցն e ուրկանոց g ուրկանոցն fq յուրկանոցն

7 fgq ոչ երթայ DGH ճ գրամ տայցէ ի գոգիսն եւ յուրկանոցն ոչ երթայ ô տրամ z չերթայ (այնպիսին) ճ գրամ փակագծինը՝ Ն. Ակինյանի ավելացումն է û ի գոգիսն տացցէ բացի acdeghklmo pqrs-ից մնացած Ձեռ.-երը տայցէ E ի կոգիսն Ybefgq չիք ի, գոգեացն z ճ դրամ տուգանս տացէ գոգեացն

8 e թէ o ոք կին hegq ուրուք փխ. ոք d պատահեցօ, չիք գնա

9 IKLMQRSTVXZWôûdn ամլութեանն s ամղութեանն ô չիք կնոջն ûc կարասի կնոջն (û կնոջ) d կարլասի]ի o կարասցի befgq իցէ փխ. է NOWabcdefghklmpqs ի տունն ô չիք ի տուն abcdefgkmpqs եթէ

10 bq աղախին է Yabcdefgkmpqs եթէ (անասուն) û թէ d եւ փխ. եթէ (հանդերձ) Gô թէ Y եւ եթէ (արծաթ) û իշխեսցի Y չիք իշխեսցէ

11 û թէ FINSWôûdln ամլութիւն e գանամալութիւն s գամղութիւնն z այլ ինչ արատ F չգոցէ b ոչ դուտիցէ eg չգուտիցէ Y իցէ փխ. չգուցէ

[կինն՝] մարդն տուգան եւս տացէ կնոջն, վասն անարգանացն, թէ աղատ է՝ ՌՄ դրամ, եւ եթէ շինական՝ Ձ։ Ապա եթէ մինչդեռ ի դատին եւ ի տուգանսն իցեն, եւ ամ մի ի վերայ չէ անցեալ, եւ ոք ի կանանց լանդգնեսցի եւ առնն կին լինիցի, կալցին զկինն
5 *եւ լաւրկանոց տացեն, քանզի լալա եղեւ, եթէ հանելոյ կնոջն նա եղեւ պատճառ. եւ տարի մի աղասցէ գոդեացն եւ յաղախնութեան կացցէ եւ լեկեղեցին Ճ դրամ տուգան կալցին, փոխանակ զի բուն ամուսնութիւնն վասն նորա խոտեցաւ։ Ապա եթէ աղատ է եւ ի գոդենոց չերթալ՝ Ճ դրամ տուգան ասցէ գոդեացն։*
10 *Ապա եթէ առնն լառաջագոյն խորհուրդ լեալ է եթէ՝ «Ջիմն թողում եւ զքեզ առնումն», եւ կամ պոռնկութեամբ խանձական լեալ իցեն, Ճ դրամ այրն տուգան տացէ լեկեղեցին։ Եւ ապաշխարութիւն առնն Ի ամս ընդ ունկնդիրս կացցէ եւ Ա՝ ընդ ձեռամբ մտցէ լեկեղեցի։*

1 բոյոր Ձեռ-նրը չուընց կինն BCDE FGHUbqz *տուգանս* o *տունգան* bq չիք *եւս* s *եւ* փխ. *եւս* Yors *տայ-ցէ* ûabccfkmpqs *եթէ* g չիք *թէ*

2 g չիք *աղատ է* b *քո* (g *ո* q *մ* H *ոմ*) փխ. *ոմ* ûbhloqr չիք *եւ* BCDEF GHYdehl *(և) թէ* ûd *ո գրամ ասպա* g չիք *եւ. եթէ շինական... ոահ-ման այդ կացցէ՝* էջ 438 տող 3-րդ bd *շինական է* befkmpqs *ո* փխ. *ո* BCDEFGHbcdkpqs *(ապա) թէ* û չիք *եթէ* o *մինչդեռ*

3 o *ի դատին իցեն եւ ի* H չիք *եւ (ի)* ûbeq *տուգանս* o չիք *ի վերայ, չանցեալ. (ապա)* Whlorz *չիցէ* փխ. *չէ*

4 q *ի կանաց* Me *անդգնեսցի* o *անդ-գնեսցի* րացի BCDEFGHcefkmp sz-ից մնացած Ձեռ-նրը *առն* d *առն այն կին* befq *(առնն) կինն* Ybq *լիցի* KLMQRSTXZôbefhl nq *կալցեն* ûflq *գին* b չիք *գինն*

5 BCDEFGHYêeghlnt *յուրկանոց* u *յորկանոց* d *յօրկանոցն* be fg *յուրկանացն* YWôeƥ *տայցեն* bf *ատացղեն* Yû *յայանի (o այդ)* փխ. *յայս* Yabcdefkmpqs *թէ* ô *հանելոյն* I *գնուոջն* û *կնոջ*

6 b *ազեսցէ* kmps *ի դոդեացն* R *գո-դեցն* փխ. *գոդեացն* IJKLMQRST XZôûe *ազախնութեան* Y *ազախ-նութեանն*

7 c *կայցէ* ôûkmps *եկեղեցին* o *տրամ* û *դրամս* c *տացէ տուգանս* ûbcahlo qrz *տուգանս* QXû *կալցեն* d *առցէ* փխ. *կալցին* d չիք *զի, դրուն*

8 IQSVXWôûbdl *ամուսնութիւն* û չիք *վասն* b *որոյ* փխ. *նորա* d *խազ-թեցս* փխ՝ *խոտեցաւ* abcdefkmp qs *թէ* dkmps չիք *եւ*

9 KLMQRSTXYZô *գոդեացն* OW *գո-դենոյ* U *գոդենոչ* n *գոդենոյ* b *գո-թենոցն* defkmpqs *գոդենոցն* h *գոթ-նոցն* KLQô *երթայ* e *չերթիցէ* km ps *ոչ երթայ* ô *տրամ* bekmpq rsz *տուգանս* d *գոդեացն տացէ տոգան* kmps *գոդեացն տացէ* Zôqr *տայցէ* û *ցացէ* b *տացցէ* N *գոդենոցն* b չիք *գոդեացն*

10 DGHabdefkmpqs *թէ* EYûabdehln oqr *առն* R չիք *առնն... լեալ է եթէ* e *առաջագոյն* o չիք *յառաջագոյն* b *խորհուրդի* û *լինալ* Ÿ *լալ* aq *լինալ* Q *լեալ է ապա եթէ* eq *իցէ* BCDEFGHYûkmps *թէ* b չիք *եթէ զիմն... լեալ իցեն՝* տող 12-րդ km ps *զիմ*

11 Un չիք *եւ (զքեզ)* u *քեզ* r *պոռըն-կութեան* AL *խանծական* M *նա-խանձական* G *խաանձական*

12 ABCDEFGHLPUa *լինալ* az *իցէ* Y *գրամս* a o *տրամ* z չիք *այրն* k *տուգան տացէ այրն* beqz *տուգանս* BCDEFGHNOXYWôafhkmn pqrs *տայցէ* b *տացցէ* R *առցէ* փխ. *տացէ* Yôkmops *եկեղեցին* h *յե-կեղեցայն* l *եկեղեցոյն* ALOPRT UZ *ապաշխարութիւնն* bq *ապաշ-խարութեամբ*

13 IJKLMQRSTXYZôûhloqr *առն* b *այրն* d չիք *առնն* bcdefhlo pq *ամ* ûadhlz *ունկնդիրսն* BCDE FGH *ընդ ունկնդիրսն* q *ամ* բացի oûbdehlz-ից մնացած Ձեռ-նրը չու-նիցի *կացցէ* Ud չիք *եւ* hlor *մին* LYôûb *մին (Loû ա* b *մի) ամ ընդ* a չիք *ընդ (ձեռամբ)*

14 Q *մտցեն* BCDEFGHUVXbcdr *յե-կեղեցին* Yô *եկեղեցին* LRSTZa cp *եկեղեցի*

Որ զորդւոց մալր թողլէ կամ զամուլ՝ աւանց բանի պոռնկութեան կամ այլ արատոյ, առն եւ կնոջ պատուհաս, տուգան եւ ապաշխարութիւն, կանոն եւ սահման այդ կացցէ։

ՇՁ՚(ՇՀՁ) *Զ. Եթէ կին ոք յառնէ ելանիցէ, կալցին եւ անդրէն յալր իւր տացեն, եւ մանաւանդ զոր վարձանաւք իցէ վարձեալ եւ ոչ բազաբար. եւ թէպէտ[ա] եւ վաճառեսցէ, թէպէտ եւ յաղախնութիւն կալցի, եթէ կամք իցեն՝ հոդեւոր եւ բարի խրատու եւ սիրով կալցին։*

Ապա եթէ այրն չարաբարոյ ինչ է կամ պոռնիկ, կամ հանդանակող եւ արբեցող, կամ այլ ինչ խեղական, գանիւ եւ խրատու կշտամբեսցեն զայրն եւ [ի]հնազանդեցուսցեն զերկոսին. եթէ ազատ է՝ տուգանաւք եւ խրատու զայրն ի կարգ ածցեն. ապա թէ դիւրափոխեսցի այրն՝ կինն պաշտեսցէ զնա։

1 EIJKMQRSTVXYZôûefhklpr *զորդոց* HUm *զորդւոյ* abcdq *զորդոյ* o *զորդուոյ* b *մալրն* o *զամ՛լն* hlo *ամուլ* s *դամուղ* d *յառանց* K *չիք բանի* KLMQRYZ *պոռնկութեանն*

2 NORXYWûbeqr *արտաքոյ* փխ. *արատոյ* ABCDEFGHIJNOPUWackmnps *առնն* KRYacahklmoprs *կնոջն* bq *եւ տուգանս* ef *եւ տուգան* z *տուգանք սրբագրութեամբ Ն. Ա-կինյանիցն է*

3 b *դկանոնք* q *գկանոն* b *սահմանացն* q *այցդ* b *չիք այդ* Kkq *կալցէ* d *կացցէ նոցա* RXY *լիցի* ՚փխ. *կացցէ*

4 IJKLMNOPRQSTXYZWôûc *ոք կին* Sô *առնէ* b *յառնէ իւրմէ ելանիցէ* NOXW *կալցին* Y *կալցի* e *անդրէր* Houego *այր*

5 abckmpqs *տալցեն* Ym *վարձկանաւք* cdks *բարձեալ* փխ. *վարձեալ* H *բազաբար*

6 BCDEFGHUYWoabefghklmnopqrs *չիր եւ (թէպէտ)* r *թէպէս* Q *չիք եւ (վաճառեսցէ)* h *ոչ վաճառեսցէ* P *վաղճանեսցէ* փխ. *վաճառեսցէ* w *չիր վաճառեսցէ* Ybq *չիք թէպէտ* BCDEFGHPQRZor *ի* փխ. *եւ (յաղախ.)* NOWacdfkmps *չիք եւ (յաղախնութիւն)* IJSôeg *աղախնութիւն* ü *աղախնութիւն* d *աղախնութեան* Yachklmnoprsz *յաղախնութեան*

7 Gp *կալցին* s *կազցին* FYa *չիք եւ (բարէ)* ackmps *խրատու բաբւոյ* d *խրատոյ բաբւոյ* hlo *բարէխրատու* Lb *խրատով* A *եւ սիրով գրիչն ամելագրել ւ. ձախ լուսանցքում* befgq *չիք եւ (սիրով)*

8 abcdfhklmnopqs *կալցի*

9 bdefhlopq *թէ g չիք ապա եթէ... պաշտեսցէ գնա՝ տող 13-րդ* c *չիք այրն* M *չարաչարոյ* Ups *չարաբարոյ* e *չարաբարու* h *է ինչ ւ* z *ինչ իցէ* BCDEFGHbenqr *իցէ* փխ. *ինչ է* e *հանգանոդ՛զ հանգանոդ*

10 բացի A-ից մնացած Ջեռ-երր *հանդանակաւղ եւ արբեցաւղ* b *արբեցաւղք* AC *այդ* Y *այլ* լրկնված l. bq *հեդղական բանիւ* փխ. *խեղական բանիւ* n *չիր եւ (խրատու)*

11 DGH *չիք կշտամբեսցեն գայրն.... տուգանաւք եւ խրատու Ը չիք դայրն* a *հնազանդ կեցուսցեն* d *հնազանդեսցուսցեն* Mdefhl oq *զերկոսինն* d *զերկուսին* Wc *թէ ô եւ եթէ* h *եւ թէ*

12 h *խրատւք* l *խրատուք* o *խրատուք* beq *ի կարգի* STô *ի կարգ (ô կրկնված է)* փխ. *ի կարգ* abcde fklmopqs *արկցեն (r արբցեն)* փխ. *ածցեն* FNOVWacdhlmnors *եթէ* b *դիւայփոխեսցի* c *դիւրաւփոխեսցի* BDEFH *դիրաւփոխեսցի* A IJKLMNOPQRSTUVXZWôûefnqz *դիւաւփոխեսցի* Y *դիւաւփոխեսցին*

13 us *կին* o *կինն* լրկնված է

ՇՋԱ (ՇՀԷ) է. Ոյք առեւանկ աւնէցեն, կալցին զկինն եւ անդէն տացեն ցհալը եւ ցմալը իւր եւ տուգան տացեն փոխանակ անարգանացն եթէ աղատ է՝ ՌՄ դրամ, եթէ շինական է՝ Ռ։ Եւ. որք հրոսն երթեալ էին աւգնականք սուտ փեսալին՝ առ ալրն ճ դրամ տուգանեսցին, եւ զհրոսին դրամն զկէսն լեկեղեցի տացեն եւ զկէսն կարաւտելոց։ Ապա եթէ սուտ փեսայն ընդ աղջկանն պոռնկեցաւ առանց պսակ դնելոյ լեկեղեցի տուգան կալցին ճ դրամ, զի զպսակն աւրհնութեան անարգեաց, Դ ամս լապաշխարութեան կացցէ։ Ապա եթէ երիցու ուրուք գաղտ պսակ եդեալ իցէ առանց հաւր եւ մաւր աղջկանն, երէցն զքահանայութիւնն չիշխէ պաշտել եւ ճ դրամ տաւգան կալցին եւ կարաւտելոց տացեն եւ պսակն, զոր եդ, անվաւեր լիցի։ Ապա եթէ լետ ալսր խոռվութեան եւ. տուգանաց, դարձեալ

1 a ոոյք b առեւանկն h առեւ[անկ?] n ոյք բռնութեամբ եւ անիրաւութեամբ առեւանկ BCDEFGH արասցեն փխ. առնիցեն W առնիցէն Xabcdfklmopq կալցեն ú զկին Ybce pklosz անդրէն ô չիք անդէն BCDEFGHJNORYWôacefgkmpqs տայցեն V դհայրն bqz ցհայրն r հայրն

2 NOZachlmoprs մայր b ցմայրն q իւրն hq չիք եւ (տուգան) bqz տուգանս Ybckmpqs տայցեն o տայցէ Uon անարգանաց

3 ô արամ hlo դրամ տացէ եւ (o չիք եւ) եթէ û n դրամ o n տրամ N m փխ. n c թէ d եւ թէ Ech lor չիք է o որ Y ի հրոսն hl հրոս o հրոն

4 Y են abcdkmpqs աւղնական cd փեսային U չիք առ այրն... տուգանեսցին acdkmps այր ô տրամ NOeg տուգանեսցեն W տուգանեսցէն b տուգանս տայցեն

5 NOW հրոսին Y դրամ hlo դդրամն r եւ դդրամն ú զկէս դրամն K զկէս eg կէսն NOUYZWabcdefhklmno pqrs յեկեղեցին ôû եկեղեցի g յեկեղեցոյն Yabkmnpqs տայցեն û չիք եւ (զկէսն), կէս p զկէսն յաղքատաց եւ կարօտելոց b կարաւտելոցն

6 abeg թէ H չիք սուտ փոխարեն ավելացրել են երիցու նվ ապա ջնջել o փեսային û փեսայ p փեսան LM QRSTXZoû աղջկան b պոռնկեցաւ ընդ աղջկանն

7 HKLMQRSTXYZ եկեղեցի òeg եկեղեցոյն bq յեկեղեցոյն dfhklmo prs յեկեղեցին bqz աւուգանս Y կալցի ôb տայցէ (deg տացէ q տացցէ) փխ. կալցին ô տրամ NOXYWûbops պսակն G աւրհնութեամբ Y օրհնութեանն

8 Hbdhl առ IJKLMQRSTXZôûflmo pr ապաշխարութեան bq ապաշխարութիւն eg յապաշխարութիւն Y ապաշխարեսցէ, չիք կացցէ BCDEFGHabcefgq թէ

9 o իրիցու. beg էրէց q երէց abdkmps ուրեք efgq ուրէք NOVWz ուրուք երիցու acdkmps պսակեալ փխ. պսակ եդեալ R պսակ o դնէ փխ. եդեալ q լիցի փխ. իցե o չիք իցէ Q հայր ûor աղջկան

10 hl այլ երէցն u երեց FISUXdl nps զքահանայութիւն û քահանայութիւն NO դաւրհնութիւնն (W օրհնութիւն) փխ. զքահանայութիւնն o չիշխէ զքահանայութիւնն û չիշխեսցէ I հարուր o տրամ BCDEFGHZûbdz տուգանս Y տուբան NOW տուգանք q չիք տուգան.

11 b կալցեն eg կալցի R կարաւտելայ o ի կարոտեալսն Yefgq տայցեն b տարցեն c բաշխեն փխ. տացեն o չիք տացեն բացի BCDEFGHJNOWôûdz-ից մնացած Ջեռ-երր զըպսակն DGH եւս b եգան eg եղին d եղօ o անվասեր b ընդ վավէր d վօեր eg վաւէր o անաւէր

12 V լիցին BCDEFGHRXbefgkmps թէ q չիք եթէ o եւս hlo չիք յետ b այսրն d այս KLMRTYZ խոռվութեանն d խռովութեանս NOW խոստովանութեան փխ. խռովութեան I տուգանեաց LRXY տուգանացն DH զարձ[եալ?] kmps եւ զարձեալ

ի հաւանութիւն գան կամաւք աղջկանն եւ ծնողացն, եւ թէ յառաջ պոռնկեալ են՝ պսակ մի՛ աւրհնեսցի, այլ իբրեւ դերկակին ուռ տեառնապրեալ դիցի ի գլուխ. ապա եթէ կուսան կացեալք են՝ ըստ աւրինին պսակ աւրհնեսցի։ Եթէ աղատ եւ եթէ շինական՝ կանոն այդ կացցէ։

ՇՁԲ (ՇՀԸ) *Ը. Եթէ ոք ի կախարդութեան գացի այր կամ կին, եւ յուրացութեան կամ յայլ չարագործութեան, եւ ի ղղչումն եւ յապաշխարութիւն ոչ եկեսցեն՝ ըստ գրոց հրամանի քարկոծ լիցին։ Ապա եթէ ի խոստովանութիւն եկեսցեն՝ ցելս անձանց իւրեանց յապաշխարութեան ւացցեն ՃԲ ամ առ դրանն ընդ ունկնդիրսն եւ Գ ամ ընդ ապաշխարողս ելցէ, եւ յամենայն ժամ քննեալ հետքն ի ձեռն ողորմութեան եւ գթոյ տնանկաց, բաղում ինչս ծախեալ ի կարաւտեալս վասն փրկութեան անձանց, չերմեռանդն ուրուասուաւք գլեւոին թոշակն ընկալցին։*

1 H *եւ կամօք* û *աղջկան եւ ծնողաց* z *եթէ* բացի BCFUnz-ից մնացած Ձեռ-երը *ծնաւղացն* բացի hlp-ից մնացած Ձեռ-երը չուենն *թէ* ô *առաջ* hl *յառաջն*

2 Q *պոռընկեալ* K *պոռընկել* b *պոռընկելոյն* bq չիք *են* hl *մի դիցի եւ աւրհնեսցի* b *ա[ւր]հնեսցեն* BU *այդ* Y *եւ փխ. այլ* eg *երկակին* hlo *դերկակինն* b *ուր փխ. ուռ* ô չիք *ուռ*

3 bq *տեառնապրեն* c *տեառնապրեաց* bq *եւ դիցեն* ôefg *դիցեն* abcfkmp qs *ի գլուխն* eg *ի գլուխ* ûbefgq *թէ* û *կուսանք* abcdefgkmpqs *ըստ աւրինին (*b *աւրինակի* defgpqs *օրինի) կուսան (*d *կուսանաց) կացեալք են* ô *կացեաք* hlo *կացեալ*

4 F *օրինակին* N *օրին* ôû *օրինի* KLMQRSTXZô *աւրհնեսցեն* Y *օրհնութեանն* ô չիք *եթէ (ադատ)* Gûhl *ադատ է* ôûbopq չիք *եւ* cf *(և) թէ* bq *կանոնս* eg *կանոնդ*

5 begq չիք *այդ* ô *այդ կանոնիւ կացեն* d *այս է փխ. այդ կացցէ* f *կացէ* hl *կայցէ*

6 NOVWz *եթէ ուրուք (*z *ուրեք* ն. Ակինճյանի *ուրագրութեամբ) ոք* Gp չիք *ոք* q չիք *ի, կախարդութիւն* Yd *ի կախարդութեանն* IJû begq *ուրացութեան* Y *յուրացութեանն* n *յուրացութիւն*

7 IJMNQSZûbdeghmnqr *այլ* ô *դինչ փխ. յայլ* Y *չարագործութեանն* o չիք *եւ (և)* q *եւ ի յապաշխարութիւն* IJKLQRSTXYZôeg *ապաշխարութիւն* M *ապաշխարութեանն* d չիք *ոչ*

8 E չիք *ըստ գրոց.... ի խոստովանութիւն եկեսցեն* b *քարկոծ* l *քարկոծ* o *կարկոծ* BCDEFGHde fgq *թէ* b չիք *եթէ* Fbegq չիք *ի* bq *խոստովանութեամբ*

9 d *եկեսցեն մինչեւ յելս* IJKLMNO PQRSTUVXYZûfnor *յելս* ô *ելս* hl *յելսն* begq չիք *ցելս* F *անցանձ* acdfps *անձին* eg *յիշատակին (*b *ի յիշատակ* q *յիշատակի) փխ. անձին* q *իւրոց* IJKLQRSTXZôûef go *ապաշխարութեան* MY *ապաշխարութեանն* bchlq *ապաշխարութեամբ*

10 W *տասն եւ երկու* Y չիք *ամ (առ)* û *ղրան* Y *ղրամ փխ. ղրանն* Nû չիք *ընդ (ունկնդիրսն)* abcdef ghkimopqrsz *ունկնդիրս (*hlz *ունկընդիրսն) եւ ապա (*bl չիք *եւ* acefgkmpqs չիք *եւ ապա* d *կացցեն եւ) մտեալ յեկեղեցի (*chl *յեկեղեցին* ego *եկեղեցին) ք ամ* U չիք *ընդ (ապաշխարողս)* BCDE FGHU *ապաշխարաւքս*

11 g չիք *եւքէ* Y չիք *եւ* IMôego *ամենայն* bq *յամենայնի* Hbegq չիք *ժամ* ab *քննել* b *հետ քննի փխ. հետքն* g *դհետքն* Y *ողորմութեանն*

12 û *գթութեան* acdkmps *դթոց* b *դըթոյն* begq չիք *բաղում... անձանց՝* mnq 13-դդ J *բաղումս* BCDEFGH IUdps *ծախել*

13 Y *փրկութեանն* NOUVYWôûbdkn q *չերմեռանդ* P *արտաւուօք* W *արտասւօք* ô *արտասօք* u *արտասւոք* c *աղաւթիւք եւ արտասուաւք* b *աղաւթից փխ. արտասուաւք* DGH *եւ դյետին* Yô *զետին* u *յետին*

14 b *թաւշակին* d *ընկալցեն* eg *ընկալցի*

ՀԶԳ (ՀՀԹ) Թ. Որք ի հարցուկս երթան կամ ի դիւթել՝ տուգան կալցին. եթէ աղատ է՝ Մ դրամ, եթէ շինական է՝ գան արբեզ ԺԵ կրկին, Ճ դրամ տուգան կալցին եւ կարաւտելոց տացեն, Գ ամս տպաշխարհեալ՝ հաղորդեսցին։

Ասպա եթէ եպիսկոպոս կամ երէց երթեալ իցեն ի հարցուկն եւ ստուգեսցին իրքն երկու[ք] կամ երիւք վկայիւք, դի դրեալ է. «Զքահանայէ չարախաւսութիւն մի ընդունիցիս, բայց եթէ երիւք վկայիւք»*, եպիսկոպոսն յեպիսկոպոսութենէն անկցի եւ երէցն յերիցութենէն լուծցի, Ռ դրամ եպիսկոպոսն տուգանեսցի, Շ՝ երէցն, եւ բաշխեսցեն կարաւտելոց լեկեղեցի, եւ անձանց իւրեանց լիցին մեղադիր, վասն դի «Ասո ի չգոյէ Աստուծոյ ի մէջ Իսրաէլի՝ երթան առ Ճանճիկն աստուածն Ակկարոնի»**։ Ասպա թէ ի կարգէ պաշ-

* Ա Տիմ. Ե. 19 ** Գ Թագ. Ա. 3

1 X երթայն eg երթիցեն k ի դիւթելն z տուգանս ôd կալցեն Q կալցին եւ կարաւտելոյ տացեն եթէ hl or թէ

2 eg չիք է (ւ) N չիք ւ դրամ եթէ շինական է o տրամ d եւ թէ adhlmo չիք է (գան) W տասն եւ երկու ûd եւ փխ. կրկին ô տրամ

3 bz տուգանս hl չիք տուգան Xd կալցեն b կացցեն bl տացին (q տացցեն) փխ. կալցին oce gq տայցեն b տացցեն u եւ գ ամս bd ամ b ապաշխարել

4 Jôû հաղորդեսցի

5 ô չիք ապա g չիք ապա եթէ... կանոն ոյդ լիցի՝ 442-րդ էջի 5-րդ տողը BCEFIbdefpq թէ DGH չիք եթէ H երթալ e իցէ Jôûbq ի (û առ.) հարցուկս m ի հարցուկն

6 Nbq ստուգեսցեն p ստուգեսցի S ստուգանեսցին ú իրք b գինքն փխ. իրքն բոլոր Զեռ-երր երկու կամ r Ff երեք T վկայիւնք ô վկայուք ABCDEFGHIJNOPUVW ûn չիք վկայիւք bdq դրեալ է թէ

7 abcefkmpqs զքահանայի d քահանայի b չարախաւսութիւնն r չարագործութիւն o զչարախոսութիւն քահանայէ Vôûpz զչարախաւսութիւն r զչարագործութիւն LM QZ ընդունիցիք S ընդունիցիքս T ընդունիցիսք o ընդունիցի ոք acdefhklmopqrs ընդունիր BCDEF GHIJde թէ BCDEFGHbdefq երեք (նաև գ)

8 o վկայուք է û եպիսկոպոս m յեպիսկոպոսն ô եպիսկոպոսն եւ քահանայն անկցին իւրեանց դարքէն փխ. եպիսկոպոսն.... լուծցի Db յեպիսկոպոսութեան IJû եպիսկոպոսութենէն BCEGHLNOXWceq յեպիսկոպոսութենէ Yc անկցին be fq լուծցի փխ. անկցի I յերէցն IKLMNOQSTZrs երիցութենէն û երիցութենէ b ի յերիցութենէ c յիերիցութենէն e երիցութենէ k երիցութենէն bl յերիցութենէ q յերիցութենէն

9 BEFHIJKMPUûdhklmnoprs լուցի begq չիք լուծցի RXY դրամն ô արամ ú եպիսկոպոս NOW տուգանեսցեն z տուգանս տացէ Ն.Ակինյանի ոյբսագրութեամբ ô չիք տուգանեսցի ց տուգ[ան]եսցի W չորս հարիւր ûd եւ շ I շ դրամ երէցն o շ տրամ էրէցն տուգան տայցեն եւ. բաշխեսցեն d էրէցն եւ տուգան եկեղեցւո լինի եւ կարօտելոց

10 K կարաւտեցելոց oeps կարօտելոցն abcfkmq կարաւտելոցն Sôû եկեղեցի e յեկեղեցին Yû չիք եւ (անձանց) q յանձանցն d անց փխ. անձանց û լիցի

11 beg չիք առ ի b չի դոյէ R աստուծոյ է ի l չիք ի մէջ AB իսրաէլի û գնային L չիք երթան

12 BCDEFGHIJNOPWacdfkmps ճանճիկ NOVWer չաստուածն STZ olo ա[աստուա]ծն պատիվ չունեն n չիք աստուածն E ակարովնի o ակկարօվնի bûehloq ակարոնի p արկարոնի բացի fr-ից մնացած Զեռ-երր ակկարովնի FNORXYW oûacdkmprs եթէ W չիք ի o ի դարքէ Yôû պաշտօնէից a պաշտաւնիցն

ուսանէիցն եւ յուխտէ աբեղայից երթեալ իցեն ի հարցուկս կամ որդի երիցուն՝ զպատուհաս, զտուգանս, զապաշխարութիւն զաշխարհականացն կրեսցեն եւ ի կարգէ սպաշաւանէիցն ի բաց կացցեն։ Եթէ այր եւ եթէ կին երթեալ իցեն ի հարցուկս, կանոն այդ լիցի։

ՇԶՒ (ՇԶ) Ծ. Որք լոկ դիւթեն եւ ոչ կախարդեն եթէ այր եւ եթէ կին՝ որ ի դիւթութեան գացին՝ ԺԵ կրկին գան արբցեն, խանձեսցին, մրնսկին, ոսկր արկցեն եւ յաւրկանոց ուացեն՝ ի սմս աղասցեն գողեացն եւ զինչ եւ հրամայեսցեն գործել։ Ապա եթէ ազատ է եւ ի գողենոց չերթայ՝ Շ դրամ ուացէ գողեացն եւ ի սմ յիւրում եկեղեցւոջն յապաշխարութեան կացցէ եւ հազորդեսցի եւ այլ մի՛ եւս մեզանչիցէ։

1 d *եւ ի յուխտէ* IJoûp *ուխտէ* lXôb l *յաբեղայից* Lr *աբեղայիցն* acdefkm ps *քահանայիցն աբեղայից* (dk *աբեղայիցն*) bq *քահանային աբեղայիցն փխ. աբեղայից* Kz *հաբեղայիցն* բացի NOYn-ից մնացած Ձեռ. *հաբեղայից* p *երթալ* ûp *ատ փխ. ի*

2 KLMQRSTZbnq *երիցուն* acdfkm ps *երիցու* e *իրիցու* bq *զպատուհասն* d *զպատուհասն* ô *տուգանս* bq *եւ* (q չիք *եւ*) *զտուղանն* ps *եւ զտուղանս* r *զտոգանս* ef *զտուգան* K *ապաշխարութեան* NO *ապաշխարութիւն* p եւ *զապաշխարութիւն* W *աշխարհականացն ապաշխարութիւն* deo *աշխարհականացն* ô *հետ ապաշխարողաց փխ. զաշխարհականացն*

3 ô *կրեսցէ* l *եւ ի կարգէ... կացցեն* ôuło *լուսանցքում* ô *ի գարքէ* Hû *պաշտօնէից* k *պաշաօնիցն* d *քահանայից փխ. պաշաւանէիցն* r *ի բացցեն փխ. ի բաց կացցեն* ô *կացցէ* u *կալցեն*

4 p *քէ (այր)* ôu չիք եւ c *քէ (կին)* o *երթա* d չիք *երթեալ իցեն ի հարցուկս* Hô չիք *իցեն* r *ի արցուկս* Ucl *կանոնացդ փխ. կանոն այդ* q *կանոնդ* Y *այս կանոն լիցի նոցա* b *զայ* dkmps *այս*

5 abcfkmpqs *եղիցի* o *կացցէ փխ. լիցի*

6 uabcdgkmps *որ* r *ոյք* b *լոկք* ôeg *կախարդ* û չիք եւ (ոչ) ûeg *քէ* ô չիք *եթէ (այր)* AJKLMNOPQR STUVXYZacefghlno չիք եւ (*եթէ*) ôûdeg *քէ (կին)* r *ի կին* abcdefg hklmopqrs չիք *որ* NOW չիք *ի*

7 Y *ի դիւթութեանն* begq *ի դիւթութիւն* h *ի դիւթութենէ* NOW *դացեն* deg *գացի* d չիք *ժե* Y *ժե սմ ապաշխարեսցեն եւ կրկին* bq *ժե դրամ կրկին* ô *դան կրկին արբցէ* hln *խանձեսցեն* b *խաչեսցեն* (q *խաչեսցին*) *փխ. խանձեսցին* hlo *մրեսցեն* Y եւ *մրնսցին*

8 bq *ոսկրն* R *ոսկի փխ. ոսկր* BCDF FGHYbfkmpqs *յուրկանոց* u *որպանոց* eg *յուրկանոցն* d *յօրինաց փխ յաւրկանոց* ôbq *տայցեն* eg *տանիցեն* Ycd *սմ* acdefgkm pqs *աղայցեն* b *ծառայեսցեն փխ. աղասցեն* C *գողեաց*

9 Gû չիք *եւ (զինչ)* b չիք եւ (*հրամայեսցեն*) c *հրամաեսցեն* d *հրամայեն* p *հրամայենցեն* befgq *քէ* q *աղատեսցէ* b *իցէ* û չիք *եւ (ի)* l չիք *ի* KLMQRSTXYô *ի գողեաց* NOZW *ի գոդեացն* beg *ի գոթենոցն* fq *ի գոդենոցն* d *ի գոտենոցն*

10 a *չերթան* g *ոչ երթայ* W *չորս հարիւր* bfq *տայցէ* beq *գրամ փխ. սմ* Zd չիք *սմ* z *սմս* IJKLMQR STXZôûr *իւրում* eg *յիւրոյ* bq *հասցէ յիւր փխ. յիւրում* Hôb cefgor *եկեղեցոջն* Y *յեկեղեցոջ* u *յեկեղեցւոջ* hq *յեկեղեցոջն* AKL MPQRSTXZWn *յեկեղեցւոջն*

11 IJKLMQRSXZûedgblo *ապաշխարութեան* Y *ապաշխարութեանն* o *ապաշխարութիւն* c *կայցէ* p չիք եւ (*հազորդեսցի*) e *հազորդեսի* cg եւ *այդ կանոնովդ եղիցի վխ. եւ այլ մի եւս մեղանչիցէ* bq չիք եւ *այլ... մեղանչիցէ* acdfkmps չիք եւս acf hklmoprs *մեղիցէ*

ՀՁԵ (ՇՁԱ) ԺԱ. Որք կոծ դնեն մեռելոյ եւ անյուսութեամբ լան՝ թողեալ
ղյուսով եւ գաւրհնութեամբ զհրաժեշտն, զորմէ ասէ քարոզն, «Եթէ
ասու. կենաւք միայն յուսացեալ եմք ի Քրիստոս, ողորմելի եմք.*
եւ Եթէ «Մի տպիտանալք վասն սննջեցելոցն»**, իբրեւ զանյոյս
հեթանոսս, Արդ՝ եթէ յաղատաց կամ ի շինականաց առաքելական
կանոնին ընդդիմանան եւ կոծ դնեն՝ նզովեալ լիցին դնելիքն եւ
կոծողքն, տաբէ մի լեկեղեցի մի մտցեն եւ տուգան կալցին ազա-
տին՝ ճ դրամ եւ շինականին՝ Ծ, եւ աղքատաց բաշխեսցեն. զի
որով բարկացուցինն զԱստուած եւ զհոգի մեռելոյն խռովեցուցին.
ի ձեռն տնանկաց տրոցն Աստուած հաշտեսցի եւ վախճանելոյն
հանգիստս լիցի։ Եւ. մանաւանդ Թէ որ վախճանէրն՝ կոծ չհրամա-

*Ա Կոր. ժե. 19 ** Ա Թես. Դ. 12

1 ôûbefghloq մեռելոց Hq յանյուսու-
թեամբ b յանուսահատութեամբ
r յանյուսութեամբ begq չիք լան...
եւ գաւրհնութեամբ

2 û յուսով H չիք եւ ù որհնութեամբ
f գյաւրհնութեամբ BCDEFGHMS
Vôûabcpz հրաժեշտն Wbq յորմէ
BCDEFGHNr Թէ

3 d այս d կենաւս Lbeigqz կենաւքս
Sô մի փխ. միայն l ուսուցեալ
o ուոացեալ leg քս ապա ողորմելի
(g ողորմելիք) bq քս եթէ ողորմելի
եմք մի L ողորմելի քան գամե-
նայն մարդիկ եւ եթէ

4 ûcdlor Թէ QRSTVXYZoeg չիր
մի KLMQRSTXYZ ազիսանամբ
hio անգիտանայք b այնգիտանայք
o ագիսանամբ R սննջեցելոյն
ù սննջեցելոց DGH դանյուս ù ան-
յոյս bq գյոյս

5 ô հեթանոսք ams դհևպանոսս ùz հե-
թանոս b ապա Թէ ազատոց HJK
I.MQRSYZôdefghlnop ազատաց
Y եւ. փխ. կամ DGH չիք ի eg իշ-
խանանաց և իշխանականաց (b իշ-
խանականաց q իշխանաց կամ իշ-
խանականաց) փխ. ի շինականաց
bq յառաքելական

6 KLMQRSTYZô կանոնաց bîq կանո-
նիս eg կանոնքն hlo կանոնի
J ընգդիմանան bq անդ յիմաթանան
փխ. ընգդիմանան DG եւ ի կոծ
V դնին X կանոնաց eg են-փխ.
լիցին bq դնելիք նորա եւ W դնողքն
hlr եւ գնելիքն g չիք դնելիքն...
անյուսութեան նորա՝ 444-րդ էջի
12-րդ տողը hl չիք եւ (կոծողքն)

7 V կոծ դնողքն BCDEFGHun կո-
ծաւդքն Y տաբէ մի մացեն յեկե-
ղեցի r չիք մի յեկեղեցի Sôûp կո-
կեղեցի bdk յեկեղեցին c մացի
bqz տուգանս m տուգանեսցին
Xôd կալցեն NOWabcfkmpqs յա-
գատին Xd յագատէն

8 H չիք եւ (չինականին) X շինա-
կանէն c շինականի ILRXYûc ծ
դրամ եւ d ծ դրամ առցեն եւ աղ-
քատաց ô չիք եւ (աղքատաց)
bq աղքատին N բաշխեսցինն
e տացեն փխ. բաշխեսցեն W չիր
ղի

9 W զորով BCDEGHWôûabcdefbklm
opqrs բարկացուցին BCEN զոգին
HUWad դհոգին beq մեռելոցն
p խռովեցին bq կորուսցեն փխ.
խռովեցուցին

10 bq տնանկացն e տրոց անանդացն
ôûù տրոց bq որոց փխ. տրոց
b աստուածն MQSTeq վազճանե-
լոցն X վախճանելոյն o վազջա-
նեցելոյն ckm վախճանեցելոցն
d վազճանելոյն բացի BCDEFGH
RYûbhlrz-ից մնացած Ջեւ-երը
վախճանելոցն

11 c եղիցի ABCDEFGHIJKLMNOPQ
RSTUVXYZWôn լիցին d չիք եւ
z եթէ Y Թէ եւ որ h որպէս փխ.
որ ûq վազճանէր b վազճանէ acd
kmps ոչ հրամայեաց be հրա-
մայեաց

լեաց դնել եւ ընտանիքն եդին, որպէս ասացաքն, կոծադիրքն եւ կոծողքն յաւրհնութենէ հեռի եղիցին եւ լեկեղեցւոյ: Եւ մեռելոյն ընտանիք պատարագ մի արասցեն, դի ինքեանք ընդ բանիւ են, բայց երիցունքն եւ պաշտաւնեալքն լիւրեանց անձանց յանուն մեռելոյն պատարագ մատուսցեն, որպէս եւ արժանն խնդրէ, մինչեւ ընտանիքն ի կարգ եկեսցեն եւ դանունն լիշեսցեն ի սուրբ խորհուրդն. զի հոգիքն ի հանգստեան եղիցին: Ապա եթէ մեռեալն ի կենդանութեան իւրում պատուիրեաց թէ կոծ դիջիք, զտուգանն զոր հրամայեն կանոնք՝ երկպատիկ տացեն, եւ ընտանիքն եւ կոծողքն զպատուհասն զոր եդաք՝ կրեսցեն. բայց մեռելոյն պատարագ ոք մի մատուսցէ եւ լիշատակ մի արասցէ, եւ զանուն նորա մի լիշեսցեն փոխանակ անլուսութեան նորա:

ՇԶԶ (ՇԶԲ) ԾԲ. Որ զկին հաւր որդի ունիցի, զոր Պաւղոս յամենայն ժամ՝ կականէր եւ ողբայր դնորընթացիս զի ասէր, թէ՝ «Ես այդ եւս եղէ

1 H ընդանինքն M յընտանիքն ud ընտանիք BCDEFGHQWôûabcdefkm pqs ասացաք k կոծեալքն q կոծագիքն c կոծագիրք

2 o կոծ դնողքն փխ. կոծողքն m չիք եւ կոծողքն ABC կոծաւղքն DGKbcfnp յաւրհնութենէն IJ Mô աւրհնութենէ û օրհնութեան H յաւրհնութենէն են Pûq եղիցի ûr չիք եւ (յեկեղեցւոյ) d եւ յեկեղեցւոյ հեռի եղիցին lSTVYacfh lo յեկեղեցոյ ôbeq եկեղեցոյ L չիք եւ (մեռելոյն) lJYûp մեռելոյ ef մեռելոցն h մեռանելոյն bq չիք եւ մեռելոյն

3 DGHYôefq ընտանիքն Vz եւ մեռելոյն պատարագ մի արասցեն ընտանիք b անպատարագ A դի ինքեանք ընդ բանիւ են աջ յուսամնգրում r ըսա փխ. ընդ beq չիք ընդ Y բանիւք c բաւիւ

4 bq դի փխ. բայց Qôbq երիցունքն Rû երիցունք U չիք եւ ûbq պաշտօնեայք d պաշտօնայքն U չիք պաշտաւնեայքն e պաշտօնեաքն IJKLQRSTXYZôûbdelo իւրեանց d անձյան lSôklo անուն n չիք յիւրեանք անձանց d չիք յանուն BCDEFGH յանուն վառն մեռելոյն

5 ûakmps պատարագս q մատուցաննն û արժան է, չիք խնդրէ NOW մինչ

6 Gûhlo ընտանիք d ընդանիք q չիք ի (կարգ) ô ի դարք b կարգեսցեն փխ. ի կարգ եկեսցեն ô եկեղեցին փխ. եկեսցեն ûq դանուն dhlq յիշեսցին P չիր եւ դանուն յիշեսցեն

7 G խորհրդոյն bcefhklmopqrs խորհրդին d խորըդին F չիք ի û ի հանդստութեան b ի հանգեսաեան e ի հանգիստ q ի հանգիստն W գալստեան փխ. հանգստեան KLMQRSTXZôb եղիցի de թէ b ի մեռեալն û մեռնալք

8 ABCDEFGHJKLNOPRTYZhor կենդանութեանն u իւրեանց a իւր m չիք իւրում û պատուիրեցին hl դի փխ. թէ hlo դնիջիք u տուդանն z գտուդանսն

9 r որ br հրամայեաց cd հրամանն b կանոնքն BCDEFGMfr տայցեն b տացցեն M յընտանիքն Yôû չիք եւ (կոծողքն)

10 b չիք բայց... մատուսցէ ac ոք պատարագ

11 ûr մի ոք dkmprs չիք ոք d մատուսցեն kmps արասցէ փխ. մատուսցէ p չիք եւ յիշատակ մի արասցէ a արասցեն r մեռելին այն փխ. նորա մի kmps նորա ոք մի

12 H յիշեսցին KLMQRSTXYZ յիշեսցէ ô յիշեսցի b չիք փոխանակ JYô անլուսութեանն b անլուսայհատութեան q անլուսահատութեան Yô չիք նորա

13 b զկինն d կին Ioe ամենայն

14 NO կականէ b կու կականէր q կուականէր BCDEFGQW զկորոնթացիս HNOTUûadklmo զկորընթացիս be fgqr զկորընթացիսն b ասէ Hl Vn չիք եւ (այդ) V այտ d այդ z այո ô չիք եւս

մինչեւ զկին հաւր իւրոյ ունել». եւ ասէր, թէ՝ «կատարեսջիք, ի միջոյ ի բաց հանջիք եւ մատնեսջիք ի ձեռս սատանայի, զի ոգին ապրեսցի յաւուրն դատաստանի»** Եւ կամ Ռուբէն որդին Յակոբայ՝ զիարդ անիծաւ վասն ընդ հարճի հաւրն ննջելոյ։ Արդ՝ եթէ ոք զկին հաւր իւրոյ ունիցի, ոչ ընդունի զնա կանոնս եւ ի սուրբ եկեղեցի նա մի՛ մտցէ եւ յամենայն ժողովոյս նզովեալ լիցի, մինչեւ դարձցի եւ ապաշխարեսցէ է ամ ընդ ունկնդիրս, Գ ամս ընդ ձեռամբ, Ծ դրամ աղքատաց, Օ՝ յեկեղեցի, եւ այլ վարքն քննեալ՝ հաղորդեսցի։

Եթէ հայր զորուսոյ կին ունիցի կամ եղբայր զեղբաւր, նոյն սատուհաս եւ նզովք լիցին։ Այլ զչերմ հարազատի եւ զազգականի զկին ոք մի՛ իշխեսցէ ունել ի կնութեան եւ կամ շնալ։ Եւ եթէ կնոջն կամաւք իցէ խառնակութիւնն՝ զպատուհասն եւ զտուգանս եւ զնզովս զնոյն կրեսցէ եւ յապաշխարութիւն կալցին զկինն եւ յաւր-

* Ա. Կոր. Ե. 1 ** Հմմտ. Ա. Կոր Ե. 2, 5

1 o *մինչեւ* կրկնված է IJ *զկինն* abdf kmpq *եթէ* s եւ *եթէ* o չիք եւ *ասէր թէ* û չիք *թէ* begq եւ *ի միջոյ*

2 G *ի միջոյ... եւ մատնեսջիք* ձախ յուսանցքում abcfq *եւ ի բաց* km ps *զայնպիսին փխ. ի բաց հանջիք* ô *հանցէք* begq *հաջիք* d *հանիջիք* h *հանցջիք* d *մատնեսջի* XY չիք *եւ մատնեսջիք* CHôabdkmpqrs *ի ձեռն* c *սատանայի* hlo չիք *զի ոգին... զատաստանի* Yôû *հոգին* b *որդին փխ. ոգին*

3 ôegkmps *աւուրն* a *զատաստանի* AUa fn *ողովէն* IJKLMPQSTVZcdo *ասբէն* b *բառւբէն* Yû *որդի* q *յորդին* AKLMNOQRSTUVXZûabflnz *յակովբայ* ô *ակոբայ* q *ակովբա*

4 b *անիծնաւ* hq *վասն զի ընդ* adh lo չիք *ընդ* hq չիք *հարճի* RX *ընդ հարճի ընդ հօրն* d *հօր* Y *հօր իւրոյ ննջելոյ* I *ննջելւոյ* n *ննջեցելոյ* s *ննջեցելոց*

5 begqr չիք *ոք* Qeg *զկինն* û *կին* g *հօրն*, չիք *իւրոյ* b չիք *զնա* o *կանոն* b *զկանոնքս* q *կանոնքս* efg *կանոնք* Ybegq չիք *եւ* Y չիք *ի*

6 Q *յեկեղեցի* Y *եկեղեցոյ* bq *եկեղեցոյս* Y *եւ նա մի՛ մտցէ եկեղեցի եւ ամենայն* KLMPQRSTXZôg *ամենայն* boqr *ժողով* e *ժողովուրդս (*g *ժողովուրդն) փխ. ժողովոյս* hl *ժողով նզով նզովեալ լիցի* begq *նզովի* Uôdn *եղիցի*

7 KLMQRSTXZW *ապաշխարեսցի* ô *ապաշխարիցէ* begq *ապաշխարէ* W *եօթն* M չիք *ընդ (ունկնդիրս)* KRXYôbq *ունկնդիրո (*o *ունկնդիրոն) կացցէ* NORWûbdegpqr *գ ամ* o *ից. գ ամ* RXY չիք *ընդ ձեռամբ.... աղքատաց* ô

8 û *եւ* ô *դրամ* ô *տրամ* Q *դրամ* Jû *աղքատաց տացէ* ôd *(աղքատաց) եւ* ô û *եւ* ô *դրամ* AU *այլ* û *վարք* ô *քննեալ* a *քննել*

9 bq *եւ հաղորդեսցի*

10 kmps *եթէ*-ից առաւծին հողված համապատասխան N-ով՝ որին միացված է dq հողվածը û *հայրն* g *հայ-[ր?]* e *կինն* NO *իցէ փխ. ունիցի*

11 BCDEFGHabcdefgkmpqs *պատուհասաք* ô *պատուհաս կրեսցէ եւ* r *նզովս* ôe *լիցի* b *լինիցին* g *եղիցի* BF *այլ* b *գչէրն* g *ջերմն* X *մերձ փխ. գչերմ* d *ազգականի*

12 beq *զի կին* ô չիք *ոք* z *իշխեսցի* KLMQRSTXYZôûab *ի կնութիւն* d չիք *եւ (կամ)* ûb *շնանալ* bq չիք *եւ (եթէ)* KLMQRSTXYZô *եւ կամ թէ կնոջ* p *թէ* bq *եթէ ոք*

13 NOWbegdpq *կնոջ* I *կնւոջն* Un *եւ փխ. իցէ* բացի abcdefgbklmopq rsz-ից մնացած Ձեռ-երը է փխ. *իցէ* Y չիք *իցէ* begq *զոր պատուհասն* Yôbegq չիք *եւ (զտուգանս)*

14 Q *նզովս* b *նզովն* q *զնզովսն* KL MQSTZn *զնոյնս* RXY *կրեսցէ զնոյնս* abckpqs *յապաշխարութեանն* eg *ապաշխարութեամբ* fn *կալցեն* d չիք *զկինն* û *եւ կինն յորկանոց* b *ի յեւրկանոցն* BCDE FGHIYfhlq *յուրկանոց* eg *ուրկանոց*

կանոց տացեն, ի տարի աղասցէ գողեացն. ապա եթէ ազատ է եւ ի գոդիսն չերթայ՝ 8 դրամ տացէ նոցա։

ՇՁԼ (ՇՁԳ) ԺԳ. Որ զազգական կին առնէ՝ այս պղծութիւն եւ գարշանք յայտնի լիցի, ⁊ԵՒ անուանեսցի մի ի միջի ձերում.* զի մի ոք ընդ աղտախառնս մարմնոյ իւրոյ խառնակեսցի բուռ սովորութեան հեթանոսաց եւ անաստուած ամպարիշտ ազգացն. զոր հրամայեաց առեալ մեծ աւրէնսուսոյց մարգարէին Մովսէսի ի կենարարէն, թէ՝ ⁊Պատուիրեա որդւոցն Իսրաէլի, մարդ ոք մարդ մի մերձեսցի առ ամենայն ընտանութիւն մարմնոյ իւրոյ, յայտնել զառականս նոցա**։ Եւ յանէծսն գրէր Մովսէս, թէ՝ ⁊Անիծեալ որ աննջիցէ ընդ մերձաւորի արեան իւրոյ***։ Արդ՝ մի ոք որ զաստուածապաշտութիւն եւ զքրիստոնէութիւն զգեցեալ եւ զտէրունա-

* Եփես. Ե. 3 ** Ղեւտ. ԺՀ. 6 *** Բ Օրէնք Իւ. 20, 22

1 q *տացին* բացի MPbcdhlz-ից մնացած Զեռ-երը *տայցեն* Wd *տասն* np *ամի* ôûabcfhklmpqs *ազայցեն* eg *ազայցէ* մնացած Զեռ-երը *ազասցեն* befghloq *թէ* K չիք *ազատ է*

2 CDFHVz *ի գոդիս* efgq *ի գոգենոցն* ô *ի գոթոցն* ô *տրամ* բացի DHV ûbdfghioqrz-ից մնացած Զեռ-երը *տայցէ*

3 cs այս ճոդվածր միացված է ճաւխոռոչին hlo *որք* û *եթէ* փխ· *որ* g չիք *որ զազգական.... մեզաւորքն սբրեսցին* 454-րդ էջի 14-րդ տողր ho *ազգական* q *զազգականն* û *եւ այս* Y *եւ* փխ. *այս* b չիք *այս* UY acefhklmnopqrs *պղծութիւնք* b *ազգայպղծութիւնք* b *գարշութիւնք* q *գարշուն* l *զգարշանք*

4 fm *լիցին* p *լինի* d *եւ մի անուանեսցի ի* ûb չիք *մի (ի միջի)* q չիք *ի (միջի)* ô [*մ*]*ջի* n *մերում*

5 dl *ազատախառնս* ef *ազատախառնս* km *ազատախանս* CDGHX *ազգականս* (b *ազգայխառնն* q *ազգախառնսն* h *ազախնայս*) փխ. *ազատախանս* Ն*չ*Բ կազմողութիւրը բերելով այս ճառվածը *ազատախանք* բառը unուգաբանութեն ուղղագրել են *ազատհանք*. որպես *հանցք ազատ արկանգիւ* abcdflkmrsz *արգանդի* (cq *արկանգի* ehlo *յարգանդի*) *մարմնոյ* փխ. *մարմնոյ* բացի Yabcdefbklm opqrsz-ից մնացած Զեռ-երը *իւրում* o *խառնակեսկեսցի* b *ընդ* փխ. *ըստ* Y *սովորութեանն*

6 l *հեթանոսաց* աջ լուսանցքում Y *անբարիշա* beg *ամրարշաց* ûbq *ազգաց* abdefhklmopqs *հրամանս* ô *հրամ*[*ան*?]

7 KLQRZ *յաւրէնսուսոյց* MSTXY *յորէնսուսոյ* û *օրէնսուսոյց* ô *յօրէ*[*ն*]*սուս*[--] DHdq *աւրէնսուսուց* G *մար*[*գար*]*էն* բացի adhklmoq rsz-ից մնացած Զեռ-երը *մարգարէն* IJKLNOPQRSTUYZWûbfnq *մովսէս* kpsz *մովսիսի* o չիք *ի, կենար*[*ար*]*էն* hl *ի կենարարին* acdfkm pqs *եթէ*

8 ô *պաաիրե* IJMNOQSTVYôabcf hlr *որզոցն* û *որզուց* q *որզոյն* AB *իսրաէլի* hlo *մի* փխ. *մարդ (ոք)* û չիք *մարգ (մի)* hlo *մերձեսցին*

9 ô *առ ամենայն ընդ ամենայն ընտանութիւն* V *առ յամենայն* NO *ընտրութիւն* փխ. *ընտանութիւն* ô *իւրուրոյ* abcdefkmpqs *իւրում* ô *այտնել* hl չիք *յայտնել* ô *զառականն* b *զասականսն* o *զառակս* փխ. *զառականս*

10 R *եւ բ անէծսն* d *անէծս* eq *յանէծս* Y *յանէծս կրեսցէ գրէր* n *գրէ* c *կրէր* o *մովսէ* IJûr *անիծեալ է (r լիցի) որ* ûhlo *աննջէ* bfq *աննջեսցէ* Y *ննջեցէ ըն*[*դ*] ô *եւ անիծեալ որ աննջեցէ կրկնված է*

11 R *մերձաւորի* d *մերձօրոք* hlo *ազգականի* փխ. *մերձաւորի* L *արեանն* bq չիք *արեան* Y *աստուածապաշտութիւն* n *գաստուածպաշտութեանն*

12 û *քրիստոնէութիւն* s *գքրիստոնէութիւն* b *զգքրիստոնէութիւնն* b *գքրիստոնէութիւնն* Y չիք *եւ գքրիստոնէութիւն* K *եւ զգեցեալ* H չիք *եւ (տէրունական)* ûk mp *տէրունական*

կան մկրտութիւն՝ ղկնիք եւ զդրոշմ զարքունական, զքոյր կամ ղքեռորդի կամ ղեղբաւրորդի կամ զհաւրաքոյր կամ դալլ ոք յաղգի անդ իւրում մինչեւ ի չորրորդ ծնունդն կին զոք մի իշխեսցէ առնել, զի մի պատահումն եղիցի սուրբ հաւատոյն, քանզի «Բարկաթիւն անձին իւրամ գանձէ»* այնպիսին. «Որդի անաւրինի թերակատար եղիցի եւ զաւակ անաւրէն անկողնոց մի բողոքեսցի»**; Զի եթէ զկին եղբաւր իւրոյ ունելոյ՝ մեծի մարգարէին եւ կարապետին Յովհաննու գլուխն կտրեցաւ***, ապա զինչ եւս աղէտս ոչ համարեսցի ոք, որ զազգական իւր կին առնիցէ, զոր ոչ հրամայեն աւրէնքն քրիստոնեականք եւ սուրբ առաքեալքն եւ աշակերտքն Ք՛րիստոսի։ Արդ՝ եթէ ոք ընդդիմացեալ աւրինացս եւ

* Համմտ. Հռ. Բ. 5 ** Իմաս. Գ. 16
*** Համմտ. Մատթ. ԺԴ, 3—11, Մարկ. Զ. 24—27

1 beq մկրտու.թիւնն եւ կնիք bef qrz զդրոշմն IJ զդոյր bq զքուր IJYbr եւ կամ û եւ փխ. կամ km ps չիք կամ

2 b չիք կամ զեղբա.րորդի üeq եղբօրորդի l զհօրաքոյր u հօրաքոյր h զհօրայքուր d զՀօրքուր l զհօրայքոյր H այլ GJôû ագդի d ագդէ a|·cefkmpqs յագդէ անտի (befq անդէ)

3 Un անգի d անտի s իմում փխ. իւրում o ծնունդ û ծննունդն hlo ծննունդս r ծնունդսն Y ոք d յիշխեսցէ

4 BCDEFGYc առնուլ b չիք մի bq լինի յԼերկրի ի սուրբ e լինիցի k լիցի bkmpqs հաւատոցն u եթէ կին եղբօր իւրոյ ունելոյ փխ. քանզի r քանզի այնպիսին բարկութիւն անձին իւրում գանձէ p բարկութիւն աստուծոյ անձին b բարկութիւնն

5 Lehlo յանձին Xû այնպիսի b այսպիսին ps այնպիսոյն DGH անօրինին blq անաւրէնի

6 BDEFGINOQRUYWôûacdehops եղեցի n եղիցին û չիք եւ J անօրին û անօրինի Y անօրինաց hl յանօրէն d չիք անաւրէն IJK LMQRSTXZû յանկողնեաց Y յանկողնոց acdkmps անկողնոյ bq անկողնոջէ բացի efhlorz-ից մնացած Զեռ-երը անկողնեաց Hhq չիք մի

7 û քանզի befhloqr Քէ kmps եթէ (p Քէ) ոք կին (km զկին b զկնի) û չիք եթէ զկին... իւրոյ ունելոյ V իւրում ûp չիք իւրոյ GY ունել Wû չիք ունելոյ Vz մարգարէի DGH չիք եւ

8 X եւ ի կարապետին ABCDEF GHIJNOPUVZWbbklnorz կարապետի FGIJKLMPQRSTUVXZdefk mn յովաննու b յովաննու Y զհաննու o օհաննու u գլուխ o գաբեցաւ bblq եւ փխ. եւս r յաղէտս

9 cd չհամարեսցի kmps ոչ համարվ h ոչ համարեսցուք lo չհամարեսցուք r չընհամարեսցուք DGH ոչ համարի befq չիք ոչ M զոք chl or չիք ոք o չիք որ (զագգական) b զագգայկանն IJKLMNOPQRST VXYZWôû չիք իւր kmps առնէ beq զոր ոչ հրամայեն... ոչ պահանջել՝ 452-րդ էջի 9-րդ տողր h f զոր ոչ... զարձուցանել՝ 452-րդ էջի 10-րդ տողր չուցեն սյդ էջերր րնկել է ճախազաղափար օրինակում, որից րնդօրինակել են. որովհետեւ f-ի դրիչը Զեռ-ի 235ա էջի ներքևի լուսացցքում գրում է «Բուղք այլ ի հոս ընկեր էր ինչ փխ. (զոր) ոչ Y հրամայեաց do հրամանն

10 KLMQRSTXZô յաւրէնքն NOWû dpr օրէնք achkmos աւրէնք XYo hkmprs քրիստոնեական z քրիստոսականք KLSTZo չիք սուրբ KLMQRSTXYZ առաքեալք ô առաքեալն քրիստոսի եւ աշակերտն քրիստոսի ûhlor չիք եւ (աշակերաքն) û աշակերտ ackmps աշակերտք

11 J ընդդիմակացեալ ô օրինաց h աւրինաց

հաստատեալ կանոնիս եւ ամպարշտեալ ի հեթանոսութիւն եւ ի հրէութիւն կործանեսցի, ընդ նոսին եղիցի եւ բաժին նորա եւ ի սրբոյ եկեղեցւոյ աւտարացեալ եղիցի, որպէս եւ դրեալ է. «Արարձցի ամպարիշտն յերկրէ եւ մի՛ տեսցէ զփառս Աստուծոյ.* «Ընդ անաւրէնս համարեսցի»** ըստ դրեցելոյն՝ «Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք գործէք զանաւրէնութիւն»,*** մի՛ ոք ընկալցի զպատարագս նորա, քանզի պիղծ է առաջի Տեառն պատարագ նորա։ Եւ թէ մատուցողն պիղծ է, առաւել եւս եւ ղոհն նորա։ Եւ եկեղեցի եւ կանոնք զապաշխարութիւն նորա ոչ ընդունին, զի «Ի խոտորել յինէն անզգամին եւ ես ինչ ոչ փոյթ առնէի».**** մինչեւ թողցեն եւ դարձցին յանզգամութենէն եւ ի պիղծ գործոցն ըստ մարգարէին ձայնի. «Ընկեցէք զչարիս ձերս»,***** ասէ Տէր։

Եթէ ոք այնպիսեացն պսակ աւրհնեսցէ, կամ ի հարսանիս երթիցէ, կցորդ եղիցի չարեաց գործոց նոցա՝ եւ ի կարգէ պաշտաւնէից հեռացեալ եղիցի։ Եւ եթէ ոք եպիսկոպոս կամ երէց գոցի ի խորհրդեանն՝ յաթոռոյն եւ ի քահանայութենէն անկեաւ։

* Ես. ԻԶ. 10 ** Ես. ԾԹ. 12, Մարկ. ԺԵ. 28
*** Սաղ. Զ. 9 **** Սաղ. Ճ. 4 ***** Ես. Ա. 16

1 p կանոնացս M չիք կանոնիս եւ ամպարշտեալ J ամբարիշտեալ Y անբարշտեալ ô ի հեթանոսական
2 ackmps ի հրէութիւն եւ ի հեթանոսութիւն SXô չիք եւ (բաժին) H չիք եւ (է)
3 ûd է սուրբ n ի սրբոյ HVYochlor եկեղեցոյ û եկեղեցւոյն KLRZ յաւտարացեալ MQSTX յօտարացեալ W բարբրացեալ o բարձցի է ձէնջ անբարիշան
4 Y անբարիշտն ô երկրէ acdkmps չիք յերկրէ d զփառսն Y եւ ընդ (անաւրէնս)
5 G գրեցոյն R գրեցելոցն Y Թէ ի բաց ûr չիք յինէն
6 H ամենայն achklmoprs ոք փխ. ոյք
7 hlor զպատաբաղն NOVWûz զպատարաղ d զի adh պիղծ է R էր o չիք պատարագ
8 ô չիք նորա IJKLMNOPQRSTVXY ZWôûpz եթէ փխ. եւ թէ W մատուցանողն u մատուցանող c մատուցանողն d մատոզն ABCFU մատուցանաւղն d պիղծ է r եւ առաւել եւս զղոհ Wûacd չիք եւ (զոհն) W զոհս LVcdklmopsz զոհ R գաւրհնող (Y գօրհնօղ X գօրհնօղն o գօրհնութիւն) ւխ. զոհն o չիք եւ (եկեղեցի)
9 Q եղիցի փխ. եկեղեցի u կանոնք նորա BCDGHN զապաշխարութիւնն o ոչ ընդունին զապաշխարութիւն նորա acdkmps ընդունի HLod չիք է
10 BDEGN է խոտել o է խոտորեալ û անզգամին յինէն XY առնէին o առնէյի
11 dp թողցին ô գարձին d գարձցեն IJKLMQRSTXZô անզգամութենէն û անզգամութենէ adkmps յանաւրէնութենէն (c յանաւրէն) փխ. յանզգամութենէն d չիք եւ (է պիղծ) adhklmops գործոյն
12 W չարիս d չիք ձեր
13 m որ փխ. ոք d այնպիսեացս յայնպիսեացն Y պսակ դնէ եւ օրհնէ NOd է հարսանիսն
14 X եղեցի Qo չարեացն Yô նորա ô է գարկէ û է կարդէս d է կարդէն ô պաշաօնէյից
15 բացի NOXWz-ից մնացած Ձեռ-երք եղիցին Q Թէ hlo չիք եւ եթէ... եղիցին է֊ 449 տող 1-ին ôacdkmprs չիք ոք
16 ckmprs գոցին ds չիք է (խորհրդեանն) û է խորհրդեան է յաթոռն ô աթոռոյն d չիք է (քահանայութենէն) Yû է քահանայութենէ ô է քահանայութեան d անկցին

եղիցին եւ ի կարգ պաշտաւնէիցն մի մերձեսցին։ Բայց որ խոտո-
րեցան յաւրինաց սրբոց եւ ի կարգէ եկեղեցւոյ, եթէ դարձցին ի
պիղծ ամօսնութենէն, եւ մեկնեսցին ի միմեանց՝ ի ձեռն մեծա-
մեծ տրոց մինչեւ ղկէս կենաց եւ ընչից իւրեանց հոգւոց իւրեանց
5 բաժին տացեն ի կարաւտեալս եւ ի վշտագնեալս եւ ի սուրբ եկե-
ղեցի. դաւտրս կենաց իւրեանց ապաշխարեալ՝ ի վախճանին թէ
լիցին հաղորդելոյ արժանի։ Ապա եւ գլխաւորք եկեղեցւոյն որ ի
խորհրդին էին եւ որ զպսակն աւրհնեաց, Շ դրամ եպիսկոպոսն,
տուգանեսցի յաղքատս եւ Մ՝ երէցն, եւ Մ՝ որ զպսակն աւրհնեաց,
10 եւ ապա մատիցեն յաթոռն եւ ի քահանայութիւնն։

Ապա եթէ նոքա ոչ մեկնեսցին ի պիղծ ամուսնութենէն՝ եւ
պսակադիրն եւ ի քահանայիցն որ ի խորհրդին եղեալ էին, մի մա-
տիցեն յաթոռն եւ ի քահանայութիւնն։ Թէ ազատ է, թէ շինա-
կան, աւրէնք եւ կանոնք այդ կացցեն։

1 a եղեցին d չիք եղիցին Vz եղիցի hl եր ի սրբութիւն եւ յօրէնս փխ. եւ ի կարգ պաշտաւնէիցն QR XY չիք եւ ի կարգ պաշտաւնէիցն Sô չիք ի M եւ. ի պաշտօնէիցն կարգ L չիք կարգ ô պաշտօնէիցն JVûa cdkmpz պաշաւնէիցն Y զի մի d մերձեսցեն RXû խոտորեցաւ. z խոտորեցանն բացի MQSô-ից մնացած Ձեռ-երը խոտորեցաւն

2 ô օրինաց o աւրինաց Yû սրբոյ ô ի զարքէ û ի զարդէն CJû եկեղեցւոյն MYôcdhlor եկեղեցոյ

3 u ամուսնութենէ G մեկնեսց[ին?] Oô մեկնեսցեն W մեկնեսցէն o մեկնեսցի Y ի միմեանց o ի միմեանց H ի [մի]մեանց

4 û կէս acdkmps չիք եւ h յնչից In յընչից d իւրոց û իւրոց վասն հոգւոց o իւրոց հոգոց իւրոց OYW չիք հոգւոց իւրեանց HIJQVachlmr հոգոց M իւրոց Q չիք իւրեանց (բաժին)

5 OYWakmps տայցեն r տացին Y չիք ի (կարաւտեալս) R ի կարաւտեալոց BDłFHJKLMNQRSTUVX YZWôûadhlmnorsz ի վշտանգեալս G ի վշտանկեալ O ի վըշտանգնեալս cp չիք եւ ի վշտագնեալս hlo չիք է (ի սուրբ) a չիք ի (սուրբ) KLMQRSTXYZôkmprs եկեղեցի (M յեկեղեցի) զամենայն (r աստուածոյ) աւուրս

6 ûn եւ զաւուրս Wr չիք կենաց û իւրոյ cdhl իւրոց W չիք իւրեանց ô իւրոց ապաշխարութեամբ վախճանելոց եւ հաղորդութեան արժանի լինին KLMQSTXYZ եւ ի վախճանին (QSTX վաղճանին) û ի վախճանի Yû չիք թէ

7 ûdp արժանի հաղորդելոյ r գլխաւորք Y եկեղեցոյ ôacdhlmor եկեղեցոյն

8 ô էյին I զպսակ o պսակն NOm եւ 2 W եւ չորս հարիւր ô տրամ տուգանեսցի եպիսկոպոսն ի աղքատս u եպիսկոպոս kmps եպիսկոպոսին

9 lJ աղքատս û աղքատաց hl չիք յաղքատս G չիք եւ (մ երէցն) DGu մ զրամ երէցն (D էրէցն) û երէց Y չիք երէցն AKLPQRST VXYZWn չիք եւ (մ որ) Yn չիք մ (որ) û պսակ

10 Y մտիցեն l չիք եւ (ի) lQSUXWô ûdhklmors ի քահանայութիւն

11 acdk թէ m եւ թէ k եւ նոքա MUn չմեկնեսցին Rû ոչ մեկնեսցեն F կամեսցին փխ. մեկնեսցին h ի պիղծ û ամուսնութենէ n յամուսնութենէն p չիք եւ (պսակադիրն)

12 h չիք եւ I չիք ի (քահանայիցն) u ի քահանայից r չիք ի (խորհրդին) û ի խորհուրդն n եղեալն d չիք եղեալ lJKLMQSTZôû էին եղեալ RXY չիք էին c չիք մի

13 ô աթոռն l չիք եւ l ի քահանայութեանն բացի Vachklmoprz-ից մնացած Ձեռ-երը ի քահանայութիւն NOW եթէ (ազատ) ô չիք թէ (ազատ) GS չիք է o եւ փխ. է Ydp (է) եւ թէ W եթէ ô չիք թէ V շինականք

14 ûcd չիք աւրէնք եւ d չիք եւ OW կանոն c կանոնացդ կացցէ փխ. կանոնք այդ կացցեն d այս է փխ. այդ կացցեն Z կայցցեն ô կացցէ a կացեն

Ապա եթէ ոք ընդդէմ եկեալ ասիցէ, թէ ի Նիկիական կանոնսն ընդէ՞ր չէ այդպէս ծանր եդեալ. վասն զի ոչ ունէր ոք ակն թէ այդպիսի մեծամեծ չարիք եւ աւճիրք յաշխարհի գործիցին. այլ անդէն վաղվաղակի մաւտակաւոր խղէին զչար արմատ կորսաեանն:

ՇՁՀ (ՇՁԴ) ԺԴ. Եպիսկոպոս ոք կամ երէց կամ սարկաւագ կամ ով եւ իցէ ոք ի պաշտաւնէից կամ յուխտէ, տանահիկին կին զոք մի իշխեսցէ ունել, որպէս եւ սովորութիւն է մծղնէից. Ապա եթէ ոք ունիցի եւ վկայութեամբ յայտնեսցեն, ի կարգէն յորում եւ իցէ, մերժեսցի ի բաց եւ համարեալ եղիցի, որպէս զամպարիշտն, որպէս զմաքսաւոր, զի սուրբ եկեղեցի եւ սուրբ խորհուրդն տէրունական զանարատն ընդունի, զի արատաւորք ի ձեռն անարատից փրկեսցին:

ՇՁԹ (ՇՁԵ) ԺԵ. Եթէ ոք ի հաւատս կացցէ կամ միայնակեաց կամի լինել, զկուսութիւն եւ զսրբութիւն պահել եւ կենացն յաւիտենից հասանել՝ ընդ ընկերս կացցէ ընդ ճշմարիտս եւ ընդ միաբանակեացս եւ ի միմեանց շահեսցին սիրովն Քրիստոսի, զի «Եղբայր յեղբաւրէ աւդնեալ՝ իբրեւ զպարիսպ ամուր». եւ եթէ «Աստուած բնակեցու-*

* Առակ. ԺԸ, 19

1 acdkms թէ OWa չիք ի û կանոն ac dkmps կանոնն hlor կանոնս

2 Ydkmpq ոչ է n այնպէս o եդեալ այդքան ծանր dhlo չիք զի H չիք ոչ ûachklmoprs ոչ ոք ունէր d ունէք, չիր ոք, զի թէ ûachklm oprs եթէ

3 c չարիք մեծամեծ NOYW չարիս hl օճիր GH աւճիրք IJKLMQR STXYZôûd աշխարհի a յաշխարհէին NOXdm գործեցին p գործիցէք s գործիցիք BC այդ

4 p անդրէն c արմար (o ամատ) փխ. արմատ Uuln կորստեան

6 hr եպիսկոպոսք ô եթ փխ. եպիսկոպոս Udhnr չիք ոք (կամ) û չիք կամ (երէց) G չիք սարկաւագ... պաշտաւնէից կամ o չիք կամ (սարկաւագ) û n փխ. ով Hacdhkmprs չիք եւ dhlr ոք իցէ no ով ոք և իցէ p չիք ոք (ի պաշտաւնէից)

7 K ի պաշտաւնէիցն û չիք կամ յուխտէ KLMQRSTYZôdp ուխտէ d անտի փխ. տանտիկին u կին կրկնած է ackmpsz չիք կին

8 o առնել (p առնեւ) փխ. ունել a չիք եւ V սովոր W չիք է V մծղնէից p թէ acdkmps ունիցի ոք

9 BCDEFGHKVô վկայութեամբք Xcd յայտնեսցին ô յայտնեսցի ô ի զաբքէն IJKLMQRSTXYZôû որում

10 hlor լիցի r որպէս եւ զանբարիշտն Y զանպարիշտ o զանբարիշտն LQXYû եւ սրպէս Sr որպէս եւ IJ KLMQSTXYZûacdkmps զմաքսաւորն o զմաքսաորն hlor մաքսաւոր

11 m չիք սուրբ KLMQRSTXYZo չիք սուրբ եկեղեցի KLMQRSTXY Zô չիք եւ (սուրբ) û խորհուրդ CHd զանարատս ûahklor զանարատն W անարատքն

12 ILNOVŸz արատաւորքն d ի ձեռքն Q անա[բատ]ից̃ն od անարատին ôk փրկեսցեն

13 ckm եւ թէ a կայցցէ hlô եւ փխ. կամ ackps մինակեաց d միակեց o միայնակաց Y կամիցի os կամ փխ. կամի d չիք կամի ô լինել

14 dh զկուսութինն dhl զսրբութիւնն ô պահեալ d չիք պահել Nû կենաց OW զկենաց.

15 R ընկերսն r կեցցէ NOW չիք րնդ (ճշմարիտս) Y միաբանակեցաց o միաբանակաց û միաբանակեաց

16 Y ի միմիանց o ի միմիանց Yd շահեցեն û շահասցին Y զեղբայր եղբօրէ IJMSTXr եղբօրէ KLQ RZ եղբաւրէ o եղբօր

17 ô օգնեսցէ û օգնիլ ô քան (hl որպէս) փխ. իբրեւ û չիք իբրեւ W զպարսպաւոր û ամուր պարիսպ է Rô ամուր է եւ W չիք ամուր Ydhlo թէ û չիք եթէ, բնակեցուցանիցէ

ցանէ զմիակրաւնս ի տանն* եւ «Ուր երկու եւ երիք ժողովեալ են յանուն իմ, ես ի մէջ նոցա եմ.** եւ դարձեալ. «Եթէ երկուք միաբանութեամբ խնդրեսցեն ի հարէ իմմէ, տացի նոցա.*** եւ եթէ «Յալսմ ծանիցեն զձեզ եթէ իմ աշակերտք էք, յորժամ միա-
5 րանիցէք եւ զմիմեանս սիրիցէք»**** Մի՛ լիցի սովորութիւն միայն լինել. ապա զիարդ կարեն դիտել զկարգ եւ զպայման հաւատոց, եւ կամ զյանցուածս իւր ի միու առնուլ, կամ զհնազանդութիւնս եւ զսէր առ ընկերս ցացանել: Այնպէս եւ գազանք են ի լերինս, եթէ ոք ոչ մերձենալ՝ խաղաղ կան: Այլ հաւատք կատարեալ եւ
10 ճշմարիտ ալս են՝ հնազանդութիւն առ ընկերս եւ սէր առ միմեանս եւ առ Քրիստոս, ի մէջ մարդկան լինել աւրինակ բարի եւ տիպք նախանձարք. զի շահեալ ի միմեանց եւ նախանձեալ ի գործս բարիս, զի տեսցեն եւ փառաւորեսցեն զԱստուած լերկինս:***** Եւ զանւարդ եւ զգայլմոտ դեղբայր ի ձեռն հոգեւոր խրատու ի պատու-

* Սաղ. կէ, 7 ** Մատթ. ԺԸ, 20
*** Հմմտ. Մատթ. ԺԸ, 19 **** Յով. ԺԳ, 35
***** Հմմտ. Մատթ. Ե, 16

1 H *միակրաւնս* L *զմիակրաւնոն* u *զմիակրօն* R *զմիշտ կրաւնո* փխ. *զմիակրաւնս* hlo *ի տան եւ հանէ պկա[պեալս?]* (h չիք *գկապեալս*) *ուր* û *ի տան ըստ զրոց ուր* d *որ* փխ. *ուր* c չիք *ուր* dp *կամ* փխ. *եւ (երիք)*

2 r *ի յանուն* KLMQRSTYZôo *անուն* Ycn *իմ անդ եմ ես ի մէջ նոցա* ôû *ի միջի* r *ի մէնջ* acdhlps *թէ* z *երկու*

3 Y *իմէ* û *ասցցի* d չիք *եւ (եթէ)*

4 odr *այսմ* Y *ծանիցեմ, ամենեքեան* փխ. *զձեզ* KLMQRSTXZôd չիք *զձեզ* û *թէ* dh չիք *եթէ (իմ)* LN Wô *աշակերտ* acdkmps *իցէք* d *միաբան* ks *միաբանեցէք* hl o *միաբանիցիք*

5 acdkms չիք *եւ* F *զմիմեան* o *զմիմիանս* JNOPShlmops *սիրեցէք* d *ոիրէք*

6 QSo *լիցիք* o *գկարգս* O *զպայմայն* ô *զպայմանս* c *զսահման* փխ. *զըպայման* Yhlor *հաւատոյ*

7 Wûhl չիք *եւ* Hadhlps *զանցուածս* KLMNOQRSTXYZWô *զհայցուածս* BDEFIJPkmn *զյանցսուածս* BCD EFGHachkmnoprs *զհնազանդութիւն* dl *զհնազանդութիւնն* Y *առնուլ կամ զհայցուվածս եւ զհնազանութիւնս*

8 û *կամ* փխ. *եւ (զսէր)* BCDEGH *եւ. կամ (զսէր)* u *սէր* H *ընկերացուցանել* z *այսպէս* c *իցեն* û *ի լերին*

9 M *եւ եթէ* dh չիք *ոք* BCDEGHô *ոչ ոք* AMP *մերձանայ* Q *մերձեանայ* od *մերձենան* hlor *մերձենայ ի նոսայ խաղաղական* HNOWôûdhk lmor *խաղաղական* B *այդ* h *ապայ* փխ. *այլ* N *այլ հաւատք*... միւնչև վերջ՝ 535-րդ էջ տող 11-րդ ընկած է c *ճշմարիտ եւ կատարեալ* km *գհաւատաք* Vhloz *կատարեալք* a չիք *կատարեալ եւ*

10 Y *ճշմարիտք* L *հնազանդութիւնս* p *ընկէրս ցուցանել եւ սէր* Yo *միմիանս*

11 ô *առ ի քրիստոս* r չիք *մէջ* ô *լինիլ* Yû *տիպ* hl *պիտանիք* փխ. *տիպք*

12 u *նախանկար* hl չիք *նախանկարք* c *եւ զի* GVpz *շահեալք* o *ի միմիանց* Vz *նախանձեալք*

13 cdkmps *բարեաց* s *եւ ի փառաւորեսցեն* DGH *աստուած* hlor *զաստուած որ յերկինս է* H *յերկինսն* l *եւ զանարդ* km չիք *եւ զանարդ*

14 d *գայթագղոտ* n *զգայթակղոտ* u չիք *եւ զգայթոտ* acdhklmoprs *եղբայրն* r *հոգեւոր բանի խրատու* u չիք (*խրատու*) *ի, պատուականն* ô *եւ ի պատուականս*

կանս հանել բերան Աստուծոյ կոչեսցի*։ Բայց արդ, «Եկայք, որդիք իմ, եւ լուարուք եւ զերկիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ»** եւ զկեանսն յաւիտենից, եւ ի կենդանութեան տեսանել զաւուրս բարութեան ծանուցանեմ,*** լուարուք եւ ուսարուք որ Տեառն հաճոյն է եւ զկեանսն յաւիտենից ձեզ առթէ. «Լռեցո զլեզու քո ի չարութենէ եւ ի նենգութենէ».**** Լուր, լեզու չար հուր հաստատեալ է ի մարմնի.***** «Լոյծ զկնճիռն անիրաւութեան».****** «Դիր դուռն ամուր շրթանց եւ պահապան բերանոյ».******* եւ մի խոտորեսցիս ի բանս չարութեան։ «Զարծաթ ի վարձու ոչ տալ եւ տոկոսեալ ոչ պահանջել».******** «Զգրաւ պարտապանին վաղվաղակի դարձուցանել».********* «Որդիք մարդկան մինչեւ լիցի էք խստասիրտք»,********** ոչ մրրկեալ նեղասրտեալ «Առն նեղասրտի ով ունիցի ժոյժ»,*********** «յարենէ, ի հեղձուցելոյ, ի շնութենէ, ի պոռնկութենէ»,************ ի գողութենէ, յագահութենէ, յարծաթասիրութենէ, ի սուտ երդմանէ, ի սուտ

* Համմ. Երեմ. ԺԸ, 19 ** Սաղ. ԼԴ, 12 *** Համմ. Ա Պետ. Գ. 10
**** Սաղ. ԼԴ. 14 ***** Համմ. Յակ. Գ. 5, 6 ****** Ես. ՄԸ. 6
******* Սաղ. ՃԽ. 3 ******** Եզեկ. ԺԸ. 8 ********* Եզեկ. ԺԸ, 7
********** Սաղ. Դ. 3 *********** Առակ. ԺԸ. 14
************ Գործ. ԺԵ, 29

1 cakmpt հանեալ n համարեալ փխ. հանել Y եւ բերան hlor կոչի Y լինել փխ. կոչեսցի u չիք բայց Wôûn որդեակք

2 ô ի փխ. իմ ôacdkloprs լուարուք ինձ եւ û չիք եւ (զերկիւղ) d ուսուցի ûacakmps զկեանս

3 Yôo չիք եւ hl չիք եւ ի Y ի կենդանութեանն û չիք եւ ի կենդանութեան... ի ձեռս Քշնամեաց 453-րդ էջի 10-րդ տողր Y բարութեանն

4 Q չիք եւ ուսարուք d չիք որ X YW հաճոյ է

5 BCDEGd զկեանս Y առ ձեզ արդ լռեցոյ hl առիթէ d առիաս Քէ M առթէ լռեցո.... ի յերկրի հրեշտակ՝ 454-րդ էջի 11-րդ տողր չունի, այս մեկ-երկու էջերը քննել է նախագաղափար օրինակում որից քնդօրինակել են. hlor զլեզու (hl լեզու) քո լռեցոյ k զլեզուի

6 c չիք եւ ի նենգութենէ hlor լուր զի (l լի) լեզու a չիք է

7 d լուծ a զկճիռն Y անիրաւութեանն d անիրաւ եւ դիր

8 GXY չիք եւ (մի) Y խոտորիր o խոտորեսցի

9 Y չարութեանն ô զաքծաթ իւր ի վարձու d չի c տոկոսիւք z տոկոսեւք

10 ps զի գրաւ o գգրաս heq [գգր]աւ բացի IPVbehlz-ից մնացած Զևոերը պարտականին

11 oen երբ J խոտասիրտք սրտք R ի-գատասիրքաք

12 Y եւ ոչ Ubps մկրտեալ փխ. մրրկեալ ôchkmoprs նեզսրտեալ d նեղսրտել IJKLOPQRSTUVXYZW ôn առ նեղել սրտով (PW սրտով ô սրտօվ AUn սրտի ով) փխ. առն նեղասրտի ով acdkprs առ նեղեալ սրտի (r սրտիւ) ով hlmo առ նեղսրտով (m նեղասրտի ով) ունիցի befq ունի o առնիցի փխ. ունիցի lhden ժուժ KLRUXô յոյժ Y յուշ

13 ef ի յարենէ o արենէ d չիք ի (հեղձուցելոյ) p եւ ի o ի հեղձելոյ bq հեղցուցանելոյ hq ի շնութիւն W ի շինութենէ փխ. ի շնութենէ hor ի պոռնկութենէ ի շնութենէ l և ի պոռընկութեան ի շնութեան ô եւ ի (պոռնկութենէ)

14 lJKQRSTXYZ ագահութենէ o եւ ի ագահութենէ ef ի յագահութենէ l յագահութեան H հայհոյութենէ փխ. յագահութենէ bq չիք յագահութենէ-... երդմանէ q չիք յագահութենէ յարծաթասիրութենէ IQX Zô արծաթասիրութենէ JKRST VY արծաթասիրութենէ ôe եւ ի սուտ q ի պոռընկութենէ փխ. ի սուտ երդմանէ

հաւսելոյ, ի բանսարկութենէ, յարբեցութենէ, յորկորտութենէ, յանձնակամակալթենէ, ի կամակարութենէ, ի սիգութենէ. ի վիսա-
թենէ, Մի հպարտ, մի չարակամ, մի ամբարտաւան. մի ի խաղս
և՛րգոց, մի լերգս լկտեաց, մի ի հպտանս, մի ի վայրապար ծաղր,
մի յահտր, մի զրկող, մի տրտնջող, մի ատեցող, մի յան-
դուգն, մի շատխաւս,** մի իաւսել զումեքէ եւ մի լսել եւ որ*
*քեղ չար թուի՝ սլլում մի առնել, մի ցանկացող,*** մի քնէած, մի*
*կամակոր լուսմանէ, դի մի ի չարիս անկանիցիս,**** մի հեղգալ*
*լագութիս,***** մի ատել զաղքատս, դի յաւուր չարի փրկեսցեն*
*զքեզ եւ ոչ մատնեսցեն զքեզ ի ձեռս թշնամեաց,******, մի*
ատել զպահս եւ զճգնութիւն, որ զհուրն շիջուցանէ, զառեւծս

* Հմմտ. Տիտ. Ա. 7 ** Հմմտ. Մատթ. Զ. 7 *** Հմմտ. Ա Կոր. ժ. 6
**** Հմմտ. Առակ. ԺԷ. 16 ***** Հմմտ. Ա Թագ. ԺԲ. 23
****** Սաղ. Խ. 2, 3

1 ô *եւ ի բանսարկութենէ* b *ի բան-*
*բասելոյ (*q *ի բամբասելո)* փխ.
ի բանսարկութենէ IJô *արբեցու-*
թենէ b *ի յարբեցութենէ* Y չիք
յարբեցութենէ H *որկորտութենէ*
ô *եւ ի ցորկորսաութենէ* b *ի յոր-*
կրայմոլութենէ q *յորկրամոլութենէ*

2 F *յանձակամակութենէ* H *յանձնա-*
կամակարութենէ LSTUVXYZWhl
norz *յանձնակամութենէ* K *յանձ-*
նակամութեաներ ô *անձնակարու-*
թենէ acdefkmpqs *յանձնապաստա-*
նութենէ b *ի յանձնապաստանու-*
թենէ CEFHIKLOQRUab *ի կա-*
մակատարութենէ XYWcdefhklmn
opqrs *ի (*Y *եւ ի) կամակորութենէ*
ó *եւ ի կամակարութենէ* DG չիo
ի կամակարութենէ ò *եւ ի վիսու-*
թենէ R չիք *ի վիսութենէ*

3 acdekmps *չարակամբ* b *չարայբար*
q *չարաբար* lJ *յամբարտաւան*
Yα *անբարտաւան* e *ամբարտա-*
ւանք bq չիք *մի ի խաղս... ի*
հպտանս dn չիք *ի (խաղս)* p *ի*
խաղ

4 W *երգաց* lJKLRSTXYZô *երգս* d *յերգ*
e *լըցեաց* ps *լկտեացն* RYadhln
oprs չիք *ի (հպտանս)* BCDEFGH
IPRSUXcbm *ի հոպտանս* alop
rs *հոպտանս* OW *ի հպատանս*
(od *ի հպարտանս)* փխ. *ի հպտանս*
befnq չիք *ի (վայրապար)* h *ի*
վայրարպար KLQSTXYZôa *ծագրս*

5 ô *ահուր* hlo *յահու* R չիք *ծագր մի*
յահուր b *զրկոզք* BCDEFGHUn
oprs *զրկաւղ* BCDEFHIJOPU
nr *տրտնջաւզ, ատեցաւզ* b *աբ-*
տընջողք, ատեցողք ôdehlop *ան-*
գուգն

6 b *շատայխաւսել* q *շատախաւսել*
s *շատախաւս* bq չիք *մի խաւսել*
W *զումմեքէ* z *զումքէ* G չիք *եւ*
(մի) beq *լսեր* abcdefkmpqs չիք
եւ (որ)

7 lJ *չար թուի քեզ* KLZ *քըւի* ò *քւի*
BCDEGHOPVYWoabcefkmq *առ-*
նէր b *ցանկացողք* BCDEFGH
Un *ցանկացաւզ* û չիք *մի ցան-*
կացող... թշնամեաց՝ mnղ 10-րդ
Sò *քննէած* U *քնած* b *քէնէածք*

8 G *միակամակոր* α *կամ[ակ]օր* q *կա-*
մակար b *ուսման* hlo *ուսանէ*
X չիք *ի* acmps *ի չարս* hlor *ի*
չարուքիւն անկեխս

9 Y *յղկալ* l *հեզգեալ* Sò *ազօքս* o *ա-*
ւուր blor չիք *չարի* b *փրկեսցին*

10 LOWd չիք *եւ ոչ մատնեսցեն զքեզ*
*(*O *ունի զքեզ)* ò *մատնեսցե,* չիք
զքեզ G *ի ձեռ* Wd *ի ձեռաց* BHO
U YWacdmq *թշնամանեաց*

11 Y *առեր* d *զպազս* hlor չիք *եւ*
l *ճըգնութիւնս* JKLQRSTXYZôû
bde *զճգնութիւնս* Vm *զճգնութիւնն*
b *զոր* KLQRSTYZôûaf *գհուր*
e *գհուրս* l *շիջուցանէ* CDGIJKL
OPQRSTVXYZWôû *զառիւծս* ahkl
moprs *եւ զառիւծս* cefq *եւ զարիւծ*
hd *եւ զառիւծն*

սանձէ եւ ընդ Աստուծոյ բանս ի կիր արկանէ.* այլ որ ինչ ի կարգին բարի գործքն, բոլորովին կատարումն՝ «սիրել զտէր Աստուած յամենայն սրտէ»** եւ զպատուիրանս նորա կատարել: «Ընդ ամենայն մարդոյ ղխաղաղութիւն ունել».*** հեզ լինել եւ խոնարհ. եւ յամենայն ժամ դողալ եւ երկիւղիւ կալ եւ լսել բանից նորա զոր ասեն «Ցուցմ քնակեցայց, եթէ ոչ ի հեղս եւ ի խոնարհս եւ որ դողան ի բանից իմոց».**** «Մնդրեա ղխաղաղութիւն եւ երթ ղհետ արդարութեանն».***** «Ցուսոյն ակն ունել».****** մի՛ վալրապար ի սուգ եւ ի տրտմութիւն մտանել «այլ զբարիս գործել մի՛ ձանձրանալ».*******: բնակեսցես յաւիտեանս յաւիտենից յերկիրն մարդ կատարեալ եւ ի յերկրի հրեշտակ երեւեալ: Որ միայնակեաց կամի լինել եւ կուսան եւ զհարեղալութիւն յանձն առնուլ, կանոն դայս կալցի ամենայն ոք, որ ի հաւատս կացցէ, ղի ի ձեռն անարատից մեղաւորքն սրբեսցին:

* Հմմտ. Սիր. Գ. 33, Ներ. ԺԱ. 34, Դան. Զ. 18
** Մատթ. ԻԲ. 37 *** Հռ. ԺԲ. 18 **** Ես. ԿԶ. 2
***** Սաղ. ԼԳ. 15 ****** Բ Մակ. Է. 14
******* Բ Թես. Գ. 12

1 e անձէ (q անձնէ) փխ. սանձէ beq չիք ընդ b դաստուածայինն q աստուածայինն d զբանս h ի գիր B այդ r ոչ փխ. որ befq չիք ինչ

2 o ի գարքին p ի կարգին է bq բարեգործ Vz գործք d գործն ô կարոտումն փխ. կատարումն Y սիրոյ u տէր

3 l ամենայն ô ամենայն սրտէ քումմէ եւ ù յամենայն սրտէ եւ զամենայն զպատուիրան Gպատուիրանս Rhlo կատարեալ hor եւ ընդ

4 beq չիք ամենայն BCDEGHa մարդ Y գխաղաղութիւնն befq չիք ունել ô լինիլ

5 lôbekm ամենայն bdq չիք ժամ be fq զողալի s զողալ Y չիք եւ (երկիւղիւ) W երկիւղիլ Af երկիղիւ W կեալ d զբանից k չիք նորա

6 d զի փխ· զոր beq ասէ Ob յորում (W յրում) փխ. յում oû ում BCD EFGHbefq Թէ m չիք ոչ G չիք ի (հեղս) ABCDEFGHIJOPVaef kms ի հեղն lVaeſkms ի խոնարհն d չիք ի (խոնարս) ABCDEFGJK LOPQRSTUXZ ի խոնարհ

7 YWû որք R զողան FY չիք ի (բանից) d եւ խնդրնայ bq խնդրես f խնդրեաց V ընարեա փխ. խնտրեա Q երդ

8 l չիք դհետ Yo դհետ նորա Yq եւ (q չիք u) արդարութեանն b արդարութիւն u չիք յուսոյն ակն ունել L ունելով Y եւ մի

9 l չիք ի BCU այդ û չիք այլ ûbeq բարիս bq եւ մի H ձանձանալ

10 br բնակեսցեն ù յաւիտեան o երկինս d ցաւիտեանս

11 UWûacdfhklnoprs չիք ի beq չիք եւ ի յերկրի.. երեւեալ BFo ի յերկի[ր?] Jôf ի երկրի r հրեշտակք ob միայնակաց d միայնակայց ô չիք կամի

12 ô եւ կուսան եւ աբնդա լինել l ուսան CG դհաբեղութիւն lon դարբեղայութիւն Jhl դյաբեղայութիւն W դաբեղայութիւնն u յաբեղայութիւն b հարեղութիւն c դհարեղաութիւն d դաբեղաութիւն eg հաբեղայութիւն M անձն p կանոնս

13 ô ունիցի փխ. կալցի IJ յամենայն û չիք ամենայն... կացցէ Iq չիք որ ô որ հաւատացեալ իցէ եւ ի հաւատս կացցէ Ee չիք ի (ձեռն) L անարատ bcfq անաբատիցն e անհաւատիցն փխ. անարատից

14 Yûbchlopqrs մեղաւորք ô մեղաորքն d մեղօրք hl սրբեսցեն

ՃԻ. (շջշ) ԺՋ. Որ եպիսկոպոս կամի լինել առաջնորդ եւ հովիւ կամ վանական կամ անապատ շինել, եւ սաղարուխեան ցանկանայցէ կամ դաւառի կամ գիւղից կամ անապատաց, լուիցէ ինչ ասեն. ՃԱծամթիւն թէ առիւ գալցէ՝ մի՛ յաւժարեսցիսդ.* առաղնդ առնու ի վարձու՝ պահել պարտի, գուցէ տոկոսեալք պահանջի, զգոյշ հովիւ հաւտի, պատրաստ:

Իալոյ որ պէսաւոր եպիսկոպոսն աշխարհին՝ առանց նորա կամաց եպիսկոպոս ոք մի՛ լիցի: Եւ վանաց երէց կամ անապատաւոր՝ առանց դաւառին եպիսկոպոսի չիշխէ լինել:

Եպիսկոպոս ոք կամ երէց, կամ ազատ ոք ի դատաւորաց եւ կամ շինական վասն առաջնորդս կարդելոյ եւ հովիւս պատրաստելոյ եկեղեցւոյ եւ ժողովրդապետս եւ աւրէնսդիրս կացուցանելոյ. ԺԶի ծանիցեն հեթանոսք, թէ մարդիկ են նոքաս,** եւ վասն այսր

* Սաղ. ԿԱ. 11 ** Սաղ. ՓԲ. 21

1 os [ո]ր b ով ոք փխ. որ e առաջն o առաջնոր Y ովիւս eք եւ. փխ. կամ

2 cgq յանապատ uhlo լինել փխ. շինել Y ստօրութեանն hr ցանկայցէ Y չիք կամ (գաւառի) R կամ դաւառի կրկնված է

3 abcdefgkmpqs դաւառաց Yb եւ փխ. կամ o չիք կամ (դիւղից) BCDE FGH դեղից Ueq դեւղից Y դիւղի ô զէօդի f գեաւղի k գեօդից Y եւ փխ. կամ (անապատաց) Vegq յանապատաց L լըւիցեն ô լւիցէն KMQRSTXZ լուիցեն b կինչս

4 ôd չիք քէ P արիւ ẅñ առուիւ HK LQ յաւժարեսցին D յաւժարեսցի GMSTXYô յօժարեսցին q յաւժարեսցեն R յուժարեսցին e օժարեսցիս ü յօժարեսցի սիրտ ձեր տաղանդ hlo յօժարեսցին (o յաւժարեսցին) սիրտք ձեր տաղանդ աստուածոյ առնու b յաւժարեսցին սիրտք ձեր r տաղանդ աստուածոյ առնու abcdefgkmpqs չիք տաղանդ... պարտի ü առնուլ R առնուս ô առնու.թիւն û չիք ի (վարձու)

5 Q ի վարցու Y պարտի պահել ô պարտիւ H պարտ egq դուտցէ KLMO QRSTXZWôabcdefgkmpqsz տոկոսիւք Y պտհանջիցի b պահանջիցէ p պահանջեսցի NQXYdegh loq գդուշ V գոյշ Z դդոշ b եւ ուշ փխ. դդոյշ ô ըդդուշ լեր հովիւ հօտի պատրաստ լեր լայց

7 ôbegq չիք որ H գգլխաւոր r եպիսկոպոս hlo եպիսկոպոս որ աթոռին z եպիսկոպոսն է աշխարհին d յառանց կամաց նորա ոք եպիսկոպոս E չիք առանց նորա... անապատաւոր

8 E չիք կամաց ôabchklmops կամացն eg եպիսկոպոսք p ոք եպիսկոպոս մի՛ hegq չիք ոք eg լիցին n լինիցի d չիք եւ g չիք եւ վանաց երէց.... բերեն ապա դդոյշ 459-րդ էջի 4—5-րդ տողր. րերբր բնկել է ճախազաղափար օրինակից Y եւ փխ. կամ e յանապատաւոր

9 û դաւառի CDGHoûabdefhkmopq եպիսկոպոսին Xr եպիսկոպոս or լինել

10 obeq չիք ոք (կամ) b ազատք, չիք ոք (ի դատաւորաց) բացի Ycdefh klmoqrsz-ից մնացած Ջեռ-երր չուճեճ ի d ի դատօրաց û չիք ի դատաւորաց... աստուած ի սիրտս՝ էջ 456 տող 8-րդ ô դատաց Mbe fq չիք եւ

11 beq կամ ի (be չիք ի) շինականաց z եթէ վասն beq առաջնորդ befq կարգելոց ôb հովիւ be fq պատրաստելոց

12 CDH յեկեղեցւոյ G յեկեղեցոյ Ybc defhqr եկեղեցոյ ô չիք եկեղեցւոյ Ebe ժողովրդապետ q ժողովրդապետ եւ աւրէնսդիր կրկնված է H յաւրէնսդիրս Rabcfkms աւրէնսդիր VXYWp օրէնսդիր ôd յաւրէնսդիր X կացուցանել

13 HYbk մարդիկք OWôcdehlq մարդիք bcdefkmpqs սոքա GH չիք եւ hlo եւ. կամ վասն bdkq այս

իրաց կաշառ առցեն եւ կամ աչառանաւք առնիցեն եւ ոչ զճշմարտութիւն ընտրեսցեն եւ զարժանաւորն, եթէ կարի յանարգաց ոք իցէ եւ յարհամարհելոց եւ միայն նախանձաւոր սրբութեանն եւ աւրինացն է, յառաջ կալցին։ Լուր, զինչ ասեն. «Զլիմարս եւ զանտոհմս աշխարհիս ընտրեաց Աստուածն.* եւ «Ցարուսցէ ղազքատս յաղբեւաց նստուցանել ընդ իշխանսն,** զի յամաւթ արասցէ զամբարտաւանսն եւ զհզաւրս, քանզի «Մարդ ի դէմս հայի, իսկ Աստուած ի սիրտս։*** Եւ նոքա կաշառաւք եւ աչառութեամբ զանարգեալս մեղաւք եւ զպղծեալս աւրինացն, որպէս ասէ Պաւղոս, եկեղեցւոյ դատաւորս նստուցանեն վասն կորուսիչ արծաթոյն;**** Տալիք կաշառոյն անիծեալ լիցին,***** որպէս խաչահանունքն, որ ետուն կաշառ պահապանացն, եւ ընդ Սիմոնի կախարդի, որ արծաթով եւ ընչիւք կամէր ստանալ լաւաքելոցն զշնորհս

* Ա. Կոր. Ա. 27, 28 ** Հմմտ. Ա. Թագ. Բ. 8 *** Ա. Թագ. ԺԶ. 7
**** Հմմտ. Ա. Կոր. Զ. 4 ***** Հմմտ. Բ Օրէնք Իէ, 25

1 f *կաշառոց են* z *կաշառս* c *առեն* ehlq *ա[ռ]ցեն* bq *չիք կամ աչառանաւք առնիցեն եւ* KL *աչաբանաւք* p *չիք առնիցեն* BCDEHacefoqr *զճշմարտութիւնն* Gkms *ճշմարտութիւնն* OYWdp *ճշմարտութիւն* n *ճշմարտութեամբ*

2 J *ընտրեսցէ* d *խնդրեսցեն* ւիխ. *ընտրեսցեն* HY *չիք եւ* hlor *զարժանաւորսն* o *զանարժանաւորսն* z *եթէ եւ.* lJLMQRSTXYZôdp *առնարգաց* Kb *անարգանաց* OWf hl *յանարգանաց*

3 IJKLOQSTYZôk *արհամարհելոց* MR XW *արհամարհելոց* befq *եւ ի յարհամարհելոց* IJMQSXWôcdn *որբուբեան* b *սրբութեամբ*

4 Vhl *յօրինաց* YW *օրինաց* bq *չիք է ô առաջ* Xôd *կալցեն* Y *ասէ* d *ասէ գիր թէ զիմարս* e *զիմարս*

5 b *զանմտոհմս* bq *աշխարհի* h *յարուցանէ* bq *չիք եւ յարուսցէ զաղքատս յաղբեւաց* F *յաղքատս*

6 oo *աղբեւաց* I *յաղբերաց* bq *նստուցեալ* c *նստուցանէ* a *իշխան ô իշխանս ընդ իշխանս* IQVô *ամօթ* H *յ[ամ]աւթ*

7 O *զանբարտաւանն ô հզօրս* Y *զհպարտս* (h *զհօրս*) փխ. *զհզաւրս* q *ի զեմն*

8 b *ի սիրտս հայի* d *ի սիրտն* o *ի սիրս* u *եթէ ոք* փխ. *եւ նոքա* p *եւ նոքա զանարգեալս մեղօք եւ զպղծեալս աւրինացն կաշառաւք եւ աչառութեամբ*

9 ô *զանարգեալ* r *զանարգանս* ou *պղծեալս* Y *օրինօք* bq *անօրինաց* blo *աւրինաց* e *յօրինացն* d *անաւրէնութեամբ* û *չիք աւրինանց... պաւղոս* X *(որպէս ասէ պօղոս)* այդպես

10 M *յեկեղեցւոյ* beq *յեկեղեցոյ* Yôacd fhoprs *եկեղեցոյ* abcdbklmopq rs *դատաւորս* W *սպասաւորս* փխ. *դատաւորս* u *չիս վասն... կաշառայն* ms *կորուսիլ* e *կորուս* p *կորուսեալ տալիք արծաթոյն եւ կաշառոյն*

11 km *կաշառոցն* b *կըշռոյն (*q *կշռոյն)* փխ. *կաշառոյն* Y *անիծեալք* bq *լինիցին* d *եղիցին* bcdefhklmop qrs *որպէս եւ* X *խաչահանօղքն* W *խաչահանքն* ô *զխաչահանուացքն* u *խաչահանուքն* b *խաչայհանողքն* d *խաչահանուքն* q *խաչահանողքն*

12 բացի abcdefhklmopqrsz-ից մնացած Ջեռ-երը *չուենե՞ որ* ôb *կաշառք* p *կաշառս* u *պահապանաց* q *պահպանացն* o *չիք եւ ընդ սիմոնի* b *ըստ* փխ. *ընդ* բացի BCDEFG Hbcdefg-ից մնացած Ջեռ-երը *Սիմոնի* Q *սիմոնէ* dep *կախարդին* UY *չիք կախարդի*

13 ô *չիք որ* hlor *չիք եւ* d *վաճառել* փխ. *ստանալ* IJKLMQRSX YZôbhlo *առաքելոցն* Fû *յառաքելոց* V *յառաքելուցն* n *յառաքելոյն* ô *զշնորս* d *զշնորն առաքելոցն*

սրբոյ հոգւոյն* եւ առնելիք կաշառոյն նզովեալ լիցին ի Տեառնէ. կարասին, զոր կաշառ առին, ընդ Ցուդայի կաշառին համարեալ լիցի, զոր վասն Տեառն մատնութեան առ.** եւ երկպառակիկ դարձաւցեն անդրէն։ Տալիքն չիշխեն առնուլ, որպէս խաչհանունքն զագարակն գնեցին, այլ ի կարաւտեալս բաշխեսցեն։ Եւ եպիսկոպոսն եւ երէցն, որ վասն այսր իրաց կաշառս առցեն եւ կամ վասն ինչ եւ է իրաց, ոստ գրեցելոցն, թէ՝ «Կաշառ կուրացուցանէ զսիրտս իշխանաց»***, եւ դարձեալ «Կաշառ ի վերայ իրաւանց մի՛ առնուցուս»****, եւ «Ճշմարտութիւն ի ձեռն արծաթոյ քարշեցաւ». յամենայն ժողովոյս նզովեալ լիցին եւ լիշխանութենէն եւ ի քահանայութենէն մերժեսցին ի բաց։ Զոր կաշառն առին ընդ

* Համմտ. Գործ. Ը, 17, 18

** Համմտ. Մատթ. ԻՀ, 9, Ղուկ. ԻՌ, 5, 6 *** Բ Օրենք. ԺԶ, 19. Սիր. Ի, 31 **** Սաղ. ԺՒ, 5

1 IJu *սուրբ* ôabcefkmpqs *հոգոյն* (emkps *հոգւոյն*) *սրբոյ* UXYZ hlo *հոգոյն* d *չիք սրբոյ հոգւոյն* Eo *առնելիք* Yd *առնոզք* u *առնոզր* IJûabcdelkmpqs *կաշառին* ABCDE FGHP *կաշառուն* YW *նզովեալք* b *նզովիցէ* q *նզովեսցի* k *չիք նզովեալ... առին* e *լինի* bq *չիք լիցին*

2 d *ի քրիստոսէ* ılիս. *ի աեասնէ* h *տկարասցին* (qr *կարասցին*) փխ. *կարասին* z *զկարասին* FY *որ* Y *կաշառս* r *կաշառին, չիք առին* A *ընդ յուզայի ձախ լուսանցքում* ô *ուզայի* hq *չիք ընդ յուդայի* c *կաշառոյն* բացի dehkmoprsz-ից մնացած Ձեռ-երը *չունեն կաշառին*

3 ô *չիք համարեալ* hefq *լիցին* b *չիք զոր* cmps *տեառնն* Yefhoqr *մատնութեանն* Wûbeq *էառ* r *երկպատիկք*

4 Xb *դարձուցանեն* u *դարձուցանէն* Y *դարձուցին* ac *դարձուսցէ* ú *տալիք* d *տուօզք* o *իշխեն* u *չիշ[խ]են* A *խաչահանուքն* BCDEFGH *խաչահանունան* W *խաչահանքն* ô *զխաչահանունքն* ú *խաչահանուք* b *խաչյհանունքն*

5 u *զագարակ* BF *այդ* kmps *այդ* (d *եւ.*) փխ. *այլ* V *ի կարօտեալսն* KLMQRTX *բաշխեսցին* d *բաշխեցին*

6 ú *արգ* փխ. *եւ* ôps *չիք եւ (եպիսկոպոսն)* oúeq *եպիսկոպոս* udz *կամ* փխ. *եւ (երէցն)* ôd *էրէց* û *երեց* bd *չիք որ* Kbq *այս* փխ. *այսր* bq *իրացս* hkmps *կաշառ* Z *չիք կաշառս... զրեցելոցն թէ* a *տացեն* փխ. *առցեն*

7 ûkmps *չիք եւ (կամ)* KLMQRST XYô *չիք կամ* abcdefhklmopqrs *չիք վասն* abefhkopqsz *գինչ* Yôe *իցէ* փխ. *է* Hû *չիք է* d *ընդ* փխ. *ըստ* u *չիք ըստ* IJKLMQRSTXYZôûad efhklmnopqɔ *գրեցելոյն* b *գրելոցն* c *գրերելոյն* û *չիք թէ* b *կաշառք* ú *կաշառս ի վերա իրաւանց մի առնուք կաշառ կուրացուցանէ զսիրտ գաատւորաց* փխ. *կաշառ կուրացուցանէ.... մի առնուցուս՝* առղ 9-րդ BCDEFGHKUZacr *կուրացուցանէ* Y *կուրացուցանէր* b *կուրացուցանեն*

8 AIJOPUVWôbdekmnpqrs *զսիրտ* b *գատաւորաց* փխ. *իշխանաց* ô *չիք եւ դարձեալ.... առնուցուս*

9 d *իրաւանց նա ոչ առնու ի իրանց* փխ. *իրաւանց* bq *չիք մի* befq *առնուս* Y *զի* փխ. *եւ* Yefhoqr *ճշմարտութիւն* ú *չիք եւ ճշմարտութիւնն... որպէս ընթանան՝* էջ 458 mnղ 7-րդ efq *արծաթոյն* a *արծոյ* (b *արթուն*) փխ. *արծաթոյ*

10 I *զարշի* de *զարշեցաւ* բացի abcfhklopqrsz-ից մնացած Ձեռ-երը *քարշի* ô *ամենայն* h *ժողովս* beq *նզովին, չիք լիցին* IJKMQRST YZôe *իշխանութենէն* H *յիշխանութիւնն* hl *յիշխանութենէ* b *եւ ի*

11 H *չիք ի (քահ-թենէն)* o *զարքից* փխ. *եւ ի քահանայութենէն* FKL MSTXZ *մերժեսցի* dhl *մերժեսցեն* ôe *ի բաց մերժեսցի* bdn *կաշառ* h *չիք առին, ըստ* փխ. *ընդ*

Դէեզի բորոտի գողաւնան համարեսցի, անէծք մարգարէին ի վերալ նորա եղիցին, քանզի ի ձեռաց դիտին խնդրելոց է զարիւն ղաւրացն, այլ զարժանաւորսն խնդրեալ գտցեն։ Լուարուք մարգարէին. «Ձեռք իւրեանց յանաւրէնութեան են եւ աջ նոցա լի է կաշառաւք»* «Ծնուր նոցա, Տէր, ըստ գործս անաւրէնութեանն»**, Զի եթէ հիմն եւ գլուխն հաստատուն, ապա եւ միջինքն ոչ ի վերալ աւազայլ։ Կառավար արբեալ՝ կաղքն ընդ որպէս ընթանան։ Նաւավար ի քուն՝ նաւն երագ ծովածուփ։ Հաշնարած յոլլ՝ խաշինքն զվնասու խոտ ճարակին։ Զի եթէ առաջնորդք աւրինացն հաստատուն եւ ճշմարիտ՝ ապա եւ կարգեալքն ընդ նոքաւք առաւելապէս ոչ սալթաքեալք։ Եւ եթէ խարխխին անշարժ՝ շինուածն

* Սաղ. Իե, 10 ** Սաղ. Իէ, 4

1 hlo գեհեգայ kmpqs գեհեգի r բեհեղեայ փխ. դէեզի dblo բորոտին A սկզբնապես գողն օսին լուսանցքում ուղղված գողաւնան LY գողուշնան I գաւղոսն JQô գողաւսն afkms գողաւնս op գողուշնս beq գողանաս hlor գողին c գնաւղըսն փխ. գողաւնան IJKLMOPQ RSTVXYZWbefkmpqs անէծքն

2 a նորին bq նոցա Yacdmps եղիցի d գի aeq չիք ի R գիտին r եղիցին գրեւլոց փխ. գիտին խնգրելոց Y արիւն

3 B այգ b արժանաւոր b խնգրել d արդ լուարուք befq գմարդարէին bd մարգարէին որ ասէ քէ (b չիք քէ)

4 M ձեռօք q իւրոց BEFadkrs յանաւրէնութենէն D անաւրէնութէնէն r յայ beq աչք փխ. աչ GH են փխ. է

5 ABEFOPUVacfknrz կաշառով lo կաշառոչ b չիք կաշառաւք բացի chl oprz-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն տէր a չիք ըստ ahl ղործս QRSTX YZô նոցա ըստ գործս (Xo գործոց) նոցա (K նոցա) փխ. ըստ գործս

6 bcdefq քէ z հիմն X գլուխ beq եւ ապա abcdefhklmopqrs չիք եւ (միջինքն) abkqs միջիքն d միջինք r որ փխ. ոչ p չիք ոչ

7 eq աւազոց b կառայվարն բացի AW-ից մնացած Ձեռ-երը կառաւար Y կառ նորա փխ. կառքն bq որպէտքն de որպետք GHKLMOQR STVXZWôûl որպէս Y որո փխ. որպէտ

8 ü նաւավարք bq նաւ h ծուփածուփ u ծովածուփ լինի Wp խաշնարածքն û հովիւ ծոյլ be ոչս (q յոյս l յայլ) փխ. յոյլ ü խաշանց խոտաճարակ վնաս մահու. dq խաշինք b խաշինքս

9 A սկզբնապես գմահու, ուրիշներր աջ լուսանցքում ուղղել են գվնասու. պահեցիկք գվնասու ձևիր. որովհետև կանոնագրքի մի ճեղքուլն պատառիկի (IX—X դդ.), հատվածպատառիկան հատվածում հանդիպում ենք նույն բառին a գվնաս be վնասի cdfkmpqs գըվնասի h վնաս lo վնասու JKLS Tô գվնասու մահու MRUX գմահու գվնասու Y գմահու վնասակար B սկզբնապես գմահու, ապա ուղղել են գվնասու Y խոտս h ուխտ փխ. խոտ JKLMQRSTXYZon ճարակէն Udeq խոտաճարակին h ճարակէին û չիք գի եթէ befq քէ Y յաւագնորդք uhl աստղնորդ oû օրինաց q տնաւրինացն

10 c հաստատունք e հաստատուն են եւ KLMQRSTXYZô ճշմարտիւ acdef hklmopqrs ճշմարիտք b ապա ճշմարիտք եւ ապայ u ճշմարիտ պարտի լինել ապա ubfq կարգեալք

11 bq տա թագեալք փխ. սայթաքեալք û չիք եւ եթէ bq չիք եթէ ô անժարժ DH շինուած Wehlo շինուածքն bd շինուածք

ոչ դետավէժ։ Եթէ հովիւն քաջ՝ հաւան ոչ գազանակուր։ Եթէ դէտն ղդոյշ եւ արթուն՝ ապա գաւրքն ի խաղաղութեան եւ ոչ խողխողեալ։ Մանզի դուք, վարդապետք, դէտք ժողովրդեան, աւրինակ էք աշխարհի, ընդ ձեզ հալեցեալ՝ զուսումն ձեր յառաջ րերեն. ապա
5 ղդոյշ։

ՇՂԱ (ՇՁԻ) Ժէ. Եթէ ոք նշխարս մարտիւրոսի կամի դնել, առանց եպիսկոպոսի աշխարհին՝ մի՛ դիցէ։ Զլիշատակս մարտիւրոսաց եւ զժողովս՝ առանց եպիսկոպոսին հրամանի մի՛ ոք իշխեսցէ առնել։ Եւ եթէ ոք ի սարը տեղեացն մարտիւրոսս բերցէ, առ եպիսկոպոսն բերցէ
10 վկայաթիւամբք եւ թղթովք եպիսկոպոսացն՝ ուստի եբերն. եւ իւրեանց եպիսկոպոսին հրամանաւ դիցէ՝ ուր արժանն է դնել։

Եթէ ոք սեղան կամիցի կանգնել տէրունական խորհրդին, առանց եպիսկոպոսին մի՛ ոք իշխեսցէ կանգնել։ Բայց նշխարացն յանուն, դոր բերին, մեծապէս տաւնախմբեսցեն յամենայն տարւոջ

1 Y դետնավէժ u դետավեժէ u չիր եթէ ub հովիւ h որ փխ. (հաւատն) ոչ u զոզանակուր b գազանա Z չիք եթէ դէտն... ապա beq դետն (d տգետք) փխ. դէտն

2 hlor գդուշ եւ արթուն է դէտն DG HKMQRYhepq ղդուշ o չիք զդոյշ եւ., եւ փխ. ապա d ապա եւ զօրքն u զօրք d չիք ի, խաղաղական J ի խաղաղութիւն Y ի խաղաղութիւնն bq խաղողեալ (R խաղխաղեալ) վխ խողխողեալ

3 abcdehklmopqrs ագէաք f դետք Uû չիք դէաք acdmps ժողովրդականաց k ժողովրդոց betq եւ աւրինակ Q աւրինակէտք Y օրինակք

4 Y չիք էք hlor եւ ընդ d հալեալ DH ձեզ o առաջ befq բերիցեն r բերան d չիք ապա ղդոյշ

5 MQûelq գդուշ Y գդուշ լեր o զդոյշ լեր b ղդուշութեամբ

6 r ոչ փխ. ոք Qeq դնշխարս Yôabcd efghklmopqrsz մարտիրոսաց բացի ABE-ից մնացած Ձեռ-երր մարտիրոսի DGH չիք առանց.... եւ զժողովս՝ տող 7-րդ

7 û աշխարհի Vacdhklmoprsz դնիցէ u դիցի յիշատակ b դյիշատակ Vg մարտիրոսացն z դմարտիրոսացն բացի Aakm-ից մնացած Ձեռ-երր մարտիրոսաց Eôûbq ժողովս

8 Wôûd եպիսկոպոսի MQbd հրամանին cp հրամանաց q միտք փխ. մի ոք b չիք ոք ûknps չիք եւ b քէ

9 r չիք ոք befgq տեղեաց d տեղաց EJKLMPQRSTUVXZômns մարտիրոս BCDFGHIOYWûbcdefgh klopqr մարտիրոս az մարտիւրոս ôû չիք առ.... բերցէ q եպիսկոպոս ABCDEFGOR բերիցէ H բերից n բերցեն b չիք բերցէ

10 ûbdefghklmopqs վկայութեամբ beq իւրով (g իւրովք) փխ. եւ (թղթովք) e քառովք H քեթեւովք փխ. թղթովք udps եպիսկոպոսաց û եւ եր

11 û իւրեան q իւրոց bq եպիսկոպոսն d եպիսկոպոսի lJbq հրամանն Vebklmpqz հրամանաւն d հրամանօն hlor դիցեն IJKLMQRSTX YZûdefkq արժան է oz արժանի է hlor եւ արժան է F չիք է

12 aceg եթէ-ից առանձին ոդված համապատասխան №-ով Y եւ եթէ DGHkmpqs կամի E կամիցէ ô կանգնել, չիք տէրունական W խորհրդոյն dkmpsz խորհրդոյն

13 û եպիսկոպոսի hlor չիք ոք abcdeig hloqrz ի նշխարացն E դնշխարաց q ի նշխարաց

14 IJKLMQRSTXYZôûefgkmps անուն bq անունն E յան[ուն] բացի abc defghloqrz-ից մնացած Ձեռ-երր չունեն դոր բերին ôr տօնախմբեսցին q տաւնախմբեսցին hlo տօնախմբեսցեն b տաւնախնպեսցեն d խմբեսցին փխ. տաւնախմբեսցեն ôkmnps ամենայն Yôabcdefglq տարւոջ kmps տարւոյն û տարւոյ

յաւր բերելոյն. եւ պատուոյ եւ սրբութեան զգոյշ, զի մի ի ցասումն միտեալ սուրբ ճգնաւորացն որ վասն Ք՛րիստոսին չարչարեցան, ցասումն աշխարհի հասցէ փոխանակ բարեխաւսութեան։

ՇՂԲ (ՇՁԸ) ԺԸ. Եթէ վարդապետի ուրուք զաշակերտ կամ զժողովրդական կամ զքահանայ նզովեալ իցէ կամ բանադրեալ կամ կապեալ բանիւ վարդապետութեան, այլոց տեղեաց վարդապետ կամ եպիսկոպոս կտմ երէց մի իշխեսցէ զանիծեալն աւրհնել եւ զբանիւ կապեալն լուծանել, բայց եթէ հաւատովք եւ ի սէր հոգեւոր յուղղութիւն եկեսցէ. ապա խաղաղասէր վարդապետն բարեսէր խրատու բարեխաւսութիւն արասցէ հնազանդեցուցանել ընդ բուն վարդապետաւն. վասն զի «Մի է Տէր ամենեցուն, մի հաւատ, մի մկրտութիւն».*

* Տե՛ս. Դ, 5

1 ô աւուր befgq յաւուր kms աւր p օր z զաւր Ն. Ակինյացի ուղղումն է befgpq բերելոցն d բերել E չիք եւ (պատուոյ) IKLMRUZW պատուոյ bq չիք և պատուոյ... չարչարեցան Y սրբութեանն MQYd egp զգուշ R զգոյշալի, չիք զի STô զի ի մի ի dhlor չիք ի u ըստ պատշաճի եւ տօնի իւրեանց փխ. յաւր բերելոյն... փոխանակ բարեխաւսութեան՝ տող 3-րդ

2 Idimr մտեալ Sô միտեցեալ eg չիք միտեալ սուրբ... չարչարեցան ցասումն E ճգնաւորացս f ճգնաւորաց Ynr որք Hd չիք որ IJKYWôɔcdfh klmopsz քրիստոսի Y չարչարեցան վասն ցասումն

3 b եւ ի դիպուածն q եւ[ի դի?]պուածն փխ. ցասումն b յաշխարհի LRZ ps բարեխաւսութեանն K բարեխաւսութեանն T բարեխոսութեանն Y բարեխօսութեանն d բարէխաւսութեամբ r բարեխօսութեամբ b բարէխաւսութեամբ սուրբ մասին մարտիրոսաց

4 Hacdf վարդապետ bq վարդապետք g չիք եթէ վարդապետի.... յաւիտենից ամէն՝ 466-րդ էջի 4-րդ տողը. թերթերը ընկած են եղել նախաղաղափար օրինակում, որից արտագրել են այս Ձեռ-ը H իւրուք ÕẄ զաշակերտս օü աշակերտ b զաշակերտք HXûb ժողովրդական

5 Oûb քահանայ Unr զքահանայն ô զքահանայի W նզովեսցէ, չիք իցէ Yb չիք կամ կապեալ

6 Y վարդապետութեանն bbklmop qrs վարդապետութեամբ A այգոց B—Zoûanp այլոյ kms զայլոյ bdp տեղաց

7 Y եւ փխ. կամ abcdefq մի (b կամ) աւրհնեսցէ զանիծեալն եւ մի իշխեսցէ l զանիծեալնն r օրհնեալ abcdefq չիք եւ Un չիք եւ զբանիւ... լուծանել ou բանիւ p կապելոյ bq կապեալ kms կապեալն

8 Vûdz արձակել փխ. լուծանել ûk mps քէ Y հավատով բացի abcdefh loqrz-վց մնացած Ձեռ-երր չունեն ի W սիրով u հոգեւոր սիրով befq եւ յուղութիւն (f յուզդութիւննն) MU Vôkmprs ուղղութիւն Q յուղութիւն a յուղդութիւննն c յղութիւննն W յաղթութիւննն փխ. յուղդութիւն

9 kmps ածիցէ փխ. եկեսցէ ô չիք բարեսէր... ընդ բուն b բաբէխաւսութեամբ q բարեխաւսութեամբ d բարեխօս

10 befq հնազանդէ L չիք ընդ befq չունեն ընդ բուն.... ապա եթէ երէցն՝ 463-րդ էջի 3-րդ տողր. այս հատվածը b-ում րնկել է, իսկ befq-ում ընդօրինակված է սյակասավոր. որը այդ Ձեռ-երում պատանում է մի քանի անգամ, սյդ պատճառով էլ b-ի գրիչը գրում է պակասեցէ իսկ f-ի գրիչը Ձեռ-ի 237 բ էջի ձախ լուսանցքում գրում է. ի հոս պակաս շատ կայ r չիք բուն ô [վարդապետ]աւն u վարդապետին

11 kps չիք վասն s չիք զի, զմի, û չիք է o տէրն kms մի հաւատ մի պատիւ մի մկրտութիւն p չիք մի հաւատ Y եւ մի մկրտութիւն

մի պատուիրանք են առ ամենեսեան եւ միում յուսոյ ակն ունիմք, պարտ է զնոսն միաբանութիւն պահել յամենայն եկեղեցիս. զարժանաւորս աւրհնութեանն միաբան աւրհնել եւ զոչ արժանիսն միաբան ըմբերանել եւ պատուհասել. Զի ի միաբանութենէ ամենեցուն եւ քարոզութիւնն հաստատուն լիցի եւ հաւատարիմ ամենեցուն, ըստ տէրունական բարբառոյն, թէ՝ «Ցայսմ գիտասցեն զձեզ, թէ իմ աշակերտք էք, յորժամ միաբանիցէք եւ զմիմեանս սիրիցէք»։***

ՇՂԴ (ՇԶԹ) ԺԹ. Եթէ ոք ի մծղնէութեան գոցի կամ երէց կամ սարկաւագ կամ ի հաբեղայից՝ քահանայութիւնն լուծցի, աղուեսդրոշմ ի ճակատն դիցի եւ ի տեղիս ճգնաւորաց յապաշխարութիւն տացեն։ Ապա թէ դարձեալ ի նմին գոցի, զչիղան զերկոսեան կտրեսցեն եւ ի գողննոց տացեն, զի «Մարդ ի պատուի էր եւ ոչ իմացաւ»*** Ոնոյն պատուհաս եւ աբեղայիցն։ Ապա թէ արք կանամբք եւ որդ-

* Հմմտ. Բ Մակ. է, 14 ** Յով. ԺԳ, 35 *** Սաղ. ԽԸ, 13, 21

1 z պատուիրան ud չիք են Q ամենեսեանն d ամենայն Uacdn միոյ u միով յուսով

2 Mac միաբանութիւնն OW միաբանութեամբ Sôkm ամենայն l չիք յամենայն... աւրհնութեանն OV Wdh յեկեղեցիս

3 U արժանաւոր ahor զարժանաւորսն CDGHIMQSZWôûdhkmops աւրհնութեան Y չիք աւրհնութեանն r միաբան օրհնութեան Y օրհնել միաբանութեամբ P միաբան... պատուհասել ձախ լուսանցքում r չիք աւրհնել եւ HQZûh ոչ Qh դարժանիսն u արժանաւորս

4 hlo ի միաբանութենէն c ի միաբանութեանն է H չիք ի

5 H է փխ. եւ (քարոզ-) CDGHûn քարոզութիւն IJQSWo քարոզութեան MOPRTVZ քարոզութեանն A եւ քարոզութիւնն... ամենեցուն աջ լուսանցքում achlor լիննիցի

6 Y չիք ամենեցուն KLMQRSTX YZô բանին A յայմ Hodr այսմ achlor ծանիցեն (d ծանիցին) փխ. գիտասցեն Y գիտասցեն ամենեքեան զձեզ

7 X չիք զձեզ kmps զձեզ մարդիկ թէ իմ աշակերտք էք եթէ սիրէք (p սիրիցէք) զմիմեանս եւ ընդ միմեանս միաբանիցիք (ps միաբանեցէք) d աշակերտ

8 Yo զմիմիանս o միմեանս SUl սիրեցէք F չիք սիրիցէք c սիրիցէք եւ այս աւրէն է

9 m թէ Y ի մծղնութեանն û կամ աբեղա կամ երէց կամ սարկաւագ

10 Yô եւ փխ. կամ LMQRSTZ ի հաբեղայիցն Ycr ի (r չիք ի) յաբեղայից dhklmnops ի (hlo չիք ի) աբեղայից IMOQSXWdln քահանայութիւն û քահանայութենէ o զկարքն փխ. քահանայութիւնն kmps եւ աղուեսդրոշմն (p աղուեսդրոշմ) Y աղուէշդրոշմ ad աղուեսդրոշմն h աղուեսադրոշմ l աղուեսայդրոշմ kms չիք ի (ճակատն) û ի ճակատ

11 o դիցէ û ի տեղի BCDEFGHR Xac ճգնաւորացն IJûdhklmnop rs ապաշխարութիւն o ապաշխարիցէ W չիք տացեն

12 kmps եւ ապա GHLUhlnorz եթէ ER զչիլսն û չիլսն GHLMQRST XYZ երկոսեան o երկոսեանն achlo զերկոսին d երկոսին km ps զերկոսեանն r բ–ուսին H կտրեսցեն փխ. կտրեսցեն K չիք եւ

13 Q ի կողննոց Xcd ի գողննոցն KL QSTZ զի ի մարդ ի I ի պատու do ի պատիւ

14 kmnps նոյն o այս փխ. նոյն ù չիք դոյն... աբեղային CG հաբեղայից DH հաբեղային o աբեղայից dhkl mops աբեղայիցն IVXûhlorz եթէ Y չիք թէ k որք (d ոք) փխ. արք r կանամբ GIJKMQSTVYWôachk lmoprs որդովք d որդով

ւովք գտցին յաղանդին, զարանցն եւ զկանանցն եւ զիրագէտ մանկանցն զչիղան կտրեսցեն, աղուեսզրոշմ ի ճակատն դիցեն եւ ի գողենոց սացեն յապաշխարութիւն. եւ մանկունքն որ չեւ իցեն գիտացեալ զպղծութիւննն, կալցին եւ սացին ի ձեռս սուրբ պաշ-
ɔ ուաւնէից Աստուծոյ, որ սնուսցեն եւ ուսուսցեն զնոսա ի հաւատս ճշմարիտս եւ յերկիւղ Տեառն։

ՇՂԴ (ՇՂ) *Ի. Եթէ լուրուք ժողովրդի չարագործ գացի եւ երիցունքն գիտիցեն եւ ոչ յայտնեսցեն եպիսկոպոսին, եւ յորժամ քննին լինի՝ ի վերայ հասանիցեն եւ ճշմարիտ իցէ, եւ գիտէր երէցն աւուրբք*
10 *եւ ամսովք ժամանակաւք զգործս նոցա եւ ոչ բողոքեաց եպիսկոպոսին, զմծղնէիցն զպատուհասն զոր եդին կանոնք՝ կրեսցեն. եւ երիցունքն զերիցուքիւնն մի իշխեսցեն պաշտել ի կեանս իւրեանց,*

ł o *դտցի* u *գտցեն* ac *զոյին* փխ. *գտցին* ökmps *ազանդին* o *զարաբանց* բացի Vkmpsz-ից մնացած Ձեռ.-երը *զարանց* û չիք *զարանցն... մանկանցն* acdhklm.ıo *զկանանց* r *կանանց*

2 Pc *մանկանց* d *դիրօազէտ* hlo rz *մանկաւոյն* ER *զչիւղն* OW *զչիւղքըն* û *չիւղն* Y *ազուէչզրոշմ* dk ms *ազուեսզրոշմն* h *ազուեսազրոշմ* l *ազուեսայզրոշմ* kms չիք *ի* Y *ի ճակատն* u *ի ճակատ*

3 Yd *ի* (d չիք *ի*) *գողենոցն* km *ի գողենոցս* Y *տայցեն* s *ստացեն* IJoû kmps *ապաշխարութիւն* Q *որ* փխ. *եւ* ln *մանկունքն* d չիք *որ* kmps *մինչեւ* փխ. *որ չեւ* a *ոչ երեւիցեն* փխ *որ չեւ իցեն* û *չեւ եւս իցեն* I *չիցեն* փխ. *չեւ իցեն*

4 FIKLMQRSTVXYZWôdhlnpz *զպղծութիւն* û *պղծութիւն* o *պղծութիւնն* DGHdn *տացեն* Y *տայցեն* kms *տարցին* acd *ի ձեռն* d չիք *սուրբ* M *պաշտոնից* n *պաշտաւնէիցն*

5 DG *սնուսցեն զնոսա* d *սնուցանեն* û չիք *որ սնուսցեն* d *ուսուցանեն* HR չիք *եւ ուսուսցեն*

6 Y *ճշմարտութիւնն* hkmrs *ճշմարիտ* Qôlmp *երկիւղ* ks *երկեղ* Y *յերկիւղիւ* û *զերկիւղ, աստուծոյ* փխ. *տեառն* o *տեառն կացցեն*

7 d *թէ* ô *եթէ ոք ուրուք* բացի ABEF OPUYWac-ից մնացած Ձեռ.-երը *ուրուք* d *ժողովուրդ ի չար գործ* IJû *չարագործ գտանիցի ժողովրդի* ôkmps *երիցունք գիտասցեն* û *երեց գիտէր*

8 Yo *յայտնեսցին* u *բողոքեալ* փխ. *յայտնեսցեն* o *եւ եպիսկոպոսին եւ* u չիք *եւ (յորժամ)* ô *որժամ* kps *քննեն* m *քննեսցեն* û *քննեալ* բացի BCDEFGHz-ից մնացած Ձեռ.-երը *քննին* BCDEFGH *լիցի* kmps *լինիցի* IJKLMOPQRSTVX YZW *լինին* û *ստուգեսցեն* փխ. *լինի* ô չիք *լինի ի վերայ հառաջնիցեն*

9 û չիք *ի վերայ հառաջնիցեն... զմծղնէիցն՝* ıտող 11-րդW *ի հասանիցէն* hl *հասանիցէ* R *հատանիցեն* z *եթէ* փխ. *եւ (ճշմարիտ)* hl չիք *եւ ճշմարիտ իցէ* d *հասանիցին իցեն եւ գիտիցէ* ô *ճշմարիտն իմասցեն որ էրէ[ցʔ[րագում ժամանակօք* փխ. *ճշմարիտ... ժամանակաւք* achlo *զիտիցէ* r *գիտէ*

10 d *կամ* փխ. *եւ (ամսովք)* VWkp *ամսօք* os *ամսաւք* d *ամսով յառաջ ժամանակաւք* hl *ամօք* փխ. *ամսովք* BCD FGHJLSWckmnps *եւ ժամանակաւք* ô *յառաջ գիտէր եւ ոչ բողոքէր* փխ. *զգործս նոցա եւ ոչ բողոքեաց* c *բողոքեսցէ*

11 CHacdlp *զմծղնէիցն* ô *այլ զմծղնէիցն* BCDEG·IMVYôacdhlloprs *պատուհասն* u *կանոնք զոր եդին պատուհաս կրեսցէն եւ երեց* d *կանուքս* achklmoprsz *կանոնքս* ô *երիցունքն կրեսցեն*

12 IJ *երիցունք* CDFGHIJMQSXW dıı *զերիցութիւն* ôû չիք *զերիցութիւնն* kmps *մի իշխեսցեն զերիցութիւնն* û *իշխեսցէ* Y *առնել* փխ. *պաշտել* ôr չիք *ի, զկանոս*

դի միւս երէցն կամ վանական որ կալ ի տեղիս նոցա, ընդ նոսա հայեցեալ՝ ճշմարիտ հովուեսցեն ժողովրդոցն։

Ապա եթէ երէցն ասիցէ ցեպիսկոպոսն եւ վկայութեամբ յայտ առնիցէ, եւ եպիսկոպոսն կամ կարասի առնուցու եւ ծածկիցէ կամ 5 *տչառիցէ, եւ վկայութեամբ յայտ եկեսցէ, թէ արդարեւ եհաս յականջս նորա բողոք երիցանցն եւ նա արհամարհեաց զպատուիրանս Աստուծոյ եւ կորուսեալոցն խնդիր չարար եւ չեղեւ նախանձախնդիր եւ վրէժխնդիր աւրինացն Աստուծոյ, անկեալ կործանեւ՝ի յանթողոյն, եւ երէցն անպարտ եղիցի։*

Ապա եթէ եպիսկոպոսն չանացաւ եւ վրէժխնդիր եղեւ, եւ 10 *երիցունքն եւ այլ մարդիկն վկայեսցեն զաշխատութենէ եպիսկոպոսին որ զչարագործն յայտ արար իշխանութեան ուրուք, եւ իշխանն, որ էր յաշխարհին եւ գեաւղջ ուրուք աւագ, նախարար՝*

1 H *դմիւս* փխ. *դի միւս* XY *միւս* acd hkloprs *մի Լւս (z մեւս)* փխ. *մի ս* dm *էրէց* kps *երէց* û չիք *միւս երէցն կամ* ô չիք *երէցն* I *վանականն... հովուեսցեն* պատուված լինկած է ù *ի տեղի*

2 ô *հայեսցեն* oaops *հովեսցեն* d *հովեսցին* u *ժողովրդոց* n *ժողովրդոցն*

3 acdp *թէ* beq *պակասիցէ* փխ. *ասիցէ* ô *եպիսկոպոսին* b *եպիսկոպոսն* q *յեպիսկոպոսն* hl չիք *եւ* û *եթէ եպիսկոպոս ոչ ունկն ժառոյց եւ ծածկեաց եւ չեղեւ նախանձախնդիր եւ վրէժխնդիր օրինաց եպիսկոպոս անկեալ կործանեսցի աթոռոյն եւ երէց անպարտ եղիցի* փխ. *ապա եթէ երէցն... անպարտ եղիցի՝* 9-րդ տող b *զվկայութեամբ յայտն* W *յայտնի ասցէ*

4 p *արասցէ* փխ. *առնիցէ* abcdefhlo qr չիք *կամ (կարասի)* H *կամակարասի* br *կարասցի* d *առնիցու* a *առնիցէցու* hl *ծածկեսցէ* Y *եւ կամ*

5 hl *ի յայտ* p *յայտնեսցի* փխ. *յայտ եկեսցէ* kmorz *եթէ* d *յարդարեւ* kmps *արդար* ôkrps *ականջս* c *յականցս նորա եհասբողոք* a *յանկանջս*

6 o *երիցանձ* bkmqs *երիցանցն* f *երիցաց* R *արհամարհեց* e *ա[ր]համարհաց* J *դպատուհանս* փխ. *զպատուերանս* R *պատուերանս*

7 G *եւ (կորուսեալոցն)* կրկնված է c *կորուսեալոյն* d *կորբոյսեալոցն* b *չարայչար* eq *չարաչար* P *չարար... վրէժխնդիր ձախ լուսանցքում* Q *եղեւ* ô *ոչ եղեւ* M *նախախնդիր* d *նախանձայոյզ* XYWhl opr չիք *եւ վրէժխնդիր*

8 R *որինացն* S *գործանեսցի*

9 bq *ի յաթոռոյն* kmprs *աթոռոյն* LQR SXYZô *յաթոռոյն (o աթոռոյն) որ ծածկեն զշնացողսն (Y զշնացօղսն ô զշնացօղն) եւ երէցն (Yô էրէցն)* որոշ Ձեռ-երում՝ AIKMT *որ ծածկեն զշնացողսն* ճաւվածք դրված է աջ կամ ձախ լուսանցքում. Ն. Ակինյանը ենթադրում որ դա երկրորդական վերնագիր է b *յէրէցն* d *լիցի*

10 u չիք *ապա* l *ապա եթէ... դաշխատութենէ եպիսկոպոսին պատուված* րնկած է ad *թէ* û *եպիսկոպոս* ûac def *չանաց* bq *չանա* ù չիք *եւ (վրէժխնդիր)* or չիք *եւ (երիցունքն)*

11 Rbqs *իրիցունքն* ò *երիցունք* f *երիցուքն* ù չիք *եւ երիցունքն եւ այլ... ուրուք աւագ՝* տող 13-րդ AF *այլ* p չիք *այլ* QVYknps *մարդիկքն* Sh *մարդիքն* o *մարդիք* c *մարդիկ* U *վկեսցեն* b *վկայեցեն* e *վկայեցին* q *վկայիցեն* ô *դաշխատութիւն* c *դաշխատութեանն է*

12 բացի ô-ից մնացած Ձեռ-երր *եւ* փխ. *որ* dmq *զչարագործն* b *յայտն* Y *իշխանութեանն* bqr *յիշխանութենէ* ABCDEFGHOPUVWacdfh lo *յիշխանութեան* r *յուրուք* s *ուրոք* Mô չիք *եւ*

13 ô չիք *իշխանն որ էր* o *յիշխանն* p չիք *որ էր* IJMOQVYWôdebrz *աշխարհին* kms *աշխարհացն* p *աշխարհաց* h *գեաւղջն* kms *գեղջն* LOPRUXenz *գեաւղջ* l *գեաւղջն* M *գաւղջ* V *դիւղջն* p չիք *գեաւղջ.... տէր* բացի AIJKQSTZôcfor-ից մնացած Ձեռ-երը *գեղջ* kms չիք *ուրուք* acefhklmors *աւաղ ոք* bq *աւագոքն* d *օգօք* ô չիք *աւագ* u *սակայն նախարար կամ տէր*

տէր գաւառին, կամի պղծութեանն թիկունք լինել եւ զընացողսն ղաւղել եւ թաքուցանել կամ վասն կորուսիչ արծաթոյ կամ վասն ակնառութեան եւ ծառայութեան, եւ ոչ ընտրեացէ զՔրիստոս սիրել եւ զպատուիրանս նորա եւ վրէժխնդիր աւրինացն Տեառն եւ հոգ-
5 ւոց եւ մարմնոց լինել, եղիցի նզովեալ այնպիսին եւ յկնդեցւոյ սրբոյ ի բաց կացցէ, մինչեւ տացէ զպղծագործսն ի ձեռս եպիսկոպոսին։

Եթէ ի նախարարի տան գացին պղծութիւնքն, կամ կին նորա կամ դուստր կամ որդի կամ ինքն իսկ գլխովին, եւ ոչ զընտանիսն
10 ի ձեռս տացէ եպիսկոպոսացն եւ ոչ ինքն ի սրբութիւն դարձցի, բռնապաստան կամիցի լինել, ամենայն տամբ իւրով եւ ծննդովք եւ կենաւք նզովեալ լիցի. ի հրապարակ մի իշխեսցէ գալ. ընկերք եւ աշխարհ ամենայն մի հաղորդեսցին ընդ նմա մինչեւ թէ ինքն

1 z կա՛ր ի û չիք կամի M ի պղծութեան FIOQSUXWôûbdefnpq պղծութեան M լինին û լինի չարագործին J գշնացողսն q շնացողսն b շնացողսն լինել դաւղել û չիք եւ գշնացողսն դաւղել եւ բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր գշնացաւղսն

2 IJ շաւղել n կամ փխ. եւ u թագուցան եւլով ûb չիք կամ վասն կորուսիչ արծաթոյ c արծաթոյն կորուսիչ Mbefq արծաթոյն a արծոյ Y եւ փխ. կամ (վասն) û չիք կամ

3 Y ակնառութեանն եւ ծառայութեանն bq ծառայութեամբ U չիք եւ ծառայութեան Y չիք եւ (ոչ) û չիք եւ ոչ ընտրեսցէ... եւ մարմնոց լինել՝ տող 5-րդ

4 h ընտեսցէ ps չիք եւ (վրէժ.) hl վրէժխնդիր OYW օրինաց hl աստուածոյ փխ. տեառն ôhlor չիք եւ (հոգ.) IJôOPVYôacflp հոգոց Un հոգւոցն beq հոգ[..?] h հոգոյ

5 e չիք եւ (մարմ.) Un մարմնոցն hlor մարմնոյ I եւ մարմնոց... զպղծագործսն ի պատուված ըննկած է Y չինել ô լինել hlor եղիցին u նզովեալ եղիցէ b ապա այնպիսին Vz այսպիսին û չիք այնպիսին QVYfhor յեկեղեցոյ BCEFd klmıs եկեղեցւոյ ôabcepq եկեղեցոյ û եկեղեցւոյն

6 û չիք որբոյ bq կալցէ ef մինչ û տայցէ dkmps տեսցէ փխ. տացէ Q զպըղծագործսն SZôcefq զպղծագործսն u պղծագոյն Y զպղծաղործս bcde hkımopqrs ի ձեռն (c կրկնված է) a չիք ի ձեռս q եպիսկոպոսն

8 c քէ bq չիք ի e նախարարաց ûkmps ի տան b տանն Eûdbkl ms դացեն befq գացի ûd պըղծութիւնք o չիք կամ Y կինն ôû չիք նորա

9 ôû եւ փխ. կամ (դուստր) bd դուստրն ms ուստր r դուստր նորա կամ o չիք կամ (որդի), որդիք d որդին W ինքեանք KST գլխովինն bq ի գլխովին RXY չիք եւ ոչ... եպիսկոպոսացն Hhlo ընտանիսն So ks գնտանիսն

10 ad ի ձեռն ocdlopr եպիսկոպոսին û եպիսկոպոսաց hl ի դպրութիւն փխ. ի սրբութիւն

11 V բռնապաստանն befq ի (e չիք ի) բուռն ապաստան b կամի p կամին ô լինիլ û չիք ամենայն տամբ.... պատուհասին դոր եղաք՝ էջ 465 տող 5-րդ beq տամբն Hdk տամբք r տամբ dkmrs իւրովք ô չիք եւ p ծննդովք իւրովք D ծննովք on ծննդով b ծնընդեաւքն

12 G կէնօք b կենօքն hlor չիք եւ կենաւք beq նզովի ar եղիցի fh io լիցին beq չիք լիցի Y եւ ի հրապարակ abcdekmpqs ի հրապարակս d յիշխեսցէ bq տալ փխ. գալ

13 p ամենայն աշխարհ բացի Wacefh klmoqrsz-ից մնացած Ձեռ-երր աշխարհք E չիք ամենայն b չիք մի bq հաղորդեսցի p հաղորդեսցեն I մինչեւ... եկեսցէ պատուված ընկած է ô եթէ n չիք քէ U քեւն քնիցէ փխ. քէ ինքն իցէ

իցէ ի պղծութիւնն՝ ի սրբութիւն եկեսցէ։ Ապա եթէ ինքն ոչ իցէ ի պղծութիւնն, ղընտանիսն եւ դծառայսն ի ձեռս առցէ եպիսկոպոսին գլխաւորի ի կշռամբութիւն։ Ապա եթէ յոստիկանի ի տան դոցի պղծութիւնն կամ ինքն եւ ընտանիքն, որպէս ասացաքն՝ ղընտանիսն կշռամբեսցեն ըստ աւրինի պատուհասին՝ զոր նդաք։ Ապա եթէ ինքն եւս ընդ ընտանիսն ի մծղնէութեան գոցի, կալցին միաբան պղծագործ ընտանեաւքն հանդերձ եւ ի հրապարակ ածցեն եւ առաջի դլխաւոր եպիսկոպոսին եւ առաջի մեծամեծաց իշխանացն եւ աւազ դատաւորայ, եւ միաբան վբէժխնդիր լինիցին աւրինացն Աստուծոյ, ոչ տեսեալ այլոցն՝ սրբութեամբ եւ երկիւղիւ պաշտանայեն գԱրարիչն ամենեցուն։ Զի ողջ եւ կատարեալ լիցին կարգք աստուածպաշտութեան վրէժխնդրութեամբ աւրինացդ

1 n չիք *իցէ ի պղծութեանն* EFH MQSWôdp *ի պղծութեան* BCDGr *ի պղծութենէ* X *ի պղծութենէն* h *ի պղծութիւնն* l *ի պղծութիւն* b չիք *ի պղծութեանն... ինքն ոչ իցէ* Y չիք *ի (սրբ.)* M *ի սրբութիւնն* r չիք *եկեսցէ... ոչ իցէ* o չիք ապա BEFOWcdefkmpqs *քէ* Y չիք *ինքն ոչ իցէ ի պղծութեանն*

2 km: չիք *ի (պղծ.)* BCDEFGHIQSXYW obdnqr *ի պղծութեան* eh *ի պղծութիւնն* l *ի պղծութիւն* Y *ընտանիքն* ô *դնաանիսս* d *ընդանիսն* k *դնտանիսն* M *այլ ընտանիսն* BEF *դծառայ* CDGHYô *գծաստյս* cdr *ի ձեռն* o *տացէ ի ձեռս* efq *եպիսկոպոսի*

3 Rhr *գլխաւոր* Y չիք *ի, կշռամբութեանն* l չիք *ի (կշռ.)* cr *ի կշռամբութիւնն* b *ի կշռամբութեամբ* BCDEFGHbcdefpq *քէ* G *յոստիկոնի* on *ոստիկանի* acdkmop rs *յոստանկի* oq *յոստանէ* ef hl *յոոտանի* BCDEFGHYôacdefh klmoprs չիք *ի (տան)*

4 e *դտանի* p *գտանիցի* ô *իցէ* փխ. *գոցի* FIJQSXWbeflnq *պղծութիւն* o չիք պղծութիւնն GH *իքն* d *պղծութիւն որպէս եւ ասացաք յինքն եւ ընգանիքն ղընդանիսն* BCDEF GHaclopr *կամ* փխ. *եւ (ընտ.)* z *եւ. կամ* h չիք *եւ (ընտ.)* b *ընտանիք* q *ընդանիք* e *ընտանիքն նորա որպէս ասաց* BCDEFGHTY acefhklmops *ասացաք* bq *ասացին*

5 RSXfhk *գնտանիսն* Yps *ղընտանիսս* o *գնաանիքն* bq [..?] *տանին* փխ. *ընտանիսն* r *կընտամբեսցին* hfq *աւրինակի* e *օրինակի* KLMR STVXYZôn *պատուհասի*

6 BCDEFGHIacdekmps *քէ* m *եւս եւ ընգ* OWc *եւ* փխ. *եւս* BCDEF GH չիք *եւս* h չիք *ընգ* OW *ընտանիքն* u *ընտանիս* e *ընգանիսն* m *յընտանիքն* BXaei *ի մծղնէութիւն* AIJLOPSUWôûdhkloprs *ի մծղնութեան* Y *ի մծղնեութեանն* h *ի պղծութեան* փխ. *ի մծղնէութեան* abcdefkmpqs *գոցին* R XY *կալցի*

7 O *պղծագործն* Un *պղծագործք* W *պղծագործքն* d *մծղնագործք* YW ôhl *ընտանեօք* X *ընտանեօքն* IJ *ատնեաւքն* u *տանեօք)* փխ. *ընտանեաւքն* d *ընգ[անե]աւքն* c չիք *եւ.* abcdefkmpqs *ի հրապարակս*

8 I *ածցեն եւ. աւաջի գլխաւոր.., դատուլ իւր սաաակեսցի՝* 469-րդ էջի 9-րդ տողը բնկած է BCDEFGH hlo չիք *առաջի գլխաւոր եպիսկոպոսին եւ u եպիսկոպոսի* Vôabef mqz *մեծամեծ*

9 Yuabcdefhklmoprs *իշխանաց* c *եւ. դատաւորայ եւ. աւազաց* MR XY *դատաւորացն* o *դատաորաց,* չիք *եւ (միաբան)* VYWûdq *լինիցին* ackmoprs *լինին* hl *լինել* b *լինել վասն աւբինացն*

10 ef *օրինաց* u չիք *աւրինացն աստուծոյ* a չիք *եւ* f *երկեղիւ.*

11 L *յաւիտենից* փխ. *ամենեցուն* û *արդ* փխ. *դի*

12 OWbq *լինիցին* XYWûabdehlmr opr *կաբգ* ôk *կարք* n *ի կարգք* Y *աստուածպաշտութեանն* GW *վրէժխնդրութեան* Vôe *օրինացն* cz *աւրինացդն* bq *յաւրինացն* f *յաւրինաց*

եւ յարգանաւք որբոցն. զի գտցուք ճշմարիտ ծառայք Աստուծոյ բանիւք եւ արդեամբք, զի նոյնպէս հատուցմանց բարեաց ի բարերարէն Աստուծոյ ակն կալցուք եւ ժառանգեսցուք զպարգեւս նորա զանվախճան յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

1 H *յարկանգաւք փխ. յարգանաւք* W *յարգանօ* oud *որբոց* d *եւ զի* ô *ծառայ* h *ծառայքդ* l *ծառայդ*

2 H *չիք եւ* W *արեամբ* ô *արդեամբ* p *յարգեամբք* K *քանզի* BCDE FGHhlo *հատուցման* r *եւ. հաաւցման* p *հատուցմանն* abcdefkm qs *հատուցումն* hlor *բարեացն*

3 d *չիք աստուծոյ* bdhklmoqrs *չիք եւ* aef *զպարգեւսն*

4 Ybc *անվախճան* q *անվազ̣ան* or *զանվազչանս* z *զանվախճանս* ô *անվախճան ուրախութ̣իւն յաւիտեանս* c *չիք ամէն*

ԺԹ

ՅՕՒՒՆՂՅՕ ՍԵՒԱՆՑԵԱՑ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԴԼՈՒԽՔ ԺԴ

Ա. Վասն սպասողի։
Բ. Վասն անասնագիտի։
Գ. Որ զազգական կին առնէ։
Դ. Յիանամեալք որ ամուսնանան։
Ե. Որ պոռնկին։
Զ. Երիտասարդ որ պոռնկի։

1 u կանոնախմբի N-ը մուծված է վերնագրում՝ *կանոնք ժթ Սեւանտիայ ապաշխարութիւն* JKLMOIQRST VXYZWô *կանոնք փխ. թուղթ* b *թուխաո* q *թուխթո* s [թ]ուխթ G *սեսանդեայ* W *սեւանտիայ* ó *եւանդրեայ* Scdlrz *սեւանդեա* a *սեւանգաեայ* b *սերաստիայ* gq *սեւատեա* p *սեսանտիա* s *սեոանտիեայ* dhloprs *եպիսկոպոսին* JKLMOPQRSTVXYZ՝ cbq *չիք եպիսկոպոսի* BCDEFGHJKLMQR Zeg *գլուխ* ô *գլխովքն ունի ժդ* G eg *ժդ* AOPSTUVWûabcdfhklmop qrs *չիք գլուխք ժդ մեզ հավանական է թվում վերջին Ձեռ-ի րի տրվյալը, բայց միօրինակուրեակն համար գլուխք ժդ նշիցինք վերնագրում. րնդարձակ վերնագիր ունի* n *կանոն սեւանաեա եպիսկոպոսի զոր կարգեաց ընդ եպիսկոպոսացն մժը գլուխս ժդ*

2 û *չունի ցանկը և երկրորդ վերնագիրը* KV *սպանողի* Y *սպանողաց* km ps *վասն սպաշխարանք մեղաւորաց գնելոյ ըստ հրամանի գրոց*

4 OVWabcdefgkmnpqsz *վասն որ* b *զազգայիանն* d *ազգական* eg *զազգականն իւր* q *զազգականն* b *առնեն* d *առնու* kmps 4-րդ b 5-րդ տողերի միջև նոր վերնագիր՝ *որ չնայ, ընդ քեռ. այս 4 Ձեռ-երում* q *հոդվածը բաժանված է երկու մասի (տես 471 էջի 11-րդ տողը սրան համապատասխան էլ վերոհիշյալ Ձեռ-երի ցանկի q վերնագիրը հարմարեցնելով q հոգվածին ցանկում գրել են երկու վերնագիր։*

5 dez *վասն Ը-ամեաք (z յիսնեամեայք)* Q *ոիսնեամեայք* n *վասն որք յիսնամեայք* vï *յիսնամեայք* U *յիսնեամեաք* o *յիսնամեայքն* a *յիսնեամեայք* h *յիսունամեայք* lo *յիսոյնամեայք* q *յիսնամեաք բացի* Vï nq-*ից մնացած Ձեռ-երը յիսնեամեայք* g *յիսնամեայք որ.... տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի՝* 500-րդ էջի 3-րդ տողը ընկած է ô *չիք որ* OKlr *ամուսնան* Sq *յամուսնանան* d *ամուսնանա* Y *կին առնուն փխ. ամուսնանան*

6 bdez *վասն որ* n *վասն որք* F Ybfq *պոռնկի* G *պոռնկին* E *որ պոռնկի կնքաւոր* kmps *կնքաւոր քէ պոռնկեացի փխ. որ պոռնկին*

7 Wn *վասն երիտասարդի* HOPVz *որ (z վասն որ) երիգասարդ (P իտասարդ) որ* J *որ ի երիտասարդ որ* Y *որիտարտ փխ. երիտասարդ* L *պոռնկին* X *պռնկին* kmps *երիգասարդ քէ պոռնկի (m պոռնկեացի) եւ կին նորա աւրէնս (ps օրէնս) խնդրէ փխ. երիտասարդ որ պոռնկի* n *չիք որ պոռնկի* abce *չիք երիտասարդ որ պոռնկի*

Է. Որ շնայ։
Ը. Որ ի հաւատս կալ եւ լեւս դառնայ։
Թ. Որ զխաւսեալ կին պղծեսցէ։
Ժ. Որ զոչ խաւսեալ կին պղծեսցէ։
ԺԱ. Երէց որ շնայ։
ԺԲ. Որ երկու կին առևալ է։
ԺԳ. Հաւատաւոր որ պոռնկի։
ԺԴ. Այր որ զկին իւր թողու։

Ի թղթի ասա ապաշխարութեան բանք ԺԴ

Սեւանայոս եպիսկոպոս որ էք լԱստուծոյ ի Քրիստոսէ եւ ի Հոգւոյն սրբոյ քահանայից ի Տեառնէ՝ ողջոյն։

ՄԺԲ կաթողիկոսք ժողովեցաք եւ քննեցաք, որպէս եւ գտաք ի գրոց սրբոց, ցուցանեմք ձեզ։

1 dnz վասն որ շնայ b վասն որ շնանանայ e վասն որ շնացողաց K որ շնայ այնուհետև ուրիշները հետագայում ավելացրել են առնակին o որ ոք շնասցէ kmps որ շնայ եւ կին ունի

2 enz վասն որ Y ի հոտս փխ. ի հաւատս Wdkmps գայ Y յետ ծ հաս

3 enz վասն որ BCDEFGH որ իւր AUc դխաւս BCDEFGHf խաւսեալ BEFbeq կինն ohio պղծէ kmps որ զխաւսեալ (p զխօսեալ) կին պղծեսցէ իւր

4 JKLMOQRPSTVXYZWôz Ձեռ-երում ժ վերնագիրը ցանկում դրված է նախավերջում, ժզ N-ի տակ, ուստի այդ Ձեռ-երում. հակառակ մնացած Ձեռ-երի. ցանկի վերջին հատվածը ունի հետևյալ հաջորդականությունը՝

z	A
—	ժ
ժ	ժա
ժա	ժբ
ժբ	ժգ
ժգ	—
ժդ	ժդ

enz վասն որ b ոչ փխ. որ AJKL MPQRSTUXZô խաւսեալն OV Wrz խաւսեալն kps չիք խաւսեալ eq կինն r չիք կին X պղծեցէ oer պղծէ Ap պղծեցէ dhlmo չիք որ զոչ... պղծեսցէ

5 enz վասն երիցանց (n խրիցու.) H որ երէց որ M որ[ք]ն QSTXZ երէցն ô եէրէցն d եր[ց?] e շնան km ps երէց (m էրէց) որ շնայ կամ դողանայ եթէ սարկաւագ եւս է ի սոյն (mp ի նոյն)

6 enz վասն որ o չիք որ, եեկուս b երկու կրկնված է ô կինս n կանայս ô առնու c առնուն bq առնէ d է առել ôe չիք է

7 e վասն հաւատորի n վասն հաւատաւորի z վասն հաւատաւոր l զհատաւոր փխ. հաւատաւոր H աւատաւոր oq չիք որ L պոռնկին d շնա փխ. պոռնկի kmps չիք հաւատաւոր որ պոռնկի

8 enz վասն այր (n առն) ô որ այր զկինն H չիք որ ba զկինն o չիք իւր

9 Mdps չիք ի p [Թ]ղթի r ասա փխ. ասա LMRTY ապաշխարութեանն n բանս cdfhl ժղ r ժդ Wakmps չիր ժդ e բանք սեւաեայ եպիսկոպոսի ի Թղթի ասա վասն ապաշխարութեան եւ փրկութեան (q ապաշխարութեան բանք) փխ. ի Թղթի... բանք ժղ b չիք ի Թղթի... բանք ժդ

10 GHô սեւասս ô սեւանտոյ ûakns սեւանտիոս eiq սեւատիոս b սեւբաստիոյ c սեւանդիոս d չիք սեւանտոս ôd եպիսկոպոսք W է Ջo աստուծոյ ô ի տեառնէ փխ. ի քրիստոսէ e եւ ի (քրիս.) bcfq չիք եւ

11 OPYôbcfhlo ի (b չիք ի) հոգոյն H քահանայ b ի քահանայից G ի քրիստոսէ փխ. ի տեառնէ p չիք ի տեառնէ KLST ողջոյն

12 W երկու հարիւր տասն եւ երկու ûbeq մծբ p յծբ JKLMOQRSTU VXZôr կաթուղիկոսք n կաթուղիկոս beq հայրապետ (h եպիսկոպոսք ü հովիւք հանդերձ կաթողիկոսօք) փխ. կաթողիկոսք l ժողովեցան r կնքեցաք փխ. քննեցաք beiq չիք եւ (գտաք)

13 û չիք սրբոց ûd ցուցանեմ

ՇՂԼ (ՇՂԼ) Ա. Որպէս ասէ Տէր ցմովսէս «Մի առնէք բան գործոց հնթանոաց, զի մուծանեն զձեզ ի մէջ իւրեանց, դի սիւսր արարին դիս եւ բստգիւսւ զնոսա երկիր։ Ի գրոց իմանալք, դի առաքեցէք առ իսա։ Ահա Արարածք եւ Մարգարէք առ ձեզ եւ Աւետարանք առ ձեզ են, ի նոցանէ կարող էք ուսանել եւ ուալ ապաշխարութիւն անձանց ձերոց։ Մի արգելուք դապաշխարութիւն, դի «Մի եղիցուք կցորդ մեղաց աւտարաց*»։ Վասն դի, ասէ Տէր կամարար, թէ ոչ պահիցէք զպատուիրանս դալս, «Աւրգելցեն երկինք զանձրեւ եւ երկիրս զպտուղ իւրց.** սատակեսցի երէ եւ գրաստ եւ թռչուն.*** Այս ամենայն յամս ձեր եղեւ. ոչ իմանալք, եղերարք։ Գննեցէք եւ ի բաց ընկեցէք «Զչարն ի միջոյ ձերմէն,**** զի մի պարտաւոր եղիցուք արեան նոցա յաւուրն դատաստանի, վասն զի ի ձեռս քահանալիցն են «Փականք արքայութեան երկնից».***** զի մի եղի-

* Ա Տիմ. Ե. 22 ** Բ Օրէնք ԺԱ. 17 *** Հմմտ. Ովս. Դ. 3
**** Բ Օրէնք ԻԱ. 21 ***** Մատթ. ԺԶ. 19

1 Ա հոդվածը Ն. Ակինյանը իրավացիորեր նշում է, որպէս ներածական, Ա հոդվածի սկզբի համարելով 470-րդ էջի 13-րդ տողի «ի բաց կացցուք» բառերից. սակայն, մեր ձեռքի տակ եղած Ձեռ-երը ճնարավորություն չեն տալիս վարվել այդպես: Դրժբախտաբար չգիտենք, բե Ն. Ակինյանն այդպես ինքն է արել. բէ ձեռքի տակ ունեցել է Ձեռ-գրական ալյալներ, որոնց մասին նշում չունի (տես ՀԱ, 1949, № 4—12): r տէր *մեր* gրմովսէս e *ցմովսէս* թէ *մի*

2 bdq *ի միջի* M *ի մէնջ* q *իւրոց* b *արար*

3 H չիք *եւ.* Y *գլխ (Z բան)* փխ. *բստգիւտ* z *սագլուտ* Khlor *յերկիր* beq *յերկրի* OW *եւ ի գրոց* b *յիմանալք* c *իմանամք* ú չիք *զի առաքեցէք... տէր կամարար՝* տող 7-րդ W *տոաքեցէք*

4 VYhlo *յիս* Uabcdefhklmnopqrsz չիք *առ ձեզ (եւ ուեռ.)* kmps *աւետարան* U չիք *եւ աւետարանք*

5 ó չիք են բացի YWobcdefhklmopq rsz-ից մնացած Ձեռ-երը *ի նոցանէն* ó *քարոզէք* փխ. *կարող էք* bhq *ուսանիլ*

6 Ro չիք *անձանց... գապաշխարութիւն* ps *մերոց* Z *արգելլուք* abcdefhklop qrs *արգելցուք* eq չիք *դապաշխարութիւն զի մի եղիցուք* b չիք *դապաշխարութիւն... դալս արգելցեն՝* տող 8-րդ

7 d *կցորդք* G *օտարաց մեղաց* S *յաւարաց* K *վասն ալ* լուսանցքում d չիք *վասն* q *տէրն* Y *կամար* ua cdefhklmoprsz *եթէ*

8 Q *պահից* ó *արգելցեն* k *արգելցին* V *յերկինք* bq *երկինքն* Rp չիք *եւ* BCDEGHoabdhl *երկիր*

9 OYWûb *սատակեսցէ* ps *յերէ* IM *երկրէ (ueq յերկրէ* b *յերկնի)* փխ. *երէ* OW *երէ վայրի (Օվ երա)* *եւ գրաստ* b *գգրաստ* e *թռնուն*

10 û *յայս* Sodkmps *սմս* Fh *յայսմ (lo յայմս* û *վասն)* փխ. *յամս* Y *եւ ոչ* hlo *որ* փխ. *ոչ* o *իմանալ* q *յիմանալոյ* DGKLMOQRSTV YZûbdehmnpq *եղերայրք* ô *յեղբարս*

11 d *ի բայց, ընկէր* H *մերմէ* d *պարտական* KLMQRSTX YZ *պարտաւորեսցուք* o *պարտաւորեսցու*

12 b *անուան* փխ. *արեան* hd *նորա* ó *աւուր* DGH *դատաստանին* ôû չիր *վասն* abcdefkmpqs չիր *վասն զի... յաւուրն դատաստանի՝* էջ 470 տող 3-րդ f ձեռագրի 239 էջի ձախ լուսանցքում գրիչը գրում է *քիչ մի պակաս կայ* Gohlnorz *ի (h չիք ի)* *ձեռն*

13 Wûhlnor *քահանայից են* Ynr *արքայութեանն* JQ *յերկնիկ*

ցուք իբրեւ զայնոսիկ, որ ինքեանք ոչ՝ մտանեն եւ զայնոսիկ որ մրտանելոցն են՝ արգելուն։* Ո՞չ իմանալք, եղբարք, որ արգելոն զապաշխարութիւն՝ ինքն տալ ընարիւն նոցա լաւուրն դատաստանի, որպէս յցուցանեն մեզ Աբրահամ. զոր Աստուած անէծ եւ
5 որոշեաց՝ ով է որ աւրհնէ զնա։ Ո՞չ այսպէս ասէ Տէր՝ «Երկինք եւ երկիր անցցեն, լովմ մի ի նշանաց փոքրիկ ոչ անցցէ»**։ Այժմիկ, եղբարք, քաւեալք եղիցուք ի մեղաց աւտարաց. քաւեսցուք զայնոսիկ, որ տգիտութեամբ լանցանեն, ասէ. Նոքա «Զարքայութիւն Աստուծոյ ժառանգել ոչ կարինն».*** ոչ եթէ նոքա միայն, այլ
10 եւ որ կցորդ են նոցա։ Այժմ որոշեցէք զնոսա եւ տուք նոցա ապաշխարութիւն, եւ իւրաքանչիւր ըստ մեղաց նոցա։ Մի արտաքոյ աւրինաց, այլ ի գրոց, ի մեղաց, զոր Աստուած անէծ եւ նզովեաց։ Ի բաց կացցուք այսուհետեւ յարիւնահեղէ, վասն զի. ասէ

* Հմմտ. Մատթ. ԻԳ. 13

* Մատթ. Ե. 18, Ղուկ. ԺԶ. 17 *** Ա Կոր. ԺԵ. 50, Զ. 9

1 ûՀոդք o չիք որ D ինքեայնք h որ փխ. ոչ Y չիք զայնոսիկ ô չիր զայնոսիկ որ P զայնոսիկ որ մտանելոցն են ձախ լուսանցքում M չիք եւ զայնոսիկ որ մտանելոյն են Yûr որք ûho մտանելոց Kl մտանելոց փխ. մտանելոցն

2 Po արգելոյն KLMOQRSTVXY Zôn եղբայրք hlor եղբայրք (o եղբարք) քննեցէք եւ ի բաց ընկեցէք դէարն ի միջոյ ձերմէ զի որ կոկնված է, տես վերեւում՝ էջ 469 տող 10—11 Y որք h զարգելուն

3 H առաջխարութիւն r չիր տայ ô աւուրն

4 p չիր մեղ bq չիք զոր աստուած CDGH անէծ աստուած h անէք փխ. անէծ W եւս փխ. և

5 p որոշեցան d եւ ով որ Y զնոսա փխ. զնա V զնա որպէս ոչ u չիք ոչ այսպէս... ոչ անցցէ՝ տող 6 e տէր ասէ q չիք ասէ o երկին b երկինչ

6 D անցեն Xbn անցանեն H անցէ o անցեն եւ բանք իմ ի օտ մի նշանաց Y յովմ H դովմ փխ. յովմ բացի behlnoqrz-ից մնացած Ջեռ-երր յաւտ q իմ փխ. մի ի Ybh որ փխ. ի cd չիք ի b նշանախեց e նշանխից q նշանախից Y նշանակէ d մի ոչ (անցցէ) bq անցանէ u այմմոյս

7 KLMQRSTVXYZôbdebkmnqr եղբայրք lJôûacdefbklmopqrsz քաւեալ u լիցուք e աստուրաց û եւ քաւեսցուք

8 b գայսոսիկ Yû որք bq չիք որ W գիտութեամբ բացի Vôûadhlno prz-ից մնացած Ջեռ-երր տգիտութեամբն lôud անցանեն b յայնցանեն u թէ փխ. ասէ b չիք նոքա o արքայութիւն UVYadefhmn orz զարքայութիւնն

9 bk ոչ կարեն ժառանգել h ոչ ժառանգել ոչ u թէ B այդ ô չիր այլ

10 Yû որք d չիք որ l կցորդին b այլ փխ. այժմ a այժմ-ից առանձին հողված համապատասխան N-ով ô պաշտեցէք փխ. որոշեցէք u նոցա փխ. զնոսա bdq չիք զնոսա

11 befpq չիր եւ P յիւրաքանչիւր beipq ըստ իւրաքանչիւր T ըստ աջ լուսանցքում ô գործոց փխ. մեղաց, չիք նոցա K զի մի beq չիք մի արտաքոյ... ի մեղաց

12 d ըստ փխ. ի (գրոց) û չիք ի մեղայ զոր... յարիւնահեղէ h անէք փխ. անէծ

13 z ի լաց-ից սկսվում է և հողվածը. նախորդ հատվածն ըստ Ն. Ակինյանի ներածական է. իսկ հողվածն սկիզբը. տողատակ, ենթադրաբար նա սրբագրում է այսպէս «և. այր սրիւնահեղ տպաշխարեցէք...» ՀՍ 1949 № 4—12 էջ 76. H ի բացի l եւ ի բաց Plo կացուք hlo յայսուհետեւ Vôqr արիւնահեղ է Q եւ յարիւնահեղ է f յարիւնհեղէ û որպէս ասէ կայենի տէր փխ. վասն զի ասէ տէր lo այսէ

Տէր. ողիցի երերեալ եւ սասանեալ լերկրիս։ Այլ այժմ ապաշխարեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իւրոց եւ յաւուր մահուան իւրոյ խառնեսցի։*

ՇՂԶ (ՇՂՒ) *Բ. Որ երեսնամեայ է եւ ընդ անասնոյ պղծի՝ քարկոծեցէք զնա, ասէ, այլ այժմիկ ապաշխարեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իւրոց, եւ յաւուր մահուան իւրոյ խառնեսցի։*

ՇՂԷ (ՇՂԴ) *Դ. Որ կին առնէ զմայր կամ զդուստր, ի հուր այրեցէք զնոսա։ Անիծեալ որ առնէ զերդրաւր իւրոյ զկին, վասն զի ընդ եղբաւր իւրում պղծի. զի մի են նոքա։ Որ առնէ զհաւրեղբաւր իւրոյ կին, որ առնէ զդոքանչ կին, որ առնէ զքենի կին, որ առնէ զթոռն կին. որ առնէ զհաւոյ կին, անիծեալ եղիցին նոքա**. եւ որ շնայ ընդ*

* Ծննդ. Ի. 12 ** Համմտ. Ղեւտ. Ի. 11, 13, 14, 17, 20, 21

1 bq չիք *ոչ եղիցի* u *եղիցին* km *երբեւիցէ* ւիխ. *երերեալ* e *սասանեալ ի վերա երկրի* d *ի յերկրի* JKLMQRSTVXYZôû *երկրի* r *յերկրի*[ր?] BU *այդ* b չիք *այլ* bq *այժմն* s *այժմ*

2 JS *յաւուրս* q *յաւուր կենաց իւրոց* կրկնված l Y *յօր* Uô *աւուր (մահ.)* û *մահուն* bq *մահուամբ*

3 de *խառնեսցի ի հաւատեալս*

4 a այս ոդվածը N չունի եւ միացված է նախորդին b այս ոդվածը չունի. դրա փոխարեն կա *երկու անասնապղծի* սա ցանկում համապատասխան ոդվածի վերնագիրն է և N-ը։ Այս ոդվածը eq-ում բեի գանում ենք, բայց տարրեր տեղեր՝ օրինակ. e-ում գտնվում է *ժգ և ժզ* ոդվածների միջև դարձյալ p N-ակալումով, իսկ r ոդվածի տեղում գրված է. *r հոս պիտի անասնապղծին*. q-ում գտնվում է *ժզ* ոդվածից հետո, իսկ p ոդվածի տեղում գրված է. *անասնապղծի* RX չիք *որ* Y *եւ որ* hlo *լ-տմեայ* r *երեսունամեայ* elq չիք *երեսնամեայ է եւ.* û *էր* hlor չիք *է* l *անասնոյ* Un *անասնոց* hlo *անասուն* Kl MQRSTXZô *պղծիցի* Ye fq *պղծեսցի* ôû *քարկոծեցէք* kmps *քարկոծեսցեն* BF *այդ* d *զընոսա* վիխ. *զնա*

5 efq չիք *ասէ այլ* d *այժմ* n *յայժմիկ* ô *ապաշխարեսցի* kmps *ապաշխարեսցեն* l *աւուր, իւրոյ*

6 H *յօր* JKcr *յաւուրս* U *աւուր* hlo չիր *եւ յաւուր մահուան իւրոյ* o չիր *եւ յաւուր... խառնեսցի* de *կենաց* փխ. *մահուան, իւրոց*

7 Y *առնէ* կրկնված է Un *եւ* փխ. *կամ* b *զզուստրն* o *զուստր իւր զնա հուր այրէ* bq *ի հուրն* Y *ի հոր, զնոսա զի*

8 KLMQRSTXYZôbdhlo *անիծեալ է որ* r չիք *որ* q *եղբաւր* bem *զկին եղբաւր (e եղբօր) իւրոյ* ô չիք *իւրոյ... եղբաւր* û *կին* d չիք *վասն* be չիք *ընդ*

9 b *իւրոյ* h չիք *զի* ô *ա[է]* ûhlor *եւ որ* H *առն[է]* ue *հօրեղբօր* YWc *զկին*

10 û *եւ որ* r *զոքանչ* ô *զօքանչն կին եւ զքենի առնէ կին որ առնէ զթոռն իւր կին* փխ. *զզոքանչ... զթոռն կին* Ke *զզոքանչ իւր* c *զոքանչ իւր* lbq *որ առնէ զքենի կին որ առնէ զոքանչ (*b *զոքանչն) կին* Vd չիք *զզոքանչ... որ առնէ (զթոռն)* û *եւ որ* w̄ *քենի* e *զքեռէկին* փխ. *զքենի կին* Y *որ առնէ զթոռն կին որ զքենի* û *եւ որ* p *լիցին նոքա որ առնէ զքենի կին որ առնէ զթոռն կին նզովեալ լիցի*

11 û *եւ որ* p չիք *որ առնէ զհաւոյ կին* Y չիք *առնէ* b *զհաւատաւորն (*q *զհաւատաւոր* km *զհանոյ* F *զհօրւոյ* R *զընհայոյ* l *զհօրոյ)* փխ. *զհաւոյ* b *եղիցն* Yb չիք *եւ որ շնայ... լիցի՝* էջ 472 առ 1-ին km ps *եւ որ շնայ*-ից առաջնին ոդվածն համապատասխան N-ով և ցանկի վերնագրով տես ցանկր q և ղ վերնագրերի միջև Un *շնաց* e *առ* փխ. *ընդ*

քեռ իւրում՝ անիծեալ լիցի*։ Որոշեցէք զնոսա ի միմեանց եւ անջատեցէք. եւ ապաշխարութիւն նոցա ծե ամ՝ դրան արուաքոյ եւ ի՝ ընդ ապաշխարողս եւ Գ ամ աւրէնս մի առցէ։

ՇՂԸ (ՇՂԴ) Դ. Այր լիանամեան եթէ կին արասցէ եւ լիանամեան կին եթէ առն լիցի. որոշեսցին լեկեղեցւոյ։ Ամենեքին կարդացէք զնոսա սոճատեալ։

ՇՂԹ (ՇՂԵ) Ե. Կին քաւոր թէ պոռնկեսցի՝ Դ ամ արուաքոյ. Ի՝ ընդ ապաշխարողս եւ Գ ամ աւրէնս մի առցէ։

Ո. (ՇՂԶ) Զ. Երիտասարդ թէ պոռնկեսցի՝ կին նորա աւրէնս մի առցէ մինչեւ խստնեսցին։

ՈԱ (ՇՂԷ) Է. Առնակին թէ շնասցի՝ ժ ամ արուաքոյ եւ Բ՝ ընդ ապաշխարողս եւ Գ ամ աւրէնս մի առցէ։ Ապա եթէ գաղտուկ է ապաշխարութիւն նորա՝ դրաց ի ներքոյ ապաշխարեսցէ մինչեւ կատարեսցի ժե ամ։

* Ամմտ. Ղեւտ. Ի. 17. Բ Օրենք Իէ. 22

1 JKLMOPQRSTVZ քեռի W քեռւոյ ocdz քեռն BCDEGHSTdq եղիցին ô եղիցի բացի ûefz-ից մնացած Ձեռ-երր լիցին o դնոքա Y ի միմեանց o ի միմեանց û ի մի մի փխ. ի միմեանց beq չիր եւ

2 b տանջանք (e տանեէք q տանջ) փխ. անդատեցէք KLRTXZ ապաշխարութիւնն W տասն եւ հինգ un առ դրան abdfhklmopqrs դրաց e դրանց n յարտաքոյ

3 ûabcdefkmpqs է ամ û չիր ընդ յացի Aô-ից մնացած Ձեռ-երր ապաշխարաւղս o ապաշխարողսն GL չիր եւ. (դ) abcdefhklmopqrs դ cloprsz ամս o մի առցէ մինչեւ սրբեսցի

4 U այրոյ o այրս G յիսունմեան Ho յիսունամեան W հիսունամեան l յիսունամեայն ABCDEFUV յիսնեմեան IJehmnpq ծ-ամեան Yô ûb ծ-ամեայ OPQRSTX յծ UVac fks ծ-եամեան d քէ o կամ փխ. եւ Yû չիր եւ W եւ կին հիսունամեան IJKLMQRSTXZbdfhlmnoq ծ ամեան Yôûe ծ-ամեայ ABCDEF UV յիսնեամեան OP յծ m կինն Un չիր կին (եթէ) r եթէ կին bdefq քէ Y չիր եթէ (առն)

5 BCDEGHOYW լինիցի c լինի ô երբէքէ փխ. լիցի IJOk որոշեսցեն u որոշեսցէն W որոշեցէք q յորոշեսցին K որոշեսցի Ep եկեղեցւոյ UYcefhor յեկեղեցոյ ô եկեղեցոյ bq յեկեղեցոյն IJacfmopqrsz ամենեքեան ô ամենեւին ú կոչեցէք փխ. կարդացէք d դնա KLMQRST XYZô աղճատեալր e աղճատեալ h յաղճատեալք b աղճատեալս մեղօք

7 b ընքնաւոր փխ կնքաւոր Wûbl pr եթէ Jd պոռընկեսցի abcdkmpq rsz դ ամս (abqr ամ) X չիր արտաքոյ դ kmp եւ դ (ընդ) KLMQR STYZWôûd դ ամ ընդ Q ապաշխարոն ô ապաշխարողսն բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր ապաշխարաւղս

8 û եւ դ իմ beq դ փխ. դ acfkmsz ամս JKLQRSZ յաւրէնս MTXYôû յօրէնս q աւրէն Y մոցէ փխ. առցէ

9 ô երիտասարդ k երիտասարդք KLM QRSTXYZôûbefq եթէ ld պոռընկեսցի befq պոռընկի acdfkmo prs կինն abcdefhkmopqrs չիր նորա Q յաւրէսն KLRZ յաւրէնս MSTX Yô յօրէնս Y առցէ փխ. առցէ

10 ôbefq խառնեսցի s խառնիսցին

11 Gefh առնայկին ûbeq եթէ e շնասցէ n շնասցին Y բ ամ acdefhklopq rsz է (b է ամ km է) փխ. բ A բ ճկաանելի եճ ուղղման ճեռրեր. բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր ապաշխարաւղս

12 z ամս Y յօրէնս q առցէ մինչեւ.. այնուհետեւ բողնված է մի քանի տառի ազատ տեղ abcefkmpqs քէ befpq գաղտ է o կաղտուկ է d ապտուկ է ho ապաշխարութիւնն

13 Yz դրանց b ի ներքոյ դրաց d եղիցի փխ. դրաց... ապաշխարեսցէ o ապաշխարեսցի beq ապաշխարէ Ka մինչ OVWl կատարեսցէ ô կատարեցէ e կատարի մէ ամն կատարի ô ժե ամ տոտ սրբեսցի

14 Ybcdfpqz ամն

ՈԲ (ՇՂԸ) Ը. Եթէ ոք ի հաւատս կացցէ ամիսս երկու եւ դարձցի լեառս, նզովեալ եղիցի. որոշեցէք զամենայն աւուրս կենաց իւրոց իբրեւ պչարագործ, զի զաւանդ Տեառն իւրոյ կորուսո եւ ընդ ապաշխարողս մի խառնէք յաւիտեան։

ՈԳ (ՇՂԹ) Թ. Յաւուրս Նոյի եղեւ ջրհեղեղն վասն այնոցիկ որ յաւտան դգստերան կալէնի։ Եթէ զիւր խաւսեալ ոք յաւսցի՝ մի խառնէք զնա յաւիտեան, զի գալլ եղեւ, եւ ոչ եւս աւրհնել զարոանին իւր։ Եւ զաւակ նորա որ խառնի՝ անիծեալ եղիցի։

ՈՒ (Ո) ժ. Եթէ ոք զոր ոչ իցէ խաւսեալ՝ յաւսցի, անիծեալ լիցի, անջաւեցէք եւ տուք այլոյմ եւ ոչ մեղանչէք։

ՈԶ (ՈԱ) ԺԱ. Երէց կամ սարկաւագ թէ շնան կամ գողանան՝ մի պաշաւնսյեն։

ՈԷ (ՈԲ) ԺԲ. Առնակին թէ մեռցի եւ այրն այլ կին արաւցէ՝ Գ ամս ընդ ապաշխարողս եւ Գ՝ աւրէնս մի առցէ։

ՈԻ (ՈԳ) ԺԳ. Հաւատաւոր թէ գալթագղեսցի, թէ խորգով եւ սգով մտցէ

1 ouq *ամիս* d *ամս* փխ. *ամիսս* BCD EGHK *երկուք* b *երկուս* iq *p-ո* d *եւ զարձեալ* o *եաս*

2 bq *նզովի* L *եղիցի նզովեալ* o *եղիցին* acfhklmoprs *լիցի* beq *չիք եղիցի* JS *յաւուրս* û *իւրեանց*

3 b *զչարագործս* d *զչարագործս* W *աւանդ* beq *չիք իւրոյ* q *կորուս* բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր *ապաշխարաւզս*

4 ûbeq *խառնեսցի* bq *ի յաւիտեան*

5 DH *զաւուրս* K *աւուրս* obenq *յաւուրսն* Vû *ջրհեղեղ* Vb *այսորիկ* e *այնոցի* OUWenz *այնորիկ* Y *որք* BCDEFGHUen *յաւսցան* KQRYo ûhlor *յաւսան* fq *յաւսէին* b *յաւզէին* e *ասէին* փխ. *յաւսան*

6 Ph *զդստերն* Y *դստերս* ûbcdefii loq *զդստերս* U *եդէ* bd *թէ* û *իւր* d *դուր* p *եթէ ոք խօսեալ կին յաւսցի* hlor *խաւռեցեալ* bq *կինն* (ef *կին*) փխ. *ոք* u *չիք ոք* bklm ors *որ կին յաւսցի* (hkr *յօսցի*) U *յաւսցի* û *ուսցի* Y *չիք յաւսցի* բայց տեղը բաց են թողել

7 AB *դայդ* d *գալ* ôb *զհարսանիսն*

8 acdbklmoprsz *եւ ի զաւակ* hl *խառն* befq *լինի* փխ. *խառնի* M *նզովեալ* I.IKI.MOQRSTVXYZWûbdefhlopq *լիցի*

9 IJKLMOPQRSTVYZWoûz այս ճոդվածր դրված է նախավերջին ճոդվածի տեղը՝ ժգ N-ի տակ, սակայն, այս կարգը բովանդակության հաստորդակցուրեան տեսակետից տրամաբանական չէ. e *չիք գոր. զոչ* abcdfkmpqs *չիցէ* U *զորոշիցէ* փխ. *զոր ոչ իցէ* e *խօսեցեալ* M *յաւսցի* bq *ցաւեսցի* (ef *ցաւսցի* u *պղծեսցի*) փխ. *յաւսցի* ô *եղիցի* d *անջատեր*

10 l *գուք* A *այզում* befq *չիք եւ* (*ոչ*) H *մի* փխ. *ոչ*

11 n *եթէ* p *ունանան* CDGHVûbd *ունայ* r *թէ* փխ. *կամ* (*գող.*) B *կողանան* F *զողանանան* ûbd *զողանայ* Viq *պաշտեսցէ* b *պաշտեսցէ զկարդ պաշտպանն* d *պաշտեսցեն զկարդն* e *պաշտեսցէ զքահանայութիւնն* Y *խառնեսցի յօրէնս* փխ. *աաշտեսցեն*

13 eh *առնայկին* OWôûbe *եթէ* KLMQ RSTXYZôabcdefkmpqs *առցէ* փխ. *արասցէ* CEOVWôabdehlq *ամ* BD EGH *չիք ամս*

14 բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր *ազաչխարաւզս* KLMQRSTXYZWôûbcd ehl *զ ամ* (RXYZ *ամս*) kmps *չիք զ* S *յօրէնս* hl *առնէ*

15 abcdkmps *չիք հաւատաւոր.... մի առցէ՝էջ* 474 *տող* 2-րդ iq *զատաւոր* փխ. *հաւատաւոր* ûcf *եթէ* V *գայթակղեսցէ* fq *գայթակղի* efq *եթէ* hq *խորգով իցէ* (q *չիք իցէ*) *եւ* lo *խորկով իցէ եւ* er *խոհրգով իցէ* (e *չիք իցէ*) փխ. *խորգով* W *սգւով* կարելի է կարդալ նաև *ոգւով* V *մգով* (û *սրով* H *գով*) փխ. *սգով* efq *սգաւորութեամբ, չիր մտցէ*

յապաշխարութիւն՝ Զ ամ դրան արտաքոյ եւ Գ՝ ընդ ապաշխարողս եւ Գ՝ աւրէնս մի՛ առցէ։

ՈՐ (ՈԴ) ԺԴ. «Եթէ ոք զկին եհան առանց բանի պոռնկութեան, ինքն տայ շնալ նմա*», ապա թէ թողցէ եւ ապաշխարեսցէ՝ Ը ամ արտաքոյ. Զ ամ ընդ ապաշխարողս ելցէ, Ե ամ աւրէնս մի՛ առցէ։ Այս փոխանակ ընդ իւր եւ ընդ կնոջն, որպէս ասաց Տէր. «Թէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, յաւիտեան կեցջիք»** Եւ յորժամ ապաշխարիցէք եւ խառնեսջիք՝ պատարագք ձեր ընդունելի լիցին։*** Ապա եթէ նոյնպէս մեռջիք, մի՛ տիրեսջիք ի նոսա եւ մի՛ թաղէք զնոսա. որպէս ասէ երանելի առաքեալն. «Զի նոքա զարքայութիւնն Աստուծոյ ժառանգել ոչ կարենան։**** Եւ ոչ թէ նոքա միայն, այլ եւ որ կցորդ են նոցա։ Զի որ զայս առնէ, յաւիտեան կեցցէ***** եւ որ ոչն լսէ՝ մահու մեռցի։ Եւ եթէ յաշխարհի աստ ապաշխարութեանս այսպէս ոչ ապաշխարիցէք, իսկ յաշխտրհին հանդերձեալ ղի՛ դորժիցէք։

* Մատթ. Ե, 32 ** Յով. ԺԵ, 10 *** Համմա. Հռ. ԺԵ, 16
**** Ա Կոր. ԺԵ, 50, Զ. 9 ***** Համմա. Ա Յով. Բ, 17

1 IJKLMQRSTVXYZôûhr *ապաշխարութիւն* ef *ապաշխարեսցէ* q *ապաշխարիցէ* W *վեց ամ արտաքոյ դրան եւ երեք ամ ընդ* q *դամենայն փխ. դ ամ... արտաքոյ եւ* efhlor *չիք դրան* XY *դ ամ ընդ* efq *գ ի նևրքս դ ամ օրէնս (*fq *աւրէնս) մի՛ առցէ փխ. դ ընդ... մի՛ առցէ*

2 hlor *չիք եւ* Y *բ փխ. գ բացի* AlJ OPUVWz-hg *մնացած Ձեռ-հրք դ ամ* LQRSZ *յաւրէնս* MT Xô *յօրէնս*

3 e *ոք որ զկին* Ọ *եհան զ՛ին* c *եթող փխ. եհան* Y *պոռնկութեանն* eq *ինք*

4 hlo *նմա շնալ* l *ի նմա* hlorz *եթէ* ù *չիք թէ* o *ապաշխարեսցի* W *ուրն*

5 ù *եւ դ* c *չիք ամ (ընդ)* m *ապ[աշխար]աւքս* ûe *չիք եցէ* BCDEFG HJKQhklmor *է փխ- ե* û *եւ ե* hlo *չիք (ե) ամ* Uû *այլ փխ. այս*

6 û *իւրոյ* î *կնոջ* hlor *որպէս եւ* bc dq *տէրն* ûabcdefhklmopqrz *եթէ* abcdefkmpqs *պահեսջիք*

7 Un *յաւիտեանս* W *յաւիտեանն* abc defhklmopqrsz *կեցջիք (*d *կեջիք) յաւիտեան* U *կացչիք* n *կացջիք* ô *որժամ* l *ապաշխարեցէք*

8 C *խառնեսցջիք* hlo *խառնիջիք* LMY ôadhklnorz *պատարագ* û *դպատարագս* bceq *պատարագն* acdkmps *չիք ձեր* Un *լիցի* e *եղիցի*

9 ûbefq *թէ* bq *մեռանիջիք (*q *մեռջիք) յաւիտեան եւ յորժամ ապտշխտրիցէք մի՛ տիրեսջիք (*b *տրամեսջիք)* k *տրամեսցիք (*V *սիրեսջիք)* փխ. *տիրեսջիք* Ju *չիք ի նոսա եւ* V *չիք ի* G *ի նոցա* Wbq *թողէք* փխ. *թաղէք* bq *ի նոսա* փխ. *դնոսա*

10 û *չիք որպէս* O *չիք ասէ* F *երանի* T *երանելի ձախ լուսանցքում* b *առաքեալն քրիստոսի* BEFcdefp qrz *դարքայութիւնն*

11 ühl *ոչ կարեն ժառանգել* o *ոչ կա* փխ. *ժառանգել* U *թէ* փխ. *և (ոչ)* bq *չիք ոչ (թէ)* bcefq *եթէ* BF *այդ* bq *եւ այլ որ* ù *որք*

12 bq *նոքա* oû *եւ* փխ. *դի* M *դոր* dh *դայտ* փխ. *դայս* Un *կայցէ* JLMOPQRSTVXZWoûabcdefkmp qs *կացցէ* ühl *ոչ* H *ոչն է լսէ*

13 PVW *թէ* IJKLMQRSTXYZôûb chq *աշխարհի* u *ապաշխարի* փխ. *յաշխարհի* û *ապաշխարութիւն* hlor *ապաշխարութեան*

14 q *այնպէս* hlor *ոչ այսպէս* ò *ապաշխարեսցի* e *ապաշխարէք* AKLPQ STUVbklor *ապաշխարեցէք* bc fq *ի* փխ. *իսկ* IJKLMQRSTUVXZ ödhln *աշխարհին* Y *այշխարհին* û *հանդերձեալ աշխարհի* d *հանդերձեալն* ôd *դործէք* Mhl *դործեցէք* kmps *դործիցեմք* q *դործիմք*

ի

ԿԱՆՈՆՔ ՆԵՐՍԷՍԻ ԿԼԹՈՂԻԿՈՍԻ ԵՒ ՆԵՐՇԸՊՀՈՅ ՄԱՄԻԿՈՆԷԻՑ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԳԼՈՒԽ[Ք] ԼԸ

Ա. Վասն չեկուղեցի տանել դսեղանս եւ ոչ ի տունս երիցունեաց:

Բ. Զաւնսալ պինս երիցունեացն զպատարագ:

Գ. Ոչ դնել վաշխս գշնորհ եկեղեցւոյ:

Դ. Ոչ վաճառել կամ վարձանս դնել:

Ե. Երկականանց ոչ ուսել գշնորհս եկեղեցւոյ:

Զ. Շաբաթու եւ կիւրակէի պատարագ մատուսցի:

Է. Զանմատուցն ոչ խառնել ի բաժակ:

1 u կսեռնեալմէլ N-ը մուծված է վերնագրում, այսպէս՝ *կանոնք ի սրբոյն* ներսէսի r *կանոնն* e *կանոնք եւ ոանմանք* ABCEGHP *ներսիսի* a *աւետն* ներսիսի e *հայոց կաթողիկոսի* I *ներշապհւոյ* c *ներշապուհոյ* h *ներշապաւ* q *ներշապո* BCDEGH *մերշապհոյ* F *շապհոյ*

2 DH *մամիկոնից* I *մամիկոնեցից* ABEJP *մամիկոնէնից* q *չիք եպիսկոպոսի* IJKLMOPQRSTVXY Zo *գլուխ մնացած Ձեռ-երր չունեն գլուխք* Pô *լգ* X *լե* q *ներսեսի և Հով. Մանդակունու կաթողիկոսմբր՝ էջ 475—500-ը ընկած է: Մի քանի Ձեռ-ի վերնագիրը տարբեր է եղածից՝* b *վասն մամիկոնանց ներսէսի* kmps *յանկ կանոնաց սրբոյն ներսէսի (*ps *ներսիսի)* n *կանոնք տեառն սրբոյն մեծի ներսէսի հայոց կաթուղիկոսի եւ ներշապհոյ մամիկոնէից եպիսկոպոսի*

3 ü *չունի պահկը* q *առնել զաղմոսն փխ. առնել զսեղանս* d *չիք եւ* ô *չիք ի* A—MPQRSTUVXZûbinq *ի տուն* ô *խորան փխ. տունս* Xehl nor *երիցանց* kmps *երիցուն երթալ* bq *իւրեանց փխ. երիցունեաց*

5 ehkmps *վասն առնուլ (*e *չունել)* P *կառնուլ* W *չառնու* d *չառնել* bfq *չունել փխ. չառնուլ* HYk mps *զդինս* hilor *դին* beq *դինիս (*d *դինով) փխ. դինս* d *իրիցունեացն* f *իրիցունեաց* n *երիցանց* q *իրիցեանց* b *իրանց փխ. երիցունեացն* W *զպատարագս* n *պատարագի*

6 e *վասն ոչ* b *դնելով* d *վաշխն* q *արվաշխս* LYbeq *գշնորհս* ô *գշնոր* dhlo *գշնորհն*

7 eq *վասն չվաճառել* W *ով ոչ* d *ոչ ով* ô *զվարձս* beq *վարձս* d *կամ ի վարձունս* r *վարձան* l *վաճառս փխ. վարձանս* e *դնել պատարագին*

8 e *վասն երկկանաց* P *որկականանց* Yhlo *երկականաց* c *երկականանցն* f *երկկանաց* k *երկականացն* q *երկանաց* b *ուրկանաց փխ. երկականանց* Wadefkmpq *գշնորհ*

9 e *վասն շարաթու* ü *շարաթ* DG Ho *կիրակի բացի* Aaflor-*ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէի* f *ի պատարագ* b *չիք պատարագ* UYWûdef img *մատուցանել* c *մատուցանի*

10 e *վասն զանմատուցն* DGHPU *յանմատոյցն* Xfq *զանմատուցն* Q *եւ ոչ* KLMQRSTXYZô *խառնեն* R *ի բաժակի* bdeqs *ի բաժակն*

Ը. Զոպաս եկեղեցւոյ ոչ տալ ի հարսանիս։
Թ. Կանանց ոչ տալ մկրտել։
Ժ. Քահանայից ըստ կոչման լինել նախագահ։
ԺԱ. Ցեկեղեցւոջ չառնել ժամ առանց քահանայի։
ԺԲ. Դպրի չագանել զինուորական հանդերձ։
ԺԳ. Զչնորհս եկեղեցւոյ մանաւորել ըստ իւրաքանչիւր կարգի։
ԺԴ. Սպաս եւ պատարագիք աւագ երիցուն լինել։
ԺԵ. Զառնել ի տունս մկրտութիւնս։
ԺԶ. Կանանց չկալ մաւտ առ քահանայս ի մկրտելն։
ԺԷ. Սարկաւագի ոչ մկրտել։
ԺԸ. Ոչ առնուլ հաս լապաշխարողաց։
ԺԹ. Ոչ լալտնել զբանս խոստովանութեան։
Ի. Գերեզմանս լեկեղեցիս մաւտ ոչ առնել։
ԻԱ. Ժահանայի վաշխ ոչ առնուլ։

1 c *վասն զսպաս* P *ի սպաս* lo *ըսպաս* q չիք *ոչ* U չիք *ի* o *ի հարսանիսս* q *ի հարսանիսն* kmps *ի մտից (*ps [?]*մ[տ]ից) եկեղեցւոյ կտակաբանս ստացին (*m *ստացին) եւ զսպաս եկեղեցւոյ ոչ տալ ի հարսանիս* b չիք *զսպաս.... ի հարսանիս*

2 e *վասն կանանցն* f *կանաց* b *մկրտել զմանուկն* e *մկրտել գոք* IJO VW *վասն մկրտութեան որ (*J չիք *որ) չառնեն (*J *ոչ առնեն) ի տունս (*IV *ի տունն) փխ. կանանց... մկրտել* KLMPQRSTXYZô չիք *կանանց... մկրտել*

3 e *վասն քահանայից* o *քահանայիտ* KLRSTX *գոչման* hilor *կոչմանն ôr լինիլ* d *նախայաջահ*

4 ekmp *վասն եկեղեցւոջ* Gs *գեկեղեցւոջ* U *յեկեղեսիոչ* Ybcdfo *եկեղեցոջ* o *յեկեղեցոյ* h *յեկեղեցոյն* l *յեկեղեցոջ* q *եկեղեցոչն* n *յեկեղեցի ոչ առնել* U *քահանայից*

5 c *վասն գպրի* bq *գպիրն* dhl *գպիր* n *քահանայից* փխ. *գպրի ô գպրի չագանել հանդերձ գպրին գինորի* ackms *չհագանել* d *գինւորական* e *գնորական* aikmors *գինուորական* Fa *անգերձ*

6 c *վասն զշնորհս* P *ի շնորհս ô զշնորս* bq *շնորհս* HUYobcdefhiloq *եկեղեցոյ* MQ *յեկեղեցւոյ* r *մառնաւորիլ* befq չիք *ըստ* W չիք *ըստ... կարգի* bq *գարգի* e չիք *կարգի*

7 c *վասն սպաս* Yqrs *զսպաս* p չիք *եւ.* bq *պատարագին* de *պատարագիչք* np *պատարագի* q *աւաք* CDGJOQ Ubclmq *երիցուն ôeo երիցու* r *լինել* kmps *տունն առնել* փխ. *լինել*

8 ekm *վասն ոչ առնել (*e *գառնել) e զմկրտութիւն* BCDEFGHZWac dfhklmnopqs *մկրտութիւն* b *մկրտութիւն ոչ է պարտ*

9 e *վասն կանանց* bhq *կանայս* Yb ceq *չգալ (*U չի *տալ* Zd *չտալ* h *չկենալ) փխ. չկալ* l *մաստ* n *մուտ* o *մօտ չդալ* BCDEFGHô *ի փխ. առ* X չիք *առ* iqr *քահանայն* AUacdfkmps *քահանայոն* KLMQRSTXYZ *ի մկրտել* e *ի մկրտելն գոք* o *ի մկրտութեան*

10 e *վասն սարկաւագի* KLMQRSTX YZô *մկրտել գոք* bq *սարկաւագի ոչ է պարտ մկրտել գերեխայն* d չիք *սարկաւագի ոչ մկրտել*

11 e *վասն ոչ* k *վասն (*J *որ) փխ. ոչ* ps *չառնուլ* bq *դհաս* de *հաս* IJK LMQSTUZoehklmnopqrs *ապաչխարողաց* RXY չիք *ոչ... յապաչխարողաց*

12 e *վասն փխ. ոչ* o *ոչ այտնել բանս* KLRTXYô *խոստովանութեանն* d *խոստովանութեան ուրէք*

13 e *վասն գերեզման* bq *գերեզման* hr *գգերեզմանս* BCDEFGHe flo *մաւտ յեկեղեցիս (*lo *եկեղեցիս* e *եկեղեցին) h ի մօտ եկեղեցի ô եկեղեցիս* Uq չիք *մաւտ* b *ոչ առնել յեկեղեցիս* Un *մի փխ. ոչ* hlo *չառնել*

14 e *վասն քահանայի որ վաշխ* p *դահանայի* b *ոչ վաշխ առնուլ տոկոսիւ* hlo *առնել*

ԻԵ. Յագապս մասունս ոչ բառնալ։
ԻԳ. Ոչ երթալ ի պատարագ որոց ժամ ոչ կալ։
ԻԴ. Տղայոց հարսանիս ոչ առնել։
ԻԵ. Զկուսանս այրեաց ոչ սալ։
ԻԶ. Զարջառ ոչ ձեռնադրել։
ԻԷ. Զպուտուոնս ոչ աւրհնել։
ԻԸ. Ոչ առնուլ զկենդանին նուիրեալ ողջ։
ԻԹ. Զառաջաւորսն ոչ լուծանել։
Լ. Ձրագալուցին ցերեկն աւրէնս ոչ ուալ։
ԼԱ. Ժողովրդականաց հրաման ոչ տալ քահանայական կարգի։
ԼԲ. Քահանային ոչ առնուլ արծաթեղին աղախինս։
ԼԳ. Ոչ տնել ի վանս տնտես կին մարդ։
ԼԴ. Ուխտաւորաց ի վանս աւթել։
ԼԵ. Ամանք ձիաքոյծք եւ վաճառականք։

1 e *վասն* յագապս եւ b յագապն p պագապս q հագապս r յողագս սրբոց (b յագագս) փխ. յագապս BCDEFGHacdefkmps *ոչ առնուլ* (b *առնել այսպիսի* q *առնել*) փխ. *ոչ բառնալ* R *բառնուլ* hlo *չբառնալ*

2 c *վասն ոչ* U *երթար օ չիք ի* U *ոյր* (GH *ոչ*) փխ. *որոյ* h *չիք որոց* բացի beil-ից մնացած Զեւ-երր *որ* փխ. *որոյ* բացի IJbcdehil-ից մնացած Զեւ-երր *ցժամ*

3 e *վասն տղայոց* (1 *անել* er *առնուլ*

4 c *վասն կուսանս* o *կուսս* q *կուսանսն այրոց* ó *այրի* b *կուսանաց այրոյ ոչ տալ չէ պարտ* փխ. *կուսանս... ոչ տալ* Y *այս վերնագիրը դրված է ներքևի լուսացրքում*

5 c *վասն աչառու.* AQ *զառջառ* DH *արջաս* U *յառջառ* ó *զառջար* adk inp *զաջառ* bs *յաջառ* C *զայր չար* (q *յառաջ*) փխ. *զարջառ* M *զարջառոց* փխ. *զարջառ ոչ* h *ձեռնադրել այսպիսին.*

6 e *վասն զպուտունս ոչ աւրհնել քահանայ* o *զպատվիրանս* (b *տունս*) փխ. *զպուաունս* f *զպուտունս* ps *պուտունս* U *չիք ոչ* ôhl *պահել* փխ. *աւրհնել*

7 c *վասն ոչ* b *առնու.* r *առնել* Hô *կենդանին* f *զկենդանի* hlo *զնուիրեալն ողջ կենդանի* CDHKLM QZô *նըւիրեալ* Y *նուիրել* bq *ոչ* փխ. *ողջ* de *չիք ողջ*

8 e *վասն զառաջաւորն* GHLnq *յառաջաւորսն* Y *յառաջաւորն* ô *զառաջաւորսն* b *յառաջօորս* chlo *զառաջաւորս*

9 e *վասն ճրագալուցին* d *ճրագալուծն* kmps *ճրագալուցի* Un *յերեկն* ó *երեկն* bdkms *ցոբեկն* o *ցերեն* h *չիք ցերեկն* i *օրէն* c *աւուրս* (d *աւուրս* e *օրէս*) փխ. *աւրէնս* KLMQRSXYZô *ոչ տալ աւրէնս* (MSXYô *օրէնս* Q *յօրէնս*)

10 e *վասն քահանայի ժողովրդականաց հրամանն ոչ տալ* bq *ժողովրդականացն* cd *ժողովրդական* K *ոչ տալ հրամանն* n *ի քահանայական* MQ *քահանական*

11 e *վասն քահանային* Xô *քահանայի* Y *քահանայիցն* F *արծաթեայդին* UWin *աղախին* b *աղախնայս* e *աղախի[նս?]* Y *ծառայս* փխ. *ագախինս*

12 c *վասն ոչ* BCDEFGHWfprs *առնել* (hlo *ընդունել*) փխ. *ունել* ó *չիք ի* b *ի վան [տն]տես*

13 c *վասն ուխտաւորաց. աւթել* km ps *յդ հոդված ի խակ մոնադունք* բառերից (490-րդ էջի 1-ին տողը) սկսվում է նոր հոդված դրան հա_մապատասխան ցանկում կա մի նոր վերնագիր 13-րդ և 14-րդ տողերի արանքում՝ *լե. մոնոդոն վանս մի ոք իշխեսցէ ունել բայց ի վանաց*

14 e *վասն ամանք* aks *ոմանք* IVôbehl oq *ձիաքուծք* Q *ձիայրոյծք* W *վասն այնոցիկ որք են ձիաքոյծք* km ps *վաճառականք եւ վաշխառուք*

ԼԶ. Աղանդաւորաց վանս ոչ տալ։
ԼԷ. Ցամենայն ամսեան շաբաթ մի պահել։
[Կաճառք Ներսէսի եւ Ներշապհոյ]
Այս կանոնք եղան յաւուրս Ներսէսի կաթողիկոսի եւ Ներշապհոյ Մամիկոնէից եպիսկոպոսի, տունս ԼԷ։

ՈԹ (ՈԵ) Ա. Զի ոչ է պարտ բաժանել զժողովուրդ վասն պտղոյ եւ մտից սրբոյ եկեղեցւոյ, յորմէ համարձակեցան բաժանել ղպատարագս անառակութեամբ ըստ տունս, յանդգնել բաժանել լրբաբար եւ ղհաց սեղանոյ ի տունս իւրեանց, ոչ թողացուցեալ ժժողովրդական տանել յեկեղեցի, զի աւրհնեսցին։

ՈԺ (ՈԶ) Բ. Այլ ի նոյն ինքն ի սուրբ եկեղեցւոջն վասն նորին կռիւս եւ խոցոտմունս ընդ միմեանս, զոր մեք իսկ տեսաք, զոր պարտ էր

1 e վասն աղանդաւորաց p տաղանդաւորաց b վասն փխ. վանս, ոչ տալ ամենայն

2 ekm վասն ամենայն ամսեաց շաբաթս ոչ պահել DGHPbpr զամենայն d ամենայն b չիք յամենայն b յամսեան

4 ehloq կանոնքս Qkm յաւուր ô աւուրս DGH վասն փխ. յաւուրս BCDEFGHOPWaps Ներսէսի û սրբոյն Ներսէսի CDGHûeq հայոց կաթողիկոսի (eq կաթուղիկոսի) IJK LMOQRSTVXYûclmopr կաթուղիկոսի ûe Ներշապհոյ hՆերշապհո q Ներշապհու BCDEFGHW մերշապհոյ A մերշապհոյ U մերշապհւոյ b այս կանոնքս եղան յօուրսն Ներսէսի հայոց կաթուղիկոսին եւ Ներշապհու եւ մամիկոնաց եպիսկոպոսաց կանոնք հաստատել n կանոնք սրբոյն մեծի Ներսէսի կաթուղիկոսի հայոց եւ Ներշապհւոյ մամիկոնէից եպիսկոպոսի դուխս լէ

5 ABEFIJOPQSTXWfkms մամիկոնէից or մամիկոնէի ûe մամիկոնեաց q եւ մամիկոնաց DQH մամիկոնից Xd եպիսկոպոսին q եպիսկոպոսաց hlo եպիսկոպոսին փառք աստուծոյ ճռ անգամ յաղագս ամենայնի e չիք եպիսկոպոսի V տուն H տունս ô տունս լղ գրեցաք P լղ ûac defhiklmopqrs չիք տունս լէ R լէ

6 b որպէս բաժանել Mbdq ժժողովուրդն û ժողովուրդ hlo ժժողովրդական Wabcdfhiklmopqrs պտղոց Sô մանից փխ. մտից

7 dkm սրբոց n սրբւոյ Q յեկեղեցւոյ Yôcdefiq եկեղեցոյ h յեկեղեցոյն lo եկեղեցոյն ô որմէ bq որ փխ. յորմէ e համարձակակիցան q համարձակիցան .lû համարեցան e բաժանելի BCDEFGH պպատարագսն dq պպատարագն

8 h ընդ փխ. ըստ H տաւնս փխ. տունս oeq անդգնել H յանագնել û ցանդգնել h անտրքնել I լրբաբար be ի բարբառ (î ի բաբար) փխ. լրբաբար e չիք եւ

9 de զհացս ab սեգանւոյ բացի HU Wôûcdefhiklmnopqrs-ից մնացած Հետ-երը սեղանոց ôû թողացուցանել hlo թողացեալ abcdefkm pqs ոչ տանել ժժողովրդականս թողացուցեալ (cd թողացուցանել p թողեալ) M ժժողովրդանն ô ժողովրդականն h ժողովրդական ir ժժողովրդականս lo ժողովրդականս

10 Y յեկեղեցիսն ô եկեղեցի Kôb ckq աւրհնեսցեն h աւրհնեսցի

11 ABF այդ h չիք ի (նոյն) Uho չիր ի (սր.) d չիք ի սուրբ JYôbdfq եկեղեցոյն MQinr յեկեղեցւոյն û եկեղեցւոջ ce եկեղեցոյ h'o եկեղեցոյն (h յեկեղեցոյն) սուրբ bq կռիւսն h կռիւ

12 hlo խոցմունս b եգ փխ. ընդ Yo միմիանս

ահիւ եւ դողութեամբ կատարել դխորհուրդ սրբոյ պատարագին. այլ ոչ որովայնամոլութեամբ եւ ժլատութեամբ թշնամանել զսըրբութիւնն. խափանեցին քահանայքն եւ զպատարագն, որ բաժանեն դպրաց, զի առցեն ի նոցանէ գինս վասն սուրբ պատարագին:

ՈԺԱ. (ԻԷ) Գ. Եդին ոմանք եւ վաշխս վասն դահեկանաց իւրեանց,

ՈԺԲ (ԻԸ) Դ. Կէսք վաճառեցին ընկերաց իւրեանց որպէս ծառայս եւ այլքն նտուն վարձանս կանանց իւրեանց ամպարշտեալք ամենեւին, վստահացեալք ի բռնութիւն, անարժանութեամբ անձանց իւրեանց մեղաց. եւ ժողովրդականք այնպիսի պատճառաւ բաժնոց կերեալ ատանց աւրհնութեան զհաց պատարագին, եւ ոչ կամեցան տանել ւքոհանայս եւ. զպաշտաւնեայս ի տունս եւ զմատուցողս պատարագին, այլ զերկականայս եւ զանդպիրս. այսպիսի անարժանիւք հաճոյ թուեցաւ նոցա ատնել զտունս իւրեանց թերակատար լաւրհնութենէ քահանայից, անմիտ ագահութեամբ զրկեալ զպաշտաւնեայս սեղանոյն ի հացէ ուխտին եւ զրկեցան ինքեանք լաւրհնաթենէն Աստուծոյ: Կարգեցաք եւ սահմանեցաք յայսմհետէ

1 b զողութեամբն ud սուրբ b չիք կատարել beq չիք զխորհուրդ... թշնամանել՝ տող 2-րդ

2 BU այլ cd չիր ոչ KQRSTXY Zün յորովայնամոլութեամբ L յորովայնամոլութեան m սրովայնամոլութեամբ c թշնամանեն hlo եւ թշնամանել û զսրբութիւն d զսրբութիւնս r ըզսրբութիւնն

3 b խափանիցին ûbilnor խափանեսցին Vû քահանայք b չիք եւ acdhilmo prs զպատարագո k զպատարագն Yr որք h ոչ փխ. որ

4 Yh դպրոց b դպրացն i դպրոյ X տանեն be‹ չիք սուրբ

5 d եգան akms ոմանք beq չիք եւ Gô վաշխ d վա[շ]խս o իւրոց b չիք իւրեանց

6 X կէսքն Y գէսքն û կէս OW bl թէ ոք փխ. կէսքն b իւրոց ûbc dhiloq այլք

7 û վարձկանս hılo վարձս b վարձ կանաց eq վարձականաց (f վարձանականաց) փխ. վարձանս կանանց p կանանց իւրեանց վարձան ô իւրեան r չիք իւրեանց d չիք ամենեւին վստահացեալք

8 ô վարահացեալք փխ. վստահացեալք p չիք անձանց abcdefb.k mop qıs չիք իւրեանց

9 abcdefkmps ժողովրդականքն H այնպիսին ô այնպիսի b այսպիսիւ d այնպիսիսն d ի պատճառս beq բաժանոց û չիք բաժնոց տեղր թողել եճ ազատ m կրեալ

10 Y օրհնութեանն u չիք տանել

11 e պաշտօնեաս բացի abcdefhıklmo qrs-ից մնացած Ձեռ-երր ի տուն ac defkms զմատուցաւզ bpq զմատուցող hlo զմատուցողն բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր զմատուցաւզս

12 B այլ ô եւ զերկականայս եւ r եւ զերկկանայս եւ fhıo զերկկանայս b զերկանայս q զզերկանայս H զերկակայս bq զայնպիսիս փխ. զանդպիրս K այնպիսի f այսպիսի անարժանիւք... եւ տան գյան]-զամարգոն՝ 492-րդ էջի 8-րդ տողը ընկած է

13 KLZ ընւեցաւ ô ընեցաւ, չիք նոցա F‹kmps զտաւնս (AIJKMO PQRSTUVXYZWôbilnor զտաւն) փխ. զտունս h ըներահակատար Gl Je աւրհնութենէ ô օրհնութենէ r յօրհնութեան ù չիք յաւրհնութենէ

14 û չիք քահանայից H զպաշ[ա]ւնայս Y զպաշտօնեալս

15 Jû սեղանոյ a սեղանւոյն h'o ուզտի bhloq յինքեանք IJd աւրհնութենէն û օրհնութենէ b յանմահութենէն փխ. յաւրհնութենէն

16 ô աստուծոյ օրհնութենէն be կարգեցաք-իցկ առանձին ճոդված համապատասխան N-ոլ d սահմանեցայք beq զի յայսմհետէ ô այսմհետէ

հրաժարեսցեն քահանայք եւ ժողովրդականք յասպիսի ոնաոակ մահաբեր սովորութենէ։

ՈԻԴ (ՈՒԹ) Ե. Եւ երկականայքն թէեւ դրակարդացք իցեն եւ պաշտաւնեայք, ընդ զինուորս կացցեն վասն ուխտադանցութեանն. եւ ի պաղոյ եւ ի մտից սրբոյ եկեղեցւոյ եւ ոչ միում մասին արժանի մի լիցին· զի չէ պարտ ապաշխարողաց առաջնորդութիւն առնել, զպտուղս եւ զուխտս պահանջել ընդ քահանայս։ Նոյնպէս եւ տգէտք մի իշխեսցեն մտից եկեղեցւոյ, զի անիրաւ է. վասն անուսումնութեանն ընդ զինուորս կացցեն եւ դհայրենի հող եւ. զջուր կալցին եւ յարքունիս հարկ ուսցեն եւ դորդիս ի դպրոց տացեն, զի ուսցին։

ՈԻԴ (ՈԺ) Զ. Քահանայք զշարաթու եւ զկիւրակէի պատարագ մի իշխեսցեն խափանել, որպէս եւ տեսաք ի բազում տեղիս, այլ մատուցեն անսխալ սաղմոսիւք եւ մարգարէիւք եւ առաքելաւք եւ աւետարանաւ կարգաւորաբար։ Եւ զրաժակ սուրբ հաղորդութենէն մի

1 beq հրաժարիցեն dh հրաժարեսցին bcdq քահանայքն RXYô ժողովուրդք cd ժողովրդականքն b չիք եւ ժողովրդականք CDFGHIJ Môû այսպիսի hlo այնպիսի k յայնպիսի r յանառակ

2 Vbhloq սովորութենէն

3 KLMQRSTXYZô երկականայսն û երկուկանայք aikmr երկկանայքն be hloq երկկանայք ı թէ H զրակարդացք ·ü զրակարդաց l կարդացք r գրայկարդացք H պաշտաւնայք ô պաշ[տ]օնեայս զի ընդ

4 ô զինվոր hl զինուորսն o զինորսն Y զինորս FlMQSWôûdn ուխտադանցութեան RX ուխտադանցութեանցն b ուխտայդանցութեանց IJKLMOPQRSTXYZWôabcdehıklm oqrs ի (Yo չիք ի) պղոց

5 kms չիք ի k սբրւոյ q սբրոց BDE FH սուրբ G ի սուրբ MQ յեկեղե[ց]ւոյ VYôcdehiloqr եկեղեցոյ b յեկեղեցոյ նզ ոչ ի միում hl միայն (o միոյն p միոյ) փխ. միում BCDEGHUW մասն n մասի ûb արժան CDGH լինիցին X լիցի

6 ô զինչ կ փխ. զի չէ abceıklmop qrs ապաշխարողաց աւրինաց (eı pr օրինաց) առաջնորդութիւն (c յառաջնորդութիւն) բացի Jûr-ից մնացած Ձեռ-երր պտուղս

7 G զուխտ n ուխտս BCDEFGHi lor քահանայսն abcdekmpqs քահանային h քահանայն Jû չիք նոյնպէս

8 Yû միտից acdhlklmoprs որրո եկեղեցոյ (aklm եկեղեցւոյ) beq ի (b չիք ի) սուրբ եկեղեցոյ lVY եկեղեցոյ MS յեկեղեցւոյ o եկեղեցին r զի վասն IKMSXWdenoq անուսումնութեան ô անյուսումնութեան b ուսումնութեան uh ամուանութեան փխ. անուսումնութեանն

9 L անդ փխ. ընդ ô զինվորս h զինուորսն lo զինորսն cd կացցէ û հայրենի abdehilopqrs գհող km գհողս CDHYôû ջուր m գջուրս o կալցեն

10 o չիր և. արգունիս ud արքունիս abcdehlklmnopqrs հարկս BCDEFGi HYôaikmprs տայցեն ûb տացցեն UV չիք եւ դորդիս... տացեն p դորդիս իրեանց ի դպրոց Yô տայցեն ub տացցեն q տացին ô ուսոոոց

12 eq այս հոդվածր միացված է նախորդին r եւ. գ[շ]արաթու եւ ô կիրակէի բացի Wûalor-ից մնացած Ձեռ-երր դկիրակէի Y պատարագն ü պատարագս akmqs զպատարագ be դպատարագն hq իշխեսցէ

13 r եւ որպէս տեսաք d չիք եւ ô չիք ի BU այդ DGHd մատուցանեն h մատուցանել

14 F չիք անսխալ km չիք եւ (մարգ.) Yû չիք եւ (առաք.) Hառաքեւք abcdehiklmopqrs առաքելովք cd աւետարանաւք

15 bq զրաժակն IQRSXWoubdbnoq հաղորդութեան

իշխեսցին յափանել քահանայքն պատճառանաւք չքաւորութեան. որպէս ամբաստանեցին ժողովուրդք ի բազում տեղիս, որ արարեալ բազմաց անխնամող հոգւոց իւրեանց, այլ մի եւս լիցի, զի մի դուցէ պարտաւորեալք պատուհասեսցին եւ տուժեսցին
5 *յԱստուծոյ. պատրաստեսցեն կատարել զսուրբ խորհուրդն անխափան հոգեկաւորապէս ամենայն ղգուշութեամբ:*

ՈԺԹ (ՈԺԱ) Լ. Եւ ի սրբոյ բաժակէն երկիւղիւ տացեն ժողովրդականացն, ոչ թէւրացացանել նոցա զսրբութիւնն եւ զանմատոյցն չխառնել, զի մի դատապարտեսցին. եւ ի պատարագէ կիւրակէի եւ տաւնից մի
10 *իշխեսցեն ծուլանալ, մնալ ի տունս իւրեանց, այլ եւ յամենայն պաշտամանց. թէ ծուլասցի ոք՝ յանդիմանեսցի եւ ի մասնէ մտից աւուրն զրկեսցի եւ յընկերաց իւրոց որոշեսցի, եթէ քահանայ իցէ, եթէ դպիր:*

ՈԺՁ (ՈԺԲ) Լ. Եւ զկոտակարանս եւ զմարգարէս եւ զառաքեալս եւ զԱւետա-

1 öû *քահանայք* abcdekmpqs *քահանայքն խափանել* Yır *չքաւորութեանն*

2 O *ամբաստանիցեն* bq *ապաստանիցեն (*e *ապաստանեցին* achiklmo prs *ապստամբեցին* d *ապըստամբիցեն) փխ. ամբասանեցին* Rh *ժողովուրդ* bq *ժողովուրդքն* ô *չիք ի* s *սեղիս փխ. սեղի*

3 Y *բազմացն* abcdekmpqs *բազմանային* KMQRSXYZabcdehiklmopq rs *խնամով* om *խնամօվ* բացի A-ից *մնացած* Ջեռ-ները *անխնամաւոր* IJPUVôbcdehilopqr *հոգոց* Y *հոգոյն* KOPQRSTXW *իւրեան* q *իւրոց* ABC *այլ*

4 e *գուացէ* o *գոցէ* l *չիք գուցէ* Y *պաբաւորեալ* h *պարսաւորհկալք փխ. պաբտաւորհկալք* o *պատհասեսցին* b *պատուհասեսցեն* K *չիք պատուհասեսցին... յաստուածոյ* b *տուժեսցեն* d *տուժեցին*

5 MQodil *աստուածոյ* KLMQRSTX YZô *արդ պատրաստեսցին* b *պատրաստիցեն* loq *պատրաստեսցին* h *պատրաստեցին* bq *կատարեալ*

6 ô *հարկաւորութեամբ* IJû *յամենայն*

7 d *ի սրբոց* co *երկեղիւ* p *երկիւղիւ տացեն ձախ լուսացըգրում* Ye *տայցեն* p *տաց* Yû *ժողովրդականաց* bq *ժողովրդականացն* p *ժողովրդեանն*

8 bq *թեքէցուցանել* q *դնոցա* Y *չիք նոցա* IMQSUXWoûdhlo *դսրբու-*

թիւն DGHX *դանմատուցն* u *դանմատոյց* e *չի խառնել* Q *չառնել փխ. չխառնել*

9 dh *դատապարտեսցեն* e *չիք եւ (ի պատ.)* W *ի պատարագէ* RXYô dh *կիրակէից* lo *կիւրակէից* W *կիւրակէին* be *կիրակէին* բացի Uûac nr-ից *մնացած* Ջեռ-երը *կիրակէի* behilopqr *եւ ի տօնից (*ioq *տաւնից)*

10 Q *իշխեսցին* hlo *իշխեսցէ* d *ծուլանալ* ABCF *ծուդանալ* AB *այդ* E *չիք եւ* HIPQSôbdhlmnoq *մեհնայն*

11 ôbq *պաշտամանց* R *ծուլասցէ* ABCE FUir *ծուդասցի* d *որք փխ. ոք* beq *չիք ոք* ô *անդիմանեսցի* kms *ի մամնէ փխ. ի մասնէ* c *մտից*

12 l *յաւուրն* c *յաւրն* hlo *արեւուն փխ. աւուրն* O *կրեսցի փխ. զրկեսց* IJKLMQRSTXYZôdhloq *ընկերաց* bq *որոշեսցին* GWôûbceıq *թէ* lr *եւ թէ* lo *քահանայից* belo *չիք իցէ*

13 Uûceq *թէ* Yôdhil *եւ թէ (*Yd *եթէ) դպիր* b *եւ թէ դպիր արդար*

14 hlo p *հողվածը միացված է նախորդին* X *դկոտակարանց* Un *չիք եւ (դմար.)* Y *եւ դմարդարէս եւ զառաքեալս եւ դմարդարէս* c *չիք եւ (դառ.)* b *զառաքեալսն* n *զառաքելականս* Q *չիք եւ (զաւետ.)* aklmoprs *զաւետարան* h *աւետարան* cd *զաւետարանն* Q *զուխտարանս փխ. զաւետարանս* u *չիք եւ զաւետարանս*

բանս բովանդակ ստասցի սրբոյ եկեղեցւոյ ի պտղոյ եւ ի մտից, եւ հանդերձս բովանդակ սրբոյ սեղանոյն եւ ղեկեղեցւոյ առագաստս տանց փեսալից եւ հարսանց, ղոր այլ մի՛ իշխեսցեն առնել. զոր թէ գտցի ոք արարեալ՝ թէ քահանայ է՝ լուծցի, թէ դպիր՝ նզովեսցի։

Ոժէ (ՈԺԳ) թ. Լուաք լուր ծանրագոյն հասեալ ի վերայ, եթէ քահանայք ի տեղիս տեղիս ինքեանք մկրտութիւն չառնեն, բայց ջուր իմն աւրհնեն եւ տան ցմանկամարդսն, հրամայեալ նոցին իսկ ի նոցին տունս մկրտել զմանկունս իւրեանց, վասն որոյ պատուհասեցան աներեւոյթ տանջանաւք, եւ այժմ, թէ գտցի ոք արարեալ ի նմին վնասու, ի բաց որոշեալ լիցի ամենայն տամբ իւրով ի քահանայական ժառանգութենէն ամենեւին։

Ոժը (ՈԺԴ) ժ. Քահանայք գահասիրութեամբ մի՛ հակառակեսցին ընդ միմեանս, զի ղոր շնորհն Աստուծոյ ընտրեաց. նախ ի քահանայութիւնն՝ այն է նախաթոռ եկեղեցւոջ։

1 bq *բովանդակս* P *ստացի* ô *սաասցիր* dl *ըստասցի* n *ստասցէ* Q *տտասցի* M *յեկեղեցւոյ* Yôbcdehilopq *եկեղեցոյ* û *ի պտղոց* abcdekmpqs *ի մտից եւ ի պտղոց* i *եւ ի պտղոյ* H *չիք եւ* e *ի փխ. եւ*

2 RVX *եւ ի հանդերձս* W *զհանդերձս* d *հանդերձ* acdekmps *բովանդակս* L *սեղանւոյն* RY *եկեղեցւոյ (*Y *եկեղեցոյ) սեղանոյն* X *եկեղեցւոյ սեղանոյն եւ ղեկեղեցւոյ* DHVôacdebilop *ղեկեղեցւոյ* M *յեկեղեցւոյ* ü *եկեղեցւոյ* bq *չիք եւ ղեկեղեցւոյ* IKLRS TXZ *յառագաստ* q *առագաստի* d *առագաստն* Q *յառագաստանց (*b *առագաստաց* c *առագաստացն* k *առագաստանց) փխ. առագաստ տանց* Y *չիք առագաստ*

3 q *չիք տանց* b *հարսանեաց* n *մի այլ եւ փխ. ղոր այլ մի* p *չիք ղոր այլ* b *դի փխ. ղոր (այլ)* d *իշխեն* n *տալ փխ. առնել*

4 KLMQRSTXYZô *թէ (*ô *եթէ) ոք գտցի* ô *եթէ (քահ.)* բացի OYWô bcdq-ից մնացած Ձեռ-եքր չունեն է Yh!o *եւ թէ* d *եւ եթէ* ôb *դպիր է* bq *նզովի* o *նզով[եսցի?]* ir *նզովեալ եղիցի* e *նզովեալ*

6 K *լըւաք* ûbeq *յուարուք* Gûheq *թէ* Y *եւ թէ* b *քահանայս* d *քահանայ* hlo *քահանայքն*

7 q *ի տեղիս ի տեղիս* G *չիք տեղիս* b *ի մկրտութիւն* blo *մկրտութիւնս* r *մկըրտեն* IJu *ոչ առնեն* beq *ի ջուր*

8 U *աւրհնեսցեն* b *եւ ի տան* Q *ցմանկամարդն* ü *մանկամարդսն* e *ցմանդայմարդսն* f *|ցման|զամարդսն* ch *ցմանկամայրսն* q *ցմանդամարսն* V *ցմանկարարձն* de *հրամետլ* o *հրամաեալ* R *ի նոցիկ* ô *չիք իսկ ի նոցին* ãbefkms *ի նոցուն* cdq *ի նոցունց* Vip *չիք նոցին (տունս)*

9 ô *տունսն* b *մկըրտեալ* be *դանուկս*

10 b *անեերեւոյթք* h *այժմն* ô *չիք թէ* hlo *ի նմին վնասու արարեալ*

11 befq *վնտսուն* d *ի բայց* c *որոշեսցի* de *լիցին* KLMQRSTXZ *յամենայն* r *տամբ փխ. տամբ* W *եւ փխ. ի (քահան.)* le *չիք ի* l *ի քահանայութենէն*

12 ûdf *ժառանդութենէ* Y *մասնէ փխ. ժառանգութենէն* l *չիք ժառանգութենէն* Y *չիք ամենեւին*

13 ô *քահանայ* H *եւ մի* J *հակառակեացին* W *հակառակեսցէն* b *հակառակեսցեն* c *առ փխ. ընդ* Yo *միմիանս*

14 befq *չիք ղի* Ym *որ* i *ղոր կրկնված է* Y *շնորհ* hlmo *դշնորհն* b *չիք ընտրեաց. նա մի փխ. նախ ի* CD GHIMQSUYWôuacefhiklmoprs *ի քահանայութիւն*

15 abcefhiklmopqrs *նա է փխ. այն է* d *չիք այն է* JMQ *նախաթոռ* DHYc *յեկեղեցոջ* lulor *եկեղեցւոջ* ôhp *եկեղեցոջ* beq *եկեղեցոջն* di *յեկեղեցւոջն* f *յեկեղեցոջն*

ՈԺԴ (ՈԺԵ) ԺԱ. Իպէր պաշտամանն լեկեղեցւոջ առանց քահանայի մի իջ-
խնասցէ կալ։

ՈԺ (ՈԺԶ) ԺԲ. Եւ մի զձեւ գինաւորաց հանդերձի ունել եւ ի կարգի պաշ-
տաւնէից կալ, այլ ընդ գինուորս կացցեն, այլ զձեւ եկեղեցակա-
նաց անել իւրոյ կարգին վայել է ըստ քահանայական աւրինի։

ՈԺԱ (ՈԺԷ) ԺԴ. Եւ ժողովրդականք մի հրապուրեսցին ի նոցանէ ի բաժանումն
որբոյ եկեղեցւոյ, զի պատճառ խռովաթեան բերէ, այլ զպտուղս եւ
զմաս ժողովրդականք միաբանութեամբ ի սուրբ եկեղեցին հա-
տուսցեն ամենայն յաւժարութեամբ անխափան. եւ մի ըստ դա-
ւսոյ բաժին եւ երդոց, որ եղեւ մնաս. եւ քահանայից առեալ ի
սրբոյ եկեղեցւոյ բաժանեսցեն կարգաւորաբար, որպէս աւրէն է.
գլխաւոր քահանայիցն՝ Բ մասունք եւ կէս մասին, եւ այլ քահա-
նայքն՝ մէն Բ մասունս, եւ սարկաւագունքն՝ մի մասն եւ կէս
մասին. եւ դպիրքն եւ այլոյ կանայքն թէ իցեն պարկեշտք՝ մի
մասն առանց ամենայն հակառակութեան։ Ապա եթէ իցէ ոք, որ

1 BCDEGHKLMUen *պաշտամանց* JQ bh *պաշտման* Tacdkmpq *ի պաշ-*
տաման fq *ի պաշտամանց* BCE GLUh *եկեղեցւոջ* DHôbefloq *եկե-*
ղեցոջ Y *յեկեղեցոյ* û *եկեղեցւոյ* c *յեկեղեցոջ* d *յեկեղեցւոյ* b *իշ-*
խեսցի բացի IJudn-ից մնացած Ջևո-ևրը *իշխեսցեն*

2 Kôd *կեալ*

3 Yû *գինորաց* bq *հանդերձս զգենուլ* G *ունել* e չիք *եւ (ի կարգի)* L *ի*
կարգէ Up *ի կարդ* befq *պաշ-*
տաւնէիցն

4 d *կեալ* e *ընկալ* փխ. *կալ* AB *այդ*
br չիք *ընդ* I *գինուորս* Yo *գի-*
նորս qr *կայցեն* hlo *եւ* փխ. *այլ*
(գձեւ) BU *այդ* cd չիք *այլ* M *յե-*
կեղեցականաց RXY *եկեղեցական*

5 r *ունել* befq *ունել որպէս իւրոյ*
dh *իւրոց* hilor *վայելել*, չիք է
u *ընդ* փխ. *ըստ* e *քահանային*
q *քահանայ* b *քահանայական*
կարգին աւրինին Veh *օրինին*
floq *աւրինին*

6 km *հրապուրեցին* b *հրաւիրեսցին*
փխ. *հրապուրեսցին*

7 q *սուրբ* VYobcdefhioq *եկեղեցոյ*
Y [պա]ճառս *խռովութեանն*
p *խռովութիւն* q *խռովութեամբ*
o *խռստովանութեան* փխ *խռո-*
վութեան bhlo *պտուղս* e *զպտուղ*

8 ABCDEGHIJKLMOPQRSTUVXYZ
Woûn չիք *միաբանութեամբ*
Mh *յեկեղեցին* û *եկեղեցի* ce *հա-*
տուսցեն փխ. *հատուսցեն*

9 IJKLMQRSTVXYZûdq *յամենայն*
eq *օժարութեամբ* u *ընդ* փխ. *ըստ*
Qbq չիք *ըստ, զդասուց*

10 OW *բաժանին* B *երդոյց* n *երդոյ*
DGHJKLMQ *STXYZôûabcdehiklm
opqrs *եոդոց* փխ. *երդոց* r *յոր* KL
QRSTXYZû չիք *ի*

11 hlo *ի սուրբ* M *յեկեղեցւոյ* VYô *ե-*
կեղեցոյ aknrs *եկեղեցւոյն* bcdefhil
opq *եկեղեցայն* o *բաժանեսցի*
q *բաժանասցին* A—MO—Wôb *բա-*
ժանեսցին r *հարկաւորաբար* փխ.
կարգաւորաբար

12 hlo *եւ գլխաւոր* o *գլխաոր* ûdhlo *քա-*
հանայից ô *ը-ս* R *մասունք* bh
loq չիք *եւ այլ... մասունս* d չիք
եւ այլ.... կէս մասին՝ առ 14-րդ
e *մտին* փխ. *մասին* û չիք *եւ (այլ)*
u *քահանայք* acefikmprs *քա-*
հանայիցն

13 acefikmprs *մէն մի ը* P *մէն....*
սարկաւագունքն ձախ լուսանցքում
R *մասունս* G չիք *եւ (սարկ.)*
uo *սարկաւագունք* hl *կէսսարկա-*
ւագունք BCDEFGH *ա* փխ. *մի*
c *մաս մի* u *մին* ô չիք *եւ (կէս)*

14 b *մասինքն* bebq չիք *եւ (դպիրքն)*
û *գպիր* b *դպրին* e չիք *եւ (այրի)*
û *քանայք* Fadefikpqrs *պարկեշտ*
CDEGHcdkmps *ա* փխ. *մի*

15 UY չիք *ամենայն* Y *հակառակու-*
թեանն BCDEFGHabcefnklmo
pqs *թէ* r չիք *եթէ*

հակառակիցէ եւ առնիցէ խռովութիւն, այնպիսին դադարեալ լիցի լիւր կարգէն, եւ ընկերք իւր մի իշխեսցեն ընդ այնպիսւոմն հաղորդել, եւ ժողովրդականք՝ առ քահանայս ունել դնաւ։

ՈԻԲ (ՈՃԸ) ՃԴ. Պաշտաւն եւ պատարագիք եւ սպասք սրբոյ եկեղեցւոյն ի գլխաւոր քահանայիին տան եղիցի, որպէս յառաջագոյն կարգեալ է։ Եւ ինքն գլխաւոր քահանայն զեկեղեցին մի իշխեսցէ թողուլ եւ գործոյ տան պարապել, այլ մշտնջենաւոր ի սուրբ եկեղեցւոջն կացցէ, զի պաշտաւնն եւ աղաւթքն տունջեան եւ գիշերոյ ժամուցն եւ զտեսչութիւն ժողովրդոցն մի խափանեսցէ. իսկ այլ ընկերքն ամաւն փոխանակաւ կացցեն ընդ նմա անպղերգաբար։ Ապա եթէ իցէ ոք, որ սխալիցէ ի պաշտամանէն, պղերգութեամբ կամ երկրական հոգովք, ի մտիցն մի իշխեսցէ մասն առնուլ։ Քահանայք միակամք լիցին աւրհնել միաբանութեամբ զժողովրդականն եւ զորս որոշել ի սրբոյ եկեղեցւոյն։

1 H ունիցէ փխ. առնիցէ b այսպիսիս i յայնպիսին s դադարեալ ձախ լուսանցքում UWabcdefkmps դաաապարտեա, փխ. դադարեալ e լիցին di իցէ փխ. լիցի

2 IJKLMQRTVXYZðûdk իւր bd ընկերքն hlo չիք իւր (մի) AFU այնպիսւոմն Ydl այնպիսոյն l այնպիսուն ho այնպիսսմ

3 Mabcdehikmqrs եւ ոչ ժողովրդականք (e ժողովրդականքն) DG ðe քահանայսն ir քահանայն abcde fhklmopqrs դնոսա փխ. դնա

4 M պաշտօնք h դպաշտօն afks պատարագք bcdepq պատարագ r պատա[ր]գիկք A եւ սպասք գրված է ոտղամեջ R չիք եւ (սպասք) Uq սպաս cd պսակք (Q սպասաւոք) փխ. սպասք ûb սուրբ n սրբւոյ CDHVôbcefhipqrs եկեղեցոյն MQ յեկեղեցւոյն U եկեղեցւոյ Ylo եկեղեցոյ

5 ô գլխաւոր bhlo քահանայի acdefkm pqs ի տան ir ի տուն hlo տունն BCDEFGH տանն ô չիք տան եղիցի.... քահանայն b եկեղեցի փխ. եղիցի, չիք որպէս del առաջագոյն

6 Y չիք ինքն W քահանային b քահանայեայ eq քահանայ û եկեղեցի hl զեկեղեցի ô զեկեղեցին կրկնված է Y իշխեսցէ մի

7 KLMOQRSTXYZWh գործոց ô <գործ>գործոյ hlo տանն d եւ այլ BFU այլ lo այս փխ. այլ MQ յեկեղեցւոջն Yôcefq եկեղեցոջն uh եկեղեցւոջ lo եկեղեցոջ

8 LQRcho պաշտաւն MSTXYZ ðûl պաշտօն d ազաւթ KMQZ տըւընջեան ôd տւընջեան ikm տուընջեանն p տըւընջեանն s տուընջեաննն bq չիք եւ (գիշ.) AIJM Uûn գիշերւոյ b ժամու

9 û տեսչութիւն k ոտեսչութիւնն j զտեսութեւն lJKLMOPQRSTV Zo ժողովրդոյն hl ժողովրդոց n ժողովրդոցն JYû ժողովոյն փխ. ժողովրդոցն u խափանեսցի F այլ Yi այլք Q ընկերքն û ընկերք c ընդերք

10 cd փոխանակաւ ամաւն kmps ամաւնն M չիք ամաւն r նմ[ա] ô անպղերգաղափար CDGHabcdc fhkmpqs թէ

11 LZüdi չիք որ e սխալից իցէ o ի պաշտանէն 1 ի պաշտմանէն bq ի պաշտպանէ ú եւ փխ. կամ U երկաբրական

12 IKLSTUZWn հոգւովք û հոգւով bq հոգովն i հոգով r հոգովգ T ի կրկնված է r ի մտիցդ û առնուլ մասն b քահանայքն e քահանայ

13 Qs միակամբք YW միակամ b միանկամք e լիցի b աւրհնեալ hlo առնուլ փխ. աւրհնել hlo ժողովրդականս

14 b զոր A—MO—Woûbns որոշեալ d որոշել եկեղեցոյն սրբոյն ô չիք ի b ի սուրբ n ի սրբւոյ CDGYôc fhilno եկեղեցոյն IRps եկեղեցւոյ Q յեկեղեցւոյն beq եկեղեցոյ

ՈՒԴ (ՈԻԹ) ԺԵ. Մկրտութիւնս ոք ծուլութեամբ մի՛ իշխեսցէ առնել, որպէս լսեմք, այլ երիւղիւ եւ զգուշութեամբ, բուրուառաւք եւ ճրագաւք եւ առագաստեալ վարագուրաւք, որպէս վայել է լուսաւորութեամբ որդոյ աւազանին: Եւ աւազանն կանգնեսցի յեկեղեցւոջն կամ ի տան պաշտամանն, թէ քարեղէն իցէ, թէ ղինչ եւ իցէ՝ երկիւղածութեամբ արժանի եւ բաւականութեամբ գործոյն լուսաւորութեան, լայնութեամբ եւ խորութեամբ, զի բաւականաբար ծածկեսցէ ջուրն զհասակ մանկանցն, որ մկրտիցինն: Եւ ի տունս շինականացն քահանայք մկրտութիւն մի՛ իշխեսցեն առնել, բայց գնան երկիւղի մահու. թէ վտանգ ինչ իցէ:

ՈՒԴ (ՈԻՐ) ԺԶ. Եւ կանայք առ քահանայս մի՛ իշխեսցեն կալ, բայց սարկաւագունքն սպասաւորեսցեն, եւ կանայք յիւրեանց տեղին աղաւթեսցեն, եւ մի՛ եղիցին գործակից քահանայիցն, որպէս լսեմք, անելով զտեղիս սարկաւագացն:

ՈՒԵ (ՈԻԱ) ԺԷ. Զգուշասցին առաւել եւս սարկաւագունք՝ մի՛ գուցէ մկրտութիւն առնիցեն յանդգնաբար ի կորուստ:

1 û սուրբ մկրտութիւնս h մկրտութիւնն nq զմկրտութիւնս dkm ps մկրտութիւն AB ծուլութեամբ ô լուծութեամբ փխ. ծուլութեամբ

2 I լըսեմք BC այգ Y երկուգիւW երկիւ cs երկեղիւ f երկիղիւ I բուրվառովք K բուռուառովք M բուռոաոովք O բուրուվառօք LRST XZ բուռուառովք o բուռվառաւ u բուրվառով chiq բուրվառաւք J բուռվառաւք BEFJKMOP ճրադովք ALQRSTUVXZWûn ճրադովք Y զրադովք ô ճրագաւ I մոմեղինօք փխ. ճրագաւք

3 Jû յառաջաստեալ Q առաջաստեալք KMQV վարագուրովք ô որպէս վայել է սրբոյ սեզանոյն եւ լուսաւորութիւն սուրբ աւազանին Y լուսաւորութեանն aefkmpqs լուսաւորութեանն

4 bhlo սուրբ b աւազանօն e աւազանի q յաւազանին le (եւ) յաւազանն û աւազան d կանկեսուէ DGHY bfqs յեկեզեցոջն oeh եկեզեցոջն û եկեզեցւոջ lop եկեզեցոջն u եւ փխ. կամ

5 beq ի տուն hkm ի տանն u պաշտամամն bq պաշտպան I քառեէն ulo եւ թէ cf երկեզածութեամբ

6 befq վիք եւ hlo բաւականութեամբն n գործոյն h լուսաւորութեամբն CDGHôabchiklmnopqrs լուռաւորութեամբ Y չիք լուսաւորութեանն

7 I ջուրն

8 X զհասարակ R մանկանանց o [մանկ]անցն hilor մանկանն Kl MQYZû որք DG մկրտիցեն ûb dq մկրտիցրն r մկրտեցին R չիք եւ b ի տուն Yhlo շինականաց P շինանականացն

9 Q քահանայնք Vabcdefikmeqs քահանայքն lo քահանայն h քահանայ r քահանայական bq զմկրտութիւնս ef մկրտութիւնն h չիք մկրտութիւն V մի՛ իշխեսցեն մկրտութիւն ôhlo իշխեսցէ be hlo առնուլ J տանել (û տանիլ) փխ. առնել ef երկեզի q երկիւղի

10 b մահութեան փխ. մահու թէ ô չիք թէ, վտանգի M վտանգին ô չիք ինչ

11 ô քահանայք H իշխեսց Yü կեալ ûdehlo սարկաւագունք o սարգաւագունք oq սարկաւագոյնք

12 IJKLMQRSTXVZôûbdhilo իւրեանց Wôdei անգիս c տեղիսն fq ի տեղին u ազօթեսցին

13 óaeikmprs գործակից o քահանային ub քահանայից hlo լսէք b լսեմք լսելով ունելով

14 d առնելով փխ. ունելով acdfhik lmopors զտեզի ce սարկաւագաց

15 L եւս առաւել u առնել փխ. առաւել cd ինո առաւել bdq եւ փխ. եւս Ybcd սարկաւագունքն o սարդաւագունքն e գուացէ ir եւ մկրտութիւն Y մկրտութեանն be fq մկրտութիւնս

16 u առին ps առնիցէ KLMRS SZô անդգնաբար QXe անգգնաբար dq ի կորուստ մատնին (q անձանց)

ՈԻԶ (ՈՒԲ) ԺԸ. Եւ քահանայք զապաշխարութիւն վաճառականութեամբ մի՛ իշխեսցեն տալ, այլ դաստիարակութեամբ հոգւոցին խրատել իբրեւ զկարեկիցս, զի ապրեսցին եւ հաս մի՛ առցեն ի նոցանէ մաքսաւորաբար. «Ձրի առեալ եւ ձրի տամք»;*

ՈՒԷ (ՈՒԴ) ԺԹ. Եթէ ոք ի քահանայից յայտնեսցէ երբեք զբանս ապաշխարութեան ապաշխարողացն՝ նզովիւք լուծցի եւ ամէն իրաւք ջընջեսցի ի քահանայական ժառանգութենէն։

ՈՒԸ (ՈՒԴ) Ի. Ներեզմանս յեկեղեցիս մի՛ իշխեսցեն առնել, ապա եթէ գտցի ոք արարեալ՝ յեկեղեցւոջն պատարագ մի՛ ոք իշխեսցէ մատուցանել մինչեւ մաքրեսցեն զտեղիսն։

*ՈՒԹ (ՈՒԵ) ԻԱ. Քահանայք զհեկանս վաշխել ամենեւին մի՛ իշխեսցեն. լուան ի գրոց սրբոց ատել զվաշխողն,** փախիցեն յարբեցութենէ՝ լիշխլով զսահմանս արբեցողաց։*

ՈՂ (ՈՒԶ) ԻԲ. Ցագապս մատունս մի՛ բարձցեն՝ ըստ սրբոց կանոնին. այլ աղքատաց տացեն ի նմին ժամու յանդիմման ագապատեաւոնն։

* Մատթ. ծ, 8 ** Համմտ. Ղեւտ. ՒԸ, 36

1 bq քահանայն Ybeq զապաշխարութիւնն k զապաշխարութեամբ u վճռականութեամբ զապաշխարութիւն V վաճառականաւ.

2 u իշխեսցին d խախեսցէ XYcdb հոգացեն lo խրատէր K չիք իբրեւ

3 A սկզբնապես զնկերակիցս սյնուհետեւ աջ լուսանցքում ուղղված է զկարեկիցս bcdeikopr զընկերակիցս (afhs զնկերակիցս M զտարեկիցս) փխ. զկարեկիցս n զկարեկիցս զընկեակիցս զի ապրեսցին u չիք զի ապրեսցին L մաքսաւորաբար ի նոգւոնէ

4 IJKLMQRSTXYZôûac մաքսաւորութ՝ այլ ձրի H առնել beq առէք Ylo չիք եւ hlo ձրիս (տամք) b տուք r տամբր

5 hlo եւ թէ b եթէ ոք ի քահանայից ոք իցէ d չիք երբեք cd բանս hlo չիք զբանս Yd ապաշխարութեանն Fef խոստովանութեան (hlo զխոստովանութիւն bq խոստովանութեամբ) փխ. ապաշխարութեան

6 ûcdhl ապաշխարողաց cd նզովեալ b եւ մի՛ u յամենայն abcdefklrs ամենայն E իւրաւք H իրաւք b ջնջեսցին

7 բացի ADs-ից մնացած Ձեռ-երը քահանական ôûfhilor ժառանգութենէ

8 r ըզզներեզմանս olo եկեղեցիս ô իշխեսցին Labcdefhklmopqs թէ û ոք զտցի

9 q ոք կրկնված է CDYcfqr յեկեղեցոջն U յեկեղեցւոջ hlo յեկեղեցոջ ôe եկեղեցոջն Voer չիք (մի՛) ոք q իշխեսցեն efq առնել փխ. մատուցանել

10 BCGHIJLUYZhln մինչ E մաքրեսցին ô մաքրեսցի Wbefq զտեղին

11 o քահանայ r չիք վաշխել H վաշխել... առել ոսի յուսանցքում d չիք ամենեւին K յուան ô լուան l լուաւ

12 Yô չիք ի h չիք սրբոց b որ առնէն OW ասել փխ. առել ẅ զվաշխեալսն u զվաշխօզն Y զվաշխս (bq զվաշխն e զվաշխբսն) փխ զվաշխողսն e եւ փախիցեն IJu արբեցութենէ bq յարբեցութենէն

13 h զսահման b զպատահմունքն փխ. ոսահմանս b արբեցողին fq արբեցողացն d արբեցողաց յիշելով եւ հեռացին բացի Aod-ից մնացած Ձեռ-երը արբեցւոզաց

14 hlo զազապս ps ազապս OWo մանուն փխ. մասունս q բարձին A—MO—Wôûabd fnps բարձցին IJKLMOPQRSTVXYZôabcdefikm pqs սրբոյ uhlo սրբոյն hlo կանոնի n կանովնին r կանոնիս BF այդ

15 KLMSX տացցեն ûf տայցեն l ի նմին մին ժամու ABCDEFGH ագապատն (i ազապատն bf յագապատն) պատվով կամ առանց պատվի Iôq յագապատանն JKLMOPQRSTKVXYZWn ազապատանն u ագապատան e ազապատացն hl յագապատառն im ագապատեառնն r ազապատեառն o յագապատեառն

ՈԼԱ (ՈՒԶ) Ի Դ. Եւ ժողովրդականք հրաւիրեալք ի հաց պատարագին՝ մի իշխեսցեն ճաշակել ի տունս իւրեանց պատճառաւ հիւրոց կամ դրացակալաց՝ որկորստութեամբ. եթէ իցէ ոք, որ կերիցէ, ի հաց պատարագին մի իշխեսցէ երթալ. եւ քահանայք եւ ժողովրդականք ի ներքո մի իշխեսցեն թողուլ զայնպիսին, զի անառակութիւն է եւ խիղճ հոգւոց։ Ապա եթէ իցէ ոք, որ բռնաբար մտցէ, քահանայքն դնասցեն արտաքս եւ զհացն մի իշխեսցեն աւրհնել։

ՈԼԲ (ՈՒՐ) Ի Դ. Տգալոյ պսակ մի իշխեսցեն աւրհնել, եւ մի կատարելոցն երկոցունց՝ առանց զմիմեանս տեսանելոյ, զի ալսպիսի անժամ հարսանեաց դնացին վնասք մահաբերք. եւ ժողովրդականք զալսպիսի հարսանիս մի իշխեսցեն առնել, զի նոցունց իսկ է կորուստ։

ՈԼԳ (ՈՒԹ) Ի Ե. Ոչ է պարտ զկուսանս ալրեաց ամուսնացուցանել եւ ոչ զալրիս՝ կուսանաց, զի աննման են։

ՈԼԴ (ՈՒԺ) Ի Զ. Զեռնադրութիւն ոք արշաւոց մի իշխեսցէ առնել։

ՈԼԵ (ՈՒԺ) Ի Է. Զահանայք ի պուտանց աւրհնել մի իշխեսցեն երթալ, զի դաւշաքաղութիւն է, զի սուրբ պատարադն աւրհնեաց։

1 bq ժողովրդականքն o ժողովուրդք ul հրաւիրեալ J հրաւիրեալք

2 e ի առնս IJ գործակաց u գործակացաց n գործանակալաց

3 d որկրոտութեամբ or որկորստեամբ p չիք իցէ bq որք p չիք որ abcde fkmpqs ուտիցէ ûbnq չիք ը e ի հացէ u դհաց b պատարագի q պատարագ

4 b չիք մի իշխեսցէ efq չիք իշխեսցէ befq երթիցէ q քահանայքն bq ժողովրդականքն

5 d ի ներք c գայնպիսին bdq անառակութեամբ bq չիք է

6 QZhlo եւ ի խիղճ CDGHIJMOPQRS TVXYZobcdfhloq հոգոց r հոգւոյ abcdebkimopqrs քէ beq չիք իցէ û եւ քահանայք

7 e դանեսցեն փխ. գնասցեն c արտաքոյ e յարտաքս h չիք արտաքս OVW դհաց eq հացն b չիք դհացն մի X օրհնեսցեն

8 H այս հոդվածր միացված է հարխոսիին, տզայոց... աւրհնել ներքեւի լուսանցքում. KLMQRSTXY Zô մի իշխեսցեն պսակ աւրհնել Y գնել փխ. աւրհնել befq չիք մի (կատար.) u կատարելոց b կատարելուն hloqr կատարելոյն BCDE FGHh երկուցունց befq երկոցունցն

9 E չիք առանց l կի միմեանս o զմիմիսնս X տեսանելոյ զմիմեանս H տեսանել ir տեսանելով Rd այսպիսին X այնպիսին Y յայսպիսի b այսպի hlo չիք զի այսպիսի Rn յանժամ X յայնժամ d ի ժամ Y հարսանեաց յայնժամ bq հարսանեացն

10 Mbef հարսանեաց գհետ գնացին (e գնասցեն) ir գնացից X գըացին (u ծագեսցին q գործեցին) փխ. գնացին ô չիք գնացին q քաղում վնասք p զայսպիսիս

11 OWô հարսանիք bdlqr հարսանիսն ho հարսանիս b իշխեսցէ KXY զի ի նոցունց afklmoprs նոցուն bq նոցա b կորուստն ô կարո փխ. կորուստ

12 AJKLPQTUVô չէ m չիք է R քէ (Y եթէ) փխ. ոչ է Y պարտ է KLQ RSTXZ զկուսանսն uq կուսանս b կուսան U սայրեայց m զայրիս

13 L կուսանացն h աննմանք bq զի անաւգուտ եւ աննման է o անհնար է եթէ ոք յանգգնի լուծցի փխ. աննման են բացի ödh-ից մնացած Զեռ-երը է փխ. են

14 U զձեռնագրութիւն b ձեռնագրութիւնք UWl արջառաց V յառջառոց ab·dfkmpqs ալջառոյ e աչառոյ h առջառոց K իշխեսցի u առնել քանզի չէ օրէն

15 cde քահանայ û չիք ի b ի պուտանս ef ի պուտան q ի պուտանաց fq յաւրհնել dk իշխեսցէ ô զերթալ

16 cd դաւշաքաղութիւն է եւ թողուլ զտունն զի սուրբ u պատարագ

ՈԼԶ (ՈԼԲ) ԻԼ. Զարշառս եւ զոչխարս քահանայք ի տունս իւրեանց կենդանի մի իշխեսցեն առնուլ, զի ագահութիւն է, եւ թողուլ զտունն անպատարագ՝ ամպարշտութիւն է. եւ ժողովրդականք կենդանիս մի իշխեսցեն տալ ցնոսա, ինքեանք արասցեն կարգաւորութեամբ ի տունս իւրեանց, զի աւրհնութեան սրբոյ պատարագին արժանի լիցին ծախուն եւ վաստակաւքն:

ՈԼԷ (ՈԼԴ) ԻԹ. Ի սուրբ քառասնորդացն պահոն եւ կամ յառաջաւորս նորին մի ոք իշխեսցէ լուծանել ըստ սրբոյ կանոնին, եթէ լուծցէ ոք ի քահանայից կամ յաշխարհականաց ղաւուրսն կերակուր պատճառաւ հիւրոց կամ գործակալաց, յեկեղեցի մի իշխեսցէ մատանել՝ մինչեւ տուժեսցի աղքատաց ապաշխարութեամբ:

ՈԼԸ (ՈԼԴ) Լ. Եւ մեծի շաբաթուն ճրագալուցին թէ մշակք, թէ տղայք, թէ ծերք՝ ի տունջեան աւրինաց մի հաղորդեսցին. ապա եթէ իցէ ոք, որ հաղորդեսցի վասն տկարութեան մարմնոյն՝ թան եւ գինի մի իշխեսցէ ճաշակել ցժամն կատարելոյ սրբոյ պատարագին:

1 *զարջառս և զոչխարս* բառերը բոլոր Ջեռ-երում դրված են *իէ հողվածի աւրհնեաց* բառից հետո այդ բառերի տեղափոխումը կատարել ենք մենք ըստ մի քանի Ջեռ-երի տես համապատասխան ծանոթագրությունը L *զարջառ* ad *զոջառս* bq *զարջառն* c *զառջառն* f *զոջառն* hk *զառջառս* R *ոչխարս* b *ոչխարն* eq *զոչխարն* lo *զոչխարսն* d *քահանայքն* b *երթալ* փխ. *իւրեանց* bcde չիք *կենդանի*

2 hllor *առնել* h չիք *եւ* H *զսւննն* փխ. *զտուննն* 1 *անպատարակ* e *պատարագ* BCDEGH չիք *անպատարագ*

3 FIJKOPQRSTUXûbcdeıkms *ամբարշտութիւն է* LM *ամբարշտութիւնն է* ôr *անպարշտութիւն է* lno *անբարշտութիւն է* V *ամբարշտութենէ* h *անամբարշտութիւն է* R *ժողովրդական* beq *ժողովրդականքն* befq *կենդանի* r *կենդանիք*

4 ô *տան* Oehlo *նոցա* m *եւ ինքեանք* h *այլ ինքեանք* F *ինքեան* l *յինքեանք* ü *արասցին* RYû *կարդաւսրութիւն* f *կարգդաւորութեամբ*

5 Ibır *աւրհնութեամբ* Y *օրհնութեանն* acdkmps *աւրհնութեանց* bk *սրբոյ* He *արժան*

6 hlo *լինիցին* DGH *ծախուլ* h *ծախումն* R *վաստակովք* ô *վաստակովն* ûchlo *վաստակաւք* բացի Ya bdefikmpqrs-ից մնացած Ջեռ-երը *վաստակովքն*

7 Eclos չիք *ի, զսուրբ* OWir *խակ* փխ. *ի սուրբ* b *որք* փխ. *ի սուրբ* BCD EFGHISUYZôacdıkmnprs *քառասնորդացն* uehloq *քառասնորդաց* b *քառասնորդ* W *պահք* h չիք *եւ* KL MQRSTXZôd *առաջաւորս* Y *առաջաւորին* befpq *յառաջաւորսն* p *նորեն* Ybefq չիք *նորին*

8 o *իշխեսցէ ոք* bq *սրբոց* abcdefhkmı pqs *թէ* H *լուծց* s *լուծէ* Hô չիք *ի*

9 IJKLMQRSTVXZôûehloq *աշխարհականաց* h *ի կերակուրս* lo *կերակուրս* ê *պատճառս* b *պատճառանացն* d *պատճառս* q *պատճառանաւ*

10 X *հւրոյ* i *դորձակալոյ* o *եկեղեցի* b *յեկեղեցին* c *իշխեսցեն* BCDF GH *մտել*

11 b *տուժեսցէ* d *ապաշխարութեամբ աղքատաց տալ* Ybq *ապաշխարութեամբն*

12 û *եթէ* փխ. *եւ* IJûbn *շաբաթաւ.* b *ճրագտյլուժին* o *ճրադաուցին* ô *մշակս* d *մշակ* bp *թէ ծերք թէ աղայք* ô *աղայնք* Ylo *եւ թէ (ծերք)*

13 PQe *ի տուընջեան* KLcm *ի տըւընջեան* ô *ի աւրնջեան* q *ի տուրնջեանն* ps *ի աունջեանն* bo *աւրինացն* ü *մի հաղորդեսցին օրինայ* b *հաղորդեսցի* k *հաղորդեսցեն* abc defklmpqs *թէ*

14 Y *տկարութենէն* hlo *մարմնոյ*

15 i *իշխեսցեն ծախ յուսանցքում. բացի* bepq-ից *մնացած Ջեռ-երը իշխեսցեն* 1 *ճաշակեսցեն* bcdq *ճաշակել մինչեւ ցժամն (cd ցժամ)* ho *ցժամ* Jû չիք *ցժամն.... պատուրաղին* b *սրբոյ* d *տուրբ*

ՈԼԹ (ՈԼԵ) Լ.Ա. Եւ քահանայական հրամանի ժողովրդականք հրամանս մի՛ տացեն, զի նոքա են առաջնորդք ձեր եւ նոցուն եղբարքն ընդ նոցին ձեռամբ են. եւ ոչ մարթի ընդդէմ դառնալ, զի անկարգ է, զի իշխան է կապել եւ արձակել:

ՈԽ (ՈԼԶ) Լ.Բ. Տահանալք մի՛ արբեցողք եւ մի՛ հանդանակողք եւ մի՛ արծաթադին աղախնայս սաանալ եւ կամ ի կապինաց պոռնկաց ի տունս տանել զդարշելիսն, զոր ոչ հրամայեն աւրէնք: Եւ վանականք, որ ի շէնս բնակեալ են, պարսպեալ զանձինս պահեալք եւ աղաւթիւք եւ անվեհեր հիւրասիրութեամբ, որչափ Աստուած պատրաստէ՝ բաւական համարել, որպէս Քրիստոսի զինուոր:

ՈԽՄ (ՈԼԷ) Լ.Գ. Եւ մի՛ ամենեւին, որպէս լուաք, հացարար եւ կովկիթ կամ իննեցահար ի վանսն տանել կին մարդ, զի թէ ուր չէր նմա հնար մտանել՝ կործանեաց զմարդն, ապա զիւրսն զինչ իսկ առնէ:

ՈԽԲ (ՈԼԸ) Լ.Դ. Եւ որ լանապատս բնակեալ ուխտաւորք լառաջ քան զմտանել արեգական դնասցեն եւ լորժամ ծագէ արեգակն՝ երթիցեն,

1 MQ քահանական (j հրամանն Hb nq հրամանին (ժողովր.) bq ժողովրդականքն h ժողովրդականաց jo ժողովրդական OW հրամանի (մի՛) Yô տայցեն

2 Y ոք փխ. նոքա ô դինքեան փխ. դի նորա են Y յառաջնորդք û առաջնորդ Yûbcq նոցուն՝ hlo նոցին փխ. նոցուն CDGLYôn եղբայրքն uadfikr եղբարք bcehlopqs եղբայրք l ոուրբ փխ. ընդ Q նոսին abcdefkmpqs նոցուն փխ. նոցին

3 OWôhl մարդի bq մարդ u մարթէ befq կարդ է bq եւ փխ. դի (իշխանէ)

4 bq կապելոյ Y եւ կրկնուած է bq արձակելոյ

5 bb քահանայ bq չիք եւ մի՛ F յանկանակողք behlq հանդանողք e չիք եւ b արծաթայսէրք եւ արծաթայդին e մի՛ արծաթասէրք մի՛ արծաթադին q արծաթասէրք եւ արծաթայդին ô արծաթադինք արծաթասէրն

6 I աղախնայ b աղախնիս h աղախնոյս n յաղախնայս q աղախնաս c ծառայս (d ծաղայս) փխ. աղախնայս r բսասանան d չիք կամ Y ի կապից acdefikpqrs ի կապենաց b ի կապանաց (h ի կանանց lo ի կամենաց) փխ. ի կապինաց beq եւ ի (eq չիք եւ) պոռընկայ hlo պոռնկացն p չիք ի (տունս)

7 acdkmps դդարշելիս O դի (b որոյ) փխ. դոր b չհրամայեն lo հրամանն KLQZb աւրէնքն MSTô օրէնքն KLMRSTXYZô վանականքն

8 Y բնակեալք CD պարապեալ փխ. պարսպեալ ûbefiq պարսպել Y չիք պարսպեալ A—MOPR—Wef պահովք

9 un չիք եւ b անվհրէր

10 X հրամայել փխ. համարել acdfhi kloprs որպէս եւ o չիք քրիստոսի CDH դինուորն A դինուոր Yô դինոր

11 d չիք մի՛ beq լուաք որպէս ô լսայք d չիք որպէս լուաք b կովայկիթ h եւ փխ. կամ 'op չիք կամ bq եւ կամենա որ (b ի) փխ. կամ իննեցահար ի

12 edb իննոցէհար el իննոցահար f իննեցէհար ûbceq ի վանս R ի վանան d ի վանորայս r տանիլ acdfm pqs տարցի bek տարցին b չիք քէ R ար (b որ) փխ. ուր Y չէ հնար նմա abcdefhklmopqrs չիք նմա b հրամանն փխ. նմա հնար

13 hq եւ կործանել Y դմարդնան s դմարթն lo ինչ ô առնէր

14 GHMô անապատս b յանապատ IJu beq բնակեալ են OW բնակեալ է Y բնակնալք l բնակ e եւ ուխտաւորք l յուխտաւորք a ուխտաւորոք û մտանել

15 BCDEFGEôbcdefhiklmnoq արեգականն abcdefkmpqs դնայցեն h դնասցեն ի վանս եւ յորժամ ծագիցէ ô որժամ llo ծագեսցէ l եւ երթիցեն û երթիցէ h երթեան e երթիցեն ի տունս իւրեանց դուտցէ

գուցէ ի սխալանս անկանիցին։ Իսկ մոնազունք եւ վանաց մանկունք վանս մի՛ ոք իշխեսցեն ուրեք ունել բայց ի վանս. ապա եթէ վանք չկան՝ յաւագ երիցուն տուն երթիցեն, զի չէ իշխանութիւն յայլ տան աւթել. եւ մի՛ լիցի լսել, թէ մի վանք. բազում
ɔ վանք, որ չէ հասարակ ըստ առաքելոցն կարգի։

ՈՒԳ (ՈԼԹ) ԼԵ. Այլ ոմանք ձիաբոյծք եւ վաճառականք եւ վաշխառուք փոխանակ կրաւնաւորութեան՝ շահաժողովք. յալսմհետէ դադարեսցեն եւ ապաշխարեսցեն զմեղսն, զոր մեղան. ապա եթէ ոչ յանդիման արժանի գործոցն պատիժս կրեսցեն։

ՈՒՒ (ՈՒ) ԼԶ. Եւ մի՛ աղանդաւորաց երբեք վանս տալ, զի ոչ հրամայեն կանոնք առաքելականք։

ՈՒԵ (ՈՒԱ) Լէ. Արդ՝ զպատուիրեալս ձեզ առ ի մէնջ փութապէս կատարել ահիւն Աստուծոյ, յորում կայ մեծագ վարձուց հատուցումն։ Եւ պատուիրեցաւ ձեզ յամենայն ամսեան պարապել խնդրուածոց զուրս շաբաթու միոջ, խնդրել յԱստուծոյ զմարմնոյ առողջութիւն եւ հոգւոյ փրկութիւն։

1 q գուացէ M ցուցէ (b գացեն) փխ. գուցէ DG անկցեն H անկցին IJ ôb անկանիցեն W անկանիցէն cdk mps անկանին l անկանիցի abcdefh klmpoqs լսկ-ից առանձին ճողված համապատասխան Æ-ով CDHn մոնազոնք YWıkmpqrs մոնոզունք ûbcdehlo մոնոզոնք

2 e վանից bq վան փխ. վանաց û վանա abcdefq իշխեսցէ ps իշխեսցին ir ունել ուրեք (ı ուրուք) abcdefhklmopqs չիք ուրեք H ուն[էլ] Jû չիք ունել

3 M ի վանք abcdefhklmopqs թէ Y չգան br ոչ կան m չկայ Wôûh lno աւագ CDG իրիցու HOQôbck lmpqs երիցուն Vû երիցաւ W յերիցուն e երիցունն cdfhiklmo prs աւունն bq չիք աւուն M իշխանութիւնն

4 bq որ յայլ (q այլ) GIJKLMQRSTY Zôû այլ d այլ տեղ տան û տուն ô յօթել W ազօթել եւ յօթել (GH ազաւթել) փխ. աւթել b մի թէ Kbk չիք բազում Y եւ թէ բազում

5 Khk չիք վանք Kb չիք որ ûacdefh ıklmoprs ոչ է b ոչ ps այս հասարակ o առաքելոց abcdefbflop qr առաքելոյն oe կարգին

6 B այդ L չիք ոմանք Yeq ձիաբոյծ bq վաշխ առնողք o չիք եւ վաշխառուք

7 Y կրօնաւորութեանն b շահայվաճառք efq շահավաճառք CDH զադարեսցին

8 ûh չիք եւ ապաշխարեսցեն ır զմեզս Woabcdefhıklmopqrs թէ Q անդիման beq յանդիմանեսցեն

9 Vh չիք արժանի lo գործոյն արժանի Whir գործոյն n գործուցն ûb պատիժ ô կրեցեն

10 d չիք մի ô աղանդաւորաց n աղանդաւորացն IJ յերբէք Y ի վանս l հրամանեն bq տայցեն e տացեն

11 KLMQRSTXYZ կանոնքն e առաքելականքն

12 cd զպատուիրեալսն Y չիք ի G կտրել առանց սլաւոլի ձախ լուսանցքում

13 d ահիւ d նոցա փխ. աստուծոյ lJû ûcd որում ô մեցած p չիք մեծաց b մեծայվարձուց e մեծավարձուց X վարուց փխ. վարձուց bq պատուիրեցի ior եւ պատուիրեցաւ-իկ առանձին ճողված համապատասխան Æ-ով

14 r չիք ձեզ lôefhlnoq ամենայն I յամսեանն JLMQRSTXZW յամսեան ps ամսեանն h ամսեայ lo ամսեամ Y պարպել r պատրաստել փխ. պարապել b խնդրուածոց hlo գաւուր

15 hlo շաբաթի d շաբաթոջ e շաբաթուց h միոյ lo միջոյ փխ. միոջ d չիք միոջ I աստուածոյ Sôde աստուծոյ û յաստուծոյ խնդրել U զմարմնոյս J առողջութիւնն

16 RYô հոգոյ X զհոգոյ aiknrs հոգուց befpq հոգոց cd զհոգոց n զհոգւոյ hlo չիք եւ հոգւոյ փրկութիւն JYW փրկութիւնն adefkmqs փրկութիւն ամէն b վրկութիւն շնորհել յաստուծոյ

ԻԱ.

ԿԱՆՈՆՔ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՆՈՒԱԿՈՒՆՈՑ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ [ԳԼՈՒԽՔ Թ]

Ա. Վասն յաղուհացան զշաբաթ կիւրակէն ոչ պահել եւ ի շաբաթա երիկունն ապաշխարողաց ոչ քարոզել։

Բ. Կիւրակէի եւ ի Զատկէ մինչեւ ցՊենտակոստն ծունր ոչ դնել։

Գ. Զշարաթ, կիւրակէս պահոցն լուծանել ի պանիր, ի ձու, ուրպէս ի ձէթ, ի ձուկն եւ ի գինի։

Դ. Զաւուրս շարաթու ոչ դատարկանալ ի գործոյ։

1 û կանոնախմբի Ա-ը մուծված է վերնագրում այսպես՝ *կանոնք խա յովհաննու. մանդակունւոյ* n կանոն ABCDEFGHabcefhklmopqrs չիք *կանոնք* IJKLMOQSTVXYZöelhloq *յոհաննու* Rb *յոհաննու.* s *ովհաննու.* n *տեառն յովհաննու.* e *մանդակունեցուն* b *մանդակունեցո կանոնքն այս է* ubq չիր *հայոց* ai չունեն վերնագիրր

2 ûbq չիր *կաթողիկոսի գլուխք ժ* մնացած Ձեռ-երր չունեն *գլուխք Թ*

3 IJKLMPQRSTVXYZöûd չունեն ցանկր abcfhklmoqrs չիր *վասն* b *յաղուհացն* n *յաղուհացնն* hms *գաղուհացն* b *գկիրակէն* eq *կիրակէն* np *եւ. գկիրակէոն.* յացի for-իդ մնացած Ձեռ-'ներր *կիրակէան* abceth klmopqrs չիր *ի* k *զշաբաթու* ı չիք ցանկր միջև 535-րդ էջ տող 11-րդ

4 c *երկուշն* Gfl *երեկուշն* bq *երեկոյին* յացի abcefkmpqrs-իդ մնացած Ձեռ-երր *չքարոզել* OW *վասն սրբոյ պասեքին պահոյ* փխ. *վասն... ոչ քարոզել* kmps 4-րդ և 5-րդ տողերի միջև նոր հոդվածի վերնագիր՝ *բ. վասն* (k չիր *վասն*) *այնոցիկ* (k *յայնոցիկ*) *որ կիրակին պահաւք անցուցանեն*

5 en *վասն կիրակէի* (n *կիւրակէի*) BCDEFGHhklmps *կիրակէի* hklor *ի* (hlo չիք *ի*) *գաակի* oprs *ի պենտակոսան* chl *ի պենդակոստն* բացի aen-ից մնացած Ձեռ-երր *ցպէնտակոսն* b *ծունաբ* q *ծունարն* բացի abcefhklmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երր *չդնել* n *չկրկնել* փխ. *ոչ դնել* OW *վասն կիրակէի պահելոյ* փխ. *կիւրակէի... ոչ դնել*

6 e *վասն զշարաթ* bq *շաբաթ* p *ի շաբաթ* b *եւ կիրակէն* bfq *պահելոցն* e *պահելոյ* p չիք *պահոցն* hlor *պահոցն միայն է լուծանել* kmps *չլուծանել* b *ի պանիրն* bq *եւ. ի ձու*

7 Eh *եւ ի ձուկն* bq չիք *ի ձուկն* f չիք *եւ* al չիք *ի (գինի)* OW *վասն կիրակէի չկրկնել ծունր* փխ. *զշաբաթ... եւ ի գինի*

8 e *վասն յաւուր* acfhklmopqrs *յաւուր* hlo *ի գործոց* r *ի գործս* OW *վասն պտղոց* (O պագերի) *ձէթ ոչ ուտել պահոց* փխ. *յաւուրս... ի գործոյ* kmı 8-րդ տողից հետո նոր վերնագիրր՝ *վասն որ ի պենտակոստէն յուրբաթու ուտեն գծմն* (k *գոծումն*)

Ե. Ոչ առնել զէնմունս լուրթաթու եւ ի չորեքշաբաթուջ։
Զ. Զլալանութիւնն եւ զծնունդն Քրիստոսի ի միասին տալնել։
Է. Վարդավառին պահոց եւ աշխարհամատրանն տալնի։
Ը. Դեւք առանց հրամանի Աստուծոյ ոչ իշխեն մտանել ի մարդ։
Թ. Դիւահարի չհազորդել մինչեւ սրբեսցի։

[Կանոնք Յովհաննու Մանդակունւոյ]

Զմեծ եւ զանբաւ, զբարերար եւ զմարդասէր Տեառնէն պարտիմք գոհանալ հանապազ, որ արար զմեզ մտաւոր, բանաւոր, հոգեւոր, եւ եւս մեզ ճանաչել զանուն իւր սուրբ եւ ասէ. «Ես ընդ ձեզ եմ
10 *յաւիտեանս ժամանակաց։*

ՈՒՋ (ՈՒԲ) Ա. Վասն սրբոյ պասեքին պահոցն ի կանոնս ի շաբաթու ոչ հրամալի պահել եւ յայտ անտի է, զի շաբաթն աւր՝ երիկունն ապաշ-

1 ę վասն ոչ առնելու kmprs առնուլ n յառնել H յուրբաթ Un յուրբաթոյ c յաւուր ուրբաթու beq չիք ի b չորեքշաբաթու eq չորեքշաբաթի OW ի գատկէն մինչ պենտեկոստէ (O ի պենդէկոստն) չկրկնել ծունր փխ. ոչ առնել... ի չորեքշաբաթուջ

2 e վասն զյայտնութիւն b չիք քրիստոսի GHhl առնել փխ. տալնել OW վասն տաղավարահարացն փխ. զյայտնութիւն... տալնել

3 e վասն վարդավառի բացի CD-ից մնացած Ձեռ-երը վարդավարին e աշխարհամատրանի bq չիք տալնի kmps ի գատկէն մինչեւ ցպենտակոստն (m ցպենդակոստն) ի պենտակոստէն (m պենդակոստն) մինչեւ ցվարդավառ (k ցվարդավառն) եւ աշխարհամատրանն ծունր ոչ կրկնեն փխ. վարդավառին... տալնի OW վասն շաբաթ պահել պենտէկոստին (W պենտեկոստէին) փխ. վարդավառին... տալնի

4 e վասն դեւք n վասն դիւաց որ առանց OW վասն ուրբաթի եւ չորեքշաբաթի (W չորեքշաբթի) մարտիրոսաց տօն ոչ առնել փխ. դեւք... ի մարդ. 4-րդ և 5-րդ տողերի միջև՝ W վասն որք ծնունդ առնեն քան զյայտնութիւն

5 ęn վասն դիւահարի Un ոչ հազորդել bq մի հազորդել OW վասն դիւահարի որք ասեն Քէ չէ յաստուածոյ փխ. դիւահարի... սրբեսցի

6 Oûhn մինչև ներածութիւնը ունեն երկրորդ վերնագիր՝ O այս կանոնքս յաւուրս յոհաննու մանդակունոյ հայոց կաթուղիկոսի եղան գլուխ ժ ի սահմանեալ կարգաղրութիւն երանելոյն յոհաննու մանդակունւոյ հայոց կաթուղիկոսի h յոհաննու մանդակունոյ n նախադրութիւն այս է աջ լուսանցքում կարմիր բանակով. մնացած Ձեռ-երը չունեն երկրորդ վերնագիր

7 h չունի ներածութիւնը՝ *զմեծ եւ զանբաւ... յաւիտեանս ժամանակաց* Tbdqs *մեծ* G *զամբաւ* b *անբաւ* o չիք *եւ զանբաւ* ûq *բարեբար* o *բարեբարութիւն եւ զմարդասիրութիւն տեառն աստուծոյ պարտիմք* ûb *մարդասէր*

S Y *գոհանալ յամենայն ժամ եւ հանապազ* dq չիք *հանապազ* b չիք *հանապազ որ արար... յաւիտեանս ժամանակաց* lo *մեզ* d *զերկինս եւ զերկիր եւ զամենայն արարածք արար եւ զմարդն* փխ. *զմեզ* ef *մտաւորս* q *մաւտաւոր այսպիսիս* փխ. *մտաւոր* k չիք *մտաւոր* e *եւ զբանսօր* flor *եւ բանաւոր* m չիք *բանաւոր* q չիք *բանաւոր... ժամանակաց՝* առդ 10 cdr *եւ հոգեւոր* Gr չիք *եւ*

9 r չիք *եւ* f չիք *ընդ*

10 r *յաւիտեան* u *յաւիտենից* փխ. *ժամանակաց*

11 n ներածականից հետո ունի երրորդ վերնագիր՝ *կանոն աւետն յոհաննու մանդակունոյ գլուխ բ* bhl or *սրբոց* d չիք *վասն սրբոյ պա[սեքին* I *պահոցն* abcdefkmpqs չիք *պահոցն* ô չիք *ի (կան.) e եւ ի (շար.)* b *ի շաբաթս* h *հրամայեն*

12 Un *այս* abcdefhklmopqrs *յայտնի է* փխ. *յայտ անտի է* on *շաբաթի* Yûbcdehlopq *շաբաթ* bq չիք *աւր, երեկոյին* beq *աւուշաբաթուիքն*

խարուեթեան, չքարոզի ի մի դէման. ըստ Մովսէսի աւրինադրին հրամանի պարտիմք պատուել եւ ի միւս, զի կարապետ է մեծի թագաւորին յառաջընթաց, ընդ առաջ ելանէ ճրագաւք եւ մոմեղինաւք կիւրակէին։

ՈԽԷ (ՈԽԹ) Բ. *Ալլ ւսան կիւրակէի պահելոյ, ոչ կանոնք հրամայեն եւ ոչ վարդապետք, այլ նզովեն եւ անէծս ի վերայ դնեն. զնոյն եւ Ցժէ հպիսկոպոսքն ի Նիկիայ՝ ի սուրբ ժողովն, նզովս կարգեցին եւ կնքեցին։*

ՈԽՁ (ՈԽԴ) Գ. *Ալլ եւ լաւր կիւրակէի եւ ի Զատիկէն մինչեւ ցԳենտա-*
10 *կոստեան ծունր կրկնել ոչ հրամայեցին, այլ յաղաւթս կալ։*

ՈԽԹ (ՈԽԵ) Դ. *Եթէ ասիցէ ոք, թէ գինի որթոյ բերէ եւ ձէթ՝ ծառոյ եւ ձուկըն՝ չրոյ, ո՛վ տնհեղեղ զգալարան, այն է Նեստորի անիծելոյ ադանդն, զի Բասիղ Կեսարացի զձուկն գազան ասէ, եւ առաքեալ վկայէ. «Ալլ մարմին ձկան եւ ալլ մարմին անասնոյ եւ ալլ մար-*

1 Է *չքարոզեսցի* bd *չի քարոզի* abcefh klmopjrs *չիք մի* Yo *դէմս* U *ընդ փխ. ըստ* Y *չիք ըստ* Qûf *մովսէսի* r *մովսիսի* e *օրէնսդրութեան* f *աւրէնսդրին*

2 acdkmps *հրամանի մովսէսի (*kmp s *մովսիսի) աւրէնսդրին* Khlor *հրամանին* beıo *չիք հրամանի* abcdef hklmnopqrs *չիք ի* h *դմ.ս* abcdef hklmopqrs *չիք մեծի*

3 hlo *չիք յառաջընթաց* b *չիք յառաջընթաց... ելանէ* hlo *չիք ընդ* acde fkmpqs *չիք ընդ առաջ ելանէ* û *չիք եւ*

4 բացի Yûcefor-ից *մնացած Ձեռ.երը կիրակէին* n *կիրակէին եւ դշարաթան*

5 ABC *այդ* բացի Yo-ից *մնացած Ձեռ.նրբ կիրակէի* CDGH *պահելոց* bq *պահելոյն*

6 beq *նզովք* c *նզովէին* bq *անէծք* d *դնին* n *դնել* W *երեքհարիւր* u *յծը*

7 Sô *եպիսկոպոս* ahcdefkmpqs *որ ի նիկիա* û *ի նիկիոյ* IKMQRSTXYZ ôûabcdefhklmnopqrs *չիք ի (սր.)* ûbqr *ժողովոյն* hlo *ժողովին* KLM QRSTXYZ *նզովք* ô *չիք նզովս* CD EFGIJMPQUYockm *կարգեցին* ô *չիք եւ*

9 BF *այդ* od *չիք եւ (յաւր)* Mou *օր* e *յաւուրս* abcdfbklmopqrs *յաւուր* ô *կիրակէ* բացի AYûafo-ից *մնացած Ձեռ.երը կիրակէի* DGbeq *չիք ի* b *պատկին* Y *մինչեւ ի պենտէկոստէն* ABCDEFGHm *ցպէնդակոսն* Oh *ցպենդակոստն* W *ցպենտեկոստէ* ô *ցպէնտակոս* û *ցպէնդէկոստն* aqr *ցպենտէկոստն*

10 b *ծունրը* f *ծունրը* H *մի կրկնել* AB *այդ* beq *այլ լոկ* աղաւթս r *այլ ոտնակացուբեամբ եւ յաղօթս կալ* KLQRSZ *աղաւթս* MTX Yoû *աղօթս* û *կալ եւ ուտիս*

11 beq *ոք ասիցէ* achklmoprs *եթէ* L *չիք թէ* d *գինին* Un *որթւոյ* W *յորթոյ ելանէ, ի ծառոյ* r *ծառոց* O *ծուէն* d *ձոկն* e *ձուկ* h *ձուեն (*l *ձուէն)* փխ. *ձուկն*

12 We *ի չրոյ* Ud *անհեթեթ* befq *հեղեղ* KLMQSTZ *անհեւեղ (*R *անհիւեղ* X *անհաւատ* ô *անհեսեղ)* փխ. *անհեղեղ* Vd *սդայարան* k *դդայարան է այն է* b *սպայ այն է* ô *անիծելոյն* fr *անիծանելոյ* b *չիք անիծելոյ* p *աղանդն անիծելոյն* û *աղանդ*

13 û *արդ* փխ. *դի* abcdekmpqs *բաբսեղ* fn *բարսիղ* STVX *բասիլ* û *զձուկն բասիլ կեսարացի* DGH ôbcdenq *կեսարացին* ô *ասաց* ABCDFGHIJOPRUWefq *չիք եւ* b *սպա* փխ. *եւ* b *առաքեալքն* Yôûdehloq *առաքեալն*

14 hlo *չիք այլ.... ձկան եւ* abcdefk mpqs *ձկանց* ûp *չիք եւ* FU *(ձկան) այդ* l *մարմնի (անաս.)* abcdefk m pqs *անասնոց* l *յանասնոյ* Q *մարմինք (թռչ.)*

մին թռչնոյ*։ Արդ առաքեալ մարմին ասէ եւ հերձուածողն՝ ջուր։ Արդ՝ վիմարդ իցէ ջուր, դի կենդանի է՝ յաւդք, ոսկերք, ջիղք, արիւն. աչք. ա՞ղէ, քննեա խորհրդիւ ի ձկունս եւ ի գազանս, որ ի ցամաքի են՝ առեւծ, ինծ, արջ, վիշապ, որ է աւձ եւ գիրք ասեն սինկոզ
ɔ եւ հիդրալ ծովալինք. սինկոզն շուն ասի երեք գլխի եւ հիդրալն եւս չարագոյն քան զնա, բայց զիւրեանց զորղիսն ոչ ուտեն, իսկ ձուկն զիւր մերձաւորութիւնսն ուտէ, եւ մարդ եւս ուտէ. ապա զիա՞րդ եւս իցէ ջուր։ Այլ կան եւ հաւք ջրալինք եւ անասունք, եւ ով է, որ առանց ջրոյ սնանի։ Արդ՝ գիրք զձուկն կենդանի ասեն եւ պա-
10 տարագ եւս առնեն։ Եկ եւ առ ձէթ. գիրք՝ զիւզ եւ զձէթ մի ասեն։ Եսայի ասէ. «Փայտ իւղոյ**. եւ Դաւիթ ասէ. «Ծերութիւն իմ ի ձէթ պարարտութեան.»*** եւ աւետարանագիրն ասէ, վասն

* Ա Կոր. ժԵ, 39 ** Ես. ԽԱ, 19
*** Սաղ. ՂԱ, 11

1 ABCDFGHIRcq *թռնչնոց* b *թռչնոցն* բացի Uûhlnor-ից մնացած Ջեռ-երր *թռչնոց* d *այլ* փխ. *արդ* k *չիք արդ* û *չիք արդ առաքեալ...*. *ջուր արդ* b *առաքեալքն* OVYWô aeq *առաքեալն* Q *մարմինն* e *հերձուածն* r *հերձուածք* o *ջուր ասէ արդ*

2 û *ասիցէ* փխ. *իցէ* q *կենդան* բացի Iacdhkl.nopqrs-ից մնացած Ջեռ-երր չուճեճ է befg *իցէ* Qde *աջդք* o *ոսկերք ջիւք ոսկերք* hlo *եւ ջիւք* ô *աւիւն* b *արիւնք*

3 û *աչք արիւն* o *լաւ* փխ. *ագէ* l *քննեաց* û *չիք քննեա խորհրդիւ... եւս ուսէ ապա՝ տող 7-րդ* o *խորհուրդս* E *ի ձկանս* X *ի ձուկս* o *ի ձուկան եւ ի գազանսն* e *ի գազանայս*

4 b *ցամաքին է* lo *մամաքի են* բացի ABEUcms-ից մնացած Ջեռ-երր *առիւծ* F *ինձ* OW *ինձն* d *աւձն* f *սիկղ* ẅ *սկիղն* n *սկիւղ* bq *սիգկն* h *ըսկեղ* բացի e-ից մնացած Ջեռ-երր *սկիղ*

5 Ea *հինդրա* F *յիդրայ* Q *ի հիդրայ* b *ի հիդրեայ* cefbklmopqr *հիդրեայ* Y *ծովային* o *ծովայինք են* c *ծովայինք* f *սիկղս* n *սկիւղն* d *ի շկիլն* փխ. *սինկղն* բացի heq-ից մնացած Ջեռ-երր *սկիղն* k *չունք* I *ասէ* Y *ասի եւ* OV *գլխեն* W *գլխէն* E *հինդրայն* F *յիդրայն* Q *եւ ի հիդրայն* hlo *հիդրեայ*

6 X *գայն* փխ. *դնա* Y *իւրեանց* q *զիւրոց* p *զորղիս իւրեանց* BCDEFG HIKOSTUVWbfq *որղիսն* acdehk lmors *որդիս* ô *զորդիս* d *ձուկ*

7 Y *իւր* Un *գիւրեանց* o *գիւրեան* ôd *մերձաւորն* abcefhklmopqrs *մերձաւորսն* ô *չիք եւ* mn *դմարդ* O *մարդս* O *եւ* փխ. *եւս* EG *չիր եւս* Yn *ուտեն* b *արդ* (h *անա*) փխ. *ապա* H *արդ*

8 OVWûbdefq *չիք եւս* befq *է* փխ. *իցէ* b *ջուրն* ABU *այդ* b *եւ կան* û *եւս* փխ. *եւ* H *չիք եւ* (*հաւք*) V *ջրային* o *ջրոյինքն* c *ջրաինք* r *անասուն* d *անասուն* կրկնված ô *չիք եւ* (*ով*)

9 O *չիք որ* Q *առառանց* b *ջրոյն* O *յրի* Y *ջրոյ ծնանի եւ սնանի* ô *սնանին* d *սնանանի* u *չիք արդ գիրք... եւս առնեն* Un *գիրքն* b *ձուկն* o *կենկդանի ասցին* e *ասես* dp *պատարագս*

10 befq *առնել* ô *եկեսցուք* փխ. *եկ եւ* l *իսկ* փխ. *եկ* hl *առ եւ* u *արդ գձէթն որ ի սուրբ գիրս զիւղ ասէն* փխ. *եկ եւ առ... մի ասեն* bce (*առ*) *ձէթն* BCDEFGHIJMUafbkmnps *գեւղ* bq *գիւղն* bd *գձէթն* (*մի*) h *ձէթ*

11 acdkmps *եւ եսայի* û *չիք ասէ* (*փայտ*) b *չիք եսայի ասէ փայտ իւղոյ* p *ասէ թէ փայտ* U *չիր փայտ իւղոյ եւ դաւիթ ասէ* f *եւ-ղոյ* s *իւղուլ* ô *թաւիթ* û *չիք ասէ*

12 ô *չիք ի* DH *պարարտութիւն* b *աւետարանն* û *չիք եւ աւետարանագիրն ասէ* I *ասէ տուք մեզ իւղոյդ ձերմէ վասն*

կուսանացն, թէ ձէթ ոչ առին. եւ եթէ «Տուք մեզ լիւղոյդ ձերմէնս»** Ահա լալու է, թէ իւղ եւ ձէթ մի են։ Դարձեալ. ոչ եթէ Ադամ պանիր եկեր, այլ պտուղ ծառոյ եւ ել ի դրախտէն***; Իսկ վասն դինւոյ դիրք ասեն. «Զարբեցողսն եւս չար քան զդիւահարսընս. զոր եւ առաքեալ ասէ. «Մի՛ արբեցողք»**** եւ ոչ ասաց թէ մի՛ րմպէք դինի, զի եւ Նոյի հրամայեաց ըմպել դինի վասն տըրտմտթեան, զի ցնոյ դինի ոչ էր, բայց միայն խաղող։ Ապա Նոյի հրամայեաց առնել վասն տրտմութեան. նոյնպէս եւ մեզ ետ ի ամենչուիւն, ոչ եթէ արբենալ եւ դեղխել, այլ կերակուրս յորժամ ուտեմք ի նմին կամք, իսկ յորժամ արբենամք՝ զայլ խորհուրդս ածեմք զմտաւ եւ ոչ զԱստուածոյն, զոր եւ Եսայի ասաց. «Վայ այնոցիկ, որ յառնեն ընդ առաւաւտս՝ եւ զհետ լինին ցքուոյն»**** եւ դինւոյն, որ «Դինին, անդէն իսկ զնոսին ալրէ»*****; Դարձեալ ասէ. «քահանայն եւ մարդարէն լիմարեցան վասն ցքուոյն»******; Ցաոաջ*

* Համմտ. Մատթ. Իե, 3 ** Մատթ. Իե, 8 *** Համմտ. Ծննդ. Գ. 6, 23
**** Առակ. ԻԳ. 20 ***** Նս. Ե. 11 ****** Նս Ե. 11 ******* Նս. ԻԸ, 7

1 ûr *կուսանաց* û չիք *թէ ձէթ... եւ եթէ* I ե *եթէ ահա* ô *եւ եթէ ձէթ ոչ առին* կրկնված է P *առնին* acdefkm pqs *բարձին (*b *բարձցին) փխ. առին* Yps *չիք եւ (եթէ)* Yabcdef hklmnoqr *թէ* Jo *իւղոյդ* X *յիւղոյն* Y *իւղոյն* û *իւղուոյդ* b *յիւղուդ* dh *իւղոյա* KLMQUZn *եւղոյդ* O *յեւղոյդ* RT *եւղոյն*

2 Mde *այտ է* û *յայտնի է* f *են փխ. է,* bq *եթէ* û *չիք թէ* f *իւղ եւ թէ ձէթ* BCDEFGHIMUXaf.nn *եւղ* b *յիւղ* û *է փխ. են, չիք դարձեալ*

3 befhloq *ադամ ոչ եթէ* U *ոչ եթէ ադամ ոչ պանիր* c *պանիր եկեր ադամ* b *էր փխ. եկեր* BF *այդ* W *ծառայ փխ. ծառոյ*

4 û *արդ փխ. իսկ վասն* CDGHKMOP QRSTVXYZacefhlopqr *դինոյ* ô *դինոյն* b *դինւոյն* û *գդինի, չիք դիրք... զոր եւ* DEFXYacd.m ps *զարբեցաւղսն* ef *զարբեցողն* hlor *զարբեցողս* B *զարբեցաւղնն* e *զդիւահարն*

5 Wôûabdelhklmoqr *առաքեալն* Y *ոչ փխ. մի* ûbefq *արբեցող* p *արբեղօղ բացի* A-ից մնացած Ձեռ-երը *արբեցաւղք* û *չիք եւ (ոչ)* Yef *չիք թէ*

6 d *արբեք փխ. ըմպէք* hlo *չիք ըմպէք... հրամայեաց* W *զդինի (զի* b *չիք եւ* û *նոյ* b *նոյին* q *նոյն* e *նոյի ասաց եւ հրամայեաց* befq *չիք զինի (վասն)* ABCDEGHJ KLOPRTUV Zn *տրտմութեանն*

7 KLMQSTXYZûbden *զի մինչեւ (*n *մինչ) ցնոյ* ô *մինչեւ փխ. զի* V *զի մինչեւ վերևի լուսանցքում* q *ցնոյի* G *ցնու* e *այլ փխ. բայց, խաղող միայն* hl *խաղալ փխ. խաղող* ô *խաղող ուտէին* u *որպէս աստուած փխ. ապա*

8 l *հրամայեաց նոյի* d *առնել դինի վասն* BCDEGHY *տրտմութեանն* ô *տրտմութեանց* loc *եւ (*e *չիք եւ) ետ մեզ* Y *վասն փխ. ի* IJu *չիք ի* Y *վայելչութեանն*

9 Mhlopr *թէ* R *արբենուլ* Vû *զեղխել* X *զեխել* Hcde *զեխել* hIr *զեխեալ* AC *այդ* DGH *յայլ* KLMQ RSTXYZô *յորժամ կերակուրս (*Q *կերայիուրս)*

10 ps *եւ ի* acdefhklmopqrs *մնամք (*b *նմանամք) փխ. կամք* d *այլ փխ. իսկ* W *արբենամք* A *զայդ* I *զայլս* ôq *այլ* ABCDEFIJMPQ UV *դխորհուրդս* adehlnopr *խորհուրդ* hlkmqs *դխորհուրդ* c *խորհուրդսն*

11 p *չիք զոր* u *չիք զոր եւ եսայի... ամբրաւաւղի մի են՝* էջ 496 տող 3-րդ d *չիք եւ (եսայի)* OVW *ասաց եսայի* p *եւ զի եսայի* b *եսայիս* km *վասն փխ. վայ*

12 YW *որք* acdkms *ոյք փխ. որ* MQSôbd hlmnopqr *առնեն* ackms *առաւաւան* dhq *առաւօտն* bor *առաւօտսն* q *ընդ դինոյն եւ ցքնոյն* bef *դինոյն (*f *դինին) եւ ցքնոյն* բացի Bps-ից մնացած Ձեռ-երը *ցքոյն*

13 CDGIJMOPQRSTVYZWôacdhlnor *դինոյն* H *դինին* d *դին փխ. դինին* RY *զոր* U *եւ փխ. որ* r *ընդ փխ. իսկ* befpq *չիք իսկ* Vo *գնոսա* Q է *փխ. ասէ*

14 h *քահանայ* Y *մարգարէն վասն դինոյ յիմարեցան* beq *դի յիմարեցան* E *յիմարեցաւ* BCDGH *յիմարեցա* E *յիմարեցաւ* CDHGIVoad.fhln or *ցքոյն* Mq *ցքնոյն (*b *քնոյն) փխ. ցքւոյն* beq *յառաջին*

ուխտաւորքն Սամուէլ եւ Սամվսոն եւ որդիքն Յուխտադաբալ մի-
ուտէին, բայց գինի եւ ցքի ոչ ըմպէին. զի գինի եւ հացաւգի եւ
մեղրաւգի եւ ամբրաւաւգի մի են, զոր գիրք վկայեն, զի պանիր
եւ իւղ եւ ձու եւ ձուկն եւ ձէթ մի են: Թէ ասիցէ ոք, թէ ձու
ɔ *յաւր ի կենդանի լինի. եւ կենդանի անասնոյ, թէ յաւր ի դարման*
ոչ լինի, մեռանի. բայց զոր Հին եւ Նոր Կտակարանաց ասացեալ
է եւ վարդապետացն, որ են այս՝ Աթանաս, Կիւրեղ, Յովհաննէս,
Սահակ Երուսաղէմի, Ակակ, Գրիգոր Աստուածաբան, Գրիգոր Նիւ-
սացի, Գրիգոր Նէոկեսարեայ, Բասիլ Կեսարացի, Երէնիոս, Իւրեգի-
նէս, Եւսեբիոս, Կղեմէնտոս, Տիմոթէոս, Յովհան Կոստանդնուպաւլ-

1 ABEFHUenr *սամուէղ* AIJKLMOP QRSTUVXZnr *սամվսոն* H *սամվսոյն* o *ամվսոն* b *սամսոն* d *սամսուն* lo *սամբսովն* q *սանվսոն* n *յովնաթափա* o *յովնադափա* bq *յովանու (e յուլնու)* փխ. *յովնադաբայ*

2 p *եւ* փխ. *բայց* LMTZ *գինէ* p *գինի ոչ ըմպէին կամ ցքի* bq *չիք ցքի* QSYo *(գի) գինի է եւ (Y չիք եւ)* e *չիք եւ (հացաւգի)* BDGH *չուենն եւ հացաւգի* pbh *տեղը բաց է բռնված* o *գնացուգի* Y *հացիւգի (e հաց եւ ուգի)* փխ. *հացաւգի* բացի acbklmoprs-ից մնացած Ձեռ-երը *հացուգի*

3 բացի abcefhklmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *մեգրուգի* d *չիք եւ (ամբրաւ.)* W *արմաւուգի* Y *ամբրաւ* b *չիք եւ ամբրաւաւգի մի են* բացի acefbkmopqrs-ից մնացած Ձեռ-երը *ամբրաւուգի* û *վասն որոյ (b գի)* փխ. *զոր* b *ամենայն գիրք* co *վկա են* û *չիք գի*

4 ú *չիք եւ (իւղ)* բացի OVXYWôûbc dblopqr-ից մնացած Ձեռ-երը *եւղ* Yôûbq *չիք եւ (ձու)* I *ցու* d *ձիւն* փխ. *ձու* Sôû *չիք ձու եւ (o ունի եւ)* lo *չիք եւ (ձուկն)* h *ձու ձէթ եւ ձուկ մի* ôû *եւ ձէթ եւ ձուկն* bq *չիք եւ ձէթ... թէ ձու* d *ձէթն* KLMQRSTXYZô *եւ թէ* ud *եթէ (ասիցէ)* h *ասէ* ps *ասիցէ մի ոք* I *ցու* d *ձիւն* փխ. *ձու* Jû *չիք ձու*

5 ôû *յաւուր* bq *ի աւրն* e *ի ի օրն* l *չիք եւ կենդանի... ոչ լինի* W *անասուն* û *չիք թէ b ի աւրն* A *ցաւր* W *քսան յօր* û *յաւուր ի գարման չի լինի անասնոյ կենդանւոյ* h *գա[բ]ման*

6 AIJKLMOPQTUVYWôn *չինի լինի* RXZû *չի* M *եւ մեռանի* bq *մեռանին* DGH *մեռանէ* û *չիք բայց զոր... սերբիանաս՝ էջ* 497 *տող* 1-*ին* bfq *նոր եւ հին* b *կտակարանքն* q *կտակարան*

7 hI *չիք եւ* B *որ ջնջված է* YW *որք* DGH *չիք որ* Wô *այսոքիկ* փխ. *այս* A *կիւրիղ* F *կիւրիգ* ô *կիւռգի* in *կեւրեղ* ô *օհաննէս* Ydehl *յոհաննէս*

8 chlor *սահակ կիւրեղ երուսաղէմի* OW *չիք երուսաղէմի* W *ակակս* kps *սահակ* փխ. *ակակ* G *չիք գրիգոր աստուածաբան* R *չիք գրիգոր նիւսացի*

9 ô *չիք գրիգոր (նէոկես.)* h *չիք գրիգոր նէոկեսարեայ* DEGH *նեոկեսարեայ* KLMQRSTXY *նիոյկեսարիոյ* acs *նեոյկեսարացի* eiklm opr *նէոյկեսարացի* d *նէոյկէսարացիք* bq *նիկիոկեսարացին* Y *նիոկեսարոյ* STX *բասիլ* o *պարսեղ* abcdefkmpqs *բարսեղ* p *չիք բասիլ կեսարացի* BCDEFGHYhn *երինոս* M *էրէնիոս* P *եէրինոս* b *երիոս* lq *երինիոս* AKQVZôabkmprs *իւրեգէնէս* X *իւրեգնէս* o *իւրէգէնոս* pbrhu *պետք է լինի որոգինէս*

10 R *եւսեբիոս* c *եւսէբէոս* OW *կղէմէնոս* Z *կղէմէնտէս* ps *կղեմեոս* ABCDEFGHacefkmpqs *տիմովթէոս* br *տիմէթէոս* d *չիք տիմոթէոս* VYdefkmpqs *յոհան* Xn *յովան* ô *ոհան կոստանգիոյպաւլոս* bq *կոստանգիոսիպաւլոս* Aa *կոստանգնուպաւզոս*. բացի QS TXr-ից մնացած Ձեռ-երը *կոստանգինուպաւզոս*

սի, Զէնոբ, Սևերիանոս։ Արդ՝ զոր սոցա կարգաւորեալ է, մարգարէից եւ սուաքելոց վկայութեամբ չէ պարտ ումեք զանց առնել։

ՈՅ (ՈԽԵ) Ե. Ի Զատկէն մինչեւ ցՊենտակոստն ամենայն աւուրքն որպէս կիւրակէ են, ծանր ոչ հրամայի ընել, այլ յոտն կալով երկրպագութեամբ մատուցանել զաղաւթսն։

ՈՅԱ (ՈԽԶ) Զ. Ի Պենտակոստէէն մինչեւ ցՎարդավառն ի շաբաթք ուսին եւ մին պահի. Վարդավառն՝ տաւն առաքելոցն եւ Մատուռնն ըստ հընամն, Տաղաւարահարացն ի նորում. նաւակատիք սուրբ տեղեացն Երասաղէմի եւ մարտիրոսաց յիշատակք։

ՈՅԲ (ՈԽԷ) Է. Ի Պենտակոստէէն յառաջի ծոմոյն պահն ըստ բաթթի պահել եւ յորբաթիսն տալ՝ անկարգութիւն է. պահել պարտ է մինչեւ յներկոյն, եւ ղուրբաթի որպէս կիւրակէ պատուեն եւ ի գործոյ դա-

1 acdfhkimoprs *գենովը* beq *ղինովը* DGH *տերերիանոս* hlo *սեւրերիանոյ* fkpr *սեւրերիանոս* û *մեր պարտիմք կանոնաց եւ վարդապետաց սահմանադրութեան հետեւել եւ փխ. Արդ զոր... վկայութեամբ* r *սոցայ ասացի կարգաւորեալ է* ô *զարկեալն, չիք է*

2 ô·*աղաքելոյ, ուսեքէ* Q *զանձ* q *առնելի* 2 *րդ և* 3-*րդ տողերի միջև* kps *ուննն մի նոր տողված համապատասխան Ա-ոլ յաւուր շաբաթու ոչ զատարկանալ ի գործոյ որպէս հրէայքն*

3 Dabcdhlor *այս տողվածր միացված է նախորդին* Uq *չիք է* A *ցպենդակոսն* ô *է պէնտակոստն* bq *աւուրք* d *աւուրքքն* q *նոյնպէս փխ. որպէս*

4 IX *կիրակի* abq *է (*a *չիք է) կիրակէն բացի* Wûor-*ից մնացած Ձեռ.-երր կիրակէ* e *է փխ. են* Yû bhlpq *չիք են* KLMQRSTXYZôabd efhklmopqrs *հրամայէ* B *հրամի* u *հրամայիլ* c *հրամէ* ABFU *այդ* H *յայլ* IKLMQRSTYZô *ոսն* bq *կալ* b *եւ. երկրպագութեամբ* e *երկրպագութիւն*

5 V *մատուցանեն* ô *զաղօթսն ջերմեռանդութեամբ առ աստուած մեր*

6 abcklоprs *այս տողվածը միացված է նախորդին* A *է պենդակոսէն* b *ապա է պենդակոստէին* oc *մինչեւ է* afhklmprs *ցվարդեւորն* c *վարդեւորն* A *ցվարդավար բացի* PTq-*ից մնացած Ձեռ-երը ղվարդավարն* BCDEGHoûd *շաբաթ* Y *շարթի* beq *չիք է շաբաթք... վարդավառն* DGHVdt *ուտեն* d *է շաբաթք... ա պահեն կրկնված է*

7 ackmps *մի* R *պահիւ* d *պահեն* Y *պահին բացի* TUV-*ից մնացած Ձեռ-երը վարդավարն* n *տաւնք* ô *առաքելոց* BCDEFGHVYWabcdefh loqr *մատուռն* ô *մատռն* R *չիք-եւ մատուռնն* b *մատնուռմն (*q *մատուռմն) փխ. մատուռնն* E *ընդ փխ. լոտ*

8 hlor *հնուռմ տաւն տաղավարահարացն* oc *տաղավարահարացն* IJû be *է նորուռմն* KLMQRSTXZô *և է նորուռմն* oq *տեղացն* hl *սեղանոյն (*l *սեղանոցն) փխ. տեղեացն*

9 û *չիք երուսաղէմի* ûb *չիք եւ* b *չիք մարտիրոսաց բացի* Ams-*ից մնացած Ձեռ-երր մարտիրոսաց* ôhl or *յիշատակ* b *չիք յիշատակք*

10 dn *այս տողվածր միացվածն է նախորդին* hp *չիք է* bn *յառաջ* UV hlo *ծոմոցն* q *ծոմուռ* r *ծոմացն* b *ծննուռնդն փխ. ծոմոյն* lû *ուրբաթ* bhloqr *յուրբաթ* b *յուրբաթու աւրն* p *ղուրբաթ* .lôud efq *ուրբաթուռն* kps *յուրբաթոյն* U *յուրբաթուռն, չիք աւր*

11 bq *անկարդութենէն, չիք է*

12 Uo *յերեկոյն* n *երեկոյն* b *ցյերեկոյին* q *ցերեկոյին* l *ցյերեկոյն* d *ցերեկուռնն* ôbdpqs *ղուրբաթն* IKLQRXYZWbeq *կիրակի* MS Tô *կիրակէի բացի* Aûflor-*ից մնացած Ձեռ-երր կիրակէ* e *պատուել* ORWûblq *ի գործոց*

առրկայացականն՝ մեղք են, եւ կոչեն զնա ծեր, եւ ոչ աեւնալ է զնորա ծերութիւնն, զի ե աւրն աւագ են քան զնա։

ՈՇԴ (ՈՒԸ) Ը. Եւ որ ի չորեքշաբաթուջ եւ յուրբաթու մարտիւրոսաց լիշաւակ առնէ եւ տաւնս զնմամբ՝ մեղք են, զի եթէ ի կարգի էր, ապա Զաւակին ուրբաթին աւր պարտ էր տունել մատաղ, զի Ւրիաւ տոս աստուած արարիչն երկնի եւ երկրի ուրբաթուն խաչեցաւ, եւ ընթերցուածք եւ սաղմոսք եւ Աւետարանք այն աւր շատ է, եւ ամենայն մարդիկ այն աւր ազատեցան ի մեղաց, եւ գրախտն այն աւր բացաւ ի ձեռն աւտզակին, եւ զմարդիկ ի ծառայութենէ այն աւր ազատեաց եւ ի սատանայէ այն աւր զերծոյց Ւրիստոս, բայց կարզք եկեզցւոյ զայն աւր զաս պահել հրամայեն, եւ ւիոխտնակ նորա ատել զալ վեց աւուրն մինչեւ ցՊենտակոստէն։

1 r չիք զնա d ծերք G որ bps *յոյր* hl չիք է

2 H նորա R զնոսա befq *զծերութիւն (*b *զծերութիւնն)* նորա FIJMSVX Wôûdn *ծերութիւն* DRX է փխ. *և* û *օր* I *աւագ*

3 o *յոր* b չիք *որ* abcdefkopqs չիք *ի* CDde *չորէքշաբաթոջ* GHXYocf pq *չորեքշաբաթոջ* b *չորեքշաբաթոջն* hor *չորեքշաբաթու* l *չորէքշաբաթու* Un *չ-շբթոջ* IJôû acdlkmps *ուրբաթու* bq *զուրբաթու* e *զուրբաթիու* h *եւ ի յուրբաթու* bq *մարտիրոսացն* բացի Aa-ից մնացած Զեռ-երը *մարտիրոսաց* cdkmps *յիշատակս*

4 a *ոչ առնէ* բացի abcdefhklmopqrs-ից մնացած Զեռ-երը չուենեն *եւ* BCDE FGHacdefhklmoprs *թէ* bq չիք *եթէ ի* o *ի գարքի* û *ի գարդի*

5 UYoacdn *զատիկն* hlp *ապա ի զատկին* d *ուրբաթի* Yôûacfhklmop qrs *ուրբաթ* b *աւաք աւուրն* փխ. *ուրբաթն* ûeoqr *աւրն* Z *մատաղ առնել* o *մաա[աղ?]* a չիք *մատաղ*

6 hl *աստուածն մեր արարիչ (*h *արարիչն)* or *արարիչ* eq *յերկնի* hlo *երկնից* r *յերկնից* q *յերկրի* ô *աւուր ուրբաթուն* b *ուրբաթ աւր* d *ուրբաթի օր* û *ուրբաթ* q *ուրբաթու* KLMQRSTXYZ Wn *յուրբաթուն* ô չիք *եւ (ընթեր.)*

7 Q *յընթերցուածք* bq *ընթերցուածքն* û չիք *եւ ընթերցուածք.... աւր շատ է* q չիք *եւ (սաղմ.)* q *սաղմոս* b *աւետարան եւ սաղմոսն* Yô *յայն* Uabl *օրն* b *բազում* փխ. *շատ* A *շատ է ուրիշներր հետագայում փոխձիլ են ուղղել իշատակ է* IJK LWOPQRSTUVXYZWôn *յիշատակ է* փխ. *շատ է*

8 OPQXWôdq *մարդիք* HYûbhk ps *մարդիկք* b *յայն* bhq *աւրն* P *ազատեցան... այն աւր այ լուսաւնցքում* b *ի գրախտն յայն աւրն* k չիք *եւ գրախտն.... աւազակին*

9 eh *օրն* û *բացուեցաւ* r *բացան* p *ի ձեռն լուսաւնցքում* c չիք *ի ձեռն* L *աւազակաց* Odq *զմարդիք* ô *մարզիք* b *մարդիկք* ûkr *զմարդիկք*

9—10 Y *զմարդիկ այն օր ի ծառայութենէ եւ այն օր եւ ազատեաց ի սատանայէ այն օր զերծոյց*

10 behlq *օրն* ôb *ազատեցան* ü *ազատեցան եւ քրիստոս մեզ այն օր ի սատանայէ զերծոյց* hl չիք *եւ* b *յայն* bq *օրն* hl չիք *այն աւր*

11 BCDEFG[4]MOQYôûbdebklmnopqs *կարդ* DHSVYôbcefhoqr *եկեզեցոյ* MQ *յեկեզեցւոյ* obq *աւրն* k *զատիկ* փխ. *զայն աւր* mps չիք *զայն աւր* BCDEFGHôk չիք *զատ* hl *ի զատ* d *հրամայեաց*

12 kmps չիք *ուտել* AU *զայդ* blor *զայն (*d *զայս)* փխ. *զայլ* kmps *զայլ եւս* AILOPQRSTUVXZWd *գվեց* km ps *զդ* Xufq *աւուրս* o *օրն* be *աւրս* A *ցպենզակոսն* o *ցպէնտակոսն* Yd *ցպենտէկոստն* f *ցպենտեսկոստն* r *ցըպենտէկոստըն* W *ցպենտեկոստէ* û *ցպէնտէկոստն* cs *ցպենտակոստ* beq *ցհամբարձումն քրիստոսի մնացած Զեռ-երը ցպենտակոստն*

ՈԾՐ (ՈԼԹ) Ի՛ եւ որ Ծնունդ առնեն յառաջ քան զՅայտնութիւնն՝ չէ արժան, զի սուտ է, զի Ծնունդն եւ Յայտնութիւնն մի են, եւ յայտ լընթերցուածոյն է, որ ասէ. «Յիսուսի Քրիստոսի ծնունդն էր այսպէս»*

ՈԾԸ (ՈԾ) Ժ. Դեւք առանց հրամանի Աստուծոյ ոչ իշխեն մատնել ի մարդ. եւ յայտ ի Սաւուղայ է, զի ասեն ծառայքն Սաւուղայ. «Ահա չար ի տեառնէ խեղդէ զքեզ»*. եւ վասն Յորայ Աստուած ետ հրամանն, զի ասէ Տէր ցաստանայ. «Ահա մատնեմ զնա քեզ»***. եւ յերամակ խոզիցն ոչ իշխեցին մտանել դեւքն առանց հրամանի Աստուծոյ, ապա ի մարդ զիա՛րդ իշխեն մտանել։ Բայց, ասեն գիրք. Որ անմեղն է եւ առաքինանայ, իսկ յոմանց պատիժս խնդրէ եւ զոմանս խրատէ։

ՈԾԶ (ՈԾԱ) [ԺԱ] Բայց աւրէնս ոչ է պարտ առնուլ մինչեւ սրբի. ապա եթէ ի նմին վախճանի, եւ գոհութեամբ ընդունի ընդ մարտիւրոսս,

* Մատթ. Ա, 18 ** Ա Թագ. ԺԶ, 15 *** Յոբ Բ, 6

1 u ծննունդ Yb չիք յառաջ FIMS W.ɔû դյայտնութիւն bl զյայտնութիւնս b չիք չէ արժան... յայտնութիւն l արժանի

2 ni չիք զի սուտ է L չիք զի (ծն.) d ծնունդ ûefhlmnoprs ծնունդ ABCDEFGIJKLMOPRSTUVXZW ûdefhlo յայտնութիւն ô այտ b յայտնի ps յայտ է o ընթերցուածոյն b ընթերցուածն ûer ընթերձուածոյն q ընթերցուածոց p ի ընթերձուածոյն ILMOQRST VXYZühln ընթերցուածոյն

3 abdkp չիք է û ասէր ehklmps եւ յիսուսի Jdq ծնունդ

4 ú դեւ b դեւքն s թեւք r առանց կրկնված է u իշխէ b մատնեն d մերձենալ փխ. մատնել ôb ի մարդն

5 acdkmpq չիք եւ b յայտնի d այտ r յայտն b չիք ի R ի խաւուղայ Y ի սաւուղ ú էր p ասէին ûl ծառայք R տուղայ փխ. սաւուղայ bq սաւուղայ է kmps ահա այս

6 KLMQRTXYZô եւ խեղդէ hlo խեղդեն û չիք եւ AJKLMOPQRSTU VXZûacdefhlnor յորա ô ովքայ kmps յորայ ասէ աստուած P հրաման զի ասէ... իշխեցին մտանել ներքեւի լուսացըրում

7 p ասաց ôûbeq երամակ p յերամակն r յերամ d յերեմիա փխ. յերամակ

8 p խողից ĸĀĪ զի ոչ Mk յիշխեցին û իշխէին OW եւ դեւքն Yr դեւք um չիք դեւքն

9 abcdefhklmopqrs ապա ի (r եւ ի q չիք է) մարդ (b մարդն) դիարդ (d դիարդ կրկնված է) իշխեն (efq կարեն b կարէ) մտանել առանց հրամանի աստուծոյ a բայց

10 l մեղն է J մեղքն է û մեղք, չիք է W են Fabcdefhklmoprs եւս (q Լւսն) վխ. եւ (առաք.) d առաքինիա k առաքինարար u չիք իսկ BCGJô ումանց FIMQûbd mnq ոմանց f յովմանց (պատ.) k զովմանց s զյովմանս (խրատէ) q չիք եւ զոմանս խրատէ

12 Գանի որ ցանկում մնացածի համար կա վերնադիր, իսկ բնադրում այն բաժանված չէ առանձին հոդվածի, նպատակահարմար գտանք «բայց»-ից սկսած բաժանել առանձին հոդվածի. վերջինիս՝ հերքական ընդհանուր և մասնավոր Ж-ը փակագծերում նշել ենք մենք. ի դեպ, այս հատվածը. որպես առանձին հոդված, թեև տարբեր Ж-ներով պահվել են Aaklmprs Ձեռ-երում ô յաւրէնս d տալ փխ. առնուլ Q չիք առնուլ U մինչ d մինչեւ սրբի.... բազում պղծիցին՝ 535-րդ էջի 11-րդ տողը ընկած է beq սրբեսցի BCDEFGHabcefkmpqs թէ

13 ô վ[ախ]ճանի q չիք եւ b զի ընդ մարտիրոսաց DGHIJKLMOPR S1UVXYZûcenopr մարտիրոսս Q մարտիրոսա Wôfhq մարտիրոս

պալծառանալ առաջի Աստուծոյ, զոր առաքեալ ասէ. «Մանեցի զալինպիսին սատանայի ի սատակումն մարմնոյ, զի ոգին տպրեսցի յաւուր տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսիայ:*

*Ա Կոր. Ե, 5

1 G զի փխ. զոր DH չիք զոր n զոր եւ H զառաքեալ ôûahcehklmpqs առաքեալն ô չիք ասէ մատնեցի KL MQRSTXYZ մատնի hl մատնեցէք b զայսպիսին մատնեցի

2 p զայնպիսին ի ձեռն սատանայի K MQRSXZô սատանայ h չիք սատանայի p կատարումն փխ. սատակումըն ôchlo մարմնոյն hq չիք մարմնոյ E չիք զի, ոգիին IJ KLMQRST XYZôû հոգին V յոգին a ապրեսցին e ապաշխարեսցի փխ. ապրեսցի

3 Qo աւուր Vchklmoprs յաւուրն q յիսուսի յիսուսի

ԿԱՆՈՆՔ ՍԲՐԱՀԱՄՈՒ ՄԱՄԻԿՈՆԷԻՑ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԱՌ ՎԱՋԱԳԱՆ ԱՂՈՒԱՆԻՑ ԱՐՔԱՅ [ԴԱՈՒԹՔ Գ]

Ա. Եթէ ոչ են հոգիք ննջեցեալոցն ի գիտութեան ասաի իրացս:

Բ. Եթէ որք աղաւթեն առ նշխարս վկայիցՙ Աստուած է ընդունող տաւաւթիցն եւ հատուցանող:

Գ. Եթէ հոգիք վախճանելոցն ոչ են միմեանց ի ծանաւթութեան:

Կաճոճք Աբրահամու.

ՈՃԷ (ՈՃՔ) Ա. միա դիր, ո՞վ սիրելութիւն, զի եթէ դիտութիւն եւ անդիտութիւն յաղագս հանգուցելոցն ասիցէ ոք ինչ առ բանս, ոչ ոք այն-

1 ü կաճոճախմբի Ա-ը մուծված է վերնագրում այսպէսՙ *կանոնք իր արբրահամու սահմանագրութիւն երանելոյն արբահամու մամիկոնէից արքեպիսկոպոսի առ վաչագան աղունից բարեպաշտ արքայի հայոց* ABCDEFGHUabcfhklmnopqrs *չիք կանոնք* ak *արբաամու* ABEJPUa fkms *մամիկոնենից* DGH *մամիկոնից* I *մամիկոնեցից* b *մակեդոնէից* r *մոմիկոնէից* Hb *եպիսկոպոս* OPWks *չիք առ*

2 l *վաչագայն* q *աչագան* բացի A-ից մնացած Ձեռ-երը *վաչաքան* OPW ks *չիք վաչաղան... արքայ* CQ Rô *աղվանից* eg *արքային* q *արքայի* b *եպիսկոպոսի* (h *արքեպիսկոպոսն* l *արքեպիսկոպոսին* o *արքեպիսկոպոս* r *արքեպիսկոպոսի*) փխ. *արքայ* JOP *գլուխ* c *բան* փխ. *գլուխք* մնացած Ձեռ-երը *չունեն գլուխք գ*

3 KLMQRS'ZoacefgbkImpqrs *ի գիտութիւն* b *չիք ի գիտութեան, վասն* փխ. *աստի* ôb *իրացն* r *իրս այս* փխ. *իրացս*

4 abq *սք* փխ. *որք* eg *որ* l *ան* (s *առն*) փխ. *առ* bq *վկայիցն* begq *չիք է* բոլոր Ձեռ-երը *ընդունաւղ*

5 Yoo *աղօթից* ahcefg‹mpqs *չիք աղաւթիցն* Y *չիք եւ հատուցանող* բացի oeg-ից մնացած Ձեռ-երր *հատուցանաւղ* ô *հատուցանող զվարձս* eg *հատուցանող է*

6 hl *եւ թէ* bq *վաղճանելոյն* r *ի ծանօթութեանց* LW *ի ծանրութեան* BCDEFGHoabefghloqr *ի* (beg *չիք ի*) *ծանաւթութիւն*

8 բացի LOXYWkmns-ից մնացած Ձեռ-երը *չունեն* երկրորդ վերնագիրը. այս ինքն Ձեռ-երում վերնագիրը տարբեր էՙ XY *կանոնք աբրահամու* (տես բնագրում) L *կանոնք աբրահամու մամի[կոնէից?]* O ks *այս կանոնք* (ks *չիք այս կանոնք*) *աբրահամու* (k *աբրաամու*) *մամիկոնենից* (OWm *մամիկոնէից*) *եպիսկոպոսի առ վաչաղան աղուանից արքայ* n *կանովնս ունի գլուխս երեք*

9 KT [*մ*]*իտ* Y *չիք գիր* Ybhlor *սիրելի* efgkmpqrs *թէ* b *չիք եթէ* K *ի գիտութիւն* Vb *գիտութիւնն* W *գիտութեանն* KLMRTXZ *անգիտութիւնն* b *տըգիտութիւն* Q *չիք եւ անգիտութիւն*

10 hl *չիք յաղագս* Y *ննջեցելոյ* փխ. *հանգուցելոցն* KLMQRSYZ *չիք առ* IJ *ախմար այնպէս* û *տխմար այնպէս* pr *այսպէս* o *չիք այնպէս*

պէս ասմամբ, եթէ ոչ հանգացեալքն. այլ Աստուած ընդունիլ է պատարագաց եւ կատարիչ ուխտից, լսէ աղաւթից կենդանեացն եւ թեթեւացուցանէ [զբեռինս] ոգւոցն մեռելոց յուսով ննջեցելոցն. ստուգանեն մեզ եւ զայս Սուրբ գիրք, որպէս Եդիսէոս ոչ մանկանն մեռելոյ լսելով, այլ մաւրն աղաչանաց, կենդանացոյց զմանուկն եւ աւանդեաց մաւրն* Եւ սէր Աստուած մեր գթալ, ասի, յայրի կինն եւ յարուցանել զմիամաւր որդին. այլ առաքելոցն զայրնացն սրտաստուս եւ կառաչս տեսանելով յարուցին զՏաբիթիայն եւ աւանդեցին նոցա Արդ՝ եթէ կենդանեացն աղաւթիւք ի մեռելութենէ ի կենդանութիւն գիտէ ածել աստուածային զաւրութիւնն՝ կարի յոյժ եւ մեղաց թողութիւն հաւաստացեալ առնուլ յուսով ննջեցելոցն, որք ի կենդանեաց յաղագս նոցա խնդրեսցեն:

ՈՒՄ (ՈՄԲ) Բ. Իսկ եթէ որ յաղագս վկայիցս Աստուծոյ տարակուսանալցէ.

*Հմմտ. Գ Թագ. ԺԷ, 17—23

1 D *ուղամաբ* BCEFGHKLMOPQRX ZWabcefghkn *ախամար* lmopq rs *ախմար* BC *այլ*

2 bq *պետաց փխ. պատարագացն* hlo *չիք եւ* hq *կատարիչք* p *չիք կատարիչ* Y *եւ լսէ*

3 R *քեքեւս ցուցանէ բոլոր Ձեռ-երր չունեն գրեռինս բառը, այն ավելացրինք բատ Մ. Կադանիկատվագու պատմութեան, նաւ. Մ. գլ. իե:* h *յոգոյն* lor *յոգւոյն* q *հոգւոց* hor *մեգելոյն* hlor *ննջեցելոյն* Y *չիք ննջեցելոցն*

4 o *ուսուցան* befgq *զայս (*e *այս) մեզ* chl *եւ զայս մեզ* Uûn *եւ մեզ* Uû efgnq *չիք եւ* o *չիք եւ զայս* h *ով փխ. որպէս* eg *ոչ վասն մանկանն*

5 Vhl *լսելով մեռելոյ* Ueg *մեռելոց* Y *չիյ մեռելոյ* Un *լսելովն* abcefgkmpqrs *լսելոյ* BF *այլ* a *մաւրն կրկնված է* ogq *աղաչանացն* q *կենդանացուց* BCDEFGH *զմեռեալոն փխ. զմանուկն* IV *զմեռեալն (*V *զմեռեալ) զմանուկն (*V *մանուկն)*

6 Z *աւանդ* r *մոր* IJû *քրիստոս փխ. տէր* b *չիք մեր* hlo *գթալ փխ. գթալ* o *ասէ* c *ասի մաւրն այսինքն այրոյն*

7 IJûeghlm *այրի* b *յայր եւ ի կին* e *չիք կինն* o *արուցանել* DG *զմի մաւր (*g *մոր)* Q *զմիամօրն* X *ըզմիամօր* b *զմիաւմոր* p *չիք զմիամաւր* ABU *այլ* IJKLMQRSTX YZôû *այլ եւ* bq *չիք այլ... նոցա՝ ոտո* 9-*րդ* efg *առաքելոյ* Q *և դայրացն* Y *զարեաց*

8 Y *զարտասուս* e *յարտասուս* hl *արտասուսն* DGH *չիք եւ* IJKLMOP QRSTUVXZ *հառաչս (*YWôûn *հառաչանս* ackprs *կաշառս* hl *կազս) փխ. կառաչս* efg *յարոյց* BHûack mps *զտարիքայ* ô *զտափիտայն* e *զտարիզայն* h *զդըտարիքայն*

9 e *աւանդեաց* û *կենդանեաց* ô *ապօքիւքն* m *ազուքիւքն* efgq *չիք ի* BCDEFGHIOXPabc *ի (*b *չիք ի) մեռելուքենէն*

10 b *ի կենդանուքիւնն հաւաստացուք առնուլ ննջեցելոցն որք ի կենդանուքիւն գիտէ փխ. ի կենդանուքիւն գիտէ* M *ի կենդանուքիւնն* hl *չիք գիտէ ածել* IMQS XWn *զօրուքիւն*

11 ûhl *չիք եւ* JKLOPRTVZob *քոզուքիւնն* begq *չիք յաւոյ* DG *ննջեցելոցն*

12 IJû *որ* ô *ի կենդանեացն* abcefgkm pqs *ի կենդանեաց յաստուծոյ (*ce *աստուծոյ) յաղագս* Jû *վկայից փխ. նոցա* M *խնդրեսցեն յաստուծոյ*

13 û *և փխ. իսկ* Mû *քէ* BCDEFG Hm *վկայիցն* ûbefghlopq *վկայից* H *տարակուսայնայցէ* ackmps *տարակուսանայցեն* betgq *տարակուսեսցի* l *ի տարակուսանայցէ*

լուիցէ հաւանաբար, զի ի բազում եւ ի հեռաւոր տեղիս նշխարք միոյ միոյ վկայից բաշխեցան, որպէս եւ Պետրոսի առաքելոյ ի Հռոմ եւ ի Հայս եւ լԱզուանս, թերեւս լԵթովպիա եւ ի Պարս, իբր ասացուք բաժանեցաւ ոգին Պետրոսի ըստ իւրաքանչիւր մասանց
5 նշխարացն՝ ձեթ ամբողջ պահելով՝ ամենայն ուրեք է, որ են երկոքին անհնարին, զի բաժանումն մարմնոյ իսկ, մարմին արարածական բնութիւն բաժանիլ բնաւորեցաւ։ Իսկ ամենայն ուրեք լինել աստուածութեանն է առանձին։ Իբր ազաւթեսցուք առ նշխարս սրբոցն, բարեխաւս կացուցանելով առ Աստուած, շնորհք աստուա-
10 ծային հանդուցեալ յոսկերս նոցա ի ժամու նահատակութեանն եւ բաժանի ըստ նշխարացն եւ անբաժանելի մնալ ըստ բնութեանն, վասն զի աստուածային զաւրութիւն է. զայս ուսուցանէ քեզ եւ լոյս արեգական, զի բաժանի ի ժամու ինքն եւ անբաժանելի մնալ ըստ բնութեան, այլ ոչ հանապազ զայս կարողութիւն ունի, զի արարած ապականելի է։ Արդ՝ եթէ այս այսպէս, ուր եւ իցեն նըշ-

1 ô լուիցէ HOYZWbegq չիք ի (բազում) up բազում տեղիս եւ ի հեռաւորս ô հեռաւոր bq տեղիսն hl նշխար û սուրբ նշխարք

2 բացի BCDEFGHU-ից մնացած Ձեռքրը միոյ փխ. միոյ միոյ befghlo qr վկայի befgq բաժանեցան փխ. բաշխեցան o չիք որպէս եւ H չիք եւ oûbegq առաքելոյն

3 abklmos ի հռովմէ bcefgpq ի հռոմէ r ի հրոմէ բացի QYô-ից մնացած Ձեռքրը հռովմ YWûabcefgbklm opqrs չիք եւ (ի հայս) G յաղուվանս IJ աղուանս o աղւանս O եւ. ի յաղուանս oû չիք քերեւս AUfs յեթեովպիա ao յեթէովպիա BEF յեթեւովպիա x̄v յեղովպիա r յեղէովպիայ G եթովպիայ Y յետովպիայ o եթօվպիայ bq յեղոպիա eg յեթոպիայ û եւ ի պարս յեթովպէ G չիք եւ (ի պարս) բացի Oackmps-ից մնացած Ձեռքրը ի պարս CDGMYabcefgkmnp qs իբրեւ

4 Yôb հոգին r պևարոսի առաքելոյն ըստ b իւրաքանչիւրոց egq իւրաքանչիւրոց acbklmoprs մասանցն

5 ûp նշխարաց g քէ Yô անբոզջ X յամենայն Yû որք hl ուր փխ. որ X երկոյքին Y երկոքեան

6 h մարմինն

7 bq բնութիւնն acefgklmoprs բաժանելի bq արժանելի փխ. բաժանիլ A բնաւորաց abcefghklmopars բնաւորեաց o բնաւորացաւ DCH ուրուք

8 VXW աստուածութեան է u աստուածայնութեան է q աստուածութենէ է բացի APYn-ից մնացած Ձեռ-երը աստուածութենէ Yn չիք է labkmnq իբրեւ a նըշխարն q նշխարաց

9 U սրբոյն u սրբոց o յարեխօսութեամբ hlor կացուցանել R շնորհ eg շնորհօք

10 IJKLMQRSTVXZôûg ոսկերս ack mps ի յոսկերս (p ոսկերս) bq ի ժամանակի IRSVXWôûefgnq նահատակութեան KLMQRSTXY Zô չիք եւ

11 KLQRSTXYZô չիք բաժանի ըստ նշխարացն և û ընդ փխ. ըստ LQ RSTYZô բաժանելի b մնալ hl mr մնաց Z ի նմա փխ. մնայ IJQSXWôûefglnq բնութեան

12 ô աստուածայինն է զօրութիւն bq զաւրութենէն g զօրութենէ Yq չիք է a եւ քեզ

13 hegq զայս փխ. լոյս befgq արեգականդ cp արեգականն efgkm ps չիք ի hlor ինքն ի ժամու û եւ ինքն hlo անբաժան P նմայ փխ. մնայ

14 CDGHOPUVYackmps բնութեանն B այդ abcefgkmpqs չիք ոչ hl կարողութեան befgq սկարութիւն փխ. կարողութիւն bq արարածն

15 F չիք է GKSobefgmpqs չիք այս ô չիք ուր obefgq չիք եւ

խարք սրբոցն, աւրնթեր է եւ շնորհք աստուածալին, որ լսէ խընդրուածոց խնդրողաց եւ հատուցանէ ըստ իւրաքանչիւր պիտոլից, վասն զի արարչական է գաւրութիւնն. իսկ ընդէ՞ր ամենեւին ի յարեխաւսութիւն կոչեմք զսուրբ նահատակսն եւ ոչ զնոյն ինքն Աստուած թախանձեցուցանեմք. վասն զի ամաւթալից եմք մեզաւք եւ. ոչ կարեմք համարձակապէս մերձենալ առ Աստուած, միջնորդ անիմք զսրբոց համարձակութիւնն, որք տաճար եղեն հոգւոյն սրբոյ, զի նոքաւք զշնորհս Աստուծոյ խաւսելով զակնկորաթիւն մեր անպատկառելի գործեսցէ եւ ըստ իւրում առաւութեանն սլարգեւեսցէ զպէտս խնդրողին, զի ամենայն արարածական բնութիւն բարեխաւսել, այլ ոչ ունի իշխանութիւն զքաւութիւն պարգեւել։ Եւ այսքան մեզ յաղագս աղաւմն առնելոյ հրաժարելոցն ի կենդանանաց ճառեցաւ։

ՈՂԹ (ՈՂԴ) Դ. Իսկ յաղագս ծանաւթութեան առ միմեանս, վաղ իրք են ի միմեանց ի վախճանելոցս եւ լետոլ ժամանակ ի ծանաւթութեան՝ են երկու զանազանութիւնք. կամ ըստ սովորութեան մարմնոյ ի

1 u *սրբոց* G *առընթերցէ* K *առ ընթրէ* abcefghklmopqr *չիք եւ* Y *շնորք* hlor *շնորհ* c *աստուածային շնորհքն*

2 Yp *խնդրուածաց* o *խնդրվածոց* l *չիք խնդրուածոց... հատուցանէ* c *խնդրողին* Vho *չիք խնդրողաց* R *հատուցանէ փխ. հատուցանէ* u *իւրաքանչիւրոց* U *պլիտոյի*

3 Gg *չիք է* CDHlQRn *գաւրութիւն* GMSXôl *զօրութիւն*

4 l *կոչիմք* begq *չիք կոչեմք* D *նահատակսն* O *ոչ մի զնոյն* a *ինքն* n *ինքն ասջ լուսանցքում*

5 aefgkmbqs *զաստուած* I *զախանձեցուցանեմք* b *նախանձեցուցանեմք, չիք վասն* V *ամօթալիցք*

6 BCDEGH *համարձակ* b *համարձակութիւնն* q *համարձակութիւն* efg *համարձակութեամբ* AJOPQT UVZ *մերձանալ*

7 hlor *միջնորդք* O *ունեմք* lQSXWôa cklmnps *համարձակութիւն* bq *համարձակութիւնսն* ef *համարձակութիւնս* a *են փխ. կղեն* CDHl XYôbcfghloq *հոդոյն*

8 GH *սրբոյն* ûabefhklmoqrs *շնորհս* g *յաստուածոյ* r *չիք խաւսելով* I *զակնկուրութիւն* ô *զակնկորթիւն* u *զակնկուրութեան* acefgmrs *զակնկորութիւնն* bko *զակնկուրութիւնն* b *զակնկայութիւն*

9 û *մերոյ* km *վասն փխ. ըստ* DFGH lMQSUXWôûnps *առաստութեան*

10 bor *պարգեւէ* l *պարտ է փխ. պարգեւեսցէ* W *զպէտ եւս խնդրողին* A *խնդրաւղին*

11 abcefgkmpqs *չիք բնութիւն* Y *բարեխօսելով* W *խարեխօսել* BU *այդ* b *աստուծոյ փխ. այլ* ô *ունել* Y *ունին իշխանութիւն զմեզ քաւելոյ* KLRTZ *իշխանութիւնն* abcefgkmpqs *զքաւորութիւն պարգեւել իշխանութեամբ* H *քաւութիւն* Jû *չիք զքաւութիւն*

12 U *պարգեւելո* ps *յայսցան* begq *զմեզ* ô *ադաղս* beq *յազգումն* hl *առնելոց* b *չոր առնելոյ... ճառեցաւ* Fû *հրաժարելոց* a *հրաժարելոյս* cefkmpqs *հրաժարելոցս*

14 XYb *ծանօթութեանն* Yo *միմիանս* begq *միմեանց* q *առ միմեանս... ծանաւթութեան են* կրկնված է abcefgbklmopqrs *վաղք* ô *իրիք. չիք ի*

15 o *եաոյ* բացի hlor-ից մնացած Ջեռերը չու՛տեն *ի (ծանաւթ.)* P *ծանօթութեանն* AYacefgmps *ծանաւթութեանն*

16 ôc *չիք են* DGH *սովորութիւն* Y *սովորութեանն* acp *սովորութեանն է* efgkms *սովորութենէ* acefgh klmoprs *մարմնոյն* b *չիք մարմնոյ* q *սովորութենէ ծանուցեալ լինի մարմնոյն ի կարզաւորութենէն ծանուցեալ լինի՝* էջ 505 տող 1-ից

կարգաւորութենէ ծանուցեալ լինի, զի պահեսցէ զլիշաւակ անմոռաց, զոր երբեմն տեսեալ ճանաչէր, իսկ ի ծերութիւն հասեալոյն, զոր ի մանկութեանն ունէր, տեսակ ի մաի անելով վրիպէ զծանաւթութիւնն եւ կամ մարգարէական ակամբ տեսեալ զոք ծանիցէ, որպէս Պետրոս զՄովսէս եւ զԵղիայն ի լերինն։ Ապա ուրեմն հաւարակական ասել զծանաւթութիւնն ի վերայ ամենայն ննջեցելոցն շամբուշ ինձ թուի, զի որպէս ննջեցին նուինպէս եւ յարիցեն, զի ոմանք մանկունք, եւ ոմանք ծերք, արք եւ կանայք, իսկ տէր յաւետարանին հրեշտակակերպ ասաց զյարութեանն մանկունս։ Այլ եւ ոչ մարգարէութիւն ամենեքեան տեսցեն, բայց միայն առաքինիքըն ցնծալով ընդ առաջ յաջոյ կոզմանէն ըոա Աւետարանին բանի հրաւիրեալք յարքայութիւնն։

1 b չիք ի կարգաւորութենէ o ի զարկաւորութենէ bq պահեսցեն u յիշատակ e զիշատակ p զյիշատակն

2 ô ճանաչէ, չիք իսկ ba ի ծերութեան AIJKLMOPQRSTVXYZWûô հասելոցն

3 FIMSUZWû ի մանկութեան CDGH Qôeg ի մանկութենէ bq ունի f ունէ R չիք ունէր q վիրիպէ BDEJKLMOPTUXYZachkın oprs զծանոթութիւնն f զծանոթութիւն CFGQRbnq զծանաւթութիւն H զծանութութիւն IMSVW ôegl զծանօթութիւն û ծանօթութիւն

4 u մարգարէական ը ակամբ բացի ua befbklmopqrs-ից մնացած Ջեռ-երր ակամրն ô տեսեա բացի abcefgh klmoqs-ից մնացած Ջեռ-երը ոք ô ծան

5 RXY չիք որպէս f եւ պետրոս Yôû eg պետրոս BCDEFGHabefghl oqr զեղիա c զեղիայն b հասարական

6 b ըստ եղածն փխ. ասել A զծանութիւնն HQ զծանոթութիւն û ծանօթութիւն b ծանաւթութեան q ծանաւթութեանն ը զծանօթութեանն Gcd զծանաւթութիւն FIMSVWôl զծանօթութիւն û ննջեցելոց

7 IJS շամփուշ RY շանփուշ begq շամբուղ ըք շին գուի (b շինութիւն)

փխ. ինձ թուի q զին փխ. ինձ KL թըւի ô թւի b չիք (թուի) զի ABCDEJGHLOPYWbhopq ննջեցինն ô ննջե aefghkmopqrs չիք եւ

8 hI չիք մանկունք եւ ոմանք Un զի փխ. եւ (ոմանք) BCDEFGH չիր եւ (ոմանք) g այրք W չիք արք BCDEFGHbcefgq տէրն r աէր մեր

9 IJKLMOPQRSTVXYZWôhl աւետարանին u աւետարանի bef gq հրեշտակակերպս r հրեշտակերպ G յաւետարանակերպ ապա ուղղված է յաւետարան հրեշտակակերպ G գյարութիւն h զարութեանն FIJQSXWôûbglpq զյարութեան BFU այդ

10 Y զմարգարէութիւն CD ամենեքեանն H ամենեքին r ամեն ամենեքեան ô գիտասցեն փխ. տեսցեն h արտաքինքն փխ. առաքինիքն

11 DG ծնծալով H ծիծալով û չիք ցնծալով IOQVXYôbghnqr յառաջ acps աջու k յաջ ôm աջակոզմանէն բացի IJûbegq-ից մնացած Ջեռ-երը աջոյ H կողմեան CDGUn աւետարանի IJb nor բանին hl ընդունին փխ. բանի

12 Vû հրաւիրեալքն KLMQRSTZ արքայութիւն Gefgq յարքայութեանն ûb յարքայութեան FIJPXWk mn յարքայութիւն ô արքայութեան աստուծոյ

ԻԳ.

ԿԱՆՈՆՔ ՎԵՐՋՆՈՅ ՍԱՀԱԿԱՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԳԼՈՒԽՔ ԺԵ

Ա. Եպիսկոպոսի ոչ ղպհնուլ երկաթս:

Բ. Եպիսկոպոսի ոչ է պարա թողուլ ղկարդն եւ գնալ յանապատս:

Գ. Պահանալի որ առանձնանալ՝ ասել Աւրհնութիւն եւ փառս:

Դ. Պահանալի որ աւրկանալ՝ առանձին ասել Աւրհնութիւն եւ փառս:

Ե. Աւրկի եւ բորոտի ի հիւանդանոցս կալ եւ մի յանապատս եւ ոչ առնուլ սքեմ:

Զ. Աւրկի եւ բորոտի հաղորդել, թէ ի մեղս չեն:

1 u կաւոնականմբի Æ-ր ժուծված է վերնագրում այսպես՝ կանոնք իգ սահակայ վերջնոյ AU'hlo կանոն BC DEFHILMb կանոն lacfkmps սահակայ (f սայհակայ) վերջնոյ (km վերջնոց) b սրբոյն փխ. վերջնոյ BCDEFGH չիք վերջնոյ BCD EFGHabcfkmpqs սահակայ հայոց qs կաթուղիկոսին IJKLMOQRST VXZWcr կաթուղիկոսի երկու Զեռ-ի վերնագրերը րնդարձակ են այսպես՝ n կանոն սրբոյն սահակայ վերջնոյ հայոց կաթուղիկոսի ունի գլուխս ժե e կանոնք եւ սահմանք սահակայ հայոց կաթողիկոսի g տուցի վերնագիրը և ցանկը û չուցի ցանկը

2 IJKLMOQRSTVXWcr գլուխ p ցանկ փխ. գլուխք ժե ABCDEFGHUūab cbklmoqrs չիք գլուխք ժե

3 en վասն եպիսկոպոսի M եպիսկոպոսին UY եպիսկոպոս c գենուլ (s գենուլ) փխ. գգենուլ en երկաթ

4 en վասն եպիսկոպոսի Rô եպիսկոպոս b չիք եպիսկոպոսի, եւ ոչ է պարտ որ թողուլ befq երթալ փխ. գնալ J անապատս b յանապատ աղաւթել աւ աստուած ô ի յանապատ. րացի VWaefnqr-ից մնացած Զեռ-երր յանապատս

5 en վասն քահանայ (n քահանայի) kmps որ մեղուցեալ (s մեղուքեալ) է եւ առանձնանալ Q յանձնանալ R ասել H աւրհնութիւնս b աւրհնութիւնն hlr փառք be fq չիք եւ փառս

6 en վասն քահանայ (n քահանայի) abckmpqs քահանայ BCDEFGHR YWbefhlq ուրկանալ n աւրկանաց kmps աւրկանալ եւ (ps չիք եւ) կամ բորոտի Qeq առանձինն b աւրհնութիւնն kmps չիք առանձին... և փառս

7 ar փառք o փառ w̄beiq չիք եւ փառս

8 en վասն ուրկի BCDEFGHMPYbk lmprs ուրկի hklmop չիք ի Ml ի հիւանդանոցն e ի հիւանդանոյս km ps հիւանդանոց fhlor կեալ Kl. QSTXYZ եւ մի ի DGIJ անապատս e յանապատ bq չիր աւրկի եւ... առնուլ սքեմ

9 o առնուլոյ f առնու a սքեմս o եմր փխ. սքեմ

10 en վասն ուրկի BCDEFGHMPYabc fbklmpqr ուրկի Y բորոտի X չիք քէ beq չիք ի, մեղաւ kmps ի մեղն hlo ի մեռելս փխ. ի մեղս cf ոչ են kmps չէ beq չիք չեն

Ի. Սքեմաւոր որ աւրկանայ կամ բորոտի ի նմին կրաւնաւորանոցի կալ։

Ր. Ոչ կաւարել զլիշաւակ եւից իւրոց ի կենդանութեան իւրում։

Ք. Հաղորդութիւն կիւրակէէ ի կիւրակէ պահել եւեթ։

Ժ. Որ զկնի ժամու հաղորդիցին։

ԺԱ. Սիւնական որ հաղորդիցի։

ԺԲ. Վասն սրբոյ սեղանոյն որ խոպանանայ։

ԺԳ. Վասն ամանոյ ձիթոյն։

ԺԴ. Վասն յաւելուածոյ ձիթոյն։

ԺԵ. Վասն քառասունս ունելոյ։

Հարցմունք կանոնականք Յովհաննայ Սիւնեցւոյ եւ առընթերադրեալ պատասխանիք նմին՝ Սահակայ Հայոց կաթողիկոսի եւ նորին աթոռակցաց եպիսկոպոսաց բազմաց։

1 en վասն սքեմաւոր KLMQRSTX Zo սիւնաւոր (Y սեւնաւոր) փխ. սքեմաւոր p չիք որ BCDEFGHK MQRSTXYZôbeq ուրկանայ ôe fq եւ փխ. կամ hlor ի նմին փխ. ի նմին q ի նմին կրկնված է Q կրաւնաւորդնոցի Y կրօնաւորոցի bq կրաւնաւորի c կրաւնաւորոցի e կրօնի

2 hlr կեալ

3 en վասն ոչ բացի Ylor-ից մնացած Ձեռ-երը զլիշատակս abcefg չիք իւրոց QXY ի կենդանութեանն

5 en վասն հաղորդութեան (n հաղորդութիւն) b զաղորդութիւն f հաղորդութեան q հաղորդութիւն L ի կիրակէէ կիրակէ Qkmps կիրակէէ ի կիրակի hlor ի (r չիք ի) կիւրակէի (or կիւրակէէ) ի կիրակի (o կիւրակէ) XW կիրակէէ կիրակի af կիւրակէի (a ի կիրակէէ) ի կիւրակէ e ի կիւրակէ իւրակէ bq չիք կիւրակէէ b ի կիրակի q ի կիրակէէ o կիրաէ ի կիրակէ բացի AUYn-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէէ ի կիրակէ kms եթեւ beq չիք եւեթ

6 en վասն որ Wôabcefq ժամուն Dh հաղորդնցին Ofl հաղորդիցեն h հաղորդեացին kmps ժամուն հաղորդ տայ ասել պարտ է դհաշակմանն

7 en վասն սիւնական (n սիւնականի) kmps վասն սիւնական քահանայից փխ. սիւնական որ հաղորդիցի G սունական efq հաղորդի b չիք սիւնական որ հաղորդիցի

8 e սրբելոյ սեղանի q սեղանո Me խոպանայ

9 e ամանի hlor ամանոց ôa ձիթոյ M եւ ձիթւոյն b ձիթենոյն

10 CJ յաւելածոյ M աւելուածոյ O յաւելուածուս ô աւելուածո ձիթոյ km ps վասն թէ (p եթէ) պարտ է դձէթ յաւելուլ Eabceq չիք վասն... ձիթոյն

11 p չիք վասն IJKLMQRTXYZô քառասունք beq քառասուն p դքառասունս Rbq ունել e ունելեաց H լունելելոյ a առնելոյ փխ. ունելոյ

12 W դարցմունք hlo չիք հարցմունք u կանոնական հարցմունք eg կանոնական hln կանովնականք DGH չիք կանոնականք AFKLOP QSTVZûmps յովհաննայ G յովաննայ RXn յովհաննու Yb յոհաննու q յոհաննու ep յովաննու ô ովհաննայ f հովհաննա ô սիոնականի f սիոյնականի h սիւնակեցի lor սիւնակենի kmps չիք սիւնականի ABCDEFGHWaefkm ps քաղաքայ egn քաղաքի q քաղաքս b յաղագս փխ. քաղաքաց

13 Tacefgkmpqs առընթերադրեալ hl or առընթեր եղեալ H պատասխանիմք eg պատասխանի M եւ պատասխանիք bq չիք նմին eg չիք հայոց As կաթողիկոսի IJKLMQ STZWmnr կաթուղիկոսի hq կաթողիկոսին

14 p չիք եւ ABCDEFGHIJKMOSTU VWûn նորուն p աթոռոցաց q աթոռակաց l եպիսկոպոսակցաց Yb չիք եպիսկոպոսաց Y չիք բազմաց բացի BCDEFGHIQVWôûbhlopq-ից մնացած Ձեռ-երը բազմաց գլուխք (IQVôbhlopq գլուխ) ժե

ՈԿ (ՈԾԴ) Ա. Հարցումն. Եթէ պարտ իցէ եպիսկոպոսին մինչդեռ լեկեղեցւոջ իւրում իցէ եւ ի գործ եպիսկոպոսութեան, երկաթս առնուլ լանձն իւր եւ այնա. վարել դահեչութիւնն։

Պատասխանի. Չէ՛ արժան, զի կեղծաւորութեան եւ մարդահաճոլութեան կարծիս սալ ժողովրդեանն։

ՈԿԱ (ՈԾԵ) Բ. Հարցումն. Եթէ պարտ է եպիսկոպոսի կրաւնաւորել սքեմաւորութեամբ ինքեամբ իսկ եւ զիւր գործ թողուլ։

Պատասխանի. Ոչ է պարտ, այլ յոր կոչումն կոչեցաւ՝ ի նմին լրամնալ։

ՈԿԲ (ՈԾԶ) Գ. Հարցումն. Որ ոք պոռնկեալ է եւ ի բաղամ մեղս մեծամեծս շաղախեալ եւ լերիցութիւն ըմբռնի ոչ կամաւ եւ լեալ նեղեալ ի խղճէն թողուլ զկարդն եւ ի մեծամեծ ճգնութիւնս ձեռնարկէ խիստ կրաւնիւք՝ արժան է Աւրհնութիւն եւ փառս տալ առանձինն իւր վարս, թէ ոչ։

Պատասխանի. Արժան է, մանաւանդ թէ միայնակեաց իցէ։

ՈԿԳ (ՈԾԷ) Դ. Հարցումն. Եթէ երէց ոք բորոտի կամ աւրկանալ, պարտ է լա-

1 ackmns *հարցողի* fq *հարցողաց* hl or *հարցումն հարցողի* b չիք *հարցումն* hlopr է փխ. *իցէ* Y չիք *իցէ* G *մինդեռ* o *մինչդեռ* e *մինչդ* r *մինչդեռ* CDHYbfq *յեկեղեցոջ* Gôegl *եկեղեցոջ* ko *եկեղեցւոջ*

2 hl *ի գործս* hlor *եպիսկոպոսութեանն* M *յառնուլ*

3 oho *անձն* l *անձին* bq *տեսչութիւն* IJKLMQRSTUXZWôhln *դահեչութիւն*

4 Y չիք *պատասխանի* GH *արժանի* o չիք *զի, զկեղծաւորութեան* Y *կեղծաւորութեանն, մարդահաճութեանն* FMOQRSTVXZôbegbk lmnopqrs *մարդահաճութեան*

5 ô *կարծիկ* i *կարճիս* JVWûp *ժողովրդեան*

6 ackms *իցէ* փխ. է o *եպիսկոպոս* MY abcfkmpqs *եպիսկոպոսին* H gq *կրաւնաւորի* b *զկրաւնաւորի* ô *կրօնաւորս* acfkm *կրաւնաւորել* e *կրօնաւորիս* b *զսքեմաւորութեամբ* q *զդեմաւորութիւն* û չիք *սքեմաւորութեամբ*

7 ü չիք *ինքեամբ իսկ* o *ինքեաքեամբ* oeg չիք եւ ô *զիւ[ր?]* û *իւր* bef gq *գործն*

8 CD *պատասխանիք* Mbhlor չէ bef gq *այլ ի կոչումն որ* (bq *յոր եւ*) *կոչեցաւ* BC *այդ* IJKLMQRSTXY ZôûkpS *որ* o չիք *կոչեցաւ* O *ի մին փխ. ի նմին* ks *յոր մնալ* o *աւուր* (hl *յամբանալ*) *փխ. յարամնալ*

10 k *հարցում* b *եթէ որ ոք* q չիք *ի, զրաղում* OW *մեղք* lo *մեծամեծ* o չիք *մեծամեծս*

11 BCF *շաղախեալ* ôegr *շաղախեալ է եւ* (r չիք *եւ*) hlo չիք *եւ* (*յերից*) ô *երիցութիւն* fq *յերիցութիւն* b *յերիցութիւնն* K *ընբռնի* bcefgh kmopqrs *կամաւք* ô *եաոյ*

12 bgq *ի* (q չիք *ի*) *խղճէ* W *ի խղչէն* BCDEFGHIKLacbs *ի խեղճէն* bq *թողեալ* f *թողնուլ* Vp *թողու* OVW *մեծամեծս* OWbegb *ձեռն արկանէ* hl *եւ խիստ*

13 ô *արժանի* K1QR *աւրհնութիւնն* ô *օրհնութեան* Uûbcbnqr *առանձին* akmps *յիւր* öq չիք *իւր*

14 ô չիք *վարս*

15 ô *արժանի* h *եթէ* X *միայնակեաց* acfopqs *մենակեաց եւս* (f չիք *եւս*) *իցէ* eg *մէնակեաց եւս է* b *մինակեաց եւս է* bklmr *մեկնեաց եւս իցէ* փխ. *միայնակեաց իցէ*

16 q *ոք երէց* BCDEFGHIJYûabefgbkm npqs . *ուրկանայ* Yblq *առանձին* m *յառանձինն* IJKLMOQRSTVX ZWôûefghnopr *առանձին* BDEF GH *յանձին* փխ. *յառանձին*

ոանձին աղաւթսն իւր Աւրհնութիւն եւ փառս ասել եւ աւետարանել, թէ բնաւ իսկ ղինուորել։
Պատասխանի. Ցառանձին աղաւթս ասել արժան է՝ Աւրհնութիւնն եւ փառս, բայց լայլ ինչ մի համարձակել։

ՈԿԴ (ՈԾԸ) Ե. Հարցումն. Եթէ պարտ է աւրկի կամ բորոտի սքեմ առնուլ կրաւնաւորութեան եւ յանապատի բնակել առաքինութեան աղագաւ։
Պատասխանի. Չէ պարտ, այլ ի հիւանդանոցս ընդ ընկերս հաւատարել։

ՈԿԵ (ՈԾԹ) Զ. Հարցումն. Թէ արժանն է բորոտի եւ աւրկի ի սուրբ խորհրդոյն ճաշակել, եթէ վասն ախտին ոչ մերձենալ, թէեւ սուրբ իցէ։
Պատասխանի. Թէ սուրբ է՝ պարտ է համարձակ մերձենալ, զի գարշել ի հաղորդութիւն՝ ոչ ախտաւոր մարմին եւեթ, այլ եւ որ պղծեալ մեղաւք հոգին եւ մարմին է։

ՈԿԶ (ՈԿ) Է. Հարցումն. Եթէ պարտ է, որ ոք կրաւնաւորէ յանտպատի

1 BCDEFGHôb *աղաւթս* hlnor *յաղաւթսն* kmps *իւր* (p *յիւր*) *աղաւթսն* b *եւ փխ. իւր* ps *ասելով* eg *տալ փխ. ասել* b *չիք ասել և աւետարանել... և փառս՝ տող 4-րդ*

2 DH *բնաս* acefgklmopqrs *բնաւին* h *բնաւ են իսկ* X *ղինորել*

3 Q *չիք պատասխանի* DGH *ի առանձին* (G *անձին*)Iûn *առանձին* P *զառանձին* Qôh *առանձինն* KLMRST XYZ *յառանձինն* acefgkm *աղաւթսն* n *յաղաւթս* h'oprs *յաղաւթսն* LMRSTXYôhlo *առնել փխ. ասել* c *արժան է ասել* tf gq *պարտ է ասել փխ. ասել արժան է* Q *չիք արժան է* h *չիք է* V *եւ աւրհնութիւն եւ*

4 AIJKLMOPQRSTUVXYZWôûn *փառս ասել բայց* HIJKLMQRSTXYZô ûbeghklmpq *այլ* Q [հա]*մարձակեւ*

5 k *հարցում* ûacefgklmoqrs *թէ* p *չէ փխ. եթէ* BCDEFGHXYôcefg nq *ուրկի* û *որկի* b *որ ուրուկի* ûegn *եւ փխ. կամ* û *չիք սքեմ* ôk *առնել* l *առնուել*

6 û *կրօնաւորութիւն* b *կրաւնօրութեանն* g *յանապատ անտի բնակել* ABCDEFGHIJKLMOPQRST UVXYZWôûn *յանապատ* CDGH Yûabckms *բնակիլ* hlor *բնակեալ* MYû *առաքինութեանն* begqr *առաքինութեամբ* IJVemq *յաղագաւ* Z *աղգաւ փխ. աղագաւ*

7 ABFU *այլ* IJKLMOPQRSTVXZW obr *ի հիւանդանոցն* ûefgkmps *ի հիւանդանոց* o *ընկերսն* q *ընկեր* u *հաւասարիլ*

9 k *հարցում* BCDEFGHSben *եթէ* ps *չէ փխ. թէ* m *պարտ փխ. արժան* ôû *կամ փխ. եւ* BCDEFGHYôûa bcefgkmnpqs *ուրկի* hlor *ի սբբոյ* W *խորհրդոյն* bfqs *խորհրդոցն* eg *խորհուրդս* (p *խորհրդո*) *հալել եւ հաղորդել* p *ի սուրբ խորհրդոցն հաղորդել կամ ուրկի*

10 abcfhklmopqrs *հաղորդել փխ. ճաշակել* BCDEFGHbcefgkmpqs *թէ* b *չիք վասն* c *ախտին* begq *թէ փխ. թէեւ* Qk *ի սուրբ իցէ* r *սբբիցէ փխ. սուրբ իցէ* o *իցեն* Y *իցի*[է?]

11 û *չիք թէ սուրբ է* R *սուրբ էր* Y *չիք (պարտ) է* p *համարձակ պարտ է* eg *համարձակ մերձենալ պարտ է* Y *համարձակել եւ մերձենալ* A *մերձանալ*

12 Y *ոչ գարշի հաղորդութիւնն* H *գարշ*[չ]*ել* pq *գարշի* eg *թէչ գարշէ զի գարշելի հաղորդութեան* abc fq *հաղորդութեան* n *հաղորդութիւն աց լուսաւցքում* kmps *ի հաղորդութիւնն* X *ի հաղորդութենէ* Yefgkms *մարմինն* befgq *է փխ. եւեթ* M *եւ եթէ* R *եւ թէ* A BU *այլ* ûbefghloqr *չիք եւ* Xô *չիք որ*

13 kmps *մեղաւք պղծեալ է զհոգին* abcefghloqr *մեղաւք* (begr *մեղօք* f *մեղաք*) *պղծեալ* ac *ոգին* hegq *ի փխ. եւ* p *չիք եւ* Meg *մարմինն է* k *զմարմին է*

14 km *թէ* p *չէ փխ. եթէ* hlo *ուրուք փխ. որ ոք* ôl *կրօնաւորի բացի* bq-ից *մնացած* Ջեռ.-երը *եւ յանապատի*

եւ աւրհանալ կամ բորոտի, թողուլ դահեկին եւ ի հիւանդանոցս երթալ, թէ ոչ։

Պատասխանի. Ոչ է պարտ, այլ ի նմին միշտ ջենաւորել կրաւնաւորութեանն լանապատի, բայց եթէ առ չղոլ ունողաց եւ հարկ լինիցի։

ՈԿԷ (ՈԿԱ) Ը. Հարցումն. Եթէ պարտ է ի կենդանութեան զպատարագս ելից իւրոց կատարել ումեք դհոգւոց հանդիսա, զլիշատակ եւ զմասն, թէ՞ լետ վախճանին այսոքիկ կատարին։

Պատասխանի. Զէ պարտ նախ քան զվախճանն զկատարման պատարագս ի կենդանութեանն մատուցանել, վասն զի սուրբ առաքեալքն, եւ լետ նոցա սուրբ հարքն, լետ կատարածի կենացն ի հանդիստ հոգւոցն եւ ի թողութիւն մեղաց զայսոսիկ հրամայեցին կատարել։

ՈԿԸ (ՈԿԲ) Թ. Հարցումն. Զհացն մատուցեալ, սրբեալ եւ եղեալ մարմին Աստուծոյ, արժան է պահել դդուշութեամբ տարւոյ ի տարի ի պահարանս, զոր եւ առնեն իսկ, կամ թէ եւս աւելի ժամանակս, թէ ոչ։

1 Uûhlor չիք *եւ (աւրհ.)* BCDEFGHY befgq *ուրհանայ* ll *յօրհանայ* Jo *յաւրհանայ* û *յուրհանայ* hef gq *եւ փխ. կամ* kms *աեգին* DGH OYW չիք *ի* ûnr *ի (û չիք ի) հիւանդանոց* hlo *ի (h չիք ի) հիւանդանոցի*

2 begq *երթա*

3 Pb չէ BU *այդ* A *սկզբում գրել է ի նմին աեղւոջ սակայն վերջին բառը գրիչը համարելով ավելորդ հատուկ նշանով չեղյալ է դարձրել* BCDEFGHn *ի նմին աեղւոջ (CD GH աեղոջ) մշտնջենաւորել* abcef gpqr *մշանջենաւորիլ* IMSXW ôûl *կրօնաւորութեան* Qkmn ps *կրաւնաւորութեան* bq *կրաւնաւորութիւնն*

4 IJûkmps *անապատի* befgq *յանապատին* BCDEFGH *թէ* û չիք *առ* hl *չդող* abcefgbklmopqrs *ունողացն* befgq չիք *եւ* K *եւ ի հարկ* befgq *հարկ ինչ լինիցի (e ունիցի* g *ունիցի)* Ykp *լիցի*

6 k *հարցում* hlor *թէ* bor *ի կենդանութեանն* Uhnq *զպատարագն* efg *զպատարագ*

7 CDHIJKLMQRSTXYZô *զհոգոց* U ûn *զհոգւոյ* acf *զոգոյ* begq *զոգոց* bklmops *զոգւոյ* r *զոգւոց* IJ *հանդիստն* û *յիշատակ* Rabc fghklmo pqrs *եւ զյիշատակ (Rf յիշատակ* ps *զիշատակ)* Yuq *մասն*

8 û *եւ թէ* ôabcefgkmpqs *եթէ* ô *եւ* u *վախճանի* eg *կատարել թէ ոչ*

9 û *ոչ է* p չիր *նախ* Uu *զվախճան* b *զվաղխճան* efgnq *զվաղճան* Kl. MQRSTXZ *զկատարմանն* abcefg kms *կատարմանն* hlopqr *կատարման* Q *զպատարագս*

10 FIMQSXZWoûbcefghlnoqr *ի կենդանութեան* Y *կատարել փխ. մատուցանել* g չիք *վասն* Sôhloqr *առաքեալն*

11 b չիք *եւ յետ նոցա սուրբ հարքն* Dlgh *հայրքն* Q *(հարքն) եւ յետ* ô *եւ* KLMQRS1XYZô *կատարման*

12 b *ի հանդիստն* CDGHOPQRXYôa cefg *հոգոցն* û *հոգւոց* bqr *հոգւոյն* hlo *հոգոյն* H *ի թող* ôabcefgkm pqs *մեղացն* mr *զայնոսիկ* Y չիք *զայսոսիկ* բացի AXopq-ից մնացած Ձեռ-երը *զայսոցիկ*

14 b չիք *հարցումն* BCDEFGH *զհաց* Y *եւ սրբեալ եւ*

15 kmps *արժան է զդուշութեամբ տարւոյ ցտարի ի պահարանս պահել* c *զդուշութեամբ պահել* CDG HXYôhlor *տարոյ* ac *տարոյ ցտարի* befgq *տարոց (f տարոյց) տարի* b *ի պահապանս փխ. ի պահարանս*

16 Y չիք *եւ ô առնեն պարտ է եւ զոր առնեն փխ. զոր եւ առնեն* BCDEFGH *առնենդ* Y չիք *կամ, աւելի եւս* bq *ի ժամանակս* eg *ժամանակ* accgq *կամ թէ ոչ*

Պատասխանի. Չէ պարտ, բայց կիւրակէէ ի կիւրակէ, կամ խորհըրդոյ ի խորհուրդ, այլ աւելի ոչէ։

ՌԿԹ (ՈԿԳ) ժ. Հարցումն. Թահանայ յորժամ արտաքոյ եկեղեցւոյ հարկաւորի ղխորհուրդն տալ կամ արգելականաց կամ հիւանդաց, արժան է զճաշակմանն, կամ յետոյ, զդոհութեան աղաւթն մատուցանել, թէ ոչ։

Պատասխանի. Առել պարտ է զճաշակմանն։

ՌՀ (ՈԿԴ) ԺԱ. Հարցումն. Թահանայ որ սիւնական է կամ խցարդել եւ զսուրբ խորհուրդն խնդրէ առ ի հաղորդել, արժա՞ն է իւրովի կատարել զհաղորդութեանն եւ զդոհանալոյն աղաւթս յարգելանի անդ կամ ի սեան, եթէ նորին իսկ մատուցողին ալսոքիկ պատշաճին։

Պատասխանի. Զճաշակմանն պարտ է ասել, եւ զդոհութեանն ասացեալ է։

1 b չիլ *պատասխանի, այլ* փխ. *բայց* Q չիք *բայց* OPX *կիւրակէէ ի կիւրակէ* IJ *կիւրակէէ (*I *կիրակէէ) ի կիրակի* Yb *կիրակէ ի կիրակի* n *ի կիւրակէէ ի կիրակի* km *կիրակէէ եւ ի կիրակէ* egpq *կիւրակէի (*pq *կիրակէէ) ի կիրակի* u *կիւրակէ ի կիւրակի* l *կիրակէի ի կիրակէ* hor *կիւրակէէ (*h *կիրակէէ) ի կիրակէ (*lo չիք *ի կիւրակէ)* բայի AUWacf-ից մնացած Ջեռ-երը *կիրակէէ ի կիրակէ* Q *եւ* փխ. *ի* m չիք *կամ* efgq *կամ ի խորհրդէ* k *կամ ի խորհուրդ* abcmps *խորհրդէ* Wn *կամ խորհրդւոյ*

2 M չիք *ի* IJ *յաւելի*

3 b *պատասխանք* փխ. *հարցումն* o *որժամ* Y *հարկաւորի արտաքոյ եկեղեցոյ* CDGHac *արտաքս* CD GH *ի եկեղեցւոյ (*H *եկեղեցոյ)* MQan *յեկեղեցւոյ* Xôbefghloq rs *եկեղեցոյ*

4 Yû *զխորհուրդ* Y *արգելանաց* o *արգելանոց* f *արգելակաց* q *հիւանդականաց* OWp չիք *կամ հիւանդաց*

5 Y *զճաշակման* u *ճաշակման* u չիք *կամ* ô *ետոյ* b *զյետոյ* QYachk lmors *զդոհութեանն* b *դոհութեան* M *յաղօթն* abckmoqs *աղաւթս* hipr *աղօթս* c *մատուցանեն*

7 b *հարցումն* փխ. *պատասխանի* u *թէ ասել* bq *առնել* փխ. *ասել* u *ճաշակման* eg *զճաշակմանն միայն*

8 b *պատասխանք* փխ. *հարցումն* hl չիք *քահանայ* c *յոր* befgpq չիք է begq *կամիցի (*q *եցի) արգելել (*b *արգելեալ* e *արգել)* փխ. *կամ խցարդել*

9 G չիք *եւ* p չիք *առ ի* bq *իւրով*

10 R *կատարեալ* lQRSXWôln *դհաղորդութեան* u *հաղորդութեան* Yb kmq *դհաղորդութիւնն* ûkmps *դոհանալոյն* bq *զդոհանալոցն* lWe fgq *յաղօթս* hlor *աղօթն* Y *դաղօթն* KLMQRSTUYZôbfqr *արգելանի*

11 H չիք *անդ* bq *կամեսցի այն* փխ. *կամ ի սեան* KLMQRSTXYZô *ի սեանն* OWabceghklmopqrs *թէ* K *մատուցանողի* p *մատուցին* bq *այնոքիկ* eg *այսոցիկ* hlo *այսոք*

12 b *պատշաճեն*

13 b *հարցումն* փխ. *պատասխանի* R *ճաշակմանն* Y *ճաշակման* ABC DEFGHIJKLMOPQRSTUVXYZW ôun Ջեռ-երուս *զճաշակմանն բառը տեղուս չէ, այլ ճաջորդուս է ճախորդ առդի վերջին բառին, այսպես՝ պատշաճէին զճաշակմանն* bq *ասէլն* FIUWn *զդոհութեան* KLMQRSTXYZô *զդոհութիւն* û *զդովութեան* P *եւ զդոհութեանն... սեզան՝ էջ* 512 *տող* 1-*ին ներքեի լուսանցքում*

14 bq չիք է

ՈՀԱ (ՈԿԵ) ԺԲ. Հարցումն. Ի մատրունս, յորս սնդան հաստատեալ է եւ գործըն իւր ոչ գործի հանապազ ի վերայ, ոչ քահանայ տոընթիւր եւ ոչ սպասաւորութիւն, այլ մի աւր ի տարւոջն երթան պատարագ մատուցանել. արժա՞ն է ի պատուի ունել, թէ շարժել:

Պատասխանի. Շարժել արժան է, զի մինչ հանապազ գործն ի վերայ չկատարի, նա արհամարհալ է եւ ոչ սնդան:

ՈՀԲ (ՈԿԶ) ԺԳ. Հարցումն. Թէ անխիղճ պա՞րտ է համարիլ զձէթդ, որ բերեն յԱսորւոց ապագայիւք մեռելոտուովք եւ անոտրր անասնոց, թէ ոչ:

Պատասխանի. Անխիղճ պարտ է լինել, զի բազամ մինչ յանսրբոց առաւել պատուական է մարդկան քան զսրբոցն, որպէս փղոսկր եւ ապրեշում եւ ընձենի եւ այլք:

ՈՀԳ (ՈԿԷ) ԺԴ. Հարցումն. Թէ պա՞րտ է յամմ ձիթոյ յաւելուլ ի մկրտութեան ձէթն եւ այնու կնքել զմարդիկն կամ թէ բնաւ պարտիցէ յաւելուածովք վարել:

Պատասխանի. Ոչ է պարտ վարել յաւելուածովք, զի ունայնանալ

1 b չիք հարցումն OWbp չիք ի, զմատրունս R ի մասրունս U ի մատրուննս Ubcefgmpq յոր V յորո k որ Yp սեզանն hlor սեզանո U չիք սեզան l եւ ի զործն bq զզործն

2 r (իւր) ոչ է û չիք եւ

3 û չիք ոչ B այլ CDGHYôabcefghi qr ի տարոջն û ի տարւոջ DGH երթայն abcefgq չիք պատարագ

4 U մատուցանեն E պատւի bfq պատիւ c պատի blo պարուի փխ պատուի O չարժել փխ. շարժել

5 b չիք պատասխանի O չարժել W զարժել ô մինչ զի ûb զգործն

6 b չի կատարի ô ոչ է սեզան

7 b պատասխանի փխ. հարցումն, եթէ n չիք թէ RUc անխեղճ a համարեալ ûr զձէթն b զձէթս gk m ps զձէթ

8 KLMQRTZ բեռեն Sô բռեն փխ. բերեն BCDEGHIJLMYûabcfq յասորոց Qôhlor ասորոց Vkmps ասորւոց R յաւորւոց eg յասորաց n յասորոյ AKLMORSTZWôn ապուղացիւք IJ ապիուղացիւք PY ապուղացիք Q պպուղացիք Vû ապիւղացիւք X ապուղացիւք U ապղոցիւք bq ապղոցիք eg ապղոցանիւք f ապղոցիւք Go ապուղաիւք G եւ մեռելոտիւք BCDEFGYWabefgbklmopqrs մեռելոտիւք U մեռելոտուովք on մեռելոտովք c մելմելոտիւք եւ անսուր քան փխ. մեռելոտուովք անսուրք

10 ôu լինել IJKLMQRSXYZôûegkm npq անսրբոց bq յանսրբոցն

11 abcfq որ առաւել (c առաւել) U պատուականն ô չիք պատուական, չիք որպէս YZ փղոսկր W զփըղոսկր p փղոսկրի bq փղոսէր (eg փղուէր) փխ. փղոսկր

12 CDH ապրիշում k ապիրշումն c ապրիշումն rs ապրէշումն բացի BEFGbefgq-ից մնացած Ձեռ.-երր ապրեշումն Z ընծքենի ô այլըն abcefghlnoqr այլքն

13 k հարցում b պատասխանի փխ. հարցումն, եթէ q չէ փխ. թէ EGV այնմ b յայսմն I ձիթւոյ ô ձէթոյ bq ձիթենոյ Q չիք ձիթոյ... ի մկրտութեան ô աւելուլ û չիք ի

14 mps ի մկրտութեանն ackmps այնի bq այնիւ կնքեալ զմարդիք o զմարդիքն c զմարդիկ eg զմարդիք kn զմարդիկքն p պարտիցէ բնաւ

15 D յամելուածովք ô աւելուածովք Y վարիլ U չիք վարել... յաւելուածովք՝ տող 16-րդ

16 b հարցումն փխ. պատասխանի m չիք պատասխանի q չէ Y վարիլ abcefgkmpqs յաւելուածովք վարել (f վարիլ) ô աւելուածովք IJu qr ունայնա Y ունայնանան ô ունայնայնայ egm յունայնանա

շնորհն եւ յանգիստութիւն կրթի, այլ պարտ է յամենայն տարուոջ ի հալրապետէն ընդունել, ըստ կանոնական հրամանի սուրբ հաւրն Սահակայ։

ՈՀՒ (ՈԿԸ) Ծե. Հարցումն. Զքառասունս, զոր կատարէ աշխարհ վասն մեռելոց, արժա՞ն է լիրաւի համարիլ եւ գովել, թէ ոչ, եւ կամ ուսուի՞ իցէ հրամանդ այդորիկ։

Պատասխանի. Կարի քաջ պարտ է լիրաւի համարիլ, գովել եւ յորդորել, վասն զի առաքելական է հրամանդ եւ աւանդութիւնդ։ Այլ ասպարէսք են նահատակաց սուրբ հարցն ի սուրբ Հոգւոյն, որ եւ մեզ ծարաւելոցս այլուսցանէ առ ի բժշկել զմարմնական վէրս եւ թևթևացացանել զբեռն հոգւոց, զոր մեղաւորս միահամուռ ասացից, որ է ըստ ախուից մերոց։

I KY շնորհն u շնորհ Glôps անդիտութիւն CDGH կրթէ ABF այդ Iôegprs ամենայն CDGHYôbcefgh ld տարոջ U տարիոջ

2 u չիք ի p ի հայրապետէն առցեն ընդունել n կանովնական p տէրունական փխ. կանոնական bhlo հրամանին o հայրապետին փխ. հաւրն

4 k հարցում b պատասխանի փխ. հարցումն DGH ի քառասունս eg զոր u կատարեն X պաշտէ փխ. կատարէ Qhlo յաշխարհ u աշխարհի Uhlor մեռելոյ

5 Q յարժան q չիք է Wûeg իրաւի a յիրաւիր Ü թողել փխ. գովել Yôhlor չիք եւ (կամ)

6 bcq հրաման l այդոսիկ Yû այդ (c անդ) փխ. այդորիկ

7 b չիք պատասխանի OW զարի (I կատար) փխ. կարի B պարտ է... աւանդութիւնդ ներքևի լուսանցքում q չիք է Qh իրաւի Qôa bcefghkloqrs եւ գովել եւ Y չիք գովել

8 o որդորել hlor չիք վասն Un ասաքելականն q չիք է, հրամանի եւ աւանդութեանդ b զաւանութիւնդ փխ. աւանդութիւնդ

9 c ասպարէզք l ասպարէք o ասպարէրք b պարտ է՝ զքէն փխ. ասպարէսք են a նահատակութեան beg նահատակացն CDGHIUYbcfh lor հոգոյն R ի սուրբ հոգւոյն կրկնված է hlo զոր u չիք որ

10 V եւ ի մեզ nr մեծ փխ. մեզ û չիք եւ մեզ ծառաւելոցս արբուցանէ G ծարօելոցս U ծառաւելոյս k ծարաւելոցն ô ի բժշկելոյ K զմարմնական է վէրս ackmps վէր

11 CDGHRXYZôbcefgor հոգոց Uh հոգոյ lo հոգւոյ befgq զոր ի մեզաց եւ միահամուռ J միահամուռս ô ասաց g ասից

12 r չիք է D ախտից n ախտիկս lo ուխտից փխ. ախտից

ԻԴ

ԿԱՆՈՆՔ ՏԵԱՌՆ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԻ ԻՄՐՈՍՏՈՍԻՈՐԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԳԼՈՒԽՔ ԼՐ

Ա. Եպիսկոպոս կամ երէց կամ սարկաւագ որ արբենայ։
Բ. Աշխարհական ոք զնոյն առնելով։
Գ. Վասն շաբաթու եւ ճրագալուցի Զատկին։
Դ. Վասն որ առ վաղիւն պասակ ընդունի։
Ե. Վասն քառասնորդաց Զատկին։
Զ. Վասն Աղուհացիցն շաբաթու եւ կիւրակէի։
Է. Վասն նոցին աւուրցն պահելոյ եւ լուծանելոյ։
Ը. Վասն հացին եւ բաժակին որ ի սուրբ սեղանն ելանէ։
Թ. Վասն սուրբ միւռոնին։

1 û կանոնախմբի Ա.ը մուծված է վերնագրում այսպես՝ *կանոնք իղ յովհաննու իմաստասէրի հայոց կաթուղիկոսի* GHb *կանոն* Un *կանոնի* BCDEFGHUkmps *չիք տեառն* ADGH *յովաննէսի* STOe fghmo *յովաննէսի* l *յովաննէսի* QZc *յոհաննէսի* a *յոհաննէսի* JO PSTr *յովհաննէսի* IL MRXY *յոհաննու* b *յովաննէսի* ե q *յովաննէսի* ե bq *չիք իմաստասիրի... գլուխք լը* hl *իմաստնասիրի* a *իմաստասիրը*

2 eg *սուրբ կաթուղիկոսի* IJKLMOPQ RSTUVXWckmnpr *կաթուղիկոսի* D *կաթուղիկոս* s *կաթողիկոսի* AUcfkmns *գլուխս* IJOPVohl or *գլուխ* BCDEFGHWûg *չիք գլուխք լը* L *ժե (*ef *լե) փխ. լը*

3 e *վասն եպիսկոպոս* Y *եւ փխ. կամ (*ոարկ.*)* û *ցանկը չունի*

4 e *վասն աշխարհականք* o *աշխարհական* p *աշխարհականք* b *կանոն (*q *կանոնք* er *որ) փխ. ոք* p *չիք ոք* e *առնեն*

5 DGH *չիք վասն* DG *ի շաբաթու* o *ճրագալուցին* e *չիք եւ ճրագալուցի* G *զատկէն* b *եւ զատկաց* f *եւ զատկի* q *եւ զատկոյ* km ps *վասն քէ (*p *եթէ) շաբաթու եւ ճրագալուցի զատկին պասակ ոչ (*p *մի) ընդ (*p *ղիցեն* s *դնել)*

6 G *նոր փխ. որ* MYbehlr *չիք առ* kmps *պասակ ընդունի ոչ է պարտ արբեցութիւն առնել*

7 kmps *վասն քառասնորդաց եւ զատկին հարբանիս ոչ առնել*

8 Ybefq *աղուհացից* e *շաբաթ o կիրակէի բացի* AUYWaflno-*ից մնացած Զեռ-երը կիրակէի* km ps *կիրակէի պատարագ մատուցանել*

9 XYôabcefbklmopqrs *աւուրց* R *լուծնելոյ* b *լուծելոյ*

10 e *չիք որ ի* er *սեղան* n *խորան փխ. սեղանն* U *չիք սեղանն* bq *է փխ. ելանէ* e *չիք ելանէ* kmps *ելանէ անխմոր եւ անապական*

11 J *միւռոնին* kmps *վասն զսուրբ միռոնն հայրապետն աւրհնելոյ* բացի AKMPSTUr-*ից մնացած Զեռ-երը միռոնին*

ժ. Վասն մկրտութեան ձիթոյ։
ժԱ. Վասն հիւանդացն ձիթոյ։
ժԲ. Վասն սրբոյ սեղանոյն։
ժԳ. Վասն սրբոյ աւազանին։
ժԴ. Վասն երախայիցն ձեռնադրութեան։
ժԵ. Վասն քահանայի, որ պսակ դնէ։
ժԶ. Վասն երկեակաց զուգաւորութեան։
ժԷ. Վասն երեկոյի շաբաթուն։
ժԸ. Վասն կիւրակէին գիշերապաշտամանն։
ժԹ. Վասն զՄարդբ Աստուածն ասելոյ։
Ի. Վասն զՁեաչեգարն ասելոյ։
ԻԱ. Վասն առաջաբանիցն սաղմոսաց եւ քարոզութեան։
ԻԲ. Վասն առաւաւտիցն պաշտամանն։
ԻԳ. Վասն երեկորիցն պաշտամանն։
ԻԴ. Վասն կիւրակէիցն առաւաւտիցն։

1 lQYor մկրտութեանն BCDEFGH QY ձիթոյն bq անձին փխ. ձիթոյ kmps ձիթոյ որ (p զոր) քահանայքն աւրհնեն

2 G երկրորդ առդը ձախ լուսանցքում BCDEFG՝Mabef հիւանդաց BCD EFGH ձիթոյն l ձիթեւոյ

3 DGH սեղանի be սեղանոյ kmps վասն սրբոյ սեղանոյն անշարժ լինել

4 l աւազակին փխ. աւազանին kmps վասն սրբոյ աւազանին որ ի մկրտաւսն (p մկրտատունն է)

5 bq երեխա e երախա OW՝r երախայից Y ի ձեռնադրութեանն hlo ի ձեռնադրութեան b ձեռնադրել e ձեռնադրելո q ձեռ[նա]դ[րել?] kmps վասն երախայիցն ձեռնադրութեան առ գուբս (s գուբ) մկրտատան (km մկրտութեան)

6 G քահանայիցն kmps վասն թէ պարտէ քահանային գալակն յեկեղեցին (km եկեղեցին) գնել

7 O երկերկաց e երկակաց Zabchklm opqrs երկակաց UYn զուգաւորութեանն b զուգօրութիւն e զուգօորութիւն q զուգաւորութիւն

8 Oab երեկոյին q յերեկոյին R գշաբաթոն e վասն երեկոյի շաբաթու եւ կիրակէի kmps վասն երեկոյի շաբաթու (s շաբաթոյ) ծունր չկրկնել եւ մարմնորոսաց պաշտել

9 U կիւրակեի ô կիրակէյի akms կիրակէին e վասն գիշերապաշտման կիրակէին hlor կիրակին բացի Afn-ից մնացած Ջեռ-երը կիրակէի DH գիշերապաշամանն G գգիշերապաշտամն KLMTXZeh գիշերապաշտմանն W գիշերոյպաշտամանն O գիշերային պաշտամանն f գիշերապաշտմանն k գերապաշտամանն q գիշերապաշտպանն

10 բացի bcefhklmopqrs-ից մնացած Ջեռ-երը սուրբ OWhl աստուած Rr ասելով

11 b գսուրբ խաչեցարն H խաչեցարն Rqr ասելով

12 Yn յառաջաբանիցն beq առաջաբանից ôf սաղմոսացն hlor սաղմոսից բացի BCDEFGHYb eq-ից մնացած Ջեռ-երը սաղմոսից GYbhl oar քարոզութեանն o քարոզութեանց kmps եւ քարոզութեանն այսինքն տէր եթէ չբծունին

13 BEF առաւաւտինցն W առաւօտու beq առաւսից G պաշտման e պաշտմանն k պաշտանմման q պաշտմանս

14 BDEFH երեկորինցն G երեկոինցն IJOUVXYefhlnopr երեկոյիցն Q երեկոիցն Zhn երեկոյի F պաշ[ա]ման e պաշտման

15 ô կիրակէյից beq կիրակէի Wao կիւրակէին fhlr կիրակէին բացի AUn-ից մնացած Ջեռ-երը կիրակէյն BCDEGHabcefbloqr առաւաւտիցն ô առաօտիցն kmps վասն կիրակէին առաւաւտիցն (ps առաւօտից) պաշտամանն

Իե. Վասն քարոզութեան չորիցն դրուագաց։
Իզ. Վասն չրոյն աւրհնութեան ի Յայտնութեան աւուր։
Իէ. Վասն խաչ աւրհնելոյ։
Իվ. Վասն պաշտելոյ զխաչ։
Իթ. Վասն չհաղորդելոյ ընդ հերձուածողս։
Լ. Վասն մկրտութեան աւետարանացն՝ Յայտնութեան աւուր։
ԼԱ. Վասն պատուելոյ զաւր կիւրակէին մինչեւ ցերեկոյն։
ԼԲ. Վասն չարազանդ մծղնէիցն, որ են պալլիկեանք։

Կանոնք Յովհաննու Իմաստասիրի

Ոչե (ՈԿԹ) Ա. Եպիսկոպոս կամ քահանայ կամ սարկաւագ կամ ով եւ իցէ յուխտէ եկեղեցւոյն, յարրեցութեան գտեալ՝ մի՛ իշխեսցէ պաշտել զկարգն մինչեւ աւուրս ընդ մէջ արարեալ սրբեսցէ զինքն ապաշխարութեամբ, պահաւք եւ աղաւթիւք, եւ ապա համարձակեսցի

1 LRZc *բարոզութեանն* o *քարոզութեանց* b *քար[ոզ]ութեան* ELôc qr *չորից* LRXYq *դրուագացն* b *դրուակացն* e *դրուակացն* Q *չիք վասն... դրուագաց*

2 Xobefhloqr *ջրոյ* KLRTYZ *աւրհնութեանն* Q *չիք ջրոյն աւրհնութեան* ALMOQRSTUVXZWoabefk mnpqs *չիք ի* AOPU *յայտնութիւն* BEIY *յայտնութեանն* V *յայտնութիւնն* JY *օրն* ôb *աւուրն* բացի eq-ից մնացած Ձեռ-երը *աւր*

4 ôbceq *զխաչն*

5 hl *չիք ընդ* e *հերձուածս* h *դհերձուածողս* m *դհերձուածաւղն* բացի A-ից մնացած Ձեռ-երր *հերձուածաւղս*

6 LRYZ *մկրտութեանն* X *աւետարանաց* W *աւետարանին* beq *աւետարանչացն* ô *աւետարանութեանց աւուր յայտնութեան* LSTo *ի յայտնութիւն* BCDEFGHY *ի յայտնութեան* AKMOPQRhl nr *յայտնութիւն* e *չիք յայտնութեան աւուր* BCDEFGln *աւուրսն* F *օրս* Y *օրն* բացի Qbq-ից մնացած Ձեռ-երը *աւր*

7 G *պատուել* Xe *պահելոյ* փխ. *պատուելոյ* ô *կի[րակէին]* b *կիրակէի* e *կիրակի* akmoqr *կիրակէն* բացի Af-ից մնացած Ձեռ-երը *կիրակէին* W *չիք մինչեւ դերեկոյն* e *մինչ* ô *երեկոյ* b *ցյերեկոյ* e *երեկո* km pq *ցերեկոյ* բացի BCDEFGHYac fhlor-ից մնացած Ձեռ-երը *յերեկոյն*

8 ôbq *ազանդոյն* Gq *մծղնէից* b *մծխնէից* ô *մղծնէիցն* Ge *պօլիկեանք* a *պողիկեանք* boq *պալլիկեանք* cfr *պոլիկեանք* hl *պալլիկեանք* kmps *պողիկեանք* (p *պողիկեանք*) *չյարիլ ի նոսա*

9 ABCDEFGHUWûbg *չուենն երկրորդ վնրնագիրր* o *կանոնքս* n *սահմանք* փխ. *կանոնք* JKLS *յովհաննու* RV XYZ *յոհաննու* OP *յոհհաննու* QT *յոհաննու* o *յովանիսի* RXY *իմաստասիրի ասացեալ* մնացած Ձեռ-երում այսպես՝ acefhklmop qrs *կանոնք* (e *կանոն* h *կանոնչն* l *կանովնք* q *չիք կանոնք*) *յովհաննիսի* (ch *յոհաննիսի* ef *յովանիսի* km *տեառն յովհաննիսի* q [*տ*]*առն յոհաննիսի*) *հայոց* (k *չիք հայոց*) *կաթուղիկոսի* (as *կաթողիկոսի* op *կաթողիկոսի* q *կաթուղիկոսին* r *կաթուղիկոսսի ասացեալ*) M *կանոնք յոհաննու իմաստասիրի հայոց կաթողիկոսի գլուխ լր*

10 eg *երէց* b *եւ կամ ով ոք իցէ* hlo *յով* RX *եւ ով իցէ* egq *ոք* փխ. *եւ* acfhklmops *չիք եւ*

11 k *յուխտ* Moeghloq *ուխտէ* û *յուխտի սուրբ եկեղեցւոյ* CDH *եկեղեցոյն* GYôbcefghloqr *եկեղեցոյ* PQS Xs *յեկեղեցւոյ* IJakmp *եկեղեցւոյ* GIJKLMQRSTYZôû *արբեցութեան* OWbq *յարբեցութիւն* b *իշխեսցեն*

12 ô *դդարկն* IJûeg *յաւուրս* b *աւուրք* q *աւուրսն* Y *չիք սրբեսցէ զինքն* Y *ապաչխարութեանն*

13 AIJLPQRSTUVZacefgkmsy *պահովք* begq *համարձակեսցէ* n *համարձակիցի*

մատչել ի կարգն իւր եւ ի հաղորդութիւն. իսկ եթէ յամառեալ ի նմին որկրաստութեան յամեսցէ՝ լուծցի։

ՈՀԶ (ՈՀ) Բ. Աշխարհական ոք զնոյն առնելով մի՛ իշխեսցէ առանց զղջման եւ ապաշխարութեան հաղորդել. ապա եթէ ի նմին զեղխութեան մնա-
» ցեալ լերկարեսցի ոք՝ որոշեսցի։

ՈՀԷ (ՈՀԱ) Դ. Ոչ է արժան յաւուր շարաթու եւ կամ ճրագալուցի Զատկին պսակադիրս առնել, դի սուրբ աւուրք Յարութեանն առաջի կան, յորս պարտ է աղաւթել եւ հակել, եւ հողեւորական կարգաւք մխիթարել զանձինս, եւ ոչ մարմնական զեղխութեամբ զսուրբ աւուրցն
10 խորհուրդ արհամարհել եւ ընդ ոտն հարկանել։ Իսկ եթէ ոք գացի զայս արարեալ, պսակն անվաւեր լիցի եւ պսակադիրքն ընդ պատժովք եղիցին, մինչեւ ապաշխարեսցեն. եւ եպիսկոպոսին տեսեալ, որպէս կամի մարդասիրեսցէ ի վերայ նոցա։

ՈՀԸ (ՈՀԲ) Դ. Ոչ է արժան, յորժամ առ վաղիւն պսակ է ընդունելոց, լերե-
15 կորէն ժողովս առնել եւ արբենալ եւ զեղխել, այլ պարկեշտութեամբ եւ աղաւթիւք արժանի առնել զինքեանս պսակին աւրհնութեան եւ աստուածային հաղորդութեան։ Ապա եթէ ոք գացի զայս արարեալ, քահանայն զաւրն ի բաց փոխեսցէ, եւ որպէս ասացաք

1 u մատչել befgq չիք մատչել o ի դարք c ի դարդն bgq ի կարդի IJ KLMQRSTXYZuef ի կարդ bq նորա փխ. իւր û չիք իւր X չիք ի (հազ.) choy ի հաղորդութիւնն Qû ամառեալ X համառեալ

2 DGH զորկորստութեան JY որկորստութեանն Mb որկորստութեամբ ORXYWûnr յամեսցի abcefgkm pqs յամիցէ ô յամեսցի այնպիսին լուծցի ի գարքէն q լուցի

3 BCDEGHU չիք ոք բացի BCDEFG Hcefgy-ից մնացած Զեռ-երբ չուենն եւ

4 Y ապաշխարութեանն BCDEFGHab cefgkmpsy քէ K զեղխութեան Y զեղխութեանն eg4 զեղխութիւն

5 ô երկարեսցի aceghklmoprsy երկարեսցէ BCDEFGHLMQSôabcefgbkl mopqrsy չիք ոք bq եւ որոշեսցի

6 o աւուր BCDEFGH չիք եւ կամ ûcp չիք եւ begkmq չիք կամ I զատկի

7 Y պսակադիրն c պսակադիր r պսակակիրս bq առնեն bq սուրբք ack mps չիք սուրբ ô աւուր b յաւուրք hlr աւուրբք FlMQSWôûbc յարութեան en յառաջի eg կա

8 ô որս hlor յորում P յաղօթել ûbq չիք եւ (հակել) U հակել bq չիք հակել ô հոգեորական

9 bq զեղխութիւն IJ յաւուրցն ue աւուրց eg աւուրն

10 BCDEFGH խորհուրդս abcefgkm pqs խորհուրդն blor զխորհուրդ û չիք խորհուրդ a արհամարհակ eg յոտս bq նոսին փխ. ոտն abc efgkmpqs գացի ոք

11 ô անվաւեր û լինիցի Wbefgq պսակադիրն b չիք ընդ, պատժաւք YWcefghpqy պատժաւք

12 W լիցիք ô լիցի befgq եղիցի W ապաշխարեսցէ abfkrs եպիսկոպոսն p եպիսկոպոսին q եպիսկոպոս

13 y եւ կամեսցի eg կամեսցի km ps կան (a կամ) փխ. կամիր Hb մարգասիրեսցի

14 ô առ վաղիւն որժամ eg չիք առ y վաղիւ պսակ ընդունելոց են n պսակ ô ընդունելոյ cn ընդունելոց է (n լինին) E յերկորէն bq յերեկոյին

15 ackmps յերեկորէ (p յերեկօրէ) ժողով bq առնուլ o չիք եւ (զեղխել) g զեխիլ p զեղխիլ BC այդ

16 b արժան Ybq աւրհնութեանն

17 FIJKLMOPQRSTVXYZWôû չիք եւ աստուածային հաղորդութեան bq հաղորդութեանն BCDEFGHU ûbcefgmnpq քէ p գացի ոք

18 GHOWûeg քահանայ û օրն c զաւր ô փոխիցէ hlo կոխեսցէ փխ. փոխեսէ So որպէս եւ. Xû ասացաք

քըն՝ յալլում աւուր հրամանն ուսցէ զգուշութեամբ եւ արժանաւոր կարգաւք պահել եւ հաղորդել աւրինաց։

ՈՀԹ (ՈՀԴ) Ե. Չէ արժան ի սուրբ քառասնորդս Զատկին եւ մինչեւ ի սուրբ Պենտակոստէն հարանխա առնել, եւ զաւուրցն խորհուրդ թշնամանել, զի ամենայն աւր կիւրակէ է եւ ի նոսա կատարի աստուածային խորհուրդն։

ՈՁ (ՈՀԴ) Զ. Արժան է ի սուրբ քառասնորդս պահոցն՝ յաւուր շաբաթու եւ կիւրակէի պատարագ մատուցանել ահիւ եւ երկիւղիւ, ըստ սահմանելոյ սրբոց հարցն յամենայն ժողովուրդս իւրեանց։ Իսկ եթէ ոք հակառակեալ ընդդիմասցի մերում հրամանիս կամ բանիւ կամ գործով, թէ ուխտաւոր է՝ լուծցի, թէ աշխարհական՝ որոշեսցի։

ՈՁԱ (ՈՀԵ) Է. Այլ վասն պահելոյ եւ լուծանելոյ զշաբաթ եւ զկիւրակէ ի սուրբ քառասնորդս պահոցն, այս լիւրաքանչիւր կամս թողեալ լիցի. միայն զոհանալով զԱստուծոյ՝ առանց խղճի եւ հակառակութեան եւ առանց բամբասելոյ ղընկերն, զոր կամեսցի՝ եւ արաս-

1 A յայդում Rô այլում GJ յաւուր h աւր q աւուրն oa այցէ hef gq չնր եւ o արժանաւոր

2 ô զարքօք CDGHRbkmnpqs պահել ûefgmnpq հաղորդել jûe յօրինացն X յօրինաց Ibcgpqsy աւրինացն

3 ûry ոչ է ô պարտ փխ. արժան BCD E GHûackmps քառասնորդս Vbef hIoqr քառասներորդսն Y քառասունսնաներորդսն ô քառասնորդաց n քառասներորդս G զատկէն hIo ըստ կնի (o պաքէն) փխ. զատկին BCDEFGHOTVYWbeq չիք եւ g չիք չէ արժան.... խորհուրդն՝ ոտդ 6-րդ ôe չիք սուրբ

4 GX պենտակոստն be պենդակոստան Yûqr պէնտէկոստէն W պենտեկոստէ ô հարսանիք s հարսանի Yûp զաւուրց bq զաւուր Y խորհուրդսն bcpqy խորհուրդն YhI or արհամարել փխ. թշնամանել

5 a առեն այն փխ. ամենայն G չիք աւր Y կիրակի hpq կիրակէի բացի AWafor-ից մնացած Զեռ-երր կիրակէ q չիք է X նոսին kmps սոսա (hI նա) փխ. նոսա f աստուած

6 c աստուածախորհուրդն ô խորհուրդ

7 g չիք է ûackmpq քառասնորդս q խերորդն բացի Yeloy-ից մնացած Զեռ-երր քառասներորդսն I պահուցն WhIor պահոց O յաւուրցն W յաւուրն eg զաւուր

8 բացի UWûafnor-ից մնացած Զեռերր կիրակէի f երկիղիւ ô զողութեամբ փխ. երկիւղիւ

9 DH սրբոյն BDEFGHû հարց o հարձն y հարանցն LSô ամենայն

10 bq հակառակեալք ôn հրամանի ô կամ բանիւ կրկնված է bfhkIno pqrs եւ կամ (գործով)

11 OWabccfhkImopqrs եթէ Yy եւ թէ q լուցի Wabchklmoprs (լուծցի) եթէ ôhlor աշխարհական է

12 ABF այդ hlor չիք վասն I պահելոյ b պահոց eq լուծելոյ p զշաբաթ կրկնված է C զշաբաթն IJK LMQRSTXYZôû զշարաթս bq եւ ոչ զկիրակէի (q զկիրակէ) IJ զկիրակի W կիրակէ ô զկիրակէս û զկիւրակէս բացի AUfno-ից մնացած Զեռ-երր զկիրակէ G այլ որ զշարաթն եւ զկիրակէ ի սուրբ քառասնորդս պահոցն փխ. այլ.... պահոցն H չիո այլ վասն պահելոյ.... եկեղեցւոյ քրիստոսի՝ էջ 519 տող 2-րդ D այլ վասն.... եկեղեցւոյ քրիստոսի՝ էջ 519 տող 2-րդ գրված է և ապա ջնջված

13 MUhlno քառասնորդսն Y քառասունսն uf քառասնորդս acps քառասնորդս bq քառասներորդի egr քառասներորդն Y պահոց CG չիք այս յիւրաքանչիւր... եկեղեցւոյ քրիստոսի՝ էջ 519 տող 2-րդ IJMQSXYWô beghkpqrs իւրաքանչիւր OW կամ փխ. կամս

14 r իցէ փխ. լիցի Y զոհանալոյ MO աստուծոյ g չիք առանց խղճի... եկեղեցւոյ քրիստոսի՝ էջ 519 տող 2-րդ

15 ey չիք եւ (առանց) R բամբասելոց Ymn բանբասելոյ Sôfhknps դնկերն F կոր փխ. զոր euy չիք եւ (արասցէ)

ցէ հանդերձ պարկեշտութեամբ. երկոքին ընդունելի են Աստուծոյ եւ յաւտնդութենէ եկեղեցւոյ Քրիստոսի։

ՈՁԲ (ՈՀԶ) Ը. Արժան է զհացն անխմոր եւ զգինին անապակ հանել ի սուրբ սեղանն ըստ տւանդելոյ. մեզ սրոյն Գրիգորի եւ չխոնարհել յայլ
5 *աղգաց քրիստոնէից յաւանդութիւնս. զի սուրբ Հուսաւորիչն յաւրինականէն բերեալ զայս առաքելաբար հրամանս եւ կատարել իւրոց վիճակելոցն, որպէս եւ զաղն աւրհնութեան յագապացն զենմունս իւառնել եւ ըստ կարգի Ղեւսացւոցն աղգաւ սեպհականել զեկեղեցւոյ շնորհ. եւ մեզ ի նմին պարտ է յարամնալ եւ չթո-*
10 *ղուլ ի բաց, եւ չառնել նորաձեւս ինչ։*

ՈՁԳ (ՈՀԷ) Թ. Պարտ եւ արժան է զսուրբ միւռոնն, այսինքն է՝ զիւղն անուշահոտութեամբ, հայրապետին աւրհնել, եւ իւրաքանչիւրոց եպիսկոպոսացն միանգամ ի Զատկին հինգշաբաթի աւր, որպէս եւ հրա-

1 ò երկոսին acefkpqs երկոքեան b երկոքեանն ô ընդունելին, տիք են y են առաջի աստուածոյ

2 ðû աւանդութենէ achklmopsy յաւանդութեան befq աւանդութիւն Mp յեկեղեցւոյ Vbcefhoq եկեղեցոյ Yô եկեղեցոյն r յեկեղեցո

3 y եւ զհացն Ub հաց q հացն խմոր ôceg գինին û զգինի p անպպակ F առանց ջրոյ փխ. անապակ բացի ADLOPVôûkm-ից մնացած Ջեռ-երր անապական M տիք ի, դաւրր

4 MQRSTXYZû սեղան abcefgampqs ի սեղանն սուրբ hl ընդ փխ. ըստ R աւանդելոյ UYabcefgkmnpsy աւանդելոյն bq մեր փխ. մեզ l սրբոցն Z տիք գրիգորի GH տիք եւ K խոնհարել FPly ոչ խոնարհել b ոչ խոնհարել a չխոնարհեալ g տիք եւ չխոնարհել... չառնել նորաձեւս ինչ՝ տող 10-րդ HIJLSYôûe այլազգաց k յայլազգեաց n այլազգեաց

5 aks քրիստոնէից R յաւանդութիւն ps յաւանդութիւնն ò աւանդութիւն ûacfq աւանդութիւնս be աւանդութիւնն IJû լուսաւորիչն մեր lWûe յօրինակէն bfn pa յաւրինանէն R յաւրինականէն ô օրինականէ r օրինականէն F ի նոցանէ ասեալ եւ (Q յաւրինականէն) փխ. յաւրինականէն

6 DGH տիք յաւրինականէն բերեալ... կատարել իւրոց ò առաքելահրամանն տամ եւ R ես փխ. եւ ò զիւրոյ KLMQRSTXZabcefhlop qrs իւրոյ Y իւրոյ վիճակեալ ժողովրդեանն որպէս

7 beq վիճակելոյն e տիք եւ զաղն Y օրհնութեանն l յաղագաց AIJKLMOPQRSTUVXn զենմունն

8 O ըսլալ զարկի DGHIOYôû ðefh lqr զեւսացոցն s զեւտացւոյն u զեւտացւոց եւ տգգաւ e յազգաւ hlo ազգաց p սեփհական s սեպհական

9 CDHVYbcefhloqr զեկեղեցոյ M զեկեղեցւոց o զեկեղեցոց BCDEFGHYbcfgmq շնորհս ò շնոր m եւ մեզ պարտ է ի նմին b տիք պարտ է p յաւրմնալ q արամնալ

10 hlo չառնուլ DH չխառնել փխ. չառնել KLMQRSTXYZôp նորաձեւ h ինձ փխ. ինչ

11 gq պարտ է եւ արժան է W տիք է (զսբ.) û սուրբ մեռոն CDGHMRVXYôbegbklmnopqs մեռոնն ac միռոնն ô յայսինքն ÿ տիք այսինքն է abcefnklmopqrs տիք է (զիւղն) BCDEFGHMUfmns զեւղն opq զիւղ û իւղ bk զեւղ r զզիւղն

12 Yb անուշահոտութեանն p անուշոտութեան KLMQSTXYZ հայրապետէն R հայրապետորէն ô տիք հայրապետին Uûbcefghlnoqr իւրաքանչիւր X եպիսկոպոսաց o հայրապետաց փխ. եպիսկոպոսացն

13 c տիք միանգամ Yabcfkmpqs ի զատկի W հինդշաբթի eg ե-շաբթին Yôbeghloq օրն p տիք աւր abccfgloq տիք եւ R հրամայից oghlo հրամայեալ

մալեալն է։ Եւ քահանալից ի նոցանէ ընդունել եւ աւծանել նո-
վաւ զսեղանս եւ զկէդեցիս եւ զխաչս, առ միւռոնալան մատուցա-
նել միայն յորդեղրութեանն աւծումն որ լիա միւռոութեանն լինի.
եւ յալլ ի պէտս աւծման մի՛ իառնեսցէ զնա, եւ մի՛ ինքեամբ
լանդգնեսցի աւրհնել քահանալն։

ՈՋԴ (ՈՀԸ) ԺԲ. *Պարտ եւ արժան է դմկրտութեանն ձէթ քահանալին աւրհնել մի*
ըստ միոջէ ընդ մկրտելս, ըստ բաւականի ժամուն պիտոյից եւ նոյն-
ժամայն առ միւռոնալան մերձեցուցանելով՝ զաւրհնեալն սպառել,
եւ մի՛ իշխել դմիանգամ աւրհնեալն բաղում անդամ աւրհնել. եւ
միայն աւծանել նոյաւ զերաշխալան եւ դմկրտեալն ընդ մկրտելն
լաւազանին, եւ յալլ ժողովրդ աւծման մի՛ իշխեսցեն մատուցանել,
զնա։

ՈՋԵ (ՈՀԿ) ԺԱ. *Արժան է դհիւանդացեալ ձէթ քահանալին աւրհնել ըստ իւրում*
աղաւթից, եւ ըստ բաւականութեան պահանջելոյ ժամուն պի-
տոյից։

ՈՋՋ (ՈՋ) ԺԲ. *Ոչ է արժան զսեղանն, յորոյ վերայ պատարագն Քրիստոսի*

1 egq *ի փխ. եւ (քահ.)* Rbh *չիք եւ (քահ.)* y *քահանայիցն* ef *ի նո-*
ցանէն begq *չիք եւ (աւծանել)* ô *օծել նոյաւ*

2 bq *զսեղանն* bq *զխաչսն* ըuցի cefg bklmosy-*ից մնացած* Զեռ-երր *զխաչ* n *եւ առ* o *մկրտեալս*

3 ûabcefgq *միայն մատուցանել յորդէդ-*
*րուքեան (*ûb *յորդեդրուքեան)* km ps *չիք միայն* IJMQSklnps *յոր-*
դէդրուքեան XWm *յորդեդրու-*
քեան R *յորդեդրուքեանն* ô *որ-*
դէքրուքեան ô *եւ փխ. որ* FIMSX Wôûlnp *մկրտուքեան* egq *չինի*
վխ. լինի

4 IJKLMQRSTXYZûb *այլ* n *չիր*
ի o *խառնեսցի* k *խառնեսցին* mps *խառնեսցեն* acfy *ընքեամբ*
co *յինքեամբ* Y *ինքնամբք*

5 Y *յանդգնեսցին* b *յանդգնեսցէ* gh lo *անդգնեսցի* l *օրհնէ* r *յօրհնել* b *ղքահանայս* hl *դքահանայցն* ps *քահանայ*

6 W *պտարտ է* o *պար է* FIJKLMQRS TVXYZWôûbeln *դմկրտութեան* beq *ձէթն* DGH *քահանային եւ (*G *չիք եւ) նոյնժամայն առ (*G *չիք առ) աւրհնել* b *դի փխ. մի* g *չիք պարտ եւ արժան է... զնա՝ առղ* 12-*րդ*

7 q *միոչոյէ* Y *միոջէ եւ մկրտել ըստ բաւականին* r *ըստ փխ. ընդ* hq *մկրտեալն* ln *դմկրտու-*
թեան R *քաւականի* Xûbq *բաւականին* eq *բաս բաւականին... առ մկր-*
տեալսն կրկնված է Sô *սխտոյից փխ. պիտոյից* F *նոյնժամուն* OW *նոյնժաման*

8 h *չիք առ* bc *մկրտեալն* blq *մեր-*
*ձեցուցանել եւ (*l *չիք եւ)* û *չիր գաւրհնեալն* bkmps *ի սպառել*

9 u *միանդամ* Wbeq *չիք միանդամ.... անդամ աւրհնել* h *աւրհնելն* f *չիք անդամ*

10 hlr *մի փխ. միայն* քացի AOPXY cefho-*ից մնացած* Զեռ-երր *զերե-*
խայսն DGH *մկրտեալն* W *մկր-*
տեալսն ô *զ[մ]կրտեալսն* OWbcefhk lmopqrs *(ընդ) մկրտել* a *մկրտեալ*

11 IJKLMQRSTXYZôûabcefhklmorp qrs *աւազանին* A *յայդ* IJKLMQR STXYZôûbehlq *այլ* b *աւծմանն* acefhklmopqrsy *իշխեսցէ*

12 Y *չիք զնա*

13 Fbegp *դհիւանդայ ւ հիւանդացն* beg *ձէթն* y *դձէթ* c *քահանայի*

14 u *ազօթից* Yb *բաւականութեանն* begq *սահելոյ փխ. պահանջելոյ* b *ժամանակ* c *պիտոյից* egk *պի-*
տոյիցն

16 bq *չէ* û *սեզան* IJKLMQRSXZôû egq *որոյ* o *պատարտին* u *պա-*
տարագ g *պատարագի* Y *քրիս-*
տոսի պատարագն OW *քրիստոս*

մատչի, փայտեղէն կանգնել եւ շարժուն, տլլ քարեղէն եւ անշարժ հիմնացուցանել: Իսկ եթէ ոք հակառակեսցի, եւ ոչ արասցէ ըստ հրամանիս մերում եւ ըստ աւանդութեան կաթողիկէ եկեղեցւոյ՝ եպիսկոպոսն լուծեալ եղիցի ի պատուոյն, եւ սեղանն արհամարհեալ եւ անգործ մնասցէ:

ՈՁԻ (ՈՁԱ) ԺԹ. *Ոչ է պարտ դաւաղանն լայլ իմեքէ նիւթոյ պատրաստել, եւ կամ ուրանաւր եւ կամեսցի, այլ աւազան քարեղէն հաստատել ի նմին իսկ լեկեղեցւոջն, եւ կամ անդէն մերձ լեկեղեցին ի մկրատունն:*

ՈՁՒ (ՈՁԲ) Ի Ժ. *Պարտ եւ արժան է զերախայիցն ձեռնադրութիւն եւ զաւծումն եւ զհրաժարելն եւ զիոստովանելն առ դուրս մկրտարանին կատարել, եւ ապա տանել ի ներքս՝ ուր աւազանն է, եւ մկրկըրտել:*

ՈՁԹ (ՈՁԳ) ԻԱ. *Պարտ եւ պատշաճ է զայնոսիկ, որք [ի] պսակելն հանդերձեալ են, քահանային լեկեղեցին տանել, եւ ի վերայ նոցա կատարել ըստկարգ եւ զկանոն ըստ աւրինաց քրիստոնէից, եւ ունդ ի սրբութեան աեղիսն պսակել. զի ի միում տեղւոջ վայել է լինել պսա-*

1 DGH *կարգել* փխ. *կանգնել* o *կանգն]ել* o *կանգնել... քարեղէն ձախ* լուսանցքում QRSô *շարժուման* X *շարժման* BU *այլ* cgq *չիք եւ (անշարժ)*

2 Xôb *հիմնեցուցանել* Vhlor *հակառակեսցէ* bq *ասէ* փխ. *արասցէ* l *արասցէ է ըստ*

3 C *հրամախս* ôbkp *հրամանի* Y *աւանդութեանն* q *աւանդութեամբ* y *աւանութեան* DGHIJKLMQRSTUV XZWôûbcegkmnoqr *կաթուղիկէ* CDGHIJYobcefgnoq *եկեղեցոյ* M *լեկեղեցւոյ*

4 u *եպիսկոպոս* kZWoû *ի պատուոյն* o *սեղանն*

5 û *չիք եւ*

6 bq *չէ* c *ոչ է պարտ յայլ իմեքէ նիւթոյ գաւազանն* AF *յայլ* IJQo ûbq *այլ* ẅ *յայլմէ իմեքէ* bq *ուրմեքէ* HY *նուիթոյ* begq *պատուաստել* befghlq *չիք եւ*

7 u *չիք եւ կամ ուրանոր եւ կամեսցի* h *ուրեւանոր* hlo *կամեսցէ* AB C *այլ* Yôeg *աւազանն* W *հաստատեալ* bcfgkmpqs *պատրաստել* ıfhı. *հաստատել*

8 Xôbq *չիք իսկ* CYabcflq *յեկեղեցոջն* DHô *եկեղեցոջն* G *եկեղեցւոյն* u *եկեղեցւոջ* eg *եկեղեցեացն* Llo *յանդէն* Ygn *անդրէն* g *մեր* փխ. *մերձ* Yôûeg *եկեղեցին* q *եղիցին* փխ. *յեկեղեցին* b *չիք ի մկրտա-*

տունն բացի BCDEFGHôû-ից մնացած Ձեռ-երր *ի մկրտատունն*

10 Y *պարտ է եւ արժան* Vôûclu qrs *ղերեխայիցն* bckqr *ձեռնադրութիւնն* CDGHIJKLMQRSTV XYZWôûabcefhlmopq *զօծումն* r *օծումն* g *չիք պարտ եւ արժան է.... խառնել յեկեղեցի առտուծոյ՝* 523-րդ էջի 2-յու տողը

11 Yô *զհրաժտրելն* O *հըրաժարելն* u *հրաժարելն* y *չիք եւ զհրաժարելն* Y *զխոստովանիլն* abcefkm pqs *չիր ու. զխոսաովանելն* Yb qy *առ զրունս*

12 IJ *կատարելն* r *որ* փխ. *ուր* H bo *աւազան* bpq *չիք եւ (մկր.)* ô *մկրտիլ*

14 H *պարտ է եւ պատշաճ է* Y *պարտ է եւ արժան զայնոսիկ* s *չիք եւ* oabcefbklmopqrs *որ* ôefqr *պսակեալն* u *պսակիլ* b *պսակեալք*

15 p *քահանաակայն* blor *յեկեղեցին տանել քահանային* M *եկեղեցին տանել* լուսանցքում KLQRSTXYZô *չիք յեկեղեցին* b *տանել յեկեղեցին* ô *տանիլ* befpqs *չիք եւ*

16 bq *կարգ* e *զկարգն* hlo *զկարգեալ կանոն* o *ընդ* փխ. *ըստ* bq *աւրինացն* s *քրիստոմնէից* ô *աւանդի* փխ. *անդ ի* Y *ի սրբութեանն*

17 e *տեղիս* p *տեղին* H *պսակ* b *ի սուբբ* փխ. *ի միում* CDGHYôacch loq *տեղոջ* ô *լինիլ* c *չիք լինել*

կին եւ որ ընդունի զպաակն։ Իսկ եթէ ոք ոչ ալսպէս արասցէ, այլ որպէս եւ իցէ իւրով կամակարութեամբ եւ ծուլութեամբ անարգեսցէ զաւրէնս եւ զկարդ ամուսնութեանն՝ քահանալն լուծցի լիւրմէ պատուոյն եւ զպաակաւորան վերստին պարտ է պաակել ըստ
5 աւրինաց քրիստոնէից, եւ որպէս առաքեալն պատուիրէ, թէ «Ամենայն ձեր ըստ կարգի եւ պարկեշտութեամբ եղիցի»*

ՈՂ (ՈՁԴ) ԺՋ. Իսկ զերկեական նոյնպէս պարտ է ըստ առաջին կարգին միջնորդաւք եւ խաւնականաւք հաւանեցուցանել լիրերաց յաւժարութիւն եւ յեկեղեցւոյն եւ ի քահանալիցն աւրհնութենէ ընդունել
10 զնշան զուգաւորութեան իւրեանց։ Իսկ եթէ ոք ոչ ալսպէս, այլ յառաջ իանձեսցին եւ պղծեսցին առ իրեարս, զայնպիսիսն ի բաց մեկնեսցեն ի միմեանց, եւ զշնացելոցն զկանոն եւ զսահման ի վերալ դիցեն։ Իսկ եթէ ոչ առնուցուն յանձն մեկնել ի միմեանց՝

* Ա Կոր. ԺԴ. 40

1 l ոչ փխ. որ b պաակն r զի փխ. իսկ Yô չիք իսկ W ոչ ոք l չիք որ b չիք ոչ A այլ BCDEFGH չիք այլ

2 BCDEFGH չիք որպէս եւ իցէ abcfkmpqs իւր e իւրում GYoefb lnq կամակորութեամբ A ծուլութեամբ p անարգէ

3 bq զաւրէն T եւ կրկնված է o զգարք CDGHIMQSYWôûlnq ամուսնութեան ef ամուսնաւորութեան acry ամուսնաւորութեանն üq քահանայ r քահանային IJûq իւրմէ ô իւրոյն

4 ELRWûbq պատուոյն m պատվոյն CDGH զպաակեալն Y զպաակաւորն o պաակաորն û պաակաւորն befkmpqs պարտ է վերստին (bef վերըստին) c մարթ փխ. պարտ blor չիք պարտ է ô պաակիլ

5 bloq աւրինացն a արինաց b քրիստոնէիցն s քրիստովնէից r քրիստոնէից է որպէս եւ ûf չիք եւ ac ebklmnopqsy որպէս եւ bq առաքեալն քրիստոսի L պատուիրէ c հրամայէ եւ պատուիրէ kms եթէ

6 kmps ամենայն ինչ ձեր o զարկի û կարգին kmps պարկեշտութեան լինիցի

7 o նոյն փխ. նոյնպէս, զարկին k միջնորդաւքն

8 J հաւանեցուցի û հաւանեցուսցէն Y խօսականօք DGHbq յիրերաց IJôp իրերաց K յիրերերաց M յիրերաց u իւրեանց aemrs յերիրաց o յերերաց b յաւժարութիւնն n յաւժարութեամբ bl չիք յաւժարութիւն

9 c չիք եւ (յեկեզ.) S եկեզեցւոյն Yô եկեզեցոյն bcfpqr յեկեզեցոյն blo յեկեզեցոյ r չիք եւ (ի քահան.) DH չիք ի ôû ի քահանայից HQSû աւրհնութեան է KT աւրհնութեանն է Vlo յաւրհնութենէ ô օրհնութիւն է bcq աւրհնութենէն

10 û նշան Ybefq զուգաւորութեանն h զոգաւորութեան b չիք ոք W ոչ ոք BC այլ

11 DGHIJS առաջ Wb նախանձեսցին փխ իանձեսցին Y չիք եւ պղծեսցին beq իրարս OWo զայնպիսին u զայնպիսիս c զայնպիսիքն

12 BDEGHYn մեկնեսցին BCDEFGS TUVXôacfbklmnprs ի (ô չիք ի) մեմեանց Y ի միմիեանց o ի միմիանց OW զշնացելոյն YZû շնացելոց բացի abcefkmpqrs-ից մնացած Ջնո-երը զշնացելոց H զնշանացելոց փխ. զշնացելոցն ôûc զկանոնս bef կանոն q կանոնն CD Gbq զսահմանն ôûc զսահմանս r սահման

13 ô չիք իսկ DGHKLMQRSTXYZ եթէ ոք ոք ոչ c թէ p չիք ոչ KLMST YZô առնուցու c առնուն X առնուքու p անձն acefkmnps մեկնել e չիք ի Y ի միմիեանց o ի միմիանց

յետ ժ ամի ապաշխարութեան ողորմութեամբ եւ արտասուաք արժանաւորեսցին խառնել յեկեղեցի Աստուծոյ։

ՈՂԱ (ՈՋԵ) ԺԻ. Արժան է շաբաթն աւր երիկունն մարտիւրոսաց պատշել եւ ծունր չկրկնել, եւ ղճրագացն աւրհնութիւն ասել՝ Լոյս զուարթ
5 սուրբ։

ՈՂԲ (ՈՋԶ) ԺԼ. Արժան է ղիշերապաշտաւն առնել յայգ կիւրակէ, եւ հակմամբ եւ արտասուաւք եւ յոտնաւոր տքնութեամբ զանցեալ շաբաթուն աւուրց զյանցանս ջնջել, եւ արժանաւոր առնել զինքն մեղաւքաւիչ եւ կենդանարար խորհրդոյն, եւ ակն ունել ամենայն զուարթութեամբ
10 եւ փութով՝ տեառնագալուստ փողոյն եւ անճառ յաւիտենական արքայութեանն։

ՈՂԳ (ՈՋԷ) ԺԹ. Արժան է յերեկորինս եւ լուսաւաւտինս ղկնի ամենայն պաշտամանն նուագել զՍուրբ Աստուածն. եւ ապա դհետ բերել յերեկորինն զՀանգստեան սաղմոս եւ յոտաւաւախինն՝ զԱրեւագալին սաղ-

1 Mr ապաշխարութեամբ Ïq ապաշխարութեանն hlo ողորմութեան ò աթօք փխ. ողորմութեամբ bcq չիք ողորմութեամբ E արտասւաւք u արտասւաք l արտասուաքք

2 Ybceſhkmnpq խառնիլ Se եկեղեցի o եկեղեցին c յեկեղեցին

3 I դշաբաթն OWðûòhlpqs շաբաթ ô աւուր p օրն bq չիք աւր Y երեկուընն ô իրիկունն hl երիկուն u յերեկոյի b յերեկոյին q երեկոյին r յերիկուընն բացի akmsy-ից մնացած Ձեռ-ից մարտիրոսաց

4 c ծունգր f ծունրր q ծունրն KLMQ STZ չերկնչել (ò չերկնչել) փխ. չկրկնել ûkmp ճրագացն efg ղճրացն b զվճարարն փխ. ղճրագացն ABCEJEPfy աւրհնութիւնն ðeg ասել եւս (eg 4) Y լուս u լույս U սուրբ փխ. լոյս Kô զբուարթ

5 Y եւ փխ. սուրբ Wacefghk imopqs չիք սուրբ RXô սուրբ փառաց r եւ սուրբ փառաց ù սուրբ փառաց եւ այլն

6 b գիշերապաշտմունն Y եւ յայկ f ցայգ b այլ (q յայլ) փխ. յայգ bq կիրակէի g չիք արժան է... յաւիտենական արքայութեանն՝ տող 10-րդ բացի Aûaſ-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէ

7 ù արտասուաք abcefhklmopqrsy ազաւթիւք փխ. արտասուաւք IJ ոտնաւոր s յոտանաւորք y յոտանաւոր ù չիք յոտանաւոր ô ոտնատքնութեամբ, շաբաթի

8 IJo յաւուրց bcer աւուրցն h զաւուրց n աւուր acnp զանցանս û յանցանս b զյանցանցն hloqr զյանցանսն q ջնջեալ o արժանի c արժանաւորս

9 OW կենանար ob խորհրդոցն n խորհրգոյն Yô զամենայն

10 q տեառնագալուստն GM յանճաս IKLMQRSTXZWûfl արքայութեան V յարքայութեանն ô արքայութեանն ամէն

12 IOWefgm յերեկոյինս Yôq յերեկոյին ù յերեկոյ b յերեկոյիան l յերեկորիսն IJQ առաւաւտինս RY յառաւաւտին ô աւաւօտեան û առաւօտու bl յառաւաւտինս q յառաւաւտինան LRTXZo յամենայն b չիք ամենայն IJWu ef պաշտամանն o պաշտամունան a պաշ[տ]ամանն bg պաշտմանն q պաշտմանանն

13 KLô նըւագել û սուրբ աստուած p հետ abcefgmqsk ի հետ lô mq յերեկոյինան LOQc յերեկորինս W յերեկոյինս û երեկոյս b յերեկոյիան eg երեկոյինան f երիկորինն p զերեկորինան

14 u հանգստեան y զհանգստեանն OW abcefgbklmopqrs սաղմոսն û սաղմոս GIJKLMQRSTXZ առաւօտինան Ublnor յառաւօտինս Y առաւօտիան û առաւօտեան begq չիր յառաւաւտինան Q զաբեւագալինն a զաբեւագալի aceighklmopr սաղմոսն

մոս։ Իսկ յորժամ պատարագ մատչի, ի սկզբմունս անդ պաշտամանն լիշել զՍուրբ Աստուածծն, եւ զսոցուն խորհուրդ յառաջաբանի անդ հաւաստեաւ լալտնեցաք։

ՈՂԴ (ՈՁԸ) Ի. Պարտ եւ արժան է զՄաչեցարն երիցս անգամ զհետ բերել, ըստ երիցս անգամ կրկնելոյ սրբասացութեանն, եւ մի նուազեցուցանել եւ նուազ գտանիլ ի շնորհաց խաչին Քրիստոսի։

ՈՂԵ (ՈՁԹ) ԻԱ. Արժան է ի գիշերին, յորժամ ժողովին ի պաշտաւնն, նախ ղլառաջաբանիցն ասել ղչորեսին սաղմոսն միաբանութեամբ ի թիւ՝ խոնարհ ձայնիւ, առաջինն՝ զերրորդ սաղմոսն. երկրորդ՝ զութըներորդ եւթներորդն. երրորդ՝ զհարիւրորդ երկրորդն. չորրորդ՝ զհարիւրորդ քառասներորդ երկրորդն. եւ նոցին ղքարոզութիւնն եւ զաղաւթսն զհետ բերել, զոր ի նոյն խորհուրդ արարեալ է երանելոյն Յովհաննու. Մանդակունւոյ Հայոց կաթողիկոսի՝ Քարոզու-

1 ôhl չիօ իսկ օ՝որժամ b պատարագն h մատչին K ի սկզբմունսն V ի սկզմունս b ի սկզբանն egq ի սկզբանս hlmoprry ի սկզբունս T պաշտմանն AIJKLMOP QRSUVXYZWôûcbklmnoprs պաշտամանն bq պաշտպան e պաշտմանն

2 û սուրբ ûhlo աստուած KRSTXZ գոսցունս L գսոցուն Mô սոցունս û սոցին begq զսոցին Y խորհուրդսն abcefgkmpqsy խորհուրդն oo առաջաբանի u չիք յառաջաբանի... յայտնեցաք՝ տող 3-րդ

3 s հաստատեցաւ փխ. յաւստեաւ b յայտնեցաւ

4 û խաչեցարն Y չիք զխաչեցարն OW յերից hlo երիս QRXY չիք երիցս... ըստ hlo հետ q զհետ բերել... անգամ կրկնված է

5 û եւ ըստ Y կրկնել a կրկնելոյն befgq կրկնելոյն c կրկնելոց bklm oprs կրկնելոցն IMQSXWûln սրբասացութեան Jô սրբասացութիւն befgkmpqs սրբասացութեանցն KLZ նուազեցուցանել ô նուազեցուցանել

6 KLQZ նուազ Mô նուազ KLMQRS TXZôbcghloq գտանել bps ի շնորհացն achklmors խաչէն

7 efgq յորժամ փխ. արժան է û ի գիշերի b ի գիշերապաշտման փխ. ի գիշերին... ի պաշաւաւնն ô որժամ hlor յորում փխ. յորժամ egq չիք ժողովին Yû ի պաշտօն

8 DGHôbfghlmoqry զառաջաբանիցն e զառա[ջ]այբանիցն ap զառաջաբանիցն û յառաջաբանից, չորեսին l սաղմոսս y սաղմոսն r միաբանութիւն

9 ô խոնար b խոնար հաձայնի q ձայնի bq եւ առաջին Y յառաջին hlor ա փխ. առաջին Dû երորդ Yôbk lor զերկրորդ փխ. զերրորդ û սաղմոս Y երրորդ փխ. երկրորդ F զութաներրորդ KLMRX զութաներորդն Y զութիներորդ u ութներբորդ սաղմոս STUVZabcef gq զութիներորդն n զութսունեւմն a զութիներորդ զերորդն երրորդ

10 բացի BCDEFGHkmpsy-ից մնացած Ձեռ-երը չիք եւթներորդն Y երկրորդ փխ. երրորդ CDEHû հարիւրերկրորդն OW զհարիւրերորդն X զհարիւրերկրորդն Y զհարիւրերորդն ackmps զհարիւր եւ երկուն hlo զճր QZ չորրորդն Y եւ չորրորդ s դչորրորդ

11 O զՁ-երորդն PR զՁ-երկրորդն W զհարիւր քառասուն երրորդն û ճխ սաղմոս akmps զհարիւր քառասուն եւ երկուն OWlor դնոցին abcefgkmpqs եւ ի (ackm ps չիք ի) նոյն u քարոզութիւն

12 uefg զազօթս l զսաղմոսն փխ. զաղաւթսն hlor բերնալ bq դորս c խորհուրդն b չիք է ô երանելի abcefgbklmnpqrs չիք երանելւոյն

13 A յոհաննու գրված է ւոոոամե QXY յոհաննու ô հոհաննու c յովհաննն abklmoprsy յովհաննայ W քարոզութիւնք ô քարոզութեւն abcimpqs քարոզ g քարոզութիւն... փառք իշխանութիւն՝ 532-րդ էջի 1-ին առղք ընկած է

թիւն, Զարթուցեալքս, Աղաւթք, Զքէն գոհանամք եւ դհանգիստ նորին՝ Նալեան Տէր ողորմութեամբ։

ՈՂՋ (ՈՂ) Իբ. Արժան է զառաւաւտինսն՝ ամենեցուն նմանս միմեանց զնոյն եւ ըստ նմին կարգի կատարել, զի այսպէս վայել է քրիստոնա-
5 սիրացն որ նմին լեղուով եւ ազգի են, միաբանութեամբ փառաւորել զԱստուած եւ յաւրինել զվարս ուղիղս, զի դրեալ է զսրբոց առաքելոցն, թէ «էր նոցա սիրտ եւ անձն մի»*, եւ եթէ էին ամենքեան միաբան յաղաւթս։ Արդ՝ զկնի Հարցինն եւ Ողորմեցուլն եւ Տէր յերկնցուլն՝ զփառս ի բարձունսն պաշտել, ապա ըստ իւ-
10 րաքանչիւր աւուր զկցուրդսն, զոր առեալ է ի սաղմոսացն. երկու-շաբաթուլն՝ Լոյս տուր Տէր աչաց իմոց. երեքշաբաթուլն՝ Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց. չորեքշաբաթուլն՝ Ես ասացի Տէր ողորմեա. հինգշաբաթուլն՝ Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի. ուրբաթուն՝ Մոցեն

*Գործ. Դ. 32

1 GH զարուցեալքս ɛfo զարթուցեալ h զարթուցեալքն lo զարթուցեալ o չիք զարթուցեալքս acmpq եւ ազօթք DGH չիք ազաւթք û զոհանամ afhklmprs հանգիստ beq չիք եւ զհանգիստս... ողորմութեամբ՝ տող 2-րդ

2 ûlor Նալեան JRXôû աէր բարեբար ողորմութեամբ I ողորմութեան Y բարեբար փխ. ողորմութեամբ acfbkms չիք ողորմութեամբ v ողորմութեամբդ քով

3 GH ամենեցունս abcefkmpqs նման ըստ միմեանց

4 hl ընդ փխ. ըստ Q չիք կաղդի X այնպէս cq քրիստոսասիրաց

5 u չիք որ նմին լեզուս... միաբան յազաւթս՝ տող 8-րդ X ի մին (l ի նմին y նորին) փխ. նմին o նըմին եւ ազգի են եւ լեզուով CD GH լեզուի e հակեն փխ. ազգի են b չիք ազգի են, ոմիաբանութեամբ p փառաւորել միաբանութեամբ

6 p յօրհնել փխ. յաւրինել q զվարսն ôho սրբոց r զսրբոցն

7 y չիք էր նոցա... մի եւ եթէ b սիրտն begq չիք եւ (անձն) KLM QRSTXYZôb թէ e ի նա փխ. էին bq չիք էին

8 lor ամենեքին p միաբան ամենեքեան IJôeq ազօթս û չիք արդ Y ողորմեցելոյն OW եւ տէր ողորմեցուլն Xô ողորմոյն Y ողորմեցուն acfkqs ողորմայլն bel mp ողորմեայլն h ողորմեացլն

9 b զտէր CD երկնեցոյն GH երկնիցոյն lc յերկնիցոյն Jom յերկնիցուլն Y երկնեցուն Wbefho pqr յերկնիցլն u երկնիցլն l երկնցլն L զփառսն Un եւ ոփառս V չիք պաշտել KLMQRSTXYZô չիք ըստ

10 KLMOQRSTXYZWûbehkiopqrs զկցորզսն n զկցորդս ô զարկսն փխ. զկցուրզսն բացի PVcmy-ից մնացած Զեռ-երը զկացուրզսն բացի cefhi-ից մնացած Զեռ-երը չիք ի ô սաղմոսոյն UXor երկուշաբաթուն Y բ-ոյա[բա]թան ôehl բ-շի afkmps երկուշաբթին b բ-շի ի քէն է տէր աղբեր կ[ենաց] գ-շի լոյս տուր տէր աչաց փխ. երկուշաբաթուլն... կենաց՝ տող 12-րդ q գ-շի փխ. երկուշաբաթուլն

11 Y լուս qr չիք տէր Yacekmps չիք աչաց իմոց ûfhloqr չիք իմոց afkm ps երեքշաբաթին l եգ.շբի q բ-շի փխ. երեքշաբաթուլն

12 IJKZcq աղբեր y աղբեւր e չիք աղբիւր oûacefhklmopqrs չիք կենաց S կենաց եւ CDGHRWn գ-շաբաթոյն lKôbhlq գ-շի afkm ps չորեքշաբաթին Ql չիք աէր ողորմեա eoq չիք ողորմեա

13 IKôbhlq ե-շի Jûe ե-շ M ե afkmo prs հինգշաբթին Eb կարդացի փխ. աղակակեցի eq չիք աղաղակեցի Jôb գ-շբի e գ-շբ q գ-բ ûafkl mops ուրբաթին Z չիք ուրբաթուն... առաչի քո՝ էջ 526 տող 1-ին

աղաւէթք իմ առաջի քո. շաբաթուն՝ Առաքեա տէր վլոյս քու Ապա զկնի քարոզութեանն եւ աղաւէթիցն՝ զերեքսրբեանն երգել ըղ-ւիառարանութիւն հանդերձ որրոյ Աստուածածնին կցորդիւն, ապա զԱրեւագալիին զսաղմոսն ասել՝ ըստ դասուց վերաձայնութեամբ։

ՈՂԷ (ՈՂԱ) ՒԳ. Նոյնպէս եւ զերեկորինոն հանգոյն միմեանց ըստ ալամ կարգի եւ այսու սւրինակաւ կատարել։ Ճառաջագոյն պաշտել զՅոնարհեցո՝ վերաձայնութեամբ ըստ դասուց, զոր երանելւոյն Ներսէսի Հայոց կաթողիկոսի յաւելեալ է, որպէս թէ կամելով սկիզբն ամենայն վերերգակ սաղմոսիցն յաղաւէթելոյ առնել, զի եւ սաղմոսս այս աղուէթք Դաւթի են՝ ըստ վերնագրին յայտարարութեանն։ Զկնի նորա զԱպրեցո՝ մի ըստ միոջէ, զերեսին սաղմոսն գմիմեանց զհետ՝ ըստ դասուց վերաձայնութեամբ։ Իսկ զկնի Մեսեղի

1 Q *ազաւթ* e *չիք ազաւթք* aceík lopqs *չիք իմ* QRS1Xo *ա-ա[ջի]* ւացի AJLMO UWny-ից *մնացած Ձեռ-երը չուներ առաջի* բացի MOUWny-ից *մնացած Ձեռ-երը չուներ քո* n *քո տէր խոն[արհ]* Y *եւ շաբաթուն* KLMQRSTV XZ *շաբաթ օր* Jôeb *շաբաթ* ûl *շաբաթին* c *շաբաթուն պաթենցին եւ կամ առաքեա տէր լոյս* q *զտէր* L *չիք տէր զլոյս քո* BCDEFGHS Yeq *չիք զլոյս քո* QXachkmps *չիք քո (ապա)* ô *տէրն մարտիրոսաց (*b *զաէր համր[--?]* փխ. *տէր զլոյս քո*

2 o *քարոզոյն* p *ազօթից* Wkmps *եւ-րեքսրբեան*

3 b *սուրբ* ô *աստուածածնին* C *կացուրգին* F *կցորգին* ô *կցորգի* Aay *կցրգիւն*

4 Y *զարեւագալն* Haccfhklmps *սաղմոն* Y *եւ զսաղմոսն* bq *սաղմոս* Y *սաղմոսն* ô *զաղօթն* փխ. *զսաղմոսն* bq *վերաձայնութիւն* ef *վերաձայնութեան* ô *վերաձայնութեան ասելոյ*

5 Ps *սոյնպէս* Yôlm *զերեկոյինոն* û *զերեկոյն* bce *զերեկոյին* q *զերկրին* փխ. *զերեկորինոն* beq *ու համագոյն (*q *հանդուցյն* b *հանգոյն)* I *հանգուն* Kl.MQRS TXYZô *հանդերձ* փխ. *հանգոյն* beq *այնմ* ô *զարկի* û *չիք եւ այսու աւրինակաւ կատարել*

6 Hbefo *այս* փխ. *այսու* lo *այսիւ* bq *աւրինակի* b *կարդեալ* û *չիք պաշտել* ôbcfq *զխոնարհեցոյն* e *զխոնարհեցուն*

7 û *չիք վերաձայնութեամբ ըստ... վերնագիրն յայտարարութեանն՝ տող 10-րդ* ô *բս[ա] գասուց վերաձայնութեանց* hl *չիք զոր* CDEFG HIJKLMPQRSTXZôceíhlnopr *երանելոյն* Y *երանելոյ* UVW *երանելւոյ* b *երանելին* qy *երանելի* ABCDEFGHIOPfpsy *ներսիսի* bq *չիք նէրսէսի*

8 A *հայիոց* IJLMQRSTXZWmqr *կաթուղիկոսի* s *կաթազիկոսի* BCDEF GHMab *յաւրինեալ է (*ô *օրինեալ է)* փխ. *յաւելեալ է* n *զսկիզբն*

9 aceíkmpqs *վերելակ (*o *վելելակ)* փխ. *վերերգակ* abcfhkmoprs *սաղմոսացն* q *սաղմոսացան* l *աղօթելոյ* JMô *ազօթելոյ* beq *զոր* փխ. *զի* Uôelno *սաղմոս*

10 Un *ասացս* փխ. *այս* bq *աղաւթքն* KLQSTYZôc *վերագրին* bq *վերնագլխին* e *վերննագլխին* n *վերնագրէն* y *վերնագրի* MQ *յայտարարութեամբ* Yb *յայտարարութեանն* l *յայտ արդարութեան* փխ. *յայտարարութեան*

11 hlor *նորին* s *նոր[աշ?]* û *եւ զկնի* û *չիք նորա* up *ապրեցոյ* o *զապրեցոն* bcfq *զապրեցոյն* b *չիք մի* û *զերկոսին (*bq *վերջին* e *զերիս)* փխ. *զերեսին* r *զերեսսին* FIJKL ń OPQRSTVXYZWôor *սաղմոսն* a *զսաղմոսնն* befhklpqs *գսաղմոսն* BCDGHc *սաղմոսնն* û *չիք սաղմոսն... իսկ՝ տող 12-րդ* Y *զմիմիեանց* ô *միմեանց* o *զմիմիանց* I *զի միմեանց*

12 abcfklmopqrs *չիք ըստ* ôbq *վերաձայնութեանց* abcefkmpqs *չիք իսկ զկնի... գասուց վերաձայնութեամբ՝* 1,o 527 *տող 4-րդ* f *ձեռագրի գրիչը 258ա էջում գրում է պակաս է* D *մեսգի* Qo *մեսեգին*

եւ Ուղղեսցին ասելոյ, քարոզել եւ աղաւթս մատուցանել. լեա ալ-
նորիկ զԵրեքսրբեանն նուագել նորին նմանութեամբ, եւ վախճան
ամենայն պաշտամանն դասանգամանն սաղմոս ասել՝ ըստ դասուց
վերածայնութեամբ։

ՈՂՈՐ (ՈՂՈՐ) Ի. Իսկ կիւրակէին աւար առաւաւտինքն՝ այոգանի խորհրդով
յաւրինեալ բերէ զկարգն իւր։ Զկնի Հարցինն՝ Մեծացուսցէ ասել,
վասն զի հարկաւորապէս պարտի այն որ զՅարութիւնն Քրիստոսի
ճառէ՝ ընդ նմին եւ զգերեզմանն լիշել, եւ զսուրբ Կոյսն։ Զի եթէ
ոչ էր ծնեալ՝ ոչ էր հնար եւ ոչ թաղել, եւ եթէ ոչ էր թաղեալ,
10 *ապա եւ ոչ յառնել։ Արդ՝ գերեզմանն յընթեռնուլոյն զԱւետարանն*
լիշեալ լինի, իսկ զսուրբ Կոյսն՝ ի Մեծացուսցէն ասելոյ լիշեմք։
Զի որպէս ընկալան ի միմեանց զՓրկիչն յարութիւնն՝ ի գերեզ-
մանէ, եւ գերեզմանն՝ յարգանդէ, ըստ նմին եւ վկալք պարտին

1 X *ուղիցեն* û *ուղիցք* l *ուղիղեցին* PYWôh *ուղղեցին* բացի Y-ից մնացած Ջեռ-երը *Ուղիցին* F *ասելոյն* ô *քարող* DGH *յաղաւթս* Y *աղօթքն* F *մատոցանել* hlor *այսորիկ*

2 M *զերեքսրբեան* ô *երեքսրբեանն* KL *նըւագել* ô *նւագել* y *նովին* G *նըմանութեամբ*

3 Yû *պաշտաման* hl *պաշտմանն* û *հանգստեան* OVWry *հանգստեան* hlor *սաղմոսն* y *սաղմոսն* ô *սաղմոսել* û չիք *ըստ գասուց*

4 ô չիք *վերածայնութեամբ* û *վերածայնութեամբ սա զոր երանելին նեռսէս կաթողիկոս կարգեալ է*

5 ôq *կիրակէի* û *կիւրակէյի* b *կիրակի* n *կիւրակէն* բացի AUafho-ից մնացած Ջեռ-երը *կիրակէին* e *աւուրք* Who *առաւօտիքն* ô *առաւօտեանքն* beq *առաւօտին* L *այսգուն* V *այգունի* Y *այգուն* n *խորհրդով* u *յաւաւօտեան պիտոյ է յիշել յարութիւն տա Քառմ սուրբ կոյս յամենայն մաղթանօք յարութիւն յիշեմք զաւետարան ընթեռնոյ քրիստոսի Քառմն մեծացուսցէ ասելով սուրբ կոյս զի փխ. աւուր առաւաւտինքն... ասելոյ յիշեմք՝* 11-րդ տողը

6 s *օրինեալ* h *յաւրինել* Yefp *զկարդ* ô *զգարքն* ôbekmps *հարցին* AB CEFGHIOPQas *մեծացուցէ* cfkm ps *ասելով*

7 c *հարկաւորաւ* a *հարկաւորապարաի* b *պարա է* F *օր* Y չիք *որ* lQS Wp *զյարութիւն* V *զարութիւնն* ô *զքրիսաոսի աութիւնն* km չիք *քրիսաոսի*

8 H *ճառել* klo *եւ ընդ* hlo չիք *եւ (զգերեզ.)* b *զկոյսն սուրբ* c *թէ*

9 befq *չէր* H *զի փխ. ոչ (էր ծն.)* befq *եւ ոչ (էր հն.)* G չիք *էր (հնար)* kmps *մեռեալ փխ. հնար* W չիք *հնար* Q չիք *եւ ոչ* ô *թաղեալ* f *թաղիլ* cl *թէ* X չիք *եւ եթէ ոչ էր թաղեալ* J չիք *էր (թաղեալ)*

10 b *եւ ապա* Jb *ոչ էր յառնել* Qô *առնել* Y *յարեալ* Y *զգերեզմանն* b *ի գերեզմանն* bl *գերեզմանին* BCD GHû *յընթեռլոյն* F *յընթեռլոյն* l *ընդերնլուն* J *ընթեռնլուլն* V *յընթեռնլուն* Y *ընթեռնլոյն* ô *ընթեռնելոյն* af *յնթեռնլոյ* kms *յնթռնլոյ* e *ընթեռնըլու* h *ընթեռնելոյ* bq *յընթեռնելոյ* r *յընթըռնելոյ* clopy *յընթեռնլոյ*

11 Xkmps *սուրբ* ABCDEFGKOPQU Zû *ի մեծացուցէն* Y չիք *ի, զմեծացուցէ* bceſkmpq *ի (*bq չիք *ի) մեծացուսցէ* as *ի մեծացուցէ* Y *ասելոյն* l *ասելոյ կրկնված է*

12 V չիք *զի* Y *ի միմիեանց* ô չիք *ի, զմիմեանս* GlĶLQRSTXZWô ûn *յարութիւն* Y *զյարութիւն* bq *զյարութիւնն (*q *յարութիւն) իջեր ի գերեզմանէ* XYûhly *ի գերեզմանէն*

13 Y *զգերեզմանն* ûkmps *գերեզման* k *արգանդէ* Y *եւ ըստ* h *ընդ փխ. ըստ* y *յարկանդէն* ô *նմի* p *կամին փխ. պարտին*

լինել միմեանց վասն յարաց֊ելոյն. եւ այս է ճշմարիտ մարդեղու֊թեանն եւ մահուանն Քրիստոսի խոստովանութիւն։ Այլ ասկայն ի ծննդենէն առ յարութիւնն դէտ եկեալ միաւորին, իսկ ի յարութե֊նէն առ ծնունդն վերջադարձիլ անկարելի է, զի չեւ գործեցելոյն ի Քրիստոսէ պատմութիւն առնել անհնար է։ Եւ յադագս այսորիկ՝ աւետիքն եւ ծնունդն եւ մկրտութիւնն Քրիստոսի ի միասին առեալ տաւնախմբին, եւ սոքա ամենեքեան եւ որ այլն ևս իցեն անաւ֊րինեալք ի Քրիստոսէ՝ ի յարութեանն միաւորեալ յովանդակին։ Եւ այս յաղագս Մեծացուցէ ասելոյն յառաւուտինան յաւար կիւ֊րակէի։ Ցետ որոյ դարձեալ՝ մինչ չեւ զԱւետարանն ընթերցեալ. որպէս թէ տակաւին եւս ի թաղման վարկանելով զՏէրն, արտա֊քուստ առ նա ի գերեզմանն աղաղակիցեմք ասելով, թէ «Աբի, Տէր, աւդնետ մեզ եւ փրկեա դմեզ»*. եւ թէ «Հար Աստուած աղաւթից իմոց, անկն դիր բանից բերանոյ իմոյ.** եւ եթէ «Թադաւորեսցէ Տէր յաւիտեանս»*** Իսկ յետ ընթեռնելոյ զԱւետա֊

* Սաղ. ևԳ· 26 ** Սաղ. ԾԴ. 4 *** Սաղ. ԻԸ. 10

1 Y լինին o լինել Sô ի միմեանց Y միմեանց o միմեանց X յա֊րուցանելոյն Y յարութեանն վխ. յարուցելոյն m եւ կրկնված է b չիք ճշմարիտ oe մարդեղու֊թիւնն b մարդեղութիւն h մարդե֊ղութենէն ABCDEFGHIJKMOPS XWûflq մարդեղութեան

2 û մահուան abcefkmpqs քրիստոսի խոստովանութիւն (k խոստով֊անութիւնն) եւ (bcq չիք եւ) մահուանն Y չիք եւ X խոս֊տովանութիւնն ô խոստովանու֊թիւնս BU այդ u չիք այլ սա֊կայն... յետ որոյ գարձեալ՝ տող 10-րդ

3 W ի ծննդենէ e եւ (q են) վխ. առ b չիք առ IMQRSXWô յա֊րութիւն befq յարութեանն be q դյետ y երթեալ վխ. եկեալ ô միաորին beq չիք իսկ բացի bcefbkmopqrsy-ից մնացած Ձեռ֊երը չունեն ի (յարութենէն) bq ի յարութենէ է (b չիք է) c ի յա֊րութեանն էն

4 KLMQRSXYZô ի վխ. առ Y վեր֊ջադասիլ բացի OWabcefkmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն է So elq դինչ եւ (bh դինչ) վխ. զի չեւ Un չէ ի վխ. չեւ GOYWôhh loq գործելոցն

5 abcfkmpqs յետ ւխ. յաղագս e չիք յաղագս p այնորիկ

6 r ծնունդքն ISXWbn մկրտութիւն R ի միասի X առնել

7 DGHZ տաւնախմբեն ô տօն եւ խմբին KLMQTZô ամենեքեան f ամենիքին AFU այդ Wbe nqr այլ o յայլն R անաւրինեալք վխ. տնաւրինեալք

8 p չիք ի (քրիս.), քրիստոսի յի֊սուսէ IMQSXWôn ի յարութեան o միաորեալ Y բովանդակեալք միաւորին a բովանդ[ակ]ին c բո֊վանդակեալ .

9 q յայս ô այլ (b յայտ) վխ. այս Hôm աղագս AUfs մեծացուսէ y ասելոյ IJ առաւօտինան Yb յա֊ռաւօտիան ô առաւօտինս e յա֊ռաւօտինս Y յաւուրս ô աւուր K չիք յաւուր p կիրակէին բացի Afo-ից մնացած Ձեռ-երը կիրակէի

10 Ebefq յետոյ Hn որոց Ebefq չիք որոյ û արդ մինչ չեւ XYbef hq. մինչև, չիք չեւ un աւետարան s դաւետաւարանն

11 k չիք թէ ô եւս թէ ի beq չիք ի û տէրն b դաւետաւարանն վխ դտէրն

12 y ի գերեզմանն առ նա um գերեզ֊ման ôb աղաղակեմք a աղաղա֊կեմք Yôûhlor չիք թէ

13 e չիք մեզ û չիք մեզ եւ... իմոյ եւ եթէ՝ առյ 14-րդ abkms մեզ Fab fkmpqs եթէ Xô չիք թէ y առ֊տուած լուր

14 Y մերոց վխ. իմոց BCDEFGHI Ya թէ

15 y թաղաւորեցէ u չիք յաւիտեան իսկ OXôblq ընթեռնելոյ p յն֊թեռնելոյ

բանն, իբրու թէ զնոյն ինքն ղլարուցեալն անդէն եւ անյ ընդ աւետարանական բանին ի ղէմս մեր բերելով, հրամայեմք միմեանց, թէ «Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն, եւ աւրհնեցէք զՏէր»*. վասն զի լուեալ ազաւթիկ մերոց յարեաւ եւ ուգնեաց մեզ, վրկելով զմեզ ի մահուանէ եւ թագաւորելով մըշտնջենաւորապար ամենայն ահեզերաց։ Եւ ոչ այնքան զժամանակն, որքան թէ զհրէական զանհաւատաւութիւնն անուանելով, որ զաղջամղջին իաւարի արդարեւ բերէ զաւրինակ, ըստ Ենալեալ պանծալի բանին, թէ «Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւաւտել առ քեզ Աստուած»**. այսինքն թէ ի միջոյ ամպարշտաց համարձակիմ բարեպաշտել առ քեզ Աստուած։ Արդ՝ զայսոսիկ այսպէս եւ այսու աւրինակաւ յաւաջ վարելով զկարգն՝ արժան է զկնի Փառք ի բարձանցն՝ զՅարութիւն ասել, իսկ զՍուրբ Աստուածն՝ հանդերձ սրբով Աստուածածնին կցորդիւն ի վերջն անցուցանել, որպէս եւ յայլ աւարան ըստ ուսացեալսմ պատճառին։ Եւ զկնի ամենեցուն՝

* Սաղ. ՃԼՒ, 2 ** Ես. ԻԶ. 9

1 Qûhlo իբր bceíq իրբեւ ms իբրու-թեան փխ. իբրու. թէ ûb նոյն ô զորուցեալն ù յարուցեալ ûhl ըստ փխ. քեզ

2 OW աւետարանականն abcefhklmop qrs աւետարանին ubofq բանի bq չիք թ. BCDEFGHabcefhklmopq rs չիք մեր bq բնբանով փխ. բերելով Rhl հրամայիմք Y մխիւանց o մխիանց

3 û չիք թէ F գձեռս կրկնված է ù չիք ձեր ի... տիեզերաց՝ տող 6-րդ

4 DF չիք զի L լըւեալ abefhklmo pqs լուաւ c յու. y աղօթիցն lq ի մերոց b իմոց փխ. մերոց

5 bq աւգնեա Y զմեզ ps չիք զմեզ ô թագաորելով oefmps մշտնջենաբար

6 bq կա քան փխ. այնքան Y ժամանակն ô զժամանակս ù չիք զժամանակն... անուանելով որ՝ տող 8-րդ

7 BCDEFGHJYn զանհաւանութիւնն IKLMQRSTXZWô զանհաւատութիւն blq անհաւատութիւն e հաւատութիւն fhkmoprs անհաւատութիւնն ô առնելով փխ. անուանելով

8 W զաղջամղջն ù զաղջամղջի h աղջամղջին Y խաւար ù չիք արդարեւ բերէ զաւրինակ f բերէր û այլ ըստ BDEFGHaps եսայայ befoq եսայիայ

9 u բանի b բանին որ ասէ թէ û չիք թէ efgy չիք ի û գհոգի BC DEFGHRXYobcehloqr առաւաւտ առնել փխ. առաւաւտել

10 ô չիք առ քեզ û աստուած եւ այլ ըստ կարգի, չիք այսինքն թէ... եզրի կաթողիկոսի՝ էջ 530 տող 2-րդ hlor եթէ Y չիք թէ BCDEFGH ի մէջ Y տնյարշտաց ô անպարշտաց y ամբարշտաց obeq համարձակիմք f համբարձակիմ ps համարձակին

11 Y բարեպաշտիլ ô պաշտել փխ. բարեպաշտել b [ք]եղ e այսպէս Y չիր այսպէս

12 բացի acefklmoprsy-ից մնացած Ջեռ-երր այս ô չիք այսու ô գդարքն

13 OYWô ի բարձանց BCDEFGHIJ KLOPRTUVZ գհարուքիւնն abcfh klmpqrsy յարուքիւն Fôbeq ասելով n գսուրբն Xôhl սուրբ

14 abcefhklmopqrs սուրբ Y աստուածածնի ô կցորդիսն kmps կցորդին M անցուցանելով befq չիք եւ

15 AU յայդ f չիք յայլ BEFJKLOPQ RSTVZWck ըսասցելում (qs ըսասցելումն DG ըստացելու. H ըսասյցելում) փխ. ըստ, ասացելում q կնի abcefkmpqs չիք ամենեցուն

զԱրեւագալին նուագել սաղմոս, զոր Եղիցի անան Տեսան ասել սկսեալ են ի ժամանակացն Եզրի կաթողիկոսի։

ՈՂՔ (ՈՂԴ) Ի՛Ե. Պարտ է ի գիշերապաշտամանն զկանոնացն զհետ բնրնել ղչորս զալս քարոզութիւն՝ Վասն ի վերուստ խաղաղութեան, Վասն ի գիշերի եւ ի տուընջեան, Վասն ուղղելոյ զգնաց մեր, Վասն գտանելոյ մեզ շնորհս, զոր արարեալ է վասն նորին իրի սրբոյն Սահակալ Հայոց կաթողիկոսի։ Եւ ըստ իւրաքանչիւրոցն զազաւթս զալսոսիկ հանգստիւք իւրեանց՝ Տէր Աստուած մշանջենաւոր. Հանգիստ, Շնորհատու բարեաց. Ի գիշերի եւ ի տուընջեան. Հանգիստ, Հովիւ քաջ. Անկեալ եմք առաջի քո. Հանգիստ, Ջում ամենազաւր. Վերջին։

Աւրհնեալ ես տէր Աստուած մեր որ եւ դմեզ զմեղաւորս

1 bq նուագելով afps զսաղմոս bcq զսաղմոսն m զսաղմոս abcefhlo pqs տեառն աւրհնեալ (niop տւրհնել) ասել ô օրհնել (r օրհնեալ) փխ. ասել k ասել աւրհնեցեք մանկունք զտէրն ասէ սկսեալ

2 ô ի ժամանակացն եզրի կաթողիկոսին սկսեալ են b եզրն Y չկաթուղիկոսի a կաթողիկոսի m կաթողիկոսի զաւրհնեցէք մանկունք զտէրն ասէ

3 y պարտ եւ արժան է u զաղօթս կատարել ըստ կանոնաց որպէս դրեալն է յետոյ ասել մաղթանք սրբոյն Սահակայ կաթողիկոսի ասացեալ փխ. զկանոնացն... ամենազոր վերջին՝ տող 11-րդ Y զկանոնաց ô զղ կանոնացն զհետ բնրնել J բերե I չորս Y եւ զչորս

4 W ասոքիկ փխ. զայս ô չիք զայս abccfkmpqs զքարոզութիւն (e զքարոզութիւնս q զքարոզութիւնն) զչորս (e q զղ-ս b զզաս) զայս KLMQRSTXYZW քարոզութիւնս o քարոզն MZ խաղաղութեան եւ փրկութեան V խաղաղութեան Yabcefhklmnopqs չիք խաղաղութեան

5 ô տուընջեան KMZ տուընջեան (K տընջեան) եւ յամենայն ժամ (K չիք ժամ) AJQUYabcefhklmnopqrs չիք եւ ի (JUafms ունի եւ ի) տուընջեան (r ունի տուընջեան) UXY bebnq չիք զղնաց բացի EIKM TZv-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն մեր MZ մեր ի ճանապարհ, չիք վասն (զտանելոյ) r զընտանել.

6 բացի AJKLOPRSTVXZWôlor-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն մեզ KQ զշնոր ôoy զշնորհ բացի JLO STVXZWlr-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն շնորհս Z զշնորհս եւ զողորմութիւնս F չիք վասն X նորոյ befq իրաց Yr սրբոյ BCDEF GHIZ չիք սրբոյն

7 Gabefkpqs չիք հայոց Aas կաթողիկոսի p ըստ աջ լուսանցքում ho r իւրաքանչիւրոյն l իւրաքանչիւր իւրոյն BDEFJMThkosy զազօթս

8 Qôh զայնոսիկ Y զայսոիկ bq զայսորիկ W հանգիստ V չիք հանգստիւք իւրեանց W չիք իւրեանց տէր Y չիք տէր աստուած... հովիւ քաջ՝ տող 10-րդ o մշանջենաւորն

9 Wb չիք հանգիստ G չիք շնորհատու... ի տուընջեան հանգիստ ab cefkmpqs շնորհեալ (b նորհեա) տէր փխ. շնորհատու, չիք բարեաց ô բարեացն KL ի (L չիք ի) տուընջեան U ի տուընջեանն V հանգիստ հովիւ քաջ շնորհատու b չիր հանգիստ (հովիւ)

10 Z չիք հանգիստ հովիւ... առաջի քո ô հովին c հովիւ քաջ հով անկեալ C անկանեալ DG անկանեմք H անկանիմք W եմ փխ. եմք բացի ôny-ից մնացած Ձեռ-երը չունեն քո beq չիք առաջի քո հանգիստ r հանգոյ փխ. հանգիստ (քում)

11 e հանգիստ փխ. վերջին IJôabfqr չիք վերջին

12 Y օրհնես F է փխ. ես bq չիր մեր m չիք որ HWôbq չիք եւ Zô չիք զմեզ APaps մեզաւորս IJKLMOQKSTXYWûfhklm մեզաւորս UZôceor զմեզաւորս bq մեզաւորքս

արժանի արարեր փառաւորել զքեզ. ընկալ բարերար եւ մարդասէր Տէր զամենեցուն մեր զաղաւթս, զխնդրուածս, զխոստովանութիւնս եւ զգոհացողութիւնս. եւ շնորհեա ամենեցուն մեզ զքո առատ ողորմութիւնդ եւ զգթութիւնդ: Մի թողուր Տէր զժողովուրդս քո, եւ մի մատներ ի սպառ վասն անուան քո. մի ըստ մեղս մեր առներ մեզ. եւ մի ըստ անաւրէնութեան մերում հատուցաներ մեզ, այլ արա առ մեզ ողորմութիւն քո ի հազարս եւ ի բիւրս: Զերծո զմեզ յամենայն որոգալթից սատանայի, եւ փոխեա զմեզ յարքայութիւն միածնիդ քո տեառն մերոյ Յիսուսի Ք՛րիստոսի. Հանգիստ. Քեզ յանձն առնեմք զանձինս մեր, Աստուած ամենակալ, հալը տեառն մերոյ Յեսուսի Ք՛րիստոսի, որ ի բարձունս լինակեալ ես, եւ զխոնարհս տեսանես, լերկինս եւ լերկրի: Հալեաց, տէր, յաղաւթս մեր եւ ի պաղատանս. մի ցրեր զուխտ քո, եւ մի մերժեր զմեզ ի ժառանգութենէ քումմէ, այլ ըստ ուռատ քումդ բարերարութեանդ՝ արժանաւորեա զմեզ զծառայս քո անճառելի լուսոյդ երկնից արքայութեանդ Յիսուսիւ Ք՛րիստոսիւ տէրամբ

1 P արարել o զքեզ փառաւորել r զձեզ փխ. զքեզ

2 y չիք աէր Y զամենեցուն oc չիք մեր or յաղօթս y աղաչանս փխ. զաղաւթս բացի DGH-ից մնացած Ջեռ-երը աղաւթս bkmopqrs եւ խնդրուածս cefhlo եւ զխնդրուածս OWl զխոստովանութիւն

3 W զգոհացողութիւն y չիք զգոհացողութիւնս o շնորհեա մեզ ամենեցուն զքոյ HW քո

4 e զառատ c եւ զքո զթութիւնդ ôbr չիք եւ զգթութիւնդ I թողոր զիս տէր BCDEFGHYackms զժողովուրդ

5 o մատներ զմեզ ի սպառ u անուանդ BCDGHPfh եւ մի (ըստ)

6 u մեզաց մերոց w̄ չիք մեզս մեր... եւ մի ըստ hl առնել ûy զմեզ q չիք մեզ Y անօրէնութեանն DH հատուցառներ I հատուցեր R հատուցուն

7 abcefkmq չիք մեզ (այլ) f յառ Y ողորմութիւն

8 b չիք ի Ay ի բեւրս o ի բիւրս Y զերցս lô ամենայն l յամենայնի b չիք յամենայն HIJLMQSTXYZ Wôle յորոգայթից ST սատանի b սատանայէ l փոփեա

9 ô մեզ D՝lJoûq արքայութիւն b յարքայութիւնն F միածնի lor տեառնդ

10 JYoûbefq չիք հանգիստ û զքեզ GHQô անձն R յանձինս OU Wô առնեմ u մեր աստուած մենակալ տէր մեր յիսուս քրիստոս փխ. մեր... քրիստոսի BCDE FGHQôh մեր տէր աստուած c մեր էր աստուած մեր աստուած

11 hlo ամէնընկալ G հայրապետն փխ. հայր տեառն U չիք աեառն c չիք քրիստոսի

12 hlor ընակեալդ û երկնի եւ երկրի lJ երկրի cefkmpq հայեա s հայա û նայեաց փխ. հայեաց

13 Fa չիք աէր ô աղօթս մեր beq չիք մեր LY ի պաղատանս (Y պաղատս) FGOUWôûbehlnqr զուխաս y չիք մի (մերժ.)

14 abcefbklmoqrs յողորմութենէ (p ողորմութենէ) փխ. ի ժառանգութենէ VY քումմէ BF այդ b ըստ անրաւ եւ առատ beq չիք քումմ

15 ô բարերարութենէ քումմէ մի արգելլեր գչնորհս քո արժանաւորեա bq բարերարութեան y արժանաւորս արա BCDEFGHMRSTôbch lor զծառայքս akmpqs ծառայքս APV զծառայսս fy ծառայս ô չիք զծառայս քո abcefhklmopqrsy անճառ

16 DGH լոյս n լուսոյ IJOYr յերկնից b եւ երկնից q եւ յերկնից DGH չիք երկնից... որում քեզ՝ էջ 532 առ 1-ին lJKLMQRSTXY Zôûabcefbklmpqrs քրիստոսիւ յիսուսիւ o քրիստոսիւ եւ յիսուսիւ բացի APRTn-ից մնացած Ջեռ-երը տէրութեամբ

մերով, ընդ որում քնզ Հաւր եւ սուրբ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Զ (ՈՂԴ) ԻԶ. Պարտ եւ արժան է [ի] Յայտնութենանն աւուր կատարել զչրոյն աւրհնութիւն ի վերայ չուրցն ըստ պատշաճի ի տեղիսն հանդիպեալ, ձէթ արկանելով ի նա եւ ադաւթս մատուցանելով, ի ձեռն այնորիկ լիշատակել զառ ի Փրկչէն վասն մեր ի Յորդանան գմկրտութիւննն։ Որպէս եւ ի գալստեան աւուրն ոստոն բառնալ եւ ճաւճանակս շարժել՝ գնմանութիւն բերելով մանկանց Եբրայեցւոց ծափելոյն եւ ոստոն մատուցանելոյ, զի եւ աշխարհիս մերոյ մարդկան եւ ամենայն քրիստոնէից աւանդութեամբ կալեալ է գնոյնս։

ՁԱ (ՈՂԵ) ԻԷ. Եթէ ոք խաչ արասցէ փայտեալ եւ կամ լինչ եւ իցէ նիւթոյ, եւ ոչ տացէ քահանային աւրհնել եւ աւծանել գնա միւռոնովն սրբով, ոչ է պարա գնա ի պատիւ ընդունել կամ երկրպագութիւն

1 io *մերաւ* b չիք *քեզ* q չիք *սուրբ* CD H1MYôhchloq *հոգոյդ* ams *հոգւովա* p *հոգովդ* BCDEFGH *վայելէն* b *փայելէ* բացի KLWôûam ps–ից մնացած Ձեռ-երր *փառք... յաւիտենից ամէն՝* առոյ 3-րդ կամ չուձնն կամ բերված են կրճատումներով

4 W *պարտ է եւ արժան յայտնութեան* բոլոր Ձեռ–երր չուենն *ի* IJ MQRSabcefgkmnpqs *յայտնութեան* JKbq *յաւուր* eg *աւուրն* r *ցրոյն*

5 begpqs *աւրհնութիւնն* y *չուրց* Yb kmpqs *ի (*Ybq չիք *ի) տեղիս (*bq *տեղիսն)*

6 G *ձէ̱ց* c *արժանելով* befghloqr *նմա* փխ. *նա*

7 b *յիշատակ* H *յիշատակելով* u *առ* k *զառ* փխ. *զառ* IJû *ի փրկչին* r չիք *մեր* q *գմկրտութիւնն ի յորդանանէն* efg *մկրտութիւնն (*f *գմկրտութիւնն) ի յորդանէն* b *գմկրտութիւնն ի յովաննէն ի յորդանան* ISWoûl *գմկրտութիւն* RXY չիք *գմկրտութիւնն*

8 Qfks *եւ որպէս եւ* abcgmpq *եւ որպէս ի* He չիք *եւ (ի գայ.)* abcef ghklmopqrsy *ի գալստեանն* IJ *յաւուրն* acfkmpqsy *աւուր* BCDEF GHefgm *ոստոս* Qp *ոստն* hlor *ոստամ* bq *նոսա* փխ. *ոստն*

9 A *ճաճանակս* n *ճոճանակն* DGHacef ghloqr *ճաճանակս* kp *ճաճանչ* m *ճաճա* s *ճաճանճ* U չիք *եւ ճաւճանակս շարժել* o *գնմանութիւնս* CDGbefghloqry *մանկանցն* ackmps *գմանկանցն* CDGHYôh *եբրայնցոց* OVWams *երրայեցւոցն* cefgk *երրայեցոցն* r *եփրայեցոցն* bq *եւ երրայեցոցն*

10 IJKLMOPQRSTVXZWoûbegq *ծափելոցն* Y *ծափելով* h *ոստոս* Uln *ոստս* or *ոստն* B *ոստն (*c *ոստն նմա* aefgkmpqs *ոստ նմա* b *ոտ նմայ)* փխ. *ոստն* Uabcfgk mnpqs *մատուցանելոյն* begq չիք *զի* E *աշխարհիս* kps *աշխարհս* l *մերում*

11 J *յամենայն* b *ամենայն ազգ քրիստոնէից* s *քրիստոնէից* Y *աւանդութիւն* b *աւանդութեան* Y *կալեալ ի նոյն* ôb *կալ գնոյն (*o է *գնոյն)* y *զոյն*

12 r *որ* փխ. *ոք* Y *գխաչ* g չիք *եթէ ոք խաչ... մարտիւրոսս համարեալ՝* է էջ 533 տող 10–րդ oabcefhklmo pqrs չիք *եւ (կամ)* o *կամ այլ ինչ եւ որ իցէ* LM *եւ կամ եւ ինչ եւ (*L չիք *եւ) իցէ* IJKQRSTXYZ ûe *ինչ* U *նուէրոյ* hlo չիք *նիւթոյ՝*

13 OW *տայցէ* X *չտացէ* q *տացցէ* l *առցէ* փխ. *առցէ* k *նիւթոյ եւ ոչ տացէ* կրկնված է ô *քահանային ոչ տացէ* CDGIUVYabckmnpqs *մեռոնովն* ûehlo *մեռոնով* r *միռօնովն* o *մեռոնաւն*

14 o *սուրբ* hlor *սրբել* W չիք *պարտ* o *ընդունիլ* abcefhklmopqrsy *եւ* փխ. *կամ* JVWn *յերկրպագութիւն*

մատուցանել, զի դատարկ եւ ունայն է յաստուածային գաւրութենէն եւ արտաքոյ աւանդութեան առաքելական եկեղեցւոյ։

ՁԻ (ՈՂՋ) ԻՐ. Իսկ զայնոսիկ, որս աւրհնութեամբ եւ աւծմամբ կատարեալ է, որք միանգամ եւ իցեն առտուծային խորհրդոցն գործարանք, պարտ է զնոսա պատուել եւ պաշտել, երկրպագել եւ համբուրել, զի ի նոսա բնակէ Հոգին սուրբ, եւ նոքաւք մատակարարէ ի մարդիկ զպահպանութիւնս եւ զշնորհս բժշկութեան ախտից հոգւոց եւ մարմնոց։ Այլ եթէ մեռանել հասցէ ի վերայ այնոցիկ ի ձեռն հեթանոսաց՝ մի՛ հրաժարեսցէ, զի մեծագոյն այնպիսւոյն առաջի կալ յոյս եւ ընդ մարտիւրոսս համարեալ է։

ՁԴ (ՈՂԻ) ԻԹ. Ոչ է պարտ ամենեւին անխտիր լինել եւ հաղորդութիւնս առնել ընդ հերձուածողաց, այլ խորշել ի նոցանէ, եւ ոչ հաւասարէ ընդ նոսա ի հոգեկան եւ ի մարմնական սեղանս, զի պատկառեսցին եւ իւիւրաքանչիւր միաբանել ընդ ուղղափառութեան աւանդիչս։

1 ô ունայն eq յունայն u գործութենէ IJQYôûcer *աստուածային*

2 BCDEFGH *առաքելական եկեղեցւոյ* աւանդութեան Y աւանդութեանն h յաւանդութեան o չիք *առաքելական* IJKLMQRSTUXZn *եկեղեցւոյ* Yôbcefhlo *եկեղեցւոյ*

3 Y *զայսոսիկ* e որ n զոր befq *աւծմամբ (b աւծման) եւ աւրհնութեամբ* M եւ. աւրհնութեամբ Q *աւրհնութեան*

4 K չիք է hlor չիք եւ ù իցէ beq *եդիցին* փխ. *իցեն* Un *յաստուածային* b *խորհրդին* n *խորհրդոյն* Uchlory *խորհրդոյն*

5 Y զնա փխ. *զնոսա* H չիք *պատուել... ի նոսա* G չիք եւ *(պաշտել)* MOW եւ. երկրպագել b *երկիր պագանել* el *երկիրպագել*

6 KLMORSXYZ չիք *ի (նոսա)* DH *բնակեալ է* û *բնակի* b *մարդայբնակ է (q մարդարնակ է)* փխ. *ի նոսա բնակէ* o *բնական է* Yô չիք *ի (մարդիկ)*

7 E *մարդ* Obq *մարդիք* Y *զմարդիկ* Wh *մարդիկք* Ubefnq *զպահպանութիւն* Ybq *շնորհս* r *բժըշկութեանս* q չիք *ախտից* CDEHOR XYZôcemor *հոգոց* Unq *հոգւոյ* bfhl *հոգոյ*

8 Ubhlnq *մարմնոյ* BC *այդ* befq *թէ* n եւ *մեռանել* Yr *մեռանիլ* hfq *հասանէ* c չիք *հասցէ* BCDEGH չիք *այնոցիկ* hfq *այնորիկ* BCDEFG Hy *ի ձեռաց* D չիք *ի (ձեռն)*

9 Y *հրաժարեսցի*, չիք *զի* Y *զմեծագոյն կայ այնպիսոյն յառաջի* bq *մեծագոյն է* CDGHIJabc efq *այնպիսոյն* ô *այնպիսին* hl or չիք *այնպիսւոյն* h *թանչի* փխ. *առաջի*

10 I *ըստ* փխ. *ընդ* ACDGIJLMOPQR STVXûcefnpy *մարտիրոսս* YWb hlq *մարտիրոս* o *մարտիրոսութիւն* U չիք *մարտիւրոսս* bq չիք է

11 Yô *լինիլ* befgq *հաղորդութիւն* o *հանապազորդութիւնս* փխ. *հաղորդութիւնս*

12 I *ըստ* փխ. *ընդ* g *հերձուածողացն* ô չիք *այլ* begq եւ *որոշել* փխ. *այլ խորշել* ù *խորշիլ* BF *այդ բացի* BCDEFGHJKORbegkmpqs-ից մնացած Ձեռ-երը չհաւասարել

13 g չիք *ընդ, նոցա* befgq չիք *ի (հոգ.)* CDGH *ի հոգեկանս* BCDE FGHKLbefgq չիք *ի (մարբ.)* g *մարմնան* befgq *սեղանոյն* BCD EFGHSôacefgkmnpqsy *պատկառեսցեն*

14 X *փափակեսցեն* afkmps *փափաղեսցեն* bcegnqry *փափաքեսցեն* CDGHn *միաբանիլ* abkmpqs *միաբան* Y *ուղղափառս* befgn *ուղղափառութեամբ* CHy *ուղղափառութեանն* IJ *յաւանդիչո* R *աւանդիչ* u գաւանիչս փխ. *աւանդիչս* Y չիք *աւանդիչս*

ՁԴ (ՈՂԸ) Լ. Արժան է Յայտնութեան աւուր ի Մաթէոսի գլխոյն զմկրտութեան կարգին ընթեռնուլ զԱւետարան։ Այլ լամենայն իսկ սթաւրեալսն խառնել պատշաճ վարկանիմ ընդ ծննդեան Աւետարանն զմկրտութեան Աւետարանսն, զի որպէս տունն հասարակաց երկոցուն, հասարակաբար պարտին լինել կարդացմունքն եւ պաշտաւնն։

ՁԵ (ՈՂԹ) ԼԱ. Սովորեցին ոմանք զկիւրակէն աւր մինչեւ ցճաշն պատուել, եւ անտի լառաջ լուծանել զաւուրն զխորհուրդ։ Յաղագս նորին հրամայեցաք մինչեւ ցերեկոյն նովին պատուով պատուել զաւրն, արգելուլ զինքեանս ի գործոյ եւ ի ճանապարհորդութենէ, եւ երեկունն ծունր չկրկնել եւ յարութեան պաշտել։

ՁՁ (Զ) ԼԲ. Ոչ է պարտ ի չարաղանդ մծղնէիցն տեղիս, որ կոչին պոլիս-

1 BCDEFGHy յայտնութեանն mp ի յայտնութեան JL յաւուր beg qr աւուրն q յայտնութեան աւուրն կրկնված է MYbefgq չիք ի Tg մաթէոսի Y զմաթէոսի û մաթէոս ackmps զմկրտութեանն

2 hlor կարգն CDGHIJKLMOQRSTXY Zeghklmoqr զաւետարանն b զաւետարանն քրխտոսի AF այդ BF այդ եւ CDEGHV այլ եւ IJM OSYWûegbklnq ամենայն a զամենայն OVW յուրօրնայսն bcf gq ը-աւրնան

3 bq խառնիլ ô պատշաճ bq վարկանեմ COQbegr ծնընդեանն Wh lo ծննդեանն b աւետարան hlr աւետարանն բացի UYacefgkmp sy-ից մնացած Ձեռ-երը աւետարանս

4 bq ըստ մկրտութեան Vkor զմկրտութեանն Y մկրտութեանն m զ-. մկրտութեան աւետարանսն u աւետարանս bq աւետարանն ô որպէս զի û տոն bq տաւն DG H տանն (hmps տունն) փխ. տաւնն Y հասարակ y հասարակաց է

5 IJKLMQRSTXYôbghloq երկոցունց r հասարակարար DGH պարտ է բացի KLMQRSTXYZô-ից մնացած Ձեռ երը պարտի or լինիլ XY bq կարդացմունք BCDEFGHK RW ընթերցմունքն (û ընթերցմունք) փխ· կարդացմունքն U եւ. ի պաշտօնն Y պաշտամունքն ob պաշտօնք ûpqs պաշտաւն

7 Yb սովորեցան eg ովմանք CDGlIL MRSTXZ զկիրակին U զկեւրակին YW զկիրակի o զկիրագին û զկի·. րակէ bq զկիրակէ բացի Aafhn ory-ից մնացած Ձեռ-երը զկիրակէն KLMRSTXZô աւուր Y աւուրն beg օրն eg ցճաշ

9 l'q առաջ oq զաւուր b զաւուրս bq խորհուրդն Wûacefgbklmopr sy խորհուրդ

9 DH հրամայեց E հրամայեցաւ. G հրամայեաց u ցերեկոյ b ցերեկոյին hl յերեկոյն o յերեկոյն Wun պատուով o պատուովն bc gq պատուելով Mbcegkmpqs պահել փխ. պատուել KLRSTXY Zô չիք պատուել

10 DGHbcgq արգելով kmps եւ արգելուլ DGH զինքեանն GIJûbegq ի գործոց m ի գործով b չիք եւ (ի (ճան.), ի ճանապարհորդութենէնն r ի ճանապարհորդութեան W ի ճանապարհ հաղորդութենէ CDG երեկոյն H էրեկոյն IJRegbklop rs երիկունն Un երիկուն Y երեկուն V երեկոյնն û երեկոյ bq երեկոյին

11 q ծունրն M ոչ կրկնել ô չի կրկնիլ b չի կրկնել JKLMRTYeg յարութեանն bq յարութեան (b յարութիւն) որպէս պաշտել W պաշտելո

12 JKLMPQRSTUVXYûbefgnq չիք ի bkmo չարաղանդն M մծղնէիցս û մծղնէից L տեղի OWûa տեղեան ô տեղիք q կոչի hn պաւլիկեանք bq մոլիկեանք փխ. պոլիկեանք

կեանք, աւթել ումեք եւ կամ յարել եւ խաւսակից լինել եւ երթեւեկութիւն առնել, այլ ամենեւին հեռանալ ի նոցանէ, գարշել եւ ատել զնոսա. զի որդիք սատանայի են եւ լուցկիք յաւիտենական հրոյն, եւ աւտարացեալ են ի սիրոյ կամաց Արարչին։ Եթէ ոք իցէ, որ յարեսցի ի նոսա, եւ ի սիրելութիւն եւ ի բարեկամութիւն եկեսցէ, պարա է զայնպիսին խոշտանգել եւ ծանր պատուհաս ի վերայ դնել, մինչեւ զդաստասցին եւ առողջասցին ի հաւատս։ Ապա եթէ դարձեալ ի նմին գացին վերստին, զայնպիսիսն հրամայեմք ամենեւին հատանել եւ արտաքս ընկենուլ իբրեւ զժանդ ախտս յանդամոց եկեղեցւոյ Քրիստոսի, զի մի՛ արմատ դառնութեան ի վեր երեւեալ նեղիցէ, եւ նովաւ բազումք պղծիցին։*

* * *

Լուսաշաւիղ ճանապարհ առ Աստուած՝ հնազանդութիւն ընդունուր հաւատացելոց Քրիստոսի։ Կազմեցին սուրբ հարքն զկանոնական բանից դիտաւորութիւն, զի որք լերկնալին հրաւիրեալ են

* Եբր. ԺԲ, 15

1 b աթել (o ասել թէ) փխ. աւթել u չիք եւ (կամ) U յար եղեւ փխ. յարել եւ u յարդել փխ. յարել, կամ փխ. եւ (խաւս.) o լինիլ bq խաւսից P եւ խաւսակից... այլ ևերքևի լուսանցքում hlo չիք եւ խաւսակից... առնել u կամ փխ. եւ (երթեւ.) YWbq չիք եւ (երթեւ.) b երթեւեկութեանն g երթեւեկ y երթեւեկութիւնս

2 ACF այդ bq այլ եւ eg եւ գարշել եւ

3 ô ա[ռել] U դոր փխ. զի o սատանայն H լուցկիք RY լուցկիցք n լուցկիկք

4 KLMRSTXYZ յոսարացեալ bq չիք են Ob չիք ի ps ի սիրոյն efgq ի կամաց սիրոյ H եւ կամաց b չիք կամաց, արարիչն g չիր եթէ

5 g չիք ոք իցէ.... բաղումք պղծիցին՝ տող 11-րդ e յարիցէ Y չիր եւ (ի սիրել.) obeq չիք ի (սիրել.) ô սիրելի, չիք եւ ի bq չիք ի (րարեկ.)

6 X արասցէ փխ. եկեսցէ BCDEFGHI LMYQ դայնպիսին RX խոշանդել Z խոշտանդանել f ծանրը BCDE FGH չիք եւ ծանր.... դնել

7 abcefhklmopqrsy ածել փխ. դնել

8 BCDEFGHbefnopq թէ DGH դոցեն bq գացի q ի վերստին u չիք վերստին p դայնպիսիսն հրամայեմք վերստին RXû դայնպիսին b զայսպիսիսն Y չիք զայնպիսիսն e զայնպիսին ամենեւին հրամայեմք

9 bq հաւանել փխ. հրամայեմք Y չիր ամենեւին bq իրր u ժանդ hy զժանտ

10 hly ախտ OWôbefq անդամոց n յանդամոց hl յանդիման փխ. յանդամոց CDHUYôbcefnoqs եկեղեցոյ KMQ յեկեղեցւոյ Xû եկեղեցւոյն hl եկեղեցիս bq չիք մի h յարմար MY դառնութեանն

11 a չիք ի b ի վերն r ի վերայ փխ. ի վեր q երեւեալն û չիք նեղիցէ F նովաւք û բազում, պղծեսցին abfkm pqs պղծին l պղծեցին

* * *

Հիշատակարանի ուսեցած վերնագիրը ուրիշներս եմ ավելացրել ճեռագայում, այդ պատճառով այն կնշենք տողատակ՝ eg յոհանիսի (b յոհանու f յոհաննիսի) իմաստասէրի (e իմաստնասէրի) հայոց կաթողիկոսի (b կաթողիկոսին) յիշատակարան (b յիշատակարանն). y տեառն յովհանու իմաստասէրի յիշատակարան

12 ef լուսայշաւիղ f հնազանդութիւնն beg ընթհանուր

13 b հաւատացելոցն

14 b բանիցդ դիտաւորութեան f դիտաւորութիւնն B յերկնայինն bf իցեն փխ. են

ի բնակութիւն մարդկան առարակարծ խոհականութեամբ, նովաւ ընթացեալք ի նպատակն հասցեն բարեգործութեան. եւ յանդիմանեալ խոշտանգեսցեն ինքնակամութեամբ գնացեալն կամեցողքն: Եւ վասն դի ոմանք առ ոմանս եւ ոչ ամենեքին առ ամենեսեան ստքա սերմանեալք, կամեցայ զբովանդակ զառ ի նոցանէն կանոնական սահմանեալ բանն ի միում տեղւոջ գեղեցկագործ մատենիւ ի հայրապետանոցի աստ արմատացուցանել: Ուրանաւր եւ զիս աստուածային հոգին վերակարգեաց լաթոռ սրբոյն Գրիգորի ի կաթողիկոսութիւն աշխարհիս Հայոց, ծովհանանէս նուաստագոյն լիմատասխրականաց խմբից, եւ ի րոյորից մեկին մնացեալ ըստ մարմնոյ լազգականաց:

Եւ ընկալեալ դալս ջան՝ նախկին, վասն հոգեկանաց իմոց զարմին, զի ըստ հրամայողական անուանն առընթեր կացցեն եւ հրամանացն գումարութիւնք. եւ թէ պարտ է սպասաւորաց բանին աստուածախտաստնակ հարցն բանիւք կնքեալ բանիս Երկրորդ զի դուսումնասիրաց անձանց իմով աշխատութեամբ սիրով կամեցայ հանգուցանել զբազմախոյլ խնդիրս Քանզի գրեցաք ի սմա ոչ միայն զկանոնական սահմանեալն նոցա շարադրութիւնս, այլ եւ զժամանակն եւ զպատճառն ի սոյն ալս ի ներքս ածեալ լաւելեալք, ընդ նմին եւ զգլուխս անցնիւրոց համառաւատեալ բանիւք ի սկզբան անդ նախակարգեցաք, զի անդադրաբար անդուստ զբանն լիւրում տեղւոջն գտցէ խնդրողն: Ցաղագս որոյ անմոռա-

1 f ի ընակութիւնն, մարդիկան befg տարակած b խոհականութեամբն

2 b կացեն փխ. հասցեն, բարեգործութեանց f բարեգործութեամբ

3 b ինքնականութեան y դինքնակամութեամբ b դնալ f դնացեալ

4 Bbfg (ոչ) ամենեքեան

5 b ի նոցանէ

6 b սահմանեալս բանիւ efg բանի· b իմում փխ. ի միում beg տեղոջ f տեղոջ միով գեղեցկագիծ b դեղեցկագրիծ մատենիս

7 b առաւանաւր մատուցանել (y արձանացուցանել) փխ. արմատացուցանել f ուտանաւոր փխ. ուբանաւր bf դի փխ. դիս

8 be վերագարդեաց f վերակարգեց b ի կաթողիկոսութեան

9 befg յովաննէս b նուաստագուն ի իմաստասխրականաց

10 b խնդից e խմդից f չիք մեկին... յադդականաց՝ տող 11-րդ

11 b յադդայկանաց

13 ı դարմից b դմարմին փխ. զարմին, հրայոզական g հրամատզական b կանոնացն փխ. անուանն befg կացցէ f ի փխ. և

14 b դուսմարութիւն f թէպէտ փխ. թէ պաքա է

15 b աստուածախաւսաց f աստուածախոսնակ b բանին (կնքեալ) f կընքի By կնքել b բանիւք (երկրորդ) f չիք բանիս, դի վասն

16 b ուսումասիրեաց b անձաց g անձանցն bf սիրուբեամբ

17 cg հանկուցանել b զրադմախոյ cg զբադխոյդ b խնդիր

18 bf սահմանեալ

19 b չիք և (դժամանակն) Bfy յայս

20 b դղլուխ անձանցդ իւրոց համաուատեալ է

21 f անդնանախոտ կարգեցաք փխ. անդ նախակարգեցաք b նախայկարգեցաք, անտղխատայբար

22 g իւրում f յետում փխ. յիւրում bg տեղոջ cf տեղոջն b խնդալ փխ. խնդրողն

ցաբար հայցեմ ընդունել ի ձէնջ ղիշողութիւնն ի ոխարէնս. քանզի է այս գանձ եւ ոչ ղոր ցեց եւ ուտիճ ապականէ, այլ որ ընդ ինքեան լերկնալինն ի վեր տանի գանձ տնանկ ստացողին զսիրտ, յորմէ ապա ոչ է պարտ թափուր թողուլ որում եւ հաւատայ դա զսրբարանս, զի մի դրկեալք ի սմանէ՝ զրկեսցին լմասուծոյ կամ լանարդ լինիլ ի Քրիստոսէ՝ լանարգաց ուրուք ձեռս արկանել դասւ։

Եւ այն որ պարգեւեաց ինձ ի վերայ երկրի տէրութիւն ընդ ամենազաւր իւրոյ տէրութեամբն, որոյ բարեգթութեամբն եւ ի հանդերձեալսն ի նոյն վստահանամ վայելել ի փառս, նա տացէ ձեզ միշտ ծարաւաբար մերձենալով ճաշակել ի հոգեկանս այս ադբիւրէ, զլարաբացուն ունելով զբերան մտաց առ ի լնուլ սովաւ զլորովայն ներքին մարդոյն սրբոյ աճել զաճումն Աստուծոյ եւ հաւասարել չափոյ հասակի կատարմանն Քրիստոսի, որում փառք յաւիտեանս. ամէն։

1 b ընդունելի ի մէնջ դիշողութիւնն f դիշողութեանն
2 b այս է դանձն B գանձարան Bfy չիք և (ոչ) bc չիք ոչ cfg ուտիճ
3 b ի վերնատունն փխ. ի վեր տանի, ի գանձ f դանձանակ փխ. գանձ անանակ cg տնանգ By գտնանկ b զսիրտն f սկսած զսիրտ բառից շարունակություններ մինչև վերջ չի պահվել
4 cfg յորում
5 b զսրբարարան b դրկեսցեն աստուծոյ
6 Bby (կամ) անարդ b յանարդեցաւ ի վխ. յանդուցաւ ուրուք bc ig գձեռս b արկելով B արկանելով ի սա
8 b չիք ինձ. ի տէրութիւն
9 b ամենայզաւր g տէրութեանն b չիք որոյ y բարեգթութեամբ b չիք բարեգթութեամբն
10 b ի հանդերձեալքն
11 B յայս
12 b յարբեցուցանելով փխ. զյարաւրացուն ունելով By յարարայ b զբերանս
13 դորովայնն g դյորովայ B դորովայն
14 bq չափու B չիք որում... փառս
15 B չիք յաւիտեանս ամէն